

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Højesteretstidende

udgiven af

Højesterets Protokolsekretærer.

Højesteretsaaret 1914.

58. Aargang.

København.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel).

1915.

NAVNEREGISTER.

Civile Sager.

	Pag.		Pag.
Aalborg Kommunalbestyrelse . . .	195	Bredsten Sogneraad paa Bredsten	
Aalborg Portland Cement Fabrik,		Kommunes Vegne	768
Aktieselskab	819	Breil, Alfred E., Blikkenslager . .	796
Aarhus Kulkompagni, Firma . . .	811	Brorson, Chr. F., Overretssagfører	596
Amtmanden over Maribo Amt. . .	110	Brødremenighedens Sæbesyderi,	
Amtmanden over Vejle Amt paa		Christiansfeld	787
det Offentliges Vegne. . 227,	572	Brødrene Hansen, Entreprenør-	
Andersen, A., Murer	8	firma	784
Andersen, Julius, Fastlods	516	Busekist, Ingeniør	133
Andersen, Oline Elvine	462	Bærentzen, Johan	596
Andreasen, C., Bygningstegner . .	159		
Andresen, L., Kommunalæge . . .	303	Christensen, Alfred, Grosserer . .	540
Arbejdsgivernes Ulykkesforsik-		Christensen, Chas. H., Firma . . .	215
ring	473	Christensen, Kristiane	184
Arbejdsmændenes Fagforening i		Cimbria, Aktieselskab	819
Aalborg ved dens Formand			
Hans Nielsen	615	Dampskibsselskabet Thore, Aktie-	
Avena, Fabrikken, den danske		selskab	307
Havregrynsfabrik, ved Brø-		Dania, Aktieselskab, Cement-	
drene Sonne og Westermann	555	fabrik	819
		Danmark, Portland Cementfabrik	
Ballin, Lorentz Jacob, Kommis-		Aktieselskab	819
sionær	331	Dannemarre Skolekommission. .	693
Banco, Aktieselskab i Stockholm	683	Dannemarre Sogneraad	693
Bandsholm, Jens Mathias, fhv.		Dansk Svovlsyre- og Superfosfat-	
Husejer	235	Fabrik, Aktieselskab	782
Becker, Carl, Vinhandler	193	Danske Afholdsfolks Agitations-	
Beyer, A., Proprietær	370	og Literaturselskab, Aktie-	
Bodø, Gudrun, Frue	422	skab	203
Bornholms Amdsraad	813	Davidson, Ejnar, Vexellerer . . .	815

	Pag.		Pag.
De danske Statsbaner	811	Græsted Andelsmejeri, Interes-	
De københavnske Sporveje i Li-		sentskab	370
kvidation, Aktieselskab.....	484	Grøn, Chr., Fabrikant	787
De nordiske Fernisfabriker i Li-		H ammer, F. L., Direktør... 181,	829
kvidation, Aktieselskab.....	25	Hansen, Anna Dörthea født Si-	
Den danske Landbrugspresse,		mønsen	796
Aktieselskab	494	Hansen, Bertha Marie, født Niel-	
Den frie Vognmandsforening af		sen, Enkefrue	366
11. Juli 1902	689	Hansen, Christen, Gaardejer ...	235
Den fynske Forsikringsforening		Hansen, E., Fabrikant	133
for Hingste	765	Hansen, Hans, Postholder.....	689
Den indbyrdes Brandforsikrings-		Hansen, Harald Christian, Mejeri-	
forening for rørlige Ejendele		ejer.....	366
i Aalborg og Hjørring Amter	756	Hansen, Henning, Sagfører	815
Det danske Gaskompagni, Aktie-		Hansen, Henrik, Møbelhandler..	149
selskab	195	Hansen, J. Chr., Lokomotivfører	450
Det danske Travelskab	611	Hansen, Laurids, Gaardejer ...	189
Det gensidige Forsikringselskab		Hansen, Margrethe Karen Kir-	
Arbejdsgivernes Ulykkesfor-		stine Marie, Opsynskone ved	
sikring	799	Københavns Tvangsarbejds-	
Det permanente Whisky Udvalg	193	anstalt	283
Draminsky, J. D., Rentier.....	203	Hansen, Ole Johannes	682
Dreyer, J., Overretssagfører	546, 826	Hansen, Peter, Statshusmand... 815	
E dwards, Alf., Generaldirektør..	195	Hansen, Ulf, Højesteretssagfører	159
Esbjerg Byraad	450	Harboe, E., Direktør	166
Esping, Ernst.....	565	Hartung, Vilhelm Julius Alex-	
F inansministeriet	291, 456	ander, Kaptajn af Marinen	88
Fournais, P. V., Direktør.....	650	Hauberg, M. S. født Arboe, Etats-	
Frederiksberg Kommunalbesty-		raadinde, og tidligere afdøde	
relse	254	Mand, Etatsraad, Ass. pharm.	
Frederiksberg Sporvogns- og Elek-		J. C. Hauberg, Fællesboet efter	752
tricitets Aktieselskab	39	Hauberg, P., Museumsinspektør.	752
Friis, S., Vognmand	39	Haxthausen, Frederik von, Baron,	
Frydensberg, P. E., Kaptajn ...	560	Ingeniør	99
Fürst, Heinrich, Restavratør... 203		Hecksher & Søns Eftf., Firma ..	389
Fyns Kaffesurrogat- og Cikorie-		Hecksher & Søns Eftf., Firmaet,	
fabrik, Handels- og Fabrika-		paa Dampskibet »Domino«	
tionsfirma, Aktieselskab....	331	Vegne	587
Fællesforeningen for Danmarks		Heiberg, Justine, Frue	303
Brugsforeninger	819	Helmond, K., Revisor.....	100
G alveston, Dampskibet, Rederiet		Helweg-Larsen, Albert, Overrets-	
for, af Kristiania.....	587	sagfører	127
Gentofte Sogneraad.....	813	Henrik, Augusta.....	149
Gismondi, Enrico, & Co., Firma		Henrik, Jens, Murer.....	149
i Genova	307	Hermansen, C., Kaptajn	243
		Hermansen, P. M., Proprietær ..	827
		Hersted, O., Smedemester og Fa-	
		brikant	546, 826

	Pag.		Pag.
Hjort, F., Proprietær	181, 829	Juhl, T. A., Herredsfoged, Rets-	
Holbæk Kommunalbestyrelse paa		skriver i Børglum Herred..	792
Holbæk Kommunes Vegne..	304	Justitsministeriet	703
Holm, Carl Folkmar Georg, Gaard-		Justitsministeriet paaStatskassens	
ejer	572	Vegne	687
Holm, Helga Marie født Fanøe..	572	Jørgensen, H. J., Fabrikant	644
Holte nye Villakvarter, Aktiesel-		K all, P. J., Firmaet, som Befuld-	
skab	146	mægtiget og Haverikommis-	
Holten-Nielsen, H., Registratør..	555	sionær for Kaptajn O. Inge-	
Hypothekforeningen for secun-		bretsen, Fører af Dampskibet	
dære Prioritetslaan til danske		»Regulus»	82
Husmænd	147	Kallehave, Andelsmejeriet	33
Høst, Viktor, Tømmerhandler . .	565	Kier, F., Etatsraad	11
Høyer, Christian Peter, pens.		Kjøbenhavn, Andelsmejeri i Nørre	
Lærer	693	Nissum	608
I bsen, C. L., Grosserer	122	Kliatschko, Theo., Firma, som Re-	
Idun, Aktieselskab	494	præsentant for Louis Dreyfus	
Ingebretsen, O., Kaptajn, Fører		& Co., Paris, ved Firmaets	
af Dampskibet »Regulus»	82	ansvarlige Indehaver, Gros-	
Internationalt Ulykkes-Forsik-		serer Theo. Kliatschko	683
rings-Aktie-Selskab	699	Knudsen, Jens Nørup, Boelsmand	772
J acobi, H. A., Konferensraad . . .	752	Kongsdal Cementfabrik, Aktie-	
Jacobsen, Ingeborg	301	selskab	819
Jacobsen, Th. Helweg, Overrets-		Kornbeck, Mathilde, Enkefrue . .	546
sagfører	560	Kreditbanken i Randers	147
Janderup Andelsmejeri, Interes-		Kreditforeningen af Grundejere i	
sentskab	189	de danske Østifter	128
Jansen, M. I., Direktør	650	Kristensen, Anton, Gaardejer . .	184
Jarding, Julius, Sagfører	617	Kristensen, Niels Kristian Hen-	
Jensen, Anthon, Godsekspeditør	30	ningsen, Gaardejer	655
Jensen, Chr., Forpagter	468	Kristjansen, A., Overretssagfører	243
Jensen, Georg, Sølvsmed	754	Kryger, Marius, Bagermester . . .	227
Jensen, Hans, Grosserer	493	Kvindeligt Arbejderforbund	422
Jensen, Harald, Købmand	806	Kyhse, F., Auktionsdirektør	826
Jensen, Jens Peter, Savværksejer	473	Københavns Grundejerbank, Ak-	
Jensen, Kai Kristian, Landvæsens-		tieselskabet	74
elev	468	Københavns Kommune	484
Jensen, L. C., Husejer	784	Københavns Magistrat, 11, 283,	
Jensen, M. P., Proprietær	608	646, 695, 799	
Jensen, N. I., Gartner	532	Københavns Taksameterselskab	166
Jensen, S., Hotelejer	825	L arsen, H., Malermester	25
Jensen, S., Sagfører	792	Larsen, Lars Peter, Arbejdsmand	184
Jespersen, Christence, Expeditrice	227	Lauesgaard, Svend, Læge	462
Jespersen, V. L., Ingeniør	611	Lauridsen, Christian Sommer,	
»Johanna»s Rederi	683	Gaardejer	655
Johnsen & Bergmann, Rederifirma		Lauritsen, Stella, Enkefrue, 546,	826
i Kristiania	215	Laursen, Anton, Tjenestekarl. . . .	227

	Pag.		Pag.
Laursen, Lauritz, Gaardejer . . .	815	Norstrand, C. C. H., General-	
Lundsteen, Hugo, Birkefuldmægtig	546	konsul, Etatsraad, og efter-	
Lunn, Villars, Godsejer, Lands-		levende Hustru Fru C. A. B.	
tingsmand	456	Norstrand, født Christensen,	
M adsen, Jens Christian, Køb-		Fællesboet efter	333
mand og Bager	768	Norstrand, Franz, Grosserer, exe-	
Madsen, P., Købmand	643	cutor testamenti i Fællesboet	
Marineministeriet	88, 516	efter afdøde Generalkonsul,	
Martin, Carl, Sagfører	825	Etatsraad C. C. H. Norstrand	
Mathiesen, L. V., fhv. Banemester	484	og Hustru Fru C. A. B. Nor-	
Melton, Poul, Installatør	845	strand	333
Merløse Sogneraad	304	Nyeland, H. J., exam. jur.	743
Michaelis, Flora, Enkefrue	699	Nørgaard, A., Sagfører	643
Ministeriet for Kirke- og Under-		O ffentlige, det	110, 227
visningsvæsenet	561, 598	Olivarius, C. F., Overretssagfører	99
Mortensen, Agnes Elfride	655	Olsen, Chr., Entreprenør som Ene-	
Moth-Børglum, H. G., Handlende	863	indehaver af Entreprenørfir-	
Munch, P., Forsvarsminister, Dr.		maet Chr. Olsen & Co.	788
phil.	88	Olsen, Jørgen, Ølhandler	298
Munch-Petersen, A., Overretssag-		Olsen, N. C., Sagfører, Justitsraad	560
fører	546	Olsen, S., Underretssagfører	710
N athan, Wulff, Vexellerer	250	Oppenheim, Overretssagfører . . .	546
de Neergaard, Carl, Godsejer . . .	598	P edersen, Maskinfabrikant	644
Nielsen, Anton, Slagtermester . .	250	Pedersen, Grethe Dorthea	682
Nielsen, Carl, Ingeniør	845	Pedersen, Niels Peder	784
Nielsen, Christen Hagger, Øl-		Petersen, Carl, Sagfører	530
kusk	140	Petersen, H. Chr., fhv. Overmester	
Nielsen, Georg, Ostehandler	30	ved Munderingsdepotet, Skræ-	
Nielsen, Hans, Formand for Ar-		dermester	291
bejdsmændenes Fagforening		Petersen, Knud, Slagtermester . .	532
i Aalborg	615	Petersen, Møller & Hoppe, Fir-	
Nielsen, Hans, Gaardejer	235	ma, som Repræsentanter for	
Nielsen, Jeppe Christian Højberg,		Dampskihet »Johanna«s Re-	
Statspolitibetjent	459	deri, Aktieselskabet »Banco«	
Nielsen, Josephine, Frøken	166	i Stockholm,	683
Nielsen, Kirsten Jenny	459	Petersen, P., Ølhandler	298
Nielsen, Noline	140	Petersen, R., Mægler	127
Nielsen, Niels Peder, Gaardejer	765	Petersen, Sofus Robert	655
Nielsen, Pierre, Hotelejer	122	Poulsen, C., Grosserer	20
Nielsen, Vald., Pantelaaner	8	Preetzmann, C. M., Godsejer . . .	756
Nielsen, William, Sagfører	100	Primgaard-Nielsen, Tømmer- og	
Norden, Portland-Cementfabrik,		Snedkermester	546, 826
Aktieselskab	819	R anders Byraad	687
Nordisk Kommissionskompagni,		Rasmussen, Jens Kjærsgaard,	
Aktieselskab	863	Husmand	772
Nordisk Kompagni, Handelsaktie-		Rasmussen, Petrea Marie, Frue	493
selskab	806		

	Pag.		Pag.
Raunkjær, K., Redaktør	494	Svitzers, Em. Z., Bjergnings-Entre- prise	82, 389
Regulus, Dampskibet	82	Syge- og Alderdomsunderstøttel- sesforeningen af 1858	695
Reichert, H. & P., Firma i Mo- skov	99	Søllerød Sogneraad	146
Reumert, Elith, fhv. kgl. Skue- spiller	446	Sønderup, Carl Ludvig, Slagter- mester	110
Rigshospitalet	646	Sørensen, Axel, fhv. Gaardejer	827
Rokkjær, Peder Nielsen, Proprie- tær	140	Sørensen, Jens Christian, Arbejds- mand	615
Rosenborg, Aktieselskab	446	Sørensen, S. H., Farvehandler	825
Rüttgers, C. A., Vinhandler	331		
		Tang, Iver	524
Schack-Schou, Grosserer	224	The Gans Steamship Line	782
Schandorff, V., Grosserer	560	Thore, Dampskibsselskab, Aktie- selskab	307
Schmidt, Karl Albert Victor, Af- skriver	301	Thøgersen, Fastlods	516
Schnack, G., Generalmajor	74	Troensegaard, N., Dampmøller	540
Schou, P., Grosserer	331		
Seidelin, A., Direktør ved Rigs- hospitalet	646	L'Union, Brandforsikringselskab, af Paris	166
Selchau, V., Overretssagfører	617		
Selskabet Vandel og Omegns Mergel- og Kalkforsyning	768	Wagner, I. M., Gas- og Vand- mester	254, 743
Severinsen, A., Murmester	30	Wedell, Inger Dorthe født Kom- tesse Krag-Juel-Vind-Frijs, Grevinde	703
Severinsen, B. M., Murmester	30	Velling, Jens A., Gaardejer	33
Siboni, Sparekassedirektør	524	Westermann	555
Simonsen, Anna Dorthea, Syerske, nu i Ægteskab med Jord- og Betonarbejder Andreas Han- sen	796	Willems, Angela Josepha Marie	468
Simonsen, Emil, Aktieselskabet	20	Wohlenberg, Carl, som General- agent for The Gans Steam- ship Line	782
Simonsen, J., pens. Lærer	561	v. Voss, Tage, Købmand	166
Skånström, Arnold William, For- retningsfører	552		
Skattedepartementet, 128, 333, 552, 710, 752	494	Zeuthen, Overretssagfører, exe- cutor testamenti i Fællesboet efter afdøde Generalkonsul, Etatsraad C. C. H. Norstrand og Hustru Fru C. A. B. Nor- strand	333
Slagelse mekaniske Hampgarn- Spinderi og Rebslageri	224		
Sonne	555		
Svensson, Fritz, Sølvsmed	754		

Kriminelle Sager.

	Pag.		Pag.
Adamsen, Søren Christian	547	Andersen, Anders Oluf	732
Ambye, Anders, Arkitekt	5	Andersen, Carl	279
Andersen, Alfred Herman Anton	354	Andersen, Christian, kaldet Skov	479

	Pag.		Pag.
Andersen, Ejnar	412	Hansen, Anna Cecilie Nikoline	
Andersen, Rasmus, Sagfører ...	5	Hansine	383
Andersson, Anton Ludvig	134	Hansen, Charles	836
Andreasen, Georg Emanuel	509	Hansen, Hans, kaldet Mose	91
Anthonsen, Lauritz	177	Hansen, Hans Frederik	736
		Hansen, Hans Peter	543
Bagge, Jens Peter Hansen	3	Hansen, Henry	746
Barry, James	606	Hansen, Karl Adolf	21
Bennekou, Julius Martin	442	Hansen, Rasmus	551
Bodé, Charles, Fabrikant	285	Hansen, Sofus Christian	78
Borg, Hans Albert	861	Hansen, Valdemar Laurits	580
Borgbjærg, Hjarne Jens Jeppesen	177	Hansen', Vilhelm Thorvald Chri-	
Broholm, Anton	210	stian	836
Bruun, Carl Johannes, Grosserer	460	Henriksen, Petrea	282
Bøhling, August Johannes Andree	379	Henriksen, Poul	416
		Henriksen, Søren Dam (Kolbæk)	856
Carlsen, Jens Einar Siegfred ...	762	Heramb, Hans Viggo Sofus August	288
Carstensen, Einer Lorentz Henry	68	Herdahl, Charles Kristian Vilhelm	
Christensen, Albert Thorvald ...	68	Sofus	327
Christensen, Carl Christian	405	Hertzsprung, Frederik Edvard ..	222
Christensen, Lauritz Christian ..	136	Hesselbjerg, Christen Jensen ...	578
Christensen, Magnus	26	Holst, Edvard Peter Jantzen ...	222
Christensen, Peter Andreas	266	Hyller se Nielsen, Karen Martha	
Christiansen, Christian Peter ...	174	Valborg	38
Christiansen, Martine, født Knud-			
sen	835	Jacobsen, Peter	528
Christoffersen, Johan Kristian ..	51	Jakobsen, Frants Peter Hagbarth	557
		Jansson, Gustaf Marcellinus, kal-	
Dammschneider, Johan Ferdinand	420	det Johan Gotfred	476
Danielsson, Carl Johan	869	Jazinski, Emil, kaldet Johansen	483
Domszalski, Aleksander	42	Jensen, Holger Emanuel	247
Due, Niels Josva Aurelian Nielsen	512	Jensen, Jens	596
		Jensen, Jens, Vognmand	635
Erlind, Jørgen Nielsen	316	Jensen, Jens Anton	747
		Jensen, Jens Herløv	210
Fachmann, Theodor Johan Fre-		Jensen, Jens Pedersen	802
derik, Forbedringshusfange.	585	Jensen, Jørgen Peter Christian	
Frandsen, Ferdinand Christian .	725	Anker Forum	804
Frandsen, Niels Christian	480	Jensen, Karoline Andrea Amalie,	
Frandsen, Frands Viggo	527	født Buemann	102
Friborg, Hans Viggo	586	Jensen, Marinus Julianus	714
Frost, Jørgine Johanne, født		Jensen, Valdemar Henrik	1
Svendson	76	Jensen, Valdemar Peter	262
		Johansen, Aage Frants Johan ..	675
Gisemann, Poul Martin Louis ...	174	Johansen, Axel Johannes Martinus	392
Gresel, Johan Edvard	504	Johansen, Carl Johan Emil	406
Grymer, Peder Georg Marryat ..	490	Johansen, Christian	788
		Johansen, Emil, se Jazinski.	
		Johansen, Johannes Kristian ...	357

Pag.	Pag.		
Johansen, Karl Oluf	427	Mundt se Westi.	
Jonsdatter, Juliana Silva	852	Møller, Frederik	117
Jonsson, Jon	852	Møller, V., Vaskeriejer	356
Jønsson, Edvard Gottfred	413		
Jønsson, Janus Otto Andreas Herrværk	362	Nelson, Albert Kristian	115
Jønsson, Per	842	Nicolas eller Nicholas, Henriquez Emanuel	335
Jørgensen, Edvard	451	Nielsen, Carl Christian	406
Jørgensen, Lars Viggo Julius	373	Nielsen, Elise Margrethe	28
Jørgensen, Peder	59	Nielsen, Emfrid	518
Jørgensen, Svend Aage	677	Nielsen, Enevold	130
		Nielsen-Esbjerg, Magnus	495
Kjær, Stefan Peter	583	Nielsen, Frants Kai Karlo	666
Knudsen, Christian Jørgen	657	Nielsen, Hans	113
Knudsen, Robert Vilhelm se Lichtwerk.		Nielsen, Jacob Vilhelm	13
Knudsen, William Peter	431	Nielsen, Jens	36
Kolbæk se Henriksen, Søren Dam.		Nielsen kaldet Hyller, Karen Martha Valborg	38
		Nielsen, Knud Frederik	105
Langhoff, Hans Ludvig	106	Nielsen, Lars Peder	521
Larsen, Ane Marie	602	Nielsen, Lauritz Georg	85
Larsen, Carl Valdemar	660	Nielsen, Niels Jørgen	833
Larsen, Christian Johannes	397	Nielsen, Niels Peder	759
Larsen, Christian Theodor Julius	427	Nielsen, Niels Valdemar, For- bedringshusfange	663
Larsen, Jens Peter	360	Nielsen, Peder Julius	427
Larsen, Jens Peter Christian	46	Nilsson, Gustav Adolf	439
Larsen, Lars Johansen	501		
Larsen, Lauritz Emil	775	Olsen, Hans Valdemar	431
Larsen, Laurits Peter	269	Olsen, Oluf Christoffer	570
Leser, Robert Johan Frits Hassel- balch	635	Olsson, Ernst Hilding	476
Lichtwerk kaldet Knudsen, Robert Vilhelm	275		
		Pedersen, Andreas Jensen	338
Macedon, John Charles Augustus	403	Pedersen, Kristen	728
Madsen, Axel Herman Adolf	751	Pedersen, Mikael Laursen	736
Madsen, Christian Camillus	548	Petersen, Carl Vilhelm	362
Madsen, Hans Karl Johan	535	Petersen, Harald Valdemar	340
Madsen, Jens	498	Petersen, Oluf	849
Madsen, Martin	505	Petersen, Rasmus Kristian Mar- tin Erik Leutenant	198
Magaard, Jens Christian Rasmus- sen	320	Petersson, Ane Sophie født Jensen	61
Martens, Theodor Emil	200	Petersson, Hermine Carlsine	61
Mogensen, Niels Thomsen	622	Petterson, Gustav Adolph	152
Mortensen, Christen	712	Pierri, Villiam Charles Christian Francesko	313
Mortensen, Inger Marie	386	Poulsen, Hans Kristian	867
Mortensen, Laurs	465	Poulsen, Mads Peder	54
Mose se Hansen, Hans	91		
Mundt, I. H., Overretsprukurator	233		

	Pag.		Pag.
Rasmussen, Frederik Valdemar.	594	Svensson, Emma Theresia, kaldet Sagghæ	382, 634
Rasmussen, Karl Edmund Vilhelm	177	Sørensen, Ejnar Emanuel	416
Rasmussen, Lars Peter	648	Sørensen, Jens Vilhelm	631
Rasmussen, Valdemar Frederik.	48	Sørensen, Merthine Petrine Christine Pedersen født Møller	508
Ravn, Marius	779	Sørensen, Peter Edvard	856
Ravn, Mikkelline Ane Kirstine født Mikkelsen	779		
Sagghæ se Svensson.		Thaaning, Johan Ludvig Nikolaus Wedderkopp	410
Schimmelmann, Jens Heinrich (Hinrich)	626	Ulriksen, Hans Christian	794
Schjølborg, Alfred Peter	182	Vestergaard, Ingerslev, fhv. Købmand	471
Schmidt, Otto	453		
Sieverz, Carl Axel Einar	522	Westi, Albert Eduard kaldet Mundt	679
Skaanderup, Hans Iver Junior	733	Østerbye, Ludvig Eugen	311
Skov, Christian, se Andersen.			
Stevn, Jens	100		
Stridh, Johan Edvard Persson	448		
Svane, Hjalmar Emanuel Constantin	164		

Fortegnelse

over

de i Sagregistret benyttede Rubriker.

Afvisning.	Forsikring.
Analogi.	Forsøg.
Arrest.	Forældremyndighed.
Arv.	Fosterfordrivelse.
Automobillove.	Fremmedloven.
Banker.	Fuldmagt.
Barnefødsel i Dølgemaal.	Gader.
Bedrageri.	Gentagelse.
Betaling.	Hasardspil.
Betingede Straffedomme.	Helligdagsloven.
Betleri.	Hittegods (ulovlig Omgang med).
Bevis.	Hjemvisning.
Bjergning, se Søfartsforhold.	Hæleri.
Blodskam, se Sædelighed.	Indiciebevis.
Brandstiftelse.	Indirekte Tyvs- og Hælerbevis.
Bygningslovgivningen.	Interessentskab.
Børneloven.	Island.
Dommere.	Jagt.
Drab.	Jernbaner.
Ed.	Kaution.
Ejendomshandel.	Kirker.
Ejendomsret.	Konkurrence (uhæderlig).
Embeds- og Bestillingsmænd.	Konkurs.
Erstatning (i Kontraktsforhold).	Kontrakt.
— (udenfor Kontraktsforh.)	Kost og Tøring.
Fabriksloven.	Køb og Salg.
Fagforeninger.	Lehn- og Stamhuse.
Falsk.	Lejeforhold.
Fiskeri.	Levnedsmidler.
Forfatter- og Kunstnerret.	Livsetraf.

Meddelagtighed.
 Mened (og dermed beslægtede Forbrydelser).
 Militære Forbrydelser.
 Misligholdelse.
 Modregning.
 Myndighed (Forbrydelse mod den offentlige).
 Næringsadkomst.
 Næringsbrug (ulovligt).
 Opsigelse.
 Pant.
 Patent.
 Pension.
 Polititilhold.
 Politivedtægter.
 Presseloven.
 Processuelle Mulktter.
 Ran.
 Retsskrivere.
 Rettens Pleje.
 Røveri.
 Sagførere.
 Salær.
 Servituter.
 Sikkerhedsforanstaltninger.
 Skatter og Afgifter.
 Skolelærere.
 Stempel.
 Strafferetsforhold i Almindelighed.

Straffens Udmaaling.
 Sundhedsvedtægter.
 Sygekasseloven.
 Sædeligheden (Forbrydelse imod).
 Søfartsforhold.
 Terminshandel.
 Testamente.
 Tiende.
 Tillægsstraf.
 Tilregnelighed.
 Tjenesteforhold.
 Transport.
 Tyveri.
 Uagtsomhed.
 Udbringelse af Riget.
 Udeblivelsesdomme.
 Udlæg.
 Ulykkesforsikring.
 Underholdsbidrag.
 Unødig Trætte.
 Varemærker.
 Varetægtsfængsel.
 Veje.
 Vestindien.
 Vidner.
 Vold.
 Voldgift.
 Værnepligt.
 Øvrighedsmyndighedens Grænser.

SAGREGISTER.

	Pag.
Afvisning.	
En Højesteretsstævning i en Sag, i hvilken Indstævnte ikke gav Møde, afvist, idet Stævningen ikke saas at være forkyndt for Indstævnte.....	181
En Sag afvist som manglende summa appellabilis, forsaavidt Tiltalte var sigtet for Overtrædelse af en Politivedtægt.....	354
Antaget, at der manglede Hjemmel til Inddrivelse af en Bøde, som Vurderingsraadet for en Købstad havde ikendt en Mand i Henhold til Lov om Ejendomsskyld af 15 Maj 1903 § 10, fordi han havde undladt at tilbagesende et ham tilstillet Skema til Ejendomsskyld. Den til Bødens Betaling anlagte Sag blev derfor afvist.....	450
En Sag vedrørende Ansættelse af Skat af Indkomst og Formue afvist, idet den paaankede, af de skattelignende Myndigheder truffne Afgørelse var af skønsmæssig Karakter og skønsmæssige Afgørelser som den omhandlede antoges ikke at kunne træffes af Domstolene, men at maatte være henlagte til de skattelignende Myndigheder.....	456
Udtalt, at en Sag om Lovmedholdeligheden af en Fængslingskendelse ikke burde have været indbragt for Højesteret som Justitssag, men burde have været indanket i Civilprocessens Former. Efter samtlige Omstændigheder fandtes der dog ikke aldeles tilstrækkelig Anledning til at afvise Sagen.....	471
En Højesteretsstævning — udtagen til Ophævelse af en over en fast Ejendom afholdt Tvangsauktion — afvist, da Appellanten ikke havde stævnet alle de Panthavere i Ejendommen, der ved det Bud, paa hvilket der var givet Hammerslag, vilde erholde Dækning og saaledes maatte betragtes som Parter i Sagen.....	546
En af Sø- og Handelsretten afsagt Dom antaget inappellabel i Henhold til Bestemmelse indeholdt i en mellem Sagens Parter oprettet Slutseddél, hvorfor Sagen, der indbragtes for Højesteret, afvistes ex officio.....	565
En Højesteretsstævning, dateret den 5 August 1914 og forkyndt den 6 og den 10 s. M., efter hvilken Indstævnte ikke havde givet Møde, afvistes, allerede som Følge af, at den i Strid med Lov af 20 December 1912 § 1 var udtaget til Højesteretsaaret 1915.....	596

	Pag.
En Sag afvist, da Højesteretsstævningen var udtagen efter Udløbet af den ordinære Appelfrist og den i Lov Nr. 55 af 11 April 1890 § 7, 3. Stykke, ommeldte yderligere Frist, samt da Oprejningsbevilling ikke saas at være erhvervet	826
Analogi.	
Et af en Vestindianer udvist Forhold bestaaende i, at han mod bedre Vidende henledte Mistanken paa Trediemand som skyldig i et Tyveri, for hvilket han selv var sigtet og anholdt, og senere i Retten opretholdt denne Sigtelse, ansaas strafbart efter Lovgivningens Analogi og Grundsætninger	408
Arrest.	
En Arrest i en Række Villaejendomme stadfæstet, idet en af Debitor fremsat Indsigelse gaaende ud paa, at der ikke burde foretages Arrest i andet eller mere end en nærmere angiven Ejendom som formentes at afgive tilstrækkelig Sikkerhed, forkastedes	243
Arv.	
I en Panteobligation var det bl. a. bestemt, at efter Kreditors Død skulde en Del af den skyldige Kapital tilfalde 2 Piger og Resten modtages af Debitor som Arv efter Kreditor. Debitor døde imidlertid før Kreditor, og denne borttransporterede da Obligationen. Under et af Transporthaveren mod Debtors i uskiftet Bo hensiddende Enke rettet Søgemaal tilpligtedes denne at udrede hele Obligationens Paalydende, da den Del af Obligationen, som skulde tilfalde hendes Mand, kun var tillagt ham som Arv efter Kreditor og den de 2 Piger ved Obligationen muligvis tillagte Ret maatte anses bortfalden ved den af Kreditor i levende Live foretagne Transport.	184
Automobillove.	
En tiltalt Chauffør, der kørte med for stærk Fart under en vanskelig Passage mellem to paa Gaden holdende Køretøjer, hvilket havde til Følge, at han paakørte en Dame, der derved kom til Skade, blev for Overtrædelse af § 23, 2. Stk., i Lov af 18 April 1910 anset efter Lovens § 32 samt tilpligtet at udrede Erstatning til den tilskadekomne	106
Erstatning tilkendt en Enkefrue for Beskadigelser forvoldt ved en Mejeriejers Automobilkørsel i Strid med Lov Nr. 98 af 18 April 1910 §§ 23, 1. Stk., og 24.	366
Erstatning tilkendt i Henhold til Lov om Kørsel med Automobile af 27 Maj 1908 § 33 for Dødsfald forvoldt ved Paakørsel af en Mand, der pludselig traadte ud fra en Klynge Mennesker, der havde taget Opstilling paa Gaden, idet det ikke kunde anses godtgjort, at den stedfundne Ulykke skyldtes grov Uagtsomhed fra Afdødes Side	462
En tidligere straffet Tiltalt anset med Bøde for Overtrædelse af Lov af 18 April 1910 § 23, jfr. § 24 og af dens § 28 samt tilpligtet at betale Erstatning i Medfør af § 33	490

En Chauffør idømt Bøde for Overtrædelse af §§ 22 og 23 i Automobillov af 18 April 1910. Saavel denne Tiltalte som den til Erstatnings Udredelse medtiltalte Ejer af vedkommende Motor-drosche dømtes til in solidum at udrede Erstatninger til nogle Personer, der kom til Skade som Følge af Chaufførens uforsvarlige Kørsel.....	635
--	-----

Banker.

En Person indkøbte i en Bank, hvis Direktører imod bedre Vidende var fremkomne med Urigtigheder i Indbydelsen til Aktietegning i Banken, nogle Maaneder efter Indbydelsen to Partier af denne Banks Aktier, saaledes at de solgte Aktier, der iøvrigt havde hørt til Bankens egen Beholdning, forblev i Bankens Værge til Sikkerhed for den kun delvis erlagte Betaling. Under en af Banken anlagt Sag til Betaling af Restkøbesummen gjorde Køberen navnlig gældende, at han ved Indkøbet havde ladet sig vildlede af de bevidst urigtige Meddelelser i Indbydelsen, men dømtes til at betale det fordrede Beløb, idet Indkøbet ikke fandtes at kunne stilles i Klasse med en Efterkommelse af Bankens Indbydelse og der ejheller kunde gives de øvrige af Køberen fremsatte Indsigelser Medhold.....	74
--	----

Barnefødsel i Dølgemaal.

En udenfor Ægteskab besvangret Kvinde dømt efter § 194, uanset sin Benægtelse af at have født noget Barn eller Foster ...	386
---	-----

Bedrageri (frifindende Domme).

En for Bedrageri tiltalt Entreprenør, der til Sikkerhed for leverede Varer havde tiltransporteret Kreditor en Fordring, der indgik med et mindre Beløb end forudsat, frifandtes, da det efter Sagens Oplysninger ikke kunde anses godtgjort, at han havde handlet svigagtigt.....	13
En Slagter, der var sigtet for at have haft til Hensigt at bedrage en Hestehandler for Betalingen af Købesummen for nogle af ham købte Heste, frifandtes. Den paagældendes medtiltalte Hustru blev ligeledes frifunden	779

(§ 251).

En Moder og Datter, der gjorde sig skyldige i en Del Plattenslagerier og ulovlige Dispositioner, ansete efter §§ 251, 253 og 257	61
En Tiltalt, der ved urigtige Foregivender om sine Forhold og om Øjemedet med et ønsket Laan bevægede en Person til mod Ansættelse paa sit Kontor at yde ham Laanet uden at have rimelig Udsigt til at tilbagebetale det, anset efter § 251.....	78
En tiltalt Kvinde, der hos forskellige Uhrmagere svigagtigt havde ladet sig udlevere Lommeuhre, idet hun hvert Sted usandfærdigt angav at skulle afhente et Uhr, som var indleveret til Reparation, anset efter § 251.....	102
En Tiltalt, der havde gjort sig skyldig i en Del Plattenslagerier m. v., anset efter §§ 251, 253 og 257.....	288

	Pag.
En Tiltalt, der lod sig udbetale forskellige Beløb af Postvæsenet, overfor hvilket han fremsatte urigtige Anbringender eller fortav Omstændigheder, der var af Betydning for hans Ret til Beløbenes Udbetaling, anset efter § 251	622
En tidligere straffet Tiltalt dømt efter § 251 for i flere Tilfælde at have taget Varer paa Kredit uden Hensigt at betale.....	675

(§ 253).

En tiltalt Kreaturopkøber, der for en Handelsmand havde købt nogle Kreaturer, som han skulde betale med et fra Handelsmanden modtaget Beløb, og derefter sende til Marked, formaaede en anden Handelsmand til at indtræde i Handelen, hvorefter han ogsaa af denne modtog et Beløb til at betale Dyrene med. Den Del af de saaledes modtagne Beløb, der ikke medgik til Betaling af Kreaturerne, saavel som den ved Salg af Dyrene indvundne Sum forbrugte Tiltalte. Han ansaas efter § 253	100
En Tiltalt, der i sin Egenskab af Bankdirektør i Bankens Navn, men til egen Fordel indlod sig i en Række Spekulationer i Strid med Bankens Regulativ og derved paadrog den meget betydelige Tab, anset efter § 253	340
En for Ejendomsindgreb tidligere straffet Person, der forskaffede sig et Pengebeløb ved som Sikkerhed at overlade Vedkommende en Trækkevogn, han havde laant, mod sin Benægtelse, anset efter § 253	410
En Tiltalt, der solgte forskellige paa Auktioner paa Kredit købte Køer, Grisepolte samt noget Flæsk, over hvilket Ejendomsretten ifølge Konditionerne var forbeholdt, indtil Betaling skete, anset efter § 253.....	498
En Tiltalt, der til egen Fordel realiserede Kreatur- og Svinebesætningen paa en Ejendom, om hvis Salg til ham der var oprettet Slutseddel, men for hvilken han kun havde erlagt en mindre Del af Købesummen, anset efter § 257 og tildels efter § 253.....	631
En Tiltalt, der til egen Fordel disponerede over en Motorcykle, han havde modtaget til Laans, anset efter § 253.....	712
En Tiltalt, der til egen Fordel afhændede en af ham købt Motorcykle, hvorover Sælgeren havde forbeholdt sig Ejendomsretten, indtil Købesummen var berigtiget, anset efter § 253	712
En Tiltalt, der til egen Fordel pantsatte nogle Malerier, han havde paataget sig at sælge for Ejeren, anset efter § 253	746

(§ 255).

Tvende for Ejendomsindgreb tidligere straffede Personer mod deres Benægtelse dømt efter § 255 for ved uærligt Kortspil at have besveget en udenlandsk Søfrybøder for en større Pengesum	431
---	-----

(§ 257).

En Tiltalt, der til Sikkerhed for Betaling af leverede Varer, tiltransporterede Kreditor en Fordring, der for en Del allerede var overdraget en Tredjemand, anset efter § 257	13
---	----

	Pag.
En Tiltalt, der dømtes for Falsk med Hensyn til nogle Veksler, ansaas tillige efter § 257 for sit iøvrigt i nævnte Henseende udviste Forhold	117
En Tiltalt mod sin Benægtelse anset efter § 257 for at have solgt Genstande og oppebaaret Købesummen for dem uden at antyde overfor Køberne, at han ikke selv var ubestridt Ejer deraf	316
En Tiltalt, der skaffede sig Kredit ved til Sikkerhed at give Kreditor Transport paa et Tilgodehavende efter en Kontrakt, hvis Gyldighed var tvivlsom, anset efter § 257	453
En Tiltalt, der benyttede en Proformakontrakt som Grundlag for en Fogedforretning hos Debitrix efter Kontrakten, paa hvem han intet bevisligt Krav havde, anset efter § 257	465
En Tiltalt forledte nogle polske Piger til at forlade deres Pladser paa danske Gaarde og fulgte dem derefter til Kontoret for »Foreningen for Tilvejebringelse af Arbejdskraft for Landbruget i Danmark«, hvor hans Ledsager ved at foregive, at Pigerne kom fra Tyskland, bevægede Kontoret til at udbetale et Beløb i Rejsepenge for hver af Pigerne, af hvilke Beløb Tiltalte modtog Halvdelen. Han ansaas efter § 257	483
En Tiltalt, der afhændede en af ham paa Auktion købt Ko, skønt han vidste, at Ejendomsretten over det købte efter Konditionerne ikke gik over til ham, forinden Købesummen var fuldt erlagt, anset efter § 257	596
Antaget, at en Tiltalt ved overfor Skifteretten mod bedre Vidende at fordølge nogle Sparekassebøger, der havde tilhørt en afdød Mand, hvis uægte Datter hun var, havde gjort sig skyldig i svigagtigt Forhold, hvilket dog henførtes under § 257, da det ikke kunde anses tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte havde fattet endelig Beslutning om at tilegne sig de paa Sparekassebøgerne indestaaende Beløb. — Samme Tiltalt dømt efter § 257 for svigagtigt Forhold overfor et Sogneraad bl. a. med Hensyn til Opnaaelse af Alderdomsunderstøttelse til Faderen	602
En Tiltalt, der til egen Fordel realiserede Kreatur- og Svinebesætningen paa en Ejendom, om hvis Salg til ham der var oprettet Slutseddel, men for hvilken han kun havde erlagt en mindre Del af Købesummen, anset efter § 257 og tildels efter § 253. — For sit Forhold ved svigagtig til Brug ved Ansøgning om et større Prioritetslaan i Ejendommen at angive Købesummen — som sket i Slutsedlen og tilsigtet i Skødet — 1000 Kr. højere, end den virkelige var, blev samme Tiltalte anset efter § 257, jfr. § 46	631

(§ 263)

En Fallent, der ved højt Spil havde paadraget sine Kreditorer betydelige Tab, anset efter § 263	802
---	-----

(Fr. 11 April 1840).

En Vestindianer, der ialfald tildels havde fragaaet Modtagelsen af nogle Beløb, han skulde oppebære i Beløling for noget for en Plantages Regning solgt Brænde, anset efter Fr. 11 April 1840 § 42.	606
---	-----

	Pag.
Betaling.	
En Maskinfabrikant dømt til at betale for Gipsplader til Skillerum i en Bygning, idet en Indsigelse om ikke at være pligtig at betale efter en Opmaaling, der omfattede de i Væggene værende Dør-aabninger, ikke toges til Følge.....	644
Betingede Straffedomme.	
En Tiltalt betinget dømt efter § 229 Nr. 4, jfr. § 48, sammenholdt med § 37.....	427
En Tiltalt, der gav en af ham besvangret Pige Anvisning paa at indtage Rosmarinolie og Kvægsølv i fosterfordrivende Hensigt, betinget dømt efter § 193, 1. Stk., jfr. §§ 48 og 46.....	495
En Tiltalt betinget dømt efter § 203.....	728
Beileri.	
Straf herfor idømt.....	279, 736, 856, 869
Bevis.	
En Paastand om, at en Aftægtskontrakt og en Transport, der var underskrevne af Aftægtsnyderen med ført Pen, skulde være ugyldige, fordi det ikke var sandsynliggjort endsige bevist, at han forstod, hvad disse Dokumenter gik ud paa, forkastedes bl. a. under Hensyn til, at det Aftægtsforhold, som tilsigtedes stiftet ved Dokumenterne, var traadt i Kraft og havde bestaaet, indtil Aftægtsnyderen c. 1 ¹ / ₄ Aar efter døde, uden at han nogensinde havde bestridt Dokumenternes Gyldighed.....	184
Bjergeløn, se Søfartsforhold.	
Blodskam, se Sædelighed.	
Brandstiftelse.	
En Tiltalt mod sin Benægtelse bl. a. paa Grundlag af en Forklaring af en i en tidligere Instans medtiltalt Person dømt efter § 281, 2. Stk., jfr. § 52, for Anstiftelse til en paa hans Gaard foretagen Ildspaaættelse.....	54
En Gaardejer, der var tiltalt for Meddelagtighed i en af hans Forvalter foretagen Ildspaaættelse paa Gaarden, frifunden af Mangel paa Bevis.....	152
En Brandstifter i Medfør af § 38 funden ikke at kunne straffes, da det efter Oplysningerne maatte antages, at han havde udført Brandstiftelsen i sindssyg og utilregnelig Tilstand.....	320
En Tiltalt dømt for en Række Ildspaaættelser efter §§ 281, 1. Stk., og 282, 1. Stk.....	327
En Bagerlærling, der var sigtet for ved uforsigtig Omgang med et Lys paa sit Tagkammer at have forvoldt en Ildsvaade, frifunden.	518
En Tiltalt mod sin Benægtelse dømt efter § 281, 2. Stk., bl. a. paa Grundlag af forskellige Vidneforklaringer.....	648

	Pag.
En Tiltalt mod sin Benægtelse dømt efter § 281 for at have sat Ild paa en Gaard, om hvilken han med Ejeren havde indgaaet Mage-skiftekontrakt, men som han endnu ikke havde tiltraadt	714
En Tiltalt, der maatte antages at have foranlediget en Ildsvaade ved sin Færden med et tændt Lys i et Udhus, hvor der henlaa Fourage og Halm, dømt for uagtksom Brandstiftelse efter § 284	733
En for Brandstiftelse tiltalt Sadelmager frifunden, idet der efter alt Foreliggende ikke var tilstrækkelig Feje til at antage andet end, at han var uskyldig i den Forbrydelse, hvorfor han var tiltalt . .	788

Bygningslovgivningen.

En Ejendoms Administrator og samme Ejendoms Inspektør var i Anledning af Anbringelsen af et Hul i en Skillevæg i en til Kedelrum indrettet Kælder tiltalte for Overtrædelse af Bygningslovgivningen. Administratoren frifandtes, idet Ansvar for Anbringelsen af Hullet ifølge Bygningslovens § 76 paahvilede den anden Tiltalte, der som Arkitekt havde forestaaet Udførelsen af det paagældende Arbejde. Den sidstnævnte Tiltalte blev derimod for Undladelse af for Bygningskommissionen at have anmeldt Anbringelsen af Hullet anset efter Bygningslovens § 75.	5
---	---

Børneloven.

Antaget, at Spørgsmaalet om Udredelsen af Omkostningerne ved en af et Værgeraad i Henhold til Lov 14 April 1905 § 11, 4. Stk., besluttet foreløbig Anbringelse af et Barn, er udtømmende afgjort ved samme Lovs § 44, saaledes at Opholdskommunen ikke kan faa Omkostningerne ved den foreløbige Anbringelse af Børn over 15 Aar refunderede af Statskassen	687
---	-----

Dommere.

I en Dom, der frifandt en Sadelmager, som var arresteret som sigtet for Brandstiftelse, udtaltes med Hensyn til Sagens Behandling i første Instans en Misbilligelse af Arrestens Langvarighed.	788
--	-----

Drab.

En Mandsperson, der havde forøvet Indbrud, affyrede et Skud med en skarpladt Revolver mod en Politibetjent, der vilde paagribe ham. Da det ikke fandtes godtgjort, at Paagældendes Hensigt gik videre end til at skræmme Betjenten, frifandtes han, forsaavidt Tiltalen angik Forsøg paa Drab.	416
En Tiltalt, der under et Besøg hos sin Kæreste i ophidset Sinds-tilstand paa kort Afstand affyrede flere Revolverskud mod hende og derved ramte hende tre Gange paa Steder, hvor et Skud let kunde have medført Døden, anset efter § 186, jfr § 46.	528
En Tiltalt, der ifølge vedkommende Overlæges Erklæring var i ikke ringe Grad imbecil samt i lettere Grad kronisk Alkoholist, dræbte sin Hustru i Hidsighed bl. a. over, at hun havde været borte om Natten. Tiltalte ansaas efter § 191, jfr. § 39, med Tugthusarbejde i 16 Aar.	535

	Pag.
En Tiltalt anset efter § 186 for at have dræbt en Slægtning af en Pige, der havde afbrudt sin tidligere Forbindelse med ham	666
En islandsk Kvinde, der med Overlæg berøvede sin Broder Livet ved at blande Rottegift i en Ret Mad, som hun tilberedte ham, anset efter den islandske Straffelovs § 191 med Dødsstraf. En med hende samlevende medtiltalt Mandsperson frifandtes	852
Ed.	
En Paternitetssags Afgørelse gjort afhængig af Indklagedes Ed. 301, 459, 463, 655, 682	
Ejendomshandel.	
Erstatning nægtet for paastaaet Misligholdelse i en Ejendomshandel med Hensyn til den solgte Ejendoms Lejeindtægter	8
Køberne af en fast Ejendom krævede i Anledning af et af Sundhedskommissionen givet Paalæg om, at et hidtil til Tegnestue udlejet Kælderlokale fremtidig kun maatte benyttes til Husholdningsbrug, Erstatning hos Sælgerne. Idet Paalæget antoges ikke at være lovligt, blev Sælgerne frifundne	30
Statueret, at visse overordentlige Brandkontingenter skulde udredes af Køberen af en fast Ejendom, ikke af Sælgeren	524
Da Køberen af en fast Ejendom af Naboejendommens Ejer hindredes i at benytte den Indkørsel, der hidtil havde været fælles mellem de to Ejendomme, anlagde han Sag mod Sælgeren. Denne frifandtes, idet der ikke var tilvejebragt Bevis for, at Sælgeren havde indestaaet Køberen for, at Benyttelsen af Indkørselen havde været knyttet som en Ret til den solgte Ejendom	784
En Sælger af en fast Ejendom, mod hvem Køberen rejste Krav paa Tilbagebetaling af den erlagte Del af Købesummen, da det viste sig, at der for det i Ejendommen indestaaende Kreditforeningslaan var givet Pant tillige i andre selvstændige Ejendomme, frifunden, idet det maatte tilregnes Køberen selv, at han ikke havde søgt nærmere Oplysninger om, i hvilke Arealer Kreditforeningen havde Pant	827
Ejendomsret.	
Antaget, at en til en Afdøds Baare uden noget Forbehold afgiven Sølvkrans tilfaldt ved Begravelsen den Afdøds Arvinger	422
Et Krav om Aflæggelse af en Overkørsel og Genopførelse af et tidligere Dige forkastet	532
Embeds- og Bestillingsmænd.	
Antaget, at en Marinekaptajn ikke var berettiget til at fordre den Tid, i hvilken han efter sin Udnævnelse til Sekondløjtnant var hjemsendt, medregnet til Erhvervelse af Alderstillæg efter Lov Nr. 217 af 30 September 1909 § 9	88
En Opsynskone ved Københavns Tvangsarbejdsanstalt gjorde gældende, at hun i Henhold til det Regulativ, hvorefter hun var ansat, havde Krav paa den fulde Løn kontant ogsaa i Sygdomstilfælde, og at Magistraten derfor havde været uberettiget til at	

undlade at beregne hende nogen Godtgørelse for den Tid, hun som syg havde været ude af Stand til at modtage en Del af Lønnen som Kost paa Anstalten. Magistraten frifandtes for at betale mere end sket	283
Afgjort, hvem af tvende Fastlodser der maatte anses som den i Anciennitet ældste	516

Erstatning (i Kontraktsforhold).

Erstatning nægtet for paastaaet Misligholdelse i en Ejendomshandel med Hensyn til den solgte Fjendoms Lejeindtægter	8
Erstatning nægtet for paastaaede Mangler ved et leveret Parti Varer	25
Køberne af en fast Ejendom krævede i Anledning af et af Sundhedskommissionen givet Paalæg om, at et hidtil til Tegnestue udlejet Kælderlokale fremtidig kun maatte benyttes til Husholdningsbrug, Erstatning hos Sælgerne. Idet Paalæget antoges ikke at være lovligt, blev Sælgerne frifundne	30
En Højesteretssagfører, der sammen med en Apoteker havde indgaaet en Kontrakt med en Bygningstegner om i Fællesskab at udnytte nogle sidstnævnte tilhørende Patenter, og som havde forpligtet sig til sammen med Apotekeren at vedligeholde Patenterne dog med Ret til med et nærmere bestemt Varsel at udtrede af Forholdet, dømt til at betale Bygningstegneren Erstatning i Anledning af, at han (Højesteretssagføreren) og Apotekeren var traadt tilbage fra Kontrakten uden at give Bygningstegneren det vedtagne Varsel og uden ved tydelige Meddelelser om Situationen at give ham Lejlighed til at værgе sig mod Tab ved selv at forny Patenterne	159
En forhenværende Agent for en Rebfabrik krævede Erstatning hos Fabrikken for stedfunden Opsigelse af hans Eneforhandlingsret, idet han hævdede, at Overenskomsten herom var uopsigelig fra Fabrikken Side. Fabrikken frifandtes	224
En Proprietær idømt Erstatning for ubeføjet at have vægret sig ved at vedstaa sin Forpligtelse til at indtræde som Andelshaver i et i et Mejeri	608
Et Travelskab tilpligtet at nedrive en i Strid med en Servitut opført Staldbygning og Erstatning for Bygningens Opførelse tilkendt den Servitutberettigede for Tiden efter Forligsklagens Dato	611
I et Tilfælde, hvor Statsbanerne havde udleveret en Ladning Kul til en anden end den af Afsenderen opgivne Adressat, antoges der under Hensyn til Sagens Omstændigheder, derunder at Kuladningen af Modtageren blev afleveret til Adressaten, ikke at paahvile Statsbanerne noget Erstatningsansvar	811
Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger dømt til at betale en Række Cementfabrikker Erstatning for Tab forvoldt disse ved, at de under Fællesforeningen hørende Brugsforeninger retstridig undlod at aftage hele deres Forbrug af Cement hos Fabrikkerne, og ved at de medvirkede til Oprettelse af en Andels-cementfabrik	819
Erstatning tilkendt for Tab ved Ikke-Opfyldelse af en Kontrakt . . .	868

Erstatning (udenfor Kontraktsforhold).

Et Sporvejsselskab dømt til at betale Erstatning for Skade forvoldt ved et Sammenstød mellem en af dets Sporvogne og en Automobilroske	39
Erstatning tilkendt en Enkefrue for Beskadigelse forvoldt ved en Mejeriejer's Automobilkørsel i Strid med Lov Nr. 98 af 18 April 1910 §§ 23, 1. Stk., og 24	366
En Tiltalt, der for sit Forhold overfor sine to Tjenestepiger ansaas henholdsvis efter § 185 og § 176, jfr. § 174, dømtes tillige til at betale Pigerne Erstatning for den dem ved Krænkelsen af deres Blufærdighed paaførte Ulempe og Skade	512
Erstatning tilkendt en Husejer for Lejetab som Følge af, at nogle Lejere fraflyttede Lejlighederne paa Grund af de Rystelser, der forvoldtes af en i en tilstødende Mølle installeret Dieselmotor....	540
En Fagforening og dens Formand sagsøgte til Erstatning af en Arbejdsmand, der gjorde gældende, at der som Følge af det paa en Generalforsamling forefaldne var lagt ham som paastaet Skruebrækker Hindringer i Vejen for at faa Arbejde. De Sagsøgte frifandt	615
En Sagfører, der ved urigtige Foregivender havde bibragt en Overretssagfører Tro paa, at han (Sagføreren) var bemyndiget af en Sparekasse til at udbyde Midler til Udlaan mod Prioritet i fast Ejendom, og derved havde foranlediget, at Overretssagføreren til ingen Nytte indsendte en Del Laanebegæringer, tilpligiet at yde Vederlag for det Arbejde, Overretssagføreren under den nævnte urigtige Forudsætning havde udført, samt Godtgørelse for de ved de mislykkede Laanebegæringer foranledigede Udgifter	617
Antaget, at nogle Forandringer ved de forbi en Persons Hus førende Veje vel kunde medføre Ulemper for Ejendommen, idet navnlig Tilkørselen til Ejendommens Gaard var blevet noget besværliggjort, men at Ulemperne dog ikke var af en saadan Betydenhed, at den paagældende Kommune kunde anses ved de foretagne Forandringer at have gjort sig skyldig i et til Erstatning forpligtende Forhold	768

Fabriksloven.

Antaget, at Bestemmelsen i Lov Nr. 71 af 11 April 1901 § 15, 2. Stk., 1 Punktum, maa forstaas som et Forbud mod, at Udgiften ved den der paabudte Lægeattest paabyrdes Arbejderen, og statueret, at dette Forbud var overtraadt af en Vaskeriejer, dee efter at have affholdt en saadan Udgift havde forbeholdt sig i en vis Tid at tilbageholde et Beløb ugentlig i vedkommende Arbejderskes Løn til Dækning af Udlæget. Da Overtrædelsen fandtes at omfattes af Lovens § 25, ansaas Vaskeriejeren efter denne Lovbestemmelse	356
--	-----

Fagforeninger.

En Fagforening og dens Formand sagsøgte til Erstatning af en Arbejdsmand, der gjorde gældende, at der som Følge af det paa	
--	--

en Generalforsamling forefaldne var lagt ham som paastaet Skruibrækker Hindringer i Vejen for at faa Arbejde. De Sagsøgte frifandtes.....	615
---	-----

Falsk.

Under en Paternitetssag vedgik Indklagede Paterniteten, men Barne- moderen vilde ikke nøjes med det af Indklagede gjorte Tilbud om Underholdsbidrag, som hun fandt utilstrækkeligt og paastod at være ringere end et Tilbud, hun tidligere havde faaet. Hun ind- sendte derefter til Herredskontoret en Del Breve fra Barnefaderen til hende. Da et af disse, der angik Betaling af 1000 Kr., viste sig at være falskelig skrevet af hende selv, tiltalte hun for Falsk. Tiltalte, hvis Forklaring om at have været i Besiddelse af et Brev, hvori Barnefaderen tilbød at betale 1000 Kr. til Barnet, ikke kunde forkastes, ansaas efter § 268, 2. Led.....	28
En tiltalt Kvinde, der købte et Kostume bl. a. paa Vilkaar, at det først skulde blive hendes Ejendom, naar hele Købesummen var betalt, og derefter underskrev en i Anledning af Købet oprettet Kontrakt med falsk Navn, anset efter § 275, jfr. § 268, 2. Led. — Samme Tiltalte og hendes medtiltalte Moder for andre Falsknerier ansete efter § 275, jfr. § 268, 2. Led.....	61
En Tiltalt, om hvem det mod hans Benægtelse antoges bevist, at han vidende, at et Blad manglede i en Sparekassebog, der derved fik Udseende af at lyde paa et vist større Beløb, medens der i Virkeligheden kun indestod faa Kroner paa den, gennem en Kammerat ved Pantsætning af Bogen til en Person, der stoled paa Bogens Udseende, forskaffede sig et Laan hos denne, anset efter Analogien af § 274, II, jfr. § 268.....	115
En Tiltalt, der falskelig anførte nogle Personers Navne paa en Vekselblanket henholdsvis som Trassent og Endossent og paa en anden Veksel foretog en Datorettelse, anset efter § 269, 1. Stk., og § 274, 1. Led, jfr. nysnævnte Bestemmelse.....	117

Fiskeri.

Udtalt, at en mellem en Ejendom og en Aa liggende c. 1 Alen bred Jordstrimmel, der var uden selvstændig Betydning og ikke paa synlig Maade i Marken adskilt fra den tilgrænsende Ejendom, ikke kunde betragtes som en Aaen »tilstødende Grund« i den Forstand, hvori dette Udtryk maa anses brugt i Lov om Fiskeriet i ferske Vande af 26 Marts 1898 § 1, 2. Stk., og den tilsvarende Bestemmelse i den nugældende Lov af 4 Maj 1907. Derimod fandtes de Hensyn, paa hvilke den anførte Lovbestemmelse maa antages at hvile, at maatte føre til, at den Jordstrimmelen tilgrænsende Ejendom blev at betragte som den Grund, fra hvilken Retten til Fiskeri i Aaen ikke maa adskilles.....	815
---	-----

Forfatter- og Kunstnerret.

En Sølvsmed dømt til at betale en anden Sølvsmed Erstatning for den sidstnævnte tilføjede Skade ved ulovlig Eftergørelse og For-

	Pag.
handling af dennes originale Kunstfrembringelser. Der fandtes ikke at kunne paalægges Vedkommende noget Strafansvar, idet han antoges at have handlet i begrundet god Tro.....	754
Forsikring.	
Brandskadeerstatning tilkendt for en Del brændte Automobiler. En Indsigelse, der gik ud paa, at der forelaa Underforsikring, forkastedes.....	166
Statueret, at Ejeren af en Ejendom, hvis Bygninger nedbrændte ved en Ildebrand foranlediget derved, at en Røgter havde antændt noget om et Vandrør viklet Halm i det Øjemed at optø Røret, ikke havde tilsidesat den Forsigtighed, der efter vedkommende Brandforsikringsforenings Vedtægter paahvilede ham som Medlem af Foreningen.....	756
I en Sag om Beregningen af Erstatningen for en forsikret Hingst frifandtes paagældende Forsikringsforening mod at betale et af den tilbudt Beløb.....	765
Forsøg.	
Antaget, at en Dom for Forsøg paa Tyveri ikke afbryder Forældelsen af en tidligere Tyvssdom.....	262
Forældremyndighed.	
Statueret, at en af en Barnemoder afgiven Erklæring maatte anses som et hende endeligt forbindende Afkald paa Forældremyndigheden over hendes udenfor Ægteskab fødte Barn.....	796
Fosterfordrivelse.	
En Tiltalt, der gav en af ham besvangret Pige Anvisning paa at indtage Rosmarinolie og Kvægsølv i fosterfordrivende Hensigt, betinget dømt efter § 193, 1. Stk., jfr. §§ 48 og 46.....	495
Frømedloven.	
En svensk Kvinde dømt efter Lov 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2 for Overtrædelse af et Polititilhold om ikke at lade sig finde her i Landet.....	634
En Tiltalt anset efter Lov 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2, for at have overtraadt et Tilhold om ikke at lade sig finde her i Landet....	869
Fuldmagt.	
En Slagtermester, der havde givet en Veksellerer Fuldmagt til paa hans Vegne at foretage Køb og Salg af Aktier paa Københavns Børs, frifunden for at tilsvare nogen Del af det Tab, som blev Resultatet af de derefter stedfundne Transaktioner, da Veksellereren i i det mindste mange af de Tilfælde, i hvilke han uden nogen særlig Ordre fra Slagtermesteren paa dennes Vegne havde købt og solgt Aktier, selv var indtraadt som Sælger og Køber i Forhold til Slagtermesteren, og Fuldmagten ikke berettigede ham til saadan Selvindtræden.....	250

Gader.

Antaget, at et en Grundejer af en Kommunalbestyrelse tilstillet Cirkulære ikke havde kunnet forstaaes af Grundejeren paa anden Maade end, at Kommunen paatog sig Forpligtelse til, saavidt det stod i dens Magt, at sørge for en i Cirkulæret nærmere omhandlet Vejjudvidelse. Skønt denne Forpligtelse ikke kunde antages efterkommet af Kommunen, blev denne frifunden i en af Grundejeren mod den anlagt Erstatningssag, idet det ikke ansaas godtgjort, at Grundejeren havde lidt noget Tab ved en af ham under Hensyn til den planlagte Vejjudvidelse foretagen Tilbagerykning af hans Ejendom	254
---	-----

Gentagelse.

Antaget, at en Dom for Forsøg paa Tyveri ikke afbryder Forældelsen af en tidligere Tyvsdom	262
--	-----

Hasardspil.

En Tiltalt, der som Bankør drev Rouletspil om Penge, anset efter Fr. 6 Oktober 1753 § 3	622
---	-----

Helligdagsloven.

En Høker, der fra sin Butik solgte Margarine, Brød og Mælk, holdt Butiken aaben om Søndagen for Forhandling af Brød og Mælk, men derimod ikke af Margarine, hvilken han hver Lørdag Aften flyttede bort til et fra Butikken adskilt Lokale. Den Paagældende dømtes for Overtrædelse af § 2 a i Lov af 22 April 1904	583
---	-----

Hittegods (ulovlig Omgang med).

En Tiltalt dømt efter § 247 for at have tilegnet sig en af ham paa en Vej funden Pengepung med Indhold	279
--	-----

Hjemvisning.

En Skifteret havde nægtet at tage en Begæring om, at et Aktieselskabs Bo maatte blive taget under Konkursbehandling, til Følge med den Begrundelse, at det var anmeldt til Handelsregistret, at Aktieselskabet var hævet. Udtalt, at denne Anmeldelse ikke kunde betage Selskabets Kreditorer Adgang til gennem Konkursbehandling af dets Bo at søge Fyldestgørelse for deres Fordringer, hvorfor Sagen hjemvistes til Behandling efter Konkurslovens § 48	20
--	----

Hæleri.

Straf herfor idømt	68
En Tiltalt dømt for Hæleri med Hensyn til 2 Stykker stjaalet Kød	134
En for Ejendomsindgreb tidligere straffet Person anset som Hæler med Hensyn til en Cykle i Henhold til det ekstraordinære Tyvs- og Hælerbevis	311
En tidligere for Ejendomsindgreb straffet Person mod sin Benægtelse dømt som Hæler med Hensyn til nogle Ure, som han søgte at pantsætte	413

	Pag.
En Tiltalt dømt for Hæleri med Hensyn til stjaalne Metalgenstande	833
En tidligere for Ejendomsindgreb straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Hæleri med Hensyn til Dele af en stjaalen Cykle	836

Indiciebevis.

En tidligere for Tyveri straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af en Cykle	3
Tvende for Kirketyveri tidligere straffede Personer mod deres Benægtelse dømt for Forsøg paa Indbrud i en Kirke, i hvis Nærhed de havde færdedes, bl. a. under Hensyn til en Erklæring fra Centralbureauet for Identifikation vedrørende den ene af de Tiltalte	210
En tidligere for Tyveri straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Indbrudstyverier	262
En for Tyveri tidligere straffet Tiltalt mod sin Benægtelse dømt for indbrudsvis at have stjaalet en Mængde Lommeuhre m. v., som man fandt paa et vanskeligt tilgængeligt Skjulested i hans Bolig	338
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Cykletyveri.....	354
En tidligere for Tyveri straffet Tiltalt, i hvis Hjem der fandtes nogle Avispapirstykker, som nøje passede ind i nogle andre Stykker Avispapir, der vare fundne i en Lejlighed, hvori der var gjort Indbrud, og hvis Fingeraftryk paa en Skuffe i samme Lejlighed af Centralbureauet for Identifikation bekræftedes at være identisk med et Fingeraftryk af Tiltalte, dømt for Forsøg paa groft Tyveri	357
Tvende for Ejendomsindgreb tidligere straffede Personer, der i en Port ved en Ejendom, hvori der var forøvet Indbrud, fandtes i Besiddelse af en Mængde fra Indbrudstyveriet hidrørende Klædningsstykker m. v., mod deres Benægtelse dømte for groft Tyveri	362
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse dømt for i en Krohave at have fraranet en russisk Landarbejder, der var paa Gennemrejse til Amerika, et større Pengebeløb	373
Tvende tidligere for Tyveri straffede Personer mod deres Benægtelse dømt for indbrudsvis forøvet Tyveri af Genstande, hvoraf de fandtes i Besiddelse, og som var stjaalne fra en Lejlighed i en Ejendom, hvori de den paagældende Dag havde færdedes.....	406
Tvende for Tyveri ofte straffede Tiltalte mod deres Benægtelse dømt for et Indbrudstyveri, idet deres Skyld ansaas godtgjort ved forefundne Fingeraftryk i Forbindelse med andre Omstændigheder ..	736
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse dømt bl. a. for Tyveri af Penge fra en Lejlighed, hvori han som Arbejder for et Elektricitetsværk havde færdedes	762

Indirekte Tyvs- og Hælerbevis.

En for Ejendomsindgreb tidligere straffet Person anset som Hæler i Henhold til det ekstraordinære Tyvs- og Hælerbevis	311
En tidligere for Ejendomsindgreb straffet Person mod sin Benægtelse dømt som Hæler med Hensyn til nogle Ure, som han søgte at pantsætte.....	413

	Pag
En tidligere for Tyveri straffet Person dømt bl. a. for Tyveri af et Ur og en Del Smykker fra en uafaaaset Lejlighed	557
Interessentskab.	
En Andelsbaver, der udtraadte af et Andelsmejeri efter Udløbet af en 10aarig Driftsperiode, i hvilken samtlige Andelshavere havde forpligtet sig til at vedblive at være dette, anset berettiget til at kræve en nærmere fastsat Anpart af Mejeriets Værdi udbetalt. . .	33
Forskellige Poster i et Interessentskabsmellemværende afgjorte. . . .	235
Udtalt, at der ingen Hjemmel var til at indskrænke et i et Andelsmejeris Love indeholdt Forbud mod, at Interessenterne i Mejeriet solgte Sødmælk til andre end dette, til kun at angaa Mælkens af et saa stort Antal Køer, som ved en Gaards Optagelse i Mejeriet blev indtegnet som paagældende Gaards Besætning.	370
En Medindehaver af et Oplysningsbureau kendt pligtig at udtræde af Interessentskabet om Bureauet som Følge af Misligholdelse af Interessentskabskontrakten	650
Statureret, at et ifølge en Overenskomst mellem Indehaveren af en Forretning og en Installatør af denne i Forretningen gjort Indskud var et Forretningen ydet Laan, og at Installatøren hverken var helt eller delvis ansvarlig for Forretningens Gæld	845
Island.	
En islandsk Kvinde, der med Overlæg berøvede sin Broder Livet ved at blande Rottegift i en Ret Mad, som hun tilberedte ham, anset efter den islandske Straffelovs § 191 med Dødsstraf. En med hende samlevende medtiltalt Mandsperson frifandtes	852
En Islænder frifunden for Overtrædelse af den islandske Straffelovs § 110, da det ikke kunde anses bevist, at han havde haft sikker Kundskab om et Mord, som en med ham samlevende Kvinde planlagde og forøvede.	852
Jagt.	
En Tiltalt dømt for Overtrædelse af § 12, 1. Punktum, § 13, 1. Punktum, og § 17, I Nr. 2 i Lov om Jagt af 8 Maj 1894	732
Jernbaner.	
I et Tilfælde, hvor Statsbanerne havde udleveret en Ladning Kul til en anden end den af Afsenderen opgivne Adressat, antoges der under Hensyn til Sagens Omstændigheder, derunder at Kul-ladningen af Modtageren blev afleveret til Adressaten, ikke at paahvile Statsbanerne noget Erstatningsansvar	811
Kaution.	
Antaget, at Udstedelsen af et Kautionsbevis ikke havde haft andet Øjemed end at afværge, at en Sparekasse som Følge af Besvigelser mod denne gik fallit, og at Kautionsbevises Underskrivere saaledes ikke kunde anses at have paataget sig en Forpligtelse til at dække det ved Besvigelserne fremkomne Underskud som en endelig Ordning af Sagen	772

Kirker.

Statueret, at en Kirketiendeejer, der havde begæret de ham som saadan paahvilende Forpligtelser overfor paagældende Kirke afløst, under ingen Omstændigheder havde Ret til gennem en Afløsning efter Lov 15 Maj 1903, § 23, at faa de til Kirken henlagte Jorder m. v. overlade til fri Raadighed	598
---	-----

Konkurrence (uhæderlig).

Tvende Personer, der af et Firma var sigtet for at have bragt i Handelen Cigarer i Kasser, hvis hele Form og Udstyr i høj Grad lignede de Kasser, der brugtes til Forhandling af Firmaets Cigarer, tiltaltes for Overtrædelse af Lov Nr. 137 af 8 Juni 1912. De Tiltalte frifandtes	222
En Fabrikant anset efter Lov 8 Juni 1912, § 11, for de i et af ham udsendt Cirkulære indeholdte nedsættende Udtalelser om et konkurrerende Firma og dettes Produkter samt dømt til at betale Firmaet Erstatning i Medfør af samme Lovs § 15	285
En Forretningsmand, der forhandlede Margarine paa den Maade, at han, hvis Køberne ønskede det, for en vis Pris leverede dem foruden Margarine et Haandklæde og nogle »Værdimærker« eller en af Delene, var tiltalt for Overtrædelse af Lov af 8 Juni 1912. Da der maatte gaas ud fra, at Haandklæderne i Forretningen forhandlede ved særskilt Salg til samme Pris, som naar de udleveredes i Forbindelse med Margarinen, og Tiltalte saaledes ved at overlade Købere af Margarine Haandklæder ikke ydede disse Købere nogen særlig Fordel, kunde Tiltaltes i saa Henseende udviste Forhold ikke anses som Overtrædelse af Forbudet i Lovens § 13, 1. St., mod at yde Tilgift. Idet Tiltaltes Forhold med Hensyn til »Værdimærkerne« ej heller fandtes ulovligt, frifandtes han	460
En Detailhandler, der i sin Butiksforretning gav de af Forretningens faste Kunder, der i Ugens Løb havde købt for et vist Beløb, en Lørdagstilgift, bestaaende i et Stykke Sæbe eller i Bolscher, anset efter Lov 8 Juni 1912, § 13, 2. St.	504
En Tiltalt, der forhandlede Cigarer i en Emballage, der var i høj Grad egnet til at hidføre Forvexlinger mellem de af ham saaledes forhandlede og dem, der udgik fra en Fabrik i Kasser forsynet med Fabrikkens originale Etiketter, anset efter Lov 8 Juni 1912 § 10 og tilpligtet at udrede Erstatning i Medfør af samme Lovs § 15	804

Konkurs.

En Skifteret havde nægtet at tage en Begæring om, at et Aktieselskabs Bo maatte blive taget under Konkursbehandling, til Følge med den Begrundelse, at det var anmeldt til Handelsregistret, at Aktieselskabet var hævet. Udtalt, at denne Anmeldelse ikke kunde betage Selskabets Kreditorer Adgang til gennem Konkursbehandling af dets Bo at søge Fyldestgørelse for deres Fordringer, hvorfor Sagen hjemvistes til Behandling efter Konkurslovens § 48 . . .	20
--	----

Kontrakt.

Pag.

En Grosserer tilpligtet dels personlig dels som Ejer af en fast Ejendom at holde Ejerne af visse Ejendomme fri for Erlæggelse af Vederlag til Kommunen eller andre for Benyttelsen af de sidstnævnte Ejendomes Ret ifølge Kontrakt med Grossereren til Vandafledning til nogle i Kontrakten omhandlede Kloaker	122
En Købstadkommune, der i Henhold til en indgaaet Kontrakt efter Taxation overtog et tidligere af et Gaskompagni i Købstaden drevet Gasværk, dømt til ogsaa at betale for de hos private Forbrugere af Gas gratis indlagte »Husledninger«, for visse særlige, ligeledes gratis foretagne Installationer samt for forskellige til Forbrugere udlejede eller udlaaente Gasovne og Gasapparater.	195
Afgjort, hvorvidt en Postholder i Henhold til Generalforsamlingsbeslutning fremfor de øvrige Medlemmer af en Vognmandsforening tillagt Begunstigelse med Hensyn til Beregningen af Vederlaget for Renovationskørsel efter en Entreprisekontrakt med Magistraten skulde gælde ogsaa udover den paagældende Kontraktperiode og da i hvilket Omfang	689
Statueret, at en Kontrakt om Køb af et Areal og om Forpligtelse til at aftage Elektricitet var saa lidet afgørende og udtømmende, at den med Nødvendighed forudsatte en supplerende Overenskomst. Da en saadan ikke havde kunnet bringes istand, idet der bl. a. af den ene af Kontrahenterne stilledes Fordringer til den anden Kontrahent, som denne som værende i Strid med fornævnte Kontrakt ikke vilde akceptere, fandtes sidstnævnte Kontrahent at have været berettiget til at anse sig for løst fra Kontrakten.	829

Kost og Tæring.

Kost og Tæring tillagt en mødende Indstævnt	146, 494, 546
---	---------------

Køb og Salg.

En Køber af et Lystfartøj krævede Købesummen tilbage og Erstatning for afholdte Udgifter paa Grund af Fartøjets daarlige Tilstand. Sælgeren frifandtes, da Reklamationen ikke var fremkommen tilstrækkelig tidligt	133
En Møbelhandler, der ved Købekontrakt havde solgt en Del Møbler dels mod kontant erlagt Betaling og iøvrigt saaledes, at Resten af Købesummen skulde afvikles ved maanedlige Afdrag, kendtes paa Grund af en efter Køberens Død stedfunden Misligholdelse i Henseende til Afdragenes Betaling berettiget i Henhold til Kontrakten til overfor Køberens Enke at kræve samtlige af Kontrakten omfattede Møbler tilbageleverede.	149

Lehn og Stamhuse.

Justitsministeriet frifundet i et Søgemaal om Sukcessionen i Lehnsgrevskabet Frijsenborg	703
--	-----

Lejeforhold.

Antaget, at en Strike i Forbindelse med nogle af en Restauratør forlangte Forandringer i Byggeplanen for Opførelsen af et af ham

	Pag.
lejet Hotel havde forhalet dettes Fuldførelse saa meget, at der til et givet Tidspunkt ikke kunde siges at foreligge nogen kontraktstridig Forsinkelse med Hensyn til Bygningens Aflevering	203
En Lejer, der under Forudsætning af visse Reparationers Udførelse havde bundet sig for et Tidsrum af 2 Aar til ikke at opsiges en af ham lejet Lejlighed, flyttede efter 1 ¹ / ₂ Aars Forløb under Paabe- raabelse af, at Reparationerne aldrig var blevne udførte. Lejeren anset bunden i det nævnte Tidsrum af 2 Aar ved Lejemaalet, da han ikke overfor Udlejerens Opgivende af de Reparationer, der var udførte i den paagældende Lejlighed, havde oplyst, hvilke yderligere Reparationer der havde været Genstand for Aftalen . .	446
Levnedsmidler.	
En Fabrikant, der forhandlede en Husholdningssaft, hvortil bl. a. var tilsat et Tjærefarvestof, var tiltalt for Overtrædelse af Lov 18 April 1910, § 7, II sammenholdt med Anordning af 10 Juni 1913, § 1. Idet det udtaltes, at der i Lov af 18 April 1910, § 7, II, ikke fandtes fornøden Hjemmel for Justitsministeriet til at udfærdige en Forbudsbestemmelse af et saa almindeligt og vidtgaende Ind- hold som den i Anordning af 10 Juni 1913, § 1, givne, og idet bemærkedes, at der ikke forelaa Oplysninger om, at den omhand- lede Husholdningssaft var skadelig eller ved fortsat Nydelse kunde medføre skadelig Virkning for Sundheden, blev Tiltalte frifunden	586
Livsstraf	
En islandsk Kvinde, der med Overlæg berøvede sin Broder Livet ved at blande Rottegift i en Ret Mad, hun tilberedte ham, anset efter den islandske Straffelovs § 191 med Livsstraf	852
Meddelagtighed.	
En Tiltalt, der havde paavirket forskellige Personer til Afgivelse af bevidst urigtige Vidneforklaringer og til Beedigelse af disse For- klaringer, mod sin Benægtelse anset efter § 145, jfr. § 51.	91
Tvende Tiltalte, der udenfor Kaserner til Soldater uddelte et anti- militaristisk Opraab i den Hensigt derved at opfordre Soldaterne til at vise Ulydighed mod deres Foresattes Befaling under eventuel Krig eller visse indre Uroligheder, ansaaes efter Straffelov for Krigs- magten af 7 Maj 1881 § 112, sammenholdt med almindelig bor- gerlig Straffelovs § 52.	174
En Tiltalt, der havde bistaet en Medtalt ved Begaaelsen af et Tyveri ved før dettes Udførelse at give Medtaltte forskellige Op- lysninger, anset efter § 229 Nr. 4, jfr. § 48.	427
En Tiltalt, der gav en af ham besvangret Pige Anvisning paa at indtage Rosmarinolie og Kvægsølv i fosterfordrivende Hensigt, be- tinget dømt efter § 193, 1. Stk., jfr. §§ 48 og 46	495
Mened (og dermed beslægtede Forbrydelser).	
En Tiltalt, der havde paavirket forskellige Personer til Afgivelse af bevidst urigtige Vidneforklaringer og til Beedigelse af disse For- klaringer, mod sin Benægtelse anset efter § 145, jfr. § 51.	91

	Pag.
Et af en Vestindianer udvist Forhold bestaaende i, at han mod bedre Vidende henlede Mistanken paa Trediemand som skyldig i et Tyveri for hvilket han selv var sigtet og anholdt, og senere i Retten opretholdt denne Sigtelse, ansaaes strafbart efter Lovgivningens Analogi og Grundsætninger	403
En Vestindianer dømt efter Fr. 15 April 1840 § 5 for falsk Forklaring for Retten samt for falsk Anmeldelse	606

Militære Forbrydelser.

Tvende Tiltalte, der udenfor Kaserner til Soldater uddelte et antimilitaristisk Opraab i den Hensigt derved at opfordre Soldaterne til at vise Ulydighed mod deres Foresattes Befaling under eventuel Krig eller under visse indre Uroligheder, ansaaes efter Straffelov for Krigsmagten af 7 Maj 1881 § 112, sammenholdt med almindelig borgerlig Straffelovs § 52.	174
Tre unge Mænd, der havde uddelt et Blad, hvori fandtes en Artikel af antimilitaristisk Indhold, bl. a. til militære Personer udenfor og tidtels i forskellige Kaserner, tiltaltes for Forsøg paa at forlede Militære til Ulydighed. De Tiltalte frifandtes, idet der henset til Indholdet af Artiklen i dens Helhed, dels til de Tiltaltes Forklaringer næredes overvejende Betænkelighed ved at gaa ud fra, at det havde været deres Hensigt ved Uddelingen af Bladet at søge at forlede Militære til Ulydighed	177

Misligholdelse.

En Møbelhandler, der ved Købekontrakt havde solgt en Del Møbler dels mod kontant erlagt Betaling og iøvrigt saaledes, at Resten af Købesummen skulde afvikles med maanedlige Afdrag, kendtes paa Grund af en efter Køberens Død stedfunden Misligholdelse i Henseende til Afdragenes Betaling berettiget i Henhold til Kontrakten til overfor Køberens Enke at kræve samtlige af Kontrakten omfattede Møbler tilbageleverede.	149
Erstatning tilkendt for Misligholdelse med Hensyn til en overfor et Andelsmejeri paatagne Kørselsforpligtelse	189

Modregning.

Et Ulykkesforsikringsselskab blev paa Grund af den Forsikredes Restancer frifunden for at betale Erstatning for en ved et Ulykkestilfælde forvoldt Skade, idet det antoges, at et af den Forsikrede overfor Selskabets Fordring paa resterende Præmie m. v. fremsat Modkrav, saafremt det tilkom ham, ialfald havde været væsentlig mindre end det Beløb, han paa Tidspunktet for Ulykkestilfældet skyldte Forsikringen	473
---	-----

Myndighed (Forbrydelser mod den offentlige).

En Tiltalt anset efter midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 1, II. Stk., og Straffelovens § 100 for Vold henholdsvis mod en Kvinde, med hvem han i sin Tid havde samlevet, og mod en Politibetjent	182
---	-----

	Pag.
En Tiltalt dømt efter § 101 for Fornærmelse af en Dommer under et Forhør	626
En Islænder frifunden for Overtrædelse af den islandske Straffelovs § 110, da det ikke kunde anses bevist, at han havde haft sikker Kundskab om et Mord, som en med ham samlevende Kvinde planlagde og forøvede.....	852
Næringsadkomst.	
En Kvinde, der blev anset efter Lov af 30. Marts 1906 § 3, 2. Stk., dømtes endvidere til i Medfør af Lov af 10 Maj 1910 § 42 at have sin Ret til at drive Gæstgiveri forbrudt.....	508
Næringsbrug (ulovligt).	
En Tiltalt, der efter det oplyste maatte antages at være ikke, som han angav, lønnet Kelner paa et Hotel, men derimod ialfald Medindehaver af den paagældende Beværternæring, ansaas, da han ikke havde Næringsadkomst, efter § 34, 2. Stk., i Lov af 10 Maj 1912.	480
En Gæstgiver, der var Tiltalt for Overtrædelse af § 12, 3. Stk., i Lov af 10 Maj 1912, frifandtes, da de under Sagen omhandlede Personer, for hvem han havde serveret Spise- og Drikkevarer, alle fandtes at maatte anses som Rejsende.....	578
En Tiltalt, der som Bankør drev ulovligt Rouletspil om Penge, serverede, skønt han manglede Beværteradkomst, Spiritus for Deltagerne i Spillet, idet Udgifterne herved dækkedes af Gevinsten ved Spillet. Tiltalte ansaas efter § 34 i Lov af 10 Maj 1912.	622
Opsigelse.	
En forhenværende Agent for en Rebfabrik krævede Erstatning hos Fabrikken for stedfunden Opsigelse af hans Eneforhandlingsret, idet han hævdede, at Overenskomsten herom var uopsigelig fra Fabrikken Side. Fabrikken frifandtes.....	224
Pant.	
En Bank, der under en Tvangsauktion over en Husejendom havde som ufyldstgjort Panthaver begært sig Ejendommen udlagt ved Fogden for det højeste Bud, overdrog Retten til at erholde Fogedudlæggsskøde til en Boelsmand, til hvem Skødet ogsaa udstedtes, idet en forudgaaende Panthaver, en Hypothekforening, der ved Auktionsbuddet havde opnaaet fuld Dækning, uden at Banken dog havde udbetalt Foreningen dens Tilgodehavende, havde meddelt Samtykke dertil. Udtalt, at dette Samtykke efter det Foreliggende kun kunde forstaas som et Samtykke til, at Auktionskonditionerne for Foreningens Vedkommende betragtedes som opfyldte, og saaledes til, at det Krav bortfaldt, som Foreningen ifølge disse havde erhvervet paa Banken.....	147
I en Panteobligation var det bl. a. bestemt, at efter Kreditors Død skulde en Del af den skyldige Kapital tilfalde 2 Piger og Resten modtages af Débitor som Arv efter Kreditor. Debitor døde imidlertid før Kreditor, og denne borttransporterede da Obligationen. Under et af Transporthaveren mod Debtors i uskiftet Bo hensiddende Enke rettet Søgemaal tilpligtedes denne at udrede hele Obligationens Paaalydende, da den Del af Obli-	

gationen, som skulde tilfalde hendes Mand, kun var tillagt ham som Arv efter Kreditor og den de 2 Piger ved Obligationen muligvis tillagte Ret maatte anses bortfalden ved den at Kreditor i levende Live foretagne Transport 184

Patent.

En Højesteretssagfører, der sammen med en Apoteker havde indgaaet en Kontrakt med en Bygningstegner om i Fællesskab at udnytte nogle sidstnævnte tilhørende Patenter, og som havde forpligtet sig til sammen med Apotekeren at vedligeholde Patenterne dog med Ret til med et nærmere bestemt Varsel at udtræde af Forholdet, dømt til at betale Bygningstegneren Erstatning i Anledning af, at han (Højesteretssagføreren) og Apotekeren var traadt tilbage fra Kontrakten uden at give Bygningstegneren det vedtagne Varsel og uden ved tydelige Meddelelser om Situationen at give ham Lejlighed til at værgе sig mod Tab ved selv at forny Paternerne 159

Pension.

En fhv. Overmester ved Munderingsdepotet kendt berettiget til at oppebære Pension, idet han ansaas afskediget af en ham utilregnelig Aarsag — Afgjort, fra hvilket Tidspunkt Pensionen tilkom den Paagældende, og med hvilke Beløb den maatte beregnes . . . 291

Et Sporvejsselskab i Likvidation dømtes til at betale en afskediget Banemester Pension, idet han ved de ham af Selskabet givne Tilsagn havde opnaaet et overfor Selskabet fremtvingeligt Pensionskrav for sin og eventuelle Enkes Livstid. Det antoges dernæst, at Selskabet ved Overenskomsten med paagældende Kommune om Driften overfor Kommunen havde forpligtet sig til at yde saadan Pension, uden at der i Overenskomsten eller iøvrigt var Hjemmel for under visse Omstændigheder at overføre denne Pligt til Kommunen eller for at kræve de til dens Opfyldelse medgaaede Beløb refunderede af Kommunen 484

Antaget, at en Tuberkulose-Sygdom, der havde medført en Lærers Uskikkethed til at røgte sin Gerning og som havde givet Anledning til hans Afskedigelse, havde været smittefarlig Lungetuberkulose, og at Læreren derfor ifølge Bestemmelse i Lov af 14 April 1905 § 11, 2. Stk., havde Krav paa den dér bestemte Pension . . 561

Politiltilhold.

En Tiltalt Kvinde, der maatte antages trods Tilhold ikke at have have søgt lovligt Erhverv, anset efter Lov 3 Marts 1860 § 1 38

Straf idømt for Overtrædelse af Politiltilhold 210

En svensk Kvinde anset efter Lov 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2, for Overtrædelse af et Politiltilhold om ikke at lade sig finde her i Landet 382, 634

En Tiltalt dømt for Overtrædelse af Politiltilhold 476

En Tiltalt anset efter Lov 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2 for at have overtraadt et Tilhold om ikke at lade sig finde her i Landet . . . 869

Politivedtægter.

En Sag afvist som manglende summa appellabilis, forsaavidt Tiltalte var sigtet for Overtrædelse af en Politivedtægt 354

Presseloven.

Antaget, at visse Betegnelser paa de fra et Bogtrykkeri udgaaede Tryksager ikke kunde anses at fyldestgøre Fordringen i Presselovens § 1 om, at Bogtrykkerens Navn skal være angivet paa ethvert Skrift. Den Tiltaltes Forhold fandtes dog under Hensyn til, at han maatte antages at have befundet sig i god Tro med Hensyn til de brugte Betegnelser, ikke at burde tilregnes ham til Straf 451

Processuelle Mulktter.

En Underretssagfører idømt Forhalingsmulkt 298

Ran.

En for Ejendomsindgreb tidligere straffet Person mod sin Benægtelse bl. a. paa Grundlag af et Vidnes Forklaring dømt for at have tilranet sig en Ulster paa Gaden 360

En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse dømt for i en Krohave at have fraranet en russisk Landarbejder, der var paa Gennemrejse til Amerika, et større Pengebeløb 373

Tvende Tiltalte mod deres Benægtelse paa Grundlag af afgivne Vidneforklaringer dømte for Ran af et Uhr og en Pung med Indhold fra en paa Gaden gaaende Mand 476

Retskrivere.

I et Tilfælde, hvor der ikke i et Skadesløsbrev selv var betinget højere Rente end 4 p Ct. aarlig, men der heller ikke i Dokumentet selv fandtes noget, der oplyste, at saadan Rente var betinget, fandtes Retskriverens Nægtelse af at udlevere Skadesløsbrevet ikke at have Hjemmel i Lov om Rentebevillinger af 27 Marts 1912, 6 Stk. 792

Røttens Pleje.

Antaget, at der manglede processuel Hjemmel for vedkommende Ret til at foranledige Akterne i en Retssag om et Testamentes Gyldighed forelagt Retslægeraadet til Erklæring med Hensyn til Spørgsmaalet om Testatrices mentale Tilstand ved Testamentets Oprettelse 140

I en Dom som frifandt en Sadelmager, der var arresteret som sigtet for Brandstiftelse, udtaltes med Hensyn til Sagens Behandling i første Instans en Misbilligelse af Arrestens Langvarighed 788

Røveri.

En for Tyveri tidligere straffet Tiltalt mod sin Benægtelse navnlig paa Grundlag af forskellige Vidneforklaringer dømt efter § 243 for at have frarøvet en Person, han traf paa Landevejen, et Uhr og et Pengebeløb 657

	Pag.
Tvende Tiltalte mod deres Benægtelse ansete efter § 243, jfr. § 46, for at have søgt under Forhold, der indeholdt en Trusel om øjeblikkelig Anvendelse af Vold, at aftvinge en paa en Vej cyklende Mand Penge	856
Sagførere.	
Tvende Underretssagførere mulkerede for utilbørligt Ophold af en Sag for Underretten	765
Salær.	
En Overretssagfører frifunden for at betale Kommissionsalær til en Mægler, da Mægleren ikke havde bevist, at der forelaa saadanne Omstændigheder, hvorefter den af ham krævede Provision maatte tilkomme ham	127
Servituter.	
Et Travsselskab tilpligtet at nedrive en i Strid med en Servitut opført Staldbygning og Erstatning for Bygningens Opførelse tilkendt den Servitutberettigede for Tiden efter Forligsklagens Dato	611
Sikkerhedsforanstaltninger.	
Saadanne dekreterede overfor en Brandstifter, der som utilregnelig i Medfør af § 38 fandtes ikke at kunne straffes, men som ansaas farlig for den offentlige Sikkerhed	320
Skatter og Afgifter.	
En Mand opgav sit hidtil hafte Hjem i Odense, hvor han dels var Formand i Bestyrelserne for forskellige kommunale og private Selskaber, dels Byraadsmedlem, og tog med sin Husstand fast Ophold i København. Da han efter det Oplyste derhos ikke fandtes at have vedligeholdt en saadan Forbindelse med Odense, at han kunde anses tillige at have haft fast Ophold i denne Kommune, statureredes det, at han alene var skattepligtig til Københavns Kommune	11
Antaget, at et i en Landkommune beliggende, den tilgrænsende Købstadkommune tilhørende Parkanlæg, der som Følge af de Anlæget paalagte Servituter var unddragen den almindelige Omsætning, ikke var fritagen for Paaligning af Ejendomsskyld	304
En Sag vedrørende Ansættelse af Skat af Indkomst og Formue afvist, idet den paaankede af de skattelignende Myndigheder trufne Afgørelse var af skønsmæssig Karakter og skønsmæssige Afgørelser som den omhandlede antoges ikke at kunne træffes af Domstolene, men at maatte være henlagte til de skattelignende Myndigheder	456
Antaget, at Direktøren for Rigshospitalet ikke var pligtig at betale Skat efter Reskript 9 Juni 1819, jfr. Lov af 19 Februar 1861 § 3, idet den ham paa Hospitalet anviste Bolig ikke kunde anses for Fribolig. Det statureredes endvidere, at Rigshospitalet ikke var pligtigt at udrede Arealsskat af Boligen, idet Undtagelsesbestemmelsen i Fr. 1 Oktober 1802 § 34 om Skat af Embedsboliger i	

	Pag.
»offentlige Bygninger« ikke kunde komme til Anvendelse paa de i Paragraffen ligeledes nævnte »Kongen tilhørende Bygninger« ...	646
Antaget, at nedsat Gebyr ifølge Sportelreglementets § 105 kun kan komme den auktionssælgende Landbruger til Gode, som godtgør, at vedkommende Gaard, hvortil de paagældende Kreaturer etc. har hørt, faktisk har været dreven saaledes, at Driften har haft Fremstillingen af Salgsvaren: Kreaturer til Øjemed ved Køb eller Optrætning ...	710
Antaget, at de to af et Ulykkesforsikringsselskabs tre Afdelinger, tagne som selvstændige Foreninger, ifølge Lov Nr. 85 af 15 Maj 1903 § 16 vilde have Krav paa Skattefrihed, og at den mellem Selskabets Afdelinger bestaaende Forbindelse ikke var af en saadan Beskaffenhed, at den kunde udelukke førstnævnte tvende Afdelinger fra den ommeldte Begunstigelse	799
Skolelærere.	
Udtalt, at Spørgsmaalet om, hvorvidt det i Lov Nr. 128 af 27 Maj 1908 § 8, 1ste Stk., nævnte Forhold er tilstede for en fast ansat Lærers Vedkommende, maa afgøres i Henhold til et — under Iagttagelse af den i nævnte Lovs § 8 nærmere angivne Fremgangsmaade — af de paagældende Myndigheder afgivet administrativt Skøn, der ikke kan underkastes Domstolenes Prøvelse ...	693
Stempel.	
En til en Panteobligation, udstedt den 16 Februar 1893, hæftet, den 7 Juni 1912 underskreven Erklæring, ved hvilken Obligationen fornyedes for det skyldige Restbeløb, anset stempelpligtig efter Stempellov 13 Maj 1911 § 155, 2det Stk., 3. og 4. Punkt	128
Antaget, at Udtrykket »Udlæg« i § 58, 2det Stk., i Stempeloven af 13 Maj 1911 omfattede nogle Paategninger, meddelte henholdsvis et Skøde og nogle Panteobligationer af et Dødsbos Exekutorer og gaaende ud paa, at de paagældende Formuerettigheder ved den i Boet stedfundne Repartition vare udlagte visse i Boet interesserede Personer. Det udtaltes, at de omtalte Udfærdigelser derfor med Rette af Skattedepartementet vare antagne til Stempling efter nævnte Lovbestemmelse	333
Udtalt, at det følger af Reglen i Stempellov 13 Maj 1911 § 63, 2det Stk., sammenholdt med § 61, at en Transport paa Retten til at faa Fogedudlægsskøde maa stemples paa Grundlag af den paa Transportens Tidspunkt senest foretagne Ejendomsskyldvurdering.	552
Antaget, at Bestemmelsen om Repartitionsstempel i Stempeloven af 13 Maj 1911 § 58 kun bliver uanvendelig i Henhold til samme Lovs § 151, 2det Stk., naar det i et Dødsbo forefundne Testamente er af et saadant Indhold, at det ifølge de ældre Regler i Stempelovgivningen skal efterstemples	752

Strafferetsforhold i Almindelighed.

Antaget, at en Dom for Forsøg paa Tyveri ikke afbryder Forældelsen af en tidligere Tyvsdom	262
--	-----

	Pag.
Straf for Overtrædelse af Værnepligtsloven fastsat under et med Straf for Vold og Tyveri	269

Straffens Udmaalng.

En Tiltalt, der i sin Egenskab af Bankdirektør i Bankens Navn men til egen Fordel indlod sig i en Række Spekulationer i Strid med Bankens Regulativ og derved paadrog den meget betydelige Tab, anset efter § 253 med Forbedringshusarbejde i 5 Aar	340
En Tiltalt, der ifølge vedkommende Overlæges Erklæring var i ikke ringe Grad imbecil samt i lettere Grad kronisk Alkoholist, dræbte sin Hustru ved Kvælning i Hidsighed bl. a. over, at hun havde været borte fra Hjemmet om Natten. Tiltalte ansaas efter § 191, jfr. § 39, med Tugthusarbejde i 16 Aar	535
Tillægsstraf idømt for en Række Indbrudstyverier, hvorved Tiltalte bl. a. havde tilegnet sig Penge fra Automatgasmaalere	585
En Tiltalt anset efter § 186 med Tugthusarbejde i 16 Aar for at have dræbt en Slægtning af en Pige, der havde afbrudt sin tid- ligere Forbindelse med ham	666

Sundhedsvedtægter.

En Overretsprokurator var tiltalt for at have overtraadt Sundheds- kommissionens Forbud mod fremtidig at benytte til Beboelse nogle Pige kamre, hvilke iøvrigt maatte antages at være indrettede i Overensstemmelse med den ved de vedkommende Ejendommens Opførelse gældende Bygningslov af 17 Marts 1856. Tiltalte fri- fandtes, idet der gaves ham Medhold i den Betragtning, at For- budet ikke havde Hjemmel i Sundhedsvedtægtens § 43, da denne Paragraf maa sammenholdes med § 42, hvorefter Rum, der er indrettede efter, at Byggeloven af 1856 er traadt i Kraft, og som fyldestgør Forskrifterne i den Lov, der gjaldt paa den Tid, Rum- mene indrettedes, lovlig maa kunne benyttes til Natteophold	233
--	-----

Sygekasseloven.

Statueret, at der ikke fandtes Hjemmel for Magistraten til at for- lange refunderet hos en Sygekasse et af Magistraten udlagt Beløb til Anskaffelse af et kunstigt Ben til et Sygekassemedlem, som paa Grund af en Koldbrandlidelse i det ene Ben blev indlagt paa Kommunehospitalet, hvor det angrebne Ben amputeredes	695
---	-----

Sædeligheden (Forbrydelse imod).

En Tiltalt dømt for henholdsvis forsøgt og fuldbyrdet Samleje med sin 16aarige Søster efter § 164, tildels sammenholdt med § 46	26
En Tiltalt dømt for uterligt Forhold overfor sin 4aarige Datter efter § 176, jfr. §§ 161 og 173, disse Paragraffer sammenholdt med § 39, idet det, uagtet Tiltaltes Forklaring om ikke at erindre det Stedfundne, ikke kunde forkastes, efter alt Foreliggende ikke kunde antages, at han i Gerningens Øjeblik havde manglet al Bevidsthed	51
En tiltalt Kvinde anset i Medfør af midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 4, 2det Stk., efter Lov 30 Marts 1906 § 3, 1ste Stk., idet	

	Pag.
der ikke fandtes at kunne tages Hensyn til Tiltaltes Anbringender om at have været uvidende om Forbudet mod at tage Kvinder under 18 Aar, der drive Erhverv ved Utugt, til Huse og om de paagældende Kvinders Alder	76
En Tiltalt, der efter det Oplyste maatte anses udelukkende at have søgt sine Logerende blandt løsagtige Kvinder, mod sin Benægtelse dømt efter midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 4, I, idet han antoges at have været paa det Rene med, at han ved nævnte Fremgangsmaade opnaaede betydelig større Lejeindtægt, end han ved Udlejning til andre kunde opnaa	113
En Tiltalt, der søgte at opnaa Samleje med en 14aarig Pige, og desuden ved forskellige Lejligheder udviste uterligt Forhold mod samme Pige, anset dels efter § 174, jfr. § 46, dels efter § 176, jfr. § 174	130
En Tiltalt, der efter en Piges Forklaring ved Nattetid trængte ind i hendes Kammer og søgte at tiltvinge sig Samleje med hende, men opgav det, da han ikke kunde overvinde hendes Modstand, mod sin Benægtelse anset efter § 168, jfr. § 46	136
En Tiltalt, der dels forskaffede sig Samleje med en aandssvag Pige, dels gjorde hende til Genstand for uterlig Behandling, anset efter § 170 og § 176, jfr. § 170	200
En Tiltalt anset efter § 185 for sit Forhold overfor en Pige, i hvis Kammer han ved Nattetid trængte ind for at opnaa Samleje med hende	247
En Tiltalt, der forskaffede sig legemlig Omgang med en Pige, der paa Grund af høj Grad af Beruselse befandt sig i en Tilstand, hvori Brugen af hendes fri Vilje maatte antages at være hende betagen, anset efter § 170	266
En Tiltalt, der havde fortalt et 10aarigt Pigebarn Oplevelser eller Æventyr, der omhandlede utugtige Forhold, og som havde behandlet et 11aarigt Pigebarn uterligt, anset efter § 185 og efter § 176, jfr. § 173	420
En Tiltalt, der havde Samleje med en ægtefødt Datter af en Kvinde, til hvem han stod i kønsligt Forhold, anset efter § 163	479
En Tiltalt for sit Forhold overfor forskellige Pigebørn under 12 Aar anset dels efter § 173, jfr. § 46, dels efter § 176, jfr. § 173	505
En Kvinde, der drev et Hotel, anset efter Lov 30 Marts 1906 § 3, 2det Stk., for at have udlejet Værelser til Personer af forskelligt Køn ikke til varigt Ophold, men for at give Lejlighed til Utugt. Tiltalte dømtes endvidere til i Medfør af Lov 10 Maj 1910 § 42 at have sin Ret til at drive Gæstgiveri forbrudt	508
En Tiltalt for sit Forhold overfor sine to Tjenestpiger anset henholdsvis efter § 185 og § 176, jfr. § 174. Der tilkendtes hver af Pigerne en Erstatning for den dem ved Krænkelsen af deres Blufærdighed paaførte Ulempe og Skade	512
En Skolelærer, der havde gjort sig skyldig i uterligt Forhold overfor en Del Drengene, der var hans Elever, anset efter § 185	527
En Tiltalt, der bl. a. ved sin Brutalitet bevægede en Kvinde, med hvem han samlevede, til at tjene Penge ved Utugt, anset efter Lov 30 Marts 1906 § 3, 1ste Stk.	551

	Pag.
En Tiltalt dømt for Voldtægtsforsøg efter § 168, 1ste Punktum, jfr. § 46.....	660
En tiltalt Mandsperson, der ernærede sig af Penge, som han tjente ved at udøve eller lade sig bruge til Uterlighed med forskellige Mænd, som han traf paa Gader og Pladser, anset efter midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 5, jfr. § 18.....	751

Søfartsforhold.

Spørgsmaal om Størrelsen af Bjergelønneu for en grundstødt Dampner.....	82
En som Opvasker med et Dampskib forhyret Mand, der var tiltalt for Rømning, frifandtes, idet det efter den Stilling han indtog paa Skibet, fandtes betænkeligt at henføre hans Forhold under Sølovens § 298, og en analogisk Anvendelse af denne Lovbestemmelse ej heller fandtes tilstedelig.....	198
Et Rederifirma, der sagsøgte til Erstatning for beskadiget Ladning, frifundet.....	215
Et italiensk Firma kendt berettiget til Erstatning hos et Rederi for Skade forvoldt et Parti Klipfisk ved et uforudt lang Ophold i en Mellemhavn.....	307
Spørgsmaal om Størrelsen af en Bjergeløn.....	389
Et Rederi tilpligtet at betale Erstatning for den et Dampskib ved et Sammenstød forvoldt Skade og Bekostning. Forskellige af Rederiet fremlagte ny Erklæringer og Vidneforklaringer, der vare afgivne over et Aar efter Sammenstødet og tildels var uforenelige med tidligere Udsagn og Indholdet af Skibets Journal, fandtes at være uden afgørende Betydning.....	587
Erstatning tilkendt vedkommende Ladningsejere hos et Rederis Repræsentanter for Beskadigelse af Majs forvoldt ved mangelfuld Ventilation i nogle af Skibets Luger.....	683
Antaget, at en Klausul i tvende Certepartier om, at Lægtning til Lossehavn skulde være for Redernes Regning, kun angik den Lægtning, der er nødvendig for at bringe Skibet frem til Lossepladsen.....	782

Terminshandel.

Statueret, at selvom det maatte antages, at en Købmand havde misligholdt sin Kontrakt angaaende nogle Terminshandler ved ikke at indbetale et ham affordret Marginsbeløb, saa at hans Medkontrahent derved var bleven berettiget til at afvikle Engagementet, kunde denne Medkontrahentens Beføjelse under de givne Omstændigheder i hvert Fald ikke antages at gaa ud paa en uindskrænket Raadighed over, hvorvidt og hvorlænge Engagementet skulde holdes løbende.....	806
--	-----

Testamente.

En mod et Testaments Gyldighed fremsat Indsigelse gaaende ud paa, at Notarialattestens Indhold var urigtigt, forkastet.....	140
---	-----

Tiende.

Statueret, at en Kirketiendeer, der havde begæret de ham som saadan paahvilende Forpligtelser overfor paagældende Kirke afløst, under ingen Omstændigheder havde Ret til gennem en Afløsning efter Lov 15 Maj 1908 § 23 at faa de til Kirken henlagte Jorder m. v. overladte til fri Raadighed	598
--	-----

Tillægsstraf.

(Spørgsmaal herom)	136
--------------------------	-----

Tilregnelighed.

§ 39 anvendt paa en efter § 176, jfr. §§ 161 og 173 dømt Person. En degenereret Person med ringe Intelligens dømt for Tyveri under Citat af § 39	51
§ 39 anvendt paa en efter § 185 dømt Tiltalt	164
En Brandstifter, der efter vedkommende Overlæges Erklæring i Kraft af en nervøs Særtilstand i ringere Grad end det normale Menneske var i Stand til at modstaa forbryderske Impulser, dømt som fuldt tilregnelig	247
§ 39 anvendt paa en for Indbrudstyveri dømt Tiltalt	327
§ 39 anvendt paa en psykisk degenereret for Tyveri dømt Mandsperson	362
En ifølge Lægeerklæring psykopathisk degenereret Mandsperson dømt efter § 185 og § 176, jfr. § 173 som fuldt tilregnelig	406
En Tiltalt, der ifølge vedkommende Overlæges Erklæring var i ikke ringe Grad imbecil samt i lettere Grad kronisk Alkoholist, dræbte sin Hustru ved Kvælning i Hidsighed bl. a. over, at hun havde været borte fra Hjemmet om Natten. Tiltalte ansaas efter § 191, jfr. § 39, med Tugthusarbejde i 16 Aar	420
	525

Tjenesteforhold.

En Ølhandler krævede under en mod sin tidligere Ølkusk anlagt Sag, at denne skulde aflægge Regnskab og Opgørelse over, hvor et vist Antal Ølflasker og Kasser befandt sig paa den Dag, da Kusken fratraadte sin Stilling, eller betale Flaskernes og Kasserens Værdi. Kusken frifandtes, idet der ikke kunde gaas ud fra, at der ved hans Ansættelse var paalagt ham nogen Regnskabspligt med Hensyn til Emballagen, og en Regnskabspligt ej heller kunde udledes af hans Stilling som Ølkusk	298
---	-----

Transport.

En Indsigelse gaaende ud paa, at en som Part optrædende Restauratør paa Grund af en stedfunden Transport af den under Sagen indtalte Fordring ikke var rette Sagsøger, forkastet allerede under Hensyn til selve Transportens Indhold	203
---	-----

Tyveri (frifindende Domme).

En Tiltalt, der ifølge en i en tidligere Instans Medtiltalts Forklaring, havde været delagtig i et Indbrudstyveri, frifandtes, da Sagens	
--	--

Oplysninger ikke med fornøden Sikkerhed godtgjorde, at Tiltalte havde været meddelagtig i Tyveriet	442
En Tiltalt frifunden for Tiltalen for Tyveri, idet det navnlig i Betragtning af Usikkerheden hos flere Vidner med Hensyn til Genkendelsen af Tiltalte som identisk med den Person, der maatte antages at have begaaet Tyveriet, fandtes overvejende betænkeligt at anse ham som skyldig	543

Tyveri (simpelt).

En Tiltalt dømt for en Række Tyverier bl. a. af Varer fra Vogne paa Gaden.....	1
En tidligere for Tyveri straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af en Cykle	3
En Tiltalt mod sin Benægtelse dømt for Tyveri dels af et Par Støvler, dels af en Hundrekroneseddel.....	21
En tiltalt Tjenestekarl mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af en Cykle, som han medtog, da han i Utide forlod sin Tjeneste.....	36
En tidligere for Cykletyveri dømt Person mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af en Cykle.....	46
En for Ejendomsindgreb tidligere straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af et Ur med Kæde	48
En Tiltalt dømt for Tyveri af en Gaas.....	59
Tvende Tiltalte dømte for en Række Tyverier	68
En Tiltalt dømt for at have stjaalet en Pengeseddel ud af Lommen paa en sovende Matros, med hvem han delte Kahyt	105
En tidligere for Tyveri straffet Tiltalt mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af et Ur	164
En tidligere for Tyveri straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af Frakker	269
En Kvinde dømt for Tyveri af nogle Skindkraver og en Skindmuffe fra en Bundtmager, for hvem hun syede	282
En Vestindianer, der bl. a. havde stjaalet en Baad og nogle Aarer, anset efter Fr. 11 April 1840 § 17.....	335
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Cykletyveri.....	354
En for Tyveri tidligere straffet Kvinde mod sin Benægtelse bl. a. paa Grundlag af forskellige Vidners Forklaringer dømt for Tyveri af Penge fra en Butiksskuffe.....	383
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af Penge fra en Person, med hvem han foretog en Rejse og delte Værelse paa et Hotel	392
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse dømt for ialfald som Medgerningsmand at have deltaget i Tyveri af Penge fra en Søfyrbøder, med hvem han indlod sig i Selskab og derefter foretog en Tur i Automobil.....	397
En Vestindianer anset for simpelt og groft Tyveri efter Fr. 11 April 1840 § 15.....	403
En Tiltalt dømt for Tyveri af en Kuffert med Indhold fra en Dragervogn	405

	Pag.
En tidligere for Tyveri straffet Person dømt for Tyveri af en i en Gaard henstaaende Trappestige uanset sin Forklaring om, at han antog Stigen for kasseret	412
En tidligere for Ejendomsindgreb straffet Person mod sin Benægtelse bl. a. paa Grundlag af forskellige Vidneforklaringer, dømt for at have stjaalet en Portemonnaie med Indhold fra en noget beruset Person, med hvem han havde sviret	439
En tidligere for Tyveri straffet Person dømt i Henhold til det indirekte Tyvsbevis bl. a. for Tyveri af et Ur og en Del Smykker fra en uafaaaset Lejlighed	557
En tidligere for Tyveri straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af Ure fra en i en Mur indsat Montre	570
En Tiltalt, der var ansat som Pudser ved et Jernbaneselskab, dømt for Tyverier af Fødevarer m. v. fra en Pakvogn	594
En tidligere for Ejendomsindgreb straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af nogle Tæpper m. v. fra Arbejdspladsen	626
En Tiltalt dømt for Tyverier af Penge m. v.	677
En Tiltalt dømt for Tyveri af Kalveskind	725
En tidligere for Tyveri straffet Tiltalt dømt efter § 232, jfr. § 237, for paa Gaden at have bemægtiget sig en Pung med Indhold fra en Person, med hvem han havde sviret	747
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse dømt bl. a. for Tyveri af Penge fra en Lejlighed, hvori han som Arbejder for et Elektricitetsværk havde færdedes	762
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af Penge bl. a. paa Grundlag af en Medtiltalts Forklaring	775
En Tiltalt dømt bl. a. for en Række Cykletyverier	794
En Tiltalt dømt for Tyveri af Metalgenstande	833
En for Tyveri ofte straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af en Cykle	842
En for Tyveri ofte straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af en Fustage	849
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse dømt for paa Gaden at have frastjaalet en noget beruset Person dennes Ur med Kæde	867
Straf herfor idømt	85, 279, 427, 509, 835

Tyveri (groft).

En Tiltalt dømt for at have stjaalet et Pengebeløb ved Indbrud i et Husmandssted	3
Tvende Tiltalte dømte for en Række Indbrudstyverier bl. a. fra Loftskamre	68
Tvende for Kirketyveri tidligere straffede Personer mod deres Benægtelse dømt for Forsøg paa Indbrud i en Kirke, i hvis Nærhed de havde færdedes, bl. a. under Hensyn til en Erklæring fra Centralbureauet for Identifikation vedrørende den ene af de Tiltalte	210

	Pag.
En tidligere for Tyveri straffet Tiltalt mod sin Benægtelse dømt for Indbrudstyverier	262
En for Tyveri tidligere straffet Person, der fandtes i Besiddelse af en Mængde Tøser mod sin Benægtelse dømt for indbrudsvis forøvet Tyveri af Penge fra Gasautomater i en Ejendom, hvor han var bleven iagttagen, samt for Forsøg paa Tyveri af lignende Art i en anden Ejendom	275
En tidligere for Tyveri straffet Person mod sin Benægtelse dømt for at have tilegnet sig Klædningsstykker ved Indbrud i et Kvistkammer	313
En Vestindianer, der bl. a. begik Indbrud i en Butik, hvor han stjal Fødevarer, anset efter Fr. 11 April 1840 § 17	335
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse dømt for indbrudsvis at have stjaalet en Mængde Lommeuhre m. v., som man fandt paa et vanskeligt tilgængeligt Sted i hans Bolig	338
En tidligere for Tyveri straffet Tiltalt, i hvis Hjem der fandtes nogle Avispapirstykker, der nøje passede ind i nogle andre Stykker Avispapir, som vare fundne i en Lejlighed, hvori der var gjort Indbrud, og hvis Fingeraftryk paa en Skuffe i samme Lejlighed af Centralbureauet for Identifikation bekræftedes at være identisk med et Fingeraftryk af Tiltalte, dømt for Forsøg paa groft Tyveri	357
Tvende for Ejendomsindgreb tidligere straffede Personer, der i en Port ved en Ejendom, hvori der var forøvet Indbrud, fandtes i Besiddelse af en Mængde fra Indbrudstyveriet hidrørende Klædningsstykker m. v. mod deres Benægtelse dømte for groft Tyveri	362
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse bl. a. paa Grundlag af nogle Vidneforklaringer dømt for Forsøg paa Indbrud i en Ølhandel	379
Tvende tidligere for Tyveri straffede Personer mod deres Benægtelse dømt for indbrudsvis forøvet Tyveri af Genstande, hvoraf de forefandtes i Besiddelse, og som var stjaalne fra en Lejlighed i en Ejendom, hvori de den paagældende Dag havde færdedes	406
Tvende Tiltalte dømt efter § 229 Nr. 4 for en Række Indbrudstyverier i Forretningslokaler. Straffen for de Tiltalte, der ved en Del af Tyverierne medførte skarpladte Revolvere og i et enkelt Tilfælde benyttede dem, fastsattes tillige under Hensyn til § 229 Nr. 5	416
En Tiltalt dømt for en Række Indbrudstyverier	427
En Tiltalt, der havde bistaaet en Medtiltalt ved Begaaelsen af et Tyveri ved før dettes Udførelse at give Medtiltalte forskellige Oplysninger, anset efter § 229 Nr. 4 jfr. § 48	427
En Tiltalt dømt for en Række Indbrudstyverier i Forretningslokaler m. v.	509
En Tiltalt dømt for Indbrudstyveri, hvorved han tilegnede sig Vin, Akvavit m. v.	521
En Tiltalt dømt for en Række Indbrudstyverier, hvorved han bl. a. tilegnede sig Penge fra Gasautomater	547
En Tiltalt idømt Tillægsstraf for en Række Indbrudstyverier, hvorved han bl. a. tilegnede sig Penge fra Automatgasmaalere	585

	Pag.
En Tiltalt idømt Tillægsstraf bl. a. for en Række Indbrudstyverier.	663
En tidligere for Tyveri straffet Person dømt for indbrudsvis forøvet Tyveri af et Jakkensæt m. v.	679
Tvende for Tyveri ofte straffede Tiltalte mod deres Benægtelse dømt for et Indbrudstyveri, idet deres Skyld ansaas godtgjort ved forefundne Fingeraftryk i Forbindelse med andre Omstændigheder...	736
En Tiltalt dømt bl. a. for en Del Indbrud i Polakboliger og Kolonihavers Lysthuse.	794
Tvende for Tyveri tidligere straffede Personer mod deres Benægtelse dømt for Forsøg paa Indbrud i et mod en Gaard vendende Bævningskøkken, i hvilken Gaard de var blevne iagttagne	836
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Indbrud i et Forretningslokale, hvor han stjal rede Penge fra et Kasseapparat.	861
Straf herfor idømt.	85, 279, 448
Uagsomhed.	
En Bagerlærling, der var sigtet for ved uforsigtig Omgang med et Stearinlys paa sit Tagkammer at have forvoldt en lidsvaade, fri-funden	518
Udbringelse af Riget.	
Straffelovens § 16 anvendt	448
Udeblivelsesdomme.	
Med ubeneficeret Indstævnt.	99, 100, 146, 227, 303, 331, 493, 494, 560, 561, 643, 655, 787, 788, 315, 825
Udlæg.	
Antaget, at der manglede Hjemmel til Inddrivelse af en Bøde, som Vurderingsraadet for en Købstad havde ikendt en Mand i Henshold til Lov om Ejendomsskyld af 15 Maj 1903 § 10, fordi han havde undladt at tilbagesende et ham tilstillet Skema til Ejendomsskyld. Den til Bødens Betaling anlagte Sag blev derfor afvist.	450
Ulykkesforsikring.	
Et Ulykkesforsikringselskab blev paa Grund af den Forsikredes Restancer frifunden for at betale Erstatning for en ved et Ulykkestilfælde forvoldt Skade, idet det antoges, at et af den Forsikrede overfor Selskabets Fordring paa resterende Præmie m. v. fremsat Modkrav, saafremt det tilkom ham, ialfald havde været væsentlig mindre end det Beløb, han paa Tidspunktet for Ulykkestilfældet skyldte Forsikringen	473
Et Ulykkesforsikringselskab dømt til at betale en Enke den paa-gældende Forsikringssum i Anledning af hendes Mands Død, da man, idet der efter samtlige Omstændigheder savnedes Føje til at antage, at Afdøde med Forsæt havde søgt Døden, maatte gaa ud fra, at hans Død skyldtes et Ulykkestilfælde	699

Underholdsbidrag.

	Pag.
En Paternitetssags Afgørelse gjort afhængig af Indklagedes Ed. 301, 459, 468, 655,	682
Efter de under vedkommende Sag foreliggende Oplysninger opholdt Faderen til et udenfor Ægteskab født Barn sig i Udlandet, da Barnemoderen af Politimesteren fik de paagældende Underholdsbidrag udbetalt, og Bidragene vilde derfor, saafremt Barnefaderens Ophold i Udlandet da havde været bekendt, have i Medfør af § 6 i Lov af 27 Maj 1908 været at afholde efter Reglerne i Lov om det offentlige Fattigvæsen af 9 April 1891 § 27 af Amtsrepartitionsfonden i den Amtsraadsreds, hvor den forskudsvisse Udbetaling fandt Sted. Det antoges, at den Omstændighed, at Barnefaderens Ophold i Udlandet først senere blev oplyst, efter forannævnte § 6, 2det Stykke, ikke medførte nogen Forandring i Amtsraadets Forpligtelse, og at Raadets Vægring ved at refundere Forsørgelseskommunen de af denne til Politimesteren udlagte Beløb var uhjemlet	813

Unødig Trætte.

Bøde herfor idømt	146, 494
-------------------	----------

Varemærker.

En Tiltalt, der forhandlede et Vaskepulver under en Benævnelse, som en Franskmand tidligere her i Landet havde faaet indregistreret som Varemærke, anset efter Varemærkelovens § 12, 2. St.	522
Statueret, at der ikke ved Registrering kunde opnaas Eneret til Ordet Avena som Varemærke for Havrepræparater	555

Varetægtsfængsel.

En Sag om Lovmedholdeligheden af en Kendelse om Fængsling af en for Brandstiftelse sigtet Person afgjort derhen, at Forhørsdommeren efter samtlige foreliggende Oplysninger ikke havde savnet Føje til at fængsle Sigtede	471
---	-----

Varetægtsfængsel (Erstatning for uforskyldt).

Erstatning for Varetægtsfængsel tilkendt i et Tilfælde, hvor det maatte anses for oplyst, at den Paagældende, der ikke selv ved noget Forhold havde givet Anledning til Fængslingen, var uskyldig i den Forbrydelse, for hvilken han havde været fængslet	227
Antaget, at der ikke var tilstrækkelig Grund til at forhøje de Erstatninger for uforskyldt Varetægtsarrest, der var tilkendt en Mand og dennes Hustru	572
Erstatning tilkendt en Sadelmager, der var arresteret som sigtet for Brandstiftelse, idet der efter alt foreliggende ikke var tilstrækkelig Føje til at antage andet end, at han var uskyldig i den Forbrydelse, hvorfor han var fængslet	788

	Pag.
Veje.	
Antaget, at en Sælger af nogle Parceller, af hvilke der ifølge Købe- kontrakterne svaredes Vejafgift for de anlagte Vejes Vedligehold- else, ikke ensidig kunde opgive sine Rettigheder og overlade Vejene og deres Vedligeholdelse til Parcelejerne	743
Antaget, at nogle Forandringer ved de forbi en Persons Hus førende Veje vel kunde medføre Ulemper for Ejendommen, idet navnlig Tilkørselen til Ejendommens Gaard var blevet noget besværlig- gjort, men at Ulemperne dog ikke var af en saadan Betydenhed, at den paagældende Kommune kunde anses ved de foretagne Forandringer at have gjort sig skyldig i et til Erstatning forplig- tende Forhold	768
Vestindien.	
En Vestindianer, der bl. a. begik Indbrud i en Butik, hvor han stjal Fødevarer, anset efter Fr. 11 April 1840, § 17	336
En Vestindianer anset for simpelt og groft Tyveri efter Fr. 11 April 1840 § 15.	403
Et af en Vestindianer udvist Forhold bestaaende i, at han mod bedre Vidende henledte Mistanken paa Trediemand som skyldig i et Tyveri, for hvilket han selv var sigtet og anholdt, og senere i Retten opretholdt denne Sigtelse, ansaaes strafbart efter Lovgiv- ningens Analogi og Grundsætninger	403
En Vestindianer, der ialfald tildels havde fragaaet Modtagelsen af nogle Beløb, han skulde oppebære i Betaling for noget for en Plantages Regning solgt Brænde, anset efter Fr. 11 April 1840 § 42. Samme Tiltalte dømt efter Fr. 15 April 1840 § 5 for falsk Forkla- ring for Retten samt for falsk Angivelse	606
Vidner.	
Udtalt i Anledning af en Domstols Vægning ved at fremme en paa- stævnt Vidnesag, at hverken Lovgivningens almindelige Regler om Vidneafhøring og Vidnepligt eller de for enkelte Arter af Voldgifts- sager i saa Henseende givne Lovbestemmelser kan antages at være til Hinder for, at der ved Domstolene finder Vidneførsel Sted til Brug under en for Voldgiftmænd verserende Tvist som den under Sagen omhandlede	193
Udtalt, at den Omstændighed, at et Vidne havde anlagt Injuriesag mod Vidnecitanten, fordi denne til en Politirapport havde sigtet Vidnet for at staa i Forhold til Vidneindstævnte, ikke kunde give Vidnet nogen berettiget Interesse i at vægre sig ved at besvare de ham af Vidnecitanten — til Brug under en Sag mod Vidneind- stævnte for Ægteskabsbrud — forelagte Spørgsmaal om Vidnets Forhold til Vidneindstævnte	331
Et Vidne, der — efter en af det fremsat Protest mod at afgive Vidneforklaring var forkastet ved et Vidnekammers Kendelse — fastholdt sin Vægning ved at besvare en Del Spørgsmaal under Henviisning til, at det agtede at indanke Kendelsen for Højesteret, samme Dag idømt Falskmaalsstraf	331

Vold.	Pag.
(§ 203).	
En Polak, der i Hidsighed over, at en Kammerat for Spøg havde kastet sig over ham, affyrede et Revolverskud mod denne og derved saarede ham i Brystet, anset efter § 203	42
(§ 203).	
En Tiltalt, der øvede Vold mod en Pige, med hvem han havde været Kæreste, anset efter § 203	269
En Tiltalt, der tilføjede en Person, men hvem han noget forinden havde haft en Ordstrid, to Slag i Hovedet med en Støvle, hvorved Overfaldne fik et blødende Saar, anset efter § 203	427
En Tiltalt, der efter et Skænderi med sin Tjenestekarl affyrede en med Hagel ladet Bøsse i Retning af Karlen, som derved ramtes i Laaret, anset efter § 203	501
En Tiltalt, der under et Sammenstød med en Person, med hvem han havde sviret, slog og sparkede denne, og ligeledes tilføjede sin Svigermoder, der kom løbende til, flere Læsioner, anset efter § 203	548
En Tiltalt dømt efter § 203 for at have øvet Vold om Natten paa en Opsynsbetjent ved en Arbejdsanstalt	580
En Tiltalt, der i en Gaard kastede en Mand bagover, saa at denne i Faldet brækkede sit ene Ben, betinget dømt efter § 203	728
(§ 203, jfr. midlert. Straffelovs § 1).	
En Vognmand, der i Vrede med knyttet Haand slog sin Tjenestekarl i Hovedet og med Bagsiden af en Skovl tildelte ham et Slag i Panden, anset efter § 203, jfr. midlertidig Lov af 1 April 1911 § 1, 2. St.	759
(Midlertidig Straffelovs § 1).	
En Slagtermester, der uden rimelig Anledning overfaldt en Slagter med Næveslag og Spark, anset efter midlertidig Straffelovs § 1, 1. St.	110
En Tiltalt anset efter midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 1, II. St., og Straffelovens § 100 for Vold henholdsvis mod en Kvinde, med hvem han i sin Tid havde samlevet, og mod en Politibetjent ...	182
Voldgift.	
Udtalt i Anledning af en Domstols Vægning ved at fremme en paa-stævnt Vidnesag, at hverken Lovgivningens almindelige Regler om Vidneafhøring og Vidnepligt eller de for enkelte Arter af Voldgiftssager i saa Henseende givne Lovbestemmelser kunne antages at være til Hinder for, at der ved Domstolene finder Vidneførsel Sted til Brug under en for Voldgiftsmænd verserende Tvist som den under Sagen omhandlede	193
Værnepligt.	
En Person, der undlod at holde Lægdsbestyreren underrettet om sit Opholdssted, anset efter Lov om Værnepligt af 8 Juni 1912 § 41.	269

Øvrighedsmyndighedens Grænser.

En Fabrikant, der forhandlede en Husholdningssaft, hvortil bl. a. var tilsat et Tjærefarvestof, var tiltalt for Overtrædelse af Lov 18 April 1910 § 7, II, sammenholdt med Anordning af 10 Juni 1913 § 1. Idet det udtaltes, at der i Lov af 18 April 1910 § 7, II, ikke fandtes fornøden Hjemmel for Justitsministeriet til at udfærdige en Forbudsbestemmelse af et saa almindeligt Indhold som den i Anordning af 10 Juni 1913 § 1 givne, og idet bemærkedes, at der ikke forelaa Oplysning om, at den omhandlede Husholdningssaft var skadelig eller ved fortsat Nydelse kunde medføre skadelig Virkning for Sundheden, blev Tiltalte frifunden.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 1.

Første ordinære Session.

Torsdag den 5 Marts.

Nr. 148.

Højesteretssagfører Lunn

mod

Valdemar Henrik Jensen (Def. Bagger),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 6 Januar 1914: Arrestanten Valdemar Henrik Jensen bør straffes med Tugthusarbejde i 3 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Paludan og Carlsen, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 4 Aar.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 4 Aar. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Valdemar Henrik Jensen til Højesteretssagførerne Lunn og Bagger 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Valdemar Henrik Jensen, der tiltales for Tyveri, er født den 17 November 1876 og tidligere anset: ved nærværende Rets Dom af 31 August 1895 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 23 November 1895 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 29 September 1896 efter Straffe-

lovens § 231, 1ste Stk., jfr. § 46, med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 3 August 1897 efter Straffelovens § 231, 1ste og 2det Stk., § 253 og i Medfør af § 241, 1ste Stk., efter § 238 som for 3die Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, ved samme Rets Dom af 12 August 1899 efter Straffelovens § 232 som for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri og i Medfør af § 241, 1ste Stk., efter § 238 for 4de Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 3 Aar, ved samme Rets Dom af 13 Maj 1902 efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri med Forbedringshusarbejde i 3 Aar og ved samme Rets Dom af 15 Juli 1911 efter Straffelovens § 232 for 6te Gang begaaet simpelt Tyveri med Tugthusarbejde i 2 Aar.

Ved Arrestantens Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

Den 30 August f. A. om Eftermiddagen frastjal Arrestanten Anna Lefebre, Grosells Hustru, en Del til ialt 10 Kroner vurderet Vasketøj, der hang frit fremme paa et Tørreløft, til hvilket han havde uhindret Adgang. Samme Dags Aften gik Arrestanten op ad Trappen til samme Tørreløft for at stjæle mere Tøj, men opgav, inden han kom op til Loftet, Tyveriet, da han mente sig iagttaget af nogle Husbeboere.

Samme Aften indfandt Arrestanten sig ved en Ejendom, hvor Frøken Agnes Børgesen har Bolig, for at stjæle Vin fra hendes der-værende Vinkælder, men opgav Tyveriet, fordi Gadedøren var aflaaet.

I første Halvdel af September f. A. har Arrestanten i fire Gange fra denne Kælder, der maa antages at have været uafaaet, stjaalet ca. 50 Flasker Vin og Frugtsaft til samlet Værdi 75 Kr.

Den 3 September f. A. frastjal Arrestanten Arbejdsmand Edvard Christian Hansen et til 8 Kr. vurderet Lommeur, der laa i en Vest, der hang frit fremme i en Port, til hvilken han havde uhindret Adgang.

Endelig har Arrestanten i Tiden fra den 1 til den 16 September f. A. i 9 Gange fra Vogne, der henstod paa Gaden, medens Førerne midlertidig havde forladt dem, frastjaalet Aktieselskabet C. Olesen, Frøken Dorthea Andersen, Fru Raffel, Fragtmand F. Thomsen og Kommissionær Thomsen, Kommissionær Hans Peter Jacobsen, Fragtmand Jensen, Østerbros Dragerforening, Kommissionær Fritz Rasmussen og Firmaet Braunstein & Schibby Kufferter, Tæpper, Gardiner, Beklædningsgenstande, Støvler, Bøger m. m. til samlet Værdi 360 Kroner, i en af de stjaalne Kufferter fandtes derhos en Sparekassebog, hvorpaa indestod ca. 4000 Kr.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 232, jfr. tildels § 46, for 7de Gang begaaet og forsøgt simpelt Tyveri efter Omstændighederne med Tugthusarbejde i 3 Aar.

Nr. 150. Højesteretssagfører Bagger

mod

Jens Peter Hansen Bagge (Def. Henriques),

der tiltales for Tyveri.

Vends Herreds Ekstrarets Dom af 30 Oktober 1913: Arrestanten Jens Peter Hansen Bagge bør hensættes til Tugthusarbejde i 4 Aar, hvorhos han til Husmand Jens Sørensen Rasmussen af Kauslunde Mark bør udrede en Erstatning af 393 Kr. Saa udreder han ogsaa denne Sags Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører V. Hansen, med 30 Kr. og til Defensor, Overretssagfører Hjalmar Jensen, med 15 Kr. For den idømte Erstatnings Vedkommende at efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og iøvrigt under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 14 Januar 1914: Underretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførererne Godskesen og V. Tegner, betaler Arrestanten Jens Peter Hansen Bagge 20 Kroner til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ved Sagens Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte har begaaet det i den indankede Dom ommeldte Cykletyveri. Herefter og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde, mod hvilke intet væsentligt findes at erindre,

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Jens Peter Hansen Bagge til Højesteretssagførererne Bagger og Henriques 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende fra Vends Herreds Ekstraret hertil indankede Sag er Arrestanten Jens Peter Hansen Bagge sat under Tiltale for Tyveri.

Arrestanten, der er født den 30 December 1884, har efter sit fyldte 18de Aar været anset:

1) ved Rødby Købstads Ekstrarets Dom af 26 Februar 1903 efter Straffelovens § 111, 2det Stykke, med simpelt Fængsel i 8 Dage,

2) ved Lollands søndre Herreds Ekstrarets Dom af 20 Oktober

1906 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage,

3) ved Lollands Nørre Herreds Ekstrarets Dom af 5 Januar 1907 efter Lov af 3 Marts 1860 § 3, Straffelovens § 230, 1ste Stykke, jfr. tildels § 46, og efter dens § 230, 2det Stykke, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar,

4) ved Maribo Birks Ekstrarets Dom af 26 November 1908 efter Straffelovens § 231, 1ste Led, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, og

5) ved Odense Købstads Ekstrarets Dom af 27 September 1911 efter Straffelovens § 232, 1ste og 2det Led, for 4de Gang begaaet simpelt og groft Tyveri med Forbedringshusarbejde i 2 $\frac{1}{2}$ Aar, efter Udstaaelsen af hvilken Straf han løslodes den 2 Juni f. A.

Sagens Omstændigheder, der tildels ere oplyste under et paa Overrettens Foranledning optaget Reassumtionsforhør, ere følgende:

Ved Arrestantens egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han den 19 Juni f. A. har ved at stige ind gennem et aabentstaaende Vindue i tyvagtig Hensigt skaffet sig Indgang i Husmand Jens Sørensen Rasmussens Hus paa Kauslunde Mark, hvor han derpaa stjal et Beløb af 390 Kr., der laa i en i et paa Væggen i Sovekammeret hængende Stueur gemt Tegnebog, samt en paa Tallerkenrækken i Køkkenet liggende — som det maa antages værdiløs — Portemonnø med 3 à 4 Kr. Bestjaalne har nedlagt Paastand om, at Arrestanten tilpligtes at erstatte ham et Beløb af 393 Kr., og denne Paastand, mod hvilken Arrestanten intet har haft at erindre, er ved Underrettsdommen tagen til Følge.

Efter at Landpostbud Vilhelm Jacobsen af Taulov til Politiet havde anmeldt, at der om Aftenen den 10 Juli f. A. var frastjaalet ham en Cykle, han havde ladet henstaa ved Stakittet til Krybily Krohave, blev denne Cykle funden i Arrestantens Besiddelse. Angaaende sin Adkomst til Cyklen, der under Sagen er vurderet til 50 Kr., har Arrestanten forklaret, at han den 12 Juli f. A. har købt den for 12 Kroner af en ham ukendt Person i en Kro, hvis Navn han ikke husker, mellem Vejle og Horsens. Da imidlertid denne Forklaring er ganske ubestyrket og efter det Fremkomne usandsynlig, og da Jacobsen har aflagt Tilhjemlingsed med Hensyn til og maa anses behørig at have godtgjort sin Ejendomsret til Cyklen, findes der at være tilvejebragt et efter D. L. 6—17—10 og 11, jfr. Frdn. 8 September 1841 § 6, tilstrækkeligt Bevis for at dømme Arrestanten for uhjemlet Besiddelse af den efter Omstændighederne saaledes, at Forholdet tilregnes ham — hvis Fortid kendetegner ham som tyvagtig, og som maa antages at have opholdt sig ved Krybily Kro paa den Tid, Cyklen bortkom fra Jacobsen — som Tyveri.

Under Sagen er Arrestanten endvidere sigtet for . . .

For det af Arrestanten i de to ovenfor først ommeldte Tilfælde udviste Forhold vil han være at anse efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet groft og simpelt Tyveri med en Straf, der efter Omstændighederne findes passende at kunne bestemmes til Tugthusarbejde i 4 Aar, og da Underrettsdommen har samme Straffebestemmelse, vil denne Dom, hvis Bestemmelse angaaende den Husmand

Jens Sørensen Rasmussen tillagte Erstatning tiltrædes, og ved hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, som det er paalagt Arre-
stanten at udrede, det vil kunne have sit Forblivende, saaledes kunne
stadfæstes.

Fredag den 6 Marts.

Nr. 125. Højesteretssagfører Shaw
mod
Arkitekt **Anders Ambye** (Def. Bache),
der tiltales for Overtrædelse af Bygningsloven.

og

Nr. 126. Højesteretssagfører Shaw
mod
Sagfører Rasmus Andersen (Def. Bache),
der tiltales for Overtrædelse af Bygningsloven.

Kriminal- og Politirettens Dom af 12 Juli 1913: Tiltalte,
Arkitekt Anders Ambye, bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag
fri at være. Sagens Omkostninger udredes af det Offentlige.

Kriminal- og Politirettens Dom af 7 September 1912: Til-
talte, Sagfører Rasmus Andersen, bør for det Offentliges Tiltale i denne
Sag fri at være. Sagens Omkostninger udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Ved kgl. Bevilling af 6 December 1913 er det tilladt, at de
2 indankede ved Kriminal- og Politiretten den 7 September 1912
og 12 Juli 1913 paakendte Sager maa af Højesteret behandles og
paakendes under Et.

Da Ansvar for Anbringelsen af det i Dommen ommeldte
Hul ifølge Bygningslovens § 76 paahviler Tiltalte Ambye, der
som Arkitekt har forestaaet Udførelsen af det paagældende Ar-
bejde, vil Tiltalte Andersen allerede af den Grund være at fri-
finde.

Derimod vil Tiltalte Ambye for Undladelsen af for Bygnings-
kommissionen at anmelde Anbringelsen af Hullet, om hvis Be-
tydning for Brandfare han ikke burde have været uvidende, ikke
kunne undgaa Ansvar efter Bygningslovens § 75.

Bøden findes at kunne bestemmes til 20 Kroner.

Sagens Omkostninger ville være at udrede med Halvdelen
af Tiltalte Ambye og med Halvdelen af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Sagfører Rasmus Andersen bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Arkitekt Anders Ambye bør til Københavns Kommunes Kasse bøde 20 Kroner. Sagens Omkostninger, derunder i Salarier for Højesteret til Højesterets-sagførerne Shaw og Bache, 40 Kroner til hver, udredes med Halvdelen af Tiltalte Ambye og med Halvdelen af det Offentlige.

Præmisserne til Kriminal- og Politiretsdommen i Sag Nr. 125 ere saalydende: Arkitekt Anders Ambye tiltales for Overtrædelse af Bygningsloven.

Ifølge Tiltaltes Forklaring og det iøvrigt Oplyste ere Sagens Omstændigheder følgende:

Tiltalte har som Inspektør for Ejendommen Strandboulevard Nr. 60 og 62 i 1909 paa Ejernes Vegne ansøgt Bygningskommissionen om Tilladelse til at indlægge nye Kedler til Centralvarme og Varmtvandsforsyning og udvide de daværende Kedelrum med de foran disse liggende Kælderrum mod Gaden i Henhold til samtidig indsendte Tegninger.

Efter at Bygningskommissionen havde meddelt den søgte Tilladelse bl. a. paa Vilkaar, at Kedelrummenes Gulv og Loft udførtes af brandfrit Materiale, og at de paa Tegningen viste Døraabninger dækkedes med tætsluttende, glatte $1\frac{1}{2}$ Tm. tykke Trædøre, beklædte med Jern paa begge Sider, ansøgte Tiltalte den 29 Oktober 1909 Bygningskommissionen om Fritagelse for at anbringe den forlangte Jerndør mellem de gamle og de nye Kedelrum, idet han gjorde opmærksom paa, at begge Rum afbenyttedes som Kedelrum og ikke stod i Forbindelse med andre Kælderrum samt overalt var omgivne af mindst 9 Tm. Mur og overdækket med Betonkapper i Jernbjælker, hvilket Andragende blev bevilget af Bygningskommissionen.

I Henhold hertil lod Tiltalte paa Ejernes Vegne det paagældende Arbejde udføre, men for lettere at kunne fjerne Afløbsvand ved Kedelrensning lod Tiltalte i den for det nye Kedelrum opførte Sidemur et Hul forblive utilmuret, idet der i Murens nederste Stenskitte blev udeladt en halv Stenlængde, hvorved der gennem hele Murens Tykkelse fremkom et Hul af $4\frac{1}{2}$ Tm.s Længde og $2\frac{1}{2}$ Tm.s Højde, hvorigenem Afløb kunde ske til en paa den anden Side af Muren værende Rist i Gulvet. Bygningsattest blev derefter udstedt, uden at Hullet maa antages at være bleven bemærket.

Efter en Udrensning af Fyret den 16 November 1911, hvorved nogle Gløder formenes at være trillet gennem Hullet, opstod en mindre Ildløs i Nabokælderen, hvorefter Hullet er blevet tilmuret.

Efter at der efter Bygningskommissionens Begæring i fornævnte Anledning var rejst Sag mod Sagfører Rasmus Andersen paa Ejernes Vegne for Overtrædelse af Bygningsloven, blev denne frikendt ved

Rettens Dom af 7 September 1912, hvorefter Bygningskommissionen har begæret nærværende Sag rejst.

Bygningskommissionen har i saa Henseende anført, at der ved Indretning af Kedelrum i Henhold til Bygningslovens § 52 altid stilles Krav om, at Aabninger i de omgivende Skillerum skal dækkes med tætsluttende, jernklædte Trædøre, at Tiltalte i sit sidste Andragende udtrykkelig har udtalt, at Kedelrummene ikke stod i Forbindelse med andre Kælderrum samt overalt var omgivne af mindst 9 Tm. Mur og overdækket med Betonkapper i Jernbjælker, at de af ham indsendte Tegninger ikke have vist nogen Aabning i Muren, og at den af Tiltalte fremsatte Formening, at noget saadant ikke plejer at ske, er urigtig og lige overfor det udtrykkelige Paabud i Bygningslovens § 73 Nr. 1 irrelevant.

Ligesom Tiltalte ikke har dokumenteret sin nævnte Formening nærmere, har omvendt Bygningskommissionen trods dertil given Foranledning ej heller tilvejebragt nogen Dokumentation for sit modstaaende Anbringende.

I en af vedkommende Bygningsinspektør inden Sagens Anlæg afgivet Indstilling har denne udtalt, at Forholdet formentlig ikke kunde siges at være i Strid med Bygningsloven.

Foreløbig bemærkes, at Tiltalte ved sin Bemærkning i Andragendet af 29 Oktober 1909 om Forbindelse med andre Kælderrum kun vil have sigtet til Aabninger, hvorigenennem man kunde passere, og denne Forstaaelse stemmer med, at der da var Spørgsmaal om Anbringelse af Jerndøre i disse Aabninger.

Spørgsmaalet er herefter, om det havde været Tiltaltes Pligt at lade det omhandlede Huls Anbringelse fremgaa af de indsendte Tegninger, navnlig om dette var nødvendigt ifølge Bygningslovens § 73 Nr. 1 for at kunne prøve Arbejdets Lovlighed. I saa Henseende bemærkes, at der ikke findes nogen Bestemmelse i Bygningsloven, mod hvilken en saadan Anbringelse af et Afløbshul findes at være stridende, navnlig ikke i Bygningslovens § 52, ligesom der ikke findes nogen Forskrift om, at omgivende Skillevægge om saadanne Kedelrum skulle være brandfri eller opmurede uden Gennembrydninger. Forsaavidt Bygningskommissionen maatte pleje at opstille Vilkaar af denne eller lignende Art, kan saadant ikke medføre nogen Forpligtelse til, at indsendte Bygningstegninger skulde indeholde yderligere Oplysninger end nødvendigt for Spørgsmaalet om Bygningens Overensstemmelse med Lovens Forskrifter.

Idet der herefter ikke findes at have paahvilet Tiltalte nogen Forpligtelse til at lade det nævnte Afløbshuls Anbringelse fremgaa af de indsendte Bygningstegninger af Hensyn til den Mulighed, at Bygningskommissionen i denne Henseende maatte kræve særlige Vilkaar opfyldte, hvilke det da maatte tilkomme Bygningskommissionen selv at opstille og sikre sig Gennemførelse af, og da Tiltalte ej heller ved Arbejdets Udførelse har overtraadt nogen Lovbestemmelse eller nogen af Bygningskommissionen givne Forskrift, vil Tiltalte være at frifinde og Sagens Omkostninger at udrede af det Offentlige.

Præmisserne til Kriminal- og Politiretsdommen i Sagen Nr. 126 ere saalydende: Sagfører Rasmus Andersen tiltales efter Bygningskommissionens Begæring for Overtrædelse af Bygningsloven.

Ifølge Tiltaltes Forklaring og det iøvrigt Oplyste ere Sagens Omstændigheder følgende:

Tiltalte har som Administrator af Ejendommen Strandboulevard Nr. 60 i 1909 ladet opføre en Skillevæg i Kælderen til Indretning af et Kælderrum, og i Foden af Væggen lodes et Hul omtrent af en Murstens Størrelse aabent til Afløb. Medens Væggens Opførelse var anmeldt for Bygningskommissionen, og Bygningsattest udstedt, var Hullet ikke særlig angivet paa Bygningstegningen, hvilket efter vedkommende Arkitekts Anbringende ikke plejer at ske, og formentlig ikke bemærket af Bygningsmyndighederne inden Attestens Udstedelse. Hullet har senere givet Anledning til en Ildebrand, hvorefter det er tilmuret.

Ifølge Bygningskommissionens Udtalelse stiller denne ifølge Bygningslovens § 52 ved Indretning af Kedelrum altid Krav om, at Aabninger i de omgivende Skillerum skal dækkes med tætsluttende, jernbeklædte Trædøre; men da der ikke i nærværende Tilfælde ses at være opstillet nogen Forskrift af Bygningsmyndighederne for det paa-gældende Arbejde, som ikke er efterkommet, og der ej heller findes nogen anden Bestemmelse om en saadan Skillevæg, der er overtraadt, eller ses at foreligge nogen Forsømmelse med Hensyn til Arbejdets Anmeldelse for Bygningsmyndighederne, vil Tiltalte være at frifinde og Sagens Omkostninger at udrede af det Offentlige.

Nr. 3. Pantelaaner Vald. Nielsen (I. Kondrup)

mod

Murer A. Andersen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Erstatning for Misligholdelse i en Ejendomshandel.

Aarhus Bytings Dom af 18 April 1912: Indstævnte, Murer A. Andersen, bør til Citanten, Pantelaaner Vald. Nielsen, betale 1000 Kr. med Renter 5 pCt. p. a. fra den 24 April 1911, til Betaling sker og Sagens Omkostninger med 60 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 29 Juli 1912: Appellanten, Murer A. Andersen, bør for Tiltale af Appelindstævnte, Pantelaaner Valdemar Nielsen, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger

for begge Retter betaler Appelindstævnte til Appellanten med 80 Kr., der udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter erhvervet Bevilling til at fremkomme med nye Bevisligheder har Appellanten forelagt Højesteret det i den indankede Dom ommeldte, til Raaberg udstedte Salærbevis. Efter dettes Beskaffenhed og Øjemed har der manglet tilstrækkelig Føje til uden videre at betragte Optegnelsen derpaa angaaende Leje af den paagældende Ejendom som Udtryk for en Bemyndigelse for Raaberg til for Trediemand at opgive 655 Kroner som den Lejeindtægt, Indstævnte for Tiden faktisk oppebar af Ejendommen, og at Appellanten ved Købet af denne virkelig skulde være gaaet ud fra, at Lejeindtægten udgjorde det nævnte Beløb, er ogsaa uantageligt bl. a. af den Grund, at han vidste, at Indstævnte selv beboede den ene af de 4 Beboelseslejligheder, og som et Vilkaar i Handelen indrømmede ham Ret til vederlagsfrit at forblive boende i samme indtil den paafølgende Oktober Flyttedag.

Med disse Bemærkninger — hvortil endnu kan føjes, at Paalideligheden af Raabergs i Dommen gengivne Vidneforklaring paa et væsentligt Punkt er bleven svækket ved Vidneforklaringer, som han efter Appellantens Foranstaltning senere har afgivet — og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Pantelaaner Vald. Nielsen, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved Købekontrakt af 25 Februar 1911 afhændede Appellanten, Murer A. Andersen i Aarhus, til Appelindstævnte, Pantelaaner Valdemar Nielsen sammesteds, for en Købesum af 9000 Kroner den ham tilhørende Ejendom, Matr. Nr. 57 af Aarhus Bygrunde fra Marselisborg, Montanagade Nr. 4 i Aarhus, og efterat bemeldte Købesum var berigtiget, fuldbyrdedes Overdragelsen ved Skøde af 1 April s. A. Under Anbringende af, at nævnte Ejendom, der indeholdt ialt 4 Beboelseslejligheder, ved Salgsforhandlingerne var opgivet at indbringe i aarlig Leje:

af 2 Stuelejligheder ialt	375 Kr.
af 2 1ste Sals Lejligheder ialt	280 —
tilsammen	655 Kr.,

medens det ved den snart efter Købet indtraadte April Flyttedag viste sig, at Lejeindtægten i Virkeligheden kun udgjorde:

af Stuelejlighederne ialt	300 Kr.
af 1ste Sals Lejlighederne ialt	250 —
tilsammen	550 Kr.,

samt at det var den opgivne Lejeindtægts forholdsvis betydelige Størrelse, der bestemte ham til at afslutte Ejendomshandelen, har Appelindstævnte under nærværende fra Aarhus Byting indankede Sag i første Instans søgt Appellanten til at betale ham en Erstatning af 1000 Kr. eller et ved uvillige Mænds Skøn fastsat Beløb tilligemed Renter deraf 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato den 24 April 1911, indtil Betaling sker. Da denne Paastand ved Underrettsdommen er tagen til Følge, hvorhos Appellanten er tilpligtet at godtgøre Appelindstævnte Processens Omkostninger i første Instans med 60 Kr., er Sagen nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han ligesom i første Instans har paastaet sig frifunden for Appelindstævntes Tiltale og derhos nedlagt 2 subsidære Paastande. Appelindstævnte har ikke givet Møde for Overretten.

Under Sagen har Ejendomskommissionær Anders Peter Raaberg, der, efter hvad der er in confesso, har bragt den ommeldte Handel i Stand mellem Parterne, som Vidne forklaret, at han har affattet et ikke under Sagen fremlagt, af Appellanten underskrevet Salærbevis vedrørende Ejendommens Bortsalg, at han paa dette Salærbevis har opført Lejeindtægter af Ejendommen efter Appellantens Opgivende, uden at han selv har vidst, om disse Opgivender var stemmende med de faktiske Forhold paa Bevisets Udfærdigelsestid, hvorhos han yderligere har forklaret, at Appellanten ved den Lejlighed, da Indtægts-tallene, som, efter hvad der er uomtvistet, sammenlagte udgjorde det ovenanførte Beløb af 655 Kr., blev nedskrevne, udtalte, at de paa oftnævnte Bevis opførte Lejeindtægter blev ydede af de tre Lejligheder, og at Appellanten anslog Lejen af den fjerde Lejlighed, som han selv beboede, til 140 Kr. Under Henvisning til denne Vidneførsel har Appelindstævnte anbragt, at Lejeindtægten 655 Kr. er ham opgivet af oftnævnte Raaberg, og at Appellanten maa være ansvarlig herfor, idet det jo er ham, som har opgivet Tallene for Kommissionæren i det Øjemed, at denne skulde anvende dem overfor eventuelle Købere.

Appellanten har heroverfor gjort gældende, at han vel har meddelt Raaberg de af denne opskrevne Tal, men at han kun har gjort dette med Tilføjende, at saadanne Lejeindtægter formentlig maatte være passende efter Lejlighedernes Beskaffenhed, medens han samtidig paa Raabergs Forespørgsel om, hvad Ejendommen for Tiden gav i Leje, vil have svaret, at Lejlighederne paa Grund af Lejernes nærmere angivne, personlige Forhold var lejede for billigt ud, idet han kun fik 150 Kr. aarlig af hver af de to Stuelejligheder og 125 Kr. af den 1ste Sals Lejlighed, han ikke selv beboede. Appellanten har endvidere hævdet, at han ogsaa overfor Appelindstævnte personlig har anført de paa Salærbeviset opgivne Lejesummer af de to Stuelejligheder ikke som de faktiske Lejesummer, men som den Lejeindtægt, de to Lejligheder formentlig kunde give, og til Bevis i saa Henseende har han som Vidne ført sin Svigersøn, Snedkersvend Niels Christian Hansen, der har bestyrket denne Appellantens, af Appelindstævnte modsagte Paastand, idet han har forklaret at have overværet

en Samtale mellem Parterne, hvor Appellanten netop udtalte sig som af denne anført paa en Bemærkning fra Appelindstævnte om, at Ejendommen ikke kunde svare sig efter den Pris af 9000 Kr., som Appellanten forlangte for den. Med Hensyn til det ovennævnte Salærbevis har Appellanten iøvrigt uimodsaagt anført, at Raaberg har nedskrevet Lejesummernes Tal paa Bevisets Bagside, og at Appellanten ikkun har underskrevet med sit Navn en Erklæring paa Forsiden, hvori han forbinder sig til at betale Kommissionssalær. Ligeledes er det af Appellanten uimodsaagt anbragt, at det er Raaberg, der har henvendt sig til ham for at formaa ham til at sælge sin Ejendom, og at Appellanten i den Tid, Forhandlingerne om Salget stod paa, nærmest var utilbøjelig til at sælge, medens Appelindstævnte derimod var meget ivrig efter at købe, idet han havde Brug for Appellantens Ejendom til Udvidelse af en Forretning i en ham tilhørende Naboejendom.

Idet Appelindstævnte nu end ikke har paastaet, at Appellanten personlig overfor ham har opgivet de ovenomhandlede, for høje Lejesummer som dem, der virkelig indgik paa Salgets Tid, og da Kommissionær Raaberg efter alt Foreliggende ikke kan anses som et i Sagens Udfald uinteresseret Vidne, findes det ikke at kunne statuere, at Appellanten ved den omhandlede Ejendomshandel overfor Appelindstævnte har gjort sig skyldig i et til Erstatning forpligtende Forhold, hvorfor han vil være at frifinde for Appelindstævnets Tiltale i denne Sag.

Processens Omkostninger for begge Retter findes efter Omstændighederne Appelindstævnte at burde godtgøre Appellanten med 80 Kroner.

I Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Mandag den 9 Marts.

Nr. 42.

Etatsraad **F. Kier** (Graae)

mod

Københavns Magistrat (Trolle),

betræffende Spørgsmaalet om, til hvilken Kommune Appellanten skal svare Skat.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 26 Maj 1913: Indstævnte, Etatsraad F. Kier, bør til Københavns Kommune betale fuld personlig Kommuneskat for Tiden fra 1 Oktober 1911 til 31 Marts 1913 med lovbestemte Renter for Skatteaaret 1912—1913. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Efter Sagens i den indankede Dom i det Væsentlige gengivne Oplysninger opgav Appellanten i September 1911 sit hidtil hafte Hjem i Odense og tog med sin Husstand fast Ophold i København. Da han derhos efter det Oplyste ikke findes at have vedligeholdt en saadan Forbindelse med Odense, at han kan anses tillige at have haft fast Ophold i denne Kommune, maa det billiges, at han ved Dommen for det deri nævnte Tidsrum alene er funden skattepligtig til Københavns Kommune. Dommen vil derfor efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes at kunne opophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten, Etatsraad F. Kier, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Efter at Indstævnte, Etatsraad F. Kier, var bleven udnævnt til Formand for den af Ministeriet for offentlige Arbejder nedsatte Jernbanekommission, tog han i September 1911 med sin Husstand Ophold i en af ham her i Staden lejet Lejlighed, hvor han etablerede fuldstændig Husholdning. Fra den 1 Oktober s. A. blev der paalignet ham personlig Kommuneskat til Københavns Kommune, og han har til Citanterne, Københavns Magistrat, indbetalt den ham afkrævede Skat for Oktober Kvartal 1911 og Januar Kvartal 1912. I April 1912 blev der mellem Odense Byraad og Citanterne indledet Forhandling om en Fordeling af den Indstævnte paalignede Skat, og Spørgsmaalet herom blev forelagt for Indenrigsministeriet, men Ministeriet svarede den 11 September s. A., at det ikke fandt Føje til at foretage videre i Sagen, forinden der forelaa Retsafgørelse for, at Indstævnte var bleven skattepligtig til Københavns Kommune.

Under nærværende Sag have Citanterne nu paastaet Indstævnte tilpligtet at betale fuld personlig Kommuneskat til Københavns Kommune for Tiden fra 1 Oktober 1911 til 31 Marts 1913 med lovbestemte Renter for Skatteaaret 1912—1913 samt Sagens Omkostninger.

Indstævnte procederer derimod til Frifindelse med Tillæg af Sagsomkostninger.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand har Indstævnte anført, at hans Ophold i København er foranlediget ved det ham overdragne Hverv som Formand for Jernbanekommissionen, samt at han i det paagældende Tidsrum, fra 1 Oktober 1911 til 31 Marts 1913, har haft Tilknytning til Odense dels som Formand i Bestyrelserne for nogle kommunale og private Selskaber, dels som Medlem af Odense

Byraad. Han har derfor maattet foretage gennemsnitlig en Rejse om Ugen til Odense, hvor han da i Reglen har opholdt sig 2 Døgn. Under disse Ophold i Odense boede han i den første Tid i en ham tilhørende Villa; efter at denne i Marts 1912 var solgt, boede han i en af ham lejet Lejlighed; sine Maaltider indtog han paa et Hotel. Fra den 1 Januar 1913 lejede han en anden Lejlighed sammen med sin voksne Søn, og der har han opholdt sig, naar han kom til Odense.

Under Henvisning hertil har Indstævnte gjort gældende, at hans Ophold i København skyldes Udførelsen af et offentligt Hverv, og at han derfor i Medfør af Bestemmelsen i Lov Nr. 110 af 18 April 1910 § 4, 2det Stykke, maa være fritagen for Ansættelse til personlig Kommuneskat her i Staden.

Der maa imidlertid gives Citanterne Medhold i, at den anførte Lovbestemmelse ikke kan komme til Anvendelse i nærværende Tilfælde allerede af den Grund, at Indstævntes Ophold i København har været i et længere Tidsrum end 1 Aar. Det maa derhos efter de i Sagen foreliggende Oplysninger angaaende Indstævntes Forhold til Odense antages, at dette ikke har været af en saadan Beskaffenhed, at han kan anses for at have haft fast Ophold der, siden han i September 1911 flyttede her til Staden. Som Følge heraf er Indstævnte for Tiden fra 1 Oktober 1911 til 31 Marts 1913 alene skattepligtig til Københavns Kommune som hans Opholdskommune, og der vil derfor være at give Dom i Overensstemmelse med Citanternes Paa-stand, dog at Sagens Omkostninger blive at ophæve.

Tirsdag den 10 Marts.

Nr. 122.

Højesteretssagfører Møller

mod

Jacob Vilhelm Nielsen (Def. Overretssagfører Shaw),

der tiltales for Bedrageri.

Køge Købstads Ekstrarets Dom af 5 April 1913: Tiltalte Jacob Vilhelm Nielsen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fængselkost i 40 Dage, dog at Straffen udsættes og endelig bortfalder overensstemmende med Bestemmelserne i midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 20 samt paa Vilkaar af, at Tiltalte inden 3 Maaneder fra Dommens Forkyndelse betaler i Erstatning til Købmand Oluf J. Jensen i Køge 672 Kr. 88 Øre, til Gæstgiver O. Petersen, Thureby, 133 Kr. 5 Øre, og til Firmaet Brødrene Jansen, København, 49 Kr. Tiltalte bør derhos betale Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Justitsraad Frederiksen, 20 Kr. og til Defensor, Sagfører Sørensen,

15 Kr. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 23 Juli 1913: Tiltalte Jacob Wilhelm Nielsen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage og i Erstatning til Købmand Oluf J. Jensen betale 672 Kr. 88 Øre. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne V. Rievers og Kaae, 40 Kroner til hver. Straffen udsættes paa Betingelse af, at Tiltalte inden 3 Maaneder fra denne Doms lovlige Forkyndelse betaler den idømte Erstatning, og bortfalder, saafremt de i midlertidig Lov af 1 April 1911 fastsatte Betingelser overholdes, efter Forløbet af 5 Aar fra Dommens Afsigelse. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter den skete Indstævning foreligger alene Højesteret til Paakendelse de Forhold, for hvilke Tiltalte er funden strafskyldig ved den indankede Dom, og som omhandles i denne under Nr. 1 a og 1 c.

Hvad det første af disse Forhold angaar, tør det efter de foreliggende, tildels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger ikke anses godtgjort, at Tiltalte har handlet svingagtigt, i hvilken Henseende bemærkes, at Købmand Jensen allerede den 24 Oktober 1911 var kommen til Kundskab om, at den transporterede Fordring ikke vilde overstige ca. 200 Kroner men dog vedblev at levere Tiltalte Varer. Tiltalte vil herefter forsaavidt være at frifinde.

Hvad derimod det under 1 c nævnte Forhold angaar, maa det i Henhold til de Dommen i saa Henseende anførte Grunde billiges, at Tiltalte er anset efter Straffelovens § 257.

Straffen vil kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 14 Dage, og vil Tiltalte derhos have at betale i Erstatning til Købmand Jensen 125 Kroner.

Straffen findes betingelsesvis at kunne bortfalde som nedenfor angivet.

Thi kendes for Ret:

Jacob Wilhelm Nielsen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 14 Dage og i Erstatning til Købmand Oluf J. Jensen betale 125 Kroner. Fuldbyrdselen af Straffen udsættes paa Betingelse af, at Tiltalte inden 3 Maaneder fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse betaler den idømte Erstatning, og Straffen bortfalder efter Forløbet af 5 Aar fra denne Doms Afsigelse, saafremt de i Lov af 1 April 1911 fastsatte Betingelser overholdes. Aktionens Om-

kostninger, derunder de ved Landsøver- samt Hof- og Stadsrettens Dom fastsatte Salarier, og i Salarium for Højesteret til Højesteretssagfører Møller og Overretssagfører Shaw 60 Kroner til hver, udredes af Tiltalte.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Køge Købstads Ekstraret hertil indankede Sag er Entreprenør Jacob Vilhelm Nielsen, der er født den 20 Maj 1874, og som ikke ses tidligere at have været straffet eller tiltalt, sat under Tiltale for Bedrageri.

Saaledes som Sagen, der kun er appelleret efter Tiltaltes Begæring, foreligger Overretten til Paakendelse, bliver der alene Spørgsmaal om Tiltaltes Forhold i nedennævnte Henseender:

1. I Tiden 2 September 1911 til 12 Januar f. A. købte Tiltalte hos Købmand Oluf J. Jensen i Køge Varer til samlet Beløb 1501 Kr. 86 Øre til Brug ved forskellige Entrepriser.

Jensen vilde ikke give Tiltalte Kredit uden Sikkerhed, og Tiltalte maa antages at have været ganske paa det Rene med, at han kun fik Varerne udleverede i Henhold til den Sikkerhed, han gav Jensen for Betalingen ved til denne under efternævnte Datoer at transportere følgende Tilgodehavender:

- a. Under 14 Oktober 1911 indtil 500 Kr. af Tilgodehavende hos Gaardejer Niels Petersen i Ølby.
- b. Under 3 November s. A. 500 Kr. hos Interessentskabet »Eiby Vandværk«.
- c. Under 10 s. M. 550 Kr. hos Lestrup Mejeri, hvilken Transport traadte i Stedet for en Transport af 22 August s. A. paa 210 Kr. hos samme Debitor.
- d. Under 14 November s. A. indtil 400 Kr. af Tilgodehavende hos Mejeriet »Nordfalster«.

Transporterne indgik imidlertid kun med ialt 828 Kr. 98 Øre. Om Sammenhængen hermed maa ved Tiltaltes egen Erkendelse i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste Følgende anses godtgjort:

a. For Gaardejer Niels Petersen havde Tiltalte i Entreprise at levere og opstille en Vindmotor »fiks og færdig«. Entreprisensummen var 1600 Kr. Motoren, hvis Pris maa antages at have været 1315 Kr., skulde leveres fra »Københavns Vindmotorfabrik«, og da Tiltalte udstedte Transporten af 14 Oktober 1911, gjorde han, der var en fast Kunde hos dette Firma, efter sin Forklaring Regning paa at faa sædvanlig Rabat, 15 pCt., paa den nævnte Pris, saa at han vilde have Motoren for ca. 1100 Kr., og følgelig 500 Kr. af Entreprisensummen være disponible. Da han imidlertid allerede stod i betydelig Gæld til Fabrikken, vilde den kun levere Motoren direkte til Niels Petersen, der maatte betale den med dens fulde Pris, hvorved Tiltaltes Tilgodehavende nedbragtes til 285 Kr. Af dette Beløb har Niels Petersen dernæst dækket nogle Regninger paa Tiltalte uden at det nærmere

herom eller om Niels Petersens Berettigelse til at dække disse med Tilsidesættelse af Transporten til Jensen er oplyst under Sagen, og udbetalte Jensen det herefter resterende Beløb, 200 Kr.

Tiltatte har nu vel benægtet at have haft til Hensigt at besvige Jensen. Men selv om det i saa Henseende findes betænkeligt at forkaste hans Forklaring om, hvorledes han mente at have 500 Kr. til Raadighed paa denne Entreprise, maa det efter det Oplyste antages, at han ganske kort Tid efter, at Overdragelsen af dette Beløb til Jensen havde fundet Sted, blev bekendt med Fabrikkens Holdning overfor ham, og ved derefter vedblivende at lade sig Varer udlevere hos Jensen uden at gøre denne bekendt med den forringede Sikkerhed for hans Tilgodehavende findes Tiltalte at have paadraget sig Ansvar efter Straffelovens § 257.

b. Tiltaltes Transport af Tilgodehavende hos Interessentskabet »Eiby Vandværk« havde Hensyn til et Beløb af 700 Kr., der som Rest paa Entreprisensummen, 8150 Kr., for Opførelsen af et Vandværk skulde forblive indestaaende til 4 pCt. aarlig Rente, — til Sikkerhed for Vandværkets behørigte Funktion, saaledes at Halvdelen, 350 Kr., skulde udbetales Tiltalte den 4 Februar f. A. og Resten den 4 Februar d. A., dog efter Fradrag af eventuelle Vedligeholdelsesudgifter.

Nævnte Tilgodehavende havde Tiltalte imidlertid allerede under 8 Marts 1911 overdraget sin Svigerfader, fhv. Husejer N. Sørensen i Slagelse, til Dækning, som der efter det Oplyste maa gaas ud fra, af fremtidig Gæld til denne, hvorved bemærkes, at Sørensen havde paataget sig en Kautionsforpligtelse paa ca. 400 Kr. for Tiltalte. Fremdeles havde Tiltalte den 24 Juni s. A. af Formanden for »Eiby Vandværk«, Slagter Sivertsen, modtaget en Veksels stor 400 Kr., under Tilkendegivelse til Sivertsen, at denne jo havde Sikkerhed for Beløbet i Tiltaltes heromhandlede Tilgodehavende.

Medens N. Sørensen ikke har oppebaaret noget af dette, har Sivertsen — der iøvrigt ligesom Sørensen hverken har ønsket Tiltalte straffet eller nedlagt nogen Erstatningspaastand over ham — ved Aftale med Købmand Jensen ordnet Forholdet til denne saaledes, at han og Jensen hver har beholdt Halvdelen af Tiltaltes herommeldte Tilgodehavende, der efter Fradrag af de ovennævnte Vedligeholdelsesudgifter viste sig at andrage 641 Kr. 02 Øre.

Tiltalte har, hvad Forholdet til Svigerfaderen angaar, forklaret, at Gælden til denne paa de respektive Dage, da Tiltalte borttransporterede sit hernævnte Krav til Sivertsen og til Jensen, efter hvad Tiltalte gik ud fra, ikke oversteg ca. 200 Kr., saa at der i det Væsentlige vilde være fuld Dækning til Rest henholdsvis den 24 Juni for Sivertsen og den 3 November — naar bortses fra Transporten til denne sidste — for Jensen. Hvad Forholdet til Sivertsen angaar, har Tiltalte

Færdig fra Trykkeriet den 19 Marts 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 2.

Tirsdag den 10 Marts.

forklaret, at han mente, at han nok kunde afdrage paa Vekslen til denne, saa at Jensen vilde kunne faa Dækning ubeskaaret.

Ligesom nu hvad der foreligger oplyst om Sivertsens Holdning overfor Tiltalte, efter at han var kommen til Kundskab om dennes dobbelte Overdragelser, synes at vise, at Tiltalte ikke uden Føje har opfattet Sikkerhedsstillingen til denne som løs Tale — i hvilken Hensende fremhævedes, at Sivertsen i Marts 1912 indgik paa at forhøje den ommeldte Veksel til 500 Kr. uden at betinge sig Sikkerhed, og navnlig, at han som Grund til sin Vægning ved at fyldestgøre Jensen — og Sørensen — af Tiltaltes Krav paa »Ejby Vandværk« end ikke i de første Møder for Retten paaheraabte sig den ham selv givne Sikkerhed i Kravet — saaledes ses Tiltaltes Gæld til Svigerfaderen ikke med Sikkerhed paa noget af de Tidspunkter, da hans efterfølgende Overdragelser af hans Krav fandt Sted, at have oversteget det af Tiltalte opgivne Beløb ca. 200 Kr., og herefter samt under Hensyn til Svigerfaderens af Sagen fremgaaende hele velvillige Holdning overfor Tiltalte findes det overvejende betænkeligt at anse dennes herommeldte Transaktioner at være skete i egentlig svigagtig Hensigt. Tiltalte vil saaledes forsaavidt være at frifinde for Tiltalen.

c. Tiltaltes Overdragelse til Købmand Jensen af hans Krav paa Lestrup Mejeri angik hans i December Termin 1911 forfaldne Resttilgodehavende, der efter hans oprindelige Akkord med Mejeriet skulde have udgjort 550 Kr., men hvori paa Grund af en Forandring i Arbejdet blev bestemt at skulle fradrages 45 Kr. Forsaavidt Tiltalte med Hensyn til, at hans Fordring saaledes kun udgjorde 505 Kr., har anført, at han, da han udstedte Transporten til Jensen, ikke huskede herpaa, vil denne Forklaring efter Omstændighederne ikke kunne forkastes.

Selv afset fra, at det imidlertid maatte paahvile Tiltalte, da han kom i Tanker om, at hans Fordring ikke androg saa stort et Beløb som i Transporten angivet, at underrette Jensen herom, skyldtes den Omstændighed, at Mejeriet til Jensen kun udbetalte, som det er oplyst: 308 Kr. 47 Øre, dels, at man i Tiltaltes Tilgodehavende fradrog Dækning for visse Udlæg, der angives at være skete paa Tiltaltes Vegne — i Anledning af hvilke Fradrag der ikke, som Sagen foreligger oplyst, vil kunne paalægges Tiltalte Strafansvar, dels — for 125 Kr.s Vedkommende — at Tiltalte under 10 September 1911 havde over-

draget et saa stort Beløb af Kravet til Firmaet Brdr. Dahl i København, hvilket Firma Mejeriet derfor stillede nævnte Beløb. Tiltalte har vel med Hensyn hertil forklaret, at han, da han overdrog Købmand Jensen sit Krav, ikke erindrede den nævnte partielle Overdragelse til Brdr. Dahl. Men ligesom der overhovedet intet Hensyn vil kunne tages til denne ganske ubestyrkede Forklaring, saaledes kunde den i alt Fald ikke undskyldes, at han selv har forbrugt et Beløb af 53 Kr. 68 Øre, som Brdr. Dahl stillede ham i Anledning af, at den Fordring, til Sikkerhed for hvilken Kravet paa de 125 Kr. var givet, kun androg 71 Kr. 32 Øre.

Tiltaltes herommeldte Forhold findes i sin Helhed at maatte henføres under Straffelovens § 257.

d. Paa Transporten af Tiltaltes Tilgodehavende hos Mejeriet »Nordfalster« har Købmand Jensen intet faaet udbetalt. Det fremgaar af det Oplyste, at Grunden hertil er, at det i Tiltaltes Kontrakt med nævnte Mejeri var bestemt, at han intet Krav skulde have mod Mejeriet, før Entreprisen var fuldført, og at Tiltalte vel paabegyndte Arbejdet i Henhold til denne, men maatte opgive det — efter sin Forklaring, der paa dette Punkt vil være at lægge til Grund: i Januar 1912, paa Grund af indtrædende Frost — og ved Pengemangel har været hindret i senere at genoptage det.

Under de anførte Omstændigheder mangler der Føje til for dette Forholds Vedkommende at paalægge Tiltalte Strafansvar.

Købmand Jensen har paastaaet sig tilkendt Erstatning for det af Tiltalte ved Transporternes Udstedelse udviste Forhold, og denne Paastand er ved Underrettsdommen taget til Følge saaledes, at Erstatningen er bestemt efter Forskellen mellem Jensens fornævnte Tilgodehavende og det indkomne Beløb — hvorved bemærkes, at Tiltalte ikke, bortset fra Transporterne, har afdraget noget paa Gælden — til 672 Kroner 88 Øre.

2. Forsaavidt Tiltalte ved den indankede Dom er anset med Straf i Anledning af, at han under 13 Januar f. A. har meddelt Gaardmand Rasmus Jensen i Ejby Transport paa et Beløb af 72 Kr. af Tiltaltes under 1 ommeldte Tilgodehavende hos Gaardejer Niels Petersen, bemærkes, at der efter de med bemeldte Transport forbundne Omstændigheder kun kunde være Spørgsmaal om Straf ifølge Straffelovens § 257. Idet det nu af Sagen fremgaar, at Rasmus Jensen har frafaldet den ham saaledes givne Sikkerhed, og at der om Betalingen af det til ham skyldige Beløb, hvis Størrelse iøvrigt ikke nøjagtig er oplyst, er indgaaet et Forlig mellem ham og Tiltalte, i Henhold til hvilket denne alt har betalt et større Afdrag, mangler der herefter Føje til at anse Tiltaltes herommeldte Forhold omfattet af Aktionsordren.

3. Da Tiltalte ved den under 1 ommeldte Entreprise for Gaardejer Niels Petersen skulde bruge nogle Bræder, som det efter Entrepriskontrakten paahvilede ham selv at levere, kørte Niels Petersen med ham til Køge for at hjemtage Bræderne fra den derboende Tømmerhandler Poulsen. I dennes Bøger blev imidlertid Niels Petersen skrevet som Debitor for Bræderne, og han har senere betalt disse, hvis Pris var 20 Kr. 85 Øre.

Med Hensyn til denne Debitering af Niels Petersen gaar nu vel den af Forvalter Beyer afgivne Forklaring ud paa, at Tiltalte, hvem Poulsens Personale havde Ordre til kun at udlevere Varer mod kontant Betaling, paa et Spørgsmaal om, til hvem Bræderne skulde være, svarede, at de var til Niels Petersen, der selv holdt udenfor Forretningen for at hente dem, og at den Udleveringsseddel, med hvilken Tiltalte skulde henvende sig paa Oplagspladsen om Bræderne, derfor ogsaa kom til at lyde paa Niels Petersens Navn. Men da Tiltalte, der ikke vil have været bekendt med, at han ikke maatte faa Kredit hos Poulsen, og som har benægtet at have lagt Mærke til, hvilket Navn Udleveringssedlen lød paa, at han fastholdt, at han opgav, at han selv skulde bruge Bræderne, og kun nævnedes Niels Petersens Navn i Svar paa et Spørgsmaal om, hvor Bræderne skulde køres hen, findes der efter det Foreliggende — hvorved bemærkes, at Beyers Forklaring er afgivet ca. 1 Aar efter Begivenheden og under udtrykkeligt Forbehold om at være afgivet »saa vidt Komparenten efter saa lang Tids Forløb husker« — ikke aldeles tilstrækkelig Føje til at anse det godtgjort, at Tiltalte ved den ommeldte Lejlighed har gjort sig skyldig i et svingagtigt Forhold, og han vil derfor med Hensyn til sit heromhandlede Forhold — i Anledning af hvilket ingen Erstatning er nedlagt — være at frifinde for Tiltalen.

4. Firmaet Brdr. Jansen i København har anmeldt Tiltalte for Bedrageri i Anledning af, at han i Efteraaret 1911 har afkøbt Firmaets Repræsentant i Næstved, Købmand Ditlevsen, et Parti Benzin m. v. til samlet Pris 24 Kr. 50 Øre og 5 Dunke til samme Pris, — hvilke han dog skulde være berettiget til at levere tilbage efter Afbenyttelsen, — uden senere at betale det Modtagne eller tilbagelevere Dunkene.

Ligeledes har Gæstgiver O. Petersen i Thureby anmeldt Tiltalte for Bedrageri i Anledning af, at Tiltalte i April f. A., da han ved Thureby Station havde en Entreprise for Statsbanerne, har af Petersen modtaget Kost for sig og 2 af sine Folk for ialt 100 Kr. 25 Øre samt i kontant Laan 32 Kr. — og derhos er blevet ham 80 Øre skyldig for Telefonsamtaler — uden at betale ham.

Tiltalte har bestemt benægtet at have haft til Hensigt at unddrage de Paagældende deres Betaling.

Det fremgaar af Sagen, at den stiftede Gæld havde Hensyn til Fuldførelsen af to af Tiltalte overtagne Entrepriser, for hvilke hans Vederlag skulde udgøre henholdsvis 400 Kr. og ca. 600 Kr. Men herefter kan Tiltalte, uanset det iøvrigt om hans slette økonomiske Forhold oplyste, i alt Fald ikke ved Gældens Stiftelse anses at have manglet rimelig Udsigt til at kunne betale den, og da der iøvrigt intet foreligger oplyst, som maa lede til at antage, at det har været hans Hensigt at unddrage sig Betalingen, vil han for de heromhandlede Forholds Vedkommende være at frifinde for Tiltalen.

Den af Tiltalte efter det foran Anførte forskyldte Straf findes efter samtlige Omstændigheder at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, hvorhos han vil have at betale Købmand Jensen i Erstatning det fornævnte Beløb, 672 Kr. 88 Øre. Paa Be-

tingelse af, at Tiltalte inden 3 Maaneder fra denne Doms Forkyndelse betaler den nævnte Erstatning, findes Straffens Fuldbyrdelse i Henhold til Bestemmelserne i midlertidig Lov af 1 April 1911 at kunne udsættes, saaledes at Straffen, saafremt de i Loven fastsatte Betingelser overholdes, bortfalder efter Forløbet af 5 Aar fra Dommens Afsigelse.

I Overensstemmelse hermed vil Underrettsdommen være at forandre, forsaavidt Tiltalte ved den er tilpligtet at udrede i Erstatning ialt 854 Kr. 93 Øre og for samtlige foran omhandlede Forhold anset med en efter Straffelovens § 257, jfr. § 62, fastsat, men i Henhold til fornævnte Lov af 1 April 1911 § 20 paa Vilkaar af den nysnævnte Erstatnings Udredelse udsat Straf af Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, hvorimod bemeldte Dom vil være at stadfæste, forsaavidt den rettelig har paalagt Tiltalte at udrede Aktionens Omkostninger, derunder de ved Dommen nærmere bestemte Salærer, ved hvis Fastsettelse det efter Omstændighederne maa have sit Forblivende.

Nr. 10. **Grosserer C. Poulsen (David)**

mod

Aktieselskabet Emil Simonsen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Rigtigheden af en Skifterets Nægtelse af at tage et Aktieselskabs Bo under Konkursbehandling.

Aalborg Købstads Skifterets Kendelse af 24 Januar 1913: Den fremsatte Begæring om at tage Firmaet »Emil Simonsen, Aktieselskab«s Bo under Konkursbehandling kan ikke tages til Følge.

Højesterets Dom.

Den 23 Januar 1913 lod Appellanten, Grosserer C. Poulsen, til Aalborg Købstads Skifteret indgive Begæring om, at Indstævnte, Aktieselskabet Emil Simonsens Bo maatte blive taget under Konkursbehandling. I Begæringen anførtes, at Selskabet ifølge Dom skyldte Appellanten 4388 Kroner 99 Øre med Renter, og at det under en kort Tid forud hos Selskabet efter Begæring af en anden Kreditor afholdt Arrestforretning var oplyst, at Selskabets Aktiver højst beløb sig til en Værdi af ca. 1467 Kroner. Ved Kendelse af 24 s. M. nægtede Skifteretten imidlertid at tage Begæringen til Følge med den Begrundelse, at det af en fremlagt Udskrift af Købstadens Handelsregister fremgik, at Firmaet »Emil Simonsen, Aktieselskab« var hævet.

For Højesteret har Appellanten principalt paastaet, at hans nævnte Begæring tages til Følge, subsidiært — saafremt dette ikke for Tiden findes at kunne ske, fordi den i Konkurslovens § 48 paabudte Indkaldelse af Skyldneren ikke har fundet Sted,

— at Sagen vises tilbage til Skifteretten med Bemærkning, at den af denne anførte Grund til ikke at tage Konkursbegæringen til Følge ikke kan tiltrædes. Selskabet, der efter det Foreliggende maa anses lovlig stævnet ved dets i sin Tid til Handelsregistret anmeldte Bestyrelse, har ikke givet Møde for Højesteret.

Idet nu den i Skiftekenndelsen paaberaabte Anmeldelse til Handelsregistret ikke kan betage Kreditorerne i Selskabet, der ifølge Konkursbegæringen tilmed maatte antages at sidde inde med Aktiver, Adgang til gennem Konkursbehandling af dets Bo at søge Fyldestgørelse for deres Fordringer, burde Skifteretten i alt Fald ikke uden nærmere Prøvelse have nægtet at tage Begæringen til Følge, men burde have behandlet Spørgsmaalet om dens Fremme efter Reglerne i Konkurslovens § 48. Da dette ikke er sket, vil Sagen i Henhold til Appellantens subsidiære Paastand være at hjemvise til saadan Behandling.

Thi kendes for Ret:

Denne Sag bør paany foretages ved Skifteretten overensstemmende med det Ovenanførte.

Den indankede Kendelses Præmisser ere saalydende: Da det af den fremlagte Udskrift af Handelsregistret fremgaar, at Firmaet »Emil Simonsen, Aktieselskab« er hævet, kan den fremsatte Begæring om at tage dets Bo under Konkursbehandling ikke tages til Følge.

Nr. 135.

Advokat Halkier

mod

Karl Adolf Hansen (Def. Bache),

der tiltales for Tyveri.

Vester Flakkebjerg Herreds Ekstrarets Dom af 18 September 1913: Tiltalte, Handelsmand Karl Adolf Hansen af Slagelse, bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og udrede alle af denne Sag lovlig flydernde Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor, Sagførerne Sørensen og Hansen, 30 Kr. til hver. Det ovennævnte i Tiltaltes Besiddelse forefundne Par Snørøstøvler vil være at udlevere til Bolsmand Jens Christian Jensen af Tjæreby Mark. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 26 November 1913: Underretsdømmen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagfører Bentzen og Prokurator Mundt, betaler Tiltalte Karl Adolf Hansen 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, mod hvilke intet Væsentligt findes at erindre,

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Karl Adolf Hansen til Advokat Halkier og Højesteretssagfører I. Kondrup 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Vester Flakkebjerg Herreds Ekstraret indankede Sag tildales Handelsmand Karl Adolf Hansen af Slagelse for Tyveri.

Tiltalte, der er født den 13 Juni 1865, har tidligere — foruden at han to Gange har været straffet arbitrært under Aftjeningen af sin Værnepligt — været anset ved Københavns Amts søndre Birks Ekstrarets Dom af 14 April 1888 tildels i Henhold til § 1 i Straffeloven for Krigsmagten af 7 Maj 1881 efter Straffelovens § 228, tildels sammenholdt med § 46, med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage og ved Nyborg Købstads Ekstrarets Dom af 16 April 1892 efter Straffelovens §§ 230, 1ste Stk., og 257, sammenholdt med §§ 62 og 57, med samme Straf.

Ifølge de af Bolsmand Jens Christian Jensen af Tjæreby Mark og dennes Hustru, Ellen Kristine, f. Sørensen, samt af hendes Forældre, Kristen Sørensen og Karen Marie, f. Petersen, edelig afgivne Forklaringer og det iøvrigt Oplyste maa det anses godtgjort, at et Par Jensen tilhørende Snørestøvler, der var købte i 1911 for en Pris, som det maa antages, af 10 Kr. 50 Øre, og som kun havde været lidet brugte, uden hans Vidende og Villie ere frakomne ham i Tiden mellem den 27 Januar 1913 om Morgenen, efter hvilket Tidspunkt de maa antages at være blevne børstede af Jensens Hustru og derefter af hende anbragte paa en fra hans Køkken til Gaarden førende Gang, og Formiddagen den 30 s. M., da hun opdagede, at de var forsvundne — det bemærkes herved, at hun med Sikkerhed mener at have børstet Støvlerne den 27 eller 28 s. M., og at hendes Fader mener at have set dem den 29 om Formiddagen — og at Tiltalte, der ernærer sig ved at tilvirke Selesværte, som han rejser omkring og sælger, den 29 Januar var cyklende ude i sidstnævnte Ærinde og da om Eftermiddagen ved 3-Tiden er gaaet igennem Jensens Bolssted — idet han er gaaet mellem Huset og Udhuset, ind Syd fra og ud ad en Gangsti,

som fra den i Husets nordlige Ende værende Indgang til den ovennævnte Køkkengang fører ud til Basnæs—Tjæreby Vejen — uden herunder at have talt med Nogen, uagtet Jensens Hustru og hendes Fader befandt sig i den til Køkkenet stødende Dagligstue, hvis Vinduer Tiltalte passerede, og Jensen selv samt hans Svigermoder var ude i Udhuset. Det er dernæst oplyst, at Tiltalte, der efter at have været inde i Jensens Ejendom, fortsatte sin Vej et lille Stykke i nordlig Retning og derpaa drejede mod Vest ad en til Magleby—Tystofte Vejen førende Tværvej, i alt Fald paa et Tidspunkt kort efter, at han var slaaet ind paa bemeldte Tværvej, har været i Besiddelse af et Par Støvler, som efter de ovennævnte Deponenters Udsagn og Skomager i Skelskør Chr. Emil Olsens — ligeledes beedigede — Forklaring maa antages at være de Jensen frakomne.

Tiltalte har forklaret, at han har tilbyttet sig de ommeldte Støvler af en Vagabond, som han indhentede straks efter, at han var kommen ind paa Tværvejen. Ifølge hans videre Forklaring havde Vagabonden Støvlerne paa; Tiltalte gav 2 Kr. 50 Øre i Bytte foruden sine egne — meget medtagne — Støvler, og de skiftede Støvlerne i Vejgrøften og fulgtes derpaa videre ad Tværvejen, passerende et lille Vandløb, indtil de kom til to hver paa sin Side af Vejen liggende Ejendomme; Tiltalte vil da være gaaet ind i den nordlige, medens Vagabonden efter at have passeret den sydlige drejede af fra Vejen og gik i sydvestlig Retning over Markerne.

Tjenestekarl Christian Frederik Theodor Hansen, der tjener paa den sydlige af de sidstnævnte Ejendomme, har imidlertid edelig forklaret, at han, som den paagældende Eftermiddag ved 3½-Tiden var beskæftiget med Arbejde i en Svinefold, der er beliggende umiddelbart op til den ommeldte Tværvej, og hvorfra han kunde overse Størstedelen af denne helt op til Basnæs—Tjæreby Vejen, under sit Arbejde fik Øje paa Tiltalte, netop som denne paa Tværvejen stillede sin Cykle op mod et Træ, og derefter saa ham gaa ned i Vejgrøften tæt ved det ovennævnte Vandløb, hvor han forblev ca. 3—4 Minutter. Hansen, der ikke uafbrudt holdt Øje med Tiltalte, saa ham kun staaende bukke sig ned, som om han med Hænderne foretog noget nede ved sine Fødder. Hansen saa ikke Tiltalte, da denne stod op af Grøften, men saa ham springe op paa sin Cykle og cykle hen mod det Sted, hvor Hansen stod. Ankommen her spurgte Tiltalte Hansen, om han kunde sælge noget Selesvæarte, og efter at Hansen hertil havde svaret, at »Manden« ikke var hjemme, cyklede Tiltalte videre. Hansen har derhos forklaret, at han er sikker paa, at der ikke samtidig eller omtrent samtidig med Tiltalte er passeret nogen Anden ad Tværvejen i vestlig Retning, samt at han lagde Mærke til, at de Støvler Tiltalte havde paa — hvilke stak af til de daarlige Klæder, han var iført — var saa rene, at de, eftersom det støvede en Del den paagældende Dag, maatte være pudsede ganske kort forinden.

Tiltalte, der har benægtet at kunne genkende Hansen, og som ikke vil mindes ved den paagældende Ejendom at have talt med nogen i Svinefolden arbejdende Person, har vel fastholdt Rigtigheden af sin Forklaring om, hvorledes han er kommen i Besiddelse af de ommeldte Støvler. Men naar henses til, at hans Forklaringer om det mellem ham og den saakaldte Vagabond passerede have været meget ube-

stemte og tildels modstridende, findes der ved alt det Anførte at være tilvejebragt et efter Frdn. 8 September 1841 § 6 tilstrækkeligt Bevis for, at Tiltalte har stjaalet de Jensen frakomne Støvler.

Jensen, der har anslaaet Støvlernes Værdi, da de blev stjaalne, til 7 Kr., har paastaaet sig dem udleverede, og denne Paastand er ved Underrettsdommen tagen til Følge.

Under Sagen er det endvidere ved Tiltaltes med det iøvrigt Oplyste stemmende Erkendelse godtgjort, at han den 13 September 1907, medens han var inde paa den daværende Gaardejer af Søndre Bjerge Hans Hansen tilhørende Gaard for at afsætte Selesvæerte, har fra en Tegnebog, der laa frit fremme paa Skrivebordet i Dagligstuen, tilvendt sig en Hundredekroneseddel. Da Hans Hansen, der ikke havde været hjemme under Tiltaltes Besøg, men hvem Tiltalte forøvrigt derefter havde opsøgt ude paa Marken, ved sin Hjemkomst bemærkede, at Sedlen manglede, satte han efter Tiltalte, som havde meddelt ham, at han vilde hen til Gaardejer Christoffer Christiansen, lod Tiltalte kalde ud af dennes Gaard og fik straks Sedlen tilbageleveret, idet Tiltalte, som det maa antages, begyndte Samtalen med at sige noget som, at han vidste, hvorfor Hansen kom, at han skulde faa sin Hundredekroneseddel tilbage ligesaa glat og fin, som da den blev udtagen af Tegnebogen — Sedlen var iøvrigt efter Hansens Forklaring stærkt sammenkrøllet ved Tilbageleveringen — at Tiltalte kun havde villet indjage Hansen en Forskrækkelse for at lære ham at gemme sin Tegnebog, og at det havde været Tiltaltes Agt at tilbagelevere Sedlen samme Dags Aften.

Tiltalte har fastholdt, at hans Hensigt med den ommeldte Tilvendelse kun var den i nysnævnte Samtale angivne, og har med Hensyn hertil nærmere forklaret, at han den paagældende Dag gik ind i Køkkenet hos Hans Hansen og derfra ind i Dagligstuen, men uden at træffe Nogen, at han her saa Tegnebogen ligge fremme og, da han fandt dette uforsigtigt, vilde indjage Hansen, som han formener at kende saa godt, at han kunde tillade sig saadant, en Forskrækkelse, hvorfor han tog en Hundredekroneseddel ud af Tegnebogen, at han, da han udenfor Gaarden traf en Husmand, som var i Færd med at tække Stak, sagde til denne, at han havde taget Sedlen — eller i alt Fald, at han havde gjort noget Galt — i den nævnte Hensigt og nu meddelte Husmanden det, for at denne kunde vide det og eventuelt forhindre, at der blev for meget »Rebellion« ud af Sagen, at han dernæst, da Hansen ude paa Marken afslog at købe Svæerte, fremkom med en Bemærkning om, at dersom denne vidste, hvad Tiltalte havde gjort, vilde han maaske dog alligevel gaa hjem til Gaarden med Tiltalte og se efter, eller noget Lignende, og at han vel ikke fortalte Gaardejer Christiansen, hvad han havde gjort, men dog her kom med en forblommet Ytring om, at han vilde blive, og at der nok kom Nogen og hentede ham.

Gaardejer Christiansen og den Husmand, som den anførte Dag tækkede Stak udenfor Hans Hansens Gaard, hvilke begge have erklæret tydeligt at huske den omforklarede Tildragelse, have imidlertid edelig afgivet Forklaringer, hvorefter det ikke kan antages, at Tiltalte til dem er kommen med Udtalelser i den af ham angivne Retning. Idet fremdeles Hans Hansen — som, da han havde faaet sine Penge igen, ikke

vilde gøre mere ved Sagen, og som for sit Vedkommende ikke har ønsket Tiltalte straffet — med Bestemthed har udsagt, at Tiltalte under Samtalen ude paa Marken ikke kom med nogen Antydning i nævnte Retning, men derimod sagde, at han havde talt med Hansens Hustru i Køkkenet og ikke var gaaet ind ad Hoveddøren, da denne jo altid var aflaaaset, idet det efter den af Hansens Hustru ligeledes edelig afgivne Forklaring maa antages, at Hoveddøren ved den nævnte Lejlighed var uafaaaset, og efter hendes Forklaring, sammenholdt med den foran nævnte Husmands er antageligt, at Tiltalte netop er gaaet ind ad Hoveddøren og har været i Dagligstuen, forinden han i Køkkenet talte med Hustruen, og idet de fremkomne Oplysninger om Forholdet mellem Tiltalte og Hans Hansen ej heller iøvrigt ere egnede til at gøre det sandsynligt, at Tiltalte har handlet med den af ham angivne Bevæggrund, findes det ikke at kunne betvivles, at han har tilegnet sig den ommeldte Pengeseddel i tyvagtig Hensigt.

For sit i de anførte Henseender udviste Forhold er Tiltalte ved den indankede Dom rettelig anset efter Straffelovens § 228 med en Straf, der ved Dommen findes passende fastsat i Henhold til midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 til Fængsel paa sædvanlig Fængsel i 60 Dage. Bemeldte Dom, ved hvilken det ligeledes rettelig er paalagt Tiltalte at udrede Aktionens Omkostninger, og hvis Bestemmelse om de ommeldte Støvlers Udlevering til Bolsmand Jensen tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste.

Onsdag den 11 Marts.

Nr. 11. Malermester **H. Larsen** (Hansen)

mod

Aktieselskabet **De nordiske Fernisfabriker i Likvidation**
(Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Erstatning for Levering af ukontraktmæssige Varer.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 16 December 1912: De Indstævnte, Aktieselskabet De nordiske Fernisfabriker i Likvidation, bør for Tiltale af Citanten, Malermester H. Larsen af Frederiksberg, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger bør Citanten betale de Indstævnte med 80 Kroner inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne,

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Malermester H. Larsen, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under Anbringende af, at forskellige af Citanten, Malermester H. Larsen af Frederiksberg, i Februar og Marts 1911 hos det indstævnte Aktieselskab, de nordiske Fernisfabrikker i Likvidation, købte Partier af den af Aktieselskabet fremstillede Eclair Emaillé Fernis ved Brugen havde vist sig aldeles ikke at være, som angivet, særlig fortrinlig til al udvendig Maling, idet den dermed tilberedte Maling efter ganske kort Tids Forløb dels opløstes af Regn dels skallede af, saaledes at de udførte Arbejder i Løbet af et Par Maaneder var ødelagte i den Grad, at Citanten maatte lade disse gøre om — paastaar Citanten under nærværende Sag de Indstævnte tilpligtede at betale ham i Erstatning for det ham herved forvoldte Tab 1600 Kroner med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, den 29 Februar 1912, og Sagens Omkostninger skadesløst.

De Indstævnte procedere til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Da Citanten ikke mod de Indstævntes Benægtelse har godtgjort, at den af ham beskrevne daarlige Maling er en Følge af Mangler ved den af ham hos de Indstævnte købte Fernis, vil de Indstævntes Paa-stand allerede paa Grund heraf være at tage til Følge, saaledes at Sagens Omkostninger bestemmes til 80 Kroner.

Nr. 151.

Advokat Halkier

mod

Magnus Christensen (Def. Bache),

der tiltales for Blodskam.

Lemvig Købstads og Skodborg-Vandfuld Herreders Ekstrarets Dom af 30 Oktober 1913: Tiltalte Magnus Christensen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og have at betale de med Sagen forbundne Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Sagførerne Buhl og Esmann, 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 15 December 1913: Underretsdømmen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Dahl og Sørensen betaler Tiltalte 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Magnus Christensen til Advokat Halkier og Højesteretssagfører Bache 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Lemvig Købstads og Skodborg-Vandfuld Herreders Ekstraret indankede Sag er Magnus Christensen, der er født den 3 September 1894, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Blodskam.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i det ham paasigtede Forhold under følgende nærmere Omstændigheder:

En Gang i Januar Maaned d. A., da Tiltalte, der opholder sig i Hjemmet hos sine Forældre, kom ud i Køkkenet, stod hans 16-aarige Søster, Ane Marie, der, og han greb hende da ifølge en pludselig Indskydelse bagfra om Livet og lagde hende ned paa Gulvet, hvorefter han løftede hendes Skørter op og trak hendes Benklæder ned. Derpaa fremtog han sit erigerede Lem og førte det ind mod hendes Kønssede uden dog at trænge ind i disse og uden at opnaa Sædafgang, idet han, som han har udtrykt sig, blev led og ked af sit Forsøg og opgav det.

Kort Tid derefter, vistnok allerede den følgende Dag, gjorde han i Laden atter Forsøg paa at opnaa Samleje med Søsteren, hvem han lagde ned i noget Lyng; men da han var i Færd med at knappe sine Benklæder op, kom hans Fader ind i Laden, hvorved han blev hindret i sit Forehavende.

Dagen efter fuldbyrdede han endelig Samleje med Søsteren i noget Halm oppe paa Loftet over Stalden.

Ane Marie, der er bleven besvangret af Tiltalte, har ligesom ham forklaret, at hun ikke gjorde nogen Modstand overfor hans Tilnærmelser, men roligt fandt sig i dem. Efter Tiltaltes Fremstilling, mod hvilken Ane Marie forsaa vidt intet har haft at erindre, blev de, da de som meldt havde fuldbyrdet Samleje med hinanden, begge meget forskrækkede og sagde, at de ikke vilde gøre det oftere, og de have senere end ikke talt sammen om det Passerede. Tiltalte vil ingen-

sinde tidligere have haft kønsligt Samkvem med nogen Kvinde, hvorimod han fra sine tidlige Drengaar har været stærkt hengiven til Onani.

Tiltaltes Fader, Bolsmand Johannes Christensen af Damgaard i Nørre Lem, har forklaret, at Tiltalte altid har været en ualmindelig flink og dygtig Dreng, og at han aldrig har vist Lyst til Udskejelser af nogen Art. Stedets Præst, der har konfirmeret Tiltalte, har derhos afgivet en Erklæring, gaaende ud paa, at han aldrig har haft Grund til andet end at have den bedste Mening om Tiltalte, der, efter hvad der videre anføres i Erklæringen, er en stille og tilbageholdende Natur.

For sit omhandlede Forhold vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 164, tildels sammenholdt med § 46, med en Straf, der findes passende at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, og da Underrettsdommen har samme Straf, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser angaaende Aktionens Omkostninger tiltrædes, være at stadfæste.

Nr. 129.

Højesteretssagfører Henriques

mod

Elise Margrethe Nielsen (Def. Harboe),

der tiltales for Falsk.

Bornholms nordre Herreds Ekstrarets Dom af 23 Oktober 1913: Tiltalte Elise Margrethe Nielsen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Saa bør hun og udrede alle med Aktionen og Straffens Fuldbgyrdelse forbundne Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Fr. Pihl, og til Defensor, Sagfører M. P. Hjorth, henholdsvis 20 Kr. og 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter det Foreliggende og idet der ikke findes aldeles tilstrækkelig Grund til ved en Hjemvisning af Sagen at erhverve yderligere Oplysninger, vil Tiltaltes Forklaring om, at hun har været i Besiddelse af et Brev, hvori Knudsen tilbød at betale 1000 Kroner til Barnet, ikke kunne forkastes.

Under Hensyn hertil vil Tiltalte for det af hende udviste, i den indankede Dom fremstillede Forhold være at anse efter Straffelovens § 268, 2det Led, jfr. midlertidig Straffelovs § 13, efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

Thi kendes for Ret:

Elise Margrethe Nielsen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage. Saa betaler hun

og Aktionens Omkostninger, derunder de ved Høringsdommen fastsatte Salarier og i Salarium for Højesteret til Højesteretssagførerne Henriques og Harboe 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: I Henhold til Bornholms Amts Ordre af 29 September d. A. sættes under nærværende Sag Elise Margrethe Nielsen under Tiltale for Falsk.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

I Henhold til derom af Tiltalte fremsat Begæring blev der ved Bornholms Øster Herreds Politiret anlagt en Paternitets sag mod Gaardejer Rudolf Knudsen af Dyndegaard i Østermarie for at faa denne tilpligtet til at svare Underholdsbidrag til et af Tiltalte den 11 April 1903 født Pigebarn. Knudsen vedgik Paterniteten og tilbød til Barnets Underhold at erlægge et aarligt Bidrag af 60 Kroner fra 11 Oktober 1909 at regne. Dette Tilbud blev forelagt Tiltalte inden Bornholms Nordre Herreds Politiret den 23 December f. A. paa Raadhuset i Allinge, men hun erklærede da, at hun ikke kunde erkende Knudsens Tilbud for tilstrækkeligt, idet hun bemærkede, at han skriftligt havde forpligtet sig til at betale mere, hvilken Erklæring hun vilde indsende til Herredskontoret i Hasle. I denne Anledning tilsendte hun Herredskontoret 5 Stkr. udaterede Breve, undertegnede »R. Knudsen«, hvilke Breve derefter blev forelagte Rudolf Knudsen. Denne erkendte at have skrevet de 4 af disse Breve, hvorimod han bestemt benægtede at have skrevet eller bemyndiget Nogen til at skrive det 5te Brev, hvori udtales »jeg vil nok gaa ind paa at betale de 1000 Kr., naar De vil vente lidt endnu«. Tiltalte fastholdt imidlertid, at Brevet angaaende de 1000 Kr. var fra Knudsen, og denne begærede derfor kriminel Undersøgelse mod Tiltalte, idet han forment, at hun selv falskeligt havde underskrevet Brevet.

Tiltalte har efter længere Tids vedholdende Benægtelse og efter at der fra en Skriftekspert var indhentet Erklæring, hvori udtales, at det inkriminerede Brev utvivlsomt skrev sig fra Tiltaltes Haand, tilstaaet falskeligt at have skrevet bemeldte Brev, idet hun nærmere har anbragt, at hun efter Retsmødet i Allinge den 23 December f. A. forgæves eftersøgte det skriftlige Bevis fra Knudsen, som hun da havde omtalt at ligge inde med, og at hun derfor bestemte sig til at efterskrive et Brev af lignende Indhold, hvilket hun vil have gjort uden at have noget Brev fra Knudsen liggende for sig og saaledes uden at have efterlignet hans Haandskrift. Hun har derhos videre anbragt, at hun i Virkeligheden fra Knudsen har modtaget et Brev, hvori han har tilbudt at betale hende 1000 Kr. til Barnets Underhold og dette Anbringende, hvis Rigtighed er benægtet af Knudsen, bestyrkes i nogen Grad ved de foreliggende 4 Breve fra Sidstnævnte, uden at det dog af disse eller paa anden Maade fremgaar Nogetsomhelst om, at Beløbets Størrelse skulde være 1000 Kr.

Efter Indholdet af det paagældende Brev vil Tiltalte, der er født den 30 April 1874 og ikke findes tidligere tiltalt eller straffet, for sit fornævnte Forhold være at anse for Falsk efter Straffelovens § 268, og findes Straffen at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i et Aar.

Torsdag den 12 Marts.

Nr. 29. Murmestrene **A. og B. M. Severinsen** (Aagesen)

mod

Ostehandler **Georg Nielsen** og Godsekspeditør **Anthon Jensen**
(Harboe),

betræffende Spørgsmaalet om Erstatningsansvar i Anledning af en Ejendomshandel.

Aarhus Bytings Dom af 2 Marts 1911: De Indstævnte, Brødrene A. og B. M. Severinsen, bør in solidum til Citanterne, Ostehandler Georg Nielsen og Godsekspeditør Anthon Jensen, betale 600 Kr. med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 2 November 1909, til Betaling sker, men iøvrigt for Citanternes Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 6 Maj 1912: Kontraappellanterne, Murmestrene A. og B. M. Severinsen, bør, En for Begge og Begge for En, til Hovedappellanterne, Ostehandler Georg Nielsen og Godsekspeditør Anthon Jensen, i Erstatning for den Mindreværdi, ovennævnte Ejendom maatte have som Følge af, at de to ligeledes ovennævnte Kælderrum ikke kunne benyttes til Tegnstue, men alene til Husholdningsbrug, betale et saadant Beløb, som uvillige inden Retten udmeldte Mænd maatte bestemme, dog ikke over 6000 Kr., tilligemed Renter af Beløbet 5 pCt. aarlig fra den 2 November 1909, indtil Betaling sker, og i Procesomkostninger for begge Retter 100 Kr. Statskassens Ret forbeholdes i Anledning af, at det ikke af den af Kontraappellanterne den 9 Oktober 1911 for Overretten fremlagte Udskrift af den mellem Parterne indgaaede Købekontrakt med Skøde kan ses, at Originalen er skreven paa behørig stemplet Papir. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Sagens Afgørelse afhænger af, om Sundhedskommissionen har haft Myndighed til at udfærdige det i den indankede Dom omhandlede Paalæg af 23 Oktober 1909.

Efter Parternes Procedure kommer dette Spørgsmaals Besvarelse udelukkende til at bero paa Forstaaelsen af den i § 16 i den tidligere Bygningsvedtægt for Aarhus Købstad af 27 September 1895 indeholdte Bestemmelse om, at som »Etag« medregnes Kælder, hvori er indrettet Butik eller Udsalgssted eller selvstændig Beboelse. Der maa nu gives Appellanterne Medhold i, at de anførte Udtryk ikke kunne omfatte en Benyttelse af Kælderen som Tegnestue.

Idet der herefter maa gaas ud fra, at det givne Paalæg ikke har været lovligt, ville Appellanterne være at frifinde, hvorhos Processens Omkostninger ville være at ophæve i alle Instanser.

Thi kendes for Ret:

Appellanterne, Murmestrene A. og B. M. Severinsen, bør for Tiltale af de Indstævnte, Ostehandler Georg Nielsen og Godsekspeditor Anthon Jensen, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for alle Retter ophæves. Til Justitskassen betale de Indstævnte 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved Købekontrakt af 28 August 1908 med tilhørende Skøde af 1 September næstefter, tinglæst 17 s. M., overdrog Kontraappellanterne, Murmestrene A. og B. M. Severinsen i Aarhus, til Hovedappellanterne, Ostehandler Georg Nielsen og Godsekspeditor Anthon Jensen, sammesteds, Ejendommen Hendrik Pontoppidansgade Nr. 12 i bemeldte Købstad for en Købesum af 75,000 Kroner. Under 24 August s. A. havde Kontraappellanterne fra Oktober Flyttedag s. A. at regne for en aarlig Leje af 300 Kr. ved skriftlig Kontrakt udlejet Ingeniørfirmaet Jensen & Sardemann 2 Rum i Ejendommens Kælder til Benyttelse som Tegnestue. Ved Skrivelse af 23 Oktober 1909 gav imidlertid Sundhedskommissionen i Aarhus Hovedappellanterne Paalæg om uopholdelig at lade Firmaet rømme det Lejede og fremtidig kun at lade Kælderen benytte til Husholdningsbrug. Efter at Firmaet derpaa er fraflyttet Rummene, have under nærværende fra Aarhus Byting indankede Sag Hovedappellanterne under Anbringende af, at de som Følge af, at Rummene ikke kunde udlejes som sket, men alene benyttes paa den i Sundhedskommissionens Skrivelse angivne Maade, have lidt et Tab, som Kontraappellanterne ere pligtige at erstatte dem, og som de have ansat til 6000 Kr., i 1ste Instans søgt Kontraappellanterne til in soli-

dum at betale dem dette Beløb, subsidiært et ved Skøn af Retten eller uvillige af denne udmeldte Mænd fastsat Beløb, tilligemed Renter deraf 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato, den 2 November 1909, indtil Betaling sker. Ved Underrettsdommen ere Kontraappellanterne, der paastod sig frifundne, in solidum tilpligtede at betale Hovedappellanterne 600 Kr. med Renter deraf som nysanført, og Sagen er nu af begge Parter indanket her for Retten, hvor de have gentaget deres i 1ste Instans nedlagte Paastande.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Kontraappellanterne, som i Aaret 1907 afkøbte Aarhus Kommune den Grund, hvorpaa ovennævnte Ejendom er opført, og lod samme bebygge, ved Ejendommens Opførelse ikkun fik Tilladelse fra Sundhedskommissionen til at lade den i Ejendommen indrettede Kælder anvende som Husholdningskælder, at de desuagtet udlejede de to ovennævnte Kælderrum til Tegnestue for Firmaet Jensen & Sardemann uden at erhverve Sundhedskommissionens Tilladelse til deres Benyttelse som saadan, og at Kommissionen derfor, som ovenanført, forbød Kælderrummenes Anvendelse som tilsigtet. Idet der nu maa gives Hovedappellanterne, hvem Kontraappellanterne ved Forhandlingerne om Ejendommens Salg under Forevisning af Lejekontrakten havde givet Meddelelse om det ovennævnte Lejemaals Eksistens, Medhold i, at de som Følge af Kontraappellanternes Tavshed desangaaende maatte være beføjede til at gaa ud fra, at der ikke fra de paagældende Myndigheders Side vilde blive rejst Indvending mod Kælderrummenes Anvendelse til Tegnestue, maa Kontraappellanterne anses pligtige at erstatte dem den Mindreværdi, Ejendommen maatte have som Følge af, at Rummen ikke kunne benyttes saaledes, men alene til Husholdningsbrug, dog at Erstatningen, som Kontraappellanterne ville have at udrede in solidum og at forrente som paastaet, og som bliver at fastsætte ved Skøn af uvillige inden Retten udmeldte Mænd, ikke maa overstige et Beløb af 6000 Kr.

Processens Omkostninger for begge Retter findes Kontraappellanterne efter Omstændighederne in solidum at burde godtgøre Hovedappellanterne med 100 Kr.

Statskassens Ret vil være at forbeholde i Anledning af, at det ikke af den af Kontraappellanterne den 9 Oktober 1911 for Overretten fremlagte Udskrift af den mellem Parterne indgaaede Købekontrakt med Skøde kan ses, at Originalen er skreven paa behørig stemplet Papir. Iøvrigt ses i Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Færdig fra Trykkeriet den 26 Marts 1914

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 3.

Fredag den 13 Marts.

Nr. 108. **Andelsmejeriet Kallehave** (Asmussen)

mod

Gaardejer Jens A. Velling (Levy),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Ret til en Anpart i et Mejeris Værdi.

Middelsom-Sønderlyng Herreders ordinære Rets Dom af 1 August 1912: De Indstævnte, Andelsmejeriet »Kallehave«, Taa-num, bør til Citanten, Gaardejer Jens A. Velling, Over Hornbæk, betale 52 Kroner 50 Øre med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 3 Januar 1910, til Betaling sker, men iøvrigt for Tiltale af Citanten fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 14 Juli 1913: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Overretten ophæves. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at en af Kontraappellanten, Gaardejer Jens A. Velling, den 19 Januar 1911 for Underretten fremlagt Begæring om Udmeldelse af Syns- og Skøns-mænd og to af Hovedappellanterne, Andelsmejeriet Kallehave, henholdsvis den 21 Oktober 1912 og den 21 April 1913 for Overretten fremlagte Indlæg ikke ere skrevne paa behørig stemplet Papir, samt at det ikke af en af Kontraappellanten den 21 September 1911 for Underretten fremlagt Beskrivelse af en Afhjemlingssag fremgaar, at en i samme indlemmet Indvarsling til Retten er skrevet paa behørig stemplet Papir. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, der i det Væsentlige kunne tiltrædes, vil den efter Indstævntes Paa-stand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret ville Appellanterne have at betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betale Appellanterne, Andelsmejeriet »Kallehave, til Indstævnte, Gaardejer Jens A. Velling, med 300 Kroner. Saa betale Appellanterne og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Paa en den 18 Januar 1899 i Andelsmejeriet Kallehave af Taanum afholdt Generalforsamling blev det besluttet, at Mejeriet skulde fortsættes i 10 Aar fra den paafølgende 1 Oktober, hvorhos de Andelshavere, som ønskede at være Deltagere i Mejeriet i det nævnte Tiaar, deriblandt Kontraappellanten, Gaardejer Jens A. Velling af Over-Hornbæk, ved Underskrift forpligtede sig i saa Henseende samt i Forbindelse dermed til »i et og alt« at overholde Mejeriets under 2 Januar 1896 vedtagne Love, i hvis § 13 det var bestemt:

»Udtrædelse af Mejeriet kan i intet Tilfælde finde Sted uden til en 1 Maj efter mindst 4 Maaneder forudgaaet skriftligt Varsel, der tilstilles Bestyrelsen.

Enhver, der udtræder, taber sin Andelsret i samtlige Foreningens faste og løse Ejendele.

Efter at det paa en i Mejeriet i Oktober Maaned 1908 afholdt Generalforsamling var bleven vedtaget, at de Andelshavere, som ikke vilde være Deltagere i Mejeriet efter Tiaarets Udløb, skulde tilkendegive Mejeriet saadant inden den 1 Januar 1909, lod Kontraappellanten Mejeriet tilgaa en Tilkendegivelse i saa Henseende, og han har derefter under Anbringende af, at der tilkommer ham en efter Mængden af den af ham i Tiaaret til Mejeriet leverede Mælk beregnet Anpart af Mejeriets Værdi den 1 Oktober 1909, under nærværende Sag i 1ste Instans ved Middelsom-Sønderlyng Herreders ordinære Ret søgt Hovedappellanterne, tidnævnte Andelsmejeri, til Betaling af denne Anpart, som han, idet han har hævdet, at Mejeriets Værdi bør bestemmes til det Beløb, som det har kostet at opføre Mejeriet, 28,000 Kr., har beregnet til 254 Kr. 56 Øre, tilligemed Renter heraf 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato, den 3 Januar 1910, indtil Betaling sker. Ved Underrettsdommen ere Hovedappellanterne, der paastod sig frifundne for Kontraappellantens Tiltale, tilpligtede at betale denne 52 Kr. 50 Øre med Renter deraf som paastaaet, og Sagen er nu af begge Parter indanket her for Retten, hvor de have gentaget deres i 1ste Instans nedlagte Paastande.

Til Støtte for deres Frifindelsespaastand have Hovedappellanterne gjort gældende, at Kontraappellanten i Medfør af ovenanførte § 13, 2det Stykke, i Mejeriets Love har mistet sin Andel i Mejeriet. Det maa imidlertid overensstemmende med, hvad Kontraappellanten har hævdet, antages, at denne Bestemmelse alene angaar den Udtrædelse, der finder Sted, naar en Andelshaver benytter den ham ved Paragrafens 1ste Stykke hjemlede Adgang til at udtræde inden Udløbet af det Tidsrum, i hvilket Andelshaverne have forpligtet sig til at forblive i Mejeriet, og ikke finder Anvendelse i det foreliggende Tilfælde, i hvilket en Andelshaver er ophørt at være saadan ifølge den ved Indgaaelsen af hans Forpligtelse fastsatte Begrænsning af dennes Varighed. For saavidt Hovedappellanterne have indvendt, at det er uforeneligt med den af Andelshaverne i sin Tid paatagne Forpligtelse til at være Deltagere i Mejeriet i ovennævnte Tiaar at anerkende en Adgang for dem til i Medfør af Lovens § 13, 1ste Stk., at udtræde inden Tiaarets Udløb, og at § 13, 2det Stk., følgerig maa have Tilfælde som det foreliggende for Øje, kan der ikke gives dem Medhold heri, idet den af Andelshaverne ved Generalforsamlingen af 18 Januar 1899 som ovenmeldt paatagne Forpligtelse til at overholde Foreningens ovennævnte Love tillige maa anses at indeholde et Forbehold om, at disse skulde have Gyldighed i fuld Udstrækning.

Herefter maa Kontraappellanten anses at have Anpart i den af Mejeriet hafte Værdi, da han den 1 Oktober 1909 ophørte at være Andelshaver i samme, og idet denne Værdi, der vil være at bestemme ud fra den Forudsætning, at Mejeriet den nævnte Dag er traadt ud af Drift, overensstemmende med, hvad der er fastslaaet ved en Oversyns- og Skønsforretning, maa antages at have udgjort 5775 Kr., samt da Parterne ere enige om, at Anparten, beregnet efter dette Beløb, udgør 52 Kr. 50 Øre, maa det billiges, at Hovedappellanterne ved Underrettsdommen ere tilpligtede at betale Kontraappellanten dette Beløb med Renter deraf som paastaet.

Bemeldte Dom, ved hvilken Processens Omkostninger i 1ste Instans rettelig ere ophævede, vil saaledes være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten findes ligeledes at burde ophæves.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at en af Kontraappellanten den 19 Januar 1911 for Underretten fremlagt Begæring om Udmeldelse af Syns- og Skøns mænd og to af Hovedappellanterne henholdsvis den 21 Oktober 1912 og den 21 April 1913 for Overretten fremlagte Indlæg ikke ere skrevne paa behørig stemplet Papir, samt at det ikke af en af Kontraappellanten den 21 September 1911 for Underretten fremlagt Beskrivelse af en Afhjemlingssag fremgaar, at en i samme indlemmet Indvarsling til Retten er skrevet paa behørig stemplet Papir. Iøvrigt ses under Sagen ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Nr. 136. Højesteretssagfører Harboe

mod

Jens Nielsen (Def. Møldrup),

der tiltales for Tyveri.

Korsør Købstads Ekstrarets Dom af 21 Juli 1913: Arrestanten, Tjenestekarl Jens Nielsen, bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, hvorhos han bør betale alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger, og derunder i Salær til Aktor, Sagfører Thiesen og til Defensor, Sagfører Melson, 15 Kr. til hver. Straffens Fuldbyrdelse vil dog overensstemmende med midlertidig Lov Nr. 63 af 1 April 1911 § 20 være at udsætte og efter 5 Aars Forløb bortfalde, saafremt de i Loven herfor fastsatte Betingelser overholdes. Den under Sagen omhandlede Cykle vil være at udlevere Bestjaalne, Fodermester Anders Martin Andersen, Vejsgaarden. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 27 August 1913: Tiltalte Jens Nielsen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i tredive Dage. I Henseende til Sagens Omkostninger bør Underrettsdommen ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne M. Carlsen og Edgar Nyholm, betaler Tiltalte 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Jens Nielsen til Højesteretssagførerne Harboe og Møldrup 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Korsør Købstads Ekstraret hertil indankede Sag er Tiltalte Jens Nielsen, der er født den 15 Juli 1878 og ikke fundet forhen straffet, aktioneret for Tyveri.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Den 30 Maj d. A. anmeldte Fodermester Anders Martin Andersen til Politiet i Korsør, at hans nye — under Sagen til 70 Kroner vurderede — Cykle den 25 s. M. var bleven ham frastjaalet. Anmelderen forklarede nærmere, at han sidstnævnte Dag om Eftermid-

dagen var cyklet fra sit Hjem i Ormidsløv til Vejsgaarden, hvor han var Fodermester, og her havde sat Cyklen fra sig ved Gaarden, medens han gik ud i Marken for at røgte Kreaturerne, og at Cyklen, da han ved Sekstiden kom tilbage, var borte. Da Anmelderen derefter gik ud i Karlekammeret og saa, at Tiltalte — der var fæstet som Karl paa Vejsgaarden for Sommerhalvaaret — var rejst, og at han havde taget sit Tøj med og kun ladet et Sæt gammelt Arbejdstøj, et Par Sko og Træsko blive tilbage, og da Anmelderen samtidig fik at vide, at Tiltalte af Forpagter Hans Eriksen paa Vejsgaarden havde faaet 10 Kr. paa sin Løn for — som han angav — at gøre Indkøb i Slagelse, fattede Anmelderen Mistanke til Tiltalte og tog til Slagelse for at op-søge ham, men uden Resultat.

Tiltalte, der imidlertid havde faaet Plads paa en Gaard i Taarnby paa Amager, hvor han anholdtes den 20 Juni d. A., har saavel under Forhøret i Amager Birks Politiret som i Forhørene i Korsør Købstads Politiret indrømmet, at den Cykle, af hvilken han ved Anholdelsen fandtes i Besiddelse, tidligere har tilhørt Fodermester Andersen, ligesom han under de sidstnævnte Forhør har erkendt, at han den 25 Maj d. A., efter at have faaet 10 Kr. paa sin Løn, paa nævnte Cykle er kørt til Slagelse, hvor han vil have fattet den Plan at køre til København. Derimod har Tiltalte vedholdende nægtet at have stjaalet Cyklen og forklaret, at han har købt den af Fodermester Andersen for 80 Kr., og den paagældende Dag dels ved Penge, han havde hos sig, og dels med de i Lønforskud modtagne 10 Kr. betalte ham 20 Kr. paa Haanden, medens han var alene ude paa Marken. Fodermester Andersen har imidlertid under Ed forklaret, at han hverken har handlet med Tiltalte om Cyklen eller af ham modtaget 20 Kr. i Afdrag paa denne, og at Cyklen er frakommen ham mod hans Vidende og Villie. Fodermester Andersen har derhos edelig forklaret, at hans Hustru den paagældende Dag hele Tiden, medens han var paa Marken, var hos ham for at hjælpe ham med at malke, og denne sidste Forklaring er tiltraadt ved den af hans Hustru, Emma, født Carlsen, afgivne edelige Forklaring, der yderligere gaar ud paa, at hun var kommen ud i Marken den paagældende Dag, inden hendes Mand kom, og blev der, lige indtil hendes Mand gik tilbage til Vejsgaarden sammen med Forpagter Eriksen, der imidlertid var kommen til Stede, og at Tiltalte i den Tid overhovedet ikke var ude i Marken. Forpagter Eriksen har edelig forklaret, at han den omspurgte Dag var i Marken ved den i Sagen omhandlede Tid, og at han traf Andersen og Hustru i Færd med at malke. Herefter vil der ikke kunne tages noget Hensyn til Tiltaltes ganske ubestyrkede Forklaring om at have købt Cyklen — i hvilken Henseende det ogsaa taler mod Tiltalte, at han overfor Forpagter Eriksen ikke angav Køb af Cyklen, men Indkøb i Slagelse som Begrundelse for sin Anmodning om Lønforskud —, og da den Omstændighed, at Tiltalte forlod sin Plads paa Vejsgaarden i Utide, medtagende det meste af sit Tøj, tyder paa, at han allerede, forinden han paa Cyklen forlod Gaarden, har besluttet at tilegne sig Cyklen, vil han — der efter den af Arresthuslægen til Brug for Sagen afgivne Erklæring maa anses for fuldt tilregnelig — for sit nævnte Forhold være at anse efter Straffelovens § 228, jfr. midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13, med en Straf, der findes passende at kunne bestemmes

til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage, og Underrettsdommen, efter hvilken Tiltalte i Medfør af de samme Straffebestemmelser er anset med lige Straf i 20 Dage, dog saaledes, at Straffen overensstemmende med § 20 i sidstnævnte Lov vil være at udsætte og under de i denne Bestemmelse nævnte Betingelser bortfalde efter 5 Aars Forløb, og hvis Bestemmelse om Aktionens Omkostninger, som det er paalagt Tiltalte at udrede, billiges, vil overensstemmende hermed delvis være at ændre, delvis at stadfæste.

Mandag den 16 Marts.

Nr. 130. Højesteretssagfører Dietrichson

mod

Karen Martha Valborg Nielsen, kaldet Hyller
(Def. Møldrup),

der tiltales for Overtrædelse af et hende i Henhold til Lov 30 Marts 1906 § 1 og Lov 3 Marts 1860 § 2 meddelt Tilhold.

Kriminal- og Politirettens Dom af 29 Marts 1913: Tiltalte Karen Martha Valborg Nielsen, kaldet Hyller, bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betales af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Efter de foreliggende Oplysninger kan det ikke antages, at Tiltalte i Tiden fra Modtagelsen af det i den indankede Dom nævnte Tilhold af 21 Januar 1913 indtil hendes Anholdelse den 18 Februar s. A. har haft eller søgt lovligt Erhverv, i hvilken Henseende bemærkes, at hendes Forklaring om i ca. 2 Uger at have haft Plads som Tjenestepige ikke kan staa til Troende, og at de i Dommen nævnte Pengebeløb — bortset fra de 30 Kroner, hvoraf hun var i Besiddelse ved Løsladelsen den 21 Januar 1913 — hidrører fra Mandspersoner, til hvem hun har staaet i utugtigt Forhold.

Tiltalte vil derfor være at anse efter Lov 3 Marts 1860 § 1 efter Omstændighederne med Tvangsarbejde i 30 Dage, hvorhos hun vil have at betale Sagens Omkostninger.

Thi kendes for Ret:

Karen Martha Valborg Nielsen, kaldet Hyller, bør hensættes til Tvangsarbejde i 30 Dage. Saa betaler

hun og Sagens Omkostninger og i Salarium for Højesteret til Højesteretssagførerne Dietrichson og Møldrups 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Tiltalte Karen Martha Valborg Nielsen, kaldet Hyller, der er født den 1 December 1891 og senest anset: ved Rettens Domme af 2 December 1911 og 3 Februar 1912 efter Lov 3 Marts 1860 § 1 med Tvangsarbejde, henholdsvis i 18 Dage og i 30 Dage, tiltales for at have overtraadt et hende den 21 Januar 1913 til Københavns Politis 3die Afdelings Tilholds- og Meldingsprotokol i Henhold til Lov 30 Marts 1906 § 1 og Lov 3 Marts 1860 § 2 under sædvanlig Straffetrusel givet Tilhold, der bl. a. gik ud paa, at hun skulde søge lovligt Erhverv.

Tiltalte, der samme Dag, som hun modtog Tilholdet, var bleven løsladt efter i Tiden fra 3 Oktober 1912 at have hensiddet arresteret ved et af Rettens Kriminalkamre, sigtet for Tyveri og Overtrædelse af Tilhold, og som den 18 Februar 1913 blev anholdt under nærværende Sag, har forklaret, at hun de første ca. 2 Uger efter sin Løsladelse var Tjenestepige Helgolandsgade 14, 4de Sal, uden dog at oppebære andet Vederlag end Kost og Logi, og at hun iøvrigt indtil sin Anholdelse har uden at have eller søge Beskæftigelse, levet dels af et Beløb af 80 Kr., som hun Dagen efter sin Løsladelse vil have modtaget af en Hollænder, om hvem det er oplyst, at han var her i Byen paa den Tid, da Tiltalte vil have modtaget Pengene, samt at han tidligere har forstrakt hende med Penge, dels af et Beløb af ca. 30 Kroner, hvoraf hun ved sin Løsladelse var i Besiddelse. Hun har i Slutningen af Januar modtaget et kontant Beløb paa 5 Kr. af en Mand, med hvem hun da for første Gang havde haft Samleje, og til hvem hun derefter har staaet i stadigt Kønforhold, men nægter siden sin sidste Løsladelse at have drevet Utugt som Erhverv.

Idet Tiltaltes Forklaring, der paa adskillige Punkter er bestyrket ved det iøvrigt Oplyste, vil være at lægge til Grund ved Sagens Paa-dømmelse og under særligt Hensyn til den korte Tid, der er forløbet fra Tilholdets Meddelelse til hendes Anholdelse, findes det betænkeligt at statuere, at hun har overtraadt Tilholdet, og hun vil herefter være at frifinde og Sagens Omkostninger at paalægge det Offentlige.

Tirsdag den 17 Marts.

Nr. 39. Vognmand S. Friis (Møldrups efter Ordre)

mod

Frederiksberg Sporvogns- og Elektricitets Aktieselskab
(Asmussen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at erstatte Appellanten det Tab, han har lidt ved, at en af Indstævntes Vogne har paa-kørt Appellantens Automobildroske.

Frederiksberg Birks ordinære Rets Dom af 9 August 1912: De Indstævnte, Aktieselskabet Frederiksberg Sporvejs- og Elektricitets-Aktieselskab, bør for Tiltale af Citanten, Vognmand S. Friis, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 6 Januar 1913: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger her for Retten ophæves. Intet Stempelforbehold her for Retten.

Højesterets Dom.

Ved de i Sagen foreliggende Oplysninger kan det ikke anses godtgjort af det indstævnte Selskab, at det enten er Appellantens egen Skyld, at han har lidt den i Dommen omtalte Skade, eller at Skaden er bevirket ved uafvendeligt Tilfælde. Tværtimod tyde Sagens Oplysninger paa, at det skyldes Fejl eller Uagtsomhed fra Vognstyrerens Side, at Sporvognen ikke blev standset i rette Tid.

Som Følge heraf maa Selskabet anses pligtigt at erstatte den lidte Skade, og idet Erstatningssummen efter Appellantens subsidære Paastand findes at kunne ansættes til 1542 Kroner 06 Øre, vil Selskabet være at dømme til at betale Appellanten dette Beløb med Renter.

Selskabet vil derhos have at betale Processens Omkostninger i alle Instanser, for Underretten og Overretten til Appellanten med 150 Kroner og for Højesteret efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Frederiksberg Sporvogns- og Elektricitets-Aktieselskab, bør til Appellanten, Vognmand S. Friis, betale 1542 Kroner 06 Øre med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra den 12 December 1911, til Betaling sker, og Processens Omkostninger for Underretten og for Landsover- samt Hof- og Stadsretten med 150 Kroner. Saa betaler Indstævnte og det Retsgebyr, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stempede Papir, som skulde bruges, saafremt Sagen ikke for Højesteret havde været beneficeret for Appellantens Vedkommende, samt i Salarium for Højesteret til Højesteretssagfører Møldrup 150 Kroner. Til Justitskassen betaler Indstævnte 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende fra Frederiksberg Birks ordinære Ret hertil indankede Sag paastod Appellanten, Vognmand S. Friis, i første Instans de Appelindstævnte, Aktieselskabet Frederiksberg Sporvogns- og Elektricitets-Aktie-

selskab, tilpligtede at betale 1962 Kr. 6 Øre, som de skulde skyldes ham i Erstatning for det Tab, han vil have lidt ved, at en af Selskabets Sporvogne den 1 September 1911 om Eftermiddagen ved 3-Tiden havde paakørt og beskadiget hans Automobildroske. Han paastod sig endvidere tilkendt Renter af Beløbet 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, den 12 December 1911, og Sagens Omkostninger skadeløst. De Appelindstævnte paastod sig principalt frifundne med Tillæg af Sagens Omkostninger, hvilken Paastand toges til Følge ved Underrettens Dom, dog saaledes at Sagens Omkostninger ophævedes.

Denne Dom har Appellanten indanket for nærværende Ret, hvor han har gentaget sin for Underretten nedlagte Paastand. De Appelindstævnte procedere principalt til Underrettsdommens Stadfæstelse, hvorhos begge Parter paastaa sig tilkendt Appellsagens Omkostninger hos hinanden.

Til Støtte for sin Paastand har Appellanten anbragt, dels at Paakørslen skete ved Uagtsomhed fra vedkommende Vognstyrers Side, dels at Selskabet i Henhold til den Frederiksberg Kommune meddelte, til Selskabet forpagtede Concession var pligtig at erstatte al den Skade, som forårsagedes ved Sporvejens Drift, med mindre Selskabet beviste — hvad det efter Appellantens Mening i hvert Fald ikke havde gjort i nærværende Tilfælde —, enten at det var den Skadelidendes Skyld, at der var lidt Skade, eller at Skaden var bevirket ved et uafvendeligt Tilfælde.

Paakørslen fandt Sted under følgende Omstændigheder:

Medens Appellanten den paagældende Eftermiddag kørte sin Automobildroske i Gyldenløvesgade i Sporvejsskinnerne tilhøjre i Retning mod Raadhuspladsen, blev han raabt an af nogle paa Hjørnet af Farimagsgade og Gyldenløvesgade staaende Personer, der ønskede at køre i Drosken.

Appellanten standsede denne og lod den blive holdende i Sporvejsskinnerne. Da Passagererne var stegne ind i Drosken, satte Appellanten Motoren i Gang, men kunde ikke straks køre videre paa Grund af, at en af de i Farimagsgade kørende Sporvogne spærrede Passagen, og Drosken blev da paakørt bagpaa af Selskabets Sporvogn, forinden Passagen var bleven fri.

Ved at holde i Sporvejsskinnerne har Appellanten overtraadt Politivedtægt for København af 22 Juni 1883 § 17, der bestemmer, at Vogne »skulle paa offentlig Gade eller Vej stedse holde saa langt til Siden af Kørebanen som muligt«, og det maa efter det Oplyste antages, at hvis Appellanten havde opfyldt denne Bestemmelse, havde Paakørslen ikke fundet Sted, idet Kørebanen er saa bred, at der havde været tilstrækkelig Plads til Drosken mellem Sporvejsskinnerne og Fortovet. Naar nu henses dels hertil, dels til, at det efter de af Fru Emmy Schibby og Frk. Ingeborg Worm afgivne Vidneforklaringer maa anses for bevist, at Vognstyren paa Sporvognen har, som af ham hævdet, ringet saa betids og saa kraftigt, at han maatte være berettiget til at gaa ud fra, at Appellanten vilde opfylde Politivedtægtens Bestemmelser og køre ud til Siden, findes den Omstændighed, at det ikke senere lykkedes Vognstyren ved Bremsning og Grusning at forhindre Sammenstødet, hvilket navnlig maatte tilskrives det fedtede Føreren Dag, ikke at kunne paadrage Vognstyren og Selskabet nogen Er-

statningspligt ligeoverfor Appellanten. De Appelindstævntes Paastand vil derfor være at tage til Følge, dog saaledes at Sagens Omkostninger her for Retten ville være at ophæve.

Nr. 144. Højesteretssagfører Harboe

mod

Aleksander Domszalski (Def. Dietrichson),

der tiltales for Forsøg paa Drab eller Vold og Legemsbeskadigelse.

Lejre Herreds Ekstrarets Dom af 3 November 1913: Arrestanten Aleksander Domszalski bør hensættes til Forbedringshusarbejde i tre Aar og efter udstaaet Straffetid bringes ud af Riget. Saa udreder han og Sagens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Petersen, 25 Kr. og til Defensor, Overretssagfører Jacobsen, 20 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Lovén.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 23 December 1913: Underretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Siesby og Zeuthen, bør Arrestanten Aleksander Domszalski betale 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Lovén.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakendelse og i Henhold til de i den indankede Dom under denne Del af Sagen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Aleksander Domszalski til Højesteretssagførerne Harboe og Dietrichson 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Aleksander Domszalski, der efter Opgivende er født i russisk Polen og 23 Aar gammel, hvilken Alder er skønnet at kunne stemme med hans Udseende, tiltales under denne fra Lejre Herreds Ekstraret hertil indankede Sag for Forsøg paa Drab eller for Vold og Legemsbeskadigelse.

Uden tidligere at have opholdt sig her i Landet, kom Arrestanten,

der i Tyskland havde arbejdet sammen med en 20-aarig Kammerat ved Navn Josef Wyzykowski, i Forening med denne den 1 August 1913 her til Landet. De blev begge straks ledsagede til Ledreborg, hvor der var skaffet dem Arbejde, og hvor de i den følgende Tid opholdt sig. I en af Gaardens Bygninger fik de hver sit Kammer; Kamrene stødte op til hinanden og var forbundne med en Dør; Josef delte sit Kammer med den 17-aarige Polak Jurko Prunak, kaldet Michael.

Arrestanten, der iøvrigt optraadte under et paataget Navn, er af Foresatte og Arbejdskammerater paa Ledreborg skildret som doven til sit Arbejde, hvorfor han af og til maatte irettesættes, men derimod ikke som egenlig trodsig. Han var allerede ved Ankomsten her til Landet i Besiddelse af en i Tyskland indkøbt 6-løbet Revolver, som han i Reglen gik med i ladt Tilstand i en Lomme i sine Benklæder. Af flere Personer er det forklaret, at Arrestanten ved forskellige Lejligheder er fremkommen med Trusler om at ville skyde bl. a. Gaardens Forvalter. Arrestanten selv har dog forklaret kun at have truet hermed, hvis Forvalteren vilde lægge Haand paa ham. Nogen Fjendtlighed mellem Arrestanten og fornævnte Josef kan der ikke antages at have været.

Tiltalen mod Arrestanten har Hensyn til følgende Forhold, hvorom han har aflagt en Tilstaaelse og nærmere Forklaring, der i det Væsentlige stemmer med det iøvrigt Oplyste.

Mandag Aften den 18 August 1913 opholdt Arrestanten, Josef og Michael sig hos nogle af de paa Gaarden tjenende polske Piger i Polakboligen paa Gaarden. Herunder opfordrede Josef Arrestanten til at købe Brændevin og gav ham Penge dertil. Efter at Arrestanten derpaa i Lejre Hotel havde indkøbt 3 Pægle Brændevin, drak han og Josef i Forening paa Josefs Kammer det allermeste af denne, idet dog Michael, der ogsaa var til Stede, maa antages at have faaet en enkelt Slurk. Arrestanten, der under Indflydelse af de nydte Drikkevarer var bleven lystig, gav sig ud paa Aftenen til at synge Viser paa Polsk og danse. Josef syntes ikke herom og vilde have Arrestanten til at høre op dermed; herunder gav han — efter Arrestantens Forklaring, som han ikke har turdet modsige — Arrestanten et Slag paa Kinden, som dog ikke kan antages at have været af nogen Betydning. Da Arrestanten imidlertid blev ved, væltede Josef ham om i den ene af de i Kammeret henstaaende Senge, og medens Arrestanten laa her, bøjede eller lagde Josef sig over ham og tog om hans Hals med sin venstre Haand. Medens Josef efter sin Forklaring hele Tiden handlede i Spøg — hvilken Opfattelse den tilstedeværende Michael ogsaa havde — og heller ikke vil have klemmt til om Arrestantens Hals, har Arrestanten forklaret, at Josef tog saa fast om Halsen, at han havde vanskeligt ved at aande. Arrestanten, der vel oprindelig havde opfattet Josefs Adfærd som Spøg, gjorde det nu efter sin Forklaring ikke længer, og medens Josef, som anført, bøjede sig over ham, fremtog Arrestanten, der i sin liggende Stilling havde højre Haand fri, sin med 6 skarpe Skud ladede Revolver af Benklædelommen og affyrede med den straks derpaa — som han har forklaret, i Hidsighed og fordi han ikke var helt ædru, samt uden i Øjeblikket at betænke den Livsfare, for hvilken han udsatte Josef — et Skud umiddelbart mod Josefs Bryst, i hvilket

Kuglen trængte ind gennem de to Veste og den Uldskjorte, Josef var iført. Straks derpaa rejste Josef sig op, og idet han med Haanden slukkede den Ild, der ved Skuddet var bleven antændt i hans Tøj, løb han gennem Arrestantens Kammer, hvorigennem Udgangen var, ud i det frie og gennem Gaarden ca. 145 Meter hen til den Bygning, hvor de polske Piger overnattede, og efter at en af Pigerne paa hans Anskrig havde aabnet et Vindue, steg han ind gennem dette og blev bragt til Sengs. Hen paa Natten blev han tilset af en tilkaldt Læge, og den følgende Morgen indlagdes han paa St. Maria Hospital i Roskilde.

Straks efter Josef var Arrestanten ilet ind i sit Kammer, hvor han tog sin under Hovedgærdet i hans Seng beroende Beholdning af Patroner til sig. Han løb derpaa udenfor, og uden at have ladet Revolveren paany affyrede han endnu to Skud — efter Michaels Forklaring i den Retning, hvor Josef var forsvundet i Mørket, men efter Arrestantens Forklaring op i Luften. Derpaa forlod han Gaarden og vagabonderede omkring paa Sjælland, indtil han den 20 s. M. om Formiddagen blev anholdt. Han var da frømdeles i Besiddelse af Revolveren, der var ladt, og havde ved Anholdelsen Haanden om Revolveren i Lommen; han blev dog straks overmandet og vilde efter sin Forklaring ikke have gjort Brug af den til at modsætte sig Anholdelsen.

Revolveren har vist sig at være en riflet Omdrejningspistol af en Model, der ligesom Patronerne gaar almindeligt i Handelen; dens Løbevidde er 7,65 mm, Pibens Længde 45 mm og Kammerstykkets Længde 27 mm. Ved anstillede Forsøg har Projektilet vist sig ved Skud i 10 Meters Afstand at gennemhulle et 2,7 cm tykt Fyrrebrædt.

Den om Natten tilkaldte Læge konstaterede ifølge sin den 19 s. M. afgivne Erklæring ved sin Tilstedekomst ved Undersøgelse af Josef, der laa til Sengs i Polakboligen, afklædt og med vaade Kompresser paa Brystet, at der ved Tilhæftningen af 3die Ribben paa højre Side til Brystbenet fandtes Indgangsaaeningen til et Skudskaar af Størrelse svarende til en Revolverkugles Kaliber (mindre Kaliber), omgivet og sortfarvet af Krudtkorn eller snarere forbrændte Beklædningsdele; til højre Side af Saaret fandtes ogsaa en let Forbrænding af Huden i en Udstrækning af 4—5 cm. Saarets indvendige Rand var fladere end den udvendige Rand. Patienten havde straks faaet Blodopspytning (i mindre Grad), hvis Spor fandtes paa Gulvet. Blødningen fra Saaret udadtil var ikke stor. Kuglen, der maatte være affyret paa nært Hold, var gaaet i skraa Retning fra Indgangsaaeningen, læderende Lungen ud imod højre Side omtrent i samme Højde som Indgangsaaeningen. Den største Del af Lungesækken var fyldt med Blod. Hjertet var sandsynligvis ikke beskadiget, endskønt Hjertets højre Forkammer laa i umiddelbar Nærhed af Indgangsaaeningen. Patienten klagede over stærke Smertes i Brystets højre Halvdel, var ved fuld Bevidsthed og gjorde ikke Indtryk af at være paavirket af Alkohol; han havde svært ved at faa Vejret, Pulsen var noget daarlig og Almentilstanden i det Hele alvorlig.

Josef forblev under Behandling paa det ovennævnte Hospital indtil Midten af Oktober Maaned s. A. Han, der de første fire Uger havde været sengeliggende og til Tider havde hostet Blod op og haft

Vanskeligheder ved at trække Vejret dybt, erklærede ved sit Møde i Retten den 13 Oktober, at han nu befandt sig godt og regnede sig for helbredet og særlig kunde hoste uden Smerte.

Overlægen ved Hospitalet har imidlertid under 17 s. M. afgivet følgende Erklæring om hans Tilstand:

»Hans Skudsaaer er lægt godt, og den almindelige Undersøgelse af hans Bryst frembyder nu intet andet Abnormt end Arret, men ved Røntgenundersøgelsen er det paavist, at Kuglen sidder et Sted bag venstre 2det Ribben. Det kan ikke ved den foretagne Røntgenundersøgelse afgøres, i hvilken Plan, den sidder, men naar man tager Skudretning og Sygdomsfænomenerne i Betragtning, maa man antage, at Kuglen er passeret tæt forbi og bagved Hjertet og nu sidder i Lungen nær ved Ryggen. Den kan ikke fjæernes operativt.

Hans almindelige Befindende er forsaavidt godt, som han har gaaet oppe og ude i længere Tid, men han opbringer fra Brystet endnu noget Slim, hvormed jævnligt en lille Smule Blod, og han er vel ikke helt ved Kræfter endnu. Blodet stammer sikkert fra det Saar i Lungen, Kuglen har frembragt, og det er meget muligt, at der heraf kan udvikle sig Følgesygdomme, der i høj Grad kunne formindske hans Arbejdsdygtighed.

Brugen af det omhandlede Vaaben maa anses for i høj Grad livsfarligt, og en ganske ringe Afvigelse af Kuglens Retning vilde sikkert have medført Døden.

Under et paa Rettens Foranledning optaget Reassumtionsforhør er det oplyst, at bemeldte Overlæge den 12 November *) 1913 paany har undersøgt Josef, der ifølge Lægens samme Dag udstedte Erklæring da viste sig af sundt Udseende og i kraftig, god Ernæringstilstand. Det hedder videre i Lægens Erklæring: »Ved stetoskopisk Undersøgelse af Brystet specielt Lungerne kunde der ikke paavises noget Abnormt. Han oplyste — svarende paa mine Spørgsmaal —, at den i min tidligere Erklæring omtalte jævnlige Blodopspytning havde gentaget sig i de første 6 Dage efter Udskrivningen fra Hospitalet men ikke senere, hvorimod han endnu af og til hoster lidt og udspytter hermed lidt graaligt Slim, hvilket imidlertid meget vel kan antages at komme fra Svælget. Endvidere udtaler han, at han endnu ofte har nogle lette Smertes i Brystet indenfor Arret, og ikke mener at have fuldt saa gode Kræfter som tidligere.

Angaaende hans Udsigter for Fremtiden mener jeg at kunne udtale, at der er Sandsynlighed for, at Jozef Wyzykowski ikke i Fremtiden vil have væsentlig Gene af Saaret. Kun ved andre tilstødende Aarsager vil der være væsentlig Fare for de af mig omtalte Følgesygdomme, men da disse Aarsager kunne tænkes at være saa almindeligt forekommende Sygdomme som Bronchitis eller Lungebetændelse muligt ogsaa kraftanspændende Arbejde, involverer Læsionen dog en væsentlig Nedsættelse af hans Livsmuligheder.

Med Hensyn til den strafferetlige Bedømmelse af Arrestantens Forhold skal først bemærkes, at de af Arrestanten sidst affyrede to

*) Skal være: December.

Skud ikke ville kunne tilregnes ham til Straf, idet det efter hans Forklaring ikke kan antages, at han derved har tilsigtet at ramme Josef eller overhovedet tilføje Nogen Skade.

Hvad dernæst angaar det første, mod Josef affyrede Skud, kan det ikke antages, at Arrestanten herved har handlet ud fra noget saadant bestemt Forsæt om at dræbe Josef, som vilde udkræves for at straffe Arrestanten for Forsøg paa Drab. Paa den anden Side kan der, selv om Arrestantens Forklaring om at have forudsat, at Josef ikke længer handlede i Spøg, lægges til Grund, ikke antages at have foreligget nogen Situation, der kunde give Arrestanten Føje til at foretage nogen egentlig Nødværgehandling endsige for sit Forsvars Skyld at foretage nogen for Josefs Liv umiddelbar farlig Handling — hvorved skal bemærkes, at det efter det Oplyste maa antages, at Arrestanten, der er omtrent af samme Højde som Josef, er stærkere end denne — og efter Arrestantens Forklaring kan det heller ikke antages, at han selv har svævet i nogen virkelig Vildfarelse i saa Henseende. Fremdeles kan det heller ikke efter det Oplyste antages, at Arrestanten i Gerningens Øjeblik har befundet sig i nogen Tilstand, der kunde udelukke eller formindske hans Tilregnelighed. Idet det imidlertid efter de foreliggende Oplysninger findes betænkeligt at statuere, at der ved Skuddet er tilføjet Josef nogen saa betydelig Skade, at Forholdet vilde kunne henføres under Straffelovens § 204, vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 203 med en Straf, der findes passende at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 3 Aar, og Underrettsdommen, ved hvilken Arrestanten efter Straffelovens § 204 er anset med samme Straf, vil herefter være at stadfæste, idet Arrestanten ved samme rettelig er dømt til i Overensstemmelse med Straffelovens § 16 efter udstaaet Straf at udbringes af Riget, ligesom det ogsaa billiges, at Dommen har paalagt Arrestanten at udrede Aktionens Omkostninger, derunder de ved Dommen fastsatte Salærer til Aktor og Defensor for Underretten.

Onsdag den 18 Marts.

Nr. 159. Højesteretssagfører Bagger

mod

Jens Peter Christian Larsen (Def. I. Kondrup),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 3 Februar 1914: Arrestanten Jens Peter Christian Larsen bør straffes med Tugthusarbejde i 3 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførererne Nyholm og Olsen, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Jens Peter Christian Larsen til Højesteretssagførerne Bagger og I. Kondrup 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Jens Peter Christian Larsen, der tiltales for Tyveri, er født den 1 Maj 1869 og tidligere bl. a. anset: ved 3die Regiments Krigsrets Dom af 19 Maj 1893 efter Straffelovens § 228, kfr. Straffelov for Krigsmagten § 172, med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, ved nærværende Rets Dom af 3 April 1894 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., og § 253 med lige Straf i 5 Gange 5 Dage, ved den kgl. Landsover- samt Hof- og Stadsrets Dom af 17 April 1896 efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved Merløse-Tudse Herreders Ekstrarets Dom af 12 Juli 1902 efter Straffelovens § 232, 1ste Stk., med lige Straf i 18 Maaneder, ved Helsingør Købstads Ekstrarets Dom af 14 August 1906 efter Straffelovens § 232, 1ste Stk., for 5te Gang begaaet Tyveri og Lov 3 Marts 1860 § 3 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, ved Horns Herreds Ekstrarets Dom af 28 April 1908 efter Straffelovens § 232, 1ste Stk., og Lov 3 Marts 1860 § 3 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og ved Højesterets Dom af 2 Marts 1911 efter Straffelovens § 232, 1ste Stk., for 7de Gang begaaet simpelt Tyveri med 2 Aars Tugthusarbejde og senest ved Nordre Birks Politirets Dom af 19 Juni 1913 efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Tvangsarbejde i 60 Dage.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Den 1 December f. A. om Eftermiddagen satte Arrestanten sig i Besiddelse af en Cykle, der henstod i Gaarden til en Ejendom paa Østerbrogade, hvortil var uhindret Adgang, og kørte bort paa Cyklen. Dette var iagttaget af Cyklens Ejer, Tapetserer Valdemar Leopold Kyhn, hvorfor Arrestanten blev forfulgt og anholdt i Østerfarimagsgade.

Efter de af Tapetserer Carl Hansen, der indhentede Arrestanten, og af Politibetjent 796, Smith, der anholdt ham, afgivne Forklaringer, paastod han ved Anholdelsen, at Cyklen var hans egen, og efter nævnte Politibetjents og Politibetjent 250, Ourøs Forklaringer erkendte Arrestanten paa Politivagten, hvortil han blev indbragt, at han havde stjaalet Cyklen.

Til den over Arrestanten optagne Politirapport paastod han, at det kun var hans Agt at køre paa Cyklen til Vesterbro, hvor han vilde stille den fra sig og forsyne den med Adresse, hvorfra den var

stjaalet, eller ogsaa køre den tilbage til Østerbro og stille den paa det Sted, hvor han havde taget den, hvis han kunde finde Stedet. Under Forhøret har Arrestanten fastholdt, at det ikke var hans Hensigt at stjæle Cyklen, men kun at benytte den til et Ærinde paa Vesterbro, hvorefter han, der agtede sig til Hillerød, enten vilde stille den ved Svendsgades Politistation eller køre den tilbage til Østerbrogade og forsyne den med en Seddel om, at den var stjaalet, for at Ejeren kunde faa den igen.

Under Hensyn til Arrestantens vakkende og usandsynlige Forklaringer samt til hans Fortid, hvorved bemærkes, at han 2 Gange er dømt for Cykletyveri og en Gang har vedtaget Bøde for Brugstyveri af en Cykle, med Hensyn til hvilken han gav en Forklaring tilsvarende den af ham under nærværende Sag afgivne, findes det imidlertid uden Betænkelighed at anse ham som skyldig i Tyveri af Cyklen, der er vurderet til 30 Kr., og han vil som Følge af det Anførte være at anse efter Straffelovens § 232 for 8de Gang begaaet simpelt Tyveri efter Omstændighederne med Tugthusarbejde i 3 Aar.

Nr. 156. Højesteretssagfører Harboe

mod

Valdemar Frederik Rasmussen (Def. Lunn),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 31 Januar 1914: Arrestanten Valdemar Frederik Rasmussen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Prokurator Nissen og Overretssagfører Hvass, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Valdemar Frederik Rasmussen til Højesteretssagførerne Harboe og Lunn 40 Kroner til hver.

Rettelse. I Tidenden for Højesteretsaaret 1913 Pag. 898, Linie 1 foroven, staar: (Aagesen), læs: (Selv).

Færdig fra Trykkeriet den 2 April 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 4.

Onsdag den 18 Marts.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Valdemar Frederik Rasmussen, der tiltales for Tyveri, er født den 8 September 1886 og anset bl. a.: ved Rettens Dom af 8 Januar 1910 efter Straffelovens § 247 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage og ved Dom senest ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 5 Juli 1912 efter Straffelovens § 229, 4de Stk., jfr. § 46, med lige Straf i 80 Dage; han har derhos den 12 Juli 1913 ved et af Rettens Kriminalkamre vedtaget en Bøde af 200 Kr. for Vold.

Fem Sager, under hvilke han i Aarene 1910—1912 var arresteret, sigtet for Tyveri, Røveri og andet Ejendomsindgreb, blev sluttede uden Tiltale; den seneste af disse Sager angik Røveri af et Ur fra en Mand i en Port i Saxogade, den sluttedes den 3 December 1912.

Arbejdsdreng Niels Ejler Jensen, der er 17 Aar gammel, har under nærværende Sag edelig forklaret, at han den 22 November 1913 ved 9-Tiden om Aftenen, da han var paa Hjemvejen gennem Saxogade, saa en Klynge af 5—6 Mandspersoner staaende udfor Nr. 19, deriblandt Arrestanten, som gav sig i Snak med ham og fik ham med ind i Porten til Nr. 19, hvor Arrestanten stillede sig klods op ad ham, fingererede ved hans Vest og foreslog ham at bytte Jakke med ham, saa at Arrestanten ved Pantsætning af Jensens Jakke kunde faa Penge til Drikkevarer, hvilket Jensen afslog, men i det samme saa han Arrestanten trække sig tilbage fra ham ind i Klyngen som for at undgaa Genkendelse, holdende i Haanden Jensens Ur og Kæde, som denne havde haft i Vestelommen, fastgjort ved Kæden. Efter Jensens videre Forklaring afslog Arrestanten hans gentagne Krav om at faa Uret tilbage, hvorpaa Jensen gik, idet han sagde, at han vilde hente en Politibetjent; da han kom tilbage med denne, var Arrestanten borte.

Kl. 10¹/₂ samme Aften blev Arrestanten anholdt efter Jensens Paavisning i Saxogade. Han var da i Besiddelse af Uret og Kæden.

Hans Forklaring gaar ud paa, at Jensen, medens de stod i Porten, uden videre spurgte — senere har han dog angivet, at han ikke ved, hvorledes de kom i Handel om Uret —, om Arrestanten vilde købe hans Ur og Kæde og, da Arrestanten bød nogle og halvtreds Øre, slog til og overgav Arrestanten Ur med Kæde, hvorpaa Arrestanten betalte nogle og halvtreds Øre, dog at det blev Aftale, at Arrestanten skulde give noget mere, hvis Uret ved Pantsætning indbragte mere;

han nægter, at det var ham, som fik Anmelderen ind i Porten, og at han har fingereret ved denne eller omfavnet ham. Arrestanten angiver, at han ikke kendte de andre Personer undtagen af Udseende, og at disse mulig ikke have bemærket Handelen, idet de stod og drak.

Anmelderen har forevist sin Vest, hvis ene Lomme er iturevet i Foret, efter hans Forklaring derved, at Urkædens der fastgjorte Ring blev revet af ved Arrestantens Tag.

Den for Tyveri straffede Ernst Christian Andreas Nielsen har forklaret, at han var med i Klyngen og saa Anmelderen Jensen staa midt i denne, men ikke har bemærket, hvorledes han var kommet der, og at Vidnet med nogle af de Andre gik et Stykke hen ad Gaden, medens Andre, deriblandt Arrestanten, som stod og talte med Jensen, blev tilbage, samt at flere af disse, da Vidnet kom tilbage — 5—6 Minutter senere — raabte: »Der sprang »den Blege« (det er Arrestanten) med et Ur«, og en af dem fortalte, at Arrestanten var løbet ned ad Vesterbrogade og om ad Øhlenschlægersgade. Anmelderen stod samtidig og beklagede sig over, at Arrestanten havde stjaalet Uret.

Edmund August Hjalmar Jensen, hvem Anmelderen har genkendt som en af dem, der var tilstede, da Tyveriet blev begaaet, har forklaret, at han, der den paagældende Aften var beruset, husker, at Arrestanten i Saxogade kort før Anholdelsen sagde til ham og nogle Andre, »at I ved det, Gutter, jeg har købt et Ur for en Flaske Brændevin«, ligesom han husker, at Anmelderen forlangte sit Ur fra Arrestanten.

Politibetjentene Nr. 237, Oreby, og Nr. 866, Vejlbj, have forklaret, at Anmelderen, der gjorde et troværdigt Indtryk, ved 9 $\frac{1}{2}$ -Tiden om Aftenen anmeldte Tyveriet for dem paa Gaden, og at de senere fulgte ham til et af ham paavist Sted i Saxogade, hvor der stod en Klynge Mænd, medens Tyven efter Anmelderens Udsagn var borte, og Politibetjent Vejlbj har tilføjet, at en Mand stod frem af Klyngen og sagde, at han havde set Uret blive stjaalet. Politibetjentene begik imidlertid den Forsømmelighed ikke at sikre sig Mandens Navn, og han er ikke senere fundet.

Endelig har Anmelderens Moder, Anna Christine Nielsen, Jensens forladte Hustru forklaret, at han samme Aften ved sin Hjemkomst forklarede, at Uret var revet op af hans Lomme af nogle Mænd.

Efter det Oplyste var Anmelderen aldeles ædru, ligesom Arrestanten maa antages at have været ædru.

Arrestanten, der ved Anholdelsen var uden Logi og efter sin Forklaring ernærede sig ved tilfældigt Arbejde, er af Politibetjentene Nr. 518, Ousted, Nr. 328, Rothmann, og Nr. 488, Kaiser, som have forklaret, at de fra deres Tjeneste ere godt kendte i Saxogadekvarteret, betegnet som en af Kvarterets uroligste Hoveder, der baade Dag og Nat ses paa Gaden, aldrig bestiller noget og antages udelukkende at leve af Betleri og Forbrydelser.

Naar nu henses til det Usandsynlige i Arrestantens Forklaring om den Maade, paa hvilken han kom i Besiddelse af Uret, til, at hans Fortid og det iøvrigt Oplyste stempler ham som tyvagtig og arbejdssky, og til, at Anmelderens beedigede Forklaring er bestyrket ved det iøvrigt Oplyste om det ved den paagældende Lejlighed passerede, findes

denne Forklaring at burde lægges til Grund for Paadømmelsen. Idet det herefter findes bevist, at Arrestanten har frastjaalet ham Uret, der med Kæde og en om Uret anbragt Kasse er vurderet til 4 Kr., vil han være at anse efter Straffelovens § 228 efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Nr. 168.

Højesteretssagfører Harboe

mod

Johan Kristian Christoffersen (Def. Lunn),

der tiltales for uterligt Forhold.

Kriminal- og Politirettens Dom af 10 Februar 1914: Arrestanten Johan Kristian Christoffersen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Olivarius og Johansen, 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Johan Kristian Christoffersen til Højesteretssagførerne Harboe og Lunn 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Johan Kristian Christoffersen, der tiltales for uterligt Forhold mod sin den 2 Juni 1909 fødte Datter, Rigmor, er født den 22 December 1881 og ikke funden forhen straffet.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Efter at Arrestantens Hustru den 1 November f. A. havde henvendt sig til Læge Ejnar Sylvest for at faa sin og Arrestantens den 2 Juni 1909 fødte Datter, Rigmor, undersøgt, idet hun forment, at Arrestanten havde søgt Samleje med Barnet, blev Arrestanten samme Dag anholdt.

Arrestantens Hustru har under Ed forklaret Følgende:

Den 31 Oktober kom Arrestanten hjem fra Arbejde ved 7-Tiden;

han, der tidligere havde været stærkt forfalden til Drik, men som i det sidste Aars Tid havde været Medlem af en Afholdsloge, var de sidste Maaneder begyndt at drikke igen, og han var, da han den nævnte Aften kom hjem, lidt paavirket af Spiritus. Han fik til sin Aftensmad 1 Deciliter Brændevin, og medens han endnu sad og spiste, gik hun efter at have lagt deres 3 fælles Børn i deres Senge, medens hendes 8-aarige Søn endnu var oppe, ud for at gaa i Logen, hvorhen Arrestanten efter Aftale senere skulde komme. Han kom imidlertid ikke, og da hun ved 10¹/₂-Tiden kom hjem, laa Arrestanten i sin Seng, og ved Siden af laa Rigmor grædende. Arrestanten laa med lukkede Øjne, men efter Hustruens Formening sov han ikke, idet han straks var lysvaagen, da hun talte til ham, hvilket ikke plejede at være Tilfældet, naar han sov efter at have været paavirket af Spiritus. Hun slog straks Dynen til Side for at se til Rigmor og saa da Blod baade foran paa Rigmors Chemise, paa Underlaget, det Sted, hvor Rigmor havde ligget, og foran paa Arrestantens Skjorte, ligesom hun bemærkede, at saavel Lagenet som Tøjet var vaadt, som om det var søgt afvasket. Hun spurgte Arrestanten, hvad han havde gjort, hvortil han svarede, at han intet havde gjort, og da hun spurgte, hvorfra Blodet kom, sagde han, at det kom fra en Finger, han havde skaaret, og hun saa, at han havde viklet et Viskestykke om den ene Haand, hun saa senere, at Viskestykket havde Blodpletter. Hun spurgte ham ogsaa om, hvorfor Lagenet og Tøjet var vaadt, hvortil han svarede, at han havde forsøgt at afvaske Blodet, da han godt vidste, at hun vilde tro, at han havde baaret sig galt ad.

Arrestanten, der var staaet op af Sengen, var meget betaget af det Passerede og ledte en Gang efter sin Barberkniv, men fandt den ikke, idet Hustruen havde gemt den; han gik flere Gange ud af Lejligheden, men kom atter igen, og han sagde stadig, at han vidste ikke nærmere Besked, men at han ikke troede, at han havde gjort noget.

Den følgende Dag gik Hustruen til fornævnte Læge med Barnet — hvad Arrestanten ogsaa ønskede — og efter Løfte til Arrestanten telefonerede hun til ham paa hans Arbejdssted og sagde ham, at Lægen havde sagt, at han havde gjort det. Han bad hende tale med ham om Aftenen i Hjemmet, men hun turde ikke gaa hjem. Da Arrestanten samme Aften blev anholdt i Hjemmet, fandtes i hans Besiddelse en Flaske med raa Saltsyre, som han har forklaret at have anskaffet sig for dermed at berøve sig Livet.

Rigmor har forklaret, at Arrestanten den paagældende Aften kaldte hende over i sin Seng, og da hun ikke vilde gaa derover, bar han hende over i Sengen, hvor de begge laa aflædte. Han lagde sig derpaa ovenpaa hende og stak noget ind i hendes Kønssdel, saa at det gjorde ondt, men hun har ikke kunnet forklare, hvad det var. Da der kom Blod forskellige Steder, vaskede han bagefter baade hendes Ben og Tøjet af med en Svamp.

Arrestantens Hustrus ovennævnte 8-aarige Søn, Charles, har forklaret, at Arrestanten, efter at Moderen var gaet, og medens han sad og spiste, skar sig med Kniven i en Finger, saa den blødte, hvorefter han bandt sit Lommetørklæde om Haanden (der fandtes Blod paa et i Arrestantens Besiddelse fundet Lommetørklæde). Efter at Arrestanten havde spist, gik Charles, der havde sin Seng i et Værelse ved Siden

af det, hvori Arrestanten og Hustru og de 3 mindre Børn sov, i Seng, men sov ikke, og han hørte, at Arrestanten var ude, og saa, at han, da han kom igen, havde med sig Brændevin, som han drak; han havde da intet om den saarede Haand. Efter at Arrestanten, der dinglede, da han rejste sig, var kommet ind i sit Soveværelse, hørte Charles, at Arrestanten bad Rigmor komme over i sin Seng, hvad hun ikke vilde, men Arrestanten hentede hende, og Charles hørte, at hun græd stærkt, ligesom han hørte, at Arrestanten sagde til den 6-aarige Frode, der havde rejst sig op i sin Seng, at han skulde lægge sig ned.

Arrestantens nævnte 6-aarige Søn, Frode, har forklaret, at Arrestanten den paagældende Aften, medens han gik og klædte sig af, sagde til Rigmor, at hun skulde komme over i hans Seng, men da hun ikke vilde, bar Arrestanten hende derover og lagde sig i Sengen til hende. Frode bemærkede, at Arrestanten dinglede. Han ved ikke, hvad der passerede, efter at Arrestanten var kommet i Seng, men erindrer, at han en Gang rejste sig op for at kigge over i Arrestantens Seng, og Arrestanten paabød ham da at lægge sig ned.

Ved Læge Sylvests Undersøgelse af Rigmor den 1 November fandtes i Slimhinden i vulva 2 smaa Blodudtrædninger, men iøvrigt ingen Læsion af hendes genitalia. Blodudtrædningen var forsvunden ved Undersøgelsen den 6 samme Maaned uden at have efterladt varig Men. Lægen har nærmere forklaret, at Hymen fandtes ubeskadiget, og at det derfor ikke kan tænkes, at Arrestanten har haft sit Lem eller Finger indenfor denne. Lægen iagttog ikke noget aabent Saar eller Rift, men da selv en ganske lille Rift i Slimhinden kan medføre betydelig Blødning, kan det meget godt tænkes, at der har været en saadan Rift, som han har overset. Det er dog ikke sikkert, at der har været nogen Blødning fra Barnet. Lægen talte om Aftenen den 1 November med Arrestanten, der var meget fortvivlet og sagde, at han ikke kunde tro, at han havde gjort Barnet noget Ondt.

Der [er] ikke ved Lægens Undersøgelse af Sekret fra Barnets Genitalia eller ved mikroskopisk Undersøgelse af Barnets Chemise fundet mandlig Sæd.

Arrestanten har forklaret, at han kun kan huske, hvad der den paagældende Aften passerede, indtil han havde været i Byen for at købe Brændevin og var begyndt at drikke dette, men at han ingensomhelst Erindring har om, hvad der derefter passerede. Han havde om Dagen drukket 4 Deciliter Brændevin paa sit Arbejdssted og et Par Snapse paa Hjemvejen; han drak en Deciliter til sin Aftensmad og hentede 2 Deciliter, som han drak, inden han gik i Seng. Han husker, at han skar sig i Fingrene og svøbte Noget om Haanden, men han vil ikke kunne erindre at have taget Rigmor over i sin Seng eller at have behandlet hende uterligt. Han husker, at han vaagnede ved, at hans Hustru kom hjem og skreg op, og at han stod op og talte med hende og sagde, at han ikke havde gjort Noget, men han ved ikke af at have set Blodpletter eller at have talt med sin Hustru derom eller om, at han havde søgt at afvaske dem, hvad han heller ikke husker at have gjort. Han nærer dog ingen Tvivl om Rigtigheden af de om det Passerede afgivne Forklaringer og kan ikke tænke sig Andet, end at han efter at have drukket Brændevin er bleven sanselig stømt og efter at have taget Rigmor over i Sengen har behandlet hende uter-

ligt, idet han dog ikke kan tro, at han har søgt at indføre sit Lem i hendes Kønssdel, men kun kan tænke sig, at det er med Fingeren, at han har berørt den.

Arrestanten har hævdet, at han flere Gange efter at have været beruset ikke har kunnet huske, hvad han har foretaget sig under Rusen, og Hustruen har forklaret, at han undertiden efter i Fuldskab at have slaaet hende bagefter aabenbart ikke har vidst, at han havde gjort det.

Arrestanten har under Sagen været indlagt til Observation paa Kommunehospitalets 6te Afdeling, hvis Overlæge i Erklæring af 13 Januar d. A. har udtalt, at Arrestanten er en arvelig disponeret Dranker, der tillige frembyder udtalte hysteriske Symptomer, og at han efter det Oplyste ofte frembyder abnorm Reaktion overfor Alkohol, hyppigst i Form af hysteriske Anfald, og tidligere har frembudt Amnesi for det under Alkoholforgiftningen passerede; det kan derfor kun betegnes som muligt og ikke usandsynligt, at han ikke erindrer den af ham begaaede Forbrydelse. I hvor høj Grad hans Bevidsthed har været omtaaget, da han forbrød sig, undrager sig en nøjere Bestemmelse, men sandsynligvis har den været det i betydelig Grad, om det end fremgaar af Børnenes Skildring af hans Adfærd, at han til en vis Grad indrettede sin Adfærd efter de forhaandenværende Omstændigheder.

Idet det efter Sagens Oplysninger maa anses tilstrækkeligt bevist, at Arrestanten har behandlet Barnet uterligt, og idet det, uagtet Arrestantens Forklaring om ikke at kunne erindre det Stedfundne ikke vil kunne forkastes, efter alt Foreliggende ikke kan antages, at Arrestanten i Gerningens Øjeblik har manglet al Bevidsthed, vil han som Følge af det Anførte være at anse efter Straffelovens § 176, jfr. §§ 161 og 173, disse Bestemmelser sammenholdte med § 39, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Torsdag den 19 Marts.

Nr. 146.

Højesteretssagfører Hansen

mod

Mads Peder Poulsen (Def. Lunn),

der tiltales for Meddelagtighed i Brandstiftelse.

Odense Herreds Ekstrarets Dom af 7 Juli 1913: Arrestanterne Niels Petersen Nyberg og Mads Peder Poulsen bør hensættes til Forbedringshusarbejde, Nyberg i 4 Aar og Poulsen i 2 Aar. I Erstatning udrede Arrestanterne, En for Begge og Begge for En, til »Østifternes Brandforsikring« 7558 Kr. 50 Øre og til »Det lille fynske Brandassuranceselskab« 2221 Kr. Endvidere udreder Arrestanten Nyberg i Erstatning til »Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger«

2854 Kr., til »Det lille fynske Brandassuranceselskab« 1326 Kr., til Tjenestekarl Jens Laurits Petersen af Stegsted 90 Kr. og til Gaardejer Anders Madsen af Strærup 48 Kr. Saa udrede Arrestanterne, En for Begge og Begge for En, Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor, Overretssagfører Gram, 60 Kr. og til Defensor, Sagfører Kiørboe, 50 Kr. De idømte Erstatninger at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 23 December 1913: Forsaavidt angaar den Arrestanten Mads Peder Poulsen idømte Straf, bør Underretsdommen ved Magt at stande. I Erstatning til Det lille fynske Brandassuranceselskab for Løsøre og Effekter bør Arrestanten in solidum med den i forrige Instans medtiltalte Niels Pedersen Nyberg betale 368 Kr. Af Aktionens Omkostninger og derunder af de ved Underretsdommen bestemte Salærer bør Arrestanten in solidum med nysnævnte Niels Pedersen Nyberg betale en Trediedel. Saa betaler han og til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Chr. Winther og O. Johansen, i Salær 50 Kr. til hver og til Sidstnævnte i Godtgørelse for Udlæg 18 Kroner. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 3 Aar.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 3 Aar. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Mads Peder Poulsen til Højesteretssagførerne Hansen og Lunn 80 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Odense Herreds Ekstraret hertil indankede Sag, der i 1ste Instans tillige angik nedennævnte Fiskehandler Niels Pedersen Nyberg, for hvis Vedkommende Sagen imidlertid ikke er indanket for Overretten, er Arrestanten Mads Peder Poulsen, der er født den 22 Juni 1890, og som ikke er funden tidligere straffet, sat under Tiltale for Meddelagtighed i Brandstiftelse.

Efter at Arrestanten havde paabegyndt Afsoningen af den neden-

nævnte ham ved Underretsdømmen ikendte Straf, fremsatte han Anmodning om Appel af Dømmen, og i Overensstemmelse med Justitsministeriets Skrivelse af 10 September d. A. er Sagen derefter indanket her for Retten.

Ved Syvtiden om Aftenen den 27 Februar d. A. opstod der Ild i en af Udlængerne til den Arrestanten tilhørende Gaard »Bøgelund« af Langsted By, og idet Ilden bredte sig, nedbrændte saavel denne Længe som Gaardens øvrige Bygninger, hvorhos der med Gaarden brændte forskelligt Arrestanten tilhørende Ind- og Udbo saavelsom en Del Arrestantens Søster, Tjenestepige Marie Nielsine Poulsen, tilhørende Ejendele. Gaardens Bygninger var brandforsikrede i Østifternes Brandforsikring for ialt 7698 Kr., medens Arrestanten havde sit Løsøre forsikret i »Det lille fyenske Brandassuranceselskab for Løsøre og Effekter« for 6794 Kr.; det Marie Nielsine Poulsen tilhørende Løsøre — af hvilket forøvrigt kun en Del beroede paa Brandstedet — var forsikret i sidstnævnte Assuranceselskab for ialt 854 Kr.

Ved Branden opstod der ikke Fare for Menneskeliv eller for Ødelæggelse af andre Ejendomme end »Bøgelund«.

Om Ildens Opkomst har Arrestanten afgivet følgende Forklaring:

Efter at Nyberg ved Tretiden om Eftermiddagen den fornævnte Dag var kommen kørende til »Bøgelund« med Fisk og havde spist sammen med Familien paa Gaarden, gik han og Arrestanten, der forinden havde været ene sammen ude i Gaardens Mark eller Have, ved Sekstiden over i Loen for at skære noget Hakkelse, som Nyberg skulde have i Betaling for den af ham leverede Fisk. De arbejdede først en Tid lang for at faa en Møtrik paa Hakkelsemaskinen løs og brugte i dette Øjemed en Dunk Petroleum og en fra Køkkenet hentet Lampe, nemlig en almindelig Køkkenlampe med Glasbeholder, som var anbragt i en Blikfod, paa hvis bageste Side var fastloddet en ca. $\frac{3}{4}$ Tomme bred og ca. $1\frac{1}{2}$ Kvarter lang Metalskinne, hvorpaa var anbragt en løs Metalskærm, og hvori der foroven var et Hul til at hænge Lampen i, idet de overhældte Møtrikken med Petroleum, medens Lampen blev holdt under. Under dette Arbejde dryppede der Petroleum ned paa Lampen, og da der opstod Ild i dette, hvilken Ild Arrestanten imidlertid fik slukket, gik Arrestanten tilbage til Køkkenet for at hente en Lygte, idet han ansaa det for risikabelt at bruge Lampen mere i Loen. Lygten var imidlertid i en saadan Tilstand, at den ikke kunde bruges, og Arrestanten gik derfor atter med Køkkenlampen over i Loen, hvor han paany tændte den og satte Glasset paa, hvorefter den brændte godt. Hakkelsemaskinen blev nu gjort færdig til Brug, og Lampen blev derpaa af Nyberg og Arrestanten i Forening hængt op paa Væggen ligefor over Maskinen, idet Arrestanten, efter at det havde vist sig, at Hullet i Metalskinnen var saa lille, at det ikke kunde gaa over Hovedet paa et forhaandenværende Søm, stak det løse Søm ind gennem Hullet og derefter slog det fast i en Vægstolpe i en saadan Højde fra Gulvet, at der var godt 1 Alen fra Lampeglassets Overkant til de Slydestænger med derpaa liggende Havrerivning, der fandtes over Loen. Efter at Arrestanten og Nyberg havde skaaret en Del Hakkelse, lagde Arrestanten Mærke til, at der over Lampeglasset bevægede sig noget, formentlig Varmebølger, og han, der blev bange for Lampen og ikke

vilde have den hængende mere der, gik nu over i Stuehuset, hvor han gav sig til at gøre Lygten i Stand til Brug, men inden han var færdig hermed, kom Nyberg løbende over Gaarden og raabte, at det brændte over Lampen, hvorefter Arrestanten og de andre Tilstedeværende løb hen til Loen, hvor Arrestanten tog en Spand Vand, han havde ladet hensætte der for det Tilfælde, at der skulde ske Ildløs under det forommeldte Arbejde med at gøre Hakkelsemaskinen i Stand, og forsøgte at slukke Ilden, hvad imidlertid ikke lykkedes ham.

Under den i Anledning af Branden indledede Undersøgelse har Nyberg, efter at der ved Husundersøgelse hos ham var fundet gemt paa Loftet i hans Hus et Beløb af 165 Kr., tilstaaet, at han har paa- sat Ilden, idet han, efter at Arrestanten som før nævnt havde forladt ham, strøg en Tændstik af en Æske med saadanne, han kort forinden havde faaet af Arrestanten, og holdt den op mod det Halm, der hang ned fra Slyderne lige over Lampen, hvorefter han straks løb ud og kaldte paa Arrestanten. Han forklarede derhos, at han havde gjort dette i Henhold til en under følgende nærmere Omstændigheder truffen Aftale mellem ham og Arrestanten: Denne havde ofte talt om, at det var bedst at faa Gaarden brændt af, da han vilde sælge den, og han bedre kunde faa den solgt, naar dens Bygninger var flyttet fra deres daværende Plads op til Landevejen. Arrestanten havde derhos til ham udtalt, at det var bedre, at Nyberg gjorde det, end at han selv skulde gøre det, fordi man ikke saa nemt vilde tro Nyberg til det som ham selv, hvorhos Arrestanten havde tilføjet, at det skulde være en Dag, naar Vinden passede. En Dag i Vinterens Løb, da Nyberg og Husmand Christian Daniel Hansen af Romerhus var tilstede paa »Bøgelund«, udtalte Arrestanten særlig, at de, der kunde faa Gaarden til at brænde, nok skulde faa Noget — efter Nybergs seneste Forklaring 500 Kr. — for det, hvilke Penge Nyberg og Hansen efter Arrestantens Mening skulde dele. Nogle Dage før Branden fandt Sted, fik han af Arrestanten udbetalt et Beløb, nemlig de ovennævnte i hans Hus fundne Penge eller dog de 160 Kr. deraf, for at sætte Ild paa Gaarden, idet det var Meningen, at han efter Assurancens Udbetaling skulde have Resten af Dusøren, hvad dog ikke udtrykkelig blev sagt, hvorimod Arrestanten sagde, at hvis de begge blev arresterede, skulde Nyberg ikke lide noget Tab. Selve Branddagen sagde Arrestanten endelig, medens han og Nyberg gik og talte sammen ude i Haven eller i Marken: »I Dag er Vinden god«, hvilken Udtalelse Nyberg straks forstod som sigtende til Brand, og Arrestanten tilføjede, at han ikke kunde gøre det selv, men at det kunde ske, naar de skar Hakkelse, og Arrestanten saa var gaaet bort, samt at de skulde se at faa Lampen hængt op saaledes, at det kunde se ud, som om Ilden var kommen fra den. Arrestanten gentog derhos, at Nyberg ikke skulde lide noget Tab ved det. Forsaaavidt angaar det ovennævnte Beløb, har Nyberg senere ændret sin Forklaring herhen, at han ingen Penge har faaet af Arrestanten, idet han først skulde have dem, naar Assurancen var udbetalt, og han har derefter afgivet en vaklende og efter det Foreliggende usandsynlig Forklaring om, hvorfra Beløbet skriver sig.

Ovennævnte Husmand Christian Daniel Hansen af Romerhus har under Sagen edelig forklaret, at Arrestanten tidt i Efteraarets og Vin-

terens Løb har talt om, at hans Gaard kunde brænde. Saaledes udtalte han navnlig en Dag i Januar Maaned d. A., da Hansen og Nyberg var tilstede paa »Bøgelund«, at han vilde have Bygningerne paa Gaarden forandrede, og at det var rart at faa saadan noget Skidt som de daværende Bygninger brændt af, hvorefter han vilde have Gaardens Bygninger flyttet op til Landevejen, men at det jo var bedst, om han kunde faa Andre til at brænde den af, »naar det skete paa en ordentlig Maade f. Eks. ved at vælte en Lygte eller Lampe«. Han sagde derhos til Hansen og Nyberg, at der kunde tjenes en god Dusør eller Dagløn, og han nævnte en Sum, enten 4 à 500 Kr. eller 5 à 600 Kr., og sagde, at dem kunde de saa dele, idet han tilføjede, at naar det ikke var ham, der gjorde det, og det skete »paa en ordentlig Maade«, kunde Ejeren ikke mistænkes eller have noget med Branden at gøre. Ca. 14 Dage før Branden sagde Nyberg til Hansen efter dennes yderligere Forklaring, at det jo nok kunde lade sig gøre at hjælpe Arrestanten, men man maatte da sørge for at faa Pengene i Forvejen, »for ellers snyder han«.

Arrestanten har under Forhøret vedholdende benægtet Rigtigheden af disse Forklaringer og har hævdet sin Uskyldighed i den stedfundne Forbrydelse.

Ved de ovenfor refererede af Nyberg og Husmand Hansen afgivne Forklaringer saavel som ved en af Arrestantens Hustru afgiven Forklaring — selv om denne kun tages for Fyldest i det Omfang, hvori Arrestanten har erkendt dens Rigtighed — maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at Arrestantens Tanker i længere Tid har drejet sig om Gaardens Brand.

Naar nu særlig henses til Overensstemmelsen mellem Husmand Hansens og Nybergs Forklaringer om, at Arrestanten har opfordret dem til at sætte Ild paa hans Gaard, og om den Maade, hvorpaa dette skulde ske, til, at Ildspaesættelsen fandt Sted, efter at Arrestanten og Nyberg først i Forening havde ophængt den oftnævnte Lampe paa en saadan Maade, at det kunde tage sig ud, som om Branden alene skyldtes Uforsigtighed, til at Arrestanten, efter hvad Nyberg har forklaret, og Arrestanten ikke har villet benægte, kort før Brandstiftelsen overgav Nyberg en Æske med Tændstikker, samt til den Interesse, Arrestanten — der paa den Tid Branden fandt Sted sad i særdeles daarlige økonomiske Omstændigheder — kunde have i, at Gaardens Bygninger nedbrændte, medens Nyberg ikke vilde have noget forstaaeligt Motiv til at sætte Ild paa Gaarden under Forudsætning af, at han ikke gjorde dette efter Aftale med Arrestanten og for af denne at faa Betaling derfor, findes der at være tilvejebragt et efter Omstændighederne tilstrækkeligt Bevis til overfor Arrestantens Benægtelse at statuere, at den stedfundne Ildspaesættelse er sket i Henhold til den af Nyberg omfinklede Aftale mellem ham og Arrestanten og til saaledes at anse Arrestanten som Anstifter af Forbrydelsen.

Under Sagen har Østifternes Brandforsikring nedlagt Paastand om, at Arrestanten og Nyberg tilpligtes in solidum at betale Foreningen den til 7548 Kr. opgjorte Brandskadeerstatning tilligemed 10 Kr. 50 Øre i Omkostninger ved Skadens Opgørelse, ialt 7558 Kr. 50 Øre. Det lille fyenske Brandassuranceselskab har derhos nedlagt Paastand

om, at Arrestanten og Nyberg tilpligtes paa samme Maade at erstatte Selskabet Assurancesummen for de Arrestanten tilhørende opbrændte Løsøreffekter med 1853 Kr. saavel som det Beløb, Selskabet har maattet udrede i Branderstatning til Marie Nielsine Poulsen, nemlig 368 Kr., altsaa ialt 2221 Kr.

For det af Arrestanten som nævnt udviste Forhold er han ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 281, 2det Stykke, jfr. dens § 52, med en Straf, der efter Omstændighederne findes passende bestemt til Forbedringshusarbejde i 2 Aar, og bemeldte Dom vil derfor i saa Henseende være at stadfæste.

Hvad angaar de af de to Brandforsikringselskaber nedlagte Erstatningspaastande, findes den af Østifternes Brandforsikring nedlagte Paastand ikke egnet til at tages under Paakendelse, i hvilken Henseende bemærkes, at der mangler Oplysning om, i hvilket Omfang det ifølge Lov af 12 April 1889 § 1 j maatte paahvile Brandforsikringen at udrede Erstatning for den ved Branden foraarsagede Skade. Derimod vil Arrestanten være at tilpligte in solidum med Nyberg at erstatte Det lille fynske Brandassuranceelskab det Marie Nielsine Poulsen udbetalte Beløb, medens den af Selskabet iøvrigt nedlagte Paastand ikke vil kunne tages til Følge, allerede fordi Selskabet har udtalt, at det ikke vil udbetale Arrestanten nogen Erstatning, hvis han dømmes for Meddelagtighed i Brandens Opkomst. I Overensstemmelse hermed vil Underrettsdommen — ved hvilken de af Selskaberne nedlagte Paastande ere tagne til Følge — være at forandre.

Nr. 176. Højesteretssagfører Bache

mod

Peder Jørgensen (Def. Henriques),

der tiltales for Tyveri.

Hatting Herreds Ekstrarets Dom af 10 Januar 1914: Arrestanten Peder Jørgensen bør straffes med Tugthusarbejde i 2 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Zieler, 20 Kr., og til Defensor, Sagfører Finck, 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 16 Februar 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Johnsen og Sørensen, betaler Arrestanten 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Peder Jørgensen til Højesteretssagførerne Bache og Henriques 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Hatting Herreds Ekstraret indankede Sag er Arrestanten Peder Jørgensen sat under Tiltale for Tyveri.

Foruden at Arrestanten, der er født den 18 Marts 1854, forhen oftere har været straffet alene for Betleri, senest ifølge Nyborg Købstads Ekstrarets Dom af 16 Januar 1909 med Tvangsarbejde i 60 Dage, har han tidligere været anset ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 13 Februar 1889 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, ved Kriminal- og Politirettens Dom af 27 April 1889 efter Straffelovens § 253 med Fængsel paa Vand og Brød i 8 Dage, ved Løve Herreds Ekstrarets Dom af 3 Januar 1895 efter Straffelovens § 230, 1ste Stykke, og § 254, jfr. § 253, med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, ved Kriminal- og Politirettens Dom af 22 Juni 1901 efter Straffelovens § 231, 1ste Led, og efter samme Bestemmelses 2det Led, jfr. § 46, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved den kgl. Landsoverrets samt Hof- og Stadsrets Dom af 3 April 1903 efter Straffelovens § 232, 1ste Led, for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri samt efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med samme Straf, ved Holbæk Købstads Ekstrarets Dom af 17 Juni 1904 efter samme Straffebestemmelse for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri med samme Straf, ved Overrettens Dom af 8 Januar 1906 efter samme Straffebestemmelse for 6te Gang begaaet simpelt Tyveri med Tugthusarbejde i 2 Aar og ved Højesterets Dom af 7 Marts 1911 efter samme Straffebestemmelse for 7de Gang begaaet simpelt Tyveri ligeledes med Tugthusarbejde i 2 Aar.

Ved Arrestantens egen Tilstaaelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han den 23 December f. A. har tilegnet sig en Møller Jørgen Hansen tilhørende Gaas, der hang paa Muren udenfor Hansens Lejlighed i den gamle Skovriderbolig i Bygholms Have. Da Hansens Tjenestepige blev opmærksom paa Tyveriet, gjorde hun Anskrig, og Arrestanten blev indhentet af Møller Hansen, da han var i Færd med at gaa ud paa Vejen fra Haven. Medens Møller Hansen og dennes Hustru have forklaret, at Hansen tog Gaasen fra Arrestanten, har denne udsagt, at han lagde Gaasen fra sig. Arrestanten løb derefter sin Vej.

Arrestanten har forklaret, at det var hans Hensigt at betle i den gamle Skovriderbolig, og at han bankede flere Gange paa Køkkendøren,

uden at der blev lukket op. Han var efter sin Fremstilling saa beruset, at han knap erindrer, hvad der passerede, og han vil ikke være klar over, hvad der egentlig var hans Hensigt med at tage Gaasen.

Møller Hansen, der har ansat Gaasen til en Værdi af 8 Kr., mener ikke at have bemærket, at Arrestanten ved den omhandlede Lejlighed var særlig beruset.

For sit i foranførte Henseende udviste Forhold er Arrestanten ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 232, 1ste Led, for 8de Gang begaaet simpelt Tyveri med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til Tugthusarbejde i 2 Aar, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser angaaende Aktionens Omkostninger tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste.

Fredag den 20 Marts.

Nr. 134. Højesteretssagfører Møldrup

mod

Ane Sophie Petersson, født Jensen, og Hermine Carlsine Petersson (Def. Henriques),

der tiltales for Bedrageri og Falsk.

Ramsø-Tune Herreders Ekstrarets Dom af 20 September 1913: Arrestantinderne Ane Sophie Petersson, født Jensen, og Hermine Carlsine Petersson bør hver især straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og Arrestanten Frederik Christian Julius Jens Jensen med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage. De 2 Arrestantinder ville derhos have at udrede in solidum i Erstatning til Købmand Sophus A. Hansen, Frederikssund, 737 Kr. 94 Øre, Snedkermester J. Hansen, Viby, 60 Kr. 16 Øre, og Arrestantinden Ane Sophie Petersson til Frøken Margrethe Corneliussen 2240 Kr. og Frøken Rasmine Marie Rasmussen 337 Kr., hvorhos de 2 Arrestantinder ville have at udrede in solidum alle af denne Sag flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Overretssagfører Jacobsen, 60 Kr. og til Defensor, Sagfører J. P. Nielsen, 30 Kr., dog at Arrestanten Jensen in solidum med dem udreder $\frac{1}{7}$ af disse Omkostninger. De idømte Beløb at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkomme under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 26 November 1913: Underrettsdommen bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande, dog at Straffetiden for Arrestantinden Ane Sophie Petersson bestemmes til atten Maaneder, at den Købmand Sophus A. Hansen tillagte Erstatning bortfalder, og at den Erstatning, der vil være at til-

lægge Snedkermester J. Hansen, bestemmes til 60 Kr. 40 Øre. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagfører C. A. Olsen og Prokurator Juel, betaler Arrestantinderne Ane Sophie Petersson, født Jensen, og Hermine Carlsine Petersson, En for Begge og Begge for En, 30 Kr. til hver. De idømte Erstatninger at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakendelse, og i Henhold til de under denne Del af Sagen anførte Grunde, ved hvilke intet andet Væsentligt findes at bemærke end, at det i Dommen under Nr. 3 nævnte Forhold vil være at henføre under Straffelovens § 257, vil Dommen være at stadfæste, dog at Straffetiden for Tiltalte Hermine Carlsine Petersson findes at kunne nedsættes til 8 Maaneder.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden for Hermine Carlsine Petersson bestemmes til 8 Maaneder. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte, En for Begge og Begge for En, til Højesteretssagførerne Møldrup og Henriques 80 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Ramsø-Tune Herreders Ekstraret indankede Sag, der i første Instans tillige angik en Meddomfældt, Frederik Christian Julius Jens Jensen, for hvis Vedkommende Sagen ikke er appelleret, ere Arrestantinderne: Ane Sophie Petersson, født Jensen, og dennes Datter, Hermine Carlsine Petersson, der ere fødte henholdsvis den 9 April 1845 og den 9 Oktober 1869, og af hvilke ingen er funden tidligere tiltalt eller straffet, satte under Tiltale for Bedrageri og Falsk, hvilken Tiltale ved Justitsministeriets Skrivelse af 21 August d. A. er bestemt ogsaa at skulle omfatte de nedenfor ommeldte, af Arrestantinderne udviste Forhold, der ligge mere end 10 Aar tilbage i Tiden.

Ifølge Arrestantindernes Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste ere Sagens Omstændigheder følgende:

1. I Aaret 1896 indrettede Arrestantinderne et Bageri i Adserbo, men maatte efter kortere Tids Forløb opgive Driften, og blev Arrestantinden Hermine Petersson, i hvis Navn Driften gik, da erklæret fallit. I Konkursboet udgjorde Passiverne 4229 Kr., Aktiverne 453 Kr. 05 Øre. Arrestantinderne have tilstaaet, at de i et vist Omfang have skaffet sig den til at holde Virksomheden i Gang fornødne Kredit

ved Foregivende om, at Arrestantinden Hermine Petersson var velstaaende og skulde arve en rig Slægtning i Hamborg, og en af Kreditorerne, Købmand Sophus A. Hansen i Frederikssund, har forklaret, at Arrestantinden indbildte ham, at den omtalte Slægtning nu opholdt sig i København, hvor Arrestantinden Hermine Petersson skulde træffe ham for at faa Penge af ham, samt at hun senere indfandt sig hos ham (Hansen) medbringende nogle Heste, der i Virkeligheden var købte paa Kredit, men som hun foregav at have købt for de Penge, Slægtningen havde givet hende, ved hvilket Foregivende hun opnaaede en Henstand med Gældens Betaling. I hvilket Omfang, Arrestantinderne have benyttet falske Foregiverer til at skaffe sig Kredit, er imidlertid ikke nærmere oplyst, og Arrestantinden Hermine ses ikke at have udtalt sig angaaende Købmand Hansens foranrefererede Forklaring. Herefter samt da Arrestantindernes Forklaringer paa dette Punkt i det Hele ere svævende, hvorved særligt med Hensyn til Forholdet til Købmand Hansen bemærkes, at Arrestantinden Hermine under Sagen først har benægtet at have fremsat urigtige Foregiverer overfor Hansen og sluttelig har erklæret, at hun ikke »oprindeligt« har faaet Kredit hos ham ved Hjælp af falske Foregiverer, savnes der med Hensyn til dette Punkt tilstrækkeligt Grundlag til at dømme Arrestantinderne for bedrageligt Forhold, hvorfor de forsaavidt ville være at frifinde.

2. I Aaret 1904 udstedte Arrestantinden Hermine Petersson, der da ejede en Ejendom i Smørum Nedre, under 29 Januar et Skadesløsbrev til Sagfører Alfred Sørensen for Laan af indtil 2000 Kroner med Pant i den ommeldte Ejendom, hvori alt indestod 2 Prioriteter, med Inventar og Besætning, hvilken sidste ifølge Skadesløsbrevet skulde bestaa af mindst 7 Køer, 3 Heste og 6 Svin. Arrestantinden, der maa antages, medens hun ejede den ommeldte Gaard, i det Hele at være optraadt under Navnet Carla Petersen, underskrev ogsaa Skadesløsbrevet med dette Navn, hvilket imidlertid under Hensyn til det alt Anførte og til Ligheden mellem Navnene »Carlsine« og »Carla« samt »Petersen« og »Petersson«, og da det ikke er oplyst, at der med Underskriften paa den angivne Maade har været forbunden nogen retsstridig Hensigt, ikke vil kunne tilregnes hende som Falsk. Da Sagfører Sørensen under hendes økonomiske Vanskeligheder truede med Eksekution, benyttede hun en hende indrømmet Henstand til hemmelig at rømme bort fra Ejendommen, og ved den kort efter følgende Udlægsforretning viste der sig at mangle af den garanterede Besætning: 3 Køer, 1 Hest og samtlige Svin, og af det paa Gaarden hidtil værende Inventarium: 1 Vogn og 1 Slaamaskine. Sagfører Sørensen har anslaaet det ham herved tilføjede Tab til ca. 1000 Kr., men har ikke under Sagen nedlagt Paastand paa Erstatning.

Arrestantinden har tilstaaet, at hun af det Manglende til egen Fordel har disponeret over 1 Ko, 1 So, 1 Hest, 3 smaa Svin og Inventariegenstandene, medens hun ikke ses at have afgivet nærmere Forklaring om, hvorvidt det er med hendes Vidende og Villie, at de øvrige pantsatte Genstande, der manglede, ere bortførte.

Da der ved Paadømmelsen vil være at gaa ud fra, at Arrestantinden ved Pantsætningen ejede de pantsatte Genstande, idet Arrestantinden ikke har gjort Andet gældende under Sagen, og der ej heller

iøvrigt er fremkommet tilstrækkeligt til, at noget Andet kan antages, vil Arrestantinden for det af hende tilstaaede Forhold være at anse efter Straffelovens § 253, medens det om Moderens mulige Medskyld i samme under Sagen Oplyste savner tilstrækkelig Bestemthed til, at der herfor vil kunne paalægges sidstnævnte Arrestantinde Strafansvar.

3. I 1907 købte Arrestantinderne i Forening af Murmester A. F. Knudsen af Frederiksberg Ejendommen »Birkemosegaard«, Matr. Nr. 4 a og 4 b af Over Draaby, Draaby Sogn. De havde saa at sige ingen Driftskapital; men ved at foregive, at Arrestantinden Hermine Petersson i København havde en rig Onkel, en Vekselerer Moyel, som skulde bo hos dem, bevægede Arrestantinderne Knudsen til at nøjes med en kontant Udbetaling af 3000 Kroner samt Udstedelse af en til Juni Termin 1915 fra Kreditors Side uopsigelig Panteobligation med Pant i Ejendommen og den paa samme værende, nærmere specificerede Besætning for den Del af Restkøbesummen, der ikke skulde berigtiges ved Overtagelse af de i Ejendommen indestaaende Prioriteter. Arrestantinderne optraadte her under Navnet Jensen Petersen og undertegnede sig saaledes paa den nysnævnte, den 26 September 1907 udstedte Panteobligation. Under Hensyn til, at Moderens Pigenavn er Jensen, skønnes det imidlertid betænkeligt at tilregne Arrestantinderne deres Forhold ved Underskriften som Falsk, idet det ikke er oplyst, at de ved Underskriften tilsigtede noget retsstridigt. Da den kontante Del af Købesummen skulde udbetales, maatte Sælgeren for at faa denne gaa ind paa at lade sin Obligation rykke tilbage for et Laan paa 4000 Kroner, som Arrestantinderne optog i Ejendommen. Den til Knudsen skyldige Pantegæld skulde efter Obligationen afdrages med 100 Kroner maanedlig; men efter Knudsens Forklaring fik han kun et Afdrag betalt, medens Arrestantinderne iøvrigt søgte at holde ham hen med Udflugter, og da Ejendommen, efter at der i Sommeren 1908 var blevet gjort Udlæg i den af foranstaaende Panthavere, blev solgt ved Tvangsauktion, mistede Knudsen Resten af sit Tilgodehavende.

For deres nævnte Forhold ville Arrestantinderne, da Knudsen maa antages i hvert Fald delvis at have ladet sig bestemme af deres usande Foregivender, være at anse efter Straffelovens § 251.

Medens Arrestantinderne endnu drev den her nævnte Gaard, købte Arrestantinden Hermine Petersson en Gaard i Ballerup, til hvilken hun lod henbringe 2 Køer, 3 Svin og 1 Hest af den til »Birkemosegaard« hørende Besætning.

Da det imidlertid ikke under Sagen er oplyst, at hun derved har bragt Besætningen ned under den Størrelse, denne ifølge fornævnte til Knudsen udstedte Panteobligation skulde have, vil der ikke herfor kunne paalægges hende noget Strafansvar.

4. I Efteraaret 1911 indledede Arrestantinderne, som ved denne Lejlighed for første Gang kaldte sig henholdsvis Ina og Hermanda

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 5—6.

Fredag den 20 Marts.

Pearson, Forhandling med Gaardejer Hans Jørgensen om Køb af dennes Ejendom, Matr. Nr. 2 a af Søster Svenstrup By, Daastrup Sogn, og bevægede Jørgensen til at sælge Arrestantinden Hermine Petersson Ejendommen for 15,900 Kroner, der skulde berigtiges ved Overtagelse af to paa Ejendommen hvilende Prioriteter, saaledes at der i Juni Termin 1912 skulde til Andenprioritetshaverne, Aktieselskabet Banken for Ringsted og Omegn, erlægges et Afdrag af 900 Kr. Handelen fuldbyrdes ved Købekontrakt af 23 November 1911, som Arrestantinden Hermine Peterson falskelig underskrev med det nævnte opdigtede Navn. Da Arrestantinderne i Juni Termin 1912 ikke kunde betale det stipulerede Afdrag, trak de Tiden ud, idet Arrestantinden Ane Petersson foregav at have 6—7000 Kroner indestaaende i en Ejendom i Malmø, og at Arrestantinden Hermine Petersson skulde arve en halv Million efter en Onkel, samt at hun var bleven forlovet med en meget velhavende Mand. Den 21 September s. A. blev der af Banken gjort Udlæg i Ejendommen med tilhørende Besætning, Inventar, Avl og Afgrøde for ialt 6226 Kr. 98 Øre; en samme Dag paa-begyndt Udlægsforretning for Arrestantinden Hermine Peterssons Gæld til Købmand Herman Johansen i Roskilde, opgjort til 247 Kr. 69 Øre, standsedes ved, at Arrestantinden Ane Sophie Petersson paatog sig Selvskyldnerkaution for Gældens Betaling inden 10 Oktober s. A. — ved hvilken Lejlighed hun i Fogedprotokollen falskelig underskrev sig med det ovennævnte Navn Ina Pearson —, men kontinueredes, da Beløbet fremdeles ikke indgik, den 3 Februar 1913, hvorved Johansen for 265 Kr. 22 Øre erholdt Udlæg saavel i Ejendommen med Besætning, Inventar, Avl og Afgrøde som i en Del Arrestantinden Hermine Petersson tilhørende Løsøre. Den 11 December 1912 blev der givet en anden af Sidstnævntes Kreditorer, Snedkermester J. Hansen af Viby, Udlæg for 223 Kr. 36 Øre i hende tilhørende Løsøre, og endelig blev der den 3 Februar 1913 givet Købmand P. Pedersen af Birkede Udlæg i en Del Arrestantinden Ane Sophie Petersson tilhørende, paa den heromhandlede Ejendom beroende Løsøre for et Tilgodehavende af 99 Kr. 63 Øre. Trods de Arrestantinderne saaledes overgaaede Eksekutioner bortsolgte de i Oktober 1912 for ca. 100 Kr. af den paa Gaarden værende Sæd og i den følgende Tid nogle Svin.

Efter at der dernæst til den 4 Marts 1913 var berammet en Tvangsauktion over det til fornævnte Snedkermester Hansen Udlagte, forlod Arrestantinderne Natten før denne Dag hemmelig Gaarden, med-

tagende af de udlagte Effekter i alt Fald 3 Heste, 1 Vogn, 2 Senge med Madrasser og 1 Servante. Af Hestene var den ene, der var købt paa Købekontrakt, men ikke fuldt betalt og derfor endnu undergIVEN Sælgerens, Frugthandler her af Staden Peter Espersens Ejendomsret, ved Arrestantindernes Ankomst til København saa medtaget, at den blev solgt til Slagtning for 80 Kr., som de maa antages at have forbrugt til at leve for samt til Husleje og Staldleje.

Af de ved Arrestantindernes herommeldte i Forening foretagne Transaktioner Besvegne har Snedkermester Hansen, hvis Resttilgodehavende er opgjort til 60 Kr. 40 Øre, paastaaet sig dette Beløb tilkendt i Erstatning, og denne Paastand er ved Underretsdommen tagen til Følge, dog at Erstatningen — som det maa antages — ved en Føjtagelse er fastsat til 60 Kr. 16 Øre, hvilket Beløb Arrestantinderne ere tilpligtede at betale in solidum.

Arrestantindernes herommeldte Forhold vil være at henføre under Straffelovens §§ 251, 253 og 275, jfr. § 268, 1ste Led, de to sidstnævnte Paragraffer for Arrestantinden Ane Sophie Peterssens Vedkommende tildels sammenholdt med § 52.

5. Det er oplyst, at Arrestantinderne have haft en lille Indtægt ved, at Arrestantinden Ane Sophie Petersson gik omkring og solgte Malerier, som hendes Datter havde malet. Ved et Besøg Førstnævnte i den Anledning i Marts 1912 aflagde Husbestyrerinde Margrethe Corneliussen, indbildte hun denne, at hun — Arrestantinden, som her kaldte sig Saron Jensen og opgav at bo i Taarnby paa Amager — nu paa sine gamle Dage skulde have det godt, idet hun havde faaet Meddelelse om, at der i Hamborg var tilfaldet hende en Arv paa 80,000 Kr. efter en Vekselerer Noll. Ved Løfte om at gøre Frk. Corneliussen til sin Universalarving og om at give hende Halvdelen af Arven, naar denne blev udbetalt, fik hun derefter Frk. Corneliussen til at laane sig 525 Kr. til Penge og Udstyr til en Rejse til Hamborg, hvor Arven skulde hentes. Cirka 8 Dage efter foregav Arrestantinden at være syg og fik derfor af Frk. Corneliussen 220 Kr. til Laans og i Løbet af de følgende Dage yderligere ca. 200 Kr. i mindre Beløb, bl. a. til derfor at leje en Lejlighed, i hvilken Arrestantinden og Frk. Corneliussen skulde bo sammen. Da der derpaa hengik nogen Tid, i hvilken Sidstnævnte ikke hørte fra Arrestantinden, fattede hun Mistanke og tilskrev derfor det danske Generalkonsulat i Hamborg, gennem hvilket hun i April s. A. erfor, at der ikke i nævnte By i de sidste Maaneder var død nogen Person af Navnet Noll. Ikke desto mindre lykkedes det Arrestantinden, da hun i September eller Oktober s. A. paany indfandt sig hos Frk. Corneliussen, ved Foregivende om paa fordelagtige Vilkaar at have købt en Gaard ved Hedehusene at bevæge hende til at laane sig først 125 Kr., for hvilke Arrestantinden udstedte et — med »S. Jensen«, hvorved sigtedes til det ovennævnte falske Navn, underskrevet — Bevis saalydende:

»Volmer Kjærs Ale

Taarnby

Amager

Modtaget af Fr. Korneliussen
som Laan 100 25 Kroner
den 2. Oktober 1912,

derpaa i Løbet af nogle Dage i alt 1100 Kr. Endelig indbildte Arrestantinden i November s. A. Frk. Corneliussen, at hun nu skulde ned og hente Arven, og opnaede derved at laane 70 Kr. til Rejsepenge og Indløsning af Tøj.

Frøken Corneliussen har paastaet sig tilkendt Erstatning for de hende franarrede Beløb, og denne Paastand er ved den indankede Dom tagen til Følge, saaledes at Arrestantinden Ane Sophie Petersson er tilpligtet at betale hende 2240 Kr.

For det af hende i herommeldte Henseende udviste Forhold vil Arrestantinden, hvem der ikke vil kunne paalægges Strafansvar efter Bestemmelserne om Dokumentfalsk for Benyttelsen af Underskriften »S. Jensen«, idet hendes Pigenavn er A. S. Jensen, være at anse efter Straffelovens § 251.

6. Af Tjenestepige Rasmine Marie Rasmussen har Arrestantinden Ane Sophie Petersson, der overfor hende kaldte sig Ida Gregersen, og som ved forskellige falske Foregivender havde vakt hendes Deltagelse, i September 1911 laant 5 Kr., som hun angav at skulle bruge til Flytningsudgifter. Den 10 August 1912 kom hun atter til Rasmine Rasmussen og fik hende til at laane sig 16 Kr. til at skaffe sig en Lejlighed for, idet Arrestantinden indbildte hende, at der var tilfaldet Arrestantinden en Arv paa 17,000 Kr., som hun ikke kunde faa udbetalt, før hun fik et fast Opholdssted. Den 13 s. M. bevægede Arrestantinden endelig ved Løfte om at indsætte Rasmine Rasmussen som sin Arving, hende til at overlade sig en Bankbog, hvorpaa indestod 326 Kr., hvorefter Arrestantinden paa samme hævede 316 Kr.

Rasmine Rasmussen har nedlagt Paastand paa Erstatning af de hende franarrede Beløb, og ved Underrettsdommen er Arrestantinden Ane Sophie Petersson i Henhold hertil tilpligtet at betale hende 337 Kroner.

For sit herommeldte Forhold — hvorved bemærkes, at Sagens Oplysninger ikke give tilstrækkelig Føje til at statuere, at hun mod bedre Vidende har hævet et større Beløb end hende tilladt af det paa den ovennævnte Bankbog indestaaende — [vil hun] være at anse efter Straffelovens § 251.

7. Arrestantinden Hermine Carlsine Petersson købte den 8. Marts d. A. af N. P. Thomsen her i Staden et til 47 Kr. ansat Kostume, bl. a. paa Vilkaar at det først skulde blive hendes Ejendom, naar hele Købesummen var betalt.

Da hun — med Rette — ansaa sig eftersøgt af Politiet, opgav hun vel rigtig Bopæl, men erklærede i Strid med Sandheden at hedde Hildur Jensen — ved hvilket Navn hun maa antages ikke at have sigtet til nogen bestemt, hende bekendt Person —, og med dette Navn underskrev hun falskelig en i Anledning af Købet samme Dag oprettet Kontrakt.

Ved hendes den 10 s. M. skete Anholdelse havde hun ikkun afbetalt 14 Kr. paa Kostumet, der imidlertid endnu var i hendes Besiddelse og derefter er udleveret Sælgeren.

Arrestantinden vil herfor være at anse efter Straffelovens § 275, jfr. § 268, 2det Led.

Den af Arrestantinderne i Henhold til alt det anførte forskyldte Straf findes ved Underrettsdommen passende bestemt til Forbedringshusarbejde, men Straffetiden, der ved Dommen er bestemt for hver især til 1 Aar, findes for Arrestantinden Ane Sophie Petersen at burde fastsættes til 18 Maaneder. Med denne Ændring vil bemeldte Dom, ved hvilken det rettelig er paalagt Arrestantinden Ane Sophie Petersson at betale Frøkenerne Corneliusen og Rasmussen de ovennævnte Beløb i Erstatning, og ved hvis Bestemmelse om Aktionens Omkostninger i første Instans, der er paalagte Arrestantinderne in solidum, for en Syvendels Vedkommende dog in solidum med Meddomfældte Jensen, det for Arrestantindernes Vedkommende maa have sit Forblivende, saaledes, for saa vidt paaanket er, være at stadfæste, dog at Bestemmelsen om den Købmand Sophus A. Hansen tillagte Erstatning bortfalder, og at den Erstatning, som Arrestantinderne rettelig er tilfundne in solidum at betale Snedkermester J. Hansen, vil være at fastsætte til 60 Kr. 40 Øre.

Nr. 139. Højesteretssagfører Møldrup

mod

Albert Thorvald Christensen og Einer Lorentz Henry Carstensen (Def. Hansen),

der begge tiltales for Tyveri, Forsøg paa denne Forbrydelse og Hæleri.

Maribo Købstads Ekstrarets Dom af 23 September 1913: Arrestanterne Albert Thorvald Christensen, Einer Lorentz Henry Carstensen, Leonard Camillo Kramer, Svend Aage Jerome Gerlach Hansen og Karl Morten Valdemar Frederiksen samt de Tiltalte Lothar Romeo Dusingus Frithjof Gerlach Hansen og Sven Aage Pedersen bør straffes, Arrestanterne Christensen, Carstensen og Kramer med Forbedringshusarbejde henholdsvis i 18 Maaneder, 15 Maaneder og 10 Maaneder, Arrestanterne Hansen og Frederiksen samt de Tiltalte Hansen og Pedersen med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i henholdsvis 100 Dage, 50 Dage, 20 Dage og 14 Dage. Arrestanterne og de Tiltalte betale, En for Alle og Alle for En, Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører S. Bang, og Defensor, Sagfører J. P. Hansen, henholdsvis 80 Kr. og 50 Kr., dog Arrestanten Carstensen ikke udover $\frac{30}{32}$, Arrestanten Christensen ikke udover $\frac{16}{32}$, Arrestanten Kramer ikke udover $\frac{8}{32}$, Arrestanten Frederiksen ikke udover $\frac{4}{32}$, Arrestanten Hansen ikke udover $\frac{2}{32}$, Tiltalte Hansen ikke udover $\frac{1}{32}$ og Tiltalte Pedersen ikke udover $\frac{2}{32}$. I Medfør af Bestemmelserne i Kapitel 3 i midlertidig Straffelov af 1 April 1911 udsættes Fuldbyrdselsen af de Arrestanten Frederiksen, de Tiltalte Lothar Hansen og Svend Aage Pedersen idømte Straffe og efter Forløbet af 5 Aar efter denne Doms Afsigelse bortfalder de, alt saafremt de i nævnte Lov anførte Betingelser overholdes, og for Arrestanten Frederiksens Vedkommende, at han

underkaster sig Tilsyn af Foreningen Fængselshjælpen og indtil sit fyldte 21de Aar følger de ham af denne Forening givne Forskrifter. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 10 December 1913: Arrestanterne Albert Thorvald Christensen, Einer Lorentz Henry Carstensen og Leonard Camillo Kramer bør straffes med Forbedringshusarbejde, Christensen i to Aar, Carstensen i 18 Maaneder og Kramer i et Aar. Saa bør Arrestanterne og En for Alle og Alle for En betale Aktionens Omkostninger, derunder de ved Underrettsdommen fastsatte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Mich. Carlsen og H. F. Helweg-Larsen, 40 Kroner til hver, dog at Arrestanten Christensen ikke udreder over $\frac{15}{27}$, Arrestanten Carstensen ikke udover $\frac{26}{27}$ og Arrestanten Kramer ikke udover $\frac{9}{27}$ af Aktionsomkostningernes samlede Beløb. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakendelse og i Henhold til de i den indankede Dom under denne Del af Sagen for de Tiltalte Albert Thorvald Christensens og Einer Lorentz Henry Carstensens Vedkommende anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte Albert Thorvald Christensen og Einer Lorentz Henry Carstensen, En for Begge og Begge for En, til Højesteretssagførerne Møldrup og Hansen 80 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Maribo Købstads Ekstraret hertil indankede Sag, der i 1ste Instans tillige angik fire Medtiltalte, for hvis Vedkommende Sagen ikke er appelleret, tiltales Arrestanterne Albert Thorvald Christensen, Einer Lorentz Henry Carstensen og Leonard Camillo Kramer for Tyveri samt Forsøg paa denne Forbrydelse og Hæleri.

Arrestanten Christensen er født den 11 April 1893 og ifølge Dom anset ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 13 August 1912 efter Straffelovens § 228, jfr. midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage.

Arrestanten Carstensen er født den 7 Maj 1895 og anset ved samme Rets Dom af 19 Oktober 1912 efter Straffelovens § 228, § 229, 4°, jfr. § 46 og § 275, jfr. § 270, samtlige disse §§ sammenholdt med Straffe-

lovens § 37 og midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 15, 3die Stykke, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage.

Ved deres egen Tilstaaelse i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste er Arrestanterne overbeviste om at have gjort sig skyldige i følgende Forhold:

I Løbet af Februar og en Del af Marts Maaned 1913 har Arrestanten Kramer frastjaalet Gymnastiker Oscar Poulsen i mange forskellige Gange en Del Sølvgenstande, en Guldring og 6 Servietter til samlet Værdi 33 Kr. Det stjaalne fandtes frit fremme i Bestjaalnes Lejlighed, hvortil Arrestanten havde uhindret Adgang, idet han af sin Fader, der havde Opsyn med Lejligheden, havde faaet Tilladelse til at overnatte i denne, til hvilket Øjemed han hver Aften fik Nøglen til Lejligheden udleveret.

Under ganske tilsvarende Omstændigheder har samme Arrestant i Forening med Arrestanten Carstensen i Tiden fra sidst i Marts til Midten af April 1913 fra samme Lejlighed i mange forskellige Gange stjaalet en stor Del Poulsen tilhørende, frit fremme eller i uafaaesede Gemmer beroende Effekter, deriblandt navnlig Tæpper, Duge, Lagner, Haandklæder, Servietter, en Bordklokke, en Dolk m. m. til samlet Værdi ca. 122 Kr.

Medens alle tre Arrestanter ved Paasketid 1913 opholdt sig i Nykøbing paa Falster, har Arrestanten Carstensen frastjaalet Herreekviperingshandler Karl Nielsen en til 2 Kr. vurderet Hue, der fandtes frit fremme i Nielsens Butik, hvor Arrestanten havde indfundet sig for at betle.

Under samme Ophold stjal Arrestanten Carstensen den 21 Marts 1913 om Aftenen en Herreekviperingshandler Lars Bernth tilhørende, til 2 Kr. vurderet Kasket ved at række Haanden ind gennem et ikke tillukket Vindue til Bernths Butik, indenfor hvilket Kasketten fandtes frit fremme.

Den paafølgende Nat skaffede Arrestanterne Carstensen og Christensen sig ved Indstigning gennem et Vindue i tyvagtig Hensigt Adgang til samme Butik, hvor de derefter stjal fire Par Støvler, en Del Cigarer og nogle Slips, der beroede frit fremme og er vurderet til ialt 55½ Kr. Endvidere gjorde Arrestanten Christensen forgæves Forsøg paa at aabne et Kassekontrolapparat i Butikken for at stjæle Penge.

For saa vidt Arrestanterne Carstensen og Christensen fremdeles under dette Ophold i Nykøbing paa Falster nogle Gange har frastjaalet Smedemester Reinhold Westmann og Restauratør Chr. Skytte Spise- og Drikkevarer, findes det, uanset at nogle af Varerne ikke synes at være fortærede paa Stedet, under de foreliggende lidet fuldstændige Oplysninger betænkeligt at henføre dette Forhold under Straffelovens § 228, og da der ej heller bliver Spørgsmaal om at anvende Straffelovens § 235, idet de Bestjaalne har erklæret ikke at ønske Forholdet gjort til Genstand for Paatale, findes Arrestanterne for saa vidt at maatte frifindes.

I April Maaned 1913 har Arrestanten Carstensen gjort sig skyldig i Hæleri ved i to forskellige Gange af nogle ikke tilstedekomne Per-

soner at modtage ialt 4 Ure til samlet Værdi 48 Kr., skønt han vidste, at de vare stjaalne. Senere, en Gang i samme Maaned, har Arrestanten, medens han opholdt sig i en af de paagældende Personers Logi, stjaalet et der frit fremme beroende, til 12 Kr. vurderet Ur, der maa antages at have hidrørt fra samme Tyveri som de af Arrestanten modtagne Ure.

I Løbet af April Maaned har samme Arrestant endvidere i to forskellige Gange frastjaalet henholdsvis Snedkersvend Alfred Andersen et til 35 Øre vurderet Stemmejern, der fandtes henlagt frit fremme i et Butiksvindue, hvis Rude paa Grund af Reparation manglede, og Cyklereparatør Valdemar Knudsen, hos hvem Arrestanten da var ansat, en Del Værktøj, en Cyklelygte og nogle Cykleslanger, hvilke til ialt 7 Kr. vurderede Effekter fandtes frit fremme paa Bestjaalnes Værksted, hvortil Arrestanten havde uhindret Adgang.

I samme Tidsrum har samme Arrestant fremdeles stjaalet en til 1 Kr. vurderet Cyklelygte fra en Cykle, der henstod i en Gaard i Gothersgade her i Staden, hvortil der var uhindret Adgang, samt en Nat paa en Trappegang ved Nørrevold her i Staden ved Lommetyveri frastjaalet en ham ubekendt Mandsperson en gammel Portemonnø med Indhold, ca. 13 Kr. kontant.

Den 10 April om Aftenen har Arrestanterne Carstensen og Kramer i Forening med en af de i 1ste Instans medtiltalte Personer frastjaalet Stereotypør Carl Johan Rasmussen en til 30 Kr. vurderet Cykle, der henstod paa Gaden ud for en Ejendom i Lille Kongensgade her i Staden.

Den 26 s. M. om Aftenen frastjal Arrestanterne Carstensen og Christensen i Forening med en anden af de i 1ste Instans medtiltalte Personer Kaffehandler Bertel Sørensen en til 90 Kr. vurderet Cykle, der henstod ud for en Ejendom paa Vodroffsvej paa Frederiksberg.

En Eftermiddag i samme Maaned skaffede de samme to Arrestanter sig i tyvagtig Hensigt ved med Vold at frabryde en for Døren anbragt Hængelaas Adgang til et Loftskammer i Ejendommen, Vingaardsstræde Nr. 22 her i Staden, hvor de derefter stjal en til 8 Kr. vurderet Promenadevogn.

En Eftermiddag i Slutningen af samme Maaned skaffede de samme to Arrestanter sig i tyvagtig Hensigt, idet de ved Hjælp af falske Nøgler oplukkede tre aflaaede Døre, Adgang til et Loftskammer i Ejendommen Skjoldsgade Nr. 9 her i Staden, hvor de derefter stjal en frit fremme beroende, til 1 Kr. vurderet Messingkedel.

En Aften, ligeledes i Slutningen af samme Maaned, stjal de samme to Arrestanter en til 1 Kr. vurderet Cyklelygte, der fandtes paa en ud for Ejendommen Gothersgade Nr. 129 her i Staden henstaaende Cykle.

Den 2 Maj 1913 om Eftermiddagen skaffede alle tre Arrestanter sig i Forening med en af de i 1ste Instans medtiltalte Personer i tyvagtig Hensigt ved Hjælp af falsk Nøgle Adgang til en Lejlighed paa 3dje Sal i Baghuset til Ejendommen St. Pederstræde Nr. 41 her i Staden, hvor de derefter stjal en Del frit fremme beroende, til ialt 5 Kr. vurderede Beklædningsgenstande, to Skeer og en Gaffel.

Den 3 s. M. om Eftermiddagen skaffede Arrestanterne Christensen og Carstensen sig i tyvagtig Hensigt ved med Vold at frabryde den for Døren anbragte Hængelaas Adgang til et Loftskammer i Ejendommen

Malmøgade Nr. 11 her i Staden, hvor de derefter stjal en Kuffert, en Dug og tre Tæpper, der fandtes frit fremme og er vurderet til ialt 24 Kr. . . .

Den følgende Dags Eftermiddag begav Arrestanterne Christensen og Carstensen sig, medens Arrestanten Kramer efter Aftale blev staaende i Porten for at holde Vagt, i tyvagtig Hensigt og medbringende en Skruetrækker for dermed at opbryde aflaaede Kvistkamre, op i Ejendommen Linnésgade Nr. 27 her i Staden, men de maatte, da de blev forstyrrede, forlade Ejendommen uden at faa foretaget videre.

Den 5 s. M. om Eftermiddagen skaffede Arrestanterne Christensen og Carstensen sig i tyvagtig Hensigt ved med Vold at frabryde en for Døren anbragt Hængelaas Adgang til et Loftskammer i Ejendommen Rosendalsgade Nr. 15 her i Staden, hvor de derefter stjal dels en frit fremme beroende Haandkuffert, dels forskellige Beklædningsgenstande og Stoffer samt Smykker, der fandtes i en aflaaet Kuffert, som de opbrød.

Arrestanten Kramer har gjort sig skyldig i Hæleri, idet han af det stjaalne, der ialt er vurderet til 44 Kr., har modtaget to Skørter af Værdi 4 Kr., skønt han vidste, at de var stjaalne.

Den 7 s. M. om Formiddagen skaffede Arrestanterne Christensen og Carstensen sig i tyvagtig Hensigt paa tilsvarende Maade Adgang til et Kælderrum i Ejendommen Sagasvej Nr. 12 paa Frederiksberg, hvor de stjal et frit fremme beroende, til 5 Kr. vurderet Skind. Senere s. D. stjal de samme Arrestanter i Forening med en af de i 1ste Instans medtiltalte Personer fra samme Kælderrum, der nu stod uafaaet, som de havde forladt det — som det maa antages, uden at de da havde tænkt paa nyt Tyveri derfra — endnu et Skind, der ligeledes fandtes frit fremme og er vurderet til 12 Kr.

I Løbet af samme Dag frastjal de samme Arrestanter endvidere Trikotagehandler P. Christensen et til 3 Kr. vurderet Par Benklæder, der hang som Skilt frit fremme udenfor hans Butik i Ejendommen Smallegade Nr. 54 paa Frederiksberg, ligesom de ogsaa i Forening med den nysnævnte Medtaltale i tyvagtig Hensigt uhindret indfandt sig i Skuespiller Ludvig Bjørnbaks Lejlighed paa 5te Sal i Ejendommen Rosenborggade Nr. 6 her i Staden, som de imidlertid maatte forlade med uforrettet Sag, idet de blev forstyrrede ved Folks Tilstedekomst.

Den 8 s. M. om Formiddagen skaffede de samme Arrestanter sig, som det maa antages i Forening med en anden af de i 1ste Instans medtiltalte Personer, i tyvagtig Hensigt ved at opbryde Døren med Vold Adgang til et Loftskammer i Ejendommen Classensgade Nr. 19 her i Staden, hvor de derefter stjal en frit fremme beroende til 15 Kr. vurderet Ulster, hvorhos de forgæves søgte at opbryde en derstaaende aflaaet Kuffert.

For saa vidt Arrestanten Carstensen har tilstaaet samme Formiddag fra Café Grandvilles Køkken i Ejendommen Købmagergade Nr. 22 her i Staden, hvortil han havde uhindret Adgang, at have stjaalet 10 tomme Flasker, vil dette iøvrigt ikke nærmere oplyste Forhold ikke kunne tilregnes Arrestanten til Straf, idet det i hvert Fald findes betænkeligt at henføre det under nogen anden Bestemmelse end Straffelovens § 235, og der ikke fra Bestjaalnes Side foreligger Begæring om Paatale.

Efter at Arrestanterne Christensen og Carstensen derpaa i Forening med en af de i 1ste Instans medtiltalte Personer havde begivet sig paa Omvandring i Sjælland og paa Falster og Lolland, har de i Tiden, indtil de den 13 Maj 1913 blev anholdte i Maribo, gjort sig skyldige i følgende Tyverier:

Under Ophold i Næstved, antagelig den 10 Maj, frastjal Arrestanten Carstensen Hotelvært Blicher-Hansen et til 3 Kr. vurderet Par Støvler, der fandtes frit fremme i en Entré, hvortil der var uhindret Adgang.

Den 12 s. M. indfandt Arrestanterne Christensen og Carstensen sig i tyvagtig Hensigt ved en Gaard paa Østergade i Maribo, i hvilken Arrestanten Carstensen tidligere samme Aften havde knust en Vinduesrude for at kunne begaa Tyveri ved Indstigning gennem Vinduet. De opgav dog deres Forsæt, da der var Folk ved Ejendommen.

Den 13 s. M. ved Middagstid frastjal Arrestanten Carstensen Firmaet Konkurrenten et til 9 $\frac{1}{2}$ Kr. vurderet Par Støvler, der fandtes frit fremme som Skilt udenfor Firmaets Butik paa Vestergade i Maribo.

For saa vidt der endelig under Sagen har været Spørgsmaal om, at Arrestanten Carstensen skal have stjaalet et Par Støvler fra et Kælderlokale i Nykøbing paa Falster, og at han og Arrestanten Christensen skal have gjort Forsøg paa Indbrudstyveri i en Smedie tæt udenfor Saksøbing, er der ikke under Sagen tilvejebragt saadanne Oplysninger, at Arrestanterne vil kunne dømmes med Hensyn til disse Forhold.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanterne være at anse:

Arrestanten Christensen efter Straffelovens § 230 1ste og 2det Stykke, jfr. til Dels §§ 46 og 54,

Arrestanten Carstensen efter Straffelovens § 228, jfr. til Dels § 37 og § 46, efter dens § 229, 4°, jfr. til Dels § 37, § 46 og § 54, og efter dens § 238, jfr. § 37 . . .

. . . med Straffe, der findes efter Omstændighederne at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde

for Arrestanten Christensen i 2 Aar,

for Arrestanten Carstensen i 18 Maaneder og

for Arrestanten Kramer i 1 Aar.

Underrettsdommen, ved hvilken Arrestanterne er ansete, Christensen efter Straffelovens § 230 1ste og 2det Stykke, jfr. § 229, 4°, til Dels sammenholdte med § 46, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, Carstensen efter Straffelovens §§ 228 og 229, 4°, til Dels sammenholdte med § 46 og § 37, og efter § 238, sammenholdt med § 37, med lige Arbejde i 15 Maaneder, og Arrestanten Kramer . . . med lige Arbejde i 10 Maaneder, hvorhos det er paalagt dem at udrede Aktionens Omkostninger in solidum, dog Arrestanten Christensen ikke udover $\frac{16}{32}$, Arrestanten Carstensen ikke udover $\frac{20}{32}$ og Arrestanten Kramer ikke udover $\frac{8}{32}$, — vil herefter være at forandre i Overensstemmelse med foranstaaende.

Tirsdag den 24 Marts.

Nr. 36. Generalmajor G. Schnack (Dietrichson)

mod

Aktieselskabet **Københavns Grundejerbank** (Møldrup),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Krav paa Appellanten i Anledning af Salg til denne af nogle Grundejerbank-Aktier.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 17 Marts 1913: Indstævnte, Generalmajor G. Schnack, bør til Citanterne, Aktieselskabet Københavns Grundejerbank, betale de paastævnte 60,340 Kr. 85 Øre tilligemed Renter heraf 7 pCt. aarlig fra den 1 Januar 1912, indtil Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 200 Kroner. Det idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne, vil denne efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. Processens Omkostninger vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Generalmajor G. Schnack, til Indstævnte, Aktieselskabet Københavns Grundejerbank, med 400 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: I Oktober Maaned 1906 udstedte Citanterne, Aktieselskabet Københavns Grundejerbank, en Indbydelse til Tegning af nye Aktier i nævnte Bank. Tegningsprisen var 118 pCt. I Begyndelsen af Februar Maaned 1908 standsede Banken sine Betalinger, og i April s. A. paabegyndte en dertil nedsat Kommission en kriminel Undersøgelse af, hvem Ansvar for Udstedelsen af den ovennævnte Indbydelse til Aktietegning paahvilede. Ved Højesteretsdom af 29 November 1910 blev Grundejerbankens Direktører ansætte efter Straffelovens § 257 for imod bedre Vidende at have i den ovennævnte Aktietegningsindbydelse fremsat flere væsentlige Urigtigheder, og ved tvende Højesteretsdomme af 1 December 1910 og 11 Marts 1912 er det statueret, at Personer, der havde tegnet sig for nye Aktier,

og for hvem de nævnte vildledende Oplysninger havde været medbestemmende ved Tegningen, havde Krav paa Handelens Tilbagegang og Tilbagebetaling af det Beløb, som de havde erlagt i Henhold til Tegningen.

Det fremgaar af Oplysningerne i nærværende Sag, at Indstævnte, Generalmajor G. Schnack — der maa antages ikke tidligere at have staaet i Forbindelse med Grundejerbanken — i Tiden fra 25 Januar til 20 Juni 1907 gennem denne Bank har indkøbt Aktier til Paalydende ialt 70,000 Kr., nemlig den 25 Januar 20,000 Kr. Nord. Textil Aktier, den 3 April 20,000 Kr. Grundejerbank Aktier, den 8 April 10,000 Kr. Nord. Textil Aktier og den 20 Juni 20,000 Kr. Grundejerbank Aktier, saaledes at Aktierne forblev i Bankens Værge til Sikkerhed for Indkøbsprisen m. v., af hvilken Indstævnte kun har betalt i fire Rater ialt 16,000 Kr.

Under nærværende Sag har nu Citanterne søgt Indstævnte til Betaling af 60,340 Kr. 85 Øre, som han skal skylde dem til Rest pr. 1 Januar 1912 paa sine Engagementer, hvorved bemærkes, at Parterne maa anses at være enige om, at Beløbet udgør Restgælden alene for Prisen for Grundejerbankaktierne samt paaløbne Renter, idet Indstævnte maa antages at have endelig fyldestgjort Citanterne for Indkøbet af Textilaktierne gennem et Salg af disse Aktier samt kontant Betaling. Citanterne paastaa sig derhos tilkendt Renter af det indtalte Beløb 7 pCt. p. a. fra den 1 Januar 1912 og Sagens Omkostninger.

Indstævnte procederer til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Til Støtte for sin Frifindelsepaastand har Indstævnte i første Række gjort gældende, at han ved Indkøbet af de to Partier Grundejerbankaktier har ladet sig lede af de for Bankens fremtidige økonomiske Stilling særlig gunstige, men bevidst urigtige Meddelelser, der indeholdtes i den ovennævnte Indbydelse til Aktietegningen, og som derefter blev gentagne i Bankens i Februar 1907 udsendte Aarsberetning for 1906. Selv forudsat imidlertid, at Indstævnte maatte have erhvervet Kundskab om og, den Gang han foretog Aktieindkøbene, maatte have bevaret i Erindringen de nævnte urigtige Meddelelser og maatte have ladet disse være bestemmende eller medbestemmende for sin Beslutning om Aktiekøbene, findes disse Indkøb, af hvilke det første skete over 5 Maaneder efter, at Tegningen i Henhold til Aktietegningsindbydelsen var sluttet, og som skete til Kurser for det først indkøbte Partis Vedkommende af $117\frac{1}{4}$ à $117\frac{3}{4}$ og for det sidst indkøbte Partis Vedkommende af $113\frac{1}{2}$ à 114, ikke at kunne betragtes som eller stilles i Klasse med en Efterkommelse af Bankens Indbydelse til Tegning af nye Aktier i Banken, i hvilken Henseende det maa blive uden Betydning, at det netop var Grundejerbanken — og ikke et andet Bank- eller Bankierfirma —, som Indstævnte henvendte sig til for at erhverve Aktierne, ligesom det ikke heller kan tillægges nogen videre Betydning, at de til Indstævnte solgte Aktier — som det maa anses in confesso — henhørte til Bankens egen Beholdning af Grundejerbankaktier.

Der er dernæst ikke af Indstævnte oplyst Omstændigheder, der kunde gøre det antageligt, at Citanterne har indset eller burdet indse, at Indbydelsen til Aktietegningen eller den ovennævnte Aarsberetning

har haft en bestemmende Indflydelse paa Indstævntes Beslutning om Aktieerhvervelsen.

Naar Indstævnte endelig har villet gøre gældende, at Citanterne allerede, den Gang han foretog de tidnævnte Indkøb, var bekendte med, men for ham fortiede Bankens uholdbare Stilling, og at de ved i stort Omfang at indkøbe Bankens Aktier eller belaae disse bevirkede, at Aktierne paa kunstig Maade holdtes i en Kurs, der betydelig oversteg deres virkelige Værdi, har han mod Citanternes Benægtelse intet oplyst til Bestyrkelse af disse Anbringender, og der foreligger heller ikke noget, hvorefter der kan gaas ud fra, at Citanterne specielt har tilskyndet eller tilraadet Indstævnte til de ommeldte Køb af Bankens Aktier, der, efter hvad der er in confesso, skete til de Kurser, til hvilke Grund-ejerbankaktier paa de paagældende Indkøbsdage noteredes paa Københavns Børs.

Efter det Anførte vil Indstævnte, der ikke har fremsat nogen særlig Indsigelse mod Opgørelsen af det indtalte Beløb eller mod Størrelsen af de paastaaede Renter, være at dømme efter Citanternes Paastand, saaledes at Sagens Omkostninger vil være at bestemme til 200 Kr.

Nr. 141. Højesteretssagfører Winther

mod

Jørgine Johanne Svendsen, Frosts forladte Hustru (Halkier),

der tiltales for Overtrædelse af midlertidig Straffelovs § 4.

Kriminal- og Politirettens Dom af 16 December 1913: Tiltalte Jørgine Johanne Svendsen, Frosts forladte Hustru, bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være, og bør Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførererne Sinding og Meyer, 20 Kr. til hver, udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I den indankede Dom er det rettelig antaget, at Tiltalte ikke kan anses overbevist om i vindesyg Hensigt at have udnyttet de i Dommen ommeldte tvende Pigers erhvervsmæssige Utugt. Derimod vil der efter de foreliggende Oplysninger intet Hensyn kunne tages til Tiltaltes Anbringender om at have været uvidende om Forbudet mod at tage Kvinder under 18 Aar, der drive Erhverv ved Utugt, til Huse, og om de paagældende Kvinders Alder, og hun vil derfor i Medfør af midlertidig Straffelov, 1 April 1911 § 4, 2det Stykke, være at anse efter Lov 30 Marts 1906 § 3, 1 Stykke, efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 1 Maaned, hvorhos hun vil have at betale Aktionens Omkostninger.

Thi kendes for Ret:

Jørgine Johanne Svendsen, Frosts forladte Hustru, bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 1 Maaned og betale Aktionens Omkostninger, derunder de ved Kriminal- og Politirettens Dom bestemte Salarier, og i Salarium for Højesteret til Højesterets-sagfører Winther og Advokat Halkier 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Jørgine Johanne Svendsen, Frosts forladte Hustru, der tiltales for Overtrædelse af midlertidig Straffelovs § 4, er født den 27 Februar 1867 og ikke funden forhen straffet.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Ella Sørensen, født 9 Juli 1895, og Ella Ingeborg Rasmussen, født 1 Februar 1897, lejede den 5 September d. A. hos Tiltalte tilsammen et møbleret Værelse, for hvilket de inklusive Renholdelse betalte ialt 10 Kr. ugentlig; den 27 samme Maaned blev de anholdte af Sædelighedspolitiet. Tiltalte har erkendt, at hun var klar paa, at de drev Utugts erhverv, men det findes ved det oplyste om Lejens Størrelse og om de Beløb, Tiltalte beregnede sig for de Fødevarer, hun solgte til dem, ikke godtgjort, at hun i vindesyg Hensigt har udnyttet deres erhvervsmæssige Utugt.

Med Hensyn til de nævnte Kvinders Alder har Tiltalte nægtet at have været klar paa, at de var under 18 Aar; hun vil ikke have vidst, at det var strafbart at have Kvinder under 18 Aar, der driver Erhverv ved Utugt, til Huse og har derfor ikke tænkt over deres Alder, før hun den 24 September af en Kvinde, der ligeledes boede hos hende, fik meddelt, at de var under 18 Aar, og blev gjort bekendt med nævnte Bestemmelse. Tiltalte, der ikke følte sig sikker paa, at dette Opgivende om deres Alder var rigtig — nævnte Kvinde havde sagt, at hun ikke skulde sige til dem, at hun havde fortalt det — henvendte sig straks til dem og forlangte, at de skulde skrive deres Navne og Fødselsdage paa Tilmeldingssedler, i modsat Fald maatte de flytte. De nægtede at skrive paa Sedlerne, idet Ella Sørensen sagde, at de først skulde skaffe sig noget Arbejde, og tilføjede, at Tiltalte ikke behøvede at frygte for deres Alder. Den 25 s. M. forsøgte Tiltalte paany at faa dem til at skrive paa Tilmeldingssedlerne, men uden Resultat, og den 26 — Dagen før de blev anholdte — meddelte Ella Sørensen Tiltalte, at Ella Rasmussen den 29 vilde flytte hjem.

Ella Rasmussen har forklaret, at hun ikke har talt med Tiltalte om sin Alder, og Ella Sørensen har forklaret, at hun den 24 September eller mulig først den 25 har sagt til Tiltalte, at hun var 18 Aar gl., samt at hun mener at have sagt, at Ella Rasmussen ikke var fyldt 17 Aar. Tiltalte har benægtet at have hørt en saadan Udtalelse. Der findes herefter ikke tilvejebragt tilstrækkeligt Bevis til at paalægge Tiltalte Strafansvar efter midlertidig Straffelovs § 4, 2det Stykke.

Som Følge af det Anførte vil Tiltalte være at frifinde.

Onsdag den 25 Marts.

Nr. 145. Højesteretssagfører Asmussen

mod

Sofus Christian Hansen (Def. Møldrup),

der tiltales for Bedrageri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 9 December 1913: Tiltalte Sofus Christian Hansen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage og i Erstatning til cand. phil. N. J. R. Granild betale 1483 Kr. Saa bør han og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Prokurator Nissen og Overretssagfører Wolff, 50 Kroner til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Sofus Christian Hansen til Højesteretssagførererne Asmussen og Møldrup 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Sofus Christian Hansen, der tiltales for Bedrageri, er født den 7 Maj 1881 og tidligere anset: ved Højesterets Dom af 3 December 1912 efter Straffelovens §§ 252, 253, jfr. midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

Der har derhos i 1910, 1911 og i de indeværende Aar 4 Gange været indledet Undersøgelse for Bedrageri mod Tiltalte, men disse er sluttede uden Tiltale.

Den ved Anmeldelse af 7 August d. A. fra cand. phil. Niels Jepsen Richard Granild under nærværende Sag mod Tiltalte rejst Sigtelse angaar følgende Forhold:

Den 31 Marts 1912 — paa hvilket Tidspunkt Tiltalte var sat under Tiltale for Bedrageri i den ved ovenanførte Dom paakendte Sag — søgte Tiltalte gennem Avertissement en Mand, der kunde paatage sig 7 Timers dagligt Kontorarbejde og mod absolut Sikkerhed for Tilbagebetaling og passende Forrentning kunde overlade Principalen 3—4000 Kr. som kortvarigt Laan. Anmelderen reflekterede paa Annoncen med Tilføjende, at den forlangte Kapital havdes og eventuelt kunde blive indestaaende i Forretningen. Anmelderen og Tiltalte kom derefter

i Forbindelse med hinanden, og der oprettedes et »Engagerings-Bevis« med nærmere Bestemmelser om Lønnen, der fra 75 Kr. maanedlig skulde stige til 120 Kr. maanedlig samt Arbejdstid m. m., hvorhos Anmelderen mod særligt Gældsbevis ved Tiltrædelsen skulde laane Tiltalte 3000 Kr. Engageringsbeviset er dateret 11 April 1912, men efter Anmelderens Forklaring, som Tiltalte ikke kan bestride, blev det først underskrevet den 30 s. M. Under denne Dato udstedte Tiltalte til Anmelderen et Gældsbevis for 3000 Kr., der fra December Termin 1912 skulde tilbagebetales med 500 Kr. hver Termin, til Beløbet var betalt, og til Sikkerhed for hvilket Tiltalte gav Anmelderen 1ste Prioritet og Panteret i en Del nærmere angivne Løsøreeffekter, hvorhos han forpligtede sig til til yderligere Sikkerhed at tegne en Livsforsikring paa 3000 Kr. Gældsbeviset blev ikke tinglæst, og Anmelderen har forklaret, at han da intet vidste om Tinglæsningsens Betydning. Tiltalte tegnede Forsikringen og betalte den første Præmie, og Anmelderen tiltraadte den 1 Maj s. A. Plads paa Tiltaltes Kontor efter Dagen forud at have udbetalt til ham 2000 Kr., idet han i Øjeblikket ikke kunde skaffe mere, men lovede Tiltalte de resterende 1000 Kr. i Løbet af Sommeren, i hvilken Anledning de enedes om, at første Afdrag først skulde betales i Juni Termin 1913.

Om de mellem Anmelderen og Tiltalte forinden Ansættelsen skete Forhandlinger har Anmelderen under Ed forklaret følgende: Tiltalte beskrev sin Forretning som en Sagførerforretning, der var i Opkomst, og Anmelderen, der efter de Par Breve, han i Anledning af sin paa Annoncen indgivne Billet havde modtaget fra Tiltalte, og som foroven var paatrykte: »Overretssagfører P. Jonsson & S. Chr. Hansen«, gik ud fra, at Tiltalte var Overretssagfører, tiltalte ham med denne Betegnelse, uden at Tiltalte gjorde Indsigelse. Tiltalte fortalte, at han hidtil havde haft en Dame, men at han nu skulde have et Mandfolk, der var i Stand til at give Møde i Retten og selv kunde tage Bestemmelse om, hvad der kunde foretages, og kunde oplæres til at skrive Indlæg. Tiltalte foreviste en Del Chartequer, idet han sagde, at der var nok at tage fat i, men disse Chartequer viste sig senere for den allerstørste Dels Vedkommende at indeholde sluttede Sager. Tiltalte foreviste ogsaa en Inkassationsbog med Løbenumre til ca. 3000, men det viste sig senere, at den begyndte med Nr. 1500. Tiltalte angav bl. a., at han fra et Par tyske Firmaer havde en aarlig Indtægt af ca. 2000 Kr. for Inkassationer, men Anmelderen erfarede senere, at det var et af disse Firmaer, der havde foranlediget den fornævnte Undersøgelse her ved Retten, om hvilken Anmelderen da intet vidste, ligesom han først en Tid efter at have tiltraadt Pladsen blev vidende om, at Tiltalte ved nærværende Rets Dom af 23 April s. A. i denne Sag blev dømt for Bedrageri. Tiltalte sagde endvidere, at han, for at undgaa, at Anmelderen søgte Oplysning om ham, vilde forelægge ham en Oplysning, og denne, der saa ud, som om den stammede fra et Oplysningsbureau, lød paa, at Tiltalte var en Mand af god Familie og havde en opblomstrende Forretning, der gav ham et aarligt Overskud paa 6000 Kr. Tiltalte fortalte ogsaa, at Overretssagfører Jonsson for $\frac{1}{2}$ Aar siden var traadt ud af Forretningen, og at de var skiltes i god Forstaaelse, og Anmelderen vidste intet om, at der i Februar s. A. var nedlagt Forbud for Tiltalte mod i nogen Henseende at betegne sin Forretning saaledes som

efter det ovenanførte Brevpapiret paatrykt, eller at betegne sig som Sagfører eller sin Forretning som Sagførersforretning. Da Anmelderen spurgte Tiltalte, hvad han skulde bruge Laanet til, svarede Tiltalte, at Pengene skulde sættes i Landmandsbanken og bruges som Bankreference; han forbeholdt sig kun Ret til at bruge af Beløbet til Avertissementer til Fremme af Forretningen. Om den videre Udvikling af Forholdet til Tiltalte og deres Mellemværende har Anmelderen forklaret følgende: Eftor nogen Tids Forløb fik han ved et Møde i Retten at vide, at Tiltalte ikke var Overretssagfører, og da han sagde dette til Tiltalte, sagde denne, at han som exam. juris kunde faa Sagførerbestalling, naar det skulde være, men han fandt det unødvendigt. Anmelderen kom derhos hurtigt under Vejr med, at Tiltalte i Virkeligheden ingen Forretning havde, at det Arbejde, han havde til Anmelderen, paa ingen Maade var tilstrækkeligt til at fylde hans Tid, og at Tiltalte absolut ingen Brug havde for en Kontorfuldmægtig, men højest for en Dame til at passe Dør og Telefon, naar Tiltalte var ude. Anmelderen fik efterhaanden Rede paa, at de til ham pantsatte Løsøre-effekter forud efter tinglæst Pantebrev var givne Tiltaltes Moder som Pant og yderligere pantsatte til en eller flere Pengeudlaanere, og da han beklagede sig herover til Tiltalte og spurgte, om der ikke var en Maade, paa hvilken Møblerne kunde sikres ham, svarede Tiltalte, at hvis Anmelderen vilde give ham 800 Kr., vilde han give ham Købekontrakt paa Møblerne, og da Anmelderen sagde, at han jo ingen Sikkerhed havde for de 2000 Kr., tilbød Tiltalte ham Transport for 3000 Kr. paa en Fordring, han erklærede at have paa Overretssagfører Jonsson, til Beløb ca. 14,000 Kr., hvilken Transport formentlig ogsaa skulde tjene til Sikkerhed for Anmelderens Gagebrev. Han fik nemlig kun den første Maaned sin Gage prompte, men derefter i Afdrag og tilsidst i Veksler, som Tiltalte ikke indfrieede, og han har, indtil Tiltaltes Bo i Foraaret d. A. blev taget under Konkursbehandling, modtaget i Gage ialt 258 Kr. Efter Tiltaltes Forslag blev der i Juli 1912 oprettet en Købekontrakt, hvorefter Tiltalte solgte ham de pantsatte Effekter for 800 Kr., som Anmelderen betalte, og samtidig udstedte Tiltalte til Anmelderen Transport paa 3000 Kr. af den omtalte Fordring paa Overretssagfører Jonsson, idet han dog i Transporten bemærkede, at der verserede Proces mellem ham og Jonsson. Naar Anmelderen gik ind paa en Ordning, hvorved han yderligere skulde betale 800 Kr., var det efter hans Forklaring væsentlig, fordi han derved mente at kunne redde sine Penge, men ogsaa i Tilid til gyldne Løfter fra Tiltalte om, at det nu nok skulde gaa, og at det kun gjaldt om at faa betalt Huslejen. Naar Anmelderen ikke tidligere har indgivet Anmeldelse mod Tiltalte, skyldes det ligeledes dennes Løfter om at betale Anmelderen hans Tilgodehavende. Ved Dommen i Sagen mellem Tiltalte og Overretssagfører Jonsson blev der tilkendt Tiltalte ca. 480 Kr. med Renter, og dette Beløb gav Tiltalte i Februar d. A. Anmelderen Transport paa, saaledes at Anmelderen derved blev dækket for et Beløb af 517 Kr. I Tiltaltes Konkursbo er fremsat Protest mod Anmelderens Ejendomsret til de ham af Tiltalte ved fornævnte Købekontrakt overdragne Effekter.

Tiltalte har ikke turdet benægte, at Anmelderen under Forhandlingerne om hans Ansættelse paa Tiltaltes Kontor bl. a. paa Grund af

den trykte Betegnelse paa Brevene til Anmelderen har faaet det Indtryk, at Tiltalte var Overretssagfører, og at det var en Sagførerforretning, Tiltalte drev, og ej heller, at Anmelderen har kaldt ham Overretssagfører, uden at Tiltalte dog erindrer dette. Tiltalte har ej heller villet benægte at have vist Anmelderen Chartequer med sluttede Sager, men dette skete først efter Ansættelsen for at berolige ham med Hensyn til Forretningens Omfang. Han vil ikke kunne erindre at have vist Anmelderen nogen Oplysning fra noget Oplysningsbureau eller at have omtalt Inkassationer for tyske Firmaer. Han har benægtet at have sagt til Anmelderen, at han vilde bruge ham til at give Møde i Retten, og at Pengene skulde sættes i Landmandsbanken og bruges til Bankreference, men han erklærede, at det var Meningen, at Pengene skulde bruges i Forretningens Interesse. Han har erkendt, at han ganske vist ikke saa sig i Stand til at betale sin Gæld, deriblandt en Del til Pengeudlaanere, da Forhandlingerne med Anmelderen stod paa, og at det var for at faa sine Pengeforhold ordnede, at han har indrykket det paagældende Avertissement, men han har paastaet, at han havde god Brug for en Kontorfuldmægtig, og at han betragtede sig som solvent, skønt han maa indrømme, at han af Værdier ikke havde andre end mere eller mindre tvivlsomme Fordringer og et Møbement, hvoraf Størstedelen var pantsat. Han har erkendt, at over 1800 Kr. af de 2000 Kr. blev brugt de første halve Sned Dage, efter at Anmelderen havde indbetalt dem, dels til Betaling af Gæld, dels til privat Forbrug, og at hans Forretning efter Anmelderens Ansættelse gik stærkt tilbage, men dette skyldtes den ham den 23 April s. A. overgaaede Dom i ovennævnte Sag. Naar han ikke har betalt Anmelderen mere end 258 Kr. af den stipulerede Gage, er det, fordi han ikke har kunnet betale mere, da Forretningen gik mindre godt, og naar han kun betalte 1ste Præmie af den til Sikkerhed givne Livsforsikring, er det, fordi den var for dyr. Han har erkendt, at de Effekter, han pantsatte og senere solgte til Anmelderen, forud ved tinglæst Pantebrev var pantsatte til hans Moder, og han erindrer ikke at have meddelt Anmelderen noget herom, men han har paastaet, at han havde sin Moders Samtykke til at pantsætte Tingene, til hvem han vilde — fra Tiltaltes Moder foreligger en Erklæring om, at hun har lovet Anmelderen at respektere Pantsætningen. — Tiltalte har endvidere erkendt, at han tillige før Pantsætningen til Anmelderen havde pantsat en Del af de samme Effekter til en Pengeudlaaner, men dennes Fordring blev afgjort ved Hjælp af det af Anmelderen laante Beløb, og han har endelig ikke turdet benægte Rigtigheden af en anden Pengeudlaaners Forklaring, hvorefter han ogsaa havde givet denne Pant i en Del af de samme Effekter, samt at han først i September 1912 har endelig afgjort dette Mellemværende.

Efter alt det saaledes foreliggende findes det ikke betænkeligt at antage, at Tiltalte uden at have nogen virkelig Brug for Anmelderens Arbejde har ved urigtige Foregivender om sine Forhold og om Øjemedet med det forlangte Laan bevæget Anmelderen til mod Ansættelse paa sit Kontor at yde ham Laanet paa 2000 Kr. uden efter hele sin økonomiske Situation at have nogen rimelig Udsigt til at tilbagebetale det.

Som Følge af det Anførte vil Tiltalte være at anse efter Straffe-

lovens § 251, jfr. midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13, efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage og efter derom nedlagt Paastand have at betale i Erstatning til Anmelderen 1483 Kr.

Nr. 100. Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise (David)

mod

Firmaet **P. J. Kall** som Befuldmægtiget og Havarikommissionær for Kaptajn **O. Ingebretsen**, Fører af Dampskibet »Regulus« (Stein),

betræffende Bjergeløn.

Frederikshavns Købstads og Horns Herreds Sørets Dom af 26 Juni 1912: Firmaet P. J. Kall bør som Befuldmægtiget og Havarikommissionær for Kaptajn Ingebretsen som Fører af Dampskibet »Regulus« af Kragerø betale til Em. Z. Svitzers Bjergningsentreprise i København 16,000 Kr. med Rente 5 pCt. aarlig fra 1 Februar d. A. til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 26 Maj 1913: Appellanterne, Firmaet P. J. Kall som Befuldmægtiget og Havarikommissionær for Kaptajn O. Ingebretsen, Fører af Dampskibet »Regulus«, bør til de Appelindstævnte, Em. Z. Svitzers Bjergningsentreprise, betale 12,000 Kr. tilligemed Renter deraf 5 pCt. p. a. fra den 1 Februar 1912, indtil Betaling sker. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at et af Overretssagfører Johnsen den 10 Marts 1913 for Overretten fremlagt Indlæg ikke er skrevet paa stemplet Papir. Det Idømte udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter samtlige foreliggende, i den indankede Dom i det Væsentlige gengivne Oplysninger findes det at burde have sit Forblivende ved Sørettens Skøn, hvorved Bjergelønnen er fastsat til 16,000 Kroner. Søretsdommen vil derfor efter Appellantens Paastand være at stadfæste, hvorhos Indstævnte vil have at betale Appellanten Processens Omkostninger for Overretten og Højesteret med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Søretsdommen bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Landsoverretten og for Høje-

steret betaler Indstævnte, Firmaet P. J. Kall som Befuldmægtiget og Havarikommissioner for Kaptajn O. Ingebretsen, Fører af Dampskibet »Regulus«, til Appellanten, Em. Z. Svitzers Bjergningsentreprise, med 400 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Efter at Dampskibet »Regulus« af Kragerø paa en Rejse fra Svansø til Aarhus med en Ladning Kul — ca. 800 Tons — den 21 Januar f. A. om Aftenen ved Ellevetiden havde passeret Hirtsholmens Fyr i Sneykning og Taage, blev Vejret mere og mere usigtbart, hvorfor Skibet en Tid gik med mindsket Fart, idet Loddet jævnlig benyttedes, og en Tid helt stoppede op, saa at der kun gjordes enkelte Slag fremad med Maskinen. Kl. 7³/₄ om Morgenen ankrede der op paa 6 Favne Vand; men Kl. 8,30 hørtes Taagesignalet paa Læsø Fyrskib i omtrent VSV., og da Taagen samtidig begyndte at lette, løftedes Ankeret, og Kursen sattes misvisende VSV. efter Læsø Rendes Fyrskib, først med sagte og senere med lidt mere Fart. Ved Nitiden kom noget, der lignede en Sejler, i Sigte om Styrbord lidt forud for tværs; men et Øjeblik senere viste det sig at være Fyrbaaken paa Læsø Nordvestrev, og skønt der straks sloges »Sagte Fart« og et Øjeblik senere »Stop« og »Fuld Fart agter over«, kom Skibet fast paa Revet. Maskinen holdtes en Tid gaaende med fuld Fart agterover, uden at Skibet derved kom los, og der gjordes endvidere adskillige Forsøg paa at slæbe Skibet af Grunden ved Hjælp af et Varpanker og ca. 150 Favne Wire; men da Ankeret ikke kunde holdes i Bunden, maatte ogsaa disse Forsøg opgives. Straks, da Skibet kom paa Grund, pejledes alle Bundtankene, der fandtes tomme. Vinden var S.Ø., flov, og Vandet smult. Kl. 1 om Eftermiddagen ankom det de Appelindstævnte, Em. Z. Svitzers Bjergningsentreprise i København, tilhørende, i Frederikshavn stationerede mindre Bjergningsdampskib »Expres« til Strandingsstedet, og Kl. 6 om Eftermiddagen kom endvidere de Appelindstævntes i Grenaa stationerede Bjergningsdampskib »Svava« tilstøde; men Føreren af »Regulus«, der havde sendt telegrafisk Meddelelse til sit Rederi, vilde foreløbig ikke modtage Hjælp. Først Kl. 8 om Aftenen, paa hvilket Tidspunkt der endnu ikke var indløbet noget Svar fra Rederiet, afsluttedes der mellem Skibets Fører og Føreren af »Svava« paa de Appelindstævntes Vegne en skriftlig Kontrakt, ifølge hvilken de Appelindstævnte skulde indbjærge »Regulus« til Frederikshavn mod en Bjærgeløn, fastsat af Sørretten sammesteds. Ved Nitiden, efter at der var bragt en Staaltrøse fra »Svava« ombord i »Regulus«, begyndte Slæbningen, hvori »Expres«, der lagde sig paa Siden af »Svava«, deltog. Da de 2 Skibe havde arbejdet en Times Tid, afgik »Expres« til Frederikshavn for at afgive Melding til de Appelindstævnte, og »Svava« fortsatte da Slæbningen alene. Kl. 2,30 ankom »Expres« atter til Strandingsstedet og tog paany Del i Arbejdet. Den 23 Januar mellem

Kl. 7 og 8 om Morgenen indstilledes Slæbningen, hvorpaa »Svava« gjorde sig klar til at mudre ved »Regulus«, og hermed begyndtes Kl. 8, idet »Expres« efter at have ført en Trosse ombord i »Regulus« alene overtog Slæbningen. Paa denne Maade fortsattes en halv Times Tid, hvorpaa »Svava« lod en Dykker gaa ned for at undersøge »Regulus«s Stilling paa Havbunden og dennes Beskaffenhed. Kl. 9 kom Dykkeren op og meddelte, at »Regulus« stod paa Grunden, der bestod af Sand, fra Forstævnen agter efter til under Stormasten, men derfra agter efter var klar af Grunden. Slæbningen og Mudringen fortsattes derefter til Kl. 4 Eftermiddag, paa hvilket Tidspunkt »Svava« ifølge den af dette Skibs Fører afgivne Rapport havde mudret, saa at der var 17—19 Fod Vand langs Styrbords Side af »Regulus«. Fra nu af slæbte »Svava« sammen med »Expres« med det Udfald, at »Regulus« Kl. 4,30 Eftermiddag kom flot, og efter at Skibet var bugseret af Grunden, afgik det Kl. 4,50 til Frederikshavn, hvortil det, ledsaget af de 2 Bjærgningsdampskibe, ankom Kl. 6,30 samme Aften.

Under Forsøgene paa at slæbe »Regulus« af Grunden bistod dette Skib til Tider med sin egen Maskine. Endvidere havde det stedlige Bjærgelav givet Møde med Baade og Mandskab og maa antages at have ydet Bjærgningsskibene Hjælp ved Overførelse af Trosser og Lignende, ligesom 8 Mand af dette Mandskab fulgte med til Frederikshavn for at bistaa ved Dykkerundersøgelsen.

Den følgende Dag blev »Regulus« i Frederikshavn undersøgt af en i de Appelindstævntes Tjeneste staaende Dykker, hvis Erklæring gik ud paa, at Malingen var afskrabet enkelte Steder paa Skibets Bund, men at det iøvrigt ikke havde taget nogen synlig Skade.

Under nærværende Sag have derefter de Appelindstævnte i første Instans ved Frederikshavns Købstads Soret søgt Appellanterne, Firmaet P. J. Kall i Frederikshavn som Befuldmægtiget og Havarikommissionær for Føreren af »Regulus«, Kaptajn O. Ingebretsen, til Betaling af en efter Rettens Skøn fastsat passende Bjærgeløn af mindst 15 pCt. af det Bjærgedes Værdi tilligemed Renter af det tilkendte Beløb 5 pCt. p. a. fra Soretsstævningens Dato, den 1 Februar 1912, indtil Betaling sker. Ved Soretsdommen ere Appellanterne i deres fornævnte Egenkab tilpligtede at betale de Appelindstævnte 16,000 Kr. tilligemed Renter deraf som paastaaet, og Sagen er nu af Appellanterne indanket her for Retten, hvor de ligesom i første Instans have paastaaet Bjærgelønnen fastsat til et efter Rettens Skøn passende Beløb, dog ikke over 7000 Kr. De Appelindstævnte have derimod procederet til Soretsdommens Stadfæstelse.

»Regulus«, der er bygget i Aaret 1910, har en Drægtighed af 701,05 Reg. Tons Brutto og 381,03 Reg. Tons Netto. Skibet, der har dobbelt Bund under Skroget, er ved en den 24 Januar 1912 af tvende inden Soretten i Frederikshavn udmeldte Mænd ansat til en Værdi af 167,000 Kr. Ifølge en under Sagen fremlagt, af Alfred Christensen & Co., Aktieselskab, udstedt, til Ladningsmodtagerne, Aarhus Kulkompagni, stilet Faktura andrager Ladningens Værdi 17,380 Kr. 21 Øre, og Fragten fra Swansea til Aarhus er opgjort til et Beløb af 5385 Kr. 73 Øre, der maa antages at skulle udredes af Ladningsmodtagerne udover Fakturabeløbet. »Svava«, der er bygget i Aaret 1906, har en Maskine af 475 effektive Hestes Kraft og en Be-

sætning af 13 Mand. »Expres« har en Maskine af 100 effektive Hestes Kraft. Værdien af de tvende Skibe er ved Taksation afholdt i Aaret 1908 — for »Svava«s Vedkommende mulig i Aaret 1909 — ansat til henholdsvis 150,000 Kr. og 25,000 Kr.

Ifølge det af »Regulus«s Besætning under Søforklaringen i Aarhus bekræftede Uddrag af Skibets Dagbog var dets Dybtgaaende forinden Grundstødningen 13 Fod 2 Tommer for og 13 Fod 6 Tommer agter, medens Loddet efter Grundstødningen viste 12 Fod Vand for, stigende til 14½ Fod agter. Efter de Appelindstævntes paa »Svava«s Opmaalinger støttede Anbringender var derimod Vandstanden efter Grundstødningen kun 11 Fod for og 14 Fod agter.

Appellanterne have til Støtte for deres Paastande navnlig gjort gældende, at »Regulus« ikke har staaet særlig fast, eftersom Skibets Fart, da det strandede, var ringe, at Bjærgningen baade var kortvarig og ukompliceret, at den fandt Sted under de gunstigste Vand- og Væjrforhold, samt at »Regulus« ikke var i Fare og selv hjalp med ved Bjærgningen.

Om nu end »Regulus« efter Grundstødningen befandt sig i en meget vanskelig Stilling, kan Skibet dog ikke antages at have været udsat for nogen nærliggende Fare, og under disse Omstændigheder samt naar videre henses til, at det stadig havde sin Maskine til Disposition, og at det efter al Rimelighed kunde være bragt flot ved Udkastning af Ladning, findes Bjærgelønnen passende at kunne bestemmes til 12,000 Kr., hvilket Beløb Appellanterne i deres fornævnte Egenskab herefter ville være at tilpligte at betale de Appelindstævnte tilligemed Renter deraf som paastaet.

Processens Omkostninger for begge Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at et af Overretssagfører Johnsen den 10 Marts 1913 for Overretten fremlagt Indlæg ikke er skrevet paa stemplet Papir. Iøvrigt ses i Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Torsdag den 26 Marts.

Nr. 138. Højesteretssagfører Henriques

mod

Lauritz Georg Nielsen (Def. Bagger),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 29 November 1913: Arrestanterne Lauritz Georg Nielsen, Ejner Albert Rasmussen og Emil Theodor Broholm samt Arrestantinden Rosalie Amalie Møller bør

straffes, Nielsen med Forbedringshusarbejde i 4 Aar, Rasmussen med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, Broholm med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 2 Maaneder og Arrestantinden med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder. Saa bør de og, En for Alle og Alle for En, betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overrets-sagførerne Olivarius og Johansen, 40 Kr. til hver, dog saaledes, at Arrestanten Rasmussen ikke udreder over $\frac{7}{18}$, Arrestanten Broholm ikke over $\frac{1}{18}$ og Arrestantinden ikke over $\frac{5}{18}$ af Omkostningernes samlede Beløb. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Tiltalte Lauritz Georg Niensens Vedkommende anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paa-anket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højeste-ret betaler Tiltalte Lauritz Georg Nielsen til Højeste-retssagførerne Henriques og Bagger 80 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanterne Lauritz Georg Nielsen . . . tiltales for Tyveri . . .

Arrestanten Nielsen er født den 26 December 1893 og tidligere her i Landet anset: ved Hatting Herreds Ekstrarets Dom af 29 Juli 1910 efter Straffelovens §§ 228 og 229, begge §§ tildels sammenholdte med § 46, samt efter § 235, alle disse Bestemmelser sammenholdte med §§ 21 og 37, samt efter Lov 3 Marts 1860 § 3 og i Henhold til Straffelovstillæget af 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, ved Silkeborg Købstads og Silkeborg Birks Ekstrarets Dom af 11 April 1911 efter Straffelovens § 230, jfr. §§ 21 og 37, og Lov 3 Marts 1860 § 3, jfr. i det Hele Straffelovens § 62, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 90 Dage, ved Horns Herreds Ekstrarets Dom af 8 Juli 1912 efter Straffelovens § 228, jfr. § 37, med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 4 Dage og ved Frederiksborg Birks Ekstrarets Dom af 8 Oktober 1912 efter Straffelovens § 229, kfr. § 46 og § 228, i Henhold til midlertidig Straffelov 1 April 1911 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage.

Ved Arrestanternes og Arrestantindens egne Tilstaaelser og det iøvrigt Oplyste ere de overbeviste om at have gjort sig skyldige i følgende Forhold:

Arrestanten Nielsen har i Tiden fra Midten af Juni til Midten af Juli d. A. alene begaaet 9 Indbrudstyverier, de 7 i Landejendomme paa Amager, et i en Skovfogedbolig i Gyrestinge og et i en Gaard i Herløv; han skaffede sig i tyvagtig Hensigt Adgang til Beboelseshusene

ved Indstigning gennem Vinduer, som han i nogle Tilfælde opbrød, og stjal Herrebeklædningsgenstande, Støvler, Ure, Portemonnæer, Cigarer, Fødevarer m. m. til samlet Værdi ca. 270 Kr. samt i rede Penge ca. 200 Kr.; i en Pengekasse, som han stjal ved Tyveriet i Herløv, laa foruden andre Papirer en Panteobligation til Værdi 1800 Kr. og efter Bestjaalnes Opgivende 100 Kr. kontant, hvilke rede Penge Arrestanten, der efterlod Kassens Indhold paa en Mark, dog ikke vil have fundet.

Ved et af Tyverierne laa det Stjaalne i en aflaaaset Kommode og i et aflaaaset Pengeskab, som Arrestanten opbrød; ved de andre Tyverier beroede det Stjaalne frit fremme. Fraset det af Arrestanten først begaaede Tyveri, der fandt Sted i en Gaard paa Amager, hvor han tjente, ere alle Tyverierne begaaede ved Nattetid.

Arrestanten Nielsen har i samme Tidsrum ved 4 Tyverier i Gaarde paa Amager frastjaalet Tjenestekarl Christen Hedegaard Christensen, Tjenestekarlene Jacob Severin Frederiksen og Oluf Persson, Gartnermedhjælper Christian Qvistgaard og Landmand Gerhard Isbrandsen Beklædningsgenstande, Ure m. m. til samlet Værdi ca. 170 Kr. og ca. 12 Kr. i rede Penge; det Stjaalne beroede frit fremme eller i Bestjaalnes frit fremme beroende Klæder i deres Sovæværelser, hvor Arrestanten om Natten uhindret gik ind for at stjæle, dog hang et af Klædningsstykkerne i en aaben Vognport.

Arrestanten Nielsen har derhos Natten mellem den 9 og 10 Juli d. A. gjort Forsøg paa Indbrudstyveri i en Gaard i Taarnby, idet han gav sig i Lag med at opbryde et Vindue, gennem hvilket han vilde stige ind for at stjæle, men da han saa en ung Pige i Værelset indenfor, opgav han Tyveriet.

Natten mellem den 9 og 10 Juli d. A. og Natten mellem den 10 og 11 s. M. tog Arrestanterne Nielsen og Rasmussen samt Arrestantinden, efter at Rasmussen og Nielsen paa Sidstnævntes Forslag forud havde truffet Aftale om at begaa Tyveri til fælles Fordel — en Aftale, Arrestantinden sluttede sig til — sammen ud paa Amager. Den første Nat valgte de en Gaard i Taarnby, hvor Arrestanterne, medens Arrestantinden blev ved en Hæk i Nærheden, gik ind i Haven, hvor Rasmussen skulde holde Vagt, og i hans Paasyn steg Nielsen gennem et Vindue ind i en Havestue, hvor han intet fandt at stjæle. Han gik derefter ud til Arrestantinden og Rasmussen, hvilken sidste var bleven bange og havde forladt Haven. Nielsen gik saa tilbage til Huset, medens Rasmussen og Arrestantinden forlod Stedet og gik ad Byen til, efter deres Forklaring fordi de ikke vilde være med længere i det planlagte Tyveri. Nielsen steg nu ind i Beboelseshuset gennem et andet Vindue og stjal en Portemonnæ og et Ur med Kæde til samlet Værdi 39 Kr. og 6—7 Kr. i rede Penge. Da Rasmussen og Arrestantinden næste Dag traf Nielsen, fortalte denne dem om Tyveriet, og de deltog i Forbruget af de ved Tyveriet indvundne Penge.

Natten mellem den 10 og 11 Juli gik de først ind i en Have i St. Magleby, hvor Arrestantinden blev i et Lysthus, medens Arrestanterne gik hen til Beboelseshuset, hvor Nielsen i Rasmussens Paasyn

steg ind gennem et Vindue, men da han fandt de indvendige Døre aflaaede, opgav han at stjæle noget og gik ud til Arrestantinden og Rasmussen, hvilken sidste imidlertid var gaaet hen til Arrestantinden i Lysthuset. De gik nu til en anden Gaard i St. Magleby, hvor Arrestanterne, medens Arrestantinden ventede paa en Mark i Nærheden, gik til Beboelseshuset, i hvilket de begge gennem et Vindue, som Nielsen opbrød, steg ind; Nielsen stjal her 2 Ure, 1 Urkæde, 1 Armbaad, 1 Par Støvler og en Del Cigarer til samlet Værdi 32 Kr.; det Stjaalne beroede frit fremme.

Natten mellem den 19 og 20 s. M. tog alle 3 Arrestanter efter forud paa Nielsens Forslag at have truffet Aftale om i Forening at begaa Tyveri til fælles Fordel ud paa Amager, hvor Arrestanten Nielsen ved en Gaard ved Amager Landevej, medens Rasmussen og Broholm blev liggende i Vejgrøften udenfor, i disses Paasyn steg over en ca. 2 $\frac{1}{4}$ m høj Mur ind i Gaarden, hvorfra han gennem et Vindue steg ind i Beboelseshuset, hvor han stjal nogle frit fremme beroende Fødevarer, 2 store Krukker og Spiserekvisitter til samlet Værdi 12 Kr.

Idet bemærkes, at Arrestanten Nielsen ved en stor Del af de af ham begaaede Tyverier medførte et Knojern, som han eventuelt vilde benytte til Forsvar, samt at han har stjaalet en Del af Kosterne og Pengene fra Soveværelser, hvor de Bestjaalne laa og sov, ville Arrestanterne og Arrestantinden i Henhold til det Anførte være at anse, Nielsen efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., og § 230, 2det Stk., jfr. tildels § 46 . . . Arrestanten Nielsen med Forbedringshusarbejde i 4 Aar . . .

Fredag den 27 Marts.

Nr. 45. Kaptajn af Marinen Vilhelm Julius Alexander Harttung (Henriques efter Ordre)

mod

Forsvarsminister, Dr. phil. **P. Munch** paa Marineministeriets Vegne (den kst. Kammeradvokat),

betræffende Spørgsmaalet, om der ved Beregning af Alderstillæg for Kaptajner i Marinen skal medregnes den Tid, hvori de Paagældende som Sekondløjtnanter have været hjemsendte.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 7 April 1913: Indstævnte, Forsvarsminister Klaus Berntsen paa Marineministeriets Vegne, bør for Tiltale af Citanten, Kaptajn af Marinen V. J. A. Harttung, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges Højesteretssagfører Levy i Salær 60 Kr., som udredes af det Offentlige. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes at kunne op-
hæves.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten, Kaptajn af Marinen Vilhelm Julius Alexander Harttung, 2 Kroner. Der tillægges Højesterets-
sagfører Henriques i Salarium for Højesteret 120 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ifølge § 9 i Lov om Lønninger m. v. ved Søværnet Nr. 217 af 30 September 1909 lønnes Kaptajner med 3000 Kr. aarlig, stigende hvert 4de Aar med 400 Kroner til 4200 Kroner aarlig, saaledes at ved Alderstillæggets Beregning den Tid medregnes, i hvilken de Paagældende »dover 14 Aar har gjort Tjeneste i Løjtnantsklassen«.

I Henhold til denne Bestemmelse søger Citanten, Kaptajn af Marinen V. J. A. Harttung, der den 29 August 1892 blev udnævnt til Sekondløjtnant og den 11 Oktober 1909 til Kaptajn, efter meddelt fri Proces under denne Sag Indstævnte, Forsvarsminister Klaus Berntsen paa Marineministeriets Vegne, tilpligtet at erkende ham berettiget til at oppebære Alderstillæg som Kaptajn fra den 1 September 1910. Han paastaar derhos Indstævnte dømt til at betale ham det hidtil for Aarene 1 September 1906 til 1 September 1908 forfaldne Alderstillæg: 800 Kroner (hvilken Paastand dog efter det Foreliggende maa antages at angaa Tiden fra 1 September 1910 til 1 September 1912), med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra Stævningens Dato, den 12 November 1912, og Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salær til hans beskikkede Sagfører, nuværende Højesterets-
sagfører Levy, hvilket Salær denne i alt Fald paastaar sig tilkendt hos det Offentlige.

Indstævnte, der har givet Møde ved den kst. Kammeradvokat, formener, at Citanten først er berettiget til Alderstillæg fra den 1 September 1912; han paastaar sig derfor frifunden og Citanten tilpligtet at udrede Sagens Omkostninger skadesløst, derunder Salær til Kammeradvokaten.

Citanten blev hjemsendt som Sekondløjtnant den 15 Oktober 1895 og forblev hjemsendt lige til sin Udnævnelse til Premierløjtnant den 20 Oktober 1897, altsaa i 2 Aar, og Tvisten under Sagen drejer sig om, hvorvidt disse 2 Aar skulde medregnes ved Beregningen af hans

Alderstillæg efter den ovenanførte Lovbestemmelse, altsaa om, hvorvidt han i de 2 Aar maa siges »at have gjort Tjeneste i Løjtnantsklassen«.

Efter Citantens Mening ere disse Ord ensbetydende med: »have været ansat i Løjtnantsklassen«. For denne Forstaaelse taler — hævder han — for det første Analogien af de almindelige Regler om Tjenestealders Beregning, efter hvilke det kun kommer an paa, hvor lang Tid der er forløben, siden Udnævnelser i vedkommende Tjeneste, men ikke kræves, at der i denne Tid er forrettet effektiv Tjeneste. At heller ikke den her omhandlede Lovbestemmelse stiller et saadant Krav ses efter Citantens Mening deraf, at Sygdom og Orlov utvivlsomt ikke suspenderer Erhvervelsen af Ret til Alderstillæg, men endvidere af Reglen i Lovens § 27, 2det Stykke, hvorefter den Tid, en i Søværnet tjenstgørende Person staar udenfor Nummer efter egen Begæring, ikke giver Ret til Alderstillæg. Denne Regel (hvoraf det fremgaar, at den Person, som staar udenfor Nummer, betragtes som »tjenstgørende«) vilde nemlig — mener Citanten — efter enhver anden Forstaaelse af Lovens § 9 end den af ham hævdede være ganske overflødig, hvorimod den ved at opfattes som en Undtagelse fra § 9 bekræfter hans Forstaaelse af denne. Endelig henviser Citanten til, at der imellem de i § 27, 2det Stykke, omtalte Personers og de hjemsendte Sekondløjtnanters Stilling formentlig er saa afgørende Forskelligheder, at en analogisk Anvendelse af Bestemmelsen paa hjemsendte Sekondløjtnanter under alle Omstændigheder maa være udelukket.

Indstævnte har derimod anført Følgende:

Hjemsendelse af Sekondløjtnanter blev indført ved Lov om Søværnets Ordning af 24 April 1868; men denne Lov skelner (i §§ 10, 11 og 25) imellem de Sekondløjtnanter, som ere til Tjeneste, og dem, som ere hjemsendte, og det samme gælder Lov om Søværnets Ordning Nr. 69 af 28 Maj 1880 (§§ 11, 19, og 31, 3die Stykke) saavel som den nugældende Lov om samme Æmne Nr. 215 af 30 September 1909 (§ 12 i Slutningen og § 31 a, næstsidste Stykke). Da heretter Lovgivningen stiller hjemsendte Sekondløjtnanter i Modsætning til dem, som ere til Tjeneste, er det udelukket ved Anvendelsen af Lov Nr. 217 af 30 September 1909 § 9 at regne Hjemsendelsestiden lige med den Tid, i hvilken den Paagældende har gjort Tjeneste. Stemmende hermed er det ogsaa, at en hjemsendt Sekondløjtnant heller ikke i andre Henseender regnes som tjenstgørende (han staar saaledes ikke under militær Jurisdiktion, har ikke og kan ikke faa Tilladelse til at bære Uniform, kan gifte sig uden Tilladelse og staar i det Hele udenfor de gældende Bestemmelser for Søværnets Officerer, og det er hans Udslettelse af Værnepligtsrullen, der medfører, at han ophører at være Sekondløjtnant). Hvad derimod angaar den Person, som staar udenfor Nummer, maa en saadan i og for sig — ligesaavel som den, der har Orlov eller er syg — regnes som »tjenstgørende« (hvilket viser sig bl. a. ved, at han stadig staar under militær Jurisdiktion, efter nærmere derom fastsatte Regler, har Ret til at bære Uniform og kan afskediges eller søge sin Afsked), og i Mangel af positiv Undtagelse (som fastsat ved Lovens § 27, 2det Stykke) maatte derfor den Tid, i hvilken han er sat udenfor Nummer, selv om dette er sket efter hans egen Begæring, give Ret til Alderstillæg.

Der maa gives Indstævnte Medhold i, at Citanten ikke er berettiget til at fordre den Tid, i hvilken han efter sin Udnævnelse til Sekondløjtnant var hjemsendt, medregnet til Erhvervelse af Alderstillæg efter Lov Nr. 217 af 30 September 1909 § 9. Ligesom han nemlig ikke bogstavelig har »gjort Tjeneste i Løjtnantsklassen« i den nævnte Tid, foreligger der heller ikke i Lovgivningen Hjemmel til at regne bemeldte Tid, som om han i denne havde gjort Tjeneste, idet tværtimod en Række Bestemmelser for forskellige Klasser af Befalingsmænd, ikke blot i den nugældende Lov om Søværnets Ordning Nr. 215 af 30 September 1909, men ogsaa i de forudgaaende Love herom af 24 April 1868 og 28 Maj 1880, stiller dem, der er hjemsendte, i Mod sætning til dem, der er til Tjeneste, og det saaledes maa antages, at de førstnævnte ikke ifølge Lovens Sprogbrug kunne regnes for at gøre Tjeneste.

Indstævnte vil herefter være at frifinde.

Sagens Omkostninger vil efter Omstændighederne være at op hæve, og der vil saaledes ikke kunne tillægges den kst. Kammeradvokat Salær.

Der vil være at tillægge den for Citanten beskikkede Sagfører, hvis Sagførelse har været lovlig, i Salær 60 Kr. hos det Offentlige.

Mandag den 30 Marts.

Nr. 137. Højesteretssagfører I. Kondrup

mod

Hans Hansen, kaldet Mose (Def. Lunn),

der tiltales for Forledelse til falsk Forklaring for Retten.

Kriminal- og Politirettens Dom af 2 December 1913: Arrestanten 1) Hans Hansen, kaldet Mose, og de Tiltalte 2) Hans Kristian Hansen, 3) Fanny Louise Othilie Dorothea Held, Oxholms fraskilte Hustru, og 4) Anna Marie Sara Johanne Hansen, Nielsens fraskilte Hustru, bør straffes med Forbedringshusarbejde hver i 2 Aar og En for Alle og Alle for En, betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Overretssagfører Repsdorph, 50 Kr., medens de Tiltalte, En for Alle og Alle for En, bør betale Salær til den for dem beskikkede Defensor, Overretssagfører Johansen, 50 Kr. og Arrestanten Salær til den for ham beskikkede Defensor, Overretssagfører Steinthal, ligeledes 50 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakendelse og i Henhold til de i den indankede

Dom under denne Del af Sagen for Tiltalte Hans Hansen, kaldet Mose's Vedkommende anførte Grunde, der i det Væsentlige tiltrædes, vil Dommen, saavidt paaanket er, være at stadfæste, dog at Straffetiden for Tiltalte findes at kunne forkortes til 18 Maaneder.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paaanketer, ved Magt at stande, dog at Straffetiden for Tiltalte Hansen, kaldet Mose, bestemmes til 18 Maaneder. I Salarium for Højesteret betaler nævnte Tiltalte til Højesteretssagførerne I. Kondrup og Lunn 100 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Hans Hansen, kaldet Mose, tiltales for Forledelse til falsk Forklaring for Retten, de Tiltalte, Hans Kristian Hansen, Fanny Louise Othilie Dorothea Held, Oxholms fraskilte Hustru, og Anna Marie Sara Johanne Hansen, Nielsens fraskilte Hustru, tiltales for Mened.

Arrestanten er født den 20 Maj 1878 og anset: ved Landsoversamt Hof- og Stadsrettens Dom af 8 Marts 1912 efter Straffelovens § 185, jfr. Lov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage.

Endvidere er han straffet nogle Gange med Bøder for Overtrædelse af Automobillovgivningen.

Tiltalte . . .

Ingen af dem er fundet forhen straffet.

Arrestanten havde ved Kontrakt af 8 Januar 1912 af Postbud Ole Hansen Jørgensen lejet en Automobildroske paa Vilkaar, at naar Arrestanten i Afdrag havde afbetalt den paa Vognen satte Værdi, 3000 Kr., skulde Vognen være hans Ejendom, hvorimod det skulde staa Jørgensen frit for at tage den tilbage, hvis de aftalte Beløb ikke betaltes paa hans opgivne Bopæl hver Mandag Kl. 8—10 Eftermiddag. Jørgensen paastod senere, at det den 15 April 1912 forfaldne Afdrag ikke var betalt i rette Tid, og han, der paastaar, at Arrestanten ogsaa paa andre Punkter havde misligholdt Kontrakten, satte sig i Besiddelse af Vognen, og da Arrestanten tog den tilbage, lod Adler Cykle-Aktieselskab, til hvilket Jørgensen havde overdraget den, sig ved Fogden i Frederiksberg Birk indsætte i Besiddelse af den.

Arrestanten paaankede de i denne Anledning afsagte Kendelser til Overretten og førte den 7 Februar 1913 ved et af Overrettens Vidnekamre de Tiltatte, Hansen, der er hans Svoger, og Oxholms fraskilte Hustru, som Vidner paa, at han den 15 April 1912 havde tilbudt Jørgensen Betaling.

Under denne Vidneførsel forklarede Tiltalte Oxholm, at hun en Mandag Aften i April 1912, vistnok den 15, som hun plejede, var i Besøg hos en Familie (de Tiltalte Hansens og Nielsens Forældre) boende i samme Hus som Postbud Jørgensen, og at Arrestanten da ind-

fandt sig her og laante et mindre Beløb, som han sagde, at han manglede for at kunne betale Jørgensen de vedtagne Afdrag, hvorved hun saa, at han havde 60—80 Kr. hos sig, samt at han lidt efter kom tilbage og bad en af de Tilstedeværende gaa med ham, da man ikke vilde lukke ham ind hos Jørgensen, hvorpaa Tiltalte gik med ham og Klokkeren mellem to og fem Minutter over 10 hørte en Kvindestemme, antagelig Jørgensens Hustru, gennem Brevkasseabningen i Jørgensens Dør sige, at Arrestanten kunde træffe hendes Mand næste Dag.

Tiltalte Hansen forklarede som Vidne, at Arrestanten en Mandag i Foraaret 1912, da Tiltalte Oxholm som sædvanlig var hos Hansens, kom ind til dem og laante ca. 8 Kr., idet han sagde, at han ønskede at have saa mange Penge, at han foruden Afdraget paa Automobilen kunde betale sin Husleje til Jørgensen, hvis denne maatte forlange det, og at Arrestanten lidt efter kom tilbage, idet han sagde, at man ikke vilde lukke ham ind hos Jørgensens, og lagde Pengene, ca. 100 Kr., paa Bordet og bad det konstateret, at han havde Penge nok hos sig, hvorpaa de Tiltalte Hansen og Oxholm paa hans Bøn Kl. 8—9 Minutter over 10 gik med op til Jørgensen, hvor de overværede, at Jørgensen indefra sagde, at han ikke lukkede op, da Klokkeren var over 10, og at Arrestanten kunde komme igen næste Dag.

Under en af Adler Cycle-Aktieselskab derpaa ved Frederiksberg Birks ordinære Ret den 7 Juni 1913 foranstaltet Vidneførsel ændrede de Tiltalte Oxholm og Hansen deres Forklaringer, idet de nu forklarede, at det ovennævnte Oprin passerede den Aften, nemlig den 15 April 1912, da der var Konfirmationsselskab hos Tiltalte Oxholm, hvorfra de Tiltalte Hansen og Nielsen ved 9-Tiden ledsagede deres Forældre hjem, medens Tiltalte Oxholm noget efter kom hjem til Hansens, efter hendes egen Vidneforklaring for at laane noget Te. Tiltalte Hansen gentog iøvrigt sin tidligere Vidneforklaring med Tilføjende, at Arrestanten havde en Del Tikronesedler i Haanden, medens Oxholm forklarede, at hun, da hun kom op ad Trappen til Hansens, saa Arrestanten staa med 6—8 Tikronesedler i Haanden og ringe paa hos Jørgensens, hos hvem der ikke blev lukket op, hvorimod en Kvindestemme sagde, at Arrestanten kunde træffe hendes Mand næste Dag. Begge de Tiltalte bemærkede, at de havde forklaret saa godt, som de kunde huske.

Da der i Modsætning til, hvad der er sket i Overretten, fordrødes Eds aflæggelse, udbad begge de Tiltalte sig Betænkningstid, men ved Møde i Retten den 14 s. M. beedigede de begge deres Forklaringer, efter at Tiltalte Oxholm havde tilføjede, at hun mødte Arrestanten paa Trappen og med ham gik ind i Hansens Faders Lejlighed, hvor Arrestanten foreviste Pengesedlerne og fortalte, at han havde været hos Jørgensen for at betale, hvorpaa Tiltalte Oxholm opfordrede ham til at tage Vidner paa, at han havde været hos Jørgensen med Pengene; Tiltalte Hansen tilføjede i sin Vidneforklaring, at Arrestanten lagde Pengesedlerne paa Bordet i Tiltaltes Faders oplyste Spisestue.

Endelig forklarede Tiltalte Nielsens fraskilte Hustru og beedigede i Retsmødet den 7 Juni 1913, at hun, Tiltalte Hansen og deres Forældre den 15 April 1912 gik hjem ved 9-Tiden fra Konfirmationsselskabet hos Tiltalte Oxholm, at denne noget efter kom, og at Arrestanten Hansen, der viste ca. 8 Tikronesedler og noget Sølv, sammen med de to andre Tiltalte gik op til Jørgensen og kom tilbage og fortalte, at

der var blevet sagt, at Arrestanten kunde komme igen næste Dag og betale.

Efter at have været anholdte under nærværende Sag har de Tiltalte tilstaaet, hvilket stemmer med det iøvrigt oplyste, at de anførte Vidneforklaringer i det væsentlige er urigtige og til Dels afgivne mod bedre Vidende.

Af det Oplyste fremgaar det, at der plejede at være Sammenkomster Mandag Aften hos de Tiltalte Nielsen og Hansens Forældre, og at Arrestanten ved en af disse Lejligheder, rimeligvis i Februar 1912, og iøvrigt i det Væsentlige under de af de Tiltalte omforklarede Omstændigheder forgæves søgte at betale Postbud Jørgensen et Afdrag. Derimod passerede intet tilsvarende den 15 April 1912, og de Tiltalte Hansen og Oxholm var overhovedet ikke hos Hansens Forældre den Aften. For at skaffe Bevis under Fogedproceduren forelagde Arrestanten imidlertid disse to Tiltalte til Underskrift en Erklæring, i hvilken det bevidnes, at han den 15 April 1912 ca. Kl. 10 Eftermiddag paa Jørgensens Bopæl tilbød denne Afdrag paa Automobilen, men at Jørgensen nægtede at modtage Pengene under Paaskud af, at Klokken var over 10.

Tiltalte Oxholm har herom forklaret, at hun ikke huskede, om Datoen, den 15 April, var rigtig, og spurgte Arrestanten derom, og da han bekræftede dette, skrev hun under. Tiltalte Hansen, hvis Forklaring paa dette Punkt har været vaklende, har sluttelig forklaret, at han, der skal være meget tungnem og daarlig kan læse og skrive, skrev Erklæringen under uden at kende dens Indhold, idet Arrestanten henviste til, at Tiltalte Oxholm havde underskrevet.

Begges endelige Forklaring gaar ud paa, at de, da [de] afgav Forklaring i Overretten, var i god Tro, men at det senere gik op for dem at Konfirmationsselskabet hos Oxholm havde været den 15 April 1912, og at deres Vidneforklaring var urigtig.

Tiltalte Oxholm forklarer nærmere, at den Dag, hun blev stævnet som Vidne i Frederiksberg Birk, kom en Husbeboerske, Fru Christine Christensen, til hende og gjorde hende opmærksom paa, at hendes Forklaring i Overretten var urigtig, og Tiltalte, som da endnu ikke havde bestemt, hvad hun vilde gøre, erklærede nu, at hun havde været hos Hansens den paagældende Aften for at hente Glas, eller, da Fru Christensen gjorde hende opmærksom paa, at dette ikke kunde passe, for at hente Kaffebønner. Nu gik Tiltalte til Hansens, hvor hun sagde, at det jo var rent galt, hun havde afgivet falsk Forklaring i Retten. Hun mener ikke, at Arrestanten var til Stede, men hun traf Tiltalte Hansen, og at denne af Arrestanten havde faaet Besked paa, hvad der skulde fortælles, nemlig den Forklaring, som de senere afgav i Frederiksberg Birk, og hun, som ikke turde gaa fra, hvad hun havde sagt til Fru Christensen, gik ind paa at afgive denne Forklaring, som begge de Tiltalte var paa det rene med var urigtig.

Til Arrestanten sagde hun efter sin Forklaring gentagne Gange, at Forklaringen var løgnagtig, og at hun ikke vilde aflægge Ed paa den, men han svarede, at det maatte hun, ellers vilde hun blive straffet og kunde faa fra 2 Maaneder til 2 Aar.

Hun afgav derpaa den ovenanførte bevidst urigtige Vidneforklaring i Birkets Ret, og i den Betænkningstid, hun fik inden Edsaflæggelsen,

bearbejdede Arrestanten hende stadig til at aflægge Eden, idet han sagde, at hun trygt kunde aflægge den, der var saa mange Vidner, som støttede Forklaringen, og hvis hun ikke aflagde den, vilde hun blive straffet. Endnu Morgenen inden Edsaflæggelsen blev hun advaret af Fru Christensen og en anden Husbeboerske — med denne sidste lever hun i Uvenskab — men Tiltalte blev hidsig overfor dem, og hun aflagde som anført Eden.

Tiltalte Hansens Forklaring gaar ud paa, at da han og Tiltalte Oxholm blev stævnet til Frederiksberg Birk, talte han baade med Arrestanten og med Tiltalte Oxholm derom, og at Arrestanten da sagde, at de maatte holde fast ved, at de den 15 April havde været Vidne til Forsøget paa Betalingen, og at der maatte laves en Historie, hvorefter dette kunde stemme med, at Gildet fandt Sted den Dag, og disse Tiltalte og Arrestanten i Forening blev da enige om den oftnævnte usandfærdige Forklaring, som blev afgivet i Birkets Ret. Hvor vidt han var alene med Arrestanten, da de første Gang talte herom, husker Tiltalte Hansen ikke, men han hævder, at det mange Gange var paa Tale mellem Arrestanten og de to Tiltalte, at de skulde opdigte den nævnte Forklaring.

Ogsaa Tiltalte Hansen hævder, at Arrestanten gentagne Gange sagde baade til ham og til Tiltalte Oxholm, at det gik dem galt, hvis de gik fra den Forklaring, de allerede havde afgivet i Overretten. I Tiden indtil han den 14 s. M. beedigede Forklaringen, hvis Urigtighed stod ham klart, opfordrede Arrestanten ham til ikke at være bange.

Begge disse Tiltalte hævde, at den afgørende Grund for dem til at afgive og beedige de falske Forklaringer i Birkeretten var, at de frygtede at blive straffede, hvis det kom frem, at den af dem underskrevne Erklæring var urigtig, og at de havde forklaret urigtigt i Overretten, uanset at dette var sket i god Tro.

Tiltalte Nielsens fraskilte Hustrus Forklaring gaar ud paa, at da hun blev tilsagt til Møde i Birkeretten, kom Arrestanten til hende, der tidligere kun havde hørt Tale om, hvad de andre vilde sige i Retten, og foreskrev hende den Forklaring, hun skulde afgive, hvilken i det hele stemmede med, hvad hun senere som Vidne forklarede i Birkeretten. Tiltalte forklarer, at hun er meget nervøs og græd, hver Gang Arrestanten søgte at indvirke paa hende, men at han dels indgød hende Mod og sagde, at han i Virkeligheden havde været oppe med Pengene, dels skræmmede hende ved at sige, at hvis hun ikke afgav Forklaringen, vilde de to andre Tiltalte blive straffede. Hun gik da ind paa at afgive Forklaringen, skønt det stod hende klart, at den var usand. Ogsaa efter at den kriminelle Sag var rejst, var Arrestanten flere Gange hos hende for at bevæge hende til at blive ved Forklaringen. Hendes Forklaring om Arrestantens Paavirkning af hende er bestyrket af de Tiltalte Hansens og Oxholms Forklaringer.

Arrestantens Forklaringer under Sagen har været i høj Grad vaklende.

Efter først at have vedstaaet en til en Rapport afgiven Forklaring, som i det væsentlige stemmede med de Tiltaltes i Birkeretten afgivne Forklaringer, har han efter en Del Udflugter sluttelig forklaret følgende:

Han husker nu, at han den 15 April 1912 Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Aften uden Vidner indfandt sig hos Jørgensen, betalte noget og fik Henstand i nogle

Dage med Resten, og han mener, at han næste Dag var med de Tiltalte Oxholm og Hansen som Vidner hos Jørgensen, uden at han dog kan give nogen antagelig Forklaring om, hvad han da skulde bruge Vidner til.

Efter Postbud Jørgensens Forklaring indfandt Arrestanten sig derimod hos ham den 15 April Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Aften og erklærede, at han ingen Penge havde, men fik Henstand til næste Aften, og denne Aften, den 16, kom han efter Jørgensens og Hustrus Forklaring udenfor Døren, efter at de var gaaet i Seng, og erklærede da, at han vilde komme igen næste Morgen, men udeblev.

Arrestanten forklarer videre, at da hans Sagfører under Fogedsagen sagde ham, at han maatte skaffe Bevis for, at han den 15 April havde tilbudt Betaling, erklærede Arrestanten, at han havde Vidner, og skrev efter Sagførerenes Concept — denne nægter at have givet saadant — Teksten til den ovenfor omtalte Erklæring, som han lod de Tiltalte Oxholm og Hansen underskrive, idet han da ikke huskede bedre, end at de havde været til Stede.

Efter først at have nægtet at have talt med disse Tiltalte om, hvad de skulde forklare i Retten, har Arrestanten senere ændret dette til følgende:

Efter Vidneførselen i Overretten fortalte de ham, at de, saa godt de kunde, havde maattet forklare, hvorledes det hang sammen, idet Erklæringen ikke var taget for gyldig. Noget senere havde han et Møde med dem, der spurgte ham, hvad de skulde sige i Birkeretten, hvortil han svarede, at de skulde henholde sig til deres Forklaringer i Overretten. Under den første Vidneforklaring i Birkeretten kom Arrestanten først til Stede, da den var i fuld Gang — efter det Oplyste overværede han dog Nielsens Vidneforklaring og alle tre Tiltaltes Edsaffæggelse, og her hørte han for første Gang de Tiltaltes ovenfor fremstillede Forklaringer om Konfirmationsgildet og det dermed i Forbindelse staaende, og Arrestanten, som ikke paa staaende Fod huskede Enkelthederne ved Begivenheden, stod frem og erklærede til Dommeren, at han ikke huskede, om det var sket den 15 April, og at det for hans Vedkommende kun kom an paa, om det var i Foraaret eller i April Maaned. I Tiden derefter til Edsfæstelsen har han sikkert talt med de Tiltalte Oxholm og Hansen om Sagen, men aldrig sagt andet, end at de skulde holde sig til den i Overretten givne Forklaring, da de ellers kunde risikere Straf; ingen af dem gjorde Indvending imod at afgive Forklaring i Birkeretten eller sagde, at Forklaringerne var urigtige, saa lidt som han har paavirket nogen af dem til at afgive urigtige Forklaringer. Han nægter overhovedet at have talt med Tiltalte Nielsen om, hvad hun skulde sige i Retten.

Ligesom imidlertid den indbyrdes Overensstemmelse mellem de 3 Tiltaltes Forklaringer, der i alt Fald i Hovedsagen er afgivne paa Tidspunkter, da de som berøvede deres Frihed ikke kan antages at have

Færdig fra Trykkeriet den 16 April 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 7—8.

Mandag den 30 Marts.

haft Lejlighed til at træffe indbyrdes Aftale, i høj Grad taler for, at Forklaringerne er rigtige, saaledes er disse stærkt bestyrkede ved det iøvrigt Oplyste.

Saaledes forklarer de Tiltalte Niensens og Hansens Moder, den 67-aarige Enke, Karen Hansen, født Nielsen — hendes Mand døde hen paa Sommeren 1912 — at hun, der i Birkeretten beeedigede en lignende urigtig Vidneforklaring som Tiltalte Niensens, forinden af Arrestanten havde faaet Besked om, at hun, der ikke ret huskede det passerede, roligt kunde afgive den nævnte urigtige Forklaring, idet denne var Sandhed.

Tiltalte Niensens Datter, den 16-aarige Karen, afgav i Birkeretten den urigtige Forklaring, som dog ikke blev beeediget, at de Tiltalte Hansen og Oxholm var gaaet under Konfirmationsselskabet, og ogsaa hun forklarer, at Arrestanten ikke en, men flere Gange indprentede hende, at hun skulde afgive denne Vidneforklaring.

Tiltalte Hansen forklarede som Vidne i Overretten, at en Malermester, hvorved han sigtede til Adolf Jacob Bierfreund Breum, var til Stede ved Arrestantens Betalingstilbud. Efter Hansens Forklaring under nærværende Sag erklærede Arrestanten, at dette skulde Tiltalte ikke have sagt, men Arrestanten skulde nok klare den med Breum, og inden Edsfæstelsen i Frederiksberg Birk gentog Arrestanten, idet han opmuntrede Tiltalte til Edsaflæggelsen, at Arrestanten nok skulde tale med Breum. Denne har afgivet en skriftlig Erklæring og i Birkeretten den 14 Juni 1913 beeediget, at Tilbudet fandt Sted midt i April 1912. Her under Sagen har han forklaret, at han i Virkeligheden ikke huskede, naar det skete, men at Arrestanten henvendte sig til ham og bad om hans Erklæring om, at det var den 15 April, og da Breum indvendte, at han ikke huskede, naar det passerede, paastod Arrestanten, at det var den 15 April; herefter vil Breum uden videre Paavirkning fra Arrestantens Side have afgivet den urigtige Vidneforklaring. Arrestanten paastaar ikke at have sagt til Breum, at det var den 15 April, men netop, at Arrestanten ikke huskede det.

Mod Enke Hansen og Karen Nielsen samt Breum er der ikke rejst Tiltale.

Enke Hansens Plejedatter, Hilda Lindberg, har forklaret, at hun flere Gange har været Vidne til, at Arrestanten med de tre Tiltalte og Enke Hansen i Karen Niensens Nærværelse talte om, at de Tiltalte

Hansen og Oxholm forlod Konfirmationsgildet og var Vidner til hans Tilbud til Jørgensen, at de andre gjorde Indvendinger, og at Tiltalte Nielsen græd og sagde, at det gik galt, hvortil Arrestanten svarede: »Aa Sludder, det er jo kun, saavidt I husker, det gaar nok«, ligesom han efter Edsaflæggelsen trøstede Tiltalte Nielsen.

Saa vel Enke Karen Hansen som hendes Datter, Ida Hansen, Bachs Hustru, forklarer, at Arrestanten og de Tiltalte har talt om Konfirmationsgildet og om, at de Tiltalte Hansen og Oxholm var Vidner til Arrestantens Tilbud, at de ikke ved, om disse Samtaler fandt Sted før eller efter Edsaflæggelsen, hvorimod Bachs Hustru bestemt husker, at hun hørte Arrestanten sige til de andre, at de maatte blive ved den Forklaring, de en Gang havde afgivet, og til Tiltalte Nielsen noget lignende som: »Aa Sludder, det er jo kun, saa vidt I kan huske, det gaar jo nok«.

Endelig har Tiltalte Oxholms Datter, den 15-aarige Anna, forklaret, at Arrestanten og de Tiltalte den Dag, de første Vidneforklaringer blev afgivne i Frederiksberg Birk, var sammen hos de gamle Hansens, hvor Arrestanten trakteredede, og de talte om Sagen, samt at Arrestanten, medens Anna og hendes Moder og Tiltalte Nielsen rejste sammen i Tyskland, efter at Vidnesagen var endt paa Frederiksberg, tilskrev Tiltalte Oxholm et Brev, hvori stod, at Tiltalte skulde blive ved sin Forklaring, hvilket Brev Arrestanten senere bad Tiltalte Oxholm brænde.

Tiltalte Oxholm har bekræftet Forklaringen om Brevet med Tilføje, at deri ogsaa stod, at Tiltalte Nielsen skulde blive i Tyskland saa længe som muligt for at undgaa at komme til at afgive Forklaring. Brevet brændte hun efter Arrestantens Begæring.

Arrestanten har erkendt at have tilskrevet hende Brevet, men nægter at have bedt hende brænde det, der efter hans Forklaring kun indeholdt det Svar paa en Forespørgsel fra Tiltalte Nielsen, at hun godt kunde blive i Tyskland, da Sagen ikke hastede.

Endelig har Arrestanten under sin Fængsel skrevet en Seddel, som maa antages bestemt til at komme de Tiltalte i Hænde, i hvilken han angiver, hvilke Forklaringer, der skal afgives, for at han kan reddes.

Naar til det saaledes foreliggende kommer, dels at Arrestantens Forklaringer paa flere Punkter er usandsynlige, saaledes hvor han vil give det Udseende af, at han ikke hele Tiden skulde have husket den virkelige Sammenhæng med den for hans Retssag om Vognen saa vigtige Begivenhed den 15 April, og at de Tiltalte, som maa antages i ethvert Fald før Vidneforklaringen i Frederiksberg Birk at have opdaget, at Forklaringerne i Overretten var urigtige, slet ikke skulde have omtalt dette under deres Samtaler med Arrestanten, og dels den Omstændighed, at saavel den fungerende Vidnedømmer i Birkeretten som flere der mødte Sagførere og en Sagførerfuldmægtig hævde, at Arrestanten netop støttede de Tiltaltes Forklaringer der og bekræftede deres Rigtighed, medens den fungerende Vidnedømmer har erklæret, at Arrestanten ikke har afgivet den af ham omtalte Erklæring om, at Datoen, den 15 April, var uden Betydning for ham, og at Arrestanten, da der efter Vidnesagens Slutning blev Tale om Menedssag, henvendte sig til ham og sagde, at Vidnernes Forklaringer var fuldstændige rigtige, og endelig, at kun Arrestanten, ikke de Tiltalte, der heller intet udestaaende havde med Jørgensen, kunde have pekuniær Fordel af Afgivelsen

af de urigtige Forklaringer, findes det tilstrækkeligt godtgjort, at Arrestanten har paa den i Straffelovens § 51 omhandlede Maade paavirket de Tiltalte til Afgivelse af bevidst urigtige Vidneforklaringer i Birkeretten og til Beedigelse af disse Forklaringer, medens det skønnes betænkeligt at anse det for bevist, at Paavirkningen har været af videregaaende, navnlig den i Straffelovens § 52 omhandlede Art, eller at Arrestanten har øvet strafbar Paavirkning paa Enke Karen Hansen og Karen Nielsen samt Breum.

Med Hensyn til Bedømmelsen af det strafværdige i de Tiltaltes Forhold bliver det at tage i Betragtning, at den foreskrevne Formaningstale ved Edsaflæggelsen vel blev oplæst for Tiltalte Oxholm og Hansen i Overretten, men at saadan Oplæsning ikke fandt Sted i Frederiksberg Birk for nogen af de Tiltalte før Edsaflæggelserne, ligesaa lidt som Forskrifterne i Forordningen af 10 April 1833 §§ 2 og 3 iøvrigt blev nøje opfyldte, idet den fungerende Dommer undlod tilbørlig at indskærpe de Tiltalte Sandhedspligten og ikke gik nærmere ind paa de iøjnefaldende Uoverensstemmelser i de forskellige afgivne Forklaringer.

Da Tiltalte Oxholm vægrede sig ved Edsaflæggelse, meddelte han hende derimod, at hun, hvis hendes Forklaring var rigtig, ikke kunde undslaa sig for Edsaflæggelse, men udsatte sig for at tvinges dertil under Bødeansvar.

Som Følge af det Anførte og med Bemærkning, at Arrestanten, der flere Gange er optraadt højest ubehersket under Forhørene, har været underkastet Undersøgelse af Fængselslægen, men at denne har erklæret, at Arrestanten intet psykisk Abnormt har frembudt under Arrestopholdet, vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 145, jfr. § 51, medens de Tiltalte ville være at anse efter dens § 145. De forskyldte Straffe findes efter Omstændighederne at burde bestemmes til Forbedringshusarbejde i 2 Aar for hver.

Nr. 52. Ingeniør, Baron **Frederik von Haxthausen** (Ingen)

mod

Firmaet **H. & P. Reichert** i Moskov ved dets herværende Rettergangsfuldmægtig, Overretssagfører **C. F. Olivarius** (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Ingeniør, Baron **Frederik von Haxthausen**, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelasers Kirke, førend det til-lades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt

han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 54. Sagfører William Nielsen (Ingen)

mod

Revisor K. Helmond (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Sagfører William Nielsen, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelsers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 147. Højesteretssagfører Henriques

mod

Jens Stevn (Def. Liebe),

der tiltales for Bedrageri.

Hellum-Hindsted Herreders Ekstrarets Dom af 2 Oktober 1913: Tiltalte Jens Stevn af Hadsund bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage samt udrede i Erstatning til Handelsmand Anders Christensen og Gaardejer og Handelsmand Søren Sørensen, begge af Als, 200 Kr. til hver. Endvidere betaler Tiltalte de af Sagen gaaende Omkostninger, derunder Salær til Sagfører Plesner Müller i Terndrup 15 Kr. og til Justitsraad, Sagfører Joh. Andersen i Hobro, 12 Kr. Den nævnte Erstatning at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkomme under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 24 November 1913: Underretsdømmen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes

til 40 Dage. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Sørensen og Heise betaler Tiltalte 20 Kroner til hver. De idømte Erstatningsbeløb udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Jens Stevn til Højesteretssagførerne Henriques og Liebe 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Hellum-Hindsted Herreders Ekstraret indankede Sag tiltales Slagter Jens Stevn for Bedrageri.

Tiltalte, der er født den 1 Oktober 1882, har den 31 Oktober f. A. inden Gerlev-Onsild Herreders Politiret vedtaget en Bøde af 25 Kr. til Randers Amts Fattigkasse for Overtrædelse af Næringslovens §§ 75 og 78, men ses iøvrigt ikke tidligere at have været tiltalt eller straffet.

Ved Tiltaltes egne Forklaringer i Forbindelse med det iøvrigt Foreliggende er der under Sagen oplyst Følgende:

I Vinteren 1912—13 traadte Tiltalte i Forretningsforbindelse med Handelsmand Anders Christensen af Als, for hvem han derefter virkede som Opkøber paa den Maade, at han, naar han havde købt Kreaturer paa Levering — som Regel Kalve, Svin og Lam — underrettede Christensen om, hvilke Dyr han havde købt, og om Købesummens Størrelse, hvorefter Christensen sendte ham Penge til at betale med. Dyrene blev derpaa sendte til Tirsdagsmarkederne i Aalborg, og naar de var solgte, afregnede Christensen med Tiltalte. Den 19 Juli d. A., da Tiltalte havde købt 2 Kalve og 1 So, for hvilke Købesummerne tilsammen androg henved 200 Kr., underrettede han Christensen derom og tilbød at overlade ham Dyrene samt modtog da samme Dag et Beløb af 200 Kr. fra ham, idet det udtrykkelig aftaltes, at Tiltalte skulde betale Dyrene med de modtagne Penge og derefter sende Dyrene til Markedet i Aalborg den 22 s. M. Tiltalte, der efter sin Forklaring havde til Hensigt at afbryde sin Forbindelse med Christensen, idet den ikke var tilstrækkelig indbringende, henvendte sig derpaa den følgende Dag til Gaardejer og Handelsmand Søren Sørensen, kaldet Larsen, af Als, for hvem han opgav, at han ikke længere kunde faa Penge af Christensen, da de var blevne uenige, hvorhos han formaaede Sørensen til at indtræde i Handlerne om de ovennævnte Dyr, og han modtog ligeledes af Sørensen et Beløb af 200 Kr. til at betale Dyrene med. Købesummerne for den ene Kalv og for Soen berigtigede han

med de fra Christensen modtagne Penge, medens Handelen om den anden Kalv ikke gik i Orden, da Sælgeren undlod at møde med Dyret til aftalt Tid og Sted. De købte Dyr sendte han imidlertid hverken til Christensen eller Sørensen, men afhændede dem til Slagtere i Randers, hvorefter han den 21 s. M. sendte Christensen og Sørensen telefonisk Besked om, at han havde solgt Dyrene til Andre. Resten af de Penge, han havde modtaget af Christensen og Sørensen, saavel som de Beløb, han indvandt ved Salget af den ene Kalv og Soen, forbrugte han til Svir i Randers, og han har erklæret sig ude af Stand til at tilbagebetale Christensen og Sørensen de Beløb, han som meldt har modtaget af dem. Ikke destomindre har han hævdet, at det var hans Mening at tilbagebetale Pengene, og at han ikke har handlet i bedragerisk Hensigt.

Tiltalte har erkendt, at han den 22 Juli d. A., paa hvilket Tidspunkt Christensen og Sørensen havde indgivet Anmeldelse til Politiet om hans Forhold, af en Politibetjent blev opfordret til at betale dem deres Penge tilbage, men at han undlod dette, skønt han da var i Besiddelse af ca. 400 Kroner.

Christensen og Sørensen har hver for sig forlangt Tiltalte straffet. De have derhos nedlagt Paastand om, at han tilpligtes at betale dem hver en Erstatning af 200 Kr., og disse Paastande ere ved Underrettsdommen tagne til Følge.

For sit i de foranførte Henseender udviste Forhold er Tiltalte ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 253; men Straffen, der ved Underrettsdommen er bestemt til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage, findes i Medfør af nævnte Lovbestemmelse, jfr. midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13, passende at kunne bestemmes til samme Art Fængsel i 40 Dage, og med den heraf flydende Forlængelse af Straffetiden vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser angaaende Erstatningerne og Aktionens Omkostninger tiltrædes, være at stadfæste.

Tirsdag den 31 Marts.

Nr. 152.

Højesteretssagfører Henriques

mod

Karoline Andrea Amalie Jensen, født Buemann
(Def. Hansen),

der tiltales for Bedrageri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 24 Januar 1914: Arrestantinden Karoline Andrea Amalie Buemann, Jensens fraskilte Hustru, bør straffes med Tugthusarbejde i 3 Aar og betale Aktionens Omkost-

ninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Sinding og Damm, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at kunne forkortes til 2 Aar.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 2 Aar. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Karoline Andrea Amalie Jensen, født Buemann, til Højesterets-sagførerne Henriques og Hansen 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestantinden Karoline Andrea Amalie Buemann, Jensens fraskilte Hustru, der tiltales for Bedrageri, er født den 16 Maj 1869 og anset: ved Kriminal- og Politirettens Dom af 26 November 1892 efter Straffelovens § 251 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 14 Juli 1894 efter Straffelovens §§ 251 og 253 med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 26 Februar 1895 efter Straffelovens §§ 180 og 251 med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 20 Februar 1900 efter Straffelovens § 251 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved Højesterets Dom af 5 November 1901 efter Straffelovens § 251, jfr. tildels § 46, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, ved Kriminal- og Politirettens Dom af 25 April 1903 efter Straffelovens §§ 251 og 253 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, ved samme Rets Dom af 16 Juni 1906 efter Straffelovens §§ 251 og 253 med Tugthusarbejde i 2 Aar, ved samme Rets Dom af 22 September 1908 efter Straffelovens § 251 med Tugthusarbejde i 3 Aar, ved Nakskov Købstads Ekstrarets Dom af 28 Januar 1910 efter Straffelovens §§ 228 og 251, jfr. tildels § 46 og § 39, med Tugthusarbejde i 2 Aar.

Arrestantinden, som havde faaet Udsættelse med Udstaelsen af den hende i 1908 idømte Straf, og som, medens hun derpaa var paa fri Fod, begik de Forbrydelser, for hvilke hun i 1910 blev dømt, begyndte derpaa Afsoningen af Straffen, men blev ved kgl. Resolution af 25 August 1913 betinget benaadet.

Ved egen Tilstaelse og det iøvrigt Oplyste er Arrestantinden overbevist om at have gjort sig skyldig i følgende Forhold:

Hun har i Tiden fra den 20 Oktober 1913 til den 17 November s. A. hos Urmagerne William Kastrup, Carl Christian Wildschütz, Peter Hansen, Johan Jørgensen, Johannes Enghoff og Chr. Hage svigagtigt ladet sig udlevere 6 tilsammen til 110 Kroner vurderede Lommeure, idet hun hvert Sted usandfærdigt angav at skulle afhente et Ur, som var indleveret til Reparation, og naar Vedkommende, der eksperederede hende i Forretningerne, da foreviste hende et Ur og spurgte, om dette var det paagældende, bejaede Arrestantinden, der snart intet Navn opgav, snart et almindeligt Navn, dette; i et enkelt Tilfælde maa hun antages at have læst Ejerindens Navn paa en Seddel ved Uret, saaledes at hun blev i Stand til at nævne Navnet. Urene tilegnede Arrestantinden sig og pantsatte dem med Undtagelse af det hos Enghoff modtagne, hvilket hun ikke kunde faa pantsat for den Sum, hun ønskede, hvorefter hun indleverede det til Reparation hos Urmager Sofus Petersen, efter sin Forklaring uden Hensigt at hente det eller betale Omkostningerne ved Reparationen. Et Ur til Værdi ca. 10 Kr., som Arrestantinden fik udleveret af Petersen til Brug, saa længe Reparationen varede, pantsatte Arrestantinden efter sin Forklaring samme Dag. Nærmere Oplysning herom er dog ikke fremkommen.

Arrestantinden har forklaret, at hun ikke nærmere kan gøre Rede for Motiverne til sin Handlemaade, men at hun til egen Fordel kun har brugt 6 Kr. af Udbyttet af Bedragerierne, hvorimod hun iøvrigt efter hver enkelt Pantsætning bestemte sig til at bortkaste Pengene og udførte dette, idet hun fortrød Bedrageriet. Arrestantinden har under den i 1908 paadømte Sag ligesom under to foregaaende Sager været indlagt til Observation paa Kommunehospitalets 6te Afdeling, hvis Overlæge i en den 8 September 1908 dateret Erklæring udtalte, at hun fremdeles led af Hysteri og Tuberkulose, og at der i det Hele ingen Grund var til at antage, at hun skulde befinde sig i nogen egentlig uklar Bevidsthedstilstand, naar hun svindlede, men at hendes Impulsioner stod i Kausalforhold til hendes dels medfødte, dels ved en erhvervet Sygdom, Hysterien, betingede sjælelige Abnormitet.

Under den i 1910 paadømte Sag udtalte Distriktslægen i Nakskov som Resultat af sin Undersøgelse af Arrestantinden, at der ikke kunde være Tvivl om, at hun var sig sit Ansvar bevidst, da hun udførte sine Lovovertrædelser og havde været i Besiddelse af den Tilregnelighed, som findes hos voksne og sjælssunde Personer. Endelig har Fængselslægen under nærværende Sag i en den 23 December 1913 dateret Erklæring udtalt, at Arrestantinden er ganske uforandret som beskrevet i foran anførte Erklæring af 8 September 1908.

Arrestantinden, der herefter skønnes fuldt tilregnelig, vil som Følge af det Anførte være at anse efter Straffelovens § 251 efter Omstændighederne med Tugthusarbejde i 3 Aar.

Nr. 163. Højesteretssagfører Winther

mod

Knud Frederik Nielsen (Def. Halkier),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 24 Januar 1914: Forbedringshusfange Knud Frederik Nielsen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagfører Rievers og Prokurator Mundt, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Knud Frederik Nielsen til Højesteretssagfører Winther og Advokat Halkier 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Forbedringshusfange Knud Frederik Nielsen, der tiltales for Tyveri, er født den 27 Marts 1890 og anset:

ved Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 22 November 1910 efter Straffelovens § 237, jfr. Straffelovstillæget § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, ved samme Rets Dom af 5 August 1913 efter Straffelovens § 238, kfr. § 241, sammenholdt med Lov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, ved Hasle m. fl. Herreders Ekstrarets Dom af 3 December 1913 efter Straffelovens § 230, 2det Stykke, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Ved Forbedringshusfangens Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at han Natten efter den 11 December 1913, da han under Politiledsagelse blev transporteret med Dampskibet »Aarhus« fra Aarhus til København for at afleveres til Vridsløselille Forbedringshus til Udtaaelse af den ham sidst idømte Straf, har set Lejlighed til efter Aftale med en under denne Sag ikke tiltalt Person at stjæle en Tikroneseddel ud af Lommen paa den sovende Matros Semjon Aleksandrowitsch Artjejeff, med hvem han delte Kahyt.

Som Følge af det Anførte vil Forbedringshusfangen være at anse efter Straffelovens § 231, 1ste Pkt., efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Onsdag den 1 April.

Nr. 160. Højesteretssagfører I. Kondrup

mod

Hans Ludvig Langhoff (Def. Bache),

der tiltales for Overtrædelse af Lov 18 April 1910 om Kørsel med Motorvogne m. m.

Kriminal- og Politirettens Dom af 13 December 1913: Tiltalte Hans Ludvig Langhoff bør til Københavns Kommunes Kasse bøde 60 Kroner. I Erstatning til Enkefru Anna Hedvig Volkertzen betale de Tiltalte Langhoff og Aktieselskabet Taxamotorkompagniet, En for Begge og Begge for En, 1200 Kr. Saa betale de og, En for Begge og Begge for En, Sagens Omkostninger. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Saaledes som Sagen er forelagt Højesteret — hvor Taksamotorkompagniet skønt varslet ikke har givet Møde, medens den til Aktor og Defensor udgaaede Ordre kun vedrører Tiltalte Langhoff — er der alene Spørgsmaal om Prøvelse af den indankede Dom for Langhoffs Vedkommende. I Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den, forsaavidt angaar nævnte Tiltalte, være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør for Hans Ludvig Langhoffs Vedkommende ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler denne Tiltalte til Højesteretssagførerne I. Kondrup og Bache 80 Kroner til hver.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under denne Sag tiltales Droskechauffør Hans Ludvig Langhoff og Aktieselskabet Taksamotorkompagniet, Førstnævnte til Straf og Erstatning, Sidstnævnte

til Erstatning i Henhold til Lov af 18 April 1910 om Kørsel med Motorvogne m. m.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Den 25 Marts 1913 Kl. 11¹/₄ Formiddag blev den 68-aarige Enkefrue Anna Hedvig Volkertzen, idet hun passerede over Østergade fra Fortovet ved Gadens ulige Numre til det modsatte Fortov, paakørt midt paa Kørebanen af den af Tiltalte Langhoff førte Taksamotor-kompagniet tilhørende Motordroske K 1141, der kom kørende i Retningen fra Højbroplads mod Kongens Nytorv; Fru Volkertzen blev ved Paakørselen kastet om og slæbt ca. 9¹/₂ Alen hen ad Gaden og paa-drog sig dels et Brud af venstre Ben, dels nogle overfladiske Læsioner af Hovedet.

Efter Sagens Oplysninger holdt der i den for Chaufførens Kørselsretning venstre Side af Gaden en forspændt Kulvogn og i den modsatte Side af Kørebanen lige overfor eller omtrent lige overfor Kulvognen et Automobil, og Paakørselen fandt Sted, idet Tilskadekomne, der havde det holdende Automobil paa sin venstre Side, traadte ud paa Midten af Kørebanen. Efter det Foreliggende maa det antages, at Tiltalte Langhoff har kørt med en Hastighed af 14—15 km i Timen, Kørebanen var tør og Gaden stærkt befærdet.

Grosserer S. F. Salomonsen og Grosserer Hans Hansen have som Vidner forklaret, at de saa Fru Volkertzen gaa eller trippe ud paa Kørebanen uden at se sig for, træde ud foran det Køretøj, der holdt tilvenstre for hende, og blive paakørt af Tiltaltes Vogn efter at være traadt frem i en Afstand af 1¹/₂ à 2 Alen foran denne. Tiltalte bremsede straks kraftigt, de huske ikke at have hørt ham give Signal.

Bud Emil Hansen har som Vidne forklaret, at han saa Tilskadekomne gaa tværs over Gaden og Tiltalte komme kørende. Han hørte Tiltalte tude svagt med Signalthornet og saa ham omtrent samtidig ramme Fru Volkertzen, — der efter dette Vidnes Erindring kom ud fra Fortovet ved de lige Numre — med Forskærmen af Drøsklen.

Fabriksarbejder Oscar Carl Johan Walqvist har som Vidne forklaret, at han hørte Tiltalte benytte Signalthornet, inden han kørte frem mellem de 2 i Gaden holdende Køretøjer. Han saa Fru Volkertzen midt paa Kørebanen i Færd med at gaa over denne og tænkte sig, at der var tilstrækkelig Tid for hende til at naa forbi Tiltaltes Vogn over paa det modsatte Fortov, men i Stedet for at fortsætte sin Gang blev hun øjensynlig forfjamsket og greb fat i Vognens venstre Forskærm, hvorved hun blev paakørt. Tiltalte, der endnu ikke med hele sin Vogn var passeret frem mellem de 2 holdende Køretøjer, bremsede saa kraftigt som muligt, saa snart han blev opmærksom paa Fru Volkertzens Forfjamskelse.

Konsul Ejnar Hørstedt har som Vidne forklaret, at han, der kørte som Passager i Tiltaltes Vogn, saa Fru Volkertzen komme løbende tværs over Gaden ca. 1 Meter foran Automobillet, idet hun, saavidt Vidnet husker, kom frem bag det i Gadens højre Side holdende Køretøj. Foran Tiltaltes Vogn standsede hun, øjensynlig forfjamsket, hvorved hun blev paakørt og slæbt hen ad Gaden. Efter Vidnets Skøn kunde Tiltalte under de foreliggende Omstændigheder ikke undgaa Paakørselen.

Til en 2 Dage efter Paakørselen optagen Politirapport forklarer

Tilskadekomne, at hun ved den ommeldte Lejlighed vilde gaa over Gaden, at hun omtrent midt paa Kørebanen blev paakørt af en Motorvogn, der kom kørende med meget stærk Fart mod Kongens Nytorv, og at hun ikke hørte noget Signal fra Motorvognen. Nærmere Enkelt-heder kunde hun ikke huske, men hun paastod at have været uden Skyld, idet hun havde set sig for, inden hun passerede Kørebanen.

Denne Forklaring har hun vedstaaet i Retten den 18*) Oktober 1913 med den Berigtigelse, at hun husker, at det var fra Fortovet med de ulige Numre, at hun gik ud paa Kørebanen, og at der holdt et Køretøj tilvenstre for hende.

Tiltalte Langhoff forklarede i det første Forhør, at han havde sagtnet sin Fart af Hensyn til, at han skulde passere mellem Kulvognen og det i den modsatte Side af Gaden holdende Køretøj, og at han satte Friktionen til, da han lige havde passeret disse 2 Køretøjer. I samme Øjeblik saa han Fru Volkertzen træde frem paa Midten af Kørebanen og bremsede nu øjeblikkeligt, men kunde paa den korte Afstand ikke undgaa Paakørselen, han anslog sin Fart til godt 1 Mil i Timen. Han benyttede Signalthornet, idet han kørte frem mellem de 2 Vogne. I et senere Forhør har han erkendt som sin Antagelse, at han ved Paakørselen har haft en Fart af 14—15 km i Timen, hvorhos han har suppleret sin første Forklaring saaledes, at han husker, at Tilskadekomne, idet hun var i Færd med at gaa over Gaden, standsede eller traadte tilbage og greb fat i Automobilet, efter hans Skøn paa Midten af dettes Forside. Sluttelig har Tiltalte forklaret, at han ikke med hele sin Vogn var kommen fri af Passagen mellem de 2 holdende Køretøjer, da Paakørselen fandt Sted, og at Fru Volkertzen derfor maa være traadt ud fra Fortovet i ganske kort Afstand fra det Automobil, der holdt paa hendes venstre Side. Dette sidste stemmer med den af Vidnet Walqvist afgivne Forklaring.

Efter Tiltaltes og Vidnet Hørstedes Forklaring har Kørebanen foran Tiltalte været fri, bortset fra de Vogne, der holdt i Siden af Gaden.

Tilskadekomne blev straks efter Paakørselen indlagt paa Kommunehospitalets 1ste Afdeling, hvor hun blev behandlet, navnlig for det hende overgaaede Benbrud, indtil hun den 4 Juli 1913 blev udskrevet.

I en den 18 August 1913 afgiven Erklæring har Afdelingens Overlæge udtalt, at Fru Volkertzen fra 25 Marts til 4 Juli blev behandlet for Brud paa Underbenet; Brudet var den 29 April helet, men med noget uheldig Stilling og nogen Elasticitet. Den 19 Maj foretoges en Udretning af Benet og en lille fremstaaende Spids af Lægbenet fjernedes. Den 3 Juni var Brudet helet i god Stilling med ringe Bevægelighed paa Brudstedet, der endnu den 20 Juni frembød nogen Elasticitet; den 4 Juli blev hun udskrevet. I Erklæringen hedder det, at hun, der engang efter Udskrivningen havde fremstillet sig paa Hospitalet, »bevæger sig med en Del Besvær«, men i Erklæringen tilføjes det, at hun inden Udskrivningen »uden Vanskelighed har bevæget sig omkring paa Hospitalet«. Endvidere siges det i Erklæringen, at Benet er helt og i god Stilling, Forkortning uden Betydning, Fodledet endnu lidt stift, og om Udsigterne for hendes Helbredelse, at Benbrudet er

*) Skal være: 28.

helbredet, men at de Levninger, der endnu findes, bruge meget forskellig Tid om at forsvinde helt og undertiden aldrig svinde helt. Dette Spørgsmaal kan med en saa gammel og før Lidelsen skrøbelig Person først besvares ad Aare«. Endelig udtales det, at Tilskadekomne noget hen under Hospitalsopholdet klagede sig noget over Hovedpine, men denne har dog ikke været fremtrædende. I en den 29 Oktober 1913 afgiven Erklæring har Overlægen oplyst, at der ved Indlæggelsen paa den behaaede Del af Tilskadekomnes Hoved fandtes et Par smaa, et Par Ctm. lange, overfladiske Saar, der ikke blødte, og et lignende Saar paa Panden. Disse Læsioner have dog været ubetydelige.

I Retten har Tilskadekomne den 28 Oktober om sin Tilstand forklaret, at hun er svag og har Smerter i begge Ben. Hun kan i Stuerne bevæge sig uden Stok, men udenfor Huset kun med Støtte. Hun lider af Svimmelhed og Hovedpine og er bleven meget nervøs, og medens hun tidligere har været i Stand til paa egen Haand at varetage sin Husgerning, nødes hun for Fremtiden til i større Omfang at antage lønnet Medhjælp. Hendes Forklaring om hendes svækkede Førlighed og forøgede Nervøsitet er bestyrket ved forskellige af hendes Paarørende afgivne Vidneforklaringer.

Tilskadekomne har for sit Hospitalsophold haft en Udgift af 65 Kr. 40 Øre og maa for et Rekonvalesentsophold paa fremmed Sted betale 63 Kr. Hun fik derhos ødelagt en Del Beklædningsgenstande m. v., om hvis Værdi, som Tilskadekomne har ansat til 132 Kroner, nærmere Oplysning ikke er tilvejebragt. For den hende saaledes paaførte Skade og for Forringelsen af hendes Arbejdsevne har hun paa-staaet sig tillagt Erstatning efter Automobilloven.

De Tiltalte have protesteret mod at betale nogen Erstatning, idet de have gjort gældende, at Skaden er hidført ved Tilskadekomnes egen grove Uagtsomhed.

Naar imidlertid henses til, at Tilskadekomne, hvis Paastand om, at hun har set sig for, forinden hun fra Fortovet traadte ud paa Kørebanelen, der ikke findes tilstrækkelig Grund til at forkaste, maa antages ikke at have været opmærksom paa Tiltaltes Vogn, der paa dette Tidspunkt kom kørende med uforsvarlig Fart frem mellem de 2 Køretøjer, og at det ikke kan lægges hende til Last, at hun er bleven overrasket og forfjamsket ved, at Tiltalte paa dette Sted er kommen kørende med saa stærk Fart, findes hendes Forhold ikke at kunne betegnes som grov Uagtsomhed, og da det er antageligt, at Skaden ved en forsigtigere Kørsel fra Tiltaltes Side var bleven afværget, vil hendes Erstatningspaastand være at tage til Følge, saaledes at Erstatningen bestemmes til ialt 1200 Kr., der vil være at udrede af de Tiltalte in solidum.

Under Sagen er der af Kommunehospitalet nedlagt Paastand paa en Erstatning af 57 Kr., der ere udredede af Hospitalets Legatmidler for en Del af Fru Volkertzens Ophold paa Hospitalet, men denne Paastand findes paa Grund af Kravets indirekte Natur ikke at kunne tages under Paakendelse under nærværende Sag.

Tiltalte Langhoff, der er født den 22 Juli 1887 og ikke funden forhen straffet, og som fra 18 Marts 1913 har haft Køretilladelse som Droskechauffør her i Staden, findes ved at køre med den anførte Fart

under den vanskelige Passage mellem de 2 i Gaden holdende Køretøjer at have overtraadt § 23, 2det Stykke, i Loven af 18 April 1910 og vil derfor være at anse efter Lovens § 32 efter Omstændighederne med en Københavns Kommunes Kasse tilfaldende Bøde af 60 Kr., hvorhos begge de Tiltalte vil have in solidum at betale Sagens Omkostninger.

Torsdag den 2 April.

Nr. 16. Slagtermester Carl Ludvig Sønderup (Harboe)

mod

det Offentlige ved Amtmanden over Maribo Amt
(Dietrichson efter Ordre),

betræffende en Appellanten idømt Straf for Vold.

Nykøbing F. Herreds Ekstrarets Dom af 9 Marts 1912: Tiltalte, Slagtermester Carl Ludvig Sønderup, bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 14 Dage og betale Sagens Omkostninger, dog at det Offentlige i Salær til Aktor, Sagfører Ditlevsen, udreder 12 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 3 Juli 1912: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden forlænges til 1 Maaned. I Salær til Aktor her for Retten, Overretssagfører J. Krabbe, betaler Tiltalte Carl Ludvig Sønderup 40 Kroner. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For Højesteret er denne Sag af Appellanten indanket i Civilprocessens Former, og har han her nedlagt Paastand om, at den i den indankede Dom fastsatte Straf nedsættes til en Bøde. I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet der ikke kan tillægges de Højesteret forelagte nye Oplysninger nogen Betydning, maa det imidlertid billiges, at Appellanten er anset efter midlertidig Straffelovs § 1 1ste Stykke. Straffen findes som ved Underretsdommen sket at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 14 Dage.

Appellanten vil derhos have at betale Sagens Omkostninger for Underretten og Overretten som i Overretsdommens Konklusion fastsat. Endvidere vil han have at betale Processens Omkostninger for Højesteret efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til

14 Dage. Til det Offentlige betaler Appellanten, Slagtermester Carl Ludvig Sønderup, det Retsgebyr, som skulde erlægges, saafremt Sagen ikke for det Offentliges Vedkommende havde været beneficeret for Højesteret, samt i Salarium for Højesteret til Højesterets-sagfører Dietrichson 80 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende fra Nykøbing paa Falster Herreds Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Carl Ludvig Sønderup, der er født den 14 November 1868, for Vold.

Tiltalte er ved en af Nykøbing paa Falster Herreds Politiret den 20 September 1899 afsagt Dom i en af Georg Christiansen mod ham anlagt Sag anset efter Straffelovens § 200 med en Bøde til Statskassen, stor 10 Kr. Han har dernæst i Tiden fra 1888 til 1908 vedtaget ialt 11 Bøder fra 3—50 Kr. til Politikassen eller Statskassen, hvoraf i alt Fald de 2, nemlig en Bøde paa 50 Kr. i 1892 og en Bøde paa 10 Kr. i 1908, er vedtagne for Voldshandlinger.

Sagens Omstændigheder er ifølge de foreliggende Oplysninger, der til Dels er tilvejebragt under et paa nærværende Rets Foranledning afholdt Reassumtionsforhør, følgende:

Den 10 Februar 1912 om Eftermiddagen ved 3 til 3 $\frac{1}{2}$ -Tiden opholdt Tiltalte og Slagter Jens Martin Jensen sig som Gæster i Gedser Hotel Restaurationslokaler uden dog at være i Selskab med hinanden. Da Jensen var gaaet ud i det til Restaurationslokalerne stødende Aftrædelsesrum for at lade sit Vand, gik et Øjeblik efter ogsaa Tiltalte derud.

Om hvad der derefter passerede, har Jensen som Vidne forklaret Følgende:

Da Tiltalte kom derud, tilføjede han med Udtrykket »Slyngel« og uden ellers at sige noget Vidnet et Spark i højre Side, og da Vidnet derefter gjorde Front mod Tiltalte, tilføjede denne Vidnet vistnok 5 Spark i Underlivet, hvorhos han med knyttet Næve slog det flere kraftige Slag i Mellemgulvet. Vidnet raabte om Hjælp, hvilket gav Anledning til, at Politibetjent Hansen og Artist Carlo Marius Nielsen kom ud i Aftrædelsesrummet, men efter at disse var komne til Stede, tilføjede Vidnet endnu et Albuestød i Mellemgulvet, og da Vidnet derpaa i Restaurationslokalet opfordrede Betjenten til at tage Rapport over Tiltalte, for denne løs paa Vidnet og greb det i Halsen og ruskede det, indtil det ved andres Hjælp slap fri.

Artist Carlo Marius Nielsen har som Vidne forklaret følgende:

Da han hørte stærke Skrig og Raab om Hjælp fra Aftrædelsesrummet, ilede han derud og traf der Tiltalte og Slagter Jensen. Sidstnævnte, der holdt sig for Brystet og klagede sig, gjorde Indtryk af at være en Del medtaget. Tiltalte tilføjede i Vidnets Paasyn Jensen et kraftigt Albuestød i Mellemgulvet, og da Jensen i Restaurationslokalet

til Betjenten meddelte, at Tiltalte havde sparket ham 5 à 6 Gange i Underlivet og slaaet ham i Brystet, for Tiltalte løs paa Jensen og ruskede denne ved at gribe ham i Jakken og Halsen, indtil de andre fik dem skilt ad.

Politibetjent Hansen har som Vidne forklaret, at da han hørte Skrig fra Aftrædelsesrummet, begav han sig derud og traf der Tiltalte og Slagter Jensen. Sidstnævnte, der gjorde Indtryk af at være lidende, meddelte Vidnet, at han var bleven slaaet med knyttet Haand og vistnok ogsaa sparket i Underlivet af Tiltalte. Da Jensen anmodede Vidnet om at tage Rapport over Tiltalte, for denne ind paa Jensen, greb ham i Jakkekraven og rystede ham, indtil de andre fik dem skilt ad.

Kelner Paul Heinrich har som Vidne forklaret, at han hørte Jensen, hvis Stemme han kendte, og som gjorde Indtryk af at være i stærkt Bekneb, fra Aftrædelsesrummet raabe »Hjælp« og »Av«, og at Jensen senere i et andet Lokale har fortalt ham, at Tiltalte ved den omhandlede Lejlighed havde sparket ham i Underlivet. Han har endelig forklaret, at Tiltalte i Restaurationslokalet greb Jensen med begge Hænder i Frakkekraven og ruskede ham.

Lokomotivfører Peter Christensen og Vognmand Martinus Hansen har forklaret, at de, da Jensen og Tiltalte var komne ind i Restaurationslokalet, hørte Jensen beklage sig over, at Tiltalte havde sparket ham, og saa, at de da havde fat paa hinanden, uden at de ved, hvem der var den angribende Part.

Tiltalte nægtede til at begynde med at have overfaldet Jensen i Aftrædelsesrummet og vilde kun erkende, at han var kommet med en Udtalelse om, at Jensen fortjente Lussinger, samt at han, da Jensen anmodede Betjenten om at tage Rapport over ham, havde grebet Jensen i Jakkekraven og rystet ham. Efter at han var bleven sat under Anholdelse, afgav han den Forklaring, at han uden Anledning fra Jensens Side i Aftrædelsesrummet havde tilføjet denne dels et Næveslag i Mellemgulvet, dels et Albuestød, hvorimod han paastod ikke at kunne huske, at han ogsaa havde sparket Jensen. Efter at Tiltalte var bleven arresteret, afgav han i et følgende Forhør Tilstaaelse om, at han tillige med sin med Filtsko beklædte Fod havde tilføjet Jensen flere, muligt nok 5—6 Spark i Underlivet, samt et yderligere Næveslag for Brystet.

Denne Forklaring vedstod Tiltalte i et Retsmøde, efter at hans Arrestation var bleven hævet.

Efter Sagens Indknæring for Overretten har Tiltalte fragaet den Del af Tilstaaelsen, der er afgivet efter Arrestationen, men til denne ganske ubestyrkede Fragaelse, der strider mod Sagens øvrige Oplysninger, vil der intet Hensyn kunne tages.

Efter det Oplyste nærede Tiltalte, da han begik Voldshandlingerne, af forskellige Grunde Uvilje mod Jensen, men der savnes efter det Foreliggende Føje til at antage, at denne har gjort sig skyldig i noget Forhold, der kan anses som rimelig Anledning til Voldshandlingerne.

Tiltalte var ved den paagældende Lejlighed paavirket af Spiritus, men dog, som det maa antages, ikke saaledes, at det kan have paavirket hans Tilregnelighed.

Overfaldne har forklaret, at han i det meste af en Maaned efter Overfaldet har lidt af Smerter, der havde deres Sæde ved Hjertekulen

og viste sig ved Vejtrækningen, og naar han bøjede sig, og at disse Smerter navnlig i de første 2 à 3 Dage efter Overfaldet var stærke. Ved en den 12 Februar 1912 foretagen Lægeundersøgelse forefandtes dog ikke objektive Tegn, hidrørende fra Voldshandlingerne, og Smerterne har ikke forhindret Overfaldne i at passe sin Virksomhed.

Som Følge af det Anførte vil Tiltalte være at anse efter Lov Nr. 63 af 1 April 1911 § 1, 1ste Stykke, efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 1 Maaned. Da Tiltalte ved Underrettsdommen er anset efter den nævnte Lovbestemmelse, jfr. Straffelovens § 200, med samme Straf i 14 Dage, vil denne Dom for saa vidt være at forandre, medens det vil kunne have sit Forblivende ved Dommens Bestemmelse om Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor for Underretten, der rettelig er paalagte Tiltalte.

I Salær til Aktor her for Retten vil Tiltalte have at betale 40 Kr., medens der ikke bliver Spørgsmaal om Salær til Defensor, da Tiltalte selv har sørget for sin Defension.

Sagens Behandling og den befalede Sagførelse i begge Instanser har været lovlig.

Nr. 164. Højesteretssagfører Dietrichson

mod

Hans Nielsen (Def. Harboe),

der tiltales for Overtrædelse af Lov 1 April 1911 § 4.

Kriminal- og Politirettens Dom af 17 Januar 1914: Tiltalte Hans Nielsen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Munch-Petersen og Johansen, 25 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Hans Nielsen til Højesteretssagførerne Dietrichson og Harboe 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Hans Nielsen, der tiltales for Overtrædelse af Lov 1 April 1911 § 4, er født den 18 Marts 1851 og senest anset: ved Højesteretsdom af 25 April 1911 efter Forordningen 6 Oktober 1753 § 3 som for 4de Gang begaaet Forseelse efter Næringslovens § 75 for 1ste Gang begaaet uberettiget Næringsbrug og efter Politivedtægtens § 92, jfr. § 69, med en Bøde af 600 Kr. til Københavns Kommunes Kasse.

Sagens Omstændigheder er Følgende:

Til April Flyttedag f. A. lejede Tiltalte, der indtil da boede Abel Cathrinesgade 7, hvor han bl. a. ernærede sig ved at holde Spilleklub og udleje Værelser, og hvor han blev opsagt, fordi han ikke vilde forpligte sig til at undlade at tage kvindelige Logerende, 2 Lejligheder paa 3dje og 4de Sal i Ejendommen Istedgade 19, hver bestaaende af 3 Værelser og Pigeværelse for en samlet Leje af 1060 Kr. aarlig. Tiltalte og hans Familie benyttede selv de 2 Værelser og Pigeværelset i Lejligheden paa 3dje Sal, medens han ved at avertere i »Folkets Avis« udlejede de øvrige 5 Værelser i møbleret Stand.

Han, der indtil sin Anholdelse under nærværende Sag den 16 September f. A. har haft jævnt godt udlejet, har udelukkende haft enlige Kvinder som Lejere og har i Leje af Gadeværelserne, hvoraf et er $6 \times 6\frac{1}{2}$ Alen stort og to $5\frac{3}{4} \times 5\frac{1}{2}$ Alen store, faaet som Regel 10 Kr. ugentlig, af et Gaardværelse, $5\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ Alen stort, 7 à 8 Kr. ugentlig, og af et Pigeværelse til Gaarden, $4\frac{3}{4} \times 3$ Alen stort, 4 à 5 Kr. ugentlig.

Lejeren maatte selv holde sig med Lys og Varme, men kunde fordre Værelserne renholdte, hvilket de dog ofte selv besørgede.

Ved de af Politibetjentene 370, Andersen, 477, Høg Andersen, 654, Henriksen, og 495, Madsen, af Københavns Politis 3dje Afdeling afgivne Forklaringer i Forbindelse med de af en Del Kvinder, der har logeret hos Tiltalte, afgivne Forklaringer, maa det anses godtgjort, at Tiltaltes Logerende saa godt som udelukkende har været Kvinder, der har drevet erhvervsmæssigt Utugt. Tiltalte har benægtet at have været vidende herom, men ved de under Sagen tilvejebragte Oplysninger, maa det anses tilstrækkeligt bevist, at Tiltalte for adskillige af de hos ham logerende Kvinders Vedkommende har været bekendt med, at de drev Utugt som Erhverv. I saa Henseende har Olga Kathinka Nielsen, Margrethe Rasmine Eriksen, Valborg Margrethe Schön og Anna Johanne Christiansen, der hver i flere Uger har logeret hos Tiltalte og betalt 10 Kr. ugentlig i Leje, overensstemmende forklaret, at Tiltalte har overværet Samtaler mellem dem eller andre hos ham logerende Kvinder om deres Utugtserhverv, ligesom han af deres Levevis i det hele maatte være paa det rene hermed. Endvidere har fornævnte Politibetjent Høg Andersen forklaret, at han mange Gange, han tror ialt en Snøs Gange, har indfundet sig i Tiltaltes Lejligheder og anholdt løsagtige Fruentimmer, og endelig har Tiltalte med Hensyn til 3 af de Kvinder, der har logeret hos ham, derunder to af de ovenanførte, erkendt, at han vidste, at de havde eller medens de boede hos ham, fik Advarsel eller Tilhold af Sædelighedspolitiet.

Det maa derhos efter de under Sagen tilvejebragte Oplysninger om den Leje, der almindelig kan opnaas i det paagældende Kvarter af Byen af møblerede Værelser, der ugevis udlejes til andre end løsagtige

Kvinder, mod Tiltaltes Benægtelse antages, at han, der efter det Oplyste maa anses udelukkende at have søgt sine Lejere blandt saadanne Kvinder, har været paa det rene med, at han derved opnaaede betydelig større Lejeindtægt, end han ved Udlejning til andre kunde opnaa, hvilket bestyrkes ved den af Detailhandler Georg Ahrenkiel afgivne Forklaring om, at Tiltalte, da han blev opsagt i Abel Cathrinesgade 7, sagde, at han ikke vilde undlade at leje Værelser ud til Kvinder, da han ikke kunde faa saa stor Leje af Herrere.

Efter Tiltaltes Forklaring har Lejeoverskudet af begge Lejligheder gennemsnitlig været 60 Kr. maanedlig.

Som Følge af det Anførte vil Tiltalte være at anse efter midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 41 efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage.

Fredag den 3 April.

Nr. 179. Højesteretssagfører Møldrup

mod

Arrestanten **Albert Kristian Nelson** (Def. Liebe),

der tiltales for Bedrageri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 14 Februar 1914: Arrestanten Albert Kristian Nelson bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagfører Schmidt og Højesteretssagfører Levy, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Albert Kristian Nelson til Højesteretssagførerne Møldrup og Liebe 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Arrestanten Albert Kristian Nelson, der tiltales for Bedrageri, er født den 1 September 1876 og anset: ved Sætatens kombinerede Rets Dom af 21 September

1903 efter Straffelov for Krigsmagten §§ 179 og 183 og almindelig borgerlig Straffelov § 100, jfr. § 39, med simpelt Fængsel paa Vand og Brød i 12 Dage, hvorhos han for Vold og Overtrædelse af Politivedtægt har vedtaget forskellige Bøder.

Gæstgiver Johan August Andersen har anmeldt og som Vidne forklaret, at Sømand Rudolf Larsen en Aften i Sommeren 1913, vist i Juli 1913, da han sad i Anmelderens Beværtning sammen med en anden Mand, til hvem Anmelderen ikke lagde videre Mærke, anmodede Anmelderen om et Laan af 100 Nr. mod Sikkerhed i Bikubebog Nr. 26378, idet han angav, at han og Kammeraten skulde paa Dyrskuepladsen næste Dag, en Søndag, men ikke kunde faa hævet Penge paa Bogen til da, samt at Anmelderen, som saa, at der efter Bogens Udvisende stod 600—700 Kr. paa den, laante Larsen 50 Kr. og modtog Bogen som Sikkerhed, men at det senere har vist sig, at der i Virkeligheden kun stod faa Kroner paa Bogen.

Anmelderens Kelner, Arthur Jens Peter Laursen, har edelig bekræftet hans Fremstilling om Laanet og har tilføjet, at Arrestanten er den Mand, som var med Larsen, og at Arrestanten, i hvis Overværelse det hele foregik, til Vidnet sagde, at dette kunde se, at Bogen var god nok, for der indestod 600 Kr. paa den, men at Arrestanten, da Vidnet senere bragte Sagen paa Bane, slog det hen med en Bemærkning om, at han havde været fuld den Aften og ikke kendte noget dertil.

Rudolf Larsens Forklaring gaar ud paa, at Arrestanten, med hvem han sad sammen i Beværtningen, tog Bikubebogen frem, og idet han sagde, at han havde 600 Kr. staaende paa den, men intet kunde hæve paa den Tid af Døgnet, opfordrede Larsen til af Anmelderen at laane 100 Kr. paa Bogen, men at Larsen, som fulgte Opfordringen, kun opnaaede et Laan af 50 Kr., som han straks gav Arrestanten.

Det er oplyst, at der af Bogen er udtaget et Blad, som viste, at Størstedelen af det indestaaende Beløb var hævet, saaledes at der fra den 30 Oktober 1909 kun indestod 25 Øre, hvortil kommer et Rentebeløb, 6 Kr. 87 Øre.

Arrestanten erkender, at han jævnlig er kommen i Anmelderens Beværtning, ogsaa nogle Gange i afvigte Sommer sammen med Larsen; han benægter derimod at have haft Bikubebogen eller laant Penge af Anmelderen, om han end sluttelig har erklæret ikke at turde bestride at have overværet, at Larsen en Aften i Juli 1913 i Beværtningen laante Penge af Anmelderen, men Arrestanten fastholder i ethvert Fald ikke at have bemærket saadant og ikke at vide, hvorledes Larsen har faaet Bikubebogen.

Bogen tilhørte Syerske Johanne Boline Andersen; det er oplyst, at dennes Søster, Ane Kirstine Andersen, efter hendes Død, den 22 Oktober 1909, har raadet over Bogen, og hun, Arrestantens Kæreste, Vilhelmine Christine Wulff, Adamsens fraskilte Hustru, og Arrestantens Moder, Marie Stoltz, Nielsens Enke, har, førstnævnte edelig, forklaret, at hun, kort efter Dødsfaldet efter at have hævet Størstedelen af Beløbet i de to andre Vidners Nærværelse skænkede 50 Kr. og Bogen med indestaaende Restbeløb til Vidnet Adamsen og Arrestanten, som var til Stede, og som er en Broder til den Afdødes Kæreste; Ane Kirstine Andersen og Adamsens Hustru har endvidere forklaret, at der da ikke manglede Blade i Bogen, og at Arrestanten var paa det rene med,

at der kun indestod et lille Restbeløb paa den. Endelig har Adamsens Hustru forklaret, at hun kort efter Modtagelsen af Bogen hævede det indestaaende Beløb — i Virkeligheden hævede hun dog kun 10 Kr. 70 Øre og lod 25 Øre staa — samt at Bogen siden da har ligget i Arrestantens Kiste i deres fælles Hjem, hvad Arrestanten vidste.

Adamsens Hustru har endvidere forklaret, at Arrestanten i Sommer intet Arbejde havde, og at hun maatte ernære ham, men at han ikke destomindre jævnlig kom beruset hjem, uden at hun ved, hvorfra han fik Penge.

Overfor disse Forklaringer har Arrestanten, som først nægtede at have haft Bogen eller at vide, hvor den var bleven af, hvorimod han erkendte, at han og Adamsens Hustru hver fik 50 Kr., erklæret, at han ikke vil bestride, at Adamsens Hustru har faaet Bogen og har fortalt Arrestanten dette samt har gemt den i hans Kiste, og at der da ikke manglede Blade i den, men han fastholder, at han ingen Erindring har herom.

Naar nu henses til, at det iøvrigt oplyste, navnlig Kelner Laursens beedigede Forklaring, bestyrker den af Sømand Larsen, der er ustraffet, givne Forklaring, vil denne være at lægge til Grund for Paadømmelsen; herefter og da det maa anses bevist, at Bikubebogen i uskadet Stand har ligget i Arrestantens Kiste, samt da Arrestantens Forklaring om, at hans Hukommelse paa de afgørende Punkter og alene paa disse svigter ham, maa antages for opdigtet i den Hensigt at skjule Ulovligheder, findes det uden Betænkelighed at anse det bevist, at han vidende, at et Blad manglede i Bogen, der herved fik Udseende af at lyde paa det større Beløb, medens der i Virkeligheden kun indestod faa Kroner paa den, har paa den ovenanførte Maade gennem Larsen ved Pantsætning af Bogen skaffet sig det ovennævnte Laan hos Anmelderen, der stoledes paa Bogens Udseende.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Analogien af Straffelovens § 274 II, jfr. § 268, jfr. midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13, efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

Mandag den 6 April.

Nr. 133.

Højesteretssagfører Møller

mod

Frederik Møller (Def. Hansen),

der tiltales for Bedrageri og Falsk.

Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 23 Oktober 1913: Arrestanten Frederik Møller bør straffes med Forbedringshusarbejde i et Aar samt udrede Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor,

Overretssagfører Stampe, 50 Kroner og til Defensor, Sagfører Sebbelov, 50 Kroner. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 1 December 1913: Arrestanten Frederik Møller bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Heise og Jørgensen, 60 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, mod hvilke intet andet væsentligt findes at erindre end, at Høvisningen til Straffelovens § 251 bør udgaa, vil Dommen være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at kunne forkortes til 1 Aar.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 1 Aar. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, Frederik Møller, til Højesteretssagførerne Møller og Hansen, 100 Kroner til hver.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende fra Aarhus Købstads Ekstraret indankede Sag tiltales Arrestanten, Handelsagent Frederik Møller, der er født den 9 Juni 1877, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, for Bedrageri og Falsk.

Ved Arrestantens egen Tilstaaelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

1. Den 18 April 1912 underskrev Arrestanten med sin i Sæby boende Fader, Købmand Jens Møllers Navn en af Arrestanten udfærdiget 3 Maaneders Veksel, stor 885 Kr., og efter at han selv havde forsynet Vekslen med Akcept samt formaaet Murer K. Christiansen, Arbejdsmand H. Kaimer og Urmager S. Steensen, alle i Aarhus, til at paategne Vekslen som Endossenter, lod han den diskontere i Aarhus Bikube og forbrugte det derved indvundne Beløb til Dels til Betaling af ældre Gæld.

2. Den 18 Juli s. A. udfærdigede Arrestanten en 3 Maaneders Veksel, stor 860 Kr., som han underskrev med sin Faders Navn som Trassent, og efter at han selv havde akcepteret Vekslen, formaaede han ovennævnte Arbejdsmand Christiansen samt Urmager Steensen til at forsyne den med Endossement og tilføjede selv Kaimers Navn som

Endossent, hvornæst han sluttelig lod Vekslen diskontere i Aarhus Bikube til delvis Indfrielse af den under 1 nævnte Veksel.

3. Den 29 Oktober s. A. udfærdigede Arrestanten en 3 Maaneders Veksel, stor 835 Kr., paa hvilken han ligeledes skrev sin Faders Navn som Trassent og Kaimers Navn som Endossent. Efter at han derhos havde forsynet Vekslen med sin egen Akcept samt bevæget Christiansen og Steensen til at paategne den som Endossenter, lod han den diskontere i Aarhus Bikube til delvis Indfrielse af den under 2 nævnte Veksel.

Den heromhandlede Veksel blev ved Forfaldstid protesteret og derefter den 12 Marts d. A. indfriet af Steensen.

4. Da Arrestanten ikke saa sig i Stand til at indfri den under 3 nævnte Veksel saa lidt som en anden af ham akcepteret og med hans Faders, Christiansens, Kaimers og Steensens Navne forsynet Veksel paa 250 Kr., bevægede han de sidstnævnte Personer med Undtagelse af Kaimer til at underskrive som Trassenter en af Arrestanten udfærdiget, paa ham selv trukket og af ham akcepteret Veksel, stor 1197 Kr., og han søgte derefter at faa Vekslen, der var dateret den 21 Januar d. A., diskonteret i Aarhus Bikube, uden at dette dog lykkedes ham. Da han ved samme Tid gennem en Avisbekendtgørelse kom i Forbindelse med Skotøjsmagasinet »Hafnia« i København, hvis Direktør, Kjeldsen, tilbød ham et Konsignationslager af Skotøj paa Betingelse af, at han indbetalte 2000 Kr. eller stillede Kaution for dette Beløb, spurgte Arrestanten Kjeldsen, om denne som Sikkerhed vilde modtage en Veksel paa 1197 Kr., som Arrestanten laa inde med, og efter at Kjeldsen under en fornyet Sammenkomst med Arrestanten den 22 Februar d. A. var indgaaet paa at overlade Arrestanten Lageret mod at faa Vekslen som Sikkerhed, overgav Arrestanten Kjeldsen den nysnævnte Veksel, paa hvilken han i Mellemtiden havde skrevet Kaimers Navn som Endossent og derhos forandret den oprindelige Udstedelsesdag til 22 Februar 1913.

5. Antagelig den 5 Marts d. A. meddelte Kjeldsen Arrestanten, at en nærmere angiven Bank havde nægtet at diskontere den under 4 nævnte Veksel paa Grund af en Mangel i sammes Indhold, men at han var villig til at overlade Arrestanten Lageret mod, at Arrestanten foranledigede en ham samtidig af Kjeldsen forelagt udfyldt Vekselblanket af Paalydende — 1197 Kr. forsynet med Steensens Endossement og Arrestantens egen Akcept, og Arrestanten, der ikke vilde anmode Steensen og Christiansen om at skrive paa Blanketten, fordi han da vilde blive nødsaget til at aabenbare Engagementet med Kjeldsen for dem, og som derhos var klar over, at navnlig Christiansen næppe vilde trassere Vekslen, naar den skulde overdrages til Kjeldsen som paatænkt, underskrev derpaa Blanketten med sin Faders, Christiansens og Kaimers Navne som Trassenter samt Steensens Navn som Endossent, idet han gjorde sig Umage for at skrive de 4 Navne med forskellig Skrift, for at det kunde se ud, som om Underskrifterne hidrørte fra forskellige Personer, hvorefter han leverede Vekslen til Kjeldsen. Vekslen blev derpaa af Kjeldsen diskonteret hos Grosserer J. P. Larsen i Aar-

hus, som senere endosserede den til Aarhus Privatbank, hvor den sluttelig blev indfriet af Steensen.

6. Efter at Arrestanten antagelig den 24 Februar d. A. havde formaet Christiansen og Steensen til som Trassenter at underskrive to henholdsvis den 23 Februar 1913 og den 24 s. M. daterede 3 Maaneders Veksler af Paalydende henholdsvis 820 Kr. og 435 Kr., akcepterede han selv Vekslerne og forsynede dem med sin Faders Navn som yderligere Trassent, hvorhos han paa Vekslen af 23 Februar endvidere underskrev Kaimers Navn ligeledes som Trassent. Arrestanten har erkendt, at han ved Udstedelsen af disse Veksler havde til Hensigt at lade dem diskontere og at benytte dem i Stedet for den under 4 nævnte Veksler til Indfrielse af Vekslen under 3 og den ovennævnte Veksler paa 250 Kr., men forklaret, at han, da han fik at vide, at Banken krævede et kontant Afdrag af 300 Kr. for at forny det tidligere Veksleengagement, i hvert Fald foreløbig opgav denne Plan og beholdt Vekslerne i sin Besiddelse, indtil han, som det maa antages, den 9 Marts 1913 efter Anmodning af Steensen afleverede Vekslerne til denne, der under Sagen har afgivet dem til Retten.

Med Hensyn til sin Benyttelse af sin Faders Navn paa de ovennævnte Veksler har Arrestanten forklaret, at hans Fader under et Besøg, som Arrestanten i Maj Maaned 1912 aflagde hos ham, meddelte Arrestanten en almindelig Bemyndigelse til at skrive hans Navn paa Arrestantens Veksler. Han har derhos udsagt, at han, der før Udstedelsen af den under 1 nævnte Veksler laa inde med to Veksler af samlet Paalydende ca. 900 Kr. og forsynede med hans Faders Endossement, efter at have tilintetgjort disse Veksler, der ikke var diskonterede, har anset sig bemyndiget til at skrive sin Faders Navn ogsaa paa den under 1 nævnte Veksler.

Jens Møller har edelig forklaret, at han ikke mindes, at Arrestanten har ligget inde med de af ham ommeldte Veksler af samlet Paalydende ca. 900 Kr., at han ikke har nogen som helst Erindring om at have bemyndiget Arrestanten til at skrive hans Navn paa Vekslerne under 1, 2 og 3, men at han dog ikke tør beedige, at han ikke sig selv uafvidende har afgivet saadan Bemyndigelse eller sanktioneret det skete. Efter hans videre Forklaring har han derhos efter fra Arrestanten at have faaet Brev om, at den under 4 nævnte Veksler ikke kunde diskonteres, men skulde deles i to mindre Veksler, tilskrevet Arrestanten, at denne maatte ordne Sagen paa bedste Maade, hvormed han mente, at han ikke havde noget imod, at Arrestanten efter at have tilintetgjort Vekslen under 4 skrev Vidnets Navn paa de under 6 nævnte to Veksler, og han har herefter erkendt for saa vidt at have bemyndiget Arrestanten til paa nævnte Vilkaar at skrive Vidnets Navn paa de sidstnævnte Veksler. Hvad derimod Vekslen under 5 angaar, har han forklaret, at han hverken direkte eller indirekte har bemyndiget Arrestanten til at skrive Vidnets Navn paa denne Veksler, og at han, hvis han var bleven spurgt, ubetinget vilde have nægtet at underskrive samme.

Kaimer har under 12 Februar d. A. — paa hvilket Tidspunkt hans Navn efter det Oplyste endnu ikke var anført paa den under 4 nævnte Veksler — meddelt Arrestanten en skriftlig Fuldmagt, efter hvis

Indhold Arrestanten bl. a. skulde have Ret til at skrive Kaimers Navn paa Veksler, der bar Jens Møllers, K. Christiansens og Steensens Navne, og han har derhos udsagt, at han anser det for muligt, at han, som af Arrestanten forklaret, ved Udfærdigelsen af den under 1 nævnte Veksel kan have meddelt Arrestanten mundtlig Bemyndigelse til at skrive hans Navn paa de Veksler, som senere maatte blive udstedte til Fornylse af denne Veksel.

Arrestanten, der har erkendt, at han uden Steensens og Christiansens Vidende og Vilje har anført deres Navne paa den under 5 nævnte Veksel, har forklaret, at han, da den under 4 nævnte Veksel ikke kunde benyttes efter sin oprindelige Bestemmelse, ansaa sig berettiget til at »overføre« Navnene paa Vekslen under 5. Efter hans videre Forklaring har han derhos, efter at han havde foretaget den ovennævnte Datorettelse, gjort Kjeldsen bekendt med samme og paa Kjeldsens Spørgsmaal, om det nu kunde gaa, svaret, at det ikke kunde genere de Vekselforpligtede, at Vekslen fik en længere Løbetid, men Kjeldsen har i Modsætning hertil forklaret, at han ikke anede noget om den foretagne Rettelse. Steensen og Christiansen har begge erklæret, at de, saafremt Arrestanten havde spurgt dem, vilde have tilladt ham at foretage Rettelsen, idet de hver især formener, at Rettelsen, »isoleret set, hverken gjorde fra eller til for deres Hæftelser«.

Arrestanten har erkendt, at han ved Udstedelsen af den under 4 ommeldte Veksel lovede sin Fader, Christiansen og Steensen, at Vekslen alene skulde blive anvendt til Indfrielse af Vekslen under 3 samt den fornævnte Veksel paa 250 Kr., men at han uanset dette Tilsagn samt uden de paagældendes Vidende og Vilje tilbød Kjeldsen Vekslen som under 4 anført og først den 9 Marts d. A. gjorde Steensen bekendt med det saaledes passerede. Møller, Christiansen og Steensen har derhos i det Væsentlige overensstemmende forklaret, at de har paaført Vekslen under 4 deres Navne i Tillid til, at Vekslen skulde tjene til Indfrielse bl. a. af den under 3 nævnte Veksel, og at de ikke vilde have tilladt Arrestanten at sætte Vekslen under 4 i Omløb, naar deres Forpligtelse efter Vekslen under 3 fremdeles bestod. Vekslen under 4 blev, efter at den af Kjeldsen forgæves var søgt diskonteret, tilbageleveret Arrestanten.

Arrestanten har fremdeles erkendt, at det var en stiltiende Forudsætning for Christiansens og Steensens Underskrift paa de under 6 nævnte Veksler, at Vekslen under 4 annulleredes, men at han, da han anmodede de nævnte Personer om at skrive deres Navne paa de førstnævnte Veksler, overfor dem fortav, at den under 4 nævnte Veksel var overdraget til Kjeldsen, ligesom han, da Steensen ved denne Lejlighed afkrævede ham Vekslen under 4, mod bedre Vidende erklærede, at han nok skulde returnere den, men ikke i Øjeblikket havde den hos sig. Steensen og Christiansen har overensstemmende udsagt, at de, hvis de havde anet, at Arrestanten foruden*) Udfærdigelsen af de under 6 nævnte Veksler havde overdraget Vekslen under 4 til Kjeldsen, absolut ikke vilde have trasseret de nævnte Veksler.

Vekslen under 5 er efter Larsen at være endosseret til Aarhus Privatbank indfriet af Steensen i den Tro, at Vekslen var den under

*) Skal formentlig være: forinden.

4 ommeldte. Efter at være bleven bekendt med det rette Forhold har Steensen, som det maa antages, truffet et Arrangement med Indehaverne af »Hafnia«, hvorefter dette Firma og Kjeldsens Kompagnon bærer det ved Arrestantens Forhold med Hensyn til bemeldte Veksel forvoldte Tab.

Steensen, der som meldt har indfriet Vekslen under 3, har for det af ham hertil anvendte Beløb, 912 Kr. 79 Øre, søgt Regres hos Christiansen, der har paastaet Arrestanten tilpligtet at godtgøre ham det ham ved Arrestantens Adfærd forvoldte Tab med 1000 Kr.

Iøvrigt er ingen Erstatningspaastand nedlagt under Sagen.

For saa vidt nu Arrestanten i flere Tilfælde har skrevet Kaimers Navn paa Veksler, maa der efter det Foreliggende gaas ud fra, at han hertil har haft fornøden Bemyndigelse. Arrestantens Forklaring om, at saadan Bemyndigelse har foreligget med Hensyn til Brugen af hans Faders Navn paa Vekslerne under 1, 2, og 3 og 6 vil derhos ikke kunne forkastes, og han vil herefter ikke kunne anses i de angivne Henseender at have gjort sig skyldig i noget strafbart Forhold. Hvad derimod angaar den paa Vekslen under 5 gjorte Brug af i hvert Fald Steensens og Christiansens Navne samt den foretagne Datorettelse paa Vekslen under 4 — med hvilken Rettelse Kjeldsen ikke kan antages at have været gjort bekendt — vil Arrestanten, idet hans Forhold i førstnævnte Henseende ikke kan retfærdiggøres ved det af ham Anførte, være at anse efter Straffelovens § 269, 1ste Stykke, og dens § 274, 1ste Led, jfr. nysnævnte Bestemmelse, hvorhos han for sit med Hensyn til Vekslerne iøvrigt udviste Forhold vil være at anse efter Straffelovens §§ 257 og 251. Straffen findes efter Sagens Omstændigheder passende at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder. Arrestanten vil derhos have at udrede Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 60 Kr. til hver, hvorimod den af Christiansen nedlagte Erstatningspaastand ikke vil kunne tages til Følge.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Onsdag den 8 April.

Nr. 35. Grosserer C. L. Ibsen (Overretssagfører Shaw)

mod

Hotelejer Pierre Nielsen (Asmussen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Forpligtelse til at holde Indstævnte fri for Erlæggelse af Vederlag for Benyttelse af nogle Kloaker.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 24 Februar 1913: Indstævnte, Grosserer C. L. Ibsen af Hellerup, bør være pligtig dels personlig og dels som Ejer af Matr. Nr. 9 a af Hellerup

at holde nuværende og tilkommende Ejere af Matr. Nr. 16 ma, 16 ao og 16 lz af Hellerup og Dele af disse Ejendomme fri for Erlæggelse af Vederlag enten til Kommunen eller til Andre for Benyttelsen af disse Ejendommers Ret ifølge Kontrakt med Indstævnte af 27 April 1907 til Vandafledning til de i nævnte Kontrakt omhandlede Kloaker. Indstævnte bør derhos til Citanten, Hotelejer Pierre Nielsen, betale Sagens Omkostninger med 200 Kroner. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

For Højesteret er det oplyst, at den under Sagen omhandlede i den indankede Dom som Nr. 3 betegnede Kloak ikke som i Dommen nævnt er en 30 Tommers Kloak, men kun har et Tvermaal af 9 Tommer.

Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde, der i det Væsentlige tiltrædes, vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Grosserer C. L. Ibsen, til Indstævnte, Hotelejer Pierre Nielsen, med 400 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Paa nogle under nærværende Sag fremlagte Kort findes angivet en 30 Tm. Kloak, som fra Hellerupvej fører Øst paa ned ad ny Strandvej (nu kaldet Strandparksvej), men som, inden den naar Enden af denne Vej, ved et Punkt D drejer Nord paa og ender ved en Pumpestation ved Onsgaardsvej. Denne Kloak betegnes under Sagen som Kloak 1. Uafhængig af denne findes en 21 Tm. Kloak — betegnet som Kloak 2 — der langs Kyststrækningen gaar i Retning Syd til Nord og ligeledes ender ved Pumpestationen ved Onsgaardsvej. Denne Kloak er for en Dels Vedkommende ført gennem nogle Citanten, Hotelejer Pierre Nielsen, tilhørende Grunde Matr. Nr. 16 ma og 16 ao af Hellerup, der ligger Syd for den yderste østlige Ende af Strandparksvej, nemlig Syd for den Del af denne Vej, til hvilken Kloak 1 ikke naar, idet Kloaken, som anført, ved Punkt D drejer imod Nord. Endelig findes en — under Sagen som Kloak 3 betegnet — 30 Tm. Kloak beliggende i

den omtalte yderste østlige Ende af Strandparksvej, altsaa i Forlængelse af den Del af Kloak 1, der kommende Vest fra ender ved Punkt D, men Kloak 3 har Fald ned mod Punkt D, saaledes at Kloakvandet Vest fra og Øst fra mødes ved Punkt D for derfra at føres videre gennem den mod Nord gaaende Del af Kloak 1 til Pumpestationen ved Onsgaardsvej.

Da i 1907 Indstævnte, Grosserer C. L. Ibsen af Hellerup, der som Ejer af store Grunde i og ved Hellerup har spillet en fremtrædende Rolle ved Ordningen af Vej- og Kloakforholdene i dette Distrikt, paatænkte Anlægget af fornævnte Kloak 2 og ønskede denne ført gennem Citantens Ejendomme Matr. Nr. 16 ma og 16 ao, indledede han Forhandling desangaaende med Citanten, der da opholdt sig i Udlandet, gennem dennes Sagfører, og Forhandlingerne resulterede i en Kontrakt af 27 April 1907, ved hvilken Citanten gav Indstævnte Ret til paa nærmere angiven Maade at føre Kloak 2 gennem Matr. Nr. 16 ma og 16 ao. Da imidlertid Kloak 2 kun skulde være en 21 Tm. Ledning og derfor ikke vilde kunne afvande de nævnte Matr.-Nr., naar disse engang blev Genstand for Stor-Bebyggelse (paa Kontraktens Tid laa der paa Matr. Nr. 16 ma kun en Citanten tilhørende Villa, medens Matr. Nr. 16 ao var ubebygget), forpligtede Indstævnte sig samtidig til at anlægge den ovenfor som Kloak 3 betegnede Ledning, hvorfra Kloakvandet ved D skulde føres videre gennem Fortsættelsen af Kloak 1. Kontrakten gav Citanten Ret til at føre Stikledninger saavel til Kloak 2 som til Kloak 3, men medens denne Ret, forsaavidt angaar Kloak 2, dog kun gjaldt Matr. Nr. 16 ao og kun saa længe denne Ejendom blot benyttedes til Villabebyggelse, og desuden naarsomhelst af Indstævnte kunde forlanges ophævet (imod nærmere bestemt Erstatning), indrømmedes Retten derimod uden saadanne Begrænsninger Citanten, forsaavidt Kloak 3 angaar, og det ikke blot med Hensyn til Matr. Nr. 16 ma og 16 ao, men ogsaa med Hensyn til en tilgrænsende Ejendom Matr. Nr. 16 lz, i hvilken Citanten var interesseret som Prioritetshaver. Det hedder videre i Kontrakten, at samtlige Udgifter ved Anlægget af Kloakledningen over Citantens Grunde og af Kloakforlængelsen i Ny Strandvej (= Strandparksvej) altsaa af Kloak 2 og Kloak 3 — samt Vedligeholdelsen af de nævnte Ledninger udelukkende skulle udredes og bæres af Indstævnte. Kontraktens § 6 er saalydende:

»For det Tilfælde, at Kommunen skulde overtage de i § 1 og 2 omtalte Kloaker [o: Kloak 2 og Kloak 3], og der i Tiden maatte blive paalignet I. P. Nielsens [o: Citantens] i nærværende Kontrakt omhandlede Ejendomme eller Dele deraf Udgifter til Ledningernes Vedligeholdelse eller deslige, blive de at refundere af Ejeren af Ejendommen Matr. Nr. 9 a af Gentoft, Hellerup Sogn, paa hvilken nærværende Kontrakt bliver at læse som Behæftelse [o: paa Indstævntes Hovedejendom, Rygaard].«

Medens nu den i § 6 omhandlede Garantiforpligtelse ikke endnu er bleven aktuel, er der derimod sket det, dels at Ejerinden af Matr. Nr. 16 lz af Gentoft Kommune er blevet henvist til at føre Kloakafløb til Kloak 3, dels at der er begyndt Bebyggelse af Citantens Matr. Nr.

16 ao, samt at Kommunen under Henvisning til, at Matr. Nr. 16 lz og 16 ao saaledes gennem Kloak 3 gør Brug af Kloak 1, har paalagt disse Ejendomme samme Bidrag til Dækning af Omkostningerne ved Anlægget af Kloak 1, som er krævet af de øvrige Ejendomme, der afvandes af denne Kloak, nemlig ca. 3,7 Øre pr. Kv.-Alen med Villa-Bebyggelse og ca. 37 Øre pr. Kv.-Alen med Stor-Bebyggelse.

Det Spørgsmaal er derved opstaaet, om Citanten har Ret til at kræve disse Kloakbidrag dækkede af Indstævnte, og for at faa en Afgørelse heraf har Citanten under denne Sag her ved Retten som vedtaget Værneting paastaet Indstævnte kendt pligtig til dels personlig og dels som Ejer af Matr. Nr. 9 a af Hellerup at holde nuværende og tilkommende Ejere af Matr. Nr. 16 ma, 16 ao og 16 lz af Hellerup og Dele af disse Ejendomme fri for Erlæggelse af Vederlag enten til Kommunen eller til Andre for Benyttelsen af disse Ejendommers Ret ifølge Kontrakten med Indstævnte af 27 April 1907 til Vandafledning til de i nævnte Kontrakt omhandlede Kloaker. Endvidere har Citanten paastaet Indstævnte dømt til Betaling af Sagens Omkostninger.

Indstævnte har paastaet sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger og har i hvert Fald protesteret mod, at en Refusionspligt skulde kunne paahvile Indstævnte i anden Egenskab end som Ejer af Matr. Nr. 9 a af Gentoft.

Til Støtte for sin Paastand har Citanten særlig henvist til,

- at han under de kontraktmæssige Forhandlinger med Indstævnte om Tilladelse for denne til at føre Kloak 2 gennem hans Grunde — en Tilladelse, der formentlig var meget værdifuld for Indstævnte — var berettiget til at stille, hvilke Vilkaar han vilde for Meddelelse af denne Tilladelse,
- at han bestemt er gaaet ud fra, at han ved at sikre sig Ret til at føre Stikledninger saavel til Kloak 2 som til Kloak 3, der begge skulde anlægges af Indstævnte, sikrede sig et helt igen- nem vederlagsfrit Afløb,
- at han havde saa meget mere Grund til at gaa ud herfra, som Kloak 2 førte direkte til Pumpestationen, medens Kloak 3 vel førte til Kloak 1, men ogsaa Kloak 1, som Forholdene da laa, maatte antages at være Indstævntes Indflydelse undergIVEN; da Indstævnte nu ikke i Kontrakten tog noget særligt Forbehold om Afgiftspligt for Citanten i Forhold til Kloak 1, maatte Citanten antage, at Indstævnte havde sørget for eller vilde sørge for, at saadan Afgift ikke blev paalagt ham,
- at en Ret til at føre Stikledninger til Kloak 3 ikke vilde være af ret megen Værdi for ham, hvis den ikke indeholdt en Ret til vederlagsfrit at lade Kloakvandet føres videre bort,
- at Kontraktens Udtalelse om Ret til at have Stikledning til Kloak 2 og 3 naturlig maa forstaas som en Ret til at have »Afløb« til disse Kloaker, hvilket atter vil sige en Ret til at blive af med Kloakvandet,
- samt at disse for Citanten afgørende Forudsætninger under Forhandlingerne have været kendelige som saadanne for Indstævnte eller dem, der repræsenterede ham.

Indstævnte paa sin Side har navnlig henvist til, at det af det Oplyste fremgaar, at Citanten har været klar paa, at der, saafremt han ikke indgik nogen Overenskomst med Indstævnte om Kloakordningen, kunde blive Spørgsmaal om Afgiftspligt for ham til Kloak 1, men at Kontrakten ikke destomindre intet indeholder om, at en saadan Afgift skulde kunne lægges over paa Indstævnte, hvorimod Kontrakten efter sit Indhold — jfr. særlig dens § 6 — maa siges at gaa ud fra den modsatte Forudsætning. Endvidere har Indstævnte fremhævet, at det ogsaa af den Grund vilde være urimeligt at fortolke Kontrakten som stiltiende hjemlende Citanten Afgiftsfrihed ogsaa i Forhold til Kloak 1, at der derved vilde komme et stærkt Misforhold frem mellem den ringe Byrde, som Citanten har paataget sig ved at tillade, at Kloak 2 blev ført gennem hans Grunde, og den betydelige pekuniære Fordel, han vilde opnaa ved at blive fri ogsaa for Bidrag til Kloak 1, et Bidrag, hvis Størrelse er opgjort til ca. 6000 Kr.

Med Hensyn til dette sidste Punkt skal bemærkes, at som Sagen er forelagt nærværende Ret, kan der ved Fortolkningen af Kontrakten af 27 April 1907 intet Hensyn tages til Værdiforholdet mellem det fra begge Sider ydede, da det ikke af det Foreliggende med nogen Klarhed fremgaar, hvor stærk Indstævntes Interesse i at faa Citantens Samtykke til, at Kloak 2 førtes gennem hans Grunde har været.

Derimod maa det efter det Foreliggende anses utvivlsomt, at det fra Citantens Side har været en afgørende Forudsætning ved Kontraktens Indgaaelse, at han fik vederlagsfrit Afløb gennem Kloak 2 og 3 og videre, hvorhos det maa antages, at denne Forudsætning har været kendelig som saadan for Indstævnte eller dennes Repræsentanter under Forhandlingerne. I saa Henseende skal særlig fremhæves, at Citanten i et Brev af 24 Marts 1907 til sin Sagfører skriver, at han fordrer, at der fra Brønden i hans Have til Pumpestationen anbringes Kloakrør tilstrækkelig store, antagelig 30 Tm., til at tage imod Afløbene fra de tre Ejendomme 16 ao, 16 ma og 16 lz, ikke alene bebyggede med Villaer, men ogsaa dersom disse Arealer senere maatte bebygges med store Beboelses-Ejendomme, og derefter fortsætter:

»Dersom Herr Ibsen ikke mener at kunne gaa ind paa disse Betingelser, ønsker jeg ikke Kloaken ført over min Grund, men foretrækker da at deltage i Udgifterne ved Anlægget af den projekterede Kloak i ny Strandvej, dog er det en Selvfølge, at denne Kloak da maa føres i Forlængelse med ny Strandvej langs min Grund helt ud til det østlige Bolværk«, samt at Citanten under Sagen uimodsagt har hævded, at dette Brev under Forhandlingerne er forevist for de Ingeniører, der optraadte paa Indstævntes Vegne.

Der maa herefter antages at paahvile Indstævnte en personlig Pligt til at skadesløsholde Citanten med Hensyn til de heromhandlede Kloakbidrag, men da disse endnu ikke i deres Helhed ere paalignede de paagældende Ejendomme, da Citanten maa have Krav paa at sikres ogsaa med Hensyn til de endnu ikke paalignede Dele, og da Indstævnte ikke særlig har protesteret mod, at denne Sikkerhed sker gennem den begærede Hæftelse paa Indstævntes Ejendom, Matr. Nr. 9 a.

samt da Indstævnte findes at burde godtgøre Citanten Sagens Omkostninger, vil der i det Hele være at give Dom efter Citantens Paastand og da saaledes, at Sagens Omkostninger sættes til 200 Kroner.

Onsdag den 15 April.

Nr. 7. Mægler R. Petersen (Selv)

mod

Overretssagfører Albert Helweg-Larsen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Forpligtelse til at betale Appellanten et Kommissionsaalær.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 3 Februar 1913: Indstævnte, Overretssagfører A. Helweg-Larsen, bør for Tiltale af Citanten, Mægler R. Petersen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Citanten til Indstævnte med 50 Kr. inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger nærmest bestyrke det i Dommen antagne Resultat,

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Mægler R. Petersen, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under denne Sag har Citanten, Mægler R. Petersen, søgt Indstævnte, Overretssagfører A. Helweg-Larsen, til Betaling af 2850 Kr., som Indstævnte skal være Citanten skyldig i Kommissionshonorar for Anvisning af og Medvirkning ved Salg af Ejendommen Frederiksberg Allé Nr. 45 og Henrik Ibsensvej Nr. 1. Citanten har derhos paastaaet sig tilkendt skadesløse Sagsomkostninger.

Indstævnte har gjort gældende, at Citanten ikke har anvist Køberen den paagældende Ejendom, at Handlen overhovedet ikke er kommet i Stand ved Citantens Mellekomst, samt at der iøvrigt var

opstillet det Vilkaar for, at der kunde tilkomme Citanten Provision, at Tilbud paa Ejendommen afgaves saaledes, at Køberen udenfor Købesummen betalte 1 pCt. af denne i Salær, men at der til den Handel, hvorved Citanten paastaar at have medvirket, ikke var knyttet nogen saadan Bestemmelse.

Den paagældende Køber, Restauratør P. Hansen, for hvem lis er denunceret, har givet Møde under Sagen og i Overensstemmelse med Indstævnte anført, at den paagældende Handel i Virkeligheden er kommet i Stand uden Citantens Medvirken.

Indstævnte har i Overensstemmelse med det af ham Anførte paastaet sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger, og da Citanten ikke overfor det saaledes Fremkomne har bevist, at der foreligger saadanne Omstændigheder, hvorefter den af ham krævede Provision maatte tilkomme ham, vil Indstævntes Paastand være at tage til Følge, saaledes at Sagens Omkostninger sættes til 50 Kr.

Nr. 82. Kreditforeningen af Grundejere i de danske Østifter (Trolle)

mod

Skattedepartementet (den kst. Kammeradvokat),

betræffende Spørgsmaalet om Stempling af en Fornylsespaategning paa en Panteobligation.

Københavns Gældskommissions Dom af 1 August 1913: De Indstævnte, Skattedepartementet, bør for Tiltale af Citanten, Kreditforeningen af Grundejere i de danske Østifter, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, mod hvilke intet Væsenligt findes at erindre, vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Gældskommissionens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten, Kreditforeningen af Grundejere i de danske Østifter, 10 Kroner.

Færdig fra Trykkeriet den 28 April 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 9.

Onsdag den 15 April.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under denne Sag søge Citanterne, Kreditforeningen af Grundejere i de danske Østifter, de Indstævnte, Skattedepartementet, til Betaling af 1 Kr. 70 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra Klagens Dato, den 26 Marts 1913 og Sagens Omkostninger. De Indstævnte paastaa sig frifundne med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Det paastævnte Beløb er af Citanterne under Reservation indbetalt paa Københavns Amtsstue i Anledning af de Indstævntes Stempelresolution af 19 August f. A., hvorved en af vedkommende Debitor efter en til Citanterne den 16 Februar 1893 udstedt, til Takst 8 Kr. 60 Øre stemplet, Panteobligation, stor 5167 Kr. 73 Øre, den 7 Juni f. A. underskreven til Obligationen hæftet Erklæring, ved hvilken Obligationen fornyes for det skyldige Restbeløb, 4244 Kr. 07 Øre, er antagen til at stemples til Takst 1 Kr. 45 Øre, idet Stemplet er beregnet efter $\frac{1}{5}$ pCt. af Obligationens Restbeløb, 4244 Kr. 07 Øre, til Takst 8 Kr. 50 Øre med Fradrag af det efter Lov 19 Februar 1861 anvendte Stempel, $\frac{1}{6}$ pCt. for et tilsvarende Beløb af Obligationens oprindelige Paalydende til Takst 7 Kr. 5 Øre.

Det til Amtsstuen indbetalte Beløb omfatter derhos den Amtsforvalteren for Stempelingen tilkommende Kendelse af 25 Øre.

Til Støtte for deres Paastand have Citanterne i 1ste Række gjort gældende, at en Fornyelseserklæring som den omhandlede ikkun indeholder en ren Enuntiation om, at Forpligtelsen efter den vedkommende Obligation haves in mente, men savner den dispositive, retsskabende Karakter, som saavel Sagens Natur som Stempelloven af 13 Maj 1911, jfr. dens § 10, formentlig forudsætter for, at Paategninger skulle være stempelpligtige. Endvidere have Citanterne anført, at det til Obligationen anvendte Stempel, 8 Kr. 60 Øre, er større end det Stempel, $\frac{1}{5}$ pCt. af 4244 Kr. 07 Øre eller 8 Kr. 50 Øre, hvortil Erklæringen, saafremt den maatte befindes at være stempelpligtig, vil være at stemple, og at den derfor efter Bestemmelserne i fornævnte Lovs § 155 er stempelfri.

Efter sin Beskaffenhed indeholder en Erklæring som den omhandlede en Anerkendelse af en Forpligtelse, hvilken Anerkendelse, idet

den foreligger skriftlig, isoleret betragtet, er stempelpligtig. Paa Grund af dens Forbindelse med den forud for den nu gældende Stempelloys Ikrafttræden den 1 Oktober 1911 oprettede Obligation, vil Spørgsmaalet om Erklæringens Stempelpligt imidlertid være at afgøre efter bemeldte Lovs § 155, og idet Erklæringen, saafremt den havde sluttet sig til en efter det nævnte Tidspunkt oprettet Obligation, efter samme Lovs § 9 og 10 maa antages at have været stempelfri, vil dens Stempelpligt nærmere være at fastsætte i Overensstemmelse med Bestemmelserne i nævnte § 155, 2det Stykke, 3die og 4de Punkt. Idet det nu findes at maatte antages, at det Beløb, hvortil Stempel efter disse Bestemmelser skal ansættes, svarer til Forskellen mellem det Beløb, hvortil den samlede Retshandel, hvortil det ved det nye Dokument etablerede Retsforhold er et Led, vilde være at stemple efter den nugældende Lov, og Beløbet af det Stempel, der er anvendt til det ældre Dokument i den Udstrækning, hvori dette i Øjeblikket er relevant — en indskrænkende Forstaelse i Overensstemmelse hermed af Ordene i det citerede 3die Punktum findes nemlig af rationelle Hensyn at maatte forudsættes — maa efter det anførte Spørgsmaalet om den omhandlede Fornyleserklærings Stempelpligt anses rettelig afgjort ved de Indstævntes fornævnte Resolution, og disse ville herefter være at frifinde, medens Sagens Omkostninger efter Omstændighederne ville være at ophæve.

Nr. 157.

Højesteretssagfører Bache

mod

Enevold Nielsen (Def. Dietrichson),

der tiltales for uterligt Forhold.

Herning Købstads og Hammerum Herreds Ekstrarets Dom af 19 Juli 1913: Tiltalte Enevold Nielsen bør straffes med simpelt Fængsel i 30 Dage. Saa bør han og udrede Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Dejgaard, 20 Kr. og til Defensor, Sagfører Valeur, 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 5 Januar 1914: Tiltalte Enevold Nielsen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage. Saa udreder Tiltalte og Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Heise og Sørensen, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Enevold Nielsen til Højesteretssagførerne Bache og Dietrichson 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Hammerum Herreds Ekstraret indankede Sag tiltales Husejer Enevold Nielsen, der er født den 30 November 1853, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, for uterligt Forhold.

Ledvogter Larsens Enkes Datter, Johanne Marie Larsen, der er født den 28 November 1898, har forklaret følgende: Den 15 April f. A. om Formiddagen, da hun, der sammen med sin Moder bor i et Tiltalte tilhørende Hus, ved at gaa over den til dette hørende Gaardsplads kom forbi Ejendommens Svinehus, sagde Tiltalte, der stod indenfor Svinehusets aabne Dør, at hun skulde komme ind til ham. Da hun derefter gik hen til Døren, greb Tiltalte hendes Haand og trak hende ind i Svinehuset, hvor han klemte hende op imod noget Træværk, stak sin Haand op under hendes Skørter og op under hendes Benklæder, der var aabne ved Knæene, samt befølte hende paa Kønssdelene, hvilken Behandling, efter hvad hun antager, varede omtrent 5 Minutter. Samme Dags Eftermiddag opfordrede Tiltalte hende til at komme ind i hans Lejlighed for at se nogle Fotografier, og uagtet hun nok tænkte, at han kunde ville foretage sig noget Lignende som om Formiddagen, efterkom hun hans Anmodning. Tiltalte viste hende nu nogle fotografiske Plader, efter at hun, der ikke som af Tiltalte ønsket vilde sidde paa hans Skød, havde taget Plads paa en Stol ved Siden af ham, og Tiltalte stak derpaa atter sin Haand op under hendes Skørter og befølte hende samt vedblev hermed, indtil han efter omtrent en halv Snes Minutters Forløb rejste sig, uagtet hun ved at slaa til hans Haand søgte at hindre ham i at behandle hende som anført. Da hun nu gjorde Mine til at gaa, hindrede Tiltalte hende heri ved at gribe fat om begge hendes Underarme og væltede hende derpaa om i en i Værelset staaende Seng, saaledes at hun kom til at ligge skraas over denne paa Ryggen. Han kastede sig derefter over hende, trak hendes Skørter op, rykkede hendes Benklæder op ved den ene Side, saaledes at Knappen sprang af, og skilte hendes Ben ad samt opknappede sine Benklæder og søgte nu, skønt hun sagde, at han skulde lade være, og uagtet hun ved at gribe fat i Sengekanten prøvede paa at komme op af Sengen, at indføre sit Lem i hendes Kønssdele, hvilket hun dog forhindrede ved at vride sig. Han laa ovenpaa hende omtrent en halv Snes Minutter og »gjorde stadig Bevægelser for at ind-

bringe sit Lem i hendes Kønsele«, og hun mærkede, at hun blev vaad mellem Benene; men efter at han derpaa havde ligget ovenpaa hende endnu en kort Tid, rejste han sig og slap hende, hvorpaa hun gik sin Vej uden at sige noget til ham. De følgende Dage passede han hende gerne op, naar hun passerede Svinehuset, og naar han traf hende der, behandlede han hende paa samme Maade som første Gang, idet han trykkede hende ind mod Træværket og befølte hende paa den bare Krop indenfor Benklæderne. Formentlig den 19 April f. A., da Johanne indfandt sig hos Tiltalte for at takke ham for Laan af en Cykle, laasede han efter hendes videre Forklaring straks efter hendes Ankomst Indgangsdøren, greb hende i Armene og kastede hende om i Sengen, saaledes at hun kom til at ligge paatværs i denne med Fødderne paa Gulvet. Han løftede derpaa hendes Skørter op og trak ligeledes hendes Benklæder op, saaledes at han kunde bringe sit Lem i Berøring med hendes Kønsele, men det lykkedes ham ikke at indføre det i disse, og efter at han henimod et Kvarter havde ligget ovenpaa hende, der ikke ved denne Lejlighed blev vaad, slap han hende. Den 25 s. M., da hun atter — sammen med sin Moder — var inde hos Tiltalte, greb denne, da Moderen blev kaldt ud af en, der skulde tale med hende, atter fat i Johanne, kastede hende om i Sengen og behandlede hende som forrige Gang, idet han heller ikke ved denne Lejlighed fik sit Lem indført eller gjorde hende vaad. Da hun ytrede, at »der kunde komme Børn«, svarede han, at det skulde han nok passe paa, ellers var det gaet ham galt mange Gange. Den saaledes afgivne Forklaring har Johanne under et ifølge Overrettens Kendelse optaget Reassumptionsforhør edelig bekræftet i et den 4 f. M. afholdt Retsmøde, idet hun dog ved Edsaflæggelsen har udsagt, at hun nu ikke erindrer de anførte Datoer. Til en Rapport har Johanne derhos forklaret, at hun ikke havde noget Væsentlig imod, hvad han foretog sig, og at han sagde, at »naar hun først havde gjort det en Gang, saa vilde hun altid gerne siden«.

Tiltalte, der har erklæret sig bekendt med Johannes Alder, har erkendt, at han engang har lagt hende paa sin Seng og forsøgt at opnaa Samleje med hende, uden at han dog fik sit Lem indført i hendes Kønsele, og at han gentagne Gange har haft fat paa hende i Svinehuset og trykket hende op mod noget Træværk samt befølt hende paa Kønsele, men han har benægtet mere end en Gang at have lagt hende i Sengen, saavel som at han, forinden han gjorde dette, aflasede Døren.

Under det ovennævnte yderligere Forhør har Tiltalte imidlertid tilbagekaldt sin Tilstaaelse om at have forsøgt Samleje med Pigen saavel som om det i Svinehuset Passerede, idet han som Grund til sin oprindelige Forklaring har anført, at han jo var nødt til at tilstaa, da han jo ikke maatte sige Nej.

Johanne maa efter det Foreliggende antages at have været sædelig ufordærvet, da Tiltalte indlod sig med hende; hendes Moder har fremsat Begæring om offentlig Tiltale i Sagen.

For det af Tiltalte, hvis oprindelige Forklaring vil være at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse, saaledes udviste Forhold vil han være at anse dels efter Straffelovens § 174, jfr. § 46, dels efter dens

§ 176, jfr. § 174, med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

Torsdag den 16 April.

Nr. 12. **Fabrikant E. Hansen (Asmussen)**

mod

Ingeniør Busekist (Ingen),

betræffende Spørgsmaal om Tilbagegang af en Handel om en Baad.

Sø- og Handelsrettens Dom af 25 Juni 1913: Indstævnte, Ingeniør Busekist, bør for Tiltale af Citanten, Fabrikant E. Hansen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Fabrikant E. Hansen, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Citanten, Fabrikant E. Hansen, der ikke tidligere har været Sejlsportsmand, købte i Forsommeren 1912 af Indstævnte, Ingeniør Busekist, et Lystfartøj for en Pris af 750 Kr. Køberen sejlede med Fartøjet i Resten af Sommeren, men næste Foraar lod han, der havde faaet Mistanke om, at Fartøjet var raaddent, Malingen afbrænde, og det viste sig da, at Baaden var ganske raadden forskellige Steder i Bunden. Der optoges Skøn, under hvilket det fastsloges, at Fartøjet var meget stærkt angrebet af Fyr overalt, særlig Bagbords Side midtskibs, idet saavel Klædning som Spanter var saa angrebne, at man kunde pille det itu med Fingrene. Skønsmændene udtalte paa Anledning, at det absolut ikke kunde antages, at Fartøjet kunde have været sundt og frisk i Juni og Juli 1912.

Citanten forlangte Handelens Tilbagegang, og da Indstævnte ikke vilde indlade sig derpaa, har Citanten anlagt nærværende Sag, hvorunder han har paastaet Indstævnte dømt til at tilbagebetale ham den oppebaarne Købesum samt 200 Kr., som Citanten har anvendt paa

Fartøjet efter Købet, alt med Renter 5 pCt. pro anno fra Stævningens Dato 14 April 1913 og Sagens Omkostninger. Han har gjort gældende, at Indstævnte under Forhandlingen ikke blot har garanteret Baaden god og frisk, men ogsaa at han — usandfærdigt — har erklæret, at Baaden var bygget i 1905.

Indstævnte har paastaet sig frifunden med Tillæg af Sagsomkostninger, idet han nægter at have udtalt noget om, naar Baaden er bygget — den maa antages at være betydelig ældre — og nægter at have givet nogen Garanti. Han hævder trods Skønsmændenes Udtalelser, at Baaden ikke kan have været saa angreben som af disse forment, da han solgte den, og at han i alt Fald ikke har været bekendt dermed.

At det maa betragtes som en tilstrækkelig Grund til Handelens Tilbagegang, selv uden at der er givet udtrykkelig Garanti, at en Sejlbaad — der er solgt saaledes, at Sælgeren maa forstaa, at det er Køberens Mening ikke at ophugge den men bruge den til Sejlads —, er saa angreben, som den her omhandlede Baad i alt Fald i Øjeblikket er, maa anses for uomtvisteligt, og Spørgsmaalet bliver alene (ved Siden af den Tvivl, der kan være om Baadens Tilstand, da Købet fandt Sted), om Køberen har afskaaret sig fra at kunne fordrø Handelens Tilbagegang ved ikke tidligere at reklamere.

Retten maa gaa ud fra, at en Køber af en ældre Lystbaad, der er bygget af Træ, i Almindelighed vil og ogsaa bør foretage en vis Undersøgelse af Træets Tilstand, inden der er gaaet saa lang Tid som her, og at han ogsaa af Hensyn til den Forringelse, Baaden i Mellemtiden kan have lidt, ikke lettelig bør kunne søge Købesummen tilbage efter henved 1 Aars Forløb og efter at have sejlet med den en Sommer og haft den staaende paa Land en Vinter. Retten mener derfor at maatte frifinde Indstævnte, dog saaledes at Sagens Omkostninger ville kunne ophæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Nr. 178. Højesteretssagfører I. Kondrup

mod

Anton Ludvig Andersson (Def. Winther),

der tiltales for Hæleri.

Nørresundby Købstads og Kjær Herreds Ekstrarets Dom af 6 December 1913: Arrestanten Hermann Otto Finselberger bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage og Tiltalte Anton Ludvig Andersson bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, hvorhos de, En for Begge og Begge for En, bør udrede alle af denne Sag lovlig flydende Omkostninger, derunder i Salær

til Aktor, Sagfører Møller, 12 Kr. og til Defensor, Sagfører Wiese, 10 Kroner. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 26 Januar 1914: Tiltalte Anton Ludvig Andersson bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage. Saa udreder Tiltalte og Aktionens Omkostninger i 1ste Instans efter Underrettsdommens Bestemmelser samt Aktionens Omkostninger for Overretten, og derunder i Salær til Aktor og Defensor sammesteds, Overretssagførerne Dahl og Sørensen, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Anton Ludvig Andersson til Højesteretssagførerne I. Kondrup og Winther 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Nørresundby Købstads og Kær Herreds Ekstraret indankede Sag, der i første Instans tillige angik Arrestanten Hermann Otto Finselberger, for hvis Vedkommende Sagen imidlertid ikke er indanket for Overretten, tiltales Kelner Anton Ludvig Andersson for Hæleri.

Tiltalte, der er født den 27 Juni 1887, har tidligere været anset ved Aalborg Købstads Ekstrarets Dom af 21 April 1908 efter Straffelovens § 238, jfr. § 58, og midlertidig Lov af 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage og ved 10de Regiments Krigsrets Dom af 22 Juni 1911 efter Straffelov for Krigsmagten § 120, jfr. §§ 122 og 158, med mørk Arrest paa indskrænket Kost i 10 Dage.

Efter at Finselberger den 18 November f. A. om Aftenen havde været paa Besøg i Nørresundby, gik han ved Tolvtiden til Aalborg og indfandt sig i Beværtningen »Gemytligheden«, hvor Tiltalte, der er gift med en Søster til Finselbergers Kæreste, var Kelner. Efter Lukketid fulgtes Tiltalte og Finselberger ad til Førstnævntes Hjem, og da Finselberger her anmodede Tiltalte om at følge med til Nørresundby for at hente noget Kød hos en Slagtersvend samt spurgte ham, om han ikke havde en hvid Trøje til at indpakke Kødet i, stak Tiltalte, der var i Besiddelse af en saadan, denne ind under Frakken, og skønt hans Hustru udtalte, at hun syntes, han skulde blive hjemme, fulgte han derefter med Finselberger til Nørresundby, hvor de ankom ved Ettetiden. Finselberger gik derpaa, efter hvad han har tilstaaet, ind i

Slagter L. Chr. Larsens Slagtehus gennem en Dør, hvortil Nøglen sad i, og med en Slagtekniv, som han fandt i Slagtehuset, skar han Baggpartiet af et der hængende Kreatur, gik ud til Tiltalte, der stod paa Gaden, og gav ham Kødet. Han vendte derpaa tilbage til Slagtehuset, hvor han skar Baggparten af et andet Kreatur og stoppede den i en Sæk, som han fandt i Gaarden, hvorefter han atter gik ud og hen til Tiltalte, som ventede paa ham ved den søndre Ende af Pontonbroen.

Ved Tiltaltes egen Erkendelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han, efter af Finselberger at have modtaget det førstnævnte Stykke Kød, pakkede dette ind i den medbragte hvide Frakke og stak det ind under sin Overfrakke, samt at han, efter at Finselberger havde tilvendt sig ogsaa det andet Stykke og stukket det ind under sin Frakke, sammen med ham gik til sit Hjem, hvor de lagde begge Kødstykker paa Køkkenbordet og derefter gik i Seng.

De stjaalne Kødstykker, der vejede henholdsvis 15 og 12 Pd., ere ansatte til en Værdi af henholdsvis 8 Kr. 25 Øre og 5 Kr. 40 Øre og udleverede til Bestjaalne, der har frafaldet Krav paa Erstatning.

Efter Tiltaltes Forklaring kunde han nok tænke sig, at Finselberger ikke paa den Tid af Døgnet paa ærlig Maade fik udleveret et saa stort Parti Kød uden Betaling, og at Finselberger ulovlig tilegnede sig Kødet.

For det af Tiltalte saaledes udviste Forhold vil han være at anse efter Straffelovens § 238 for 2den Gang begaaet Hæleri med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder og i Medfør af midlertidig Lov 1 April 1911 § 13 findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage.

Nr. 175.

Højesteretssagfører Lunn

mod

Lauritz Christian Christensen
(Def. Bagger),

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Hindsholm Herreds Ekstrarets Dom af 28 November 1913: Arstanten Lauritz Christian Christensen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar samt betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Overretssagfører Gram og Defensor, Sagfører Poulsen, 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 21 Januar 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til to Aar. I Salær til Aktor og Defensor for Over.

retten, Overretssagførerne Andr. Lemming og Kaae, bør Arrestanten Lauritz Christian Christensen betale 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For Højesteret foreligger efter den skete Indstævning alene til Paakendelse det Tiltalte paasigtede Forhold overfor Pigen Dagmar Elisabeth Andersen.

I Henhold til de i den indankede Dom i saa Henseende anførte Grunde maa det billiges, at Pigens i Dommen gengivne Forklaring er lagt til Grund for Afgørelsen. Herefter vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 168, jfr. § 46, og da det vil kunne have sit Forblivende ved den i Dommen valgte Straf, vil Dommen kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Lauritz Christian Christensen til Højesteretssagførerne Lunn og Bagger 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Lauritz Christian Christensen, der under nærværende fra Hindsholm Herreds Ekstraret hertil indankede Sag tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden, er født den 9 Januar 1885 og ifølge Dom anset: ved Hjemginding Herreders Ekstrarets Dom af 4 Januar 1905 efter Straffelovens § 100, jfr. § 203, med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, ved Højesterets Dom af 31 August 1909 efter Straffelovens §§ 210 og 185, § 228, § 229, 4de Stk., og § 247, med Forbedringshusarbejde i 4 Aar; ved kgl. Resolution af 6 September 1911 fritoges han for at udstaa den resterende Del af Straffen fra den 8 s. M. at regne; og ved Højesterets Dom af 24 December 1913 efter Straffelovens § 168, jfr. § 46, med Forbedringshusarbejde i 4 Aar.

Han har derhos i 1904 inden Retten vedtaget en Bøde af 25 Kr. for Vold og Legemsbeskadigelse og i 1905 inden Retten vedtaget en Bøde af 300 Kr. for Overtrædelse af Straffelovens §§ 100 og 101.

Tiltalen mod Arrestanten har Hensyn til følgende Forhold:

I. Søndag Morgen den 20 Juli 1913 anmeldte den paa Rødegaard paa Salby Mark tjenende 22-aarige Pige, Kamilla Nielsen, at hun den forudgaaende Nat i Dagdæmringen blev vækket ved at høre Nogen gaa i det til hendes Kammer stødende Bryggers, at Døren til hendes Kammer lidt efter blev aabnet, at hun, da nu en hende fremmed Mandsperson traadte ind, straks raabte: »Hvem er De?» hvortil Mandspersonen svarede: »Det er mig«, hvorhos han satte sig paa

Kanten af Sengen, hvori hun laa, at hun, der blev yderst forskrækket, to Gange raabte saa højt, hun kunde, paa sin Husbond, der havde Soveværelse paa Loftet lige over hendes Kammer, at Husbonden straks svarede: »Ja, nu skal jeg komme«, og at Mandspersonen straks derpaa forsvandt skyndsomst ud gennem Bryggerset . . .

. . . Arrestanten har bestemt benægtet at have trængt sig ind til Pigen eller overhovedet at have været inde paa Rødegaard, og Pigen har erklæret ikke i Arrestanten at kunne genkende den til hende indtrængte Person, og der vil herefter ikke være Spørgsmaal om at dømme Arrestanten for dette Forhold.

II. Samme Morgen fremkom den paa Fiskergaarden tjenende 16-aarige Pige, Dagmar Elisabeth Andersen, med Anmeldelse om, at der samme Nat — som det maa antages en Smule senere — havde fundet et voldeligt uterligt Overfald Sted paa hende, og den af hende herom under Sagen afgivne nærmere beedigede Forklaring gaar i det Væsentlige ud paa Følgende: Hun laa og sov i sit Kammer paa Gaarden, men vaagnede, da det allerede var begyndt at blive lyst, ved at Arrestanten — hvem hun med Bestemthed har genkendt, idet hun i saa Henseende særlig har henvist til, at hun bl. a. kender ham igen paa Stemmen og Udseendet, derunder at han mangler nogle Tænder, samt paa Klæderne — tog om hendes højre Haand og samtidig talte til hende; han sagde noget om, at hun ikke skulde være bange, og at han ikke vilde gøre hende Fortræd. Hun rejste sig imidlertid op i Sengen og raabte saa højt, hun kunde: »Jens«, hvorved hun sigtede til sin Husbonds i Værelset ved Siden af sovende Søn, som hun haabede derved at tilkalde. Da der imidlertid ikke lød noget Svar, sagde Arrestanten — der et Øjeblik havde rettet sig op og lyttet —, at hvis hun raabte en Gang til, skulde han stoppe Munden paa hende, og han tog hende derhos i Halsen.

Medens hun nu af Frygt for Arrestanten ikke raabte mere, lagde han sig paa Sengen ved Siden af hende, dog ovenpaa Dynen, og paa nogle Spørgsmaal fra hende om Grunden til hans Komme, og om det var ham, hun — der Aftenen forud havde været i Kerteminde — havde set der, — svarede han, at han havde hørt, at der var saadan en køn lille Pige paa Gaarden, at han hed Christian Nielsen, og at det nok kunde være, det var ham, hun havde set. Hun bad ham gentagne Gange om at gaa; ligeledes bad hun ham at gaa hen og lukke Vinduet i Kammeret, idet hun haabede imedens at kunne slippe ud af Kammeret; men Arrestanten, fra hvem tidligere en af ham overfalden Pige var sluppen under lignende Omstændigheder, svarede blot: »Du er lumsk, det kan godt staa aabent«. Paa hendes Spørgsmaal opgav han ogsaa, at Klokkeren kun var $2\frac{1}{2}$, medens den efter Lyset sikkert var mere. Efter at have ligget ovenpaa Dynen ca. 5 Minutter tog han Dynen til Side og lagde sig ind under den ved Siden af hende, der kun var iført Chemise og Nattrøje. Han holdt stadig hendes Arme fast ved at holde sin ene Arm hen over hende og paa lagde hende flere Gange at skille sine Ben ad, idet han sagde, at hun ligesaa godt kunde gøre det frivilligt, da han ellers vilde tage hende med Magt. Hun anstrengte sig for at holde Benene samlede, bl. a.

ved at lægge den ene Fod over den anden, og hun bad ham stadig om at gaa, idet hun lovede, hvis han gik, ikke at ville fortælle det Passerede til Nogen, hvortil han svarede, at det vilde ogsaa kun gaa ud over hende selv. Arrestanten væltede sig imidlertid ovenpaa hende og tvang ved at presse sine Ben ned hendes Ben fra hinanden, og hun mærkede flere Gange hans Lem i Berøring med hendes Kønssdel, uden at det dog lykkedes ham at indføre det, idet hun under Brydningen efter sin Mening var omtrent ligesaa stærk som han. Hun slog ham ogsaa i Ansigtet og forsøgte at skubbe ham bort, men heraf lo han kun, og da hun en Gang, mens han laa ovenpaa hende, udbrød: »Aa, Gud hjælpe mig dog«, svarede han: »Ti stille med saadan noget Vrøvl, han kan jo dog ikke hjælpe Dig«. Da Arrestanten stadig ikke havde faaet Bugt med hendes Modstand, og hun fremdeles bad ham gaa, sagde han tilsidst, at hvis han maatte komme igen en anden Aften, skulde han gaa nu, og da hun — paa Skrømt — lovede ham det, rejste han sig op, knappede sine Benklæder og forlod Kammøret gennem Vinduet, der er i Højde med Jorden. Det var da næsten helt lyst, og der var antagelig gaet ca. $\frac{3}{4}$ Time efter hans Tilstedekomst.

Dagmar Andersens Forklaring er forsaavidt bestyrket som hendes Husbond, Gaardejer Hans Fischer, har forklaret, at han den paagældende Nat henad Morgenstunden hørte et Raab, som han dog da ikke tænkte nærmere over. Hans Søn, Jens Poul Fischer, har forklaret ikke at have hørt noget Raab, men at han den paagældende Nat sov særlig haardt, fordi han de to foregaaende Nætter havde været til Dyrskue i Odense.

Efter det af Dagmar Andersen opgivne Signalement blev Arrestanten samme Formiddag ved 10-Tiden anholdt paa Kerteminde Banegaard, just som han var i Begreb med at tage med Toget til Dalby, hvor han havde Arbejde.

Arrestanten har bestemt benægtet at have gjort sig skyldig i det af Dagmar Andersen omfklarede Forhold eller overhovedet at have været paa Fiskergaarden den omhandlede Nat. Han, der tidligere har arbejdet paa Brolykkegaarden, der som nævnt er Nabogaard saavel til Fiskergaarden som til Rødegaard, vil efter sin Forklaring overhovedet ikke vide, hvor disse Gaarde ligge.

Ved Arrestantens Forklaring i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste, derunder hvad der er oplyst under et paa Overrettens Foranledning optaget Reassumptionsforhør, maa det anses godtgjort, at han Lørdag Aften den 19 Juli 1913 omkring Kl. 12 Nat har begivet sig fra Kerteminde til Brolykkegaard, der er beliggende ca. $\frac{3}{4}$ Times Gang fra Kerteminde, at han er ankommen til Brolykkegaard senest Kl. henad 1, at han derefter har tilbragt en Times Tid sammen med flere andre Karle paa nogle paa Gaarden tjenende Polakpigers Værelse, og at han Klokken lige før 5 har henvendt sig til og talt med den paa Gaarden tjenende Staldkarl. Arrestanten, der har bestræbt sig for at give det Udseende baade af, at han først er ankommen til Brolykkegaard paa et senere Tidspunkt end ovenfor anført, og af, at han ligeledes har opholdt sig i længere Tid paa Polakpigernes Værelse, har med Hensyn til, hvor han har opholdt sig, og hvad han har taget sig for efter at være gaet derfra, afgivet en i Enkeltheder vakkende Forklaring, ifølge

hvilken han imidlertid i hele Tidsrummet indtil Kl. 5 vil have drevet alene omkring paa Gaarden, betragtende dennes Bygninger, Redskaber, Maskiner og Dele af Besætningen.

Ligesom det imidlertid er ganske usandsynligt, at Arrestanten saaledes timevis ved Nattetid skulde have drevet omkring paa Gaarden, saaledes fremgaar det yderligere af de af Politiassistent Rasmussen og Gaardejer Hans Fischer afgivne Vidneforklaringer, at de straks efter Arrestantens Anholdelse have konstateret, at nogle udenfor Dagmar Andersens Pigekammervindue forefundne Spor ganske svare til de Støvler, som Arrestanten var iført ved Anholdelsen og ifølge sin Forklaring havde været iført den forudgaaende Nat, idet der navnlig ogsaa i det venstre Fodspor fandtes et Mærke, der nøjagtigt viste Formen af et Hul, der findes i Saalen paa Arrestantens venstre Støvle.

Idet det endnu bemærkes, at Dagmar Andersen efter de tilvejebragte Oplysninger maa anses som uberygtet, samt at Arrestantens Fortid i høj Grad taler imod ham, idet han gentagne Gange har været straffet for Sædelighedsforbrydelser, begaaede under ganske lignende Omstændigheder som de her oplyste, findes det ikke betænkeligt at statuere, at Arrestanten er identisk med den Person, der har trængt sig ind paa Dagmar Andersen, og idet denne Piges Forklaring om det Passerede efter det Foreliggende i det Hele maa lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse, vil Arrestanten for det ommeldte Forhold være at anse efter Straffelovens § 176, jfr. § 168, med en Straf, der findes passende at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 2 Aar. Da Arrestanten ved Underretsdømmen efter Straffelovens §§ 210 og 185 er anset med lige Straf i 1 Aar, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger tiltrædes, med den af det Foranførte flydende Ændring isøvrigt være at stadfæste.

Mandag den 20 April.

Nr. 18. **Nicoline Nielsen med Ægtefælle, Ølkusk Christen Hagger Nielsen (Bache)**

mod

Proprietær Peder Nielsen Rokkjær (Graae),

betræffende Spørgsmaalet om et Testamentes Gyldighed.

Hassing-Refs Herreders Skifterets Decision af 23 Maj 1912: Den paa vedkommende Intestatarvingers Vegne nedlagte Paa-stand om, at det ovenommeldte Testamente kendes ugyldigt, og at Sidsel Nielsens Bo tages under offentlig Skiftebehandling, kan ikke tages til Følge.

Viborg Landsoverrets Dom af 9 September 1912: Den paaankede Skifteretskendelse bør ved Magt at stande. Til Thisted Amts Fattigrasse bøder Overretssagfører Billeskov Jansen 50 Kroner.

Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at en for Appellanterne, Nicoline Nielsen med Ægtefælle, Ølkusk Christen Hagger Nielsen, den 3 Februar 1909 i Skifteretten fremlagt, i Aktsbeskrivelsen indlemmet Rekvisition af 21 Januar 1909, tvende for dem sammesteds den 11 April 1912 fremlagte Indlæg og et for Appelindstævnte, Proprietær Peder Nielsen Rokkjær den 25 April 1912 sammesteds fremlagt Indlæg ikke ses at være skrevne paa behørig stemplet Papir. Den idømte Bøde udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger tildels bestyrke det i Dommen antagne Resultat, vil denne efter Indstævntes Paa-stand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellantinden have at betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellantinden, Nicoline Nielsen med Ægtefælle, Ølkusk Christen Hagger Nielsen, til Indstævnte, Proprietær Peder Nielsen Rokkjær, med 500 Kroner. Saa betaler Appellantinden og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: I Begyndelsen af November Maaned 1906 blev den ugifte, ca. 80 Aar gamle Hus-ejerske Sidsel Nielsen af Hvidbjerg paa Thyholm syg og trængende til fremmed Hjælp, hvorfor hun den 19 s. M. af Appelindstævnte, Proprietær Peder Rokkjær af Lægaarden, der er hendes Brodersøn, førtes til hans Hjem, og her oprettede hun den 18 i den følgende Maaned et Testamente, ved hvilket hun indsatte ham til Arving af alt, hvad hun maatte efterlade sig, saaledes at han efter hendes Død skulde være berettiget til uden Skifterettens Mellemkomst at tiltræde Boet efter hende. Testamentet underskrev hun med ført Pen i Overværelse af den konstituerede Notarius publicus, cand. jur. Vilh. Lund, samt tvende Notarial- og Identitetsvidner, nemlig Toldforvalter L. R. Schou-rup, der senere er afgaaet ved Døden, og Sagfører P. Nielsen. Den 25 s. M. afgik Sidsel Nielsen ved Døden — efter hvad der i den af praktiserende Læge N. P. Nielsen i Holstebro udfærdigede Dødsattest anføres af emollitio cerebri — og efter Begæring af Appelindstævnte, der erklærede, at han vedgik Arv og Gæld efter hende, blev hendes Bo ekstraderet ham til fri Raadighed. Appellanterne, Nicoline Nielsen, hvis Moder var Datter af Sidsel Niensens Broder, med hendes Ægte-

fælle, Ølkusk Christen Hagger Nielsen, begge i Thisted, nedlagde imidlertid derefter, idet de gjorde gældende, at Sidsel Nielsen, da hun oprettede det fornævnte Testamente, ikke var sin Fornuft fuldkommen mægtig, overfor Hassing-Refs Herreders Skifteret Paastand om, at Testamentet kendtes ugyldigt, og at Sidsel Niensens Bo toges under offentlig Skiftebehandling, og da Appelindstævnte hævdede, at Testamentet i enhver Henseende var retsgyldigt, udspandt der sig for Skifteretten en Disput, hvorunder Appellanterne næst at fastholde deres Faastande fremsatte Begæring om, at Sagens Dokumenter, inden Disputen optoges til Kendelse, forelagdes Retslægeraadet til Erklæring, hvad Appelindstævnte imidlertid modsatte sig. Ved den af Skifteretten afsagte Kendelse statueredes det, uden at Retslægeraadets Erklæring forud var indhentet, at Appellanternes Paastand om, at Testamentet kendtes ugyldigt, og at Boet toges under offentlig Skiftebehandling, ikke kunde tages til Følge, og Sagen er nu af Appellanterne indanket her for Retten, hvor de, idet de ligesom for Skifteretten have paastaaet Testamentet kendt ugyldigt i Forhold til dem, foreløbig have nedlagt Paastand principaliter om, at Sagens samtlige Dokumenter ved Overrettens Foranstaltning forelægges Retslægeraadet med Anmodning om Besvarelse af følgende Spørgsmaal:

»Give de i Sagen foreliggende Oplysninger tilstrækkelig Grund til at antage, at afdøde Sidsel Nielsen, da hun den 18 December 1906 oprettede Testamente, ikke har været sin Fornuft fuldkommen mægtig?«

og subsidiært om, at Sagen hjemvises til Skifteretten, for at Besvarelse kan blive indhentet af den. Appelindstævnte har ikke givet Møde for Overretten.

Appellanterne have til Støtte for deres Paastand gjort gældende, at Sidsel Nielsen, allerede inden hun tog Ophold paa Lægaard, var lidende af Apopleksi, og at hendes mentale Tilstand som Følge heraf var undergaaet en saa væsentlig Forandring, at hun ikke senere har været i Stand til at oprette et gyldigt Testamente, hvorhos de have hævdet, at ogsaa den Omstændighed, at hun den 25 December 1906 døde af emollitio cerebri, indeholder Bevis for, at hun ikke den 18 s. M. har været sin Fornuft fuldkommen mægtig. Iøvrigt have Appellanterne bestridt selve Notarialforretningens Retsgyldighed, idet de have gjort gældende, at Toldforvalter Schourup, som, efter hvad der er ubestridt, havde antaget sig en Datter af Appelindstævnte som sin egen, ikke lovlig har kunnet fungere som Notarialvidne ved Oprettelsen af et Testamente, hvis Opretholdelse er af økonomisk Betydning for hans omhandlede Plejedatter.

Under en af Appellanterne foranstaltet Vidneførsel har Sadelmager Niels Peter Nielsen af Hvidbjerg forklaret, at han indtil August Maaned 1906 boede i Hus sammen med Sidsel Nielsen og derefter, indtil hun i November Maaned s. A. rejste til Lægaard, i Huset ved Siden af hendes, og at han og hans Familie daglig kom sammen med hende. En Dag i Tiden omkring den 1 November 1906 kom Sidsel ind hans Lejlighed, og han kunde da straks se, at hun var »syg og forstyrret i Hovedet«, hvorhos han har udsagt, at hendes Tilstand ikke bedredes i Dagene, indtil hun rejste til Lægaard. Der var ikke nogen

væsentlig Forandring i hendes Gang og Holdning; men hun rystede stærkt paa Haanden, f. Eks. naar hun drak Kaffe, hvorhos hun savlede ud af Munden, og hvad hun sagde, naar man talte til hende, passede ikke. I det Hele fik Vidnet det bestemte Indtryk, at Sidsel gik i Barndom. Af Ængstelse over Sidsels Tilstand lod han Appelindstævnte og Hustru kalde til Hvidbjerg, hvortil Appelindstævntes Hustru ankom den 17 November og Appelindstævnte selv Dagen efter.

Nævnte Sadelmager Niensens Hustru, Ane Kirstine, født Johannesen, har under samme Vidneførsel, uden at hun dog er bleven stedet til at beedige sin Forklaring, udsagt, at hun en Dag i Begyndelsen af November Maaned 1906 traf Sidsel Nielsen i dennes Sovekammer, og at hun, saasomt Sidsel begyndte at tale, fik det bestemte Indtryk, at hun var »forstyrret i Hovedet«, hvorfor Vidnet, med hvem Sidsel iøvrigt fulgte ind i Vidnets Hus, hvor hun opholdt sig nogle Timer, senere fik hende bragt til Sengs. Den næste Morgen gik Vidnet, der plejede at se til Sidsel, ind til hende og fandt hende da liggende paa Køkkengulvet, tagende for sig med Hænderne, som om hun forsøgte at rejse sig op. Vidnet fik hende da rejst op, vasket, klædt paa og anbragt i en Lænestol. Hun rystede da over hele Kroppen, som om hun havde Kuldegysninger, og savlede ud af Munden, hvorhos hendes Mæle var tykt, og hun var vanskeligere at forstaa end tidligere. Et Par Dage senere foreslog Vidnet Sidsel, at der skulde gaa Bud til Appelindstævnte; men det vilde Sidsel ikke have, idet hun mente, at det, hun fejlede, kun var Forkølelse, som nok vilde gaa over. Desuden mente Sidsel, at Trine (Appelindstævntes Hustru) nok skulde komme, naar hun fik Lejlighed, men der skulde ikke sendes Bud. Vidnet har derhos anført, at Sidsel i Tiden, indtil hun rejste med Appelindstævnte og Hustru, gjorde Indtryk af ikke at kunne samle sine Tanker og at være baade legemlig og aandelig sløv, men Vidnet tør dog ikke udtale sig om, hvorvidt Sidsel rettelig burde kaldes forstyrret eller gaaende i Barndom. Efter Vidnets Formening havde Sidsel indtil Begyndelsen af November Maaned 1906 været saa rask som et 30-aarigt Menneske.

Sadelmager Nielsen er ved Højesterets Dom af 12 Oktober 1892 anset for Bedrageri med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, hvorhos han og hans Hustru ved Hillerslev-Hundborg Herreders Ekstrarets Dom af 26 November 1902 ere ansete efter Straffelovens §§ 247 og 248 hver især med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage.

Under samme Vidneførsel har Husmand Chr. Sloth Poulsens Enke, Anne, født Christensen, forklaret, at hun en Dag i November Maaned 1906 havde Besøg af Sidsel Nielsen, og at Vidnet da saa, at Sidsel, som hun godt kendte, var forstyrret i Hovedet. Der var under deres Samtale ingen Mening i Sidsels Tale, og Vidnet opdagede, at Sidsels Hukommelse var meget svækket, saa at hun næsten intet kunde huske. Det er derfor Vidnets bestemte Opfattelse, at Sidsel ikke var sig selv mægtig. Vidnet talte senere en Dag med Sidsel hos Sadelmager Nielsen og iagttog atter ved denne Lejlighed, at Sidsel havde tabt Hukommelsen, idet hun gerne vilde fortælle Noget, men ikke kunde finde Rede i sine Tanker.

Under samme Vidneførsel har Møllebygger Martinus Larsen af Hvidbjerg forklaret, at han en Dag i November Maaned 1906 var til-

stede paa Jernbanestationen sammesteds, da Sidsel afrejste med Appelandstævnte og dennes Hustru. Sidsel saa da ganske forstyrret ud, og Vidnet fik den Opfattelse, at hun ingen Forstand havde paa, hvad der foregik omkring hende. Da han tiltalte hende, gav hun et Svar, der slet ikke passede til Spørgsmaalet. Vidnet havde aldrig før set Sidsel i lignende Tilstand, og det er hans bestemte Mening, at Sidsel ikke var sig selv mægtig.

Endelig har Gaardejer Mads Christen Thomsens Enke, Kirsten Marie, født Søndergaard, under samme Vidneførsel forklaret, at Sidsel Nielsen, da hun en Dag i November Maaned 1906 besøgte Vidnet og blev trakteret med Kaffe, lod det meste af Kaffen løbe ned ad sine Klæder og paa Gulvet. Vidnet tænkte ved denne Lejlighed ved sig selv, at Sidsel var en gammel, aandssvækket Kvinde, der gik i Barn-dom. Vidnet har imidlertid tilføjet, at hun ikke under Samtalen med Sidsel fik Indtrykket af, at Sidsel ikke havde sin fulde Forstand. Hun fik tværtimod det Indtryk, at Sidsel var ligesaa klog som et andet Menneske, og at hendes Forstand ikke fejlede noget. Det eneste, der gav Vidnet Indtryk af, at Sidsel var aandssløv, var hendes fornævnte Adfærd med Hensyn til Kaffen.

Den Testamentet paategnede Notarialattest gaar bl. a. ud paa, at Testamentet højt og tydeligt er bleven oplæst for Sidsel Nielsen og af hende erkendt at indeholde hendes sande testamentariske Bestemmelse, samt at hun under Notarialakten skønnedes utvivlsomt at være sin Fornuft fuldkommen mægtig.

Praktiserende Læge N. P. Nielsen i Holstebro har under 1 Oktober 1907 afgivet en saalydende Erklæring:

»Undertegnede, der har behandlet Sidsel Nielsen, Lægaard, under hendes sidste Sygdom, blev første Gang tilkaldt den 11 December 1906 og tilsaa hende derefter den 13, 17 og 23 s. M. Ved mit første Sygebesøg viste Patienten at lide af den Alderdommen hyppigt led-sagende Aareforkalkning (Arteriosclerosis) og Blodaareknuder paa Benene (Varices) samt heftige Opkastninger og Smerte i venstre Side af Underlivet. Hun var den Dag ligesom ved mine Besøg den 13 og 17 December ved fuld Bevidsthed, frembød intet Tegn paa Apopleksi eller nogetsomhelst Defekt i fysisk Henseende. Den 17 December frembød hun Tegn paa Hjertesvækkelse (uregelmæssig Puls, Ødemer omkring Fodledet), og da jeg tilsaa hende den 23, havde hun desuden Diarrhoe, var ikke ved klar Bevidsthed og frembød apopleksilignende Symptomer«.

Denne Erklæring har Læge Nielsen godkendt under en af Appellanterne foranstaltet Vidneførsel med Tilføjende, at det, da han fik Sidsel Nielsen under Behandling, oplystes, at hun havde haft Symptomer, der kunde tyde paa Apopleksi, at Sidsel Nielsen under hans i

Rettelse. Pag. 77, Linie 13 foroven, staar: født 9 Juli 1895, læs: født 9 Juli 1896.

Færdig fra Trykkeriet den 30 April 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Trykers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 10.

Mandag den 20 April.

Erklæringen ommeldte Besøg paa Lægaard var sengeliggende, at Appelindstævntes Hustru den 17 December 1906 under hans Besøg paa Lægaard spurgte ham, om der var noget i Vejen for, at Sidsel kunde oprette Testamente, hvilket Vidnet besvarede benægtende, og at Sidsel sidste Gang, han tilsaa hende, var døende og frembød Symptomer, der kunde tyde paa Apopleksi.

Ovennævnte cand. jur. Vilh. Lund har med Hensyn til de med Testamentsoprettelsen forbundne Omstændigheder afgivet en Erklæring af 13 November 1910, som bl. a. gaar ud paa, at Sidsel Nielsen, for at det kunde konstateres, at hun var sin Fornuft fuldkommen mægtig, adspurgtes om Testamentets Indhold, og at hendes Bemærkninger kom i bestemte Svar, saa at han fik det Indtryk, som han har udtalt i Notarialattesten.

Sagfører P. Nielsen har afgivet en Erklæring af 17 August 1909, hvori det bl. a. udtales, at han i Overværelse af Notarius og Toldforvalter Schourup havde en Samtale med Sidsel Nielsen, der var sengeliggende, om Testamentets Oprettelse, og at hun, der efter Nielsens Overbevisning var fuldstændig klar og ved sin fulde Fornuft, under denne Samtale var fast besluttet paa, at Appelindstævnte skulde være hendes eneste Arving. Derefter oprettede Nielsen i et Sideværelse Testamentet overensstemmende med hendes Ønske, og da Testamentet derefter blev oplæst for hende, erklærede hun, at det var efter hendes Villie.

Endelig har Toldforvalter Schourup i en Erklæring af 22 Januar 1909 angaaende Testamentets Oprettelse bl. a. udtalt, at han var saa absolut overbevist om, at Sidsel Nielsen, hvem jeg havde kendt i en længere Aarrække, var ved sin Fornufts fulde Brug, og at hun var fuldkommen klar over og bestemt paa Testamentets Oprettelse til Fordel for P. Nielsen Rokkjær, hvorhos han i Erklæringen har anført, at Sidsel Nielsen blev spurgt om, hvorvidt ingen Anden skulde arve Noget, hvortil hun klart og tydeligt svarede Nej.

Under en af Appelindstævnte foranstaltet Vidneførsel har Niels Peter Andersen Bjerg forklaret, at han i August Maaned 1906 traf Sidsel Nielsen paa Lægaard, at han da talte med hende om, hvem der skulde have hendes Penge, da hun jo maatte have en god Slump, og at hun da svarede, at dem skulde s'gu Per her ha', hvorved hun mente Appelindstævnte.

Under samme Vidneførsel har Gaardejer Søren Jensen forklaret, at han i August eller September Maaned 1906 traf Sidsel Nielsen paa Lægaard, at han da sagde til hende, at hun jo gerne kunde give ham en halv Snes Tusind Kroner, for hun maatte jo have en hel Del Penge, og at hun dertil svarede: »Nej, dem skulde Per ha'!» Dette Vidne har yderligere anført, at han bl. a. spurgte Sidsel, hvordan det kunde være, at ikke Andre skulde have noget, og om hun ikke havde andre Slægtninge, hvortil Sidsel svarede, at Per skulde have dem, fordi hendes andre Slægtninge altid havde villet narre hende.

Idet der mangler processuel Hjemmel for Overretten til, som af Appellanterne paastaet, at foranledige Sagens Aker forelagte Retslægeraadet, vil Sagen — overensstemmende med, hvad Appellanternes Procedure maa antages at gaa ud paa — være at paadømme i Realiteten.

Da nu den af Appellanterne fremhævede Omstændighed, at Toldforvalter Schourup havde antaget sig en Datter af Appelindstævnte som sin egen, ikke findes at kunne svække Betydningen af den foreliggende Notarialattest, og da der ved det iøvrigt Oplyste ikke er tilvejebragt Formodning, endsige Bevis for, at Attestens Indhold er urigtigt, maa den af Appellanterne fremsatte Indsigelse mod Testamentets Gyldighed anses ubeføjet, og den paaankede Skifteretskendelse vil derfor være at stadfæste.

Efter dette Udfald af Sagen, samt da Appelindstævnte som meldt ikke har givet Møde for Overretten, bliver der ikke Spørgsmaal om Tilkendelse af Procesomkostninger sammesteds.

For utilbørligt Ophold af Sagen vil Overretssagfører Billeskov Jansen, der for Skifteretten har ført Sagen for Appellanterne, være at anse efter Fdg. 16 Januar 1828 § 14, jfr. § 16, med en Bøde af 50 Kr. til Thisted Amts Fattigkasse.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at en for Appellanterne den 3 Februar 1909 i Skifteretten fremlagt, i Aktsbeskrivelsen indlemmet Rekvisition af 21 Januar 1909, tvende for dem sammesteds den 11 April 1912 fremlagte Indlæg og et for Appelindstævnte den 25 April 1912 sammesteds fremlagt Indlæg ikke ses at være skrevne paa behørig stemplet Papir. Iøvrigt ses i Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Nr. 63. Aktieselskabet Holte nye Villakvarter (Ingen)

mod

Søllerød Sogneraad (Vilh. Kondrup).

Højesterets Dom.

Appellanten, Aktieselskabet Holte nye Villakvarter, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale

80 Lod Sølv til Vor Frelser's Kirke, førend det tillades det med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt det ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør det have tabt Sagen, og det ej tillades videre derpaa at tale. Saa bør Selskabet og da betale til Justitskassen for unødige Trætte 200 Kroner og endvidere til samme Kasse 10 Kroner. I Kost og Tæring betaler det til Indstævnte, Søllerød Sogneraad, som har ladet møde, 200 Kroner.

Nr. 2. Kreditbanken i Randers (Henriques)

mod

Hypothekforeningen for sekundære Prioritetslaan til danske Husmænd (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet, om et Krav, som Indstævnte havde erhvervet paa Appellanten, maatte være bortfaldet.

Nørhald m. fl. Herreders ordinære Rets Dom af 19 September 1912: De Indstævnte, Kreditbanken i Randers, bør for Tiltale af Citanterne, »Hypothekforeningen for sekundære Prioritetslaan til danske Husmænd« i København, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Viborg Landsoverrets Dom af 30 Juni 1913: De Appellindstævnte, Kreditbanken i Randers, bør til Appellanterne, Hypothekforeningen for sekundære Prioritetslaan til danske Husmænd, betale 835 Kroner 73 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 17 Maj 1912, indtil Betaling sker. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at en af Appellanterne den 4 Juli 1912 for Underretten fremlagt Udskrift i Aktsform af Nørhald m. fl. Herreders Auktionsprotokol ikke er skreven paa behørig stemplet Papir. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkydelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Som i den indankede Dom anført, tillod den indstævnte Hypothekforening ved en Erklæring af 26 Januar 1911, at Appellanten, Kreditbanken i Randers, lod Fogedskøde paa den Banken udlagte, nu solgte Ejendom udstede til den nye Køber, uden i Erklæringen at tage andet Forbehold end, at Foreningens Panteret uforandret bevaredes. Da Samtykket er meddelt paa

Anmodning af Appellanten og til Efterretning for Fogden ved Skødets Udstedelse, vil det kun kunne forstaas som et Samtykke til, at Auktionskonditionerne for Foreningens Vedkommende betragtedes som opfyldte, og saaledes til, at det Krav bortfaldt, som den ifølge disse havde erhvervet paa Appellanten. Som Følge heraf, og idet den i Erklæringen stillede Betingelse er fyldestgjort, vil Appellanten være at frifinde, og Herredstingsdommen, der har samme Resultat, vil herefter kunne stadfæstes.

Processens Omkostninger for Overretten og Højesteret findes Indstævnte at burde betale Appellanten med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Herredstingsdommen bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Landsoverretten og Højesteret betaler Indstævnte, Hypothekforeningen for sekundære Prioritetslaan til danske Husmænd, til Appellanten, Kreditbanken i Randers, med 300 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Paa en den 22 Februar 1910 afholdt Tvangsauktion over Ejendommen Matr. Nr. 28 h af Hald og 5 b af Tvede blev de Appelindstævnte, Kreditbanken i Randers, højstbydende med 4950 Kr., hvorefter de som ufyldstgjorte Panthavere i Ejendommen begærede sig denne udlagt ved Fogden for det nævnte Bud. De Appelindstævnte overdrog senere Retten til at erholde Fogedudlægsskøde til Bolsmand Anton Nielsen, og efter at Appellanterne, Hypothekforeningen for sekundære Prioritetslaan til danske Husmænd i København, der havde Pant i Ejendommen for et Laan, oprindeligt stort 900 Kr., og som ved det ovennævnte Auktionsbud havde opnaaet fuld Dækning, uden at Kreditbanken dog havde udbetalt dem deres Resttilgodehavende af Laanet, under 26 Januar 1911 havde meddelt Samtykke til Udstedelse af Fogedudlægsskøde til Anton Nielsen paa Betingelse af, at deres Pantret uforandret bevaredes, blev det nævnte Skøde under 16 Februar næsteften udstedt til ham. Anton Nielsen misligholdt imidlertid senere sine Forpligtelser overfor en Panthaver i Ejendommen, hvorfor den under 17 Maj 1912 paany blev stillet til Tvangsauktion, ved hvilken Appellanterne blev højstbydende med 3850 Kr., for hvilket Bud de forlangte sig Ejendommen udlagt ved Fogden.

Idet Appellanterne have anbragt, at de ved det af dem paa sidstnævnte Auktion afgivne Bud alene erholdt Dækning for et Beløb af 1 Kr. 87 Øre, og at deres udækkede Tilgodehavende efter den til dem udstedte Obligation med Renter til Forligsklagens Dato, den 11 Juni 1912, andrager 884 Kr. 45 Øre, have de under nærværende Sag i første Instans ved Nørhald, Støvring og Galten Herreders ordinære Ret paaستاet de Appelindstævnte tilpligtede at betale dem nævnte 884 Kr.

45 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, indtil Betaling sker, og da de Appellindstævnte i Overensstemmelse med deres derom nedlagte Paastand ved Underrettsdommen ere frifundne for Tiltale af Appellanterne, have disse nu indanket Sagen her for Retten, hvor de have gentaget deres i første Instans nedlagte Paastand og subsidiært have paastaaet sig tilkendt det Beløb, hvormed deres Tilgodehavende den 17 Maj f. A. kunde indfries efter Kurs, eller 837 Kr. 60 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt. p. a. fra sidstnævnte Dato, indtil Betaling sker. De Appellindstævnte have derimod procederet til Underrettsdommens Stadfæstelse.

Til Støtte for deres Frifindelsespaastand have de Appellindstævnte gjort gældende, at den dem som højstbydende paa Auktionen den 22 Februar 1910 paahvilende Forpligtelse til at indfri Appellanternes Tilgodehavende efter Obligationen er bortfalden ved Udstedelsen af Fogedudlægsskødet eller dog derved, at Appellanterne have meddelt Samtykke til Udstedelsen uden at tage noget Forbehold om Bevaringen af deres Krav overfor de Appellindstævnte, saaledes at nu alene Panteobligationen er Bæreren af Appellanternes Fordring. Men heri kan der ikke gives dem Medhold; thi ligesom det er in confesso, at Anton Nielsen ikke har udstedt ny Obligation til Appellanterne, saaledes findes der ikke af selve Indholdet af den ovennævnte Erklæring af 26 Januar 1911 at kunne udledes noget Afkald paa den Appellanterne tilkommende personlige Fordring paa de Appellindstævnte, hvorved bemærkes, at disse end ikke have paaberaabt sig, at de have stillet nogen Anmodning herom, eller at Appellanterne have tilkendegivet dem, at de ansaa Pantet som tilstrækkelig Sikkerhed for deres Krav, og de Appellindstævnte ville derfor i Overensstemmelse med en af dem nedlagt subsidiær Paastand være at tilpligte at betale Appellanterne det Beløb, hvormed disses Resttilgodehavende den 17 Maj f. A. kunde indfries, eller 837 Kr. 60 Øre med Fradrag af det ovennævnte Beløb af 1 Kr. 87 Øre, altsaa til Rest 835 Kr. 73 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 17 Maj f. A., indtil Betaling sker.

Processens Omkostninger for begge Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at en af Appellanterne den 4 Juli 1912 for Underretten fremlagt Udskrift i Aktsform af Nørhald m. fl. Herreders Auktionsprotokol ikke er skreven paa behørig stemplet Papir. Iøvrigt ses i Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Nr. 6. Møbelhandler **Henrik Hansen** (Asmussen)

mod

Murer **Jens Henrik** og Hustru **Augusta Henrik** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Forstaaelsen af en Købekontrakt om Møbler.

Frederiksberg Birks ordinære Rets Dom af 25 April 1913: De Indstævnte, Murer Jens Henrik og Hustru Augusta Henrik, bør for Tiltale af Cianten, Møbelhandler Henrik Hansen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 21 Juli 1913: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Overretten ophæves. Intet Stempelforbehold her for Retten.

Højesterets Dom.

Det i den indankede Dom nævnte Beløb af 438 Kroner udgør Summen af de Værdier, som de 4 omtvistede Møbler, efter hvad Appellanten under Sagen har anført, skulle have haft paa den Tid, han solgte dem, hvorimod ingen af de 3 i Dommen ommeldte Kontrakter indeholder noget om Værdien af eller en bestemt Købesum for enkelte af de solgte Genstande. Efter det i Dommen gengivne Indhold af den sidste af disse Kontrakter — hvorved de 2 foregaaende Kontrakter maa anses i det Hele at være bortfaldne — maa Appellanten paa Grund af den stedfundne Misligholdelse i Henseende til Betaling af de Afdrag paa Købesummen, som var fastsatte ved denne Kontrakt, overfor Montør Jacobsens Enke være berettiget til at kræve samtlige de af Kontrakten omfattede Møbler tilbageleverede, og da de Indstævnte end ikke have paaberaabt sig nogen selvstændig Ret til at tilbageholde bemeldte 4 Møbler, ville de være at tilpligte in solidum under Dagmulkt at udlevere disse til Appellanten.

Processens Omkostninger i alle Instanser findes efter Omstændighederne at kunne ophæves.

Thi kendes for Ret:

De Indstævnte, Murer Jens Henrik, og Hustru Augusta Henrik, bør, En for Begge og Begge for En, inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Forkyndelse under en Frederiksberg Kommunes Kasse tilfaldende Mulkt af 5 Kroner for hver Dag, de sidde Dommen overhørig, til Appellanten, Møbelhandler Henrik Hansen, udlevere de ovennævnte 4 Møbler. Processens Omkostninger for alle Retter ophæves. Til Justitskassen betale de Indstævnte 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Af Oplysningerne i denne fra Frederiksberg Birks ordinære Ret — hvor Sagen behandles gæsteretsvis — hertil indankede Sag fremgaar det, at Appellanten, Møbelhandler Henrik Hansen, ved Købekontrakt af 11 December 1909 solgte paa Afbetaling til nu afdøde Montør A. Jacobsen en Del

Møbler for ialt 313 Kr. — deriblandt et Egetræs Skrivebord, en do. Skrivebordsstol og en trepudet Chaiselongue. Da Jacobsen senere ønskede nogle flere Bohave-Effekter, oprettedes der en ny Kontrakt af 1 Juni 1910 angaaende Møbler til Beløb ialt 337 Kr., men heri var indbefattet de ved Købekontrakten af 11 December 1909 solgte Møbler, hvorpaa i Mellemtiden var betalt 85 Kr., og ved Kontrakt af 7 December 1910 solgte Hansen Jacobsen Møbler til ialt 973 Kr., hvorunder var indbefattet — foruden alle de ved de forannævnte to Kontrakter solgte Møbler og Effekter — bl. a. en Egetræs Buffet. De hidtil i Henhold til de ældre Kontrakter erlagte Afdrag 165 Kr. betegnedes i Kontrakten af 7 December 1910 som kontant ved Underskriften erlagt Betaling, medens Resten af Købesummen skulde afvikles ved maanedlige Afdrag à 15 Kr., og i samtlige 3 Kontrakter hedder det om Afdragene, at de skulle erlægges »indtil det anførte Værdibeløb er betalt, hvorefter det da er Køberens Ejendom« og det tilføjes, at det i Tilfælde af Afdrags Udeblivelse »staar Sælgeren frit for . . . straks at afhente det Købt«.

Jacobsen betalte de stipulerede Afdrag indtil sin Død, da der af de 973 Kr. var betalt ialt 468 Kr., medens der resterende 505 Kr., og da Jacobsens Enke erklærede sig ude af Stand til at fortsætte med Betaling af Afdrag, fik Appellanten udleveret Bohave-Effekter af de solgte til Salgspris-Beløb 535 Kr., medens de foran særlig nævnte 4 Stykker Møbler til Salgspris-Beløb 438 Kr. blev — som det maa antages paa Enkens Foranledning — bragt i hendes Forældres, de Appelindstævnte Murer Jens Henrik og Hustru Augusta Henriks Besiddelse, og da de Appelindstævnte paa Enkens Vegne have nægtet at udlevere Appellanten disse Møbler, paastod Appellanten i første Instans de Appelindstævnte tilpligtede in solidum under Dagsmulkt at udlevere ham dem samt tilpligtet at godtgøre ham Sagens Omkostninger skadesløst.

De Appelindstævnte paastod sig frifundne og Sagens Omkostninger ophævede, og ved fornævnte Rets Dom af 25 April 1913 blev denne deres Paastand tagen til Følge.

Her for Retten paastaar Appellanten Dommen forandret i Overensstemmelse med sin for Underretten nedlagte Paastand med Tillæg af Appelsagens Omkostninger skadesløst, medens de Appelindstævnte procedere til Underrettsdommens Stadfæstelse med Tillæg af Appelsagens Omkostninger.

Appellanten gør gældende, at Kontrakten af 7 December 1910, der er traadt i Stedet for de 2 ældre Kontrakter, giver ham Ejendomsret over og Ret til at sætte sig i Besiddelse af samtlige de solgte Effekter, naar Afdrag ikke rettidig erlægges, saalænge nogen Del af den senest til 973 Kr. aftalte Købesum henstaar ubetalt.

Da det imidlertid ikke mod de Appelindstævntes Benægtelse kan anses godtgjort, at den af Appellanten paaberaabte Kontraktbestemmelse har et videregaaende Indhold end, at Ejendomsretten er forbeholdt Appellanten med Hensyn til saadanne Effekter, som ikke kunne anses fuldt betalte, og da det er uomtvistet, at Salgsprisen for de omprocederede 4 Møbler ifølge Kontrakterne udgør 438 Kr., medens de af Jacobsen betalte Beløb ialt udgør 468 Kr., maa Ejendomsretten over de nævnte Møbler anses for allerede inden Køberens Død at være

overgaaet til denne, og Appellanten vil som Følge heraf ikke kunne gøre Krav paa Møblernes Udlevering.

Underrettsdommen, hvis Bestemmelser om Sagens Omkostninger billiges, vil herefter være at stadfæste, medens Appellens Omkostninger efter Omstændighederne ville være at ophæve.

Onsdag den 22 April.

Nr. 124. Overretssagfører G. Shaw

mod

Gustav Adolph Petterson (Def. Møldrup),

der tiltales for Meddelagtighed i Brandstiftelse.

Østerlisbjerg og en Del af Sønderhald Herreders Ekstrarets Dom af 6 Maj 1913: Arrestanten Arthur Valdemar Pedersen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 2¹/₂ Aar og Tiltalte Gustav Adolph Petterson i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 6 Maaneder. I Erstatning udreder Arrestanten til Landbygningernes almindelige Brandforsikring 12,549 Kr. og til Brandforsikringsselskabet »Danmark« 5144 Kr. 2 Øre. Arrestanten og Tiltalte udreder derhos hver for sig de med hver enkelt Arrestation og Strafadstaaelse forbundne, dem vedrørende Udgifter samt ligeledes hver for sig Salær til deres beskikkede Forsvarere — Sagførerne Benzon for Arrestanten og Ebbe for Tiltalte — 30 Kr. til hver; Sagens øvrige Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører M. Christensen, Randers, 50 Kr., udreder Arrestanten og Tiltalte, En for Begge og Begge for En. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 28 Juli 1913: Tiltalte Gustav Adolph Petterson bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Den Tiltalte ved Underrettsdommen paalagte Andel i Aktionsomkostningerne og derunder de ved bemeldte Dom bestemte Salærer samt Aktionens Omkostninger for Overretten og derunder i Salær til Aktor og den for ham beskikkede Defensor sammesteds, Overretssagførerne Heise og Johnsen, 40 Kr. til hver, udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, mod hvilke intet Væsentligt findes at erindre, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne,

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret tillægges der Overretssagfører Shaw og Højesteretssagfører Møldrup hver 150 Kroner, som udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Østerlisbjerg og en Del af Sønderhald Herreds Ekstraret indankede Sag, der i 1ste Instans tillige angik den Medtiltalte Arthur Valdemar Pedersen, for hvis Vedkommende Sagen ikke er indanket for Overretten, er Gustav Adolph Petterson, der er født den 7 April 1879 og ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Meddelagtighed i Brandstiftelse.

Fredagen den 14 Februar d. A. Kl. ca. 7¹/₄ om Morgenen opstod der Ildløs i den paa Tiltaltes Ejendom, Matr. Nr. 8 a med flere af Rostved By, Thorsager Sogn, beliggende Gaard, der bestod af 3 sammenbyggede Længer og et særskilt beliggende Stuehus, alt straaetækt, samt et Materialhus. Ilden opstod paa Loftet over Kostalden i Gaardens sydvestlige Hjørne, bredte sig hurtigt og lagde de tre sammenbyggede Længer næsten helt i Aske. Omtrent 3 Kvarter efter, at Branden var opstaaet, opdagedes der Ild indvendig i Taget over Stuehuset; denne Ild blev dog straks slukket.

Fornævnte Arthur Valdemar Pedersen har angaaende disse Brandes Opstaaen afgivet følgende nærmere Forklaring:

I Begyndelsen af Januar Maaned d. A. kom han i Tiltaltes Tjeneste som »arbejdende Forvalter«. Straks den første Dag, da han tiltraadte Tjenesten, talte han med Tiltalte om, at han skulde have sit Tøj assureret, og Tiltalte fortalte da straks Pedersen, at Gaarden to Gange før havde været ved at brænde, men at han begge Gange var »kommen for tidlig til«. Senere lod Tiltalte sig mange Gange forlyde med, at han gerne saa, at Gaarden brændte, at den, som stak Ild paa Gaarden, vilde gøre ham en stor Velgerning og Lignende, hvorhos han ved flere Lejligheder overfor Pedersens Bemærkninger om, at Gaarden dog ikke gerne skulde brænde, før han — Pedersen — havde faaet sine Ejendele assurerede, udtalte, at han, hvis dette skulde ske, nok skulde holde Pedersen skadesløs. Da Pedersen en Dag meddelte Tiltalte, at en Lygte, han havde haft med sig op paa Loftet over Hestestalden, havde været ved at eksplodere, og at der let kunde være gaaet Ild i Gaarden, svarede Tiltalte, at det skulde Pedersen ikke bryde sig om, da Tiltalte nok skulde holde ham skadesløs, hvis hans Ejendele brændte. Tiltalte gjorde endvidere Pedersen opmærksom paa, at han havde sin Gaard udmærket assureret, hvorhos han udtalte sig om, hvor vanskeligt det var at opdage »det«, »naar der kun var En om det«, og hentydede til, hvor let det var at give det Udseende af, at det skyldtes et Uheld med en Lygte. Endelig meddelte han ham, at en Kreaturhandler Legarth, til hvem han havde talt om Køb af

Gaarden, havde udtalt sig med, at Købet nok maatte kunne gaa i Orden, hvis Tiltalte kunde sørge for, at Gaarden brændte. Pedersen har dog erkendt, at medens det vel i Begyndelsen altid var Tiltalte, der begyndte paa saadanne Samtaler, var det senere ligesaa ofte ham selv, der begyndte.

Ved alle disse Samtaler med Tiltalte fik Pedersen det Indtryk, at det vilde være en Velfærdssag for Tiltalte, om Gaarden brændte, og da han havde faaet assureret sine Ejendele, hvis Værdi var ca. 100 Kroner, for 1000 Kr., opstod hos ham den Tanke at stikke Ild paa Gaarden, dels for at gøre Tiltalte en Tjeneste og dels for selv at opnaa en Pengefordel, idet han da overfor Forsikringsselskabet kunde opgive Ting som brændte, som han ikke havde ejet. Denne Tanke blev til Beslutning under en Samtale, som han vistnok om Aftenen den 12 Februar havde med Tiltalte, ved hvilken Lejlighed ogsaa Tiltaltes Hustru var tilstede. Pedersen sagde da, at hvis han nu om nogle Aar besøgte Tiltalte, kunde de jo se, hvorledes Tiltalte til den Tid sad i det, hvortil Tiltalte bemærkede, at saa kunde det jo være, at Gaarden var »bleven for varm«, eller noget Lignende. Efter at Pedersen en Dags Tid havde tænkt nærmere over Sagen, besluttede han, da han den 14 Februar om Morgenen var staaet op, at nu skulde det ske, idet han gik ud fra, at en Brand paa dette Tidspunkt ikke vilde udsætte nogen af Beboernes Liv for Fare.

Han begav sig derefter til Loftet over Kostalden, hvor han satte et Stykke Stearinlys, som han havde fastgjort i en Tændstikæske og antændt, ovenpaa noget Halm, hvorhos han anbragte Halm op helt rundt om Lyset og Æsken, hvorefter han fjernede sig og genoptog sit Arbejde. Nogen Tid efter, da Tiltalte, Pedersen og en anden Karl, der tjente paa Gaarden, var ved at drikke Kaffe inde i Stuehuset, opdagede Tiltalte, at der var Ild i Taget over Kostalden, hvorefter de alle tre løb ud i Gaarden. Tiltalte vækkede nu sin Hustru, medens Pedersen løb til Kostalden, hvorfra han reddede nogle enkelte Kreaturer, hvorefter han atter løb ud og meddelte Tiltalte, at der ikke længere var til at være i Kostalden for Røg og Varme. Han hjalp derefter til med at faa Tiltaltes Børn bragt i Sikkerhed hos en Nabo og deltog senere i Rydningen af Stuehuset.

Straks efter og paa et Tidspunkt, hvor det kunde forudses, at Ilden efter al Sandsynlighed ikke vilde brede sig til Stuehuset, havde han derpaa i Haven en Samtale med Tiltalte, hvorunder denne beklagede, at Stuehuset, som det saa ud til, ikke »vilde gaa med«; Pedersen besluttede da ogsaa at stikke Ild paa Stuehuset for at hjælpe Tiltalte. Han gik derefter ind i Bryggerset og derfra ad den der-værende Trappe, som er den eneste Adgang til Stuehusets Loft, op til dette. Fra Loftets østlige Del, hvor Trappen munder ud, gik han gennem en Bræddedør, der stod aaben, og som er anbragt i en af upløjede Brædder bestaaende Skillevæg, ind i det vestlige Loftsrum, hvor han med en Tændstik antændte Rørene i Tagets indvendige Side ca. 1 Meter fra Skillevæggen i Tagets sydlige Flade, der vendte ud mod Gaarden og de brændende Længør. Det varede lidt, inden Ilden fængede, idet Taget var fugtigt, men han brugte dog kun den ene Tændstik. Da Ilden fængede, forlod han Stedet for at gaa ned, men mødte da paa Loftsrummet udenfor Skillevæggen Brandfoged Josiassen.

Denne spurgte nu Pedersen, om der var noget i Vejen oppe paa Loftet, hvilket Pedersen benægtede. I det samme opdagede dog Brandfogden Skæret fra Ilden, raabte paa Vand og løb hen og slukkede Ilden ved med sine hule Hænder at stryge de brændende Rør ned, idet han ved et Greb ind i Taget kvalte de sidste Gnister. Pedersen blev derpaa vist ned fra Loftet af Brandfogden. Medens han var paa Loftet eller gik til og fra dette, havde han ikke set noget til Tiltalte. Noget senere talte han med Tiltalte ude paa Vejen og spurgte da denne, om det var sandt, hvad Pedersen havde hørt, at Tiltalte var bleven antruffet oppe paa Loftet, kort før Ilden der var blevet opdaget, hvilket Tiltalte benægtede. Tiltaltes Hustru kom nu til, og de talte alle tre om, at det var beklageligt, at Stuehuset ikke var gaaet med; samme Aften ytrede Tiltalte under en Samtale, hvor hans Hustru ligeledes var tilstede, at det var da godt, at ingen havde hørt deres tidligere Samtaler om Gaardens Brand, da dette jo kunde lede Mistanken hen paa dem.

Pedersen har under Forhørene fastholdt, at Tiltalte ingensinde direkte har opfordret ham til at sætte Ild paa Gaarden, ligesaa lidt som han har opfattet Tiltaltes Udtalelser som indeholdende nogen indirekte Opfordring hertil. Ej heller har Tiltalte lovet Pedersen Penge eller anden Fordel, men Pedersen har dog tænkt sig, at hvis han gjorde Tiltalte den Tjeneste at sætte Ild paa Gaarden, vilde Tiltalte efter Evne hjælpe ham i Fremtiden. Han har ikke meddelt eller antydnet for Tiltalte, hvad han havde for, men antog dog, at denne efter Samtalen i Haven kort før Stuehusets Brand i hvert Fald formodede, hvad Pedersen havde til Hensigt. Medens han ved den første Ildspaesættelse som meldt tænkte paa ogsaa selv at komme til Penge paa en nem Maade, var det ved Ildspaesættelsen i Stuehuset alene hans Hensigt at hjælpe Tiltalte, idet hans egne Ejendele paa dette Tidspunkt var reddede, saaledes at han da ikke havde nogen Udsigt til med Held at forsøge Assurancesvig overfor Forsikringsselskabet.

Tiltalte har fastholdt, at han ikke kan erkende, at have bibragt Pedersen Tanken om at sætte Ild paa Gaarden. Angaaende de af Pedersen omforklarede Samtaler vedrørende Gaardens Brand har han dels forklaret, at han intet Nærmere mindes derom, dels benægtet, at de have fundet Sted, dels endelig erkendt at have udtalt sig som af Pedersen forklaret; han har saaledes erkendt at have udtalt sig med, at han i Tilfælde af, at Gaarden brændte, før Pedersen havde faaet assurance, vilde holde denne skadesløs for hans Tab, hvilken Udtalelse fremkom i Anledning af en Bemærkning fra Pedersen om, at han, da han ikke havde faaet sin Assurance i Orden, var bange for Ildebrand, samt at han ligeledes har ladet sig forlyde med, at han for 2 à 3 Aar siden havde talt med den forannævnte Kreaturhandler Legarth, der ved denne Lejlighed fremkom med den spøgende Bemærkning, at »hvis Tiltalte kunde sørge for, at Bygningerne brændte, saa kunde det jo gaa«, eller noget Lignende.

Legarth har angaaende denne Samtale forklaret, at han intet mindes derom, men at det jo godt kunde være, at han alligevel var fremkommen med en saadan Ytring, da man »jo ofte i Spøg kan udtale sig med, at det var godt, om en gammel Gaard vilde brænde«.

Tiltalte har endvidere fastholdt, at naar Samtaler om Gaardens

Brand saa hyppigt fandt Sted, var det, fordi Pedersen stadig begyndte at tale derom, og at han havde det bestemte Indtryk, at det var Pedersen meget om at gøre, at Gaarden skulde brænde, ligesom disse Samtaler særlig fandt Sted, efter at Pedersen havde faaet assureret, og at særlig Udtalelsen om, at han i Tilfælde af, at Gaarden var brændt, vilde holde Pedersen skadesløs, kun var fremkommen i Forbindelse med Samtaler vedrørende Pedersens Assurance.

Tiltalte har benægtet under den af Pedersen omforklarede Samtale, der skulde have fundet Sted en eller to Dage før Gaardens Brand, at have udtalt sig med, at Gaarden maaske saa »kunde være bleven for varm«, eller noget Lignende.

Endvidere har Tiltalte forklaret, at han en Morgen, da Pedersen fremkom med en Ytring om, at det var godt, om Gaarden kunde brænde, sagde til ham, at det var vel ikke hans Hensigt at stikke Ild paa Gaarden, at Pedersen dertil ytrede, at det kunde der vel ikke ske noget ved, naar det bare ikke blev opdaget, hvortil Tiltalte svarede, at det vidste han dog ikke, eller noget Lignende. Tiltalte mente herved at have stoppet Munden paa Pedersen med Hensyn til Ildebrands-samtaler, hvilket han senere meddelte sin Hustru.

Om den Samtale, der fandt Sted i Haven umiddelbart før Pedersen satte Ild paa Stuehusets Loft, har Tiltalte forklaret intet at kunne erindre. Han vil ikke have vidst eller formodet, hvad Pedersen havde til Hensigt, og vil overhovedet først have erfaret noget om Branden paa Stuehusloftet, da Pedersen under Samtalen paa Vejen fortalte ham, at der havde været Ild, og at han havde slukket den, hvortil Tiltalte bemærkede, at han jo »kunde have ladet det brænde«, idet han dog senere tilføjede, at »selvfølgelig skulde det slukkes, naar det kunde«.

Tiltaltes Hustru har under Forhørene fastholdt intet at kunne erindre om de Samtaler, som hun ifølge de foranstaaende Forklaringer skulde have været tilstede ved eller deltaget i.

Brandfoged Josiassen har angaaende Branden paa Stuehusets Loft edelig forklaret, at han, efter at have givet Ordre til, at Stuehusets Tag skulde overgydes med Vand, og efter at man havde begyndt herpaa, vilde gaa op paa Loftet for af Hensyn til Brandmandskabets Sikkerhed at forvise sig om, at der ikke var opstaaet Ild nogetsteds. Da han kom ind i Bryggerset, hvorfra Trappen førte op til det østlige Loftsrum, saa han Tiltalte staaende paa et af Trappens øverste Trin med Ansigtet vendt ind mod det vestlige Loftsrum og i Færd med at gaa ned ad Trappen. Da Tiltalte var kommen helt ned ad Trappen, spurgte Josiassen ham, om der var noget i Vejen oppe paa Loftet, hvortil Tiltalte gav et benægtende Svar. Josiassen gik alligevel op ad Trappen, og da han var kommen saa højt op paa denne, at han havde Hovedet lige over Loftsgulvet, saa han Pedersen komme ud gennem Døren i Skillevæggen mellem Loftsrummene. Josiassen spurgte nu atter, om der var noget i Vejen, hvortil Pedersen svarede Nej. I det samme saa Josiassen, der nu var kommen helt op paa Loftet, et Ildskær fra det vestlige Loftsrum, hvorefter han sprang forbi Pedersen ind i dette Rum og slukkede Ilden med Hænderne, hvorpaa han, da en Gnist var trængt ind i Taget, med sin ene Haand greb ind i Taget og kvalte Gnisten, hvorved der fremkom en Løftning i Taget, som bemærkedes af de i Gaarden Tilstedeværende. Efter hans Overbevisning

var Ilden antændt umiddelbart før, han opdagede den, og kunde i alt Fald ikke have brændt »saa meget som et Minut«. Efter at Ilden var slukket, løb han ned i Gaarden, hvor han mødte Bolsmand Carl Sørensen, hvem han gav Ordre til at gaa op paa Loftet med en Spand Vand. Sørensen gik straks derop og efter ham Josiassen, der paaviste, hvor Ilden havde været, og beordrede Sørensen til at holde Vagt der. Noget efter beordrede Josiassen Arbejdsmand Jens Mesballe Jensen til ligeledes at gaa op paa Loftet med Vand og anviste ham Plads paa Loftet udenfor Skillerummet, hvorefter han viste Pedersen, der stadig opholdt sig paa Loftet, ned herfra. Josiassen forlod nu Loftet, medens Sørensen og Jensen blev deroppe og holdt Vagt.

Tjenestekarl Carl Grothe har edelig forklaret, at han ved den paagældende Lejlighed opholdt sig i Bryggerset og derfra saa, at Josiassen kom ind i Bryggerset, at Tiltalte samtidig kom ned fra Loftstrappen, og at Josiassen spurgte Tiltalte, om der var noget i Vejen deroppe, og at Tiltalte gav et benægtende Svar herpaa. Han hørte Josiassen oppe fra Loftet raabe, at En skulde komme op med Vand, og da han derefter kom ud i Gaarden, saa han derfra, at der inde fra Stuehusloftet blev ligesom rykket eller løftet i Taget.

Tiltalte har under Forhørene til Trods for de af Josiassen og Grothe afgivne Vidnesbyrd vedblivende fastholdt, at han kun en Gang under Branden var oppe paa Loftet, at dette var efter Ildspaa-sættelsen, formentlig ganske kort efter, at han var der sammen med Arbejdsmand Jens Mesballe Jensen, at han da var indenfor Skillerummet for at anstille Undersøgelse, at han derefter ytrede til Jensen, at det var Synd at slaa Vand paa Kornet og derved ødelægge dette.

Jens Mesballe Jensen har imidlertid edelig forklaret, at han hjalp med til at bære Vand fra Bryggerset ud i Gaarden, at han fra Gaarden saa, at der inde fra Loftet blev ligesom rykket i Taget, og at han lidt efter blev beordret op paa Loftet og fik Ordre til at holde Vagt udenfor Skillerummet. Han forblev derefter paa Loftet, lige til Rettens Folk kom til Stede. Lige idet han gik op paa Loftet, mødte han Tiltalte, som da fremkom med den foran gengivne Ytring om, at det var Synd at slaa Vand paa Kornet. Han mødte Tiltalte enten i Bryggerset eller paa Trappen eller muligvis i Loftsrummet lige ved denne, men udenfor Skillevæggen, og vil ikke have været sammen med Tiltalte indenfor Skillevæggen i det vestlige Loftsrum.

Bolsmand Carl Sørensen har edelig forklaret, at han, efter at være bleven beordret til at holde Vagt ved Antændelsesstedet i det vestlige Loftsrum, blev der i omtrent en Time, indtil han blev afløst; i den Tid, han opholdt sig paa Loftet, har Tiltalte ikke, som af denne paastaaet, været inde i det vestlige Loftsrum for at anstille Undersøgelse sammen med Jens Mesballe Jensen, ligesom han heller ikke har bemærket noget til, at Tiltalte i det østlige Loftsrum har haft nogen Samtale med Jens Mesballe Jensen, hvorfor han anser det for det sandsynligste, at Samtalen mellem Tiltalte og Jensen maa have fundet Sted, medens Tiltalte befandt sig i Bryggerset eller paa Trappen.

Det maa ved disse edelige Vidnesbyrd anses for at være tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte til Trods for sin Benægtelse har været paa Loftet eller i alt Fald paa Loftstrappen, før Josiassen opdagede Ilden i Stuehusloftet, og at det før gengivne Ordskifte mellem Tiltalte og Josiassen ved denne Lejlighed fandt Sted, samt at Tiltaltes Forklaring om hans Nærværelse paa Loftet sammen med J. Mesballe Jensen, efter at Ilden var bleven opdaget, er usandfærdig.

Arthur Valdemar Pedersen har forklaret, at han ikke saa eller hørte noget til Tiltalte, medens han var oppe paa Loftet og foretog Ildspaaættelsen, og at han anser det for usandsynligt, at Tiltalte skulde kunne have været oppe paa Loftet eller Loftstrappen samtidig med ham, uden at han bemærkede Tiltalte, samt at han senere, efter at Brandfogden havde vist ham ned fra Loftet, atter var deroppe sammen med Tiltalte og da hørte, at denne fremkom med en formodentlig til Jens Mesballe Jensen rettet Bemærkning om, at det var Synd at slaa Vand paa Kornet, hvilken Bemærkning formentlig blev fremsat indenfor Skillerummet. Ligesom der imidlertid ikke kan lægges Vægt paa denne Forklaring overfor de foran omtalte Vidners bestemte edelige Vidnesbyrd, saaledes fremgaar det særligt af de nævnte Vidners samstemmende Vidnesbyrd, at Arthur Pedersens Forklaring om hans Ophold paa Loftet efter, at han var bleven vist ned af Brandfogden, er usandfærdig, idet Pedersen slet ikke har været paa Loftet, siden han straks efter, at Ilden blev opdaget, blev vist ned.

Det er derhos under Undersøgelsen konstateret, at Forholdene paa Loftet ere saaledes, at det er muligt for en Person fra Trappen eller det østlige Loftsrum gennem Mølletrummen mellem Brædderne i Skillerummet at iagttage en Person, der opholder sig paa den anden Side af dette, uden selv at blive set af denne Person.

Selv om det nu som foran bemærket maa anses for godtgjort mod Tiltaltes Benægtelse, at Tiltalte har været paa Loftet eller i alt Fald paa Loftstrappen, før Ilden i Stuehusloftet blev opdaget af Josiassen, og medens Arthur Pedersen endnu var oppe paa Loftet, findes det dog at være overvejende betænkeligt herfra at slutte med Sikkerhed, at han gennem Loftsskillerummet har iagttaget Arthur Pedersens Færd, samt at han har været klar over, at Pedersen foretog eller havde foretaget Ildspaaættelse, i hvilken Henseende særlig bemærkes, at Ilden, da den blev slukket af Josiassen, ifølge dennes Forklaring ikke kan have brændt saa meget som et Minut, hvilket Tidsrum kan være forløbet under Tiltaltes Samtale med Brandfogden, og medens Tiltalte derpaa gik ned, og Brandfogden derefter op ad Loftstrappen, saa meget mere som Josiassen har forklaret, at der fra det Øjeblik, da han bemærkede Tiltalte, gik et lille Stykke Tid, inden Tiltalte kom ned ad Trappen og Josiassen op ad denne.

Det kan herefter ikke anses for at være godtgjort, at Tiltalte mod bedre Vidende har benægtet overfor Brandfogden, at der var noget i Vejen paa Loftet, for derved at hindre, at Ilden, som han ønskede skulde udbrede sig, blev opdaget, og han vil derfor, og idet det ej heller ved det iøvrigt under Sagen Oplyste ses at være godt-

gjort, at han har gjort sig skyldig i noget Forhold, der kan tilregnes ham som Meddelagtighed i Brandstiftelse, være at frifinde for Aktors Tiltale i denne Sag.

Torsdag den 23 April.

Nr. 4. Bygningstegner **C. Andreasen** (David)

mod

Højesteretssagfører **Ulf Hansen** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Brud paa en med Appellanten indgaaet Kontrakt og hans Pligt til i den Anledning at udrede Erstatning.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 31 Juli 1911: De Indstævnte, Apoteker A. Clausen og Højesteretssagfører Ulf Hansen, bør for Tiltale af Citanten, Bygningstegner C. Andreasen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom.

For Højesteret har Appellanten med Bemærkning, at Apoteker A. Clausen skal være afgaaet ved Døden i Udlandet, uden at det vides, hvor han er død, og hvorledes hans Dødsbo behandles, alene rettet Stævningen mod Indstævnte Højesteretssagfører Ulf Hansen, hvem han har paastaet tilpligtet at betale 25,000 Kroner med Renter.

I den indankede Dom er det rettelig antaget, at Indstævnte paa den i Dommen nærmere angivne Maade har gjort sig skyldig i et aabenbart Kontraktsbrud overfor Appellanten.

Efter de foreliggende, tildels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger, og naar Hensyn tages til, at det nævnte Kontraktsbrud efter Forholdets Beskaffenhed i flere Henseender har vanskeliggjort Beviset for Appellanten, maa det antages, at Appellanten ved Kontraktsbrudet har lidt et Tab, hvilket Indstævnte vil have at erstatte Appellanten. Erstatningen findes at kunne fastsættes til 8000 Kroner, og Indstævnte vil derfor være at dømme til at betale Appellanten dette Beløb med Renter.

Processens Omkostninger for Landsover- samt Hof- og Stadsretten og for Højesteret findes Indstævnte at burde tilsvare Appellanten med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Højesteretssagfører Ulf Hansen, bør til Appellanten, Bygningstegner C. Andreasen, betale

8000 Kroner med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 18 Maj 1908, til Betaling sker, og Processens Omkostninger for Landsover- samt Hof- og Stadsretten og Højesteret med 500 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Den 1 September 1906 blev der mellem Citanten, Bygningstegner C. Andreasen, der var Indehaver af følgende Patenter,

Fransk	Patent	Nr.
		354984,
Engelsk (prov.)	-	- 16296/05,
Schweizisk	-	- 34424,
Belgisk	-	- 185100,
Norsk	-	- 14740,
Ungarsk	-	- 35590,
Tysk	-	- 171825,
Dansk	-	- 7804,
Svensk	-	- 1150/05,

og de Indstævnte, Apoteker A. Clausen og Højesteretssagfører Ulf Hansen, indgaaet en Overenskomst, ifølge hvilken disse Patenter saavelsom enhver ny Opfindelse eller Forbedring, der gjordes paa dette Omraade af nogen af Parterne, og Retten til i andre Lande at patentere Opfindelsen fremtidig skulde tilhøre de 3 nævnte Personer i Fællesskab og udnyttes af dem.

Overenskomstens § 2 var saalydende:

»Clausen og Ulf Hansen skal vedligeholde Patenterne i mindst et Aar fra Dato. Ønsker de efter 1 September 1907 ikke at vedligeholde dem eller noget af dem, skal de med 3 Maaneders Varsel, forinden Patentafgiften forfalder, meddele Andreasen dette, og jeg Andreasen har da fremtidig fri Dispositionsret over vedkommende Patent. Andreasen har ellers intet med Betaling af Patentafgifter at gøre.«

I det danske Patent var Patentkravet beskrevet saaledes:

»Ved kombinerede Brandalarm- og Polititelesonapparater Anordningen af en uafaaet Dør, hvis Ramme bærer en Stopper, som i Dørens lukkede Stilling fastholder et til Drivning af Brandalarmapparatet tjenende Løbeværk, medens Dørens indre Del kan aabnes uafhængig af Rammen, eventuelt ved en særlig Laas, og herved giver Adgang til Telefonen.«

Færdig fra Trykkeriet den 6 Maj 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 11.

Torsdag den 23 April.

I Sommeren 1907 forfaldt Aarsafgifterne for Patenterne paa efternævnte Tidspunkter:

for det tyske . . .	1 Juni,
— svejtsiske . . .	5 Juni,
— svenske . . .	5 Juni,
— ungarnske . . .	6 Juni,
— franske . . .	6 Juni,
— belgiske . . .	9 Juni,
— østrigske . . .	15 Juni,
— norske . . .	19 Juni,
— danske . . .	24 August.

Paa de forfaldne Afgifter kunde der dog nydes 3 Maaneders Kredit, men saaledes, at Betalingen efter Forfaldstiden medførte et betydeligt Bødetillæg til Afgiften. Særlig for det belgiske Patent var det bestemt, at Afgiften for dette kunde betales senest den 9 December 1907, men dog saaledes, at den 9 Oktober 1907 var yderste Frist for Fornyelsen af en i dette indheftet Procesverbal (Protokollation) angaaende Udøvelsen af dette Patent.

Den 19 Juni 1907 skrev Indstævnte Clausen til Citanten, at Udøvelsen af det belgiske og franske Patent egentlig skulde finde Sted nu, hvis Patenterne, der jo iøvrigt var opretholdte, skulde være fuldstændig gyldige, at en saadan Udøvelse var ret kostbar, og at Ulf Hansen og Clausen ikke mente at kunne paatage sig dette, hvorfor de meddelte Citanten det for det Tilfælde, at han selv vilde foretage noget.

Den 12 August 1907 skrev Citanten, der da opholdt sig i Rostock, til Indstævnte Ulf Hansen, at da det ikke af det fornævnte Brev tydelig fremgik, hvad det egentlig var, der skulde foretages, for at Patenterne kunde vedblive at være gyldige, og da de forskellige skriftlige Forespørgsler, som han siden da havde rettet dels til Ulf Hansen og dels til Clausen, var forblevne ganske ubesvarede, maatte han i Anledning af det fornævnte Brev foreløbig tage ethvert Forbehold, da han jo maatte antage, at Patenterne ikke blev fuldstændig opretholdte, saaledes som det var bestemt i Kontrakten af 1 September 1906. Han tilføjede derhos, at han jo ikke havde modtaget nogensomhelst Opsigelse af denne Kontrakt.

Den 14 August 1907 skrev Ulf Hansen herefter til Citanten, at han og Clausen var komne til den Overbevisning, at det ikke kunde betale sig at vedligeholde noget af Patenterne, og at de derfor i Henhold til Kontrakten meddelte Citanten, at de ikke vilde fortsætte dermed længere, end de efter Kontrakten var pligtige til. Han tilføjede derhos, at de i Skrivelsen af 19 Juni havde meddelt Citanten, at de ikke ønskede at opretholde det franske og belgiske Patent.

Den 25 November 1907 vendte Citanten fra Tyskland tilbage til København og erfarede da, at Patenterne i Danmark, Tyskland, Frankrig, Sverige, Norge, Østrig, Ungarn, Belgien og Schweiz var bortfaldne, fordi Aarsafgifterne ikke var betalt.

Under denne Sag har Citanten anbragt, at de Indstævnte ifølge den indgaaede Overenskomst var pligtige at vedligeholde Patenterne, og derfor maa være ham ansvarlige for det Tab, der er tilføjet ham ved, at dette ikke er sket. Idet han har opgjort dette Tab til 65,000 Kroner, har han paastaaet de Indstævnte tilpligtede in solidum at betale ham dette Beløb med Renter 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato den 18 Maj 1908.

De Indstævnte have paastaaet sig frifundne.

Til Støtte herfor have de for det Første anbragt, at de ikke have gjort sig skyldige i noget Brud paa den indgaaede Overenskomst, da de efter denne kun var pligtige til at vedligeholde Patenterne til den 1 September 1907, hvilket de ogsaa have gjort, og da det derfor, efter at de den 14 August 1907 havde givet Citanten Meddelelse om, at de ikke vilde opretholde Patenterne længere end til denne Dato, maatte have været Citantens Sag, saafremt han ønskede Patenterne opretholdt herudover, at betale samtlige de i 1907 forfaldne Aarsafgifter, der med de 3 Maaneders Kredittid senest skulde betales paa Tidspunkter, der faldt efter den 1 September 1907. For det belgiske og franske Patent have de derhos særlig gjort gældende, at de ved deres Skrivelse af 19 Juni 1907 i hvert Fald have opsagt Overenskomsten rettidigt for disse Patenters Vedkommende.

I det saaledes Anførte kan der dog ikke gives de Indstævnte Medhold. De Indstævnte have i Strid med Overenskomstens § 2 hævet Forholdet uden at give det vedtagne Varsel af 3 Maaneder forud for Patentafgifternes Forfaldsdage, og de have end ikke — bortset fra det franske og belgiske Patent — ved tydelige Meddelelser om Situationen givet Citanten Lejlighed til at værge sig mod Tab ved selv at forny Patenterne. De maa derfor ogsaa være pligtige at give Citanten Erstatning, hvis han kan antages at have lidt noget Tab ved Patenternes Bortfald.

Til Oplysning om dette Tab har Citanten fremlagt Genpart af en ham af Aarhus Byraad den 4 December 1903 for et Tidsrum af 25 Aar meddelt Koncession paa Anlæg og Drift af Annoncesøjler og -Tavler i Aarhus med Udnyttelse af det danske Patent samt en mellem ham og en Bogholder J. Riis af Aarhus den 13 Februar 1904 indgaaet Lejekontrakt angaaende de nævnte Annoncesøjler, med Transport fra Riis til en Trediemand af 2 Januar 1905, hvorefter Citanten udlejede den ham efter Koncessionen tilkommende Eneret for 10 Aar til den 28 Februar 1914 for 15,000 Kroner, og saaledes at Kontrakten efter

1914 kunde fornyes til Koncessionens Udløb mod Betaling af en aarlig Leje af 2000 Kroner, hvilket dog nu efter Citantens Anbringende skal være vanskeligt, efter at Patentet er bortfaldet. Da Udnyttelsen af det danske Patent saaledes i een dansk By har vist sig at kunne give en Indtægt af ca. 35,000 Kroner, har han ansat Værdien af det danske Patent til ialt 48,000 Kroner.

Han har derhos henvist til, at han i Forbindelse med de to Indstævnte den 15 Februar 1907 har givet Ingeniør Brøndum af Aarhus Fuldmagt til at sælge 7 af de udenlandske Patenter — derunder ikke det belgiske Patent — for ialt 15,000 Mark, hvoraf dog $12\frac{1}{2}$ pCt. skulde tilfalde Ingeniør Brøndum, samt til at han den 10 Oktober 1907 havde afsluttet en Overenskomst med Sagfører Tobias i Rostock, hvorefter han skulde indskyde det tyske Patent, der vurderedes til 18,000 Mark, medens tyske Interessenter vilde indskyde 2000 Mark, saaledes at Citanten af det Udbytte, der maatte indkomme ved at bortakkordere Annoncessøjler, skulde oppebære $67\frac{1}{2}$ pCt.

Denne Overenskomst førte imidlertid ikke til Noget, da det viste sig, at det tyske Patent, som Følge af, at de Indstævnte ikke havde betalt Patentafgiften, var bortfaldet.

Endelig har han anslaaet Værdien af det belgiske Patent til 2000 Kroner.

De Indstævnte have heroverfor gjort gældende, at de paagældende Patenter ikke have haft nogen Værdi, idet de viste sig ikke at kunne udnyttes praktisk, og da de med Lethed kunde omgaas og forbedres endog paa patenterbar Maade — hvilket har vist sig ved, at der den 29 Juli 1910 er meddelt Ingeniør Rink Patent paa en Anordning ved Plakatsøjler eller Lignende med Allarmapparat og Telefon — og at Citanten som Følge deraf ikke har lidt noget Tab ved Patenternes Bortfald.

Det kan nu efter alt Foreliggende — derunder, at det Rink'ske Patent er givet, at der i Løbet af 2 Aar ikke ses at være fremkommet andet udenlandsk Tilbud end det, som det synes, lidet værdifulde, der er fremkommet gennem Sagfører Tobias, at de Indstævnte trods deres økonomiske Interesse i Patentet med Villie have undladt at holde det i Kræft, samt at det ikke er klart, om Værdien af Aarhus-Koncessionen beror paa Patentet — ikke anses sandsynligt, at der i Virkeligheden er tilføjet Citanten noget Tab ved de Indstævntes retstridige Undladelse af at forny Patenterne. De Indstævnte ville derfor være at frifinde.

Sagens Omkostninger, som begge Parter have paastaet sig tilkendt, findes at burde ophæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Nr. 154. Højesteretssagfører Dietrichson

mod

Hjalmar Emanuel Constantin Svane (Def. Harboe),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 3 Januar 1914: Arrestanten Hjalmar Emanuel Constantin Svane bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Prokurator Mundt og Overretssagfører Siesby, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter den indankede Doms Afsigelse er Tiltalte som sindsyg bleven overført til St. Hans Hospital, hvis Overlæge i en af ham den 31 f. M. afgiven Erklæring har udtalt, at Tiltalte da endnu ikke var helbredet for den i Overlæge paa Kommunehospitalet, Professor Friedenreichs Erklæring omtalte Sindslidelse, men at Helbredelse formentlig ikke vilde lade vente længe paa sig.

Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, Hjalmar Emanuel Constantin Svane, til Højesterets-sagførerne Dietrichson og Harboe 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Hjalmar Emanuel Constantin Svane, der tiltales for Tyveri, er født den 26 Juni 1886 og — foruden en Gang før sit 18de Aar at være straffet for Tyveri — anset blandt Andet: ved Rettens Dom af 27 Juni 1908 efter Straffelovens §§ 228 og 229, 4de Stk., med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og ved Kolding Købstads Ekstrarets Dom af 24 Juni 1911 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., og Lov 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 90 Dage og senest: ved Rettens Dom af 23 December 1911 efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Han har derhos i Tiden fra 28 December 1912 til 31 Januar 1913 og fra 17 April til 27 Maj 1913 været arresteret ved et af Rettens Kriminalkamre sigtet for Tyveri, men disse Undersøgelser sluttedes uden Tiltale.

Den 1 August 1913 anmeldte Tapetserer Emil Ludvig Rasmussen, at der den foregaaende Dags Eftermiddag ved 3-Tiden var frastjaalet ham et Lommeur, der laa i en Vest, der hang i hans Værksted, Borgergade 51, Stuen over Gaarden, og sigtede Arrestanten for at have begaaet Tyveriet. Bestjaalne har under Ed nærmere forklaret, at han forlod Værkstedet nævnte Eftermiddag ved 1-Tiden, og da afleverede Nøglen til Værkstedet til en i samme Gaard boende Fouragehandler Olsen, at Uret da laa i Vesten, at han noget før Kl. 3 gav Arrestanten, der henvendte sig til ham paa det Sted, hvor han arbejdede, Besked om at laane Nøglen hos Fouragehandleren for at lægge nogle Materialier, han bragte fra en af Bestjaalnes Kunder, ind i Værkstedet, at [han] lidt efter Kl. 3 selv vendte tilbage til Værkstedet, hvor han opholdt sig til Kl. ca. 7, da han iførte sig Vesten og savnede Uret, og at der ikke 'den nævnte Dag havde været andre Fremmede end Arrestanten paa Værkstedet, hvor Bestjaalne arbejdede alene. Bestjaalne har derhos i et af Pantelaaner Peter Folden i Wesselsgade fremlyst Ur genkendt det stjaalne, og Urmager Niels Peter Petersen har i det fremlyste Ur genkendt et Ur, som han for ca. 2 Aar siden har solgt til Bestjaalne.

Fouragehandler Hans Peter Olsen har forklaret, at Arrestanten fik Nøglen til Bestjaalnes Værksted udleveret ved 3-Tiden, at han havde den et Kvarters Tid, medens han bar Materialierne ind til Værkstedet, og at han ikke har udlaant Nøglen til Andre.

Pantelaaner Folden har under Ed forklaret, at Uret er pantsat hos ham den 31 Juli Kl. ca. 3³/₄ Eftermiddag af en Person, der efter hans Overbevisning er identisk med Arrestanten, der fuldstændig ligner Pantsætteren.

Arrestanten har erkendt, at han den anførte Dag ved 3-Tiden — han har senere angivet Tiden som Kl. ca. 3¹/₂ — har laant Nøglen til Bestjaalnes Værksted hos Fouragehandler Olsen for at lægge noget Opstopningsmateriale derind, men han har paastaaet, at han ikke var længere end i Indgangsdøren, hvorigennem han kastede Materialierne ind, og har benægtet at have stjaalet Uret.

Efter det Foranførte og i Betragtning af Arrestantens Fortid samt idet bemærkes, at han, [der] den samme Dag havde faaet Arbejde som Bud i den Forretning, hvorfra han bragte Materialerne, ikke mødte i Forretningen den følgende Dag som aftalt, findes det uden Betænkelighed at anse ham som skyldig i Tyveri af Uret, der er vurderet til 12 Kroner.

Arrestanten har under Sagen været indlagt til Observation paa Kommunehospitalets 6te Afdeling, hvis Overlæge i Erklæring af 1 December 1913 har udtalt, at det efter det Foreliggende er meget tvivlsomt, om Arrestanten der i en Attest fra Vridsløselille Forbedringshus var betegnet som epileptisk — er Epileptiker, derimod er han aabenbart en Degenereret med ringe Intelligens, nærmest let imbecil. Tillige er der mere og mere kommet frem Symptomer paa en Sindsygdом, en psykogen paranoid Psykose, som allerede synes at have været til Stede inden hans Arrestation, om end i lidet fremtrædende Grad, og som først er blevet rigtig tydelig under Hospitalsopholdet; Tanken om Simulation er nærliggende, men kan formentlig bestemt afvises paa Grund af hans udpræget patologiske Væsen. Han er

for Tiden ikke egnet til Straf, men til Behandling paa en Sindssygeanstalt.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri efter Omstændighederne og under Hensyn til Straffelovens § 39 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Tirsdag den 28 April.

Nr. 46. Brandforsikringsselskabet **L'Union** af Paris ved dets herværende Direktør **E. Harboe** (Bache)

mod

Frøken **Josephine Nielsen** samt Intervenienterne **Købmand Tage v. Voss** og Aktieselskabet **Københavns Taksameterselskab** (Halda) (Harboe),

betræffende Appellantens Forpligtelse til Udredelse af en Brandskadeerstatning.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 25 August 1913: Forsaaavdt angaar den af Citantinden, Frøken Josephine Nielsen, paastaaede Brandskadeerstatning for de ovenfor under 2 omhandlede Effekter bør de Indstævnte, Brandforsikringsselskabet L'Union af Paris ved dets herværende Repræsentant, Direktør E. Harboe, fri at være. Til Intervenienterne, Akts. Københavns Taksameterselskab Halda, betale de Indstævnte ved deres Repræsentant 1246 Kr. med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra den 20 August 1912, til Betaling sker. De Indstævnte bør dernæst ved deres Repræsentant for de ovenfor under 1 omhandlede 6 Automobile, hvoraf det ene maa antages kun at have været i nødtørftig repareret Stand, betale ved uvillige af Retten udmeldte Mænds Skøn fastsatte Erstatninger, dog ikke udover 30,901 Kr., med Renter af Beløbene 5 pCt. aarlig fra den 13 August 1912. Af hver af Brandskadeerstatningerne for de 4 af Automobileerne, nemlig Fabrikationsnumrene 8863, 8828, 8821 og 8877, Politinumrene K 939, 941, 1893 og 1000, med Renter udbetaler de Indstævnte ved deres Repræsentant til Intervenienten Købmand Tage v. Voss forlods $\frac{1}{9}$ af 18,140 Kr. og $\frac{1}{9}$ af følgende Rentebeløb: 6 pCt. p. a. af 125 Kr. fra 7 Juni 1912, af 125 Kr. fra 17 Juni 1912, af 125 Kr. fra 3 Juli 1912, af 125 Kr. fra 17 Juli 1912, af 125 Kr. fra 20 Juli 1912, af 125 Kr. fra 3 August 1912 og af 125 Kr. fra 7 August 1912 samt 5 pCt. p. a. af 17,265 Kr. fra Interventionsforligsklagens Dato, den 24 September 1912, alt til Betaling sker, samt endelig $\frac{1}{9}$ af 32 Kr. 20 Øre i Protestomkostninger. Af den samlede Brandskadeerstatning med Renter for Automobileerne, Fabrikationsnumrene 8820 og 8822, Politinummer gammelt K 937 og endnu gældende K 943, betale der-

hos de Indstævnte ved deres Repræsentant til sidstnævnte Intervenient forlods $\frac{3}{9}$ af den nysnævnte Hovedstol og af de ligeledes nævnte Renter og Protestomkostninger. Resten af Erstatningerne for de 6 Automobiler med Renter betale de Indstævnte ved deres Repræsentant med Fradrag af de ovenfor nævnte borttransporterede Beløb til Citantinden. Hoved- og Interventionssagernes Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Statskassens Ret forbeholdes, forsaavidt det ikke af den af de Indstævnte den 17 Januar 1913 fremlagte Genpart af en Transport fra Citantinden til Adler Cykle Aktieselskab, dateret 31 Oktober 1912, fremgaar, at den originale Transport er stemplet. Iøvrigt intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Efter den skete Indstævning og Proceduren drejer Sagen sig for Højesteret kun om de nedennævnte Punkter, idet der blandt Andet ikke bliver Spørgsmaal om Forandring i den indankede Doms Bestemmelser vedrørende Intervenienternes og Transporthavernes Retsstilling med Hensyn til de Erstatningsbeløb, som efter det Nedenanførte ville være at udrede.

Appellanten har i første Række nedlagt Paastand om Frifindelse under Paaberaabelse af, at der har foreligget dels grov Uagtsomhed dels Assurancesvig, som efter Forsikringsbetingelsernes § 9 maatte medføre Erstatningskravets Fortabelse, men i Dommen er det af de i saa Henseende anførte Grunde rettelig antaget, at denne Paastand ikke kan tages til Følge.

Forsaavidt der dernæst har været Spørgsmaal, om Police Nr. 30023 var i Kraft, da Branden fandt Sted, maa det, idet Dommens Grunde i saa Henseende i det Væsentlige tiltrædes, billiges, at dette Spørgsmaal i Dommen maa besvares bekræftende.

Med Hensyn til Fastsættelsen af den Erstatning for de brændte Automobiler, som Appellanten herefter vil have at udrede, findes den af Opmanden afsagte Kendelse, idet de i Dommen mod dens Gyldighed anførte Indvendinger ikke kunne tiltrædes, at maatte lægges til Grund, dog at der i Erstatningsbeløbet for Automobilet Fabrik Nr. 8877, Politi Nr. K 1000 under Hensyn til de i Dommen omtalte Omstændigheder findes at burde gøres et Fradrag, der efter Proceduren bestemmes til 1603 Kroner 50 Øre. Erstatningsbeløbene bliver herefter

a. for Taksametrene	1246 Kr. > Øre
b. for Automobilerne	
for Fabrik Nr. 8863, Politi Nr. K. 939 . .	3280 — > —
- — - 8828, — - - 941 . .	2680 — > —
- — - 8821, — - - 1893 . .	2680 — > —
- — - 8877, — - - 1000 . .	1676 — 50 —
- — Nr.8820, Politi gl.Nr. K.937	2080 Kr.
- — - 8822, — Nr. K. 943 }	2580 —
	<u>4660 — > —</u>
Ialt . . .	14976 Kr. 50 Øre

med Renter af begge Hovedsummer som i Dommen anført.

I Erstatningbeløbene for Automobilerne vil Appellanten være at kende berettiget til som Godtgørelse for Udlæg til Anpart i Omkostningerne vedrørende Opmandskendelsen at tilbageholde et Beløb af 125 Kroner. Med de heraf følgende Forandringer vil Dommen iøvrigt være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Brandskadeerstatningen for Automobilerne bestemmes til 14,976 Kroner 50 Øre, og at Appellanten, Brandforsikringsselskabet L'Union af Paris, ved dets herværende Direktør E. Harboe, er berettiget til heri at tilbageholde 125 Kroner. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten og Indstævnte, Josephine Nielsen, hver 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende Sag paastaar Citantinden, Frøken Josephine Nielsen, de Indstævnte, Brandforsikringsselskabet L'Union af Paris ved dets herværende Repræsentant, Direktør E. Harboe, tilpligtede at betale hende i Brandskadeerstatning for følgende Genstande, der skulle være blevne ødelagte ved en den 22 Juli 1912 stedfunden Ildebrand i den til den af hende under Navnet Automobil-Droskekompaniet ved Josephine Nielsen drevne Forretning hørende Garage, Hejrevej 14 A, nemlig 1) 6 Automobiler, Fabrikationsnumrene henholdsvis 8820, 8863, 8828, 8821, 8822 og 8877 og Politinumrene henholdsvis: Uden Nummer (gammelt Nummer K 937), K 939, K 941, 1893 (gammelt Nummer K 942), K 943 og K 1000, 2) forskellige paa en af Citantinden fremlagt Liste nærmere specificerede Ting og 3) 4 Taksametre, henholdsvis 30,901 Kr., 1099 Kr. og 1600 Kr., ialt 33,600 Kr., eller et ved uvillige af Retten udmeldte Mænd fastsat Beløb med Renter af Beløbet 5 pCt. aarlig fra de respektive Forligsklagers Datoer, nemlig for Posterne 1 og 2 den 13 August 1912 og for Post 3 den 20 s. M., samt Sagens Omkostninger.

Købmand Tage von Voss har som Intervenient principalt paa-
staaet de Indstævnte tilpligtede af den Erstatning, som maatte tilkomme Citantinden for de under 1 og 2 omhandlede Effekter, forlods at betale ham et Beløb paa 18,140 Kr. med Renter 6 pCt. p. a. af 125 Kr. fra 7 Juni 1912, af 125 Kr. fra 17 Juni 1912, af 125 Kr. fra 3 Juli 1912, af 125 Kr. fra 17 Juli 1912, af 125 Kr. fra 20 Juli 1912, af 125 Kr. fra 3 August 1912 og af 125 Kr. fra 7 August 1912 samt 5 pCt. p. a. af 17,265 Kr. fra Interventionsforligsklagers Dato, den 24 September 1912, alt til Betaling sker, og Protestomkostninger for 7 protesterede Veksler à 4 Kr. 60 Øre eller 32 Kr. 20 Øre.

Akts. Københavns Taksameterselskab (Halda) har som Intervenient paastaaet de Indstævnte tilpligtede at betale dem af den Erstatning, der maatte tilkomme Citantinden for de under 3) omhandlede 4 Taksumetre, 1246 Kr. med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den ovennævnte af Citantinden udtagne Forligsklages Dato, den 20 August 1912.

Hver af Intervenienterne har derhos paastaaet Citantinden kendt pligtig til at taale den paastaaede Udbetaling samt paastaaet Citantinden og de Indstævnte solidarisk tilpligtede at betale Sagens Omkostninger i den af vedkommende Intervenient anlagte Interventionssag.

De Indstævnte procedere principalt til pure Frifindelse med Tillæg af Hoved- og Interventionssagernes Omkostninger.

Til Støtte for denne Paastand have de anført, at Retten til Brandskadeerstatningen er forbrudt, fordi Vognmand Gustav Støjholm, der efter deres Fremstilling skal være den virkelige Indehaver af den i Citantindens Navn drevne Forretning og ikke som af Citantinden paastaaet kun Forretningsfører for Forretningen, maa anses at have gjort sig skyldig i grov Ugatsomhed med Hensyn til Ildebrandens Opstaaen.

Det er i Sagen oplyst, at en i Forretningen ansat Mekaniker den paagældende Dag havde udbanket et Udblæsningsrør, som han forinden havde glødet over en stærk Ild, paa Jorden i omtrent umiddelbar Nærhed af Garagens Trævæg. Ved Udbankningen fremkom der Gnister og brændende Slakker eller Aske, og den brændende Masse blev liggende og brændte paa Jorden, der er mættet af Benzin, Olie og Fedt. Herfra maa Ilden antages at have bredt sig til Garagen.

Fornævnte Vognmand Støjholm — med Hensyn til hvem der paa det Foreliggende savnes Føje til at statuere, at hans Stilling i Forretningen har været som af de Indstævnte paastaaet — overværede Udbankningen af Røret og saa, at der fremkom Gnister og brændende Slakker, men da han, inden han forlod Stedet, advarede Mekanikeren om at være forsigtig, findes han ikke at have gjort sig skyldig i et Forhold, der kan betegnes som grov Ugatsomhed.

De Indstævntes Frifindelsespaastand vil derfor ikke kunne tages til Følge.

Subsidiært have de Indstævnte med Hensyn til den under 1 paastaaede Erstatning for de 6 Automobiler anført, at denne Erstatning kun kan ansættes til det Beløb af 16,580 Kr., hvortil den er opgjort i den nedenfor omhandlede af Brandinspektør Friis afgivne Opmandskendelse, og at der derhos i dette Beløb maa fradrages et Beløb af 1603 Kr. 50 Øre forsaavidt angaar det ene af Automobilerne (K 1000).

Af Sagens Oplysninger fremgaar det, at Citantinden og de Indstævnte i Overensstemmelse med § 8 i de for Forsikring hos de Indstævnte gældende almindelige Forsikringsbestemmelser hver har valgt en Vurderingsmand til Fastsættelse af Skadens Beløb, og at disse Vurderingsmænd ligeledes i Overensstemmelse med Reglerne i den nævnte Paragraf have den 27 Juli 1912 valgt Brandinspektør Friis til som Opmand at træffe Afgørelse om de Punkter, hvorom der maatte være Uenighed mellem dem. Friis modtog Valget som Opmand, men efter at Citantinden havde protesteret overfor ham mod Foretagelsen af Vurderingen, tilskrev han den 15 August 1912 Vurderingsmændene en Skrivelse, hvori han bad sig fritaget for det ham overdragne Hverv, idet han bl. a. paaberaabte sig, at han ikke mente at være i Besid-

delse af tilstrækkelig Erfaring til at træffe en retfærdig Afgørelse med Hensyn til de betydelige Uoverensstemmelser, der var mellem de af af de to Vurderingsmænd for de enkelte Automobiles fastsatte Vurderingsbeløb. Da Vurderingsmændene protesterede mod hans Tilbage-træden fra Hvervet og de Indstævnte tillige nedlagde en bestemt Protest derimod, lod han sig dog bevæge til at afgive en Opmandskendelse med det foran anførte Resultat.

Da han imidlertid som anført selv havde frasagt sig Hvervet under Paaberaabelse af at mangle de til dette fornødne Kvalifikationer, findes der at maatte gives Citantinden Medhold i, at Kendelsen ikke kan lægges til Grund ved Bestemmelsen af de brændte Automobiles Værdi.

Idet der saaledes — hvad iøvrigt ogsaa de Indstævnte selv under Proceduren gentagende have erklæret intet at have at erindre imod — maa bortses fra Opmandens Værdiansættelse, og idet det paa den anden Side ej heller ved de i Sagen foreliggende Oplysninger kan anses godtgjort, at Automobilene have den af Citantinden angivne Værdi, findes deres Værdi at maatte fastsættes ved uvillige Mænds Skøn, dog selvfølgelig saaledes, at Citantindens Værdiansættelse ikke overskrides.

Da der som anført intet Hensyn kan tages til Opmandskendelsen, maa deraf tillige følge, at de Indstævnte ikke som af dem paastaet kunne være berettigede til i Erstatningen at fradrage Halvdelen af det af dem for Opmandskendelsen betalte Beløb.

Hvad angaar det af de Indstævnte paastaede Fradrag vedrørende Automobilet (K 1000) er det oplyst, at Citantinden under en Erstatningssag, som hun havde anlagt mod Københavns Magistrat i Anledning af, at det nævnte Automobil var blevet beskadiget ved et Sammenstød med en Sporvogn, har, med Bemærkning, at der, da Branden fandt Sted, kun var foretaget de nødvendige Reparationer ved Automobilet, nedsat sin Paastand, der oprindelig lød paa godt 2000 Kr., til ca. 480 Kr. Idet Automobilet herefter maa antages at have været i kun nødtørfigt repareret Stand, vil der ved Skønsmændenes Vurdering være at tage Hensyn til dette Forhold.

Derimod vil det, da Automobilet efter det Oplyste maa antages dog at være blevet bragt i brugelig Stand ved de foretagne Reparationer, ikke som af de Indstævnte paastaet kunne stateres, at Citantinden, der i sin Opgivelse til de Indstævnte havde angivet, at samtlige Automobiles før Branden var i fuldt komplet og ubeskadiget Stand, derved har gjort sig skyldig i et saa væsentligt Brud paa den hende paahvilende Pligt til rigtige Opgivender, at hun har forbrudt sin Ret til Brandskadeerstatningen.

Med Hensyn til de i Citantindens Paastand under 2 omhandlede Genstande har hun ikke mod de Indstævntes Benægtelse ført Bevis for, at disse Genstande var af en saadan Beskaffenhed, at der for dem kan beregnes en Erstatning, der falder udenfor Erstatningen for Automobilene. Idet hun derhos tillige end ej har bevist, at Genstandene ere brændte ved Ildebranden, vil der være at tillægge de Indstævnte Frifindelse med Hensyn til Citantindens Paastand om Erstatning for dem.

Hvad angaar de i Citantindens Paastand under 3 omhandlede 4

Taksametre har Intervenienten, Akts. Københavns Taksameterselskab (Halda), oplyst, at disses Anskaffelsværdi er ialt 1246 Kr., og da de Indstævnte have erkendt, at Erstatningen bør ansættes til dette Beløb, og da derhos Citantinden ikke har bestridt Værdiansættelsen, findes Erstatningen at maatte beregnes til 1246 Kr.

De Indstævnte gøre endelig gældende, at der foreligger Underforsikring fra Citantindens Side med Hensyn til de brandforsikrede Effekter, og at der derfor maa foretages en forholdsmæssig Reduktion af hele Brandskadeerstatningen. Til Støtte for deres Paastand have de anført, at kun den af Citantinden den 6 April 1912 hos dem tegnede Forsikring af hendes Automobildrosker (Nr. 29341), stor 38,000 Kr., er gyldig, medens derimod en den 29 Juni 1912 af Citantinden tegnet yderligere Forsikring (Nr. 30023), stor 22,000 Kr., efter deres Formening maa anses som ugyldig.

Den sidstnævnte Forsikring er af Citantinden tegnet gennem Direktør S. E. N. With, der driver Assuranceforretning.

Den nævnte Direktør tilskrev den 29 Juni 1912 Vognmand Støiholm et saalydende Brev:

»I Henhold til behagelig Samtale af D. D. bekræfte vi herved, at vi under D. D. i Brandforsikringsselskabet »L'Union« have dækket Deres Brandforsikring paa Kr. 22,000 for Automobiler, og Kr. 10,000 for Heste mod en samlet Præmie af Kr. 320,00 Øre pr. a., og ere Policerne i Kraft fra D. D. at regne under den Forudsætning, at vi hver Uge modtage et Afdrag paa ovennævnte Præmie. Det er dog en Forudsætning, at hele Præmien er indbetalt senest den 15 August d. A.«

Den ved Brevet indrømmede Ret til afdragsvis Betaling er i Strid med den mellem Brandforsikringsselskaberne truffne Tarifoverenskomst, der forbyder ratevis Afbetaling af forfaldne Assurancesummer, og With har som Vidne forklaret, at han ikke har indhentet udtrykkelig Sanktion fra de Indstævntes Direktør paa Ordningen.

With har imidlertid tillige som Vidne forklaret, at de Indstævnte have fundet sig i, at Præmien for en tidligere af Citantinden tegnet Police blev betalt afdragsvis, og at han herefter gik ud fra, at han ikke behøvede at indhente udtrykkelig Sanktion fra de Indstævnte paa Ordningen.

Da de Indstævnte ikke have modsagt denne Vidneforklaring, og da de endvidere, efter at de af With havde faaet tilbagesendt den Kvittering for den fulde Præmie, som de efter Tegningen af Police Nr. 30023 havde tilstillet ham, og samtidig havde faaet mundtlig Besked om, at Præmien endnu ikke var indgaaet eller dog ikke fuldt indgaaet, ikke i den Anledning ses at have foretaget Noget, skønnes det ikke rettere, end at de maa anses som i al Fald stiltiende at have sanktioneret den af With truffne Ordning.

Den 7 August 1912 tilbød Citantinden Direktør With den da resterende Del af Præmien af Policen Nr. 30023 kontant, men paa Foranledning af de Indstævnte vægrede With sig ved at modtage det tilbudte Beløb.

Det maa nu vel efter Proceduren antages, at Citantinden har misligholdt den i Skrivelsen af 29 Juni 1912 indeholdte Bestemmelse om,

at der hver Uge skulde betales et Afdrag paa den i Skrivelsen ommeldte Præmie, men da der i Sagen mangler nærmere Oplysning om Omfanget og Beskaffenheden af Citantindens Misligholdelse af den anførte Bestemmelse — der iøvrigt som Følge af Manglen af Angivelse af de ugentlige Afdrags Størrelse kun kunde have ringe Betydning — samt om, hvorvidt der forgæves er rettet Paakrav til Citantinden om Betalingen af de ugentlige Afdrag, og da der derhos i et Tilfælde som det foreliggende, hvor det drejer sig om Afbetaling af en Aarspræmie i et Tidsrum af kun ca. 1½ Maaned, findes betænkeligt at antage, at Policen uden klar og tydelig Bestemmelse derom — hvilket Skrivelsen af 29 Juni 1912 ikke kan siges at indeholde — skulde træde ud af Kraft, naar lovlig Tilbud med Hensyn til Restpræmien er sket inden den for Præmiens fulde Betaling fastsatte yderste Grænse var udløben, maa Policen anses at have bevaret sin Gyldighed. Herefter vil der intet Hensyn kunne tages til de Indstævntes Paastand om en forholdsmæssig Reduktion af Erstatningen.

Af Brandskadeerstatningen for de 6 Automobiler under 1 og de 4 Taksametre under 3 ville de Indstævnte have at tilsvare Renter fra de i Citantindens Paastand angivne Datoer.

Hvad angaar det af Købmand Tage v. Voss anlagte Interventions-søgsmaal, fremgaar det af Sagens Oplysninger, at Citantinden ved 7 Købekontrakter — for de to's Vedkommende i Forbindelse med Transporter fra den oprindelige Køber — havde fra Intervenienten erhvervet paa Afbetaling ialt 9 Automobiler, hvoraf de 6 fornævnte ere brændte ved oftnævnte Ildebrand, samt at hun den 31 Januar 1911 havde indgaaet en Overenskomst med Intervenienten, i hvilken det bl. a. var bestemt, at Intervenienten skulde være Ejer af samtlige 9 Automobiler, indtil de da resterende Dele af Købesummen, tilsammen 28,000 Kr., for hvilke der blev bestemt en nærmere angiven afdragsvis Afbetaling, var fuldt betalte.

Ved Overenskomsten blev derhos opretholdt en i Købekontrakterne — af hvilke de 6 hver angik et Automobil og den 7de 3 Automobiler — indeholdt Bestemmelse, hvorved det bl. a. var paalagt Citantinden, indtil Berigtigelsen af Købesummen for vedkommende Automobil (Automobiler) havde fundet Sted, at holde det forsikret for fuld Værdi mod Ildebrand, og hvorved det var fastsat, at Assurancesummen for Automobilet (Automobilerne) skulde tilfalde Intervenienten, indtil han havde opnaaet fuld Dækning for ethvert ham efter Kontrakten tilkommende Krav.

Det er uomtvistet, at der af det i Overenskomsten omhandlede Beløb resterer det af Intervenienten paastaaede Beløb med Renter. Videre er det uomtvistet, at Citantinden ikke har overholdt Overenskomstens Vilkaar for den afdragsvise Afbetaling.

De Indstævnte have ingen særlig Indsigelse nedlagt mod Intervenientens Paastand.

Citantinden har derimod principalt paastaaet sig frifunden under Interventionssagen med Tillæg af dens Omkostninger og protesteret mod, at de Indstævnte dømmes med Virkning for hende, men denne Paastand vil ikke kunne tages til Følge, idet den af hende til Støtte for Paastanden paaberaabte Omstændighed, at Intervenienten i sin oprindelige nedlagte Paastand alene har paastaaet de Indstævnte tilpligtede at

betale det paastaaede Beløb og først i et senere Indlæg er fremkommen med Paastand om, at Citantinden skal være pligtig til at finde sig i Beløbets Udbetaling, maa være uden al Betydning.

Ej heller vil der kunne tages noget Hensyn til en af Citantinden nedlagt delvis Afvisningspaastand.

Citantinden gør endelig gældende, at der ikke kan tilkomme Intervenienten den af ham paastaaede Ret til gennem Brandskadeerstatningen for de 6 brændte Automobiler at erholde Dækning for det fulde Beløb, der resterer paa de 9 Automobiler, men at der alene kan tilkomme ham Ret til Dækning for den Del af Beløbet, der vedrører de 6 brændte Automobiler.

Heri maa der med den nedenauførte Begrænsning gives Citantinden Medhold.

Deraf, at Citantinden først skulde erhverve Ejendomsretten til Automobilerne, naar den samlede Restkøbesum var betalt, kan ikke udledes, at Intervenienten skulde have Ret til at fordre den forlods dækket for alle Automobilerne Vedkommende af Brandskadeerstatningen. Ej heller kan saadan Ret støttes paa, at Intervenienten, da Branden fandt Sted, paa Grund af Citantindens Restance med Afdrag havde Ret til at sætte sig i Besiddelse af alle Automobilerne.

Da dernæst Overenskomsten, hvad angaar Assurancesummerne, henholder sig til Købekontrakternes Bestemmelser, maa det antages, at der ikke ved Overenskomsten paa dette Punkt er tillagt Intervenienten videre Ret end den, Købekontrakterne hjemlede.

Idet nu de 6 af disse, der hver angaar 1 Automobil, altsaa ialt 6 Automobiler, hvoraf de 4 ere brændte, nemlig Fabrikationsnumrene 8863, 8828, 8821 og 8877, Politinumrene K 939, 941, 1893 og 1000, i Tilfælde af Brandskade ved det i Kontrakten omhandlede Automobil kun tillægger Intervenienten Ret til at søge Dækning i Brandskadeerstatningen for den selve dette Automobil vedrørende Købesum, mangler der Grundlag for, at Intervenienten skulde kunne holde sig til disse Brandskadeerstatninger for Købesummer for andre Automobiler.

Derimod hjemler den 7de Købekontrakt, der omfatter de to brændte Automobiler, Fabrikationsnumrene 8820 og 8822, Politinumrene gammelt K 937 og endnu gældende K 943 samt det ikke brændte Automobil, Fabrikationsnummer 8819, Politinummer K 936, Intervenienten Ret til at holde sig til Brandskadeerstatningen for de to brændte Automobiler under Et samt endvidere til at holde sig dertil ogsaa forsaavidt angaar Købesummen for det ikke brændte Automobil.

Efter den ved Overenskomsten af 31 Januar 1911 indgaaede Ordning maa det — i Mangel af modstaaende Bestemmelse — antages, at det deri nævnte Beløb, 28,000 Kr., og de efter den Tid erlagte Afdrag, fremtidig ville være at anse som vedrørende samtlige 9 Automobiler, og det maa ogsaa efter Proceduren antages, at der ikke med Hensyn til de efter Overenskomsten erlagte Afdrag — saa lidt som forøvrigt ogsaa med Hensyn til forskellige før Overenskomsten erlagte Afdrag — er blevet udtalt Noget om, for hvilke Automobiler Afdragene skulde anses erlagte.

Idet der derhos mangler det fornødne Grundlag for en særskilt

Opgørelse af den resterende Del af Købesummen for hver enkelt af Automobilene, skønnes det ikke rettere, end at det med Hensyn til det her foreliggende Spørgsmaal vil være naturligt at fordele det af Intervenienten indtalte Beløb med Renter med $\frac{1}{9}$ paa hver af Automobilene.

Herefter maa der tilkomme Intervenienten Ret til i hver af Brandskadeerstatningerne for Automobilene, Fabrikationsnumrene 8863, 8828, 8821 og 8877, Politinumrene K 939, 941, 1893 og 1000, at erholde forlods Dækning for $\frac{1}{9}$ af det af ham indtalte Beløb med Renter, medens der maa tilkomme ham Ret til at erholde forlods Dækning for $\frac{8}{9}$ af Beløbet med Renter i den samlede Brandskadeerstatning for Automobilene, Fabrikationsnumrene 8820 og 8822, Politinummer gammelt K 937 og endnu gældende K 943.

Hvad angaar de i det af Akts. Københavns Taksameterselskab (Halda) anlagte Interventionssøgsmaal omhandlede 4 Taksametre (Post 3) er det uomtvistet, at disse tilhøre Aktieselskabet, og overfor den af Selskabet nedlagte Paastand har hverken Citantinden eller de Indstævnte nedlagt nogen Indsigelse udover, at de have paastaaet sig tilkendt Interventionssøgsmaalets Omkostninger. Idet derhos Intervenienten Tage v. Voss ej heller har nedlagt nogen Indsigelse derimod, ville de Indstævnte være at tilpligte til at betale Selskabet det af dette paastaaede Beløb med Renter.

Den Del af Brandskadeerstatningen for de 6 Automobiler (Post 1), som bliver tilbage, naar Intervenienten Tage v. Voss har faaet Dækning for de ovenfor angivne Dele af det af ham paastaaede Beløb, ville de Indstævnte have at udbetale Citantinden, dog at deri vil være at fradrage følgende Beløb, der ere borttransporterede af Citantinden, nemlig 3300 Kr. til Handels- og Fabrikationsfirmaet Prowodnick i Riga, 1500 Kr. til Priamus Automobilwerk Køln/Sülz og 1500 Kr. til Adler Cykle Aktieselskabet.

Omkostningerne i Hoved- og Interventionssagerne ville være at ophæve.

Nr. 127. Højesteretssagfører Dietrichson

mod

Christian Peter Christiansen og Poul Martin Louis Gisemann (Def. Winther),

der tiltales for Forsøg paa at forlede Militære til Ulydighed.

Kriminal- og Politirettens Dom af 5 August 1913: De Tiltalte, Christian Peter Christiansen og Poul Martin Louis Gisemann, bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Christiansen i 4 Maaneder og Gisemann i 1 Maaned, samt, En for Begge og Begge for En, betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og

Defensor, Overretssagførererne Wolff og Damm, 20 Kr. til hver. Det ovenomhandlede Opraab, derunder de under Sagen i Bevaring tagne Eksemplarer, bør konfiskeres. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte Christian Peter Christiansen og Poul Martin Louis Gisemann, En for Begge og Begge for En, til Højesteretssagførererne Dietrichson og Winther 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Christian Peter Christiansen og Poul Martin Louis Gisemann tiltales for Forsøg paa at forlede Militære til Ulydighed.

Tiltalte Christiansen er født den 22 December 1889, og Tiltalte Gisemann er født den 5 April 1891. Ingen af dem er funden forhen straffet.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Paa et Møde omkring Nytaar d. A. i »Socialistisk Ungdomsforening«, af hvis Bestyrelse Tiltalte Christiansen var Medlem, blev det paa hans Forslag vedtaget at lade affatte og trykke et antimilitaristisk Opraab, der skulde uddeles til unge Arbejdere i og udenfor Militærtjenesten og særlig til de Soldater, der skulde indkaldes i April Maaned d. A. Tiltalte Christiansen paatog sig det Hverv at affatte og besørge Trykning og Uddeling af Opraabet, og efter at de fornødne Pengemidler var skaffede til Veje ved Indsamling blandt Ungdomsforeningens Medlemmer og Medlemmer af forskellige Klubber indenfor Fagoppositionens Sammenslutning, blev et saadant af Tiltalte Christiansen affattet Opraab trykt i Malmø i 2000 Eksemplarer, hvoraf et stort Antal den 25 April d. A. om Aftenen — hvilken Dag Rekrutter til Fodfolket var indkaldt til at møde — blev uddelt af Tiltalte Christiansen ved Kastellet til menige Soldater og af Tiltalte Gisemann ved Sølvgadens Kaserne til saavel Soldater som civile Folk.

Opraabet, der har Overskrift: »Til unge Arbejdere i og udenfor Militærtjenesten« og er underskrevet: »Paa socialistisk Ungdomsforenings Vegne Chr. Christiansen«, opkaster først Spørgsmaalet, om Arbejderen kan forsvare overfor sig selv og den Klasse, han tilhører, paa Slagmarken at myrde saa mange Mennesker som muligt af den saakaldte Fjendes Hær, og under Henvisning til, at denne for en stor Del bestaar af Arbejdere, og at disse ere den danske Arbejders Kammerater og Klassefæller, hedder det: »Du bør derfor, naar Du faar

Ordre til at myrde dine Klassefæller, ikke adlyde. Nægt at begaa den Forbrydelse«. Efter at det derpaa er udtalt, at Soldaten ogsaa har som Opgave at varetage Kapitalisternes, Overklassens Interesser ved at skyde paa Arbejderne, dersom de paa eftertrykkelig Maade søge at gennemføre deres Krav om Frihed og Brød, og at de muligvis blive kommanderede til at udføre Skruebrækkerarbejde, hedder det i Opraabet: »Er der en Gnist af menneskelig Følelse i dig, og har du Forstaaelse af, at du som Arbejder ikke bør lade dig bruge til at kæmpe mod den Klasse, du tilhører, men med den, da nægt at skyde, nægt at beskytte Skruebrækkerne og nægt at udføre Skruebrækkerarbejde. Vend hellere Bøssepiberne mod dem, der vil forlede dig til at begaa Forbrydelser mod dine Klassefæller, end mod dem, der kæmper for hele Arbejderklassens Sag og dermed ogsaa for din Sag! Husk under de kommende Strejker, Revolutioner og Demonstrationer, at du hører hjemme under den røde Fane — uden Kors.« Opraabet slutter med at opfordre Læseren af det til ikke at kaste det fra sig, men at tænke over dets Indhold og diskutere det med Kammeraterne og give Opraabet til en af hans Klassefæller i Arbejderstanden.

Tiltalte Christiansen har erkendt, at der ved Underskriften paa Opraabet sigtes til ham, samt at han har foranlediget dets Offentliggørelse ved Trykken, selv uddelt og ladet Tiltalte Gisemann uddele det som ovenfor anført, medens han ikke har villet udtale sig om, hvorvidt det er uddelt af Andre.

Tiltalte Gisemann har erkendt, at han, der i Bladet »Solidaritet« læste, at der skulde uddeles et antimilitaristisk Opraab, og at der der til søgtes Hjælp, tilbød Tiltalte Christiansen at deltage i Uddelingen og uden Vederlag udførte denne som ovenfor anført; han havde, forinden han paabegyndte Uddelingen, ikke læst Opraabet, men kort efter genemlæste han det og fortsatte derefter Uddelingen.

De Tiltalte have erkendt, at de ved deres fornævnte Virksomhed med Hensyn til Tilvejebringelsen og Uddelingen af Opraabet have tilsigtet at opfordre Soldaterne til i Strid med deres Lydighedspligt i Forening at nægte saavel i en eventuel Krig mellem Danmark og et andet Land at adlyde enhver Befaling fra deres Foresatte om at skyde paa Fjenden som under Generalstrejke eller lignende Situation at adlyde Befaling om at skyde paa de danske Strejkende, i hvilken sidste Henseende Tiltalte Christiansen vil have tænkt sig det Tilfælde, at Strejkebrydere angribes med Vold af de Strejkende, og at Soldaterne, naar Politiet ikke formaar tilstrækkeligt at beskytte Strejkebryderne, udkommanderes for ved Angreb paa de Strejkende at tvinge disse fra at gøre Vold eller Tvang mod Strejkebryderne, medens Tiltalte Gisemann vil have tænkt sig det Tilfælde, at Soldaterne fik Befaling til at skyde paa de Strejkende, hvis disse paa en eller anden Maade mentes at foretage Forstyrrelse eller Hindring for de Arbejdsvillige, hvorimod han ikke vil have opfattet den paagældende Del af Opraabet som særlig

Færdig fra Trykkeriet den 14 Maj 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 12.

Tirsdag den 28 April.

sigtende til Tilfælde, hvor der fra de Strejkendes Side øvedes Vold eller Tvang mod de Arbejdsvillige. De Tiltalte have endvidere erkendt, at de ved deres nævnte Virksomhed have tilsigtet at opfordre Soldaterne til i Tilfælde af, at deres militære Foresatte ved Magt-anvendelse vilde tvinge dem til at skyde paa de Strejkende, da at skyde paa de militære Foresatte fremfor at lade sig tvinge til at skyde paa de Strejkende.

Forsaavidt de Tiltalte herefter have tilstaaet sig skyldige i Forsøg paa at forlede Militære til Vold mod eller Drab af Foresatte, findes dette ikke at omfattes af Aktionsordren.

Som Følge af det Anførte ville de Tiltalte være at anse efter Straffelov for Krigsmagten af 7 Maj 1881 § 112, sammenholdt med almindelig borgerlig Straffelovs § 52, efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Tiltalte Christiansen i 4 Maaneder og Tiltalte Gisemann i 1 Maaned.

De paagældende Opraab, derunder de under Sagen i Bevaring tagne Eksemplarer, findes i Medfør af Straffelovens § 34 at burde konfiskeres.

Onsdag den 29 April.

Nr. 128.

Højesteretsagfører Dietrichson

mod

Hjarne Jens Jeppesen Borgbjærg, Lauritz Anthonsen og Karl Edmund Vilhelm Rasmussen (Def. Winther),

der tiltales for Forsøg paa at forlede Militære til Ulydighed.

Kriminal- og Politirettens Dom af 12 Juli 1913: Arrestanten Conrad Henrik Dichmann bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage. De Tiltalte Hjarne Jens Jeppesen Borgbjærg, Lauritz Anthonsen og Karl Edmund Vilhelm Rasmussen bør

for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Arrestanten bør for sit Vedkommende betale Aktionens Omkostninger, dog saaledes, at Salærerne til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Wolff og Johansen, 35 Kr. til hver, udredes af det Offentlige, der ligeledes bør udrede Aktionens øvrige Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Naar henses dels til Indholdet af den i den indankede Dom omtalte Bladartikel i dens Helhed, dels til de Forklaringer, der ere afgivne af de 3 Tiltalte, for hvis Vedkommende Sagen er appelleret, maa der næres overvejende Betænkkelighed ved at gaa ud fra, at det har været de nævnte Tiltaltes Hensigt ved Uddeelingen af Bladet at søge at forlede Militære til Ulydighed, og de ville derfor være at frifinde.

Dommen bliver herefter, saavidt den foreligger Højesteret til Paakendelse, at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Dietrichson og Winther hver 50 Kroner, der udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Conrad Henrik Dichmann samt Hjarne Jens Jeppesen Borgbjærg, Lauritz Anthonson og Karl Edmund Vilhelm Rasmussen tiltales for Forsøg paa at forlede Militære til Ulydighed, Arrestanten tillige for Tyveri.

Arrestanten er født den 24 Juni 1890 og ikke funden forhen straffet.

Tiltalte Borgbjærg er født den 2 December 1890 og tidligere anset: ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 10 November 1911 efter Straffelovens § 100, jfr. § 98, med Fængsel paa sædvanlig Fængselkost i 14 Dage.

De Tiltalte Anthonson og Rasmussen ere fødte henholdsvis den 21 November 1894 og den 12 Maj 1894, ingen af disse er funden forhen straffet.

Ved Arrestantens Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at han den 17 April d. A. har frastjaalet Skrædermester Ferdinand Georg Syrig en til 50 Kroner vurderet Cykle, der henstod ved et Gadefortov her i Staden.

Sagens Omstændigheder ere iøvrigt følgende:

Efter at »Socialdemokratisk Ungdomsforbund«s Forretningsudvalg havde vedtaget i Anledning af den megen Tale om en almindelig europæisk Krig at udgive et Nummer af det af Forbundet udgivne Blad »Fremad« med antimilitaristisk Indhold, blev et saadant trykt i 31,000

Eksemplarer, hvoraf ca. 20,000 blev sendt til Provinserne, medens ca. 10,000 blev uddelt her i Byen den 15 Februar d. A. af Medlemmer af Forbundet eller dets Underafdelinger mod Betaling for Uddelingen. Da der herefter endnu var nogle Hundrede Eksemplarer tilbage, paatog bl. a. Arrestanten og de Tiltalte sig at uddele en Del af disse, for hvilken Uddeling, der delvist fandt Sted Søndag den 16 s. M., de af Bladets Ekspedition fik en Betaling af 1 Kr. hver.

Det paagældende Nummer indeholder forskellige Artikler, der gaa ud paa at vække Afsky mod Militærvæsen og Krig, deriblandt særlig en Spidsartikel, der paa stærk agitatorisk Maade stempler Forsvarsforanstaltninger og Hærvæsen som haabløs og landsødelæggende Gerning, betegner det som oprørende og modbydeligt, at »Ungdommen under Statens Tvang uddannes til organiseret Massemyrderi« og under Angreb paa de private Forsvarsorganisationer udtale, at man skulde synes, at de unge Værnepligtige maatte faa tilstrækkeligt af Militarismen ved selve Militærtjenesten, idet man maa undres over, at den daarlige Behandling, den raa Forhaanelse, de ligefremme Mishandlinger, som Rekruterne underkastes, ikke med Væmmelse vender Enhver bort fra den militære Aand og fra den Disciplin, som kuer al Selvstændighed, knægter al Villie og ødelægger Tanke- og Følelsesliv. Efter at have udtalt Ønsket om, at den danske Stat erklærer sig neutral, at Konfliktsspørgsmaal ordnes ad diplomatisk Vej eller ved Voldgift, at Værnepligten ophæves, og at Befæstningsanlægene nedlægges, slutter Artiklen med følgende »Opfordring til alle dem, som faar dette Blad i Hænde: »Yd aldrig Støtte til privat Militærvæsen, hverken ved Penge eller Person. Virk altid for vore højere kulturbyggende Anskuelses-Udbredelse. Gaa aldrig i Kamp i ormstukne Ideers Tjeneste, men sæt Freden højere end alt. Husk Pligten mod Menneskeheden. Skulde Krigen alligevel komme, drøb da aldrig, følg da ikke Regeringers Bud, men lyd Parolen fra det internationale Socialdemokrati, Menneskehedens og Kulturens eneste Værn, den Klippe, hvorpaa Folkets Fremtid bygges«.

Arrestanten og de Tiltalte have erkendt, at de den ovennævnte Søndag have uddelt det nævnte Nummer af »Fremad« saavel til civile som til militære Personer. Arrestanten og Tiltalte Borgbjærg fik af Bladets Ekspedition Besked om at foretage Uddeling ved Sølvgadens Kaserne til Soldater, de uddelte ogsaa nogle Eksemplarer der baade til Soldater og Civile, men da der kun passerede faa Mennesker, og de blev bortviste, gik de til Kastellet, hvor de fortsatte Uddelingen til Civile og Militære, indtil den blev standset af Kasernepolitiet. Tiltalte Anthonsen kom efter sin Forklaring tilfældig til at deltage i Uddelingen, idet han traadte i en Andens Sted, og Tiltalte Rasmussen blev af Tiltalte Anthonsen anmodet om at hjælpe ham med Uddelingen; de uddelte den 15 Februar om Aftenen en Del paa Trianglen og den følgende Formiddag fulgtes de til Husarkasernen, hvor de — efter Bladets Ekspeditørs Forklaring efter hans Anmodning — uddelte Bladet dels udenfor, dels i Kasernen, indtil de blev bortviste.

Arrestanten kar erkendt, at han havde læst den fornævnte Artikel, inden han deltog i Uddelingen af Bladet, og forstaaet dens Slutning som en Opfordring til Soldaterne om i Tilfælde af, at Danmark

kastedes i en Krig med et andet Land, f. Eks. i Anledning af Forviklingerne paa Balkan, som i Virkeligheden ikke vedrørte noget af de to Lande, og forsaavidt det internationale Socialdemokrati da udstedte en Parole om ikke at skyde paa deres Kaldsfæller og Brødre fra det andet Land da at undlade dette, og han har erkendt, at han forsaavidt ved Omdelingen af Bladet til Soldater har tilsigtet at paavirke disse, »saafremt de blev ført i Krig under de anførte Omstændigheder at undlade at skyde paa Fjenden, selv om dette blev beordret af deres Foresatte«.

Tiltalte Borgbjærg har erkendt, at han før Uddelingen havde læst Bladet, deriblandt Spidsartiklen, men forklaret, at han ikke har opfattet dets Indhold og særlig heller ikke Spidsartiklens Slutning som indeholdende nogen Opfordring til Soldater om positivt at nægte Lydighed mod militære Foresattes Befalinger, at han har betragtet Uddelingen som en almindelig antimilitaristisk Agitation, og at han ikke har deltaget i Uddelingen i den Tanke at fremkalde Ulydighed hos Soldaterne.

Tiltalte Anthonson har forklaret, at han, der tog Del i Uddelingen af Bladet for at tjene den Krone, der betaltes derfor, ikke før Uddelingen har læst den ommeldte Artikel eller nogen anden i Bladet, som han vidste var af antimilitaristisk Indhold, og at han ikke vilde være med til at opfordre Soldater til at nægte Lydighed overfor Foresattes Befalinger, men forstod Hensigten med Uddelingen til Soldater saaledes, at disse særlig let maatte kunne vindes for en antimilitaristisk Anskuelse.

Tiltalte Rasmussen har forklaret, at han vidste, at Bladet var et antimilitaristisk Nummer, men at han, der ikke før Uddelingen havde faaet Tid til at læse det grundigt igennem, og som bestemt mener, at han ikke har læst hele Spidsartiklen, særlig ikke dens Slutning, ikke vidste, at den indeholdt en Opfordring til Soldater om i Tilfælde af Krig at undlade at skyde paa deres Klassefæller fra andre Lande, selv om han mener, at saadan Opfordring er tilladelig.

Fraset Spørgsmaalet om, hvorvidt den ovenfor citerede Artikel i sine almindelige Udtryk maa anses at indeholde nogen strafbar Opfordring til de Soldater, der fik Bladet i Hænde, til at tilsidesætte eller nægte den overfor deres Foresatte skyldige Lydighed, og fraset — i bekræftende Fald — hvorvidt efter de Tiltaltes Forklaringer noget Strafansvar for Uddelingen efter almindelige Regler vilde kunne paalægges dem, bemærkes, at da Arrestantens og de Tiltaltes Virksomhed kun har bestaaet i under de ovenfor anførte Omstændigheder ved Uddeling af Bladet at deltage i dets Udbredelse, hvorunder den omhandlede Artikels Slutningsbemærkninger ogsaa maatte antages at blive læst af de Militære, til hvem de uddelte Bladet, men uden at det efter det Foranstaaende kan anses godtgjort, at der hermed har været forbundet noget direkte ulovligt Formaal udover, hvad der maatte følge af den skete Udbredelse af Artiklens og hele Bladets Indhold, findes Arrestanten og de Tiltalte ikke under disse Omstændigheder at kunne straffes for Artiklens Udbredelse, idet Ansvarret i saa Henseende i Medfør af den i Lov om Pressens Brug af 3 Januar 1851 § 3 indeholdte Begrænsning af de Ansvarlige for Indholdet af et her i

Riget ved Trykken offentliggjort Skrift maa — idet Bladet angiver sig som trykt her i Staden, og Artiklens Forfatter ikke er navngiven — antages alene at paahvile den paa Bladet navngivne Redaktør.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 228, jfr. midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13 og under Hensyn til Straffelovens § 58, efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage, medens de Tiltalte ville være at frifinde.

Nr. 65. Proprietær F. Hjort (Selv)

mod

Direktør F. L. Hammer (Ingen).

Odense Herreds ordinære Rets Dom af 24 Oktober 1912: Indstævnte, Direktør F. L. Hammer, bør for Tiltale af Citanten, Proprietær F. Hjort, under denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Statskassens Ret forbeholdes i Anledning af, at den under Sagen den 2 Februar 1911 fremlagte, den 3 September 1910 daterede Overenskomst ikke er stemplet.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 14 Juli 1913: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Overretten betaler Appellanten, Proprietær F. Hjorth, Baagegaard, til Appelindstævnte, Direktør F. L. Hammer, Tommerup, med 80 Kr. I Bøder til Odense Amts Fattigkasse betaler Sagfører M. Sørensen af Odense og Sagfører N. J. Jensen af Aarup hver især 50 Kr. Det idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Overretten.

Højesterets Dom.

Da Højesteretsstævningen i nærværende Sag, i hvilken Indstævnte ikke har givet Møde, ikke ses at være forkyndt for denne, vil Stævningen være at afvise.

Thi kendes for Ret:

Den udtagne Højesteretsstævning afvises.

Torsdag den 30 April.

Nr. 203. Højesteretssagfører Harboe

mod

Alfred Peter Schjølberg (Def. Dietrichson),

der tiltales for Vold og Overtrædelse af Straffelovens § 100.

Kriminal- og Politirettens Dom af 14 Marts 1914: Arrestanten Alfred Peter Schjølberg bør straffes med Tvangsarbejde i 1 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Olsen og Hvass, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at kunne forkortes til 8 Maaneder.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 8 Maaneder. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Alfred Peter Schjølberg til Højesteretssagførerne Harboe og Dietrichson 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Alfred Peter Schjølberg tiltales for Vold og Overtrædelse af Straffelovens § 100.

Han er født den 22 Oktober 1876 og ikke funden forhen straffet.

En imod ham i Aaret 1912 ved en af Rettens Afdelinger for offentlige Politisager rejst Sag for Betleri, under hvilken han var arresteret, sluttedes med Advarsel. Ved de af Sofie Henriette Petersen, Petersens Enke, Else Thomsen, Thomsens Hustru, Smedesvend Niels Sjøberg og Politibetjent Nr. 706, Jeppesen, afgivne beedigede Forklaringer er det godtgjort, at Arrestanten har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

Arrestanten, der i ca. 7 Aar har levet sammen med Sofie Petersen og med hende faaet 3 Børn, indtil hun i Januar 1913 ophævede Samlivet paa Grund af hans Drukkenskab og Lediggang, indfandt sig den 2 Februar d. A. om Eftermiddagen Klokken mellem 1 og 2 paa hendes Bopæl, Fiskergade Nr. 6, 4de Sal, hvor hun med 2 af sine Børn og Else Thomsen var tilstede. De to nævnte Vidner have for-

klaret, at Arrestanten, da Sofie Petersen gik ud i sit Køkken, fulgte efter hende og uden nogen Anledning fra hendes Side greb fat i hendes Haar, som faldt ned. Hun opfordrede nu Else Thomsen til at hente Politi, og denne løb i dette Øjemed ud af Lejligheden. Sofie Petersen har videre forklaret, at Arrestanten, da Else Thomsen var gaaet ud af Døren, lukkede denne i Laas og aftog Nøglen, som hun senere fandt paa Gulvet. Derpaa greb han hende igen i Haaret og kastede hende om paa Gulvet, og da hun havde rejst sig, slog han hende med knyttet Haand i Øjet og kastede hende om i en tom Barne, seng, saaledes at hun stødte Baghovedet imod Væggen. Arrestanten som bar Støvler, traadte hende over Laarene, men hun fik ham skubbet om paa Gulvet. Han for dog straks op og kastede hende over i en anden Seng, hvor et sygt Barn laa og nu gav sig til at skrike.

Hun fik ham skubbet væk igen, fandt Nøglen og slap ud af Lejligheden. Hun traf derpaa Vidnet Sjøberg og søgte Tilflugt hos en Familie, hvor hun efter Udsagn af Else Thomsen, der efter forgæves at have søgt efter en Politibetjent var vendt tilbage i Ejendommen og havde fundet hende siddende paa Trappegangen, blødende ned ad Ansigtet fra et Slag ved Øjet og med Haaret ned ad Nakken, sank om paa Gulvet uden dog ligefrem at besvime.

Hun kom til at ligge lidt paa en Sofa og kom derefter hurtig til sig selv.

Vidnet Sjøberg har forklaret, at han opholdt sig i Ejendommens 1ste Sal, da han hørte høje Kvindeskrig om Hjælp ovenover, han løb op ad Trappen, traf paa 3die Sal Sofie Petersen med Haaret ned ad Nakken og blødende paa højre Kind, og hentede efter hendes Anmodning Politibetjent Jeppesen. Disse to Vidner — Jeppesen iført reglementeret Uniform — gik derpaa op paa 4de Sal, hvor de traf Arrestanten staaende indenfor Døren i Sofie Petersens Stue i Skænderi med 3 à 4 ubekendte Mænd, der bevogtede ham. Jeppesen anholdt ham, der optraadte truende overfor den Overfaldne, og lod ham gaa alene foran sig ned ad Trappen, idet Sjøberg fulgte lige bagefter.

Da de var komne udenfor Gadedøren, forsøgte Arrestanten at slaa sig løs fra Betjenten, der havde Tag i ham, og rettede med knyttet Haand to Slag imod hans Ansigt, det ene af disse ramte ham paa Munden.

Sjøberg tog nu fat i Arrestantens anden Arm, og de transporterede ham til nærmeste Politivagt. Senere transporterede Jeppesen ham alene i en Vogn fra Vagten til Politistationen; undervejs tog Arrestanten efter Jeppesens Vidneforklaring en Strømpe frem af sin Lomme, puttede sine Kobberpenge deri og truede dermed ad Jeppesen, som imidlertid væltede Arrestanten tilbage i Vognen og holdt ham nede under Resten af Turen.

Ved den imod Sofie Petersen øvede Vold blev der tilføjet hende forskellige Læsioner, om hvilke det i en den 2 Februar d. A. dateret Lægeattest udtales: Paa Issens højeste Punkt lidt tilhøjre for Midtlinien findes et ophovnet, ømt ca. 1 Krone stort Parti. Højre øverste Øjelaag er Sæde for nogen Svulst, stærkt rødfarvet og ømt, omtrent paa Midten findes en ca. 3 mm lang Rift. Paa højre Øjes hvide Parti findes tilhøjre for Øjets farvede Parti en lille 3kantet Blodudtrængning. Venstre Skulderpartis Bagside er Sæde for let Svulst og

Ømhed, der strækker sig noget opad Halsens Side. Alle de omtalte Beskadigelser se ud til at være tilføjede ved Slag eller Stød. Hun vil næppe faa nogen varig Men af den lidte Overlast.

Ved sit Møde i Retten den 4 Februar havde hun, der straks efter Overfaldet følte stærke Smerter i Hovedet og paa Kroppen, endnu en misfarvet Hævelse over højre Øje, og ved Mødet den 18 samme Maaned følte hun endnu Smerter i Hovedet.

Ved den Politibetjent Jeppesen tilføjede Vold blev hans Underlæbe slaaet til Blods, hovnede op og blev øm; Hævelsen fortog sig den følgende Dag, men Ømheden var ikke helt forsvunden den 4 Februar.

Arrestanten, der ikke har villet benægte Rigtigheden af de afgivne Vidneforklaringer, har erklæret, at han ved den heromhandlede Lejlighed har været saa beruset, at han ikke kan huske, hvad der er passeret, kun kan han dunkelt huske, at han har været hos Sofie Petersen i Skændsmaal med hende.

Efter Vidnernes Forklaringer har Arrestanten vel været synlig paa-virket af Spiritus, men ikke i en saadan Grad, at hans Tilregnelighed kan anses afficeret deraf.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 1, 2det Stk., og Straffelovens § 100 efter Omstændighederne med Tvangsarbejde i 1 Aar.

Nr. 5. Enke **Kristiane Christensen** med beskikket Lavværge, Arbejdsmand **Lars Peter Larsen** (I. Kondrup efter Ordre)

mod

Gaardejer Anton Kristensen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantindens Skyldforhold ifølge en Panteobligation.

Hellum-Hindsted Herreders ordinære Rets Dom af 18 Juli 1911: Indstævnte, Niels Christensens Enke, Christiane Christensen af Arden, bør for Citantens, Gaardejer af Ræbild Anton Christensens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Viborg Landsoverrets Dom af 29 April 1912: Appelindstævnte, Enke Kristiane Christensen, bør til Appellanten, Gaardejer Anton Kristensen, betale 1200 Kr. tilligemed Renter heraf 2 pCt. p. a. fra den 11 December 1909, indtil Betaling sker. I Procesomkostninger for begge Retter betaler Appelindstævnte derhos til Appellanten 80 Kr. Der tillægges den for Appelindstævnte beskikkede Sagfører for Overretten, Overretssagfører Dahl, i Salær 40 Kr., der udredes af det Offentlige. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at et af Ap-

pellanten den 5 Februar 1912 for Overretten fremlagt Indlæg ikke er skrevet paa behørig stemplet Papir. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Til Støtte for sin Paastand om Frifindelse har Appellantinden i Henhold til kgl. Bevilling af 20 Oktober 1913 for Højesteret principalt fremsat den Indsigelse, at de i den indankede Dom omtalte Dokumenter, Aftægtskontrakten af 26 Oktober 1908 og Transporten af samme Dato, hvilke Dokumenter ere underskrevne af Ole Christensen med ført Pen, erklæres ugyldige, fordi der ikke, saaledes som det med Støtte og Udgangspunkt i D. L. 5—1—7 maa kræves efter dansk Ret, paa langt nær er fremskaffet blot en Sandsynliggørelse, endside et Bevis for, at Ole Christensen forstod, hvad disse Dokumenter gik ud paa.

Til denne Indsigelse vil der imidlertid ikke kunne tages Hensyn. Det Aftægtsforhold, som tilsigtedes stiftet ved de nævnte tvende Dokumenter, er nemlig traadt i Kraft og har bestaaet, indtil Ole Christensen omtrent 1 $\frac{1}{4}$ Aar efter Forholdets Stiftelse afgik ved Døden den 23 Februar 1910, uden at Ole Christensen nogensinde har bestridt Dokumenternes Gyldighed, og det er derhos ved Vidneforklaringer, der inden og efter Dommens Afgivelse ere afgivne af de to Mænd, som have underskrevet Dokumenterne som Vitterlighedsvidner, ialfald bestyrket, at Dokumenterne ere bleve oplæste for Ole Christensen, forinden han underskrev dem med ført Pen.

Iøvrigt har Appellantinden imod Søgsmålet fremsat de i Dommen angivne Indsigelser, men da disse af de deri angivne Grunde rettelig ere forkastede, vil Dommen være at stadfæste.

Der vil være at tillægge Sagfører, Justitsraad Joh. Andersen, der har været beskikket som Sagfører for Appellantinden under Optagelsen af et Tingsvidne, og Højesteretsagfører I. Kondrup de nedenfor anførte Salærer hos det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellantinden, Enke Kristiane Christensen, 2 Kroner. I Salarium tillægges der Sagfører, Justitsraad Andersen 25 Kroner og Højesteretsagfører I. Kondrup 150 Kroner, hvilke Beløb udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved en den 28 Marts 1889 dateret Købekontrakt afkøbte Husejer Ole Christensen af Skørping Station Godsejer Dahl til Buderupholm Ejendommen Matr.

Nr. 28 b af Skørping By og Sogn, og efter at Christensen havde betalt den vedtagne Købesum 1200 Kr., blev der under 25 September 1890 af Dahl udstedt Skøde paa Ejendommen til Christensens Plejesøn Niels Christensen af Skørping, til hvem Ole Christensen ved en den 19 Marts 1890 dateret Transport havde overdraget de ham ifølge Købekontrakten tilkommende Rettigheder. I Henhold til Indholdet af nævnte Transport, hvori det bl. a. hedder, at Ole Christensen skulde fyldestgøres for Overdragelsen derved, at Niels Christensen til ham udstedte en 1ste Prioritets Obligation lydende paa 1200 Kr., blev der derhos under 11 November 1890 af Niels Christensen til Ole Christensen udstedt en Panteobligation, som efter at være forsynet med en den 1 November 1891 dateret Fornylsespaategning blev tinglæst den 10 November 1891 samtidig med det Niels Christensen meddelte Skøde.

I Panteobligationen hedder det:

»Underskrevne Husejer Niels Kristensen tilstaar herved, at jeg ved Overtagelsen af Huset Matr. Nr. 28 b af Skørping By og Sogn . . . er bleven skyldig til hidtilværende Husejer Ole Kristensen sammesteds den Sum 1200 Kr. . . ., som jeg forpligter mig til at forrente med 2 pCt. aarlig . . . Saalænge Ole Kristensen lever, staar hele Kapitalen uopsagt, men naar han ved Døden afgaar, skal jeg af Kapitalen udbetale til Pigen Oline Katrine Kristensen, der nu er 7 Aar gl., 200 Kr. . . . Dersom Oline K. Kristensen ikke er 25 Aar eller gift forinden Pengene udbetales, bliver disse at betale til hendes Værg. Er hun derimod død forinden hun fylder det 25 Aar, bliver disse Penge staaende i Huset og kommer Ejeren tilgode. Af Kapitalen skal dernæst 200 Kr. . . . efter Kreditors Død udbetales til Debtors Datter Ane Katrine, der nu er $\frac{1}{2}$ Aar gl. Restkapitalen 800 Kr. . . . modtager jeg som Arv efter Ole Kristensen.

Dersom den stipulerede Rente udebliver over den 18 i den paa-gældende Terminsmaaned, kan Kapitalen med paaløbne Renter uden videre Varsel forudres udbetalt, og er jeg i saa Tilfælde pligtig tillige at betale de i denne Anledning havte Omkostninger. Ligeledes er Kapitalen forfalden til Udbetaling, dersom Pantet som nedenfor anføres i nogen væsentlig Grad forringes eller naar Ejendommen sælges. Som Sikkerhed for Opfyldelsen af disse Forpligtelser giver jeg herved Ole Kristensen 1ste Prioritet og Panterettighed i ovennævnte Matr. Nr. 28 b . . . med paastaaende Bygninger . . . og skal dette alt saaledes være Kreditor et fuldt betryggende Pant for Kapital, Renter og i Tilfælde af Søgmaal de deraf flydende Omkostninger . . .«

Den 22 Februar 1903 afgik Niels Christensen ved Døden, og den 26 Oktober 1908 blev der derefter mellem Ole Christensen, som da var ca. 78 Aar gammel, og Appellanten, Gaardejer Anton Kristensen af Ræbild, indgaet en Kontrakt, hvorved Appellanten forpligtede sig til at yde Ole Christensen Husly m. v., mod at Ole Christensen betalte Appellanten 500 Kr. kontant og derhos tiltransporterede ham »den mig tilhørende Panteobligation for 800 — Otte Hundrede — Kroner«, dog saaledes at Ole Christensen skulde beholde Rentenydelsen

af Obligationen, saa længe han levede. Samme Dag meddelte Ole Christensen derhos den fornævnte Panteobligation en Paategning saalydende:

»Transport.

Foranstaaende Panteobligation transporterer og overdrager jeg herved til Gaardejer Anton Christensen af Ræbild, som har fyldestgjort mig for Overdragelsen.«

Under nærværende Sag har derefter Appellanten, idet han har anført, at Obligationens hele Paalydende paa Grund af Udeblivelse med de betingede Renter er forfaldent til Betaling, i 1ste Instans ved Høllum-Hindsted Herreders ordinære Ret søgt Appelindstævnte, fornævnte Niels Christensens i uskiftet Bo hensiddende Enke Kristiane Christensen, med hendes beskikkede Lavværge, Arbejdsmand Lars Peter Larsen, begge af Arden, til Betaling af nævnte Paalydende 1200 Kr. tilligemed Renter heraf 2 pCt. p. a. fra den 11 December 1909, indtil Betaling sker. Ved Underrettsdommen er Appelindstævnte, der maa antages at have villet procedere til Frifindelse, frifunden for Appellantens Tiltale, og Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han har gentaget sin i 1ste Instans nedlagte Paastand. Appelindstævnte har derimod procederet til Stadfæstelse af Underrettsdommen, hvorhos begge Parter have nedlagt subsidiære Paastande.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at der under 25 November 1872 mellem fornævnte Ole Christensen og dennes Hustru Ane Cathrine Christensdatter blev oprettet et notarialiter attesteret Testament, ved hvilket Ægtefællerne, der ikke havde Livsarvinger, bestemte, at den Længstlevende efter den først Afdødes Død skulde overtage hele det fælles Bo, og at dette efter den Længstlevendes Død skulde tilfalde deres Plejesøn, fornævnte Niels Christensen, som hans fri og fuldkomne Ejendom. Den 11 September 1902 afgik Ane Christensdatter ved Døden, og Ole Christensen overtog derefter Boet i Henhold til Testamentet.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand, forsaavidt angaar det i Obligationen nævnte Beløb af 800 Kr., har Appelindstævnte anført, at det ved Oprettelsen af Obligationen, der bortset fra Misligholdelses-tilfælde ikke indeholder nogen Bestemmelse om, at nævnte Beløb skulde betales, var Meningen, at Beløbet straks skulde tilfalde Niels Christensen alene med Forpligtelse til at forrente det som i Obligationen anført, og hun formener herefter ikke at være pligtig at betale Appellanten det nævnte Beløb.

Da den de 800 Kr. vedrørende Bestemmelse i Panteobligationen efter Forbindelsen med de forudgaaende Forskrifter om Udbetalingerne til de i Obligationen nævnte tvende Kvinder, maa antages alene at angaa Forholdene efter Ole Christensens Død, og da Beløbet derhos ifølge Obligationens Indhold af Niels Christensen skulde modtages »som Arv« efter Ole Christensen, findes der at maatte gaas ud fra, at Niels Christensens Ret til Beløbet skulde være afhængig af, at han overlevede Ole Christensen. Herefter samt da det af det Oplyste fremgaar, at Ole Christensen først døde den 23 Februar 1910, medens Niels Christensen, som meldt, var afgaaet ved Døden allerede den 22 Februar

1903, vil den af Appellindstævnte med Hensyn til det her omhandlede Beløb nedlagte Frifindelsespaastand ikke kunne tages til Følge.

Forsaauidt Appellindstævnte dernæst har gjort gældende, at Halvdelen af de 800 Kr. ved Ane Christensdatters Død er tilfalden Niels Christensen som Arv efter Afdøde i Henhold til Testamentet, og at Appellindstævnte som Følge heraf i hvert Fald kun kan være pligtig at betale Appellanten den anden Halvdel af Beløbet eller 400 Kr., vil der ikke kunne gives hende Medhold heri, idet hun som Følge af den af Ole Christensen foretagne Disposition over de 800 Kr. maa anses udelukket fra at gøre de Rettigheder gældende, som i Henhold til Testamentet maatte være stiftede for hendes afdøde Mand med Hensyn til nævnte Beløb ved Ane Christensdatters Død.

Hvad angaar de i Obligationen nævnte Beløb af ialt 400 Kr., har Appellindstævnte til Støtte for sin Paastand om, at hun ikke kan være pligtig at betale Beløbene til Appellanten, gjort gældende, at de retteligen tilkomme de i Obligationen nævnte to Kvinder, der begge fremdeles ere i Live, og at Ole Christensen derfor ikke har været berettiget til at tiltransportere Appellanten Beløbene, hvilket han forment ej heller at have haft til Hensigt. Selv om der paa Indholdet af den oftnævnte Obligation, uanset at Arvelovens § 30 ikke er iagttagen, kunde støttes en Ret for Oline Kristensen og Ane Christensen til de nævnte Beløb, maa imidlertid denne Ret, der først skulde træde i Kraft ved Ole Christensens Død, anses bortfalden ved den af ham i levende Live foretagne Transport, der — uanset Udtrykkene i Kontrakten af 26 Oktober 1908 — efter sit Indhold og Sagens øvrige Oplysninger maa anses at omfatte Obligationen i dens Helhed, og Appellindstævnets Indsigelse mod at blive tilpligtet at betale de to Beløb til Appellanten vil derfor ikke kunne tages til Følge.

Efter det Anførte vil Appellindstævnte være at tilpligte at betale Appellanten det indsøgte Beløb med Renter heraf som paastaaet, hvorhos hun efter Omstændighederne findes at burde godtgøre Appellanten Processens Omkostninger for begge Retter med 80 Kr.

Der vil være at tillægge den for Appellindstævnte beskikkede Sagfører for Overretten i Salær 40 Kroner, der bliver at udrede af det Offentlige.

Under den befaalede Sagførelse for Overretten har intet ulovligt Ophold fundet Sted.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at et af Appellanten den 5 Februar 1912 for Overretten fremlagt Indlæg ikke er skrevet paa behørig stemplet Papir.

Iøvrigt ses i Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Fredag den 1 Maj.

Nr. 101. Gaardejer Laurids Hansen (Asmussen)

mod

Interessentskabet Janderup Andelsmejeri (Levy),

betræffende Forstaaelsen af en Køreplan for Afhentning af Mælk til et Mejeri.

Øster og Vester Herreders Rets Dom af 14 Februar 1912: Hovedcitanten, Gaardejer Laurids Hansen, bør for Tiltale af Kontracitanterne, Interessentskabet Janderup Andelsmejeri, i denne Sag fri at være. Til Hovedcitanten betale Kontracitanterne dels 21 Kr. 43 Øre, dels et saadant Beløb, hvortil uvillige af Retten paa deres Bekostning udnævnte Mænd maatte ansætte det Tab, som Hovedcitanten har lidt derved, at Mælkekørselen har været frataget ham fra den 6 September 1908 til den 1 Maj 1909, dog ikke udover 338 Kr. 57 Øre, med Renter 5 pCt. p. a. af det førstnævnte Beløb fra den 22 Oktober 1908 og af det sidstnævnte Beløb fra den 8 September 1910, indtil Betaling sker. I Procesomkostninger betale Kontracitanterne derhos 100 Kr. til Hovedcitanten. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 27 Januar 1913: Kontra-appellanten, Gaardejer Laurids Hansen, bør til Hovedappellanterne, Interessentskabet Janderup Andelsmejeri, betale 45 Kroner tilligemed Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 9 December 1908, indtil Betaling sker. Hovedappellanterne bør for Kontraappellantens Tiltale i denne Sag fri at være. I Procesomkostninger for begge Retter betaler Kontraappallanten til Hovedappellanterne 100 Kr. Til Ribe Amts Fattigkasse bøde Sagførerne Jørgen Petersen og Niels Jensen henholdsvis 60 Kr. og 40 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter de foreliggende i den indankede Dom ommeldte Op-lysninger er der ikke Føje til at antage, at det har været Meningen med Vedtagelsen af den ny Køreplan for »Markturen« at foretage nogen Forandring i den i lange Tider bestaaende, Appellanten bekendte Tilstand, hvorefter Mælken skulde afhentes paa Nielsens Gaard, og Saadant kan navnlig ikke støttes paa det i Køreplanen brugte Udtryk »køre om efter«, der sprogligt ikke indeholder nogen Vejledning med Hensyn til, om Mælken skal modtages ved selve Gaarden eller ved Vejen.

Da Appellanten nu ikke ved Overtagelsen af den paagældende Kørselsforpligtelse har for Nielsens Vedkommende betinget sig nogen Forandring i den hidtidige Ordning, maa det ved

Dommen antagne Resultat med Hensyn til Sagens Hovedgenstand billiges, og Dommen, hvis øvrige Bestemmelser ligeledes tiltrædes, vil saaledes efter Indstævntes Paastand i det Hele være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at tilsvare Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Gaardejer Lavrids Hansen, til Indstævnte, Interessentskabet Janderup Andelsmejeri, med 300 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Efter at Kontraappellanten, Gaardejer Laurids Hansen af Hannevang, ved en den 3 Februar 1908 afholdt Licitation over Mælkekørsel til Hovedappellanterne, Janderup Andelsmejeri, for Aaret fra 1 Maj s. A. til 1 Maj 1909 var blevet lavestbydende med 520 Kr. for den saakaldte »Markture«, om hvilken det i den af Mejeriets Bestyrelse i Forbindelse med et Udvalg af Interessenter udarbejdede Køreplan hedder:

»Vognen kører hele Aaret til Niels Kr. Madsen og forbi Søren Kristensens Sted, forbi Andreas Nielsen og om gennem Lergraven, forbi Niels B. Olesen og til Landevejen. Severin Højberg og Kr. Olufsen bringe deres Mælk til Vejen, der gaar i Syd efter P. Holm. Laurids Olesen og Mads J. Hansen bringe deres Mælk til Vej gennem Lergraven. Vognen medtager P. Holms og H. N. Frandsens Mælk og kører mod Syd efter Karl Jacobsens, om efter Niels A. Nielsens, Niels P. Frandsens og P. Møllers Mælk, derfra op og medtager Møller Torben Iversens og Klaus J. Klausens Mælk til Mejeriet«,

og efter at Mejeriets Bestyrelse havde approberet dette Bud, underskrev Kontraappellanten under 6 Februar 1908 en Paategning paa de ved Licitationen gældende Konditioner, i hvilken Paategning han erkendte for en Betaling af 520 Kr. at have overtaget »Markturen« efter Konditionerne for et Aar fra 1 Maj 1908. I bemeldte Konditioner var det bl. a. bestemt, at den, der paatog sig Køreturen, skulde følge de Veje, der var bestemte i Køreplanen, at Betalingen for Kørselen skulde ydes sammen med de maanedlige Udbetalinger med en Trettendedel hver Gang, og at Mejeriets Bestyrelse, hvis Mælkekusken ikke kunde eller vilde opfylde sine Forpligtelser, var berettiget til at leje en Anden til at udføre Kørselen for hans Regning. Kontraappellanten, der paabegyndte Mælkekørselen den 1 Maj 1908, undlod i de første Dage at afhente fornævnte Niels A. Nielsens Mælk paa dennes Gaard, men efter nogle Forhandlinger med Nielsen, om hvilke Forhandlingers

Indhold der ikke foreligger nærmere Oplysninger, afhentede Kontraappellantent Nielsens Mælk paa dennes Gaard, der er beliggende ved en privat Vej i en Afstand af ca. 120 Alen fra den i Køreplanen foreskrevne Hovedrute, og fortsatte hermed til den 1 September 1908; men da han fra dette Tidspunkt vægrede sig ved at hente Nielsens Mælk paa dennes Gaard og overfor en til ham den 4 September s. A. rettet Beskikkelse fastholdt sin Vægning, idet han kun vilde medtage Mælken, naar denne bragtes ud til den Vej, som han paa sin Rute passerede, antog Hovedappellanterne en Anden til for Tiden fra 6 September s. A. til 1 Maj 1909 at udføre »Markturen« for et Vederlag af 405 Kr. og gav Kontraappellantent Meddelelse derom.

Under nærværende fra Øster og Vester Herreders ordinære Ret indankede Sag har Kontraappellantent derefter under Anbringende af, at Hovedappellanterne have været uberettigede til at hindre ham i at udføre Mælkekørselen, i første Instans søgt Hovedappellanterne til Betaling af 40 Kr. for 4 Ugers Perioden fra 21 August 1908 til 18 September s. A. tilligemed Renter deraf 5 pCt. p. a. fra Forligsindkaldelsens Dato den 22 Oktober 1908, indtil Betaling sker, hvorhos han under et Kontinuationssøgsmaal har paastaet Hovedappellanterne tilpligtede at betale ham det ham for Tiden fra 18 September 1908 til 1 Maj 1909 efter Kontrakten med Mejeriet tilkommende Vederlag, 320 Kr., tilligemed Renter deraf 5 pCt. p. a. fra Kontinuationsforligsindkaldelsens Dato, den 8 September 1910, indtil Betaling sker. Idet Hovedappellanterne have anbragt, at de paa Grund af Kontraappellantens Vægning ved at afhente Niels A. Nielsens Mælk have været berettigede til at lade Mælkekørselen udføre af en Anden, og at Kontraappellantent derfor kun har Krav paa Betaling for Tiden indtil den 5 September 1908, have de paastaet sig frifundne for Kontraappellantens Tiltale mod Betaling af 21 Kr. 43 Øre, der udgør Vederlag for Tiden fra den 21 August 1908 til nysnævnte Dato, og derhos under et Kontrasøgsmaal paastaet Kontraappellantent tilpligtet at betale dem Differencen mellem fornævnte 405 Kr. og det Beløb, 338 Kr. 57 Øre, der vilde have tilkommet Kontraappellantent for Tiden efter den 5 September 1908, altsaa 66 Kr. 43 Øre, eller, med Fradrag af Kontraappellantens Tilgodehavende, 21 Kr. 43 Øre, til Rest 45 Kr. tilligemed Renter deraf 5 pCt. p. a. fra Kontraforligsklagens Dato, den 9 December 1908, indtil Betaling sker. Ved Underrettsdommen er Kontraappellantent overensstemmende med sin derom nedlagte Paastand frifunden for Hovedappellanternes Tiltale, hvorimod disse ere tilpligtede at betale Kontraappellantent dels det fornævnte Beløb, 21 Kr. 43 Øre, dels et saadant Beløb, hvortil uvildige af Retten paa deres Bekostning udmeldte Mænd maatte ansætte det Tab, som Kontraappellantent har lidt derved, at Mælkekørselen har været ham frataget fra den 6 September 1908 til den 1 Maj 1909, dog ikke udover 338 Kr. 57 Øre, tilligemed Renter 5 pCt. p. a. af det førstnævnte Beløb fra den 22 Oktober 1908 og af det sidstnævnte Beløb fra den 8 September 1910, indtil Betaling sker, hvorhos de ere tilpligtede at betale ham Processens Omkostninger i første Instans med 100 Kr. Sagen er nu af begge Parter indanket her for Retten, hvor de have gentaget deres i første Instans nedlagte Paastande.

Det er under Sagen uomtvistet, at Nielsens Mælk i over 20 Aar

er bleven afhentet paa hans Gaard, og efter de under Sagen foreliggende Oplysninger maa der gaas ud fra, at det ved Udarbejdelsen af den for Kontraappellantens Mælketur gældende Køreplan ikke har været tilsigtet at foretage nogen Forandring heri. Kontraappellanten har imidlertid til Støtte for sin Vægning ved at køre ind til Nielsens Gaard efter Mælken gjort gældende, at Køreplanen ved at paalægge Mælkekusken at køre »om efter« Mælken ikke paalægger ham nogen Pligt i nævnte Henseende, men derimod kun en Pligt til at modtage Mælken, naar denne er hensat ved den i Køreplanen foreskrevne Vejroute. I saa Henseende gaar Kontraappellantens Fremstilling nærmere ud paa, at en Pligt til at køre ind til de forskellige Interessenters Ejendomme efter Mælken, i Lighed med, hvad der har været Tilfældet efter de ældre Køreplaner, kun paahviler ham, hvor saadant udtrykkeligt er foreskrevet i Køreplanen, f. Eks. ved Udtrykket »køre til« eller paa anden utvetydig Maade, og at han følgelig, efter at det i de tidligere Køreplaner for Nielsens Vedkommende benyttede Udtryk »gaa til« i den for hans Mælkekørsel gældende Køreplan er ombyttet med Udtrykket »køre om efter«, ikke har nogen Pligt til at afhente Mælken paa selve Gaarden.

Der findes imidlertid at maatte gives Hovedappellanterne Medhold i, at Udtrykket »køre om efter Niels A. Nielsens Mælk« baade i og for sig og set i Sammenhæng med Køreplanens øvrige Indhold naturlig maa forstaaes som gaaende ud paa at paalægge Kontraappellanten en Pligt til at afhente Mælken paa Gaarden, en Forstaaelse, der ikke kan anses afkræftet ved de under Sagen af en Række Vidner afgivne Forklaringer eller ved de under Sagen iøvrigt foreliggende Oplysninger. Men herefter findes Kontraappellanten at have savnet Føje til, som sket, at vægre sig ved fremdeles at afhente Mælken paa Gaarden, og idet han som Følge heraf ikke kan have Krav paa Betaling for Mælkekørsel for et længere Tidsrum end det, hvori han har besørget Kørselen, ville Hovedappellanterne af de af ham indsogte Beløb alene kunne tilpligtes at betale ham 21 Kr. 43 Øre. Idet Hovedappellanterne derhos efter Konditionernes foran angivne Indhold have været berettigede til paa Grund af Kontraappellantens Vægning at antage en anden Mand til for Kontraappellantens Regning at udføre Mælkekørselen for Resten af Perioden, vil Kontraappellanten, der ikke har oplyst noget til Støtte for et af ham fremsat Anbringende om, at Hovedappellanterne kunde have faaet Kørselen for Resten af Perioden udført for et mindre Vederlag end 405 Kr., være pligtig at betale Hovedappellanterne dette Beløb med Fradrag af det Beløb, 338 Kr. 57 Øre, der for samme Tidsrum vilde have tilkommet ham, saafremt han havde fortsat med Mælkekørselen. Idet der i det Hovedappellanterne herefter tilkommende Beløb, 66 Kr. 43 Øre, vil være at fradrage fornævnte 21 Kr. 43 Øre, vil Kontraappellanten følgelig være at tilpligte at betale Hovedappellanterne 45 Kroner tilligemed Renter deraf som

Færdig fra Trykkeriet den 20 Maj 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 18.

Fredag den 1 Maj.

paastaet, medens Hovedappellanterne ville være at frifinde for Kontraappellantens Tiltale i denne Sag.

Efter Omstændighederne findes Kontraappellanten at burde godtgøre Hovedappellanterne Processens Omkostninger for begge Retter med 100 Kr.

Det kan ikke billiges, at de med Underretsakten fulgte Bilag, forsaavidt de bestaa i andet end Indlæg, ere sammenhæftede med Indlægene i Stedet for, at de overensstemmende med § 4 i Lov 19 December 1903 burde have fulgt Akten særskilt.

For utilbørlig at have opholdt Sagen ville Sagførerne Jørgen Pedersen og Niels Jensen, begge i Varde, der i første Instans have ført Sagen henholdsvis for Kontraappellanten og for Hovedappellanterne, i Medfør af Frdn. 16 Januar 1828 § 14 være at anse med Bøder til Ribe Amts Fattigkasse af henholdsvis 60 Kr. og 40 Kr.

I Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Nr. 1. Det permanente Whisky Udvalg (Henriques)

mod

Vinhandler Carl Becker (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet, om der ved Domstolene kan finde Vidneførsel Sted til Brug under en for Voldgiftsmænd verserende Tvist.

Sø- og Handelsrettens Kendelse af 1 Februar 1913: Den begærte Vidneførsel vil ikke kunne tilstedes.

Højesterets Dom.

Hverken Lovgivningens almindelige Regler om Vidneafhøring og Vidnepligt eller de for enkelte Arter af Voldgiftssager i saa Henseende givne Lovbestemmelser kunne antages at være til

Hinder for, at der ved Domstolene finder Vidneførsel Sted til Brug under en for Voldgiftsmænd verserende Tvist som den i den indankede Kendelse omtalte. Da Sø- og Handelsrettens Vægning ved at fremme den paastævnte Vidnesag heller ikke af andre Grunde kan anses berettiget, vil Sagen i Overensstemmelse med Appellantens Paastand være at hjemvise til yderligere Behandling ved nævnte Ret, efter at den er sat i den Stand, hvori den befandtes ved Optagelsen den 24 Januar 1913.

Processens Omkostninger for Højesteret ville være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Denne Sag bør paany foretages ved Sø- og Handelsretten til Fremme af den begærede Vidneførsel. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves.

.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved en Overenskomst af 2 April 1912 forpligtede Vidneindstævnte, Vinhandler Carl Becker, ligesom en Række andre Vinhandlere sig bl. a. til hverken direkte eller indirekte at videreforhandle Whisky for en mindre Pris end 1 Kr. 65 Øre pr. Flaske en gros og 2 Kr. pr. Flaske en detail. Overtrædelse af denne eller visse andre i Overenskomsten stipulerede Betingelser skulde medføre en Bøde paa 2000 Kr. Der nedsattes et permanent Udvalg til at modtage og undersøge Klager over Undersalg eller anden Misligholdelse af Overenskomsten og til under Appel til Bestyrelsen af Vinhandlerforeningen og Vinsektionen, som skulde være sidste Instans, at træffe Afgørelse, om der forelaa Overtrædelse medførende den fornævnte Bøde. Det hed i Overenskomsten:

»Saafremt det permanente Udvalg ikke kan komme til Klarhed over en Klages Berettigelse, kan det til dette Øjemed som Sagsøger indbringe Sagen for Sø- og Handelsretten i København som vedtaget Værneting saavel for Københavns som Provinsernes Vedkommende, for at Sagen dér kan oplyses ved de sædvanlige Bevismidler. Saa snart disse foreligge, skal Sagen hæves ved Retten og Afgørelsen træffes af Udvalget som ovenfor nævnt«.

I September Maaned f. A. indkom der til Udvalget en Klage fra Vinhandler August Andersen, hvori denne sigtede Vidneindstævnte for gennem Hr. V. Jensen, Ingerslevsgade 128, at have solgt Whisky til Underpris. Da Udvalget ikke kunde komme til Klarhed over Klagens Berettigelse, har det under nærværende Vidnesag indstævnet Vidneindstævnte her til Retten for at høre Vidner afhørte. Det er Meningen at afhøre en Agent Koppel, som skal have solgt Whiskyen til Klageren for Underpris paa Urtekræmmer Jensens Vegne, at afhøre Urtekræmmer Jensen navnlig om, hos hvem han har købt denne Whisky og til hvilken Pris, og om han eventuelt har faaet Prislettelser i Form

af Foræringer, Penge, Varer, Overpris paa sine Varer eller Lignende, og endelig at afhøre en Urtekræmmer Nielsen, om han har købt Whisky hos Vidneindstævnte og til hvilken Pris, om han har faaet Prislettelser, og om han har solgt til Urtekræmmer Jensen og til hvilken Pris. Det synes, at ingen af de 3 nævnte Personer have villet give Forklaring til Whiskyudvalget, til hvem de jo heller ikke for deres Vedkommende staa i noget kontraktligt Forhold.

Vidneindstævnte har nægtet at have solgt saadanne Varer til Underpris, og Whiskyudvalget har ikke nærmere oplyst under Sagen, hvorpaa det bygger de Formeninger, som have fundet Udtryk i Vidnespørgsmaalene.

Da Lovreglerne om Vidneafhøring og Vidnepligt næppe kan forudsættes at paalægge Landets Borgere Pligt til at give Møde som Vidner og Domstolene Pligt til at træde i Virksomhed i alle Tilfælde, hvor private Voldgiftsmænd ønske en Mand afhørt om Et eller Andet, vil den begærte Vidneførsel allerede herfor ikke kunne tilstedes.

Mandag den 4 Maj.

Nr. 57. **Aalborg Kommunalbestyrelse** paa Aalborg Kommunes Vegne (Liebe)

mod

Aktieselskabet Det danske Gaskompagni ved dets Generaldirektør **Alf. Edwards** (Hansen),

betræffende Spørgsmaalet om Omfanget af Appellantens Forpligtelse ved Overtagelse af Aalborg Gasværk.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 3 November 1913: De Indstævnte, Aalborg Kommune, bør til Citanterne, Aktieselskabet Det danske Gaskompagni af Frederiksberg, betale 46,902 Kr. 52 Øre tilligemed Rente heraf 5 pCt. p. a. fra den 1 Januar 1911 til den 6 August 1912 og derefter 6 pCt. p. a., indtil Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakendelse og i Henhold til de under denne Del af Sagen i den indankede Dom anførte Grunde vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Aalborg Kommunalbestyrelse paa Aalborg Kommunes Vegne, til Indstævnte, Aktieselskabet Det danske Gaskompagni ved dets Generaldirektør Alf. Edwards, med 400 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved en den 27 Februar og 18 Marts 1886 underskreven Kontrakt mellem Citanterne, Aktieselskabet Det danske Gaskompagni af Frederiksberg, og de Indstævnte, Aalborg Kommune, blev den Citanterne hidindtil tillagte Eneret til at forsyne og belyse Aalborg By med Gas fornyet til at gælde for et Tidsrum af 25 Aar fra den 1 Januar 1886 at regne. I Kontrakten var det bl. a. bestemt, at efter Udløbet af den ovennævnte Periode af 25 Aar, altsaa den 1 Januar 1911, skulde Aalborg Kommune være berettiget til, efter med 1 Aars Varsel at have underrettet Citanterne derom, at erholde overdraget til Ejendom »Aalborg Gasværk med alle dertil hørende Bygninger, Inventar, Beholdninger af Kul og andre Materialier og Apparater og Tilbehør« samt Kompagniets Ret til en Plads ved Havnen, eventuelt efter en af uvildige Mænd, der skulde vælges paa nærmere angiven Maade, foretagen Vurdering, saaledes at Vurderingssummen vilde være at udbetale kontant senest 1 Aar efter, at Overdragelsen havde fundet Sted, med 5 pCt. aarlig Rente til Betalingsdagen.

Da de Indstævnte ønskede ved Udløbet af de i Kontrakten ommeldte 25 Aar at overtage Gasværket, blev der mellem Parterne indledet Forhandlinger om Foretagelsen af den fornødne Vurdering, men under disse Forhandlinger viste det sig, at der herskede Uoverensstemmelse angaaende Udstrækningen af de Indstævntes Overtagelsespligt, idet de Indstævnte vægrede sig ved at overtage de »Husledninger«, der af Citanterne var gratis indlagt hos private Forbrugere af Gas, samt endvidere nogle enkelte særlige, ligeledes gratis foretagne Installationer og endelig forskellige af Citanterne til Forbrugere udlejede eller udlaante Gasovne og Gasapparater, med Hensyn til hvilke Dele de gjorde gældende, at ingen af dem kunde henføres under de i Kontrakten benyttede ovenfor citerede Udtryk.

Efter at de Indstævnte dernæst have pr. 1 Januar 1911 overtaget Gasværket, have Citanterne — der have anbragt, at Kontrakten maa forstaas saaledes, at der til Gasværket hører alt, hvad der benyttes i Forbindelse med Forretningen til at producere og sælge Gas, og at samtlige de omtvistede Dele henhøre herunder — under nærværende her ved Retten som vedtaget Værneting anlagte Sag paastaet de Indstævnte tilpligtede at betale bemeldte Dele — der under den foretagne Vurderingsforretning ere ansatte til en Værdi af henholdsvis 32,603 Kr.

7 Øre, 6527 Kr. 52 Øre og 13926 Kr. — med tilsammen 53,056 Kr. 59 Øre tilligemed Rente heraf 5 pCt. p. a. fra den 1 Januar 1911 til Forligsklagens Dato, den 6 August 1912, og derefter 6 pCt. p. a., indtil Betaling sker.

De Indstævnte have paastaaet sig frifundne, hvorhos de have nedlagt forskellige subsidiære Paastande.

Hvad nu først angaar »Husledningerne« (o: i alt Væsentlig den Del af Gasledningerne, der strækker sig fra Ydersiden af vedkommende Ejendoms Mur og ind til Gasmaalerne), have de Indstævnte gjort gældende, at disse Ledninger ved deres Indlæggelse i de paagældende Ejendomme ere blevne Tilbehør til Bygningerne og derfor ikke kunne anses for Tilbehør til Gasværket. De have derhos anført, at dette maa gælde ogsaa i de Tilfælde, hvor Ejerne ved en desangaaende udstedt Deklaration have udtalt, at Ledningerne vedblive at være Gasværkets Ejendom, hvorved de særlig have anbragt, at Retsvirkningen af en saadan Deklaration i hvert Fald maa bortfalde, naar Ejendommen skifter Ejer, hvad mange af de Ejendomme, for hvis Vedkommende der er udstedt saadan Deklaration, have gjort. Endelig have de med Hensyn til Spørgsmaalet om Ledningernes Værdi hævdet, at Amortisationen burde være beregnet fra og med selve Anlægsaaet i Stedet for, som i Vurderingsforretningen sket, først fra det paafølgende Aar.

Da der imidlertid findes at maatte gives Citanterne Medhold i, at »Husledningerne« maa ikke mindre end det udenfor Husene værende Ledningsnet anses for henhørende til Udøvelsen af den for Gasværket drevne Virksomhed, og i, at disse Ledninger derfor maa betragtes som Tilbehør til Gasværket som saadant, maa det statueres, at disse Ledninger ere indbefattede under de Indstævntes Overtagelsespligt, hvilken Pligt dog paa den anden Side findes ikke at kunne udstrækkes til andre end de Husledninger, for hvis Vedkommende det efter det Foreliggende maa antages, at de efter Indlæggelsen i de respektive Ejendomme ere forblevne Citanternes Ejendomsret undergivne. De Indstævnte ville saaledes være at tilpligte at betale Værdien af disse sidst-ommeldte Ledninger, saaledes som denne Værdi er udfunden ved den stedfundne Vurdering — hvorved bemærkes, at der under Hensyn til, at de Indstævnte ikke have modsagt Citanternes Anbringende om, at det ikke er Coutume at fradrage Noget for det Aar, i hvilket Anlægget har fundet Sted, ikke findes tilstrækkelig Føje til at fravige den i Vurderingsforretningen benyttede Amortisationsberegning — efter det Oplyste ialt 26,449 Kr.

Hvad dernæst angaar de ovennævnte særlige Installationer, drejer Sagen sig om Installationer, foretagne i Henhold til specielle Kontrakter med Aalborg Teater, Aalborg Varieté, Klubhaven og Aalborg Haandværkerforening, hvorefter Citanterne de paagældende Steder gratis have indlagt de fornødne Ledninger og endvidere gratis have leveret og opsat Lamper og andre til Gasforsyningen hørende Genstande, alt mod Forbehold af Ejendomsretten til Sagerne.

De Indstævnte have nu med Hensyn til den Del af Installationerne, der er egentlige »Husledninger«, gjort de samme Betragtninger gældende som ovenfor nævnt, hvorhos de med Hensyn til den øvrige Del af Installationerne — indvendige Ledninger, Gaslamper etc. —

have anført, at heller ikke denne Del kan henføres under Gasværkets naturlige Tilbehør.

Efter de vide, foran citerede Udtryk i Kontrakten af 1886 findes det imidlertid, at ikke blot »Husledningerne« men ogsaa de øvrige Dele af Installationerne ville være at overtage af de Indstævnte, der maa antages stadig at benytte sig af disse Installationer til at forsyne de 4 nævnte Etablissementer med Gas, hvorfor de Indstævnte ville have at betale de paastaaede 6527 Kr. 52 Øre.

Med Hensyn endelig til det for udlejede Gasovne og udlejede eller udlaante Gasapparater indtalte Beløb have de Indstævnte gjort gældende, at denne Side af Citanternes Virksomhed maa være Gasværket som saadant uvedkommende, og at de derfor heller ikke kunne være pligtige at overtage bemeldte Ovne og Apparater som Tilbehør til Værket.

Heller ikke heri findes der imidlertid efter de oftnævnte vide Udtryk i Kontrakten af 1886 at kunne gives de Indstævnte Medhold, saa meget mindre som ogsaa disse Ovne og Apparater maa antages at benyttes ved de Indstævntes Levering af Gas. De Indstævnte ville derfor ogsaa have at overtage disse Ovne og Apparater og for dem i Overensstemmelse med Vurderingsforretningen at betale de paastaaede 13,926 Kr.

I Henhold til alt Foranførte ville de Indstævnte være at tilpligte at betale Citanterne 26,449 Kr. + 6527 Kr. 52 Øre + 13,926 Kr. eller ialt 46,902 Kr. 52 Øre tilligemed Renter heraf som paastaet.

Sagens Omkostninger, som Parterne gensidig have paastaet sig tillagte hos hinanden, findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Tirsdag den 5 Maj.

Nr. 143. Højesteretsagfører Liebe

mod

Rasmus Kristian Martin Erik Leutenant Petersen
(Def. Bache),

der tiltales for Rømning.

Sø- og Handelsrettens Dom af 26 November 1913: Tiltalte Rasmus Kristian Martin Erik Leutenant Petersen bør straffes med simpelt Fængsel i 14 Dage og betale Sagens Omkostninger til det Offentlige. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Da Tiltalte ifølge den Stilling, han indtog paa det paagældende Skib, ikke i Sølovens Forstand — jfr. Sølovens § 108 —

kan anses at have hørt til »det egentlige Skibsmandskab«, findes det betænkeligt at henføre hans i den indankede Dom ommeldte Forhold under Sølovens § 298, der alene foreskriver Straf for Rømning af »Mandskabet«. Ej heller kan en analogisk Anvendelse af denne Lovbestemmelse være tilstedelig i nærværende Tilfælde, saa meget mindre som de særlige Regler om Rømning, der gives i Sølovens §§ 106 og 107, ved selve Indholdet af Sølovens § 108 maa anses udelukkede fra at finde Anvendelse paa Personer, der ikke høre til det egentlige Skibsmandskab.

Tiltalte vil herefter være at frifinde, hvorhos Sagens Omkostninger ville være at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Tiltalte, Rasmus Christian Martin Erik Leutenant Petersen, bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger, derunder i Salarium for Højesteret til Højesteretssagførerne Liebe og Bache 50 Kroner til hver, udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under denne Sag tiltales Rasmus Kristian Martin Erik Leutenant Petersen, der er født den 23 December 1884 og ikke er tidligere straffet, for Rømning, og er det ved hans egen med det iøvrigt Oplyste stemmende Tilstaaelse godtgjort, at han, som den 24 April 1912 lod sig forhyre som Opvasker paa ubestemt Tid med den Det forenede Dampskibsselskab tilhørende Dampner »C. F. Tietgen«, og som gjorde Tjeneste som saadan paa Rejsen herfra til New York, uden Tilladelse hemmeligt har forladt Skibet den 12 Maj s. A., medens dette laa i Havnen ved sidstnævnte By, idet han tænkte sig at kunne skaffe sig en bedre Løvevej i Amerika.

Tiltalte, som ikke tidligere havde faret til Søs, hans Livsstilling i Land var Skotøjsarbejder, har ombord kun gjort Tjeneste som Opvasker, men ikke udført noget egentligt Skibsarbejde. Han var dog opført paa Sikkerhedsrullen som hørende til en af Baadene og til en af Sprøjterne og har deltaget saavel i Brand- som i Baadmanøvrer. Han var som alle de andre til Restaurationspersonalet hørende forhyret af Rederiet, idet han ligesom Fyrbødere og Matroser paa Dampskibsselskabets Forhyringskontor havde underskrevet de »Forhyringsregler«, som i dette Tilfælde gør Tjeneste som Forhyringskontrakt, uden at han dog vil være bleven gjort bekendt med eller være bleven klar over Indholdet af disse Regler. Han var derhos senere bleven opført paa Skibets Bemandingsliste og paamønstreret Skibet af Mønstringsbestyreren, ligesom han var forsynet med Søfartsbog og efter Rederiets Formening ogsaa med Afregningsbog, hvilken sidste han dog selv mener ikke at have modtaget.

Efter Tiltaltes egen Forklaring er han, da han forlod Skibet, gaaet

ud fra, at dette var ulovligt og noget, som vilde kunne paadrage ham Straf.

Under Sagen har det Spørgsmaal været gjort til Genstand for nærmere Drøftelse, hvorvidt et Skibs Restaurationspersonale, der ikke deltager i det egentlige Skibsarbejde, falder ind under Sølovens § 298 i Tilfælde af, at Vedkommende uden Tilladelse forlader Skibet for ikke at vende tilbage.

Naar imidlertid de Vedkommende, saaledes som Sigtede i nærværende Tilfælde, ere forhyrede paa samme Maade som Skibets øvrige Besætning, optagne paa Bemandingslisten og paamønstrede Skibet, maa Retten anse dem som knyttede til Skibet paa en saadan Maade, at de, naar de uden Tilladelse forlade det, rammes af den fornævnte Straffebestemmelse.

Tiltalte vil derfor være at anse efter Sølovens § 298 med en Straf, der findes at burde bestemmes til simpelt Fængsel i 14 Dage, og have at betale Sagens Omkostninger til det Offentlige.

Nr. 121. Højesteretssagfører Liebe

m o d

Theodor Emil Martens (Def. Dietrichson),

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Roskilde Købstads Ekstrarets Dom af 31 Marts 1913: Tiltalte, Detailhandler Theodor Emil Martens, Roskilde, bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 6 Maaneder og betale Aktionsomkostningerne, derunder i Salær til Aktor og Defensor, Sagførerne Jac. P. Nielsen og N. C. P. Petersen, henholdsvis 20 Kr. og 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 9 Juli 1913: Tiltalte Theodor Emil Martens bør straffes med Forbedringshusarbejde i et Aar. I Henseende til Aktionens Omkostninger bør Underrettsdommen ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Alfred Christensen og H. H. Schmidt, betaler Tiltalte 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne vil Dommen være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at kunne forkortes til 8 Maaneder.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 8 Maaneder. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Theodor Emil Martens til Højesteretssagførerne Liebe og Dietrichson 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Roskilde Købstads Ekstraret hertil indankede Sag er Detailhandler Theodor Emil Martens, der er født den 30 Januar 1862, og som ikke er funden tidligere tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Efter at Ekviperingshandler Sponholtz en Aarrække havde haft Bopæl i en Ejendom omtrent lige overfor den Ejendom i Roskilde, hvor Tiltalte bor og driver Forretning, fraflyttede han Oktober 1910 Ejendommen, men April Flyttedag 1912 tog han paany Bopæl samme-steds. Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det nu anses tilstrækkelig godtgjort, at han i Løbet af den sidste Maanedes Tid eller de to sidste Maaneder før Oktober Flyttedag 1910 og derefter paany i Tidsrummet fra April Flyttedag 1912 og indtil Juleaftensdag s. A. har gjort Sponholtz' Datter, Hilma Fanchon Sylvia Sponholtz, til Genstand for uterlig Behandling, saaledes at han til at begynde med alene befølte hende udenpaa Klæderne, men i det ovenfor sidstommeldte Tidsrum efterhaanden gik over til at beføle hende paa det blotte Legeme, ned ad Laarene og paa Kønssdelene, ligesom han og hun flere Gange gensidig befølte hinandens Kønssdele, og desuden har han i samme Tidsrum — efter hans Forklaring vel en halv Snes Gange — haft legemlig Omgang med hende ved staaende at føre sit mandlige Lem ind i hendes Kønssdele, hvor han foretog Samlejebevægelser og derved opnaaede, at Sæden gik fra ham, hvorved han dog bestandig vil have sørget for at trække Lemmet bort, inden Sædafgang fandt Sted, for saaledes at hindre, at hun blev frugt-sommelig.

Om Hilma Sponholtz er det oplyst, at hun, der er født den 14 Maj 1893, lige fra sin Fødsel har været aandelig defekt, og i en af Retslægeraadet til Brug under Sagen afgiven Erklæring er det af Raadet udtalt, at hun er saa aandssvag, at hun i de Tilfælde, hvor Tiltalte har foretaget sine Handlinger overfor hende, maa siges at have be-fundet sig i en Tilstand, hvor Brugen af hendes frie Villie har været hende betagen.

Tiltalte, der under de optagne Forhør har erkendt, at det er ham, der fra første Færd har gjort Tilnærmelser overfor Hilma, har under disse Forhør videre forklaret, at han har været paa det Rene med, at Hilma var aandssvag, og det i en saadan Grad, at hun kun kunde be-tragtes som et Redskab for ham ved de Lejligheder, hvor han har

gjort hende til Genstand for uterlig Behandling, i hvilken Forbindelse han yderligere har forklaret, at Hilma vel selv ved enkelte Lejligheder, hvor han har haft fat paa hende, har opknappet sine Benklæder, men at hun heller ikke da selvstændig har udvist nogen Virksomhed i deres gensidige Forhold, idet Sagen ogsaa kan have forholdt sig saaledes, at hun har opknappet sine Benklæder, fordi han har sagt til hende om at gøre det. Han har derhos forklaret, at man som Helhed vel nok maa sige, at Hilma efter sin Tilstand ikke har haft fri Villie eller selvstændig Bestemmelse, saaledes som ellers Personer paa hendes Alderstrin, samt at han ikke kan udsige noget om, hvorvidt hun har haft Kendskab til kønslige Forhold eller vidst Besked om, hvorledes kønslig Omgang mellem Mand og Kvinde foregaar. Efter at Aktionsordren var udfærdiget, har Tiltalte imidlertid i en af hans Defensor for Underretten fremlagt Erklæring udtalt, at Hilma i flere af de Tilfælde, hvor han havde Samleje med hende, har været den, der begyndte Tilnærmelserne, hvorefter Samlejet fandt Sted paa hendes Tilskyndelse, samt at Hilma fra første Færd har været fuldt paa det Rene med Samlejets Betydning og overfor ham har ladet falde Ytringer, der gik ud paa, at hun godt vidste, at det var gennem Samleje, at Kvinder fik Børn. Under et paa Overrettens Foranledning optaget Reassumptionsforhør har Tiltalte paa Forehold af, at det i denne Skrivelse anførte ikke stemmer med de af ham i Sagen afgivne Forklaringer, gjort gældende, at medens han under Forhøret sad arresteret, var han saa opreven og betagen af den Stilling, hvori han befandt sig, at han mener at have udtalt sig anderledes, end Sagen i Virkeligheden forholdt sig, og at han har sagt Ja til Andet og Mere, end han virkelig var skyldig i. Under Reassumptionsforhøret har han derhos fastholdt Rigtigheden af, hvad der i Erklæringen udtales om Hilmas Forstaaelse af Forholdet, hvorhos han har gjort gældende, at hun formentlig ikke kan anses for ganske abnorm, og i saa Henseende henvist til, at hun ofte er kommen i hans Butik for at hente en Mængde forskellige Varer og saaledes har kunnet huske og gengive en hende givne Besked paa Indkøb af forskellige Ting.

Idet bemærkes, at der intet Hensyn vil kunne tages til det af Tiltalte saaledes senest Fremførte — der er i Strid med hans tidligere, gennem en Række Forhør fastholdte og med det iøvrigt Oplyste samstemmende Forklaringer — vil han for det af ham udviste Forhold være at anse efter Straffelovens § 170 og efter dens § 176, jfr. § 170, med en Straf, der efter Omstændighederne findes passende at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar, og i Overensstemmelse hermed vil Underrettsdommen, ved hvilken Tiltalte er anset efter Straffelovens § 176, jfr. § 170, med Straf af Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 6 Maaneder, være at forandre. I Henseende til Aktionens Omkostninger, som det ved Underrettsdommen er paalagt Tiltalte at udrede, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser desangaaende tiltrædes, derimod være at stadfæste.

Mandag den 11 Maj.

Nr. 27. Restauratør Heinrich Fürst (Møller efter Ordre),

mod

Aktieselskabet »Danske Afholdsfolks Agitations- og Literaturselskab« og Rentier J. D. Draminsky (Bache),

betræffende Spørgsmaalet om Parternes Krav paa hinanden i Henhold til en Lejekontrakt.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 26 Februar 1912: Hovedindstævnte, Rentier J. D. Draminsky, bør for Tiltale af Hovedcitanten, Restauratør Heinrich Fürst, i denne Sag fri at være. Hovedcitanten bør inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse til Kontracitanterne, Aktieselskabet »Danske Afholdsfolks Agitations- og Literaturselskab«, betale 1704 Kroner 89 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra den 18 Januar 1909, til Betaling sker. Iøvrigt bør disse Parter for hinandens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger saavel i Hovedsagen som i Kontrasagen ophæves. At efterkommes under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Ved Transport af 14 Maj 1908 har Hovedappellanten, Restauratør Heinrich Fürst, til forskellige Kreditorer borttransporteret den af ham her under Sagen indtalte Fordring med den nærmere Aftale, at han uanset Transporten har at indtale Fordringen i eget Navn, men til Cessionarernes Fordel og for deres Regning. Under Henvisning hertil have Kontraappellanterne, Aktieselskabet »Danske Afholdsfolks Agitations- og Literaturselskab« og Rentier J. D. Draminsky, efter erhvervet kgl. Bevilling for Højesteret fremsat den nye Indsigelse, at Fürst ikke er rette Sagsøger. Til denne Indsigelse kan der imidlertid allerede efter selve Transportens Indhold intet Hensyn tages.

Iøvrigt gaar den fra Kontraappellanternes Side nedlagte Paa-stand for Højesteret alene ud paa, at den indankede Dom stadfæstes, og at der yderligere tilkendes Selskabet det i Dommen nærmere omtalte Beløb af 1542 Kroner 75 Øre.

Efter de i Sagen foreliggende, tildels efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger maa det antages, at den i Dommen omtalte Strike i Forbindelse med de af Fürst forlangte Forandringer i Byggeplanen har forhalet Hotelbygningens Fuldførelse saa meget, at der ikke endnu i Slutningen af Februar 1908 kunde siges at foreligge nogen kontraktstridig Forsinkelse med Hensyn til denne Bygningens Aflevering, og saameget mindre findes Fürst at have haft Føje [til ved Skrivelsen af 26 Februar 1908] øjeblikkelig at hæve Kontrakten, som han endnu i den sidste Tid forud har deltaget i Forhandlinger med Selskabet om Hotellets Indretning og om flere af ovennævnte For-

andringer, uden at han ses ved nogen Lejlighed at have beklaget sig over sket Forsinkelse.

Idet allerede som Følge heraf Fürsts Tilbage træden fra Kontrakten maa anses for retstridig, vil han have at tilsvare Selskabet et halvt Aars Leje med 12,500 Kroner, som blive at modregne mod hans i Dommen nævnte lige store Krav. Han vil derhos foruden det i Dommen ommeldte Beløb af 1704 Kroner 89 Øre endvidere have at betale Selskabet de ovenfor nævnte 1542 Kroner 75 Øre, hvorved bemærkes, at det ikke er oplyst, at Fürst paa noget Tidspunkt har stillet Forlangende om yderligere Montering. Efter dette Resultat vil Dommen kunne stadfæstes, saaledes at Hovedstolen forhøjes med nævnte Beløb af 1542 Kroner 75 Øre til 3247 Kroner 64 Øre, hvoraf Renter vil være at betale som i Dommen fastsat.

Processens Omkostninger for Højesteret ville være at op hæve.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at den Hovedstol, Hovedappellanten, Restavratør Heinrich Fürst, betaler til Kontraappellanterne, Aktieselskabet »Danske Afholdsfolks Agitations- og Literaturselskab«, bestemmes til 3247 Kroner 64 Øre. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Hovedappellanten 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Møller 300 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Den 20 April 1907 oprettedes der mellem Kontracitanterne, Aktieselskabet »Danske Afholdsfolks Agitations- og Literaturselskab« som Udlejere, Hovedcitanten, Restauratør Heinrich Fürst, som Lejer og Hovedindstævnte, Rentier J. D. Draminsky, som Selvskyldnerkautionist for Udlejernes Forpligtelser efter Kontrakten en Lejekontrakt, hvis Hovedgenstande var dels en saakaldt Forsamlingsbygning, dels et Hotel, begge Dele i de Aktieselskabet tilhørende Ejendomme, Nørrevoldgade Nr. 23 og Linnésgade Nr. 24, kaldet »Harmonien«.

Om Forsamlingsbygningen hedder det i Kontrakten, at dette var den da alt eksisterende Bagbygning til Nørrevoldgade Nr. 23, i hvilken Bagbygning der skulde indrettes en Række Lokaler af nærmere betegnet Art. Dette Arbejde skulde »fremmes hurtigst muligt og i alle Tilfælde være tilendebragt inden Oktober Flyttedag 1907«.

Om »Hotellet« hedder det, at dette skulde være i en ny Bygning, som Ejerne agtede at opføre paa Grunden til Nr. 24 i Linnésgade med Façade til denne Gade og med en Sidefløj, der skulde staa i

Forbindelse med »Forsamlingsbygningen«. Denne Nybygning skulde opføres i Overensstemmelse med nogle vedhæftede Tegninger og indeholde 32 Hotelværelser samt Restaurationslokaler i Stueetagen. I Sidefløjens Kælder skulde indrettes komplet Køkken. Om denne Hotelbygning's Opførelse hedder det i Kontrakten, at den skulde »paabegyndes umiddelbart efter April Flyttedag d. A. [o: 1907] og være tilendebragt saa betids, at den monteret som nedenfor anført kan afleveres Lejeren i fuldt brugbar Stand senest ved Oktober Flyttedag d. A. [o: 1907]«.

Videre indeholder Kontrakten Bestemmelser om Indlæg af Varmeapparater, elektriske Ledninger, Ventilatorer etc.

Medens Lejeren selv skulde sørge for Anskaffelsen af alt Dækketøj, Lagener, Pudevaar, Haandklæder o. l., skulde Udlejerne forsyne det Udlejede med al anden Montering, af hvad Navn nævnes kan, saaledes Bohave, Køkkeninventar, Service m. v.

Videre hedder det:

»For Forsamlingsbygningens Vedkommende har Tiltrædelse alt fundet Sted . . .

Hvis Ejerne ikke senest 1 Juni d. A. [o: 1907] har forsynet de til Forsamlingsbygningen hørende Lokaler, Køkken m. v., med alt, hvad de ifølge Kontrakten ere pligtige at levere, eller de ikke iøvrigt have opfyldt Kontrakten, er Lejeren berettiget til at hæve Kontrakten og at forlange den forudbetalte Leje, 12,500 Kr., skadesløst refunderet, hvorhos hans nedennævnte Forpligtelse til at afgive Halvdelen af sin Lejeindtægt af Lokaler i Forsamlingsbygningen til Ejerne bortfalder.

For Tiden fra Tiltrædelsen til Oktober Flyttedag 1907 svares ingen egentlig Leje, hvorimod Lejeren til Ejerne skal afgive Halvdelen af, hvad han faar ind ved Fremleje af egentlige Lokaler, altsaa ikke Garderobeindtægt, i Forsamlingsbygningen. Det Beløb, Lejeren saaledes har at udrede, erlægges Oktober Flyttedag 1907.

Fra det Tidspunkt, Hotellet i kontraktmæssig Stand stilles til Lejerens Disposition, dog tidligst fra Oktober Flyttedag 1907 at regne, udgør Lejen 25,000 Kr. — Fem og Tyve Tusinde Kroner — om Aaret, stigende fra Oktober Flyttedag 1908 med 1000 — Et Tusind — Kr. aarlig, indtil den har naaet 30,000 — Tredive Tusinde — Kr. aarlig, som altsaa erlægges første Gang for Aaret fra Oktober Flyttedag 1912 til Oktober Flyttedag 1913.

Af Lejen for $\frac{1}{2}$ Aar fra Oktober Flyttedag 1907 til April Flyttedag 1908, 12,500 Kr., er alt erlagt Kr. 5000,00. Resten 7500 — Syv Tusinde Fem Hundrede — Kr. erlægges samtidig med nærværende Kontrakts Underskrift, og derefter betales Lejen kvartalsvis med et Fjerdingaars Leje hver 11 Marts, 11 Juni, 11 September og 11 December, første Gang den 11 December 1907 for $\frac{1}{4}$ Aar fra April Flyttedag 1908, næste Gang den 11 Marts 1908 for $\frac{1}{4}$ Aar til Oktober Flyttedag 1908 og saa fremdeles.

Bortset fra Misligholdelsestilfælde er Lejemaalet fra Ejernes Side uopsigeligt i 10 Aar fra Oktober Flyttedag 1907 at regne, men kan med $\frac{1}{2}$ Aars forud givet Varsel . . .

Fra Lejerens Side kan det med samme Varsel opsiges til at op-høre ved enhver ordinær Flyttedag«.

Kontrakten indeholder derefter en Række detaljerede Bestemmelser om Garderobeforholdene, om Lejerens Ret til Fremleje, om Forbud mod Udskænkning af spirituøse Drikke m. m. m., hvorefter det med Hensyn til Lejeren hedder: »Han er forpligtet til at holde Restaurationen og Hotellet i uafbrudt Drift. Skulde Driften standses i mere end 2 paa hinanden følgende Døgn, betragtes han som havende misligholdt Lejemaalet, medmindre Standsningen har sin Grund i ham utilregnelige Omstændigheder, saasom Strejke, Ildsvaade eller anden »force majeure«.«

Fremdeles hedder det længere henne i Kontrakten saaledes:

»Undlader Lejeren i mere end 2 Dage efter Paakrav at betale nogen forfalden Lejestrækning, eller han overtræder Forbudet mod Udskænkning, Salg o. s. v. af spirituøse Drikkevarer, eller han paa noget andet væsentligt Punkt misligholder Kontrakten, er han pligtig uden Opsigelse eller Varsel at fraflytte det Lejede samt til skadesløst at betale Lejen til den Flyttedag, til hvilken han, da Misligholdelsen fandt Sted, kunde have opsagt Lejemaalet med $\frac{1}{2}$ Aars Varsel. Ejeren kan derhos fordrø ethvert Tab erstattet.«

»Lejeren maa ikke benytte Montering og Service udenfor det Lejede . . .«

»Jeg, Draminsky, forpligter mig endvidere ved min Medunderskrift herunder til som Selvskyldnerkautionist at indestaa for skadesløs Opfyldelse af de Forpligtelser, som Aktieselskabet »Danske Afholdsfolks Agitations- og Literaturselskab« har paataget sig overfor Hr. Heinrich Fürst og da navnlig ogsaa for skadesløs Betaling af de 12,500 Kr., som Lejeren ved Kontraktens Underskrift alt har forudbetalt som Leje i de Tilfælde, hvor Hr. Fürst kan forlange saadan Tilbagebetaling af Aktieselskabet i Henhold til Kontrakten.«

Kontrakten slutter derefter saaledes:

»Forinden Underskriften bemærkes, at nærværende Kontrakt vil være af renskrive i 2 Eksemplarer . . .

For Lejemaalet gælder endnu følgende Vilkaar:

Lejeren skal være berettiget til at drive sin Forretning i »Arbejderforeningen af 1860«, indtil han har afstaaet denne, dog i det længste til Oktober Flyttedag 1907, hvorefter Lejeren, saalænge nærværende Lejemaal bestaar, ikke maa drive nogensomhelst anden Virksomhed end den her omhandlede.

Drikkepenge maa ikke modtages i Hotellet.

Forsaaavdt Afleveringen i kontraktmæssig Stand af de Lokaler, som Ejerne ifølge Kontrakten skulle lade indrette, derunder selvfølgelig Hotellet, maatte blive forsinket paa Grund af Strike eller Lock-out, som berører de Haandværkere, der have paataget sig det paagældende Arbejde, udskydes Forpligtelsen til Aflevering senest ved Oktober Flyttedag d. A. [3: 1907] netop saa lang Tid, som svarer til den Forsinkelse, Arbejdsstandsningen har medført. Sker Aflevering af hvilken som helst Grund efter Oktober Flyttedag 1907, refunderer Ejerne en forholdsmæssig Part af den for Halvaaret fra Oktober Flyttedag 1907 til April Flyttedag 1908 forudbetalte Leje.

Det stemplede Papir er beregnet saaledes . . . tilsammen: Kr. 477.65«.

Hotellet blev ikke færdigt til Oktober Flyttedag 1907, og den 26 Februar 1908 tilskrev Hovedcitanten Aktieselskabet saalydende Brev:

»Ifølge vor Kontrakt af 20 April 1907 angaaende Lokaler m. v. i Selskabets Ejendomme, Nørrevoldgade 23 og Linnésgade 24, skulde nævnte Lokaler m. v. have været afleverede i fuldt færdig Stand senest ved Oktober Flyttedag 1907, eventuelt saa meget senere, som Foretagendets Tilendebringelse maatte blive forsinket ved Striker i de Fag, hvis Haandværkere skulde medvirke ved Udførelsen. Den eneste Strike, som har fundet Sted i det paagældende Tidsrum, er, saa vidt mig bekendt, Striken i Bygningssnedkerfaget, hvorved bemærkes, at det er Selskabets Sag at oplyse, saavel at Striken virkelig har foraarsaget Forsinkelse, som, hvis dette maa besvares bekræftende, hvor mange Dages Forsinkelse, Striken har medført. Denne Strike varede, saavidt jeg ved, fra 2 Maj til 6 September 1907 = 18 Uger. Selv om Striken maatte have forsinket de i Kontrakten ommeldte Arbejders Udførelse i et lige saa langt Tidsrum, som Striken varede — hvad jeg paa ingen Maade kan erkende — er der i alt Fald fra Oktober Flyttedag 1907 til Dato hengaaet over 19 Uger.

Da Hotelbygningen, Linnésgade 24, imidlertid langt fra er færdig til kontraktmæssig Aflevering, og da Mellebygningen, den saakaldte Forsamlingsbygning, ej heller er i komplet Stand, og navnlig ingen kontraktmæssig Aflevering af samme fra Selskabets Side har fundet Sted, kan der formentlig ikke tvistes om, at Selskabet har misligholdt Kontrakten og altsaa er underkastet de for saadant Tilfælde stiplede Vilkaar.

Som det ærede Selskab bekendt maatte jeg for at skaffe de nødvendige Penge til Betaling af de 12,500 Kr., som inden og ved Kontraktens Underskrift skulde præsteres som Forskud paa Leje, laane mig frem. Disse Laan blev kun muliggjorte derved, at jeg kunde forelægge mine Laangivere vor Kontrakt, og ved Udsigten til den Gevinst, som Foretagendet kunde forventes at give, hos dem vække berettiget Forventning om, at jeg vilde se mig i Stand til at afvikle Laanene, Forventninger, som yderligere støttedes ved Selskabets Bestyrelses Forsikringer om, at der bagved Selskabet stod Afholdsfolk i saa stort Antal, at Lokalerne i Forsamlingsbygningen vilde blive meget stærkt benyttede.

Alle disse Forventninger ere blevne skuffede, og nogle af mine største Kreditorer begære nu af mig, at jeg skal forlange Kontrakten hævet, kræve de erlagte 12,500 Kr. tilbagebetalte og fordrer Erstatning for det mig ved Misligholdelsen forvoldte Tab.

Dette Krav er jeg nødt til at bøje mig for, og maa jeg derfor herved opfordre det ærede Selskab til, idet jeg benytter mig af min Ret ifølge Kontrakten, omgaaende at tilstille mig nævnte 12,500 Kr., hvorhos jeg reserverer mig Ret til Erstatning i enhver Henseende og i videste Omfang.

Indtil de 12,500 Kr. ere mig betalte, er det min Agt ikke at standse den delvise Drift af Forretningen i Forsamlingsbygningen, hvad jeg gaar ud fra vil være i det ærede Selskabs Interesse.

Efter Modtagelsen af dette Brev førtes nogle Forhandlinger om mindelig Ordning af Sagen, hvilke imidlertid ikke førte til noget Resultat, hvorefter Hovedcitanten fratraadte endeligt den 1 April 1908 uden at have erlagt de i Kontrakten omhandlede Betalinger pr. Oktober Flyttedag 1907, eller pr. 11 December 1907 og 11 Marts 1908.

Under nærværende efter Hoved- og Kontrastævning procederede Sag har nu Hovedcitanten i Hovedsagen paastaet det ovennævnte Aktieselskab og Hovedindstævnte, Draminsky, tilpligtede in solidum at betale ham 1) den omtalte, af ham forudbetalte Lejesum, 12,500 Kr., og 2) det til Lejekontrakten anvendte af ham til ingen Nytte udredede Stempels Beløb: 477 Kr. 65 Øre, altsaa tilsammen: 12,977 Kr. 65 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra Hovedforligsklagens Dato, den 27 Maj 1908, og Sagens Omkostninger skadesløst.

Kontracitanten og Hovedindstævnte, Draminsky, have principalt paastaet sig frifundne i Hovedsagen med Tillæg af skadesløse Sagsomkostninger samt nedlagt forskellige subsidiære Paastande, hvorhos Kontracitanterne i Kontrasagen have nedlagt en Paastand, der i sin endelige Form gaar ud paa, at Hovedcitanten for Misligholdelse af Lejekontrakten i Overensstemmelse med dennes Indhold tilpligtes at betale $\frac{1}{2}$ Aars Leje med 12,500 Kr., endvidere tilpligtes ligeledes i Overensstemmelse med Kontrakten at betale Halvdelen af hans Indtægt ved Fremleje af Lokaler i Forsamlingsbygningen til 15 Oktober 1907, hvilken Halvdel — der af Hovedcitanten er opgivet til 1542 Kr. 75 Øre — skulde have været betalt til Oktober Flyttedag 1907, men ikke er blevet det, samt Halvdelen af den tilsvarende Indtægt for Tiden fra 15 Oktober 1907 til 1 Marts 1908, hvilken Halvdel af Hovedcitanten er opgivet til 1264 Kr. 76 Øre, samt i Godtgørelse for Inventar, der manglede ved Hovedcitantens Fratræden, saavelsom for Forbrug af Gas og elektrisk Strøm tilsammen 1704 Kr. 89 Øre, altsaa: 12,500 Kr. + 1542 Kr. 75 Øre + 1264 Kr. 76 Øre + 1704 Kr. 89 Øre = 17,012 Kr. 40 Øre med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra Kontraforligsklagens Dato, den 18 Januar 1909, og Kontrasagens Omkostninger.

Hovedcitanten har erkendt sig pligtig til at betale Posten for manglende Inventar og for Gas og elektrisk Strøm 1704 Kr. 89 Øre, men har iøvrigt paastaet sig frifunden i Kontrasagen med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Kontracitanterne have for det første særlig bygget deres Paastande dels paa Kontraktens Klausul om Afleveringsfristens Forlængelse i Tilfælde af Strejker eller lign., dels paa, at Hovedcitanten under Arbejdets Gang skal have forlangt Forandringer i Hotellets Indretning af en saadan Art, at de medførte Forsinkelse af Arbejdet, og Kontracitanterne have under Henvisning hertil gjort gældende, at det har været uberettiget af Hovedcitanten at hæve Kontrakten som sket ved Skrivelsen af 26 Februar 1908. Imidlertid have Kontracitanterne indskrænket sig til at oplyse, at den Strike, hvortil de sigte, nemlig Snedkerstrejken, har varet fra den 2 Maj til den 9 September 1907, samt at den maa antages at have ramt ogsaa det Snedkerfirma, der

Rettelse. Side 167, Linie 29 fra oven, staar: maa besvares, læs: er besvaret.

Færdig fra Trykkeriet den 28 Maj 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 14.

Mandag den 11 Maj.

havde Snedkerarbejdet paa Hotellet i Entreprise. Derimod have de ikke oplyst det, hvorpaa det efter Kontrakten maa komme an, nemlig i hvor lang Tid denne Snedkerstrejke har maattet forsinke netop det heromhandlede Byggearbejde. Ej heller have de godtgjort, at de af Hovedcitanten ønskede Forandringer have sinket Arbejdet i nogen væsentlig Grad. Og ganske særlig have de ikke godtgjort, at den ved Snedkerstrejken og Hovedcitantens Ønske om Forandringer nødvendiggjorte Forsinkelse var saa stor, at den maatte udskyde den i Kontrakten omtalte Afleveringsfrist: Oktober Flyttedag 1907 til udover den 26 Februar 1908.

Ej heller kan der gives Kontracitanterne Medhold, naar de endvidere have gjort gældende, at der foreligger en væsentlig Misligholdelse af Kontrakten derved, at Hovedcitanten en enkelt Gang har benyttet noget af det ham udlejede Service andetsteds.

Derimod maa der gives Kontracitanterne Medhold, naar de fremdeles have hævdet, at den i Slutningen af Kontrakten indførte skarpt formulerede Bestemmelse om forholdsmæssig Tilbagebetaling af den for Halvaaret Oktober 1907—April 1908 forudbetalte Leje, hvis Afleveringen »af en hvilkensomhelst Grund« sker efter Oktober Flyttedag 1907, naturligst forstaaes som modificerende Kontraktens foranstaaende Bestemmelser derhen, at Hovedcitanten i Tilfælde af Afleverings-Forsinkelse, der dog ikke strakte sig udover April Flyttedag 1908, kun skulde have Ret til at fordre den forudbetalte Leje tilbage, men ikke have Ret til at hæve Kontrakten. Hovedcitantens Skrivelse af 26 Februar 1908, hvorved han hævede Kontrakten, vilde derfor kun have været berettiget, hvis Hovedcitanten kunde godtgøre, at det efter Byggearbejdets daværende Standpunkt var umuligt for Kontracitanterne at tilendebringe det til April Flyttedag 1908; men et saadant Bevis har Hovedcitanten ikke ført. At Kontracitanterne under Proceduren have oplyst, at Hotellet faktisk først blev helt færdigt til Juli 1908, kan der ikke i denne Forbindelse tillægges nogen Vægt, da de samtidig have anført, at Grunden hertil var, at Arbejdet som Følge af Hovedcitantens Træden tilbage fra Kontrakten blev standset.

Herefter maa Hovedcitanten anses pligtig at betale Aktieselskabet det i Kontrakten for Misligholdelse bestemte Beløb af $\frac{1}{2}$ Aars Leje = 12,500 Kr.

Paa den anden Side maa Hovedcitanten i Henhold til den omtalte

Tilbagebetalings-Klausul i Kontraktens Slutning have Krav paa Tilbagebetaling af den af ham for Halvaaret Oktober 1907—April 1908 forudbetalte Leje: 12,500 Kr., idet der ikke kan gives Kontracitanterne Medhold i nogle af dem fremsatte Betragtninger, hvorefter »forholdsmæssig« ikke skulde referere sig alene til Tiden, men tillige til, at Hovedindtægten af Forsamlingsbygningen falder om Vinteren, Hovedindtægten af et Hotel derimod om Sommeren.

Disse to lige store Krav ville være at modregne.

Hvad dernæst angaar Kontrakravet paa Halvdelen af det ved Fremleje af Lokaler i Forsamlingsbygningen indtil Oktober 1907 indvundne, er dette Krav ifølge Kontrakten afhængigt af, at Ejerne senest den 1 Juni 1907 have forsynet de til Forsamlingsbygningen hørende Lokaler, Køkken m. v. med alt, hvad de ifølge Kontrakten ere pligtige at levere.

Det er imidlertid givet, at der ikke, som i Kontrakten bestemt, har fundet nogen egentlig Overlevering tilligemed Inventar-Optagelse Sted, og da Kontracitanterne ikke mod Hovedcitantens Bønægtelse have bevist, at de den 1 Juni 1907 havde forsynet Forsamlingsbygningen med den i Kontrakten vedtagne Montering, vil nævnte Beløb ej kunne tilkendes dem.

Da fremdeles Kontrakten i det paagældende Stykke udtrykkelig kun taler om Halvdelen af, hvad der er indvundet ved Fremleje indtil Oktober Flyttedag 1907, uagtet Kontraktens Slutningsbestemmelser netop regner med den Mulighed, at Hotellet ikke bliver afleveret til Oktober Flyttedag 1907, ses der ikke i Kontrakten at være Hjemmel for det yderligere fremsatte Kontrakrav paa Halvdelen af det ved Fremleje i Tiden fra Oktober Flyttedag 1907 til 1 Marts 1908 indvundne.

Da Hovedcitanten som ovenfor omtalt ikke har godtgjort sin Berettigelse til at hæve Lejeforholdet som sket i Skrivelse af 26 Februar 1908, vil det af ham paastaede Beløb til Dækning af Udgiften ved Kontraktens Stempling ikke kunne tilkendes ham.

Herefter vil Hovedcitanten være at dømme til at betale Aktieselskabet 1704 Kr. 89 Øre med Renter som paastaet, medens Parterne isøvrigt ville være at frifinde for hinandens Tiltale.

Sagens Omkostninger saavel i Hoved- som i Kontrasagen findes at burde haves.

Tirsdag den 12 Maj.

Nr. 158.

Højesteretssagfører Lunn

mod

Anton Broholm og Jens Herløv Jensen (Def. Bagger),

der tiltales for Tyveri og Forsøg derpaa, Førstnævnte tillige for Overtrædelse af Tilhold.

Sorø Birks Ekstrarrets Dom af 30 December 1913: Arrestanterne Anton Broholm og Jens Herløv Jensen bør straffes med Tugthusarbejde, Broholm i 3 Aar og Jensen i 4 Aar, og in solidum betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Sagsførerne Bronée og Rasmussen, med 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 4 Februar 1914: Arrestanterne Anton Broholm og Jens Herløv Jensen bør straffes med Tugthusarbejde, hver især i 3 Aar. Iøvrigt bør Underrettsdommen ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne V. S. Salomonsen og J. Krabbe, betale Arrestanterne, En for Begge og Begge for En, 25 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, som i det Væsentlige tiltrædes, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke føre til noget andet Resultat end det i Dommen antagne,

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte Anton Broholm og Jens Herløv Jensen, En for Begge og Begge for En, til Højesteretssagførerne Lunn og Bagger 70 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Sorø Birks Ekstrarret hertil indankede Sag ere Arrestanterne Anton Broholm og Jens Herløv Jensen satte under Tiltale for Tyveri og Forsøg derpaa, Førstnævnte tillige for Overtrædelse af Tilhold.

Arrestanten Broholm, der er født den 10 Februar 1883, er bl. a. ved Højesterets Dom af 14 December 1905 efter Straffelovens § 231, 2det Stk., jfr. § 46, anset med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og derefter anset ved Kriminal- og Politirettens Dom af 7 Marts 1908 efter Straffelovens § 231, 2det Stk., og Lov 3 Marts 1860 § 1 med Tugthusarbejde i 3 Aar og ved Helsingør Købstads Ekstrarrets Dom af 18 Juli 1911 efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet groft Tyveri og Lov 3 Marts 1860 § 2 med Forbedringshusarbejde i 2½ Aar.

Arrestanten Jensen, der er født den 26 Maj 1878, er bl. a. anset ved Kriminal- og Politirettens Dom af 5 September 1896 efter Straffelovens § 228, jfr. § 37, og Lov 3 Marts 1860 § 3 med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 16 Januar 1897 efter Straffelovens § 228 med lige Fængsel i 6 Gange

5 Dage, ved Københavns Amts søndre Birks Ekstrarets Dom af 24 August 1908 efter Straffelovens § 230, 2det Stk., med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved Lejre Herreds Ekstrarets Dom af 3 Januar 1901 efter Straffelovens § 231, 2det Stk., med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, ved Kriminal- og Politiretens Dom af 28 April 1903 efter Straffelovens § 232, jfr. § 46, for Forsøg paa 4de Gang begaaet groft Tyveri og efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, ved Kerteminde Købstads og Hindsholm Herreds Ekstrarets Dom af 23 Februar 1910 efter Straffelovens § 232, tildels jfr. § 46 og § 54, og efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Tugthusarbejde i 3 Aar og senest ved Odense Herreds Politirets Dom af 15 April 1913 efter Lov 3 Marts 1860 § 3, sammenholdt med Lov 1 April 1911 § 8, med Tvangsarbejde i 120 Dage.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Den 18 Oktober 1913 om Formiddagen og ved Middagstid skete der til Politiet Anmeldelse om, at der i Slaglille, Fjenneslev og Sigersted Kirker, der alle ere beliggende i kort Afstand fra Ringsted—Sorø Landevej paa en Strækning af ikke over 10 km, var begaaet Indbrud.

Ved en samme Dag foretagen Undersøgelse paa Stedet viste det sig, at den nederste Halvdel af det i Østsiden i Vaabehuset i Slaglille Kirke værende Vindue, hvis Underkant er hævet ca. 1,25 m fra Jorden, var frabrudt, hvorved der var frembragt en saa stor Aabning, at en middelbygget Mand kunde krybe igennem.

Den frabrudte Del af Vinduet og Ruderne — fraset nogle Glasstumper, der tilligemed lidt Jord laa i Vaabehuset — laa udenfor paa Jorden.

I Kirken savnedes efter den af Sognepræst Jespersen afgivne Forklaring ikke Noget; de i Kirkerummet hængende uaflaasede Bøsser havde ikke indeholdt Penge, og den aflaaede Kirkeblok var ikke opbrudt.

Nogle Fingeraftryk fandtes paa Ruderne og paa en paa Kirkeblokken anbragt Messingplade.

Ringer Christian Hansens Hustru, Anna, født Olsen, der besørger Rengøringen i Kirken, har edelig forklaret, at hun den 18 Oktober f. A. om Morgenen ved 9-Tiden ved sit Komme til Kirken opdagede, at det fornævnte Vindue tildels var frabrudt, at der ikke siden den 16 s. M. om Eftermiddagen havde været Nogen i lovligt Ærinde i Kirken, samt at Indgangsdøren til Vaabehuset, hvorfra der alene er Adgang til Kirkerummet, af hende forefandtes laaset.

Hendes Mand, fornævnte Ringer Christian Hansen, forefandt efter sin edelige Forklaring den 18 s. M. om Morgenen, da han kom til Klokketaarnet for at ringe, Døren til samme staaende paa Klem, og Nøglen siddende i Laasen, ligesom oppe i Taarnet en Stige var flyttet fra sin Plads, hvorhos hans Medhjælper, Mursvend Jens Christensen, der besørgede Aftenringningen, har edelig forklaret, at han den 17 om Aftenen ikke har flyttet ved Stigen samt sikkerlig laaset Døren til Klokketaarnet og hængt Nøglen paa sin Plads.

Det ligger herefter nær at antage, at Indbrudet gennem Vinduet i Vaabehuset er sket i Tiden fra den 17 om Aftenen til den 18 Oktober om Formiddagen, efter at Gerningsmanden eller Gerningsmændene

have gjort et mislykket Forsøg paa fra Klokketaarnet at trænge ind i Kirken.

I Fjenneslev-Kirken bemærkede Ringer Christian Christiansen, da han efter sin edelige Forklaring ved 6-Tiden om Morgenen den 18 Oktober indfandt sig i Kirken for at ringe, hvad han gør hver Morgen og Aften, at de tvende Kirkebøsser, der efter de foreliggende Oplysninger højst kunne antages tilsammen at have indeholdt 50 Øre, var flyttede fra deres Plads paa Væggen mellem Vaabenhuset og Kirkeskibet og anbragte nedenfor paa Gulvet, hvor de henstod i tom Tilstand, og at den paa hver Bøsse anbragte Hængelaas var fjernet. Om en Tremmedør, der fører fra Vaabenhuset til Kirkeskibet, efter Sædvane havde været aflaaet bemeldte Nat, er ikke oplyst.

Fingeraftryk eller andet Spor af Gerningsmanden saas ikke.

I Sigersted Kirke forefandtes samme Dag i et i Kirkens nordre Side, 3 $\frac{1}{2}$ Alen over Jorden, siddende Vindue en Rude ituslaaet og et Trækvindue aftaget og sat ned i en Vinduesfordybning. Gerningsmanden havde gennem Aabningen forskaffet sig Adgang til Kirken, hvor den store Kirkeblok var opbrudt og Laasene sprængte, ligesom en mindre, uafaaet Kirkebøsse havde været aabnet. Efter de foreliggende Oplysninger kan der ikke antages at have været Penge i nogen af Bøsserne.

Efter at de fornævnte ved Slaglille Kirke forefundne Dele, hvorpaa der saas Fingeraftryk, havde været indsendte til Centralbureauet for Identifikation, hvorved dettes Opmærksomhed bl. a. var henledet paa Arrestanterne, og nogle af Fingeraftrykkene paa Glasskaarene af Bureauet var identificerede som hidrørende fra Arrestanten Broholm — nogle paa en Rude fra Sigersted Kirke værende Fingeraftryk viste sig uanvendelige i Identifikationsøjemed — blev Undersøgelse angaaende bemeldte 3 Indbrud indledet mod Arrestanterne, der den 21 Oktober 1913 arresteredes i Korsør.

Begge Arrestanter nægte sig skyldige i de foran beskrevne Indbrud.

Deres samstemmende Forklaring gaar ud paa, at de i Fællesskab, Arrestanten Broholm medhavende ca. 3 Kr. og Arrestanten Jensen ca. 8 Kr., den 13 Oktober f. A. forlode København og efter at være gaaede over Ballerup, Hillerød og Roskilde den 17 Oktober naaede Ringsted, hvorfra de samme Dag begav sig videre ad Landevejen, der over Sorø fører til Korsør, indtil de, der stadig havde holdt sig paa Landevejen, ved 10-Tiden om Aftenen lagde sig til at sove i nogle Halmstakke ved en paa højre Side af Landevejen, efter Arrestanten Broholms Forklaring ca. $\frac{1}{4}$ Mil fra Sorø beliggende Gaard, hvorpaa de ved 6-Tiden om Morgenen den 18 fortsatte Vandringen imod Korsør som Maal.

Naar imidlertid henses til,

at begge Arrestanterne efter denne deres Forklaring Natten mellem den 17 og 18 Oktober have færdedes i Nærheden af de fornævnte Kirker,

at Forstander for Centralbureauet for Identifikation Jens Nielsen Bugge og Assistent sammesteds Carl Hansen edeligt have forklaret, at de Fingeraftryk, der forefandtes paa de fornævnte til Bureauet indsendte Glasdele ere Aftryk af Arrestanten Broholms venstre Tommel-

finger og højre Pegefinger, og at det ved den daktyloskopiske Viden- skab er godtgjort, at der ikke forekommer 2 ikke fra samme Finger hidrørende Aftryk, som i alle Detailler ere ens,

at Gaardejer Peder Jensen af Kirke-Fjenneslev edelig har forklaret, at han, hvis Gaard er beliggende ca. 75 m fra Fjenneslev Kirke, der efter et fremlagt Kort er fjernet ca. 6—700 m fra Ringsted—Sorø Landevej, den 17 Oktober f. A. om Aftenen ved 10-Tiden, da han vilde lukke Loftslømmen i Kostalden, opdagede, at der paa Loftsgulvet laa 2 Mandspersoner, af hvilke han dog kun saa Benene af den ene, og at Arrestanten Broholms Stemme, som Komparenten havde Lejligh- hed til at høre under Forhøret, paafaldende lignede — uden at han dog har turdet beedige Identiteten — den Persons Stemme, der ved den paagældende Lejlighed særlig førte Ordet, idet han bad om Til- ladelse til, at de maatte ligge paa Loftet, hvad de fik Lov til, samt at de, da han næste Morgen ved 5¹/₂-Tiden kom tilbage, var borte, efter hvilken Forklaring Arrestanternes Udsagn om, at de stadig have holdt sig til Landevejen, synes at være usandfærdig,

at Arrestanterne, der den 18 Oktober om Morgenen blev antrufne af Politiet mellem Sorø og Slagelse, ved Visitation viste sig omtrent blottede for Penge,

at Arrestanterne som anført mangfoldige Gange ere straffede for Tyveri, derunder begge for Kirketyveri, og

at Arrestanten Jensen, der tidligere er dømt for at have begaaet ialt 9 Kirketyverier, overensstemmende med Arrestanten Broholm har forklaret, at han hele Tiden havde fulgtes med denne, »saa den Ene« — som han siger i Forhøret — »kan ikke have begaaet noget Tyveri, uden at den Anden vidste det«, samt

at Arrestanten Jensen efter sin egen Tilstaaelse som nysnævnt blev antruffen af Politiet den 18 om Morgenen sammen med Arre- stanten Broholm,

findes det med Underrettsdommen ubetænkeligt at statuere, at Arre- stanterne i Forening have gjort sig skyldige i Forsøg paa Indbrud i tyvagtig Hensigt i Slaglille Kirke, medens der, som ved Dommen an- taget, mangler fornødent Grundlag til tillige at anse dem for Gernings- mænd til Indbrudene i de tvende andre Kirker.

For det af dem saaledes udviste Forhold ville Arrestanterne være at anse efter Straffelovens § 232, jfr. § 46, for Forsøg paa 5te Gang begaaet groft Tyveri, hvorhos Arrestanten Broholm, der har tilstaaet at have overtraadt et ham den 15 September f. A. til Københavns Politis Protokol over mistænkelige Personer givet Tilhold, bl. a. om til bemeldte Protokol inden 3 Dage at anmelde, hvorvidt han havde er- holdt lovligt Erhverv, idet han har undladt at foretage saadan Melding, tillige vil være at anse efter Lov 3 Marts 1860 § 1 efter Omstændig- hederne, Broholm under Et med Tugthusarbejde i 3 Aar og Jensen med samme Straf.

Overensstemmende hermed vil Underrettsdommen, hvorved Arre- stanterne i Medfør af de nysnævnte Lovbestemmelser, hver især, for Forsøg paa 5te Gang begaaet groft Tyveri, Broholm tillige for Overtrædelse af Tilhold, ere ansete med Tugthusarbejde, Arrestanten Broholm i 3 Aar, Arrestanten Jensen i 4 Aar, være at forandre,

medens Dommen, forsaavidt angaar dens Bestemmelse om Aktionens Omkostninger, som det rettelig er paalagt Arrestanterne in solidum at udrede, vil være at stadfæste.

Onsdag den 13 Maj.

Nr. 103. Firmaet **Chas. H. Christensen** (Asmussen)

mod

Rederifirmaet **Johnsen & Bergmann** i Christiania (I. Kondrup),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Forpligtelse til at erstatte Appellanten en Beskadigelse af et Parti Salt.

Randers Købstads Sorets Dom af 25 Marts 1912: Den fornævnte Arrestforretning ophæves. De Indstævnte, Handelsbanken i Randers ved dens Direktør, E. Thygesen, og Rederifirmaet Johnsen & Bergmann i Christiania, bør for Tiltale af Citanterne, Firmaet Chas. H. Christensen af København, i denne Sag fri at være. Arrestforretningens Omkostninger og Sagens Omkostninger ophæves.

Viborg Landsoverrets Dom af 9 Juni 1913: Soretsdommen bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Overretten ophæves. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at Beskrivelsen af den ovennævnte Arrestforretning ikke er skreven paa behørig stemplet Papir.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, imod hvilke intet Væsentligt findes at erindre, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne, vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde godtgøre Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Firmaet Chas. H. Christensen, til Indstævnte, Rederifirmaet Johnsen & Bergmann i Christiania, med 400 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Den 27 Februar 1911 indkom Dampskibet »Heidrun«, tilhørende de Appelindstævnte, Rederifirmaet Johnsen & Bergmann i Christiania, til Randers med en Ladning Salt, Raajern og Rør, indtagen i Middlesborough og bestemt til Afladning dels i Randers, dels i København. Da det ved Skibets Ankomst til Randers viste sig, at Ladningen var beskadiget, blev der den følgende Dag paa Begæring af Appellanterne, Firmaet Chas. H. Christensen i København, der var Modtagere af Ladningen, af Sørätten i Randers udmeldt tvende Mænd, nemlig Konsul W. Hald og Handelsagent E. Nielsen, til at besigtige og taksere Skaden paa den Del af Ladningen, som skulde oplooses i Randers. Ved den af Mændene afholdte Forretning, hvoraf Beskrivelse udfærdigedes under 4 Marts s. A., ansattes Skaden til ialt 3508 Kr. 80 Øre, og Appellanterne indgav derefter til Byfogden i Randers Begæring om, at der til Sikkerhed for deres Krav paa Erstatning hos Bortfragterne maatte blive foretaget Arrest i et Beløb af 2999 Kr., som af Appellanterne var deponeret i Handelsbanken i Randers til Sikkerhed for Fragten. Under en samme Dag i Handelsbankens Lokale afholdt Fogedforretning blev denne Begæring, efter at Appellanterne til Sikkerhed for Forretningen havde overgivet Fogden en Sparekassebog med Banken, lydende paa 1500 Kr. tagen til Følge. Under nærværende Sag have Appellanterne derefter i første Instans ved Randers Købstads Sørêt ifølge Stævning til Handelsbanken i Randers paastaet Arresten kendt lovlig gjort og forfulgt og sig kendte berettigede til for det ovennævnte Beløb af 3508 Kr. 80 Øre tilligemed Renter deraf 5 pCt. p. a. fra Sørætsstævningens Dato den 6 April 1911, indtil Betaling sker, samt for Omkostningerne dels ved Arrestforretningen, 82 Kr. 95 Øre, dels ved Skøns- og Besigtigelsesforretningen, 200 Kr. 98 Øre, at nyde Ud-læg i det Arresterede. Rederifirmaet, der ligesaavel som Banken gav Møde under Sagen, paastod Arresten ophævet og sig frifundet for Appellanternes Tiltale, og da disse Paastande ved Sørætsdommen ere tagne til Følge, have Appellanterne nu efter Stævning til Banken og Rederifirmaet indanket Sagen her for Retten, hvor de have gentaget deres i første Instans nedlagte Paastande og derhos nedlagt en subsidær Paastand, medens de Appelindstævnte have procederet til Sørætsdommens Stadfæstelse.

Til Støtte for deres Paastande have Appellanterne gjort gældende, at de ikke ved Certepartiets Oprettelse ere blevne gjorte bekendte med, at »Heidrun« er et gammelt Skib — bygget i Aaret 1871 — men at de tværtimod, idet det paa en dem forelagt Skitse af Skibet var anført, at det 3 Gange var blevet underkastet »special survey«, der plejer at foretages med 4 Aars Mellemlum, maatte antage, at det kun var 12 Aar gammelt. Endvidere have de hævdet, at Skibet, om hvilket det i Certepartiet var betinget, at det »maa være hægt, tæt og stærkt og i enhver Henseende udrustet for Rejsen«, ikke ved Afgangen fra Middlesborough var i sødygtig Stand, men at Dækket var utæt over det Hele, ligesom Skibet var utæt ved Spygatter, Pumperør etc., og at den Skade, Ladningen har lidt, hovedsagelig skyldes Skibets mangelfulde Tilstand, som har bevirket, at Olie, Kulstøv og Vand gennem Utætheder i Dækket er trængt ned i Lasten. Appellanterne have derhos særlig betonet, at den af Olie og Smuds foraarsagede Skade

ikke kan antages at have nogen Forbindelse med det stormfulde Vejr, for hvilket Skibet har været udsat paa Rejsen.

De Appellindstævnte have derimod anført, at Skibet var i fuld-
stændig sødygtig Stand ved Afrejsen fra Middlesborough, at den Om-
stændighed, at et eller andet Pejlrør har været ude af Stilling, er
uden Betydning, da Nedløbet var lukket vandtæt, at de ingensomhelst
Ulempe har haft med dette Skibs Ladninger hverken før eller efter
den her omhandlede Rejse, og at saavel Skibets daarlige Forfatning
som Ladningens Beskaffenhed udelukkende maa tilskrives Begiven-
heder, der ere indtrufne under Rejsen, og for hvilke Bortfragterne ikke
bære noget Ansvar. Med Hensyn til den Beskadigelse, der skyldes
Olie, have de Appellindstævnte særlig anført, at der paa Skibet findes
3 Dampspil, og at Olien formentlig hidrører fra dem og mulig fra
Toplanternen, som undertiden var firet ned paa Dækket.

Ifølge det under Søforklaringen i Randers fremlagte Uddrag af
Skibets Dagbog afgik det den 22 Februar fra Middlesborough, hvorhos
det i Dagbogen bl. a. hedder:

»Kl. 9 Fmd. 23 Februar Storm og meget overvand: Skibet ar-
bejder haardt i Sjøen . . . Kl. 10 Eftm. sprang Vinden N. W. Storm
med haarde Byger . . . Skibet arbejder haardt i Sjøen, meget over-
vand . . . Fredag den 24 Februar fik en Styrtesjø, som bortrev og
ødelagde den øvre Presenning paa Nr. 2 Luge og løsnede den anden.
Ved Hjælp af Sejldug skalkedes igen paa bedste Maade. Høj Sjø,
Skibet arbejder haardt, stadig meget overvand. Dækket er stadig over-
fyldt med Vand. Lørdag den 25 Februar Kl. 9 Eftm. Frisk Kuling,
lidt aftagende Sjø . . . Ved Eftersyn af Sjøskaden paa Fordæk be-
mærkedes, at Vinchledningen er ødelagt og opslaaet, Beskyttelsespla-
derne bøjet samt Rækværket paa Bakken bregt og en af Lænslemmene.
Paa Agterdækket blev Kompasset bortslaaet og bragte en Rorblok og
en Rude i Skylight saa at Vandet strømmede ned i Salongen og be-
skadigede en Del Tæpper og Møbler. Da Skibet har arbejdet vold-
somt i Sjøen har Dækket git sig paa forskellige Steder og bevirket
Lækage«.

Ved Skibets Ankomst til Randers foretoges Lugebesigtigelse, og i
den derom udstedte Attest hedder det:

»Alle Luger fandtes at være forsvarlig skalkede og forsynede med
2 Presenninger hver. Under stormfuldt Vejr paa Rejsen var Storlugen
blevet afslaaet og Presenninger iturevet og Søen styrtet ned gennem
Lugen og foraarsaget betydelig Beskadigelse saavel i som udenom
Lugens Omfang, det viste sig tydelig i Lugen, at hele Styrtesøen var
kommet ned gennem Storlugen, indtil det var lykkedes Mandskabet at
faa Lugen tætnet igen ved Overspigring af nyt Sejldug, i Stedet for de
iturevne Presenninger.

Saavel For- som Agterlugen havde Skalkningen ogsaa været fra-
slaaet, men her har Lækkager og Beskadigelser været mindre, dog er
Ladningen i Lugerne og i større Omfang udenom disse, mer og mindre
beskadiget«.

I Beskrivelsen af den ovennævnte i Randers afholdte Besigtigelses- og Vurderingsforretning udtales det, at Lastens synlige Del, Salt i Sække, var gennemtrængt af Vand som Følge af Søens Indskylning paa Dækket og Brud paa Presenninger og Luger, at hele Overfladen var tæt overpletet med sorte Pletter som Følge af, at Vand, Smuds og Olie var nedsvivet gennem det utætte Dæk, og at saa godt som det Hele var et Kaos gennemsvivet af Vand, Smuds og Olie.

Ifølge Udmeldelse af Søretten i Randers blev der endvidere, medens Skibet henlaa der, af Kaptajnerne Chr. Funder og C. L. Strand foretaget en Besigtigelse af Skibet til Udfindelse af Aarsagen til den fremkomne Skade og til Bedømmelse af Skibets Sødygtighed. I Beskrivelsen af denne Forretning, der er dateret den 2 Marts 1911, udtales det, at Hovedbeskadigelsen stammede fra, at Skalkningen paa Lugerne havde været løsnat og fraslaaet og Presenningerne afrevne og itu, at der ved Lugebesigtigelsen fandtes synlige Tegn i Storlugen til, at Vandet fra Styrtseerne var strømmet ned gennem samme, forinden midlertidig Tætning havde kunnet foretages, og at der ligeledes gennem For- og Agterlugen var skyllet en Del Vand ned som Følge af, at Skalkningen havde løsnat sig. Endvidere anføres det i Beskrivelsen, at der i Lastrummene fandtes forskellige Skader, som efter Mændenes Formening hidrørte fra det stormende Vejr, Skibet havde haft paa Rejsen, hvorunder det med sin tunge Ladning havde arbejdet haardt i Søen og taget svære Styrtseer over, og at Dækket over samtlige Lastrum fandtes at lække gennem Naadderne, der var sprængte og havde begivet sig under det haarde Arbejde i Søen, ligesom Masterkraverne paa Grund af Masternes Bevægelse var sprunget i Sammenføjningerne paa Dækket, saa at en Del Vand havde banet sig Vej derigennem til Lastrummet og beskadiget de Varer, der havde været stuvede rundt om Masterne. Fremdeles anføres det i Beskrivelsen, at Spygatrør, Pumperør og Nedløbsrør alle mer eller mindre havde Brud paa Lodningen og Flangesamlinger, hvorved der ligeledes var sket Lækage, og at den megen Indstrømning af Søvand gennem Lugerne og Lækagerne havde foraarsaget en Del Afsætning af Luge og Fugtighed, som var løbet ud og ned over Dele af Ladningen, der ikke oprindelig direkte havde været beskadigede af det indtrængende Søvand. Iøvrigt bemærkedes det i Beskrivelsen, at Skibet selv med de i Forretningen ommeldte ovenbords Skader maatte betragtes som fuldstændig sødygtigt til at føre Restladningen til København.

Efter Skibets Ankomst til København blev der af tvende af Sø- og Handelsretten ifølge Begæring af Appellanterne udmeldte Mænd yderligere foretaget en Besigtigelses-, Skøns- og Taksationsforretning over Skibet, og i den af disse Mænd afgivne, den 8 s. M. daterede Beskrivelse af Forretningen hedder det bl. a.:

»Vi besigtigede Lastrummene, som bestaa af 2 Rum, et for med 2 Luger og et agter med 1 Luge.

I Nr. 1 Lugen . . . Ved Forkant af Lugekarmen i Skibets Midterlinie fandtes 2 Pejlrør eller Luftrør til Bundtanken, det ene var stærkt bøjet og ude af Stilling; da Dækslet i Dækket ikke var tæt, sivede Vand derigennem ned i Rummet. Et Par Bjælkerum længere forefter fandtes ligeledes i Midterlinien en Trækasse, efter Sigende Be-

klædningen om et Pumpe- og Pejlrør, herfra viste sig at have været en betydelig Lækage; oven over paa Hoveddækket var spigret en Zinkplade, som var synlig utæt.

Ved Agterkant af Nr. 2 Lugen for løber Dækket ind under Overbygningen, og i denne findes Kulbunker; Hoveddækket var her meget medtaget og bar synlige Spor af, at Kulstøv har kunnet trænge derigennem ned i Lastrummet.

I Nr. 2 Lastrum (3 Lugen) . . . fandtes en Del Sække plettede af Vand, som dels var trængt ned ved Mastekraven og dels gennem sprængte Naadder i Dækket og ved Forbindingerne ved Maskinskoddet, der bemærkedes ogsaa, at der havde været en Del Lækage fra 2 Pullerter, som var placerede paa Dækket tværs af Stormasten, disse var nemlig indrettede til Ventilatorer til Lastrummet.

Paa Fordækket ved Agterkant af Bakken fandtes ligeledes Pullerter indrettede til Ventilation, paa Pullerten om Bagbord var Overdelen af Ventilen, som tjener til Lukning, brækket af, og fandtes der paa Pullerten Tæringshuller, det er sandsynligt, at Vand har kunnet sive ned i Lastrummet denne Vej.

Til Besvarelse af en Række af Appellanterne stillede Spørgsmaal udtales derhos i Beskrivelsen bl. a.:

»1. Vi skønne, at den Tilstand, »Heidrun« befinder sig i, maa tilskrives dels Skibets høje Alder, dels mangelfuld Vedligeholdelse og endvidere det haarde Vejr paa sidste Rejse. Dækket er gammelt; men hvorvidt det har været saa utæt før Indladningen, at Olie er trængt igennem, kunne vi ikke konstatere men henvise til, hvad Beskrivelsen indeholdt i den af os afgivne Besigtelse.

2. Dækket under Kulbunken har været i daarlig Forfatning før Indladningen.

3. Sandsynligvis har Skibet været rengjort efter en Kulladning, om det har været omhyggeligt, derom kunne vi ikke udtale os; efter en Fejning vil der altid blive en Del Støv tilbage under Dækket, som ved Skibets Arbejden i Søen drysser ned.

7. Paa det løse Salt i Nr. 1 Lugen var et tyndt Lag Kulstøv, som antagelig hidrører fra de Rester, som en Kulladning efterlader sig, hvor Rengøringen kun er foretaget ved Fejning.

10. Ved Besigtelsen af Forlasten er paapeget de Mangler, som vi antage stamme fra før Indladningen, vi have ikke bemærket, at Olie og Fedt var trængt ned i dette Lastrum.

Beskrivelsen indeholder derhos følgende Udtalelse:

»Vi skønne, at naar der tages Hensyn til Skibets Alder og med Henblik paa det daarlige Vejr, som Skibet har været udsat for, da kan det ikke være Andet, end at Dæk og Forbindinger have begivet sig, hvorved Vand har kunnet trænge ned i Rummene, dog antage vi, at de omtalte Mangler have været tilstede før Indladningen i Middlebro.«

Den 6 Juli 1911 mødte Konsul Hald og Handelsagent Nielsen i Sørretten i Randers for at afhjemle den af dem foretagne Besigtigelsesforretning, og ved denne Løjlighed forelagde Appellanterne dem forskellige Spørgsmaal. Til Besvarelse af dem udtalte Konsul Hald, at han straks, da han kom ombord paa »Heidrun«, bemærkede, at Skibets Dæk var i en elendig Forfatning og utæt i alle Naadderne. Begge Mændene erklærede derhos, at Saltet helt igennem lugtede af Olie, hvilket formentlig skyldtes, at Lugten af Olie holder sig længe, og at de forefandt saa megen Olie, at den ved Olie foraarsagede Skade maatte betragtes som meget betydelig. Fremdeles udtalte Mændene, at Saltet i hver Fustage, der blev slaet op, var tæt gennemtrukket af Vand, ligesom der fandtes Snavs og Olie i forskellige Lag, i hvilken Forbindelse Mændene bemærkede, at Tilstedeværelse af Olie i Saltet bevirker, at det kun kan anvendes til Hudsaltning, medens det, hvis det kun havde været gennemtrængt af Vand, kunde have været anvendt til Høsaltning og saaledes have haft en større Handelsværdi. Kaptajnerne Funder og Strand gav ligeledes Møde for at afhjemle den af dem afholdte Forretning, og de udtalte da bl. a., at den Olie, hvoraf Ladningen var beskudiget, maatte hidrøre fra Dampspillet, idet de, eftersom der hverken fandtes Oliefade paa Dækket eller i Lasten, ikke kunde forstaa, hvorfra den ellers skulde være kommen.

Under en af Appellanterne efter Sagens Indankning for Overretten foranstaltet Vidneførsel har Konsul Hald og Handelsagent Nielsen udtalt, at de ikke kunne afgive nogen fælles Erklæring om, hvor meget af den Ladningen tilføjede Skade der kan tilskrives Vand alene, i hvilken Henseende de have anført, at for at faa aldeles nøjagtige Tal frem for Forholdet mellem Tab ved Vand og Tab ved Olie maatte der kræves særlige kemiske Kundskaber og meget vidtløftige Beregninger for hver enkelt Sæk. Konsul Hald har for sit Vedkommende anført, at han vilde ansætte Vandets skadegørende Virkning til højst 5 pCt. af det hele Tab, medens Nielsen har erklæret, at han tror bestemt at kunne sige, at ikke over 10 pCt. af Skaden skyldes Vand. Konsul Hald har derhos gentaget sin Forklaring om, at han straks, da han kom ombord i »Heidrun«, blev forbauset over Dækkets slette Tilstand. Kalfatringen mellem Dæksplankerne manglede i stor Udstrækning, og han lagde Mærke til, at Rør og Flanger var utætte i høj Grad. Dækket saa i det Hele mangelfuldt ud og gjorde Indtryk af slet ikke at være vedligeholdt. Efter hans Mening kunde det ikke være muligt, at Dækket kunde være bragt i en saadan Forfatning paa Rejsen fra Middlesborough til Randers, selv i nok saa haardt Vejr, hvis det havde været i forsvarlig Stand ved Afrejsen. Endvidere forklarede han, at der overalt, hvor han saa i Lasten, i Retningen fra for til agter gik lige Rader af Oliepletter paa Saltækkene, hvilket efter hans Formening er et ubedrageligt Tegn paa, at Olien var sivet ned gennem Naadderne paa Dækket, medens Skibet laa i Havn, eller i hvert Fald i stille Vejr, og han har tilføjet, at Olien muligvis har dryppet ned paa Sækkene, efterhaanden som Lagene anbragtes i Lasten. Endelig har han anført, at alt det Salt, han undersøgte, ved i Flæng at tage Prøver af Sækkene, var gennemtrængt af Olie.

Der er under Sagen fremlagt et Eksempplar af Dagbladet »Politiken« for den 24 Februar 1911, indeholdende en Meddelelse af 23 s. M. fra Ringkøbing, hvori det hedder:

»De sidste Dages voldsomme Storm er tiltagende, saaledes at der nu raser en Orkan. Havet staar op i Klitterne, og store Stykker af Stranden ere bortskyllede. Udløbet Hvide Sande er blevet 70 Alen bredere . . . Ingen mindes at have set saa høj Vandstand, samt en Meddelelse af samme Dato fra Thyborøn, hvori det hedder:

»Den voldsomme Storm vedvarer over Vestkysten. Høfderne fra Knobber til Thyborøn ere blevne en Del beskadigede.«

Forsaavidt nu Appellanterne som meldt have gjort gældende, at de ved den ovennævnte Bemærkning paa den dem forelagte Skitse af Skibet ere blevne vildledte med Hensyn til dets Alder, findes der ikke at kunne lægges nogen Vægt herpaa, idet der af nævnte Bemærkning ikke skønnes at kunne udledes noget Afgørende i den anførte Henseende.

Efter alt det Foreliggende kan det ikke betvivles, at »Heidrun«, der i Lloyds Register er klassificeret med Betegnelsen 100 A 1 og senest besigtiget den 4 Marts 1910, paa Rejsen fra Middlesborough til Randers har lidt forskelligt Havari, idet Lugernes Forskalkninger og selve Dækket under det stormfulde Vejr er bleven beskadiget, saa at Vand, Olie og Smuds har kunnet trænge ned i Lastrummene, og vel tyder forskellige Data paa, at Skibet paa Grund af Ælde og mangelfuld Vedligeholdelse har været mindre modstandsdygtigt, men det findes dog ikke at kunne statueres, at nogen bestemt Del af den Ladningen tilføjede Skade skyldes den Omstændighed, at Skibet ikke har været i behørig Stand til Rejsen. Som Følge af det Anførte samt da der mangler tilstrækkelig Føje til at forkaste de Appelindstævntes Anbringende om, at den Olie, hvoraf Ladningen er bleven beskadiget, sammen med Vandet er trængt ned i Lastrummene, efter at Skibet havde lidt Havari, maa det billiges, at de Appelindstævnte ved Søretsdommen ere frifundne for Appellanternes Tiltale, og at den foretagne Arrest er ophævet, og bemeldte Dom, ved hvilken Processens Omkostninger i første Instans ere ophævede, vil saaledes være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten ville efter Omstændighederne ligeledes være at ophæve.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at Beskrivelsen af den ovennævnte Arrestforretning ikke er skreven paa behørig stemplet Papir.

Iøvrigt ses i Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Torsdag den 14 Maj.

Nr. 123. Højesterets sagfører Liebe

mod

Frederik Edvard Hertzsprung og Edvard Peter Jantzen Holst (Def. Møller),

der tiltales for Overtrædelse af Lov Nr. 137 af 8 Juni 1912.

Sø- og Handelsrettens Dom af 18 Februar 1913: De Tiltalte, Frederik Edvard Hertzsprung og Edvard Peter Jantzen Holst, bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være, og bør for deres Vedkommende Sagens Omkostninger udredes af det Offentlige. Tiltalte Jørgen Peter Christian Anker Forum Jensen, bør inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse til Københavns Kommunes Kasse bøde 300 Kr. Saa betaler han og for sit Vedkommende Sagens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for de Tiltalte Frederik Edvard Hertzsprungs og Edvard Peter Jantzen Holsts Vedkommende anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til noget andet Resultat end det i Dommen antagne,

kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Liebe og Møller hver 50 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under denne Sag tiltales 1) Frederik Edward Hertzsprung, 2) Edvard Peter Jantzen Holst og 3) Anker Jørgen Peter Christian Forum Jensen for Overtrædelse af Lov Nr. 137 af 8 Juni 1912.

Sagen er rejst paa Begæring af Firmaet A. M. Hirschsprung & Sønner, Akts., som i en Anmeldelse af 14 December f. A. til Københavns Politi gjorde opmærksom paa, at der fra anden Side var bragt i Handelen Yrurac-Bat Cigarer i 2 Slags Kasser, hvis hele Form og Udstyr i utilladelig Grad lignede de Kasser, der bruges til Forhandling af Anmelderens Yrurac-Bat Cigar. Sagen har derefter verseret for Københavns Kriminal- og Politirets 3die Afdeling for offentlige Politisager, og under denne Undersøgelse er det oplyst, at den ene af de omhandlede Kasser, under Sagen mærket Nr. 9, er bragt i Handelen

af de Sigtede, Hertzsprung og Jantzen Holst, som ved Fremstilling af Kassen og dens Udstyr have faaet Bistand hos Sigtede Forum Jensen, som har bragt i Handelen og alene har Ansvar for den anden af de omhandlede Kasser, under Sagen mærket Nr. 8. Den ved Kriminalretten indledede Undersøgelse blev imidlertid paa Anmodning af Anmelderen sluttet, og Sagen er derefter af Anmelderne indbragt for nærværende Ret med Paastand om, at de Sigtede straffes for Overtrædelse af Lov Nr. 137 af 8 Juni 1912 § 10.

Det er under Sagen oplyst, at Sigtede Hertzsprung, der har Borgerskab som Urtekræmmer, faar de her under Sagen omhandlede Cigarer, der forhandles i Kasse Nr. 9, fra Sigtede Jantzen Holst. Det er endvidere oplyst, at Navnet Yrurac-Bat er et almindeligt Cigarnavn, der benyttes og i mange Aar er benyttet af adskillige Fabrikanter her i Landet, og at Yrurac-Bat Cigaren sædvanlig forhandles i langstrakte Kasser med blaalige Kantebaand, Kasserne forsynede med en for denne Cigar speciel blaa Etiket, endvidere indvendig i Kassen en løs Etiket samt røde Baand om Cigarbundterne. Begge de under Sagen omhandlede Kasser ere i de hernævnte Henseender udstyrede paa ommeldte Maade, ligesom der paa begge findes Navnet Yrurac-Bat, men for dette Forhold vil der efter det Anførte ikke kunne paalægges de Sigtede noget Ansvar.

Hvad særlig angaar Kassen Nr. 9 findes derhos det samme at maatte statuere med Hensyn til denne Kasses øvrige Udstyr og Udseende, ogsaa forsaavidt angaar Laagets Sider, som Anmelderne navnlig have henledt Rettens Opmærksomhed paa, og hvorved særlig bemærkes, at Navnet F. R. Hertzsprung — København, som med store Typer findes anbragt indvendigt i Laaget i Kassen Nr. 9, paa tilstrækkelig tydelig Maade adskiller denne Kasse fra Anmeldernes, i hvis Laag der indvendig er anbragt Navnet: »A. M. Hirschsprung & Sønner«, uden at det i denne Henseende kan blive af nogen afgørende Betydning, at der i Kasse Nr. 9 under Navnet er anbragt den samme Sætning, som paa tilsvarende Sted staar anført i Anmeldernes Kasse, nemlig:

»Enhver Kasse, som udgaar fra vor Fabrik, er forsynet med vort Firmanavn. Mod Efterligninger advares!«

Da der ej heller kan gives Anmelderne Medhold, naar de have gjort gældende, at der skulde foreligge en Overtrædelse af bemeldte Lovs § 10, som de skulde kunne paatale, i den Omstændighed, at Sigtede Jantzen Holst har solgt Cigarer i de omhandlede Kasser til Andre end Hertzsprung, Salg, som maa antages at være skete med Hertzsprungs Samtykke, findes alle de Sigtede, forsaavidt Tiltalen har Hensyn til Kasse Nr. 9, at maatte frifindes.

Med Hensyn til Kasse Nr. 8, som Tiltalte Forum Jensen har bragt i Handelen, og som han alene har Ansvar for, findes det derimod at maatte statuere, at der her foreligger en Overtrædelse af ovennævnte Lovbestemmelse derved, at der dels indbrændt paa Kassens Laag, dels i en paaklistret Etiket, dels i en i Æsken liggende løs Etiket, dels paa Cigarbaandene findes anbragt Bogstaverne: A. M. H. S. Til disse Bogstaver har Tiltalte Forum Jensen ikke godtgjort nogen- somhelst Adkomst, hvilket allerede er udtalt i en under Sagen frem-

lagt Dom, afsagt den 26 April 1911 af den kongelige Landsover- samt Hof- og Stadsret i en mod denne Tiltalte for Overtrædelse af Anmeldernes indregistrerede Varemærke anlagt offentlig Sag, der forøvrigt endte med Frifindelse, da Forholdet ikke kunde rammes efter Varemærkeloven, da Bogstaverne maa antages benyttede, som her sket, alene for at hidføre Forveksling med den ene af Anmeldernes Yrurabat Kasser, hvor der paa tilsvarende Steder findes anbragt Bogstaverne A. M. H. & S., samt da det i her omhandlede Henseende maa blive uden Betydning, at disse Bogstaver ifølge den gældende Varemærkelovgivning ikke vilde kunne indregistreres som Varemærke, vil denne Tiltalte i Medfør af ovennævnte Lovs § 10 være at anse med Æen Københavns Kommunes Kasse tilfaldende Bøde, der findes at kunne bestemmes til 300 Kroner. Han vil derhos have for sit Vedkommende at betale Sagens Omkostninger.

Fredag den 15 Maj.

Nr. 17. **Grosserer Schack-Schou (Henriques)**

mod

Aktieselskabet Slagelse mekaniske Hampgarn-Spinderi og Rebslageri (Rée),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Ret til Opsigelse af en med Appellanten indgaaet Kontrakt.

Sø- og Handelsrettens Dom af 6 August 1912: De Indstævnte, Aktieselskabet Slagelse mekaniske Hampegarns Spinderi og Rebslageri, bør til Citanten, Grosserer Schack Schou, betale 194 Kr. 84 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 14 Marts 1912, indtil Betaling sker, men bør iøvrigt for Tiltale af Citanten fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakendelse, vil den indankede Dom i Henhold til de under denne Del af Sagen anførte Grunde, der i det Væsentlige kunne tiltrædes, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger

Færdig fra Trykkeriet den 3 Juni 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 15.

Fredag den 15 Maj.

ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne, efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret [findes Appellanten at burde tilsvare Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Grosserer Schack Schou, til Indstævnte, Aktieselskabet Slagelse mekaniske Hampgarns-Spinderi og Rebslageri, med 300 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Efter at Citanten, Grosserer Schack Schou, i nogle Aar havde som provisionslønned Agent for de Indstævnte, Aktieselskabet Slagelse mekaniske Hampgarns Spinderi og Rebslageri, solgt de af dem fabrikerede Reb til Grossister i Jylland og paa Fyen, indgik Parterne den 21 Juni 1910 en Overenskomst, hvorefter de Indstævnte overdrog Citanten Enesalget af Fabrikens Fabrikata for Jylland, Fyen, Bornholm og København (dog at de Indstævnte forbeholdt sig selv Salget til en enkelt navngiven Grosserer her i Byen), saaledes at han som hidtil i Provision skulde erholde 3 pCt. af alle i Orden gaaende direkte og indirekte Ordre. Medens det tidligere havde været aftalt, at Kontrakten skulde fornyes hvert Aar, hed det nu i den Skrivelse, hvorved de Indstævnte stadfæstede Overenskomsten: »Denne Kontrakt fortsættes uden Afbrydelse, saa længe Fabrikken vedligeholder Forretningsforbindelsen med Kunderne i disse Landsdele, ved Salg gennem Deres Firma«.

I Begyndelsen af indeværende Aar opstod der en Strid mellem Parterne, idet Citanten forlangte Provision for Aaret 1911 af, hvad der var solgt til en københavnsk Handlende, der som Repræsentant for en Indkøbsforening af Provinskøbmænd havde gjort Indkøb for forskellige

paa Sjælland, Lolland og Falster hjemmehørende Købmænd, hvoraf flere i Forvejen var de Indstævntes Kunder. De Indstævnte mente ikke, at Citanten var berettiget til Provision af disse Indkøb, da den Omstændighed, at Citanten havde faaet Enesalget for København, efter deres Formening ikke berettigede ham til Provision af de her omtalte Indkøb til Kunder paa Landet, blot fordi Indkøbene skete gennem en københavnsk Grossist, og der opstod en Forhandling mellem Parterne, under hvilken Citanten synes at have slaaet dels paa, at Overenskomsten var uopsigelig, dels paa, at den ikke paalagde ham nogen- somhelst Forpligtelse til at skaffe Indstævnte Kunder, men at han havde Ret til at sælge Reb for de Indstævntes Konkurrenter. Det endte med, at de Indstævnte under 26 Februar 1912 opsagde det mellem dem og Citanten bestaaende Forhold til Ophør den 31 December 1912. Citanten svarede den næste Dag, at han ikke kunde anerkende Berettigelsen af den paagældende Opsigelse.

Da de Indstævnte fastholdt Opsigelsen og nægtede at betale Citanten Provision af Salget til den omtalte københavnske Handlende, har Citanten under nærværende Sag dels paastaaet sig tilkendt denne Provision, der er opgjort til 194 Kr. 84 Øre, og dels forlangt en Erstatning for den Opsigelse af hans Eneforhandlingsret. Han fastholder, at Overenskomsten herom er uopsigelig fra de Indstævntes Side. Han anslaaer — som det synes ved at kapitalisere sin Gennemsnitsindtægt for de 5 forløbne Aar ca. 2300 Kr. ved Multiplikation med 20 — det Tab, han lider ved, at Forholdet er brudt, til 45,000 Kr. og har derfor paastaaet sig tilkendt dette Beløb. Han har derhos paastaaet sig tilkendt Renter af begge Beløb og Sagens Omkostninger.

Da det er in confesso, at de Varer, der ere bestilte af den oft-nævnte københavnske Handlende til de i Foreningen værende Landkøbmænd, ere bestilte af ham — omend med Opgivelse af Navnene paa de Købmænd, til hvem de skulde sendes — og fakturerede til ham, findes Citanten efter Overenskomstens Ord at være berettiget til Provision af disse Salg, og de Indstævnte ville derfor være at dømme til at betale Citanten 194 Kr. 84 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra Stævningens Dato den 14 Marts 1912.

Derimod findes Citanten ikke at have Krav paa nogen Erstatning for den skete Opsigelse. Formodningen kan ikke være for, at et vedvarende Kontraktsforhold af den her omtalte Art ikke skulde kunne opsiges med et passende Varsel. For at dette skulde kunne antages, maatte det aldeles tydeligt fremgaa af Overenskomstens Indhold, at det har været begge Parters Villie, at den skulde være uopsigelig. En tydelig Vedtagelse herom ses hverken at ligge i Overenskomstens foran citerede Ord eller i, hvad der iøvrigt foreligger. Overenskomsten er ikke videre heldig affattet, men den citerede Passus kan meget vel forstaaes som kun indeholdende en — ret overflødig — Udtalelse om, at Kontrakten ikke mere som hidtil skulde fornys hvert Aar, og Retten tør ikke gaa ud fra, at det indstævnte Selskabs Direktør ved sin Underskrift paa Kontrakten har — uden at der lagdes noget kontraktligt Baand paa Citanten eller hans Firma — villet binde sin Fabrik til en saa urimelig Bestemmelse, som at Enesalget af Fabrikens Fabrikata for saa store Dele af Danmark skulde være Citantens Firma overladt ikke blot for Citantens Levetid, men — saaledes synes efter Proceduren

Citanten at ville have Kontrakten forstaaet — saa længe hans Firma eksisterer. Naar Citanten har slaaet paa, at han ved en Opsigelse taber det fremtidige Udbytte af sit Arbejde for at indarbejde Fabrikkens Varer, er det en Skæbne, han deler med enhver Agent.

De Indstævnte maa derfor betragtes som havende været berettigede til at opsiges Citanten, og det Varsel, de have givet ham, maa betragtes som særdeles rigeligt. De Indstævnte ville derfor forsaavidt være at frifinde for Citantens Tiltale.

Sagens Omkostninger findes at kunne hæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Mandag den 18 Maj.

Nr. 174. Bagermester **Marius Kryger** (Ingen)

mod

Ekspeditrice **Christence Jespersen** (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Bagermester **Marius Kryger**, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelsers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 8. Tjenestekarl **Anton Laursen** (Hansen efter Ordre)

mod

Amtmanden over Vejle Amt paa det Offentliges Vegne
(Ingen),

betræffende Erstatning for uforskyldt Varetagtsarrest.

Viborg Landsoverrets Dom af 28 Juli 1913: Indstævnte, Amtmanden over Vejle Amt paa det Offentliges Vegne, bør for Tiltale af Citanten, Tjenestekarl **Anton Laursen**, i denne Sag fri at være.

Processens Omkostninger ophæves. Der tillægges de henholdsvis for Citanten og for Indstævnte beskikkede Sagførere, Overretssagførerne Johnsen og Heise, i Salær hver 50 Kr., som udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Efter de af Gaardejer Knud Thomsen af Baunsgaard og dennes tidligere Tjenestekarl Kristen Nielsen aflagte, i den indankede Dom i det Væsentlige gengivne Vidneforklaringer og forskellige sig hertil sluttende tildels efter Dommens Afsigelse fremkomne Oplysninger maa der gaas ud fra, at Thomsen har skrevet og ladet Kristen Nielsen afgive til Foderstofforeningen den Seddel, ved hvis Aflevering de Varer, Appellanten sigtes for at have hentet den 15 Januar 1912, ifølge Uddelerens Forklaring skal være bestilt, og at Kristen Nielsen nysnævnte Dag ved samme Tid som Appellanten skal have afhentet Varerne, har med Thomsens Arbejdsvogn været ved Foreningens Pakhus og dér til Thomsen faaet udleveret Foderstoffer paa Grundlag af den saaledes gjorte Bestilling. Dernæst er der efter Sagens Oplysninger ikke den paagældende Dag, foruden den ommeldte Udlevering til Thomsen, sket nogen anden tilsvarende Udlevering af Varer, ligesom Appellantens Husbond, Gaardejer P. A. Nielsen, for sit Vedkommende har bekræftet dette ved den i Dommen gengivne Vidneforklaring om, at han ikke har bestilt de i hans Kontrabog af Uddeleren først flere Dage efter den 15 Januar 1912 under denne Dato indførte Varer, ikke har anmodet Appellanten om at afhente disse og ej heller har modtaget den. Efter alt, hvad der saaledes foreligger, og idet det heroverfor maa blive uden Betydning, hvad Uddeleren og hans Hjælpere som Vidner have forklaret om, at Varerne ere udleverede til Appellanten, — Forklaringer, der kan skyldes Personforvekslinger og andre Fejltagelser — er der ikke Grund til at betvivle Rigtigheden af Appellantens Forklaring om, at han ikke har hentet de paagældende Varer. Idet det herefter maa anses oplyst, at Appellanten er uskyldig i den Forbrydelse, for hvilken han har været fængslet, har han, som ikke selv ved noget Forhold har givet Anledning til Fængslingen, Krav paa Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel.

Erstatningen vil kunne bestemmes til 400 Kroner.

Processens Omkostninger for begge Retter ville være at ophæve og de de befalede Sagførere tilkommende Salærer at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

I Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel tillægges der Appellanten, Tjenestekarl Anton Laursen, hos Statskassen 400 Kroner. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. I Salarium for

Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Hansen 120 Kroner, som tilligemed de ved Landsoverrettens Dom fastsatte Salarier udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende, i Medfør af Lov om Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel m. m. af 5 April 1888 § 3, 2det Stk., umiddelbart ved Overretten anlagte Sag har Citanten, Tjenestekarl Anton Laursen af Give, efter Stævning af 21 Februar 1913 til Amtmanden over Vejle Amt paa det Offentliges Vegne nedlagt Paastand om, at der i Henhold til nævnte Lov tilkendes ham en Erstatning efter Rettens Skøn for den Lidelse, den Tort og det Formuetab, der er tilføjet ham ved, at han under et ved Nørvang-Tørrild Herreders Politiret optaget Forhør, der sluttedes den 30 Januar d. A., uden at der beordredes Tiltale, som sigtet for Mened har været underkastet Varetægtsfængsel fra den 9 November 1912 til den 20 s. M. Indstævnte har derimod paastaet sig frifunden.

Efter at der mellem Gaardejer P. A. Nielsen af Give og Give og Omegns Foderstofforening var opstaaet Retssag angaaende nogle Varer, som Nielsen efter Foreningens Anbringende i Januar Maaned 1912 havde modtaget fra denne, lod Foreningen den 19 Juli s. A. ved Nørvang-Tørrild Herreders ordinære Ret paabegynde Optagelsen af et Tingsvidne, hvorunder Arbejdsmændene Anders Jensen og Niels Peder Pedersen, begge af Give, samt Tjenestekarl Christen Peter Kristensen afgav edelige, i det Væsentlige overensstemmende Forklaringer gaende ud paa, at Citanten en Dag i Januar Maaned 1912 — efter Jensens og Kristensens Forklaring den 15 i Maaned — paa sin Husbonds, P. A. Niensens, Vegne fra Foderstofforeningens Lokaler i Give forlangte sig udleveret 250 Pund Bomuldsfrøkager, 100 Pund Jordnødkager, 200 Pund Hampefrøkager, 300 Pund Solsikkekager og 100 Pund malet Havre, at der i Øjeblikket ikke havde Solsikkekager paa Lager, og at Citanten i Stedet derfor fik yderligere 200 Pund Hampefrøkager, hvorpaa han kørte bort med samtlige nævnte Foderstoffer. Under et af P. A. Nielsen den 8 November s. A. optaget Tingsvidne har Uddeleren i Foreningen, Hans Elias Nielsen, ligeledes edelig forklaret overensstemmende hermed, idet han har tilføjet, at Citanten bestilte Varerne til senere Afhentning, da han med nogle Svin paa Vognen kørte forbi Foreningens Lokaler, at Bestillingen skete ved Aflevering til et af de tre foregaaende Vidner af et løst, ikke underskrevet Stykke Papir, hvorpaa Varerne var opførte, og at dette Papir, da Vidnet kom hen i Forretningen, laa paa hans Pult, hvorhos det meddeltes ham, at det var afleveret af Citanten. Saavel dette Vidne som Vidnerne N. P. Pedersen og Christen P. Kristensen have derhos forklaret, at P. A. Nielsen under Paalæsningen kom forbi, at Uddeleren da gjorde ham opmærksom paa, at man ikke i Øjeblikket havde Solsikkekager, og at P. A. Nielsen paa Uddelerens Spørgsmaal om, hvad han vilde have i Stedet, svarede: »Saa kan jeg tage en Sæk Hampefrøkager mere«.

Under den sidste Vidneførsel forklarede derimod Citanten, ligeledes edelig, at han, som den 15 Januar f. A. var i Give med 3 Svin for P. A. Nielsen, hvis Befordring han benyttede, efter at Svinene var læssede af, kørte lige hjem uden at modtage Varer fra Foreningen, hvis Lokaler han paa Hjemvejen passerede, og at han fra Januar 1912 kun een Gang, vistnok den 22 Januar s. A., da han hentede 300 Pund Bomuldsfrøkager, har hentet Foderstoffer i Foreningen. Under Hensyn til den bestaaende Uoverensstemmelse mellem denne Forklaring og de af de øvrige Vidner givne Besvarelser af de dem forelagte Spørgsmaal blev Citanten samme Dag anholdt, og, efter at han inden Politiretten havde fastholdt sin Forklarings Rigtighed, belagt med Varetægtsfængsel.

Under den derefter indledede Undersøgelse forklarede fornævnte Anders Jensen, der er meget svagsynet og derhos tunghør, at han »saavidt han tykkes« er ganske sikker paa, at Citanten i Januar Maaned, temmelig sikkert den 15, i Foreningen har afhentet de fornævnte Foderstoffer, hvorhos han har tilføjet, at han stod saa tæt ved Citanten og Køretøjet, hvilke han flere Gange har set, at han ikke kan have taget fejl. Niels Peder Pedersen har forklaret, at han er ganske sikker paa, at Citanten, hvem han nøje kendte, i Januar 1912, vistnok den 15, med P. A. Nielsens Køretøj, som Vidnet ligeledes nøje kendte, i Foreningen afhentede bemeldte Foderstoffer, som Citanten selv modtog staaende i Vognen, medens Vidnet deltog i Paalæsningen. Christen P. Kristensen har udsagt, at han, der den 15 Januar 1912 var med til at læsse Foderstofferne paa en Vogn, ikke vidste, at denne tilhørte P. A. Nielsen, men sluttede sig hertil af den Omstændighed, at Nielsen, der gik forbi, paa Uddelerens Spørgsmaal om, hvad de skulde tage i Stedet for Solsikkekager, som de ikke havde, svarede: »Tag en Sæk Hampefrø mere«. At det var Citanten, der var Kusk paa Køretøjet, og som stod paa Vognen under Læsningen, er Vidnet derimod fuldkommen sikker paa. Uddeler Nielsen har endelig fastholdt sin under Tingsvidnet afgivne Forklaring og tilføjet, at der ikke kan være Tale om nogen Forveksling fra hans Side, idet han paa det paagældende Tidspunkt nøje kendte saavel Citanten som Nielsens Køretøj. Samtlige Vidner have udsagt, at Varerne blev hentede paa en stiv Kassevogn, forspændt med to almindelige danske Heste, der vistnok var brune — efter N. P. Pedersens Forklaring muligvis røde — og de saaledes afgivne Forklaringer ere — dog ikke forsaavidt Vogn og Heste angaar — af samtlige Vidner beedigede.

P. A. Nielsen, der mange Gange har ladet sig Varer udlevere fra Foreningen, har forklaret, at han ingensinde har anmodet Citanten om at afhente de ovennævnte, i Nielsens Kontrabog med Foreningen under 15 Januar 1912 indførte Varer, og at disse ej heller ere hjembragte af Citanten, som den nævnte Dag alene havde en Svinehæk med hjem paa Vognen. Han har derhos udsagt, at han ikke husker, at han den 15 Januar 1912 eller ved nogen anden Lejlighed er kommen forbi Foreningens Lokaler, medens der blev læsset Foderstoffer paa hans Vogn, eller at der mellem ham og Uddeleren er bleven forhandlet om, hvad han vilde have i Stedet for Solsikkekager, hvortil han dog i et senere Forhør har føjet, at han nu synes at mindes, at han engang har talt med Uddeleren om at faa Hampefrøkager i Stedet for Solsikkekager, af hvilke Foreningen den Dag ikke havde flere, at dette da maa

være sket den 6 November 1911, og at det formodentlig er denne Begivenhed, som Uddeleren henlægger til den 15 Januar. Derimod har han erkendt, at han den 15 Januar f. A. om Formiddagen ved Tituden sammen med Citanten har været ved Svinerampen paa Give Station, i hvis umiddelbare Nærhed Foderstofforeningen har sine Lokaler. Paa Forhørsdommerens gentagne Forehold af, om han er i Stand til at give nogen rimelig Forklaring paa, at ovennævnte Vidner kunne mene at have udleveret Foderstoffer til Citanten paa Nielsens Vogn, hvis dette ikke har været Tilfældet, har han alene givet det Svar, at han ikke har bestilt eller modtaget de paagældende Foderstoffer.

Den Seddel, som Uddeleren efter sin Forklaring fandt paa sin Pult, er kommen til Stede under Sagen, men P. A. Nielsen har erklæret, at det ikke er ham, der har skrevet den, hvorimod Gaardejer Knud Thomsen af Baunsgaard har erkendt at have skrevet Sedlen og forklaret, at han har givet den til sin Karl, Kristen Nielsen, for at denne i Foreningen kunde afhente de paa Sedlen anførte Varer. Efter Knud Thomsens videre Forklaring var Kristen Nielsen den 15 Januar 1912 om Formiddagen ved Ellevetiden i Give kørende med en stiv Vogn, der var forspændt med to større, omtrent 11 Kvarters Heste, af hvilke den ene var fuksrød, den anden brun, og ved sin Hjemkomst medførte han enten Mel fra Give Mølle eller Foderstoffer fra Foreningen. Da det ikke af Møllejerens Bøger fremgaar, at der den nævnte Dag er udleveret Mel til Vidnet, formener han, at det har været Foderstoffer, Karlen havde med hjem, men om det netop var de under Sagen omhandlede, kan han ikke huske, og i den mellem Vidnet og Foreningen førte Kontrabog, der begynder den 12 Januar 1912, findes der ikke indført nogen Varepost i Tiden mellem nævnte Dag og den 29 Januar s. A. Vidnet har imidlertid desuagtet forment, at han har modtaget de bestilte Foderstoffer, hvilken Antagelse han har støttet paa, at han i modsat Fald vilde have reklameret overfor Foreningen, og at han ikke ved af at have gjort dette.

Nævnte Tjenestekarl Kristen Nielsen har forklaret, at han en Dag — som det maa antages den 15 Januar f. A. — ved 10-11 Tiden har været efter Læs i Give med en stiv Kassevogn, der var forspændt som af forrige Vidne forklaret, og han tror temmelig sikkert, at hans Ærinde var at hente Foderstoffer fra Foreningen. Han mindes derhos, at han engang i Tiden fra 1 November 1911 til 1 November 1912, da han for Knud Thomsen hentede Foderstoffer fra Foreningen, foruden andre saadanne, som han nu ikke husker, fik to Sække Hampefrøkager i Stedet for 1 Sæk Hampefrøkager og 1 Sæk Solsikkekager, hvilke sidste Foreningen da ikke havde, og efter hans oprindelige Forklaring afhentede han de sidstnævnte Varer paa en Arbejdsfjedervogn, der vistnok var forspændt med to smaa brune Heste.

Citanten har forklaret, at han, da han den 15 Januar var i Give med Grise, kørte med en stiv Kassevogn, der var forspændt med et Par smaa brune Heste, som vel kunde være omtrent et Par Tommer over 10 Kvarter høje, og P. A. Nielsen har udsagt, at Citanten, naar han var i Give med Svin eller efter Foderstoffer, benyttede en almindelig stiv Kassevogn, forspændt med to mindre brune Heste, vel et Par Tommer over 10 Kvarter høje. Iøvrigt har Citanten under

Forhøret vedblivende fastholdt Rigtigheden af den af ham afgivne Vidneforklaring og hævdede, at han ikke ved den af de fornævnte fire Vidner omfinklede Lejlighed har hentet de paagældende Varer i Foreningen.

Citanten og P. A. Nielsen have derhos overensstemmende forklaret, at Citanten ogsaa før Januar 1912 har afhentet Foderstoffer i Give, at de allerede i Begyndelsen af Februar 1912 — efter Citantens Forklaring muligvis endog i Slutningen af Januar s. A. — talte sammen om Sagen, idet Nielsen havde bemærket, at de omhandlede Foderstoffer var indførte i hans Kontrabog — der efter Uddelerens Forklaring ikke var til Stede den 15 Januar, men nogle Dage senere blev indleveret af Nielsen, hvorpaa Uddeleren indførte Varerne — og Citanten har udsagt, at han da straks erklærede ikke at have hentet disse, og at han ogsaa senere af og til har talt om Sagen, hvorfor han anser en Føjhuskning fra sin Side udelukket. Nielsen har udsagt, at de begge var ganske sikre paa ikke at have modtaget Varerne, og at der senere paany er talt med Citanten om Sagen, saa det er ikke underligt, at Citanten under Vidneførslen har kunnet huske denne.

Retsvidnerne have overensstemmende erklæret, at der mellem Citantens og Kristen Nielsens Udseende er saa mange Lighedspunkter, at det nok kan tænkes, at de kunne forveksles, naar de begge ere i Arbejdstøj, og Nielsens Overskæg, saaledes som det efter hans Forklaring var Tilfældet den 15 Januar 1912, er mindre, end da Retsvidnernes Skøn afgaves.

De tidligere nævnte Vidner Anders Jensen, N. P. Pedersen og Uddeler Nielsen have i det Væsentlige overensstemmende forklaret, at Sagen kom op ganske kort Tid efter den 15 Januar 1912, og at de derfor have kunnet huske dens Sammenhæng. Efterat samtlige her nævnte Vidner have haft Lejlighed til at tage Citanten og Kristen Nielsen i Øjesyn, har Anders Jensen erklæret, at han ikke mener at have forvekslet disse Personer, af hvilke han iøvrigt kun flygtigt kender Kristen Nielsen. N. P. Pedersen har bestemt erklæret, at der ikke kan være Tale om nogen Forveksling, og at han godt kender Kristen Nielsen, og Uddeler Nielsen har endelig udsagt, at han er ganske sikker paa ikke at have forvekslet de to Personer saavel som paa, at han har talt med P. A. Nielsen om, at denne skulde have Hømpfrøkager i Stedet for Solsikkekager, hvilken Samtale han bestemt ikke tror — saaledes som af P. A. Nielsen forklaret — kan have fundet Sted i November 1911. Medens Jensen har erklæret at kunne huske de forskellige Kvantale Foderstoffer, have N. P. Pedersen og Uddeler Nielsen forklaret, at deres Erindring paa dette Punkt ikke er sikker, men at de mene ogsaa her at huske rigtigt.

Medens der i P. A. Nielsens Kontrabog, som omfatter Tiden fra den 2 Januar 1911 til den 22 Januar 1912, bortset fra de omstridte Varer ikke findes indført nogen enkelt Levering paa over 500 Pund, har K. Thomsen ifølge Udvisendet af den mellem ham og Foreningen førte Bog foruden mindre Poster faaet udleveret Foderstoffer i Partier paa 700, 750, 800 og en enkelt Gang 1300 Pund.

Efter de af Anders Jensen, N. P. Pedersen, Christen P. Kristensen og Uddeler Nielsen under Tingsvidnerne afgivne Forklaringer har der været Grund til at mistænke Citanten for mod bedre Vidende

edelig at fragaa Modtagelsen af de omhandlede Varer, og denne Mistanke findes ikke ved de senere fremkomne Oplysninger at være saaledes afkræftet, at der efter den ovennævnte Lovs § 1 vil kunne tilkendes ham Erstatning for det af ham udstaaede Varetægtsfængsel, i hvilken Henseende bemærkes, at den af P. A. Nielsen afgivne Forklaring under Hensyn til dette Vidnes egen Interesse ikke findes at kunne nyde fuld Tiltro.

Indstævnte vil herefter være at frifinde for Citantens Tiltale i denne Sag.

Processens Omkostninger findes at burde ophæves, hvorhos der bliver at tillægge de henholdsvis for Citanten og for Indstævnte beskikkede Sagførere i Salær hver 50 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den befalede Sagførelse har været lovlig, og i Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Nr. 166. Højesteretssagfører Henriques

mod

Overretsprokurator I. H. Mundt (Def. Bache),

der tiltales for Overtrædelse af § 8 i Sundhedsvedtægten for København.

Kriminal- og Politirettens Dom af 10 Januar 1914: Tiltalte, Overretsprokurator I. H. Mundt, bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Henriques og Bache hver 50 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Den 18 Oktober 1912 nedlagde Sundhedskommissionen i Henhold til Sundhedsvedtægtens § 43 Forbud mod, at 2 ved Siden af Køkkenerne paa 2den og 4de Sal i Ejendommen Holbergsgade 3 hidtil til Natteophold for

Tjenestepiger benyttede Kamre fra April Flyttedag 1913 at regne blev benyttet til Beboelse, idet Kamrene var befundne at være af en saa slet Beskaffenhed, at Beboelse deraf efter Sundhedskommissionens Skøn var skadelig for Sundheden, og idet det skønnedes, at der ikke ved nogen Rensning eller Istandsættelse kunde raades Bod derpaa.

Paa 2den Sal har det paagældende Kammer en Gulvflade af godt 12 Kv.-Alen og en Højde af $4\frac{1}{2}$ Alen. Der findes et omtrent 3 Kv.-Fod stort Vindue ud til Køkkentrappen og et ca. 2 Kv.-Fod stort Vindue over Døren fra Rummet til Køkkenet. Gulvfladen og den indre Højde i Rummet paa 4de Sal er den samme som i Rummet paa 2den Sal, men der findes her et fast Skab, som indtager ca. $3\frac{1}{2}$ Kv.-Alen af Gulvfladen. Der findes i dette Rum foruden et Vindue mod Køkkentrappen som paa 2den Sal en $5\frac{1}{2}$ Kv.-Fod stor Aabning over Døren til Køkkenet.

Den paagældende Ejendom er opført 1867, og Rummene have siden Ejendommens Opførelse stadig været benyttet til Natteophold.

Efter det Oplyste maa Rummene antages at være indrettede i Overensstemmelse med den dagældende Bygningslov 17 Marts 1856, hvis almindelige Krav med Hensyn til Beboelsesrum indskrænkede sig til et Forlangende om en indre Højde af mindst 4 Alen.

Forbudet motiverer Sundhedskommissionen udelukkende ved, at de paagældende Rum som Følge af deres ringe Størrelse og som Følge af, at de ikke kunne udluftes og kun faa indirekte Lys, maa anses skadelige for Sundheden, naar de benyttes til Bolig med Natteophold. Manglerne menes kun at kunne afhjælpes ved Anbringelse af Vinduer til det Fri, en Mulighed, der maa anses for udelukket.

Da Overretsprokurator I. H. Mundt, der er Administrator af den paagældende Ejendom, og for hvem det paagældende Forbud blev nedlagt, ikke har villet respektere Forbudet, idet Rummet paa 2den Sal endnu den 24 Maj 1913 benyttes til Natteophold, er han under nærværende Sag sat under Tiltale for Overtrædelse af Sundhedsvedtægtens § 8.

Tiltalte har gjort gældende, at det omhandlede Forbud ikke har Hjemmel i Sundhedsvedtægtens § 43, idet denne § maa sammenholdes med § 42, hvorefter Rum, der ere indrettede efter, at Byggeloven af 1856 er traadt i Kraft, og som fyldestgør Forskrifterne i den Byggelov, der gjaldt paa den Tid, Rummene indrettedes (Bygningensloven af 1856) lovlige maa kunne benyttes til Natteophold, og at § 43 kun hjemler Sundhedskommissionens Beføjelse til at forbyde Beboelsen af saadanne Rum, naar de senere paa Grund af mangelfuld Rensning eller Vedligeholdelse maa skønnes at være sundhedsfarlige, noget hvorom der ikke er Tale i nærværende Sag.

I hele denne Betragtning findes der at maatte gives Tiltalte Medhold, og Tiltalte vil saaledes være at frifinde og Sagens Omkostninger at udrede af det Offentlige.

Mandag den 25 Maj.

Nr. 15. Fhv. Husejer **Jens Mathias Bandsholm (Hansen)**

mod

Gaardejerne **Hans Nielsen og Christen Hansen (Bache),**

betræffende Spørgsmaalet om Opgørelse af et Interessentskabsmellemværende.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 13 Februar 1911: Hovedcitanterne, Gaardejerne Hans Nielsen af Ørsted og Christen Hansen af Ørstedgaard, bør for Tiltale af Kontracitanten, Husejer J. M. Bandsholm, i Kontrasagen fri at være. Kontracitanten bør til Hovedcitanterne, Christen Hansen og Hans Nielsen, betale henholdsvis 4536 Kr. 51 Øre og 1475 Kr. 30 Øre med Renter 5 pCt. p. a. af Beløbene fra den 25 Juli 1904, til Betaling sker, og bør de ovennævnte Arrestforretninger for disse Beløb som lovlig gjorde og forfulgte ved Magt at stande men iøvrigt være ophævede. Sagens Omkostninger ophæves. Højesteretsadvokater Harboe bør til Københavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 50 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For Højesteret have Sagens Parter tildels i Henhold til erhvervede Bevillinger til Fremsættelse af nye Indsigelser og under Fremlæggelse af en Del nye Oplysninger nedlagt Paastande om en Række af Forandringer i den indankede Doms Opgørelse af deres Mellemværende.

Medens der under Hensyn til den Uklarhed, hvoraf Sagen paa Grund af dens Oplysningers Mangelfuldhed i det Hele lider, ikke iøvrigt foreligger et tilstrækkeligt Grundlag til Foretagelse af Forandringer i Dommens Resultater, særlig ikke i dens Afgørelser af de i den under Nr. 1, 2 og 4 omhandlede Punkter, findes dens Opgørelse derimod at burde ændres for de nedennævnte Posters Vedkommende.

Hvad for det Første angaar Hovedappellantens Skyld til Interessentskabsmassen, vil i Overensstemmelse med Kontraappellanternes Paastand hans Debetsaldo 9446 Kroner 8 Øre i Stedet for med de i Dommen nævnte Beløb af ialt 3433 Kroner 56 Øre være at forhøje med en Række Poster til et samlet Beløb af 4124 Kroner 34 Øre, som Hovedappellanten ikke har godtgjort Hjemmel til i sit Regnskab over haft Omkostninger at debitere Interessentskabsmassen. Hans Skyld til denne bliver herefter at bestemme til 13,570 Kr. 42 Øre. Hvad dernæst angaar Kontraappellanternes Skyld til Interessentskabsmassen, have Kontraappellanterne dels frafaldet deres tidligere Paastand om ikke at have modtaget alle de i Dommen under Nr. 3 omtalte 6060 Sække Frøkager dels erkendt, at de af de under Nr. 5

omhandlede 6800 Ø Frøkager have modtaget 4400 Ø . Dette medfører den Forandring i Dommens Opgørelse, at for begge Kontraappellanternes Vedkommende Posten 16 Kroner 50 Øre udgaar og Posten 71 Kroner 25 Øre nedsættes til 57 Kroner. Kontraappellanten Hansens Skyld til Interessentskabsmassen kommer herefter til at udgøre 2572 Kroner 8 Øre, medens Kontraappellanten Nielsens Skyld bliver 5433 Kroner 29 Øre.

Idet Parternes Skyld til Interessentskabsmassen herefter ialt udgør 21,375 Kr. 79 Øre, tilkommer der hver af dem $\frac{1}{3}$ heraf, altsaa 7125 Kroner 26 Øre, men ved den videre Opgørelse af Parternes Mellemværende bliver at tage i Betragtning dels, at Kontraappellanterne have erkendt at skyldte Hovedappellanten 82 Kroner 43 Øre, altsaa 41 Kroner 21 Øre hver, dels at der efter det Foreliggende maa gaas ud fra, at Kontraappellanten Hansen yderligere skylder Hovedappellanten 332 Kroner 50 Øre for 7000 Ø Frøkager.

I Henhold til det Ovenanførte vil Hovedappellanten saaledes have at betale til Kontraappellanten Hansen 7125 Kroner 26 Øre med Fradrag heri af 2372 Kr. 8 Øre, 41 Kroner 21 Øre og 332 Kroner 50 Øre, altsaa til Rest 4379 Kroner 47 Øre, medens hans Skyld til Kontraappellanten Nielsen udgør 7125 Kroner 26 Øre med Fradrag heri af 5433 Kroner 29 Øre og 41 Kroner 21 Øre, altsaa til Rest 1650 Kroner 76 Øre, for begge Kontraappellanternes Vedkommende med Renter som i Dommen anført. Udenfor Opgørelsen er holdt den Anpart, der tilkommer Parterne, hver med $\frac{1}{3}$, dels i den for Salg »ab Kolding« indkomne, i Kolding Folkebank indestaaende Kapital, dels i et af Sagfører Fræmohs for Interessentskabet paa Kontrabog indsat Beløb.

Idet det iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde, mod hvilke intet Væsentligt findes at erindre, maa have sit Forblivende ved dens Afgørelse af Sagens andre forskellige Punkter, vil Dommen herefter blive at stadfæste med den af det Ovenanførte følgende Forandring i Størrelsen af de Beløb, som Hovedappellanten vil have at udrede til Kontraappellanterne, og for hvis Vedkommende Arrestforretningerne blive at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret blive efter Omstændighederne at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Landsøver- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at de Beløb, som Hovedappellanten, forhenværende Husejer Jens Mathias Bandsholm, bør betale til Kontraappellanterne, Gaardejerne Christen Hansen og Hans Nielsen, og for hvis Vedkommende Arrestforretningerne stadfæstes, bestemmes til 4379 Kroner 47 Øre til Førstnævnte og til 1650 Kroner 76 Øre til Sidstnævnte med Renter deraf som i Dommen anført. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Hovedappellanten 2 Kroner og Kontraappellanterne

2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Hansen og Bache, hver 800 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisses ere saalydende: I Begyndelsen af Aaret 1903 strandede udfor Fjand i Ringkøbing Amt Dampskibet »Avona« med en Ladning Bomuldsfrøkager (31,564 Sække). Kontracitanten, Husejer J. M. Bandsholm, og Hovedcitanterne, Gaardejerne Hans Nielsen af Ørsted og Christen Hansen af Ørstedgaard, købte i Fællesskab bemeldte Ladning og oprettede under 18 Marts 1903 en skriftlig Overenskomst, hvori bl. a. blev fastsat, at saavel Tab som Gevinst skulde deles lige mellem Samejerne, at enhver af dem skulde virke for Salget af Ladningen og hver for sig føre et nøjagtigt Regnskab saavel over sit Salg som over de med Salget forbundne Udgifter, hvilke, om forlangtes, skulde dokumenteres, at enhver af dem skulde være forpligtet til hver Lørdag at give de andre Medejere fornøden Opgørelse og Regnskab over det i den forløbne Uge foretagne Salg og straks kontant og skadesløst at betale til den af Samejerne, som skulde foretage den ugentlige Indbetaling i Handelsbanken, hvad Vedkommende derefter var pligtig at tilsvare, at Salg af de ilandbjærgede Varer ikke maatte finde Sted til en lavere Pris end fastsat mellem Parterne og kun maatte foregaa imod kontant Betaling, idet i modsat Fald Sælgeren selv skulde tilsvare det Manglende og skadesløst indbetale Salgssummen med første paafølgende ugentlige Opgørelse, hvoraf fulgte, at mulige udestaaende Fordringer ejedes af den, der havde solgt og betalt det paagældende Vareparti, at Samejet skulde ophæves, saa snart samtlige Varer var bortsolgte, hvorefter der af dem alle i Forening inden Forløbet af 8 Dage skulde foretages en Generalopgørelse, og at endelig i Søgmaalstilfælde Bestemmelserne om den hurtige Retsfølgning efter Frd. 25 Januar 1828 skulde være gældende og hver af Parterne være pligtig at modtage Søgmaal og lide Dom ved den kgl. Landsøver- samt Hof- og Stadsret som første Instans.

Af Dampskibets Ladning blev en Del ilandbjærget ved Fjand; men efter at Skibet derefter var kommet flot og bragt til Esbjerg, traf Parterne under 18 Maj 1903 den Overenskomst, at hver af dem med $\frac{1}{3}$ skulde betale Købesummen 4 Kr. 60 Øre pr. Sæk for hele det i »Avona« ved Ankomsten til Esbjerg værende Parti, men til Interessentskabskassen skulde Hovedcitanterne tilsvare for Restpartiet, efter at ca. 1700 Sække, som allerede af Kontracitanten var afsendt fra Esbjerg, var fradragne (hvilket Restparti udgjorde ca. 6000 Sække), 6 Kr. 60 Øre pr. Sæk, og i Henhold dertil skulde Hovedcitanterne være Eneejere af det omhandlede Restparti. Samtidig traf Parterne den Overenskomst, at hver af dem snarest gørligt skulde aflægge Regnskab over Salg af Bomuldsfrøkager, Udgifterne derved m. v., og at Prisen, som skulde tilsvares af hver af dem, skulde være 6 Kr. 60 Øre ved Leverance paa Strandingspladsen og 7 Kr. 60 Øre pr. Ulfborg Station, alt med Fradrag af Agentprovision, dog ikke over 25

Øre pr. Sæk, hvorimod de ikke skulde tilsvare, hvad der var sendt til Tørring eller Oplagsplads, hvilket var til Ringkøbing, Vejen, Brørup, Kolding eller Holstebro, eller hvad der maatte henligge paa Strandingsstedet. Det bestemtes derhos, at Regnskaberne skulde indsendes til nu afdøde Overretssagfører M. Thorsen, der skulde afgive Decision over samme, og at hver af Parterne, saa snart Thorsen havde anerkendt Regnskaberne, skulde indbetale det, som han efter disse, sammenholdt med Interessentskabskontrakten, maatte staa i Restance med, ligesom enhver af Parterne straks skulde tilsvare de Omkostninger til Fragt, Tørring etc., der efterhaanden maatte paaløbe. Endvidere blev det fastsat, at forsaavidt en enkelt eller enkelte Poster enten foreløbig maatte blive henstaaende eller blev endelig forkastede, skulde dette være uden Betydning for det øvrige Regnskab, der saaledes vilde være at lægge til Grund ved Udligningen med Fradrag af de henstaaende eller forkastede Poster. Endelig blev det bestemt, at Hovedcitanterne skulde, da Kontracitanten havde haft et særlig stort personligt Arbejde, og da Hovedcitanternes Fraværelse ikke havde kunnet »forhindre» Tab ved Forringelse af visse Varer, tilsvare Interessentskabsmassen en Sum af 3500 Kroner. Under 18 Juni samme Aar afgav Overretssagfører M. Thorsen Decision med Hensyn til de til ham indgivne Regnskaber.

Forsaavidt angik Kontracitantens Regnskab, udskød han paa Udgiftssiden Poster til Beløb 2310 Kr. 70 Øre hovedsagelig til senere Decision, og paa Indtægtssiden maatte et Beløb af 1389 Kr. 85 Øre angaaende 209 Sække Bomuldsfrøkager indtil senere Decision medtages, hvorefter Saldoen i Kontracitantens Favør blev 16,813 Kroner 80 Øre.

For Hovedcitanternes Vedkommende gik Decisionen, efter at enkelte Poster var udskudte, ud paa, at der til Interessentskabsmassen skulde indbetales

af Hans Nielsen	6452 Kr. 54 Øre
og af Christen Hansen . .	4581 — 50 —
ialt	<u>11,034 Kr. 04 Øre</u>

og at Kontracitanten, naar dette Beløb var indgaaet og hævet af ham, endnu hos Hovedcitanterne havde tilgode 3853 Kr. 18 Øre, hvoraf hver af dem skulde betale Halvdelen.

Denne Decision angik imidlertid kun en Del af Parternes Mellemværende, og forsaavidt Overretssagfører Thorsen senere skal have afgivet Decision, hvorefter et Beløb af 900 Kr., som Kontracitanten skal have beregnet i Omkostninger, er udskudt, findes der ikke nærmere Oplysning om, hvorpaa saadan Decision har gaaet ud. Derimod foreligger der en Skrivelse af 24 Februar 1904 fra Thorsen, hvorefter Kontracitanten til ham som befuldmægtiget for Hovedcitanterne skulde indbetale 10,301 Kr. 29 Øre, hvoraf dog et Beløb af 2686 Kr. 71 Øre paa Grund af Strid om Decisionens Rigtighed vilde være at stille i Depositum, indtil endelig Afgørelse fandt Sted. Thorsen bemærkede derhos, at der var flere Poster, f. Eks. $\frac{1}{4}$ Øre Provision, som Kontracitanten havde beregnet sig, og Prisen paa Bomuldsfrøkagemel, hvis Størrelse ikke helt var opgjorte.

Da Hovedcitanterne ikke fik endelig Opgørelse fra Kontracitanten, som havde solgt den største Del af Ladningen, lode de en regnskabskyndig Mand, Inspektør C. Schlegel, affatte en Opgørelse, og da denne udviste, at Kontracitanten skulde betale Hovedcitanten Christen Hansen 9409 Kr. 31 Øre og Hovedcitanten Hans Nielsen 6395 Kr. 40 Øre, samt efter at Hovedcitanten Hansen for Samejerne havde udlagt 89 Kr. 95 Øre, hvorved de nævnte Summer forandredes til henholdsvis 9469 Kr. 27 Øre og 6365 Kr. 42 Øre, lode de ved en af Byfogden her i Staden den 22 Juli 1904 paabegyndt den 23 s. M. kontinueret Arrestforretning foretage Arrest for dette Tilgodehavende med Omkostninger, dels i Ejendommen Nørrebrogade Nr. 213 c, Matr. Nr. 2895 i Københavns udenbys Klædebo Kvarter med Tilliggende, dels i en Del Fordringer, der tilhørte Kontracitanten, eller for hvilke han stod som Kreditor, og da bemeldte faste Ejendom, hvorpaa Kontracitanten ikke havde formel Adkomst, blev tagen til brugeligt Pant af en Panthaver, og en Del af de arresterede Fordringer viste sig at være betalte eller tvivlsomme, blev der under en af Byfogden her i Staden den 17 Februar 1905 paabegyndt, den 7, 10, 20 og 24 Marts s. A. kontinueret Arrestforretning for Hovedcitanternes Tilgodehavende efter deres Begæring paany foretaget Arrest i Kontracitantens Andel i en Del Fordringer, der af denne var sendt Kolding Folkebank til Inkassation.

Under nærværende efter Hoved-, Kontinuations- og Kontrastævning procederede Sag have Hovedcitanterne i Hovedsagen paastaaet de afholdte Arrestforretninger kendt lovlig gjorte og forfulgte og Kontracitanten tilpligtet at betale Hovedcitanterne, Hans Nielsen og Christen Hansen, henholdsvis 6365 Kroner 42 Øre og 9469 Kroner 27 Øre tilligemed Renter, 5 pCt. p. a., af disse Beløb fra Hovedforligsklagens Dato den 25 Juli 1904 samt Sagens og førstnævnte Arrestforretnings Omkostninger skadesløst og sidstnævnte Arrestforretnings Omkostninger med 27 Kroner 61 Øre.

Kontracitanten har i Hovedsagen paastaaet de foretagne Arrestforretninger kendte ugyldige og ophævede som ulovlige, ligesom han maa antages at paastaa sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger og i Kontrasagen paastaaet Hovedcitanterne tilpligtede in solidum at betale ham i Erstatning for ulovlig Arrest 25,000 Kr. med 5 pCt aarlig Rente fra Kontraforligsklagens Dato den 9 September 1905 og i begge Sager sig tillagt Sagens Omkostninger skadesløst. Hovedcitanterne have i Kontrasagen paastaaet sig frifundne med Tillæg af Kontrasagens Omkostninger.

Ifølge en paa Kontracitantens Foranledning under 21 April 1905 af Bogholder J. F. Hansen foretagen Opgørelse af Parternes Mellemværende skulde Kontracitanten betale Hovedcitanten Christen Hansen 3162 Kr. 67 Øre, men derimod intet til Hovedcitanten Hans Nielsen, som imidlertid burde betale Christen Hansen 49 Kr. 35 Øre; desuden skulde hver af Parterne have Anpart for $\frac{1}{3}$ i Provenuet af en Del af de ilandbjærgede Varer, som var førte til Tørring i Kolding, og denne Anpart var ansat til en Værdi af 3581 Kr. 75 Øre. I Opgørelsen blev udtrykkelig gjort opmærksom paa, at Hovedcitanternes udlagte Omkostninger for hver var ansat til 1000 Kr., medens ialt 1821 Kr. 11 Øre var udeladt, idet han ansaa Posten for altfor høj, og fornøden Oplysning manglede.

Hovedcitanterne have fremført, at Kontracitantens Opgørelse, naar den faar de fornødne Tilføjelser og Ændringer paa de Punkter, som nedenfor nærmere skulle omtales, vil føre til væsentligt samme Resultat som den af Schlegel paa deres Foranledning affattede, og Kontracitantens Opgørelse vil derfor være at lægge til Grund for Bestemmelsen af Parternes Mellemværende.

Idet dernæst bemærkes, at de i Esbjerg den 18 Maj 1903 sluttede Overenskomster maa betragtes som Supplement til Overenskomsten af 18 Marts s. A., skal med Hensyn til de under Sagen fremdragne Tvistepunkter bemærkes Følgende:

1. Forsaavidt Hovedcitanterne have gjort gældende, at et større Antal Sække Frøkager (116 + 229) ere bortkomne eller ikke medtagne i Regnskabet, og at det samme er Tilfældet med 14,000 Pd. vaade Kager af Værdi 630 Kr., som blev sendt til Tørring i Kolding, kan det ikke betragtes som godtgjort, at Kontracitanten bærer Ansvaret derfor.

2. Det ses at have været en Aftale mellem Parterne, at de tørrede Kager skulde sælges til en Pris af $4\frac{3}{4}$ Øre pr. Pund for Kager af I Sort og $4\frac{1}{2}$ Øre pr. Pd. for Kager af II Sort, og at der ved Salg til Købmænd eller gennem Agent skulde gives en Rabat af $\frac{1}{4}$ Øre pr. Pd. Hovedcitanterne have nu hævdet, at der ogsaa for den Dels Vedkommende, som de aftog, skulde gives dem en Rabat af $\frac{1}{4}$ Øre pr. Pund; men heri kan der ikke gives dem Medhold, idet det aftagne Parti ikke ses at være solgt til Købmænd eller gennem Agent.

Forsaavidt der er Strid mellem Parterne om, hvorvidt nogen Del af det, der er aftaget af Hovedcitanterne, har været af I eller II Sort, findes der ikke tilstrækkelig Føje til at forkaste Hovedcitanternes Opgivelser i saa Henseende. Hovedcitanten Hans Nielsen er debiteret med 30,116 Pd. af I Sort à $4\frac{3}{4}$ Øre, men han har benægtet at have modtaget dette Parti, hvorimod han vil have modtaget 110,400 Pd. af II Sort i Stedet for 86,466 Pd., saaledes som Kontracitanten har anført. Ligeledes er Hans Nielsen debiteret for 10,160 Pd. Kager af I Sort og 10,160 Pd. Kager af II Sort, men han har benægtet at have modtaget mere end 10,000 Pd. af hver Slags, saaledes at Prisen for sidste Sort var $4\frac{1}{2}$ Øre pr. Pd. i Stedet for $4\frac{1}{4}$ Øre som opført paa Kontracitantens Regnskab.

3. Ved Overenskomst af 18 Maj 1903 blev bestemt, at Hovedcitanterne skulde som Eneejere overtage Restpartiet, ca. 6000 Sække af Ladningen, som kom til Esbjerg. Medens Kontracitanten har opgjort dette Parti til 6060 Sække (3030 for hver), have Hovedcitanterne opgjort det til 6055 Sække, og det er imod Hovedcitanternes Benægtelse ikke bevist, at Partiet har været større.

4. Forsaavidt Kontracitanten har debiteret Hovedcitanten Hans Nielsen for henholdsvis 10,000 Pd. og 200 Pd. Frøkagemel à $4\frac{3}{4}$ Øre, have Hovedcitanterne hævdet, at Aftalen var en Pris af Øre 4,35,

Færdig fra Trykkeriet den 11 Juni 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 16—17.

Mandag den 25 Maj.

og der ses ikke at være Føje til at beregne en højere Pris end af Hovedcitanterne indrømmet, ligesom det af Kontracitantens eget Regnskab fremgaar, at den sidstnævnte Pris er beregnet for Mel »ab Ringkøbing«.

5. Hovedcitanterne ere debiterede for 6800 Pd. Kager ab Ringkøbing à $4\frac{3}{4}$ Øre, men de benægte at have modtaget mere end 3800 Pd., hvorfor 3000 Pd., som en Hr. J. P. Nielsen i Ringkøbing skal have tilbageholdt, bør krediteres dem.

6. Forsaavidt angaar Kontracitantens Omkostninger, er et Beløb af 2026 Kr. 30 Øre udskudt ved Thorsens Decision. Af dette Beløb findes dog 263 Kr. 60 Øre for Bekendtgørelser senere at være saaledes dokumenteret, at sidstnævnte Beløb kan godkendes. Naar Kontracitanten derimod senere har opført Omkostninger til Beløb af 1680 Kr. 86 Øre, kan der imod Hovedcitanternes Protest og uden noget Bevis ikke tages Hensyn dertil.

7. Hvad Hovedcitanternes Omkostninger angaar, nemlig 1004 Kr. 86 Øre for Christen Hansens Vedkommende og 816 Kr. 25 Øre for Hans Nielsens Vedkommende udover det Beløb 2000 Kr., der i Kontracitantens Opgørelse er godskrevet dem som Omkostninger, maa disse Omkostninger, efter at der ved Thorsens Decision er udskudt henholdsvis 362 Kr. 55 Øre og 417 Kr. 70 Øre, dog anses at være godkendte og bør derfor krediteres dem.

8. Forsaavidt angaar de i Kontracitantens Opgørelse, som udestaaende Fordringer for Salg »ab Kolding«, anførte, nemlig i

Kolding Folkebank	675 Kr. 50 Øre
Anvisninger overgivne bemeldte Bank	4597 — 45 —
udestaaende Fordringer	5472 — 30 —

ialt . . . 10,745 Kr. 25 Øre

have Hovedcitanterne hævdet, at Kontracitanten skal debiteres med dette Beløb, idet han er ansvarlig derfor, og at navnlig den af hans Søn Otto foretagne Virksomhed for at afhænde Varerne er foregaaet alene paa Kontracitantens Vegne og for hans Ansvar; men der foreligger dog ikke tilstrækkeligt Bevis for at statuere saadant.

Det fremgaar af den i Esbjerg truffne Overenskomst af 18 Maj 1903, at hvad der var sendt til Tørrerierne, stod udenfor det, som

enhver af Samejerne skulde tilsvare, og det er ikke af Hovedcitanterne benægtet, at Gage til Otto Bandsholm og de af ham udlagte Udgifter var indbefattede under Thorsens Decision og uden Protest blev godkendt. Men da der ikke foreligger fyldestgørende Oplysninger om, hvor meget der er indkommet af bemeldte 10,745 Kr. 25 Øre, og hvor meget der er uerholdeligt, vil hver af Parterne være at anse for berettiget til $\frac{1}{3}$ deraf.

Opgørelsen stiller sig herefter saaledes:

Kontracitantens Konto:

Debetsaldo efter hans eget Regnskab	9446 Kr. 08 Øre
De ovenfor under 6 nævnte Omkostninger	1680 — 86 —
Overretssagfører Thorsens Decision	2026.30
med Fradrag af	263.60
	<hr/>
	1762 — 70 —

Kontracitanten skylder til Interessentskabsmassen. 12,889 Kr. 64 Øre

Hovedcitanten Christen Hansens Konto:

Debetsaldo efter Kontracitantens Regnskab	3071 Kr. 39 Øre
Efter Thorsens Decision	362 — 55 —
	<hr/>
	3433 Kr. 94 Øre

hvorfra gaar:

Omkostninger (se 7)	1004.86
$2\frac{1}{2}$ Sæk fra Esbjerg (se 3)	16.50
1500 Pd. Kager à $4\frac{3}{4}$ Øre (se 5)	71.25
	<hr/>
	1092 — 61 —

Christen Hansen skylder til Interessentskabsmassen 2341 Kr. 33 Øre

Hovedcitanten Hans Nielsens Konto:

Debetsaldo efter Kontracitantens Regnskab	6332 Kr. 75 Øre
Efter Thorsens Decision	417 — 70 —
23,934 Pd. Kager à $4\frac{1}{4}$ Øre (se 2)	1017 — 20 —
10,000 Pd. à $\frac{1}{4}$ Øre ÷ (160 Pd. à $4\frac{3}{4}$ Øre + 160 Pd. à $4\frac{1}{2}$ Øre) (se 2)	10 — 20 —
	<hr/>
	7777 Kr. 85 Øre

hvorfra gaar:

Omkostninger (se 7)	816.25
$2\frac{1}{2}$ Sæk fra Esbjerg (se 3)	16.50
10,200 Pd. Mel à $\frac{4}{10}$ Øre (se 4)	40.80
30,116 Pd. Kager à $4\frac{3}{4}$ Øre (se 2)	1430.51
1500 Pd. Kager à $4\frac{3}{4}$ Øre (se 5)	71.25
	<hr/>
	2375 — 31 —

Hans Nielsen skylder til Interessentskabsmassen . 5402 Kr. 54 Øre

Af Kontracitantens Skyld til Interessentskabsmassen	12,889	Kr.	64	Øre
og Hovedcitanten Chr. Hansens do.	2341	—	33	—
samt Hovedcitanten Hans Nielsens do.	5402	—	54	—
	<hr/>			
tilsammen	20,633	Kr.	51	Øre

skal hver af Parterne have $\frac{1}{3}$ eller 6877 Kr. 84 Øre.

Kontracitanten skal herefter betale til

Chr. Hansen	6877.84	
	÷ 2341.33	
	<hr/>	
		= 4536 Kr. 51 Øre
og til Hans Nielsen	6877.84	
	÷ 5402.54	
	<hr/>	
		= 1475 Kr. 30 Øre

Desuden har hver af Parterne Anpart for $\frac{1}{3}$ i Provenuet af Varer ab Kolding anslaaet til 3581 Kr. 75 Øre til hver.

Endnu bemærkes, at Kravet paa de foran omtalte 89 Kr. 95 Øre ikke ses at være fastholdt under Proceduren og i hvert Fald ikke er dokumenteret.

Som Følge af Foranstaaende vil Kontracitanten have at betale til Hovedcitanterne, Christen Hansen og Hans Nielsen, henholdsvis 4536 Kr. 51 Øre og 1475 Kr. 30 Øre med Renter som paastaaet. For disse Beløbs Vedkommende vil de foretagne Arrestforretninger være at stadfæste, idet de under Sagen iøvrigt fremsatte Indsigelser imod Arrestforretningernes Lovlighed ikke kunne tages til Følge, og Hovedcitanterne ville saaledes være at frifinde for Kontracitantens Tiltale under Kontrasagen, hvorimod Hovedcitanternes Paastand om at tilkendes Arrestforretningernes Omkostninger efter Omstændighederne ikke vil være at tage til Følge.

Sagernes Omkostninger findes at burde ophæves.

For utilbørligt Ophold af Sagen vil Højesteretssagfører Harboe i Medfør af Frd. 16 Januar 1828 § 14 være at anse med en Københavns Fattigvæsens Hovedkasse tilfaldende Bøde af 50 Kr.

Under Sagen foreligger ingen Overtrædelse af Stempellovgivningen.

Nr. 13. Overretssagfører A. Kristjansen (Møller)

mod

Kaptajn C. Hermansen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Lovligheden af en foretagen Arrest.

Københavns Amts nordre Birks Fogedkendelse af 18 Oktober 1910: Rekvisiti Protest mod, at Arrest foretages i andet ham tilhørende end i den af ham paastaaede Ret med Hensyn til Ejendommen Matr. Nr. 19cu af Lyngby, kan ikke tages til Følge.

Samme Birks Fogedkendelse af 20 Oktober 1910, hvorved dekretedes Arrest i Ejendommene Matr. Nr. 1 k, 1 z, 1 ae, 1 ad, 1 x, 1 y og 1 af af Gentofte.

Københavns Amts nordre Birks ordinære Rets Dom af 5 April 1911: Den ovennævnte Arrestforretning bør være ophævet. Hovedcitanten, Overretssagfører A. Kristjansen, bør til Kontracitanten, Kaptajn C. Hermansen, betale 239 Kr. 55 Øre, med Renter deraf 5 pCt. p. a. fra 10 December 1910, til Betaling sker; iøvrigt bør Hoved- og Kontracitanten for hinandens Tiltale i Sagen fri at være. Sagens Omkostninger, saavel i Hoved- som i Kontrasagen, ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 17 Juli 1911: Den fornævnte Kendelse af 18 Oktober 1910 og Arrestforretning af 20 s. M. ophæves. Arrestforretningernes Omkostninger ophæves. Hovedappellanten, Overretssagfører A. Kristjansen, bør til Kontraappellanten, Kaptajn C. Hermansen, betale 1500 Kr. med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra den 10 December 1910, til Betaling sker. Saa betaler og Hovedappellanten Sagens Omkostninger for begge Instanser til Kontraappellanten med 300 Kroner og til Justitskassen i Mulkt for unødigt Trætte 80 Kroner. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Der forelægges Hovedappellanten en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse til at berigtige Stemplingen af et den 31 Maj 1911 fremlagt Indlæg.

Højesterets Dom.

Appellantens Benægtelse af, at Indstævnte ifølge Købekontrakt var Ejer af Matr. Nr. 19 eu af Lyngby, var vel som udviklet i den indankede Dom urigtig, hvilken Urigtighed efter Appellantens Fremstilling, der ikke kan forkastes, skyldes den Omstændighed, at han ikke var opmærksom paa, at han selv laa inde med den originale Købekontrakt, men Appellanten har dog saavel efter Beskaffenheden af Indstævntes Ret ifølge Kontrakten, som efter hvad der for Højesteret er oplyst om Ejendommens Tilstand og Værdi, haft Føje til at modsætte sig, at Indstævntes Protest mod, at der gaves ham Arrest i andet eller mere end denne Ejendom, toges til Følge.

Hvad dernæst angaar de 5 i Sagen omhandlede Villaejendomme i Gentofte, i hvilke Arrest blev gjort og fastholdt, bemærkede Appellanten under Arrestforretningen, at de var behæftede til deres Værdi, og dette Appellantens Skøn har efter hvad der for Højesteret er oplyst om Resultatet af de nu stedfundne Realisationer af Ejendommene vist sig at være rigtigt. Idet Appellanten som Følge heraf har været berettiget baade til at søge Sikkerhed ved Arrest i samtlige disse Ejendomme og til yderligere at søge Arresten udvidet til Indstævntes Ejendom i København, vil den foretagne Arrest efter Appellantens Paastand være at anse som lovlig gjort og forfulgt, hvorhos Indstævnte vil have at betale Appellanten Arrestens Omkostninger med 72 Kroner

38 Øre, medens Appellanten vil være at frifinde for Indstævntes Tiltale.

Processens Omkostninger for alle Retter findes at burde ophæves. Den Appellanten idømte Bøde for unødigt Trætte maa efter det Anførte bortfalde.

Thi kendes for Ret:

Den ovennævnte i Ejendommene Matr. Nr. 1 k, 1 z, 1 ad, 1 x og 1 y samt 1 af af Gentofte foretagne Arrest bør anses som lovlig gjort og forfulgt, og bør Indstævnte, Kaptajn C. Hermansen, betale Appellanten, Overretssagfører A. Kristjansen, Arrestforretningens Omkostninger med 72 Kroner 38 Øre. Appellanten bør for Indstævntes Tiltale i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for alle Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Det fremgaar af Proceduren og Oplysningerne i nærværende fra Københavns Amts nordre Birks ordinære Ret hertil indankede, i begge Instanser efter Hoved- og Kontrastævning procederede Sag, at Hovedappellanten, Overretssagfører A. Kristjansen, under 8 December 1909 har faaet Dom over Kontraappellanten, Kaptajn C. Hermansen, for 1429 Kr. 83 Øre med Renter og Omkostninger, for hvilket Beløb med Omkostninger han, da Kontraappellanten havde indbragt Dommen for Overretten, begærede Arrest foretaget hos den under Nordre Birks Jurisdiktion bosatte Kontraappellant, der ved Forretningens Foretagelse, den 12 September 1910, erklærede, at det tilstedeværende Løsøre som Særeje tilhørte hans Hustru og iøvrigt, foreholdt Konkurslovens § 167, oplyste at eje forskellige udestaaende Fordringer og en Del faste, behæftede Ejendomme.

Under en Fortsættelse af Forretningen, ligeledes paa Kontraappellants Bopæl, den 15 Oktober s. A., fremlagde dennes Søster en Protokollation fra Kontraappellanten, hvori han som Genstand for Arresten gav Anvisning paa den ham ifølge Købekontrakt tilhørende Ejendom Matr. Nr. 19 cu af Lyngby, Villa Ingeborg, der, som det af ham opgaves, var købt for 11,000 Kr., af Østifternes Kreditforening den 4 August 1907 var vurderet til 15,500 Kr., hvis Bygninger var brandforsikrede for 10,000 Kr., hvori da indestod en Restgæld til bemeldte Kreditforening paa ca. 6360 Kr., men som iøvrigt var ubehæftet, og hvis Lejligheder, der var udlejede, gav en Leje af 600 Kr. aarlig, hvorhos han protesterede imod, at der foretoges Arrest i andet eller mere end bemeldte Villa, der efter de givne Oplysninger maatte antages at afgive rigelig Sikkerhed.

Efter at imidlertid Hovedappellantens Repræsentant havde benægtet, at Kontraappellanten ifølge Købekontrakt ejede bemeldte Ejendom, og

begæret Arrest foretaget i de Kontraappellanten tilhørende 6 Villaer, Matr. Nr. 1 k, 1 z, 1 ad, 1 ae, 1 x og y og 1 af af Gentoftø, forkastede Fogden ved en under 18 Oktober 1910 afsagt Kendelse Kontraappellantens Begæring om Arrest i og Protest imod Arrest i andet end Villa »Ingeborg«, og foretog under 20 Oktober s. A. paa Kontraappellantens Bolig Arrest i bemeldte 6 Villaer, der ikke vurderedes, hvilken Arrestforretning i Henhold til Hovedappellantens Begæring under 23 November s. A. tinglæstes paa samtlige arresterede Villaer med Undtagelse af Villæen Matr. Nr. 1 ae, der da allerede var solgt.

Efterat endelig under en Fortsættelse af Forretningen paa Byfogedens Kontor i København den 12 November 1910 en fremsat Begæring om Arrestens Kontinuation i en Kontraappellanten tilhørende københavnsk Ejendom var nægtet ved Kendelse af 18 November 1910, paastod Hovedappellanten under den af ham derefter anlagte Justifikations sag, under hvis Drift han frafaldt den i Matr. Nr. 1 ae foretagne Arrest, at fornævnte under 12 September, 15, 18 og 20 Oktober samt 12 og 18 November 1910 foretagne Arrestforretning isvrigt stadfæstedes som lovlige gjort og forfulgt, og at Kontraappellanten tilpligtedes at betale Arrestforretningernes Omkostninger 77 Kr. 38 Øre samt Sagens Omkostninger skadesløst.

Under Justifikations sagen paastod Kontraappellanten, at Arrestforretningerne ophævedes og at der tillagdes ham Sagsomkostninger, hvorhos han under en Kontrasag paastod Hovedappellanten tilpligtet at betale 1500 Kr. i Erstatning for Tab, Tort og Kreditspilde i Anledning af de ulovlige Arrestforretninger, med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra Kontraforligsklagens Dato den 10 December 1910 samt Kontrasagens Omkostninger. Hovedappellanten procederede under Kontrasagen til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Ved Underrettens Dom blev under Hovedsagen den i de fornævnte 5 Villaer foretagne Arrest ophævet, hvorimod Kontraappellanten dømtes til at betale Hovedappellanten Omkostningerne ved de i Nordre Birk foretagne Arrestforretninger med 60 Kr. 45 Øre. I Kontrasagen dømtes Hovedappellanten til at betale Kontraappellanten en Erstatning af 300 Kr., saaledes at Hovedappellanten i alt dømtes til at betale Kontraappellanten 239 Kr. 55 Øre med Renter deraf fra den 10 December 1910, hvorhos Sagens Omkostninger i begge Sager ophævedes.

For Overretten have begge Parter gentaget deres for Underretten nedlagte Paastande samt paastaet sig Sagens Omkostninger tilkendte.

Naar Kontraappellanten under Fogedforretningen den 15 Oktober 1910 som Genstand for en eventuel Arrest gav Anvisning paa Villa »Ingeborg«, der tilhørte ham ifølge Købekontrakt, fremgaar det af Sagens Oplysninger, at det ikke blot var Sandhed, at han havde Købekontrakt paa bemeldte Villa, hvilken Kontrakt var tinglæst den 16 April 1907, men at det endog var Hovedappellanten selv, som havde skrevet Kontrakten og ladet denne tinglæse, ligesom han ved Fogedforretningens Tid laa inde med Kontrakten, hvad han dog først senere vil have opdaget ved en Gennemgang af sit Arkiv. Den af Hovedappellanten under Fogedforretningen, hvor han mødte ved sin Kontorist, fremsatte Benægtelse af, at Kontraappellanten havde Købekontrakt paa Villa »Ingeborg«, i Henhold til hvilken Benægtelse Fogedretten ved sin Kendelse statuerede, at det ikke kunde anses bevist, at Kontra-

appellanten ejede det af ham anviste Objekt for Arresten, har herefter været ganske ubeføjet, og da Villa »Ingeborg« derhos efter de af Kontraappellanten allerede da afgivne Oplysninger frembød tilstrækkelig Sikkerhed for Hovedappellantens Fordring, burde der ikke være foretaget Arrest i de den 20 Oktober 1910 arresterede 6 Villaer, af hvilke isøvrigt alene de 5, hvori Arresten er krævet opretholdt, efter de foreliggende Vurderinger frembød et ubehæftet Overskud af 43,003 Kroner, om hvilket sidste Forhold Hovedappellanten, der selv er Kautionsist for en ikke ubetydelig Pantegæld i Ejendommene, ikke kan antages at have været uvidende.

Den af Fogeden i Nordre Birk den 18 Oktober 1910 afsagte Kendelse og af samme Foged den 20 s. M. foretagne Arrest vil derfor være at ophæve, ligesom efter Omstændighederne ingen af Omkostningerne ved de foretagne Arrestforretninger findes at burde falde Kontraappellanten til Last.

Idet de foretagne Arrestforretninger derhos efter det Foreliggende maa antages at have skadet Kontraappellanten, der foruden at være tjenestegørende Officer driver Forretning paa forskellig Maade, og at have skadet hans Udsigter til at sælge de paagældende Villaer, maa der gaas ud fra, at han har lidt et Tab mindst af den under Kontrasagen paastaede Størrelse, hvorfor under Kontrasagen hans Paastand vil være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger for begge Retter vil Hovedappellanten have at betale til Kontraappellanten med 300 Kr.

I Mulkt for unødigt Trætte vil derhos Hovedappellanten i Medfør af Frd. 11 August 1819 have at betale til Justitskassen 80 Kr.

Der vil være at forelægge Hovedappellanten en Frist af 8 Dage fra denne Doms Afsigelse til at berigtige Stemplingen af et den 31 Maj 1911 fremlagt Indlæg.

Iøvrigt foreligger Stempelovertrædelse ikke for Overretten.

Nr. 217. Højesteretssagfører Winther

mod

Holger Emanuel Jensen (Def. Møldrups),

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Hindsholm Herreds Ekstrarets Dom af 21 Januar 1914: Arrestanten Holger Emanuel Jensen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 2 Maaneder samt betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Poulsen, og Defensor, Overretssagfører Gram, 15 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 16 Marts 1914: Underrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden forkortes til fyrretyve Dage. I Salær til Overretssagfører R. C. Cortsen og Prokurator Mundt betaler Arrestanten Holger Emanuel Jensen 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Holger Emanuel Jensen til Højesteretssagførerne Winther og Møldrup 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Holger Emanuel Jensen tiltales under denne fra Hindsholm Herreds Ekstraret hertil indankede Sag for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Arrestanten, der er født den 26 Juni 1886, er ved Hatting Herreds Ekstraretsdom af 17 Januar 1911 anset efter Straffelovens § 281, jfr. § 39, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, men iøvrigt ikke fundet straffet. For den sidste Del af den ham saaledes idømte Straf blev han benaadet mod at anbringes paa Hedehjemmet »Lyng«, og der har han haft Ophold fra den 21 Januar 1912 til Straffetidens Ophør, den 21 Maj s. A.

Ved Arrestantens Tilstaaelse og det iøvrigt — tildels under et af Overretten foranlediget Reassumptionsforhør — Oplyste er det bevist, at han nu har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

Den 20 December 1913 om Aftenen ved 10-Tiden, medens Arrestanten tjente som Fodermester paa en Gaard i Dalby, gik han gennem Vinduet i Pigeværrelset i en Gaard paa Dalby Mark for at opnaa Samleje med en der tjenende 19-aarig Pige, Ingeborg, uden at denne havde givet ham nogen Anledning til denne Adfærd. Efter at være kommet ind i Kammeret spurgte han Ingeborg, der laa i Sengen, om han maatte gaa i Seng til hende, hvortil hun svarede Nej, idet hun tilføjede, at der laa en anden Pige i samme Kammer. Da Arrestanten derefter hørte, at Husbonden og Husmodøren kom hjem, forlod han Kammeret, uden at der skete videre.

Natten mellem den 1 og 2 Januar 1914 ved 1-Tiden gik Arrestanten i Henhold til en af ham den foregaaende Aften fattet Beslutning ind gennem Vinduet i Pigeammeret paa en anden Gaard i Dalby for at opnaa Samleje med en der boende da 16-aarig Pige, Helga, der ej heller havde givet ham nogensomhelst Anledning til saadan Adfærd, og som af sine Omgivelser skildres som en barnlig og i enhver Henseende sædelig og ordentlig Pige. Pigen laa afklædt i Sengen, Arrestanten lagde sig i Sengen under Dynen ved Siden af hende, hvorved

hun vaagnede. Hun tændte det elektriske Lys og bad ham gaa, men han slukkede Lyset, greb hendes Hænder, tog hende i Halsen og trykkede hendes Ansigt ind imod sig, hvorefter han kyssede hende to Gange og spurgte hende, om han ikke maatte have Samleje med hende. Hun afslog denne Anmodning, græd og modsatte sig hans Tilnærmelser, saa godt hun kunde; men da hun vilde raabe om Hjælp, lagde han sin ene Haand haardt paa hendes Mund. Iøvrigt anvendte han, der var fuldt paaklædt og ikke havde sit Lem fremme, ikke Vold eller Trusler for at formaa hende til Samleje, hvad der heller ikke vil have været hans Hensigt, hvorimod han blev liggende temmelig længe i hendes Seng, uden at hun kunde blive fri for ham, indtil hun fandt paa at sige, at hun var tørstig, og bad ham om at maatte staa op og hente Vand. Han tilbød da selv at hente Vand til hende, og medens han var ifærd hermed, saa hun Lejlighed til at slippe fra ham og ind i et Værelse, hvor Husbondens Moder og Børn sov.

Arrestanten skildres fra alle Sider som meget indskrænket. Han er konfirmeret, men kan ikke eller saa godt som ikke læse eller skrive. I en Erklæring fra Forbedringshuset af 20 Februar 1914 betegnes han som »epileptisk og let imbecil«, som et »vrøvrende Skrog«. I en Erklæring fra Hedehjemmet »Lyng« af 22 s. M. hedder det, at han under Opholdet der »nærmest gjorde Indtryk af at have Skade paa Forstanden«. Han havde flere Gange Krampetilfælde. »Hans Forhold tydede paa, at han var en degenereret Person, hvis aandelige og materielle Evner ere meget lidt udviklede. En Mand, der nærmest hørte hjemme i en Sindsygeanstalt«. Derimod har Distriktslægen i Kerteminde i en den 26 s. M. afgiven Erklæring udtalt, at Arrestanten vel »gør Indtryk af at være et Menneske med meget mangelfulde Kundskaber og indskrænket Begavelse, men der er hverken Tegn paa Idioti eller Sindsygdом; ej heller er der Grund til at tro, at han ikke skulde være klar over Betydningen af sine forskellige Handlinger, men muligens bevirker hans mangelfulde aandelige Udvikling, at han mangler Villieskraft til at modsætte sig sine Lyster, selv om han er klar over, at det, han vil gøre, ikke er tilladeligt«.

Medens det af Arrestanten overfor Pigen Ingeborg udviste Forhold ikke findes at kunne paadrage ham Strafansvar, er det af Arrestanten overfor Pigen Helga udviste Forhold ved Underrettsdommen retteligt henført under Straffelovens § 185. Ligeledes tiltrædes det, at Straffelovens § 39 er anvendt overfor Arrestanten, samt at det er paalagt ham at udrede Aktionens Omkostninger som i Underrettsdommen nærmere bestemt.

Straffen findes efter Omstændighederne og under Hensyn til Lov Nr. 63 af 1 April 1911 § 13 at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, hvorfor Underrettsdommen, der har anset Arrestanten med samme Art Fængsel i 2 Maaneder, forsaavidt vil være at forandre.

Tirsdag den 26 Maj.

Nr. 9. Slagtermester Anton Nielsen (Trolle)

mod

Vekselerer Wulff Nathan (Ingen),

betræffende Forstaaelsen af en Bemyndigelse til Køb og Salg af Børspapirer.

Randers Købstads ordinære Rets Dom af 10 Juni 1912: Kontracitanten, Slagtermester Anton Nielsen, Middelgade, Randers, bør i Hovedsagen for Tiltale af Hovedcitanten, Vekselerer Wulff Nathan, København, fri at være. Hovedcitanten bør til Kontracitanten betale de under Kontrasagen paastævnte 1000 Kr., med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 9 November 1911 til Betaling sker. Saavel Hoved- som Kontrasagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 16 Juni 1913: Appelindstævnte, Slagtermester Anton Nielsen, bør til Appellanten, Vekselerer Wulff Nathan, betale 520 Kr. tilligemed Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 16 Juni 1911, indtil Betaling sker. I Procesomkostninger for begge Retter betaler Appelindstævnte til Appellanten 80 Kr. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter Proceduren maa der gaas ud fra, at Indstævnte i i det mindste i mange af de Tilfælde, i hvilke han uden nogen særlig Ordre fra Appellanten efter den af ham selv truffne Bestemmelse paa Appellantens Vegne har købt og solgt Aktier, selv er indtraadt som Sælger og Køber i Forhold til Appellanten, uden at dette tydeligt fremgik af de Appellanten af Indstævnte tilstillede Meddelelser.

Efter Indholdet af den i den indankede Dom omtalte Fuldmagt af 22 November 1909 maa det imidlertid antages, at Indstævnte ikke har været berettiget til saadan Selvindtræden, der vilde medføre en væsentlig Forøgelse af Appellantens Risiko ved den Indstævnte givne Bemyndigelse.

Herefter kan Appellanten imidlertid ikke være pligtig at tilsvare nogen Del af det Tab, som efter de foreliggende Konto-kuranter er blevet Resultatet af de stedfundne Transaktioner, og han vil derfor være at frifinde i Hovedsagen, medens Indstævnte i Kontrasagen vil være at dømme til at betale ham de paastævnte 1000 Kroner med Renter. Underretsdommen, som har samme Resultat, vil følgelig i Overensstemmelse med Appellantens Paa-stand kunne stadfæstes.

Processens Omkostninger for Overretten og for Højesteret findes Indstævnte at burde betale til Appellanten med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Bytingsdommen bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Landsoverretten og for Højesteret betaler Indstævnte, Vekselerer Wulff Nathan, til Appellanten, Slagtermester Anton Nielsen, med 300 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Den 22 November 1909 underskrev Appellindstævnte, Slagtermester Anton Nielsen i Randers, en til Appellanten, Veksellerer Wulff Nathan i København, stilet Erklæring af følgende Indhold:

»Herved giver jeg Dem Ret til paa mine Vegne at foretage Køb og Salg af Aktier paa Københavns Børs, og forpligter mig til at yde Dem $\frac{1}{4}$ pCt. Provision for hver Forretning.

Til Beløb af ca. 10,000 Kr.»

Erklæringen blev underskrevet i Overværelse af Appellantens Broder, med hvem Appellindstævnte derhos traf Aftale om, at naar Appellindstævnte straks betalte 1000 Kr. til Appellanten, skulde denne udlægge for ham, hvad der isøvrigt maatte medgaa til Dækning af Udgifter ved de ommeldte Børsforretninger. Efter at have modtaget Beløbet foretog Appellanten i Tiden fra den 23 November 1909 til den 9 Januar 1911 en Række forskellige Køb og Salg af Aktier for Appellindstævnte, hvorhos han hver Omsætningsdag stillede ham en Afregning, indeholdende Specifikation af Kurs og Provision m. m., og desuden pr. 31 December 1909, 30 Marts 1910, 1 Juli 1910 og 1 Januar 1911 fremsendte en samlet Kontokurant over Parternes Mellemværende i det hver Gang forløbne Tidsrum. Med den sidste af disse Kontokuranter lod Appellanten endvidere følge et Brev af 14 Januar 1911, hvori han under Henvisning til Kontokurantens Indhold bemærkede, at der paa Forretningerne var et Tab af ca. 400 Kr., som han anmodede Appellindstævnte om at fremsende, og i Gensvar herpaa tilskrev Appellindstævnte den 19 s. M. Appellanten saaledes:

»Vær saa venlig at realisere mine Aktier hurtigst mulig og send mig Restbeløbet, da jeg ikke vil spekulere mere, før jeg kommer til København.

Med megen Agtelse

Anton Nielsen,
Middelgade 16,
Randers.

De har i lang Tid skrevet Strømmen til Adresse, men det er kun Randers.»

Efterat Appellanten i Henhold hertil havde foretaget Realisation, sendte han under 21 s. M. Appelindstævnte en Kontokurant, udvisende en Saldo i Appellantens Favør af 520 Kr. 28 Øre, og bad sig dette Beløb tilstillet. Da Appelindstævnte imidlertid undlod at sende Beløbet, har Appellanten under nærværende Sag i første Instans ved Randers Købstads ordinære Rét søgt Appelindstævnte til Betaling af 520 Kr. tilligemed Renter deraf 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato den 16 Juni 1911, indtil Betaling sker, medens Appelindstævnte, der procederede til Frifindelse, under et Kontrasøgsmaal har nedlagt Paastand om, at Appellanten tilpligtes at tilbagebetale ham det Beløb af 1000 Kr., han, som meldt, i November 1909 havde betalt til Appellanten, tilligemed Renter af Beløbet 5 pCt. aarlig fra Kontraforligsklagens Dato den 9 November 1911, indtil Betaling sker. Ved Underretsdommen er saavel i Hoved- som i Kontrasagen Appelindstævntes Paastand tagen til Følge, og Sagen er nu af Appellanten, der i Kontrasagen paastod sig frifunden for Tiltale af Appelindstævnte, indanket her for Retten, hvor han har gentaget sine i første Instans nedlagte Paastande. Appelindstævnte har derimod procederet til den indankede Doms Stadfæstelse.

Til Støtte for sin Paastand har Appelindstævnte i første Række gjort gældende, at det var en Aftale mellem ham og Appellantens ovennævnte Broder, at Appellanten for Appelindstævntes Regning skulde indkøbe og atter sælge to bestemte Slags Aktier, nemlig Cikoriaaktier og saakaldte russiske Aktier af Paalydende henholdsvis 4000 Kr. og 6000 Kr., at Fuldmagten ikkun havde Hensyn hertil, og at det var undgaaet hans Opmærksomhed, at dens Udtryk rakte videre. Idet Appelindstævnte herefter vil have forudsat, at alt, hvad Appellanten iøvrigt foretog sig, var ham uvedkommende, har han aldrig tilskrevet Appellanten i Anledning af de Afregninger og Kontokuranter, han, som meldt, stadig modtog fra denne, ligesaalidt som han nogensinde har tilbagesendt Blanketter, der af Appellanten blev ham tilstillede til Underskrift, og hvis Indhold gik ud paa, at Appelindstævnte anerkendte Købet af Aktieposter samt forpligtede sig til eventuelt at gøre Indbetalinger i Anledning af saadanne Køb. Appellanten har benægtet, at en Aftale som den nævnte er bleven truffen, og idet Appelindstævnte ikke har tilvejebragt Bevis i modsat Retning, maa der gaas ud fra, at Fuldmagten ikke var indskrænket som af Appelindstævnte paastaaet, men herefter kan denne ikke være berettiget til under nærværende Sag at bortse fra de Køb og Salg, der findes opførte paa Kontokuranterne, naar han efter disses Modtagelse har forholdt sig passiv og ved sit ovenanførte Brev af 19 Januar 1911 endog har givet Appellanten Ordre til at realisere »sine Aktier«, hvorved efter Sammenhængen med Appellantens Henvendelse af 14 s. M. til Appelindstævnte ikke kan forstaas Andet end de Aktier, som Appellanten ifølge den senest fremsendte Kontokurant havde i Behold for Appelindstævnte.

Videre har Appelindstævnte hævdet, at den ovenanførte Tilføjelse til Fuldmagten: »til Beløb af ca. 10,000 Kr.« skal angive, at Appellanten ikke maatte engagere ham med større Pengebeløb end nævnte Sum, og at denne Betingelse ifølge de ovennævnte Kontokuranter Udvisende er tilsidesat i betydelig Grad. Appellanten har herimod an-

ført, at Tilføjelsen maa forstaaes saaledes, at der er givet Bemyndigelse til Køb og Salg af Aktier af nominelt Paalydende ca. 10,000 Kr., og denne Forstaaelse findes efter det Foreliggende — derunder et Responsum fra Grosserer-Societetets Komité i København — saavel som efter Dokumentets Ordlyd at maatte lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse, idet Appellindstævnte end ikke har forsøgt at føre Bevis for, at han ved Underskriften har taget Forbehold om anden Tilstaaelse. Af Sagen fremgaar det nu vel, at Appellanten adskillige Gange har haft i Behold for Appellindstævntes Regning Aktier af større samlet Paalydende end 10,000 Kr., og at dette Paalydende en enkelt Gang endog er naaet op til 18,000 Kr., men efter sin foranførte Skrivelse af 19 Januar 1911 i Forbindelse med sin forudgaaende Tavshed findes Appellindstævnte, om hvem det maa antages, at han ikke var helt uden Kendskab til Aktier og Spekulation hermed, at maatte anses som den, der i det Hele har godkendt de ommeldte Kontokuranter uanset Appellantens Overskridelse af den givne Beføjelse.

Naar Appellindstævnte endelig har benægtet, at Appellanten har udført de ovenomhandlede Køb og Salg paa Børsen, saaledes som han efter Fuldmagtserklæringen maatte være pligtig til, findes der, uanset at Appellanten ikke har ført Bevis for, at Forretningerne virkelig ere udførte, ikke mod dennes Protest at kunne tages noget Hensyn til bemeldte Indsigelse. Ifølge en af Appellanten under Sagen fremlagt Udtalelse fra Vekselmæglernes og Veksellerernes Kursnoteringsudvalg i København har nemlig efter Børskutyme ved de her omhandlede Forretninger en Veksellerers Klient opnaaet alt, hvorpaa han med Føje kan gøre Krav, naar Veksellereren afregner med Klienten den beordrede Post Aktier efter vedkommende Dagskurs, uden at Veksellereren behøver at foretage noget virkeligt Salg og senere Indkøb. Saavel her efter som under Hensyn til det Tillidsforhold mellem Parterne, der er Forudsætning for Udstedelsen af Fuldmagten, kan der ikke antages at paahvile Appellanten nogen Pligt til at bevise de enkelte Salg, ligesaa lidt som det kan antages at have været af Betydning for Appellindstævnte, at Køb og Salg skete paa Børsen. Naar blot de skete efter Børskurs, maatte deres Ordning iøvrigt — endog det Forhold, at Appellanten optraadte som Selvkontrahent — være uden Betydning for Appellindstævnte.

I Henhold til det Anførte findes Appellanten at maatte frifindes for Tiltale af Appellindstævnte i denne Sag, hvorimod denne, der ikke har fremført nogen særskilt Indsigelse mod Størrelsen af det indsøgte Beløb eller dets Udregning, vil være at tilpligte at betale Appellanten 520 Kr. tilligemed Renter deraf som paastaet.

Efter Omstændighederne findes Appellindstævnte at burde godtgøre Appellanten Processens Omkostninger for begge Retter med 80 Kr.

I Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Torsdag den 28 Maj.

Nr. 40 og 28. Frederiksberg Kommunalbestyrelse
(Asmussen)

mod

Gas- og Vandmester **J. M. Wagner** (Rée)

samt

Gas- og Vandmester **J. M. Wagner** (Rée)

mod

Frederiksberg Kommunalbestyrelse (Asmussen),

vedrørende et paastaet Brud paa en Overenskomst med en Kommune om en Vejs Udvidelse.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 22 Februar 1909: De Indstævnte, Frederiksberg Kommunalbestyrelse, bør, mod at Citanten, Gas- og Vandmester Jos. M. Wagner, tilbagebetaler dem det fornævnte Beløb, 1120 Kroner 62 Øre, under en Frederiksberg Kommunes Kasse tilfaldende Mulkt af 10 Kroner for hver Dag, de sidde denne Dom overhørig, meddele den fornævnte af Citanten udstedte Deklaration af 16 Maj 1899 Paategning om, at Deklarationen er bortfalden og kan udslettes af Pantebogen. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Frederiksberg Birks ordinære Rets Dom af 12 Januar 1912: De Indstævnte, Frederiksberg Kommunalbestyrelse, bør til Citanten, Gas- og Vandmester Jos. M. Wagner, betale 13,879 Kr. 38 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra den 30 Juli 1910, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 15 Dage fra denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 24 Juni 1912: Appellanterne, Frederiksberg Kommunalbestyrelse, bør for Tiltale af Appelindstævnte, Gas- og Vandmester J. M. Wagner, i denne Sag fri at være. Til Appellanterne betaler Appelindstævnte Sagens Omkostninger for begge Retter med 150 Kr. inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Stempelovertrædelse ses ikke at foreligge med Hensyn til de for Overretten fremlagte Dokumenter.

Højesterets Dom.

Under 21 Juni 1913 er der udfærdiget kgl. Bevilling til, at de 2 indankede af Landsover- samt Hof- og Stadsretten den 22 Februar 1909 og den 24 Juni 1912 paakendte Sager maa for Højesteret under Et procederes og paakendes.

Det Wagner af Frederiksberg Kommune tilstillede, i Domme ommeldte Cirkulære findes han ikke at have kunnet forstaa paa anden Maade end, at Kommunen paatog sig Forpligtelse til, saavidt det stod i dens Magt, at sørge for den i Cirkulæret omhandlede Udvidelse af Godthaabsvejen. Denne Forpligtelse kan nu vel ifølge det Foreliggende ikke antages efterkommet af Kommunen, hvorved bemærkes, at Tilbagerykning kun er sket for en kortere Strækning af Vejen, men efter hvad der er oplyst om de lokale Forhold og særlig Nabobygningernes nuværende Beliggenhed kan det ikke anses godtgjort, at Wagner overhovedet har lidt noget Tab ved Tilbagerykningen af hans Ejendom, i hvilken Henseende skal fremhæves, at der ikke kan lægges nogen Vægt paa den i flere Henseender ufyldstgørende Overskønsforretning. Der kan saaledes ikke tilkendes Wagner nogen Erstatning, og Dommen af 24 Juni 1912, der har samme Resultat, vil herefter forsaavidt kunne stadfæstes.

Dommen af 22 Februar 1909 har Kommunalbestyrelsen kun paastaaet forandret med Hensyn til nogle Udtalelser i Præmisserne, særlig vedrørende Forstaaelsen af Cirkulæret, men efter det Foranførte maa det anses uforment at gaa nærmere ind herpaa, hvorfor Dommen efter Wagners Paastand vil være at stadfæste.

Processens Omkostninger for alle Retter ville være at opheve.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 22 Februar 1909 bør ved Magt at stande, saaledes at den i Dommen givne Frist regnes fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Samme Rets Dom af 24 Juni 1912 bør, saavidt den Frederiksberg Kommunalbestyrelse tillagte Erifindelse angaar, ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Under- og Overret i denne Sag ophæves. Processens Omkostninger for Højesteret i begge Sager ophæves ligeledes. Til Justitskassen betaler Gas- og Vandmester Wagner 10 Kroner.

Præmisserne til den indankede Dom af 22 Februar 1909 ere saalydende: Efter at [de Indstævnte, Frederiksberg Kommunalbestyrelse, havde tilstillet Citanten, Gas- og Vandmester Jos. M. Wagner, et saalydende Cirkulære af 29 December 1898:

»Ved det Møde, som Komitéen for en heldig Bebyggelse af Kommunen i afvigte Sommer afholdt sammen med D'Hrr. Ejere af Grunde ved den nordlige Side af Godthaabsvejen paa Strækningen fra Nr. 10 til Østre Fasanvej om ved Grundenes Bebyggelse at rykke Byggelinien 18 Alen tilbage fra Vejens Midtlinie, medens Bygningsloven kun for-

langer 15 Alen, vandt denne Plan, saavidt Kommunalbestyrelsen bekendt, almindelig Tilslutning, idet en saadan Forandring ikke alene er til Gavn for den almindelige Færdsel, men det utvivlsomt tillige er til stor Gavn for de enkelte Ejendomme at komme til at ligge ved en bred og smuk Vej, uden at der fra Ejerens Side bringes noget Offer for Opnaaelsen af dette Gode, eftersom det Areal af Ejendommen, som kommer til at ligge mellem den gamle Vejgrænse og den nye Byggelinie, jo vedbliver at henhøre til vedkommende Ejendom og saaledes bl. a. medtages ved Beregningen af det ubebyggede Areal efter Bygningsloven.

For at en saadan Foranstaltning imidlertid skal kunne gøre den fulde tilsigtede Nytte, er det nødvendigt, at den gennemføres i alle forekommende Tilfælde, og Kommunalbestyrelsen har derfor vedtaget at fastslaa den fornævnte tilbagetrukne Byggelinie som gældende for hele den nævnte Strækings Vedkommende.

Da denne Beslutning kan være af Interesse for Dem ved mulige Dispositioner over Deres Ejendom, har Kommunalbestyrelsen ikke villet undlade allerede nu at bringe den til Deres Kundskab,

tilskrev Citanten under 7 Januar 1899 de Indstævnte, at han agtede at bebygge den ham tilhørende Grund, Matr. Nr. 14 fn ved Godthaabsvej, Hjørnet af Godthaabsvej og Kronprinsesse Sofies Vej, og at han, hvis Bygningerne skulde rykkes 18 Alen tilbage fra Vejens Midtlinie, maatte i Ldkøbe 127½ Kv.-Alen Grund og vilde faa et Vejareal paa 3 Alen længere at anlægge og vedligeholde, han foreslog derefter de Indstævnte, at disse bar Halvdelen af de nævnte Merudgifter, »dog under Forbehold af, at Vejen bliver i den forannævnte Bredde«. Under de Forhandlinger, som derpaa førtes mellem Parterne, viste det sig imidlertid, at de Indstævnte ønskede Bygningerne ved Godthaabsvej rykkede ikke 18 men 19 Alen tilbage fra Vejens Midtlinie, og Citanten forlangte nu som Vederlag for at rykke de Bygninger, han agtede at opføre paa fornævnte Grund, yderligere en Alen tilbage fra Vejens Midtlinie, at de Indstævnte foruden Halvdelen af de foranførte Udgifter eller 643 Kr. 12 Øre skulde betale ham de Udgifter, som paaførtes ham ved Bygningernes yderligere Tilbagerykning, nemlig 477 Kr. 50 Øre, eller ialt 1120 Kr. 62 Øre, og efter at de Indstævnte var indgaaede paa at betale Citanten dette Beløb, udstedte han under 16 Maj 1899 saalydende Deklaration:

»Undertegnede Gas- og Vandmester Jos. M. Wagner, Ejer af Ejendommen Matr. Nr. 14 fn af Frederiksberg, beliggende ved Godthaabsvej paa Hjørnet af Kronprinsesse Sofies Vej, indgaar herved ligeoverfor Frederiksberg Kommunalbestyrelse den Forpligtelse, at der ikke nogensinde paa denne Ejendom maa opføres nogen Bygning nærmere Godthaabsvej end 19 (nitten) Alen fra Vejens Midtlinie. Den Strimmel af Ejendommen, som saaledes kommer til at ligge mellem Byggelinien og Grænsen mod Godthaabsvej, anlægges efter derom med Vejvæsenet truffen Aftale som Fortog, men vedbliver at henhøre til Ejendommen og kan saaledes navnlig medregnes som ubebygget Areal efter Bygningsloven,«

hvilken Deklaration maa antages at være tinglæst som Behæftelse paa Citantens fornævnte Ejendom.

Citanten har nu anbragt, at de Indstævnte i foranførte Cirkulære have udtalt, at det, for at den deri omhandlede Foranstaltning skal kunne gøre den fulde tilsigtede Nytte, er nødvendigt, at den gennemføres i alle forekommende Tilfælde, og at de derfor have vedtaget at fastslaa den fornævnte tilbagetrukne Byggelinie for hele Strækningen af Godthaabsvejens nordlige Side fra Nr. 10 til Østre Fasanvej, og at han kun er gaaet med paa at udstede fornævnte Deklaration under den bestemte Forudsætning, at samtlige andre Grundejere paa den ommeldte Vejstrækning blev underkastet samme Forpligtelse, men at samtlige nyopførte Ejendomme paa denne Vejstrækning ikke destomindre ere lagte i en Afstand af ikkun 15 Alen fra Vejens Midtlinie, dog med Undtagelse af en umiddelbart til hans Ejendom stødende Bygning, og da derved Forudsætningen for Udstedelsen af hans Deklaration skal være bristet, og det skal have medført betydelige Tab for Citanten, at Ejendommen er rykket saa langt tilbage fra de øvrige Ejendomme, ansøgte Citanten efter sit videre Anbringende om Tilladelse til at bebygge ogsaa de 4 Alen af Grunden mellem Bygningerne og Gadelinien, men da dette Andragende blev afslaaet, har han under denne Sag, der er anlagt ved nærværende Ret som vedtaget Værneting, paastaet de Indstævnte tilpligtede under en af Retten fastsat daglig Mulkt at give den fornævnte Deklaration af 16 Maj 1899 Paategning om, at Deklarationen bortfalder og kan udslettes af Pantebogen, samt at betale ham Sagens Omkostninger skadesløst.

De Indstævnte paastaa sig frifundne med Tillæg af Sagens Omkostninger, subsidiært have de paastaet Deklarationens Annulering gjort afhængig af, at Citanten tilbagebetaler de fornævnte 1120 Kr. 62 Øre.

De Indstævnte have til Støtte for deres Paastand gjort gældende, at den af Citanten udstedte Deklaration er ganske ubetinget, at Citanten er indgaaet paa, at der ikke nogensinde maa bygges paa de 19 Alen fra Vejens Midtlinie uden at tage noget Forbehold med Hensyn til Naboejendommene, og at Citanten, om han vilde have gjort sine Indrømmelser afhængig af, at denne Byggelinie blev gældende for alle Ejendommene paa den nævnte Vejstrækning, maatte have faaet en Bestemmelse herom optaget i Deklarationen. De Indstævnte have derhos anbragt, at da de forhandlede med Citanten om at rykke Bygningerne tilbage i den fornævnte Afstand fra Vejens Midtlinie, stillede han sine Betingelser herfor, og at de Indstævnte gik ind herpaa, at der om Handelen blev oprettet et Dokument — den foranførte Deklaration — der indeholdt Vilkaarene for Handelen, men at der ikke heri er taget noget Forbehold, at de hverken vilde eller kunde være gaaet ind paa noget saadant Forbehold, at Citanten maatte vide, at det ikke engang stod i deres Magt at fremtvinge Gennemførelsen af den nævnte Byggelinie, at Udtalelserne i fornævnte Cirkulære kun indeholdt en Meddelelse om, hvad Kommunalbestyrelsen agtede at gøre, men ikke et Løfte om, at Byggelinien var fastslaaet, samt at de endelig under Forhandlingerne med Citanten have gjort opmærksom paa, at de ikke vilde eller kunde gaa ind paa et Forbehold som fremsat om Byggelinien.

Citanten har imidlertid anbragt, at han ved Deklarationens Udstedelse vilde have taget et Forbehold som anført, om han var bleven foranlediget til at udtale sig, og da han saaledes ikke har erkendt Rigtigheden af de Indstævntes sidstnævnte Anbringende, og disse ikke have godtgjort Rigtigheden heraf, vil der ikke kunne tages noget Hensyn til samme. Der findes dernæst at maatte gives Citanten Medhold i, at han efter Indholdet af det foranførte Cirkulære og (efter de citerede Udtalelser i hans fornævnte Skrivelse af 7 Januar 1899 — med Hensyn til hvilken bemærkes, at det uagtet dens uheldige Formulering maa anses utvivlsomt, at han har gjort sit Samtykke til at rykke sine Byggegrunde tilbage til den af de Indstævnte foreslaaede Byggelinie afhængig af, at denne kom til at gælde for de øvrige Bygninger paa Vejstrækningen — har været berettiget til ved Deklarationens Udstedelse at gaa ud fra som en bestemt Forudsætning, at den deri fastslaaede Byggelinie blev gældende for de øvrige Ejendomme paa Vejstrækningen, og at det efter det Foreliggende maatte have paa-hvilet de Indstævnte, hvis øvrige Anbringender for, at en saadan Forudsætning ikke har været til Stede ved Deklarationens Udstedelse, ikke kunne tillægges nogen Betydning, saafremt de ikke vilde paatage sig nogen Forpligtelse til at faa en saadan Byggelinie gennemført, da at tage udtrykkeligt Forbehold herom. Da det ikke er godtgjort, at saadant Forbehold er taget, da det er uomtvistet, at den angivne Forudsætning er bristet, idet Vejstrækningen for største Delen er bleven bebygget i en Afstand af ikkun 15 Alen fra Vejens Midtlinie, maa Citanten anses berettiget til at fordre den af ham udstedte Deklaration annulleret, og de Indstævnte ville herefter være at tilpligte under en Frederiksberg Kommunes Kasse tilfaldende Mulkt, som efter Omstændighederne findes at kunne fastsættes til 10 Kroner daglig, at meddele Deklarationen Paategning om, at den er bortfalden og kan udslettes af Pantebogen, dog at Deklarationens Annullation efter de Indstævntes subsidære Paastand gøres afhængig af, at Citanten tilbagebetaler dem de ham i Anledning af Deklarationens Udstedelse udbetalte 1120 Kr. 62 Øre.

Sagens Omkostninger vilde efter Omstændighederne være at op-hæve.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Præmisserne til den indankede Dom af 24 Juni 1912 ere saalydende: Efter at Appellanterne, Frederiksberg Kommunalbestyrelse, havde tilstillet Appellindstævnte, Gas- og Vandmester J. M. Wagner, et saalydende Cirkulære af 29 December 1898:

»Ved det Møde, som Komitéen for en heldig Bebyggelse af Kommunen i afvigte Sommer afholdt sammen med D'Hrr. Ejere af Grunde ved den nordlige Side af Godthaabsvejen paa Strækningen fra Nr. 10 til Østre Fasanvej om ved Grundenes Bebyggelse at rykke Byggelinien 18 Alen tilbage fra Vejens Midtlinie, medens Bygningsloven kun for-

langer 15 Alen, vandt denne Plan, saavidt Kommunalbestyrelsen bekendt, almindelig Tilslutning, idet en saadan Foranstaltning ikke alene er til Gavn for den almindelige Færdsel, men det utvivlsomt tillige er til stor Gavn for de enkelte Ejendomme at komme til at ligge ved en bred og smuk Vej, uden at der fra Ejerens Side bringes noget Offer for Opnaaelsen af dette Gode, eftersom det Areal af Ejendommen, som kommer til at ligge mellem den gamle Vejgrænse og den nye Byggenlinie, jo vedbliver at henhøre til vedkommende Ejendom og saaledes bl. a. medtages ved Beregningen af det ubebyggede Areal efter Bygningsloven.

For at en saadan Foranstaltning imidlertid skal kunne gøre den fulde tilsigtede Nytte, er det nødvendigt, at den gennemføres i alle forekommende Tilfælde, og Kommunalbestyrelsen har derfor vedtaget at fastslaa den fornævnte tilbagetrukne Byggenlinie som gældende for hele den nævnte Stræknings Vedkommende.

Da denne Beslutning kan være af Interesse for Dem ved mulige Dispositioner over Deres Ejendom, har Kommunalbestyrelsen ikke villet undlade allerede nu at bringe den til Deres Kundskab,

tilskrev Appellindstævnte under 7 Januar 1899 Appellanterne, at han agtede at bebygge den ham tilhørende Grund, Matr. Nr. 14 fn ved Godthaabsvej, Hj. af Godthaabsvej og Kronprinsesse Sofies Vej, og at han, hvis Bygningerne skulde rykkes 18 Alen tilbage fra Vejens Midtlinie, maatte indkøbe 127 $\frac{1}{2}$ Kv.-Alen Grund og vilde faa et Vejareal paa 3 Alen længere at anlægge og vedligeholde; han foreslog derefter Appellanterne, at disse bar Halvdelen af de nævnte Merudgifter, »dog under Forbehold af, at Vejen bliver i den forannævnte Bredde«. Under de Forhandlinger, som derpaa førtes mellem Parterne, viste det sig imidlertid, at Appellanterne ønskede Bygningerne ved Godthaabsvej rykkede ikke 18 men 19 Alen tilbage fra Vejens Midtlinie, og Appellindstævnte forlangte nu som Vederlag for at rykke de Bygninger, han agtede at opføre paa fornævnte Grund, yderligere 1 Alen tilbage fra Vejens Midtlinie, at Appellanterne foruden Halvdelen af de foranførte Udgifter eller 643 Kr. 12 Øre skulde betale ham de Udgifter, som paaførtes ham ved Bygningernes yderligere Tilbagerykning, nemlig 477 Kr. 50 Øre, eller ialt 1120 Kr. 62 Øre, og efter at Appellanterne var indgaaede paa at betale Appellindstævnte dette Beløb, udstedte han under 16 Maj 1899 saalydende Deklaration:

»Undertegnede Gas- og Vandmester Jos. M. Wagner, Ejer af Ejendommen Matr. Nr. 14 fn af Frederiksberg, beliggende ved Godthaabsvej paa Hjørnet af Kronprinsesse Sofies Vej, indgaar herved ligeoverfor Frederiksberg Kommunalbestyrelse den Forpligtelse, at der ikke nogensinde paa denne Ejendom maa opføres nogen Bygning nærmere Godthaabsvej end 19 (nitten) Alen fra Vejens Midtlinie. Den Strimmel af Ejendommen, som saaledes kommer til at ligge mellem Byggenlinien og Grænsen mod Godthaabsvej, anlægges efter derom med Vejvæsenet truffen Aftale som Fortog, men vedbliver at henhøre til Ejendommen og kan saaledes navnlig medregnes som ubebygget Areal efter Bygningsloven,

hvilken Deklaration maa antages [at være tinglæst som Behæftelse paa Appellindstævntes fornævnte Ejendom. Appellindstævnte opførte derefter en Bygning paa Ejendommen i en Afstand af 19 Alen fra Vejens Midtlinie. Da det senere viste sig, at Størstedelen af de paa den fornævnte Vejstrækning nyopførte Bygninger var lagt i en Afstand af ikkun 15 Alen fra Vejens Midtlinie, idet kun Bygningerne paa Appellindstævntes Naboejendom mod Øst og de nærmest Appellindstævntes Ejendom mod Vest liggende 8 Bygninger blev opført i en Afstand af 19 Alen fra Vejmidten, ansøgte Appellindstævnte om Tilladelse til at bebygge ogsaa de 4 Alen af sin Grund mellem Bygningerne og Gadelinien. Da dette Andragende blev afslaaet, søgte han under en her ved Retten som vedtaget Værneting anlagt Sag Appellanterne til under en daglig Mulkt at give den fornævnte Deklaration af 16 Maj 1899 Paategning om, at Deklarationen bortfaldt og kunde udslettes af Pantebogen, og ved Rettens Dom af 22 Februar 1909 blev Appellindstævntes Paastand herom tagen til Følge, dog at Appellanternes Forpligtelse til at meddele Deklarationen den ommeldte Paategning blev betinget af, at Appellindstævnte tilbagebetalte Appellanterne det af dem i Anledning af Deklarationens Udstedelse til Appellindstævnte betalte Beløb, 1120 Kroner 62 Øre.

Appellindstævnte har derefter under nærværende i 1ste Instans ved Frederiksberg Birks ordinære Ret mod Appellanterne anlagte Sag gjort gældende, at det, efter at han ved Rettens nysnævnte Dom havde generhvervet den Ret til at bebygge sin Grund paa de Vejens Midtlinie nærmest liggende 4 Alen, som han ved Deklarationen havde fraskrevet sig, har vist sig, at det nu ikke kan betale sig for ham at lade en saadan videre Bebyggelse foretage, og han har derfor under Anbringende af, at det efter det Foranførte skyldes Appellanterne, at han har bebygget sin Ejendom som sket med en Afstand af 19 Alen fra Bygningen til Vejmidten, og at disse derfor maa være pligtige at erstatte ham det Tab, han har lidt ved, at Bygningen ikke er kommen til at ligge i Vejens almindelige Byggelinie, endelig paastaet Appellanterne tilpligtede at betale ham et Beløb af 15,000 Kr., hvortil hans nævnte Tab ifølge et under Sagen optaget Overskøn er ansat, med Fradrag af det ovenfor nævnte Beløb, 1120 Kr. 62 Øre, eller 13,879 Kr. 38 Øre med Renter deraf 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, den 30 Juli 1910, og skadesløse Omkostninger. Appellanterne paastode principalt Sagen afvist og sig tillagt Kost og Tæring. Efter at denne Paastand var forkastet ved Underrettens Kendelse af 3 Februar f. A., paastod Appellanterne sig frifundne med Tillæg af Sagens Omkostninger, subsidiært mod Betaling af en rimelig Erstatning.

Ved Underrettens Dom af 12 Januar d. A. blev Appellindstævntes i Realiteten endelig nedlagte Paastand taget til Følge, dog at Sagens Omkostninger ophævedes, og Sagen er nu af Appellanterne indanket her for Retten, hvor de have gentaget deres i 1ste Instans nedlagte Paastand om Frifindelse, idet de subsidiært have paastaet sig frifundne i saa stort Omfang som muligt, hvorhos de have paastaet sig tillagt Sagens Omkostninger i begge Instanser.

Appellindstævnte har, skønt lovlig stævnet, ikke givet Møde for Overretten.

Appellindstævnte maa antages til Støtte for sin nævnte Paastand

nærmere — i Lighed med, hvad han anførte under den tidligere af ham til Deklarationens Ophævelse anlagte Sag — at gøre gældende, at Byggelinens Tilbageværing paa hele den ovennævnte Vejstrækning i en Afstand af 19 Alen fra Vejens Midtlinie ikke blot var en for Appellanterne kendelig Forudsætning for hans Indvilligelse i at bebygge sin Ejendom i saadan Afstand fra Vejens Midtlinie, men ogsaa af Appellanterne var lovet eller garanteret ham, idet Appellanterne hverken i deres ovennævnte Cirkulære eller under de med ham i Anledning af samme førte Forhandlinger toge noget Forbehold om, at de eventuelt ikke vilde være i Stand til for samtlige de andre paa nævnte Vejstrækning værende Byggegrundes Vedkommende at faa 19 Alen-Linien gennemført.

Ligesom imidlertid den Omstændighed, at Forudsætningen, hvorunder Appelindstævnte vil have udstedt Deklarationen af 16 Maj 1899, er bristet, vel — saaledes som ved Rettens Dom af 22 Februar 1909 statueret — har kunnet afføde et Krav for ham paa Deklarationens Ophævelse, men ikke kan begrunde Krav mod Appellanterne paa Erstatning for det Tab, han maatte have lidt ved, at de Vejens Midtlinie nærmest liggende 4 Alen af hans Grund ere forblevne ubebyggede, saaledes kan der ikke heller i Henhold til det af Appelindstævnte iøvrigt Anførte blive Spørgsmaal om under nærværende Sag at tilkende ham et saadant Erstatningskrav. Selv om nemlig Appellanternes Cirkulære af 29 December 1898 i Forbindelse med Appelindstævntes Svarskrivelse af 7 Januar 1899 maatte kunne forstaaes saaledes, at der herefter af Appellanterne var lovet eller garanteret Appelindstævnte, at 19 Alen-Linien vilde blive gennemført paa hele Vejstrækningen, saaledes at dette blev en væsentlig Bestanddel af den mellem ham og Appellanterne afsluttede Overenskomst om Bebyggelse af hans Ejendom i 19 Alens Afstand fra Vejens Midtlinie, maa Appelindstævnte, efter at han under den tidligere mod Appellanterne af ham anlagte Sag har gjort Appellanternes Misligholdelse af nævnte Løfte eller Garanti gældende til Overenskomstens Ophævelse og ved Dommen faaet den ophævet, anses udelukket fra mod Appellanternes Protest under nærværende Sag at paastaa Overenskomsten opfyldt fra Appellanternes Side, hvad hans Paastand om Erstatning i Anledning af Misligholdelsen i Virkeligheden gaar ud paa.

Og selv om der maatte kunne bortses herfra, har Appelindstævnte ikke ved det under Sagen tilvejebragte Overskøn eller paa anden Maade mod Appellanternes Benægtelse godtgjort, at han har lidt noget Tab derved, at Appellanterne ikke have opnaaet at faa 19 Alen-Linien gennemført paa hele Vejstrækningen, hvorved bemærkes, at den Værdiforringelse af 15,000 Kr., som Appelindstævntes Ejendom skal have lidt, ifølge Overskønnet alene er begrundet i Ejendommens Beliggenhed for sig betragtet i en Afstand af 19 Alen i Stedet for i en Afstand af 15 Alen fra Vejens Midtlinie, og saaledes maa antages at være uafhængig af, at ikke alle de øvrige Grunde paa tidt-nævnte Vejstrækning ere blevne bebyggede i samme Afstand fra Vejmidten som Appelindstævntes.

Da Appelindstævnte dernæst ikke iøvrigt har oplyst Noget, der kunde give ham Krav paa hos Appellanterne at blive holdt skadesløs

for det Tab, han maatte have lidt ved, at hans Ejendom i Henhold til den mellem ham og Appellanterne i sin Tid indgaaede Overenskomst fik den ommeldte tilbagetrukne Beliggenhed, ville Appellanterne være at frifinde for hans Tiltale i denne Sag, hvorhos han efter Omstændighederne findes at burde godtgøre Appellanterne Sagens Omkostninger for begge Retter med 150 Kr.

Fredag den 29 Maj.

Nr. 199. Højesteretssagfører Dietrichson

mod

Valdemar Peter Jensen (Def. Lunn),

der tiltales for Tyveri.

Esbjerg Købstads Ekstrarets Dom af 10 Januar 1914: Arrestanten Valdemar Peter Jensen bør straffes med Tugthusarbejde i 3 Aar samt betale Sagens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører E. Hansen, 25 Kr. og til Defensor, Sagfører Hvedstrup, 20 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 2 Marts 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Dahl og Jørgensen, betaler Arrestanten 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ved de foreliggende i den indankede Dom fremstillede Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte har gjort sig skyldig i de ham paasigtede to Tyverier, og at disse af ham ere forøvede indbrudsvis.

Da der, inden Tiltalte begik de ommeldte Tyverier, var forløbet over 10 Aar siden Udtaaelsen af den ham den 23 September 1899 ikendte Tyvsstraf, og denne Doms Forældelse ikke er afbrudt ved den ham den 30 Marts 1907 overgaaede Dom for Forsøg paa Tyveri, vil han være at anse efter Straffelovens § 229 Nr. 4.

Straffen findes at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

I Henseende til Aktionens Omkostninger vil Dommen være at stadfæste, hvorhos det maa have sit Forblivende ved den i Dommen udtalte Misbilligelse.

Thi kendes for Ret:

Valdemar Peter Jensen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder. Iøvrigt bør Lands-overrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagførerne Dietrichson og Lunn 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Esbjerg Købstads, Skads Herreds og Fanø Birks Ekstraret indankede Sag er Arrestanten Valdemar Peter Jensen sat under Tiltale for Tyveri.

Arrestanten, der er født den 8 Maj 1875, har tidligere været anset ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 26 Juni 1894 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 1 September s. A. efter samme Lovs § 230, 1ste Stykke, med samme Art Fængsel i 4 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 13 November s. A. efter samme Lovs § 231, 1ste Led, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved samme Rets Dom af 27 August 1895 efter samme Lovs § 232, jfr. § 237, som for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri og efter Lov 3 Marts 1860 § 1 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 2 Februar 1897 efter Straffelovens § 232 og i Medfør af dens § 241, 1ste Led, efter § 238 som for 5te Gang begaaet Hæleri samt efter Lov 3 Marts 1860 §§ 1 og 3 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 2 December 1898 efter Lov 3 Marts 1860 § 1 med Tvangsarbejde i 24 Dage, ved samme Rets Dom af 23 September 1899 efter Straffelovens § 232, jfr. til Dels § 237, som for 6te Gang begaaet simpelt Tyveri og efter Lov 3 Marts 1860 § 1 med Forbedringshusarbejde i 3 Aar, ved samme Rets Dom af 10 December 1901 efter Lov 3 Marts 1860 § 1 med Tvangsarbejde i 48 Dage, ved samme Rets Dom af 21 Juni 1902 efter samme Lovbestemmelse med Tvangsarbejde i 60 Dage, ved samme Rets Dom af 2 September 1905 efter samme Lovbestemmelse med Tvangsarbejde i 72 Dage, ved samme Rets Dom af 28 April 1906 efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Tvangsarbejde i 60 Dage, ved samme Rets Dom af 30 Marts 1907 efter Straffelovens § 232, jfr. § 46, som for Forsøg paa syvende Gang begaaet simpelt Tyveri samt efter Lov 3 Marts 1860 § 1 med Tugthusarbejde i 2 Aar, ved samme Rets Dom af 20 November 1909 efter Lov 3 Marts 1860 § 1 med Tvangsarbejde i 180 Dage, ved Præstø Købstads Politirets Dom af 26 Februar 1912 efter Lov 3 Marts 1860 § 1, jfr. midlertidig Lov af 1 April 1911 § 8, 2det Stykke, med Tvangsarbejde i 180 Dage og ved Slagelse Købstads Politirets Dom af 14 Oktober 1912 efter samme Lovbestemmelse med Tvangsarbejde i 8 Maaneder.

Som Sagen, der alene er indanket for Overretten efter Arrestantens Begæring og ikke tillige paa det Offentliges Vegne, foreligger til Paakendelse, bliver der her for Retten alene Spørgsmaal om nedenanførte Forhold.

1. Efter at Smed Kjeld Kjeldsen i Esbjerg for Politiet samme-
steds havde anmeldt, at der Natten til den 29 Oktober f. A. var sket
Indbrud i hans i et Haveskur ved Jyllandsgade indrettede Værksted,
og at der herved var frastjaalet ham forskellige Genstande, hvoriblandt
en Bidetang, blev Arrestanten under den derpaa indledede Undersøgelse
anholdt som sigtet for bemeldte Tyveri og funden i Besiddelse af en
Bidetang, om hvilken han har forklaret, at han den 30 Oktober f. A.
købte den for 1 Kr. af en ham ubekendt Skærsliber, som han traf
paa Landevejen mellem Tarp og Esbjerg; Kjeldsen har i Politiretten
haft Lejlighed til at tage Tangen i Øjesyn og har derefter under et
paa Foranledning af Overretten optaget yderligere Forhør edelig be-
kræftet, at bemeldte Tang er ham tilhørende og frakommen ham mod
hans Vidende og Villie, hvorhos hans to — henholdsvis 17 og 15
Aar gamle — Sønner efter ligeledes at have set Tangen have udsagt,
at den tilhører deres Fader, og at de mene at kunne genkende den
paa Grund af nogle Rustpletter uden dog at turde sige dette med en
saadan Sikkerhed, at de tør aflægge Ed derpaa.

2. Under 31 Oktober f. A. anmeldte Husejer Niels Hansen Niel-
sen af Tømmerby for Politiet i Esbjerg, at der i Løbet af de sidste 8
Dage var sket Indbrud i Baghuset til den ham tilhørende Ejendom,
Exnersgade Nr. 65, i bemeldte Købstad, hvor et Vindue mod Gaard-
siden var frabrudt, og hvorfra en Nielsen tilhørende Overfrakke var
borttaget. Ved en derefter af Politiet foretagen Undersøgelse paa Ger-
ningsstedet fandtes et Vindue, der maalte 40 Tm. i Højden og 16 Tm.
i Bredden, og fra hvis underste Kant Afstanden til Jorden var ca. $1\frac{1}{2}$
Alen, at bære Mærker af at være udtaget paa den Maade, at der var
brækket et Stykke af den underste Rude ud med et spidst Instrument,
saa at man kunde faa fat i Rammen med Haanden og rykke Vinduet,
der var paasømmet, ud med Vold. Ved sin ovennævnte Anholdelse
fandtes Arrestanten iført en Overfrakke, om hvilken Nielsen edelig har
forklaret, at han er aldeles sikker paa, at den er den samme som den
Frakke, der er ham frakommen som anmeldt mod hans Vidende og
Villie. Endvidere har Arbejdsmand Laurids Thomsens Hustru, Ane
Thomsen, der i afvigte Sommer har haft Nielsens Frakkø i Forvaring,
edelig forklaret, at hun er ganske sikker paa, at den hos Arrestanten
forefundne Frakke er den Nielsen tilhørende, der er let at kende, idet
den har Kantebaand paa det ene Ærme og ikke paa det andet og
derhos er lappet i Ærmegabene med et andet Stof end det, hvoraf
Frakken iøvrigt bestaar. Fremdeles har Slagteriarbejder Hans Poulsen
ligeledes edelig forklaret, at den oftnævnte Frakke ganske ligner den,
hvoraf han har set Nielsen i Besiddelse. Endelig har Tjenestekarl
Ejnar Thomsen edelig udsagt, at han en Torsdag Eftermiddag i Slut-
ningen af Oktober Maaned f. A. saa en fremmed Mandsperson sidde
inde i Nielsens Lejlighed i det ovennævnte Baghus; der var mærkt i
Værelset, men Vidnet afrev nogle Tændstikker og saa derved Personens

Ansigt saa tydeligt, at han kunde genkende ham næste Dag, da han mødte ham paa Gaden iført en mørk Overfrakke, som han syntes, at han skulde kende, og da han senere hørte, at Nielsens Overfrakke var bleven borte, syntes han, at den, han havde set, kunde ligne Nielsens. Efter i Retten at have taget Arrestanten nærmere i Øjesyn har Vidnet derhos udsagt, at den Person, han saaledes saa, havde samme Højde og Overskæg som Arrestanten og i det Hele lignede denne, bortset fra, at Arrestanten nu var blegere i Ansigtet end den Paagældende. Vidnet tilføjede, at vedkommende Person, baade da han sad i Stuen, og da han gik paa Gaden, bar en stiv sort Filthat. I Forbindelse hermed er det ved en af Arrestforvarer Nielsen i Esbjerg afgiven Rapport oplyst, at Arrestanten ved sin Anholdelse var iført en sort, stiv Hat og var meget mørk og blaalig i Ansigtet af Drik samt saa helt anderledes ud i Ansigtsfarve, end da nysnævnte Vidne saa ham i Retten den 3 Januar dette Aar.

Arrestanten har vedholdende benægtet at have gjort sig skyldig i Tyveri af den omhandlede Overfrakke, ligesom han har nægtet, at det er ham, der har siddet i Nielsens Stue. Om sin Adkomst til den Overfrakke, han var iført, har han forklaret, at da han Onsdag den 29 Oktober forrige Aar var paa Vej fra Tarp mod Esbjerg, mødte han en Person, der angav at være Slagter, og som kom fra Esbjerg. Idet Arrestanten lagde Mærke til, at Slagterens Frakke var for lille til ham, og da hans egen Jakke derhos var for stor, foreslog han, at de skulde bytte, hvad de derpaa gjorde, saa at Arrestanten fik Overfrakken.

Da de Bestjaalne som meldt have aflagt Tilhjemlingsed med Hensyn til henholdsvis Bidetangen og Frakken, samt da deres Ejendomsret til disse Genstande paa behørig Maade er godtgjort, findes der at være tilvejebragt et efter D. L. 6—17—10 og 11, jfr. Frdn. 8 September 1841 § 6, tilstrækkeligt Bevis til at dømme Arrestanten for uhjemlet Besiddelse af begge Koster. Da den af Arrestanten under Forhøret givne, øvrigt ubestyrkede Forklaring om hans Adkomst til Genstandene derhos maa anses som usandsynlig, og da Arrestanten tidligere gentagne Gange er straffet for Tyveri, findes der at maatte gaas ud fra, at Arrestanten selv har stjaalet begge omhandlede Genstande, men Tyverierne af disse ville efter Omstændighederne, dog alene være at tilregne Arrestanten som simple.

Med Hensyn til den ommeldte Bidetang er ingen Erstatningspaa-stand nedlagt, og den oftnævnte Overfrakke er efter under Sagen at være vurderet til 4 Kr. tilbageleveret Nielsen, der har frafaldet Krav paa Erstatning.

For sine ovenommeldte Forhold vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 232, 1ste Led, som for 7de Gang begaaet simpelt Tyveri med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes ved Underrettsdommen passende bestemt til Tugthusarbejde i 3 Aar. Bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger ligeledes tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste.

Det kan ikke billiges, at Smed Kjeld Kjeldsen er stedet til at be-
edige en tidligere afgiven Vidneforklaring, uden at Arrestanten selv
eller en for ham beskikket Defensor har været til Stede.

Nr. 183. Højesteretssagfører Liebe

mod

Peter Andreas Christensen (Def. Asmussen),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 170.

Holstebro Købstads Ekstrarets Dom af 6 December 1913:
Tiltalte Peter Andreas Christensen bør hensættes i Fængsel paa sæd-
vanlig Fangekost i 30 Dage og udrede alle af denne Sag lovlige flydende
Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Nielsen, 30 Kr.^{2/3} og
til Defensor, Sagfører Bruun, 20 Kr. At efterkommes under Adfærd
efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 2 Februar 1914: Tiltalte
Peter Andreas Christensen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig
Fangekost i 80 Dage. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger
og derunder de ved Underretsdommen bestemte Salærer samt i Salær
til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Sørensen og
Heise, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande.
I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Peter An-
dreas Christensen til Højesteretssagførerne Liebe og
Asmussen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende
fra Holstebro Købstads Ekstraret hertil indankede Sag er Peter An-
dreas Christensen, der er født den 8 Juli 1889, og som ikke ses tid-
ligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Overtræ-
delse af Straffelovens § 170.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse i Forbindelse med Sagens øvrige

Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold.

Søndagen den 15 Juni f. A., da der i Lystanlægget ved Holstebro afholdtes Fjerkraendstilling, kom Tiltalte ved Ellevetiden om Aftenen ind i Anlægget og begav sig op til Danseestraden, hvor Tjenestepigerne Bertha Gosvig og Karen Marie Andersen indbød ham til at komme op paa Estraden. Han efterkom Indbydelsen og var derefter sammen med de to Piger, indtil Dansen antagelig omkring Kl. 1 $\frac{1}{2}$ sluttede. Bemeldte Piger og Tiltalte satte sig derpaa i Forening med den ligeledes tilstedekomende Barber Marinus Laursen hen i Anlæggets Restauration, hvor de dels før dels efter, at endnu Malersvend Anders Andersen samt Blikkenslagersvend Osvald Friis var komne til, nød en Del Drikkevarer, af hvilke Tiltalte dog kun gav en Omgang, bestaaende af en Pilsner til hver, og navnlig de to Piger blev herunder meget stærkt berusede, saa at Karen, der i Begyndelsen var lystig og sang, blev mere og mere stille og tilsidst faldt ned ad den Stol, hvorpaa hun sad. Efter at Bertha havde begivet sig bort sammen med Andersen og ligeledes Laursen var gaaet udenfor med Friis, tog Tiltalte Karen under Armen og forlod Restaurationen sammen med hende, der da var saa beruset, at han maatte støtte hende, og snart efter at de var komne udenfor, tog Laursen hende under den anden Arm, medens Friis holdt sig lige bag efter, saa han kunde optage Karens Hat, som hun flere Gange tabte og tilsidst ikke kunde holde paa sit Hoved. Idet de derpaa alle forlod Anlægget og gik hen ad Viborgvej, blev de fulgte af nogle yngre Personer, der vilde se, hvordan det gik med den berusede Kvinde. Da de var naaede noget frem, blev de kede af at have dette Følge efter sig, og de lagde da Karen ned paa Grønsværet ved en Vejskraaning, imedens de fik jaget de Nysgerrige bort; hun blev liggende, hvor de havde lagt hende, og da de vilde videre, maatte de løfte hende op. Undervejs havde Karen stadig klaget over, at Bertha var gaaet fra hende, og sagt, at hun vilde over til Bertha, men at Tiltalte ikke maatte gaa fra hende, og efter at de var komne til Indgangen til Kolonihaverne paa Svinevigen, gik Laursen og Friis derfor tilbage for at søge efter Bertha. Da Tiltalte saaledes var bleven ene med Karen, førte han hende, der dinglede saa meget, at han havde Møje med at holde hende paa Benene, ind paa den til et af de derværende Lysthuse hørende Veranda, og da Karen var kommen saa langt, faldt hun om paa Gulvet, men Tiltalte holdt fast paa hende og støttede hende, saa hun ikke faldt haardt, skønt hun selv hverken greb for sig eller tog om Tiltalte for at holde sig oppe. Tiltalte sørgede for, at hun kom til at ligge fladt ud paa Ryggen, og idet han derefter lagde sig ved Siden af hende, begyndte han at »kramme« paa hende og spurgte, om han maatte faa Samleje med hende, hvortil hun efter hans Forklaring svarede nej; han vedblev imidlertid at »kramme« med hende ogsaa mellem hendes Ben, og tilsidst sagde hun da, efter hans videre Forklaring, ja, hvilket »ja« Tiltalte syntes lød som et ganske almindeligt Svar paa hans Spørgsmaal. Da Tiltalte opdagede, at Karens Benklæder var vaade, knappede han dem op i Siderne og tog dem af hende samt bortkastede dem i Haverne, og imedens laa hun ganske stille uden at foretage sig noget. Derpaa fik han sit Lem indført i hendes Kønssdele og gjorde Samlejebevægelser uden dog at

faa sin Lyst tilfredsstillet — efter sin Formening fordi han havde faaet for meget Spiritus. Tiltalte har udsagt, at Karen havde Øjnene aabne, da han lagde hende ned; om hun havde det under Samlejet, vil han ikke have lagt Mærke til, men hun var aldeles som død, og det var Tiltalte, der maatte gøre det altsammen. Da han derpaa havde rejst sig fra hende, blev hun liggende ganske stille uden at sige et Ord. Tiltalte fik hende dog hjulpet op igen, og da Laursen og Friis noget efter kom tilbage uden at have fundet Bertha, stod Tiltalte og Karen atter udenfor med hinanden under Armen. Laursen fik hende nu igen under den anden Arm, og de bragte hende derpaa til den ligeledes paa Svinevigen beliggende Villa, hvor Bertha tjente og havde sit Værelse paa Loftet. Paa Vejen fra Lysthuset til Villaaen sagde Karen ikke noget, men idet de skiltes ved Loftstrappen, sagde hun Godnat til Tiltalte [og Laursen, af hvilke Førstnævnte efter sin Forklaring ikke kunde se, om hun derpaa gik op ad Trappen eller kravlede op baade med Arme og Ben, hvorimod Sidstnævnte har udsagt, at han saa hende gaa op ad Trappen, idet hun holdt fast i Gælænderet med den ene Haand. Ved 6-Tiden samme Morgen blev Karen af Malersvend Jens Lindbjerg, der beboede et Værelse paa samme Loft som Bertha, funden liggende tilsyneladende helt bevidstløs med Overkroppen ind over Loftet og Benene ned ad Trappen. Lindbjerg tilkaldte nu oftnævnte Bertha, der fik Karen vækket, hvorefter hun nok kunde gaa ind i Berthas Værelse, men denne maatte dog klæde hende af og hjælpe hende i Seng, hvor hun blev liggende til Kl. 3 om Eftermiddagen.

Karen Andersen, der har opgivet at være født i 1893, og som har erkendt nogle Maaneder forud for den her omhandlede Begivenhed at have tilstaaet Samleje til en Mandsperson, hvem hun kun kendte ganske tilfældigt, har forklaret, at hun intet husker af, hvad der passerede den ovenommeldte Nat, i Tiden fra hun havde faaet de første Omgange Drikkevarer i Pavillonen, indtil hun af Bertha blev vækket paa Loftstrappen, og hun har udsagt, at hun end ikke har saa meget som det svageste Billede deraf. Derimod har hun videre forklaret, at da hun om Eftermiddagen den 16 Juni vilde iføre sig sit Tøj inde paa Berthas Værelse, opdagede hun, at hendes Benklæder var borte, saavel som at Besætningen forneden paa hendes Kjole var afreven, og at det Overstykke, hun om Natten havde været iført, var meget tilsølet af Jord og Snavs.

Ifølge en af Læge E. Heiberg i Holstebro den 30 Juli f. A. afgiven Erklæring viste Karen sig ved en af ham samme Dag foretagen Undersøgelse at være rask og ikke at lide af nogen venerisk Sygdom. Sagens Akter have været tilstillede Distriktslægen i samme Købstad, som under 10 Oktober f. A. har erklæret, at han efter det Oplyste anser det for sandsynligst, at Karen den paagældende Nat har faaet et saa stort Kvantum Alkohol, at hun er bleven saa beruset, at hun ingen Anelse har haft om, hvad der er foregaaet med hende, samt at hun sikkert har været ganske ude af Stand til at modsætte sig Gerningen. Under 12 November næstefter har derhos Retslægeraadet udtalt, at det Foreliggende giver Grund til at antage, at Karen under sin Beruseløse har været i en saa omtaaget Bevidsthedstilstand, at hun maa siges at have været sin frie Villie betaget.

Erstatningspaastand er ikke nedlagt under Sagen.

Tilfalte, der maa antages oftnævnte Nat at have været noget beruset, men dog ikke i højere Grad, end at han har været sig selv mægtig, har forklaret, at han i ædru Tilstand nok kunde have forstaaet, at Karen var i en saadan Forfatning, at man ikke kunde have Samleje med hende, men at hun efter hans Formening dog ikke var saa beruset, at hun ikke var klar over, hvad der skete med hende, ligesom han i sin berusede Tilstand i hvert Fald ikke vil have haft nogen Følelse heraf eller af, at hans Adfærd overfor hende foregik mod hendes Villie. Under Hensyn til hans Erkendelse af, at Karen i Lysthuset laa som død, og efter Sagens øvrige Oplysninger findes der imidlertid at maatte gaas ud fra, at han har været paa det Rene med, at hun, da han forskaffede sig legemlig Omgang med hende, befandt sig i en Tilstand, hvori Brugen af hendes frie Villie var hende betagen, og at hun derhos var ude af Stand til at modsætte sig ham, og han vil herefter for sit ommeldte Forhold være at anse efter Straffelovens § 170, jfr. midlertidig Lov 1 April 1911, § 13, med en Straf, der efter Omstændighederne findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

Onsdag den 3 Juni.

Nr. 202. Højesteretssagfører Møller

mod

Laurits Peter Larsen (Def. Bagger),

der tiltales for Vold paa Person og Legemsbeskadigelse, Tyveri og Overtrædelse af Værnepligtsloven.

Nørresundby Købstads og Kjær Herreds Ekstrarets Dom af 28 Januar 1914: Arrestanten Laurits Peter Larsen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, hvorhos han bør udredes til Karen Sørine Anine Larsen en Erstatning af 9 Kr. samt alle af nærværende Sag flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Olesen, 30 Kr. og til Defensor, Sagfører Møller, 20 Kr. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 16 Marts 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at det Karen Larsen tilkendte Erstatningsbeløb bestemmes til 5 Kr. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Jørgensen og Dahl, betaler Arrestanten 25 Kroner til hver. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ved de Højesteret forelagte i den indankede Dom fremstillede Oplysninger maa det anses godtgjort, at Tiltalte har gjort sig skyldig i de to Tyverier, hvorfor han sigtes, og for disse er han rettelig anset efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri. Forsaavidt Sagen iøvrigt efter den skete Indstævning foreligger til Paakendelse, maa det i Henhold til de i saa Henseende anførte Grunde billiges, at Tiltalte er anset efter Straffelovens § 203, ligesom det vil kunne have sit Forblivende ved Dommens Afgørelse med Hensyn til Tiltaltes Ansvar for Undladelsen af at holde Lægdsbestyrelsen underrettet om sit Opholdssted.

Idet Straffen findes at burde fastsættes som i Dommen sket, vil denne kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, Laurits Peter Larsen, til Højesteretssagførerne Møller og Bagger 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Nørresundby Købstads og Kær Herreds Ekstraret indankede Sag er Arrestanten Laurits Peter Larsen sat under Tiltale for Vold paa Person og Legemsbeskadigelse, Tyveri og Overtrædelse af Værnepligtsloven.

Arrestanten, der er født den 10 September 1883, har tidligere været anset ved Aalborg Købstads Ekstrarets Dom af 3 Juli 1905 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, ved samme Rets Dom af 11 Januar 1906 efter samme Lovs § 230, 1ste Stykke, med samme Art Fængsel i 4 Gange 5 Dage, ved Fleskum Herreds Ekstrarets Dom af 22 Maj s. A. efter samme Lovs § 231, 1ste Led, med Forbedringshusarbejde i 8 Maanedere, hvilken Straf ved allerhøjeste Reskript af 7 Juni s. A. er formildet til Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ved Silkeborg By og Birks Ekstrarets Dom af 13 Februar 1908 efter samme Lovs §§ 253 og 257 samt Lov 6 Marts 1869 § 13 med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, ved 10. Regiments Krigsrets Dom af 8 Maj 1909 efter Straffelov for Krigsmagten §§ 81 og 182, Straffelovens §§ 257, 101 og 100, jfr. § 98, efter Lov indeholdende Bestemmelser om Politiet udenfor København af 4 Februar 1871 § 11, 2det Stykke, samt Frdn. 13 Februar 1775 § 4 og Pl. 27 November 1839 § 1 med simpelt Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage samt en Bøde af 30 Kr. til Aarhus Købstads Politikasse og en Bøde af 10 Kr. til Voer og Nim Herreders og Stensballegaards Birks Politikasse, hvorhos der i Aaret

1910 ved Aarhus Købstads Politiret har været indledet en Undersøgelse mod Arrestanten som sigtet for Tyveri, hvilken Undersøgelse dog sluttedes uden Aktion.

I Fjor Sommer tjente Arrestanten paa Gaarden Hedegaard i Øster Hassing Sogn sammen med Pigen Karen Sørine Anine Larsen, med hvem han da var Kæreste, og som er besvangret ved ham, havde derefter en kort Tid Tjeneste paa Havreholm og fra Begyndelsen af Oktober Maaned Arbejde i Fjellerad. Medens han tjente paa Havreholm, indfandt han sig en Dag i September Maaned paa Hedegaard og op søgte Karen Larsen i Kostalden, hvor han efter hendes Forklaring truede med at ville komme igen og slaa hende ihjel, medens han efter sin Forklaring kun vil have udtalt, at hun ikke var bedre værd, end at han slog hende ihjel. Efter at være kommen til Fjellerad, tilskrev han hende 2 eller 3 Breve, som hun, der efter sin Forklaring tydelig nok havde tilkendegivet ham, at hun ikke vilde have mere med ham at gøre, lod ubesvarede.

Efter Arrestantens egen med det isvrigt Oplyste stømmende Tilstaaelse tog han den 25 Oktober f. A. med Toget over Nørresundby til Gandrup og begav sig derfra til Hedegaard for at besøge Karen Larsen. Han ankom til Gaarden ved Halvelvetiden, og efter at han forgæves havde søgt Karen Larsen paa hendes Kammer, gik han ud i det i Staldlængen værende Karlekammer. Efter her at have afrevet en Tændstik og set, at Pigen laa i en Karlekammerseng sammen med en af Gaardens Karle, og efter at han forgæves havde opfordret hende til at staa op og følge med ham, slog han med sin Stok ned i Sengen og ramte hende i Ansigtet og Karlen paa Armen. Medens Karlen sprang op og løb efter Hjælp, slog Arrestanten Stokken itu paa hendes Arme og Hoved, hvorefter han slæbte hende ved Haaret ud af Sengen og gennem Stalden ud i Gaarden, hvor han sparkede eller traadte paa hendes venstre Arm og Skulder samt rev store »Tjavser« af hendes Haar, hvorhos han rev hendes Linned og Uldtrøje itu. Hun slap derefter fra ham ind paa sit Kammer, hvor hun skjulte sig under Sengen. Arrestanten, der var fulgt efter hende, blev imidlertid af Gaardens Ejer og nogle Karle forhindret i at tilføje hende videre Overlast.

Den af Arrestanten benyttede Stok var af Asketræ, 87 cm lang og maalte i Omkreds foroven 6 cm, forneden 5 cm og var forsynet med Jerndupsko.

Karen Larsen blev Dagen efter Overfaldet undersøgt af en Læge, der i en samme Dag udstedt Erklæring udtaler, at der omkring hendes venstre Øje strækkende sig udad i Tindingeregionen helt hen til venstre Øre fandtes en betydelig blodunderløben Hævelse, at begge venstre Øjelaag var hævede og blodunderløbne, at der i udvendige Øjekrog fandtes en Blodudtrædning i Bindehinden, at Øjelaagene ogsaa paa højre Øje var opsvulmede og blodunderløbne, men i mindre Grad end paa venstre Side, at der i højre Isseregion fandtes et lille, overfladisk Hudskaar, at venstre Overarm samt et mere end haandfladestort Parti paa venstre Side af Ryggen var Sæde for en meget betydelig Svulst, der skyldes en Blodudtrædning i Dybden, at Huden over disse Partier var blaalig dekoloreret, og at der desuden paa begge Arme, mest paa venstre, fandtes flere stribeformede, blodunderløbne Partier, der syntes

at skyldes Stokkeslag, hvorhos det udtales, at Læsionerne, der viste, at hun havde været Genstand for en betydelig Voldshandling, næppe kunde antages at ville medføre varige Følger. Ved sit Møde i Retten den 12 November næsteften forklarede Karen Larsen, at hun i den første Tid efter Overfaldet ikke var arbejdsdygtig, idet hun Dagen efter maatte gaa til Sengs og blev kørt til Læge samt Dagen derefter tog til sit Hjem i Vester Hjermitslev, hvor hun opholdt sig til den 3 November f. A., paa hvilket Tidspunkt hun først var i Stand til at tiltræde en ny Tjeneste.

Hun har paastaet Arrestanten tilpligtet at betale hende i Erstatning for Udgifter til Lægeerklæringen 4 Kr. og et Beløb af 5 Kr., som hun har maattet afkorte i sin Løn, ialt 9 Kr., og denne Paastand, mod hvilken Arrestanten intet har haft at erindre, er ved Underrettsdommen tagen til Følge.

Forsaavidt Arrestanten i en til Overretten stilet Skrivelse har udtalt, at han ikke har slæbt Karen Larsen ved Haaret ud i Gaarden, og at hun selv gik ned i Gaarden, hvor han gav hende en Lussing, vil der ikke kunne tillægges denne ændrede Fremstilling af det ved den paagældende Lejlighed Passerene nogen Betydning for Sagens Afgørelse.

For sit foranførte Forhold vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 203.

Den 12 Oktober f. A. om Aftenen mellem Kl. 6 og 9 forsvandt en Hotelejer A. Oldenburg tilhørende mørkegraa Regnfrakke, der var ternet indvendig og forsynet med sort Fløjskrave. Frakken hang frit fremme i Entreen til det ham tilhørende Hotel i Gudumholm, hvortil Adgangen var ubindret. Regnfrakken, som den 25 s. M. var bleven pantsat i Aalborg, er bragt til Stede under Sagen, og Oldenburg har genkendt Frakken som ham tilhørende samt iøvrigt edelig forklaret, at den er frakommen ham mod hans Vidende og Villie, ligesom hans Serveringsjomfru edelig har bekræftet, at Frakken er Oldenburgs Ejendom og identisk med den ham frakomne, hvorhos Oldenburgs Svigersøn, Købmand Hans Jensen af Gudumholm, har genkendt Frakken som Oldenburg tilhørende.

Gaardejer Niels Peter Jensen af Fjellerad Teglgård, hos hvem Arrestanten har arbejdet i ca. 3 Uger fra en Gang i Slutningen af September eller i Begyndelsen af Oktober Maaned f. A. og derefter i Tiden fra den 12 til den 25 Oktober s. A., har forklaret, at han i førstnævnte Tidsrum ikke saa Arrestanten i Besiddelse af nogen Regnfrakke, medens han derimod i det sidste Tidsrum saa ham have en Regnfrakke, der aldeles lignede den Oldenburg frakomne. Endvidere har Tjenestekarl Jacob Christian Marinus Laursen af Fjellerad edelig forklaret, at Arrestanten, da han Søndagen den 12 Oktober f. A. kom til Teglgård, ikke var i Besiddelse af nogen Regnfrakke, men at han, der kort efter forlod Gaarden, efter sit Opgivende for at besøge en

Færdig fra Trykkeriet den 18 Juni 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 18—19.

Onsdag den 3 Juni.

Søster i Gudumholm, ved sin Hjemkomst den paafølgende Mandag var iført en Regnfrakke, der var aldeles Mage til den Oldenburg frakomme. Frakken, som han opgav at have ejet i 3 à 4 Aar, var baade for lang og for vid til ham. Efter Vidnets Forklaring var Frakken ikke, som af Arrestanten hævdede, en almindelig Klædesoverfrakke. Husmand Axel Valdemar Chr. Andersen af Vaarst Kær har afgivet en edelig Forklaring, gaaende ud paa, at han, der havde arbejdet paa Teglgaard sammen med Arrestanten, ikke under dennes første Ophold sammesteds saa Arrestanten have nogen Regnfrakke, hvorimod han Søndagen den 19 Oktober f. A. saa ham iført en saadan, der var for lang til ham. Fremdeles har Arrestantens tidligere Kæreste, Ane Marie Andersen af Lillevorde Kær, edelig forklaret, at da Arrestanten den 11 Oktober f. A. besøgte hende, var han ikke iført Regnfrakke, hvorimod han den følgende Dag Kl. 9—10 om Aftenen, da han atter besøgte hende, var iført en Regnfrakke, som han opgav at have købt i Vaarst eller Fjellerad for 6 Kr., og den 19 s. M. var han under et Besøg hos hende i Besiddelse af samme Regnfrakke, som hun ikke før de nævnte Tidspunkter havde set ham i Besiddelse af. Frakken var for stor til ham og klædte ham ikke, hvad hun gjorde ham opmærksom paa. Forevist den Oldenburg frakomme Frakke har hun derhos forklaret, at denne aldeles ligner den, som Arrestanten ved de nysnævnte Lejligheder var iført. Endelig har Malersvend Søren Christensen af Fjellerad, Skomager Niels Christian Jensen og Hustru, Ane Marie Jensen, født Christensen, af Vaarst, Opvarningsjomfru Olga Olsen og Rejsefotograf Niels Olsen, begge af Fjellerad, samt Mette Marie Kristine Jakobsen, født Laursen, sammesteds, Sidstnævnte alene til en Rapport, forklaret, at de efter den 12 Oktober f. A. ved forskellige nærmere betegnede Lejligheder have set Arrestanten iført en Regnfrakke, der af de fleste af Vidnerne er beskrevet som værende ganske som den Oldenburg frakomme.

Regnfrakken er under Sagen vurderet til 15 Kr., og Ejeren har erklæret, at han, naar Frakken udleveres ham, frafalder Krav paa Erstatning, men Udlevering ses ikke at have fundet Sted under Sagen.

Lørdagen den 25 Oktober f. A. om Aftenen frakom der Restauratør H. L. Henriksen, Gl. Torv 3¹ i Aalborg, en ham tilhørende en-radede Overfrakke af mørkt Stof, Fløjskrave med lyst, ternet For og 2 indvendige samt 2 udvendige lige Lommer. Frakken var indvendig

forsynet med et sort Mærke, paasyet Bogstaverne L. H. I Frakkens Lommer var der et Par brune Skindhandsker. Frakken hang om Aftenen ved Sekstiden i den uaflaasede Entré til den af ham beboede Lejlighed og savnedes om Natten ved Halvtotiden. Den 9 November s. A. fandt Gaardejer Knud Anton Knudsen af Skovsgaard i en Sandklit ved Koldkær en Overfrakke, i hvis Lommer der laa et Par Handsker. Henriksen har edelig bekræftet, at sidstnævnte Frakke er identisk med den ham tilhørende og frakommen ham uden hans Vidende og Villie, ligesom Henriksens Hustru, Laura Johanne Henriksen, og hans Stuepige, Johanne Benedikte Jensen, edelig have forklaret, at Overfrakken er Henriksen tilhørende.

Med Hensyn til Arrestantens Besiddelse af Overfrakken har Emilie Margrethe Behrendt af Koldkær forklaret, at da Arrestanten den 26 Oktober f. A. indfandt sig paa hendes Bopæl, havde han Handsker paa og var iført en Overfrakke, der aldeles bestemt lignede den Henriksen frakomme, hende foreviste Frakke. Endvidere har den 15-aarige Ejnar Carl Chr. Yde af Strandgaarden forklaret, at Arrestanten under et Besøg hos hans Forældre samme Dag var iført en Overfrakke, der aldeles lignede den Henriksen frakomme og ligesom denne var forsynet med et Skjold indvendig paa Foret. Fremdeles har Lars Hansen, kaldet Fick, af Hollet og dennes Hustru, Gertrud Marie Christiansen, overensstemmende forklaret, at Arrestanten, da han Natten mellem den 25 og 26 Oktober f. A. efter Overfaldet paa Karen Larsen var hos dem og den følgende Dag, da han ligeledes indfandt sig hos dem, var iført en Overfrakke, der aldeles lignede den Henriksen tilhørende, hvorimod han, da han den 27 s. M. paany indfandt sig i deres Hjem, ikke var iført Frakken, om hvilken han fortalte, at han havde hængt den paa »et sikkert Sted«. Endelig har Sælgekone Kathrine Nielsen, Lille Nygade i Aalborg, forklaret, at hun vel som af Arrestanten forklaret har solgt denne en mørkegraa Overfrakke med storternet, mørkt For, men derimod ikke den Henriksen tilhørende med Mærket L. H. forsynede, som hun aldrig har haft i sin Besiddelse.

Overfrakken med Handsker er efter at være vurderet til 15 Kr. udleveret Henriksens Hustru, der paa sin Mands Vegne har frafaldet Krav paa Erstatning.

Arrestanten har benægtet nogensinde at have været i Besiddelse af en Regnfrakke, og med Hensyn til Overfrakken med Handsker har han forklaret, at han vel har haft en Overfrakke af mørkegraat Klæde med lyst For, men denne Frakke, som han, da han anden Gang rejste til Teglggaard, vil have købt hos en Marskandiserske i Nygade i Aalborg for 8 Kr., og som ikke er identisk med den Henriksen frakomme, vil han efter Overfaldet paa Karen Larsen have tabt i en Grøft i Kanten af Limfjorden, hvorfra den flød ud i Fjorden, og de i Frakken værende Handsker, som han den 25 Oktober f. A. vil have købt i en Forretning paa Algade i Aalborg, var ikke af Skind, men af graat Tøj.

Efter de under Sagen afgivne Vidneforklaringer og Sagens øvrige Oplysninger findes det imidlertid at være uden Betænkelighed at statuere, at Arrestanten har været i Besiddelse af saavel Regnfrakken som Overfrakken med deri værende Handsker, og naar henses til Arrestantens Fortid, der kendetegner ham som en tyvagtig Person, og til, at hans Forklaringer under Sagen, derunder navnlig om Maaden,

hvorpaa han vil have mistet den ham tilhørende Overfrakke, bærer Præg af Forbeholdenhed og Usandsynlighed, findes der at være tilvejebragt et efter D. L. 6—17—10 og 11, jfr. Frdn. 8 September 1841 § 6, tilstrækkeligt Bevis for, at han ved Tyveri har sat sig i Besiddelse af de heromhandlede Genstande.

For dette Forhold vil han være at anse efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri.

Hvad Sigtelsen for Overtrædelse af Værnepligtsloven angaar maa det ved Arrestantens egen Erkendelse og Sagens øvrige Oplysninger anses tilstrækkelig godtgjort, at han, der den 1 Juli 1909 blev hjemsendt som for Tiden tjenstdygtig, men som paa Sessionen for Aaret 1911 blev erklæret tjenstdygtig og udskreven til Møde den 25 April s. A., ikke gav Møde nævnte Dag, ligesom han har undladt at holde Lægsbestyrelsen underrettet om sit Opholdssted.

For sidstnævnte Forhold vil Arrestanten være at anse efter Lov om Værnepligt af 6 Marts 1869 § 48 eller nu Lov om Værnepligt af 8 Juni 1912 § 41, medens hans Forhold i Henseende til Udeblivelse fra nævnte Møde som henhørende under militær Jurisdiktion ikke vil kunne paadrage ham Ansvar under nærværende Sag, ligesom det ham i Medfør af Lov 6 Marts 1869 § 51 ifaldne Ansvar maa anses bortfaldet ifølge Analogien af Straffelovens § 66.

Den Straf, som Arrestanten efter de foranførte Straffebestemmelser har forskyldt, findes efter Sagens Omstændigheder ved Underrettsdommen passende bestemt under Et til Forbedringshusarbejde i 2 Aar, og bemeldte Dom, ved hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger det vil kunne have sit Forblivende, og hvis Bestemmelse om den Karen Larsen tilkendte Erstatning ligeledes tiltrædes, dog at Erstatningens Størrelse, idet Udgifterne til Lægeerklæringen rettelig ville være at henregne til Aktionens Omkostninger, nedsættes til 5 Kr., vil saaledes med den nævnte Forandring være at stadfæste.

Torsdag den 4 Juni.

Nr. 218. Højesteretssagfører Bagger

mod

Robert Vilhelm Lichtwerk, kaldet Knudsen (Def. Liebe),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 24 Marts 1914: Arrestanten Robert Vilhelm Lichtwerk, kaldet Knudsen, bør straffes med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagfører Bentzen og Prokurator Juul, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven,

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Robert Vilhelm Lichtwerk, kaldet Knudsen, til Højesteretssagførerne Bagger og Liebe 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Robert Vilhelm Lichtwerk, kaldet Knudsen, der tiltales for Tyveri, er født den 18 November 1887 og tidligere bl. a. anset: ved Kriminal- og Politirettens Dom af 19 December 1905 efter Lov 3 Marts 1860 § 3, Straffelovens § 228, jfr. § 46, og sammenholdt med Lov 1 April 1905 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage, ved samme Rets Dom af 28 April 1906 efter Straffelovens § 238, jfr. midlertidig Straffelovs § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage og ved samme Rets Dom af 2 Juli 1910 efter Straffelovens § 229, 4de Stk., eller i Medfør af § 241, 2det Stk., efter § 238 som for 2den Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og senest ved samme Rets Dom af 23 November 1912 efter Lov 3 Marts 1860 § 1 med Tvangsarbejde i 15 Dage.

Arrestanten har derhos i Tiden fra 1908 til 1913 6 Gange været arresteret ved forskellige af Rettens Kriminalkamre som sigtet for Tyveri, senest fra 22*) December 1912 til 8 Februar 1913, men disse Undersøgelser ere sluttede uden Tiltale mod ham.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Efter at Politiets Opmærksomhed var henledt paa, at en Person flere Gange havde vekslet Beløb i 10 Ører, der kunde tænkes stjaalne fra Automatgasmaalere, med stort Søl v i en Smørforretning paa Vesterbrogade, blev den Person — Arrestanten — da han den 3 Januar d. A. om Eftermiddagen ved 2—3 Tiden paany havde indfundet sig i nævnte Forretning for at veksle 10 Ører, anholdt. Han havde da i Forretningen vekslet for 5 Kr. 10 Ører i stort Søl v og fandtes yderligere bl. a. i Besiddelse af 2 Tutter 10 Ører, hver indeholdende 5 Kr., 2 Stkr. Papir svarende til det, de tuttede 10 Ører var indpakkede i, samt 6 forskellige Nøgler og en Skruetrækker.

Ekspeditricerne i fornævnte Forretning, Ester Nielsen og Ragnhild Hansen, have forklaret, at Arrestanten foruden den 3 Januar d. A. 2 Gange i December f. A. har faaet vekslet 10 Ører i Forretningen, og førstnævnte Vidne, at han tillige engang i September eller Oktober f. A. har vekslet 10 Ører der. Ester Nielsen saa ham den sidste Gang i December f. A. i Besiddelse af flere Ruller 10 Ører, og Ragnhild Hansen

*) Skal være: 23.

saa ham begge Gange i December f. A. i Besiddelse af flere 10 Ører end for de 5 Kr., han hver Gang fik vekslet.

Til den ved Arrestantens Anholdelse optagne Politirapport forklarede han, at han samme Dags Eftermiddag i en Gaard paa Gasværksvej havde fundet en Portemonnæ, som foruden Nøglerne og Skruetrækkeren, han fandtes i Besiddelse af, indeholdt 3 Tutter 10 Ører, af hvilke han aabnede den ene, der indeholdt 5 Kr., og vekslede dens Indhold i nævnte Forretning, medens han forud havde bortkastet Portemonnæen. Han nægtede derhos, at han tidligere havde vekslet 10 Ører i Forretningen. Under Forhøret har han erkendt, at han tidligere har vekslet for ialt 17 Kr. 10 Ører i Forretningen, og ændret sin foranstaaende Forklaring derhen, at han allerede, før han i November Maaned f. A. blev gift, fandt Portemonnæen det ovenanførte Sted, at den foruden Nøglerne og Skruetrækkeren indeholdt samtlige de af ham vekslede og i hans Besiddelse fundne 10 Ører, at han, der selv har tattet 10 Ørerne, i Mellemtiden havde haft det Hele gemt i sit Hjem og af 10 Ørerne havde vekslet for de nævnte 17 Kr., og at han den 3 Januar havde medtaget Resten af 10 Ørerne for at veksle dem samt Portemonnæen, Nøglerne og Skruetrækkeren for at bortkaste disse Ting, men at han ved sin Anholdelse kun havde faaet bortkastet Portemonnæen. Denne Forklaring har han fastholdt og har benægtet at have begaaet noget Tyveri fra Automatgasmaalere.

Imidlertid maa det ved det under Sagen Oplyste anses mod Arrestantens Benægtelse tilstrækkelig godtgjort, at Arrestanten indbrudsvis har forsøgt og begaaet følgende Tyverier af nævnte Art:

Den 7 December f. A. anmeldte Mælkeriarbejder Jørgen Jørgensen, at der i den af ham og hans Søster, Mælkeriarbejderske Mary Jørgensen beboede Lejlighed paa 5te Sal i Matthæusgade 1 samme Dags Morgen Kl. 5 var begaaet Indbrud; de have under Ed nærmere forklaret, at de ved den anførte Tid kom hjem fra Arbejde, gik gennem Entreen ind i Stuen og tændte Lampen, at de straks efter hørte Støj i Entreen, hvor de saa begge gik ud, at de da saa Arrestanten, som de med Sikkerhed have genkendt, staa i Entreen, der var godt oplyst fra Lampen i Stuen, med Haanden paa Haandtaget til Entrédøren i Færd med at forlade Lejligheden, at han paa deres Spørgsmaal svarede, at han var gaaet forkert, og skyndte sig ned ad Trappen, samt at de derefter opdagede, at Hængelaasen for Automatgasmaalers Pengebeholder i Køkkenet, hvis Dør fører ud til Entreen, var frabrudt, uden at Pengene dog var stjaalne; de fandt ved deres Hjemkomst Entrédøren aflaaet som sædvanlig. Det har vist sig, at en af de i Arrestantens Besiddelse forefundne Nøgler kan oplukke Smæklaasen for Entrédøren.

Den 3 Januar d. A. — samme Dag Arrestanten anholdtes — anmeldte Portør Vestergaards Hustru, Jenny Jensen, at der samme Dag ved Middagstid, medens hun opholdt sig i Sovekammeret i sin Lejlighed paa 4de Sal Enghavevej 21, var stjaalet i Køkkenet Automatgasmaalers Pengebeholder, samt at Tyven havde skaffet sig Adgang til Lejligheden ved med falsk Nøgle eller Dirk at lukke sig ind gennem den med Smæklaas aflaaede Korridordør; efter det Oplyste indeholdt Pengebeholderen 5 à 6 Kr. i 10 Ører.

Lagerarbejder Larsens Hustru Nicoline Christensen har forklaret,

at hun der bor i samme Etage, den nævnte Dag ved 12 $\frac{1}{2}$ Tiden om Middagen, da hun saa en Skygge ude paa Hovedtrappen, gennem Entrédørens Brevkasseaabning saa en Mandsperson gaa ind ad Anmelderindens Entrédør, at hun, der derefter lukkede sin Dør op, lidt efter saa Personen komme ud igen, idet han i sin Jakkelomme stak Noget ned, der gav en Lyd, som naar man rasler med en Sparebøsse, og at hun spurgte ham, hvad han havde været inde i Lejligheden for, hvortil han mumlede noget til Svar og samtidig løb ned ad Trappen, medens hun raabte efter ham: »Stop Tyven«. Vidnet har erklæret, at hun er sikker paa, at Arrestanten er den omforklarede Mandsperson, men har paa Grund af Muligheden for en Fejltagelse ikke villet aflægge Ed derpaa.

Arbejdsmand Hansens Hustru Anna Sørensen har forklaret, at hun den nævnte Dags Formiddag — noget forinden hun hørte fornævnte Vidne raabe ned ad Trappen: »Stop Tyven« — fra sine Vinduer i Stueetagen i samme Ejendom flere Gange saa en Mandsperson passere forbi hendes Vinduer og se ind ad dem, samt at hun er sikker paa i Arrestanten at genkende den paagældende Mandsperson, om end hun ikke er saa sikker med Hensyn til Genkendelsen, at hun tør aflægge Ed.

Karetmager Ole Martin Jensen har forklaret, at han, der bor paa 3die Sal i samme Ejendom, den nævnte Dag ved Middagstid, da han kom hjem, hørte en Person komme ned fra 4de Sal, og da han derefter hørte, at der blev raabt om at stoppe En, der havde stjaalet hos Vestergaards, gik han ud paa Trappen og saa paa Afsatsen mellem 3die og 2den Sal en Person, der løb ned ad Trappen, og saa ham atter, da han kom ned paa Gaden, løbe der. Vidnet har erklæret, at Arrestanten i Bygning godt nok ligner den Person, der løb.

Det har vist sig, at en af de i Arrestantens Besiddelse fundne Nøgler kan oplukke Entrédøren til nævnte Lejlighed.

Arrestanten har vel gjort gældende, at han paa den Tid, dette Tyveri blev begaaet, har opholdt sig i sit Hjem og der tatoveret nogle unge Mænd, hvorved han tjente 3 Kroner, men uagtet Arrestantens Hustru, der er oftere straffet, har forklaret i det Væsentlige overensstemmende hermed, kan der, da Arrestantens og hans Hustrus Forklaringer i Enkelthederne ikke ere ganske overensstemmende, og da Arrestantens Forklaring om, at han herved har tjent 3 Kroner, maa anses løgnagtig, ikke tillægges denne Forklaring nogen Betydning.

Idet yderligere bemærkes, at Arrestanten ved den ovenfor anførte Dom af 2 Juli 1910 er dømt bl. a. for en Række Tyverier fra Automatgasmaalere, at han under flere af de ovennævnte Undersøgelser mod ham har været sigtet for lignende Tyverier, og at han — der vil have ernæret sig og Hustru ved at tatovere, men iøvrigt intet Arbejde har haft, siden han i August f. A. flyttede sammen med sin Hustru — i den Tid, han efter sin Forklaring vil have haft de fundne 10 Ører i sin Besiddelse, efter det Oplyste ofte har ladet pantsætte mindre Ejendele for at skaffe Mad, hvilket han har villet forklare ved, at han ikke vilde betro sin Kone, at han havde Penge, idet han vilde bruge dem selv, vil han som Følge af det Anførte være at anse efter

Straffelovens § 230, 2det Stk., jfr. tildels § 46, eller i Medfør af Straffelovens § 241, 2det Stk., efter dens § 238 som for 3die Gang begaaet og forsøgt Hæleri efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Nr. 223. Højesteretssagfører Bache

mod

Carl Andersen (Def. Henriques),

der tiltales for Tyveri, ulovlig Omgang med Hittegods og Betleri.

Nørhald-Støvring og Galten Herreders Ekstrarets Dom af 2 Marts 1914: Arrestanten Carl Andersen bør straffes med Tugt-
husarbejde i 4 Aar og udrede Aktionens Omkostninger, derunder Salær 20 Kr. til Aktor, Sagfører Christophersen, og 15 Kr. til Defensor, Sagfører A. Jørgensen. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 6 April 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Jørgensen og Heise, betaler Arrestanten 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Carl Andersen til Højesteretssagførerne Bache og Henriques 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Nørhald, Støvring og Galten Herreders Ekstraret indankede Sag er Arrestanten Carl Andersen sat under Tiltale for Tyveri, ulovlig Omgang med Hittegods og Betleri.

Arrestanten, der er født den 18 Marts 1886, har tidligere været anset ved Høllum-Hindsted Herreders Ekstrarets Dom af 20 Januar 1906 efter Straffelovens §§ 228 og 229 Nr. 4 med Forbedringshusarbejde i 10 Maaneder, hvilken Straf dog ved kongelig Resolution af 15 Februar s. A. forandredes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i

90 Dage, ved Nørhald, Støvring og Galten Herreders Ekstrarets Dom af 22 November 1906 efter Straffelovens § 230, 1ste og 2det Stykke, sidstnævnte Stykke tildels sammenholdt med § 46, og efter samme Lovs §§ 235 og 253 med Forbedringshusarbejde i 6 Aar, ved Odense Herreds Ekstrarets Dom af 10 August 1910 efter Straffelovens § 231, 1ste og 2det Led, sidstnævnte Led tildels sammenholdt med § 46, med Forbedringshusarbejde i 3 Aar, og ved Dronninglund Herreds Ekstrarets Dom af 18 September 1912 efter Straffelovens § 232, 1ste Led, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Ved Arrestantens egen Tilstaaelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold.

1. Efter at Arrestanten den 20 Januar d. A. var bleven løsladt fra Straffeanstalten ved Horsens og sammesteds havde erholdt udbetalt et Beløb af 9 Kr. 33 Øre, gik han først til Vejle og derfra nordpaa, indtil han den 26 s. M. naaede frem til sin i Linddalshuset ved Hadsund boende Søster. Under denne sin Omflakken har Arrestanten efter sin Forklaring betlet 3 eller 4 Steder i Eggen mellem Hobro og Hadsund.

2. Forinden Arrestanten naaede Søsterens Bopæl nysnævnte 26 Januar d. A., fandt han mellem Hobro og Vive paa et Sted, hvor Vejen gaar gennem Skov, en Pengepung, hvori der laa 3 Tikronesedler, 1 Femkroneseddel, 1 Enkronestykke og en Del Smaapenge samt nogle Smaasedler, der kunde se ud som Laanesedler eller Lotterisedler. Bemeldte Sedler saavel som Pungen rev Arrestanten straks i Stykker, hvorimod han tilegnede sig Pengebeløbet, som han senere har forbrugt. Samme Dag skete der Anmeldelse til Politiet om, at en Pengepung, hvis Indhold dog angaves at have været ca. 2 Kr. større end ovenfor anført, var frakommet Skovfoged Niels Pedersens Hustru af Vivebrogaard. Skønt Ejerinden netop havde passeret den ovenangivne Vej i den Tro, at hun forinden havde lagt Pungen i sin Lomme, har hun dog sigtet Arrestanten for i hendes Hjem at have tilegnet sig bemeldte Pung, hvis Rester senere ere fundne og bragte til Stede under Sagen, hvorefter Arrestanten om dem har udsagt, at de ganske ligne dem, som han rev i Stykker, og at de ere iturevne paa samme Maade, som han gjorde det. Da der imidlertid Intetsomhelst er fremkommet til Bestyrkelse af nysnævnte Sigtelse, vil Arrestantens Forhold i heromhandlede Henseende ikkun være at tilregne ham som ulovlig Omgang med Hittegods.

3. Efter at have tilbragt nogle Dage hos sin ovennævnte Søster begav Arrestanten sig over Hobro til Aarhus og derfra til Hadsten, som han naaede den 1 Februar d. A. om Eftermiddagen. Da han havde gaaet rundt her og i Omegnen Resten af Dagen og hele Aftenen, fattede han den Beslutning at begaa Indbrud, og da der ud paa Natten var bleven Ro i Byen, begav han, der om Dagen havde lagt Mærke til de forskellige Forretninger paa Stedet, sig først til Karetmager Rasmus Jensens Ejendom. Fra et uafloaset Oplagsskur i denne Ejendoms Baghus tilegnede han sig en bemeldte Jensen tilhørende til 15 Øre vurderet Kulsæk; herefter gik han hen til Jensens i Ejendommen værende Værksted, hvor han trykkede en Rude ind. Idet han blev staaende udenfor, men rakte Armen gennem Vinduet, tilegnede

han sig nu en Del forskelligt, Jensen tilhørende Værktøj, der beroede frit fremme i Værkstedet. Arrestanten har udsagt, at han ikke tog disse Ting for at beholde dem, men kun for at benytte dem som Redskaber til andre Tyverier samme Nat. Herfra begav Arrestanten sig op ad Vejen til Sadelmager Ole Christensens Ejendom, hvor han forsøgte at bryde ind ved at bore i Hoveddøren og derpaa forsøgte med et Stemmejærn at skære Glasset ud af Døren, men da han syntes at høre Støj paa Gaden, løb han videre uden at komme ind. Arrestanten gik da til Guldsmed Viggo Bottelets Butik, hvor han ligeledes forgæves borede i Indgangsdøren og derpaa brød Glasset ud af samme, indtil der fremkom en saa stor Aabning, at han kunde krybe igennem. Efter at være kommen ind i Butiken tilegnede han sig et Askebæger og to Laag, men da han blev forstyrret ved, at han syntes at høre en Klokke ringe, krøb han straks ud igen samme Vej, som hun var kommen ind, idet han efterlod den ovennævnte Sæk med de tre i Butiken stjaalne Sager paa Gulvet indenfor Døren. Da Arrestanten atter var kommen ud, fortrød han dog, at han slet intet havde faaet med sig, og ved hjælp af et stort Bor knuste han derfor en Vinduesrude, og udtog fra Vinduet to sølvpletterede Skeer, som han tilegnede sig, men atter bortkastede efter at være kommen lidt hen ad Vejen. Bemeldte Skeer ere senere fundne ligesom alt det stjaalne Værktøj, hvoraf noget laa paa Vejen nær ved Kærmager Jensens Ejendom, medens en anden Del laa i Nærheden af Guldsmedeforretningen. Sidstnævnte Del af Værktøjet har været til Stede under Sagen og er — efter at være vurderet til ialt 6 Kr. 50 Øre — tilbageleveret Jensen; Resten har denne taget i sin Besiddelse straks efter, at det var fundet, og ansat til en Værdi af ca. 7 Kr., uden at Arrestanten herimod har haft noget at erindre. De ovennævnte to Skeer ere ligeledes bragte til Stede under Sagen, og efter at være vurderet til ialt 6 Kr., tilbageleveret Bottelet.

4. Medens Undersøgelsen i nærværende Sag stod paa, saa Arrestanten Lejlighed til om Natten mellem den 10 og 11 Februar d. A. at undvige fra sin Celle i Arresthuset i Randers. Straks efter Undvigelsen begav Arrestanten sig tilfods nordpaa for at naa sin oftnævnte Søsters Bolig, hvor han ogsaa indtraf ud paa Aftenen den 11 Februar og blev anholdt paany. Da Arrestanten paa sin Flugt om Morgen, inden det endnu var bleven helt lyst, kom forbi den Gaardejer Niels Foged tilhørende Gaard i Dalbyover, saa han, at der her var Lys i en Stue, hvis ene Vindue ud til Haven stod helt aabent. Han gik da hen til Vinduet, rakte Haanden ind og udtog saaledes en Glaskasse, som beroede frit fremme i Værelset, og hvori der laa et bemeldte Fogeds Datter tilhørende Dameur med Kæde. Efter at have fjernet sig fra Sledet slog Arrestanten Glaskassen itu og trampede Stumperne ned i Jorden, hvorimod han tilegnede sig Uret med Kæde. Disse Genstande, som Arrestanten ved sin Anholdelse bar paa sig, ere komne til Stede under Sagen og — efter at være vurderede til ialt 25 Kr. — udleverede til Foged paa hans Datters Vegne.

5. Under sin videre Flugt saa Arrestanten hen paa Eftermiddagen paa en Mark ca. 600 Alen syd for Mariager Fjord omtrent overfor Havnø to Vogne, der stod fraspændte. Idet han, der var meget sulten, gik hen til Vognene for at se, om der paa dem fandtes noget Spiseligt,

opdagede han i Stedet en Ungkarl Jens Jensen af Vindblæs tilhørende Jakke og en Ungkarl Anders Thorsen sammesteds tilhørende Regnfrakke, hvilke Klædningsstykker Arrestanten tilegnede sig og ved sin Paagribelse fandtes iført. Jakken og Regnfrakken ere bragte til Stede under Sagen og — efter at være vurderede til henholdsvis 5 Kr. og 2 Kr. — udleverede til Ejerne.

Under Sagen er ingen Erstatningspaastand nedlagt.

For de af ham udviste Forhold vil Arrestanten være at anse efter Lov 3 Marts 1860 § 3 og Straffelovens § 247 samt efter sidstnævnte Lovs § 232, tildels sammenholdt med § 46, for 5te Gang begaaet simpelt og groft Tyveri og Forsøg paa sidstnævnte Forbrydelse med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes ved Underrettsdommen passende bestemt til Tugthusarbejde i 4 Aar, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste.

Nr. 195. Højesteretssagfører Henriques

mod

Petrea Henriksen (Def. Hansen),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 14 Marts 1914: Arrestantinden Petrea Henriksen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og betale Sagens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter den indankede Doms Afsigelse har Tiltalte tilbagekaldt sin under Sagen afgivne Tilstaaelse og forklaret, at Neumann stiltiende har godkendt, at hun har raadet over de to af Skindkraverne, og at han har givet Tilladelse til, at hun laante den tredje Krave og Muffen. De sidstnævnte Genstande har hun, efter hvad hun videre har udsagt, vel uden Neumanns Samtykke pantsat til egen Fordel, men det vil hun have gjort for at skaffe sig Fyldestgørelse for et formentligt Krav paa Neumann.

Neumann, der har bestridt, at Tiltalte har det af hende opgivne Krav paa ham, har med Bestemthed fastholdt, at Genstandene ere ham frastjaalne, og da Tiltaltes Tilbagekaldelse ogsaa iøvrigt er ubestyrket og hendes Forklaringer derom i sig selv ere usandsynlige og vakkende, samt da hun ikke har anført noget rimeligt Motiv til, at hun, skønt uskyldig i Tyveri, skulde have afgivet den foreliggende bestemte og detaillerede Tilstaaelse derom, vil der ikke kunne tages Hensyn til hendes Fragaelse.

Som Følge heraf vil hun være som i Dommen sket at anse efter de deri nævnte Straffebestemmelser. Straffen findes imidlertid at kunne fastsættes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, og med denne Forkortelse i Straffetiden vil Dommen være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 40 Dage. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Petrea Henriksen til Højesteretssagførerne Henriques og Hansen 50 Kroner til hver.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Da Arrestantinden Petrea Henriksen, der er født den 3 August 1882 og ikke funden tidligere straffet, ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er overbevist at have i Tiden fra Begyndelsen af September indtil den 30 December 1913 i 3 Gange frastjaalet Bundtmager Hermann Poul Neumann 3 Skindkraver og 1 Skindmuffe af samlet Værdi 90 Kr., vil hun være at anse efter Straffelovens § 228, jfr. midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13, efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og have at betale Sagens Omkostninger.

Mandag den 8 Juni.

Nr. 81. Opsynskone ved Københavns Tvangsarbejdsanstalt **Margrethe Karen Kirstine Marie Hansen** (Møller efter Ordre)

mod

Københavns Magistrat (Trolle),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantindens Løn i Sygdomstilfælde.

Københavns Gældskommissions Dom af 1 April 1913: De Indstævnte, Københavns Magistrat, bør for Tiltale af Citantinden, Opsynskone Karen Hansen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Gældskommissionens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellantinden 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesterets-sagfører Møller 120 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende Sag søger Citantinden, Opsynskone Karen Hansen, de Indstævnte, Københavns Magistrat, til Betaling af 75 Kr. 10 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra Klagens Dato, den 6 November 1912, og Sagens Omkostninger. De Indstævnte paastaar sig frifundne med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Det er uomtvistet, at Citantinden i 1902 blev antaget til Tjeneste ved Københavns Tvangsarbejdsanstalt (»Sundholm«), at hun senere i Henhold til Kommunalbestyrelsens Beslutning af 15 Marts 1909 er sat i 5te budgetmæssige Lønningsklasse, at hun, medens hun stod i denne, var sygemeldt i ca. 4 Maaneder af Aaret 1911, og at de Indstævnte for dette Tidsrum ikke har udbetalt hendes Løn fuldt ud kontant, men under Henvisning til, at Citantinden formentlig var pligtig at modtage en Del af Lønnen i Form af Kost paa Anstalten, ikke har beregnet hende nogen Godtgørelse for den Tid, hun har været ude af Stand hertil. Citantinden gør herimod gældende, at hun i Henhold til det Regulativ, hvorefter hun er ansat, har Krav paa den fulde Løn kontant ogsaa i Sygdomstilfælde.

Da imidlertid Lønningsregulativet af 15 Marts 1909 ifølge dets § 6 maa forstaaes overensstemmende med det særlige Regulativ af 1 Oktober 1906 om Udbetaling af Løn under Sygdom, da dette Regulativ kun hjemler en Adgang, ikke en egentlig Ret til Udbetaling af Løn i Sygdomstilfælde, og da endelig ifølge samme Regulativs § 8 ethvert Tvivsspørgsmaal om de paagældende Bestemmers Forstaaelse og Anvendelse skal afgøres med bindende Virkning af den samlede Magistrat, vil det ikke kunde paalægges de Indstævnte at udbetale Citantinden mere end sket. De Indstævnte vil herefter være at frifinde, medens Sagens Omkostninger efter Omstændighederne vil være at ophæve.

Tirsdag den 9 Juni.

Nr. 120. Højesteretssagfører Luun

mod

Fabrikant Charles Bodé (Def. Winther),

der tiltales for Overtrædelse af Lov Nr. 137 af 8 Juni 1912.

Sø- og Handelsrettens Dom af 20 Maj 1913: Tiltalte, Fabrikant Charles Bodé, bør inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse til Københavns Kommunes Kasse bøde 2000 Kr. og til Firmaet W. Noll i Minden betale 500 Kr. Saa betaler han og Sagens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet der ikke kan tillægges de Højesteret forelagte nye Oplysninger nogen Indflydelse paa Sagens Udfald

kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Charles Bodé til Højesteretssagførerne Luun og Winther 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne Sag tiltales Fabrikant Charles Bodé for Overtrædelse af Lov Nr. 137 af 8 Juni 1912.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Firmaet Valeur & Sommer, der er Repræsentant for Firmaet W. Noll i Minden, som fremstiller bl. a. en i Mineralvandsfabrikationen anvendt Imprægneringspumpe, i Efteraaret 1912 udsendte et Cirkulære, hvis Udsendelse ifølge dets Indhold var begrundet ved, at Konkurrencefirmaer havde meddelt flere af Firmaets Kunder, at den af Noll konstruerede Pumpe skulde være i Strid med andre patenterede Imprægneringspumper.

Cirkulæret, hvori det udtales, at Nolls System ikke i nogen Henseende berører et fremmed Patent, men dels ved eget tidligere Patent og dels ved ny Patentanmeldelse er beskyttet mod Efterligninger, indeholder iøvrigt en Redegørelse for den Nollske Pumpes Fortrin, blandt hvilke fremhæves den derved benyttede patentbeskyttede Udluftningsmetode.

Tiltalte, der er Repræsentant for et med Noll konkurrerende Firma, Flensburger Maschinenbau-Anstalt, udsendte derefter i Novem-

ber 1912 til Landets Mineralvandsfabrikanter et Cirkulære, der i Hjørnet bærer Navnet: »Flensburger Maschinenbau-Anstalt . . . Agent for Skandinavien: Chas Bodé«, og som har følgende Overskrift:

»Gensvar

paa en af Firmeet Valeur & Sommer, Agenter for Firmaet Noll i Minden, udsendt Meddelelse, idet jeg maa formode, at Udtalelserne ere møntede paa det af mig repræsenterede Firma.

Ærbødigst

Chas Bodé.«

Cirkulæret indeholder iøvrigt bl. a. følgende Udtalelser:

»Noll's Imprægneringspumpe er ikke patenteret, men dens Konstruktion krænker Patentet paa den originale Imprægneringspumpe (Ross'es Patent) uden at have dennes Fordele. Dette skal den retslige Undersøgelse ogsaa nok vise, selv om Resultatet næppe kan foreligge i den allernærmeste Tid, fordi Firmaet Noll har sine gode Grunde, hvorfor det ikke fremskynder denne Sags Opklaring, men tværtimod gør sit yderste for at hale Retssagen ud.

Patentet fik Firmaet Noll udtaget paa Grundlag af en fejlagtig Betegnelse, paa Grundlag af vitterlig fejlagtige Angivelser om en »Afbryderventil« i Udluftningsledningen, der ikke staar i Forbindelse med Mætningsprocessen. Der verserer i denne Tid en Straffesag i samme Anledning, fordi Noll benyttede dette Tillægspatent til at betegne den af ham eftergjorte Imprægneringspumpe som patenteret.

Den automatiske Regulering af den originale Imprægneringspumpe (Ross'es Patent) er absolut simplere og mere paalidelig end den af Noll benyttede Niveauregulering, der kun bestaar i et gammelt System, hvis Spinkelhed og Mangelfuldhed er saa almindelig bekendt, at vi ikke her skal omtale det nærmere.

Naar det nu særlig fremhæves i Prospektet, at der paa Fagudstillingen i Stettin blev fremvist nye Udførelsesforme, saa er det dog en betænkelig Sag, at Firmaet er tvungen til hvert Aar at forandre sine Udførelsesforme i Systemet, især naar der lige over for dette kan anføres, at der ved Systemet i den originale Imprægneringspumpe (Ross'es Patent) nu efter 5 Aars Forløb ikke er forandret det allermindste, saa er dette dog det bedste Bevis for, at Firmaet Noll er kommen bagud ved sit System, og at disse Anstrængelser kun gøres for i Udlandet at tilsløre denne Kendsgerning, som nu allerede har været en kendt Sag i Tyskland. I hvert Fald kan det ikke bestrides, at foruden Blandekedel Apparaterne, der ere bragt paa Markedet, det ene efter det andet, under Navnene: »Rieselapparater«, Vacuumapparater«, »Adriaapparater« o. s. v. af Firmaet Noll under markskrigeriske Talemaade, er bleven overtruffen af den originale Imprægneringspumpe (Ross'es Patent) paa Grund af denne sidstes simplere Konstruktion og særlig fortrinlige Fabrikat. Som Følge heraf burde de møde Valeur & Sommers Prospekt med den fornødne Portion Mistro, saa meget mere som ikke noget nævneværdig Firma i Tyskland arbejder med Nolls Imprægneringspumpe, hvorimod Størstedelen af de naturlige Mineralbrønde samt saa godt som alle større Firmaer benytter den originale Imprægneringspumpe (Ross'es Patent).

Sluttelig skal der henvises til, at Firmaet Noll anfører som en særlig Fordel, at Mætningen og særlig Udluftningen ved den af dette eftergjorde Imprægneringspumpe skal ske før Indtrædelsen i Samlebeholderen; men hvorledes denne vanskelige fysikalske Proces foregaar, begrundes ikke af Firmaet Noll, og det er jo almindelig bekendt, at dette Firma forbløffer med Paastande, der staar i skærende Modstrid med de for Gasarter gældende Love.

Af alle disse Grunde kan der kun tillægges Firmaet Nolls' Ord meget liden Tiltro, og vi kan kun meget indtrængende anbefale Dem, hvis De har i Sinde at foretage en Forandring, ikke at anskaffe et Plagiat af ringe Værdi, men derimod kun den originale Imprægneringspumpe (Ross'es Patent).«

Firmaet Valeur & Sommer, der som Repræsentant for Firmaet Noll's har foranlediget nærværende Sag rejst har under Henvisning til, at de i dette Cirkulære indeholdte Meddelelser om Firmaet Noll og dets Pumpe ere urigtige og egnede til at skade Firmaet, paastaet Tiltalte paalagt Strafansvar i Henhold til § 11 i ovennævnte Lov og tilpligtet at udrede en passende Erstatning saavel til dem som til Firmaet Noll.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at der i Tyskland verserer forskellige Sager imellem Firmaet Noll paa den ene Side og Firmaerne Flensburger Maschinenbau-Anstalt og Karl Ross paa den anden Side, at disse Firmaer gensidig beskyldte hinanden for Krænkelser af en den anden tilkommende Patentrettighed vedrørende deres Imprægneringspumper, at en af Firmaet Karl Ross til det tyske Patentamt indgaven Besværing i Anledning af det Noll meddelte Patent er bleven afvist, samt at der i November 1912, da det paaklagede Cirkulære blev udsendt, verserede en af Noll mod Ross rejst Straffesag, som endnu ikke er afsluttet, medens det er omtvistet, om der paa nævnte Tid verserede nogen af Ross rejst Straffesag mod Noll.

Foruden at fremlægge det den Nollske Pumpe vedrørende Patent-skrift have Anmelderne endvidere fremlagt en Liste over 30 tyske Mineralvandsfabrikker og deriblandt flere ret betydelige Fabrikker, som anvende bemeldte Imprægneringspumpe. Med Hensyn til de øvrige i Cirkulæret indeholdte nedsættende Udtalelser om Firmaet Noll og dets Pumpe gælder det, at de i hvert Fald ere ganske ubeviste, og at Tiltalte ikke har oplyst Noget, der kunde give ham Føje til deres Fremsættelse.

Idet endnu bemærkes, at Cirkulærets Affattelse ikke kan anses retfærdiggjort ved Indholdet af det af Valeur & Sommer tidligere udsendte Cirkulære, samt at tiltalte uanset hans Anbringende om, at Cirkulæret er konciperet af Flensburger Maschinenbau-Anstalt, maa være ansvarlig for dets Udsendelse i den foreliggende Form, findes han ved sit her omhandlede Forhold at have overtraadt Bestemmelserne i den ovennævnte Lovs § 11, og idet han ikke vil kunne fritages for det hermed forbundne Ansvar ved Henvisning til, at han vil have troet paa Rigtigheden af de i Cirkulæret indeholdte Anbringender, vil han i Medfør af bemeldte Lovbestemmelse være at anse med en Københavns Kommunes Kasse tilfaldende Bøde, der findes at kunne bestemmes til 2000 Kr., hvorhos han i Medfør af samme Lovs § 15

findes at burde godtgøre Firmaet Noll, der maa antages at have lidt Skade ved Cirhulærets Udsendelse, det Firmaet herved paaførte Tab, som vil kunne ansættes til 500 Kr. Hvor meget der af dette Beløb maatte tilkomme Valeur & Sommer, savner Retten de nødvendige Oplysninger til at bestemme.

Onsdag den 10 Juni.

Nr. 131. Højesteretssagfører I Kondrup
mod

Hans Viggo Sofus August Heramb (Def. Harboe),
der tiltales for Bedrageri.

Københavns Amts nordre Birks Ekstrarets Dom af 19 September 1913: Tiltalte Hans Viggo Sofus August Heramb bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i fyrretyve Dage samt i Erstatning til Bager Barfoed betale 24 Kr. 50 Øre. Saa betaler Tiltalte og alle af denne Sag flydende Omkostninger, herunder i Salær til Aktor, Sagfører A. Larsen, og til Defensor, Sagfører Gormsen, 25 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 12 November 1913: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagfører Paludan og Overretsprokurator Nissen, betaler Tiltalte Hans Viggo Sofus August Heramb 25 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Hans Viggo Sofus August Heramb til Højesteretssagførerne i Kondrup og Harboe 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Københavns Amts nordre Birks Ekstraret hertil indankede Sag er Handelsagent Hans Viggo Sofus August Heramb sat under Tiltale for Bedrageri.

Tiltalte, der er født den 21 Juli 1872, er ikke fundet tidligere tiltalt eller straffet, bortset fra, at han den 6 April 1911 inden Københavns Kriminal- og Politiret har vedtaget at erlægge en Bøde af 20 Kr. for uberettiget Næringsbrug.

Ved tiltaltes egen Tilstaelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkeligt godtgjort, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

1. En Dag i den sidste Halvdel af November Maaned f. A. henvendte han sig ved sin Hustru til Bagermester Carl Georg Clausen her i Staden med Anmodning om et Laan paa 25 Kroner, idet han som Sikkerhed vilde stille en af Firmaet Davidsen & Co. — under hvilket Firma han tidligere havde drevet Forretning — paa Frederiksberg Bank under Anførsel af 3 December f. A. som Udstedelsesdag trukken Check af nævnte Størrelse. Idet Clausen gik ud fra, at Checken var udstedt af en Trediemand, og at der i Banken var Dækning for dens Paalydende, forstrakte han Tiltalte med Beløbet, men da han senere henvendte sig i Banken for at erholde det udbetalt, viste det sig, at der intet eller i alt Fald saa at sige intet henstod paa vedkommende Konto. Tiltalte har erkendt, at han, da han udfærdigede Checken, kun havde et ganske forsvindende Beløb indestaaende i Banken, og ligeledes har han erkendt, at han maatte kunde indse, at Clausen, naar han honorerede Checken, havde berettiget Grund til at tro, at der var Dækning for den; derimod har han hævdet, at han mener, at Clausen var bekendt med, at »Davidsen & Co.« var hans eget Firma.

2. Den 4 eller 5 December f. A. sendte Tiltalte, som den Gang var Agent for Aktieselskabet Hadsund Kalkværk, fra sin daværende Bopæl i Nykøbing F. til Aktieselskabet en af ham ligeledes under Benyttelse af Firmanavnet Davidsen & Co. paa Frederiksberg Bank trukken, den 25 s. M. dateret Check, lydende paa 25 Kroner, med Anmodning om at faa Beløbet tilstillet. Da Selskabet stode paa, at Tiltalte, hvis det fornødne Beløb ikke allerede indestod paa vedkommende Konto i Banken, i alt Fald vilde sørge for at have Beløbet staaende, naar Forfaldsdagen kom, blev Checken honoreret, og de 25 Kroner tilsendt Tiltalte, men da man senere vilde høre Beløbet i Banken, viste det sig, at Tiltalte hverken den 4 December f. A. eller senere har haft et Beløb af en saadan Størrelse indestaaende der. Tiltalte, der har erkendt, at han var paa det Rene med, at Selskabet ved at sende ham Checkens Beløb gik ud fra, at der havde tilstrækkelig Dækning, og som videre har erkendt, at han, da han udfærdigede Checken, vidste, at han ikke i Banken havde indestaaende det til Dækning fornødne Beløb, har iøvrigt forklaret, at han havde haabet inden Checkens Forfaldsdag at have tjent saa meget, at der kunde være Dækning.

3. Den 30 December f. A. indfandt Tiltalte sig paa nævnte Aktieselskabs Kontor, hvor han, idet han urigtigt foregav at have en Ordre paa Levering af et Parti Kalk til en navngiven Købmand i

Sønder Ørslev paa Falster, fik udbetalt i Forskud paa Provision et Beløb af 25 Kr.

4. Under 19 Februar d. A. afgav Tiltalte som Agent for Aktieselskabet Carl Th. Petersen & Co. i København til dette en Ordre paa Levering af 600 Cigarer til »Købmand I Jacobsen, Skolegade 25, Nykøbing F.«, og efter at denne Ordre var effektueret og Cigarerne afsendte til den opgivne Køber tilligemed en Faktura, lydende paa 23 Kr. 95 Øre, skaffede Tiltalte sig Forsendelsen udleveret, hvorpaa han solgte Cigarerne til egen Fordel uden senere at betale dem. Tiltalte, der har forklaret, at han ved Navnet »I Jacobsen« svigagtig har sigtet til en ikke længere eksisterende Person, paa hvis Borgerskab han tidligere har drevet Handel, har erkendt, at der ikke under den opgivne Adresse fandtes nogen Købmand Jacobsen i Nykøbing F., og at det, da han afgav Ordren, var hans Hensigt selv at modtage Varerne og videre-sælge dem som nævnt.

5. Senere har Tiltalte forhandlet med samme Aktieselskab om Levering af et Parti paa 30,000 Cigarer til en Pris af ca. 900 Kr. til Firmaet Davidsen & Co., hvorved han uden at oplyse Aktieselskabet herom sigtede til den af ham som meldt under dette Firma tidligere drevne Forretning. Da imidlertid Aktieselskabet bragte i Erfaring, at Tiltalte og »Davidsen & Co.« var identiske, afslog de at indlade sig med ham. Tiltalte har forklaret, at det var hans Hensigt at skaffe sig de 30,000 Cigarer udleveret paa Credit for gennem disses Salg ved Auktion at komme til Penge, han selv kunde benytte, medens det ikke var hans Tanke at bruge de indkomne Penge til dermed at betale Aktieselskabet.

6. I Begyndelsen af Maj Maaned d. A. blev Tiltalte af Københavns Marcipan- og Makronmassefabrik, for hvilken han var Agent, anmodet om at erindre den i Nykøbing F. boende Bager Holger Barfoed om at indløse en ham tilstillet Postopkrævning, stor 24 Kr. 50 Øre, der skyldtes for leverede Varer. Tiltalte henvendte sig derefter til Barfoed, hvem han, uagtet han manglede Bemyndigelse til at modtage Beløbet, affordrede dette, og efter at han havde erholdt det udbetalt, har han beholdt og forbrugt det, hvorfor Barfoed senere har paany maattet betale det. Barfoed har under Sagen nedlagt Paastand om, at Tiltalte straffes og tilpligtes at erstatte ham de 24 Kr. 50 Øre, og denne Paastand er ved Underrettsdommen tagen til Følge.

For de af Tiltalte saaledes udviste Forhold vil han være at anse: for de under Nr. 1 og 2 nævnte efter Straffelovens § 257, for de under Nr. 3 og 4 nævnte efter dens § 251, for det under Nr. 5 nævnte efter dens § 251, jfr. § 46, og for det under Nr. 6 nævnte efter dens § 253, de sidstnævnte Paragraffer jævnførte med Lov af 1 April 1911 § 13, med en Straf, der efter Omstændighederne findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, og da Underrettsdommen har samme Straffebestemmelse, vil denne Dom, hvis Bestemmelser om den Tiltalte ikendte Erstatning og om Aktionens Omkostninger, som det er paalagt Tiltalte at udrede, ligeledes billiges, saaledes kunne stadfæstes.

Torsdag den 11 Juni.

Nr. 44 **Finansministeriet** (den kst. Kammeradvokat)

mod

fhv. Overmester ved Munderingsdepotet, **Skrædermester H. Chr. Petersen** (Henriques),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pension.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 21. Juli 1913: Citanten, fhv. Overmester ved Munderingsdepotet, **Skrædermester H. Chr. Petersen**, bør være berettiget til som Pension af Statskassen at oppebære 1344 Kr. 36 Øre aarlig fra 1 September 1909 at regne med Renter 5 pCt. aarlig af de inden den 29 Oktober 1912 forfaldne Pensionsbeløb fra sidstnævnte Dato, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, mod hvilke intet Væsentligt findes at erindre, vil Dommen i det hele være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Hovedappellanten have at betale til Kontraappellanten med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Hovedappellanten, **Finansministeriet**, til Kontraappellanten, forhenværende **Overmester ved Munderingsdepotet, Skrædermester H. Chr. Pedersen**, med 400 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved Skrivelse fra Forplejningskorpset af 29 Maj 1889 blev Citanten, daværende Assistent ved Munderingsdepotets Tilskærerværksted, **Skrædermester H. Chr. Petersen**, ansat som Overmester ved Munderingsdepotet fra den 1 Juni s. A. at regne paa de nedennævnte Vilkaar:

Der tilstodes ham følgende Lønning og Honorar m. v.:

1. Maanedlig Lønning 150 Kr.
2. Indtil videre Honorar fra Marineministeriet (efter dettes Bestemmelse angaaende Størrelsen).
3. Kvartalshonorar (efter Forplejningskorpsets Bestemmelse angaaende Størrelsen) for Besparelser i Forbrug af Stoffer paa Tilskærerværkstedet.

4. Mestersalær (ligeledes efter Korpsets Bestemmelse angaaende Størrelsen) for de Munderingsstykker, som det tillades Officerer m. fl. at faa syede ved Depotet efter Maaltagning mod Betaling i Henhold til nogle nærmere angivne Bestemmelser af 1884 og 1885.

Der tilsikredes derhos Citanten i fornævnte Indtægter 2160 Kr. i hvert fuldt Kalendraaar.

Citantens Tjeneste skulde kunne opsiges med $\frac{1}{2}$ Aars Varsel til Ophør ved Udgangen af en Maaned, og den samme Ret til Opsigelse skulde han selv have.

Endelig skulde Citanten ved sin Tiltrædelse skriftlig erklære, at han underkastede sig de reglementariske Bestemmelser af 14 Maj 1889 for Fabrikationsvirksomheden ved Munderingsdepotet. Saadan Erklæring afgav han den 3 Juni 1889.

I 1902 blev Munderingsdepotets Virksomhed udvidet saaledes, at det fremtidig skulde kunne levere Galla-Uniformssager for Officerer o. l. Inden denne Udvidelse traadte i Kraft, havde Materielintendanturen forhandlet med Citanten derom og tilstillede den 1 Februar 1902 Forplejningskorpset en Indberetning om Resultatet af Forhandlingerne.

I denne Indberetning fremhæves først, at Citanten stod tvivlende overfor Spørgsmaalet om, hvorvidt han i Forbindelse med sin øvrige Gerning ville kunne overkomme den større Virksomhed, der vilde tilfalde ham, naar den paatænkte Udvidelse traadte i Kraft, men at han alligevel gerne vilde forsøge det, dog kun paa det Vilkaar, at der blev givet ham Tilsagn om følgende Indrømmelser:

- 1) at han (som ifølge Bestemmelserne af 14 Maj 1889 var underlagt Magasinforvalteren) i Tilfælde af midlertidigt eller definitivt Personskifte i Magasinforvalter-Bestillingen blev umiddelbart underlagt Materielintendanturens Chef;
- 2) at han skulde have Ret til at frasige sig Virksomheden med Forfærdigelsen af Galla-Uniformssager for Officerer o. l., saafremt det skulde vise sig, at han ikke kunde magte den i Forbindelse med sin øvrige Gerning ved Depotet.

Den under Punkt 1 nævnte Indrømmelse ønskede Citanten — efter hvad der videre meddeles i Indberetningen — for at være sikker paa en fortsat rolig Udvikling af Værkstedforholdene, saaledes at der ikke i disse indtraadte Forstyrrelser, naar en ny og maaske ung Mand ansattes som Magasinforvalter. Endelig bemærkes det i Indberetningen, at Citanten, efter at Materielintendanturen havde tilkendegivet ham, at det saaledes fra hans Side fremsatte Krav vilde kunne medføre, at han blev opsagt til at fratræde sin Tjeneste med den hjemlede Halvaarsfrist, havde udtalt, at han nøje havde overvejet denne mulige Følge, men dog maatte fastholde, at det ommeldte Tilsagn gaves ham, da han mente kun derved at kunne sikre sig den fornødne Ro til uforstyrret at kunne udføre sin omfattende Gerning.

I sin Erklæring om det af Citanten under Punkt 1 stillede Krav udtalte Materielintendanturen, at den vel principmæssig maatte fastholde, at der ikke skete nogen Forandring i den reglementerede og hævdvundne Ordning af Forholdet mellem Depot og Værksted; men da Citanten havde erklæret, at han for sit Vedkommende ikke havde noget imod, at dette Forhold bevaredes uforandret, saa længe den da-

værende Magasinforvalter blev i sin Stilling, da den Mulighed, at der i Citantens Funktionstid skete noget Personskifte i Magasinforvalter-Stillingen, ingenlunde kunde formodes at være nærliggende, og da det selv i Tilfælde af saadant Personskifte ikke kunde anses for udelukket, at Forholdene vilde stille sig saaledes, at der ikke vilde være skellig Grund for Citanten til at fastholde Opfyldelsen af det eventuelle Tilsagn, mente Materielintendanturen dog, at der ikke kunde rejses nogen væsentlig Indvending imod at give ham saadant Tilsagn som forlangt.

Erklæringen slutter, for saa vidt angaar Punkt 1, saaledes:

»Kan Korpset derfor gaa ind paa at give det ommeldte Tilsagn . . . vil derved de nye Forhold, der indtræde, naar Munderingsdepotet skal forfærdige Gala-Uniformssager til Officerer o. l. foreløbig blive ordnet paa bedste Maade; Depotet bevarer sin særdeles dygtige Overmester, der sikkert vil blive meget vanskelig at erstatte, og det er overhovedet kun i hans fagmæssige Dygtighed og øvrige personlige Egenskaber, at Intendanturen ser en Mulighed for, at Depotet paa en i det mindste nogenlunde tilfredsstillende Maade vil kunne løse den det tiltænkte Opgave.«

Ved Punkt 2 i Citantens Krav fandt Materielintendanturen ingen Betænkelighed.

I Skrivelse af 7 Februar 1902 gav derefter Forplejningskorpset i Henhold til de af Materielintendanturen anførte Motiver Samtykke til, at der, naar den paatænkte Udvidelse af Munderingsdepotets Virksomhed traadte i Kraft, gaves Citanten de af ham forlangte Indrømmelser.

Den 14 Oktober 1904 afgav Citanten en Erklæring om, at han under den daværende Magasinforvalters, Overintendant Jahnsens, da indtraadte Sygdomsforfald gav Afkald paa den under Punkt 1 anførte Indrømmelse, og den 30 Maj 1905 underskrev han saalydende Paa-tegning paa den nævnte Erklæring:

»Det ovenstaaende Afkald indgaar jeg paa at skulle være gældende ved alle fremtidige Personskifter i Stillingen som Forvalter ved Munderingsdepotet, saa længe som Hr. Stabsintendant C. E. Brasen vedbliver at være Chef for Materielintendanturen.«

Efter at Materielintendanturen og de den underlagte Myndigheder fra 1 April 1908 var bleven henlagt direkte under Krigsministeriet udfærdigede dette den 19 December s. A. nye »Bestemmelser for Fabrikationsvirksomheden ved Munderingsdepotet,« som i forskellige Punkter ændrede de hidtil gældende Bestemmelser af 14 Maj 1889. I denne Anledning tilstillede Citanten i Januar 1909 Forsvarsministeren en Skrivelse, hvori han bad om Audiens hos Ministeren og fremhævede dels en Bestemmelse i »Instruks for Materielintendanturens Prøve- og Besigtelseskommission« af 11 April 1907, dels nogle af de nye Bestemmelser af 19 December 1908, som efter hans Mening var uheldige og tildels kunde paaføre ham økonomisk Ansvar. Endvidere bemærkede han, at han forment, at der ved Bestemmelsernes § 11, 2det Stykke, hvorefter Overmesteren skulde staa under Depotforvalteren, var gjort Indskrænkning i den ham ved Forplejningskorpsets Skrivelse af 7 Febr. 1902 tilstaaede Indrømmelse, bl. a. gaaende ud paa, at han skulde blive umiddelbart underlagt Materielintendanturens Chef, naar Person-

skifte i Stillingen som Magasinforvalter fandt Sted, hvilket Personskifte var sket. Sluttelig bad Citanten om, at der ikke ved de nye Bestemmelser af 19 December 1908 maatte blive gjort nogen Indskrænkning i hans tidligere Rettigheder. I Skrivelse af 29 Januar 1909 til Krigsministeriet behandlede Citanten de samme og nogle flere Ankepunkter vedrørende Bestemmelserne af 19 December 1908 og ansøgte om, at disse maatte blive ændrede i Overensstemmelse med den ham ved Forplejningskorpsets Skrivelse af 7 Februar 1902 givne Indrømmelse.

Krigsministeriet anmodede imidlertid i Skrivelse af 19 Februar 1909 Materielintendanturen om at tilkendegive Citanten, at der ved de nævnte ministerielle Forskrifter af 1907 og 1908 ikke var indført Forandringer, der var i Strid med de for ham gældende særlige Ansættelsesvilkaar, i hvilken Henseende Krigsministeriet henviste til de reglementariske Bestemmelser af 14 Maj 1889, Forplejningskorpsets Skrivelse af 29 s. M. og Citantens Skrivelse af 3 Juni 1889. Idet Krigsministeriet tilføjede, at det gik ud fra, at de af Materielintendanturen givne Forskrifter for Antagelse af Tilskærere, Syere og Syersker ved Munderingsdepotet ikke var i Strid med Citantens særlige Ansættelsesvilkaar, anmodede Krigsministeriet Materielintendanturen om at meddele Citanten, at han, saafremt han ikke inden Februar Maanedes Udgang erklærede sig villig til at arbejde efter Bestemmelserne af 19 December 1908, vilde have at fratræde sin Stilling som Overmester ved Udgangen af August Maaned 1909.

Citanten anerkendte derefter i Skrivelse af 26 Februar 1909, at han havde modtaget Opsigelse af sin nævnte Stilling fra den angivne Dato, da han ikke mente at kunne underkaste sig de oftnævnte Bestemmelser af 19 December 1908, og han fratraadte Stillingen fra bemeldte Dato.

Efter at Citanten dernæst havde ansøgt om Pension efter Lov Nr. 89 om Pensionering af civile Funktionærer og Haandværkere m. fl. ved Hæren og Søværnet af 19 April 1907, men fra Finansministeriet ved dettes Skrivelse af 31 August 1910) havde modtaget Afslag paa denne Ansøgning, idet bemeldte Ministerium paaberaabte sig, at Citanten er afskediget af en ham tilregnelig Aarsag (nemlig hans Vægning ved at underkaste sig Bestemmelserne af 19 December 1908) og saaledes ikke opfylder de i Lovens § 1 opstillede Betingelser for Pensionsretten, har Citanten anlagt nærværende Sag, under hvilken han paastaar de Indstævnte, Finansministeriet paa Statskassens Vegne, tilpligtede at anerkende ham som pensionsberettiget efter den anførte Lov fra den 1 September 1909 at regne samt at betale ham den allerede forfaldne Pension med Renter 5 pCt. aarlig fra sidstnævnte Dato og Sagens Omkostninger skadesløst.

De Indstævnte paastaa sig frifundne og Citanten dømt til at betale Sagens Omkostninger, derunder Salær til den konst. Kammeradvokat, der har givet Møde for dem.

Begge Parter have derhos nedlagt forskellige subsidære Paastande. Tvisten under Sagen angaar følgende tre Spørgsmaal:

- a. Om Citanten er afskediget af en ham tilregnelig Aarsag og saaledes ikke pensionsberettiget.
- b. Fra hvilket Tidspunkt Pensionen eventuelt tilkommer Citanten.
- c. Med hvilket Beløb den eventuelle Pension vil være at beregne.

ad a. Citanten hævder, at han har været berettiget til at nægte at underkaste sig Bestemmelserne af 19 December 1908, fordi disse i alt Fald paa tre Punkter gik hans Ret for nær. Dette gælder efter hans Mening dels en Bestemmelse i § 11, hvorefter Overmesteren var underlagt Depotforvalteren, dels en Bestemmelse i samme Paragraf, hvorefter Overmesteren var tilforordnet Materielintendanturens Prøve- og Besigtigelseskommission, hvilket betød en meget betydelig Udvidelse af de Citanten paahvilende Pligter, dels endelig en Bestemmelse i § 13, hvorefter Afskedigelse af de ved Munderingsdepotet ansatte Tilskærere, Syere og Syersker, hvilken efter de tidligere Bestemmelser tilkom Overmesteren, kun kan foretages af Depotforvalteren; dette sidste Punkt var efter Citantens Anbringende af stor Betydning for ham, der saavel efter de ældre som efter de nye Bestemmelser hæftede for alt Tab, der skyldtes Efterladenhed eller Fejlgreb fra Tilskæreres, Syeres og Syerskers Side, uden Hensyn til, om han selv havde udvist Uagtsomhed.

Der maa imidlertid gives de Indstævnte Medhold i, at Citanten — der, som ovenfor omtalt, under 3 Juni 1889 havde underkastet sig Bestemmelserne af 14 Maj 1889, ifølge hvis § 35 det var Forplejningskorpset forbeholdt at træffe Forandringer i de nævnte Bestemmelser med den Virkning, at saadanne Forandringer skulde være bindende for alle Vedkommende, forsaavidt de ikke var i Strid med deres særlige Ansættelsesvilkaar, — herefter har været uberettiget til at modsætte sig de nye Bestemmelser af 1908, selv om disse maatte medføre, at Citantens Stilling blev ændret til hans Ugunst, medmindre Ændringerne var i Strid med hans særlige Ansættelsesvilkaar. Heraf følger, at de to sidste af Citanten anførte Klagepunkter maa anses for ubeføjede, og at der kun bliver Spørgsmaal om, hvorvidt han paa Grundlag af den ham under 7 Februar 1902 givne særlige Indrømmelse har haft Ret til at nægte at underkaste sig de nye Bestemmelser.

Med Hensyn hertil ville nu de Indstævnte gøre gældende, at Citanten ved i det Hele at nægte at underkaste sig bemeldte Bestemmelser — eller (hvis dette maa antages at have været Citantens virkelige Mening) kun at underkaste sig dem med Forbehold af samtlige de tre ovenfor fremhævede Klagepunkter — har givet Krigsministeriet Føje til at afskedige ham, at Krigsministeriets Skrivelse af 19 Februar 1909 rettelig af Citanten maatte opfattes som indeholdende en Anerkendelse af hans særlige Stilling efter Indrømmelsen af 7 Februar 1902, samt at denne som Følge af det af Citanten den 30 Maj 1905 givne Afkald ikke for Tiden kunde anses som gældende.

Hvad først angaar det sidstnævnte Spørgsmaal, have de Indstævnte videre anbragt, at Afkaldet efter sine Ord udtrykkelig forudsætter, at det først skulde træde ud af Kraft, naar der efter Stabsintendant Brasens Afgang fra Stillingen som Chef for Materielintendanturen (hvilken Afgang fandt Sted den 20 Oktober 1908) maatte indtræde Personskifte i Magasinforvalter-Stillingen. Da saadant Personskifte ikke var sket i Tiden efter 20 Oktober 1908, var Afkaldet saaledes efter de Indstævntes Mening stadig i Kraft, og Citanten derfor pligtig til indtil videre at finde sig i at være underlagt Depotforvalteren.

Den saaledes af de Indstævnte hævdede Forstaaelse af Afkaldet af 30 Maj 1905 findes imidlertid ikke at kunne forenes med dets Ord,

hvorefter det kun skulde være gældende, saa længe Stabsintendant Brasen vedblev at være Chef for Materielintendanturen, og en videregaaende Virkning har det efter en af Sidstnævnte, som har konciperet de to Afkald, under Sagen afgiven Erklæring heller ikke været Meningen at give det omhandlede Afkald. Citanten maa herefter anses at have haft gyldigt Krav paa, at den ham tilsagte Ændring i hans Underordningsforhold til Depotforvalteren traadte i Kraft ved Stabsintendant Brasens Afgang, og den Omstændighed, at han ikke straks gjorde sit Krav gældende, kan ikke komme ham til Skade.

Naar nu Citanten i sine ovenfor omtalte Henvendelser til Forsvarsministeren og Krigsministeriet i Januar 1909 under udtrykkelig Henviisning til den ham i 1902 tilsagte Indrømmelse bad om, at der ikke ved Bestemmelserne af 19 December 1908 maatte blive gjort nogen Indskrænkning i hans Rettigheder, og naar Krigsministeriet derefter uden at berøre det omtalte Tilsagn stillede Citanten Valget mellem enten at underkaste sig de nye Bestemmelser eller at faa sin Afsked, kunde denne Krigsministeriets Resolution ikke, som af de Indstævnte hævdede, af Citanten forstaas som en Anerkendelse af hans Ret ifølge Tilsagnet. Citanten, der som nævnt gentagende havde gjort sine Foresatte opmærksomme paa Forholdet, maatte tværtimod i det ham af Krigsministeriet stillede Valg se en Forkastelse af samtlige hans Klagepunkter, derunder ogsaa hans Krav om Opfyldelse af Tilsagnet af 1902. Under særligt Hensyn til den korte Frist, som af Krigsministeriet var givet ham til at tage sin Beslutning, kan det derhos ikke lægges Citanten til Last, at han ikke forsøgte yderligere Henvendelse til bemeldte Ministerium, men fastholdt sit Standpunkt.

Dette Standpunkt maa, som ovenfor udviklet, vel anses at have været uberettiget, forsaavidt Citanten rettede Anke imod de almindelige Bestemmelser i de nye Forskrifter af 1908; men paa den anden Side har hans Standpunkt været berettiget, forsaavidt han støttede det paa Tilsagnet af 1902.

Da nu Krigsministeriet ved den Stilling, som det i Skrivelsen af 19 Februar 1909 indtog til samtlige Citantens Anker, maa anses at have afskaaret ham fra Lejlighed til at frafalde dem af dem, som efter det Foranførte maa anses for ubeføjede, kan det ikke tilregnes Citanten, at han nægtede at gaa ind paa Krigsministeriets Forlangende, som han med Føje maatte opfatte som et Krav om, at han skulde erkende ikke at kunne gøre Tilsagnet af 1902 gældende.

Da Citanten herefter maa siges at være bleven afskediget af en ham utilregnelig Aarsag, og de Indstævnte erkende, at han iøvrigt opfylder Betingelserne for Pensionsret, vil han være at kende berettiget til Pension.

ad b. De Indstævnte hævde, at der i alt Fald først tilkommer Citanten Pension fra hans fyldte 60de Aar (d. v. s. den 6 Februar 1919). Herom bemærkes Følgende:

Citanten erhvervede Pensionsret ifølge Lov Nr. 94 om Pensionering af civile Funktionærer, Haandværkere m. fl. under Krigsministeriet af 6 April 1906, efter hvilken Lov Pensionen, saafremt ellers de lovbestemte Betingelser for Pensionsretten (bl. a., at Vedkommende i over 10 Aar havde været i pensionsberettiget Stilling) var til Stede, traadte i Kraft straks ved Afskedigelsen. Denne Lov blev ophævet ved Lov

Nr. 89 af 19 April 1907 § 17, dog med det Forbehold, at de Personer, der senest 1 April 1907 i Henhold til Loven af 1906 »have opnaaet Pensionsret efter tilbagelagt Tjenestetid, skulle »beholde Ret til Pension«, selv om de ikke maatte fyldestgøre de i Loven af 1907 opstillede Betingelser for Erhvervelse af Pensionsret (hvilke Betingelser ere strengere end de i Loven af 1906 fastsatte, idet der fordres 20 Aars Tjenestetid efter det fyldte 18de Aar). Dette Forbehold forstaa de Indstævnte saaledes, at der derved kun ganske i Almindelighed reserveres de nævnte Personer Ret til Pension, hvorimod de iøvrigt i alle Henseender ere underkastede Bestemmelserne i Loven af 1907, derunder dennes § 1, 1ste Stykke, sidste Punktum, hvorefter Nydelsen af Pensionen først kan indtræde med det fyldte 60de Aar, medmindre Afskedigelsen er foretaget paa Grund af en ved Svagelighed fremkaldt Utjenstedygtighed. Til Støtte for den angivne Forstaaelse henviser de Indstævnte til, at § 1 skelner imellem Betingelserne for Erhvervelsen af Pensionsretten og for Nydelsen af Pensionen. Da Undtagelsesreglen i § 1 i Slutningen ikke finder Anvendelse paa Citanten, er saaledes efter de Indstævntes Mening hans Pensionsret hvilende indtil hans fyldte 60de Aar.

Denne Forstaaelse af Lovens § 17, hvorved den allerede efter Lov 6 April 1906 opnaaede Pensionsret — uanset at de Paagældende efter den nævnte § 17 skulde »beholde« den — hyppig vilde kunne blive illusorisk og i alt Fald vilde miste en væsentlig Del af sin økonomiske Værdi for ham, findes imidlertid ikke at kunne antages uden utvetydig Hjemmel i Loven af 1907; men saadan Hjemmel ses ikke at foreligge og navnlig ikke at kunne udledes af den Maade, paa hvilken Lovens § 1 er redigeret.

Citantens Pension bliver herefter at udbetale ham fra hans Afskedigelse at regne.

ad c. Medens de Indstævnte erkende, at Citantens eventuelle Pension vil være at beregne i Forhold til de i Forplejningskorpsets ovenfor refererede Skrivelse af 29 Maj 1889 under Nr. 1 og 4 nævnte Indtægter (Lønning og Mestersalær), gøre de gældende, at de samme-steds under Nr. 2 og 3 omhandlede Honorarer (hvilke i Citantens 5 sidste Tjenesteaar have udgjort gennemsnitlig aarlig henholdsvis 250 Kr. og 1057 Kr. 40 Øre) ikke ville være at medregne. Heri maa der ogsaa ifølge Lov Nr. 94 af 6 April 1906 § 3, 2det Stykke, 2det Punktum, og Lov Nr. 89 af 19 April 1907 § 3, 2det Stykke, 3die Punktum, hvorefter Honorarer ikke medregnes til den Indtægt, hvoraf Pensionen beregnes, gives dem Medhold.

Beregnet i Forhold til Indtægterne under Nr. 1 og 4 udgør Citantens Pension, efter hvad der er uomtvistet, 1344 Kr. 36 Øre aarlig, og det bliver saaledes dette Pensionsbeløb, hvortil han vil være at kende berettiget. Af de inden Stævningens Dato, den 29 Oktober 1912, forfaldne Pensionsbeløb bliver der derhos at tilkende ham Renter 5 pCt. aarlig fra bemeldte Dato, til Betaling sker.

Sagens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at op-hæve, og der kan saaledes ikke tillægges den konstituerede Kammeradvokat Salær.

Fredag den 12 Juni.

Nr. 21. Ølhandler Jørgen Olsen (David)

mod

Ølhandler P. Petersen (Asmussen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Regnskabspligt med Hensyn til en Del Emballage.

Roskilde Bytings Dom af 26 Januar 1911: Indstævnte, Ølhandler Jørgen Olsen, Roskilde, bør for Tiltale af Citanten, Ølhandler P. Petersen, sammesteds, i denne Sag fri at være. I Sagsomkostninger betaler Citanten 50 Kr. til Indstævnte. Sagfører Staal, Roskilde, bøder 30 Kr. til Roskilde Købstads Kæmmerkasse. Det idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 8 Januar 1912: Appelindstævnte, Ølhandler Jørgen Olsen af Roskilde, bør inden 6 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse enten aflægge Regnskab og Opgørelse over, hvor 20,058 Halvflasker (Bajersk Øl Flasker) tilhørende Appellanten, Ølhandler P. Petersen af Roskilde, befandt sig den 5 April 1908, eller betale Værdien af de Flasker, for hvilke han ikke gør Rede, med 5 Øre pr. Flaske med Renter af Beløbet 5 pCt. aarlig fra den 31 August 1908, indtil Betaling sker. Iøvrigt bør Appelindstævnte for Appellantens Tiltale i denne Sag fri at være. I Henseende til den idømte Mulkt bør Underrettsdommen ved Magt at stande. Sagens Omkostninger ophæves for begge Retter. Den idømte Mulkt at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse. At efterkommes under Adfærd efter Loven. Stempelovertrædelse ses ikke at foreligge for Overretten.

Højesterets Dom.

Efter hvad der foreligger Højesteret, kan der ikke gaas ud fra, at der ved Hovedappellantens Ansættelse hos Kontraappellanten er paalagt ham nogen Regnskabspligt med Hensyn til den i den indankede Dom omtalte Emballage, og om en virkelig Regnskabsaflæggelse vedrørende Emballagen har der heller ikke i Hovedappellantens lange Tjenestetid været Tale. Idet nu den af Kontraappellanten paastaaede Regnskabspligt for Hovedappellanten ej heller kan udledes af dennes Stilling som Ølkusk, vil Hovedappellanten være at frifinde, og Bytingsdommen, der har samme Resultat, og ved hvis Bestemmelse om Forhalingsmulkt det maa have sit Forblivende, vil herefter, forsaavidt Sagen foreligger Højesteret til Paakendelse, overensstemmende med Hovedappellantens Paastand, i det Hele kunne stadfæstes.

Processens Omkostninger for Overret og Højesteret findes Kontraappellanten at burde betale Hovedappellanten med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Bytingsdommen bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Landsover- samt Hof- og Stadsretten og for Højesteret betaler Kontraappellanten, Ølhandler P. Petersen, til Hovedappellanten, Ølhandler Jørgen Olsen, med 400 Kroner. Saa betaler han og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende i første Instans ved Roskilde Købstads ordinære Ret behandlede Sag gik den af Appellanten, Ølhandler P. Petersen af Roskilde, for Underretten nedlagte endelige Paastand ud paa, at Appelindstævnte, Ølhandler Jørgen Olsen af Roskilde, der i Tiden fra 1899 til 4 April 1908 havde været i Appellantens Tjeneste som Ølkusk, men til sidstnævnte Tidspunkt fratraadte paa Grund af en opstaaet Uenighed, tilpligtedes dels at betale 510 Kr. 14 Øre, som han skulde skyldes for solgt Øl, med Renter deraf 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato den 31 August 1908, dels enten at udlevere 20,058 Halvflasker (Bajersk Ølflasker) og 402 Ølkasser eller betale deres Værdi efter en Pris af 5 Øre pr. Flaske og 1 Kr. pr. Kasse med 1404 Kr. 90 Øre ligeledes med Renter deraf som forannævnt.

Subsidært paastod Appellanten med Hensyn til nævnte Flasker og Kasser, at Appelindstævnte tilpligtedes enten at aflægge Regnskab og Opgørelse over, hvor det anførte Antal Flasker og Kasser befandt sig den 5 April 1908, eller at betale deres angivne Værdi med Renter som foran paastaaet.

Appelindstævnte procederer til Frifindelse.

Ved Underrettsdommen blev sidstnævnte Paastand tagen til Følge, medens det med Hensyn til Sagens Omkostninger, som begge Parter have paastaaet sig tilkendte, bestemtes, at Appellanten skulde tilsvare Appelindstævnte disse med 50 Kr., hvorhos der i Medfør af Frdn. 16 Januar 1828 § 14 idømtes Sagfører Staal, som havde procederet Sagen for Appellanten, en Mulkt af 30 Kr. til Roskilde Kæmnerkasse for Forhaling af Sagen.

Appellanten har derefter indbragt Sagen for nærværende Overret, hvor han har frafaldet Dommens Forandring forsaavidt Appelindstævnte er frifunden for at betale 510 Kr. 14 Øre, men med Hensyn til Flaskerne og Ølkasserne har gentaget sin foran refererede subsidære Paastand for Underretten, ligesom han har paastaaet sig tilkendt Sagens Omkostninger for begge Retter.

Appelindstævnte procederer til Dommens Stadfæstelse med Tilkendelse af Appellsagens Omkostninger.

Det fremgaar af Proceduren og Sagens Oplysninger, at Appellanten vel førte et dagligt Regnskab over Antallet af de af Appelindstævnte afsatte Flasker med Øl og de af ham returnerede tomme Flasker, men at han ikke førte noget Regnskab over, til hvem Appel-

indstævnte havde solgt de af ham omførte Flasker med Øl, eller hvor de ikke returnerede tomme Flasker beroede.

Ved Udgangen af hvert Aar foretog Appellindstævnte en Opgørelse med Appellanten over de tomme Flasker, som da vare ude hos Kunderne, og hvor bemeldte ikke returnerede Flasker befandt sig, til hvilken sidste Del af Opgørelsen Appellindstævnte alene havde de fornødne Momenter.

Saadan Opgørelse udarbejdede Appellindstævnte ogsaa pr. 1 Januar 1908, udvisende, at der da var ude 16,175 Halvflasker samt hvor mange Flasker hver enkelt Kunde laa inde med, men da Appellindstævnte frattraadte 5 April 1908, vægrede han sig ved at deltage i en Opgørelse over, hvor de da ikke returnerede Flasker beroede, med Hensyn til Antallet af hvilke Appellanten dels har henvist til, at der efter Appellindstævntes egen Opgørelse den 1 Januar 1908 var ude 16,175 Flasker, dels har anbragt, at Appellindstævnte i Tiden 1 Januar—4 April 1908 har returneret 3883 færre Flasker, end han i samme Tidsrum har modtaget til Afsætning, hvorfor der den 5 April 1908 maatte være ude hos Kunderne 20,058 ureturnerede Flasker.

Til Bevis for Rigtigheden af sit fornævnte Anbringende med Hensyn til Antallet af de i Tiden 1 Januar—4 April 1908 ikke returnerede Flasker har Appellanten fremlagt den af ham førte Bog over den daglige Omsætning, udvisende hvor mange Flasker Øl Appellindstævnte i Tiden 1 Januar—4 April 1908 har afsat, og hvor mange tomme Flasker han i samme Tidsrum har returneret, ligesom Appellanten har fremlagt Kontrolsedler for hele det omhandlede Tidsrum, der ere underskrevne af Appellindstævnte, og som i det Væsentlige i Overensstemmelse med Bogen viser Dag for Dag, hvor mange Flasker Øl Appellindstævnte har afsat, og hvor mange tomme Flasker han har returneret.

Idet nu de ovennævnte Kontrolsedler ved Opsummering af de af Appellindstævnte hver Dag henholdsvis modtagne og tilbageleverede Flasker udvise, at Antallet af de i Tiden 1 Januar—4 April 1908 ikke returnerede Flasker er større end det af Appellanten angivne Antal, 3883, og idet Appellindstævntes Opgørelse pr. 1 Januar 1908, som foran bemærket, udviser, at der den nævnte Dag ikke var returneret et Antal af 16,175 Flasker, bliver Resultatet, at Antallet af de den 5 April 1908 ikke returnerede Flasker i alt Fald ikke har været under det af Appellanten opgivne Tal: 20,058.

Da endvidere Appellindstævnte alene paa den Tid, da Opgørelsen skulde have været foretagen, nemlig den 5 April 1908, kunde give Oplysninger om, hvor disse ikke returnerede Flasker befandt sig, og han den Gang vægrede sig ved at deltage i Opgørelsen, maa han fremdeles anses pligtig at aflægge Regnskab herfor, og han vil ikke med Hensyn til de 15,175 Flasker kunne henvise til den Fordelingsliste, som udarbejdedes den 1 Januar 1908, idet det er givet, at de enkelte Kunder ikke den 5 April 1908 laa inde med de paa Fordelingslisten pr. 1 Januar 1908 opgivne Antal paa Grund af de i Tiden mellem 1 Januar og 5 April foregaaende Ombytninger.

Idet der endelig maa gives Appellanten Medhold i, at Appellindstævnte i Mangel af behørigt Regnskab over, hvor fornævnte Antal af Flasker befandt sig, maa tilsvare Flaskernes Værdi, og idet den paa

Flaskerne satte Værdi ikke er godtgjort at være for høj, vil Appellantens Paastand for Overretten med Hensyn til Flaskerne i det Hele være at tage til Følge, saaledes at Appelindstævnte inden en Frist, som findes at kunne bestemmes til 6 Uger fra Dommens Forkyndelse, vil have enten at aflægge Regnskab og Opgørelse over, hvor 20,058 Halvflasker (Bajersk Øl Flasker), tilhørende Appellanten, befandt sig den 5 April 1908 eller at betale Værdien af de Flasker, som han ikke kan gøre Rede for, med 5 Øre pr. Flaske med Renter deraf som paastaet.

Derimod vil Appellantens Paastand ikke kunne tages til Følge med Hensyn til Ølkasserne. I saa Henseende fremgaar det vel af Appelindstævntes Opgørelse, at der den 1 Januar 1908 var ude hos Kunderne 330 Stk., men da det af Appellanten fremførte Bevismateriale ikke oplyser, hvor mange der var ude den 5 April 1908, er Sagen forsaavidt ikke forelagt Retten i en saadan Skikkelse, at der kan afsiges Dom efter Appellantens Paastand.

Den indankede Dom vil derfor forsaavidt angaar den med Hensyn til Kasserne statuerede Frifindelse af Appelindstævnte være at stadfæste, og det samme gælder dens Bestemmelse om den Sagfører Staal idømte Mulkt og, efter hvad der foran er bemærket om de 510 Kr. 14 Øre, ogsaa Dommens Bestemmelse med Hensyn til denne Post.

Sagens Omkostninger for begge Retter ville være at ophæve.

Mandag den 15 Juni.

Nr. 84. Afskriver **Karl Albert Victor Schmidt**
(Henriques efter Ordre)

mod

Ingeborg Jacobsen (Kondrup efter Ordre),

betreffende Underholdsbidrag.

Kriminal- og Politirettens Dom af 11 Oktober 1913: Naar Klagerinden, Ingeborg Jacobsen, inden 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse efter foregaaende lovlig Omgang med sin Ed inden Retten bekræfter, at hun har plejet legemlig Omgang med Indklagede, Karl Albert Victor Schmidt, i Tiden fra den 6 September 1912 til den 8 November samme Aar, bør Indklagede til Klagerinden og det af hende den 6 Juli 1913 fødte Barn, Axel Andreas Jacobsen, betale de i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse. Men trøster hun sig ikke til at aflægge saadan Ed, bør Indklagede for hendes Tiltale i denne Sag fri at være.

Højesterets Dom.

De i den indankede Dom fremstillede Oplysninger findes ikke at indeholde tilstrækkelig Beføjelse til at betage Appellanten den ham ifølge Lovgivningen tilkommende Adgang til med sin Ed at værges sig mod Indstævntes Sigtelse, og Sagens Udfald vil derfor efter Appellantens Paastand være at gøre afhængig af hans Ed paa den nedenauførte Maade.

Sagens Omkostninger findes at kunne ophæves.

Thi kendes for Ret:

Saa fremt Appellanten, Afskriver Karl Albert Victor Schmidt, inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Forkyndelse inden Retten med Ed bekræfter, at han ikke har plejet legemlig Omgang med Indstævnte, Ingeborg Jacobsen, i Tiden fra den 6 September 1912 til den 8 November samme Aar, bør han for hendes Tiltale i denne Sag fri at være. Trøster han sig derimod ikke til at aflægge saadan Ed, bør han til Indstævnte og det af hende den 6 Juli 1913 fødte Barn Axel Andreas Jacobsen betale de i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse. Sagens Omkostninger ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Henriques og I. Kondrup hver 80 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende Sag paastaar Klagerinden, Ingeborg Jacobsen, Indklagede, Karl Albert Victor Schmidt, der er født den 14 Marts 1884 i København, tilpligtet som Fader til det af hende udenfor Ægteskab avlede, den 6 Juni 1913 fødte Barn, Axel Andreas Jacobsen, at betale de i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse.

Ifølge Retslægeraadets Erklæring kan det omhandlede Barn være avlet i Tiden fra en Uges Tid ind i September 1912 til en Uges Tid ind i November samme Aar. Det kan ikke antages avlet i November Maaned 1912 fra den 10 at regne.

Indklagede paastaar sig frifunden.

Parterne ere enige om, at de 2 Gange have haft Samleje med hinanden, en Søndag og den paafølgende Onsdag.

Klagerinden har først anført, at Samlejerne fandt Sted i Slutningen af September 1912. Denne Forklaring har hun dog, efter at det var oplyst, at en ung Piges Død ved Nødstyrning fra et Vindue paa Aaboulevard, som Indklagede omtalte for Klagerinden ved det andet Samleje, og efter Klagerindens Forklaring vistnok sagde var sket

Dagen før, havde fundet Sted den 15 Oktober 1912, ændret derhen, at saa maa hun antage, at de paagældende Samlejer maa have fundet Sted Søndag den 13 Oktober 1912 og Onsdag den 16 Oktober 1912.

Indklagede har oprindeligt forklaret, at Samlejerne fandt Sted i November 1912, formentlig sidst i Maaneden, uden at han dog bestemt kunde udtale, om Samlejerne fandt Sted i Slutningen eller Begyndelsen af November, idet de kunde have fundet Sted en hvilken-somhelst Søndag i November og derpaa følgende Onsdag. Senest har han under Henviſning til, at han ved det andet Samleje lovede Klagerinden en lille, kinesisk Æske, som han et Par Dage før havde faaet af en Kok Knudsen ombord paa Damperen »Estonia«, og efter at det var oplyst, at nævnte Damper havde ligget her fra 11 November—23 November 1912 og fra 30 November—3 December 1912, hævdet, at det maa have været i Tiden mellem 11 og 23 November 1912, at han fik Æskerne, og at det første Samleje herefter ikke kan have fundet Sted før den 10 November 1912.

Denne Forklaring har Indklagede atter ændret derhen, at han fik Æskerne, medens »Estonia« var her mellem den 30 November og 3 December 1912, og at det andet Samleje herefter maa have fundet Sted i de første Dage af December 1912, mulig den 4 December, og første Samleje Søndagen før.

Efter den saaledes fremtrædende Usikkerhed i Indklagedes Forklaringer, medens Klagerinden har fastholdt, at hun ikke har haft Samleje med andre end ham paa Barnets Undfangelsestid, findes det ikke at kunne tilstedes Indklagede at fri sig for Sigtelsen med sin Ed, hvorimod Sagens Udfald vil være at gøre afhængig af Klagerindens Ed, saaledes at Indklagede vil være at dømme i Overensstemmelse med hendes i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 hjemlede Paastand, dersom hun inden en Frist, der bestemmes til 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, efter foregaaende lovlig Omgang med sin Ed inden Retten bekræfter, at hun har plejet legemlig Omgang med Indklagede i Tiden fra den 6 September 1912 til den 8 November s. A., hvorimod han i modsat Fald vil være at frifinde.

Nr. 205. Fru Justine Heiberg (Ingen)

mod

Kommunelæge L. Andresen (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellantinden, Fru Justine Heiberg, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelses Kirke, førend det tillades hende med

denne Sag at gaa i Rette, og saafremt hun ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør hun have tabt Sagen, og hende ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 14. Holbæk Kommunalbestyrelse paa Holbæk Kommunes Vegne (Liebe)

mod

Merløse Sogneraad (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet, om Ejendomsskyld skal svares af et kommunalt Parkanlæg.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 14 April 1913: De Indstævnte, Merløse Sogneraad, bør for Tiltale af Citanterne, Holbæk Kommunalbestyrelse, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Appellantens Paastand for Højesteret gaar ligesom i foregaaende Instans ud paa, at Indstævnte kendes uberettiget til at opkræve Ejendomsskyld af den i den indankede Dom omhandlede Ejendom og tilpligtes at tilbagebetale det i Dommen nævnte Skattebeløb med Renter.

Ifølge Lov Nr. 85 af 15 Maj 1903 § 22 skal Ejendomsskyld i Landkommunerne paalignes alle faste Ejendomme efter deres Værdi. Herefter maa den i Dommen omtalte Ejendom — der ikke falder ind under nogen af de i Lovens § 24 nævnte Undtagelser — inddrages under Paaligningen af Ejendomsskyld, medmindre en tydelig Hjemmel for det modsatte paavises. En saadan Hjemmel har Appellanten under Henvisning til Gavebrevets i Dommen [gengivne Bestemmelser, som unddrage Ejendommen fra den almindelige Omsætning og ialfald for Tiden medføre, at der ingen Indtægt haves af den, villet finde i Begyndelsesordene i Lov Nr. 103 af 15 Maj 1903 § 2: »alle faste Ejendomme (jfr. dog § 5) ansættes til deres Værdi i Handel og Vandel«. Disse sidste Ord maa imidlertid, naar henses til de nævnte tvende Loves Bestemmelser om Ejendomsskyld i deres Helhed og indbyrdes Sammenhæng, naturligt forstaas som sigtende til den

Færdig fra Trykkeriet den 25 Juni 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 20—21.

Mandag den 15 Juni.

Omsætningsværdi, som Ejendommene, bortset fra slige Indskrænkninger i Raadigheden over dem som de angivne, vilde have. I saa Henseende skal navnlig henvises til sidstnævnte Lovs §§ 6 og 8 og førstnævnte Lovs § 24. Af disse Bestemmelser fremgaar det nemlig, at der vil kunne paalignes en Ejendom Ejendoms-skyld, selv om den paa Grund af de paa den lagte Baand er unddraget fra Omsætningen, og selv om den ikke benyttes til eller er beregnet paa at give nogen Indtægt. Ikke heller findes Appellanten paa den i § 2, 2det Led, af Lov Nr. 103 givne Bestemmelse om, at de i Paragrafen nævnte Ejendomme skulle vurderes med de paa samme hvilende faste Byrder, at kunne støtte nogen Berettigelse til at fordrø, at Vurderingen af bemeldte Ejendom foretages under Hensyntagen til de denne paalagte Raadighedsindskrænkninger; herom henvises til de i Dommen i saa Henseende anførte Grunde.

Da Appellanten ikke iøvrigt har paavist nogen Hjemmel til at fritage Ejendommen for Paaligning af Ejendomsskyld, vil Dommen kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved et den 18 Marts 1898 dateret, den 28 April s. A. inden Merløse og Tudse Herreders Ret tinglæst Gavebrev skænkede daværende Grosserer W. R. Tidemand og Hustru Caroline, født Dons, deres Ejendom Matr. Nr. 6 a af Holbæk Ladegaard, Merløse Sogn, til Holbæk By til Parkanlæg. Ifølge Gavebrevet blev der paalagt Ejendommen forskellige som Servituter paa denne læste Indskrænkninger for dens Benyttelse, af hvilke Indskrænkninger fremhæves følgende:

- 1) at der paa Ejendommen tilvejebringes et passende Park-anlæg . . .
- 2) at dette Parkanlæg bestandig vedligeholdes som saadant og holdes i god Orden,
- 3) at der anbringes Borde og Bænke . . . , hvor de Besøgende kunne nyde medbragte Fødemidler . . .
- 4) at der ikke maa anbringes Karruseller . . . , der foraarsage Støj . . .
- 5) at der ikke maa holdes larmende Møder eller saadanne, som kunne antages at ville foranledige Uenighed, og navnlig maa politiske Møder være strængt forbudte.

Da den anden almindelige Ansættelse til Ejendomsskyld fandt Sted efter Lov Nr. 103 af 15 Maj 1903, opførte vedkommende Vurderingsraad nævnte Ejendom, paa hvilken Citanterne, Holbæk Kommunalbestyrelse, have anvendt større Beløb til Anlæg og Vedligeholdelse, men hvoraf de ingen Indtægt have haft eller have, til Vurderingssum 0, idet det i Anmærkningsrubrikken henviste til den Ejendommen paalagte Forpligtelse til altid at bevares som offentligt Parkanlæg; men efter at Raadet, da det af Overskyldsraadet ved Kendelse af 31 Juli 1910 var blevet fastsat, at Ejendommen skulde ansættes til Ejendomsskyld uden Hensyn til de den paalagte Brugsindskrænkninger, havde ændret sin Ansættelse derhen, at den paagældende Ejendom blev sat til en Værdi i Handel og Vandel af 150,000 Kroner, blev Ejendommen af de Indstævnte, Merløse Sogneraad, paalignet kommunal Ejendomsskyld.

Under nærværende Sag, der er anlagt ved Retten som vedtaget Værneting, søge Citanterne, der under Reservation have betalt det dem af de Indstævnte for April og Juli Kvartaler 1912 i kommunal Ejendomsskyld affordrede Beløb stort ialt 71 Kr. 24 Øre, de Indstævnte til Tilbagebetaling af Beløbet med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato den 5 September f. A. og Sagens Omkostninger.

De Indstævnte paastaa sig frifundne.

Citanterne have til Støtte for deres Paastand anbragt, at efter den fornævnte Lovs § 2 danner Ejendommens Værdi i Handel og Vandel Grundlaget for dens Ansættelse til Ejendomsskyld, og idet de fremdeles gøre gældende, at de ovenfor nævnte Indskrænkninger for dens Benyttelse berøve den enhver Værdi som Handelsvare, og at det fra et skatteretligt Synspunkt maa være uden Betydning, hvad der er Aarsag til, at en Ejendom er uden Handelsværdi, hævde de, at Ejendommen ikke er Ejendomsskyld underkastet.

Da der imidlertid efter oftnævnte Lovs § 2 maa antages, at der ikke ved Ejendommens Værdiansættelse skal tages Hensyn til Byrder af privatretligt Udspring, der paahvile Ejendommen, medmindre disse maatte kunne henføres under de i Paragraffens 2det Stykke omhandlede faste Byrder, og da det, naar henses til de i Parentesen i 2det Stykke anførte Byrders Beskaffenhed, ikke kan antages, at Udtrykket »faste Byrder« omfatter saadanne servitutmæssige Indskrænkninger i Henseende til Benyttelse af en Ejendom som de i nærværende Sag omhandlede, hvormed ogsaa stemmer, at Ejendomme, der ikke ere beregnede paa at give nogen Indtægt, efter Lov Nr. 85 om kommunal

Beskatning af 15. Maj 1908 § 24 ikke er fritagne for at svare kommunal Ejendomskyld, men at det er overladt Sogneraadet at bestemme, at de ikke skulle inddrages under samme — hvilken Beføjelse Sogneraadet i nærværende Tilfælde ikke har gjort Brug af — maa Ejendommen anses med Rette at være ansat til Ejendomsskyld uden Hensyntagen til de den paalagte Indskrænkninger.

Herefter ville de Indstævnte være at frifinde for Citanternes Tiltale.

Sagens Omkostninger ville være at ophæve.

Onsdag den 17. Juni.

Nr. 87. Aktieselskabet **Dampskibsselskabet Thore**
(Asmussen)

mod

Firmaet **Enrico Gismondi & Co.** i Genova (J. Kondrup),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Erstatningsansvar for en et Parti Klipfisk overgaaet Skade.

Sø- og Handelsrettens Dom af 25 Juni 1913: Citanterne, Firmaet Enrico Gismondi & Co., Genova, kendes berettigede til efter Forløbet af 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse for et Beløb af 25,000 Kr. med Renter 5 pCt. pro anno fra den 12 Februar 1912, indtil Betaling sker, og Sagens Omkostninger, 700 Kr., at gøre Eksekution i Dampskibet »Mjølhir« med Tilbehør og Fragt. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, der i det Væsenlige kunne tiltrædes, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne, vil Dommen være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes Hovedappellanten at burde betale Kontraappellanten med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Hovedappellanten, Aktieselskabet Dampskibsselskabet »Thore«, til Kontraappellanten, Firmaet Enrico Gismondi & Co. i Genova, med 500 Kroner. Til Justitskassen betaler hver af Parterne 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved Mæglerslutseddel af 14. Juli 1911 købte en herværende Handlende af Grosserer Thor E. Tulinius og forskellige andre islandske Købmænd et Parti Klipfisk, som var under Indladning i Dampskibet »Mjølir«, der tilhørte det indstævnte Aktieselskab, Dampskibsselskabet »Thore«, hvis korresponderende Reder var nævnte Grosserer Tulinius.

I Mæglerslutsedlen hedder det, at Skibet først skulde gaa til en britisk Ordrehavn, og at Sælgerne — de islandske Købmænd — derefter havde Valget mellem at lade Skibet gaa direkte til Genua eller ført »anløbe Spanien eller Portugal for der at losse sin resterende Ladning stor Klipfisk«. I Genua var der stipuleret til Udlosning 54,000 Kilo pr. Arbejdsdag.

I Skrivelsen, hvorved Partiet videresolgte til Citanterne, lovede Sælgeren — den herværende Handlende —, hvis det var muligt, at sørge for en direkte Afskibning til Genua. Var dette umuligt, vilde Damperen sejle først til Barcelona og der losse stor Torsk.

Der udstedtes intet Certeparti, men for Genuapartiet udstedtes 19 Konnossementer, der sendtes Citanterne.

I Damperen var foruden Genuapartiet indladet ca. 300 Tons Fisk, der tilhørte forskellige islandske Købmandsfirmaer. Størsteparten (242 Tons) tilhørte dels Grosserer Thor E. Tulinius selv, dels et Firma, hvoraf han var Medindehaver. Det synes at have været Grosserer E. Tulinius' Hensigt at søge disse 242 Tons afhændede til en sydeuropæisk Køber under Skibets Rejse.

Skibet afgik den 15 Juli 1911 fra Eskefjord paa Island og ankom den 19 Juli til den britiske Ordrehavn Troon, hvor Skibet fik Ordre til at gaa til Gibraltar for nærmere Ordre. Skibet kom til Gibraltar den 28 Juli, hvor der imidlertid ikke laa nogen Ordre. Det blev derfor liggende, indtil der Søndag den 30 om Aftenen Kl. 11 kom telegrafisk Ordre om at afgaa til Barcelona. Skibet afsejlede kort efter Midnat og ankom til Barcelona den 3 August. Her blev det liggende indtil den 21 s. M. I de første Dage fandt ingen Losning Sted. I Dagene mellem 8 og 11 August lossedes ca. 120 Tons, men i Dagene fra den 12 til den 17 inklusive fandt der paany ingen Losning Sted. Det hedder i Dagbogen for de Dage, hvor der ikke lossedes, kun, at man afventede Losseordre, og den egentlige Grund synes at være den, at Grosserer Tulinius ønskede at afhænde de Dele af Partiet, hvorover han havde Raadighed, inden de udlossedes.

Firmaet Gismondi & Co., der havde faaet at vide, at Grunden til, at Fiskene ikke kom til Genua til den ventede Tid, var den, at Skibet laa i Barcelona, satte sig i Forbindelse med deres herværende Sælger, og denne, som allerede under 4 August havde advaret Grosserer Tulinius mod at lade Skibet ligge for længe i Barcelona og havde forbeholdt sig Ret til at kræve Erstatning, tilskrev nu under 15 August paany Grosserer Tulinius, at han gjorde ham ansvarlig for ethvert Tab, som kunde opstaa af Damperens forsinkede Afgang fra Barcelona. I Dagene fra den 18—21 August udlossede nu Damperen ialt henvend 150 Tons og forlod den 22 August Byen for at afgaa til Genova, hvortil den ankom den 24 s. M.

Saa vel i Gibraltar som i Barcelona havde Temperaturen været meget høj, og ved Ankomsten til Genua viste det sig, at den ombord-

værende Fisk var mer eller mindre stærkt beskadiget af Varme. Citanterne henvendte sig overensstemmende med italiensk Lovgivning til Handelsrettens Præsident, der udmeldte en Skønsmænd, som under Udlosningen i Dagene fra den 24 til den 31 August synede Fisken. Han lod foretage en omhyggelig Sortering og Vejning, fandt en stor Del af Fisken beskadiget, dels saaledes, at den maatte henføres til 3 Kvalitet med en Mindreværdi af 15*) Lire pr. dobbelt Centner i Sammenligning med 1 Kvalitet, dels saaledes, at den maatte betegnes som Udskud og kun kunde antages ved Salg at ville udbringe $\frac{1}{3}$ af Prisen for 1 Kvalitet. Han raadede til, da beskadigede Fisk var vanskelig sælgelig i Genova i det paagældende Øjeblik, foreløbig at føre Varen paa Kølehus. 3200 Kilogram var i en saadan Tilstand af Forraadselse, at de maatte kastes over Bord. Om Aarsagen til Skaden udtalte Skønsmænd, at den maatte søges i den lange Tid, Varen havde maattet taale Varme under det forlængede Ophold i Skibets Lastrum, og han udtalte derhos, at Forringelsen maatte have begyndt at vise sig omtrent 10 Dage før Dampskibets Ankomst. Paa Basis af den foran omhandlede Sortering beregnede han Skaden til ialt 39,556 Lire og 37 ctsimi.

Citanterne, som den 27 August havde ladet forkynde en formelig Protest for Skibets 1 Styrmand paa Kaptajns Vegne i Anledning af Skaden og det uforsvarlige lange Ophold i Barcelonas Havn, har under nærværende Sag paastaet de Indstævnte dømt til

at betale dels det fornævnte Beløb	Lire 39556.37
dels Tab af Fortjeneste (ved Salg af sund Vare)	13894.70
dels Udgifter til Transport til Kølerum	3717.30
dels direkte Udgifter til Kølerum	6983,20

ialt Lire 64151.57
eller Kroner 46349.49

med Renter fra Stævningens Dato, den 12 Februar d. A. og Sagens Omkostninger, alt saaledes, at Citanterne findes berettigede til som Søpanthavere at søge Fyldesgørelse i Dampere »Mjølner« med Tilbehør og Fragt.

De Indstævnte har paastaet sig frifundne, subsidært mod Betaling af et mindre Beløb. De hævder, at det ikke er Kaptajnen eller Rederiet som saadant, men Modtagerne af Barcelona-Ladningen, der har forsinket Skibet, og at den Omstændighed, at Ejeren af en Del af Barcelonalasten er identisk med den korresponderende Reder, ikke kan give Skibet forøget Ansvar. Nogen Forsinkelse ved en Udlosning maa der altid regnes med, og Genova-Modtagerne, som vidste, at Skibet først skulde anløbe og udlosse i Spanien, maatte være forberedt paa en vis Forringelse, noget, der hyppigt indtræffer med Klipfiskeladninger i varme Somre. Paa Basis af en Erklæring fra Skibets Kaptajn har de Indstævnte derhos gjort gældende, at de italienske Loves Bestemmelser om Forkyndelse for Parterne af Skønsmænds Udmeldelse ikke var overholdte, at Kaptajnen ikke har vidst at Skønnet foretoges, og derfor ikke har kunnet varetage Rederiets Tarv under denne Forretning. De Indstævnte har i denne Forbindelse gjort gældende, at Skønforretningens Resultat maa tilsidesættes, og at de Indstævnte herefter

*) Skal formentlig være: 10.

i hvert Fald maa frifindes, fordi Citanterne ikke har ført Bevis for Skadens Størrelse.

Selv om Modtageren af en Ladning, der skal udlosses i en senere Havn, ikke altid kan have Ret til at gaa ud fra, at Udlosningen i den tidligere Havn sker uden nogen Forsinkelse, følger det dog af Fragt-kontraktens Natur, at Skibsføreren er pligtig til, saa vidt det staar i hans Magt, at fremskynde Losningen af den enkelte Del af Ladningen, hvis en Forsinkelse kan medføre Skade for en anden Del deraf. Dette har Førereren aldeles aabenbart ikke gjort her. Hvor det gælder en saa letfordærlig Vare som Klipfisk, maa et saa langt, uforment Ophold, som det her stedfundne, betragtes som et ubetinget Pligbrud fra Kaptajns Side mod den senere Modtager, og Rederiet maa erstatte denne det Tab, der kan antages at flyde af den Del af Opholdet, som overskrider det tilladelige.

Kaptajnen er ikke ført som Vidne under Sagen, og Retten staar uforstaaende overfor hans Erklæring om ikke at kende noget til Skønsforretningen. At han eller Styrmandene paa hans Vegne skulde have været ganske uvidende om, at der hver eneste Dag under Udlosningen foretoges Sortering af Hensyn til Beskadigelsen og Skøn om denne, er ikke let at tro, og i hvert Fald er Protesten lovformelig kommen til Styrmandenes Kundskab. Efter de under Sagen foreliggende Oplysninger maa Retten derfor være tilbøjelig til at betragte Skønnet som fuldt gyldigt.

Da Retten imidlertid hverken tør betragte hele det Ophold i Spanien, som ligger ud over den til Udlosning af den til dette Land bestemte Del af Ladningen medgaaede Tid, for retsstridigt fra Kaptajns Side eller tør gaa ud fra, at hele den italienske Del af Ladningen, hvis der ingen Forsinkelse var sket, vilde være fremkommen som første Klasses Vare, samt da Retten derhos ikke kan finde, at Citanterne har Krav paa alle de udenfor Skønsforretningen fordrede Beløb, kan der ikke tilkendes Citanterne en Erstatning af hele det paastaaede Omfang.

Under Hensyn til samtlige foreliggende Omstændigheder findes Erstatningen at kunne fastsættes til 25,000 Kr. med Renter som fornævnt, hvorhos Sagens Omkostninger findes at kunne tilkendes dem med et Beløb, der under Hensyn til de betydelige Udgifter, som Sagen har forvoldt, findes at kunne bestemmes til 700 Kr. Da der, som Sagen er Retten forelagt, maa gaas ud fra, at Forsinkelsen skyldes Kaptajnen, hæfter Rederiet kun med Skib og Fragt, og Citanterne ville være at kende berettigede til for de tilkendte Beløb som Søpanthavere at gøre Eksekution i S.S. »Mjølner« med Tilbehør og Fragt.

Stempelovertrædelse foreligger ikke under Sagen.

Nr. 241.

Højesteretssagfører Hansen

mod

Ludvig Eugen Østerbye (Def. Halkier),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 18 April 1914: Arrestanten Ludvig Eugen Østerbye bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Krabbe og Helweg-Larsen, 20 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Ludvig Eugen Østerbye til Højesteretssagfører Hansen og Advokat Halkier 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Ludvig Eugen Østerbye, der tiltales for Tyveri, er født den 11 Januar 1887 og tidligere anset blandt Andet ved Ringsted Herreds Ekstrarets Dom af 21 Februar 1903 efter Straffelovens § 228, jfr. §§ 37 og 21, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 5 Dage, ved Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 15 Januar 1910 efter Straffelovens § 238, jfr. midlertidig Straffelov af 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 12 Dage, ved nærværende Rets Dom af 25 Marts 1911 efter Straffelovens § 228 eller i Medfør af § 241, 2det Stk., efter § 238 som for 2den Gang begaaet Hæleri, disse Bestemmelser sammenholdt med midlertidig Lov 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og senest ved Kriminal- og Politirettens Dom af 6 Januar 1912 efter Straffelovens § 230, 2det Stk., eller i Medfør af § 241, 2det Stk., efter § 238 som for 3die Gang begaaet Hæleri og efter Lov 6 Marts 1869 § 7, sidste Stykke, og § 13, 2det Stk., med Forbedringshusarbejde i Aar.

Arrestanten har derhos i Tiden fra den 26 Januar til den 18 Februar dette Aar været arresteret ved et af Rettens Kriminalkamre som sigtet for Ejendomsindgreb, hvilken Sag imidlertid sluttedes uden Tiltale.

Den 4 Marts d. A. om Eftermiddagen Kl. 3¹/₄ anmeldte Jorde-moder, Frøken Haralda Hansen, at hun samme Dags Eftermiddag Kl.

12—1 var bestjaalet for en nærmere beskrevet Damecykle, der havde henstaaet uafraaset udfor Nr. 18 i Aarhusgade.

Samme Dags Eftermiddag ved 7-Tiden blev Arrestanten af Politibetjent Nr. 688, Klein, anholdt i Borgergade, hvor han trak omkring med en Damecykle, der senere viste sig at være den Frøken Hansen frastjaalne.

Ved Anholdelsen benægtede Arrestanten, at han havde stjaalet Cyklen, og forklarede nærmere, at en Person, som han snart kaldte Valdemar, snart Frederik, men hvis Efternavn og Bopæl var ham ubekendt, havde bedt Arrestanten om at holde Cyklen, medens han gik en lille Tur.

Under Forhøret har Arrestanten fastholdt sin Benægtelse af at have stjaalet Cyklen eller at have været vidende om, at Cyklen var stjaalet, idet han har gjort gældende, at en Person ved Navn Valdemar i Prinsensgade overgav ham Cyklen, idet han sagde: »Hold bare ved den, jeg kommer lige straks«. Arrestanten trak efter sin Forklaring i ca. 10 Minutter i Prinsensgade med Cyklen og gik tilsidst hen til Hjørnet af Borgergade med Cyklen, men blev her anholdt af Politibetjent Klein.

Politibetjent Klein har edelig forklaret, at han, da han ved Afsløsnings tid Kl. 605 Eftermiddag kom fra Klerkegade til Tjeneste i sin Post i Borgergade, saa Arrestanten med Cyklen dreje fra Borgergades Østerbroside ind i Prinsensgade i Retning efter Adelgade. Klein fulgte langsomt efter, men da han kom ned til Hjørnet af Prinsensgade og Adelgade, var Arrestanten og Cyklen borte for ham. Klein gik tilbage til Borgergade, og et Kvarters Tid senere saa han paany Arrestanten med Cyklen komme i Prinsensgade i Retning efter Borgergade, saaledes at der var forløbet ca. en halv Time efter, at han først bemærkede Arrestanten med Cyklen.

Politibetjent Klein har derhos forklaret, at Arrestanten ved Anholdelsen nok lugtede af Spiritus, men ellers ikke var kendelig paa-virket deraf.

Arrestanten har benægtet, at han den 4 Marts d. A. har været i Aarhusgade.

Under Sagen har Jordemoder, Frøken Hansen aflagt Tilhjemlingsed med Hensyn til Cyklen, der er vurderet til 25 Kr., og paa behørig Maade godtgjort sin Ejendomsret, og da Arrestantens Forklaring i sig selv er usandsynlig og tildels modsiges af den af Politibetjent Klein afgivne beedigede Forklaring, hvortil kommer, at Arrestanten tidligere er straffet for Tyveri og Hæleri, findes der ved det Foreliggende at være tilvejebragt et i Henhold til D. L. 6—17—10 og 11, jfr. Frdn. 8 September 1841 § 6, tilstrækkeligt Bevis til at dømme Arrestanten for uhjemlet Besiddelse af den stjaalne Cykle efter Omstændighederne dog kun som Hæler.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stk., efter dens § 238 som for 4de Gang begaaet Hæleri efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Nr. 231. Højesteretssagfører Liebe

mod

Villiam Charles Christian Francesko Pierri
(Def. I. Kondrup),

der tiltales for Tyveri eller ulovlig Tilegnelse af fremmed Ejendom.

Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 5 Marts 1914: Arrestanten Villiam Charles Christian Francesko Pierri bør straffes med Tugthusarbejde i 2 Aar samt udrede Aktionens Omkostninger, herunder Salær til Aktor, Sagfører Lindberg, 25 Kr. og Defensor, Sagfører Holm, 20 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsøver- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 8 April 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Mundt og Overretssagfører Alfr. Christensen, bør Arrestanten Villiam Charles Christian Francesko Pierri betale 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter den skete Indstævning er der for Højesteret kun Spørgsmaal om Tiltaltes Tilegnelse af de i den indankede Dom ommeldte, Fuldmægtig Rasmussen frastjaalne Ejendele. Under Hensyn til Tiltaltes modstridende Forklaringer om Maaden, hvorpaa han er kommen i Besiddelse af disse, og Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkeligt godtgjort, at Tiltalte indbrudsvis har stjaalet de ommeldte Genstande. Han vil derfor være at anse efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet groft Tyveri, og Straffen vil kunne bestemmes til Tugthusarbejde i 3 Aar.

Med den heraf følgende Forandring i Straffetiden vil Dommen, hvis Bestemmelse om Aktionens Omkostninger tiltrædes, kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsøver- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 3 Aar. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Villiam Charles Christian Francesko Pierri til Højesteretssagførerne Liebe og I. Kondrup 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Frederiksberg Birks Ekstraret hertil indankede Sag er Arrestanten Villiam Charles Christian Francesko Pierri sat under Tiltale for Tyveri eller ulovlig Tilegnelse af fremmed Ejendom.

Arrestanten er født den 18 December 1870 og har været anset blandt Andet:

ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 11 Februar 1905 efter Straffelovens §§ 228 og 229, 4de Stk., med Forbedringshusarbejde i 1 Aar,

ved Højesterets Dom af 27 August 1906 dels i Medfør af Straffelovens § 64 med en efter dens § 238 lempet Tillægsstraf, dels i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stk., efter dens § 238 som for 2den Gang begaaet Hæleri med lige Arbejde i 8 Maaneder,

ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 16 April 1907 efter Straffelovens § 230, 2det Stk., jfr. tildels § 46, eller i Medfør af dens § 241, 2det Stk., efter dens § 238 som for 3die Gang begaaet Hæleri, disse Bestemmelser sammenholdt med § 18 i Lov Nr. 129 af 1 April 1905, med Tugthusarbejde i 2 Aar,

og senest ved Højesteretsdom af 2 November 1910 efter Straffelovens § 231, 1ste og 2det Stk., eller i Medfør af dens § 241, 2det Stk., efter dens § 238 som for 4de Gang begaaet Hæleri med lige Arbejde i 3 Aar.

Under de tvende ved Højesteret endelig paakendte Sager dømtes Arrestanten i Henhold til det ved D. L. 6—17—10 og 11, jfr. Frd. 8 September 1841 § 6, hjemlede Bevis.

Endvidere har Arrestanten i Tiden fra den 5 til den 23 December 1898 været arresteret under et af Kriminalkamrene ved Københavns Kriminal- og Politiret som sigtet for Tyveri af en Del Bøger, under Forsøg paa Salg af hvilke han anholdtes.

Arrestanten løslodes den 20 December 1913 efter Udtaaelsen af den ham senest idømte Straf.

Sigtelsen mod Arrestanten under nærværende Sag har Hensyn til følgende Forhold:

I. Den 13 Januar 1914 om Eftermiddagen Kl. ca. 4½ blev Arrestanten, der havde Logi i Stengade, anholdt i denne Gade, hvor han kom gaaende, bærende paa et Herre-Kjolesæt. Saavel det som en Overfrakke, han var iført ved denne Lejlighed, samt endvidere forskellige ved en derefter foretagen Visitation i hans Logi forefundne Genstande, nemlig en hvid Spaseredragt, to Nederdele, et blaat Liv og to Stykker graat Kjolestof samt et Sølvskjold, der havde været isyet Overfrakken, ere af Fuldmægtig Hans Rasmussen genkendte som ham tilhørende og frakomne ham mod hans Vidende og Villie fra det til hans Lejlighed i Ejendommen Gammel Kongevej Nr. 128 paa Frederiksberg hørende, aflaaede Pulterkammer i Tiden fra den 11 samme Maaned til fornævnte Dags Eftermiddag ved 6—7 Tiden, paa hvilket Tidspunkt den for Døren til Kamret anbragte Hængelaas fandtes opbrudt og de fornævnte Genstande samt endnu et større Stykke Stof savnedes. De ommeldte Effekter ere vurderede til ialt 116 Kr. 50 Øre.

Til den over Arrestanten straks efter Anholdelsen optagne Rapport forklarede Arrestanten, at han — der efter sin Løsladelse vil have ernæret sig ved Opkøb og Salg eller Pantsætning af gammelt Tøj — samme Dag havde købt Effekterne for 30 Kr. af en Dame, som han tilfældig havde truffet, og med hvem han var fulgt op i en Ejendom paa Frederiksberg i Nærheden af Gammel Kongevej, hvor hun i hans Paasyn lukkede sig ind i et Loftsværelse, hvorfra hun udtog Effekterne.

Ved sin Fremstilling i Retten den følgende Dag erkendte Arrestanten, at denne Forklaring var usandfærdig, og afgav da en der-efter i det Hele fastholdt Forklaring, gaaende ud paa, at han den paa-gældende Dag efter at være gaaet ind i en Ejendom paa Gammel Kongevej ved Bülowvej eller Lindevej — efter at være udfulgt til Paavisning mener han, at det har været Nr. 128 paa Gammel Kongevej — blev opmærksom paa, at der under Trappen laa en Del Tøj sammensvøbt i det graa Stof (som han først senere i sit Logi, hvortil han begav sig, vil have skaaret i to Stykker), og at han straks til-egnede sig hele Pakken i det Øjemed at sælge dens Indhold, der viste sig at bestaa af de ovennævnte Genstande.

Vel bærer denne Forklaring ikke Præg af Sandsynlighed, og Sagens Omstændigheder i Forbindelse med Arrestantens Fortid, der- under navnlig ogsaa at han tidligere har gjort sig skyldig i Loftskammer-tyverier, taler vel en Del for, at Arrestanten selv har stjaalet de om-meldte Genstande fra det paagældende Loftskammer, men paa Grund-lag af de foreliggende Oplysninger tør dette dog ikke statueres med tilstrækkelig Sikkerhed, og der findes efter Omstændighederne ikke al-deles tilstrækkelig Grund til nu at forlange Forhøret genoptaget for desangaaende at søge yderligere Oplysninger tilvejebragte. Selv om imidlertid herefter den af Arrestanten senest afgivne Forklaring bliver at lægge til Grund ved Paadømmelsen, findes Arrestantens Forhold dog at maatte karakteriseres som Tyveri.

Medens Arrestanten saaledes med Hensyn til disse Forhold vil være at frifinde, vil han derimod med Hensyn til det under I om-handlede Forhold være at anse efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri eller, i Medfør af Straffelovens § 241, 2det Stk., efter dens § 238 som for 5te Gang begaaet Hæleri med en Straf, der findes passende at kunne bestemmes til Tugthusarbejde i 2 Aar, og da Underrettsdommen har samme Straf og rettelig har paalagt Arre-stanten at udrede Aktionens Omkostninger, derunder de ved Dommen fastsatte Salærer til Aktor og Defensor for Underretten, vil bemeldte Dom saaledes i sin Helhed være at stadfæste.

Torsdag den 18 Juni.

Nr. 169.

Højesteretssagfører Møller

mod

Jørgen Nielsen Erlind (Dietrichson),

der tiltales for Bedrageri.

Frederiksberg Birks Ekstrarrets Dom af 23. August 1913: Tiltalte Jørgen Nielsen Erlind bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Alexander Larsen, 20 Kr. og Defensor, Sagfører Holm, 20 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 28 Januar 1914: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til fyrretyve Dage. I Salær til Aktor for Overretten, Overretssagfører A. Munch-Petersen betaler Tiltalte Jørgen Nielsen Erlind 40 Kroner. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, mod hvilke intet Væsentligt findes at erindre,

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Jørgen Nielsen Erlind til Højesterets-sagførerne Møller og Dietrichson 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Frederiksberg Birks Ekstrarret hertil indankede Sag tiltales Jørgen Nielsen Erlind for Bedrageri.

Tiltalte er født den 28 November 1865 og ved Højesteretsdom af 15 Januar 1902 anset efter Straffelovens § 260 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, hvilken Straf blev ham betingelsesvis eftergivet ved kgl. Resolution af 8 Juli 1902 og endelig eftergivet ved Justitsministeriets Resolution af 19 August 1907.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

I. Savværksejer P. Holm i Hornbæk, som af Tiltalte havde købt en Dampmaskine, accepterede til Dækning af Retskøbesummen en af Tiltalte paa ham trukken Veksel pr. 31 Oktober 1912, stor 150 Kr., hvilken Veksel Tiltalte omsatte hos et herværende Firma. Da Holm

ikke fandt Maskinen kontraktmæssig, indfrieede han ikke Vekslen ved Forfaldstid og meddelte kort efter Tiltalte Grunden paa hans Forespørgsel, men fik noget senere fra vedkommende Fabrik Oplysninger, hvoraf det fremgik, at Maskinen alligevel svarede til, hvad Tiltalte havde solgt den for. Inden Holm imidlertid derefter havde honoreret Vekslen, telefonerede Tiltalte den 23 November 1912 til ham og bad ham om telegrafisk at sende ham 150 Kr., hvilket Holm, der vil have forstaaet, at Beløbet skulde bruges til Dækning af Vekselen, straks gjorde. Senere blev Holm af Vekselejereren krævet for Vekselbeløbet og, da han ikke efterkom Kravet, dømt til at betale Beløbet med Renter og Omkostninger.

Sigtelsen imod Tiltalte gaar under denne Del af Sagen ud paa, at han, som beholdt de ham af Holm sendte 150 Kr., svingagtig har bevæget Holm til at udbetale ham Beløbet, idet han paa det paagældende Tidspunkt intet havde tilgode hos Holm og maa have forstaaet, at denne gik ud fra, at Pengene skulde anvendes til Dækning af Vekselen.

Tiltalte har imidlertid vedholdende forklaret, at Beløbet intet havde med Vekselen at gøre, men udgjorde delvis Betaling af et Tilgodehavende paa ialt 248 Kr. 50 Øre, som han havde hos Holm, og hvoraf 150 Kr. tilkom ham som Vederlag for at have været Holm behjælpelig med den omtalte Dampmaskines Aflæsning paa Jernbanestationen i Helsingør og dens Aflæsning og Opstilling i Hornbæk.

Ihvorvel Tiltalte ikke imod Holms Benægtelse har kunnet tilvejebringe nogen Bestyrkelse af sine paastaaede Krav mod Holm, findes det dog — navnlig under Hensyn til, at Holm ikke har turdet fastholde, at Vekselen overhovedet var paa Tale under Telefonsamtalen den 23 November 1912, — overvejende betænkeligt at antage, at Tiltalte har maattet forstaa, at Holm under Samtalen gik ud fra, at den af ham angivne Opfattelse af Øjemedet med Tiltaltes Anmodning. Det maa derfor billiges, at Tiltalte ved Underrettsdommen er frifunden, forsaavidt angaar det her omhandlede Forhold.

II. I Aaret 1910 købte Tiltalte af Firmaet T. H. Mahler & Co. i Vejle for 1025 Kr. en Baadmotor med tilhørende Metalaksel, Stævnsrør og Metalskrue, idet Firmaet ved Købekontrakten forbeholdt sig Ejendomsretten over de solgte Genstande, indtil de var fuldt betalte. Da intet af Købesummen blev betalt, returnerede Tiltalte efter Firmaets Forlangende Motoren, men tilbageholdt det ovennævnte Tilbehør, og da Firmaet i den Anledning begærede offentlig Undersøgelse indledet imod Tiltalte, forklarede han til en af Frederiksberg Politi den 16 November 1911 optagen Rapport, at han mente at have 125 Kr. tilgode hos Firmaet for Arbejde paa at bringe Motoren i brugbar Stand og havde tilbageholdt Tilbehøret til Sikkerhed for dette Krav, som han dog vilde gaa ind paa at nedsætte til 75 Kr. Da Firmaet, hvis Begæring om kriminel Forfølgning ikke blev taget til Følge, dernæst hos Frederiksberg Birks Fogedret begærede sig indsat i det ommeldte Tilbehør, forklarede Tiltalte inden Fogedretten den 6 Januar 1912, at han ikke havde solgt det, men laant det til eksam. juris K. Nielsen, at det sad i en denne tilhørende Baad, og at Tiltalte vilde tilbagelevere det, naar han fik Betaling for sine Udlæg, 75 Kr. Efter at Foged-

retten ved Kendelse af 17 Februar 1912 havde nægtet at foretage den begærede Indsættelsesforretning, anlagde Firmaet Sag mod Nielsen, som ved Københavns Amts nordre Birks ordinære Rets Dom af 12 Februar 1913 blev tilpligtet enten at udlevere Tilbehøret eller betale dets Værdi med 119 Kr. foruden Renter og Omkostninger, og som derefter har forlangt Tiltalte straffet.

Efter Tiltaltes her under Sagen afgivne med det iøvrigt Oplyste stemmende Forklaring har Sammenhængen været den, at Tiltalte i Slutningen af November 1911 solgte det omhandlede Tilbehør sammen med en ham tilhørende Baad, hvori han havde anbragt det, til nævnte Nielsen og Bankassistent Thorndahl; Sidstnævnte overdrog kort efter sin Medejendomsret til Nielsen, der betalte Tiltalte Købesummen i Afdrag, hvoraf det sidste afgjordes den 18 December s. A. ved Veksel.

Om de nærmere Omstændigheder ved Handelen forklarede Tiltalte først, at han oplyste Køberne om, at der var Tvist om Tilbehøret, at han udtrykkelig sagde til Nielsen, at det kun var Baaden, han købte, og at Aftalen blev, at Nielsen skulde faa Tilbehøret for 75 Kr., saafremt Tiltalte sejrede i Twisten med det ovennævnte Firma. Senere ændrede Tiltalte sin Forklaring derhen, at Betalingen blev aftalt til 275 Kr. for Baaden med alt Tilbehør, saaledes som den laa i Frederiksholms Kanal, og at der ikke blev talt om, hvorledes Sagen skulde ordnes, hvis Firmaet vandt Disputen om Tilbehøret. Derimod har Tiltalte stadig fastholdt, at han overfor Nielsen hævdede, at der var Mellemværende mellem ham og Firmaet om Tilbehøret.

Her for Retten har Tiltalte endelig gennem sin privat antagne Defensor givet en ny Fremstilling, som i det Væsentlige gaar ud paa Følgende :

Under den ovennævnte Fogedforretning — men kun mundtlig — indgik han et Forlig med den for Firmaet mødende Sagførerfuldmægtig Bjørk om, at Tiltalte mod at nedsætte sin Fordring til 75 Kr. skulde beholde Tilbehøret, der da enten skulde tilfalde ham eller udleveres Firmaet mod Betaling af de 75 Kr. Da Tiltalte derefter i længere Tid ikke havde hørt fra Firmaet, troede han, at Sagen var i Orden, og anbragte derfor Tilbehøret i sin Motorbaad. Straks den første Gang, Nielsen besaa Baaden (vistnok den 21 November 1911), meddelte Tiltalte ham, hvorledes han var kommen til Tilbehøret, og at der muligvis vilde blive Tvist om det, men at der, da der var gaaet saa lang Tid, dog antagelig ikke blev noget Vrøvl derom. Nielsen svarede da, at hvis der blev noget, skulde han nok ordne det. Ogsaa ved senere Lejlighed var Forholdet til Firmaet paa Tale mellem Tiltalte og Nielsen, og navnlig blev der, da denne et Par Dage efter Handelens Afslutning betalte et Afdrag paa Købesummen, efter nogen Forhandling Enighed mellem dem om, at Nielsen kun skulde betale 50 Kr. i Afdrag, men Tiltalte kvitterede for 125 Kr., idet Forskellen, 75 Kr., skulde regnes som Vederlag for Tilbehøret og efterbetales Tiltalte af Nielsen, saafremt Tiltaltes Ejendomsret til Tilbehøret konstateredes. Tiltalte, der ikke senere vil have faaet de 75 Kr. af Nielsen, gør saaledes gældende — hvad han forøvrigt ogsaa under de tidligere Forhør har hævdet — at Nielsen har betalt ham 75 Kr. mindre, end han har kvitteret for.

Til Støtte for denne Fremstilling, som Tiltalte under et paa Overrettens Foranledning optaget Reassumtionsforhør har bekræftet, har han henvist til en saakaldt »Dagbog« og en Regnskabsbog, som han har ført og som stemme med den nævnte Fremstilling. Det er imidlertid saa langt fra, at Tilførslerne i bemeldte Bøger, der først efter Sagens Paadømmelse i første Instans ere paaberaabte af Tiltalte, bestyrke hans Fremstilling, at tværtimod Adskilligt tyder paa, at Tiltalte har forvansket dem for under Sagen at kunne benytte dem til sin Retfærdiggørelse.

Endvidere er Tiltaltes Fremstilling paa afgørende Punkter i Strid — ikke blot med, hvad han før har forklaret, men ogsaa — med Sagens øvrige Oplysninger. Hvad saaledes for det Første angaar det af Tiltalte paaberaabte Forlig mellem ham og Fuldmægtig Bjørk paa Firmaets Vegne — hvilket Forlig dog efter Tiltaltes Forklaring til Reassumtionsforhøret først skal være indgaaet i Januar—Februar 1912, altsaa efter Salget til Nielsen og Thorndahl — har bemeldte Bjørk forklaret, at han er absolut sikker paa, at den endelige Aftale imellem ham og Tiltalte blev, at denne skulde udlevere alt, hvad han havde modtaget fra Firmaet. Dernæst er Tiltaltes Forklaring om, at han ved den første Forhandling med Nielsen sagde ham, at der antagelig ikke vilde blive noget Vrøvl om Tilbehøret, da der var gaaet saa lang Tid, siden han havde hørt fra Firmaet, i Strid med den Omstændighed, at Tiltalte, som ovenfor anført, den 16 November 1911, altsaa nogle faa Dage førend Forhandlingerne efter Tiltaltes Fremstilling fandt Sted, havde maattet afgive Forklaring til Politiet i Anledning af Firmaets Begæring om kriminel Undersøgelse imod ham. Men endelig har Nielsen bestemt benægtet Rigtigheden af Tiltaltes Fremstilling af Salgsforhandlingerne, derunder hans Paastand om kun at have faaet 50 Kr., men kvitteret for 125 Kr., idet dog Nielsen har forklaret, at der ved Betalingen af første Afdrag blev givet — eller dog mulig blev givet — nogen Dekort i Anledning af fremskyndet Betaling, og navnlig har baade Nielsen og Thorndahl edelig forklaret, at Tiltalte ingensinde overfor dem har antydnet, at der var nogensomhelst Tvist om det omhandlede Tilbehør, eller at han ikke var fuldt raadig over dette.

Det findes herefter — bl. a. ogsaa i Betragtning af Tiltaltes vaklende og forbeholdne Forklaringer — imod hans Benægtelse tilstrækkelig godtgjort, at han vidende om, at Firmaet Mahler & Co. fastholdt sin Ejendomsret over Tilbehøret, har solgt Nielsen og Thorndahl dette og oppebaaret Købesummen uden at antyde, at han ikke selv var uomtvistet Ejer deraf. Han vil for dette Forhold være at anse efter Straffelovens § 257 efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage. Underrettsdommen, ved hvilken han efter Analogien af Straffelovens § 251, 3dje Led, jfr. Lov 1 April 1911 § 13, er anset med lige Fængsel i 60 Dage og rettelig tilpligtet at udrede Aktionens Omkostninger, vil saaledes kunne stadfæstes med den anførte Forandring i Straffetiden.

Tiltalte, hvis Forsvar her for Retten er varetaget af en af ham engageret Sagfører, vil i Salær til Aktor for Overretten have at betale 40 Kroner.

Fredag den 19 Juni.

Nr. 192. Højesteretssagfører Bagger

mod

Jens Christian Rasmussen Magaard (Def. J. Kondrup),

der tiltales for Brandstiftelse.

Kriminal- og Politirettens Dom af 7 Februar 1914: Mod Arrestanten Jens Christian Rasmussen Magaard bør der af Øvrigheden træffes Sikkerhedsforanstaltninger. Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Siesby og Nyholm, 35 Kr. til hver, udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Bagger og I. Kondrup hver 80 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmissér ere saalydende: Arrestanten Jens Christian Rasmussen Magaard, der tiltales for Brandstiftelse, er født den 18 November 1874 og efter i Aarene 1898 til 1902 at være straffet 3 Gange for Tyveri og Bedrageri senest anset: ved Højesterets Dom af 2 Oktober 1903 efter Straffelovens § 281, 1ste Stk., og 282, 1ste Stk. begge tildels sammenholdte med § 46, samt efter §§ 296 og 253, samtlige §§ sammenholdte med § 39, med Forbedringshusarbejde i 3 Aar og ved Højesterets Dom af 5 December 1906 i Medfør af Straffelovens § 38 fritaget for Straf mod, at der i Medfør af samme §'s 2det Led træffes Sikkerhedsforanstaltninger mod ham af Øvrigheden.

I Henhold til sidstnævnte Dom blev Arrestanten anbragt i Vestre Fængsel i København indtil den 23 Marts 1911, da han i Anledning af et af en Slægtning indgivet Andragende om, at han maatte blive sat paa fri Fod, indlagdes paa Viborg Sindssygeanstalt, for at der ved Siden af de af Fængselsmyndigheder afgivne Udtalelser kunde tilvejebringes et Grundlag for Bedømmelsen af Muligheden for at opgive de trufne Sikkerhedsforanstaltninger. I Erklæringer af 24 Juli og 18 Oktober 1911 anbefalede Overlægen ved nævnte Sindssygeanstalt, at Sikkerhedsforanstaltningerne mod Arrestanten efter en vis Prøvetid paa

fri Fod hævedes, saafremt der fremskaffedes Garantier for, at han kom til at leve under saa rolige og regelmæssige Forhold, at den Neura-steni, der var det primære Aarsagsmoment ved Arrestantens Forbyrdel-ser og som saavel under hans Fængselsophold som under hans Op-hold paa Anstalten havde bedret sig betydeligt, ikke skulde blusse op paany, hvorhos Arrestanten, skønt Alkohol egentlig kun var det sekun-dære Aarsagsmoment, for Fremtiden — gennem Afholdsløfte — burde afholde sig helt fra Alkohol. I Henhold til Justitsministeriets Resolu-tion af 28 November s. A. blev Arrestanten derefter den 8 December s. A. sat paa fri Fod paa Vilkaar, at han blev sat under Foreningen »Fængselshjælpen»s Tilsyn, og at han indmeldte sig i en Afholdsfor-ening, og saaledes at han kunde forvente en endelig Ophævelse af de ham paalagte Frihedsindskrænkninger, saafremt han i et halvt Aar førte en ulastelig Vandel og overholdt de ham af Tilsynet meddelte Forskrifter. Ved Justitsministeriets Resolution af 24 Juni 1912 hæve-des endelig de mod Arrestanten truffne Sikkerhedsforanstaltninger. I Juli samme Aar rejste Arrestanten til London for at tage Ophold hos en derboende Søster, men i November s. A. vendte han tilbage her til Staden, hvor han siden har ernæret sig som Agent.

Den 1 Juni f. A. om Morgenen ved 2 $\frac{1}{2}$ -Tiden blev Arrestanten anholdt som sigtet for at have paasat en i en Vognport i Baggaarden til Ejendommen Rantzausgade 33, Hjørnet af Skyttegade, opstaaet Ild.

Efter den af Sprøjtefører Nr. 3, Petersen, afgivne Forklaring var Ilden opstaaet i noget Træuld, og efter dette Materiales Beskaffenhed maatte den være paasat kort forinden, den blev opdaget. Træulden laa i en aaben Æggekasse, der stod paa Gulvet i Vognporten, i hvilken der iøvrigt kun henstod en lille Arbejdsvogn. Brandvæsenet var straks Herre over Ilden, der havde angrebet Vognen og brændt Hul i Loftet til Etagen ovenover, og der havde ikke været Fare for, at den skulde udbrede sig videre, navnlig ikke til Beboelsesbygningen, i værste Fald kunde der ikke være sket andet, end at selve Staldbygningen, af hvilken Vognporten er en Del, var nedbrændt. I Staldbygningen var ingen Beboelse.

Om Arrestantens Forhold er afgivet følgende Vidneforklaringer :

Kontorist Karl Bull har under Éd forklaret, at han ved den oven-anførte Tid gik ind i Forgaarden til nævnte Ejendom, hvor han bor, for at lade sit Vand. Medens han stod i det derværende aabne Pis-soir, hørte han nogen bevæge sig i Baggaarden, der er adskilt fra Forgaarden ved en Tremmeport. Han vendte sig da straks om og saa da Arrestanten komme frem i Baggaarden, ca. 2 Alen indenfor Tremme-porten og i Retning fra nævnte Staldbygning, det var saa lyst, at Vid-net tydeligt kunde overse saavel Forgaarden som Baggaarden, og han saa ikke nogen anden Person i Gaarden. Arrestanten, der røg paa en Cigaret, gik gennem Tremmeporten hen til Pissoiret og spurgte, om han kunde komme ind, hvorpaa Vidnet forlod Pissoiret og efter at have besvaret Arrestantens Spørgsmaal om, hvad Klokken var, gik ud gennem Porten og ad Gadedøren op til sin Bolig paa 1ste Sal. Kort efter — ca. 5 Minutter efter, at Vidnet havde set Arrestanten komme ud ved Tremmeporten — hørte han, at der fra Gaarden blev raabt »Brand«, og løb da straks ned i Gaarden, hvor han traf en i Skytte-gade boende Former Juncker og mulig en Bager, der har Bageri i

Ejendommens Kælder, samt en ældre Dame. Vidnet bemærkede ikke, om der var andre i Gaarden, men løb straks ud til det skraas overfor Ejendommen værende Brandalarmeringsapparat, der var dog allerede alarmeret. Han saa nu Arrestanten staa ved Hjørnet af Rantzausgade og Jærggade, der ligger nogle faa Ejendomme længere ned mod Aaboulevarden, og paa hans Anmodning fulgte Arrestanten med tilbage til Alarmskabet, hvor de ventede til Sprøjterne kom, hvorefter han foranledigede Arrestanten anholdt af det tilstedekommande Politi.

Cigarmager Claudius Friederich Fehr og Glarmester Henry Adolf Marinus Hass har under Ed forklaret, at de den paagældende Nat kommende fra Brohusgade passerede ned ad Rantzausgade, og kort før de naaede Ejendommen Nr. 33, saa Arrestanten komme rask ud af Porten til denne Ejendom — og efter Fehrns Forklaring gaa om ad Skyttegade, men efter Hass' Formening forbi Skyttegade og ned ad Rantzausgade (mod Jærggade); — Fehr kar dog erklæret, at han ikke er sikker paa, at Arrestanten ikke gik sidstnævnte Vej. Da de derefter passerede Ejendommens Port, saa de Ildskær fra Gaarden, og i det samme kom Former Juncker løbende fra Skyttegade om Hjørnet og raabte, at det brændte, hvorefter de alle tre gik ind til Staldbygningen og trak et Par Heste ud af denne; de saa ingen anden i Gaarden, og det er udelukket, at nogen kan være kommen ud af Porten, efter at de saa Arrestanten gaa ud. De havde samme Nat — efter Fehrns Forklaring mindst $\frac{1}{2}$ Time forud, efter Hass Forklaring et Kvarter à 20 Minutter forud — medens de opholdt sig i Besøg hos en Barber i Brohusgade, gennem Vinduet set Arrestanten staa og pille ved en udenfor Forretningen staaende Cykle, saaledes at de troede, at han vilde stjæle den, men straks efter gik han videre.

Former Georg Ludvig Vilhelm Juncker har under Ed forklaret, at han den paagældende Nat ved $2\frac{1}{2}$ -Tiden fra sit mod Gaarden vendende Soveværelse i Ejendommen Skyttegade 22 blev opmærksom paa, at det brændte i Staldbygningen, hvorpaa han løb ned paa Gaden, alarmerede Brandvæsenet fra fornævnte Brandskab og derpaa løb ind i Gaarden, hvor han traf de sidstnævnte 2 Vidner, men ikke saa nogen anden.

Bagersvend Gert Dietrich Sieling, der arbejdede i det i Ejendommen værende Bageri den paagældende Nat, har forklaret, at han, ca. et Kvarter før der blev raabt »Brand«, fra en Kælder ved Siden af Bageriet gennem et Vindue, der vender mod Gaarden, saa en Mandsperson gaa over Gaarden og gennem Tremmeporten, som han aabnede, og som, da Vidnet Klokken 2 passerede Gaarden, var tillukket, ind i Baggaarden; da det da endnu var ret mørkt, og da Vinduet er forsynet med tæt Staaltraadsnet, kunde han ikke se, hvorledes den paagældende Person saa ud; Vidnet forlod straks efter den nævnte Kælder.

Efter det oplyste er saavel Porten til Gaden som den nævnte Tremmeport og Døren til Vognporten uafsaasede om Natten, og Baggaarden er fra den bagved liggende Grund kun adskilt ved et ca. 2 m højt Plankeværk.

Arrestanten har benægtet at have paasat eller foranlediget Ilden; han har erkendt at have været inde i Gaarden for at lade sit Vand, men har benægtet at have været indenfor den nævnte Tremmeport,

undtagen for saa vidt han efter at have ladet Vandet ved denne kan være traadt et eller to Skridt tilbage ind i Baggaarden. Han var ved sin Anholdelse i Besiddelse af en tom Tændstikæske, men han har paastaet, at den var tømt, forinden han gik ind i Gaarden. Efter først at have erklæret, at han ikke kan erindre at have været inde paa Pissoiret, har han forklaret, at han nok mulig var ved Pissoiret, men ikke derinde, og at han derefter lod sit Vand ved Tremmeporten, men senere har han forklaret, at han først ladede sit Vand ved Tremmeporten, der stod aaben, og derpaa paa Vejen ud, idet han hyppigt straks efter Vandladning følger Trang til ny Vandladning, var henne ved Pissoiret, men vistnok ikke derinde, han havde ikke, før han kom hen til Pissoiret, bemærket, at der var nogen derinde. Han har først benægtet at have været i Brohusgade, men har derefter overfor de ovenanførte Vidneforklaringer erkendt at have passeret denne Gade umiddelbart før han var inde i Gaarden til Rantzausgade 33, dog vil han kun dunkelt erindre at have rørt ved en Cykle der.

Om sin Færden den nævnte Nat, forinden han var inde i Gaarden, har han forklaret følgende: Efter at have spillet Kort i en Beværtning i Nansensgade var han i en Beværtning ved Vodrofsvej, som han forlod Kl. ca. 12³/₄, han traf derefter paa Hjørnet af Aaboulevard og Rantzausgade en ham ubekendt Kvinde, som han spadserede med en Times Tid uden dog efter sin Paastand at tænke paa at ville have Samleje med hende. Han gik, da han havde forladt hende, tilbage til Rantzausgade og ad Skyttegade, idet det var hans Hensigt at besøge sin derboende Kæreste, men han opgav dette, dels fordi han, der havde været hos hende den foregaaende Nat og først var staaet op efter Middag, ikke vilde have Søndagen ødelagt ved at blive liggende i Sengen om Formiddagen, og dels fordi han havde lovet at betale hende nogle Penge, han skyldte hende, hvad han ikke var i Stand til. Han gik derfor tilbage til Aaboulevarden og derfra ad Brohusgade tilbage til Rantzausgade, idet han nu atter tænkte paa at gaa op til Kæresten. Det var, da han paa Vejen til Skyttegade passerede Nr. 33 i Rantzausgade, at han gik ind i Gaarden og traf det ovennævnte Vidne, Bull, som af denne forklaret. Han gik derfra om ad Skyttegade, men opgav atter at gaa op til Kæresten, fordi han fandt, det var sundere og bedre at gaa hjem i sin egen Seng. Da han derefter passerede Hjørnet af Skyttegade og Rantzausgade for at gaa til sit Logi i H. C. Andersensgade, blev han antastet af Bull og sigtet for at have paasat Ild.

Arrestanten har videre forklaret, at han en 4—5 Maaneder forud havde ophørt med at afholde sig fra Spiritus, men stadig havde været maadeholdende og kun drukket Øl, særlig Porter, og aldrig mere end nogle faa Stykker; han havde den nævnte Aften drukket et Par Pilsnere og et Par — eller som senere forklaret nogle — Portere, men han har benægtet, at han var beruset eller i nogen væsentlig Grad paavirket af, hvad han havde nydt, og særlig ikke mere, end at han var Herre over sine Handlinger, og han var ej heller i en saadan Tilstand af Uro, som han har været ved de af ham tidligere begaaede Brandstiftelser, ligesom han har gjort gældende, at disse ere udførte hurtigst muligt, efter at han havde forladt de Steder, hvor han havde nydt Spiritus, og uden at han har drevet rundt i længere Tid, som han gjorde den paagældende Nat, samt at hans Tilstand under hans

tidligere Brandstiftelser havde været væsentlig begrundet i kønslige Excesser (Onani), som han nu for flere Aar siden var ophørt med.

Om Arrestantens Tilstand ved hans Anholdelse er afgivet følgende Forklaringer :

Ovennævnte Glarmester Hass har forklaret, at det forekom ham, da han saa Arrestanten i Brohusgade, at han lod, som om han var beruset, men da Vidnet senere saa ham i Rantzausgade, syntes han ikke beruset.

Ovennævnte Kontorist Bull har forklaret, at Arrestanten i det Par Minutter, de ved Pissoret talte sammen, gjorde et ret beruset Indtryk, og navnlig, da han stod stille var usikker og svingende paa Benene, og da han senere traf ham paa Hjørnet af Jægergade, var det ogsaa paa hans svingende Holdning øjensynligt, at han var under ret stærk Paavirkning af Spiritus.

Politibetjent 453, Petersen, der kom til Stede ved Brandstedet, har forklaret, at Arrestanten paa Vej til Stationen ikke gjorde Indtryk af at være egentlig beruset, men da de kom ind paa Stationen, kunde Vidnet se, at Arrestanten i Virkeligheden ikke var saa lidt under Indflydelse af Alkohol, idet han stod og faldt sammen over Skranken.

Politibetjent 698, Honoré, der kom til Stede sammen med det fornævnte Vidne, har forklaret, at Arrestanten var tydeligvis paavirket af Spiritus, men talte meget fornuftigt.

Overbetjent 15, Christensen, der paa Politistationen modtog Arrestanten, har forklaret, at Arrestanten var endog ret stærkt paavirket af Spiritus, hans Stemme var noget læspende eller lallende, og han sank sammen over Skranken med Hovedet bøjet ned mod Brystet, medens han talte med Vidnet; selve Indholdet af de Ord, de vekslede, var ret fornuftigt. Arrestanten blev indsat i Detentionslokalet.

Arrestanten har med Hensyn til sin Tilstand paa Politistationen begrundet den i sin Fortvivlelse over atter at være bleven anholdt som sigtet for Brandstiftelse.

Om Arrestantens Forhold, efter at han havde opgivet at afholde sig fra Spiritus, har hans Fader og hans Principal forklaret, at de ikke har set ham synlig beruset. Hans ovennævnte Kæreste, som lærte ham at kende et Par Maaneder før hans Anholdelse, i hvilket Tidsrum han har tilbragt gennemsnitlig ca. 5 Nætter om Ugen hos hende, har forklaret, at Arrestanten om Aftenen jævnlig nød 4—5 halve Flasker Øl, mest Porter, men at hun ikke har iagttaget, at han blev paavirket deraf, og en anden Kvinde, som han har staaet i Forhold til siden sin Hjemkomst fra London og til en 8 Dages Tid før hans Anholdelse og haft Samleje med 1 à 2 Gange ugentlig, har forklaret, at hun aldrig har set ham beruset.

Endelig har Handelsrejsende Carl Peter Madsen forklaret, at han nogle Gange om Aftenen havde været sammen med Arrestanten. der da har nydt 4—5 »Genstande«, mest Porter, og at Arrestanten under Paavirkning af Drikkevarer af det anførte Kvantum vel ikke bliver fuld og vrøvlende, men faar et mærkeligt fraværende Udtryk i Øjnene og efter Vidnets Formening ikke er fuldt ved sin sædvanlige Bevidsthed.

Under den af Højesteret den 5 December 1906 mod Arrestanten paadømte Sag udtaler Overlægen ved Kommunehospitalets 6te Afde-

ling i Erklæring af 21 August s. A. efter forudgaaende Observation af Arrestanten, at hans Hjerne fra Ungdommen enten som Følge af en let Ungdomspsykose eller som Følge af den nedbrydende Virkning af Onani og andre Udsejler har været mindre modstandsdygtige overfor skadelige Paavirkninger, at særlig Alkohol paavirker ham, der maa anses som i betydelig Grad neuropathisk, paa en saadan Maade, at der opstaar sygelige Drifter, bl. a. navnlig til Ildspaaættelse, som udløser Brandstiftelse som en Tvangshandling, at Arrestanten maa betragtes som forbigaaende sindssyg under Udførelse af Brandstiftelserne, samt at Arrestanten, da det næppe vil lykkes, naar han er paa fri Fod, at faa ham til at undlade at nyde Spiritus, og det maaske ikke engang er sikkert, at Nydelsen af Alkohol vil vedblive at være den nødvendige Betingelse for Impulsernes Optræden, maa anses som meget farlig for den offentlige Sikkerhed.

I ovenanførte Erklæring af 24 Juli 1911 udtaler Overlægen ved Viborg Sindssygeanstalt, at Arrestanten under de ved kønslige Udsejler og dermed følgende Sviren fremgaaede fysiske og psykiske Svækkelser efterhaanden var bleven udtalt Neurasteniker og ved sin svækkede Reflektionsevne og sin slappede Vilje blev Tyv og Bedrager, at Fængselsopholdene med den dermed følgende Deklassering, hans omflakkende og uregelmæssige Liv, svækkende Sygdom (ofte recidiverende Syfilis), stærkt Alkoholmisbrug og forsatte kønslige Udsejler forøgede hans seksuelt prægede Neurasteni, at hans Hjerne efterhaanden blev saa svækket, at Pirringen ved Alkohol øvede en abnorm Virkning paa den saaledes, at der under Beruselser først opstod Ødelæggelseslyst og senere Lyst til Brandstiftelse, der derefter blev det adækvate Pirringsmiddel for ham, naar hans svækkede Hjerne ved Alkohol var bragt ud af Ligevægt, at hans ved Neurastenien foraarsagede uligevægtige Følelsesliv blev endnu mere svigende ved Rusen, der yderligere stimulerede hans stærkt udviklede Seksualdrift, saaledes at der er Sandsynlighed for, at en utilfredsstillet seksuel Tvang oftest eller maaske altid har været det inderste Motiv til hans Brandstiftelser, samt at ved Siden heraf ogsaa den Omstændighed, at Brandstiftelsestilbøjeligheden ved hans habituelle Neurasteni hurtigt var bleven tvangsmæssig hos ham, har spillet en Rolle for hans hyppige ensartede Forbrydelser, idet han ligesom uimodstaelig er bleven drevet derimod hver Gang han under Rusen har mistet Herredømmet over sig selv.

Under nærværende Sag har Arrestanten atter været indlagt til Observation paa Kommunehospitalets 6te Afdeling, hvis Overlæge i Erklæring af 1 December f. A. næst at henviser til sin foran refererede Erklæring og til den af Overlægen ved Viborg Sindssygeanstalt afgivne ovenfor anførte Erklæring udtaler, at Arrestanten for Tiden og i ædru Tilstand ikke frembyder noget Tegn paa Sindssygdom, at det er sandsynligt, at Arrestanten, saafremt han har gjort sig skyldig i den Ildspaaættelse, for hvilken han er sigtet, har udført den under et af sine sædvanlige Anfald af abnorm Alkoholvirkning, at hans Handling i saa Fald maa bedømmes ganske som de tidligere Ildspaaættelser, nemlig som hans abnorme Hjernes sygelige Reaktionen paa Alkoholvirkning, samt at Arrestanten under samme Forudsætning har vist sig fremdeles at være meget farlig for den offentlige Sikkerhed. Overlægen anfører derhos til Støtte for Sandsynligheden af, at Arrestanten, hvis han

har paasat Ilden, har gjort dette i lignende abnorm Tilstand som tidligere, at han efter det oplyste paa det paagældende Tidspunkt var beruset, at de sædvanlige Betingelser: utilfredsstillt Kønndrift og Beruelse har været til Stede, at han paa lignende Maade som tidligere har strejft om paa Gaden om Natten, inden han foretog Ildspaaættelse, at Fremgangsmaaden synes at have været den sædvanlige: Antændelse af let fængelige og let tilgængelige værdiløse Sager, og at Ildspaaættelsen var lige saa formaalsløs som ved de tidligere Lejligheder eller rettere kun havde sit Formaal i sig selv.

Overfor Arrestantens ovenanførte Forklaringer om sin Tilstand og sin Færden den paagældende Nat skal yderligere bemærkes, at han efter sine Forklaringer under de tidligere Brandstiftelsessager flere Gange i længere Tid har strejft omkring paa samme Maade som i nærværende Tilfælde oplyst, forinden han foretog Ildspaaættelse, og senere paa flere Punkter har haft uklar Erindring om sin Færden, at han som oftest er forbleven ved Brandstedet eller vendt tilbage dertil, idet hans Nydelse har bestaaet i at se Ilden og dens Virkninger gennem hele den Uro, Branden gav Anledning til, at han ved de Brandstiftelser, der omhandles under hans sidste Sag, kun har behøvet smaa Kvanta Alkohol for at opnaa den ejendommelige Stimulans, der er Forløberstadiet for hans Brandstiftelser, og endelig at han under samme Sag, saa længe han nægtede at være skyldig i de ham da paasigtede Brandstiftelser, gjorde gældende, at han i Perioden før hans Anholdelse ikke havde været behersket af en saadan kønslig Overmættelse, at han havde følt Trang til at søge Tilfredsstillelse ved at se Ild.

Da det efter det ovenfor oplyste maa anses godtgjort, at Arrestanten har opholdt sig i umiddelbar Nærhed af Brandstedet og endog er set kommende i Ejendommens Gaard i Retning fra Brandstedet og rygende paa en Cigaret faa Minutter, før Ilden blussede op og blev opdaget, da der efter det oplyste ikke kan antages at have opholdt sig andre i Ejendommens Gaard, umiddelbart før Branden opdagedes, end Arrestanten og Vidnet Kaj Bull, mod hvem ingen Sigtelse med nogen Grund kan rettes, da Ilden efter det Materiales Beskaffenhed, hvori den er opkommen, maa være opstaaet, kort før den blev opdaget, og ikke kan antages at være opstaaet ved Selvantændelse, og da det ligeledes efter det under Sagen oplyste maa anses bevist, at Arrestanten den paagældende Nat har været i en Tilstand og har færdedes paa en Maade, der er svarende til den, hvori han tidligere som Tvangshandling har foretaget Brandstiftelse, findes det — ogsaa under Hensyn til hans vaklende og modsigende Forklaringer om hans Færden i Gaarden umiddelbart før Branden — ikke betænkeligt at statuere, at det er Arrestanten, der har paasat Ilden, og han vil derfor være at anse som skyldig i det ham paasigtede Forhold, der efter sin Beskaffenhed vilde være at henføre under Straffelovens § 281 1ste Stk., men da det efter de foreliggende Oplysninger maa antages, at Arrestanten har udført Brandstiftelsen i sindssyg og utilregnelig Tilstand, vil der i Medfør af Straffelovens § 38 ikke kunne paalægges ham nogen Straf, hvorimod der, da Arrestanten maa anses som farlig for den offentlige Sikkerhed, i Medfør af samme §'s 2det Led vil være at træffe Sikkerhedsforanstaltninger mod ham af Øvrigheden.

»Landbygningernes almindelige Brandforsikring« har paastaet Arrestanten tilpligtet at betale i Erstatning for den skete Skade 335 Kr. 48 Øre, men efter det ovenfor antagne Resultat vil Erstatningspaastanden ikke kunne tages under Paakendelse under nærværende Sag.

Aktionens Omkostninger, derunder Salær til de beskikkede Sagførere, hvis Sagførelse har været lovlig, 35 Kr. til hver, vil være at udrede af det Offentlige.

Mandag den 22 Juni.

Nr. 230. Højesteretssagfører I. Kondrup

mod

Charles Kristian Vilhelm Sofus Herdahl
(Def. Møller),

der tiltales for Brandstiftelse.

Fuglse Herreds Ekstrarets Dom af 24 Februar 1914: Arrestanten Charles Kristian Vilhelm Sofus Herdahl bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 3 Aar og udrede alle af denne Sag flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Ruder, Rødby, 50 Kr. og til Defensor, Sagfører S. Bang, Maribo, 40 Kr. Derhos bør Arrestanten betale til: 1. Østifternes Brandforsikring 11,027 Kr. 50 Øre, 2. Landbygningernes Brandforsikring 17,403 Kr. 00 Øre, 3. Brandforsikringsselskabet »Lolland-Falster« 17,562 Kr. 30 Øre, 4. Marker Madsens Brandkasse 533 Kr. 00 Øre, 5. Brandforsikringsselskabet for mindre Jordbrugere og Arbejdere paa Lolland 1272 Kr. 50 Øre, 6. Udflytternes Brandforsikringsforening for rørlig Ejendom i Sjællands Stift 352 Kr. 75 Øre. De idømte Beløb at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 8 April 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til fire Aar. I Salær til Overretssagførerne Axel Damm og Repsdorph betaler Arrestanten Charles Kristian Vilhelm Sofus Herdahl 40 Kr. til hver. De idømte Erstatninger at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakendelse og i Henhold til de under denne Del af Sagen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Charles Kristian Vilhelm Sofus Herdahl til Højesteretssagførerne I. Kondrup og Møller 80 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Fuglse Herreds Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Arrestanten Charles Kristian Vilhelm Sofus Herdahl, som er født den 22 Februar 1894 og ikke tidligere straffet, for Brandstiftelse.

Ifølge Arrestantens Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste ere Sagens Omstændigheder følgende:

I. Arrestanten, der fra 1 November 1911 til 1 November 1912 tjente paa Tølløsegaard, har den 27 Juni 1912 Kl. ca. 11 Aften, da han efter at have været i Tølløse By kom hjem og passerede gennem Avlsgaarden, stukket Ild paa 3 i denne staaende Halmstakke. Efter sin Forklaring tilsigtede han kun, at Stakkene skulde brænde. Dette skete ogsaa, men videre Skade indtraf ikke, og der kan, da alle de omliggende Bygninger ere af Grundmur med brandfrit Tag, ikke antages at have været Fare for Ildens Udbredelse. Efter Ildspaesættelsen gik Arrestanten op paa sit Værelse og i Seng. Stakkene var ca. 200 Kr. værd og ikke forsikrede.

II. Da Arrestanten den 16 September 1912 omtrent Kl. 3 Morgen paa Hjemvejen fra et Bal i Tølløse passerede et ved en Korsvej udenfor Byen liggende straatækt Hus, »Skræderhuset«, antændte han en Sædstak, der stod ca. 4 Meter fra Huset. Stakken brændte, men det lykkedes — omend først efter omtrent en Times Arbejde og med Nød og næppe — tililende Folk at hindre Ilden fra at brede sig til Huset. I dette boede en 58-aarig Mand og hans 77-aarige Hustru, der begge sov og blev vækkede af en Forbipasserende; Konen, der var svagelig, blev med Besvær bragt ud af Huset. Arrestanten vidste, at Huset var beboet, men har forklaret, at han ikke havde taget nogen Beslutning om, hvorvidt kun Stakken eller ogsaa Huset skulde brænde, og ikke tænkt sig, at der kunde være Fare for Beboernes Liv, da der paa den Tid ad Vejene forbi Huset passerede mange Mennesker, som kom fra Ballet. Arrestanten begav sig efter Ildspaesættelsen videre paa Hjemvejen, men da han hørte Brandalarm og saa Ilden, vendte han om, ilede tilbage til »Skræderhuset« og hjalp til med at faa Kreaturerne og Svinene ud. Brandskaden beløb sig til 352 Kr. 75 Øre.

III. Den 10 Oktober 1912 henved Midnat, da Arrestanten, der havde været i Tølløse, kom hjem til Tølløsegaard og ved at passere Hestestalden saa, at der stod en Stige op til en Kvist paa Stalden, og at en Lem i Kvisten stod paa Klem, gik han op ad Stigen, trykkede Lemmen, der var til at aabne indefter, op og tændte med en Tændstik Ild i nogle Avner, som laa indenfor Lemmen, lige op ad den. Ilden ulmede i Avnerne og blev næste Morgen Kl. ca. 4 opdaget og slukket med et Par Spande Vand; der var da Ild (ganske smaa Flammer) i den nederste Del af den ene Hålvlem og af dennes Ramme-stolpe. Arrestanten, der har forklaret, at det, da han antændte Avnerne, var hans Mening, at Ilden skulde brede sig til Bygningen, og at Gaarden skulde brænde, forlod efter Ildspaesættelsen Stedet uden at se efter, om det blussede, og gik op paa sit Kammer og i Seng. Brandskaden oversteg ikke 10 Kroner.

IV. Efter at Arrestanten fra 1 November 1912 havde taget Tjeneste hos Gaardejer Jørgen Jørgensen i Bursø, stak han den 20 s. M. Kl. ca. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Ild paa Nabogaarden, der tilhørte Gaardejer Clausen. Dette udførte han paa den Maade, at han — efter at være steget over et Plankeværk og gaaet hen til Nabogaardens nordvestre Hjørne, hvor Underkanten af Ladens Brædegavl ikke naaede helt ned til Jorden — stak Haanden ind under Gavlens Underkant, trak noget Halm frem og antændte den med en Tændstik. Alle Gaardens 4 Længer nedbrændte, og 1 Kalv og 3 Gæs indebrændte. Der var ingen Fare for Menneskeliv. Arrestanten gik efter Ildspaesættelsen tilbage til Jørgensens Gaard uden at se videre efter, om Ilden bredte sig. Brandskaden paa den faste Ejendom udgjorde 17,403 Kr. og paa det forsikrede Løsøre 10,372 Kr. 30 Øre.

V. Den 23 Februar 1913 kort efter Midnat stak Arrestanten Ild paa en Ole Carsten Olsen tilhørende Gaard i Bursø. Han havde været til »Skovgilde« i Bursø og derefter til Bal i Holeby Kro, og da han paa Hjemvejen derfra paa Cykle passerede den nævnte Gaard, som han troede var ubeboet, lod han sin Cykle staa ved Vejen, gik over Marken hen til Gaarden og ind i en Slippe ved Gaardens sydøstlige Hjørne (mellem Maskinhus og Lade), hvor der stod et Par Bukke; han stod op paa en af dem, satte en Æske med Tændstikker ind i Straataget og antændte Æsken med en Tændstik. Efter at have set, at der var Ild i Æsken, gik han tilbage ad samme Vej, cyklede hjem, gik i Seng og faldt i Søvn. Gaarden var beboet af en Arbejdsmand med Hustru, to smaa Børn og Svigermoder, der alle sov, men blev vækkede i Tide ved, at Hustruen vaagnede ved Ildskæret. Alle Gaardens 4 Længer nedbrændte, og 4 Kvier og 2 Faar indebrændte. Skaden paa den faste Ejendom var 11,027 Kr. 50 Øre og paa forsikret Løsøre 8995 Kr. 50 Øre.

Den 3 Marts 1913 om Aftenen lagde Arrestanten en Bunke tør Halm ind under Ladeporten i Jørgensens Gaard i Bursø, afrev nogle Tændstikker og kastede dem tilligemed Tændstikæsken fra sig i Portrummet. Efter Arrestantens Forklaring, der vil være at lægge til Grund ved Paadømmelsen, har han, — der om Aftenen forskrækkede Gaardens Folk ved en, sandsynligvis opdigtet Fortælling om at have set en

mistænkelig Person ved Indkørselsporten, — ved denne Lejlighed ikke tilsigtet Ildspaesættelse, men kun at give det Udseende af, at saadan var forsøgt, i den Hensigt derved at bortlede Mistanken for de to ovennævnte Ildebrande i Bursø fra sig selv.

De under I—V ommeldte Ildspaesættelser har Arrestanten efter sin Forklaring alle foretaget efter en i selve Gerningsøjeblikket opstaaet Indskydelse, som han ikke har kunnet modstaa, uagtet han har været sig det forbryderiske i Handlingerne fuldt bevidst. Med de Brandlidte har han intetsomhelst haft udestaaende.

Arrestanten, der siden sin Konfirmation har tjent paa forskellige Gaarde, har forklaret, at han alle disse Steder har staaet i kønsligt Forhold til Piger. Han har siden sin Barndom været stærkt forfalden til Læsning af »Nich-Carter-Romaner« og ved flere Lejligheder fortalt opdigtede Historier om Overfald, Indbrud o. l., hvori han selv har spillet en Rolle. Iøvrigt har han fra sine Tjenester et ret godt Lov som godmodig og villig, flink til sit Arbejde og afholdt af Husbond-folk og Medtjenende.

I Anledning af Sagen har han været indlagt til Observation paa Sindssygehospitalet i Viborg, hvis Overlæge i sin Erklæring af 19 Januar 1914 udtaler, at Observationen, sammenholdt med de Oplysninger, som findes i Sagens Akter, giver »Billedet af et ringe begavet, medfødt psykisk degenereret, karaktersvagt og upaalideligt, fantasirigt og overspændt, gennem usund Læsning skadeligt paavirket Individ, som, da han er kommen til at staa paa egne Ben, ved Opholdet under mindre heldigt Milieu tidlig er kommen ind paa vanemæssig Brug af Alkohol og paa frie kønslige Forbindelser. Der er næppe Tvivl om, at der hos det oprindelig modtagelige Individ med den umiskendelige Irritabilitet af Nervesystemet under Alkoholens og de kønslige Udskejsels Indflydelse efterhaanden har udviklet sig en Neurasteni, under hvilken tilfældige pludselige Impulser, vakte til Live ved uklare Erindrings- eller Fantasibilleder, vanskeligt have kunnet bringes under Villiens Herredømme, men halvt ubevidst have omsat sig i Handling... At Neurastenien nu, efter at han i henvend et Aar har været unddraget Alkohol og kønslige Udskejsler, væsentlig er svunden og i alt Fald kun giver sig tilkende ved Søvnløshed er naturligt, men der er efter det Oplyste ingen Tvivl om, at den har været tilstede og har virket med til at gøre ham til Forbryder«.

Overlægen udtaler endelig som Resultat af sin Undersøgelse, at Arrestanten »ikke lider af Aandssvaghed, og at han ikke er sindssyg nu og ej heller var det, da han begik de omspurgte Brandtjænder, men at han sandsynligvis da i Kraft af sin nervøse Særtilstand i ringere Grad end det normale Menneske var i Stand til at modstaa forbruyderske Impulser». Denne Udtalelse har Retslægeraadet tiltraadt i Erklæring af 31 Januar 1914.

Idet de under I—II ommeldte Ildspaesættelser ville være at henføre under Straffelovens § 282, 1ste Stykke, og de under III—V nævnte under Lovens § 281, 1ste Stykke, vil Arrestanten, som efter det Foreliggende ikke kan antages i Gerningsøjeblikkene at have manglet fuld Tilregnelighed, være at anse efter de anførte Lovbestemmelser, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 4 Aar.

Ved den indankede Dom er Arrestanten efter Straffelovens §§ 281, 1ste Stykke, og 282, 1ste Stykke, jfr. § 62, anset med lige Straf i 3 Aar, og Arrestanten er derhos efter Paastand dømt til at betale i Erstatning til forskellige Brandforsikringsselskaber i alt 48,151 Kroner 5 Øre. Idet Dommens Bestemmelser om disse Erstatningsbeløb og om Aktionens Omkostninger, som det rettelig er paalagt Arrestanten at udrede, tiltrædes, vil Dommen i det Hele være at stadfæste med den ovennævnte Forlængelse af Straffetiden.

Nr. 211. Grosserer **P. Schou** (Ingen)

mod

Handels- og Fabrikationsfirmaet Aktieselskabet **Fyns Kaffe-surrogat- og Cikoriefabrik** (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Grosserer P. Schou, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Erelsens Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 80. Kommissionær **Lorentz Jacob Ballin** (Selv)

mod

Vinhandler **C. A. Rüttgers** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Forpligtelse til at besvare et Vidnespørgsmaal.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Kendelse af 13 Oktober 1913: Den af Vidnet nedlagte Protest kan ikke tages tilfølg.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Falsmaalskendelse af 13 Oktober 1913: Kommissionær Lorentz Jacob Ballin, boende Aabenraa Nr. 13, bør i Falsmaalsstraf bøde til Vidnecitanten,

Vinhandler C. A. Rüttgers, 10 Kroner og til Statskassen 10 Kroner, samt under yderligere Falsmaalsstraf møde i Landsover- samt Hof- og Stadsrettens andet Vidnekammer og afgive Vidneforklaring Mandag den 27 Oktober 1913 Klokkeren 11¹/₂. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Foruden den Indsigelse, som omhandles i den første af de tvende indankede Kendelser, har Appellanten, Kommissionær Lorentz Jacob Ballin, til Støtte for sin Protest mod at besvare de ham forelagte Spørgsmaal om hans Forhold til Indstævnte, Vinhandler C. A. Rüttgers Hustru, for Højesteret fremsat nogle Indsigelser, som ikke ere fremkomne i foregaaende Instans og som allerede af denne Grund ikke kunne komme i Betragtning. Med denne Bemærkning ville de indankede Kendelser i Henhold til de i dem anførte Grunde være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

De paaankede Kendelser bør ved Magt at standje. Til Justitskassen betaler Appellanten, Kommissionær Lorentz Jacob Ballin, 10 Kroner.

Den indankede Kendelses Præmisser ere saalydende: Da den af Vidnet, Kommissionær Lorentz Jacob Ballin, anførte Omstændighed, at han har anlagt Injuriesag mod Vidnecitanten, fordi denne til en Politirapport har sigtet Vidnet for at staa i Forhold til Vidneindstævnte, ikke kan give Vidnet nogen berettiget Interesse i at vægre sig ved at besvare de ham af Vidnecitanten — til Brug under en Sag mod Vidneindstævnte for Ægteskabsbrud — forelagte Spørgsmaal om Vidnets Forhold til Vidneindstævnte, vil Vidnets Protest ikke kunne tages til Følge.

Falsmaalskendelsens Præmisser ere saalydende: Da Kommissionær Lorentz Jacob Ballin, som under Falsmaalsstraf har været stævnet til i nærværende Rets andet Vidnekammer at afgive Vidneforklaring, efter at en af ham fremsat Protest var forkastet ved Rettens i Dag afsagte Kendelse, har fastholdt sin Vægring ved at besvare en Del ham forelagte Spørgsmaal under Henvisning til, at han agter at indanke Kendelsen for Højesteret, vil han efter Vidnecitantens Paa-stand i Medfør af Analogien af Frd. 3 Marts 1741 § 4 være at anse med Falsmaalsbøder 10 Kroner til Vidnecitanten og 10 Kroner til

Statskassen, hvorhos han under yderligere Falsmaalsstraf vil være at tilsiige til at møde i nærværende Rets andet Vidnekammer og afgive Forklaring Mandag den 27 Oktober 1913 Klokken 11¹/₂.

Tirsdag den 23 Juni.

Nr. 215. Skattedepartementet (den kst. Kammeradvokat)

mod

Grosserer **Franz Norstrand** og Overretssagfører **Zeuthen** som executores testamenti i Fællesboet efter afdøde Generalkonsul, Etatsraad **C. C. H. Norstrand** og efterlevende Hustru, Fru **C. A. B. Norstrand**, født **Christensen** (Henriques),

betræffende Spørgsmaalet om Stempling af Udlæg i Henhold til Stempelovens § 58, 2det Stk.

Københavns Gældskommissions Dom af 14 Februar 1914: De Indstævnte, Grosserer Franz Norstrand og Overretssagfører Zeuthen, som executores testamenti i Fællesboet efter afdøde Generalkonsul, Etatsraad C. C. H. Norstrand og efterlevende Hustru, Fru C. A. B. Norstrand, født Christensen, bør for Tiltale af Citanterne, Skattedepartementet, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at den ovennævnte Repartition ikke er stemplet, forsaavidt angaar de i den indeholdte Udlæg.

Højesterets Dom.

Under Hensyn navnlig til den Betydning, som Ordet Udlæg i Tilfælde, hvor der er Spørgsmaal om Stempelbeskatning af arveretlige Erhvervelser, har i den tidligere Lovgivning, jfr. saaledes §§ 28 og 62 d i Stempeloven af 19 Februar 1861, maa »Udlæg« i den nugældende Stempelovs § 58, 2det Stk., anses at omfatte saadanne skriftlige Udfærdigelser som de 3 i den indankede Dom ommeldte Paategninger. Idet disse herefter rettelig af Skattedepartementet ere antagne til Stempling efter sidstnævnte Lovbestemmelse, ville de Indstævnte overensstemmende med Appellantens Paastand være at dømme til at betale det paa-stævnte Beløb, om hvis Størrelse der ikke er Tvist, med Renter som nedennævnt.

Processens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

De Indstævnte, Grosserer Franz Norstrand og Overretssagfører Zeuthen som executores testamenti i Fællesboet efter afdøde Generalkonsul, Etatsraad C. C. H. Norstrand og efterlevende Hustru, Fru C. A. B. Norstrand, født Christensen, bør til Appellanten, Skattedepartementet, betale 99 Kroner 95 Øre med Renter 5 pCt. aarlig af 99 Kroner 20 Øre fra 3 Oktober 1913, til Betaling sker. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Til Justitskassen betale de Indstævnte 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende Sag søger Citanterne, Skattedepartementet, i Henhold til en af dem den 29 September 1913 afgiven Resolution de Indstævnte Grosserer Franz Norstrand og Overretssagfører Zeuthen, som executores testamenti i Fællesboet efter afdøde Generalkonsul, Etatsraad C. C. H. Norstrand og efterlevende Hustru, Fru C. A. B. Norstrand, født Christensen, til Betaling af 99 Kr. 96 Øre i Stempelafgift af de nedennævnte 3 Paategninger samt i Kendelse til Amtsforvalteren for Stempelingen af Paategningerne med Renter 5 pCt. p. a. fra Klagens Dato den 3 Oktober 1913, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger skadesløst.

De Indstævnte paastaa sig frifundne med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Det fremgaar af Sagen, at de Indstævnte den 30 Juni 1913 have forsynet 3 Boet tilhørende Dokumenter, nemlig en Købekontrakt med paategnet Skøde af 14 December 1897 til Afdøde paa en fast Ejendom her i Byen og 2 paa Afdødes Navn lydende Panteobligationer, med Paategninger om, at den nævnte Ejendom og Panteobligationerne ved den i Boet stedfundne Repartition ere udlagte, Ejendommen til Enken som en Del af hendes Boeslod og Panteobligationerne til en Arving henholdsvis som Arv efter Afdøde og som Forskud paa Arv efter Enken, at den ligeledes den 30 Juli 1913 daterede Repartition indeholder de nævnte og flere andre Udlæg, dels til Enken, dels til Arvingerne, og at Repartitionen i Medfør af Stempelovens § 58¹ er stemplet efter 2den Klasses Takst af hele Bobeholdningen, 1,066,211 Kr. 61 Øre, til Takst 2132 Kr. 50 Øre, medens den ikke særlig er stemplet, for saa vidt angaar de forskellige i den indeholdte Udlæg til Enken og Arvingerne.

Da den Stempeling af Repartitionen, der er foretagen i Henhold til Stempelovens § 58¹, maa anses alene at angaa den i Repartitionen indeholdte Opgørelse af Dødsboet, maa der gives Citanterne Medhold i, at denne Stempeling er uden Betydning med Hensyn til den Stempel-

pligt, der i Henhold til Paragraffens 2det Stykke paahviler de i Boet stedfundne Udlæg.

Da imidlertid disse Udlæg ere foretagne i Repartitionen, maa det antages, at Stempelpligten efter § 58, 2det Stykke, paahviler selve Repartitionen, hvorimod de ovennævnte Paategninger paa Skødet og Panteobligationerne, der kun kunne anses som Attestationer fra Eksekutorerne om de i Repartitionen indeholdte Udlæg, ikke ere stempelpligtige.

Herefter ville de Indstævnte være at frifinde for Citanternes Tiltale i denne Sag.

Sagens Omkostninger ville være at ophæve.

Nr. 272. Højesteretssagfører Hansen

mod

Henriquez Emanuel Nicolas eller **Nicholas** (Def. Liebe),

der tiltales for Tyveri.

Christiansteds Bytings kriminelle Ekstrarets Dom af 7 Januar 1914: Arrestanten, Forbedringshusfangen Henriquez Emanuel Nicolas bør hensættes til Tugthusarbejde paa Livstid samt udrede Aktionens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 25 Marts 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Overretssagførerne Kaae og Munch-Petersen betaler Arrestanten Henriquez Emanuel Nicolas eller Nicholas 30 Francs til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Henriquez Emanuel Nicolas eller Nicholas til Højesteretssagførerne Hansen og Liebe 50 Francs til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Christiansted Bytings kriminelle Ekstraret hertil indankede Sag er Arrestanten Henriquez Emanuel Nicolas eller Nicholas sat under Tiltale for Tyveri.

Arrestanten, der, som det maa antages, er født paa Sct. Thomas den 6 December 1884, har tidligere, foruden at han har været anset ved to vestindiske Politiretsdomme for Tyveri, været anset for denne Forbrydelse:

1) ved Sct. Jans Landrets Ekstrarrets Dom af 2 Oktober 1901 efter Fdg. 11 April 1840 § 12, 1ste Led, og § 1, jfr. § 29, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar,

2) ved Sct. Thomæ Bytings Ekstrarrets Dom af 25 Marts 1905 efter Fdg. 11 April 1840 § 13, jfr. § 14, med Forbedringshusarbejde i 4 Aar,

3) ved samme Bytings Ekstrarrets Dom af 6 Juli 1910 efter Fdg. 11 April 1840 § 15, jfr. § 1, med lige Straf og

4) ved Sct. Thomæ og Sct. Jans Ekstrarrets Dom af 5 Marts 1913 efter Fdg. 11 April 1840 § 16 med Tugthusarbejde i 12 Aar.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Den 2 November 1913, da Arrestanten var sat til at udføre noget Arbejde ved Richmond Fængslet paa Sct. Croix, i hvilket Fængsel han dengang afsonede den ham ved ovennævnte Dom Nr. 3 idømte Straf, saa han Lejlighed til at undvige. Arrestanten, der havde haft Renovationsarbejde bl. a. i Gaarden til Ejendommen Nr. 56 og 57 i St. Kongensgade i Christiansted og havde lagt Mærke til, at der i denne Gaard henstod 2 Aarer, begav sig nævnte Dags Aften ind i Gaarden, hvortil Adgangen var fri, og stjal Aarerne, der stod frit fremme, hvorefter han med Aarerne, der tilhørte Kontorist A. Bang, atter forlod Byen og skjulte sig i en Rørmark ikke langt fra samme. De følgende Dage vandrede han øst paa, og efter at han den 6 November var naaet til Plantagen Coakley Bay, hvor der paa Stranden henlaa en Ejeren af Plantagen tilhørende Baad, besluttede han ved Hjælp af denne og de ovennævnte Aarer at ro til Sct. Thomas, hvorfor han om Aftenen satte Baaden i Vandet, men da han efter at have roet et kort Stykke mærkede, at han ikke havde Kræfter til at ro videre, holdt han inde og lod Baaden drive mod Land. Den stødte imidlertid paa et Rev; han sprang derfor ud og vadede uden at bekymre sig om Baaden og Aarerne i Land. Baaden og den ene Aare blev den næste Dag fundne ved Revet og ere blevne udleverede de respektive Ejere. Baaden er under Sagen vurderet til 125 Francs og Aarerne til 5 Francs pr. Stk.

Arrestanten, der i Tiden efter sin Undvigelse vil have ernæret sig af vildtvoksende Frugter, begav sig den 7 November om Aftenen

Færdig fra Trykkeriet den 2 Juli 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 22—23.

Tirsdag den 23 Juni.

ind til Christiansted for at stjæle Fødevarer. I dette Øjemed gik han ind i Gaarden til Ejendommen Nr. 33 A i Kongensgade, hvortil Adgangen fra Gaden var fri, og krøb herfra gennem en Aabning i et Plankeværk, der adskilte Gaarden fra Gaarden til Naboejendommen Nr. 33 C, hvilken Aabning var fremkommet ved, at en Planke manglede, ind i den sidstnævnte Gaard, fra hvilken der gennem en Dobbeldør er Adgang til Købmand Isaac J. Samuels Butik. Døren var indvendig stænget ved Hjælp dels af Kroge, dels af en Jernstang, men Arrestanten stak et medbragt Stykke Jern ind forneden mellem Dobbeldørens to Fløje og fik derved disse skilte saa meget, at han kunde stikke sin Haand ind, hvorefter han af den ene Dørfløj, der bestod af to indvendigt, ved Hjælp af et paasømmet Tværstykke sammensplejede Stykker, borttog det nederste Stykke, saaledes at der fremkom en 12" høj Aabning. Gennem denne krøb han ind i Butikken, hvor han stjal en Del Fødevarer samt nogle Pakker Tændstikker, hvilke Varer, der havde en Værdi, som det maa antages, af ialt Francs 36,70, tilhørte ovennævnte Samuel. Arrestanten, der puttede Varerne i en Sæk, han vil have fundet i Gaarden til Butikken, aabnede nu Dobbeldøren og forlod Huset, der var ubeboet, ad samme Vej, som han var kommen, og vendte tilbage til sit Skjulested paa en nærliggende Plantage, men da han Natten mellem den 12 og 13 November atter var gaaet ind til Christiansted for at stjæle Fødevarer, medtagende den nævnte Sæk, blev han anholdt. I Sækken fandtes da af de tidligere stjaalne Varer i Behold 1 Daase Kakao og nogle Æsker Tændstikker, som ovennævnte Samuel har faaet udleveret.

For sit ommeldte Forhold vil Arrestanten være at anse efter Fdg. 11 April 1840 § 17 for 5te Gang begaaet simpelt og groft Tyveri med Tugthusarbejde paa Livstid, og da Underrettsdommen har samme Resultat, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelse om Aktionens Omkostninger, der ere paalagte Arrestanten, tiltrædes, saaledes være at stadfæste.

Nr. 262.

Højesteretssagfører Møldrup

mod

Andreas Jensen Pedersen (Def. Møller),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 5 Maj 1914: Arrestanten Andreas Jensen Pedersen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Olivarius og Paludan, 20 Kroner til hver. At efterkomme under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Andreas Jensen Pedersen til Højesteretssagførerne Møldrup og Møller 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Andreas Jensen Pedersen, der tiltales for Tyveri, er født den 16 Oktober 1886 og tidligere anset ved Dom bl. a. ved Kriminal- og Politirettens Dom af 30 August 1902 efter Straffelovens § 229⁴, cfr. §§ 37 og 21, med 25 Rottingslag, ved samme Rets Dom af 10 Marts 1906 efter Straffelovens § 228, jfr. Lov 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage og senest ved Højesterets Dom af 19 April 1909 efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Tvangsarbejde i 90 Dage.

Arrestanten har derhos i Tiden fra 30 November til 28 December 1910, fra 21 Januar til 1 Februar 1913 og fra 12 Juli til 20 August s. A. været arresteret her ved Retten som sigtet henholdsvis for Ejenomsindgreb og Tyveri, men disse Undersøgelser sluttedes uden Tiltale mod ham.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Den 14 Februar d. A. om Morgenen anmeldte Pantelaaner Hans Peter Herman Bjarnholt, at der siden den foregaaende Aften Kl. 8 var begaaet Indbrud i hans Forretningslokale, Saxogade 11, Stuen, til hvilken Tyven havde skaffet sig Adgang ved med falsk Nøgle eller Dirk at oplukke den med en almindelig Smæklaas og en indstukken Laas aflaaede Indgangsdør; der var stjaalet en Mængde Lommeure, Ringe m. m.

Samme Dags Eftermiddag ved 2-Tiden blev Arrestanten anholdt

tilligemed 2 under Sagen ikke tiltalte Personer i Anledning af, at de havde forsøgt at pantsætte et i Arrestantens Besiddelse værende Lommeur paa forskellige Laanekontorer i Istedgadekvarteret. Arrestanten forklarede til den optagne Politirapport, at han i 1911, medens han var Marinesoldat, havde købt Uret af en Kammerat, og at han, der boede hos sin Moder, var kommet hjem den foregaaende Aften ved 12^{1/2}-Tiden og atter gaaet ud ved 5^{1/2}-Tiden om Morgenen, hvorefter han havde været paa forskellige Beværtninger, indtil han ved 11-Tiden traf sammen med de Medanholdte. Da de Medanholdte forklarede, at Arrestanten om Formiddagen var gaaet op i en anden Ejendom end den, hvor Moderen boede, for efter sit Opgivende at hente sit Ur til Pantsætning og derefter var kommen ned med Uret, nægtede Arrestanten at have været oppe i den paagældende Ejendom siden ved 5—6-Tiden om Morgenen, da han var oppe hos en derboende Pige, som han kendte.

Under de derefter afholdte Forhør erkendte Arrestanten, at han boede sammen med nævnte Pige, som han havde samlevet med i flere Aar, at han om Formiddagen havde været oppe i deres Lejlighed for at hente Uret, men da opdagede, at han havde det i Lommen, og at han havde anmodet de Medanholdte om at pantsætte Uret for sig, men fastholdt sin ovenanførte Forklaring om sin Adkomst til Uret og om, at han ikke havde været ude i den angivne Tid den paagældende Nat, skønt de Medanholdte forklarede, at han til dem havde sagt, at han ikke vilde gaa paa Laanekontoret, fordi man kunde se, at han ikke havde været i Seng om Natten, hvilken Udtalelse han først nægtede at være fremkommen med og derefter erklærede ikke at kunne huske at have fremsat og i al Fald kun brugt »for Sjøv«.

Efterat der derpaa ved en den 28 Februar foretagen Ransagning i Arrestantens og hans Samleverskes Bolig, Saxogade 23, 5te Sal o. G., var fundet 48 Lommeure, nogle Ringe, Urkæder m. m. gemte under Taget gennem et Hul ud til dette i Rummet under Vasken i Køkkenet, og disse koster, der næsten alle var forsynede med Pantenumre, var genkendte af Bestjaalne som stjaalne ved det anmeldte Tyveri, har Arrestanten benægtet at have været vidende om, at disse Koster be-roede i hans Hjem, og har forklaret, at han tror, at de maa være gemte det anførte Sted af en Svensker, som den 13 Februar om Aftenen ved 11-Tiden vare hjemme med ham; han traf samme Aften tilfældig denne Svensker, der vistnok opgav at hedde Johansson, paa Gaden, de vare derefter paa en Beværtning sammen, og da Svenskeren fortalte, at han ingen Logis havde, lod Arrestanten ham gaa med hjem, Svenskeren medførte en Citytaske og spurgte, om han maatte gemme nogle Ure, han havde købt paa Auktion, hos Arrestanten, hvad denne nægtede, da han ikke vilde haxe Ansvar for Urene, derimod afkøbte han Svenskeren for 3 Kr. det Ur, som Arrestanten ved Anholdelsen var i Besiddelse af, og som Svenskeren, der havde det i Lommen, sagde, at han ogsaa havde købt paa Auktion. Naar han tidligere havde givet en anden Forklaring om sin Adkomst til Uret, var det, fordi han ikke kendte Svenskeren og derfor ikke vilde opgive ham som Hjemmelsmand. Medens Svenskeren opholdt sig i Arrestantens Lejlighed, var Arrestanten en Tid nede paa Retiraden i Gaarden, og han vil antage, at Svenskeren herunder har gemt de ovennævnte Koster paa

det anførte af Arrestanten ukendte Skjulested. Arrestanten har derhos ændret sin tidligere Forklaring derhen, at han ikke husker, om han den følgende Formiddag var oppe i sin Lejlighed for at hente det Ur, han vil have købt af Svenskeren, idet han har paastaaet, at han allerede inde i Gaarden opdagede, at han havde Uret i Lommen.

Arrestanten har vedblivende benægtet at have stjaalet dette eller de i hans Lejlighed fundne Koster.

Medens en Del af disse ere genkendte af de paagældende Pantsættere som pantsatte hos Bestjaalne, er Pantsætteren af det i Arrestantens Besiddelse forefundne Ur ikke kommen til Stede under Sagen, men har Bestjaalne ment, at kunne genkende Uret som pantsat hos ham.

Arrestantens ovennævnte Samleverske har forklaret, at Arrestanten om Aftenen den 13 Februar gik ud efter at have spist; hun var da i Seng og ved ikke, naar han kom hjem, men han var i Sengen om Morgenens ved 5-Tiden, da han stod op og gik ud; hun vil ikke have hørt, om han om Aftenen havde Besøg af Nogen og vil ikke have været vidende om, at der under Vasken var et Hul ud til Taget.

Det i Arrestantens Besiddelse fundne Ur er vurderet til 4 Kr. og de i hans Lejlighed fundne Koster til 600 Kr.

Der er under Sagen intet fremkommet til Bestyrkelse af Arrestantens Forklaring om den 13 Februar om Aftenen at have den af ham omfoklarede Svensker med hjemme i sin Lejlighed, og under Hensyn til Arrestantens løgnagtige og vaklende Forklaringer og til Usandsynligheden af, at Nogen i Lejligheden ukendt Person skulde finde det efter sin Beliggenhed vanskeligt tilgængeligt Skjulested, hvor Kosterne fandtes, hvortil kommer, at Arrestanten ved sin Anholdelse fandtes i Besiddelse af en Dirk og en til hans Lejlighed hørende Nøgle, der har vist sig at kunne oplukke henholdsvis den almindelige indstukne Laas og Smæklaasen i Døren til Bestjaalnes Forretning, findes det ubetænkeligt at anse det for godtgjort, at Arrestanten har gjort sig skyldig i det ham paasigtede Tyveri.

Arrestanten vil herefter være at anse efter Straffelovens § 230 2det Stk. efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

Torsdag den 25 Juni.

Nr. 233.

Højesteretssagfører Møller

mod

Harald Valdemar Petersen (Def. Harboe),

der tiltales for Bedrageri.

Roskilde Bytings Ekstrarets Dom af 15 Januar 1914: Arrestanten Harald Valdemar Petersen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 18

Maaneder. I Erstatning til Roskilde Handels-, Haandværks- og Landbrugsbanks Likvidationsbo betaler Arrestanten 783,600 Kr. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører N. C. P. Petersen, 200 Kr. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 11 April 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til fire Aar. I Salær til Prokurator Nissen for Overretten betaler Arrestanten Harald Valdemar Petersen 100 Kroner. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakendelse og i Henhold til de i den indankede Dom under denne Del af Sagen anførte Grunde, mod hvilket intet Væsentligt findes at erindre, vil Dommen være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 5 Aar.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 5 Aar. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Harald Valdemar Petersen til Højesteretssagførerne Møller og Harboe 150 Kroner til hver samt i Godtgørelse for Udlæg til Sidstnævnte 15 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende fra Roskilde Købstads Ekstraret indankede Sag tiltales Arrestanten Harald Valdemar Petersen, som er født den 6 Juni 1880 og ikke forhen straffet, for Bedrageri.

Arrestanten, som i 1897 blev ansat i Assens Bank og var dør til November 1901, fik efter aftjent Værnepligt i November 1902 en Plads i Fyns Landmandsbank i Odense, hvor han forblev, indtil han fra 1 Juli 1906 blev ansat som Direktør — og tillige som Bogholder og Kasserer — i den samtidig nyaabnede Bank: »Akts. Roskilde Handels-, Haandværks- og Landbrugsbank«.

Arrestanten havde ingen Formue, men ægtede i 1909 en velhavende Købmands Datter og fik da af sin Svigerfader udbetalt 20,000 Kr.; men det af Hustruen indførte Indbo var ved Ægtepagt tillagt hende som Særeje. Arrestantens aarlige Indtægt i Banken i de senere Aar var 3000 Kr. i Gage og 6—900 Kr. i Tantième, og han havde Ekstraindtægter ved forskellige udenfor Banken liggende Forretninger.

Han forbrugte desuden i Aarene 1909—13 de ved Ægteskabet erhvervede 20,000 Kroner.

Den ovennævnte Bank stiftedes i Foraaret 1906 af en Del Mænd i Roskilde og Omegn. I § 2 i dens Love af 17 April 1906 siges dens Formaal at være »at bidrage til Handelens, Industriens og Agerbrugets Udvikling ved at lette og befordre Pengeomsætningen«, og dens Virksomhed betegnes i § 3 som omfattende »alle almindelige Bankforretninger og enhver Virksomhed, der kan tjene til Opnaaelse af det i § 2 nævnte Formaal«.

Bankens Aktiekapital var ved Virksomhedens Paabegyndelse 57,000 Kr., hvoraf Halvdelen var indbetalt, men forøgedes i Tiden til November 1906 til 65,000 Kr., fuldt indbetalt, hvorhos der i Lovens § 9 gaves Bankraadet Bemyndigelse til at bestemme, at Aktiekapitalen skulde udvides indtil 100,000 Kr.

Banken styredes (med Generalforsamlingen som øverste Myndighed) af et Bankraad paa 12 Medlemmer (6 fra Roskilde og 6 fra Landet), valgte af Generalforsamlingen for 3 Aar ad Gangen. Om Bankraadets Virksomhed og Tilsyn indeholdt Bankens Love følgende Bestemmelser:

§ 17. Bankraadet udfører enhver Virksomhed, der ikke udtrykkelig er forbeholdt Generalforsamlingen eller Direktøren. Det fastsætter navnlig Reglerne for Bankens Forretningsgang, kontrollerer Direktørens Forretningsførelse og fører i det hele Tilsyn med Bankens Anliggender.

Bankraadets Formand og Næstformand, eller, forsaavidt nogen af dem maatte være forhindret, et Bankraadsmedlem i Stedet for den Paagældende, gennemgaar mindst 2 Gange aarlig kritisk Bankens Status og undersøger dens Kasse, Bøger, Aktiver og den Sikkerhed, der er stillet for Laan og Kredit.

Om Resultatet af ethvert foretaget Eftersyn afgives der Beretning i det paafølgende Bankraadmøde.

Bankraadets Formand og Næstformand har til enhver Tid fri Adgang til Bankens Lokaler, Aktiver og Bøger, og Direktøren er pligtig at give dem de Oplysninger, som de ønske«.

»§ 20. Bankraadet vælger blandt sine Medlemmer 2, der danne en Kontrollkomité, hvoraf den ene skal være landbrugskyndig. De vælges for et Aar ad Gangen.

I saadanne Sager, som kunne medføre større Risiko for Banken, skal Direktøren tilkalde Kontrollkomitéen og i Forening med denne træffe endelig Afgørelse. Direktøren og Kontrollkomitéen kan dog ogsaa forlange Sagen forelagt Bankraadet.«

Om Direktørens Myndighed bestemme §§ 21 og 22, at han »leder under Kontrollkomitéens Tilsyn Bankens daglige Drift og Forretningsvirksomhed i Overensstemmelse med Aktieselskabets Love og de af Bankraadet nærmere fastsatte Regler«, og at han »tager inden for de i § 20 og Forretningsregulativet nærmere foreskrevne Bestemmelser Beslutning om Diskontering af Veksler, Bevilling af Laan og andre løbende Forretninger.«

Ifølge § 23 kan Bankraadet meddele »en eller flere Personer Prokura til at underskrive med forbindende Virkning for Aktieselskabet.«

Endelig fastsætter § 24 om Revisionen, der skulde foretages af 2 af Generalforsamlingen for 2 Aar ad Gangen valgte Revisorer, bl. a.: »Revisionen er kritisk. Bankens Direktør og øvrige Personale skal yde Revisorerne al den Hjælp, som de finder fornøden ved Udførelsen af deres Arbejde, og de har under Revisionen Adgang til Bankens Bøger. Revisorerne kan af Bankraadet kaldes til at komme til Stede i dets Møder for at fremkomme med Oplysninger, som Bankraadet ønsker.«

I det af Bankraadet den 18 Marts 1907 vedtagne Regulativ for Bankens Forretningsgang hedder det i § 13: »Banken køber og sælger for egen Regning Obligationer, Aktier, fremmed Mønt og Seddelpenge, men maa ikke købe og sælge Obligationer paa Tid.«

I § 18 bestemmes om Direktørens Virksomhed bl. a., at han »affatter dels de maanedlige Statusoversigter, der afgives til Bankraadet, og dels Bankens aarlige Regnskab.«

§§ 19—20 fastsætte følgende Begrænsninger af Direktørens Competence:

Han maa ikke uden med Samtykke af et af Kontrollkomitéens Medlemmer diskontere nogen Veksler eller bevilge nogen Kassekredit eller noget Laan af 3000—10,000 Kr. og kun med begge Medlemmers Samtykke paa Beløb derover, medmindre Sikkerhed stilles i solide Papirer, der noteres paa Københavns Børs (§ 19).

Han maa ikke uden med Samtykke af Formanden og Kontrollkomitéen tage nogen enkelt Person for god for noget større Beløb end 25,000 Kr. (§ 20 a).

Beslutning om Køb eller Salg for Bankens egen Regning af Obligationer eller Aktier, for saa vidt angaar Bankens egne Penges Anbringelse, tages af Direktøren og Formanden (eller i hans Forfald Næstformanden) for Bankraadet (§ 20 b).

Den 8 Februar 1909 vedtog Bankraadet at skærpe Regulativets § 19 saaledes, at der krævedes Samtykke af begge Kontrollkomitéens Medlemmer, naar det paagældende Beløb oversteg 3000 Kr., og at Komitéens Medlemmer i hvert enkelt Tilfælde skulde indføre i en dertil bestemt Bog de Laan eller Kassekreditter, hvortil de meddelte Samtykke.

Samtidig blev Regulativets § 20 b ændret til at lyde saaledes:

»Indkøb af Fonds til Henlæggelse for Bankens Regning kan kun ske efter Bankraadets Vedtagelse.

Salg af Fonds kan foretages, naar Bankraadets Formand og Direktøren er enige derom.

I hvert Bankraadsmøde skal der afgives Beretning om de Køb og Salg af Fonds, der ere skete siden det forrige Bankraadsmøde, samt meddeles Oplysning om, hvilken Gevinst eller Tab Banken har haft paa de solgte Effekter.«

Formand og Næstformand for Bankraadet var fra Bankens Opretelse til dens Sammenbrud i Juli 1913 henholdsvis Købmand Niels Villads Nielsen i Roskilde og Gaardejer Johannes Jensen Christensen i Kampstrup. Sidstnævnte var tillige med Detailhandler Laurits Peter Petersen Medlem af Kontrollkomitéen indtil Marts 1908, da de erstattedes af Mejeriejer Rasmus Peder Rasmussen Tholstrup og Sagfører

Peder Albrecht Pedersen Staal, der begge vedblev at være Medlemmer af Komitéen til Bankens Standsning. Revisorer vare Fuldmægtig hos Stiftsskriveren i Roskilde, Hans Christian Andersen og fra Foraaret 1908 Grosserer og Brygger Louis Marcus Simon. Af alle de nævnte Personer kan ingen antages forud at have haft Kendskab til Bankvæsen eller overhovedet ved deres Uddannelse eller Erfaring at have haft Forudsætninger for at danne sig et indgaaende og kyndigt Overblik over Bankens Forhold, og paa Bankens Kontor var der — foruden Arrestanten, der, som nævnt, var baade Direktør, Bogholder og Kasserer, og hvem der desuden straks ved hans Tiltrædelse meddeltes Ene-Prokura, — kun ansat nogle yngre Personer uden bankmæssig Fordannelse.

Tilsynet i Banken havde meget væsentlige Mangler.

Til Trods for Bestemmelsen i Lovens § 21, hvorefter Kontrolkomitéen havde at føre Tilsyn med Direktørens Ledelse af Bankens daglige Drift og Forretningsvirksomhed, have Medlemmerne af Komitéen forklaret, at de havde anset deres Opgave som begrænset til de i Regulativets §§ 19 og 20 a nævnte Hverv, men ikke have haft noget at gøre med at kontrollere Bankens Bogføring eller undersøge, om Værdierne vare til Stede. Den i den ny § 19 i Regulativet foreskrevne Bog have de aldrig ført.

Til Trods for Bestemmelsen i Lovens § 17, hvorefter Bankraadets Formand og Næstformand havde at gennemgaa Bankens Status kritisk mindst 2 Gange aarlig, maa det efter de Paagældendes Forklaringer og det iøvrigt Oplyste antages, at det ved denne Gennemgang aldrig er blevet efterset, om Bankens Bøger stemmede med de den tilstillede Opgørelser fra dens Korrespondenter (københavnske Banker og Vekselerere).

Endelig havde Revisorerne Andersen og Simon — til Trods for Lovens Bestemmelse i § 24 om, at Revisionen er »kritisk«, — forklaret, at de ikke have ladet sig forevise Opgørelser fra Bankens Korrespondenter; de havde ikke tænkt paa herigennem at skaffe sig Vished for, hvorledes Bankens Mellemværende med Banker og Vekselerere stod, og de er gaaede ud fra, at alle de daglige Ekspeditioner fra disse Forbindelser passerede igennem Bankens Personale, og at der derfor ikke forelaa nogen Mulighed for urigtig eller mangelfuld Bogføring, som kunde skjule foregaaede Besvigelser.

Følgen af alt dette blev, at Arrestanten trods alle Kontrolregler i Bankens Love og Regulativ straks fra Begyndelsen fik en ret eneraaende Stilling og navnlig fik Adgang til ukontrollerede Dispositioner over Bankens Midler, — en Adgang, som han misbrugte i saa vidtstrakt Omfang, at det i Løbet af faa Aar bevirkede Bankens fuldstændige Ødelæggelse.

Til at slappe Tilsynet med Arrestantens Styrelse har det utvivlsomt i ikke ringe Grad bidraget, at flere af de ledende Personer inden for Banken gennem denne næsten lige fra første Færd har drevet Børs-spil, til Dels i stort Omfang. Skylden herfor maa efter det Oplyste føres tilbage til Arrestanten selv. Han havde allerede, medens han var i Odense, drevet saadant Spil gennem Vekselerer Paul Philipson i København og fortsatte det efter at være bleven ansat i Roskilde, dels gennem samme Vekselerer, dels gennem Vekselererne Julius Bendix &

Steen. Ved sit Børsspil led han saadanne Tab, at han, da han blev gift i Maj 1909, havde paadraget sig en Gæld af ca. 7000 Kr., der et Aar efter var stegen til ca. 17,000 Kr., som hans Svigerfader da dækkede.

Paa Arrestantens Forslag indlod kort efter Bankens Oprettelse adskillige af dens Kunder, bl. a. Bankraadsformanden, Sagfører Staal o. fl., der ikke tidligere havde givet sig af med Børsspekulationer, sig i saadanne, hvilke foretoges gennem de ovennævnte Vekselererfirmaer i Bankens Navn, idet vedkommende Kunders herfra hidrørende Mellemværende med Banken bogførtes i dennes Bøger.

Efter den københavnske Bankkrise i 1908 kom flere af de paa-gældende Kunder, deriblandt Bankraadsformanden, efter Arrestantens Tilskyndelse endvidere ind paa Baisse-Spekulationer; disse sidste og deres Resultater blev ikke bogførte i Bankens Bøger, men kun noterede af Arrestanten i en af ham selv opbevaret og, som det maa antages, kun af ham kendt Bog.

De omtalte Spekulationer gav for største Delen betydelige Tab; saaledes havde alene paa Baisse-Spekulationerne Bankraadsformanden et Tab af over 36,000 Kr. og Revisor Simon et Tab af ca. 3700 Kr., hvilke Beløb imidlertid endnu ikke ved Bankens Standsning var debiterede de Paagældende i Bankens Bøger.

Som betegnende for den slappe Forretningssgang i Banken skal endnu fremhæves, at adskillige Kunders Konti, navnlig ogsaa Bankraadsformandens og flere Bankraadsmedlemmers, gennem lange Tider have været overtrukne betydeligt udover, hvad der var stillet Sikkerhed for og overhovedet bevilget de Paagældende som Kredit, og at Revisorernes ofte gentagne Paatale af disse Uordner synes at have været ganske virkningsløs; de i de sidste 5 Aar fungerende Medlemmer af Kontrolkomitéen have endog forklaret, at Revisorernes Bog i de senere Aar ikke har været forelagt for Komitéen eller i Bankraads-møderne, saaledes at de have været ubekendte med, hvad Revisorerne have gjort Udsættelser om.

Tilsyneladende havde Banken jævn Fremgang gennem de ca. 7 Aar, i hvilke den bestod.

Dens Indskud paa Folio- og Indlaans-Vilkaar som		Kr.	Øre
ved Udgangen af Aaret 1906		227,549	81
udgjorde			
voksede derefter de følgende Aar saaledes:			
1907		129,681	72
1908		37,723	83
1909		107,826	71
1910		121,802	07
1911		245,498	57
1912		166,143	30
1913 (indtil den 17 Juli)		69,422	94

saa at de samlede Indskud ved Bankens Standsning
var 1,105,648 95

Hertil svarede det, at Aarsregnskaberne viste en Stigning i Kasseomsætningen fra c. 20,3 Mill. Kr. i de første 1½ Aar til c. 39 Mill. Kr. i Aaret 1912, og at der paa Regnskaberne opførtes jævnt voksende Aarsoverskud og uddeltes jævnt stigende Udbytte til Aktionærerne, nemlig for

	Aarsoverskud Udbytte	
	Kr. Øre	%
1906—07 (1½ Aar)	6460 04	5
1908	5173 62	5
1909	7149 46	6
1910	7419 36	6
1911	11351 57	7
1912	15382 72	7

I April 1912 besluttede Bankraadet i Henhold til Lovenes § 9 at udvide Bankens Aktiekapital med 35,000 Kr., der blev fuldt tegnede til en Kurs af 110 pCt. i Henhold til en Prospektus, der var affattet af Arrestanten og undertegnet af Bankraadets Formand, og i hvilken Udvidelsen motiveredes ved Bankens tiltagende Udvikling og det stærkt stigende Indlaan, ligesom der henvistes til de ovenanførte Aarsudbytter.

I Virkeligheden havde dog Banken allerede i 1908 lidt et meget alvorligt Tab, som ikke fremgik af dens Regnskaber. Da Banken nemlig i Begyndelsen af sin Virketid kom til at ligge inde med en Del Midler, anbragte Bankraadet efter Arrestantens Forslag forholdsvis store Beløb i Børspapirer (bl. a. Detailhandlerbank- og Grundejerbankaktier), der ved Bankkrisen bragte et Kurstab paa ca. 30,000 Kr. Dette Tab blev imidlertid med Bankraadets Billigelse for største Delen holdt skjult, idet kun ca. 5000 Kr. opførtes paa Regnskabet for 1908 som »Kurs-difference paa Fonds«, medens 24,000 Kr. efter Arrestantens Forslag blev dækket under Form af et ham mod Kaution af Bankraadets Medlemmer tilstaaet Laan, som ikke skulde forrentes, men afbetales med 2000 Kr. aarlig, idet samtidig Arrestantens Løn forhøjedes med det samme Beløb.

I Forbindelse hermed vedtog Bankraadet den 8 Februar 1909 de ovenfor anførte Skærper af §§ 19 og 20 b i Bankens Regulativ. Disse havde dog ingenlunde den tilsigtede Virkning, idet tværtimod Arrestanten i Løbet af Aarene 1909—1913 ved Børsspil i Bankens Navn forøgte det allermeste af dens Midler.

De Forhold, for hvilke der under Sagen er Spørgsmaal om at paa-lægge Arrestanten Strafansvar, ere følgende:

Fra Oktober 1909 begyndte Arrestanten hemmelig at foretage Børspekulationer i Bankens Navn, idet han købte og solgte forskellige, dels indenlandske, dels udenlandske Børspapirer. Disse Transaktioner foretog han i den første Tid gennem de to foran nævnte københavnske Vekselererfirmaer; men i December 1911 traadte det ene af dem (Julius Bendix & Steen) ud af Forbindelse med Arrestanten, hvilket efter Vekselerer Steens Forklaring skete, fordi Firmaet var blevet noget betænkelig ved de betydelige Engagementer, som Arrestanten havde ind-

ladt sig paa, og navnlig de ikke ringe Tab, der herved var faldne; — Arrestanten har derimod forklaret, at Forbindelsen hævedes, fordi der var indtraadt forskellige Uoverensstemmelser mellem ham og Firmaet, der efter Arrestantens Mening forlangte for store Margin-Indbetalinger. Arrestanten, der fremdetes fortsatte sine Spekulationer i Bankens Navn gennem Vekselerer Paul Philipson, kom omtrent samtidig med, at hans Forhold til Bendix & Steen hævedes, i Forbindelse med fh. Overretssagfører Emil Levy, der dengang som Repræsentant for udenlandske Firmaer søgte Vekselerere og Banker, som ønskede at gøre Forretninger med udenlandske Børspapirer og efter sin Forklaring fik Anvisning af Bendix & Steen paa den af Arrestanten ledede Bank. Arrestanten begyndte nu at spekulere gennem to af Levy repræsenterede Firmaer, og det var navnlig efter dette Tidspunkt, at hans Spekulationer tog en rivende Fart og bragte uhyre Tab.

Ifølge den under Sagen foretagne (paa flere Punkter dog kun skønsmæssige) Opgørelse fordele Tabene sig omtrent saaledes:

	Kr.	Kr.
1. indenlandske Papirer (gennem Bendix & Steen og Philipson)		204,800
2. udenlandske Papirer :		
gennem Bendix & Steen	83,900	
— Philipson	171,500	
det af Levy repræsenterede Firma, J. Stamm & Co. i London	164,900	
— det af samme repræsenterede Firma, Solinger Wasserzug & Co., Berlin	189,900	
	<hr/>	
	610,200	
med Fradrag af Avance hos et andet ber- linsk Firma	5,500	
	<hr/>	
		604,700
		<hr/>
	Tilsammen	809,500
		<hr/>

Af dette Beløb falder paa de enkelte Aar omtrentlig følgende Summer:

	Kr.
1909	59,700
1910	40,700
1911	75,200
1912	199,000
1913	434,900

Ved det ovenanførte bemærkes dog, at det samlede Beløb omfatter de Summer, der af Bankraadsformanden, Revisor Simon og en af Bankens Kunder tabtes paa Baisse-Engagementer, som vare indgaaede af Arrestanten i Bankens Navn, men for de Paagældendes Regning, og som, efter hvad tidligere er nævnt, ikke var bogførte i Ban-

kens Bøger. Disse Summer udgjorde ialt ca. 40,600 Kr. og det endeligt Banken paahvilende Tab bliver saaledes ca. 768,900 Kr.

Endvidere maa bemærkes, at af det under Aaret 1913 opførte Beløb repræsenterer ca. 200,000 Kr. Provenuet af Banken tilhørende Børspapirer, der have henligget i Depot hos Vekselerer Philipson og af denne sukcessive ere blevne solgte efter Arrestantens Ordre, uden at Provenuerne, som af Philipson, efterhaanden som Papirerne blev solgte, krediteredes Banken i hans Bøger, ere blevne debiterede ham af Arrestanten i Bankens Bøger.

De ved Arrestantens Spekulationer lidte Tab har han skjult ved urigtig Bogføring, idet han systematisk har undladt at lade Bankens Bøger tilflyde Oplysninger om dens derfra hidrørende Mellemværender med dens Forbindelser. Idet de af Arrestanten aflagde Aarsregnskaber have været overensstemmende med Bankens Bøger, have som Følge deraf ogsaa Aarsregnskaberne for 1909—1912, der som sædvanligt ere blevne reviderede, godkendte af Revisorer, Bankraad og Generalforsamling, trykte og tilsendte Bankens Forbindelser, givet et ganske fejlagtigt Billede af dens Stilling, hvilket atter har ført til, at der for de 4 nævnte Aar i Strid med de virkelige Forhold er udbetalt Udbytte til Aktionærer, Tantième til Funktionærer (deriblandt til Arrestanten selv, der som ovennævnt har oppebaaret en Tantième af 6—900 Kroner aarlig) og Bonus til Indskydere, — disse saaledes urigtigt udbetalte Beløb udgøre for de 4 Aar ialt: 30,753 Kr. 58 Øre — at der ved den i 1912 stedfundne Udvidelse af Bankens Aktiekapital under urigtige Forudsætninger er indbetalt et Aktieløb af 38,500 Kr., og endelig at Banken ligeledes under fejlagtige Forudsætninger i Aarene 1910—1913 har modtaget nye Indskud af henimod 600,000 Kr.

Om Arrestantens nævnte svingagtige Bogføring og Regnskabsaflægelse bemærkes nærmere Følgende:

I Regnskabsaaret 1909 undlod Arrestanten at bogføre 59,748 Kr. 06 Øre af Bankens Debet til Firmaet Bendix & Steen. Arrestanten, som i Regnskabet for det foregaaende Aar under Passiverne havde opført Bankens Skyld til Privatbanken i København under Benævnelsen »Korrespondenter« og den Debet-Saldo, som Kontoen for forskellige »personlige Konti« i Bankens Bøger viste, under Benævnelsen »Konto-Kurant-Konto«, benyttede i Regnskabet for 1909 den omvendte Benævnelse, idet han betegnede Bankens Debet til Privatbankens som »Konto-Kurant-Konto« og samlede følgende Kreditorer: Landmandsbanken i København, Paul Philipson og Bendix & Steen, der i Aarets Løb var førte under »personlige Konti«, under Benævnelsen »Korrespondenter«. Arrestanten har dog ikke villet erkende, at denne Ombytning er sket for at vildlede Bankerne eller andre Kreditorer. Under den ommeldte Passiv-Konto »Korrespondenter« var den ikke bogførte Del af Bankens Debet til Bendix & Steen ikke medtaget, og Regnskabet, som — rigtig opgjort — burde have vist et Aarsunderskud af

52,598 Kr. 60 Øre, viste følgende, som tidligere nævnt, et Overskud af 7149 Kr. 46 Øre.

	Kr. Øre	Kr. Øre
I Aaret 1910 fortsatte Arrestanten den samme svigagtige Bogføringsmaade, der nu udstraktes ogsaa til Bankens Debet til Vekselerer Poul Philipson, hvis Tilgodehavende ved Aarets Udgang, der i Virkeligheden		
udgjorde	164,249 13	
i Bankens Bøger kun var opført med . .	139,076 13	
altsaa Forskel		25,173 00
medens Bendix & Steens Tilgodehavende, der udgjorde	144,715 75	
kun var opført med	69,417 30	
altsaa Forskel		75,298 45
Det saaledes for lidet bogførte Beløb		100,471 45

var ligeledes udeladt i den paagældende Passiv-Konto i Aarsregnskabet (nu paany benævnt »Konto-Kurant-Konto« og indbefattende Debet til Landmandsbanken, Philipson og Bendix & Steen, medens Debet til Privatbanken atter opførtes under Benævnelsen »1 Korrespondent«). Regnskabet viste som Følge deraf et Overskud af 7419 Kr. 36 Øre i Stedet for et Underskud af 93,052 Kr. 09 Øre.

Om Bogføringen i Aaret 1911 gælder ganske det samme, dog at Bankens Forbindelse med Bendix & Steen, som ovenomtalt, afsluttedes i December 1911, hvorfor Bankens Konto hos Firmaet blev opgjort pr. 9 December og dets Tilgodehavende hos Banken overtaget af Philipson. Dennes Tilgodehavende ved Aarets Udgang, der udgjorde 255,271 Kr. 57 Øre, var som Følge af Arrestantens fortsatte svigagtige Bogføring i Bankens Bøger kun krediteret ham med 84,511 Kr. 65 Øre, altsaa Forskel: 170,759 Kr. 92 Øre, der paa samme Maade som ovennævnt var udeladt under Passiv-Kontoen »Konto-Kurant-Konto« i Regnskabet for 1911. Paa Grund heraf (og tillige som Følge af en, som det maa antages, ved Uagtksomhed fra Arrestantens Side indløben Bogføringsfejl, stor 4944 Kr. 72 Øre) viste Regnskabet et Overskud af 11,351 Kr. 57 Øre i Stedet for et Underskud paa 164,353 Kr. 07 Øre.

I 1912 faar Arrestantens uredelige Bogføring et endnu meget større Omfang. De Tab, der opstod ved de Spekulationer, som han i Slutningen af Aaret 1911 i Bankens Navn havde paabegyndt og gennem Aaret 1912 fortsatte hos de af Levy repræsenterede Firmaer, dækkede Arrestanten nemlig ved at tilstille disse Firmaer Checks paa London og Hamborg, trukne paa Landmandsbankens og Privatbankens derværende Bankforbindelser, og medens Checkbeløbene selvfølgelig af de nævnte to Banker, hvem Arrestanten adviserede om de trukne Checks, debiteredes den af Arrestanten ledede Bank, undlod Arrestanten i dennes Bøger at kreditere de to Banker deres herfra hidrørende Tilgodehavender. Idet Arrestanten endvidere fortsatte sin tidligere usande Bogføring af Bankens Mellemværende med Vekselerer Philipson, blev Resultatet pr. 31 December 1912 følgende:

	Kr. Øre	Kr. Øre
Til Philipson skyldte Banken	261,311 10	
men der var kun bogført	64,429 30	
Forskel	—	196,881 80
Til Landmandsbanken skyldte Banken . .	84,918 79	
men Bøgerne viste et Tilgodehavende hos denne Bank af	5,266 55	
Tilsammen	—	90,185 34
Til Privatbanken skyldte Banken	145,182 97	
men Bøgerne viste kun	57,582 52	
Forskel	—	87,600 45
Ialt		374,667 59

Beløbet var paa samme Maade som ovenfor nævnt udeladt under Passiverne i Aarsregnskabet for 1912, i hvilket Regnskab Arrestanten nu samlede de to før anvendte Konti under den fælles Benævnelse »Konto-Kurant- og Korrespondent-Konto«, og denne udviste et Debet for Banken af 171,638 Kr. 30 Øre, der saaledes kunde indbefatte dens virkelige Skyld til hver enkelt af dens københavnske Bankforbindelser. Arrestanten har forklaret, at han ikke kan angive nogen særlig Grund til, at de to Konti ere slaaede sammen, og har ikke villet erkende, at Forandringen er foretagen for at vildlede Bankens Forbindelser.

Som Følge af den ovennævnte svigagtige Bogføring (hvortil kommer en, som det maa antages, uagtsom Bogføringsfejl paa 4970 Kr. 39 Øre) viser Regnskabet for 1912 et Overskud for Banken af 15,382 Kr. 72 Øre i Stedet for et Underskud af 364,255 Kr. 26 Øre.

I den Del af Aaret 1913, som forløb, indtil Arrestanten maatte standse, fortsatte han paa samme Maade som i 1912, og den under Sagen foretagne Opgørelse viser pr. 17 Juli 1913 følgende Urigtigheder i Bankens Bogføring:

	Kr. Øre	Kr. Øre
Philipson havde i Virkeligheden tilgode ca.	17,000 00	
men var debiteret for	197,875 01	
Tilsammen	—	214,875 01
Landmandsbanken havde tilgode	119,468 94	
men var debiteret for	48,590 99	
Tilsammen	—	168,059 93
Privatbanken havde tilgode	146,507 61	
men var debiteret for	3,108 73	
Tilsammen	—	149,616 34
Stamm & Co. og Wasserzug & Co. havde tilgode ca.	83,000 00	
medens et berlinsk Firma skyldte . . ca.	6,000 00	
		c. 77,000 00

Hertil kommer det ovennævnte, ikke i Bankens Bøger
bogførte Provenu af solgte Depoter c. 200,000 00
Ialt, som tidligere anført c. 809,500 00
hvori dog maa fradrages de ovenfor omtalte, ikke ende-
ligt Banken paahvilende c. 40,600 00
c. 768,900 00

For at undgaa Opdagelse holdt Arrestanten endvidere al den Korrespondance med de paagældende Forbindelser, hvori Spekulationerne omhandlede, saavel som alle Afregninger og Opgørelser skjulte for Bankens Personale, Revisorer og andre Vedkommende, ligesom han sørgede for af de Checkhæfter, som han benyttede til Udfærdigelse af de hemmelige Checks paa London, — hvilke Hæfter nemlig undertiden kom Personalet i Hænde i Anledning af andre Betalinger til England — at udrive Talonerne til de hemmelige Checks.

Da det ved Tabene paa Arrestantens Spekulationer fremkomne Deficit i Juli 1913 var steget til en saadan Højde, at Arrestanten omsider indsaa, at Stillingen var haabløs, belaaente han i »Roskilde Bank« nogle ham selv tilhørende Aktier for 12,000 Kr. og rejste med denne Sum under Paaskud af en Ferierejse den 14de Juli til Hamborg, hvor han løste Dampskibsbillet over England til Meksiko. Han ombestemte sig dog og vendte fra London tilbage til Roskilde; men i Mellemtiden var Bankraadsformanden ved en fra Landmandsbanken indløben Meddelelse bleven opmærksom paa den urigtige Bogførsel af Bankens Mellemværende med Landmandsbanken, og efter at Arrestanten ved sin Hjemkomst havde maattet vedgaa overfor Formanden at have paaført Banken store Tab ved Børsspekulationer og skjult Tabene ved urigtig Bogføring, blev Sagen anmeldt til Politiet og Banken lukket den 18 Juli, hvorefter den er traadt i Likvidation. Ifølge Meddelelse fra Likvidationsboet maa det forventes, at Bankens Sparere og andre Kreditorer ville miste mellem 50 og 60 pCt. af deres Tilgodehavende.

Arrestanten har villet gøre gældende, at det har været hans Hensigt at lade det, som maatte kunne indvindes ved de af ham i Bankens Navn foretagne Spekulationer, komme Banken tilgode, og at han saaledes ikke ved nogen af Spekulationerne har haft sit eget Tarv for Øje, idet han dog har erkendt, at hans hele Position og Stilling som Bankdirektør selvfølgelig var afhængig af, hvad Resultat Spekulationerne maatte føre til.

Fremdeles har Arrestanten anbragt, at han hele Tiden har anset sig for kompetent til paa den omhandlede Maade at disponere over Bankens Midler, i hvilken Henseende han navnlig har anført, at den i Februar 1909 skete Ændring i Regulativets § 20 b kun omtaler Indkøb og Salg af »Fonds« i Modsætning til den tilsvarende ældre Bestemmelse, der handler om Køb eller Salg af »Obligationer eller Aktier«. Idet Ordet »Fonds« efter Arrestantens Anbringende i Banksproget netop ikke indbefatter »Aktier«, vil Arrestanten gøre gældende, at han, — som ikke vil have været tilstede ved det paagældende Bankraadmøde og ikke fra Bankraadets Side vil have faaet Anvisning paa, hvorledes Bankraadet vilde have den nye Bestemmelse forstaaet, — stadig har opfattet denne saaledes, at Køb og Salg af Aktier ikke omfattedes af den. Da nu Arrestantens Spekulationer udelukkende ere

skete i Aktier, have de — vil han hævde — ligget indenfor hans Kompetence som Bankens Direktør.

Med Hensyn til Arrestantens Anbringende om Forstaaelsen af Ordet »Fonds« skal først bemærkes, at, ligesom de Medlemmer af Bankraadet, som ere blevne afhørte herom, have været enige om, at det aldrig har været Tanken med denne Betegnelse at opstille forskellige Regler for Dispositioner over Obligationer og over Aktier, saaledes har Arrestanten under Forhøret udtalt, at Fonds selvfølgelig ogsaa omfattede Aktier og lignende Papirer. Men selv om der ses bort herfra, — og Arrestanten vil i saa Henseende hævde, at der maa foreligge en Misforstaaelse ved Protokolltførselen af hans Forklaring — er det ganske uantageligt, at Arrestanten kan have tænkt sig, at der ved den nye Bestemmelse skulde gives ham frie Hænder til Køb og Salg af Aktier for Bankens Regning, eftersom Arrestanten maa have vidst, at Bestemmelsen netop blev truffen i Anledning af det store Tab, som Banken under Bankkrisen havde lidt ved uheldige Dispositioner med Aktier, og for at forebygge, at lignende Kalamiteter fremtidig skulde ske.

Arrestantens nævnte Anbringende maa saaledes forkastes som usandfærdigt.

Hvad dernæst angaar Arrestantens Benægtelse af at have tilsigtet egen Vinding ved sine i Bankens Navn foretagne Spekulationer, bemærkes, at der under Sagen intetsomhelst er fremkommet, som kan støtte denne hans i og for sig ganske usandsynlige Benægtelse, og at denne derfor maa tilsidesættes.

For Arrestantens ovenomhandlede Forbrug af Bankens Midler vil han være at anse efter Straffelovens § 253. For hans svigagtige Bogføring vil der, da Bankens Bo ikke er taget under Fallitbehandling, ikke kunne paalægges ham selvstændigt Strafansvar, hvorimod den under Hensyn til dens Omfang og dens for Arrestanten indlysende, vidtrækkende Følger bliver at tage i Betragtning ved Udmaalingen af Straffen efter for nævnte Bestemmelse som en særdeles skærpende Omstændighed.

II. I Juli 1912 forstrakte Arrestanten i Henhold til derom forud givet Løfte sin Broder, Gaardejer Albert Thorvald Petersen, med 14,000 Kr. som Gave til Køb af en Gaard i Sønderby, idet han lod Beløbet udbetale af Banken til Sælgeren. Beløbet blev i Bøgerne debiteret Sælgeren, men Arrestanten rettede senere Kontoen saaledes, at han selv kom til at staa som Debitor derfor. Arrestanten, som har erkendt, at han ingensomhelst Bemyndigelse eller Hjemmel havde til Udbetalingen af dette Beløb, for hvilket ingen Sikkerhed var stillet, og at han vidste, at han da havde et Tilsvær til Banken, som han ingen Udsigt havde til at dække, vil for dette Forhold være at anse efter Straffelovens § 253.

III. Arrestanten, som havde paataget sig at ordne Prioriteringen af sin Broders under II nævnte Gaard . . .

. . . vil der ikke paa dette Punkt kunne paalægges Arrestanten Strafansvar.

IV. Arrestanten, der sammen med fhv. Møller Kristian Laurits Mortensen havde købt en Ejendom i Daastrup . . .
 . . . ikke at kunne tilregnes ham som strafbart.

V. Under 25 Marts 1913 udtog Arrestanten uden Hjemmel eller Bemyndigelse af Banken et kontant Beløb af 1050 Kr., som han anvendte til Betaling af sit Indskud i et Andelsforetagende, hvori han var Deltager, idet han i Bankens Bøger lod sig debitere for Beløbet under den urigtige Angivelse »Forskud paa Laanesag«. For dette Forhold vil Arrestanten, som forøvrigt inden Bankens Standsning tilbagebetalte 350 Kr. paa den paagældende Konto, i Henhold til det ovenfor under II anførte være at anse efter Straffelovens § 253.

VI. Arrestanten, der var Medlem af Bestyrelsen for Mejeri-Aktieselskabet »Phønix« sammen med Medlem af Bankens Kontrolkomité, Mejeriejer Tholstrup, og en Trediemand . . .

. . . Banken havde saaledes ved sin Standsning et udækket Tilgodehavende hos Selskabet paa c. 50,000 Kr.

Der findes imidlertid ikke paa det Foreliggende . . . at kunne paalægges Arrestanten Strafansvar for hans Forhold paa dette Punkt.

Den af Arrestanten ifølge det Ovenanførte efter Straffelovens § 253 forskyldte Straf findes — navnlig under Hensyn til, at der fra Arrestantens Side foreligger grove Brud paa et ganske særligt Tillidsforhold, — at burde bestemmes til Forbedringshusarbejde i 4 Aar.

Han vil derhos efter den af Bankens Likvidationsbo nedlagte Paa-stand have at erstatte Boet de ovenfor under I, II og V omtalte, Banken frasvegne Beløb, tilsammen 783,600 Kr.

Underrettsdommen, ved hvilken Arrestanten efter Analogien af Straffelovens § 251 og efter dens § 257 er anset med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder samt dømt til at betale den ommeldte Erstatning, og hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, der ere paalagte Arrestanten, tiltrædes, bliver saaledes at stadfæste med den anførte Forlængelse af Straffetiden.

I Salær til Aktor for Overretten vil Arrestanten have at betale 100 Kroner, hvorimod der ikke bliver at tage Bestemmelse om Vederlag for hans Førsvar, der ligesom i første Instans er ført af en af ham antagen Sagfører.

Sagens Behandling i første Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Frødag den 26 Juni.

Nr. 270.

Højesteretssagfører Winther

mod

Alfred Herman Anton Andersen (Def. Harboe),

der tiltales for Tyveri eller uhjemlet Besiddelse af stjaalne Koster samt for Uorden paa Værtshus og Gade.

Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 20 April 1914: Arrestanten Alfred Herman Anton Andersen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar samt til Københavns Kommunes Kasse betale en Bøde paa 30 Kr., hvorhos han bør tilsvare Aktionens Omkostninger, herunder Salær til Aktor, Sagfører P. F. C. Larsen, 25 Kr. og til Defensor, Sagfører Rievers, 18 Kr. Den idømte Bøde at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i sin Helhed at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 13 Maj 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Alfred Christensen og C. A. Olsen, betaler Arrestanten Alfred Herman Anton Andersen i Salær 25 Kroner til hver. Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Tiltalte er sigtet for Overtrædelse af Politivedtægten for København, vil Sagen som manglende summa appellabilis være at afvise.

Efter de foreliggende, i den indankede Dom i det Væsentlige fremstillede Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte har stjaalet den under Sagen ommeldte Cykle, og han vil derfor være at anse efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri. Straffen vil kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar, og da Dommen har dette Resultat, og dens Bestemmelser om Aktionens Omkostninger tiltrædes, vil den forsaavidt kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Forsaavidt angaar Sigtelsen for Overtrædelse af Politivedtægten for København, afvises Sagen. Iøvrigt bør Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, Alfred Herman Anton Andersen, til Højesterets-sagførerne Winther og Harboe 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Frederiksberg Birks Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Arrestanten Alfred Herman Anton Andersen for Tyveri eller uhjemlet Besiddelse af stjaalne Koster samt for Uorden paa Værtshus og Gade.

Arrestanten er født den 23 December 1885 og bl. a. anset ved Højesterets Dom af 11 November 1907 efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder samt senest ifølge Dom ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 24 Oktober 1911 efter Straffelovens §§ 100 og 101 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 6 Maaneder og ved samme Rets Dom af 19 September 1912 i Medfør af Lov 29 December 1857 § 42, jfr. § 75, med en Københavns Politikasse tilfaldende Bøde af 10 Kr.

Nærværende Sags Omstændigheder ere følgende:

Da Arrestanten den 4 Marts d. A. afhørtes i sit Hjem i Anledning af den nedenfor omhandlede Politiforseelse, fandtes han i Besiddelse af en Cykle, som derefter næste Dag toges i Rettens Bevaring.

Arrestanten har erkendt at have den 4 Marts d. A. taget Cyklen i sin Besiddelse, ligesom han yderligere har erkendt at have i Gaarden til den af ham beboede Ejendom falbudt den til en i en tilstødende Ejendom boende Møbelhandlers Hustru.

Barber Christian Pind har genkendt Cyklen som en ham tilhørende Cykle, som han har haft staaende frit fremme lænet op imod Muren i Porten til Ejendommen Fabriksvej Nr. 4, hvor hans Broder, hos hvem han har haft Ophold, har Bopæl, og hvor han senest har bemærket den den 1 Marts d. A.

Angaaende hvorledes han er kommen i Besiddelse af Cyklen, har Arrestanten afgivet modstridende Forklaringer, idet han først har gjort gældende at have taget den i en Port paa Fabriksvej og ført den hjem for senere at fremlyse den som Hittegods, medens han senere har villet hævde, at denne Forklaring er urigtig, og at det virkelige Forhold er, at en Broder af ham den 4 Marts d. A. kom trækkende med den og forklarede, at han skulde sælge den for en Anden, og at det var derfor, at Arrestanten senere falbød Cyklen til den omtalte Dame — hvad han dog kun vil have gjort for Spøg —, samt at han beholdt Cyklen, fordi Broderen var beruset.

Under Sagen har Barber Pind aflagt Tilhjemlingsed med Hensyn til Cyklen — der er vurderet til 10 Kroner — og paa behørig Maade godtgjort sin Ejendomsret til samme.

Arrestantens fornævnte Broder har bestemt nægtet Rigtigheden af Arrestantens seneste Forklaring og har overensstemmende med en anden Broder af Arrestanten forklaret, at Arrestanten kom trækkende med Cyklen, da de ved den paagældende Lejlighed traf sammen med ham.

Herefter, samt da Arrestanten er en for Tyveri flere Gange tidligere straffet Person, skønnes der at være tilvejebragt et efter D. L. 6—17—10 og 11, jfr. Fr. 8 September 1841 § 6 tilstrækkeligt Bevis til med Forkastelse af Arrestantens Forklaringer at anse ham for uhjemlet Besiddelse af Cyklen, efter Omstændighederne dog kun som Hæler.

Ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er Arrestanten derhos overbevist om at have den 4 Marts d. A. i en Beværtning paa Frede-

riksborgvej i en af Spiritus paavirket Tilstand opført sig paa upassende Maade overfor en tilstedeværende Gæst samt, da Værten nægtede at skænke for ham, erklæret at ville tage selv, og, da Værten vilde forhindre dette, tilføjede denne et Par ubetydelige Slag. Han har derhos ikke turdet benægte ved samme Lejlighed at have fra Vejen ituslaaet en til 1 Kr. ansat Vinduesrude i Beværtningslokalet.

I Henhold til det Anførte vil Arrestanten være at anse i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stk., efter dens § 238 som for 4de Gang begaaet Hæleri samt i Medfør af Politivedtægt for København af 1 Marts 1913 § 103, jfr. §§ 79 og 9, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 1 Aar samt med en Københavns Kommunes Kasse tilfaldende Bøde, stor 30 Kr.

Da den indankede Dom har samme Resultat, vil bemeldte Dom, ved hvilken det rettelig er paalagt Arrestanten at udrede Aktionens Omkostninger, derunder de ved Underrettsdommen fastsatte Salærer, være at stadfæste. . . .

Nr. 247. Højesteretssagfører Henriques

mod

Vaskeriejer V. Møller (Def. Winther),

der tiltales for Overtrædelse af Lov Nr. 71 af 11 April 1901 § 15, 2det Stykke.

Kriminal- og Politirettens Dom af 31 Januar 1914: Tiltalte, Vaskeriejer V. Møller, bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Den i den indankede Dom ommeldte Bestemmelse i Lov Nr. 71 af 11 April 1901 § 15, 2det Stk., 1ste Punktum, maa forstaas som et Forbud mod, at den dernævnte Betaling paabyrdes Arbejderen, og da Tiltalte ved det i Dommen beskrevne Forhold har overtraadt dette Forbud, og saadan Overtrædelse findes at omfattes af Lovens § 25, vil han være at anse efter denne Lovbestemmelse med en Københavns Kommunes Kasse tilfaldende Bøde, der vil kunne fastsættes til 10 Kroner.

Tiltalte vil derhos have at betale Sagens Omkostninger.

Thi kendes for Ret:

Vaskeriejer V. Møller bør til Københavns Kommunes Kasse bøde 10 Kroner. Saa betaler han og

Sagens Omkostninger, derunder i Salarium for Højesteret til Højesteretssagførerne Henriques og Winther 30 Kroner til hver.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Efter Begæring af Direktøren for Arbejds- og Fabriktilsynet tildales Vaskeriejer V. Møller for Overtrædelse af Lov Nr. 71 af 11 April 1901, § 15, 2det Stk., i Anledning af følgende Forhold:

I Sommeren 1913 antog Tiltalte den 15-aarige Valborg Petersen som Arbejderske i Tiltaltes Dampvaskeri, Ørnevej 49, der er undergivet Arbejds- og Fabriktilsynet. Efter Forhandling med Valborg Petersens Moder blev Lønnen bestemt til 9 Kr. ugentlig, dog at Tiltalte, der afholdt Udgiften ved den i Lovens § 15, 1ste Stykke, paabudte Lægeattest, forbeholdt sig i de første 4 Uger at tilbageholde 1 Krone ugentlig i Valborgs Løn til Dækning af Udgifterne til Lægeattesten.

Efter Forløbet af 3 Uger, i hvilke Tiltalte havde tilbageholdt ialt 3 Kr., ophørte Valborg med Arbejdet.

Selv om den stedfundne Tilbageholdelse af Udgiften til Lægeattesten i Lønnen maatte antages at være stridende mod Bestemmelsen i Lovens § 15, 2det Stk., om, at Udgifterne til Lægeattest udredes af Arbejdsgiveren, kan det dog ikke antages, at Straffebestemmelsen i Lovens § 25 tager Sigte paa dette Forhold.

Tiltalte vil derfor være at frifinde og Sagens Omkostninger at paalægge det Offentlige.

Nr. 261. Højesteretssagfører Henriques

mod

Johannes Kristian Johansen (Def. I. Kondrup),

der tildales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 5 Maj 1914: Arrestanten Johannes Kristian Johansen bør straffes med Tugthusarbejde i 2 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Helweg-Larsen og Wolff, 20 Kr. til hver. At efterkomme under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, mod hvilke intet Væsentligt findes at erindre, er Tiltalte retteligt anset

efter Straffelovens § 230, 2det Stk., jfr. § 46. Straffen findes at burde bestemmes, som i Dommen sket, til Tugthusarbejde i 2 Aar, og Dommen vil herefter kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Johannes Kristian Johansen, til Højesteretssagførerne Henriques og I. Kondrup 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Johannes Kristian Johansen, der tiltales for Tyveri, er født den 23 April 1880 og tidligere — foruden 3 Gange før sit fyldte 18de Aar at være straffet for Tyveri, senest med Forbedringshusarbejde i 2 Aar — ved Dom bl. a. anset ved Rettens Dom af 12 August 1899 efter Straffelovens § 228, jfr. § 48 og efter § 238, med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ved Rettens Dom af 11 Juni 1901 efter Straffelovens § 229, 4de Stk., kfr. § 46, eller i Medfør af § 241, 2det Stk., efter § 238, kfr. § 46, som Forsøg paa 2den Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved Rettens Dom af 19 April 1902 dels efter Straffelovens §§ 100 og 101, dels efter Straffelovens § 228, kfr. § 46, eller i Medfør af Straffelovens § 241, 2det Stk., efter § 238, kfr. § 46, som Forsøg paa 2den Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved Rettens Dom af 3 November 1903 efter Straffelovens §§ 228 og 229, 4de Stk., eller i Medfør af § 241, 2det Stk., efter § 238 som for 2den Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 5 Aar og ved Rettens Dom af 10 Juli 1909 efter Lov 1 April 1905 § 4, jfr. § 18, med Tvangsarbejde i 1 Aar, hvorhos han under den mod ham senest paadømte Sag ved Højesterets Dom af 31 Juli 1912 frifandtes for Tiltale for Hæleri. Arrestanten har iøvrigt adskillige Gange været arresteret her ved Retten som sigtet for Berigelsesforbrydelser, uden at der er rejst Tiltale imod ham.

Den mod Arrestanten under nærværende Sag rejste Sigtelse angaar følgende Forhold:

Søndag den 1 Februar d. A. om Aftenen anmeldte Frk. Elisa Philip, at der samme Aften mellem Kl. 7 og 11 $\frac{1}{2}$ var forøvet Indbrud i hendes Lejlighed paa 2den Sal i Ejendommen Nørre Farimagsgade 21, hvor der Intet syntes stjålet.

Ved en den følgende Morgen foretaget Undersøgelse, ved hvilken assisterede Assistent i Centralbureauet for Identifikation Carl Hansson, fandtes paa en Skrivebordsskuffe et brugeligt Aftryk af en halv Finger, og efter at det ved Søgning i Bureauets daktyloskopiske Registratur med Bestemthed var konstateret, at Aftrykket var identisk med højre Tommelfingeraftryk af Arrestanten, blev denne anholdt den 7 s. Md., men nægtede sig skyldig.

Anmelderinden har nærmere under Ed forklaret, at hun, der bor alene i Lejligheden og ikke har fast Tyende, den nævnte Aften gik hjemmefra ved 7-Tiden efter at have aflaaet saavel Indgangsdørens Yalelaas som den i samme anbragte indstukne Laas og yderligere aflaaet de fra Stuerne til Entreen førende Døre, Køkkenindgangsdøren var aflaaet med indstukken Laas, Tyveklemme og Skyder. Da hun ved 11 $\frac{1}{2}$ -Tiden kom hjem, fandt hun Yalelaasen i Indgangsdøren aflaaet, men den indstukne Laas uafaaet, og Dørene fra Stuerne til Entreen staaende aabne. Hun tilkaldte den i Lejligheden under Anmelderinden boende Familie Blem, og det viste sig derefter, at der i alle Lejlighedens 4 Værelser var udtrukket eller udtaget Skuffer af Møbler, at flere af disse var opbrudt med Vold, og flere Skuffers Indhold var spredt rundt omkring. Der var, skønt der fandtes adskillige Smykker og Sølvgenstande, intet stjaalet, saaledes at det maatte antages, at Tyven kun har søgt rede Penge.

Blikkenslagermester Carl Peter Christian Blem samt dennes Hustru og Datter Augusta Bech og Carla Theodora Blem have under Ed bekræftet, at Anmelderindens Lejlighed, da de den nævnte Aften blev tilkaldte af hende, frembød et Udseende i det Væsentlige overensstemmende med Anmelderindens Forklaring.

Ved Undersøgelsen den følgende Morgen konstateredes det, at Indgangsdøren, der er en Fløjddør, var opbrudt ved, at et Stemmejern, hvoraf fandtes Mærker, var presset ind mellem de to Fløje, saaledes at Skudriglerne kunde skydes fra. Ved flere af de opbrudte Skuffer fandtes ogsaa Mærker af et Stemmejern.

Anmelderinden har endvidere forklaret, at hun om Aftenen efter Indbrudet saa, at der i Lejligheden laa 2 sammenkrøllede Stykker Avispapir paa Gulvet, det ene i al Fald i Entreen, det andet muligt lige indenfor Døren fra Entreen til Spisestuen, men muligt laa dette ogsaa i Entreen.

Disse Avispapiersstykker viste sig ved Undersøgelsen at være Stykker — hvert henimod en Fjerdedel — af »Folkets Avis« Nummer fra den 1 Februar d. A. — samme Dag, Indbrudet var begaaet. Ved Visitation den 7 s. Md. i Arrestantens Hjem i Holmensgade fandtes i Butikken, hvor Arrestantens Hustru driver Cigarhandel, i et Rum under Disken mellem en Del andre Aviser et Nummer af »Folkets Avis« for den 1 Februar, af hvilke 2 Stykker var afrevne, og de i Anmelderindens Lejlighed forefundne 2 Stykker af det nævnte Nummer passede i alle Enkeltheder nøje ind i det i Arrestantens Bolig forefundne Eksemplar.

Anmelderinden har forklaret, at hun ikke modtager noget af Smaa-bladene og ikke i lange Tider har set noget af dem i sit Hjem.

Med Hensyn til det forefundne Fingeraftryk har Forstander for Centralbureauet for Identifikation Jens Bugge og Assistent i Bureauet Carl Hansson under Ed afgivet Forklaring til nærmere Paavisning af Overensstemmelserne mellem det forefundne Aftryk og Aftrykket af Arrestantens højre Tommelfinger samt bekræftet, at den af dem afgivne Fremstilling er i nøje Overensstemmelse med det ved Identifikationsvirksomheden anvendte videnskabelige System, og at de ere overbeviste om Identiteten mellem de 2 Fingeraftryk.

Arrestanten har vedblivende benægtet at have forøvet Indbrudet

eller at have været i Anmelderindens Lejlighed. Han har ikke villet kunne erindre, hvor han var den paagældende Aften, og hans Hustru har forklaret, at han den nævnte Dag gik hjemmefra om Eftermiddagen ved 2—3 Tiden, at hun selv gik ud ved 6 Tiden, og at han laa i sin Seng, da hun kom hjem den følgende Nat ved 4 Tiden, uden at hun ved, hvor han har været i Mellemtiden.

Med Hensyn til det i Arrestantens Bolig forefundne Eksemplar af »Folkets Avis« har hans Hustru forklaret, at hun ikke mindes at have lagt Bladet ned, hvor det fandtes, og ikke ved, hvem der har afrevet de manglende Stykker, men hun plejer at lægge Aviserne ned det paagældende Sted, efterhaanden som hun læser dem. Arrestanten har gjort gældende, at de i Anmelderindens Lejlighed forefundne Stykker af Bladet, uanset at Butiken var lukket den 1 Februar — en Søndag — kunne være udleverede en Kunde i Cigarhandelen til Indpakning eller af en Fremmed kunne være efterladte i Butiken.

Efter det saaledes Anførte og i Betragtning af Arrestantens Fortid findes det uden Betænkelighed at anse ham skyldig i det hos Anmelderinden efter det Oplyste forøvede Forsøg paa groft Tyveri, og han vil herefter være at anse efter Straffelovens § 230, 2det Stykke, jfr. § 46, eller i Medfør af dens § 241, 2det Stykke, efter dens § 238, jfr. § 46, som Forsøg paa 3die Gang begaaat Hæleri efter Omstændighederne med Tugthusarbejde i 2 Aar.

Mandag den 29 Juni.

Nr. 274.

Højesteretsadvokat Lunn

mod

Jens Peter Larsen (Def. Møldrup),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 12 Maj 1914: Arrestanten Jens Peter Larsen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Rievers og Johansen, 20 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 18 Maaneder.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 18 Maaneder.

I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Jens Peter Larsen til Højesteretssagførerne Lunn og Møldrup 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Jens Peter Larsen, der tiltales for Tyveri, er født den 2 December 1885 og tidligere blandt Andet anset: ved Københavns Amts nordre Birks Ekstrarets Dom af 22 December 1904 efter Straffelovens § 229 Nr. 4, jfr. §§ 46 og 54, 2det Pkt., med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, ved Kriminal- og Politirettens Dom af 4 December 1906 efter Straffelovens § 228, jfr. midlertidig Straffelovs § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, ved Kriminal- og Politirettens Dom af 11 December 1909 i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stk., efter dens § 238, jfr. Lov 1 April 1905 § 13, som for anden Gang begaaet Hæleri med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage, ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 19 Juli 1910 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., jfr. midlertidig Lov 1 April 1905 § 13, for 2den Gang begaaet simpelt Tyveri eller i Medfør af dens § 241, 2det Stk., jfr. § 238, jfr. Lov 1 April 1905 § 13, som for 3die Gang begaaet Hæleri med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage og ved Kriminal- og Politirettens Dom af 15 April 1911 efter Straffelovens § 231, 2det Stk., jfr. § 46, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og senest ved Kriminal- og Politirettens Dom af 7 September 1912 efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

Han har derhos været arresteret her ved Retten i Tiden fra 22 September 1913 til 25 Oktober s. A. og fra 25 November 1913 til 26 Januar d. A. som sigtet for Tyveri, men uden at der rejstes Tiltale mod ham.

Den 15 Februar d. A. anmeldte Farveriarbejder Willy Nielsen, at der samme Dag om Morgenen var frastjaalet ham en Ulster under følgende af ham under Sagen omforklarede Omstændigheder: Han var den nævnte Morgen i Jærggade kommen i Klammeri og Slagsmaal med nogle ham ubekendte Personer; herunder aftog han sin Ulster og overleverede den til Slagterlærling Aage Johansen. Kort efter løb Anmelderen sin Vej og hørte, medens han løb, at Johansen raabte: »De tager Din Ulster.« Da Johansen senere indhentede ham, fortalte han, at det var Arrestanten, der, medens Johansen stod med Ulsteren paa Armen, havde taget den fra ham. Samme Dags Aften saa Anmelderen Arrestanten iført Ulsteren, og den følgende Dag blev Arrestanten anholdt.

Til den ved Anholdelsen optagne Politirapport forklarede Arrestanten, at han under Slagsmaalet, hvori han ikke selv deltog, saa en ung Mand staa med en Ulster paa Armen, og da den unge Mand noget efter løb, forfulgt af en Anden, kastede han Ulsteren fra sig. Arrestanten, der ikke vidste, hvem den tilhørte, tog den op, og da han ikke saa noget til de Andre, tog han den med sig og gik med den paa.

Efter at have vedstaaet denne Forklaring i det foreløbige Forhør forklarede han derefter og har fastholdt under Sagen, at han ikke har set Nogen kaste Ulsteren fra sig; han saa nok, at Anmelderen aftog sin Ulster, men han saa ikke, hvor han gjorde af den, og først noget efter, at han var skiltes fra dem, der havde været med ved Sammenstødet, fandt han den Ulster, han ved Anholdelsen havde hængende i sin Moders Hjem, i en Gadedør i Jægergade, liggende delvist ud paa Fortovet. Han beholdt den og gik med den for at aflevere den til Ejeren, hvis denne saa ham, men han vidste ikke, at den tilhørte Anmelderen, og han vilde, hvis han ikke traf Ejeren, aflevere den til Politiet; naar han ikke straks gjorde dette, var det dels for at faa Findeløn af Ejeren, dels fordi han var bange for, at Politiet skulde beholde ham som mistænkt for ulovlig Besiddelse af Ulsteren. Han sagde til sin Moder, at han havde faaet den af et Fængselselskab, fordi han maaske ellers ikke havde faaet Lov til at have den hjemme.

Slagterlærling Aage Johansen har imidlertid under Ed forklaret, at Arrestanten, medens Vidnet stod med Anmelderens Ulster paa Armen, og efter at Anmelderen var løbet sin Vej, kom hen til ham og forlangte, at han skulde aflevere Ulsteren til ham; da Vidnet nægtede dette, rev Arrestanten Ulsteren fra ham og gik op mod Aaboulevarden med den over Armen. Vidnet raabte efter Anmelderen, at man tog Ulsteren fra ham. Forinden gav Arrestanten Vidnet en Lussing, men om det var før eller efter, at han tog Ulsteren, erindrer Vidnet ikke, og han kan ikke udtale sig om, hvorfor Arrestanten slog ham.

Det er under Sagen tilstrækkelig godtgjort, at den i Arrestantens Hjem fundne Ulster, der er vurderet til 10 Kroner, er Anmelderen tilhørende. Efter det ovenfor Anførte og under Hensyn til Arrestantens vaklende og usandsynlige Forklaringer samt i Betragtning af hans Fortid findes det uden Betænkelighed at anse ham skyldig i at have fra-ranet Aage Johansen Ulsteren under de af denne omforklarede Omstændigheder, og han vil herefter være at anse efter Straffelovens § 237, jfr. § 232, som for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Nr. 269.

Højesteretssagfører I. Kondrup

mod

Janus Otto Andreas Herrværk Jønsson og Carl Vilhelm Petersen (Def. Bache),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 5 Maj 1914: Arrestanterne Janus Otto Andreas Herrværk Jønsson og Carl Vilhelm Petersen bør straffes med Tugthusarbejde hver især i 3 Aar og, En for Begge og Begge for En, betale Aktionens Omkostninger, derunder

Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerene Nyholm og Sinding, 25 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte Janus Otto Andreas Herrværk Jønsson og Carl Vilhelm Petersen, En for Begge og Begge for En, til Højesteretsagførerene I. Kondrup og Bache 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanterne Janus Otto Andreas Herrværk Jønsson og Carl Vilhelm Petersen tiltales for Tyveri.

Arrestanten Jønsson er født den 7 December 1883 og tidligere anset blandt Andet: ved Rettens Dom af 9 September 1902 efter Straffelovens § 228 og efter § 229, 4de Stk., tildels sammenholdt med § 46, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, hvilken Straf ved kgl. Resolution af 20 September 1902 blev nedsat til 6 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, ved Rettens Dom af 11 Juni 1904 efter Straffelovens § 230, 2det Stk., med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved Rettens Dom af 27 Maj 1905 efter Straffelovens § 241, 1ste Stk., efter dens § 238 som for 3die Gang begaaet Hæleri samt efter Straffelovens § 185 og dens § 200, jfr. Lov Nr. 80 af 11 Maj 1897, med lige Straf i 1 Aar, ved Rettens Dom af 3 August 1909 efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., eller i Medfør af dens § 241, 2det Stykke, efter dens § 238 som for 4de Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og senest ved Rettens Dom af 23 Juli 1910 efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Tvangsarbejde i 18 Dage.

Arrestanten Jønsson har derhos været arresteret ved forskellige af Rettens Kriminalkamre fra den 23 Juni til den 11 Juli 1910, fra den 23 Oktober til den 4 November 1911, fra den 3 til den 5 Marts 1912, fra den 19 Marts til den 27 Juni 1912 og fra den 21 Juni til den 1 Juli 1913, sigtet henholdsvis for Ejendomsindgreb, Tyveri og Hæleri, men Undersøgelserne sluttedes uden Tiltale.

Arrestanten Petersen er født den 18 November 1881 og tidligere anset blandt Andet: ved Rettens Dom af 1 Februar 1902 efter Straffelovens § 228, jfr. § 39, med 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød, ved Rettens Dom af 10 Juni 1902 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., jfr. § 39, med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, ved Rettens Dom af 18 November 1902 efter Straffelovens § 231, 2det Stk., jfr. § 39, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved Rettens

Dom af 8 September 1903 efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet groft Tyveri samt efter dens §§ 100 og 101, samtlige disse §§er sammenholdte med § 39, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved Rettens Dom af 12 Januar 1907 efter Straffelovens § 232, jfr. § 39, for 5te Gang begaaet simpelt og groft Tyveri med Forbedringshusarbejde i 3 Aar, og senest ved Frederiksberg Birks Politirets Dom af 7 Juli 1913 efter Lov 3 Marts 1860 § 5, kfr. Straffelovens § 39, med Tvangsarbejde i 120 Dage.

Arrestanten Petersen har derhos fra den 2 til den 5 Februar d. A. været anholdt ved et af Rettens Kriminalkamre som sigtet for Røveri, men Undersøgelsen sluttedes uden Tiltale.

Den 22 Februar d. A. om Morgenen Kl. ca. 4¹/₂ blev Arrestanterne anholdte af Politibetjentene Nr. 202, Hemmingsen, og Nr. 511, Hvalsø, der havde bemærket, at Arrestanterne kom ud af Porten til Ejendommen Raadhusstræde 1, og fandt Arrestanterne mistænkelige, da de saa ud, som om de var udstoppede. Da Betjentene anholdt Arrestanterne, forsøgte de at undløbe, men blev indhentede.

Ved Anholdelsen fandtes Arrestanterne i Besiddelse af 2 Overfrakker, 4 Par Benklæder, 3 Veste, 1 Diplomafrakke, 1 Stortrøje, 2 Jakker, 1 Par umage Støvler, Strømper, 2 Lommetørklæder, 1 Vante, en Mængde Snørebaand, 1 Etui med Skospænder, 1 Flaske Vin, 1 Flaske Rom samt en Sukkerskaal, 1 Flødekande, 1 Bakke og 1 Strøske, Klædningsstykkerne var Arrestanterne iført.

Senere paa Dagen anmeldte Skomagermester Rasmus Jensen, at der om Natten var forøvet Indbrud i hans Butiks- og Beboelseslejlighed, Broløggerstræde Nr. 13, Stuen, der har fælles Gaard med Ejendommen, Raadhusstræde Nr. 1.

Ved Undersøgelse paa Gerningsstedet viste det sig, at Tyveriet maatte antages at være sket ved Indstigning gennem Vindue fra Gaarden, idet den nederste Rude i et Vindue til Værkstedslokalet, hvorfra der var uhindret Adgang til hele Lejligheden, der for Tiden ikke var beboet, var ituslaet, medens Yderdørene var aflaaede.

Skomagermester Jensen har genkendt samtlige de nævnte Koster, af hvilke Arrestanterne som anført var i Besiddelse ved Anholdelsen, med Undtagelse af den ene af Jakkerne, som sig tilhørende og stjaalne fra hans nævnte Lokaler, hvor de havde beroet dels frit fremme, dels i Gemmer, i hvilke der sad Nøgle.

Paa Gerningsstedet fandtes efterladt blandt Andet en Del Klædningsstykker, som Arrestanterne have genkendt som dem tilhørende.

Arrestanterne have begge nægtet at have gjort sig skyldige i Tyveri og med Hensyn til deres Adkomst til de Skomagermester Jensen frakomne Koster afgivet følgende Forklaringer.

Arrestanten Jønsson har forklaret, at han og Arrestanten Petersen, der var gaaet ind i Porten til Ejendommen Raadhusstræde 1 for at drikke en Snaps, medens de stod her blev taltale af en fin Herre, der sagde, at han havde noget Tøj af sin afdøde Broders, hvorefter han gik ind i Gaarden, hvorfra han kort efter kom tilbage, medførende de i Arrestanternes Besiddelse forefundne Genstande — dog at Arrestanten ikke vil have bemærket Etuiet med Skospænder, Sukkerskaal, Flødekande, Bakke og Strøske — som han derefter solgte til Arrestanterne for 5 Kroner. Paa Herrens Forlangende afførte Arrestanterne

sig deres gamle Klæder og iførte sig de købte, idet Herren ikke vilde have, at Arrestanterne skulde sælge hans afdøde Broders Klæder, og Herren tog derefter Arrestanternes gamle Tøj og gik med det ind i Gaarden. Arrestanten vil ikke have tænkt sig, at Kosterne var stjaalne, og har som Grund til, at han søgte at undløbe fra Politibetjentene, angivet, at det dels var for at holde Varmen, dels for at holde lidt Sjøv.

Arrestanten Petersen har derimod forklaret, at han og Arrestanten Jønsson, der var gaaet ind i Porten til Ejendommen Raadhusstræde Nr. 1 for at slaas, her fandt de hos dem ved Anholdelsen forefundne Koster, blandt Andet Etuiet med Skospænder samt Sukkerskaalen, Flødekanden, Bakken og Strøskeen. De iførte dem de fundne Klædningsstykker og efterlod deres gamle Tøj i Porten. Senere har Arrestanten ændret denne Forklaring derhen, at han i Porten fandt de Koster, der fandtes i hans Besiddelse ved Anholdelsen, og at han lidt efter at have iført sig Tøjet saa, at der sad en Mand nede i et Vindue i Gaarden; en anden Mand sprang ud fra samme Vindue og kom ud i Porten med en Del Tøj, talte med Arrestanten Jønsson, hvorunder Arrestanten hørte Raslen med Penge, og Arrestanten Jønsson fik saa af Manden noget Tøj, som han iførte sig. Manden tog derefter Arrestanternes gamle Tøj og langede det op til Manden, der sad i Vinduet.

Arrestanten Petersen har derhos forklaret, at han tænkte sig, at de af ham fundne Koster var tabte i Porten.

Ifølge den af Politibetjent 578, Knudsen, afgivne beedigede Forklaring udtalte Arrestanten Jønsson efter Anholdelsen under Transporten fra Politistationen til Dombuset, at den skulde Arrestanterne nok klare, da de jo ikke var tagne inde i Forretningen, men paa Gaden.

Denne Forklarings Rigtighed har Arrestanten Jønsson dog benægtet.

Imidlertid findes det ubetænkeligt efter de af Arrestanterne afgivne indbyrdes modstridende, i sig selv usandsynlige og for Arrestanten Petersens Vedkommende væklende Forklaringer samt efter Arrestanternes Fortid, der kendetegner dem som tyvagtige, at statuere, at Arrestanterne have gjort sig skyldige i Tyveri af de Skomagemester Jensen frakomne Koster, og at Tyveriet er sket indbrudsvis ved Indstigning gennem et Vindue, idet det ikke kan komme i Betragtning herimod, at der kort forinden Anholdelsen paa Trappegangen i Ejendommen Brolæggerstræde Nr. 13 er antruffen en Person, der laa tilsyneladende sovende overfor Døren ind til Skomagemester Jensens Butik.

Skomagemester Jensen har aflagt Tilhjemlingsed med Hensyn til de ham frakomne Koster, der ere vurderede til ialt 217 Kr., og for største Delen af Kosternes Vedkommende er der ført Ejendomsbevis.

Arrestanten Petersen har under 2 tidligere Sager været indlagt til Observation paa Kommunehospitalets 6te Afdeling med det Resultat, at han ifølge Overlægens den 7 Januar 1907 daterede Erklæring lider af en dels ved arveligt Anlæg, dels ved en Beskadigelse af Hjernen frembragt sjælelig Abnormitet, der i betydelig Grad afficerer hans

Karakter. Ifølge en af Fængselslægen den 6 April d. A. afgiven Erklæring er Arrestanten i det Væsentlige uforandret.

Idet det herefter findes betænkeligt at betragte Arrestanten Petersen som fuldt tilregnelig, ville Arrestanterne som Følge af det Anførte være at anse Jønsson efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet groft Tyveri eller i Medfør af § 241, 2det Stk., efter § 238 som for 5te Gang begaaet Hæleri, Petersen efter § 232, jfr. § 39, for 6te Gang begaaet groft Tyveri efter Omstændighederne med Tugthusarbejde hver især i 3 Aar.

Tirsdag den 30 Juni.

Nr. 70. Enkefru **Bertha Marie Hansen**, født **Nielsen**
(Harboe efter Ordre)

mod

Mejeriejer **Harald Christian Hansen** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Erstatning for Skade forvoldt ved ulovlig Automobilkørsel.

Sorø Bytings samt Sorø og Baroniet Holberg Birketings Dom af 13 Februar 1913: Indstævnte, Mejeriejer H. C. Hansen i Sorø, bør til Citantinden Bertha Marie Hansen, født Nielsen, af Helsinge, betale de paastævnte 4275 Kr. 47 Øre tilligemed Renter deraf 5 pCt. p. a. fra 6 September 1911 til Betaling sker. Saa bør Indstævnte og betale de Retsgebyrer og det Skriversalær, som skulde have været erlagt, og det Stempelpapir, som skulde have været forbrugt, saafremt Sagen ikke for Citantindens Vedkommende havde været beneficeret, samt til Sagførerne F. Bronée af Sorø og H. M. Nielsen i Helsinge i Salær henholdsvis 75 Kr. og 15 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Statskassens Ret forbeholdes Med Hensyn til, at et af Overretssagfører J. H. Salomon for Indstævnte den 21 November f. A. fremlagt Indlæg er forsynet med et ukasseret Stempelmærke til 30 Øre.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 3 November 1913: Appellanten, Mejeriejer Harald Christian Hansen af Sorø, bør for Tiltale af Appelindstævnte, Enkefru Bertha Marie Hansen, født Nielsen, af Helsinge, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. I Salær tillægges der Sagførerne F. Bronée af Sorø og H. M. Nielsen af Helsinge henholdsvis 75 Kroner og 15 Kroner og Overretssagfører Edgar Nyholm 100 Kroner, hvilke Beløb udredes af det Offentlige. Intet Stempelforbehold for Overretten.

Højesterets Dom.

Den i den indankede Dom omhandlede, af Indstævnte foretagne Forbikørsel findes efter de foreliggende Oplysninger at have været i Strid med Bestemmelserne i Lov Nr. 98 af 18 April 1910 §§ 23, 1ste Stk., og 24, idet Indstævnte har foretaget den uden at agte enten paa det Tegn, der af Appellantinden blev givet om at standse Automobilet, hvis Hastighed han endog maa antages at have forøget under Forbikørslen, eller paa Hestens Angst og Uro og uden at tage Hensyn til den Fare, som under de forhaandenværende Omstændigheder var forbunden med at passere den bakkede og bugtede Vej. Herved og ved efter Forbikørslen at sagtne Automobilets Fart for at standse Hesten, hvorved Vejen spærredes for Køretøjet, bragte Indstævnte dette i en meget farefuld Stilling, og naar Kusken under disse Omstændigheder, hvor en fortsat Kørsel ad Landevejen maa antages let at kunne have medført alvorlige Ulykker, søgte Hesten standset ved at styre den ind mod Hækken, kan denne Handling, uanset at den i og for sig ogsaa var farlig og havde Skaden til Følge, ikke betragtes som et groft uagtsomt Forhold. Overensstemmende med ovennævnte Lovs § 33 vil Indstævnte derfor have at yde Appellantinden Erstatning for den skete Skade.

Saaledes som Sagen foreligger for Højesteret, gøres der, forsaavidt Erstatningens Størrelse angaar, alene Indsigelse mod det Beløb af 4000 Kroner, der er fordret i Erstatning for den Appellantinden overgaaede personlige Overlast og dermed i Forbindelse staaende Foringelse af hendes Erhvervsevne, men ikke mod Størrelsen af Restsummen, 275 Kroner 47 Øre. De foreliggende Lægeudtalelser, af hvilke den sidste er dateret den 17 December 1912, gaa ud paa, at de Appellantinden overgaaede Beskadigelser, der iøvrigt ere hævede, have efterladt en mangelfuld Funktion af højre Tommelfinger, hvis Muskelkraft er betydelig nedsat, og en noget indskrænket Bevægelighed i højre Skulder, saa at Armen kun kan hæves lidt mere end til en ret Vinkel og Haanden ikke kan naa om paa Nakken eller Ryggen. Efter Lægeudtalelserne er der ingen Sandsynlighed for, at dette skal blive bedre. Den Erstatning, der tilkommer Appellantinden, — som dengang Skadetilføjelsen skete var mellem 54 og 55 Aar gammel og styrede Hus for sin Søn, en Virksomhed hun efter Skadetilføjelsen maa antages ikke, saaledes som tidligere, at have kunnet udføre uden Medhjælp, — findes foruden de ovennævnte 275 Kroner 47 Øre at kunne sættes til 1500 Kroner, altsaa ialt til 1775 Kroner 47 Øre med Renter.

Processens Omkostninger, derunder de de beskikkede Sagførere tilkommende Salærer, vil Indstævnte have at udrede for alle Retter efter de for beneficerede Sager gældende Regler.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Mejeriejer Harald Christian Hansen, bør til Appellantinden, Enkefru Bertha Marie Han-

sen, født Nielsen, betale 1775 Kroner 47 Øre med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 6 September 1911, til Betaling sker. Til det Offentlige betaler Indstævnte de Retsgebyrer, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde bruges, saafremt Sagen ikke for Appellantindens Vedkommende havde været beneficeret for alle Retter, samt i Salarium til Sagførerne F. Bronée og H. M. Nielsen for Underretten henholdsvis 75 Kroner og 15 Kroner, til Overretssagfører Edgar Nyholm for Overretten 100 Kroner og til Højesteretssagfører Harboe for Højesteret 120 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Den 5 Maj 1911 Kl. ca. 1 Middag kom Appelindstævnte, Enkefru Bertha Marie Hansen, født Nielsen, af Helsinge, kørende paa en højhjulet Enspændervogn med sin Søn som Kusk syd fra i Retning af Kagerup By. Da de var komne omtrent midt mellem Kagerup Stationsvej og Byen, kom der bagfra kørende et af Appellanten, Mejeriejer Harald Christian Hansen af Sorø, ført Automobil. Ved de fra Føreren af Automobilet — som det maa antages — rettidig givne Advarselssignaler blev Hesten for den Vogn, hvorpaa Appelindstævnte befandt sig, urolig, men da den — efter Appelindstævntes Anbringende af egen Drift, efter det af Appellanten anbragte, styret af Kusken — drejede over i højre Side af Vejen, saa at der blev Plads for Automobilet til at passere Vognen, og idet Appellanten ikke vil have set, at Appelindstævnte med Pisken skulde have gjort Tegn til ham om at standse Automobilet, førte han dette uden at sagne Farten, der — som det maa antages — har været ca. 3 Mil i Timen, uden om Vognen og hen foran denne, og vil han heller ikke i Forbikørselen have hørt Appelindstævnte raabe til ham om at stoppe. Hesten, der ved Automobilets Forbikørsel, blev endnu mere urolig, satte nu i stærkt Trav efter Automobilet hen ad Vejen, der skraaner nedad mod Bakkegaarden, hvor Landevejen gør en Svingning. Medens Automobilet, hvis Fører havde sat Farten op, efter af en af de i dette siddende Passagerer at være gjort opmærksom paa, at Hesten var bange, var kommet noget forud for Vognen og var svinget om ad Landevejen ved Bakkegaarden, søgte Appelindstævntes Søn, der ikke længer mente at kunne holde Hesten, at faa den standset ved at styre lige mod en til Bakkegaardens Have hørende Tjørnehæk. Da Hesten imidlertid var ca. 1 Alen fra Hækken, sprang den tilvenstre

Færdig fra Trykkeriet den 30 Juli 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 24.

Tirsdag den 30 Juni.

og væltede herved Vognen over til højre Side. I Faldet slyngedes Appellindstævnte og hendes Søn over i en Stenbunke, og paadrog Appellindstævnte sig foruden flere mindre Læsioner et Benbrud i højre Skulder, Brud af højre Haands 1ste Mellemlhaandsben og en betydelig Luksation af venstre Albu.

Ved Kronborg vestre Birks Politirets Dom af 22 Juli 1911 blev Appellanten i Medfør af Lov Nr. 98 af 18 April 1910 §§ 24 og 23, 3die Stk., begge sammenholdte med § 32, idømt en Græsted-Maarum Kommunes Hjælpekasse tilfaldende Bøde af 50 Kr., og Appellindstævnte, der under Politiretssagen havde forbeholdt sig at gøre Erstatningsansvar gældende mod Appellanten under civilt Søgmaal har derefter ved sin beskikkede Sagfører under nærværende fra Sorø Byting samt Sorø og Baroniet Holberg Birketings ordinære Ret hertil indankede Sag i 1ste Instans principalt paastaet sig tilkendt hos Appellanten i Udgifter til Læge og Sygepleje, for ødelagt Tøj tilhørende sig og sin Søn — fra hvem hun har Transport paa det ham eventuelt tilkommende Erstatningskrav — og for Forringelse af Erhvervsævne ialt 4275 Kr. 47 Øre med Rente heraf 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato den 6 September 1911 og Sagens Omkostninger skadesløst efter Reglerne for beneficerede Sager, medens Appellanten principalt paastod sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger. Ved Underrettens Dom af 13 Februar 1913 blev Appellindstævntes Paastand tagen til Følge, saaledes at Appellanten tilpligtedes at betale det Retsgebyr og det Skrivsalær, som skulde have været erlagt, og det Stempelpapir, som skulde have været forbrugt, saafremt Sagen ikke for Appellindstævntes Vedkommende havde været beneficeret, samt til Sagførerne F. Bronée af Sorø og H. M. Nielsen af Helsing i Salær henholdsvis 75 Kr. og 15 Kr.

Her for Retten har Appellanten principalt gentaget sin for Underretten nedlagte Paastand om Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger her for Retten, medens Appellindstævnte, der har erholdt fri Proces, ved sin for Overretten beskikkede Sagfører har paastaet Underrettsdommen stadfæstet med Tillæg af Appellsagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager.

Naar Appellanten til Støtte for sin Paastand om Frifindelse har paaberaabt sig, at den ovennævnte Politiretsdom skulde hvile paa et fejlagtigt Grundlag, maa der vel gives ham Medhold i, at denne Dom, der ikke er paaanket, efter det nu Oplyste med Urette statuerer, at

Forbikørslen fandt Sted, efter at Automobilet havde passeret en af Politiet opslaaet Tavle, der paabød langsom Kørsel; men iøvrigt vil det ikke være nødvendigt at komme ind paa en Undersøgelse af Rigtigheden af de i Politiretsdommen til Grund lagte Kendsgerninger. Naar Appellindstævntes Søn nemlig, skønt der efter det Oplyste var Mulighed for at lade Hesten fortsætte Farten hen ad Landevejen, hvor Automobilet efterhaanden, som det vandt Forspring, vilde lade den frit Løb, har styret Hesten mod en Tjørnehæk, en Adfærd, der — selv om den var lykkedes — efter al Sandsynlighed vilde have medført, at de paa Vognen siddende Personer alligevel vilde være blevne slyngede ud af den, findes han selv at have hidført Skaden ved et saa groft uagtsomt Forhold, at der af den Grund ikke i Medfør af fornævnte Lovs § 33 vil kunne tilkendes Appellindstævnte nogen Erstatning. Appellanten vil følgelig være at frifinde for hendes Tiltale og Underrettsdommen overensstemmende hermed være at forandre, medens Sagens Omkostninger i begge Instanser ville være at ophæve.

De de beskikkede Sagførere, hvis Sagførelse har været lovlig, ved Underretten tilkendte Salærer ville være at udrede af det Offentlige, hvorhos der tillægges Overretssagfører Edgar Nyholm, hvis Sagførelse har været forsvarlig, i Salær 100 Kroner, som ligeledes udredes af det Offentlige.

Nr. 33. Interessentskabet Græsted Andelsmejeri (Harboe)

m o d

Proprietær A. Beyer (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Berettigelse til at sælge Mælk til andre end Appellanten.

Kronborg vestre Birks ordinære Rets Dom af 28 Maj 1912: Indstævnte, Proprietær A. Beyer, Vokstrupgaard, bør være uberettiget til, saalænge han er Interessent i Græsted Andelsmejeri, at sælge sød Mælk til andre Mejerier fra de paa Vokstrupgaard værende Køer eller til at bortgive eller sælge sød Mælk til andre end Smaafolk og Naboer, som ikke selv holde Køer. Indstævnte bør derhos i Erstatning for det Tab, som Citanterne have lidt ved, at Indstævnte i Tiden fra den 7 Juli f. A. til 21 Oktober f. A. har leveret en Del af den paa Vokstrupgaard producerede søde Mælk til København, betale et saadant Beløb, som fastsættes ved Skøn af uvillige, paa Indstævntes Bekostning inden Retten udmeldte Mænd, dog ikke over 500 Kr., tilligemed Renter af Beløbet 5 pCt. p. a. fra den 21 Oktober f. A., til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 6 Januar 1913: Appellanten, Proprietær A. Beyer, bør for Tiltale af de Appellindstævnte, Interessentskabet Græsted Andelsmejeri, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger saavel for Underretten som for Overretten ophæves. Intet Stempelforbehold her for Retten.

Højesterets Dom.

Den i den indankede Dom gengivne Bestemmelse i § 10 af Andelsmejeriets Love indeholder med de deri anførte Undtagelser et med Forholdets Natur stemmende Forbud imod, at Interessenter i Mejeriet sælge Sødmælk til andre end dette, og i Lovenes andre Bestemmelser findes ingen Hjemmel til at indskrænke dette Forbud til kun at angaa Mælken af et saa stort Antal Køer, som ved Optagelsen i Mejeriet blev indtegnet som paagældende Gaards Besætning, idet det i denne Henseende er uden Betydning, at det saaledes indtegnede Antal tages i Betragtning i visse andre, bestemt angivne Retninger.

Som i Dommen anført har Indstævnte i Tiden fra 7 Juli til 21 Oktober 1911 til et københavnsk Mejeri leveret gennemsnitlig daglig ca. 500 Ø Mælk, og ligesom han efter det Anførte er uberettiget til saadant Salg, saaledes har han ved i dette Tidsrum at unddrage Mejeriet den nævnte Mælkemængde forvoldt dette et Driftstab, som han bør erstatte.

Da det hermed stemmende Resultat er antaget ved Birketingsdommen, vil denne, ved hvis Bestemmelse om Processens Omkostninger det efter Sagens processuelle Stilling maa have sit Forblivende, kunne stadfæstes, dog at Bestemmelsen om Renter, der ikke omfattes af Paastanden for Højesteret, maa bortfalde.

Processens Omkostninger for Landsover- samt Hof- og Stadsretten og for Højesteret findes Indstævnte at burde betale Appellanten med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Birketingsdommen bør ved Magt at stande, dog at Bestemmelsen om Renter bortfalder. Processens Omkostninger for Landsover- samt Hof- og Stadsretten og for Højesteret betaler Indstævnte, Proprietær A. Beyer, til Appellanten, Interessentskabet Græsted Andelsmejeri, med 400 Kroner. Saa betaler han og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under denne i 1ste Instans ved Kronborg Vestre Birks ordinære Ret procederede Sag have de Appellindstævnte, Interessentskabet Græsted Andelsmejeri af

Græsted, anbragt, at Appellanten, Proprietær A. Beyer af Vokstrupgaard, der ved Købet af den nævnte Ejendom i Aaret 1907 er bleven Medlem af Interessentskabet i Overensstemmelse med dettes Love, saaledes at han har overtaget den tidligere Ejers Rettigheder og Forpligtelser overfor Mejeriet, i Tiden fra den 7 Juli 1911 til den 21 Oktober s. A. — paa hvilken Dag Forligsklagen i Sagen udtoges — til et Mejeri her i Staden daglig har solgt et større Kvantum sød Mælk fra sin Besætning paa Vokstrupgaard, og at han derved har handlet i Strid med Interessentskabets Love, i hvis § 10, 2det Stykke, det blandt Andet hedder:

»Det er Interessenterne forbudt . . . at sælge sød Mælk til andre Mejerier, men det er tilladt at beholde Mælk til eget Husbehov og at bortgive eller sælge Sødmælk til Smaafolk og Naboer, som ikke selv have Køer, naar Interessenten bevisligt derved ikke søger Fordel paa Mejeriets Bekostning«

Som Følge heraf paastod de Appellindstævnte for Underretten Appellanten dømt:

1) til under en af Retten fastsat daglig Mulkt at kendes pligtig til at ophøre med at sælge sød Mælk til København eller til andre Mejerier end Græsted Andelsmejeri eller at bortgive eller at sælge sød Mælk til andre end Smaafolk og Naboer, som ikke selv have Køer,

2) til for Tiden fra den 7 Juli 1911 til den 21 Oktober s. A. at betale de Appellindstævnte en Erstatning af 500 Kr. for det Tab, de have lidt ved, at Appellanten i denne Tid har leveret sød Mælk til København, subsidiært et saadant Beløb, som uvillige, af Retten paa Appellantens Bekostning udmeldte Mænd maatte fastsætte, med Renter af det tilkendte Beløb 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato til Betaling sker, og

3) til at betale Sagens Omkostninger skadesløst.

De Appellindstævnte nedlagde derhos nogle subsidiære Paastande.

Appellanten paastod sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger, hvorhos han nedlagde en subsidiær Paastand.

Ved Underrettens under 28 Maj d. A. *) afsagte Dom kendtes Appellanten uberettiget til, saa længe han er Interessent i Græsted Andelsmejeri, at sælge sød Mælk til andre Mejerier fra de paa Vokstrupgaard værende Køer eller til at bortgive eller sælge sød Mælk til andre end Smaafolk og Naboer, som ikke selv holdt Køer, hvorhos han tilpligtedes i Erstatning til de Appellindstævnte at betale et saadant Beløb, som fastsættes ved Skøn af uvillige paa hans Bekostning udmeldte Mænd, dog ikke over 500 Kr., tilligemed Renter som af de Appellindstævnte paastaet. Sagens Omkostninger ophævedes.

Appellanten har nu indanket Sagen her for Retten, hvor han maa anses at have gentaget sin Paastand for Underretten, medens de Appellindstævnte have paastaet den indankede Dom stadfæstet og sig tillagt Sagens Omkostninger for Overretten.

Til Støtte for sin Paastand om Frifindelse har Appellanten, der har erkendt at være bleven Medlem af Interessentskabet paa den an-

*) Skal være: f. A.

givne Maade samt i det anførte Tidsrum fra Vokstrupgaard til et københavnsk Mejeri at have leveret gennemsnitlig daglig ca. 500 Pund Mælk, anbragt, at Medlemmernes Retsstilling i Interessentskabet i Almindelighed er bestemt ved det af dem indmeldte Antal Køer. Appellanten har i saa Henseende henvist til § 2, hvorefter ethvert Medlem ved enhver Lejlighed har een Stemme for hver 4 Køer, han har indtegnet, § 5, hvorefter Udtrædelse af Mejeriet kan finde Sted, naar der til dettes Kasse erlægges 50 Kr. pr. indtegnet Ko, samt §§ 10 og 12, hvorefter Størrelsen af de Bøder, som Interessenterne ifalde for nærmere angivne Forseelser, bestemmes efter Antallet af de af dem indregnede Køer, og har gjort gældende, at herefter, samt da det ikke nogetsteds i Lovene er paalagt Interessenterne som Pligt at indmelde samtlige deres Malkekøer, kan Forbudet i Lovenes § 10 mod, at Interessenterne sælge deres Mælk til andre Mejerier end Græsted Andelsmejeri kun antages at have Hensyn til Mælk af et saadant Antal Køer, som vedkommende Interessent har indmeldt.

I Betragtning af det af Appellanten saaledes Anførte og under Hensyn til, at et Forbud mod at sælge Mælk fra ikke indmeldte Køer maatte, naar det ikke er en Pligt for Interessenterne at indmelde alle deres Køer, fastslaaes udtrykkelig, findes der at maatte gives Appellanten Medhold i hans Opfattelse, og han vil herefter, idet det er in confesso under Sagen, at den tidligere Ejer af Vokstrupgaard, i hvis Rettigheder og Forpligtelser Appellanten har sukcederet, i sin Tid har indmeldt 36 Malkekøer, kun være pligtig til de Appelindstævnte at levere den søde Mælk fra et saadant Antal Køer. Denne sin Forpligtelse har Appellanten under Sagen hævdet stedse at have opfyldt, og da det modsatte ikke er godtgjort ved det under Sagen Oplyste, vil Appellanten i det Hele være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Nr. 281. Højesteretssagfører Asmussen

mod

Lars Viggo Julius Jørgensen (Def. Halkier),

der tiltales for Ran.

Kriminal- og Politirettens Dom af 26 Maj 1914: Arrestanten Lars Viggo Julius Jørgensen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og i Erstatning til Landarbejder Frantz Cojka betale 150 Kr. Saa bør han og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagfører Bang og Højesteretssagfører Levy, 50 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Lovene.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, der i det Væsentlige kunne tiltrædes,

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Lars Viggo Julius Jørgensen til Højesteretssagfører Asmussen og Advokat Halkier 70 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Lars Viggo Julius Jørgensen, der tiltales for Ran, er født den 12 Maj 1882 og tidligere ved Dom anset ved Højesterets Dom af 26 Januar 1910 efter Straffelovens § 229, 4de Stykke, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Der har derefter her ved Retten været indledet følgende Undersøgelser mod Arrestanten:

Fra 31 Januar til 27 Marts 1911 var han arresteret som sigtet for i Forening med en som Bondefanger kendt og straffet Person at have ved et af Bondefangere hyppig benyttet Fif med Spillekort bedraget en 70-aarig Mand for 1500 Kr., men Undersøgelsen sluttedes af Mangel paa Bevis uden Tiltale.

Fra 4 til 29 Maj s. A. var Arrestanten arresteret som sigtet for i Malmø i Forening med en anden Person paa samme Maade at have bedraget en svensk Mandsperson, der skulde rejse til Amerika, for 350 Kroner, men Undersøgelsen sluttedes af Mangel paa Bevis uden Tiltale.

Fra 27 September til 2 December s. A. var Arrestanten arresteret som sigtet for i Forening med 2 andre Personer paa samme Maade at have bedraget en svensk Mandsperson, der opholdt sig her paa Gennemrejse til Amerika, for 20 Dollars og et Ur; den ene af de to Medsigtede kom ikke tilstede under Sagen, den anden blev dømt, medens Sagen for Arrestantens Vedkommende sluttedes uden Tiltale af Mangel paa Bevis.

Fra den 24 Januar til den 3 April 1912 var Arrestanten arresteret som sigtet for i Forening med en oftere straffet og som Bondefanger kendt Person at have paa samme Maade bedraget en svensk Sømænd, der stod i Begreb med at rejse, for 20 Kr., men Undersøgelsen sluttedes uden Tiltale af Mangel paa Bevis.

Fra den 1 til den 28 August s. A. var Arrestanten arresteret som sigtet for i Forening med 2 straffede og som Bondefangere kendte Personer at have paa samme Maade bedraget en tilrejsende Nordmand for 100 Kr., den ene af de 2 Medsigtede blev dømt, medens Sagen for den andens og Arrestantens Vedkommende sluttede uden Tiltale af Mangel paa Bevis.

Den 26 Oktober s. A. blev Arrestanten arresteret som sigtet for Forsøg paa at forhindre Politiet i at anholde en her straffet og udvist svensk Person, med hvem Arrestanten var i Selskab, og vedtog herfor den 4 November s. A. en Bøde, stor 300 Kr.

Endelig var Arrestanten arresteret fra den 29 Januar til den 26 Marts 1913 som sigtet for i Forening med 2 andre Personer paa samme Maade som ovenfor ommeldt at have bedraget to svenske Emigranter for 190 Kr.; men Undersøgelsen sluttedes af Mangel paa Bevis uden Tiltale.

Den mod Arrestanten under nærværende Sag rejste Sigtelse an-gaar følgende Forhold:

Den 9 Juli 1913 om Eftermiddagen ved 5 Tiden anmeldte Landarbejder Frantz Cojka af Wedelsborg pr. Ejby, at han, der var paa Gennemrejse til Amerika, kort forud af en ham ubekendt Mandsperson i et Lysthus ved »Tre Flasker« Kroen ved Lyngbyvej var bleven fra-ranet 150 Kroner i danske Tikronesedler; Personen havde henvendt sig til ham der og spurgt, hvor han skulde hen, og da Anmelderen havde oplyst ham om, at han skulde til Amerika, sagde Personen, at det skulde han ogsaa, og at de jo saa kunde følges. Personen bad under Samtalen Anmelderen om en Tændstik, og idet han leverede Anmelderen de laante Tændstikker tilbage, greb han ned i Anmelderens indvendige Jakkelomme og ranede hans der liggende Lommebog, hvor-af han udtog de 150 Kr. Personen løb saa, og Anmelderen forfulgte ham, men kunde ikke indhente ham. Personen var i Selskab med en tilsyneladende fuld Svensker, der deltog eller lod, som han deltog i Forfølgelsen.

Anmelderen var ved Anmeldelsen i Besiddelse af selve Lomme-bogen, men hvorledes han atter havde faaet den er ikke oplyst.

Den følgende Dag afrejste Anmelderen til Amerika.

Efter at Værten i »Tre Flasker« Kroen Hans Larsen blandt Poli-tiets Fotografier af Bondefangere havde udpeget Arrestanten som den Person, Anmelderen havde sigtet for Ranet, blev Arrestanten den 31 s. M. anholdt i en herværende Beværtning, der særlig søges af Bonde-fangere. Ved Anholdelsen søgte han at undløbe. Til den optagne Politirapport forklarede han, at han, der jævnlig var kommen i nævnte Kro, slet ikke kunde erindre, naar han sidst havde været der, og særlig ikke, at han havde været der sammen med en Mand fra Fyen, samt at han bestemt vidste, at han ikke havde været der sammen med en Svensker. Denne Forklaring fastholdt han i de 2 første For-hør under Sagen, men efter at han af Krovært Larsen var genkendt som den sigtede Person, erkendte han, at han den paagældende Efter-middag havde været inde i et af Kroens Lysthuse med en russisk Mandsperson, der talte meget godt Dansk, og angav som sin Ledsager en straffet og som Bondefanger kendt Person, der efter det Oplyste maatte antages at være rejst til Amerika. Arrestanten nægtede at have bestjaalet Anmelderen, hvilken Nægtelse han under Sagen har fastholdt, og han har om det Passerede afgivet følgende Forklaring:

Han traf den nævnte Dag i Gothersgade ved Kongens Nytorv An-melderen og den omforklarede Person, med hvem han er Skolekam-

merat. Denne, der, da Anmelderen fortalte, at han skulde rejse til Amerika den næste Dag, erklærede, at han ogsaa vilde rejse derover, bad Arrestanten følge med ud i Haraldsgade, hvor han havde et Ærinde at besørge, og Anmelderen fulgte ogsaa med. Efter at nævnte Person havde været oppe et Sted i Haraldsgade, bød han Anmelderen og Arrestanten paa Øl, og dette fik de i et Lysthus i Krohaven. Da de havde rejst sig og skulde til at gaa, hørte de paa Vejen et Automobils Signal, og Anmelderen sagde, at det Automobil vilde han have fat i; han skyndte sig derud ledsaget af Arrestanten, der af Høflighed fulgte ham til Vognen og lukkede Vogn døren, medens den 3die Person kom lidt bagefter, og med ham fulgtes Arrestanten saa til Frederiksberg. Arrestanten vil ikke kunne erindre, om han laante Tændstikker af Anmelderen, men bestjaalet blev Anmelderen ikke. Naar Arrestanten oprindelig nægtede at erindre noget om Besøget i Krohaven, har han villet forklare dette ved, at Anmelderen overfor ham blev betegnet som Fynbo og ikke som Russer.

Ved følgende under Sagen afgivne Vidneforklaringer maa imidlertid Anmelderens Forklaring anses væsentlig bestyrket.

Krovært Hans Larsen har forklaret, at han, der havde set Arrestanten — der for ca. 12 Aar siden har tjent i Kroen — komme ind i Haven sammen med Anmelderen og en 3die Person og tage Plads i et noget afsides beliggende Lysthus, hvor de fik noget Øl serveret, noget efter kom ud af sin Køkkendør, da i det samme den 3die Person kom løbende forbi og forsvandt ud af Porten. Lidt bagefter kom Arrestanten løbende, og da han naaede Vidnet, gav han denne Haanden og sagde, at de havde travlt, og at han kom derud en anden Dag, hvorefter han løb videre. Ca. 20 Skridt bagefter kom Anmelderen løbende, han var grædende og ude af sig selv og sagde i forbigaaende noget usammenhængende, hvoraf Vidnet forstod, at han var bleven bestjaalet af de 2 Mænd, men ikke tydeligt, at det var for Penge. Vidnet hverken saa eller hørte noget Automobil og kunde fra Haven ikke se, hvor de blev af. Noget efter kom Anmelderen tilbage med en Politibetjent, og Vidnet forstod da, at han var bleven bestjaalet for 150 Kr., men hvorledes det nærmere var gaaet til, forstod Vidnet ikke af hans Udtalelser, idet han var ude af sig selv og hulkede. Vidnet har saa lidt som den Opvarter, der bragte Øllet, i Fotografiet af den Person, Arrestanten har opgivet som sin Ledsager, kunnet genkende den 3die Person; Opvarteren har forklaret, at han ikke tror, at den Paagældende var svensk.

Politibetjent 822, Skovsø, har forklaret, at han den paagældende Dags Eftermiddag ved 4^{1/2}-Tiden opholdt sig paa Hjørnet af Lyngbyvej og Jagtvejen, da et Automobil kom kørende fra Lyngbyvej og standsede, en Mand steg ud og løb tilbage ad Lyngbyvej, idet han grædende sagde, at der var Nogen, der havde taget hans Penge. Chaufføren fortalte Vidnet, at Manden havde opdaget, at han var bleven bestjaalet og nu løb tilbage til Gerningsstedet, at der var en anden Mand, der havde hjulpet Manden ind i Automobilet efter at have raabt Vognen an, og at vedkommende Mand vistnok var taget afsted med Sporvognen. Vidnet gik efter Manden, der løb ind i »Tre Flasker« Kroens Have og ud igen, græd og vedblev at raabe, at hans Penge var tagne, uden at det var muligt at faa en fornuftig Forkla-

ring om, hvorledes Tyveriet var sket, men han sagde, at det var 150 Kroner. Vidnet lod saa Anmelderen køre med Sporvognen til Polltistationen i Nordre Frihavnsgade; da Anmelderen sagde, at han slet ingen Penge havde, gav Vidnet ham 10 Øre til Sporvognen.

Det har under Sagen ikke kunnet oplyses, hvem den ommeldte Chauffør har været.

Politibetjent 790, Balle, der optog Anmeldelsesrapporten, har forklaret, at Anmelderen forklarede og demonstrerede for ham, at Ranet skete saaledes, at Ransmanden havde grebet ned i Anmelderens indvendige Jakkelomme, men Anmelderen var meget vanskelig at forstaa, idet han dels var meget nervøs og dels talte og tilsyneladende daarligt forstod Dansk, hvorhos det næsten ikke var muligt at holde ham ved en bestemt Tanke, idet han kom tilbage til, at nu var alle de Penge ranet fra ham, som han i lange Tider havde slidt og slæbt for at spare sammen.

Assistent paa det forenede Dampskibsselskabs Amerikalines Kontor Peter Johansen har forklaret, at Anmelderen, som den 9 Juli havde faaet sin Billet til Amerika udleveret, og som paa Kontorets Filial i Odense den 8 s. Md. havde angivet sig i Besiddelse af de som Landgangspenge i Amerika fornødne 25 Dollars, om Eftermiddagen mellem Klokkerne 5 og 7 den 9 kom tilbage til Kontoret og var ganske ude af sig selv. Vidnet forstod, at alle hans Penge var stjaalne fra ham samme Dag, at der havde været Flere om det, og at det var sket saaledes, at en Mand havde bedt ham om Tændstikker og derpaa, da Anmelderen havde knappet sit Tøj op, havde stjaalet Pengene fra ham. Den følgende Dag afrejste Anmelderen efter at en samtidig Afrejsende, som da var tilstede paa Kontoret, havde lovet at stille det fornødne Depositum for Landgangen.

Endelig har Anmelderen for Notarius publicus i Chicago den 6 December f. A. afgivet og beediget følgende Forklaring:

Efter den anførte Dag at have købt Billet til Amerika stod han udenfor Kontoret, da 2 Personer, som han har genkendt i Fotografier af Arrestanten og den af denne angivne 3die Person, kom hen til ham og spurgte, om han skulde til Amerika. Da han bekræftede dette, sagde de, at det skulde de ogsaa, og at de vilde være sammen paa Rejsen. De gik nu et Par Minutter, og Anmelderen gik hen i et offentligt Anlæg og bestilte sig en Drik. Medens han sad der, kom de to Personer tilbage til ham, og den Person, som han har genkendt i Fotografiet af Arrestanten, bad om en Tændstik. Anmelderen trak en Æske Tændstikker ud af sin Inderlomme og rakte Arrestanten den, og paa samme Tid trak Anmelderen ud af sin Lomme en lille Lommebog, hvori laa 150 Kroner, som han havde opsparret af Løn, som han og hans Kone havde tjent paa Wedellsborg. Arrestanten rev nu med Magt Lommebogen med Pengene ud af Anmelderens Haand og løb sin Vej. Arrestantens Ledsager, der lod som han var beruset, holdt Anmelderen tilbage; han sagde, at Anmelderen skulde tage et Automobil, der holdt i Nærheden, og køre i en bestemt Retning, for der vilde han finde den Anden. Anmelderen forsøgte at komme til at køre i Automobilet, men kom ikke til det, og saasnaart han saa en Politibetjent paa Gaden, anmeldte han Sagen til denne.

Efter den af Avlsforvalter paa Wedellsborg Artvig Olsen afgivne Forklaring maa det anses sandsynligt, at Anmelderen, da han i Begyndelsen af Juli rejste fra Wedellsborg, hvor han efterlod sin Hustru, der maa antages noget senere at være rejst til Amerika, har været i Besiddelse af en Del Penge, hidrørende fra hans og Hustruens Arbejdsfortjeneste, ligesom han, da han ved Juletid 1912 kom i Arbejde der, var i Besiddelse af ikke faa Penge; han betegnes som paalidelig og sparsommelig, men ikke særlig sandhedskærlig.

Ved de under Sagen tilvejebragte Oplysninger i Forbindelse med Arrestantens egne Forklaringer er det om hans Forhold efter Besøget i Krohaven oplyst, at han, hvem der til Frederiksberg Birks Protokol over mistænkelige Personer var meddelt almindeligt Løsgængertilhold, den 9 Juli mellem Kl. 5 og 6 Eftermiddag paa Frederiksberg Politistation meldte Afrejse til Sverrig, at han den 10 s. Md. hos en her-værende Skræder bestilte et nyt Sæt Tøj, som han prøvede den 11 s. Md., og samtidig købte han en Regnfrakke for 30 Kr., og at han den 12 s. Md. fik Tøjet udleveret og betalte det med 60 Kr., hvorefter han samme Dags Aften rejste til Tyskland, hvor han forblev til den 24 s. Md., da han vendte tilbage hertil, og han var derefter, til han blev anholdt, den meste Tid i Sverrig.

Politibetjent Nr. 36 af Frederiksberg Politi, Frese, har forklaret, at Arrestanten som Grund til, at han den 9 Juli afgav Meldingen om sin Afrejse paa en anden Tid end den fastsatte, forklarede, at han uopholdelig skulde rejse hele Sverrig igennem, og Arrestanten har paa-staaet, at han ogsaa samme Aften rejste til Sverrig for at handle med Ure, hvoraf han dog kun medførte 2, samt at han efter den 10 at være vendt tilbage hertil mulig atter den 11 var i Sverrig, men til-bragte Nætterne her.

Efter det Oplyste aftog han i de nævnte Dage sit Overskæg, og efter sin Forklaring lod han dette gøre i Tiden mellem Prøvningen og Afhentningen af det nye Sæt Tøj, fordi en Barber klippede det for kort.

Endelig bemærkes, at Arrestanten til Oplysning om, hvorfra han havde Penge til sine Rejser, oprindelig har forklaret, at han ca. 14 Dage før den 9 Juli var kommet fra Hamborg med 60 Mark i Behold, og at han, da han efter den 12 s. Md. kom til Hamborg, havde 5 à 6 Mark til Rest, men efter at det var oplyst, at han havde indkøbt de fornævnte Klæder for 90 Kroner, har han forklaret, at han tillige en Dag omkring den 5 Juli har vundet 257 Kroner i Kortspil i Malmø fra en svensk Markedsrejsende, der efter det Oplyste antages at være rejst til Amerika.

Arrestanten har under nærværende som under de fleste af de ovenmeldte Undersøgelser mod ham opgivet, at han ernærede sig ved Handel, men har ikke villet give Oplysninger, der muliggjorde at konstatare eller bestyrke hans Opgivendes Rigtighed.

Endelig bemærkes, at Arrestanten ved sin Anholdelse fandtes i Besiddelse af fire saadanne Reklamesedler, forestillende Pengesedler, der hyppigt forefindes i Bondefangeres Besiddelse.

Ved det ovenfor Anførte findes der at være tilvejebragt et efter Omstændighederne — særlig i Betragtning af Arrestantens Fortid, og

det om hans Forhold iøvrigt Oplyste — tilstrækkeligt Bevis til mod hans Benægtelse at anse ham for skyldig i det ham paasigtede Ran fra Anmelderen, og han vil herefter være at anse efter Straffelovens § 237, jfr. § 230, 1ste Stk., efter Omstændighederne og under Hensyn til midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 18 med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder. Han vil derhos efter derom nedlagt Paastand have at betale i Erstatning til Bestjaalne 150 Kroner.

Nr. 258.

Advokat Halkier

mod

August Johannes Andree Bøhling (Def. Asmussen),

der tiltales for Forsøg paa Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 2 Maj 1914: Arrestanterne August Johannes Andree Bøhling og Jens Nikolai Pedersen bør straffes, Arrestanten Bøhling med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og Arrestanten Pedersen med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder, samt, En for Begge og Begge for En, betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Cortsen og Helweg-Larsen, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Tiltalte Bøhlings Vedkommende anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte August Johannes Andree Bøhling til Advokat Halkier og Højesteretssagfører Asmussen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanterne August Johannes Andree Bøhling og Jens Nikolai Pedersen tiltales for Forsøg paa Tyveri.

Arrestanten Bøhlings opgivne Alder af 40 Aar er skønnet stemmende med hans Udseende, og han er her i Landet tidligere anset,

blandt Andet: ved Kriminal- og Politiretens Dom af 28 September 1907 efter Straffelovens § 228, jfr. Lov 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage og ved Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 9 Juni 1910 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., jfr. Straffelovstillæggets § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage og senest ved Rettens Dom af 14 Januar 1911 efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Arrestanten Pedersen . . .

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Natten mellem den 17 og 18 Februar d. A. blev Arrestanterne indbragte til Politistationen i Store Kongensgade af Politibetjent 399, Olesen, Chauffør Christian Elias Petersen og Tjener Wilhelm Rasmussen, der overensstemmende og under Ed have forklaret Følgende:

Da de den anførte Nat Klokker ca. 2³/₄ stod i Samtale i St. Kongensgade, hørte de pludselig Klirren af Glasskaar eller Metal i nogen Afstand, og dette gentog sig 2—3 Gange. De gik efter Lyden og saa da en Mandsperson komme ud fra Porten til Nr. 75 og kigge op ad Gaden som for at se sig om, hvorpaa han gik ind i Porten igen. Da de naaede Ejendommen, der er forsynet med en Jernport, der ikke var aflaaet — og som Politibetjent Olesen jævnlig har fundet uafaaet om Natten — og med en indenfor værende Træport, gik de ind i Forporten og traf der Arrestanterne, som paa Forespørgsel om, hvad de skulde der, svarede, at de var gaaet derind for at lade deres Vand. Da Betjenten derhos saa, at Ruden i en Dør, der fra Forporten fører ind til en i Ejendommens Kælder værende Ølhandel, var ituslaaet, vilde han anholde Arrestanterne, men Arrestanten Bøhling undløb; han blev forfulgt af Vidnerne Petersen og Rasmussen og af disse indbragt til Politistationen, medens Betjent Olesen indbragte Arrestanten Pedersen.

Efter Vidnerne Petersen og Rasmussens Forklaringer forsøgte Arrestanten Bøhling paa Vejen til Stationen flere Gange at faa sin Haand i Lommen, men blev forhindret heri.

Ved Visitationen fandtes i hans Lomme en Handske, indsmurt med Fedt eller lignende Stof.

Efter at have indbragt Arrestanterne til Stationen vendte Vidnerne tilbage til Porten, og de fandt da paa Stødbrættet tilvenstre for Døren til Ølhandelen flere store Glasskaar, der var lagt tilrette ovenpaa hinanden saaledes, at det var ganske tydeligt, at de ikke kunde komme til at ligge saaledes alene ved, at Ruden var slaaet itu. Paa begge Sider af Døren laa der en Del mindre Glasskaar. Endvidere fandt Politibetjent Olesen en Skruetrækker liggende indenfor Jernporten.

En Del af de forefundne Glasskaar blev den følgende Morgen tagen i Bevaring og indleveret til Centralbureauet for Identifikation, hvis Forstander Bugge har forklaret, at han paa et af Skaarene har fundet Aftryk af 2 af Arrestanten Pedersens Fingre paa højre Haand og paa tre af Skaarene Aftryk af Arrestanten Bøhlings Fingre, paa det ene af 3 Fingre paa højre Haand og af 2 Fingre paa venstre Haand.

Indehaveren af den ommeldte Ølhandel, Valdemar Petersen, har under Ed forklaret, at det sidstnævnte Glasskaar og det, der bærer

Aftryk af Arrestanten Pedersens Fingre, begge have Aftrykkene paa Rudens indvendige Side, idet han har paavist henholdsvis en Stribe lys Maling, hidrørende fra Farven paa Dørens indvendige Side, og Resten af et Reklamemærke, der har været paaklæbet Ruden indvendig. Døren var aflaaet, da han den 17 Februar om Aftenen ved 8-Tiden forlod Forretningen, og han fandt den ogsaa aflaaet, da han den følgende Morgen ved 6-Tiden fandt Ruden ituslaet.

Efter det Oplyste vilde en voksen Mand med Lethed kunne skaffe sig Adgang til Forretningen gennem den Aabning, der dækkes af Ruden.

Arbejdsmand Peter Hansen, hos hvem Arrestanterne logerede, har genkendt den i Porten fundne Skruetrækker som sin; den har ligget i en Kurv under hans Seng, men han véd ikke, hvem der har taget den. Arrestanterne sad en Aften kort før deres Anholdelse og drak hos ham og forlod ham ved 11-Tiden.

Arrestanterne have benægtet at have haft til Hensigt at begaa Tyveri i Ølhandelen. De have forklaret, at de Aftenen før, de blev anholdte, havde siddet og drukket hos fornævnte Arbejdsmand Peter Hansen og derefter blev enige om at gaa en Tur, hvorunder de kom ud i Store Kongensgade. Arrestantsn Pedersen trængte saa til at forrette sin Nødtørf, og derfor gik de ind i Porten, uden at han dog fik dette besørget. Arrestanterne kom inde i Porten op at skændes, og herunder blev Ruden slaet itu. Arrestanten Pedersen har herom forklaret, at han i Hidsighed sparkede Ruden ind, medens Arrestanten Bøhling har forklaret, at Ruden gik itu ved, at Arrestanten Pedersen puffedede til ham, saa at han faldt med Ryggen ind mod Ruden. De ville ikke kunne erindre, om nogen af dem har været udenfor Porten som af Vidnerne forklaret.

Arrestanten Bøhling har forklaret, at han benyttede den fedtindsmurte Handske, han havde i Lommen til at smøre sit Legeme med for Eczem, og efter det Oplyste kan den mulig være anvendt dertil; han vil ikke have gjort Forsøg paa at faa Haanden i Lommen under Transporten til Stationen, og i al Fald vil han ikke have tænkt paa at smide Handsken fra sig. Naar han søgte at undløbe, var det, fordi han var beruset og ked af at blive truffet i den Situation; Anholdelsen bevirkede, at Rusen noget fortog sig.

Arrestanten Pedersen har ogsaa gjort gældende, at han var beruset, men efter de af Vidnerne Olesen, Petersen og Rasmussen afgivne Forklaringer kan ingen af Arrestanterne antages den paagældende Nat at have været paavirkede af Spiritus i en saadan Grad, at de ikke skulde vide, hvad de foretog sig.

Efter at Arrestanterne i flere Forhør havde fastholdt, at de ikke havde berørt Ruden eller Glasskaarene med deres Hænder, blev Resultatet af Identifikationsbureauets fornævnte Undersøgelse dem foreholdt, og Arrestanten Bøhling indrømmede derefter, at han havde pillet Glasskaarene ud af den ituslagne Rude; først forklarede han, at det var gjort i Kaadhed og Dumhed, men senere forklarede han, at han, da han saa, at nogle Glasskaar sad saa løse, at det kunde se ud, som de vilde falde ned, blev bange for, at der derved skulde blive Spektakel, som kunde hidkalde Folk, hvorfor han pillede nogle af Skaarene ud og lagde dem paa Støbrættet paa venstre Side af Døren. Arrestanten Pedersen vil efter sin seneste Forklaring ikke kunne erindre at

have udpillet Glasskaar af Ruden, han betvivler det ikke efter Bureaucts Oplysninger, men han ved ikke, hvorfor han har gjort det.

Arresterne have begge oprindelig benægtet at kende noget til den i Porten fundne Skruetrækker, men efter at den var genkendt af deres Logivært, har Arrestanten Pedersen forklaret, at han ikke tør benægte at have haft den i Lommen, men han husker det ikke, medens Arrestanten Bøhling har fastholdt, at han ikke har set den tidligere.

Ved de afgivne Vidneforklaringer findes det under Hensyn til Arresterernes Forhold under Sagen og i Betragtning af deres Fortid tilvejebragt et efter Omstændighederne tilstrækkeligt Bevis til at anse dem skyldige i Forsøg paa groft Tyveri under de ovenfor oplyste Forhold, og de ville herefter være at anse efter, Arrestanten Bøhling, Straffelovens § 232, jfr. § 46, for 4de Gang forsøgt groft Tyveri . . . efter Omstændighederne Bøhling med Forbedringshusarbejde i 1 Aar . . .

Hermed endte første ordinære Session.

Første Ekstrasession.

Mandag den 27 Juli.

Nr. 284.

Højesteretssagfører Lunn

mod

Emma Theresia Svensson (kaldet Saghæ) (Def. Liebe),

der tiltales for Overtrædelse af Lov af 15 Maj 1875.

Kriminal- og Politirettens Dom af 16 Maj 1914: Arrestantinden Emma Theresia Svensson, kaldet Saghæ, bør straffes med Tvangsarbejde i 60 Dage og betale Sagens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Emma Theresia Svensson, kaldet Saghæ, til Højesteretssagførerne Lunn og Liebe 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Da Arrestantinden Emma Theresia Svensson, kaldet Saghæ, hvis opgivne Alder af 38 Aar er skønnet stemmende med hendes Udseende og som senest er anset: ved Kriminal- og Politirettens Dom af 23 Januar 1914 efter Lov 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2, med Tvangsarbejde i 30 Dage og ved samme Rets Dom af 10 Marts 1914 efter Lov 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2, med Tvangsarbejde i 42 Dage, ved sin egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er overbevist om at have overtraadt et hende den 22 April 1914 ved hendes Oversendelse til Malmø til Københavns Politis Protokol over hjemsendte Personer under sædvanlig Straffetrusel givet Tilhold om ikke paany at lade sig finde her i Landet, idet hun den 27 April 1914 uden Tilladelse er vendt tilbage her til Staden, hvor hun har opholdt sig til sin Anholdelse under nærværende Sag, den 30 April 1914, vil hun være at anse efter Lov af 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2, efter Omstændighederne med Tvangsarbejde i 60 Dage og have at betale Sagens Omkostninger.

Nr. 271. Højesteretssagfører Liebe
mod

Anna Cecilie Nikoline Hansine Hansen (Def. Henriques),
der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 16 Maj 1914: Arrestantinden Anna Cecilie Nikoline Hansine Hansen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Johansen og Bang, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde maa det billiges, at Tiltalte er anset efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri, men Straffen findes at kunne bestemmes til Tugthusarbejde i 2 Aar.

Thi kendes for Ret:

Anna Cecilie Nikoline Hansine Hansen bør hensesættes til Tugthusarbejde i 2 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder de ved Kriminal- og Politirettens Dom fastsatte Salarier og i Salarium for Højesteret til Højesteretssagførerne Liebe og Henriques 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestantindøen Anna Cecilie Nikoline Hansine Hansen, der tiltales for Tyveri, er født den 26 April 1883 og er foruden inden sit fyldte 18de Aar at være straffet 4 Gange for Tyveri bl. a. anset: ved Svendborg Købstads Ekstrarets Dom af 18 December 1902 efter Straffelovens § 228, jfr. tildels §§ 64, 37 og 46, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved Odense Købstads Ekstrarets Dom af 20 Juli 1904 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., for 2den Gang begaaet simpelt Tyveri med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 3 Juli 1907 efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og senest ved Kriminal- og Politiretten Dom af 6 August 1910 efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri med lige Straf i 3 Aar.

Den 30 Januar d. A. anmeldte Anna Kirstine Georgine Wulff, Maskinarbejder Hørnings fraseparerede Hustru, at hun samme Dags Eftermiddag havde været Genstand for et Butikstyveri og gav et nøjagtigt Signalement af en Kvinde, hun sigtede for Tyveriet.

Signalementet passede paa Arrestantinden, der tidligere er straffet for lignende Tyverier, og da Anmelderinden af Politiet blev forevist Arrestantindens Fotografi, genkendte hun Arrestantinden som den af hende sigtede Person.

Arrestantinden, der tjente i Gentofte, blev den 12 Februar anholdt som sigtet for forskellige Butikstyverier her i Staden, derunder det ommeldte.

Under den mod Arrestantinden i den Anlødning indledede Undersøgelse har hun imidlertid bestemt benægtet at have gjort sig skyldig i noget af de paasigtede Forhold, og Sagen er, forsaavidt angaar andre af de paasigtede Tyverier end det af Fru Hørning anmeldte, sluttet af Mangel paa Bevis.

Anmelderindens Forklaring, der er bekræftet med Ed, gaar nærmere ud paa Følgende:

Den 30 Januar d. A. om Eftermiddagen Klokker mellem 2 og 3 indfandt Arrestantinden sig i Anmelderindens Viktualiebutik, Brohusgade Nr. 29, og foregav at ville købe Gaasefedt.

Da Anmelderinden ikke havde dette, gik Arrestantinden sin Vej eller tog i hvert Fald i Butiksdøren, hvis Klokke den Dag ikke virkede, og aabnede den som for at gaa, og Anmelderinden gik ind i sin Lejlighed bag Butikken, men da hun et Øjeblik efter hørte en klirrende Lyd fra Butikken, skyndte hun sig ind i denne og saa Arrestantinden staa bag ved Disken ved Siden af Pengeskuffen. Da Anmelderinden spurgte Arrestantinden, hvad hun havde der at gøre, viste Arrestantinden hende 3 Kr. og sagde, at hun lige havde taget dem. Arrestantinden bad indtrængende Anmelderinden om at lade hende gaa og afleverede de 3 Kr., og da Arrestantinden forsikrede, at hun ikke havde taget mere, lod Anmelderinden hende gaa. De 3 Kr. havde

Færdig fra Trykkeriet den 6 August 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 25.

Mandag den 27 Juli.

beroet i den uafaaede Butiksskuffe i en Æske, der laa ved Siden af Anmelderindens Portemonnaie. Efter at Arrestantinden var gaaet, opdagede Anmelderinden, at der yderligere var stjaalet 2 Tikronesedler ud af Portemonnaien.

Arrestantinden, der har erkendt, at hun den Eftermiddag, Tyveriet fandt Sted, var her i Byen, har imidlertid, skønt Anmelderinden her i Retten med Bestemthed har genkendt hende, vedholdende nægtet, at det er hende, der har været inde i Anmelderindens Butik.

Ølhandler Sørensens Hustru, Laura, født Nielsen, har imidlertid som Vidne forklaret, at hun den Dag, Anmelderinden blev bestjaalet, saa, at en Dame gik ind i Anmelderindens Butik, hvor hun bøjede sig ind over Disken, samt at Arrestantinden ligner den paagældende Dame, navnlig paa Højden.

Endvidere har Vilhelmine Dorthea Hass som Vidne forklaret, at hun saa Anmelderinden staa i sin Butiksdør og tale med en Dame, og kort efter fik hun at vide, at Anmelderinden mente sig bestjaalen af Damen, samt at hun nok mener, at Arrestantinden ligner den paagældende Dame.

Efter det under Sagen oplyste maa det antages, at Arrestantinden i Tiden fra hendes sidste Løsladelse den 8 August f. A. til hendes Anholdelse under nærværende Sag har forbrugt flere Penge — i hvert Fald ca. 50 Kr. — end hun har været i lovlig Besiddelse af. Ganske vist har Arrestantinden, efter at dette under Forhøret var bleven hende foreholdt, forklaret, at hun foruden de af hende tidligere omforklarede Penge havde haft 120 Kr. hidrørende fra de under hendes tidligere Sag ommeldte Tyverier. Disse Penge havde beroet i en Kuffert, der var tilstede i Retten under hendes forrige Sag. Naar imidlertid henses til de Omstændigheder, under hvilke dette Anbringende er fremkommet, samt til, at Overbetjentene Nr. 13, Raabye-Nielsen, og Nr. 9, Mikkelsen, begge som Vidner have forklaret, at der under Arrestantindens forrige Sag blev foretaget en meget nøje Undersøgelse af Arrestantindens Koster, kan det ikke antages, at Arrestantindens Anbringende om at have haft disse Penge fra sin forrige Sag, er stemmende med Sandheden.

I Betragtning af, at Anmelderindens beedigede Forklaring i nogen Grad støttes ved de af Vidnerne Sørensens Hustru og Dorthea Hass afgivne Forklaringer, at Arrestantinden ikke paa troværdig Maade har

kunnet gøre Rede for, hvorledes hun er kommen til de Penge, hun har forbrugt siden sin sidste Løsladelse, samt endelig, at Arrestantinden tidligere er straffet for Tyveri af ganske lignende Art som det hende under nærværende Sag paasigtede, findes det uden Betænkkelighed at lægge Anmelderindens beedigede Forklaring til Grund ved Sagens Paadømmelse og statuere, at Arrestantinden har gjort sig skyldig i det hende paasigtede Tyveri af 23 Kr.

Som Følge af det Anførte vil Arrestantinden være at anse efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Tirsdag den 28 Juli.

Nr. 294. Højesteretssagfører Winther

mod

Inger Marie Mortensen (Def. Henriques),

der tiltales for Fødsel i Dølgmaal.

Rinds-Gislum Herreders Ekstrarets Dom af 28 Februar 1914: Arrestantinden Inger Marie Mortensen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder samt udrede alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører J. Steenberg, 15 Kr. og til Defensor, Sagfører Grønnegaard, 12 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 8 Juni 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Dahl og Johnsen, betaler Arrestantinden 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, mod hvilke intet Væsentligt findes at erindre,

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Inger Marie Mortensen til Højesteretssagførerne Winther og Henriques 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Rinds-Gislum Herreders Ekstraret indankede Sag tiltales Arrestantinden Inger Marie Mortensen, der er født den 21 December 1891, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, for Fødsel i Dølgemaal.

Efterat Arrestantinden den 1 November 1912 var kommen i Tjeneste hos Proprietær Jens Aarup af Kallestrup, blev hun Kæreste med den sammesteds tjenende Fodermester Anders Kristensen, med hvem hun derpaa havde Samleje fra omkring Julen 1912 til langt hen i Oktober f. A., efter sin Forklaring til en Rapport »undertiden 2 Gange om Ugen og undertiden tiere«. Medens Arrestantinden har forklaret, at hun havde sin Menstruation baade i Juni og Juli 1913 og at den først derefter ophørte, har hendes Medtjenende Marie Jacobsen edelig udsagt, at Arrestantindens Linned, der, lige fra hun kom i Tjenesten, hele Vinteren igennem viste tydelige Tegn paa, at hun havde sine Regler, fra Slutningen af Maj ikke længere bar Mærke heraf, og at Vidnet, da hun en Dag i Juni undersøgte en Særk, som Arrestantinden da havde skiftet, bemærkede, at Særken kun havde en Blodplet af Størrelse som en Tokrone, hvilket hun omtalte overfor en anden hos Aarup tjenende Pige, Kirstine Pedersen, idet hun ytrede, at Arrestantinden, da der var saa lidt Mærke paa hendes Linned, vist ikke længer kunde have sine Regler. Nævnte Kirstine Pedersen har edelig forklaret, at forrige Vidne en Dag i Juni 1913 har vist hende en Særk, som Arrestantinden samme Dag havde skiftet, at der paa denne kun var en mindre Blodplet, og at hun og Marie Jacobsen derefter var enige om, at Arrestantinden ikke længer havde sin Menstruation. Begge Vidner have endelig udsagt, at der blev holdt Vask paa Gaarden hver Maaned, at der hver Gang blev vasket noget af Arrestantindens Tøj, og at de fra Slutningen af Maj fik den Overbevisning, at Arrestantinden var frugtsommelig. Saavel efter disse Vidners som efter Fru Aarups Forklaring blev Arrestantinden derhos efterhaanden mere og mere før, og Fru Aarup har forklaret, at hun i hvert Fald fra August 1913 har følt sig fuldt overbevist om, at Arrestantinden var frugtsommelig.

Den 29 Oktober f. A. om Morgenen meddelte Kirstine Pedersen Fru Aarup, at Arrestantinden var syg og ikke kunde staa op, og da Fru Aarup derefter indfandt sig i Pigeammeret, udtalte Arrestantinden, at hun havde Hovedpine, men snart skulde komme op. Omkring Kl. 10 $\frac{1}{2}$ samme Formiddag stod hun ogsaa op og gik til sit Arbejde, men noget senere meddelte Marie Jacobsen Fru Aarup, at der stod en stor Blodpøl under Arrestantindens Seng, og da Arrestantinden paa Fru Aarups og hendes Mands Forehold heraf nægtede at have født, kørte de hende til Læge C. F. Sørensen i Aalestrup, der imidlertid efter en udvendig Undersøgelse af Arrestantinden erklærede, at hun efter hans Formening ikke havde født, men derimod var frugtsommelig. Efter Hjemkomsten kom Arrestantinden atter i Seng og blev liggende til den følgende Dag hen imod Aften, da hun stod op og blev sat til at stryge Tøj, men da hun under Udførelsen af dette Arbejde besvimed, kom hun atter i Seng, hvor hun forblev til den 31 om Aftenen. Da Marie Jacobsen samme Aften rengjorde Pigeammeret, fandt hun under Asken i Ildstedet en blodig Masse, som hun afleverede

til Fru Aarup, og da Læge Sørensen paa dennes Forespørgsel erklærede, at det Fundne var Efterbyrden fra en menneskelig Fødsel, skete der Anmeldelse til Politiet.

I en Erklæring af 5 November f. A. har Distriktslægen i Hobro paa Grundlag af en den 3 s. M. foretagen Undersøgelse af det i Rettens Forvaring tagne Fund udtalt, at dette var en ganske frisk, maa-ske lidt indskrumpet menneskelig Efterbyrd, at Moderkagen var af naturligt Udseende uden Blødninger eller andre sygelige Tegn, hel, 18 cm i Diameter, at de medfølgende, vedhængende Hinder ikke var tilstede i oprindelig Udstrækning, at der paa Fostersiden af Efterbyrden var et 10 cm langt Stykke Navlestreng, der enten var revet eller maaske klippet over med en ret sløv Saks, og at Efterbyrden skønnedes at stamme fra et 35 à 36 Ugers Svangerskab. I en anden Erklæring af samme Dag har Distriktslægen endvidere efter en den 4 s. M. stedfunden Undersøgelse af Arrestantinden, der var bleven indlagt paa Sygehuset i Hobro, udtalt, at Fundet af forskellige nærmere beskrevne objektive Tegn med usvigelig Sikkerhed viste, at der havde fundet en Fødsel Sted højst en Uge forud. I Skrivelse af 29 December f. A. til Forhørsdommeren har Fysikatet for Viborg og Thisted Amter derhos efter en den 18 s. M. foretagen yderligere Undersøgelse af Arrestantinden udtalt, at de ved Undersøgelsen fundne Tegn sammenholdte med de af Distriktslægen den 4 November forefundne og i Erklæringen af 5 s. M. beskrevne Forhold uanset den efter den formodede Fødsel hengaaede lange Tid ere saa fremtrædende, at det med Sikkerhed kan erklæres, at Pigen har født, og at Fødslen efter al Sandsynlighed har fundet Sted paa det af Distriktslægen angivne Tidspunkt. Retslægeraadet har endelig, efter at en Udskrift af det optagne Forhør har været det tilstillet, i Skrivelse af 23 Januar d. A. udtalt, at Raadet i det Hele kan tiltræde den af Distriktslægen angaaende Undersøgelsen af Efterbyrden afgivne Erklæring, idet der dog ikke skønnes at være noget til Hinder for at antage, at Efterbyrden stammer fra et 40 Ugers Svangerskab, at Raadet i Overensstemmelse med Distriktslægens anden Erklæring af samme Dag maa formene, at Resultatet af hans Undersøgelse af Arrestantinden gør det utvivlsomt, at hun har født, og at det maa betegnes som overvejende sandsynligt, at Fødslen har fundet Sted højst en Uge forud for Undersøgelsen, uden at det dog med absolut Sikkerhed kan udelukkes, at Tidsafstanden har strakt sig til en halv Snes Dage fra nævnte Tidspunkt.

Under et i Henhold til Overrettens Kendelse optaget yderligere Forhør er der derhos fremlagt en Erklæring fra Distriktslægen af 3 Maj d. A., hvori udtales, at han kun kan »opretholde« sin i Erklæring af 5 November 1913 fremsatte Anskuelse, at der har fundet en Fødsel af et Barn Sted højst en Uge forud, at der ikke kan være Tale om nogen »Abort«, at Barnet maaske knap nok har været fuldbaarent, og at Lægen ikke kan udtale sig om dets Levedygtighed. Endvidere har Retslægeraadet i Skrivelse af 22 s. M. udtalt, at »det maa fastholde sin under 23 Januar d. A. afgivne Erklæring og i Henhold til denne ikke kan antage, at Arrestantinden har født en Abort«.

Arrestantinden, der efter sin Forklaring nok kunde mærke, at hun efter Juli Maaned blev noget svær, men som dog ikke vil have følt sig besvangret, og som i September eller Oktober Maaned f. A. over-

for sin Kæreste nægtede at være frugtsommelig, har vedblivende fastholdt, at hun ikke har født noget Barn eller Foster. Hendes Forklaring gaar iøvrigt nærmere ud paa, at hun Natten mellem den 28 og 29 Oktober følte sig syg, hvorfor hun stod op, tændte Lys og iførte sig et Par Benklæder. Hun trak derefter Sengetøjet til Side og lagde sig paa et Underskørt og et andet Par Benklæder i Sengehalmen, men kaldte ikke paa de to andre Piger, som delte Kammer med hende, og der gik nu en Mængde Blod fra hende. Den følgende Dag, da hun opholdt sig paa Kammeret for at gøre sig i Stand til Besøget hos Lægen, kom der atter en stor Klump Blod, som hun tog op og kastede ind i Kakkellovnen uden at skænke den nogen Opmærksomhed, og uden at hun forud havde overrevet eller overklippet nogen Navlestreng.

Den 10 November fandtes der i Gaardens Bagerovn, hvor der sidst havde været fyret den 31 Oktober næst forhen, nogle forkullede Genstande, der antoges at være Rester af Barneknogler, men Retslægeraadet har i sin ovennævnte Skrivelse af 23 Januar d. A. efter stedfunden Undersøgelse udtalt, at der ikke er forefundet noget, der kan tydes som Knogledele.

Ved de foreliggende Lægeerklæringer i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger maa det, uanset Arrestantindens Benægtelse, anses tilstrækkelig godtgjort, at hun i Slutningen af Oktober eller Begyndelsen af November Maaned f. A. har født et Barn, der i alt Fald har nærmet sig til Fuldbaarenhed, og som maa antages at være dødt, uden at det har kunnet oplyses, at Døden er indtraadt før Fødselen. Da denne derhos efter det Oplyste maa betragtes som foregaaet i Dølgemaal, maa det billiges, at Arrestantinden for det af hende udviste Forhold ved Underretsdommen er anset efter Straffelovens § 194, og da Straffen efter Omstændighederne findes passende bestemt til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser angaaende Aktionens Omkostninger ligeledes tiltrædes, saaledes være at stadfæste. . . .

Sagens Behandling i første Instans har ikke givet Anledning til noget Ophold, der vil bevirke Ansvar, og har iøvrigt ligesom den befalede Sagførelse for begge Retter været lovlig.

Nr. 109. **Em. Z. Svitzers Bjergningsentreprise (David)**

mod

Firmaet Hecksher & Søns Eftf. (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Bjergeløn.

Frederikshavn Købstads Sørets Dom af 25 September 1912: De Indstævnte, Firmaet Hecksher & Søns Efterfølger i København, bør til Em. Z. Svitzers Bjergningsentreprise sammesteds betale

42,000 Kr. som Bjergeløn for Bjergning den 22 Januar d. A. af Dampskibet »Shuna« af Glasgow. Endvidere maa de Indstævnte betale til Citanterne Rente af det tilkendte Beløb, 5 pCt. aarlig, fra 4 Marts d. A., til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 8 September 1913: Appellanterne, Firmaet Hecksher & Søns Eftf., bør til de Appellindstævnte, Em. Z. Svitzers Bjergningsentreprise, betale 32,000 Kr. tilligemed Renter deraf 5 pCt. p. a. fra den 4 Marts 1912, indtil Betaling sker. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Den 21 Januar f. A. om Eftermiddagen Kl. 5²⁵ (engelsk Tid) strandede Dampskibet »Shuna« af Glasgow, der, ladet med Kul og Stykgods, var paa Rejse fra Hjemstedet til Gøteborg, paa yderste Revle paa Kærsgaards Strand ca. 4 Kvartmil Vest for Hirshals Fyr. Vejret var mørkt, overtrukket med Snebyger, og det blæste en laber Bramsejlskuling af S. S. V. Skibet, der er bygget af Staal i Aaret 1909, har dobbelt Bund og er klassificeret i engelsk Lloyds højeste Klasse. Dets Nettodrægtighed er 880 Reg. Tons. Der gjordes ombord paa »Shunas«, hvis Maskine, da Strandingen fandt Sted, arbejdede med halv Kraft, forskellige Forsøg paa at bringe Skibet flot bl. a. ved at føre et Varpanker ud og fire Bagbords Bovanker midtskibs og derpaa hive paa Spillene, men disse Forsøg, over hvilke der trængte en Del Sand ind i Maskinen, viste sig frugtesløse, hvorfor man ved Ellevetiden gav sig til at kaste Kul overbord, og hermed fortsattes, indtil det de Appellindstævnte, Em. Z. Svitzers Bjergningsentreprise i København, tilhørende, i Frøderikshavn stationerede Dampskib »Viking« ved Femtiden den følgende Morgen kom tilstede. Paa dette Tidspunkt havde endvidere Tornby Bjergelav med et stort Antal Bjergere, 2 store Udskibningsbaade samt en Motorbaad givet Møde, hvorhos Redningsbaaden var gaaet ud og laa langs Siden af »Shuna«, der rørte sig og huggede i Grunden. Vinden var i Løbet af Natten steget til Bramsejlskuling og drejet til V. N. V., hvorhos Dønningen havde rejst sig noget, og der gik en stærk nordlig Strøm. Mellem »Shunas« Fører og Føreren af »Viking« afsluttedes

der straks Kontrakt om at bjerge det strandede Skib ind til Frederikshavn mod en Bjergeløn, fastsat ved Sørretten i Frederikshavn eller ved Voldgift. Ved de af »Viking« foretagne Maalinger fandtes der ved Forenden af »Shuna«, der stod med Stevnen i S. S. O. $\frac{1}{2}$ O. (misvisende), 14 Fod Vand ved Forenden, 12 Fod ved Fokkemasten, 14 Fod ved Broen, 12 Fod ved Skorstenen og herfra tiltog Dybden til 17 Fod ved Agterenden. Skibets Amning var 16 Fod Agter og $15\frac{1}{2}$ Fod For. Efter at »Vikings« Anker var kastet med 100 Favne Kæde, og efter at dets Staalkabler af Udskibningsbaadene var førte over til »Shuna«, i hvis Stormast Tampen fastgjordes, gav »Viking« sig Kl. 7¹⁰ til at slæbe med fuld Kraft, idet der samtidig heves med fuld Spænding paa Ankerkæden, og ved Ottetiden begyndte det strandede Skib, hvis Maskine ikke arbejdede under Afslæbningen, at glide ud efter, hvorpaa det Kl. 8¹⁵ kom flot. Derefter afgik begge Skibe, »Shuna« med »Vikings« Kaptajn, dens Dykker samt 8 Bjergere ombord i Retning af Skagen. Straks efter maatte dog »Shuna«, der gik for egen Maskinkraft, stoppe et Kvartertid, fordi indtrængende Sand havde ødelagt en Pakning i en af Pumperne. Kl. 3⁴⁵ Eftm. ankrede Skibene op paa Frederikshavns Red, hvorefter »Vikings« Dykker foretog en Undersøgelse af »Shunas« Bund. I den derom afgivne Attest anføres det, at Slingrekøleens Agterkant paa Bagbords Side var bøjet op ca. 4" i en Længde af ca. 6 Fod, at Skibets Bund tilsyneladende var ubeskadiget, idet kun Bundfarven var afskrabet adskillige Steder, at der paa et af Drivskruens Blade var afslaaet et mindre Stykke, men at Ror og Stevn samt Bruserne var i Orden. Ved Ottetiden samme Aften fortsatte »Shuna« Rejsen til Gøteborg.

»Viking« har en Maskine paa 1000 Hestes Kraft og er ved Vurderingsforretning af 24 Februar 1912 ansat til en Værdi af 400,000 Kr. »Shuna« takseredes i Frederikshavn til 280,000 Kr., og Værdien af dens Ladning og ikke forudbetalt Fragt er af Appellanterne opgjort til ialt 61,861 Kr. 80 Øre.

Under nærværende Sag have derefter de Appellindstævnte i første Instans ved Frederikshavns Købstads Sørret paastaet Appellanterne, Firmaet Hecksher & Søns Eftf. i København, der have indestaet for Bjergelønnens Betaling, og som ere indgaaede paa at modtage Stævning til nævnte Ret, tilpligtede at betale en passende Bjergeløn, der efter deres Formening bør ansættes til ikke under 15 pCt. af de bjergede Værdier, tilligemed Renter af det Beløb, der tilkendes, 5 pCt. p. a. fra Sørretsstævningens Dato den 4 Marts f. A., indtil Betaling sker. Appellanterne have nedlagt Paastand om, at Bjergelønnen sættes særdeles lavt. Ved Sørretsdommen ere Appellanterne tilpligtede at betale de Appellindstævnte en Bjergeløn af 42,000 Kr. tilligemed Renter deraf som paastaet, og Sagen er nu af Appellanterne indanket her for Retten, hvor de have nedlagt Paastand om, at den ved Sørretsdommen tilkendte Bjergeløn betydelig nedsættes. De Appellindstævnte have procederet til Sørretsdommens Stadfæstelse.

De Appellindstævnte have gjort gældende, at »Shunas« Stilling efter Strandingen var yderst kritisk, idet Vejrforholdene ved Jyllands Vestkyst ere meget omskiftelige, og at man derfor hvert Øjeblik maatte være forberedt paa en Forandring til det værre, hvorhos de have henvist til, at »Shuna«, idet Maskinen var i Uorden, ikke havde nogen

Udsigt til at komme af Grunden ved egen Hjælp, og at der ej heller kunde paaregnes Bistand af forbisejlende Skibe. Endelig have de anført, at Udkastning af Ladning utvivlsomt kun vilde have medført, at Skibet af Strøm og Sø var bleven trængt højere op paa Revlen.

I Modsætning hertil have Appellanterne bl. a. hævdet, at »Shuna« stod meget let paa Revlen, at de Bevægelser, Skibet gjorde, medens det stod paa Grund, kun have lettet Afslæbningen, at Vejrforholdene hele den paafølgende Uge var de heldigst mulige, og at »Shuna« efter al Rimelighed vilde være kommen flot ved egne Anstrengelser, eventuelt efter at have kastet sin Kulladning eller en Del af den.

Vel ligger det nu nærmest at antage, at »Shuna« ikke vilde være kommen af Grunden uden »Vikings« Bistand; men paa den anden Side findes det at maatte tages i særlig Betragtning, at Bjergningsarbejdet var forholdsvist kortvarigt og ikke forbundet med særlige Vanskeligheder.

Herefter samt under Hensyn til det iøvrigt Foreliggende findes den de Appelindstævnte tilkommende Bjergeløn passende at kunne ansættes til 32,000 Kr., hvilket Beløb Appellanterne derfor ville være at tilpligte at betale de Appelindstævnte tilligemed Renter deraf som paa-staaet.

Processens Omkostninger for begge Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Under Sagen ses ingen Stempelovertrædelse at foreligge.

Nr. 259.

Højesteretssagfører Bagger

mod

Axel Johannes Martinus Johansen (Def. Halkier),

der tiltales for Tyveri eller Forbrydelse mod Sædeligheden.

Ribe Herreds Ekstrarets Dom af 16 Marts 1914: Arrestanten Axel Johannes Martinus Johansen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 2½ Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Therkildsen, 20 Kroner og til Defensor, Overretssagfører Tranberg-Jensen, 15 Kroner. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 11 Maj 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 2 Aar. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførererne Heise og Jørgensen, betaler Arrestanten 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Axel Johannes Martinus Johansen til Højesteretssagfører Bagger og Advokat Halkier 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Ribe Herreds Ekstraret indankede Sag tiltales Arrestanten Axel Johannes Martinus Johansen for Tyveri eller Forbrydelse mod Sædeligheden.

Arrestanten er født den 27 November 1888 og har tidligere været anset ved Kriminal- og Politirettens Dom af 21 Juli 1908 efter Straffelovens § 100 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 2 Maaneder, ved Vends Herreds Ekstrarets Dom af 16 August 1909 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 4 Dage, ved Fredericia Købstads Ekstrarets Dom af 28 September 1909 efter Straffelovens § 247, jfr. § 248, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 10 Dage, ved Kriminal- og Politirettens Dom af 9 August 1910 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., efter samme §'s 2det Stk., tildels jfr. § 46, og i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stk., efter § 238 som for anden Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, ved Storehedinge Købstads Ekstrarets Dom af 23 November 1912 efter Straffelovens § 231, 1ste Led, jfr. § 241, 2det Stk., med Forbedringshusarbejde i 15 Maaneder, ved Esbjerg Købstad, Skads Herred og Fanø Birks Ekstrarets Dom af 10 November f. A. efter Straffelovens § 253, dog at Straffen i Medfør af Straffelovens § 64 fandtes at burde bortfalde, og ved Ringkøbing Købstads Ekstrarets Dom af 10 December f. A. efter Straffelovens § 100, jfr. § 98, med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage. Arrestanten har derhos den 21 Januar 1910 i Københavns Kriminal- og Politiret for Forsøg paa Vold og Legemsbeskadigelse vedtaget en Bøde af 400 Kr.

Efterat Politiet i Esbjerg den 30 December f. A. var kommen til Kundskab om, at Arrestanten, der den foregaaende Dag ikke havde haft Midler til Livets Ophold, bemeldte Dag havde vist sig i Besiddelse af et større Pengebeløb og anskaffet sig et Guldur, blev han eftersøgt og samme Dag anholdt. Ved den derefter foretagne Visitation af hans Person fandtes han i Besiddelse af 44 Kr. 80 Øre i Penge og et Guldur, med Hensyn til hvilket det overensstemmende med Arrestantens Udsagn bekræftedes, at han samme Dag havde købt det for 45 Kr., hvoraf 40 Kr. blev betalt straks, hos en Urmager i Esbjerg. De to nævnte Beløb opgav han dels at have faaet tilsendt »hjemmefra« dels at hidrøre fra, at han den foregaaende Aften havde solgt en Schæfer-

hund for 70 Kr. til en Arkitekt Carlsen. Hunden havde han efter sit Opgivende faaet af en Billedhugger Johansen, som han havde truffet i Esbjerg. Arrestanten forklarede endvidere, at han efter at have solgt Hunden var rejst sammen med de 2 nævnte Personer til Bramminge. Her tilbragte han Natten paa et Hotel, hvorpaa han næste Morgen tog tilbage til Esbjerg og hos en Urmager foruden fornævnte Guldur købte en Urkæde og en Broche, hvoraf han ved Visitationen ligeledes var funden i Besiddelse. Under en senere samme Dag foretagen fornyet Politiafhøring, under hvilken Arrestantens Forklaring gik ud paa, at han d. 18 December f. A. havde købt den ommeldte Hund af Billedhugger C. Johansen, Bramminge, for en Frimærkesamling, som han havde ejet, fra han var ganske ung, og at Turen til Bramminge var foregaaet i Selskab med »en anden Person«, gjorde Arrestanten, der erkendte, at han, siden han sidst i Oktober Maaned f. A. blev løsladt fra Straffeanstalten ved Horsens, ikke havde haft nogensomhelst Fortjeneste, nærmere Rede for sine siden da hafte Indtægter og Udgifter. Ifølge den foretagne Opgørelse viste det sig, at Indtægterne havde oversteget Udgifterne med 56 Kr. 80 Øre, og efter Opgørelsens Afslutning oplyste Arrestanten, at han fra sin Plejefader yderligere havde modtaget 70 Kr., medens han sad arresteret i Ringkøbing, hvor han i Tiden fra 12 til 24 December f. A. havde afsonet den ham af Ekstraretten sammesteds, som ovenmeldt, idømte Fængselsstraf.

Ved den derefter foretagne Undersøgelse oplystes det, at Arrestanten den 29 December f. A. om Aftenen paa en Beværtning i Esbjerg var kommen i Selskab med den i Byen boende Husejer Niels Sørensen Petersen, og at han sammen med denne var taget med Toget samme Nat til Bramminge, hvorfra de efter at have tilbragt Natten paa Hotel Kikkenborg sammesteds var tagne tilbage til Esbjerg med Toget næste Morgen.

Petersen, der har bekræftet sin under Sagen afgivne Forklaring med Ed, har udsagt, at han, da han i beruset Tilstand traf sammen med Arrestanten, havde en Del Penge — i ethvert Fald en Hundred- og en Halvtredskroneseddel — i sin Tegnebog, men at han, da han, før han forlod Hotellet i Bramminge, vilde betale Hotelregningen, fandt Tegnebogen, der laa i hans højre Brystlomme, tom. Efter Petersens videre Forklaring pegede Arrestanten da paa hans venstre Brystlomme udvendig i Vesten og gjorde Bemærkning om, at Pengene laa løse der, og Petersen stak saa Haanden ned i Lommen, hvor han fik fat paa en Tikroneseddel, med hvilken han betalte Regningen, der angik begges Ophold og Fortæring paa Hotellet, og som androg omtrent 10 Kr.

Arrestanten har under Forhørene, under hvilke han hurtigt erkendte, at hans Forklaring om at have modtaget 70 Kr., medens han sad arresteret i Ringkøbing, var usand, først forklaret, at han ved Afrejsen til Bramminge var i Besiddelse af ca. 65 Kr., og at han i Kortspil — efter hvad han senere har angivet »66« — med Petersen paa dennes Værelse paa Hotellet sammesteds har fravundet ham 38 Kr., som Petersen betalte med en Hundredkroneseddel, paa hvilken Arrestanten gav ham 62 Kr. tilbage. Sedlen fik han ved sin Tilbagekomst til Esbjerg byttet paa Postkontoret sammesteds ved Indkøb af et Ark 5 Øres Frimærker. Samtidig forklarede Arrestanten, at Peter-

sen senere paa Hotelværelset efter at være afklædt til Skjorten havde lagt 5 Tikronesedler paa Bordet og tilbudt Arrestanten disse for at suge paa hans Lem, hvad Arrestanten imidlertid nægtede at gøre. I et senere Forhør gentog Arrestanten sin Forklaring om at have købt en Hund og atter solgt den for 70 Kr., idet han dog nu opgav at have købt den samme Dag, som han solgte den, samt navngav sin Køber og Sælger som henholdsvis Billedhugger Johansen og dennes Broder, Stenhugger Johansen, men i det følgende Forhør erkendte han — efter dog først paany at have fastholdt Forklaringen — at den var usand. Han forklarede nu, at han, da han tiltraadte Rejsen til Bramminge, kun var i Besiddelse af 13 Kr., at Petersen ikke straks betalte ham de 38 Kr., han havde vundet fra ham i Kortspil, men lovede ham Beløbet næste Morgen, og at Petersen, da de var færdige med at spille Kort, efter forgæves at have opfordret ham til at tage hans Lem i Munden viste ham en Hundrekroneseddel og lovede ham 50 Kr., hvis han vilde gaa i Seng med ham. Arrestanten vedgik derpaa overensstemmende med, hvad Petersen alt havde udsagt, at have gjort dette, og at de derefter havde bedrevet Onani med hinanden, hvorefter han videre forklarede, at han den næste Morgen i Petersens Paasyn tog Hundrekronesedlen, som Petersen havde lagt paa Bordet, til sig og gav Petersen 12 Kr. tilbage. Rigtigheden af denne sin sidst afgivne Forklaring har Arrestanten i det Væsenlige senere fastholdt, idet han yderligere har udsagt, at han tog Hundrekronesedlen fra Bordet med de Ord: »Nu tager jeg den«, hvortil Petersen svarede: »Tag væk«, og at Arrestanten gav Petersen en Tikroneseddel tilbage, som Petersen kom i den venstre Vestelomme, idet de blev enige om, at Arrestanten for de 2 Kr., som Petersen yderligere skulde have tilbage, skulde købe Jernbanebilletter til Esbjerg. Arrestanten, efter hvis første Forklaring Petersen, da han om Morgenens skulde betale Hotelregningen, tog sin Tegnebog — som Arrestanten først vil have set ved denne Lejlighed — frem uden at omtale, at der manglede Penge, har senere udsagt, at Petersen vistnok betalte med den Tikroneseddel, Arrestanten havde givet ham, hvorhos han maa anses at have godkendt Petersens ovenanførte Forklaring om, hvad der passerede ved Betalingen af Hotelregningen. Han har endvidere erkendt, at der ikke deltog nogen Trediemand i deres Udflugt til Bramminge, og erklæret, at hans derfra afvigende Forklaring var afgiven efter Anmodning af Petersen for at skjule, at de havde været alene.

Petersen, der bestemte har benægtet at have spillet »66« med Arrestanten — et Spil, Petersen efter sin Forklaring overhovedet ikke kan — og tabt Penge til ham, at have lovet ham 50 Kr. for at faa Tilladelse til at behandle ham uterligt samt at have ladet en Hundrekroneseddel ligge paa Bordet i Hotelværelset eller overgivet Arrestanten en saadan og faaet 10 Kr. tilbage, har med Bestemthed sigtet Arrestanten for at have frastjaalet ham den ovenomhandlede Hundrekroneseddel.

Efter hvad Petersens Hustru har forklaret, er hendes Mand »næsten ikke til at drive til« at spille Kort. Hun har derhos erklæret, at hun ikke kan tro, at Petersen har spillet Kort med Arrestanten, og efter hendes Formening kan Petersen overhovedet ikke spille »66«, som hun aldrig har set ham spille.

Sømand Axel Mortensen har edelig forklaret, at han den 29 December f. A. om Aftenen opholdt sig i Beværtningen »Hyttefadet« i Esbjerg i Selskab med ovennævnte Petersen, og at han da saa denne udtage en Halvtredskroneseddel af en Tegnebog, som han havde i en indvendig Vestelomme, for dermed at betale Værten, samt derefter at lægge de Sedler, han modtog tilbage, i Tegnebogen og stikke denne i Lommen. Da Arrestanten, der havde siddet ved et Bord bag Petersen, saa denne i Besiddelse af Penge, samt var kommen under Vejr med, at Petersen — som det ogsaa fremgaar af Sagen — havde homoseksuelle Tilbøjeligheder, satte han sig efter Mortensens videre Udsagn hen ved samme Bord som Petersen ved Siden af denne, hvorpaa de efter at have gramset hinanden paa Laarene flyttede hen til et andet Bord, ved hvilket Petersen senere betalte nogle forlangte Drikkevarer med en Tikroneseddel, han udtog af sin Tegnebog. Efter hvad Mortensen sluttelig har forklaret, fulgte han derefter med Arrestanten og Petersen hen i en anden Beværtning, men da det efter kort Tids Forløb gik op for ham, at det »nok skulde ende med«, at Arrestanten enten franarrede eller frastjal Petersen Penge, gik han sin Vej.

Arrestanten har overfor denne Forklaring fastholdt, at han ved den nævnte Lejlighed ikke har set Petersen i Besiddelse af nogen Tegnebog, men derimod forklaret at have set ham tage løse Penge-sedler op af en indvendig Vestelomme; dog vil han ikke have set Petersen faa en Halvtredskroneseddel byttet.

Musiker Georg Sørensen har til Politiet forklaret, at han den paa-gældende Aften saa Arrestanten og Petersen, der var en Del beruset, sammen i »Hyttefadet«, at Petersen opførte sig, saa at Enhver kunde se, at han havde »Lyst til Mandfolk«, og at dette sikkert ogsaa var gaaet op for Arrestanten, der holdt sig til ham. Efter sin videre Forklaring traf Sørensen senere samme Aften Arrestanten og Petersen i Banegaardens Ventesaal, hvor Arrestanten viste ham 2 Jærnbanebilletter, idet han yttrede: »Her skal du se, jeg skal til Bramminge sammen med denne Herre«. Denne Udtalelse opfattede Sørensen som gaende ud paa, at Arrestanten havde ondt i Sinde mod Petersen, hvorfor han advarede Arrestanten med de Ord: »Pas nu paa og tag ikke hele Rovet fra ham«, hvormed han mente, at Arrestanten ikke skulde tage alle Petersens Penge.

Arrestanten har mod denne Forklaring alene indvendt, at den sidst anførte Udtalelse ikke er falden.

Rigtigheden af Arrestantens Udsagn om at have faaet en Hundredkroneseddel byttet paa Esbjerg Postkontor den 30 December f. A. om Morgenen er bekræftet ved en derom anstillet Undersøgelse. Af Beløbet maa Arrestanten foruden til Indkøb af de ovennævnte Genstande, af hvilke Brochen og Urkæden ere betalte med henholdsvis 2 Kr. 50 Øre og 1 Kr., antages at have brugt en Del til Svir.

Arrestanten har erklæret ikke at »bryde sig om at have Petersens Penge i sin Besiddelse« og derfor at nære Ønske om, at de i hans Besiddelse fundne 44 Kr. tilbagebetales Petersen. Af det hos Arrestanten forefundne Beløb er derefter 44 Kr. udbetalt Petersen, der har frafaldet Krav paa Erstatning hos Arrestanten.

Der foreligger en Række Oplysninger, som tyde paa, at Arrestanten ikke har haft Penge den 29 December f. A. om Aftenen og saa-

ledes heller ikke været i Stand til den næste Morgen, som af ham forklaret, at give Petersen Penge tilbage paa en Hundrekroneseddel. Saavel herefter, som naar henses til, at Arrestantens Forklaringer, særlig i Henseende til, hvorledes han har faaet Penge, have vist sig i høj Grad vaklende og løgnagtige, samt til Usandsynligheden af hans Forklaring om, hvorledes han er kommen i Besiddelse af den Petersen tilhørende Hundrekroneseddel, kan Arrestantens Forklaring i sidstnævnte Henseende ikke staa til Troende, hvorimod det efter samtlige foreliggende Oplysninger maa anses tilstrækkelig godtgjort, at han har frastjaalet Petersen Sedlen.

Idet der herefter ikke vil kunne tillægges Arrestantens Forklaring om at have modtaget 50 Kr. af Petersen i Betaling for at øve Uterlighed med ham nogen Betydning, bliver der, som ved Underrettsdommen rettelig antaget, ikke Spørgsmaal om at anse ham med Straf for Forbrydelse mod Sædeligheden. For det af ham forøvede Tyveri er Arrestanten ved bemeldte Dom rettelig anset for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri efter Straffelovens § 232, 1ste Led, men Straffen, der ved Dommen er bestemt til Forbedringshusarbejde i 2¹/₂ Aar, findes efter Omstændighederne passende at kunne bestemmes til samme Art Strafarbejde i 2 Aar, og med den heraf flydende Nedsættelse i Straffetiden, vil Dommen, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger tiltrædes, saaledes være at stadfæste.

Onsdag den 29 Juli.

Nr. 282. Højesteretssagfører Bagger
mod

Christian Johannes Larsen (Def. Asmussen),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 16 Maj 1914: Arrestanterne Christian Johannes Larsen og Hans Jæger Emanuel Hansen bør straffes, Larsen med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og Hansen med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage og, En for Begge og Begge for En, betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagfører Paludan og Prokurator Juel, 30 Kr. til hver, dog at Arrestanten Hansen ikke udreder over Halvdelen af Omkostningernes samlede Beløb. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter de i den indankede Dom fremstillede Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte Larsen i alt Fald som Medgerningsmand har deltaget i det i Dommen omhandlede

Tyveri. Det maa herefter billiges, at han er anset som i Dommen sket, og denne vil derfor for hans Vedkommende kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Christian Johannes Larsen til Højesteretssagførerne Bagger og Asmussen 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanterne Christian Johannes Larsen og Hans Jæger Emanuel Hansen tiltales for Tyveri.

Arrestanten Larsen er født den 1 November 1890 og tidligere anset: ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 24 Maj 1909 efter Straffelovens §§ 228 og 229, 4de Stk., sidstnævnte jfr. § 46 og 54, samt efter § 247, i det Hele sammenholdt med § 62, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, ved samme Rets Dom af 15 Oktober 1909 for Tyveri i Medfør af Straffelovens § 64, Straffen bortfalder, ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 14 December 1910 efter Straffelovens § 230, 2det Stk., med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 6 Juli 1912 efter Straffelovens § 231, 1ste og 2det Stk., med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Arrestanten Hansen . . .

Den 15 Januar d. A. om Eftermiddagen opholdt Arrestanterne, der var i Selskab med Søfyrbøder Carl Fridolf Johansson, sig i Beværtningen Toldbodgade Nr. 9, og under Opholdet her havde Johansson sine Søfartsbøger, i hvilke der beroede flere Tikronesedler, fremme. Arrestanterne og Johansson forlod antagelig Kl. ca. 3 sammen med en fjerde Person Beværtningen og kørte med Automobildroske ud ad Frederiksberg til. Undervejs var de inde paa en Beværtning i Nyhavn, hvorefter Arrestanterne og Johansson kørte videre, medens den fjerde Person blev tilbage. Da de var naaede til Rantzausgade, bankede Johansson paa Automobilets Rude og opfordrede Chaufføren til at hente Politi, og da Chaufføren svarede, at Johansson selv kunde hente en Politibetjent, sprang Johansson ud af Vognen og gik hen til Politibetjent 453, Petersen, der stod paa Hjørnet af Rantzausgade og Brohusgade, og fortalte denne, at han var bleven bestjaalet for 50 Kr. Betjenten vinkede ad Automobilet, der imidlertid atter havde sat sig i Bevægelse, men dette standsede dog ikke.

Johansson indfandt sig derefter ifølge Politibetjentens Anvisning paa Politistation Nr. 6, hvor han, der var stærkt beruset og blev indsat i Detentionslokalet, gjorde Anmeldelse om Tyveri.

Johansson, der, skønt han var paavirket af Spiritus, med Sikker-

hed vil kunne huske det Passerede, har under Ed forklaret, at han der var faldet i Søvn under Køreturen, vaagnede ved, at Arrestanten, Larsen tog hans Søfartsbøger ud af hans indvendige Jakkelomme. I den ene af Søfartsbøgerne beroede 5 eller mulig kun 4 Tikronesedler, hvilket Arrestanterne vidste, idet Johansson under deres Samvær havde taget Penge ud af Bogen. Efter at Johansson forgæves havde søgt at faa det Stjaalne tilbage, lod han Automobilet standse og henvendte sig til en Politibetjent.

Arrestanterne har hver for sig nægtet at have bestjaalet Johansson.

Arrestanten Hansens Forklaring gik til at begynde med ud paa Følgende:

Arrestanten, der var en Del paavirket af Spiritus, bemærkede under Køreturen sammen med Johansson og Arrestanten Larsen, at Automobilet, da de var naaede ud i Rantzausgade, pludselig standsede, hvorved han faldt over paa Bagsædet, og da han rejste sig op, kørte Vognen videre, og han bemærkede da, at Johansson var borte. Da han spurgte Arrestanten Larsen, hvor Johansson var henne, svarede Larsen, at Johansson kom straks op paa Hjørnet af Borups Allé og Østre Fasanvej. Paa nævnte Hjørne standsede Automobilet, og Larsen betalte Chaufføren for Køreturen. Arrestanterne var derefter inde paa en Beværtning paa Østre Fasanvej, hvor Arrestanten Larsen viste Arrestanten Hansen Johanssons Søfartsbøger og fortalte, at han havde glemt at give Johansson dem. Arrestanten Hansen modtog derefter Søfartsbøgerne i den Hensigt at give Johansson dem tilbage. Paa Beværtingens Pissoir fortalte Arrestanten Larsen ham derefter, at han havde stjaalet Penge fra Johansson, idet han først sagde, at det var 20 Kr., han havde taget, og derefter rettede det til, at det var 15 Kr., hvorhos han tilbød Hansen 10 Kr. af de stjaalne Penge, hvilket Hansen dog nægtede at modtage. Da Larsen paa Hansens Forespørgsel, om Johansson vidste, at Larsen havde taget Pengene, svarede bekræftende, sagde Hansen, at han saa ikke vilde have noget med det at gøre.

Denne Forklaring har Arrestanten Hansen imidlertid senere ændret, og hans endelige Forklaring gaar ud paa, at han, der har siddet og kigget ud af Vognen, og ikke hørt, hvad der foregik inde i Vognen, hørte Johansson sige: »giv mig mine Papirer igen«, og umiddelbart efter: »jeg vil ogsaa have mine Penge«, hvorefter Johansson sprang ud af Vognen og kastede Søfartsbøgerne paa Sædet. Arrestanten Larsen, der sagde til Chaufføren, at denne skulde køre videre, og puttede Søfartsbøgerne i Lommen, fortalte, at han havde hugget 20 Kr. fra Johansson og viste Arrestanten Hansen 2 sammenkrøllede Tikronesedler, af hvilke han tilbød ham den ene, men Hansen sagde, at han ikke vilde have noget med den Sag at gøre, fordi Manden kendte hans Navn og Adresse. Da Arrestanterne var inde i Beværtingen paa Hjørnet af Nørrebrogade og Østre Fasanvej, kom Arrestanten Hansen imidlertid i Tanker om, at Johansson mulig vilde komme i Selskab med Andre og give sig til at svire sammen med dem og derefter tro, at han havde drukket sine Penge op, og Arrestanten Hansen, der derefter mente, at han ligesaa godt kunde tage sin Part af de stjaalne Penge, bad derpaa Arrestanten Larsen om at give ham de 10 Kr.,

hvilket Larsen imidlertid afslog. Efter at de havde drukket, hvad Larsen trakterede med, gik Larsen sin Vej.

Arrestanten Hansen, der nok vil have tænkt sig, at Arrestanten Larsen betalte Chaufføren med de stjaalne Penge, har forklaret, at han mente, at Larsen i Beværtningen paa Hjørnet af Nørrebrogade og Østre Fasanvej betalte med sine egne Penge, idet Larsen tidligere paa Dagen havde fortalt, at han havde 3 Kr.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Arrestanten Hansen senere samme Dags Eftermiddag har afleveret Johannssons Søfartsbøger i Beværtningen Toldbodgade Nr. 9, og Arrestanten Hansen har forklaret, at han telefonerede til Politivagten i Korsgade og forespurgte, om Johannsson havde indfundet sig der, hvilket er blevet bekræftet af Arrestantens Broder, Tømmersvend Einar Johannes Hansen.

Arrestanten Larsen har med Hensyn til Køreturen forklaret Følgende:

Da de var naaede ud i Rantzausgade, bankede Johannsson paa Ruden til Chaufføren og sagde, at han vilde ud. Idet Johannsson sprang ud af Vognen, sagde Arrestanten Hansen, at Johannsson talte om at hente Politi, hvortil Larsen sagde, hvad Johannsson vilde med Politiet. Efter at Johannsson var steget ud af Vognen, sagde Arrestanten Larsen — mulig tillige Arrestanten Hansen — til Chaufføren, at denne skulde køre videre. Arrestanten Hansen gav derefter under den fortsatte Køretur Arrestanten Larsen en Tikroneseddel, idet han sagde, at han havde laant 30 Kr. af Johannsson. Da de var komne til Hjørnet af Borups Allé og Fasanvej, betalte Arrestanten Larsen Chaufføren med Tikronesedlen og fik 8 Kr. tilbage.

Arrestanten Larsen har bestemt benægtet, at han har taget Johannssons Søfartsbøger, men forklaret, at Arrestanten Hansen paa Vejen til Beværtningen paa Hjørnet af Fasanvej og Nørrebrogade, hvor Arrestanterne derefter var inde, og hvor Arrestanten Larsen delvist betalte, hvad Arrestanterne nød, vilde give ham nogle Papirer, som han dog nægtede at modtage. Arrestanten Larsen har dog benægtet at have set Arrestanten Hansen tage Johannssons Søfartsbøger.

Arrestanten Larsen, der har benægtet at have set Johannsson i Besiddelse af Søfartsbøger, har først forklaret, at han under sit Samvær med Johannsson den nævnte Dag ikke bemærkede, at denne havde Penge andre Steder end i Vestelommen, men senere forklaret, at han saa, at Johannsson forskellige Steder betalte med Tikronesedler, men ikke saa, hvor Johannsson havde dem.

Kellner Johan Fernstrøm, der arbejder i Beværtningen Toldbodgade Nr. 9, har imidlertid som Vidne under Ed forklaret, at Johannsson i Beværtningen flere Gange kavde sine Søfartsbøger oppe af Lommen, og Vidnet bemærkede, at Johannsson havde flere Tikronesedler liggende i sine Søfartsbøger, hvilket Arrestanterne efter Vidnets Forklaring ikke kunde undgaa at se, hvorhos Vidnet særlig har forklaret,

Færdig fra Trykkeriet den 3 September 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 26—27.

Onsdag den 29 Juli.

at Johansson i Beværtingen, medens Arrestanterne stod paa hver sin Side af ham, betalte med en Tikroneseddel, som han tog ud af en Søfartsbog.

Efter Fernstrøms Forklaring var Arrestanterne, navnlig Arrestanten Hansen, ivrige for at faa Johansson med paa Køreturen, medens Johansson, der af Vidnet, paa hvem Arrestanterne gjorde et mistænkeligt Indtryk, blev raadet fra at tage med Arrestanterne, meget modvilligt kørte med dem.

Chaufføren, der kørte for Johansson og Arrestanterne, Vognmand Hans Christian Jensen, der har genkendt Arrestanten Larsen, men ikke har kunnet genkende Arrestanten Hansen, har som Vidne under Ed forklaret, at Johansson, da han var steget ud af Automobilet, sagde, at Vidnet skulde vente lidt paa ham, men at begge de tilbageblevne Passagerer opfordrede Vidnet til at køre videre. Vognmand Jensen har derhos forklaret, at saavel Arrestanten Larsen som den anden Passager, der blev tilbage i Vognen, hørte, at Johansson gentagne Gange anmodede ham om at hente Politi, samt at Jensen svarede, at Johansson selv kunde hente Politi.

Arrestanten Hansen har benægtet at have givet Arrestanten Larsen 10 Kr., og saavel Johansson som Arrestanten Hansen have nægtet, at Arrestanten Hansen havde laant 30 Kr. af Johansson.

Angaaende Formalet med Køreturen har Arrestanten Hansen forklaret, at de skulde hjem til Arrestanten Larsens Forældre og spise, medens Arrestanten Larsen har forklaret, at det var Meningen at tage hjem til Arrestanten Hansens Forældre.

Ifølge Johanssons Forklaring var det Aftalen, at de skulde tage hjem til Arrestanten Hansens Forældre og spise til Aften, medens Chaufføren, Vognmand Jensen, har forklaret, at den, der fortalte, at det var ham, der havde bestilt Vognen — antagelig Arrestanten Hansen — sagde, at de skulde køre ud til Beværtingen paa Hjørnet af Borups Allé og Østre Fasanvej.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Arrestanten Larsen, der efter sin Forklaring om Morgenen den 15 Januar kun havde ca. 1½ Kr., om Eftermiddagen efter den ommeldte Køretur foruden de 2 Kr., han betalte Chaufføren, har givet i hvert Fald ca. 5 Kr. ud og desuden givet sin Kæreste, Olga Josefa Nathalie Greis, Penge. Arrestanten Larsen, der til at begynde med forklarede, at han i Beværtingen

paa Hjørnet af Østre Fasanvej og Nørrebrogade gav Arrestanten Hansen 5—6 Kr. som Rest af de fra denne modtagne 10 Kr., hvorefter han kun havde ca. 1½ Kr. tilbage, nægtede først at have givet sin Kæreste de 5 Kr., men erkendte derefter — foreholdt hendes Forklaring om, at hun af ham havde modtaget en Femkroneseddel — at han havde givet hende 5 Kr., af hvilke han dog vil have modtaget 1½, tilbage, idet han erkendte, at det var urigtigt, naar han havde forklaret, at han havde tilbagegivet Arrestanten Hansen nogen af de modtagne Penge. Olga Greis, der først bestemt benægtede at have givet Arrestanten Larsen Penge tilbage, har senere forklaret, at hun ikke med Bestemthed tør udtale sig om dette Punkt.

Det er oplyst ved den af Tømrer Larsens Hustru, Kirstine, født Hansen, afgivne, af Arrestanten Hansen bekræftede Forklaring, at Arrestanten Hansen den 15 Januar d. A. om Eftermiddagen fortalte hende, at Arrestanten Larsen havde stjaalet Penge fra en Sømand. Endvidere er det ved den af fornævnte Tømmersvend Einar Johannes Hansen afgivne, af Arrestanten Hansen bekræftede Forklaring oplyst, at Arrestanten Hansen samme Dags Eftermiddag fortalte, at han havde været sammen med Arrestanten Larsen og en Søfyrbøder, at de havde kørt i Automobil gennem Rantzaugade, hvor Arrestanten Larsen havde taget Fyrbøderens Søfartsbøger, at Fyrbøderen, da denne fik Søfartsbøgerne igen og saa, at hans Penge manglede, sagde, at Arrestanten Larsen havde hugget dem, hvad Larsen dog nægtede, hvorpaa Fyrbøderen stod af for at faa fat i Politiet, idet han lod Søfartsbøgerne ligge, samt at Arrestanten Larsen havde fortalt Arrestanten Hansen, at han havde taget 15 Kr. fra Fyrbøderen.

Da det efter de af Fyrbøder Johansson og Kelner Fernstrøm afgivne beedigede Vidneforklaringer maa anses for tilstrækkelig godtgjort, at Johansson havde Penge i sine Søfartsbøger, da han begav sig paa den omhandlede Køretur, da det af det Oplyste fremgaar, at Arrestanten Larsen under Forhøret har afgivet urigtige Forklaringer, da det er oplyst, at Arrestanten Larsen efter Køreturen i Løbet af Eftermiddagen har udgivet flere Penge, end han forinden var i Besiddelse af, da Arrestanten Larsens Forklaring om, at Arrestanten Hansen skulde have givet ham 10 Kr., hvortil han har erkendt ikke at kunne give nogen Grund, er bestridt af Arrestanten Hansen, og da Arrestanten Larsens Forklaringer om hans Forbrug af Penge den paagældende Eftermiddag have været vakkende og modsigende, findes det under Hensyn til, at Arrestanten Larsens Fortid kendetegner ham som tyvagtig, uden Betænkelighed at lægge Fyrbøder Johanssons Forklaring til Grund ved Sagens Paadømmelse og statuere, at Arrestanten Larsen har frastjaalet Johanssons dennes Søfartsbøger, der maa anses som værdiløse, tilligemed de i disse beroende Penge.

Som Følge af det anførte ville Arrestanterne være at anse, Arrestanten Larsen efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri . . . efter Omstændighederne: Larsen med Forbedringshusarbejde i 2 Aar . . .

Nr. 301. Højesteretsadvokat Dietrichson

mod

John Charles Augustus Macedon (Def. Hansen),

der tiltales for Tyveri, falsk Anmeldelse og falsk Forklaring for Retten.

Christiansteds Bytings kriminelle Ekstrarets Dom af 10 Januar 1914: Arrestanten John Charles Augustus Macedon bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 4 Aar samt udrede Aktionens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 7 April 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Overretsadvokaterne Munch-Petersen og Hvass betaler Arrestanten John Charles Augustus Macedon 30 Francs til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde maa det billiges, at Tiltalte er anset for Tyveri som i Dommen sket og med den der fastsatte Straf.

Det af Tiltalte endvidere udviste Forhold ved mod bedre Vidende at henlede Mistanken paa Trediemand som skyldig i det Tyveri, for hvilket Tiltalte selv var sigtet og anholdt, og senere i Retten at opretholde denne Sigtelse maa efter Lovgivningens Analogi og Grundsatninger anses strafbart, men den derfor forskyldte Straf vil kunne absorberes af den ovennævnte Tyvsstraf. Dommen vil herefter kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte John Charles Augustus Macedon til Højesteretsadvokaterne Dietrichson og Hansen 50 francs til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Christiansteds Bytings kriminelle Ekstraret hertil indankede Sag er Arrestanten John Charles Augustus Macedon sat under Tiltale for Tyveri, falsk Anmeldelse og falsk Forklaring for Retten.

Arrestanten er født paa St. Croix den 10 August 1875 og har tidligere, foruden at han ved vestindiske Politiretter dels 5 Gange har været idømt Tvangsarbejde, dels 7 Gange har vedtaget Bøder for for-

skellige Forseelser, været anset: ved Frederiksteds kriminelle Ekstra-rets Dom af 15 November 1893 dels efter Fdg. 11 April 1840 § 32, dels arbitrært efter Analogien af D. L. 6—13—16 og 18 med Fængsel paa Vand og Brød i 10 Gange 48 Timer og ved samme Rets Dom af 9 Juli 1898 efter Fdg. 11 April 1840 § 79, jfr. § 13, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Den 3 December 1913 om Morgenen mellem Klokken 3 og 4 begav Arrestanten sig i den Hensigt at stjele Fødevarer til den ikke til Beboelse benyttede Ejendom, Kongensgade Nr. 33 i Christiansted, i hvilken Ejendom Købmand Isaac J. Samuel har Butik og Pakhus. Over en 6 Fod høj Mur steg Arrestanten fra Gaden ind i Ejendommens Gaard og gik hen til Pakhusets ud mod Gaarden vendende Dør, der var aflaaet med 2 udvendig siddende Hængelaase, af hvilke den ene lukkede for en paa skraa over Døren gaaende Jernstang, og den anden for et i Døren fastgjort Overfald. Med et medbragt Brækjern pressede Arrestanten Bøjlen ud af førstnævnte Hængelaas, hvorpaa han aftog Laasen og fjernede Jernstangen, hvorefter han ved at vride med Brækjernet mod Dørfyldingen fik en heri siddende Krampe, som Overfaldet gik ind i, presset ud, saaledes at Overfaldet blev frigjort. Arrestanten gik nu ind i Pakhuset og stjal her foruden 4 tomme Sække 2 Sække Majsmel, hver paa 49 Pund, samt et Kvantum Hvedemel, som det maa antages ca. 30 Pd., som han fra en større Sæk øste ud i en af de nævnte tomme Sække. Melet og Sækkene, der ere vurderede til henholdsvis francs 21.50 og francs 2, tilhørte fornævnte Samuel, der har faaet Kosterne udleverede, afset fra lidt af Melet, som Arrestanten maa antages at have benyttet til Bagning.

Umiddelbart efter dette Tyveri gik Arrestanten ind i Gaarden til Ejendommen Nr. 23 i samme Gade, til hvilken Gaard Adgangen var fri, og stjal her en Jerngryde og en galvaniseret Spand, hvilke Genstande, der stod frit fremme og tilhørte Maria Francis, ere vurderede til francs 2.50. Det er endvidere oplyst, at Arrestanten en Morgen nogle Maaneder forinden sammestedsfra har frastjaalet nævnte Maria Francis en ligeledes frit fremme staaende Jerntrefod, der er vurderet til francs 1.25. Ejerinden har faaet Kosterne udleveret.

Under et i Anledning af en Anmeldelse om det førstnævnte Tyveri den 5 December f. A. optaget Forhør forklarede Arrestanten, at han den 3 samme Maaned om Morgenen havde faaet Melet og 2 tomme Sække forærede paa Gaden af en Mand ved Navn John Rollins, idet han tilføjede, at han havde været paa det Rene med, at Rollins var kommet til Sagerne paa uærlig Maade. Arrestanten, der allerede den foregaaende Dag udenretslig til Politiet havde angivet, at han havde faaet Sagerne forærede af Rollins, idet han dog ikke nævnedes dennes Navn, som han erklærede ikke at kende, hvorimod han opgav hans Signalement, foranledigede ved denne Angivelse, at Rollins samme Dag blev anholdt af Politiet, hvilken Anholdelse blev hævet den 6 December, efter at Arrestanten under et denne Dag afholdt Forhør havde tilstaaet, at han selv var Gerningsmanden til Tyveriet, og at han havde angivet Rollins som Gerningsmanden for at aflede Mistanken fra sig selv.

For sit i de ovennævnte Henseender udviste Forhold vil Arrestanten være at anse for 3die Gang begaaet simpelt og groft Tyveri efter Fdg. 11 April 1840 § 15 med en Straf, der findes efter Omstændighederne at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 4 Aar, hvorved den Straf, som Arrestanten endvidere maatte have forskyldt efter Fdg. 15 April 1840 § 5, vil være absorberet. Da Underrettsdommen har samme Resultat, og da dens Bestemmelse om Aktionens Omkostninger, der ere paalagte Arrestanten, tiltrædes, vil bemeldte Dom saaledes være at stadfæste.

Hermed endte første Ekstrasession.

Anden Ekstrasession.

Mandag den 31 August.

Nr. 343. Højesteretssagfører I. Kondrup
 mod
 Carl Christian Christensen (Def. Bache),
 der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 25 Juli 1914: Arrestanterne Carl Christian Christensen og Rasmus Anton Steffensen bør straffes, Christensen med Forbedringshusarbejde i 8 Maaned, Steffensen med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage, og, En for Begge og Begge for En, betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Olivarius og Steinthal, 20 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Tiltalte Christensens Vedkommende anførte Grunde
 kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Carl Christian Christensen til Højesteretssagførerne I. Kondrup og Bache 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanterne Carl Christian Christensen og Rasmus Anton Steffensen tiltales for Tyveri.

Christensen er født den 20 Oktober 1890 og tidligere anset: ved Aarhus Købstads Politirets Dom af 2 Februar 1912 efter Lov 3 Marts 1860 § 3, jfr. Straffelovstillæggets § 8, med simpelt Fængsel i 8 Dage og ved nærværende Rets Dom af 25 Maj 1912 efter Straffelovens §§ 228 og 229, 4de Stk., med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Steffensen . . .

Ved Arrestanternes Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at de have gjort sig skyldige i følgende Forhold:

Den 7 Juni 1914 om Morgenen have Arrestanterne i Forening frastjaalet Kaptajn Anders Valdemar Porsdal en Kuffert, indeholdende Beklædningsgenstande, 1 Fotografiapparat med Stativ, 1 Kikkert m. m. Det Stjaalne, der beroede frit fremme paa en Dragervogn, der holdt paa Kvæsthusbroen, havde en samlet Værdi af 265 Kr.

Arrestanterne var, da de begik Tyveriet, efter deres Opgivender berusede, men medens Arrestanten Steffensen har forklaret, at de ikke var mere berusede, end at de vidste, hvad de foretog sig, har Christensen fastholdt, at han var saa beruset, at han ikke vidste, hvad han gjorde. Denne sidste Forklaring, der strider imod, hvad der iøvrigt er oplyst under Sagen, vil imidlertid være at forkaste og begge Arrestanter at betragte som fuldstændig tilregnelige.

Som Følge af det Anførte ville Arrestanterne være at anse: Christensen efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., efter Omstændighederne . . . med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder

Nr. 313. Højesteretsagfører Henriques

mod

Carl Christian Nielsen (Def. I. Kondrup) og Carl Johan Emil Johansen (Def. Harboe),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 27 Juni 1914: Arrestanterne Carl Christian Nielsen og Carl Johan Emil Johansen bør straffes med Tugthusarbejde, Nielsen i 3 Aar og Johansen i 2 Aar samt, En for Begge og Begge for En, betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagfører Paludan og Prokurator Juel, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte Carl Christian Nielsen og Carl Johan Emil Johansen, En for Begge og Begge for En, til Højesteretssagfører Henriques 60 Kroner, Tiltalte Nielsen til Højesteretssagfører Harboe 50 Kroner og Tiltalte Johansen til Højesteretssagfører I. Kondrup 50 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanterne Carl Christian Nielsen og Carl Johan Emil Johansen tiltales for Tyveri.

Arrestanten Nielsen er født den 11 Maj 1873 og foruden at være straffet for Tyveri 8 Gange forinden sit 18de Aar anset blandt Andet: ved Kriminal- og Politirettens Dom af 23 Maj 1896 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 16 Januar 1897 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., jfr. § 39, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, ved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 29 Marts 1898 efter Straffelovens § 231, 1ste og 2det Stk., jfr. § 39, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved Arts-Skipinge Herreds Ekstrarets Dom af 25 September 1899 efter Straffelovens §§ 232, 2det Stk., 235 og 236, sammenholdt i det Hele med § 39, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, ved Københavns Amts søndre Birks Ekstrarets Dom af 26 Juli 1901 efter Straffelovens § 232, 2det Stk., jfr. § 39, for 5te Gang begaaet Tyveri med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, ved Højesterets Dom af 27 Juli 1903 i Medfør af Straffelovens § 237 efter § 232, jfr. § 39, som for 6te Gang begaaet simpelt Tyveri med Tugthusarbejde i 2 Aar og senest ved Højesterets Dom af 5 September 1910 efter Straffelovens § 243, jfr. § 39, med Tugthusarbejde i 3 Aar.

Arrestanten Johansen er født den 11 Januar 1886 og foruden en Gang før sit fyldte 18de Aar at være straffet for Tyveri anset: ved Kriminal- og Politirettens Dom af 24 Januar 1905 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 26 August 1905 efter Straffelovens § 230, 2det Stk., med Forbedringshusarbejde i 1 Aar; ved kgl. Resolution af 7 September 1905 formildet til Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 11 April 1908 efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved samme Rets Dom af 17 Juli 1909 efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og senest ved samme Rets Dom af 19 December 1911 efter Straffe-

lovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri med Forbedringshusarbejde i 18 Maanedere.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Den 6 Januar d. A. foranledigede Martha Søgaard, Niensens Hustru, Arrestanten Nielsen, der er hendes Mands Broder, anholdt i Amagergade, idet hun sigtede ham for kort forud samme Dag sammen med en anden Mandsperson at have gjort Indbrud i Ugift Marie Olsens Lejlighed paa 1ste Sal i Ejendommen Amagergade 11 A, og efter et i Ejendommen givet Signalement blev Arrestanten Johansen kort efter anholdt. Arrestanten Nielsen fandtes i Besiddelse bl. a. af en Metalmorter med Støder, en Brosche af Tører og et Halstørklæde, og Arrestanten Johansen fandtes i Besiddelse bl. a. af en Laaneseddel paa et Sengetæppe, pantsat samme Dag.

Ugift Marie Olsen har under Ed genkendt de fornævnte hos Arrestanten Nielsen fundne Ting samt det pantsatte Sengetæppe som sig tilhørende og behørigt godtgjort sin Ejendomsret samt forklaret, at disse Ting samt et Regulatorur den nævnte Dag er stjaalet fra hendes ovennævnte Lejlighed, hvis Indgangsdør hun, da hun om Morgen ved 7¹/₂-Tiden gik paa Arbejde, aflukkede med indstukken Laas og med Hængelaas, hvilken sidste hun, da hun om Eftermiddagen ved 5-Tiden kom hjem, fandt liggende itubrudt paa et Skab i Lejligheden, hvor hun ogsaa fandt en hende ikke tilhørende Lærredsjakke; et Overstykke, der havde hængt i et uafaaaset Klædeskab, fandt hun paa Gulvet foran Skabet.

Arrestanten Nielsen, der ved Anholdelsen var beruset og blev indsat i Detentionslokalet, forklarede den følgende Morgen til en Politirapport, at han kun mindedes, at han den foregaaende Dag midt paa Dagen havde truffet Arrestanten Johansen i Torvegade, bærende en Pakke, hvis Indhold, et Dameoverstykke, Johansen sagde, at han skulde pantsætte. De fulgtes til et Laanekontor, men fik intet Laan, og Johansen foreslog saa, at de skulde gaa hjem til ham, hvorefter han førte Nielsen til Bestjaalnes Lejlighed, hvor han opgav at bo, og lukkede sig ind, uden at Nielsen saa, hvorledes dette skete. Her tog han et Regulatorur, som han sagde, Nielsen kunde pantsætte for ham; de forlod Lejligheden med Uret, men da Laanekontoret var lukket, solgte de det paa en Beværtning. Han genkendte den ovennævnte Lærredsjakke som sin, men mindes ikke, hvor han havde efterladt den, og han mindedes ikke, hvorledes han var kommen i Besiddelse af de ovennævnte hos ham forefundne Ting.

Arrestanten Johansen, der ved Anholdelsen ogsaa var en Del paa-virket af Spiritus, forklarede da, at han samme Dag ved 3-Tiden i Amagergade havde faaet det pantsatte Sengetæppe overleveret af Arrestanten Nielsen til Pantsætning, og nægtede at have været oppe i Ejendommen Nr. 11 A. I det foreløbige Forhør ændrede Johansen sin Forklaring derhen, at han havde været inde i et Værelse paa 1ste Sal i denne Ejendom sammen med Nielsen, der sagde, at han boede der sammen med sin Kæreste, og som tog Sengetæppet i Værelset, hvis Dør var aflukket, men ikke aflaaaset.

Disse Forklaringer have Arrestanterne i det Væsentlige fastholdt under Sagen, idet Johansen har tilføjet, at Nielsen, da han ved Mid-dagstid traf ham, havde en Pakke, der viste sig at indeholde det for-

nævnte Overstykke, som forgæves blev søgt pantsat, og som blev efterladt i Bestjaalnes Lejlighed, hvor de ialt var 2 Gange, første Gang medtog de et Regulatorur, som Nielsen solgte paa en Beværtning, og anden Gang medtog de Sengetæppet. Iøvrigt har han fastholdt, at Nielsen sagde, at han boede i Lejligheden sammen med sin Kæreste, ligesom Nielsen har fastholdt, at Johansen sagde, at han boede i Lejligheden, og hver af dem vil have troet paa den andens Ret til at disponere over de nævnte Ting.

Regulatoruret er skaffet til Veje, og Bestjaalne har ligeledes genkendt dette og godtgjort sin Ejendomsret til det.

Om Arrestanternes Ophold i Ejendommen og i Lejligheden er af Arbejdsmand Christiansens Hustru, Minka Jensen, forklaret, at hun, da hun ved Middagstid den nævnte Dag passerede 1ste Sal i Ejendommen, saa Ryggene af 2 Mænd, der i det samme lukkede Døren efter sig til Bestjaalnes Lejlighed. Endvidere har Helga Poulsen, Carlens Hustru, forklaret, at hun, da hun ved 2-Tiden om Eftermiddagen den nævnte Dag passerede 1ste Sal paa Vej til ovennævnte Martha Nielsen, der bor paa 2den Sal, saa, at Arrestanten Nielsen, som hun kendte, i Forening med en anden Mandsperson var i Færd med at lukke sig ind i Bestjaalnes Lejlighed, uden at hun dog saa, hvorledes de lukkede sig ind eller hvem af dem, der aabnede Døren, samt at hun, da hun en $1\frac{1}{2}$ Time senere var ved at forlade Ejendommen, saa Arrestanten Nielsen staa i Døren til Lejligheden.

Endelig har Arrestanten Niensens ovennævnte Svigerinde, Martha Nielsen, forklaret, at hun en halv Snes Minutter efter det sidstnævnte Vidnes Ankomst var nede ad Trappen i Anledning af, hvad Vidnet havde fortalt om de 2 Mænd, og da saa Nielsen tage Hængelaasen fra ved et rask Tag med Haanden og gaa ind i Bestjaalnes Lejlighed, og hun tænkte sig da, at den anden Person var gaet.

Havnearbejder Hans Larsen har forklaret, at han ved 3-Tiden saa Arrestanten Nielsen paa Trappen i Skænderi med sin paa 2den Sal boende Broder, og at Nielsen derefter blev trukket ind i Bestjaalnes Lejlighed af Arrestanten Johansen, som lukkede Døren op indefra.

Efter det saaledes Anførte, og idet Usandsynligheden af begge Arrestanters Forklaringer bestyrkes ved, at Nielsen har forklaret, at de et Par Aftener forud var sammen, og da begge vidste, at ingen af dem havde noget Logis, samt i Betragtning af Arrestanternes Fortid, findes det uden Betænkelighed at anse Arrestanterne, der efter deres Forklaring endnu ikke var berusede ved deres første Besøg i Lejligheden, som skyldige i indbrudsvis og i Forening at have stjaalet de fra ommeldte Lejlighed fjærnede til ialt $13\frac{1}{2}$ Kr. vurderede Effekter.

Om Arrestanten Niensens Tilregnelighed har der i en Række af de mod ham senest paadømte Sager været rejst Spørgsmaal. Under den sidst paadømte Sag har Retslægeraadet i Erklæring af 10 Marts 1910 udtalt blandt Andet Følgende: Arrestanten Carl Christian Nielsen har ifølge de Sagen vedlagte Lægeudtalelser oftere været undergivet psykiatrisk Observation, og de derigennem tilvejebragte Skøn, der er blevne prøvede af det kgl. Sundhedskollegium, stemmer overens i, at han, som lider af Epilepsi med forbigaaende Anfald af Forvirring, som altid har staaet tilbage i Udvikling, og som gennem mange Aar har været hengiven til Nydelse af stærke Drikke,

er et psykisk degenereret Individ, som ved sin Tilbøjelighed til at handle efter pludselige Indskydelser, sit helt igennem vanskelige og uberegnelige Sind og sine oplussende Affekter langt mindre end det normale Menneske er i Stand til at modstaa forbryderske Impulser. Det er højst sandsynligt, at hans psykiske Modstandskraft yderligere er aftagen med Aarene.

Under nærværende Sag har Arrestanten forklaret, at hans sidste Anfald af Epilepsi ligger et Par Aars Tid tilbage, og Fængselslægen har under 6 Juni d. A. erklæret, at Arrestanten er ganske uforandret som beskrevet i Retslægeraadets ovenanførte Erklæring.

Som Følge af det Anførte ville Arrestanterne være at anse: Arrestanten Nielsen i Medfør af Straffelovens § 246, 1ste Stk., efter § 232 som for 8de Gang begaaet groft Tyveri og Arrestanten Johansen efter dens § 232 for 6te Gang begaaet groft Tyveri efter Omstændighederne og for Arrestanten Nielsens Vedkommende under Hensyn til Straffelovens § 39 med Tugthusarbejde, Nielsen i 3 Aar og Johansen i 2 Aar.

Nr. 344. Højesteretssagfører Bache

mod

Johan Ludvig Nikolaus Wedderkopp Thaaning
(Def. Henriques),

der tiltales for Bedrageri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 18 Juli 1914: Arrestanten Johan Ludvig Nikolaus Wedderkopp Thaaning bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Christensen og Amdrup, 20 Kroner til hver. At efterkomme under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Johan Ludvig Nicolaus Wedderkopp Thaaning til Højesteretssagførerne Bache og Henriques 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Johan Ludvig Nikolaus Wedderkopp Thaaning, der tiltales for Bedrageri, er født den 13 April 1886 og foruden, at han inden sit 18de Aar er straffet med Rottingslag for bedragerligt Forhold, anset: ved Ramsø-Thune Herreders Ekstrarets Dom af 28 Februar 1908 efter Straffelovens § 228, jfr. § 47, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, ved nærværende Rets Dom af 30 August 1910 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., jfr. Lov 1 April 1905 § 13, med lige Fængsel i 80 Dage og ved nærværende Rets Dom af 13 Maj 1911 efter Straffelovens § 253, jfr. Lov 1 April 1905 § 13, med lige Fængsel i 100 Dage.

5 Sager, under hvilke han i Aarene 1907—1909 samt i 1913 var sigtet for Bedrageri og Tyveri, blev sluttede uden Tiltale, og Aktionsordren i en Sag, under hvilken han i 1912 tiltaltes for Tyveri, blev tilbagetaget.

En Dag i August 1913 laante Arrestanten, som er Handelsmand, af Jernhandler Edmund Emilius Nielsen en Trækvogn til Brug ved hans Handel. Han har ikke senere tilbageleveret Vognen.

Detailhandler Poul Jacobsen har edelig forklaret, at Arrestanten en Dag i August 1913 henvendte sig til ham om Laan af 10 Kr., som han angav at ville bruge til i Handelsøjemed at købe et Parti Sække. Da Vidnet ikke vilde laane ham Pengene, tilbød Arrestanten at sætte den ovennævnte Vogn, som han havde med, i Pant, og da Vidnet, som afslog at modtage Vognen i Pant, tilbød at købe den med en Vægt og nogle Sække, som var paa den, for 10 Kr., gik Arrestanten ind herpaa, dog at han fik Ret til næste Dag, men ikke senere, at tilbagekøbe Vognen, som han angav var hans Ejendom, for samme Sum. Efter Vidnets Forklaring kom Arrestanten en halv Time senere igen og sagde, at han skulde bruge yderligere 7 Kr. til Handlen, hvad Vidnet gav ham, idet han mente, at det Købte nok var saa meget værd. Først da Vidnet ca. 6 Uger senere mødte Arrestanten, fortalte denne, at han havde lejet Vognen, og ved denne og en senere Lejlighed bad han Vidnet om ikke at sælge Vognen, tilbød sidste Gang Vidnet 10 Kr. for at faa Vognen igen, hvad Vidnet ikke vilde indlade sig paa.

Arbejdsmand Christian Hansen har edelig forklaret, at han overværede, at Arrestanten bad Jacobsen om de 7 Kr. og, da denne var uvillig til at give ham dem, sagde, at Jacobsen jo havde Vognen, som var mere end 17 Kr. værd, og at han jo kunde sælge den. Efter Vidnet Hansens Forklaring fulgte han med Arrestanten for at se, om denne afsluttede den Handel, han havde omtalt, hvilket imidlertid ikke skete.

Arrestanten, der først erklærede ikke at huske, hvor han havde gjort af Vognen, fastholder imidlertid, at han afsluttede Handlen og tjente paa den. Han benægter at have solgt Vognen til Jacobsen og paaستاar, at han, efter at han havde laant de 10 Kr., gik for at afslutte Handlen, men da han kom tilbage, havde Jacobsen egenmægtig tilegnet sig Vognen, og Arrestanten, der ikke havde Brug for den, forlangte den ikke tilbage. Det er oplyst, at Arrestanten i Februar 1914, da Jernhandler Nielsens Hustru havde truffet ham paa Gaden og fik ham bragt til Stede i Nielsens Forretning, afgav en skriftlig Erklæring

om at have solgt Vognen, og af de af Niensens Broder, Arbejdsmand Elof Lauritz Nielsen, Politibetjent 441, Christiansen, samt Jernhandler Nielsen og dennes Hustru afgivne, for de 3 førstes Vedkommende beedigede Forklaringer fremgaar det, at Arrestanten da ogsaa mundtlig erkendte, at Erklæringen var rigtig. Dette forklarer Arrestanten imidlertid derved, at han handlede under Trusel om øjeblikkelig Arrestation.

Imidlertid findes der efter de foreliggende Vidneforklaringer og under Hensyn til Arrestantens Fortid ikke at være Tvivl om, at han paa den af Jacobsen omfoklarede Maade har overladt Vognen, der er vurderet til 25 Kroner, til denne. Herefter vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 253, jfr. midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13, efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage.

Nr. 339.

Højesteretssagfører Henriques

mod

Ejnar Andersen (Def. Møldrup),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 11 Juli 1914: Arrestanten Ejnar Andersen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagfører Sinding og Prokurator Mundt, 20 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Ejnar Andersen til Højesteretssagførerne Henriques og Møldrup 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Ejnar Andersen tiltales for Tyveri.

Han er født den 26 Februar 1877 og senest anset: ved Højeste-

rets Dom af 30 Januar 1913 efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

Ved Arrestantens Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

Den 27 Maj 1914 ved Middagstid, da Arrestanten havde indfundet sig i en Gaard for at pille i Skarnbeholderne, tilegnede han sig en Trappestige, som tilhørte Barber Carstensens Enke, Hanna, f. Nielsen, havde en Værdi af 2 Kr. og stod frit fremme i Gaarden. Arrestanten, der til den over ham ved hans Anholdelse den 30 s. M. optagne Rapport forklarede, at han den 27 Maj var beruset og derfor ikke tænkte over, at han ikke maatte tage Stigen, da den stod ved Skarnbeholderne, har senere i Retten ændret denne Forklaring derhen, at han antog, at Stigen var kasseret, eftersom den stod ved Siden af Skarnbeholderne, og at enhver havde Lov til at tage den.

Bestjaalne, Carstensens Enke, og Typograf Jens Vilhelm Green har imidlertid edelig forklaret, at de den paagældende Formiddag har stillet Trappestigen op ad et Skur, der er ca. 1,40 Meter fjærnet fra en Slippe, hvori Ejendommens Skarnbeholdere staa, og Bestjaalne har forklaret, at Stigen blev stjålet, medens hun et Par Minutter havde fjærnet sig ind i sit Køkken.

Arrestantens Forklaring om, at Stigen, der efter det under Sagen Oplyste maa antages at have været i god og brugbar Stand, har staaet saaledes, at den maatte antages at være kasseret og givet til Pris, vil derfor være at forkaste.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Tirsdag den 1 September.

Nr. 335.

Højesterets sagfører Møldrup

mod

Edvard Gottfred Jønsson (Def. Hansen),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 4 Juli 1914: Arrestanten Edvard Gottfred Jønsson bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Kaae og Christensen, 20 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 18 Maaneder.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 18 Maanedes. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Edvard Gottfred Jønsson til Højesteretssagførerne Møldrups og Hansen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Edvard Gottfred Jønsson tiltales for Tyveri.

Hans opgivne Alder af 39 Aar er skønnet stemmende med hans Udseende, og han er tidligere anset: ved nærværende Rets Dom af 7 Juli 1894 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 1 Februar 1896 dels i Medfør af Straffelovens § 64 med en efter dens §§ 228 og 253 lempet Tillægsstraf, dels efter dens § 269, 2det Stykke, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, ved samme Rets Dom af 11 April 1908 efter Straffelovens § 228, jfr. midlertidig Straffelov 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, ved Rettens Dom af 20 April 1909 efter Straffelovens § 230, 1ste Stykke, med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ved samme Dom af 18 Oktober 1910 efter Straffelovens § 231, 1ste Stykke, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, og ved samme Rets Dom af 19 December 1911 efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Arrestanten har derhos været arresteret her ved Retten i Tiden fra 26 August til 12 September 1912, fra 27 Januar til 4 Marts d. A. og fra 18 Marts til 8 April d. A. som sigtet henholdsvis for Ejendomsindgreb, for Tyveri og for Forsøg paa Tyveri, men disse Undersøgelser sluttedes, uden at der rejstes Tiltale mod ham.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Den 19 April d. A. anmeldte Uhrmager Albert Dyring, at der den foregaaende Nat mellem Kl. 11³/₄ og 12¹/₂ var frastjaalet ham 6—7 Nipsure i Mahogni- eller Metalkasser, der havde beroet i et Ud-hængsskab i den aabentstaaende Vestibule til Ejendommen Østergade 44.

Efter at Uhrene var efterlyste, blev Arrestanten den 20 s. M. ved Aftenstid anholdt hos en Pantelaaner, hvor han havde forsøgt at pantsætte et Uhr som de stjaalne. Til Politirapporten forklarede Arrestanten, at han umiddelbart før Anholdelsen havde modtaget Uhret af en Person ved Navn Hans Christensen, som han iøvrigt ikke kendte nærmere til, men som han havde drevet rundt med hele Dagen, og som om Aftenen havde hentet Uhret et eller andet Sted, medens Arrestanten ventede paa Gaden, og bedt Arrestanten pantsætte det.

Efter at have vedstaaet denne Forklaring i det foreløbige Forhør forklarede Arrestanten — efter at han var fundet i Besiddelse af en Laaneseddel paa et paa Anholdelsesdagen om Morgenen pantsat Uhr

— i det derefter følgende Forhør, at han den nævnte Dag havde modtaget ialt 3 Uhre af en Person ved Navn Ejner Christensen, først et om Morgen, da han traf ham, saa et om Eftermiddagen, da de havde sat hinanden Stævne, og endelig et om Aftenen som tidligere forklaret. Med Hensyn til Uoverensstemmelsen med det tidligere angivne Navn paa vedkommende Person angav Arrestanten, at Personen ogsaa hed Hans, men maaske Petersen til Efternavn. Denne Forklaring har Arrestanten under Sagen fastholdt og har nægtet at have nogen Del i Tyveriet af Uhrene eller at have den paagældende Dag tænkt sig, at de var stjaalne; han pantsatte de 2 og forsøgte at pantsætte det 3die af de modtagne Uhre efter den nævnte Persons Anmodning, denne var ikke saa elegant klædt som Arrestanten og tænkte sig maaske, at Arrestanten vilde kunne faa mere i Laan paa dem, og Personen fik saa Laanesummerne, men trakterede Arrestanten med nogle Drikkevarer og gav ham den ene af Laanesedlerne. Arrestanten tror at kunne huske, at Personen sagde, at han havde Uhrene fra en Svoger, der havde et Uhrmagerværksted.

Foruden de 3 efter det ovenstaaende tilstedekomne Uhre er i Anledning af Efterlysningen endnu et fremlyst af en Pantelaaner, men Arrestanten har bestemt nægtet at have pantsat dette Uhr, der er pantsat om Morgen samme Dag som de 2 ovennævnte Uhre, og det paagældende Laanekontors Bestyrer har ikke kunnet genkende Arrestanten.

Efter det Oplyste har Arrestanten paa flere af Laanekontorerne, hvor han har henvendt sig med Uhrene, givet Forklaringer om, hvorlænge han har haft det paagældende Uhr, om tidligere Pantsætninger m. m. Arrestanten har erkendt, at han mulig har givet saadanne usande Forklaringer, og har angivet som Grund hertil, at man jo siger saa meget paa et Laanekontor.

Arrestanten har paastaaet, at han den 18 April om Aftenen og den følgende Nat var i sit Logis i Saxogade, og særlig anført, at han tilbragte Natten i Værelse sammen med sin Logisværtis Søster, hvilket Sidste han dog senere har erkendt er usandt. Logisværtens og hans Søster har ikke kunnet oplyse, om Arrestanten var ude den nævnte Aften, eller naar han gik i Seng, men han var hjemme den følgende Dags Morgen.

Anmelderen har aflagt Tilhjemlingsøed med Hensyn til de tilstedekomne 4 Uhre, der ere vurderede til ialt 25½ Kr., og efter Omstændighederne behørigt godtgjort sin Ejendomsret til disse, hvorefter der efter det ovenfor Anførte og i Betragtning af Arrestantens Fortid findes tilvejebragt et efter D. L. 6—17—10 og 11, jfr. Fr. 8 September 1841 § 6, tilstrækkeligt Bevis til at dømme Arrestanten for uhjemlet Besiddelse af stjaalne Koster, efter Omstændighederne dog kun som Hæler.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stykke, efter dens § 238 som for 5te Gang begaaet Hæleri efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Nr. 319.

Højesteretssagfører Bagger

mod

Ejnar Emanuel Sørensen og Poul Henriksen
(Def. Asmussen),

der tiltales for Tyveri, Førstnævnte tillige for Forsøg paa Drab.

Kriminal- og Politirettens Dom af 27 Juni 1914: Arrestanterne Einar Emanuel Sørensen og Poul Henriksen bør straffes hver med Forbedringshusarbejde i 4 Aar og En for Begge og Begge for En betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Hvass og Amdrup, 35 Kr. til hver, dog at Arrestanten Sørensen af Aktionsomkostningernes samlede Beløb ikke udreder over $\frac{30}{34}$. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at de af de Tiltalte forskyldte Straffe tildels tillige ville være at fastsætte under Hensyn til Straffelovens § 229 Nr. 5 og iøvrigt i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, der i det Væsentlige kunne tiltrædes, vil Dommen være at stadfæste, dog saaledes at Straffetiden for hver af de Tiltalte findes at burde forlænges til 5 Aar.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden for hver af de Tiltalte bestemmes til 5 Aar. I Salarium for Højesteret betaler de Tiltalte Einar Emanuel Sørensen og Poul Henriksen, En for Begge og Begge for En, til Højesteretssagførerne Bagger og Asmussen 120 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanterne Einar Emanuel Sørensen og Poul Henriksen, der tiltales for Tyveri, Sørensen tillige for Forsøg paa Drab, ere fødte henholdsvis den 11 Maj 1894 og den 4 Juli 1894 og ikke fundne forhen straffede.

Ved Arrestanternes Tilstaaelser og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at de have gjort sig skyldige i følgende Forhold:

Arrestanterne have i Forening i Tiden fra Natten før den 5 Januar 1912 til Natten før 4 September 1913 begaaet 26 natlige grove Tyverier i Forretningslokaler i:

Nørrebrogade Nr. 31,
 Skindergade Nr. 44,
 Christian den IX's Gade Nr. 7,
 Niels Juelsgade Nr. 7,
 Gl. Kongevej Nr. 88,
 Vodroffsvej Nr. 11,
 Værnedamsvej Nr. 4,
 Nørrebrogade Nr. 52,
 Gl. Kongevej Nr. 105,
 Blegdamsvej Nr. 36,
 Aaboulevard Nr. 9 C,
 Gl. Kongevej Nr. 123,
 Godthaabsvej Nr. 36,
 Blaagaardsgade Nr. 4,
 Nørrebrogade Nr. 206,
 Nørrebrogade Nr. 197,
 Ørstedsvej Nr. 50 C,
 Skomagergade Nr. 3 i Roskilde,
 Raadhustorvet sammesteds,
 Pileallé Nr. 15,
 Gl. Kongevej Nr. 161,
 Østerbrogade Nr. 154,
 Helgolandsgade Nr. 9,
 Vesterbrogade Nr. 146 og
 Knabrostræde Nr. 4.

Til de paagældende Lokaler skaffede Arrestanterne sig Adgang dels ved Indstigning gennem Vinduer, som de opbrød, idet de i et Tilfælde tillige fjernede en Rist og i et Tilfælde fraklippede noget Pigtraad, dels ved at opbryde eller opdirke Indgangsdørene eller frembringe et Hul i dem og aabne dem indvendig fra ved at stikke Haanden ind eller i et Tilfælde ved at presse Døren saa meget op, at de kunde fjerne en indenfor anbragt Jærnstang, og endelig i 2 Tilfælde ved at slaa henholdsvis en Rude og en Fylding itu i Døre og stige ind derad. I Skindergade Nr. 44 og i Knabrostræde Nr. 4 opdirkede de tillige Husets Gadedør, og i flere Tilfælde aabnede de desuden voldelig forskellige Mellemdøre.

Ved Tyveriet Aaboulevard 9 C skaffede Arrestanterne sig først Adgang til Forretningens Lagerkælder ved at bryde noget Jærngitterværk fra en Luge i Indgangsdøren og aabne denne indvendig fra, hvorpaa de fra Kælderens forgæves søgte Adgang til Forretningen, som var i Stuen.

Ved Tyverierne stjal Arrestanterne rede Penge til Beløb ca. 1830 Kr., Frimærker, Brevkort, Jærnbane- og Stempelmærker til Værdi ca. 105 Kr., en Bankbog, hvorpaa indestod ca. 300 Kr., samt Beklædningsgenstande, Ure, Kæder, en Cykle, Cykletilbehør, Musikinstrumenter, Galanterivarer, Chokolade, Konfekt, Drikkevarer, Cigarer, Kolonialvarer m. m. samt Fotografiapparater, Guldfyldepenne, Bor, Jærnknoer, Revolvere og Patroner til samlet Værdi 2275 Kroner, hvorhos de ved Hærværk anrettede Skade, som beløb sig til henved 2000 Kr.

Alt det Stjaalne beroede dels frit fremme, dels i uaflaasede Gemmer, som Arrestanterne opbrød.

Arrestanterne skaffede sig derhos i tyvagtig Hensigt den 17 April 1913 ca. Kl. 11 Aften Adgang til en Forretning, Raadhusplads Nr. 77, ved at krybe over et Gitter i Porten, bore Hul i Forretningens Dør og aabne den indvendig fra. I Forretningen tilegnede de sig, efter forgæves at have søgt efter Penge, to Motorcykler til Værdi ialt 700 Kr., som de dog ikke medtog, idet de frygtede Opdagelse af en Nattevagt, som de saa komme paa Raadhuspladsen.

Den 6 Maj 1913 ca. Kl. 11 Aften skaffede Arrestanterne sig ved Indstigning gennem et Vindue, som de opbrød for at stjæle, Adgang til en Forretning i Riddergade i Næstved, men da Forretningens Ejer, Købmand Oskar Krag, kom til Stede, inden de havde faaet noget stjaalet, flygtede de, efter at Arrestanten Henriksen havde rettet 2 Revolvere, som han havde med sig, truende mod Krag. Efter Henriksens Forklaring, som ikke kan forkastes, var Revolverne kun ladede med løse Patroner, og var hans Hensigt kun at skræmme Krag.

Natten til 12 November 1913 ved 1-Tiden aabnede Arrestanterne i tyvagtig Hensigt Indgangsdøren til en Forretning i Griffenfeldtsgade Nr. 50 ved at presse Indgangsdørens ene Fløj tilbage og trykkede Slaaer, med hvilke den anden Fløj var lukket, tilbage, men opgav at stjæle og forlod Stedet, da de hørte Nogen gaa i Huset, men senere paa Natten bestemte Arrestanten Henriksen sig til at begaa Tyveri i Forretningen, vendte tilbage og begav sig ad den efter Tyveriforsøget endnu aabne Dør ind i Forretningen, hvor han stjal Tæpper m. m. til Værdi 76 Kr., som beroede frit fremme, og fra en uaflaaset Skuffe ca. 50 Øre.

Natten til den 30 November 1913 ved 3-Tiden opbrød Arrestanterne voldelig i tyvagtig Hensigt Døren fra Gaden til en Forretning, Nørre Voldgade 2, Stuen, men da der var en Del Færdsel, turde de ikke gaa ind straks, men gik frem og tilbage paa Fortovet og ventede.

Politibetjent 630, Mølvang, var imidlertid blevet opmærksom paa dem og fulgte efter dem, som nu forlod Stedet. I Vester Farimagsgade indhentede han dem og vilde i Forening med Politibetjent Nr. 685, Warthoe, som kom til, paagribe dem, men Arrestanten Sørensen undløb, idet han i en Afstand af 8—10 m affyrede et Skud med en skarpladt Revolver, og Arrestanten Henriksen, der var meget ophidset og satte sig kraftigt til Modværge, rev ligeledes en Revolver frem og sigtede med den paa Mølvangs Ansigt, hans Arm blev imidlertid slaaget til Side, og Revolveren taget fra ham. Han fandtes i Besiddelse af endnu en Revolver, der ligesom førstnævnte var skarpladt, men han har forklaret, at det ikke var hans Hensigt at skyde, men kun at true. Denne Forklaring bestyrkes ved det iøvrigt Oplyste.

Med Hensyn til Arrestanten Sørensen har Politibetjent Mølvang forklaret, at Skuddet faldt skraat nedad i Retning af hans Ben, at han mener, men dog ikke bestemt tør fastholde, at Arrestanten standsede sit Løb, da han skød, og samtidig drejede Hovedet tilhøjre, og at Vidnet tror, at Forsøget var velment, men at det dog ikke var Arrestantens Hensigt at dræbe ham.

Arrestanten, der ved sin Anholdelse næste Dag havde den skarp-ladte Revolver hos sig, fastholder, at han ikke drejede Hovedet eller sagtnede Løbet, og at han skød i Jorden og ikke havde til Hensigt at ramme, men vel at skræmme Politibetjentene; begge Arrestanter forklare, at Sørensen skød fremad.

Politibetjent Warthoes Forklaring gaar ud paa, at han ikke husker, om Arrestanten standsede sit Løb, at Arrestanten vistnok ikke vendte sig om, og at Vidnet antager, at Arrestanten affyrede Skuddet for at skræmme; han mener at have set Revolvermundingen pege bagud.

Der blev trods Undersøgelse ikke fundet Spor af Kuglen, Revolverens Kaliber er 8 mm; det maa som Følge af anstillede Undersøgelser antages, at et Skud, affyret med den i 8 m's Afstand, efter Omstændighederne kunde virke dræbende.

Imidlertid kan det efter det Foreliggende ikke anses for godt-gjort, at Arrestanten Sørensens Hensigt gik videre end til at skræmme Politibetjentene, han vil saaledes være at frifinde forsaavidt angaar Tiltalen for Forsøg paa Drab.

Endelig har Arrestanten Henriksen alene begaaet 3 grove Tyverier, nemlig Natten til den 21 December 1911 i en Forretning, Nørrebro-gade Nr. 52, hvor han skaffede sig Adgang ved at ituslaa en Rude i Døren og krybe derigennem, den 25 Maj 1912 om Natten i en Forretning i Pilestræde Nr. 56, idet han steg gennem et Vindu, som han opbrød, og den 22 November 1913 Kl. 6 Morgen i en Forretning Østergade Nr. 14, hvis Dør han opbrød.

Ved disse Tyverier stjal han kontant ca. 130 Kr. og Chocolate og Trikotage til Værdi 21 Kr., som beroede dels i uafsaasede Gemmer, dels i afsaasede Gemmer, som han opbrød.

Med Hensyn til Straffens Udmaaling bemærkes endnu, at Arrestanterne udførte de fleste af Forbrydelserne efter forud lagt Plan, efter først at have udsøgt og beset de Steder, som de fandt egnede til Tyveri, over hvilke Steder de havde affattet en Fortegnelse, samt at de efter ved Tyveriet Gl. Kongevej Nr. 123 i Slutningen af Oktober 1912 at være kommet i Besiddelse af Revolvere under Udførelsen af Tyverierne medførte Revolvere, som efter deres Forklaring i Begyndelsen var ladte med løse Patroner, men for Sørensens Vedkommende i alt Fald i Løbet af det sidste halve Aar før Anholdelsen og for Henriksens Vedkommende de sidste 14 Dage før Anholdelsen var skarpladte. Efter Arrestanternes Forklaring, som ikke kan forkastes, var det dog kun deres Hensigt at skræmme, hvis de skulde blive opdagede.

Som Følge af det Anførte ville Arrestanterne være at anse efter Straffelovens § 229, 4de Stk., jfr. tildels § 37 og tildels § 46, efter Omstændighederne hver med Forbedringshusarbejde i 4 Aar.

Onsdag den 2 September.

Nr. 334. Højesteretssagfører Hansen

mod

Johan Ferdinand Dammschneider (Def. Harboe),

der tiltales for uterligt Forhold mod Pigebørn under 12 Aar.

Kriminal- og Politirettens Dom af 23 Juni 1914: Arrestanten Johan Ferdinand Dammschneider bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Paludan og Meyer, 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Johan Ferdinand Dammschneider til Højesteretssagførerne Hansen og Harboe 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Johan Ferdinand Dammschneider, der tiltales for uterligt Forhold mod Pigebørn under 12 Aar, er født den 18 Marts 1869 og tidligere ved Dom anset: ved Højesterets Dom af 27 Oktober 1905 efter Straffelovens §§ 166 og 174 samt § 176, jfr. §§ 166 og 173, med Forbedringshusarbejde i 3 Aar.

Ved Arrestantens Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, dels at han i Begyndelsen af dette Aar har fortalt et den 25 Juni 1903 født Pigebarn Oplevelser eller Æventyr, der omhandlede utugtige Forhold, hvilket Barnet forstod, dels at han den 31 Marts d. A. har taget et den 2 December 1902 født Pigebarn paa Skødet, kysset hende flere Gange, og ved at stikke Haanden ind gennem Aabningen i hendes Benklæder befølt hende paa Kønssdelene.

Arrestanten har paastaet, at han ikke ved sit Forhold har tilstræbt eller opnaaet nogen kønslig Tilfredsstillelse, men at han, der har sat sig til Opgave at bekæmpe Usædeligheden, særlig ogsaa blandt Børn, og som derfor holder vaagent Øje med de Børn, han kommer i Berøring med, for at se, om de er sanseligt anlagte, har haft til Hensigt at anstille Forsøg i saa Henseende ved sin Adfærd overfor de nævnte Børn.

Efter sin ovenfor beskrevne Adfærd mod det sidstnævnte af Børnene, meddelte han i Breve til Barnets Forældre og til Politidirektøren, hvad han havde gjort, idet han forklarede sin Adfærd ud fra de foranførte Motiver.

Under den ved ovenanførte Dom paadømte Sag var Arrestanten indlagt til Observation paa Kommunehospitalets 6te Afdeling, hvis Overlæge i Erklæring af 30 Juni 1905 udtaler, at Arrestanten vel ikke i almindelig Forstand er sindssyg eller aandssvag, men at han er i betydelig Grad psykisk abnorm, og han betegnes som stærkt degenereret, at han endvidere er i ikke ringe Grad neuropathisk, nærmest lidende af Neurastheni med nogle Symptomer paa Hysteri, at hans psykiske Abnormitet mest viser sig ved ethisk Defekt og paa Følelseslivets Omraade, men at hans Intelligens ikke heller er normal, at hans Indsigt i Betydningen af sine Forbrydelser er mangelfuld, og at hans Handlemaade maa antages at have været paavirket af hans psykiske Abnormiteter.

Under Udstaelse af den ham derefter idømte Straf blev han den 9 April 1906 indlagt paa Sct. Hans Hospital lidende af Vrangforestillinger, bl. a. gaaende ud paa, at han var Messias. Ved Udskrivningen fra Hospitalet den 27 April 1909 frembød han ikke Vrangforestillinger og var i Stemningsligevægt. Efter paa sin Families Foranstaltning senere samme Aar at være indlagt paa Kommunehospitalets 6te Afdeling, bl. a. fordi han i forskellige Blade indrykkede Annoncer om sin Messiasvirksomhed, behandlede han atter paa Sct. Hans Hospital fra den 18 December 1909 til den 16 Oktober 1910. Han angav da, at han under sit forrige Ophold paa Hospitalet havde simuleret sindssyg for at undgaa Strafafsoningen, og at han nu havde genoptaget dette for atter at blive indlagt paa Hospitalet, da han ellers maatte komme paa Sundholm. Efter Hospitalets Opfattelse nærede han, der iøvrigt opførte sig naturligt under dette Ophold, ved Udskrivningen stadig Vrangforestillinger om Messiasmissionen m. m., men stræbte at dissimulere dem.

Under nærværende Sag har Arrestanten, der saavel under Forhørene som forinden Sagens Opkomst bl. a. gennem et af ham forfattet trykt Flyveskrift, kaldet »Forkynderen«, har fastholdt Forestillingen om sin Mission som Messias, atter været indlagt til Observation paa Kommunehospitalets 6te Afdeling. I Erklæringen af 24 Maj d. A. udtaler Afdelingens Overlæge, at Arrestanten under Hospitalsopholdet har vist sig ganske naturlig og ikke er fremkommet med Vrangforestillinger og ej heller har fraveget det Standpunkt, han indtog under det sidste Ophold paa Hospitalet, nemlig at hans Sindssygdom var simuleret. Idet Overlægen fremhæver Vanskeligheden ved at afgøre, hvad der er sandt i hans Angivelser, nærer han dog ikke Tvivl om, at Arrestanten for Tiden ikke tror paa de tidligere fremsatte Vrangforestillinger, som han har taget frem til Brug, da han var i Knibe, saaledes at den ovenfor omtalte Henvendelse til det uterligt behandlede Barns Forældre uden Tvivl har været et Trick for at slippe for Tiltale, og der er derfor næppe Grund til at antage, at Arrestanten paa det Tidspunkt, da han forbrød sig, var i nogen fra hans habituelle afvigende Tilstand. Denne kan ikke betegnes som Sindssygdom i almindelig Forstand, men som psykopatisk Degeneration i høj Grad.

Under Henvisning til, at Arrestanten i Forbedringshuset og paa St. Hans Hospital har frembudt Tegn paa en psykogen Fængselspsykose, som han senere har erklæret for simuleret, udtaler Overlægen, at da det i saadanne Tilfælde kun drejer sig om en ualmindelig stærk psykisk Reaktion overfor ubehagelige Forhold, og da Personen ønsker at unddrage sig disse og er sig bevidst at ønske dette og vil gøre sit bedste for at akcentuere de sygelige Reaktionen, staar det Hele vel nok for Vedkommendes Bevidsthed som mere rent simuleret, end det er.

Sluttelig udtales i nævnte Erklæring, at Arrestantens Tankegang med Tiden vel er blevet endnu mere forskruet, end den var ved første Undersøgelse, og at hans Handlinger, der bestemmes af hans stærke tildels perverse Drifter og af hans let vakte og meget stærkt virkende Følelser, vel er endnu mere uberegnelige end før, men at Overlægen i det Store og Hele dog kan henholde sig til sin ovenanførte Erklæring af 30 Juni 1905.

Idet Arrestanten herefter findes at maatte anses som fuldt tilregnelig, og idet der — bl. a. ogsaa i Betragtning af hans tidligere Sag — ikke findes at kunne tillægges hans ovenanførte Forklaring om Motiverne til hans Adfærd nogen Betydning med Hensyn til Straffansvaret, vil han som Følge af det Anførte være at anse efter Straffelovens § 185 — hvorfor Aktionsordren ikke findes at være til Hinder — og efter dens § 176, jfr. § 173, efter Omstændighederne og under Hensyn til midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

Nr. 67. Fru Gudrun Bodø (Liebe efter Ordre)

mod

Kvindeligt Arbejderforbund (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Ret til Besiddelsen af en Sølvkrans.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 3 November 1913: Indstævnte, Fru Gudrun Bodø, bør under en Københavns Fattigvæsens Hovedkasse tilfaldende Bøde af 2 Kroner for hver Dag, hun sidder denne Dom overhørig, til Citanterne, Kvindeligt Arbejderforbund, til Ophængning i Forbundets Kontor udlevere den ovenomhandlede Sølvkrans. Saa bør Indstævnte og til Citanterne betale Sagens Omkostninger med 80 Kroner. Det Idømte at efterkomme inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Efter de foreliggende Oplysninger, navnlig den af den daværende Formand for det indstævnte Forbunds Afdeling 3 afgivne Vidneforklaring maa der gaas ud fra, at den i den indankede Dom omhandlede Sølvkrans Dagen før Begravelsen er bleven afgiven til afdøde Fru Nielsens Baare uden noget Forbehold fra Givernes Side, idet Medlemmerne af Afdelingens Bestyrelse betragtede det som en Selvfølge, at Kransen tilfaldt den Afdødes Familie. Under disse Omstændigheder mangler der Føje til at antage, at Kransens Tilvejbringelse fra Givernes Side skulde have været knyttet til den i Dommen omtalte Forudsætning, og Ejendomsretten til Kransen maa derfor antages ved Begravelsen at være tilfalden den Afdødes Arvinger, hvis Raadighed over den gav sig Udtryk deri, at den efter Appellantindens Begæring samme Dag bragtes til Afdødes Bopæl, hvorfra Appellantinden den næste Dag af egen Drift lod den bringe til Hovedforbundets Kontor, for at Bestyrelsens Medlemmer paa det da stedfindende Bestyrelsesmøde kunde faa Lejlighed til at tage den i Øjesyn. Naar Kransen den nævnte Dag blev ophængt i Indstævntes Kontor, var dette efter den daværende Sekretærs, Vidnet Gustav Olsens, Forklaring foranlediget ved, at Appellantinden — ikke, som i Dommen anført, Olsen — samme Dag blev valgt til midlertidig Forretningsfører ved Forbundet, og imod Appellantindens Benægtelse har Indstævnte ikke godtgjort, at Kransens Ophængning og foreløbige Forbliven i det Kontor, der var hendes og Olsens fælles Arbejdsværelse, skyldtes noget af Indstævnte eller sammes Afdeling 3 fremsat Forlangende, hvis Berettigelse Appellantinden og hendes Medarvinger havde anerkendt. Endelig har Indstævnte heller ikke imod Appellantindens Benægtelse godtgjort, at Appellantinden senere har erkendt at have været uberettiget til ved sin Fratrædelse af ovennævnte midlertidige Stilling at borttage Kransen fra Kontoret, eller at hun har afgivet noget bindende Løfte om dens Tilbagelevering. Idet Indstævnte herefter mangler Hjemmel til at kræve Kransen tilbageleveret af Appellantinden, vil dennes Paastand om Frifindelse være at tage til Følge.

Processens Omkostninger for begge Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Appellantinden, Fru Gudrun Bodø, bør for Tiltale af Indstævnte, Kvindeligt Arbejderforbund, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 10 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Liebe 100 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Citanterne, Kvindeligt Arbejderforbund, har under denne Sag anbragt, at der i sin Tid af Kvindeligt Arbejderforbund Afdeling 3 til den daværende Formand for Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark Fru Olivia Nielsens Baare blev skænket en Sølvkrans, hvorved det var en Forudsætning, at Kransen efter Begravelsen, der fandt Sted den 17 Juli 1910, skulde tilfalde Kvindeligt Arbejderforbund og ophænges i Hovedafdelingens Kontor som et synligt Minde om 3die Afdelings Agtelse for den Afdøde, hvilket ogsaa udtaltes i en Skrivelse af 22 s. M. fra nævnte Afdeling til Hovedafdelingen, men at Indstævnte, Fru Gudrun Bodø, der er Datter af Afdøde og efter dennes Død en Tid indtil Udgangen af samme Aar var Forretningsfører for Forbundet, i Slutningen af December Maaned nævnte Aar fjærnede Kransen fra det fornævnte Kontor, hvor den i Mellemtiden havde været ophængt, og at Indstævnte trods Citanternes Protest og Afkrævning af Kransen har beholdt den siden og nægtet at udlevere den.

Under Henvisning hertil have Citanterne paastaet Indstævnte dømt til under en af Retten fastsat daglig Mulkt at udlevere den omhandlede Sølvkrans til dem til Ophængning i Citanternes Kontor samt til at betale Sagens Omkostninger skadesløst.

Indstævnte har paastaet sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger, idet hun gør gældende, at Kransen, der uden noget Forbehold er sendt til Afdødes Baare, ene og alene tilhører Afdødes Arvinger. Hun har benægtet, at der har foreligget nogen Forudsætning om eller Tilkendegivelse til hende om, at Kransen skulde tilhøre nogen anden end Afdødes Arvinger, og isvrigt anført, at Kransen fra Begravelsen straks blev bragt til Afdødes Bopæl, og at det var hende selv, der af egen Drift lod den bringe til Forbundets Kontor, hvor hun ophængte den i sit »Privatkontor«, hvorfra hun atter, da hun i December Maaned s. A. kom ud af sin Stilling som Forretningsfører, for Forbundet, tog den med sig hjem, uden at der i den Anledning fremkom nogen Indsigelse fra Forbundets Side før i 1912.

Efter Proceduren og Sagens Oplysninger, derunder navnlig de af forskellige Vidner afgivne Forklaringer, der isvrigt ikke er ganske overensstemmende, maa det antages, at den ommeldte Sølvkrans i taknemlig Erindring om Afdødes Virksomhed til Forbundets Bedste blev tilvejebragt til Afdødes Baare ved frivillige Bidrag af Medlemmerne af Kvindeligt Arbejderforbund Afdeling 3, at Kransen fra den Guldsmedeforretning, hvor den udførtes, af Afdelingens Formand blev bragt direkte til Folkets Hus, hvorfra Begravelsen foregik, at Kransen, efter at være fulgt med Kisten til Graven, her blev taget fra Kisten, formentlig af Formanden for Foreningen for borgerlig Begravelse, fra hvem Sekretæren ved Forbundets Hovedafdeling, det under Sagen afhørte Vidne Smedemester Gustav Adolf Olsen, modtog den, at Olsen efter Begravelsen bragte Kransen til Afdødes Bopæl, at han den følgende Dag efter Indstævntes Anmodning bragte Kransen herfra til Hovedforbundets Kontor, hvor der samme Dag skulde være Hovedbestyrelsesmøde, at Kransen blev ophængt paa Kontoret i det Værelse, der tjente som fælles Kontor for Indstævnte og for Olsen, der i samme Møde blev valgt til midlertidig Forretningsfører i Forbundet, at Kransen senere for at indrammes blev udlant til Afdeling 3, der

efter Indramningen leverede den tilbage til Kontoret, hvor den paany ophængtes, og at der den 22 s. M. blev udfærdiget en Skrivelse fra Forbundets 3die Afdeling bl. a. om, at Kransen skulde blive hængende paa Forbundets Kontor som Minde om Afdøde, hvilken Skrivelse blev overleveret Olsen paa hans Kontor.

Endvidere har Vidnerne Kristine Mariane Albertine Jørgensen, født Strepp, og Alma Camilla Florentine Christensen, født Nielsen, overensstemmende forklaret, at fornævnte Olsen efter Begravelsen foreviste Kransen i Brønshøj Tivoli for forskellige af Følget og herved udtalte, at den var skænket af Bladbudene (eller Afdeling 3) paa Vilkaar, at den skulde tilhøre Forbundet og, hvis dette opløstes, tilfalde eller overgives til ham.

Vidnerne Inger Cecilie Rasmussen og Meta Sofia Rasmussen, født Jensen, har fremdeles forklaret, at det paa Bestyrelsesmødet den 18 Juli 1910 blev meddelt, at Kransen skulde blive hængende paa Kontoret som en Erindring om Afdøde og tilfalde fornævnte Olsen, hvis Forbundet blev opløst. Vidnet Hansine Johanne Jensen, født Petersen, har derhos forklaret, at en saadan Meddelelse blev givet enten paa dette Møde eller Mødet den 22 s. M., og saavel dette Vidne som fornævnte Meta Rasmussen har forklaret, at Indstævnte var til Stede paa det Møde, hvor Udtalelsen herom fremkom.

Endelig er det af Vidnet Anine Charlotte Johansen, født Knøfler, og oftnævnte Meta Rasmussen forklaret, at de en Dag i Februar 1911 i Forening indfandt sig i Indstævntes Hjem for at afkræve hende Kransen som Forbundet tilhørende, og at Indstævnte ved denne Lejlighed bl. a. udtalte, at hun ikke ønskede, at Kransen skulde hænge paa Forbundets Kontor, saalænge fornævnte Olsen var der, og at hun for sit Vedkommende ikke havde noget mod, at den atter kom til at hænge der, men at hun vilde tale derom med sin Mand og sine Søskende. Ifølge sidstnævnte Vidnes Forklaring fremkom Indstævnte ogsaa ved samme Lejlighed paa Forehold med en Udtalelse om, at hun jo ikke havde haft nogen Ret til at tage Kransen.

Paa den anden Side har den daværende Formand for Forbundets Afdeling 3, Fru Marie Olsen, født Andersen, som Vidne forklaret, at hun ikke nøje mindes, med hvilke Udtryk Kransen før Begravelsen blev afleveret i Folkets Hus — iøvrigt til en Tjener i Restaurationen — idet man ikke forud havde overtænkt Spørgsmaalet med Hensyn til Kransens fremtidige Anbringelse — men ifølge Samtaler mellem Bestyrelsens Medlemmer var man efter hendes Mening gaaet ud fra, at Kransen selvfølgelig skulde tilfalde Afdødes Familie — og at der paa Bestyrelsesmødet efter Begravelsen var nogle, som mente, at man burde overlade Afdødes Familie Bestemmelsen om, hvad der skulde gøres med Kransen, medens Andre, særlig under Hensyn til, at den var givet for at være et varigt Minde om Afdøde, mente, at den passende kunde ophænges paa Forbundets Kontor til Minde om Afdøde, hvilken Ære man gik ud fra, at Afdødes Familie ikke vilde modsætte sig, samt at Vidnet, der vistnok selv overbragte Olsen den ovennævnte Skrivelse, senere fik den tilbage fra Olsen, der anmodede om at faa den skrevet om med Blæk, da den som skrevet med Blyant ikke var gældende.

Endelig har oftnævnte Olsen, der maa antages ikke længere at

beklæde nogen Tillidspost indenfor Forbundet, bl. a. forklaret, at han i hvert Fald med Bestemthed kan sige, at det ikke var nogen Forudsætning, den Gang Kransen blev givet, at den skulde ophænges paa Forbundets Kontor.

Særlig naar henses til den bestemt afsluttede Kreds af Bidragsydere, der alle stod indenfor den Organisation, i hvilken Afdøde beklædte en Tillidspost, for hvis hæderfulde Udførelse fra Afdødes Side de efter det Oplyste ønskede at tilvejebringe et varigt Minde, kan det ikke siges i og for sig at have nogen særlig Formodning for sig, at det ved Tilvejebringelsen af den ommeldte Sølvkrans til Afdødes Baare skulde have været Hensigten at skænke Afdødes Arvinger Kransen som Ejendom til fri Raadighed. Selv om der nu mellem dem, der tilvejebragte Kransen, ikke fra først af maatte have hersket enstemmig Klarhed med Hensyn til, hvorledes der fremtidig skulde raades over denne, indicerer det efter det Oplyste forud for og straks efter Begravelsen Passerede ikke noget særligt Raadighedsforhold til Kransen for Afdødes Arvinger; og naar dernæst henses til Kransens straks efterfølgende Ophængning paa Forbundets Kontor og til hele den i den følgende Tid anvendte Fremgangsmaade, findes det paa en tilstrækkelig tydelig og betimelig Maade fra Citanternes Side, der her staar som naturlige Repræsentanter for samtlige Bidragsydere, tilkendegivet, at Kransens Forbliven under Forbundets Raadighed og Ophængning paa Kontoret var en til dens Tilvejebringelse knyttet Forudsætning. Og selv om det ikke mod Indstævntes Benægtelse kan anses bevist, at der har fundet nogen udtrykkelig Tilkendegivelse Sted i saa Henseende overfor hende, maa det antages, at hun, der selv har ladet Kransen bringe til Forbundets Kontor, efter hele sin Stilling og Færden som Forbundets Tillidsmand ikke kan have været uvidende om denne Forudsætning, som hun ved sit Forhold maa anses at have anerkendt. Idet nu Citanterne ikke, efter at Indstævnte egenmægtig havde fjærnet Kransen, har udvist noget Forhold, der kunde opfattes som en Renunciation paa den dem tilkommende Ret, og idet der ikke findes at kunne indvendes noget mod, at Søgsmålet er rettet alene mod Indstævnte som den, der er i Besiddelse af Kransen, i hvilken Henseende der iøvrigt ej heller er rejst nogen Indsigelse fra Indstævntes Side, vil Citanternes Paastand om Kransens Udlevering til Ophængning i Forbundets Kontor være at tage til Følge, saaledes at Tvangsmidlet bestemmes til en Københavns Fattigvæsens Hovedkasse tilfaldende Bøde af 2 Kroner for hver Dag, Indstævnte sidder Dommen overhørig, hvorhos Indstævnte findes at burde tilsvare Citanterne Sagens Omkostninger med 80 Kroner.

Torsdag den 3 September.

Nr. 340. Højesteretssagfører Harboe

mod

**Christian Theodor Julius Larsen, Karl Oluf Johansen
og Peder Julius Nielsen (Def. Stein),**

der tiltales: Larsen for Tyveri, Johansen for Hæleri, Tyveri samt Vold paa Person og Legemsbeskadigelse og Nielsen for Meddelagtighed i Tyveri.

Ramsø-Thune Herreders Ekstrarets Dom af 27 Marts 1914: Arrestanten Christian Theodor Julius Larsen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, Tiltalte Carl Oluf Johansen til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 90 Dage og Tiltalte Peder Julius Nielsen til lige Fængsel i 20 Dage. For Tiltalte Peder Julius Niensens Vedkommende vil dog Straffens Fuldbyrdelse være at udsætte, saaledes at den bortfalder efter Forløbet af 5 Aar fra denne Doms Afsigelse og under de i § 20 i midlertidig Lov af 1 April 1911 iøvrigt indeholdte Betingelser. I Erstatning til Træskomand Peter Christoffersen og Arbejdskarl Christoffer Peter Christoffersen, begge af Brorstrup, bør Arrestanten og begge Tiltalte betale, hver med $\frac{1}{3}$ og in solidum, henholdsvis 94 Kr. og 40 Kr. Endelig bør de, Arrestanten med $\frac{1}{2}$, Tiltalte Johansen med $\frac{3}{8}$ og Tiltalte Nielsen med $\frac{1}{8}$, betale Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor, Sagfører Petersen, og til Defensor, Sagfører J. P. Nielsen, med henholdsvis 20 og 15 Kroner. Det idømte Erstatningsbeløb at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkomme under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 15 Juni 1914: Arrestanten Christian Theodor Julius Larsen og de Tiltalte Karl Oluf Johansen og Peder Julius Nielsen bør straffes, Arrestanten med Forbedringshusarbejde i atten Maaneder, Tiltalte Johansen med lige Straf i et Aar og Tiltalte Nielsen med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i fyrretyve Dage samt i Erstatning til Træskomand Peter Christoffersen og til Arbejdskarl Christoffer Peter Christoffersen, En for Alle og Alle for En, betale henholdsvis 94 Kroner og 40 Kroner. Saa bør de og ligeledes, En for Alle og Alle for En, betale Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Hvass og H. H. Schmidt, 25 Kroner til hver, dog at Arrestanten ikke udreder over $\frac{5}{6}$, Tiltalte Johansen ikke over $\frac{4}{6}$ og Tiltalte Nielsen ikke over $\frac{1}{6}$ af Omkostningernes samlede Beløb. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For det af Tiltalte Nielsen udviste Forhold med Hensyn til hans Delagtighed i det i den indankede Dom under Nr. 3 ommeldte Tyveri findes han efter de foreliggende Oplysninger ikke at kunne anses efter en strengere Straffebestemmelse end Straffelovens § 229 Nr. 4, jfr. § 48, disse §§ sammenholdte med § 37. Straffen vil under Hensyn til midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13 kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, og Fuldbyrnelsen af denne Straf vil derhos kunne udsættes under de i sidstnævnte Lov foreskrevne Betingelser.

Med den heraf flydende Forandring vil Dommen i Henhold til de i samme anførte Grunde iøvrigt kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog *at* Straffetiden for Tiltalte Niensens Vedkommende bestemmes til 20 Dage, *at* Fuldbyrnelsen af denne Straf udsættes, og *at* Straffen efter 5 Aars Forløb fra denne Højesteretsdoms Afsigelse bortfalder, saafremt de i midlertidig Lov af 1 April 1911 fastsatte Betingelser overholdes. I Salarium for Højesteret betaler de Tiltalte Christian Theodor Julius Larsen, Karl Oluf Johansen og Peder Julius Nielsen, En for Alle og Alle for En, til Højesteretssagførerne Harbøe og Stein 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Ramsø-Thune Herreders Ekstraret hertil indankede Sag ere Arrestanten Christian Theodor Julius Larsen og de Tiltalte Karl Oluf Johansen og Peder Julius Nielsen satte under Tiltale, Larsen for Tyveri, Johansen for Hæleri, Tyveri samt Vold paa Person og Legemsbeskadigelse og Nielsen for Meddelagtighed i Tyveri.

Arrestanten er født den 30 August 1895, Johansen den 27 Juni 1895 og Nielsen den 20 April 1896. Ingen af dem er funden straffet.

Ved deres egne Tilstaaelser og Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at de have gjort sig skyldige i de nedennævnte Forhold:

1. Natten mellem den 30 og 31 December f. A. har Arrestanten i tyvagtig Hensigt og ved at stige ind gennem et Vindue, som han aabnede ved, efter at have slaaet et Hul i Ruden, at stikke Haanden ind gennem dette Hul og derpaa aftage Hasperne, skaffet sig Indgang i den en halv Mils Vej fra Roskilde beliggende Frue Sogns Brugs-

forenings Lokaler, hvor han fra Pengeskuffen, hvis Laas han opbrød, stjal en Del deri liggende 5-Øres Brevkort og nogle Frimærker, hvorhos han af de i Butikken værende Varer stjal et Par Arbejdsbenklæder, en halvtomt Kasse Cigarer og et Pund Chokolade, hvilke Genstande, hvis Værdi ikke nærmere er oplyst, alle var frit tilgængelige.

2. Natten mellem den 2 og 3 Januar d. A. har Arrestanten ligeledes i tyvagtig Hensigt og ved at stige ind gennem et Vindue, som han aabnede paa samme Maade som ovenfor angivet, skaffet sig Indgang i Høker af Haudrup Niels Poulsens Butik, hvor han stjal Pengeskuffen — der var uafaaet — med Indhold, ialt henved 20 Kr.

3. Medens Arrestanten og de Tiltalte Søndag Aften den 8 Februar dette Aar fulgtes hjemad fra Gadstrup til Brorstrup — hvor de dengang alle havde Tjeneste — talte de om, at de manglede Penge, og at det vilde være rart, om de kunde faa fat i nogle. Efter at en af de to Tiltalte derpaa havde udtalt, at Træskomand Peter Christoffersen i Brorstrup havde nok af dem, talte de videre om, hvorledes de kunde faa fat i disse Penge, og efterat Arrestanten med de Andres Samstemmen havde besluttet at begaa Tyveri hos Christoffersen, spurgte han de Tiltalte, om de vidste, hvor Christoffersen gemte sine Penge, hvortil Tiltalte Nielsen svarede, at han, da han den 1 November forrige Aar havde været inde hos Christoffersen, havde set ham tage Penge ud af en Kiste og at denne stod for Enden af Bordet. Efter at de derpaa var blevne enige om, at Arrestanten samme Nat ved Tolvtiden skulde begaa Tyveriet, gik de sammen ind paa Tiltalte Nielsens Værelse, hvor de alle faldt i Søvn, og da de vaagnede, skiltes de, uden at der blev videre Tale om Sagen. Den paafølgende Tirsdag Aften traf Arrestanten og de Tiltalte paany sammen, og Arrestanten spurgte da Tiltalte Johansen — der i Aftenens Løb havde udtalt, at nu skulde det snart blive til noget med Tyveriet — hvad det var for et Vindue, han skulde gaa ind ad, hvortil Johansen svarede, at det vidste han ikke, det maatte Julius (=: Tiltalte Nielsen) vide, men det var vist det Vindue nærmest ved Døren, hvad Nielsen derpaa bekræftede, hvorhos han gentog, at Kisten stod for Enden af Bordet. Arrestanten gik derefter hjem og i Seng, men ved Tretiden om Morgenen stod han atter op og gik hen til Christoffersens Hus, hvor han efter først at have søgt at fjerne Kittet fra en Rude i nævnte Vindue, hvad imidlertid ikke lykkedes ham, slog et Hjørne ud af Ruden, og efterat han ved Hjælp af den medbragte Pilekæp havde løsnet Hasperne, aabnede han Vinduet, hvorpaa han gennem dette steg ind i Huset. Her aabnede han ved Hjælp af den dertil hørende Nøgle, som han fandt paa en Hyld i Christoffersens tilstødende Soveværelse, Kisten, hvorpaa han ud af denne tog 2 Tegnebøger og en Portemonnæ, hvis Indhold, henholdsvis 94 Kr., der tilhørte Christoffersen, og 40 Kr., der tilhørte Christoffersens Søn, Arbejdskarl Christoffer Peter Christoffersen, han tilegnede sig, hvorefter han atter forlod Værelset gennem Vinduet. Dagen efter meddelte han de to Tiltalte, at han havde begaaet Tyveriet, hvorhos han tilbød dem Andel i Udbyttet, hvad dog Tiltalte Niel-

sen for sit Vedkommende afslog at modtage. Arrestanten beholdt derefter foreløbig alle de stjaalne Penge, men efterat han og Tiltalte Johansen den paafølgende Fredag hemmelig havde forladt deres Pladser i Brørdrup, fik Johansen af Pengene udbetalt ca. 30 Kr. til Indkøb af Beklædningsgenstande m. v., medens Resten er forbrugt af Arrestanten og ham i Fællesskab.

4. Natten mellem den 18 og 19 Februar d. A. skaffede Arrestanten og Tiltalte Johansen sig i tyvagtig Hensigt ved at stige ind gennem et Vindue, hvis Rude de slog itu, Indgang i Spisekammeret i den Partikulier Jørgen Nielsens Enke tilhørende Gaard i Radsted, hvor de derefter stjal forskellige — til en Værdi af højst 2 à 3 Kr. ansatte — Spise- og Drikkevarer, som de medtog og for en Del forærede.

5. Da Arrestanten og bemeldte Tiltalte den 19 Februar d. A. undervejs fra Saksøbing til Nykøbing paa Falster passerede Rasmus Pommers Gaard i Thoreby, gik de i den Hensigt at bede om Mad ind i denne Gaard, men da de efterat være komne ind i Gaardens aabne Port opdagede en Cykle, der stod frit fremme i Portrummet, blev de enige om at stjæle denne, og efter at Tiltalte Johansen dernæst havde sat sig i Besiddelse af Cyklen, fjernede de sig med den. Cyklen, der under Sagen er vurderet til 50 Kr., er tilbageleveret Ejeren, Malersvend Axel Viggo Vilhelm Jørgensen af Nykøbing paa Falster.

6. Efter at Tiltalte Johansen om Aftenen den 14 Januar d. A. ved Gadekæret i Brørdrup havde haft en Ordstrid med Fodermester Rasmussen af Brørdrup, blev det mellem dem aftalt, at Rasmussen skulde komme igen noget senere, idet de da vilde afgøre Sagen ved et Slagsmaal »paa Næverne«. Da Rasmussen i Henhold hertil en halv Times Tid efter paany indfandt sig ved Gadekæret og erklærede sig parat til at afgøre, som nævnt, tilføjede Tiltalte ham, førend de endnu var begyndt at slaas, med sin Støvle, som han havde taget af og holdt i Haanden, to Slag i Hovedet, hvorved Rasmussen fik et stærkt blødende Saar, der bevirkede, at han blev ukampdygtig.

Efter hvad der fremgaar af en under 27 Februar d. A. af Læge Gravesen af Roskilde udstedt Attest, maa det antages, at Rasmussen ikke vil faa anden Mén af Saaret end et ca. 4 ctm langt Ar i Øjenbrynet.

Idet bemærkes, at det af Arrestanten hos Træskomand Christoffersen udøvede Tyveri maa anses forøvet i Henhold til den mellem ham og de Tiltalte, som meldt, truffne Aftale, ville de for de af dem udviste Forhold være at anse, Arrestanten efter Straffelovens §§ 229 Nr. 4 og 228, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, Tiltalte Johansen efter Straffelovens § 229 Nr. 4, jfr. tildels § 54 samt dens §§ 228 og 203, efter Omstændighederne med samme Art Arbejde i 1 Aar, og Tiltalte Nielsen efter Straffelovens § 229 Nr. 4, jfr. §§ 54, 37 og 21, efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, hvorhos de efter derom nedlagt Paastand ville være at tilpligte in solidum at erstatte Træskomand Christoffersen 94 Kr. og Arbejdskarl Christoffer Peter Christoffersen 40 Kr.

Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 25 Kr. til hver ville være at udrede af Arrestanten og de Tiltalte in solldum, dog at Arrestanten ikke udreder over $\frac{5}{6}$, Tiltalte Johansen ikke over $\frac{4}{6}$ og Tiltalte Nielsen ikke over $\frac{1}{6}$ af Omkostningernes samlede Beløb.

I Overensstemmelse hermed vil Underrettsdommen — ved hvilken Arrestanten og de Tiltalte ere ansete, Larsen i Henhold til Straffelovens §§ 229, 4de Stk., og 228, sammenholdte med § 62, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, Johansen i Henhold til Straffelovens §§ 238, 228 og 203, sammenholdte med § 62, jfr. midlertidig Straffelovs § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 90 Dage og Nielsen i Henhold til Straffelovens § 229, 4de Stk., jfr. § 48, 2det Stk., sammenholdte med § 37, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, hvilken Strafs Udtaaelse i Medfør af midlertidig Straffelovs § 20 er udsat i 5 Aar, hvorefter den bortfalder paa de i Loven nævnte Vilkaar, hvorhos Arrestanten og de Tiltalte ere dømte til hver med $\frac{1}{3}$ og in solidum at udrede i Erstatning til Træskomand Peter Christoffersen 94 Kr. og til Arbejdskarl Christoffer Peter Christoffersen 40 Kr. samt til, Arrestanten med $\frac{1}{3}$, Tiltalte Johansen med $\frac{3}{8}$ og Tiltalte Nielsen med $\frac{1}{8}$, at udrede Aktionens Omkostninger — være at forandre.

Nr. 326.

Højesteretsagfører Lunn

mod

Hans Valdemar Olsen og William Peter Knudsen
(Def. Liebe),

der tiltales for Bedrageri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 20 Juni 1914: Arrestanterne Hans Valdemar Olsen og William Peter Knudsen bør straffes med Forbedringshusarbejde hver i 1 Aar og, En for Begge og Begge for En, betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Prokurator Nissen og Overretssagfører Repsdorph, 35 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, mod hvilke intet Væsentligt findes at erindre,

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte

Hans Valdemar Olsen og William Peter Knudsen, En for Begge og Begge for En, til Højesteretssagførerne Lunn og Liebe 70 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanterne Hans Valdemar Olsen og William Peter Knudsen tiltales for Bedrageri.

Olsen er født den 16 Oktober 1872 og anset blandt Andet: ved Rettens Dom af 5 Maj 1894 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, ved Rettens Dom af 3 November 1894 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., med lige Straf i 4 Gange 5 Dage og senest ved Rettens Dom af 22 Oktober 1895 efter Straffelovens § 231, 1ste Stykke, og i Medfør af dens § 241, 1ste Stk., efter dens § 238 som for 3die Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, hvorhos han i 1899 har vedtaget en Bøde af 200 Kr. for Vold og Legemsbeskadigelse.

I Aarene 1900 til 1913 har han 8 Gange været arresteret, sigtet for Ejendomsindgreb, i de fleste Tilfælde Bedrageri i Spil, men disse Sager blev af Mangel paa Bevis sluttede uden Tiltale.

Knudsen er født den 21 Oktober 1876 og anset blandt Andet: ved Rettens Dom af 16 Februar 1895 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, ved Rettens Dom af 20 Februar 1897 efter Straffelovens § 251, jævnfør i det Hele § 54, med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, ved Rettens Dom af 29 Maj 1897 efter Straffelovens § 257 med lige Straf i 3 Gange 5 Dage, ved Rettens Dom af 1 Oktober 1898 efter Straffelovens § 255 med lige Straf i 6 Gange 5 Dage, ved Rettens Dom af 24 November 1900 i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stk., efter Straffelovens § 238 som for 2den Gang begaaet Hæleri med lige Straf i 6 Gange 5 Dage og senest ved Højesterets Dom af 7 April 1910 efter Straffelovens § 241, 1ste Stk., efter dens § 238 for 3die Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Fire Sager, under hvilke han i Aarene 1900 til 1913 har været arresteret, sigtet for Ejendomsindgreb, i de to Tilfælde Bedrageri i Spil, ere sluttede uden Tiltale af Mangel paa Bevis.

Svensk Søfyrbøder Erik Gustaf Jansson, der har opgivet at være født i 1879, anmeldte den 6 December 1913 til Københavns Politi, at han den 28 November s. A. havde mistet 650 Kr., hvoraf han havde tabt 150 Kr. i Spil til to Mænd, medens han antog, at disse havde frastjaalet ham Resten. I det foreløbige Forhør genkendte han Arrestanterne som Mændene og beedigede sin Forklaring, som gaar ud paa Følgende:

Færdig fra Trykkeriet den 10 September 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 28.

Torsdag den 3 September.

Den 27 November 1913 ved 6-Tiden om Eftermiddagen blev han paa Vejen til sit Hotel tiltalt paa svensk i Reventlowgade af Arrestanten Knudsen, som sagde, at han mente at have kørt i Tog med ham paa hans Rejse her til Byen. Efter Aftale mødtes de næste Dag og gik paa en Beværtning, hvor de drak noget, og hvor Arrestanten Olsen kom til, hvorpaa alle tre gik til en anden Beværtning og spillede »5 Kort, sidste Stik«, hvilket Spil spilledes med 24 Kort, 6 Kort fra Esset nedefter i hver Farve, af hvilke hver fik 5; der er ingen Trumf, Farven skal følges, og den har vundet, som faar det sidste Stik. De spillede først om 1 Kr., saa om 2 Kr., til Slutningen spillede Anmelderen og Arrestanten Olsen alene sammen. Tab og Gevinst gik omtrent lige op indtil næstsidste Spil, da Olsen foreslog, at de skulde spille om 100 Kr., og Anmelderen, som var en Del beruset, gik ind herpaa, bevæget af Knudsens Tilbud om at staa halv Skade med ham. Dette Spil tabte Anmelderen. Arrestanten Olsen gav derpaa Kort til nyt Spil. Anmelderens Kort var Klør Es og to andre Esser samt Klør Konge og Klør Knægt, altsaa særdeles gode Kort. Arrestanten Olsen sagde imidlertid, at han havde faaet meget gode Kort og turde holde 500 Kr.; Anmelderen vilde dog kun spille om 100 Kr., hvilket skete. Anmelderen spillede sine Esser ud, derpaa Klør Konge og sidst Klør Knægt, som Arrestanten Olsen stak med Damen, han havde saaledes vundet. Arrestanten Knudsen var tilstede under hele Spillet og havde i det ene Tilfælde begge Indsatser, 200 Kr., i Haanden. Anmelderen vilde nu ikke fortsætte Spillet, hvorpaa alle tre kørte til en Beværtning med Sangerinder, og det sidste, han husker af Aftenens Begivenheder, er, at de atter kørte derfra. Næste Morgen vaagnede han i sit Værelse; foran ham paa Gulvet laa da ca. 100 Kr. i Tikronesedler. Han havde haft sine Penge i et Klæde om Benet sammen med Strømpebaandet, og i alt Fald Arrestanten Olsen saa, at han udtog en Hundrekroneseddel derfra.

Medens Anmelderen først forklarede, at han ikke havde tænkt sig, at Arrestanterne spillede uærligt, udtalte han senere, at han bagefter kan indse, at Olsen maa have vidst, at Anmelderen havde Klør Knægt, da det ellers vilde være meningsløst at holde et saa stort Beløb paa de smaa Kort, og at Anmelderen gaar ud fra, at Olsen havde »pakket« Kortene og givet Anmelderen de særdeles gode Kort for at indgyde ham Dristighed til at spille om 500 Kr.

Han har yderligere forklaret, at det oprindeligt ikke var hans Hensigt at anmelde Sagen til Politiet — de nedennævnte Frøkner Herbst have forklaret, at han til dem som Grund hertil har angivet, at han fandt det flovt, at han havde baaret sig saa dumt ad — men at der den 6 December blev telefoneret til ham, som han troede fra Politiet, at han skulde gaa til Opdagelsespolitiet for at faa sine Penge, hvorpaa han gik til Politiet. Denne Fremstilling er bekræftet af hans Pensionatsværtinde, Frk. Margrethe Herbst, og dennes Søster, Frk. Christiane Herbst. Førstnævnte har forklaret, at Anmelderen ikke før Telefonbeskeden havde omtalt at have mistet Penge, men nu sagde, at han havde mistet ca. 400 Kr. Hvem der har telefoneret, er ikke blevet oplyst.

I Henhold til sin i Retten aflagte Ed har Anmelderen, der straks efter rejste bort, senere i det danske Generalkonsulat i Antwerpen tilføjet, at han ikke husker hverken sine eller Arrestanten Olsens Kort i det Spil, i hvilket han spillede halvt med Arrestanten Knudsen, at han saa denne betale Olsen 50 Kr., at Olsen ogsaa gav Kort til dette Spil, at Olsen i sidste Spil havde foruden Klørdame to smaa Klører og to smaa Kort, vist Spadere, hvilke han lagde til de af Anmelderen først udspillede røde Esser, samt at Anmelderen ikke husker at have været sammen med andre end Arrestanterne, og at han bestemt ved, at han ikke var sammen med Fruentimmer. Ligeledes har han til Generalkonsulatet forklaret, at Arrestanterne foregav ikke at kende hinanden.

Anmelderen, der havde lovet at holde Generalkonsulatet underrettet om sin Adresse, er senere rømmet fra et Skib, hvormed han var forhyret, og hans Opholdssted har ikke kunnet opspores, ej heller har der kunnet skaffes autentiske Oplysninger om hans Tilforladelighed. Han beskrives iøvrigt af forskellige Vidner, som her i Byen have været i Berøring med ham, som gørende et ordentligt og paalideligt Indtryk. Det er oplyst, at han den 25 November 1913 hos Postvæsenet her i Byen har hævet 740 Kr.

Arrestanten Knudsen erkender den 27 November 1913, han siger ved 8-Tiden om Eftermiddagen, at have truffet Anmelderen i Istedgade, ikke langt fra Anmelderens Pensionat, og at have aftalt med ham at mødes næste Dag, men han paastaar, at det var Anmelderen, som først tiltalte Arrestanten, idet han sagde, at han mente at have set denne i Brooklyn, hvor Arrestanten har været senest for 4—5 Aar siden. Begge Arrestanter erkende at have spillet Kort med Anmelderen, men hævde, at det var ærligt Spil, og nægte, at Indsatsen har været højere end 2 Kr. for 5 vundne Spil; de forklare begge at have været noget berusede, dog ikke i højere Grad end at huske og vide, hvad de foretog sig. Olsen angiver, at han vandt ca. 30 Kr. og Knudsen noget mindre, medens Knudsen angiver at have vundet 30—40 Kr. og siger, at Olsen altsaa, da Anmelderen, da Spillet ophørte, sagde, at han havde tabt ca. 150 Kr., maa have vundet ca. 100 Kr. Knudsen paastaar, hvilket strider mod Olsens Forklaring og det iøvrigt Oplyste, at han flere Gange under Spillet var ude at kaste op, han siger, at han ikke deltog i Spillets Slutning, medens Olsen paataar, at Knudsen hele Tiden spillede med. Knudsen erkender at have talt svensk ogsaa til Olsen uden at kunne give nogen rimelig

Grund dertil, men begge Arrestanter nægte, at de have ladet fremmede for hinanden.

Der foreligger yderligere en Del Oplysninger om Arrestanternes Færd.

Anders Christian Christensen, der har været arresteret under Sagen, sigtet for Meddelagtighed i Bedrageriet, har forklaret, at han traf Anmelderen ved dennes Ankomst paa Hovedbanegaarden, hvor Christensen plejer at indfinde sig for mod Provision fra Hoteller at skaffe disse Gæster, og at han fik Anmelderen indløget først i et Hotel, senere i Herbst's Pensionat, og derpaa jævnlig besøgte Anmelderen og gik med ham ud i Byen, at han fik ud af Anmelderen, at denne var Sømand, havde været i Amerika, var kommet hertil for at blive kureret for en Kønssygdom og ventede Penge fra Amerika, samt at han var med Anmelderen, da denne hentede den tidligere omtalte Sum paa Posthuset — dette er bekræftet ved et andet Vidnes Forklaring — og fik at vide, at Anmelderen fik nogle Hundrede Kroner; efter nogle undvigende Forklaringer angav Christensen derhos, at han, der kendte Arrestanterne og allerede tidligere havde underrettet dem om Anmelderens Bolig og om, at han ventede Penge, efter at Anmelderen havde hentet Pengene, paa Arrestanten Knudsens Spørgsmaal herom meddelte Arrestanterne dette og satte dem i Kundskab om Anmelderens Spisetider, blandt Andet, at han spiste til Middag i Pensionatet Klokken 6¹/₂, saa at de let kunde træffe denne.

Herved bemærkes, at Christensen efter det Oplyste færdes meget med Bondefangere og af Politiet er mistænkt for at bringe naive Rejsende til Beværtninger, hvor Bondefangere holde til, og saaledes at sætte disse i Stand til at plyndre Vedkommende. Han har selv erkendt at kende de fleste Bondefangere.

Christensen har videre forklaret, at da han den 29 November om Formiddagen besøgte Anmelderen, fortalte denne ham, at han havde været ude at svire, og at Christensen, der straks tænkte, at han havde været ude med Arrestanterne, den næste Aften i Bondefangerbeværtningen »Skive« hørte af nogle svenske Mandfolk og Piger, at en Mand, der blev beskrevet paa en Maade, der passede paa Anmelderen, var bleven bedraget i Femkort, hvorved Christensen fik det Indtryk, at Arrestanten Olsen, som da var tilstede i »Skive«, og Knudsen var de skyldige. Han forklarer, at han derpaa bebrejdede Arrestanterne hver for sig, at de havde udplyndret Anmelderen, og der nu kunde blive Spektakler og Christensen gaa glip af Provision ved Indkøb af Klæder, som han kunde have tjent paa Anmelderen; hertil svarede en af Arrestanterne, vistnok Knudsen, at de havde vundet 160 Kr. paa »Sidste Stik«. Arrestanterne paastod, at det var ærligt Spil, men Knudsen pantsatte dog et Par Støvler og gav i Olsens Paasyn Christensen 6 Kr. af Udbyttet.

Arrestanten Knudsen benægter at have faaet Oplysninger af Christensen om Anmelderen eller før Spilledagen at have talt om denne med Christensen, medens Olsen overfor Christensens Forklaring i saa Henseende har indskrænket sig til at erklære, at han ikke mindes noget herom, men begge Arrestanter have erkendt, at de ofte have talt med Christensen; dog har Olsen bemærket, at det, som han siger, aldrig var om Forretninger. Arrestanten Knudsen erkender, at Chri-

stensen den 30 November indfandt sig hos ham og talte om Arrestanternes Spil med Anmelderen, og at Knudsen da erkendte, at de havde vundet Penge fra denne, men han vil ikke mindes at have opgivet, hvilken Sum de havde vundet. Han erkender, at han den 1 December har pantsat et Par Støvler — dette er bekræftet ved Undersøgelse hos Pantelaaneren — og givet Christensen 6 Kr. af Udbyttet, men han paastaar, at dette hænger saaledes sammen, at Arrestanten Olsen havde overgivet Knudsen 6 Kroner med Paalæg om at betale dem til Christensen, hvem Olsen angav at skyldte disse Penge, og at Knudsen, da han havde brugt disse Penge, maatte pantsætte et Par Støvler for at skaffe Pengene. Denne Forklariug stempler Olsen imidlertid som Usandhed; Olsen vil ikke kunne huske, at Knudsen betalte Christensen Penge.

Kellner Gerhardt Mortensen i Kafé »Langebro«, Hjørnet af Amagerboulevard og Islands Brygge, som Anmelderen har paavist som det Sted, hvor Arrestanten Olsen kom til, har forklaret, at Arrestanten Knudsen en Dag i Slutningen af November 1913 kom ad Døren fra Islands Brygge, hvilken Dør sjældent bruges, sammen med en Mand, hvis Beskrivelse passer med Anmelderen, og at Arrestanten Olsen 5—10 Minutter senere kom ind ad samme Dør og satte sig for sig selv ved et Bord i et Værelse, i hvilket der ikke var andre end han, Knudsen og Anmelderen, samt at Vidnet lidt efter saa Arrestanten Olsen komme i Samtale med de to Andre paa den Maade, at han stillede Keglerne paa Plads paa Billardet og spurgte dem, om de kunde gøre det, hvorpaa alle tre fik serveret Øl og kort efter gik sammen, hvorved Vidnet har bemærket, at det er en ordentlig Kafé, hvor Bondefangere ikke holde til.

Arrestanten Olsen forklarede heroverfor, først at det var et rent Tilfælde, at han kom ind i Beværtningen, dog at han muligvis tilfældigt fra Islands Brygge havde set Knudsen og Anmelderen gaa derind og da var gaaet efter; senere ændrede han dette til, at han saa Arrestanten Knudsen gik ind i Beværtningen, som han troede i Følge med en Broder. Han nægter, at Arrestanterne tidligere den Dag havde været sammen, medens han ikke husker, om de havde været sammen de foregaaende Dage, hvad han dog tror, idet de begge kom meget i »Skive«; Knudsen nægter derimod, at Arrestanterne havde været sammen de 3—4 foregaaende Dage; han vil ikke kunne huske, om han den 28 November havde truffet Olsen inden Mødet med Anmelderen, eller om Olsen først kom til senere, men han siger, at han tror, at alle 3 kom samtidig ind i Beværtningen paa Islands Brygge. Arrestanten Olsen paastod først i Modstrid med Kellner Mortensen, at han oftere har været i Kafé »Langebro«, men har senere ændret det til, at det højst har været en enkelt Gang.

Arrestanterne erkende, at Olsen først sad ved et Bord for sig selv, men nægte, at Arrestanterne lod fremmede overfor hinanden; Knudsen paastod først, at han gav Olsen Haanden og sagde Goddag til ham, senere ændrede han dette til, at det var i Anledning af en Paré, at han gav Olsen Haandslag.

Kellner Søren Marius Sørensen i Kafé »St. Pauli«, Amagerbrogade, hvor Spillet fandt Sted, har forklaret, at Arrestanterne var dér med Anmelderen fra Kl. 3—7 Eftermiddag og spillede med et Spil

Kort, som Vidnet udleverede dem, samt at han antog Knudsen for svensk; Spillet foregik i en Stue, som Arrestanterne og Anmelderen havde for sig selv, og Vidnet bemærkede intet med Hensyn til dette og saa ikke Hundredekronesedlen; ved Spillets Slutning saa han kun Arrestanten Olsen med en lille Stabel Sølvpenge foran sig.

Hverken Anmelderen eller Arrestanterne var berusede.

Den oftere straffede som Bondefanger kendte Peter Christian Chratzius Thomsen har forklaret, at han tilfældig kom tilstede i Beværtningen, hvor han saa de to Arrestanter sidde med en Fremmed og spille Kort med denne, og at han af den Grund forblev i Beværtningen, fordi han tænkte sig, at han, da Arrestanten Olsen skyldte ham 10 Kroner, mulig, hvis Arrestanten vandt, kunde faa sit Tilgodehavende hos Arrestanten. Han gik dog, forinden Spillet var til Ende, da han opgav sin Tanke om at faa Penge af Arrestanten, fordi han syntes, at Arrestanterne var blevne noget berusede. Han, der største Delen af Tiden opholdt sig i en anden Stue end den, hvori Spillet foregik, har ingen Oplysninger kunnet give om dette, udover at begge Arrestanterne deltog deri.

Sangerinde Dagmar Timm i Lorry Feilbergs Varieté, hvor Arrestanterne og Anmelderen senere paa Aftenen var, har forklaret, at hun kendte Arrestanterne som Bondefangere og sendte den Mand, de var i Følge med, som det maa antages Anmelderen, to Sedler med Piccoloen for at advare ham, og Piccolo Christian Bennedsen har forklaret, at Arrestanten Knudsen tog begge Sedler, inden Anmelderen fik Lejlighed til at læse deres Indhold eller gøre sig det klart, hvorpaa alle 3 kort efter gik.

Arrestanten Knudsen har erkendt at have taget Sedlerne, men paastaar, at deres Indhold kun var, at Sangerinderne ønskede Drikkevarer. Dagmar Timm benægter dette og forklarer, at den sidste Seddel udtrykkelig indeholdt en Advarsel mod Arrestanterne som Bondefangere.

Af det Oplyste synes at fremgaa, at Arrestanterne og Anmelderen senere var paa flere Beværtninger, blandt Andet »Skive«, hvor Anmelderen tilføjede Arrestanten Olsen et Slag i Ansigtet, men den nærmere Sammenhæng hermed er ikke oplyst, og nogen Støtte af Betydning for Sigtelsen mod Arrestanterne for Tyveri er ikke tilvejebragt.

Det skal endnu bemærkes, at ingen af Arrestanterne ved Anholdelsen fandtes i Besiddelse af Penge af Betydning, hvorimod Arrestanten Olsen fandtes i Besiddelse af et Lykønskningsskort, hvis For-side ligner en svensk Tusindkroneseddel, at Arrestanten Olsen efter det Oplyste kort efter, den 28 November 1913, lod sit Overskæg afraage, og at begge Arrestanterne angive at ernære sig som Handelsmænd uden dog at have kunnet give fyldestgørende Oplysninger om dette deres Erhverv, medens det iøvrigt Oplyste nærmest taler mod, at deres Opgivender om lovligt Erhverv ere rigtige.

Anders Christian Christensens Forklaring om at have givet Arrestanterne Oplysninger om Anmelderens Forhold findes nu i den Grad bestyrket ved det iøvrigt Foreliggende, at den vil være at lægge til Grund for Paadømmelsen.

I saa Henseende fremhæves, at det er oplyst, at Christensen

kendte og jævnlige talte med begge Arrestanter, at hans Forklaring stemmer med, hvad der foreligger om hans Færd i andre Tilfælde, at den støttes af den Omstændighed, at det af Knudsens Erkendelse fremgaar, at denne faa Dage, efter at Christensen efter det Oplyste havde faaet Kundskab om Anmelderens Modtagelse af Penge, har truffet Anmelderen nær dennes Pensionat og nær hans Middagstid, om hvilke Forhold Christensen forklarer at have underrettet ham, samt endelig, at Knudsens Forklaring om Anledningen til, at Anmelderen skulde have henvendt sig til ham, er ganske usandsynlig.

Da fremdeles Anmelderens Forklaring om, at Arrestanterne overfor ham lod fremmede for hinanden, bestyrkes ved, at Knudsen talte svensk, og ved det ved Olsens Erkendelse og Opvarter Mortensens Forklaring fremkomne om Olsens Adfærd i Kafé »Langebro«, vil der være at gaa ud fra, at denne Anmelderens Forklaring er rigtig.

Endelig er Arrestanten Olsens Forklaring om, at det skulde være en Tilfældighed, at han, der efter Arrestanternes egne Forklaringer kom saa godt som daglig sammen med Knudsen, faa Minutter efter Knudsen og Anmelderen kom ind i Beværtningen paa Islands Brygge, i hvilken Arrestanterne efter det Oplyste ikke plejede at komme, saa usandsynlig, at den ikke kan staa til Troende. Men herefter er den Maade, paa hvilken Arrestanterne indledede Bekendtskabet med Anmelderen, som de vidste var et egnet Offer for Bedrageri i Spil, en Forbrydelse, for hvilken Knudsen to Gange er straffet, og begge Arrestanter ofte ere mistænkte, saa lig den Maade, Bondefangere efter det i mangfoldige Retssager oplyste pleje at anvende, at den kaster en overordentlig stærk Mistanke over dem for at have handlet i den Hensigt ved Bedrageri at komme i Besiddelse af Anmelderens Penge.

Efter det Foreliggende findes nu Anmelderens for den væsentlige Dels Vedkommende lovlig beedigede Forklaring om Kortspillet, der er væsentlig bestyret ved Christensens Forklaring om, at en af Arrestanterne til ham har udtalt, at Arrestanterne i Spillet havde vundet 160 Kroner, og hvis Beskrivelse af Spillets Gang ganske stemmer med, hvad der i mange andre Sager er oplyst om Bondefangeres Fremgangsmaade ved Bedrageri i Spil, medens paa den anden Side Arrestanternes Forklaring om Spillet og deres Gevinst i dette har været undvigende og tildels indbyrdes modstridende, at maatte lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse. Men herefter — naar særlig henses til Knudsens Tilbud om at staa halv Skade, den erfarne Spiller Olsens kun under Forudsætning af hans Kendskab til Anmelderens Kort forstaaelige Udfordring til højt Spil, skønt han havde slette Kort, Kortenes Fordeling saaledes, at Anmelderen fik grundet Haab om at vinde og derfor dristede sig til højt Spil, men dog tabte ved Olsens Spil, som tyder paa, at denne kendte Anmelderens Kort, og naar hertil kommer det foran om Bekendtskabets Indledning anførte, den Omstændighed, at Knudsen gav Christensen Penge, og at Knudsens Forklaring om Grunden dertil maa anses for opdigtet, Arrestanternes Fortid samt den Omstændighed, at de ikke kunne gøre Rede for lovligt Erhverv — findes det uden Betænkelighed at anse

Holmensgade, hvor han kom i Lag med Arrestanten, hvem han trakterede, og han tror, at Arrestanten, da Anmelderen betalte, saa, at han havde Pengesedler i sin Portemonnaie. Anmelderen boede i Holte, og da det blev for sent til at komme hjem med Toget, tilbød Arrestanten ham at bo hos denne i Pilestræde Nr. 53, hvilket Anmelderen tog imod, hvorpaa de fulgtes derhen; i Husets Gaard pegede Arrestanten paa et oplyst Vindue paa 2den Sal og sagde, at han boede der, men i det samme mærkede Anmelderen hans Haand i sin højre Bukselomme, hvor han havde Portemonnaien med Pengene og Laanesedlen, og derpaa forsvandt Arrestanten, som det forekom Anmelderen op ad en Trappe til Gaarden; Anmelderen mærkede nu ogsaa, at Portemonnaien, i hvilken der nu var 50—60 Kr., var borte. Han løb ud i Porten og kaldte paa Politi, og straks efter kom nedennævnte Clara Oline Elisabeth Anthonsen, Petersens fraseparerede Hustru, til, og da Anmelderen paa hendes Spørgsmaal sagde, at en Mand havde stjålet hans Pengepung, sagde hun, at det maatte være store Nille eller store Gustav (disse ere Øgenavne paa Arrestanten), der lige var løbet ud af Porten.

Arrestantens Forklaring gaar derimod ud paa, at Anmelderen fra »Pigernes Minde« gik til et Fruentimmer i Holmensgade, — dette nægter Anmelderen —, men straks blev kastet ud, at han og Arrestanten derpaa gik til Pilestræde Nr. 53 for at besøge Fruentimmeren — Arrestanten nægter at have tilbudt Anmelderen Natteløjs hos sig eller sagt, at han boede der — og at der undervejs sluttede sig to Mænd til, som Arrestanten kendte af Udseende men ikke af Navn, men at disse Mænd i Gaarden i Pilestræde Nr. 53 løb bort ad en Gang over Gaarden, hvorpaa Anmelderen i Porten greb fat i Arrestanten og beskyldte ham for at have stjålet hans Portemonnaie, men dog straks efter rettede Beskyldningen mod de to Mænd og holdt Vagt i Porten, medens Arrestanten i hele Ejendommen eftersøgte dem uden Held; da han derpaa gik ind i Porten, var Anmelderen borte, hvorpaa Arrestanten gik og kom i Selskab med Andre.

Under et efter Arrestantens Begæring afholdt Reassumptionsforhør har han forklaret, at han af en anden Arrestant har faaet at vide, at de to ovennævnte Mænd ere Axel Ejnar Frederik August Nielsen og Theodor Valdemar Christensen, disse have imidlertid benægtet Rigtigheden af hans Forklaring om at skulle have fulgt med ham og Anmelderen, og Sigtelsen mod dem er ikke bestyrket, derimod maa det efter Sagens Oplysninger antages, at Arrestanten i længere Tid har kendt begge disse Mænd af Navn; hvorfor han da ikke tidligere har oplyst disse, har han ikke kunnet forklare.

Efter det Oplyste blev Arrestanten den næste Dags Eftermiddag Kl. 1 $\frac{1}{2}$ anholdt for Beruselse i Borgergade, han havde da ca. 4 Kr. hos sig.

Politibetjentene Nr. 336, Lund, og Nr. 759, Brabrand, forklare, at de under deres Postgang traf Anmelderen i Porten til Nr. 53 i Pilestræde Kl. ca. 1 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{3}{4}$ den paagældende Nat og havde det Indtryk, at han stod for at passe paa, at Tyven ikke undløb, samt at Anmelderen paaviste en Opgang i Sidehuset, hvor Tyven skulde være gaaet op, og hvor Brabrand og Anmelderen forgesøgte efter denne, medens Lund holdt Vagt i Porten. Da det

blev lyst næste Morgen, blev der forgæves søgt om Portemonnaie og Penge.

Endelig har fornævnte Clara Petersen og Ane Marie Petrine Jørgensen edelig forklaret, at de den paagældende Nat Kl. ca. 1¹/₄, da de kom gaaende i Pilestræde, saa Arrestanten komme løbende ud af Porten Nr. 53 forfulgt af Anmelderen, som raabte paa Politi, og at Anmelderen paa deres Spørgsmaal, medens Arrestanten stod ved Siden af, sagde, at Arrestanten havde stjaalet hans Penge, hvortil Clara Petersen udbrod, at det altsaa var Gustav, den lange Tyveknægt, i det samme sagde Arrestanten, at Anmelderen maatte være tosset, og trak ham ind i Porten, hvorpaa Vidnerne gik. Clara Petersen har videre forklaret, at hun ca. 5 Minutter senere kom tilbage og nu saa Politibetjent Lund i Porten og sagde ham, at Tyven var Arrestanten, og at denne, hvad Vidnet vil have tænkt sig, i Mellemtiden var løbet ud af Porten, samt at Politibetjentene derpaa gik, og at Vidnet straks efter saa Arrestanten komme ud af Porten, snige sig langs Husrækkerne — der havde imidlertid samlet sig Opløb — og løbe ned ad Klareboderne.

Arrestanten har efter nogle Udflugter erkendt, at han gik langs Husrækkerne ned til Klareboderne, og at han maaske, hvad han ikke husker, løb ad Klareboderne.

Anmelderen har ligeoverfor de to Kvinders Forklaringer erklæret, at deres Fremstilling af Oprinet i Porten mulig er rigtig.

Anmelderen maa efter det Oplyste antages at have været beruset; Overbetjent Nr. 51, Spettrup, som paa Stationen tog Forklaring af ham, har forklaret, at Anmelderen straks ikke gjorde noget synderligt beruset Indtryk, kunde baade gaa og staa, opfatte Vidnets Spørgsmaal og gav Forklaring i Overensstemmelse med den ovenfor anførte om Tyveriet; dette stemmer med Politibetjentene Lunds og Brabrands Forklaringer — men at Overgangen fra den fri Luft til Kakkelovnsvarmen formentlig har slaaet ham, og at han efter at have siddet lidt begyndte at lave om paa sin Forklaring og bl. a. sagde, at Pengene var ham fratagne paa Trappegangen ved 3die Sal, hvorefter videre Afhøring blev opsat, til Anmelderen næste Morgen var fuldstændig ædru og gav ovenanførte Forklaring.

Det maa anses bevist, at Anmelderen den 6 April 1914 var i Besiddelse af en 50 Krones seddel, og Kelner i »Pigernes Minde« Herman Lassen har forklaret, at han, da Anmelderen betalte, inden han forlod Beværtningen, var i Besiddelse af en saadan Seddel, hvorhos han og Buffist Viktor Petersen have forklaret, at Lassen underrettede Sidstnævnte derom, og at Petersen paa Lassens Anmodning passede paa, medens Arrestanten og Anmelderen var sammen i Gaarden, at der intet skulde ske med Anmelderen, idet Arrestanten har et daarligt Rygte. Petersen har tilføjet, at han hørte Anmelderen sige til Arrestanten, om de saa skulde gaa til det Logis e. l.

Det er oplyst, at Arrestanten var godt kendt i Ejendommen Pilestræde Nr. 53, der er en stor Ejendom med mange Krinkelkroge. Anmelderen nægter, at der, som af Arrestanten forklaret, var Andre i Følge med dem, og saavel han som de to fornævnte Kvinder have forklaret, at de ikke have set nogen saadan forlade Ejendommen.

Det maa anses for godtgjort, at Arrestanten Natten efter den 6

April ikke var i sit Logis i Aabenraa, og at han den 7 April paa Beværtninger har udgivet 3—4 Kr., en Opvarter har forklaret, at Arrestanten vistnok nævnte Dag fik en 10-Kroneseddel byttet. Arrestanten har selv forklaret, at han den 6 April var i Besiddelse af tre Tikronesedler, men dette er ikke bestyrket og snarest i Strid med det iøvrigt Oplyste.

Portemonnaien og Laanesedlen ere vurderede til ialt 2 Kr.

Naar nu henses til, at Anmelderens i sig selv sandsynlige bedigede Forklaring, hvorefter Arrestanten har lokket ham til det oft-nævnte Hus, dér bestjaalet ham og benyttende sig af sin Stedkundskab skjult sig, til Politiet var borte, bestyrkes ved de to Kvinders Forklaringer om deres Møde med Anmelderen og Arrestanten og ved den Maade, paa hvilken Arrestanten maa antages straks efter Betjentenes Bortgang at have sneget sig fra Stedet, medens Arrestantens Forklaring om de to Mænd, der skulde have forøvet Tyveriet, er i Strid med Sagens øvrige Oplysninger, og naar hertil kommer, at Arrestantens Forklaringer have været tilbageholdende, og den Omstændighed, at hans Fortid viser ham som tyvagtig, findes Anmelderens Forklaring at burde lægges til Grund for Paadømmelsen, og idet det her-efter skønnes bevist, at Arrestanten har stjaalet Portemonnaien med Indhold, vil han være at anse efter Straffelovens § 231, 1ste Pkt., eller i Medfør af dens § 241, 2det Stk., efter dens § 238 som for 4de Gang begaaet Hæleri efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 2¹/₂ Aar.

Fredag den 4 September.

Nr. 280.

Advokat Halkier

mod

Julius Martin Bennekou (Def. Bagger),

der tiltales for Tyveri eller Delagtighed heri.

Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 17 Februar 1914: Arrestanterne bør straffes: I) Karl Oscar Lorenz med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, II) Leo Charles Andersen med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, III) Julius Martin Bennekou med Forbedringshusarbejde i 3 Aar. Arrestanterne ville derhos in solidum have at udrede Sagens Omkostninger, herunder Salær til Aktor, Sagfører Ørn, 40 Kr., og til Defensor, Sagfører Ole Jensen, 30 Kr., dog at Beløbet for hver af Arrestanterne ikke overstiger ¹/₂. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 27 Maj 1914: Underrettsdommen bør, forsaavidt paaanket er, ved Magt at

stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Axel Bang og Zeuthen, betaler Arrestanten Julius Martin Bennekou 40 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

De Højesteret forelagte, tildels efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger findes ikke med fornøden Sikkerhed at godtgøre, at Tiltalte har været meddelagtig i det i Dommen nævnte, i Ejendommen Madvigs Allé Nr. 4 begaaede Tyveri.

Han vil derfor være at frifinde, hvorhos Aktionens Omkostninger for hans Vedkommende ville være at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Julius Martin Bennekou bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger for hans Vedkommende, derunder de ved Landsoversamt Hof- og Stadsrettens Dom fastsatte Salarier, samt i Salarium for Højesteret til Advokat Halkjær og Højesteretssagfører Bagger, 80 Kroner til hver, udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Frederiksberg Birks Ekstraret alene efter Arrestanten Julius Martin Bennekous Begæring hertil indankede Sag, der i 1ste Instans tillige angik to Medtiltalte, for hvis Vedkommende Sagen ikke er appelleret, tiltales Arrestanten for Tyveri eller Delagtighed heri.

Arrestanten, der er født den 12 Januar 1889, har tidligere været anset: 1) ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 21 September 1907 efter Straffelovens §§ 228 og 229, 4de Stk., førstnævnte § sammenholdt med § 37, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, 2) ved samme Rets Dom af 3 November 1908 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., jfr. midlertidig Straffelov af 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage, 3) ved samme Rets Dom af 3 April 1909 efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, 4) ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 26 August 1910 i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stk., efter dens § 238 som for 4de Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og 5) ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 17 Oktober 1911 efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt og groft Tyveri eller i Medfør af Straffelovens § 241, 2det Stk., efter dens § 238 som for 5te Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 3 Aar.

Den under nærværende Sag i 1ste Instans medtiltalte Leo Ander-

sen afgav, efter at han den 19 November f. A. var bleven anholdt som sigtet for at være Gerningsmand til et den 15 s. M. i Madvigs Allé Nr. 4 begaaet Indbrudstyveri, til en Politirapport en detailleret Forklaring, hvorefter han havde begaaet det ommeldte Indbrudstyveri i Forening med Arrestanten, hvilken Forklaring han i det Væsentlige — afsat fra, at han i det første Forhør forklarede at have været ene om Tyveriet — gentog og fastholdt under adskillige Forhør i Sagen, ogsaa efter at han den 5 Januar 1914 var bleven konfronteret med Arrestanten, der den 27 December 1913 var bleven anholdt.

Ifølge denne Andersens Forklaring blev han og Arrestanten, da de den 15 November 1913 om Aftenen Kl. ca. 8 tilfældig passerede Madvigs Allé, enige om at ville begaa Tyveri. De ventede nu til Kl. 9 à 9¹/₂ og gik derpaa begge gennem en uafaaet Port ind i Gaarden til Ejendommen Nr. 4. Andersen stod her op paa Arrestantens Skuldre og forsøgte at opbryde et i en Højde af 3 à 4 Alen fra Jorden anbragt Vindue i Ejendommens Stueetage ved at bore en Proptrækker ind i Rammen og trække til; det lykkedes imidlertid ikke paa denne Maade at faa Vinduet op, hvorefter de forsøgte paa lignende Maade med et andet Vindue i samme Lejlighed, hvilket Vindue de endelig fik op. Arrestanten stod nu op paa Andersens Skuldre og krøb gennem Vinduet ind i Lejlighedens Køkken, hvorefter han indefra aabnede Døren fra Køkkenet til Bagtrappen og lukkede Andersen ind. Andersen fjernede nu med en Pinzet en Nøgle, der sad i Døren mellem Køkkenet og Entreen ind imod denne, opdirkede Døren og gik sammen med Arrestanten ud i Entreen. Herfra gik Andersen ind i Lejlighedens Soveværelse, hvor han tilvendte sig forskellige Smykker, Ringe og andre Genstande, medens Arrestanten gik ind i Spisestuen, hvor han stjal 12 Skeer, 6 Sølvskeer og 6 Pletskeer, hvorefter de begge forlod Lejligheden gennem Køkkendøren og Bagtrappen. De stjaalne Genstande bragte de derpaa samme Aften til Enkefru Mathilde Lorenz' Bopæl, hvor de viste Fru Lorenz Skeerne, men ikke de øvrige Koster. Fru Lorenz tilbød straks uden at spørge om, hvorfra Sølvskeerne hidrørte, at pantsætte dem, og da Arrestanten svarede Ja hertil, gik hun bort med Skeerne og kom kort efter tilbage med 10 Kr., som hun angav at have laant paa Skeerne, og gav Arrestanten dem.

De pantsatte Skeer ere tilligemed enkelte af de af Andersen stjaalne Genstande tilvejebragte under Sagen og vurderede til ialt 20 Kroner; de øvrige ved Tyveriet stjaalne Effekter, der tildels ere ødelagte af Andersen, tildels solgte af den anden under Sagen medtaltale Person, ere af Bestjaalne angivne at have haft en Værdi af 500 Kr., hvilken Værdiansættelse dog Arrestanten og Andersen have erklæret altfor høj.

Arrestanten har til en Rapport erkendt, at han i længere Tid jævnlig er kommet sammen med de i Sagen implicerede Personer, derunder Leo Andersen, hvilken Erkendelse han dog under et efter nærværende Rets Foranledning optaget Reassumtionsforhør har ændret derhen, at han kun i kortere Tid forinden sin Anholdelse her under Sagen har kendt Leo Andersen, men har benægtet at have deltaget i Tyveriet og at kende Nogetsomhelst til dette, ligesom han har benægtet at have været tilstede hos Fru Lorenz den nævnte Aften. Fru Lorenz har imidlertid forklaret, at Arrestanten, som hun

kender, den nævnte Aften lidt før Kl. 10 kom hen til hende sammen med Andersen, at de viste hende Sølvskeerne, som hun tilbød at pantsætte, at hun derefter gik hen og laante 10 Kr. paa Skeerne, samt at hun ved sin Hjemkomst lagde 6 Kr. paa Bordet, hvorfra enten Arrestanten eller Andersen tog dem.

Efter at Andersen endnu under Forhøret den 17 Januar havde vedstaaet sin foran gengivne Forklaring om Arrestantens Delagtighed i Tyveriet, erklærede han senere i samme Forhør paa Tilraab af Arrestanten først, at det maatte jo Arrestanten selv vide, derefter at han ikke kunde huske det, og sluttelig, at han var alene om Tyveriet, og at hans tidligere modstridende Forklaring maatte være en Fejltagelse.

Fru Lorenz aflagde derimod i samme Forhør Ed paa sin Forklarings Rigtighed trods Tilraab fra Arrestanten om, at hun, hvis hun beedigede sin Forklaring, aflagde falsk Ed, og Opfordringer fra Andersen og Arrestanten om, at hun ikke skulde beedige sin Forklaring.

Andersen har endelig vedgaaet i Arresten at have skrevet et til den anden under Sagen medtiltalte Person rettet Brev, der den 4 Januar 1914 blev fundet i dennes Frakke. I Brevet, som Andersen, da han passerede forbi den ommeldte Medtaltales Celle, havde set Lejlighed til at anbringe der, meddeler Andersen først, hvilken Straf han selv ventede at faa, og hvilken Straf den anden Medtaltalte antagelig vilde faa, hvorefter det udtales: »Gud ved hvordan Benne« — ved hvilket Navn Andersen har forklaret at have sigtet til Arrestanten — »har det, Viggo sørger vel nok for at gemme ham til jeg er kommen af Sted for saa kan jeg faa mig en Tur til København igen fra Nyborg for nægter gør han vel nok synd for ham.«

Da Brevet i Forhøret den 28 Januar, efter at Andersen havde tilbagekaldt sin Forklaring om Arrestantens Delagtighed i Tyveriet, blev foreholdt ham, fastholdt han ikke desmindre sin Tilbagekaldelse og erklærede, at Brevet var lavet for Tidsfordriv og ikke skulde forstaaes som en Udtalelse om, at Arrestanten havde været med i noget Tyveri.

Endskønt Andersen under fornævnte Reassumtionsforhør har fastholdt sin seneste Forklaring om at have udført Tyveriet alene samt paa Gerningsstedet har paavist at være i Stand til uden Hjælp af Andre at trænge ind igennem de paagældende Vinduer, findes der dog efter det Anførte, særlig ogsaa det nævnte Brevs Indhold, ikke at kunne tillægges Andersens Tilbagekaldelse af sin Forklaring om Arrestantens Delagtighed i Tyveriet nogen afgørende Betydning. Da denne Forklaring derhos findes væsentlig bestyrket ved Fru Lorenz' beedigede Udsagn om, at Arrestanten umiddelbart efter Tyveriets Begaaelse sammen med Andersen indfandt sig hos hende med nogle af de ved Tyveriet stjaalne Koster, og da paa den anden Side Arrestantens Benægtelse heraf taler mod iøvrigt at tillægge hans Benægtelse eller Forklaringer under Sagen afgørende Betydning, findes det, ogsaa under Hensyn til Arrestantens Fortid og til, at han efter sin sidste Løsladelse ikke kan antages at have haft noget lovligt Erhverv, samt til, at han, efter at de andre i nærværende Sag implicerede Personer den 19 November f. A. var blevne anholdte i Anledning af det heromhandlede, Arrestanten paasigtede Tyveri, havde forladt sine Forældres Hjem og ikke har været at finde af Politiet før den 27 December f. A., at

maatte statueres, at han har gjort sig skyldig i det ommeldte Indbrudstyveri sammen med Andersen under de af denne nærmere beskrevne Omstændigheder.

For sit i denne Henseende udviste Forhold findes Arrestanten ved den indankede Dom rettelig at være anset efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet groft Tyveri med en Straf, der ligeledes findes passende bestemt til Forbedringshusarbejde i 3 Aar, og bemeldte Dom, ved hvilken det er paalagt Arrestanten in solidum med fornævnte Andersen og den anden Medtiltalte at udrede Sagens Omkostninger, dog at Beløbet for hver af dem ikke overstiger Halvdelen, hvilke Bestemmelser for Arrestantens Vedkommende tiltrædes, vil derfor, forsaavidt den er paaanket, være at stadfæste.

Hermed endte anden Ekstrasession.

Anden ordinære Session.

Torsdag den 1 Oktober.

Nr. 212. Fhv. kgl. Skuespiller **Elith Reumert** (Selv)

mod

A/S. Rosenborg (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om en Lejers Berettigelse til at flytte med $\frac{1}{2}$ Aars Varsel.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 12 Januar 1914: Indstævnte, fhv. kgl. Skuespiller Elith Reumert, bør til Citanten, A/S. Rosenborg, betale de paastævnte 516 Kroner med Renter deraf 5 pCt. p. a. fra den 11 August 1913, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at der ikke kan tages Hensyn til Appellantens uden Hjemmel fremsatte nye Anbringender for Højesteret, og iøvrigt i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, fhv. kgl. Skuespiller Elith Reumert, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved Lejekontrakt af 26 Maj 1911 lejede Indstævnte, fhv. kgl. Skuespiller Elith Reumert, af Citanterne, A/S. Rosenberg, en Lejlighed i disses Ejendom Sølvgade 36 fra Oktober Flyttedag s. A. for en aarlig Leje af 1000 Kr. m. m., at erlægge kvartaarsvis forud hver 1 Oktober, 2 Januar, 1 April og 1 Juli med en Fjerdedel af den aarlige Leje, første Gang den 1 Oktober s. A.

Lejemaalet skulde ifølge Kontrakten vedvare, indtil det fra en af Siderne opsagdes med et halvt Aars Varsel inden en lovbefalet Flyttedag til Ophør den paafølgende Flyttedag, og i Hønhold til en af ham den 1 Oktober 1912 given Opsigelse fraflyttede Indstævnte Lejligheden April Flyttedag 1913, til hvilken Dag Lejen er betalt.

Under Anbringende af, at Lejemaalet ifølge senere Aftale først kan opsiges af Indstævnte til Oktober Flyttedag 1913, søge Citanterne under nærværende Sag Indstævnte til Betaling af Leje m. m. for dette Halvaar 516 Kroner med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato den 11 August 1913 og Sagens Omkostninger skadesløst, medens Indstævnte paastaar sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Citanternes Fremstilling gaar nærmere ud paa, at Indstævnte en Gang i September 1911 for at erholde nogle ved Kontraktens Underskrift ikke aftalte Reparationer udført erklærede sig villig til at binde sig for 2 Aar, at Citanterne derefter den 22 s. M. tilstillede Indstævnte saalydende Skrivelse:

»Ved nærværende stadfæster jeg paa A/S. Rosenborgs Vegne den imellem os truffene Aftale, hvorefter Lejemaalet af Lejligheden, Sølvgade Nr. 36, 4de Sal, er bindende for Deres Vedkommende i 2 Aar fra Oktober Flyttedag 1911 at regne, dog at dette ikke gælder i Tilfælde af, at De maatte afgaa ved Døden.«

og samtidig lod de ønskede Reparationer udføre, og at Indstævnte intet har svaret paa denne Skrivelse, medens Indstævnte hævder, at han ved den omtalte Lejlighed vel ikke har været uvillig til at binde sig til Lejligheden til Oktober Flyttedag 1913, hvis han fik visse Reparationer udførte, men at disse Reparationer aldrig blev foretagne, af hvilken Grund Lejekontrakten heller ikke har faaet nogen Paategning om Uopsigligheden, og at han straks skriftlig og telefonisk har taget Forbehold overfor Citanternes Skrivelse af 22 September 1911.

Det maa herefter anses indrømmet fra Indstævntes Side, at han ved den ovennævnte kort før hans Indflytning i Efteraaret 1911 mellem

Parterne truffne Aftale indvilligede i Uopsigelighed fra sin Side i 2 Aar, paa Betingelse af at visse af ham forlangte Reparationer blev foretaget. Og da nu Citanterne i deres den 5 November 1913 fremlagte Indlæg nærmere have anført, hvilke Reparationer der ere udførte i den paagældende Lejlighed, og Indstævnte ikke heroverfor har oplyst, hvilke yderligere Reparationer der havde været Genstand for Aftalen, og hvis Ikke-Udførelse han mener har givet ham Ret til at fragaa denne, vil han, der mod Citanternes Benægtelse ikke har godtgjort at have reklameret mod Citanternes ovenciterede Skrivelse, være at dømme overensstemmende med Citanternes Paastand, dog at Sagens Omkostninger efter Omstændighederne findes at kunne ophæves.

Nr. 360.

Højesteretssagfører Winther

mod

Johan Edvard Persson Stridh (Def. Dietrichson),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 25 Juli 1914: Arrestanterne Evan Hilding Wolf Krook og Johan Edvard Persson Stridh bør straffes, Krook med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage, og Stridh med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og, En for Begge og Begge for En, betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Prokurator Mundt, og Defensor, Overretssagfører Repsdorph. Arrestanten Stridh bør derhos efter udstaaet Straffetid bringes ud af Riget. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Tiltalte Stridh's Vedkommende anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Johan Edvard Persson Stridh til Højesteretssagførererne Winther og Dietrichson 30 Kroner til hver.

Rettelse. Pag. 302, Linie 15 forneden, staar: 6 Juni, læs: 6 Juli.

Færdig fra Trykkeriet den 8 Oktober 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 29.

Torsdag den 1 Oktober.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanterne Evan Hilding Wolf Krooks og Johan Edvard Persson Stridhs ogvigne Aldre af henholdsvis 16 og 19 Aar er skønnet stemmende med deres Udseende; de ere ikke fundne forhen straffede. De tiltales nu for Tyveri.

Ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste ere Arrestanterne overbeviste om at have gjort sig skyldige i følgende Forhold:

Den 30 Juni 1914 om Eftermiddagen forsøgte de i Forening efter forudgaaet Aftale om Begaaelse af Tyveri at sprænge en Dør, som fra Hovedtrappen fører ind til en Lejlighed paa tredie Sal i Hotel Nationals Ejendom paa Vesterbrogade. Det lykkedes dem ikke at aabne Døren, hvorpaa de opgav Forsøget.

Den næste Dags Eftermiddag opbrød de i Forening i tyvagtig Hensigt voldelig Entrédøren til en Lejlighed i Holbergsgade Nr. 9 paa tredie Sal, hvor de fra Gaden havde set, at Gardinerne var rullede ned, i Lejligheden stjal de et Guldur og en Kikkert m. m. til Værdi ialt 35 Kroner og kontant 1 Krone. Det Stjaalne fandt de enten frit fremme eller i uafsaasede Gemmer eller i aflaaaset Gemme, som de opbrød.

Som Følge af det Anførte ville Arrestanterne være at anse efter Straffelovens § 229, 4de Stk., jfr. tildels § 46 og for Krooks Vedkommende i det Hele sammenholdt med § 37 og midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 15, 3die Stykke, efter Omstændighederne, Stridh med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og Krook med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage.

I Medfør af Straffelovens § 16 vil Stridh, der er Udlænding, og ikke i de sidste 5 Aar har haft stadigt Ophold i den danske Stat, være at dømme til efter udstaaet Straffetid at udbringes af Riget.

Nr. 250. **Esbjerg Byraad (Harboe efter Ordre)**

mod

Lokomotivfører J. Chr. Hansen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Inddrivelse af en Bøde.

Esbjerg Købstads, Skads Herreds og Fanø Birks ordinære Rets Dom af 11 Februar 1913: Denne Sag afvises.

Viborg Landsoverrets Dom af 5 Januar 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Overretten ophæves. Der tillægges den for Appellanterne, Esbjerg Byraad, beskikkede Sagfører for Overretten, Overretssagfører Jørgensen, i Salær 30 Kr., der udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Som i den indankede Dom forudsat maa Lov af 16 Februar 1866 om Afsoningen af Bøder udenfor kriminelle Sager være anvendelig ogsaa med Hensyn til Bøder, der ere ikendte i Henhold til Lov om Ejendomsskyld af 15 Maj 1903 § 10. Idet nu den i førstnævnte Lovs § 2 indeholdte Bestemmelse, hvorefter det i de enkelte Tilfælde, hvor Bøderne ere tillagte den forurettede Person, staar denne frit for at lade dem inddrive hos den Skyldige, ikke findes at afgive nogen Hjemmel for Esbjerg Byraad til at lade fornævnte, Kommunens Kasse tilfaldende Bøde inddrive hos Indstævnte, eftersom Kommunen efter Indholdet af den nævnte Lov af 1903 ikke kan betegnes som den forurettede Person i den Betydning, hvori disse Ord ere brugte i den anførte § 2, og idet der heller ikke iøvrigt findes Hjemmel til Bødens Inddrivelse, maa det billiges, at Sagen ved Dommen er afvist fra Underretten, og Dommen vil saaledes kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Esbjerg Byraad, 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Harboe 60 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende Sag have Appellanterne, Esbjerg Byraad, i første Instans ved Esbjerg Købstad, Skads Herred og Fanø Birks ordinære Ret søgt Appellindstævnte, Lokomotivfører J. Chr. Hansen i Esbjerg, til Betaling af

en Bøde paa 100 Kr., som Vurderingsraadet for Esbjerg Købstad under 18 Oktober 1912 har ikendt ham i Henhold til Lov om Ejendomsskyld af 15 Maj 1903 § 10, fordi han skal have undladt at tilbageende et ham tilstillet Skema til Ejendomsskyld, tilligemed Renter af Beløbet 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato den 21 November 1912, indtil Betaling sker. Ved Underrettsdommen er Sagen ex officio afvist, og den er nu af Appellanterne indanket her for Retten, hvor de principalt have gentaget deres i første Instans nedlagte Paastand og subsidiært paastaet Sagen hjemvist til Paakendelse i Realiteten, efter at den er sat i den Stand, hvori den forelaa ved Optagelsen den 7 Januar f. A. Appellindstævnte, der for Underretten paastod sig frifunden for Appellanternes Tiltale, maa antages ogsaa her for Retten at have villet procedere til Frifindelse.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at der ved en af Indenrigsministeriet under 3 August 1905 stadfæstet Vedtægt i Medfør af Lov 15 Maj 1903 om Ændringer i og Tillæg til de nugældende Regler for den kommunale Beskatning m. v. § 21 er truffet Bestemmelse om Udredelse af en samlet Ejendomsskyld til Stat og Kommune af de i Esbjerg Købstad beliggende faste Ejendomme, samt at den Appellindstævnte ikendte Bøde overensstemmende med Ejendomsskyldslovens § 10, 3die Stykke, er tillagt Esbjerg Kommunes Kasse. Under Hensyn til, at sidstnævnte Bestemmelse finder Anvendelse ogsaa i de Købstæder, hvor Ejendomsskylden overensstemmende med Ejendomsskyldslovens § 3 alene tilfalder Staten, mangler der imidlertid Føje til at antage, at de i Lovens § 10, 3die Stykke, ommeldte Bøder ere tillagte Kommunen i dennes Egenskab af »den forurettede«, og da Bestemmelsen om Bødørs Inddrivelse i Lov 16 Februar 1866 § 2 herefter ikke kan finde Anvendelse paa den her omhandlede Bøde, maa Appellanterne anses at have savnet Hjemmel til at søge Bøden inddrevet ved Domstolene. Det maa derfor billiges, at Sagen ved Underrettsdommen ex officio er afvist, og bemeldte Dom vil saaledes være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten, som Appellindstævnte ikke har paastaet sig tilkendt, ville være at ophæve.

Der vil være at tillægge den for Appellanterne beskikkede Sagfører for Overretten i Salær 30 Kr., der bliver at udrede af det Ofertilige.

Den befalede Sagførelse for Overretten har været lovlig, og under Sagen ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Nr. 142.

Advokat Halkier

mod

Edvard Jørgensen (Def. Møller),

der tiltales for Overtrædelse af Lov om Pressens Brug af 3 Januar 1851 § 1.

Løgstør Købstads og Aars og Slet Herreders Ekstra-
rets Dom af 5 September 1913: Tiltalte, Bogtrykker Edvard Jørgen-

sen af Løgstør, bør udrede en Løgstør Købstads Kæmnerkasse tilfaldende Bøde, stor 40 Kr. og betale de med denne Sag forbundne Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Jespersen, 12 Kr. og til Defensor, Sagfører Abel, 10 Kr. Den idømte Bøde at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 17 November 1913: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes, at Salærerne til Aktor og Defensor for Underretten bestemmes til 20 Kr. til den Første og 15 Kr. til den Sidste. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Jørgensen og Johnsen, betaler Tiltalte 20 Kr. til hver. Den idømte Bøde udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

De i den indankede Dom ommeldte Betegnelser for de paa-gældende Tryksager, »Løgstør Bogtrykkeri« og »Bogtrykkeriet, Løgstør«, kan vel ikke anses at fyldestgøre Fordringen i Presse-lovens § 1 om, at Bogtrykkerens Navn skal være angivet paa ethvert Skrift, men da Tiltalte i en lang Aarrække har anvendt disse Betegnelser, uden at der fra Myndighedernes Side ses nogensinde at være skredet ind mod ham, og da der heller ikke efter Sagens øvrige Oplysninger er Grund til at betvivle, at han har befundet sig i god Tro med Hensyn til de brugte Betegnelser, findes hans nævnte Forhold ikke at burde tilregnes ham til Straf.

Han vil derfor være at frifinde, hvorhos Aktionens Omkostninger ville være at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Tiltalte, Edvard Jørgensen, bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsoverrettens Dom fastsatte Salarier, samt i Salarium for Højesteret til Advokat Halkier og Højesteretssagfører Møller, 40 Kroner til hver, udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Løgstør Købstads og Aars og Slet Herreders Ekstraret indankede Sag er Bogtrykker Edvard Jørgensen, der er født den 11 Oktober 1857, og som ved ovennævnte Jurisdiktions Politirets Dom af 8 Oktober 1901 er anset med en Bøde af 8 Kr. for Overtrædelse af Fr. 20 Januar 1832 m. m., sat under Tiltale for Overtrædelse af Lov om Pressens Brug af 3 Januar 1851 § 1.

Ved Tiltaltes egen Erkendelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at der fra det Tiltalte tilhørende Bogtrykkeri i Løgstør er udleveret dels i Marts Maaned d. A. et Valgopraab i Anledning af det da forestaaende Byraadsvalg i Løgstør, -dels den 30 April næstefter et Eksemplar af Vedtægter for »Løgstør og Omegns Fiskeriforenings Understøttelseskasse«, paa hvilke Tryksager Tiltaltes Navn ikke er anført, hvorimod de angives som udgaaede henholdsvis fra »Løgstør Bogtrykkeri« og fra »Bogtrykkeriet, Løgstør«.

Tiltalte, der har drevet Bogtrykkeriet i en længere Aarrække, og som maa antages oftere at have benyttet de anførte Betegnelser ved Udsendelse af Tryksager, har gjort gældende, at han har været berettiget til at bruge disse Betegnelser, i hvilken Henseende han har henvist til, at han ikke blot selv bl. a. i Reklamer for sit Bogtrykkeri betegner dette med anførte Navne, men at disse ogsaa, endskønt der findes et andet Bogtrykkeri i Løgstør, ere gængse Betegnelser for hans Trykkeri, hvorhos han med Hensyn til Vedtægten særlig har anbragt, at Udleveringen heraf skyldtes en Fejltagelse af en hos ham ansat Kontorist.

Da Betegnelserne imidlertid ikke kunne anses at opfylde Forskriften i Presselovens § 1 om, at Bogtrykkerens Navn skal være angivet paa ethvert Skrift, samt da det ikke efter det Foreliggende kan fritage Tiltalte for Ansvar, om Udleveringen af Vedtægten maatte skyldes en Fejltagelse som anført, vil han, som den, der bærer Ansvar for det foranførte Forhold, være at anse efter den ovennævnte Lovbestemmelse med en Bøde til Løgstør Købstads Kæmnerkasse, der efter Sagens Omstændigheder findes ved Underrettsdommen passende bestemt til 40 Kr., og bemeldte Dom, ved hvilken det rettelig er paalagt Tiltalte at udrede Aktionens Omkostninger, vil saaledes være at stadfæste, dog at Salærerne til Aktor og Defensor for Underretten findes at burde bestemmes til 20 Kroner til den Første og 15 Kroner til den Sidste.

Fredag den 2 Oktober.

Nr. 196.

Højesteretssagfører Hansen

mod

Otto Schmidt (Def. Bache),

der tiltales for Bedrageri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 3 Marts 1914: Tiltalte Otto Schmidt bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Carlsen og Steinthal, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne,

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Otto Schmidt til Højesteretssagførerne Hansen og Bache 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Tiltalte Otto Schmidt, der tiltales for Bedrageri, er født den 9 Oktober 1885 og ikke funden forhen straffet.

Ved Tiltaltes Tilståelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

Tiltalte, der havde haft Ansættelse som Ingeniør ved Akts. Varmekompaniet, men var bleven afskediget derfra, henvendte sig i Slutningen af Juli 1913 til Skorstensfejermester W. Hegelund, med hvem Kompagniet under Tiltaltes Medvirkning havde sluttet Kontrakt om Indlæg af Varmeanlæg i hans Villa i Hellerup og fortalte ham, at Kompagniet ikke kunde opfylde sine Forpligtelser, og at det kun var et Tidsspørgsmaal, hvorlænge det vedblev at eksistere, og bevægede ham herved til at slutte Kontrakt med Tiltalte om Udførelse af Varmeanlægget for en Pris af 1250 Kr., saaledes at Halvdelen skulde betales med 3 Maaneders Veksel ved Kontraktens Underskrift den 31 Juli og den anden Halvdel med 3 Maaneders Veksel ved Arbejdets Fuldbærelse. I Kontrakten blev i Slutningen indføjet en Bestemmelse om, at Tiltalte overtog alle Konsekvenser, som maatte flyde af Hegelunds Forhold til Varmekompaniet i Anledning af de med dette truffne Overenskomster angaaende Varmeanlægget. Hegelund og hans Hustru, Oline Olsen, som have beediget deres Forklaringer, hævde, at denne Bestemmelse blev indføjet paa deres udtrykkelige Forlangende for at sikre Hegelund mod det Ansvar, han kunde ifalde ved at bryde Kontrakten med Varmekompaniet; Tiltalte gør derimod gældende, at den kun sigter til, at Tiltalte foruden Betalingen i Penge havde faaet Ret til nogle ældre Kakkelvogne fra Villaen, hvilke Varmekompaniet paa det Tidspunkt allerede havde faaet udleveret. Til dette usandsynlige Anbringende kan dog intet Hensyn tages.

For at berolige Hegelunds med Hensyn til Kontrakten med Varmekompaniet rev Tiltalte et Papir itu i deres Paasyn, idet han foregav, at det var den med Kompagniet sluttede Kontrakt; under Sagen har han imidlertid angivet, at det kun var et Koncept til Kontrakten; hvorledes dette i Virkeligheden forholder sig, er ikke oplyst.

Tiltalte har erkendt, at han fraset nogle ret løse Udtalelser fra Interesserede i Varmekompaniet om, at det var paa Tale at likvidere

dette, ingen Støtte havde for sine Anbringender til Hegelunds, og at han ingen Grund havde til at tro, at det ikke kunde opfylde sine Forpligtelser. Derimod maa det antages, at Kompagniet havde overskredet den for Arbejdets Begyndelse satte Frist.

Samme Dag, som Kontrakten var underskrevet med Tiltalte, erfarede Hegelund, at Varmekompaniet var rede til at begynde Arbejdet, hvorfor hans Hustru meddelte Tiltalte, at dette nu vilde blive udført af Varmekompaniet, saa at Tiltalte ikke fik det, hvilket hun efter Hegelunds Paalæg gentog ved Tiltaltes telefoniske Henvendelse næste Dag. To Henvendelser fra Tiltaltes Sagførere den 2 og 15 August s. A. førte ikke til noget Resultat.

Den 6 s. M. henvendte Tiltalte sig til Direktøren for Aktieselskabet Ohlsen & Ahlmann, Johannes Olsen, og bevægede ham dels til at yde Tiltalte et Laan af 215 Kr., som han angav at skulle bruge til Arbejdsløn, dels til at indrømme ham Varekredit til Beløb 800 Kr., idet Tiltalte foregav, at han havde en Del Entrepriser, hvortil han skulde bruge Materiale, og gav Aktieselskabet skriftlig Transport for et Beløb af 1250 Kr. af hans Tilgodehavende efter Kontrakten med Hegelund, foregivende, at han den næste Dag vilde skaffe den først forfaldne Veksel fra Hegelund samt til Aktieselskabet endosserede to af Tiltalte paa Tømmermester Chr. Frost den foregaaende Dag trukne, af denne akcepterede Veksler, store tilsammen 430 Kr., som udgjorde Tiltaltes Vederlag ifølge en den samme Dag med Frost indgaaet Kontrakt om Indlæg af Varmeanlæg i en Villa, som han paatænkte at bygge; Frost havde til Sikkerhed for Vekslerne givet Tiltalte Transport paa et tilsvarende Beløb af et Byggelaan, som han ventede at faa, men som det senere viste sig, at han ikke fik; da Frost ikke havde andre Udveje til at betale, var Vekslerne værdiløse. Saavel Tiltalte som Direktør Olsen maa antages at have været paa det Rene med, at Frosts Veksler var uden synderlig Værdi — Ohlsen & Ahlmann har senere forgæves søgt at inddrive deres Beløb — hvorimod Olsen, som vidste, at Hegelund var en solid Mand, gik ud fra, at Tilgodehavendet hos ham frembød Sikkerhed nok, og ikke vilde have givet Tiltalte Kredit, hvis han havde anet, at Kontrakten med Hegelund var saa omdisputabel. Hermed var Tiltalte paa det Rene. Han fortav, at Hegelund ikke vilde udstede Veksel og havde nægtet at opfylde Kontrakten, samt at Tiltalte ikke havde anden Støtte for sit Til-sagn om at levere Hegelunds Veksel den følgende Dag end den løse Forventning om, at det skulde lykkes Tiltaltes Sagfører at faa Hege-lund til at udstede den.

Det kontante Beløb, 215 Kr., fik Tiltalte straks, og uagtet Ohlsen & Ahlmann gentagne Gange forgæves havde forlangt Hegelunds Veksel hos Tiltalte, leverede de ham dog den 18 s. M. Jernrør til Beløb 168 Kr. 71 Øre, efter Direktør Olsens Forklaring mener han, at det var Aftale, at Rørene skulde leveres til Brug ved Tiltaltes Arbejde, men dette er ikke bevist — i ethvert Fald har Tiltalte erkendt, at han i Forvejen havde solgt Størstedelen af dem videre og lod sig dem levere for at faa Penge i Hænde til at leve for. Tiltalte har erklæret sig ude af Stand til at erstatte det Beløb, han er bleven Ohlsen & Ahlmann skyldig.

Tiltaltes Forhold under de ovenfor beskrevne Omstændigheder at

skaffe sig Kredit hos Ohlsen & Ahlmann, der har begært ham straffet for dette Forhold, vil være at henføre under Straffelovens § 257.

Den forskyldte Straf findes efter Omstændighederne at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage.

Nr. 222. Godsejer, Landstingsmand **Villars Lunn** (David)

mod

Finansministeriet (Ingen),

betræffende Ansættelse af Skat af Indkomst og Formue.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 22 December 1913: Denne Sag afvises. I Kost og Tæring bør Citanten, Godsejer, Landstingsmand Villars Lunn til Aggersvold, til de Indstævnte, Finansministeriet paa Statskassens Vegne, betale 80 Kroner inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Efter det Foreliggende maa den i den indankede Dom omhandlede, af de skattelignende Myndigheder trufne Afgørelse antages bygget dels paa et Skøn over, om det til Anskaffelse af den omtalte Dieselmotor i det paagældende Skatteaar anvendte Beløb efter de forhaandenværende Forhold maa betragtes som en Udgift, anvendt til »at erhverve, sikre og vedligeholde Indkomsten« af Appellantens Ejendom eller som en Udgift, anvendt til Forbedring af denne, dels paa en rent skønsmæssig Ansættelse af den Indtægt, Appellanten antages at have haft af Ejendommen i det nævnte Skatteaar. Skønsmæssige Afgørelser som disse kan det imidlertid ikke tilkomme Domstolene at træffe, men saadanne maa være henlagte til de skattelignende Myndigheder, og Dommen, der har afvist Sagen, vil herefter kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende Sag søger Citanten, Godsejer, Landstingsmand Villars Lunn til Aggersvold, de Indstævnte, Finansministeriet paa Statskassens Vegne,

til Betaling af 393 Kroner 80 Øre, hvilket Beløb Citanten vil have erlagt for meget ved Betalingen af Skat af Indkomst og Formue til Staten i Skatteaaret 1912—13, tilligemed Renter af Beløbet 5 pCt. p. a. fra Stævningens Dato den 23 April 1913 og Sagens Omkostninger skadesløst.

De Indstævnte paastaa principalt Sagen afvist og sig tillagt Kost og Tæring, medens de subsidiært have paastaaet sig frifundne med Tillæg af Sagens Omkostninger skadesløst, derunder Salær til den for dem mødte konstituerede Kammeradvokat.

Endvidere har Citanten denuntieret lis for Hjembæk-Svinninge Sogneraad, der ikke har givet Møde under Sagen. Af Sagens Oplysninger fremgaar, at Citanten den 13 Februar 1912 indsendte Selvangivelse til Hjembæk-Svinninge Sogneraad, ved hvilken han angav sin Aars-Indkomst til 9078 Kroner og sin Formue til 370,000 Kroner, hvorhos han oplyste, at i den opgivne Indkomst var indbefattet Indtægten af 2 ham tilhørende, i en fremmed Kommune beliggende Ejendomme, nemlig ialt et Indtægtsbeløb af 5940 Kroner.

Selvangivelsen var bilagt med en Regnskabsoversigt og en nærmere Redegørelse, ved hvilke Citanten oplyste, at han i sin skattepligtige Indkomst havde fradraget et Beløb af 7066 Kroner, der udgjorde delvis Betaling for en Dieselmotor, som af ham var anskaffet til Brug ved Driften af den ham tilhørende Ejendom »Aggersvold« i Stedet for en af ham tidligere benyttet Dampmaskine, hvorhos han endvidere havde fradraget 1449 Kroner, der udgjorde den af ham for det foregaaende Aar erlagte personlige Skat.

Da Sogneraadet ikke mente at kunne tage denne Selvangivelse til Følge, saavidt angik Beregningen af Indkomsten, indvarslede det i Henhold til Lov Nr. 104 af 15 Maj 1903 § 24 Citanten til Møde, og efterat Citanten, der var forhindret i at møde personlig, telefonisk havde forhandlet angaaende Sagen med Sogneraadets Formand, og derhos under 27 samme Maaned nærmere havde tilskrevet Sogneraadet i samme Anledning, ansatte dette ham i Medfør af Lovens § 24 foreløbig til en skattepligtig Indkomst af 23,108 Kroner.

Herom modtog Citanten Underretning efter Lovens § 25, hvorefter han efter egen Begæring paany indkaldtes til Møde hos Sogneraadet, der nu meddelte ham, at det havde udfundet den nævnte Indkomst af 23,108 Kroner ved til den af Citanten opgivne Indkomst at lægge dels det af ham fradragne Skattebeløb 1449 Kroner, dels den af ham ligeledes fradragne Betaling for Dieselmotoren 7066 Kroner, dels endelig et Beløb af 5940 Kroner, medens Sogneraadet til Gengæld havde fradraget 425 Kroner eller 6 pCt. af Betalingen for Motoren.

Citanten, der var enig i Tillæget af det førstnævnte Beløb 1449 Kroner, men som derimod protesterede mod de øvrige Tillæg, indankede derpaa, da Sogneraadet fastholdt sin Skatteansættelse, Afgørelsen for vedkommende Skatteraad. Dette stadfæstede imidlertid under 29 August s. A. Sogneraadets Skatteansættelse og meddelte Citanten, at det ikke kunde anse ham berettiget til i Medfør af Lovens § 6 at fradrage Udgifter til Udvidelser eller Forbedringer af Driften — hvorved maa antages at være sigtet til det Beløb, Citanten havde fradraget i Anledning af Motorens Anskaffelse — og at man ogsaa paa enkelte

andre, af Citanten selv anførte Punkter havde fundet de af ham indsendte Regnskaber urigtige, hvorfor man ikke havde kunnet underkende Sogneraadets Ansættelse af Indkomsten.

Citanten indgav derefter Klage til Overskatteraadet, men ved Kendelse af 12 December s. A. afviste dette Klagen med den Begrundelse, at Skatteraadets Kendelse i Henhold til Bestemmelsen i Lovens § 29, 2det Stykke, 3die Punktum, var endelig.

Citanten, som derpaa under Reservation har indbetalt den ham i Henhold til den ovenanførte Kendelse paalignede Skat af Indkomst og Formue med ialt 1042 Kroner, gør nu under denne Sag gældende, at han i Medfør af Lovens § 6 a har været berettiget til i sin skattepligtige Indkomst at fradrage den Udgift, han har haft ved at anskaffe den ovennævnte Motor til Afløsning af en udrangeret Dampmaskine, som tidligere havde været anvendt til Ejendommens Drift, hvilken Udgift han nærmere har udregnet til 6266 Kroner, og at det er i Strid med Loven, at Ligningsmyndighederne have forhøjet den af ham opgivne Indtægt med det ovennævnte Beløb af 5940 Kroner, idet dette er den samme Sum, som han selv havde opgivet som sin Indtægt af Ejendomme i fremmede Kommuner, og som han i Forvejen havde medregnet ved Angivelsen af sin samlede Aarsindtægt, saaledes at han paa denne Maade er bleven beskattet 2 Gange af samme Beløb.

Idet Citanten herefter har udregnet sin skattepligtige Aarsindtægt til 11,327 Kroner og det deraf skyldige Skattebeløb til 648 Kroner 20 Øre, medens han har erlagt et Beløb af 1042 Kroner, paastaar han sig nu — som nævnt — berettiget til at erholde Differencen 393 Kroner 80 Øre refunderet.

De Indstævnte, der principalt gøre gældende, at de fornævnte Skatteansættelser ere endelige og derfor ikke kunne undergives Prøvelse ved Domstolene, have subsidiært anbragt, at der ikke, som af Citanten paastaet, er paalagt ham dobbelt Skat af samme Beløb, men at man har forhøjet hans Indtægtsangivelse med det ovennævnte Beløb, fordi man skønmæssigt antog, at hans Selvangivelse var ligesaa meget for lavt beregnet, og at man efter det Foreliggende heller ikke kunde anse ham berettiget til i sin Indkomst at fradrage mere end 425 Kroner i Anledning af Motorens Anskaffelse.

Da nu de her under Sagen omprocederede Forhold ikke vedrøre Spørgsmaalet om Citantens Skattepligt som saadan, men derimod drejer sig om en paa et Skøn baseret Udregning af hans Aarsindkomst og om Rigtigheden af den deraf resulterende Skatteansættelse, samt da Afgørelsen heraf maa anses henlagt til de skatteansættende Myndigheder, ville de ikke kunne indbringes for Domstolene.

Som Følge heraf vil den nedlagte Afvisningspaastand være at tage til Følge, hvorhos Citanten vil have at betale de Indstævnte i Kost og Tæring 80 Kroner.

Nr. 85. **Kirsten Jenny Nielsen** (Henriques efter Ordre)
mod
Statspolitibetjent Jeppe Christian Højberg Nielsen (Ingen),
betræffende Underholdsbidrag.

Kriminal- og Politirettens Dom af 30 September 1913: Naar Indklagede, Statspolitibetjent Jeppe Christian Højberg Nielsen, inden 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse efter foregaaende lovlig Omgang med sin Ed inden Retten bekræfter, at han ikke har plejet legemlig Omgang med Klagerinden, Kirsten Jenny Nielsen, i Tiden fra den 23 Juni 1912 til den 25 August s. A., bør han for Klagerindens Tiltale i denne Sag fri at være. Men trøster han sig ikke til at aflægge saadan Ed, bør han til Klagerinden og det af hende den 20 April 1913 fødte Barn, Rosa Margueritha Nielsen, betale de i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne,

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen for Edens Aflæggelse bestemmes til 15 Døge fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Til Justitskassen betaler Appellantinden, Kirsten Jenny Nielsen, 2 Kroner. Der tillægges Højesteretssagfører Henriques i Salarium for Højesteret 100 Kroner og i Godtgørelse for Udlæg 5 Kroner 55 Øre, hvilke Beløb udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende Sag paastaar Klagerinden, Kirsten Jenny Nielsen, Indklagede, Statspolitibetjent Jeppe Christian Højberg Nielsen, der er født den 28 September 1883 i Nørre Nebel, tilpligtet som Fader til det af hende udenfor Ægteskab avlede, den 20 April 1913 fødte Barn, Rosa Margueritha Nielsen, at betale de i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse, idet hun har anbragt, at hun har haft Samleje med Indklagede i Slutningen af Juni 1912, efter St. Hansdag, eller i Begyndelsen af Juli s. A.

Indklagede paastaar sig frifunden, idet han, der vel har erkendt at have haft Samleje med Klagerinden, har gjort gældende, at Samlejet fandt Sted i Tiden fra den 24 Maj til den 8 Juni 1912.

Ifølge Retslægeraadets Erklæring kan Barnet være avlet i Tiden fra henimod Slutningen af Juni 1912 til henimod Slutningen af August samme Aar.

Da Klagerinden nu ikke har bevist, at hun har haft Samleje med Indklagede og heller ikke har skaffet nogen Oplysning tilveje, som kunde føre til et for hende gunstigere Resultat, vil Sagens Udfald i Medfør af D. L. 6—13—5 være at gøre afhængig af Indklagedes Ed, saaledes at han vil være at frifinde, dersom han inden en Frist, der bestemmes til 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, efter foregaaende lovlig Omgang med sin Ed inden Retten bekræfter, at han ikke har plejet legemlig Omgang med Klagerinden i Tiden fra den 23 Juni 1912 til den 25 August samme Aar, hvorimod han i modsat Fald vil være at dømme efter Klagerindens i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 hjemlede Paastand.

Nr. 224.

Højesteretssagfører Møldrup

mod

Grosserer Carl Johannes Bruun (Def. Rée),

der tiltales for Overtrædelse af Lov om Straf for Brug af urigtig Varebetegnelse m. m. af 8 Juni 1912.

Sæby Købstads Politirets Dom af 14 November 1913: Tiltalte, Grosserer C. J. Bruun, København, bør til Sæby Kommunekasse bøde 20 Kroner og udrede Sagens Omkostninger. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 16 Februar 1914: Tiltalte Carl Johannes Bruun bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger, hvorunder der tillægges Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Jørgensen og Johnsen, i Salær hver 20 Kr., udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesterets-sagfører Møldrup 40 Kroner, der udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Sæby Købstads Politiret indankede Sag er Grosserer Carl Johannes Bruun, der ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, efter Begæring af Sæby Handelsforening, til hvilken Foreningen af Jyske Handelsforeninger, som af Ministeriet for Handel og Søfart er bemyndiget til at begære Forfølgning for Overtrædelser af Lov om Straf for Brug af urigtig Varebetegnelse m. m. af 8 Juni 1912, har sluttet sig, sat under Tiltale for Overtrædelse af nævnte Lov.

Ved Tiltaltes egen Erkendelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han, der har Bopæl i København, men er Indehaver af en Forretning i Sæby, kaldet Dansk Smørfor-syning, som han driver paa et af ham erhvervet Detailhandlerborger-skab, i nævnte Forretning forhandler Margarine paa den Maade, at han for 6 Kr. 10 Øre udleverer Kunderne 5 kg Margarine, 11 Stk. Værdimærker à 5 Øre og et Haandklæde af Værdi 40 Øre, for 5 Kr. 70 Øre 5 kg Margarine og 11 Værdimærker à 5 Øre, men intet Haandklæde og for 5 Kr. 15 Øre alene 5 kg Margarine, i hvilket sidste Tilfælde Kunderne, idet Prisen beregnet efter Salg halvkilovis vilde udgøre 5 Kr. 20 Øre, altsaa faar 5 Øre i Bonus, at der ved Salg af et enkelt halvt Kilogram Margarine udleveres Kunden et 5-Øres Værdimærke, og at 25 Værdimærker i Forretningen indløses med 1 Kr. 50 Øre kontant eller med Varer for dette Beløb, altsaa med 25 Øre udover deres Paalydende, i hvilket Øjemed der udleveres Kunderne en saakaldet Værdimærkebog, hvis Sider ere inddelte i 25 Felter til Paaklæbning af de efterhaanden modtagne Værdimærker.

Tiltalte har forklaret, at der i de Tilfælde, hvor der sammen med Margarine udleveres Værdimærker eller Værdimærker og Haandklæder, sker et virkelig Salg ikke blot af Margارين, men ogsaa af Værdimærkerne og Haandklæderne, og at Forholdet ikke er det, at der ved Salg af Margarine ydes Mærker eller Haandklæder i Tilgift. Efter hans videre Forklaring koster Haandklædet ham i Indkøb ca. 37½ Øre, saaledes at der, naar Kunderne kun give 40 Øre for det, ydes dem en forholdsvis betydelig Fordel, idet Haandklæderne efter hans Formening ikke i Manufakturforretningen kunne købes for mindre end 60 Øre pr. Styk.

Efter det Foreliggende maa der gaas ud fra, at Haandklæderne i Forretningen forhandles ved særskilt Salg til samme Pris, som naar de udleveres i Forbindelse med Margarine, men idet Tiltalte herefter ved at overlade Købere af Margarine Haandklæder ikke yder nævnte Købere nogen særlig Fordel, vil hans Forhold i saa Henseende ikke kunne anses som en Overtrædelse af Forbuddet i fornævnte Lovs § 13, 1ste Stykke, mod at yde Tilgift og følgelig ikke kunne paadrage ham Straffeansvar.

Efter det Oplyste maa der endvidere gaas ud fra, at det har staaet Køberne frit for at købe Margarine med Værdimærker og uden saadanne, og at der i førstnævnte Tilfælde udover den almindelige Pris for Margارين er taget en til Værdimærkerne svarende Overpris af Kunderne, der saaledes i Virkeligheden have betalt Mærkernes paa-lydende Beløb. Idet dette Forhold ikke i og for sig kan anses som en Overtrædelse af nævnte Lovbestemmelse, og idet det ikke heri vil kunne gøre nogen Forandring, at der ved Salg paa én Gang af 5 kg

Margarine ydes en Bonus af 5 Øre, vil Tiltalte ikke forsaavidt kunne anses med Straf.

Da Tiltalte ej heller ved at give Kunderne Tilsagn om at indløse 25 af de af ham udleverede Værdimærker af Paalydende 1 Kr. 25 Øre med 1 Kr. 50 Øre og ved derefter at indløse Mærkerne kontant med sidstnævnte Beløb eller med Varer af tilsvarende Værdi, findes at have overtraadt Forbuddet mod at yde Tilgift, vil han i det Hele være at frifinde for det Offentliges Tiltale i denne Sag.

Mandag den 5 Oktober.

Nr. 95. **Oline Elvine Andersen** personlig og som Værge for hendes 5 udenfor Ægteskab fødte Børn (Hansen efter Ordre)

mod

Læge Svend Lauesgaard (Møldrup),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantindens Krav paa Erstatning i Henhold til § 33 i Automobillov 27 Maj 1908.

Aalborg Købstads ordinære Rets Dom af 29 Januar 1912: Indstævnte, Læge Svend Lauesgaard, Aalborg, bør til Citantinden, Oline Elvine Andersen af Nøvling, betale 2000 Kr. med Renter 5 pCt. aarlig fra den 14 December 1910, til Betaling sker. Saa bør og Indstævnte betale til Statskassen det Retsgebyr, som skulde have været erlagt, og det stemplede Papir, som skulde have været forbrugt, hvis Sagen ikke for Citantindens Vedkommende havde været beneficeret, samt i Salær til Overretssagfører Svanholm 50 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 13 Januar 1913: Appellanten, Læge Svend Lauesgaard, som Medindehaver af Aalborg Automobilkompagni, bør for Tiltale af Appelindstævnte, Oline Elvine Andersen, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Der tillægges de for Appelindstævnte henholdsvis for Underretten og for Overretten beskikkede Sagførere, Overretssagførerne Svanholm og Jørgensen i Salær hver 50 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Efter de Højesteret forelagte, tildels efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger kan det ikke anses godtgjort, at den stedfundne Ulykke skyldes grov Uagtsomhed fra afdøde Christiansens Side, i hvilken Henseende særlig be-

mærkes, at det staar uafgjort hen, hvad der har givet Anledning til, at han kom i Vejen for Automobilet.

Herefter vil ifølge den i Dømmen citerede § i Loven af 27 Maj 1908 Ansvar for Skaden paahvile Indstævnte; den Appellantinden tilkommende Erstatning vil som i Underrettsdommen sket kunne bestemmes til 2000 Kroner med Renter.

Processens Omkostninger for alle Retter findes at burde ophæves. Der vil være at tillægge de i Sagen beskikkede Sagførere de nedennævnte Salarier.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Læge Svend Lauesgaard, bør til Appellantinden, Oline Elvine Andersen personlig og som Værgе for hendes 5 udenfor Ægteskab fødte Børn betale 2000 Kroner med Renter 5 pCt. aarlig fra 14 December 1910, til Betaling sker. Processens Omkostninger for alle Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 10 Kroner. Der tillægges Overretssagførerne Svanholm og Jørgensen de i Landsoverrettens Dom bestemte Salarier, Førstnævnte desuden for Møde under et Tingsvidne til Brug for Højesteret 20 Kroner, og Højesterets-sagfører Hansen for Højesteret 120 Kroner, hvilke Salarier udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Idet Appelindstævnte, Oline Elvine Andersen af Nøvling, har anbragt, at Arbejdsmand Christian Christiansen af Nøvling, der den 16 Maj 1910 Kl. ca. 4 Eftermiddag paa Gaden, Vesterbro i Aalborg, blev paakørt af et Aalborg Automobilkompagni tilhørende Automobil, og som den 18 s. M. paa Sygehuset i Aalborg afgik ved Døden, antagelig som Følge af en Underlivsbetændelse, fremkaldt ved en formentlig af Paakørslen forarsaget Bristning af Tyndtarmen, ikke selv ved grov Uagtsomhed har forarsaget den indtraadte Skade, har hun under nærværende Sag i første Instans ved Aalborg Købstads ordinære Ret, dels paa egne Vegne, dels som Værgе for sine efter hendes videre Anbringende med Christiansen udenfor Ægteskab avlede 5 Børn, i Henhold til Lov om Kørsel med Automobilet af 27 Maj 1908 § 33 nedlagt Paastand om, at Appellanten, Læge Svend Lauesgaard i Aalborg som personlig ansvarlig Medindehaver af bemeldte Automobilselskab, tilpligtes at betale hende i Erstatning for Tab af hendes og Børnenes Forsørger et af Retten eller uvillige Mænd fastsat Beløb, dog ikke udover 5000 Kr., tilligemed Renter af det Tilkendte 5 pCt. p. a. fra Stævningens Dato den 14 December 1910, indtil Betaling sker.

Ved Underrettsdommen er Appellanten tilpligtet at betale Appelindstævnte 2000 Kr. med Renter heraf som paastaaet, og at udrede

Processens Omkostninger for Underretten efter Reglerne for beneficerede Sager, samt at betale i Salær til den for Appelindstævnte beskikkede Sagfører for Underretten 50 Kr. Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han ligesom i første Instans har paa-staaet sig i det Hele frifunden for Appelindstævntes Tiltale, hvorimod Appelindstævnte har procederet til Underretsdommens Stadfæstelse.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, derunder den i Anledning af Christiansens Død rejste offentlige Undersøgelse mod Th. Chr. Nielsen, som ved den paagældende Lejlighed førte vedkommende Automobil, at Christiansen, kort før Paakørselen fandt Sted, befandt sig blandt en Klynge Mennesker, der havde taget Opstilling dels paa For-tovet, dels paa Kørebanen ud for et paa vestre Side af den fornævnte Gade anbragt Vokskabinet. Da nu Automobilen, der kom Syd fra i Gadens højre (østre) Side med en Fart, der af flere Vidner er skildret som langsom eller meget langsom, og som efter det Foreliggende ikke kan antages at have været hurtigere end en rask Fodgængers Gang, nærmede sig, blev der efter Vognføreren under den nævnte Undersøgelse afgivne Forklaring foranlediget ved hans stadige Brug af Tudehornet af Menneskemængden gjort saa megen Plads, at han havde fri Bane; men pludselig traadte Christiansen, hvem Vognføreren forud havde bemærket, sidelænds med Ryggen mod Automobilen ud fra Klyngen, og idet Automobilen var omtrent lige ud for ham, drejede han sig pludselig venstre om, saaledes at han blev ramt forfra af Automobilen venstre Forskærm og derved stødt omkuld.

Politibetjent N. Sørensen i Aalborg, der var tilstede ved den paagældende Lejlighed, men som ikke saa selve Paakørselen, har i en af ham afgiven Rapport af s. D. udtalt, at Christiansen blev ramt i Underlivet og derved fik et saa kraftigt Stød, at han tumlede et Stykke baglænds hen ad Gaden.

Reservevæge G. Lerche, der ved Christiansens Indlæggelse paa Sygehuset havde Vagt sammesteds, har forklaret, at Christiansen, der da var ved fuld Bevidsthed, overfor ham udtalte, at han, staaende paa Kørebanen og uden at have set Automobilen eller hørt dets Tudehorn, blev ramt af Automobilen bagfra i venstre Side, hvorefter han faldt forover, og under det over Vognføreren til Fogedprotokollen afholdte første Forhør har denne ligeledes forklaret, at Christiansen efter at være traadt ud af Klyngen og efter derpaa pludselig at have vendt sig om blev ramt af Automobilen bag paa venstre Hofte.

Medens nu Vognføreren, mod hvem der ikke er rejst Tiltale i Anledning af Paakørselen, efter det Foreliggende ikke kan anses at have udvist noget uforsvarligt Forhold, findes Christiansen ved at tage Opstilling paa den efter det Foreliggende da saavel af Automobiler som af Personer stærkt befærdede Gades Kørebane uden, som det maa antages, at skænke den dermed forbundne Fare, de af Vognføreren stadig givne Advarselssignaler, der hørtes af andre i Klyngen

Færdig fra Trykkeriet den 15 Oktober 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkøl) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 80.

Mandag den 5 Oktober.

værende Personer, eller den Omstændighed, at Menneskemængden veg til Side for at gøre Plads for Automobilen, nogen Opmærksomhed at have udvist grov Uagtsomhed. Da der herefter i Medfør af ovennævnte Lovs § 33, 1ste Stk., ikke kan paahvile Appellanten noget Ansvar for den indtraadte Skade, vil han være at frifinde for Appellindstævntes Tiltale i denne Sag, hvorhos Processens Omkostninger for begge Retter efter Omstændighederne findes at burde hæves.

Der vil være at tillægge de for Appellindstævnte henholdsvis for Underretten og for Overretten beskikkede Sagførere i Salær hver 50 Kroner, hvilke Beløb blive at udrede af det Offentlige.

Under Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet ulovligt Ophold fundet Sted, og i Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Tirsdag den 6 Oktober.

Nr. 246.

Advokat Halkier

mod

Laurs Mortensen (Def. Lunn),

der tiltales for Bedrageri.

Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 28 Februar 1914: Tiltalte Laurs Mortensen bør til Statskassen betale en Bøde paa 200 Kr., i Mangel af hvis fulde Betaling han bliver at hensætte i simpelt Fængsel i 20 Dage, samt udrede Sagens Omkostninger, herunder Salær til Aktor, Sagfører Hilbert, 20 Kr. og til Defensor, Sagfører Mandal Bertelsen, 18 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 18 April 1914: Tiltalte Laurs Mortensen bør straffes med Fængsel paa sæd-

vanlig Fangekost i tyve Dage. Med Hensyn til Sagens Omkostninger bør Underrettsdommen ved Magt at stande. I Salær til Aktor for Overretten, Overretssagfører Chr. Winther, betaler Tiltalte 30 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, der i det Væsentlige tiltrædes,

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Laurs Mortensen til Advokat Halkier og Højesteretssagfører Lunn 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Frederiksberg Birks Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Laurs Mortensen, der er født den 20 Februar 1851 og ikke funden forhen straffet, for Bedrageri mod Fru Poulina Jensen.

I saa Henseende er ved Sagens Oplysninger godtgjort Følgende:

I Juni eller Juli Maaned 1913 stiftede Tiltalte Bekendtskab med nævnte Frue, der den Gang var Enke efter en Restauratør Witten, men i Oktober s. A. blev gift med Murer N. Jensen. Da Fru Witten brotiede ham, at hun, der havde indgaaet nogle Kautionsforpligtelser, frygtede for, at der vilde blive gjort Udlæg i hendes Indbo, bevægede Tiltalte hende til at underskrive to af ham forfattede Dokumenter, nemlig dels et Salgsbevis, hvorved hun erkendte at have solgt sit Indbo, der var specificeret i Dokumentet, til Tiltalte for 1000 Kroner samt at have modtaget dette Beløb kontant, dels en »Lejekontrakt«, hvori hun erkendte at have modtaget de i samme specificerede Effekter til Leje af Tiltalte for en maanedlig Leje af 6 Kroner. Det var derhos i sidstnævnte Dokument bestemt, at Tiltalte, saafremt Lejen ikke blev betalt i rette Tid, uden videre Opsigelse, Lovmaal eller Dom skulde kunne afhente det Lejede. Tiltalte har erkendt, at Fru Witten ikke har modtaget bemeldte 1000 Kroner, og at hun, da Dokumenterne oprettedes, ikke skyldte Tiltalte noget, men at det var Meningen med Dokumenterne at sikre hende overfor hendes Kreditorer; begge Dokumenterne blev derhos daterede den 1 Maj 1913, endskønt de oprettedes 1 Juli samme Aar, som det maa antages for bedre at beskytte det i Salgsbeviset omhandlede fingerede Salg mod Afkræftelse i Tilfælde af, at Fru Wittens Bo blev taget under Konkursbehandling.

Tiltalte tog derefter Dokumenterne i sit Værge og vægrede sig, skønt bemeldte Frue baade før og efter sit Giftermaal med Jensen

anmodede ham om at faa dem tilbage, ved at udlevere hende dem, før nogle Fordringer, som han angav at have paa hende, var bleven betalt.

Efter Rekvisition af 2 December 1913 lod Tiltalte derefter den 5 samme Maaned foretage en Fogedforretning hos oftnævnte Fru Jensen, under hvilken han producerede Lejekontrakten og begærede sig Møblerne udleverede. Fru Jensen protesterede mod Forretningens Fremme, hvorefter Forretningen udsattes, først til den 10 December og derefter paa et denne Dato i Fogedretten afholdt Møde til den 19 samme Maaned, paa hvilken Dag ingen af Parterne mødte. Fru Jensen havde imidlertid den 9 December anmeldt Tiltalte, mod hvem der alt den Gang i anden Anledning var indledet Politiumdersøgelse, for Bedrageri, hvorefter Tiltalte den 12 samme Maaned blev afhørt til en Politirapport. Han forklarede her, at Anmelderinden, da Dokumenterne oprettedes, havde laant 1000 Kroner kontant af ham og til Sikkerhed herfor pantsat sit Indbo, saaledes at Pantsætningen fremtraadte under Form af et Salg af Indboet, som hun samtidig lejede af Køberen, hvilken Forklaring Tiltalte fastholdt, ogsaa efter at Anmelderindens modstaaende Forklaring, hvorefter Tiltaltes Henvendelse til Fogden savnede reelt Grundlag, var foreholdt ham. Til en den 17 samme Maaned optagen Kontinuationsrapport fastholdt Tiltalte endnu først denne Forklaring, men erkendte derpaa, at han ikke havde det mindste Krav paa Anmelderinden, og udstedte en Begæring til Fogden om at faa Fogedforretningen standset. Senere forklarede han, at han vel ikke havde noget anerkendt eller konstateret Grundlag for noget Krav paa Anmelderinden, og at han ej heller, da Dokumenterne oprettedes, havde nogen Fordring paa hende, men tilføjede, at han senere havde faaet forskellige Krav paa hende, uden at han dog var i Stand til nøjere at oplyse, hvor store disse Krav var, men han antog ca. 200 Kroner. Det var hans Mening gennem Fogedforretningen at skaffe sig Dækning for disse Tilgodehavender samt derefter at udlevere hende de resterende Ting, i hvilken Henseende han har forklaret, at han ønskede ved selve Forretningen at øve et Pres paa hende, der kunde føre til Forlig. I et Forhør den 30 Januar 1914 forklarede han endelig, at hans Krav paa hende udgjorde 30 Kroner foruden en anden Fordring, om hvis Størrelse han ikke kunde udtale sig nærmere.

Anmelderinden har heroverfor stadig fastholdt, at Tiltalte intet Krav havde paa hende, hvorhos hun har fastholdt, at hun ønsker ham straffet for det af ham overfor hende udviste Forhold.

De i Lejekontrakten omhandlede Effekter ere under Sagen ansatte til en Værdi af 1145 Kroner.

Tiltaltes uklare og ubestemte Forklaringer om sit Tilgodehavende hos Anmelderinden og om, at han kun lod Fogedforretningen foretage for at skaffe sig Dækning for disse, fortjene efter det Anførte ingen Tiltro, men selv om han virkelig maatte have haft et eller andet mindre Krav paa Fru Jensen, findes hans Forhold at maatte henføres under Straffelovens § 257. I Medfør heraf vil han være at anse efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage. Den indankede Dom, der i Medfør af samme Lovbestemmelse

har anset Tiltalte med en Bøde til Statskassen af 200 Kroner, subsidiært simpelt Fængsel i 20 Dage, men hvis Bestemmelse i Hen-seende til Aktionens Omkostninger, der ere paalagte Tiltalte, billiges, vil i Overensstemmelse hermed være dels at forandre, dels at stad-fæste.

Onsdag den 7 Oktober.

Nr. 58. Ugift **Angela Josepha Marie Willems**
(Lunn efter Ordre)

mod

Landvæsenselev **Kai Kristian Jensen** tilligemed hans dertil beskikkede Kurator, Forpagter **Chr. Jensen** (Bache efter Ordre),

betræffende Underholdsbidrag.

Københavns Amts nordre Birks Politirets Dom af 29 Marts 1913: Saafremt Klagerinden, Tjenestepige Angela Josepha Marie Willems, inden 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse med sin Ed inden Retten bekræfter, at hun har plejet legemlig Omgang med Indklagede, Landvæsenselev Kai Kristian Jensen, i November Maaned 1911, bør Indklagede til Klagerinden og det af hende den 10 August 1912 fødte Barn, Eva Kathinka Marie Willems, betale de i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 ommeldte Bidrag efter Overøvrighedens Bestemmelse. Men aflægger Klagerinden ikke saadan Ed, bør Indklagede for hendes Tiltale i denne Sag fri at være. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 8 September 1913: Saafremt Appellanten, Landvæsenselev Kai Kristian Jensen, Fuglegaard pr. Gentofte, inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse med sin Ed inden Retten bekræfter, at han ikke i November Maaned 1911 har haft legemlig Omgang med Appelindstævnte, Tjenestepige Angela Josepha Marie Willems, Ordrup, bør han for hendes Tiltale i denne Sag fri at være. Aflægger Appellanten ikke saadan Ed, bør han til Appelindstævnte og det af hende den 10 August 1912 fødte Barn, Eva Katharina Marie Willems, betale de i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 ommeldte Bidrag efter Overøvrighedens Bestemmelse. Sagens Omkostninger for Overretten ophæves. At efterkommes under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold her for Retten.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne, vil denne efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret ville være at op-
hæve og de de befalede Sagførere tilkommende Salærer at
udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør
ved Magt at stande, saaledes at Fristen regnes fra
denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Processens Om-
kostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen
betaler Appellantinden Angela Josepha Marie Willems
2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der
Højesteretssagførerne Lunn og Bache hver 120
Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under denne
fra Københavns Amts nordre Birks Politiret hertil indankede Sag paa-
stod i første Instans Appelindstævnte, Tjenestepige Angela Josepha
Marie Willems, Ordrup, Appellanten, Landvæsenसेlev Kai Christian
Jensen, Fuglegaard pr. Gentofte, tilpligtet som Fader til det af hende
udenfor Ægteskab den 10 August 1912 fødte Barn, Eva Katharina
Marie Willems, at betale de i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og
2 ommeldte Bidrag efter Overøvrighedens nærmere Bestemmelse.

Appellanten paastod sig frifunden, idet han benægter nogensinde at
have haft Samleje med Appelindstævnte.

Ved Politirettens Dom af 29 Marts 1913 blev Sagens Udfald
gjort afhængig af Appelindstævntes Ed, saaledes at hendes Paastand
tages til Følge, saafremt hun med sin Ed inden Retten bekræfter at
have haft legemlig Omgang med Appellanten i November Maaned 1911,
medens Appellanten for det Tilfælde, at Appelindstævnte ikke aflægger
saadan Ed, frifindes for hendes Tiltale.

Denne Dom paastaar Appellanten forandret saaledes, at han fri-
findes, saafremt han med sin Ed inden Retten bekræfter, at han ikke
har haft legemlig Omgang med Appelindstævnte paa et saadant Tids-
punkt, at han kan være Fader til ovennævnte Barn, der ifølge Erklæ-
ring fra Retslægeraadet kan være avlet i Tiden fra kort før Midten af
Oktober 1911 til kort før Midten af December samme Aar.

Appelindstævnte procederer til den indankede Doms Stadfæstelse.

Hver af Parterne paastaar sig Appellens Omkostninger tilkendt
hos Modparten.

Der er mellem Parterne Enighed om, at de første Gang traf hin-
anden ved Charlottenlund Station en Søndag Aften i Efteraaret 1911
og spadserede noget sammen, indtil Appelindstævnte tog til København
med Sporvognen; men medens Appelindstævnte hævder, at det var en
Søndag i November, og at de under Spadsereturen dels var inde i
Beværtningen »Høegsminde« ved Bernstorffsvej og drak Te, dels havde
Samleje i en under Opførelse værende Bygning paa Hjørnet af Bern-

storffsvej og Hellerupvej, hævder Appellanten, at Spadsereturen fandt Sted i September 1911 — vistnok Søndag den 10 September — og at han blot fulgte hende til Sporvognen, uden at de undervejs var inde noget Sted.

Efter Appelindstævntes — af Appellanten benægtede — Anbringende skrev hun umiddelbart efter nævnte Møde et Brev til Appellanten om, at de kunde mødes igen den førstkommende Onsdag Aften, hvilken Aften hun — og en Veninde ved Navn Ellen Andersen — sammen med Appellanten spadserede en Tur i Charlottenlund, medens Appellanten og Appelindstævnte, efter at Ellen Andersen var gaaet fra dem, havde Samleje i Bernstorffsparken. Appelindstævnte, som Appellanten — efter hendes Anbringende — dernæst havde inviteret til nyt Møde Lørdagen derefter, tilskrev nu Appellanten et Brev, hvori hun, der ikke ønskede oftere at have Samleje med ham, meldte Forfald.

Det saaledes anbragte bestrider imidlertid Appellanten, der har forklaret, at de ved det første Møde aftalte at mødes igen den paafølgende Lørdag, men et Par Dage efter modtog han det af Appelindstævnte omforklarede Brev, hvori hun meldte Forfald. Han vil derfor overhovedet ikke have været sammen med hende den af hende angivne Onsdag Aften, og Ellen Andersen benægter han nogensinde at have set, skønt hun som Vidne har forklaret aldeles bestemt at genkende ham som en Person, med hvem hun og Appelindstævnte en Aften midt i en Uge i November 1911 spadserede, og hvis Navn Appelindstævnte, saavidt Vidnet mindes, netop opgav som Kai Jensen.

Parterne ere dernæst enige om, at Appellanten har tilskrevet Appelindstævnte i November 1911 og sendt hende et Julekort i Julen s. A. — hvilke Papirer maa antages at være tilintetgjorte — og iøvrigt have de ingen Forbindelse haft med hinanden af nogen Art, før Appelindstævnte den 23 August 1912 tilskrev Appellanten, at hun havde født det ommeldte Barn og maatte anse ham som dets Fader.

Det forommeldte Brev, hvori Appelindstævnte meldte Forfald, er forsynet med Datum 11 September 1911, men ligesom hun hævder, at det er skrevet i November samme Aar, saaledes ser nævnte Datums-Angivelse ikke ud til at være skreven af hende, og forskellige Omstændigheder kunde tyde hen paa, at Appellanten selv har tilføjet den, medens Brevet har beroet i hans Værge. Bl. a. har en Skriftekspert udtalt, at han efter en af ham foretagen Syreprøve anser det for utvivlsomt, at Datum-Angivelsen og Brevets øvrige Indhold er skreven med forskellige Blæksorter.

Foruden det Anførte er der visse andre Omstændigheder, der tyde paa, at Parternes første Møde er sket i November, idet Stykket »Syndig Kærlighed«, som Appelindstævnte angiver at have set paa Østerbros Biografteater den Aften, da hun første Gang traf Appellanten, netop opførtes paa nævnte Teater i Tiden fra 7 til 14 November 1911, og en Enkefru Stephansen har som Vidne forklaret, at hun, medens Appelindstævnte tjente hos en Forstander Møller i Jægersborg Allé og boede der — hvilket efter Sagens Oplysninger maa antages at have været fra 8 November til 1 December 1911 — saa Appelindstævnte, som lod Breve adressere til Vidnets Adresse, modtage bl. a. 2 Breve med ensartet Konvolut-Udskrift og med Poststempel: Gentofte, og at Appelindstævnte om det første af disse Breve fortalte, at det var fra

et ungt Menneske, som hun den foregaaende Søndag havde truffet ved Charlottenlund Jernbanestation, og med hvem hun havde været inde paa en Restauration paa Bernstorffsvej.

Paa den anden Side have 2 Vidner forklaret, at Appellanten i Begyndelsen af September 1911 har vist dem et Brev, der maa antages at have været det forommeldte, og det ene af disse Vidner har yderligere forklaret, at han en Aften i Begyndelsen af September 1911 traf Appellanten, som fortalte, at han just havde fulgt en Pige paa Sporvognen, medens han paa Forespørgsel benægtede at have haft Samleje med hende; nogle Dage efter saa Vidnet Appellanten modtage det fornævnte Brev, som Appellanten da sagde var fra den Pige.

Efter det saaledes Foreliggende, og idet en af Appellanten erkendt Ytring om at have haft Samleje med Appellindstævnte efter de Omstændigheder, hvorunder den maa antages at være fremsat, maa være uden Betydning for Sagens Afgørelse, findes der ikke at være tilstrækkelig Føje til at betage Appellanten den ham efter Lovgivningen tilkommende Ret til med sin Ed at værgе sig mod Appellindstævntes Sigtelse, og Sagens Udfald bliver derfor at gøre afhængig af Appellantens Ed efter Omstændighederne saaledes, at saafremt han inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse med sin Ed inden Retten bekræfter, at han ikke i November Maaned 1911 har haft legemlig Omgang med Appellindstævnte, vil hans Paastand om Frifindelse være at tage til Følge, medens han, saafremt han ikke aflægger saadan Ed, vil være at dømme efter Appellindstævntes Paastand.

Sagens Omkostninger her for Retten ville være at ophæve.

Fredag den 9 Oktober.

Nr. 191. Højesteretssagfører Asmussen

mod

fhv. Købmand Ingerslev Vestergaard (Def. Harboe),

betræffende Spørgsmaalet om Ophævelse af en Fængslingskendelse.

Middelfart Købstads Politirets Dekret af 30 Januar 1914: Da Ingerslev Vestergaard sigtes for Brandstiftelse, og hans Tilstedeværelse bør sikres, vil han være at fængsle.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 23 Februar 1914: Det ovennævnte Arrestdekret ophæves. I Salær tillægges der Overretssagfører Olivarius 20 Kr. hos det Offentlige. At efterkommes under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Skønt nærværende Sag ikke burde have været indbragt for Højesteret som Justitssag, men burde have været indanket i Civilprocessens Former, jfr. Grundlovens fjerde midlertidige Bestemmelse, findes der dog efter samtlige Omstændigheder ikke aldeles tilstrækkelig Anledning til at afvise den.

Foreløbig bemærkes, at fhv. Købmand Ingerslev Vestergaard blev løsladt samme Dag, som den indankede Dom var bleven afsagt, og Sagen drejer sig derfor alene om Lovmedholdeligheden af den i Dommen omtalte Fængslingskendelse.

Vel var der forskellige Forhold, derunder Vestergaards økonomiske Omstændigheder, som rettest burde have været fremdragne eller nærmere belyste inden Kendelsens Afsigelse, men efter samtlige foreliggende, tildels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger findes Forhørsdommeren dog ikke at have savnet Føje til at fængsle Vestergaard. Som Følge heraf vil Vestergaards Paastand om Fængslingskendelsens Ophævelse ikke kunne tages til Følge.

Thi kendes for Ret:

Den af forhenværende Købmand Ingerslev Vestergaard nedlagte Paastand om Ophævelse af den ovennævnte Fængslingskendelse kan ikke tages til Følge. Der tillægges Overretssagfører Olivarius i Salarium for Overretten 20 Kroner og Højesteretsagførererne Asmussen og Harboe i Salarium for Højesteret hver 120 Kroner, hvilke Salarier udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Appellanten, fhv. Købmand Ingerslev Vestergaard af Middelfart, har efter opnaaet Bevilling til fri Proces hertil indanket et af Appelindstævnte, Byfoged i Middelfart K. Stephensen, over ham den 30 Januar 1914. afsagt Arrestdekret, der er saalydende:

»Da Ingerslev Vestergaard sigtes for Brandstiftelse, og hans Tilstedeværelse bør sikres, vil han være at fængsle«.

Sigtelsen har Hensyn til, at der Natten mellem den 13 og 14 Januar 1914 opstod Brand i Sidebygningen til den Appellanten tilhørende Ejendom paa Torvet i Middelfart, i hvis Forhus paa 2den Sal Appellanten og hans Hustru boede og opholdt sig, da Branden opdagedes.

Den for Appellanten beskikkede Sagfører har under Fremlæggelse af en Udskrift af Forhøret indtil Arrestdekretets Afsigelse og af de under dette fremlagte Rapporter samt af et utydeligt Blyantsrids af Appellantens Ejendom, om hvilket Rids' Oprindelse intet er oplyst, paastaat Arrestdekretet ophævet og sig tilkendt Salær.

Ingen af de Appellindstævnte have givet Møde, og der er saaledes ikke forelagt Retten nogensomhelst Oplysning om, hvad der maatte være fremkommet under Undersøgelsen efter Dekretets Afsigelse.

Mistanken mod Appellanten synes væsentlig støttet derpaa, at nogle af de Personer, der først have iagttaget Ilden, efter at den var opdaget, som Vidner have forklaret da kun at have iagttaget dens Tilstedeværelse paa 1ste og 2den Sal i Bygningen, hvortil der efter det iøvrigt Oplyste kun skal have været normal Adgang gennem Appellantens Lejlighed. Men skønt Forhøret inden Retten først er begyndt 8 Dage efter Brandnatten, og Afhøringen af Appellanten inden Retten først er foretaget 16 Dage efter Brandnatten, ses der ikke at være tilvejebragt nogen Udtalelse fra Sagkyndige, der have haft Lejlighed til at bese Brandstedet, om, paa hvilket Sted i Bygningen Ilden kan antages at være begyndt. Endvidere ses ingen Oplysning at være tilvejebragt om Appellantens Formuesforhold eller om, hvilken Interessee han maatte have i Ejendommens Brand.

Efter de Retten forelagte — særdeles mangelfulde — Oplysninger kan det ikke statueres, at det afsagte Arrestdekret har været tilstrækkeligt begrundet. Det vil derfor være at ophæve.

I Salær vil der være at tillægge den for Appellanten beskikkede Sagfører, hvis Sagførelse har været lovlig, 20 Kr., der udredes af det Offentlige.

Mandag den 12 Oktober.

Nr. 55. Savværksejer **Jens Peter Jensen** (Asmussen efter Ordre)

mod

Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring (Levy),

betræffende Spørgsmaalet, om en Ulykkesforsikring var ude af Kraft paa Grund af Restance med Præmiebetaling.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 19 Maj 1913: De Indstævnte, Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring, bør for Tiltale af Citanten, Savværksejer Jens Peter Jensen af Skelskør, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger bør Citanten betale de Indstævnte med 75 Kr., der blive at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Selv om der gaas ud fra, at Appellanten den 17 Juli 1912 har haft det i den indankede Dom ommeldte Modkrav overfor den indstævnte Ulykkesforsikring, er det i alt Fald givet, at dette Krav har været væsentlig mindre end det Beløb, han da skyldte Forsikringen.

Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde, der i det Væsentlige kunne tiltrædes, vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale Indstævnte med 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Savværksejer Jens Peter Jensen, til Indstævnte, Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring, med 200 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Asmussen 120 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved Police Nr. 21169 af 13 Juli 1904 forsikrede de Indstævnte, Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring, Citanten, Savværksejer Jens Peter Jensen af Skelskør, for en Forsikringssum af 5000 Kroner ved Dødsfald og af indtil 10,000 Kroner i Tilfælde af Invaliditet, saaledes at der for Forsikringen skulde betaales en halvaarlig Præmie af 30 Kroner 80 Øre, at erlægge forud hver 11 Januar og 11 Juli. Forsikringen var indgaaet for et Tidsrum af 5 Aar ad Gangen fra den 10 Juli 1904 at regne, saaledes at Forsikringen, naar de 5 Aar var til Ende, i Mangel af Opsigelse betragtedes som fornyet for de paafølgende 5 Aar og saa fremdeles. Det fremgaar af det Foreliggende, at Forsikringen ikke var opsagt.

Den 17 Juli f. A. kom Citanten til Skade under Arbejdet i hans Savskæleri, idet han mistede højre Haands Fingre, med Undtagelse af Tommelfingeren, samt en Del af Mellemlhaandsbenene til disse 4 Fingre, og han har derpaa, idet han har anbragt, at det ham overgaaede Ulykkestilfælde maa sættes lige med Tab af en Haand, hvilken Invaliditet ifølge Policen giver Ret til en Erstatning af 50 pCt. af den for fuldstændig Invaliditet fastsatte Forsikringssum, under nærværende Sag paastaet de Indstævnte — der have nægtet at betale ham nogen Erstatning for den ham overgaaede Skade — tilpligtede at betale ham 5000 Kr. tilligemed Renter heraf 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, den 10 Oktober forrige Aar, indtil Betaling sker, og Sagens Omkostninger skadesløst.

De Indstævnte have paastaet sig frifundne med Tillæg af Sagens Omkostninger og have til Støtte for denne Paastand anført, at Forsikringen i Henhold til de for den gældende Vilkaar var ude af Kraft paa det Tidspunkt, da Skaden skete, som en Følge af, at Citanten stod

i Restance med Betalingen af de pr. 11 Juli 1911 og 11 Januar 1912 forfaldne Præmier.

I de paa Policens Bagside aftrykte Forsikringsvilkaar hedder det under § 14, saaledes som denne Paragraf lyder ifølge en Policen ligeledes paatrykt Ændring i samme:

»Det paahviler Medlemmerne selv at indbetale Bidraget til Afdelingen, men denne vil dog, saavidt muligt, i Løbet af 8 Dage forinden Forfaldsdagen lade det afhente paa det Sted indenfor det egentlige Kongerige Danmark, Forsikringstageren har opgivet som sin Adresse, uden at Medlemmerne dog i Mangel af Opkrævning ere berettigede til derfor at oversidde Betalingsterminen.

Er Bidraget ikke betalt senest 8 Dage efter Forfaldsdagen, er Forsikringen ude af Kraft og vedkommende Medlem udelukket, men desuagtet undergivet de ved den tegnede Forsikring paatagne Forpligtelser for den Tid, Forsikringen ellers vilde have været løbende.

Naar de resterende Bidrag og de ved sammes Indkassering paaløbne Omkostninger ere betalte, træde Selskabets Forpligtelser atter i Kraft, dog først fra den paa Betalingsdagen følgende Dag, Kl. 12 Middag.

Det fremgaar derhos af Sagen, at Citanten ikke til Forfaldstid betalte Præmien pr. 11 Juli 1911, at han derefter fra de Indstævnte modtog en Skrivelse af 9 Oktober s. A., hvori han anmodedes om at indbetale Beløbet, idet hans Opmærksomhed samtidig henleddes paa Forsikringsvilkaarenes Regler om Følgen af ikke at gøre dette, at Citanten derpaa henvendte sig til de Indstævnte, overfor hvøm han gjorde gældende, at han fra tidligere Tid havde et Modkrav paa dem, større end den forfaldne Præmies Beløb, at de Indstævnte under den i Henhold til denne Henvendelse stedfundne Korrespondance bestred Rigtigheden af, at Citanten skulde have saadant Modkrav, at de Indstævnte — da Citanten vedblivende undlod at betale den ommeldte Præmie — overgav Fordringen til Inkassation ved en Sagfører, at Citanten under 3 Juni f. A. tilsendte denne Sagfører selve Præmiens Beløb, hvorimod han ikke fremsendte et ham som Inkassationsomkostninger affordret yderligere Beløb, samt at dette Omkostningsbeløb af ham er betalt til Sagføreren den 25 Juli f. A. Det er derhos oplyst, at Citanten den 18 Juli f. A. har betalt Præmien pr. 11 s. M., hvilket altsaa fandt Sted paa et Tidspunkt, da denne Præmie endnu ikke var ført til Restance.

I Modsætning til, hvad Citanten har gjort gældende, findes der nu at maatte gives de Indstævnte Medhold i, at den foranciterede Bestemmelse i Forsikringsvilkaarene maa forstaas saaledes, at Forsikringen træder ud af Kraft, naar en Forsikret maatte undlade til rette Tid at betale sit Bidrag, saaledes at den forbliver hvilende indtil Dagen efter, at Restancen med paaløbende Omkostninger er betalt. Men herefter samt da Citanten — som det fremgaar af det Ovenførte — den Gang, han kom til Skade, stod til Restance saavel med Betaling af de Omkostninger, der var paaløbne ved Inkassationen af Bidraget pr. 11 Juli 1911, som med Betaling af Bidraget pr. 11 Ja-

nuar 1912, kunne de Indstævnte ikke anses pligtige at betale ham nogen Erstatning i Anledning af den ham som meldt overgaaede Skade, og de ville saaledes være at frifinde for hans Tiltale i denne Sag.

Sagens Omkostninger findes Citanten at burde godtgøre de Indstævnte med 75 Kroner.

Nr. 366. Højesteretssagfører Harboe

mod

Ernst Hilding Olsson og Gustaf Marcelinus Jansson, kaldet Johan Gotfred Jansson (Def. Møldrup),

der tiltales for Ran, Olsson tillige for Overtrædelse af Lov af 15 Maj 1875 § 2.

Kriminal- og Politirettens Dom af 28 Juli 1914: Arresterne Ernst Hilding Olsson og Gustaf Marcelinus Jansson, kaldet Johan Gotfred Jansson, bør straffes med Forbedringshusarbejde hver især i 1 Aar og, En for Begge og Begge for En, betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Winther og Krabbe, 30 Kr. til hver. Saa bør og begge Arresterter efter udstaaet Straffetid udbringes af Riget. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte Ernst Hilding Olsson og Gustaf Marcelinus Jansson, En for Begge og Begge for En, til Højesteretssagførerne Harboe og Møldrup 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arresterne Ernst Hilding Olsson og Gustaf Marcelinus Jansson, kaldet Johan Gotfred Jansson, tiltales for Ran, Olsson tillige for Overtrædelse af Lov 15 Maj 1875 § 2.

Deres opgivne Aldre, Olssons af 26 Aar og Janssons af 34 Aar, er fundet stemmende med deres respektive Udseende. Ingen af dem er funden forhen straffet her i Landet. Derimod har Olsson været straffet en Gang i Sverige for Tyveri og Jansson mange Gange samme-

steds bl. a. for Tyveri. Arrestanterne have henholdsvis i Februar og Januar d. A. været, Olsson arresteret og Jansson anholdt ved to af Rettens Kriminalkamre sigtede for Tyveri; men Sagerne blev sluttede uden Tiltale.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Den 21 Marts 1914 om Aftenen Kl. ca. 11¹/₂ blev Politibetjentene Nr. 363, Henriksen, og 770, Løber, der opholdt sig i Nyhavn, ved Raab om Politi af Øltapperkarl Ove Emil Christensen tilkaldte til Hjørnet af St. Annæ Plads og Ny Toldbodgade. Da Betjentene i Løb var komne til Stedet, traf de nævnte Christensen, der holdt fast i, som det forekom Betjentene, begge Arrestanterne, hvem han sigtede for umiddelbart i Forvejen at have fraranet ham en Portemonnaie med Penge og hans Lommeur med Kæde. Betjentene anholdt derpaa Arrestanterne; umiddelbart forinden havde Henriksen set, at en af dem, han tør ikke sige hvem, gjorde en Bevægelse med Armene, som om han kastede noget fra sig. Betjentene, der have beediget deres Forklaringer, have videre forklaret, at da de var i Færd med sammen med Arrestanterne at stige ind i et Automobil, kom en Herre med et Ur og en Pung, som han afleverede til Christensen med de Ord: »Der er Uret og Pungen, 'som de kastede bort«; de fik ikke at vide, hvem den Paagældende var, idet der var samlet et Opløb, og han fulgte ikke deres Opfordring om at køre med til Politistationen.

Øltapperkarl Ove Emil Christensen har edelig forklaret, at han ved den omhandlede Lejlighed kom gaaende ad St. Annæ Plads. Ved Hjørnet af Ny Toldbodgade sprang en af Arrestanterne ind paa Siden af ham, drejede sig foran ham og omfavnede ham, i det samme omfavnede den anden Arrestant ham bagfra. Han mærkede, at der blev stukket en Haand ned i hans Baglomme og en anden Haand ned i hans Vest, og at hans Portemonnaie og Ur blev fraranet ham. Anmelderen, der ikke kendte nogen af Arrestanterne og ikke havde bemærket dem, før de omfavnede ham, har forklaret, at det formentlig var Jansson, der omfavnede ham forfra, Olsson bagfra, og at han er tilbøjelig til at tro, at det var den Sidstnævntes Hænder, han mærkede baade i Bukselommen og i Vesten. Anmelderen greb nu fat i begge Arrestanter og holdt dem, indtil Politiet paa hans Raab kom tilstede, mulig har han dog sluppet den ene af dem et Øjeblik. Portemonnainen indeholdt, da den blev ham fraranet, ca. 24 Kr. i rede Penge, deriblandt et dansk Guldtyvekronestykke, som han havde faaet udbetalt i Arbejdsløn samme Dag, men som manglede, da han efter Anholdelsen fik Portemonnainen leveret af forommeldte Person.

Efter at vedkommende Kriminalkammer i forskellige Blade havde ladet indrykke en Efterlysning af den Person, der havde fundet og afleveret Anmelderens Portemonnaie og Ur, meldte Arbejdsmand Ejner Jensen sig som den Efterlyste.

Ejnar Jensen har derefter edelig forklaret, at han ved den omhandlede Lejlighed stod paa Hjørnet af Sct. Annæ Plads og Amaliegade, han saa da Anmelderen gaa forbi i Retning mod Ny Toldbodgade; bagefter ham i en Afstand af ca. 50 Meter kom Arrestanterne gaaende i samme Retning. Kort efter hørte Vidnet Raab paa Politi

fra Hjørnet af Ny Toldbodgade og St. Annæ Plads og løb til. Ved nævnte Hjørne traf han Anmelderen, der stod og holdt Arrestanten Olsson i Kraven og sagde, henvendt til Vidnet: de har stjaalet min Pung og mit Ur. Olsson forsøgte stadig at rive sig løs, og Arrestanten Jansson kredsede om dem for at hjælpe ham med at komme løs. Vidnet greb nu fat i Jansson, og straks efter kom der to Politibetjente og anholdt Arrestanterne. Vidnet eftersaa nu Stedet og fandt Uret liggende ved et Nedløbsrør paa Hjørneejendommen og Pungen ved Siden af paa et Trappetrin udenfor Gadedøren. Han løb nu efter Betjentene og afleverede Ur og Pung, som han ikke havde aabnet. Saa-vel dette Vidne, som de to Politibetjente have forklaret, at der paa dette Tidspunkt kom en ubekendt Mand, efter Vidnets Forklaring saa han ud til at være Sømand, og meddelte, at Arrestanterne ogsaa havde forsøgt Ran fra ham, men at han havde afværget det. Det er ikke under Sagen lykkedes at finde denne Mand.

Arrestanterne, af hvilke Olsson ved Anholdelsen blev funden i Besiddelse af blandt Andet et dansk Guldtyvekronestykke, have nægtet at have gjort sig skyldige i Ran eller at have omfavnet Anmelderen. De have under Sagen afgivet forskellige Forklaringer, der dels ere løgnagtige, dels indbyrdes modstridende. Medens Jansson har forklaret, at Olsson, som han et Øjeblik havde forladt, da han kom tilbage, var kommen i Slagsmaal med et Par andre Mandspersoner og omfavnede Anmelderen, idet han lagde Armene om Skulderen bagfra, har Olsson nægtet at have omfavnet Anmelderen og forklaret, at han uden Grund blev grebet af en ubekendt Person, der holdt ham fast. Fremdeles har Olsson været ude af Stand til at godtgøre sin Adkomst til det hos ham fundne Guldtyvekronestykke og har i den Anledning afgivet forskellige Forklaringer, der have vist sig at være løgnagtige. Begge have de forklaret, at de aldeles ikke vidste, hvorfor de blev anholdte, og at der var et Opløb paa et Hundrede, saa det maa vel være en af disse, der har begaaet Ranet. Samtlige Vidneres Forklaringer have de betegnet som usande eller som »Løgn, allt i hopp«.

Efter de afgivne Vidneforklaringers Indhold findes det imidlertid uden Betænelighed at statuere, at Arrestanterne i Forening have gjort sig skyldige i Ran af de fornævnte Koster, der, afset fra de rede Penge, ere vurderede til 21 Kr.

Arrestanten Olsson er ved sin egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste overbevist om at have overtraadt et ham den 25 Februar 1914 ved hans Oversendelse til Malmø til Københavns Politis Protokol over hjemsendte Personer under sædvanlig Straffetrusel givet Tilhold om ikke paany at lade sig finde her i Landet, idet han den 21 Marts d. A. uden Tilladelse er vendt tilbage her til Staden og har opholdt sig her, til han om Aftenen blev anholdt her under Sagen.

Som Følge af det Anførte ville Arrestanterne være at anse efter Straffelovens § 237, jfr. § 228, Olsson tillige efter Lov 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2, efter Omstændighederne og for Olssons Vedkommende under Et med Forbedringshusarbejde hver især i 1 Aar.

Arrestanterne, der ere Udlændinge og ikke de 5 sidste Aar have haft stadigt Ophold i den danske Stat, ville derhos i Henhold til Straffelovens § 16 være at dømme til efter udstaaet Straffetid at bringes ud af Riget.

Nr. 302. Højesteretssagfører Møldrup

m o d

Christian Andersen, kaldet Skov (Def. Møller),

der tiltales for Blodskam.

Skive Købstads og Sallingland Herreders Ekstrarets Dom af 17 Marts 1914: Tiltalte Christian Andersen, kaldet Skov, bør hensættes i simpelt Fængsel i 2 Maaneder og udrede alle af Sagen flydende Omkostninger, derunder Salærer til Aktor, Sagfører Bøttern, 18 Kr. og til Defensor, Sagfører Rosenthal, 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 4 Maj 1914: Underretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten Overretssagførerne Johnsen og Sørensen, betaler Tiltalte 15 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, Christian Andersen, kaldet Skov, til Højesteretssagførerne Møldrup og Møller 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under denne fra Skive Købstads og Sallingland Herreders Ekstraret indankede Sag er Christian Andersen, kaldet Skov, der er født den 28 Maj 1877, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Blodskam.

Sagens Omstændigheder ere ifølge Tiltaltes egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste følgende:

Tiltalte har i en Aarrække staaet i kønsligt Forhold til Enken Ane Bodilsen og med hende avlet to Børn, af hvilke det ældste er

født den 30 Maj 1904 og endnu lever, medens det yngste, der var født antagelig den 13 August 1907, døde i en Alder af 4 Maaneder. Tiltalte er ved Resolutionen tilpligtet at yde Alimentationsbidrag til det ældste Barn. Den 1 November 1909 kom Ane Bodilsens ægtefødte Datter Katrine Pedersen, der er født den 16 April 1893, hjem til Moderen, der dengang samlevede med Tiltalte i en Lejlighed i Østergade i Skive, og forblev boende der, indtil hun hen i Januar Maaned 1910 fik Plads paa Landet. Nogen Tid efter sin Hjemkomst havde Katrine Samleje med Tiltalte, og dette gentog sig flere Gange i den følgende Tid, hvorved Pigen blev besvangret. Tiltalte vedblev tillige at staa i Forhold til Ane Bodilsen, der intet vidste om hans Forhold til Kathrine, før denne den 1 Juli s. A. kom hjem i frugtsommelig Tilstand og overfor Moderen indrømmede, at det var Tiltalte, der havde besvangret hende. Ane Bodilsen afbrød da straks al kønslig Forbindelse med Tiltalte og fraflyttede Lejligheden, medens Tiltalte og Katrine forblev boende i denne og senere have samlevet som Mand og Kone. De have ialt avlet tre Børn sammen, til hvilke Tiltalte ogsaa er bleven udlagt som Barnefader, og som ere døbte med hans Efternavn, nemlig en Pige, der var født den 24 September 1910 og døde i April 1911, en Dreng, der er født den 8 April 1912, og en Pige, som er født den 31 August 1913. Det havde været deres Hensigt at indgaa Ægteskab, men Tiltaltes Forsørgelseskommune, der i de sidste 2—3 Aar har maattet udrede Alimentationsbidraget til Tiltaltes Barn med Ane Bodilsen, har nægtet sit Samtykke til Ægteskabet. Tiltalte har ifølge sin videre Forklaring været uvidende om, at hans Forhold til Katrine var ulovligt paa Grund af hans Forhold til hendes Moder.

For sit anførte Forhold er Tiltalte ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 163 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til simpelt Fængsel i 2 Maaneder, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelse angaaende Aktionens Omkostninger ligeledes tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste.

Tirsdag den 13 Oktober.

Nr. 155.

Højesteretssagfører Møller

mod

Niels Christian Frandsen (Def. Winther),

der tiltales for Overtrædelse af Lov Nr. 104 af 10 Maj 1912 §§ 1, 7 og 34.

Odense Købstads Politirets Dom af 25 November 1913:
Tiltalte, Opvarter Niels Christian Frandsen, Dannebrogsgade 23, bør til

Færdig fra Trykkeriet den 22 Oktober 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkøl) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 81.

Tirsdag den 13 Oktober.

Odense Købstads Kæmnerkasse bøde 200 Kr. samt udrede Sagens Omkostninger. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 14 Januar 1914: Politiretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Overretssagførerne H. Steinthal og Becker betaler Tiltalte Niels Christian Frandsen 20 Kr. til hver. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger nærmest bestyrke det i Dommen antagne Resultat,

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Niels Christian Frandsen til Højesteretssagførerne Møller og Winther 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Odense Købstads Politiret hertil indankede Sag tiltales Niels Christian Frandsen for Overtrædelse af Lov Nr. 104 af 10 Maj 1912 §§ 1, 7 og 34.

Tiltalte er født den 17 December 1870 og er ved Odense Købstads Ekstrarets Dom af 10 Maj 1910 efter Lov af 30 Marts 1906 § 3, 2det Stykke, anset med Straf af Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, hvorhos han i Henhold til Lov af 23 Maj 1873 § 9 blev dømt til at have det ham under 21 April 1909 meddelte Borgerkab som Gæstgiver i Odense forbrudt.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Den i November 1838 fødte Peder Rasmussen, der nu er Hus-ejer og boende i Stenløse, en Mils Vej Syd for Odense, hvor han efter sit Angivende lever af sine Midler, fik under 5 August 1885 Borgerskab som Gæstgiver i Odense og drev derefter ogsaa et Aars Tid Gæstgiveri i nævnte By. Efter hans Forklaring henlaa Borgerskabet derefter — med en enkelt Afbrydelse — ubenyttet, indtil det — som det maa antages i 1910 — blev sat i Kraft paany paa Hotel »Odin«, Dannebrogsgade 23 i Odense, med Tiltalte, der er Ejer af nævnte Ejendom, som Bestyrer.

I 1911 blev den mellem Rasmussen og Tiltalte indgaaede Bestyrerkontrakt ophævet, og medens Tiltalte iøvrigt ogsaa i Mellemtiden har haft med nævnte Hotels Drift at gøre, blev der, efter at Rasmussens Borgerskab under 1 Juli 1913 var blevet ombyttet med Bevilling som Beværter og som Gæstgiver, truffet en mundtlig Aftale mellem ham og Tiltalte, hvorefter Tiltalte ansattes som Kelner paa Hotellet, der drives med Udskænkning og Forhandling af stærke Drikke, derunder Brændevin, og som Vederlag fik frit Ophold for sig og Hustru samt 120 Kr. Kvartalet, medens Rasmussen samtidig i Henhold til skriftlig Lejekontrakt skulde svare Tiltalte en Lejeafgift af 500 Kr. aarlig.

I Henhold til disse Vedtagelser har Tiltalte siden 17 August 1913 passet Hotellet, der bestaar af 2 Restaurationslokaler og 12 Gæsteværelser, uden anden Medhjælp end sin Hustru og sin Sønne-datter, og han, der foruden Ejendommen ejer det hele Inventarium og Service og drev Gæstgiveri fra denne Ejendom, den Gang han blev fradømt sit Borgerskab, har ikke haft nogen anden Beskæftigelse end den nævnte.

Tiltalte har nu vel i Ovcrensstemmelse med Rasmussen villet gøre gældende, at Rasmussen, der angiver at have opholdt sig 3 à 4 Dage ugentlig paa Hotellet for at lede og forestaa dets Drift, medens Tiltalte de øvrige Ugedage helt har denne Ledelse, er Forretningens Eneindehaver og Tiltalte kun lønnet Kelner; men efter det Oplyste maa det antages, at Tiltalte i Virkeligheden har været i alt Fald Medindehaver af den paagældende Beværternæring, og da han ikke har Næringsadkomst, vil han være at anse efter § 34, 2det Stykke, i Lov Nr. 104 af 10 Maj 1912 med en Odense Købstads Kommunekasse tilfaldende Bøde, der ved Politiretsdommen findes passende bestemt til 200 Kroner, og nævnte Dom, hvis Bestemmelse om Sagens Omkostninger, som det er paalagt Tiltalte at udrede, ligeledes tiltrædes, vil derfor kunne stadfæstes.

Nr. 287. Højesterets sagfører Møller

mod

Emil Jazinski, kaldet Johansen (Def. Winther),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 257 og Lov Nr. 67 af 1 April 1912.

Ramsø-Tune Herreders Politirets Dom af 25 Oktober 1913: Tiltalte Emil Jazinski bør hensættes til simpelt Fængsel i 14 Dage og udrede denne Sags Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 5 Maj 1914: Tiltalte Emil Jazinski bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i otte Dage. Saa udreder han og Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Overretssagførerne Axel Damm og Repsdorph for Overretten 25 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakendelse og i Henhold til de under denne Del af Sagen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Emil Jazinski, kaldet Johansen, til Højesterets sagførerne Møller og Winther 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Ramsø-Tune Herreders Politiret hertil indankede Sag tiltales Emil Jazinski, som har opgivet at være født i russisk Polen i 1884 og ikke er funden forhen straffet her i Landet, for Overtrædelse af Straffelovens § 257 og Lov Nr. 67 af 1 April 1912.

Ved Tiltaltes med det iøvrigt Oplyste stemmende Tilstaaelse er det godtgjort, at han har forledt 5 paa Gaardene Barfredshøj og Thorslundegaard tjenende polske Piger til at forlade deres Pladser, idet han foreholdt dem, at de tjente for lidt, og at han kunde skaffe dem bedre Pladser. Tiltalte rejste derefter den 3 Juni 1913 med Pigerne fra Taastrup til København, hvor han sammen med en russisk Logisvært Goldeck fulgte dem til Kontoret for »Foreningen for Tilvejebringelse af Arbejdskraft for Landbruget i Danmark«. Ved at foregive, at Pigerne kom fra Tyskland, bevægede Goldeck Kontoret til at udbetale

12 Kroner i Rejsepenge for hver af Pigerne, og af de saaledes udbetalte 60 Kroner modtog Tiltalte ifølge sin Forklaring, der vil være at lægge til Grund ved Bedømmelsen, 30 Kroner. Det af Kontoret udbetalte Beløb blev refunderet det af de Arbejdsgivere, til hvem Pigerne fæstedes.

Tiltalte har erkendt, at han var sig Ulovligheden af sin Fremgangsmaade bevidst, og tilsigtede at skaffe sig ulovlig Fordel.

Medens det ikke findes at være tilstrækkelig godtgjort, at de paa-gældende Piger var kontraktmæssig bundne til at tjene de Arbejdsgivere, som Tiltalte lokkede dem til at forlade, og det derfor ikke kan statueres, at Tiltalte har overtraadt Lov Nr. 67 af 1 April 1912, vil han for sit mod den ovennævnte Forening og derigennem mod de Arbejdsgivere, til hvem Pigerne bortfæstedes, udviste svigagtige Forhold være at anse efter Straffelovens § 257 efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 8 Dage, og Politiretsdommen, ved hvilken Tiltalte efter Straffelovens § 257 og § 15 i Lov Nr. 67 af 1 April 1912 er anset med simpelt Fængsel i 14 Dage og rettelig tilpligtet at udrede Sagens Omkostninger, vil saaledes være dels at forandre, dels at stadfæste.

Fredag den 16 Oktober.

Nr. 37. Aktieselskabet **De københavnske Sporveje i Likvidation** (Liebe)

mod

fhv. Banemester **L. V. Mathiesen** (Trolle) og **Københavns Kommune** (Ch. Shaw),

betræffende Spørgsmaalet om Udstrækningen af Selskabets Forpligtelse til Udredelse af Pension til afgaaede Funktionærer.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 20 Januar 1913: De Hovedindstævnte, Akts. De københavnske Sporveje i Likvidation, bør til Citanten, fhv. Banemester L. V. Mathiesen, betale de paa-stævnte 244 Kr. 44 Øre tilligemed Renter deraf 5 pCt. p. a. fra den 1 August 1911, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 250 Kr. Endvidere anerkendes Citanten som pensionsberettiget hos de Hovedindstævnte for Livstid med en aarlig Pension paa 2933 Kr. 33 Øre, ligesom hans eventuelle Enke anerkendes berettiget til normeret Enkepension. De Adciterede, Københavns Kommune, bør saavel for Citantens som for de Hovedindstævntes Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger tilkendes dem hos de Hovedindstævnte med 200 Kroner. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempel- forbehold.

Højesterets Dom.

Vel kan man ikke med Sikkerhed gaa ud fra, at det følger af den i den indankede Dom ommeldte Kontrakts § 33, at den endelige Afgørelse af den foreliggende Sag ogsaa forsaavidt angaar Spørgsmaalet om Selskabets Regresfordring overfor Københavns Kommune er henlagt til den samlede Magistrat, men af de i Dommen iøvrigt anførte Grunde maa den trufne Afgørelse, idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til et andet Resultat, billiges.

Dommen, hvis Bestemmelser om Processens Omkostninger tiltrædes, vil derfor efter Kontraappellantens og Indstævntes Paa-stande være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes Hovedappellanten at burde betale til Kontraappellanten og Indstævnte med 400 Kroner til hver.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Hovedappellanten, Aktieselskabet De københavnske Sporveje i Likvidation, til Kontraappellanten, forhenværende Banemester L. V. Mathiesen, og Indstævnte, Københavns Kommune, med 400 Kroner til hver. Saa betaler Hovedappellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Citanten i nærværende Sag, fhv. Banemester L. V. Mathiesen, der er født 1836, erholdt den 12 April 1873, da Aktieselskabet Københavns Forstæders Sporvejsselskab paabegyndte Driften af Sporveje her i Byen, Ansættelse som Banemester i dette Selskab. Da Selskabets Linier og Aktiver pr. 1 Januar 1899 overtoges af de Hovedindstævnte, Aktieselskabet De københavnske Sporveje, fik han Ansættelse i dette Selskab ved en Skrivelse af 27 December 1898 fra Selskabet, hvori han udnævntes til Banemester ved Selskabet »med en aarlig Gage af 3800 Kroner, at hæve maanedsviis forud, fri Bolig som hidtil, Uniform samt iøvrigt med Rettigheder og Forpligtelser, bestemte i Selskabets Kontrakt med Københavns Kommune samt i dets Love.«

Efter Ansøgning og paa Grund af Alder og Svagelighed fik han ved Skrivelse af 7 April 1905 Afsked af Selskabets Tjeneste med Pension. Det bemærkes i Skrivelsen, at Pensionen vil blive beregnet i Overensstemmelse med de hidtil fulgte Regler.

Ved Selskabets Skrivelse af 26 s. M. fik han derhos Meddelelse om, at hans Pension, der var beregnet til 2933 Kr. 33 Øre aarlig,

wilde blive ham udbetalt paa Selskabets Hovedkontor med $\frac{1}{12}$ maanedlig forud, første Gang den 1 Maj 1905.

I Overensstemmelse hermed er Pensionen ogsaa bleven Citanten udbetalt af det indstævnte Selskab, men kun indtil Sommeren 1911, idet Citanten den 15 Maj 1911 modtog saalydende Skrivelse fra Selskabet:

»I Anledning af, at Driften af de københavnske Sporveje fra 1 August d. A. at regne overgaar til Københavns Kommune, undlade vi ikke at meddele Dem, at den Dem under 26 April 1905 tillagte aarlige Understøttelse, Kr. 2933,33, vil blive Dem udbetalt sidste Gang af Selskabet for Juli Maaned d. A.«

Under 19 Maj 1911 protesterede Citanten overfor Selskabet mod denne Meddelelse, idet han ikke kunde anerkende Selskabets Ret til at ophøre med Pensionsbetalingen, og da han intet Svar fik paa denne sin Skrivelse, indbragte han i Henhold til §§ 17 og 33 i den mellem Københavns Kommune og Selskabet under 22—23 Juli 1898 oprettede Overenskomst vedrørende Driften m. m. af Sporveje — ved hvilken Kontrakt Kommunen havde bortforpagtet Driften af en Række københavnske Sporvejslinier til Selskabet for 40 Aar fra 1 August 1898, dog med Ret for Kommunen til at hæve Overenskomsten og overtage Spor og øvrige Anlæg tidligst den 1 August 1908 — Spørgsmaalet til endelig Afgørelse for Københavns Magistrat.

I nævnte § 17 hedder det nemlig:

»Selskabet er forpligtet til fortrinnsvis at benytte det under de nuværende Selskaber nu ansatte tjenstdygtige Personale. Selskabet er iøvrigt, hvad angaar Spørgsmaalet om dette Personale og om Personalets Arbejdstid, i paakommende Tilfælde underkastet Kommunalbestyrelsens Bestemmelser.

Selskabets samtlige Funktionærer skulle, naar de efter 25 Aars uafbrudt Tjeneste, — herunder indbefattet den Tid, de have tjent under de tidligere Forhold, — paa Grund af Alder, Svagelighed eller anden dem utilregnelig Aarsag afskediges, være berettigede til en aarlig Understøttelse af Selskabet, der beregnes efter samme Regler som de for Københavns Kommune gældende. Enhver Funktionær, der uden egen Skyld kommer saaledes til Skade under Udførelsen af sin Tjeneste Enker efter Funktionærer, der i Henhold til Foranstaaende have opnaaet Ret til Understøttelse, ere berettigede til en lignende Understøttelse som den, der tilkommer Enker efter pensionsberettigede Funktionærer under Kommunen. Alle herom opstaaende Spørgsmaal afgøres endeligt af den samlede Magistrat.«

Og i § 33 hedder det:

»Tvivlsspørgsmaal, som kunne opstaa med Hensyn til Forstaaelsen eller Anvendelsen af Bestemmelserne i denne Overenskomst kunne af Selskabet eller af vedkommende Borgmester fordres forelagte for den samlede Magistrat, ved hvis Afgørelse det skal have sit Forblivende.«

Foranlediget dels af denne Citantens Skrivelse, dels af Meddelelser om, at det indstævnte Selskab ogsaa havde tilsendt andre Personer,

som hidtil overensstemmende med Sporvejsoverenskomstens § 17 havde oppebaaret Pension af Selskabet, Skrivelser om, at disse Pensioner sidste Gang vilde blive udbetalte af Selskabet for Juli Maaned 1911, tilskrev Borgmesteren for Magistratens 4de Afdeling den 26 Juni 1911 det indstævnts Selskabs Likvidationsudvalg en Forespørgsel om, hvorvidt disse Meddelelser var saaledes at forstaa, at Selskabet ikke ansaa sig pligtig at udrede de paagældende Pensioner fra og med den 1 August 1911, da han i saa Fald i Henhold til Overenskomstens §§ 17 og 33 agtede at forelægge Sagen til endelig Afgørelse af den samlede Magistrat. Under 28 Juni 1911 svarede Udvalget, at de paagældende Meddelelser rigtig var forstaaede saaledes, at Selskabet ikke mente sig pligtig til fra 1 August 1911 at udrede og derfor vægrede sig ved fra og med nævnte Dag at udbetale saadanne Understøttelser.

Under 7 Juli 1911 meddelte fornævnte Borgmester dels Citanten, dels det indstævnte Selskabs Likvidationsudvalg, at den samlede Magistrat havde erklæret, at omtalte Pensioneringspligt paahvilede Akts. De københavnske Sporveje.

Under 10 s. M. meddelte Borgmesteren for Magistratens 2den Afdeling det indstævnte Selskab, at i Henhold til Kommunalbestyrelsens Beslutning af 4 s. M. vilde Kommunen midlertidig udbetale de af Akts. »De københavnske Sporveje« hidtil udredede Pensioner og Understøttelser til dets afgaaede Funktionærer og Enker efter saadanne, forsaavidt disse Beløb ikke oversteg, hvad Vedkommende vilde have haft, om han havde været i Kommunens Tjeneste, og paa Betingelse af, at Vedkommende ved skadesløs Transport overdrog Kommunen sin Fordring paa Selskabet.

Da Citanten trods Magistratens Afgørelse ikke modtog Meddelelse om, at hans Pension var anvist af Selskabet, har han under nærværende Sag indstævnet dette og paastaaet det dømt til at betale ham den ham for August Maaned 1911 tilkommende Pension med 244 Kr. 44 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, den 1 August 1911, til Betaling sker, samt til at anerkende ham som pensionsberettiget hos Selskabet for Livstid med en aarlig Pension paa 2933 Kr. 33 Øre og hans eventuelle Enke som berettiget til normeret Enkepension. Han har derhos paastaaet sig Sagens Omkostninger tilkendt hos Selskabet. Citanten har endvidere adciteret Københavns Kommune og nedlagt tilsvarende Paastand overfor den, forsaavidt hans Paastand overfor de Hovedindstævnte ikke maatte blive taget til Følge.

Endelig have de Hovedindstævnte ligeledes adciteret Københavns Kommune og paastaaet den tilpligtet at refundere dem det Beløb og skadesløsholde dem for de Forpligtelser, der maatte blive paalagt dem under Hovedsagen, samt til at tilsvare dem Sagens Omkostninger.

De Adciterede, Københavns Kommune, have med Hensyn til den mod dem af Selskabet anlagte Adcitationssag principalt nedlagt Paastand om dens Afvisning, idet de til Støtte derfor have henvist til, at hvis Kommunen havde nogen Pligt til at overtage Pensionsbyrden med Hensyn til de afskedigede Funktionærer eller til at refundere Selskabet Udgiften dertil, maatte dette Spørgsmaal afgøres sammen med hele det øvrige Opgør, der skal finde Sted ved Taksa-

tion i Henhold til Sporvejsoverenskomstens § 28, hvilken i sin Helhed er saalydende:

»Overenskomsten er gældende for 40 Aar, regnet fra 1 August 1898. Kommunen er imidlertid berettiget til hvert 3die Aar med 1 Aars Varsel til den 1 August at hæve Overenskomsten, dog saaledes at Overtagelsen ikke kan ske før den 1 August 1908. Kommunen kan overtage Spor og alle øvrige Anlæg, herunder Selskabets Grunde, Bygninger, Vogne, Motorer, Ledninger, Hæste o. s. v., alt i det Omfang, hvori disse efter Magistratens Skøn blive nødvendige og brugelige for en fortsat Sporvejsdrift, og alt efter Taksation i Henhold til Bestemmelserne i Lov af 10 April 1895 § 2, dog saaledes at der betales et Tillæg til Taksationen af 1 pCt. for hvert Aar, der mangler i de første 20 Aar efter de først givne Koncessioners Datum. Naar Overtagelsen sker senere, foretages en Reduktion af Taksationssummen med $\frac{1}{4}$ pCt. multipliceret med Kvadratet paa det udover de 20 Aar forløbne Antal Aar, saaledes at Overtagelsen efter Kontraktens Udløb sker uden noget Vederlag fra Kommunens Side.

Ved Overtagelsen bortfalder Selskabets Restforpligtelse, regnet fra Overtagelsens Datum med Hensyn til Betaling af Bidrag til Gadeanlæg (smlg. § 10).

I Tilfælde af, at Overenskomsten hæves inden Udløbet af de 40 Aar, og der bliver Dele af Anlægget, som Kommunen ikke ønsker at overtage, skulde disse uopholdelig fjernes, forsaavidt de findes paa offentlig Grund eller paa Grund eller i Bygninger, som Kommunen har overtaget, og Gade eller Vej, Bygninger og Grund atter istandsættes for Selskabets Regning.

For de Spor etc., som i Henhold til § 3 anlægges af Kommunen, betaler denne intet ved Overtagelsen.«

Den saaledes nedlagte Afvisningspaastand vil imidlertid allerede af den Grund ikke kunne tages til Følge, at den i § 28 omhandlede Taksation alene har Hensyn til »Spor og alle øvrige Anlæg«. Den foreliggende Sag vil saaledes i sin Helhed være at afgøre i Realiteten.

Hvad denne angaar gaar saavel Selskabets som Kommunens Paastand ud paa Frifindelse med Tilkendelse af Sagens Omkostninger hos vedkommende Modpart.

Selskabet gør navnlig gældende, at Sporvejs-Overenskomsten af 1898 § 17 naturligst maa forstaaes saaledes, at Udgiften til de før Kommunens Overtagelse af Sporvejene afskedigede Funktionærers Pensionering kun skal paahvile Selskabet, saa længe det er Driftsherre, og at den — som en Driftsudgift — gaar over paa Kommunen samtidig med, at denne overtager Driften, samt at denne Forstaaelse ogsaa har været en Forudsætning — i alt Fald fra Selskabets Side — ved Overenskomstens Indgaaelse, hvorhos de henvise til, at daværende Direktør for polyteknisk Lærestanstalt Hagemann, der var Medlem af det Udvalg, som af Kommunen var nedsat til at forhandle med det Konsortium, der havde de københavnske Sporvejslinier paa Haanden, og tillige var Medlem af det 3 Mands Udvalg, der udarbejdede den i Overenskomstens § 24 fremstillede Skala for Størrelsen af Forpagningsafgiften til Kommunen, har afgivet en Erklæring om, at man under de da førte

Forhandlinger og ved Udarbejdelsen af den nævnte Skala opfattede og tog Hensyn til Pensionsbyrden som en Driftsudgift, og at der derfor ikke da var Spørgsmaal eller Tale om, at den heromhandlede Pensionsbyrde skulde paahvile Selskabet, efter at Driften var overgaaet til Kommunen. Videre hævder Selskabet, at Afgørelsen af, hvorledes § 17 skal forstaas, maa tilkomme Domstolene.

Derimod gøres det fra Citantens og Kommunens Side gældende, at denne Afgørelse ifølge § 17 in fine og § 33 maa tilkomme den samlede Magistrat, og at saadan Afgørelse — som omtalt — alt er truffet paa en for Selskabet endelig og bindende Maade. Men videre hævde Citanten og Kommunen, at selv bortset herfra maatte Resultatet blive det samme, da Berettigelsen af Citantens Pensionskrav overfor Selskabet er givet med de ham af Selskabet ved hans Antagelse og Afskedigelse givne Løfter (jfr. de ovenfor omtalte Skrivelser af 27 December 1898 og af 7 og 26 April 1905), og da endvidere Overenskomstens § 17 udtrykkelig paalægger Selskabet denne Pensionspligt, medens der hverken i Overtagelsesreglerne i § 28 eller iøvrigt findes nogen Hjemmel for, at denne Byrde ved Sporvejsdriftens Overtagelse af Kommunen skulde gaa over paa denne. Fra Kommunens Side er derhos særlig fremhævet, at Kommunen kulant har antaget samtlige de hos Selskabet ved Driftens Overgang til Kommunen ansatte Funktionærer i sin Tjeneste og ladet dem beholde den af dem alt erhvervede Anciennitet, uden at Kommunen i den Anledning har stillet noget Krav til Selskabet, men at det vilde være ganske urimeligt, om Kommunen ogsaa skulde overtage Pensioneringen af de Funktionærer, der var afskedigede før Kommunens Overtagelse af Driften, altsaa af Funktionærer, der overhovedet ikke havde arbejdet for den, men kun for Selskabet og tidligere private Selskaber, og hvem Selskabet havde tilsikret Pension som en Efterløn for deres Arbejde.

Ogsaa henvises der til, at Nørrebros Linien, hvis Koncession alt udløb den 1 Januar 1897, blev erhvervet af Kommunen noget tidligere, end denne fik Koncession paa de øvrige Linier, og derefter blev bortforpagtet paa kort Opsigelse, og at det under Forhandlingerne i Borgerrepræsentationen om denne Linies Bortforpagtning den 28 September 1896 udtrykkelig blev udtalt af et Medlem — nuværende Borgmester Jensen — at det var en Selvfølge, at de Funktionærer, der blev pensionsberettigede, medens de var i Selskabets Tjeneste, maatte Selskabet pensionere uden Hensyn til, om Kommunen vilde overtage Virksomheden, og at man var gaaet ud fra, at Selskabet paa en eller anden Maade vilde sikre, at der var Midler til Overtagelse af denne Pensionsbyrde — en Udtalelse, der ikke gør det rimeligt at antage, at Kommunen ved den i 1898 afsluttede Overenskomst med det indstævnte Selskab stiltiende skulde være gaaet ud fra, at Pensionsbyrden med Hensyn til alt afskedigede Funktionærer overflyttedes paa Kommunen ved dennes eventuelle Overtagelse af Driften.

Medens nu den i § 17 in fine indeholdte Regel om den samlede Magistrats Afgørelsesret maa antages at have Hensyn til de særlige Spørgsmaal, der kunne opstaa angaaende Betingelserne for den enkelte Funktionærs Krav paa Understøttelse eller Pension, dennes Beregning og Lignende, maa Selskabet ved de almindelige og ubetingede Udtryk

i Overenskomstens § 33 antages at have underkastet sig den samlede Magistrats Afgørelse ogsaa med Hensyn til et Spørgsmaal som det her foreliggende, saaledes at dette alt har fundet sin Afgørelse gennem den Erklæring, der desangaaende er afgivet af den samlede Magistrat; men iøvrigt kan bemærkes, at den saaledes af den samlede Magistrat truffne Afgørelse ogsaa maa antages at være den rette. Citanten maa nemlig ved de ham af Selskabet givne Tilsagn have opnaaet et overfor Selskabet fremtvingeligt Pensionskrav for sin og eventuelle Enkes Livstid, hvorhos Selskabet ved Overenskomstens § 17 overfor Kommunen har forpligtet sig til at yde saadan Pension, uden at der ses i selve Overenskomstens § 17 eller i dens § 28, ifølge hvilken Kommunen ej skal overtage Selskabets Passiver, eller iøvrigt at være Hjemmel for at overføre denne Pligt til Kommunen eller for at kræve de til dens Opfyldelse medgaaede Beløb refunderede af Kommunen.

Medens herefter de Adciterede, Københavns Kommune, vil være at frifinde, vil der i Henhold til*) de Hovedindstævnte, Akts. De københavnske Sporveje i Likvidation, være at give Dom i Overensstemmelse med Citantens Paastand, hvorhos de Hovedindstævnte findes at burde godtgøre Citanten Sagens Omkostninger med 250 Kr. og de Adciterede Sagens Omkostninger med 200 Kr.

Mandag den 19 Oktober.

Nr. 149. Højesteretssagfører Bache

mod

Peder Georg Maryat Grymer (Def. I. Kondrup),

der tiltales for Overtrædelse af Lov om Kørsel med Motorvogne og Motorecykler af 18 April 1910.

Vordingborg nordre Birks Politirets Dom af 25 September 1913: Tiltalte, Grosserer Peder Georg Maryat Grymer af Aarhus, bør til Everdrup Sogns Hjelpekasse bøde 50 Kr. samt i Erstatning til Husmand Vilhelm Sørensen af Taageskov betale 31 Kr. Saa bør han og udrede Sagens Omkostninger. Den idømte Bøde og Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 3 December 1913: Tiltalte Peder Georg Maryat Grymer bør til Everdrup Kommunes Hjelpekasse bøde 200 Kr. og i Erstatning til Husejer Vilhelm Sørensen af Taageskov betale 31 Kr. Saa bør han og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor for

*) Skal formentlig være: med Hensyn til.

Overretten, Overretssagførerne Becker og M. A. Meyer, 20 Kr. til hver, hvorhos Retten til at være Fører af de i Lov Nr. 98 af 18 April 1910 ommeldte Køretøjer fratages Tiltalte for et Tidsrum af 3 Aar fra denne Doms Forkyndelse at regne. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter de Højesteret forelagte, efter den indankede Doms Af-sigelse tilvejebragte Oplysninger holdt Husejer Sørensen ikke stille under Automobillets Forbikørsel, idet han efter at have sat sin Hustru af kørt langsomt videre i samme Retning som før. Endvidere kan der efter de nye Oplysninger ikke med Sikkerhed gaas ud fra, at Tiltalte har set Sørensen række Haanden i Vejret.

Ved det Foreliggende maa det imidlertid anses godtgjort, at Sørensen har rakt Haanden i Vejret og det paa et saadant Tids-punkt, at Tiltalte burde have været opmærksom derpaa.

Herefter og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil Tiltalte for Overtrædelse af Lov Nr. 98 af 18 April 1910 § 23, jfr. § 24 og af dens § 28, være at anse som i Dommen bestemt, dog at Bøden forhøjes til 300 Kroner, medens Dommens Bestemmelse om Fratagelse af Retten til at føre Auto-mobil efter Omstændighederne — derunder ogsaa under Hensyn til Bestemmelsen i § 34 i den nu gældende Automobillov af 29 April 1913 — findes frentidig at burde bortfalde.

Dommen, hvis Bestemmelser om Erstatning og Omkostninger tiltrædes, vil herefter med de af det Anførte flydende Foran-dringer være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Bøden fastsættes til 300 Kroner, og at Bestemmelsen om Fratagelsen af Til-taltes Ret til at være Fører af de i Lov Nr. 98 af 18 April 1910 ommeldte Køretøjer bortfalder. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, Peder Georg Maryat Grymer, til Højesteretssagførerne Bache og I. Kondrup 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Vordingborg nordre Birks Politiret hertil indankede Sag tiltales Grosserer Peder Georg Maryat Grymer af Aarhus for Overtrædelse af Lov Nr. 98 om Kørsel med Motorvogne og Motorcykler af 18 April 1910.

Tiltalte er født den 25 September 1869 og tidligere anset bl. a.: ved Vordingborg nordre Birks Politirets Dom af 28 Juni 1906 for

Overtrædelse af Lov Nr. 124 af 15 Maj 1903 § 14 med en Bøde af 50 Kr. og ved Højesterets Dom af 15 Marts 1909 efter Lov Nr. 153 af 30 Marts 1906 § 27, jfr. §§ 18, 19 og 20, med en Bøde af 300 Kroner, hvorhos han henholdsvis den 20 Maj 1912 inden Københavns Kriminal- og Politirets 2den Afdeling for offentlige Politisager og den 10 Maj 1913 inden Aarhus Købstads Politiret for Overtrædelse af Lov Nr. 98 af 18 April 1910 § 22 i Mindelighed har vedtaget at erlægge Bøder, store henholdsvis 35 Kr. og 20 Kr.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Ifølge de af Anmelderen, Husejer Vilhelm Sørensen af Taageskov, og dennes Hustru, Marie Elisabeth, født Hansen, afgivne, inden Retten af dem godkendte Forklaringer kørte de nævnte Ægtefæller den 14 Marts d. A. om Eftermiddagen ved 2—3-Tiden med et dem tilhørende Enspænderkøretøj Nord paa ad Landevejen mellem Vordingborg og Køge, da de omtrent midtvejs mellem Aksvedgaarden og Svenderup Skov saa et Automobil komme imod dem Nord fra. Da Anmelderen af Erfaring vidste, at hans Hest var bange for Automobiler, lod han sin Hustru stige af Vognen, hvorefter han selv kørte over i højre Side af Vejen og blev holdende der med Vognen, og da Automobilet var i en Afstand af ca. 100 Alen fra denne, holdt han sin venstre Arm i Vejret for at tilkendegive Føreren, at han skulde standse. Tiltalte, der var Ejer og ved den paagældende Lejlighed selv Fører af Automobilet, undlod imidlertid at gøre dette, og da Automobilet var tæt ved Køretøjet, blev Hesten sky, væltede Vognen, hvis Stænger knækkede, og som paa anden Maade blev beskadiget, og løb videre Nord paa, medens Anmelderen tilligemed Agestolen slyngedes ud paa Vejen.

Tiltalte blev imidlertid ud for den fornævnte Gaard standset af Adolf Nielsen, der var Formand for et der arbejdende Hold Telefonarbejdere, og som efter sin til en Politirapport afgivne Forklaring gjorde Tiltalte opmærksom paa, at Anmelderens Hest var løbet løbsk, og at Anmelderen selv kom løbende henimod Automobilet. Skønt Nielsen opfordrede Tiltalte til at vente, kørte denne dog, forinden Anmelderen havde naaet ham, videre Syd paa.

Telefonarbejderne Niels Christian Larsen og Søren Julius Jensen have inden Retten forklaret i væsentlig Overensstemmelse med Anmelderen og dennes Hustru, idet de navnlig begge have bevidnet, at de saa, at Anmelderen rakte Haanden i Vejret, og at Hesten støjede, da Automobilet var nær ved Vognen, uden at de dog med Bestemthed have kunnet udtale sig om Køretøjernes indbyrdes Stilling, da dette sidste skete. Det maa efter det Foreliggende antages, at Vidnerne befandt sig i en Afstand af 100—150 Meter fra det Sted, hvor Automobilet passerede Anmelderens Køretøj.

Tiltalte har nægtet at have kørt uforsvarligt ved den paagældende Lejlighed og har forklaret, at han — muligt paa Grund af Afstanden og det usigtbare Vejr — ikke har set Anmelderen række Haanden i Vejret til Tegn paa, at Automobilet skulde standse, at han ikke saa, at Hesten var urolig, da han passerede Anmelderens Køretøj, at han — skønt han havde bemærket, at der stod en Kvinde i Nærheden af Køretøjet — ikke vidste, at Anmelderens Hustru i Forvejen var staaet af Vognen, og at Anmelderen, der var bekendt med, at Hesten var bange for Automobiler, efter hans Formening selv burde være staaet

af Vognen. Om Grunden til, at han ikke standsede af egen Drift, og til, at han efter at være standset af Formand Nielsen undlod at afvente Anmelderens Tilstedekomst, har han afgivet forskellige tildels modstridende Forklaringer, som der ikke kan tillægges nogen Betydning.

Ved de af Anmelderen og Vidnerne afgivne, i alle Hovedpunkter overensstemmende Forklaringer findes det imidlertid tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte ved den heromhandlede Løjlighed har gjort sig skyldig i Overtrædelse af §§ 23, 24 og 28 i Lov Nr. 98 af 18 April 1910, hvorfor han, der som anført gentagne Gange er straffet for eller har erlagt Bøder for Overtrædelse af Automobilloven, i Medfør af Lovens § 32, smh. med de nysnævnte §§, vil være at anse med en Everdrup Kommunes Hjælpekasse tilfaldende Bøde, der findes passende at kunne bestemmes til 200 Kr. Idet derhos Anmelderen ikke findes ved noget ham tilregneligt Forhold at have hidført den hans Vogn og Hest tilføjede Skade, vil Tiltalte i Medfør af samme Lovs § 33 efter Anmelderens Paastand have i Erstatning til ham for dokumenterede Udgifter til Reparation af Vognen og til Dyrlægebehandling af Hesten at betale 31 Kr. Fremdeles vil i Medfør af Lovens § 31, 2det Punktum, Retten til at føre Automobil være at fratage ham for et Tidsrum af 3 Aar fra nærværende Doms Forkyndelse at regne.

Politiretsdommen, der for Overtrædelse af nævnte Lovs §§ 23 og 28 har anset Tiltalte med en fornævnte Kasse tilfaldende Bøde af 50 Kr. og i Medfør af Lovens § 33 tilkendt Anmelderen det ommeldte Erstatningsbeløb af 31 Kr., og hvis Bestemmelser om Sagens Omkostninger, som det er paalagt Tiltalte at udrede, billiges, vil herefter være dels at forandre, dels at stadfæste i Overensstemmelse hermed.

Nr. 193. Fru Petrea Marie Rasmussen (Ingen)

mod

Grosserer Hans Jensen (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellantinden, Fru Petrea Marie Rasmussen, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til VorFrelser's Kirke, førend det tillades hende med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt hun ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør hun have tabt Sagen, og hende ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 276. Aktieselskabet Idun (Ingen)

mod

Skattedepartementet paa Statskassens Vegne
(den kst. Kammeradvokat).

Højesterets Dom.

Appellanten, Aktieselskabet Idun, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til VorFrelser's Kirke, førend det tillades det med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt det ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør det have tabt Sagen, og det ej tillades videre derpaa at tale. Saa bør det og da betale til Justitskassen for unødigt Trætte 200 Kroner og endvidere til samme Kasse 10 Kroner. I Salarium til den kst. Kammeradvokat Aagesen betaler Aktieselskabet 100 Kroner.

Nr. 288. Aktieselskabet »Den danske Landbrugspresse«

(Ingen)

mod

Redaktør K. Raunkjær (Graae).

Højesterets Dom.

Appellanten, Aktieselskabet »Den danske Landbrugspresse«, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til VorFrelser's Kirke, førend det tillades det med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt det ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør det have tabt Sagen, og det ej tillades videre derpaa at tale. Saa bør det og da betale til Justitskassen for unødigt Trætte 200 Kroner og endvidere til samme Kasse 10 Kroner. I Kost og Tæring betaler det til Indstævnte, Redaktør K. Raunkjær, som har ladet møde, 200 Kroner.

Tirsdag den 20 Oktober.

Nr. 306. Højesteretssagfører Harboe

mod

Magnus Nielsen-Esbjerg (Def. Bache),

der tiltales for Forsøg paa Fosterfordrivelse.

Esbjerg Købstads Ekstrarets Dom af 24 Marts 1914: Tiltalte Magnus Nielsen Esbjerg bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 2 Maaneder og betale Sagens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Bang. 20 Kr., og til Defensor, Sagfører E. Hansen, 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 8 Juni 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Sørensen og Dahl, betaler Tiltalte 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ifølge de Højesteret forelagte nye Oplysninger er Kirsten Marie Jacobsen den 3 April 1914 nedkommen med et fuldbaarent Barn.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste. Fuldbyrnelsen af Straffen findes imidlertid at kunne udsættes under de i midlertidig Straffelov af 1 April 1911 foreskrevne Betingelser.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Fuldbyrnelsen af Straffen udsættes, og at Straffen efter 5 Aars Forløb fra denne Højesteretsdoms Afsigelse bortfalder, saafremt de i midlertidig Lov af 1 April 1911 fastsatte Betingelser overholdes. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Magnus Nielsen-Esbjerg til Højesteretssagførerne Harboe og Bache, 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Esbjerg Købstads, Skads Herreds og Fanø Birks Ekstraret indankede Sag er Magnus Nielsen-Esbjerg, der er født den 4 Juni 1890, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Forsøg paa Fosterfordrivelse.

Pigen Kirsten Marie Jacobsen, der opgiver at være født den 11 December 1891, har afgivet en Forklaring, der gaar ud paa Følgende:

Kort efter, at hun den 1 Juni f. A. var kommen i Tjeneste hos Tiltalte, der dengang ejede en Gaard i Jerne, og som er ugift, opstod der et kønsligt Forhold mellem hende og Tiltalte, af hvem hun blev besvangret. Hun meddelte Tiltalte, at hendes Menstruationer var udeblevne, og han opfordrede hende da til at bruge fosterfordrivende Midler. Det var ham, der fremkom med Forslaget, idet hun ganske sikkert har spurgt ham, »hvad hun nu skulde blive til«, men ikke anmodet ham om Midler af den omhandlede Art. I det anførte Øjemed købte Tiltalte derpaa hos en Købmand i Jerne $\frac{1}{2}$ à 1 Pd. grøn Sæbe, $\frac{1}{2}$ à 1 Pd. Svedsker og en lille Flaske Terpentin, maaske en halv Pægl, hvilke Genstande han overgav hende med Anvisning til, hvorledes hun skulde bære sig ad. Hun vilde imidlertid ikke gøre Brug af disse Midler, men dette dristede hun sig ikke til at meddele Tiltalte, der ofte var hæftig og brutal overfor hende, og da han begyndte at nære Tvivl om, at hun havde fulgt hans Anvisning, gav han sig ofte til at trykke og klemme hende, idet han ytrede, at naar hun ikke vilde tage Midlet, kunde »det« vel nok hjælpe til at fordrive Fosteret. En Dag hen i September Maaned opfordrede Tiltalte hende derhos til at købe noget Rosmarinolie, og hun lod da Tjenestedrengen købe for 25 Øre paa Apoteket i Esbjerg. Tiltalte udtog ved samme Lejlighed Kvægsølvet af et gammelt Barometer og hældte det ud i et Ølglas og sagde til hende, at hun skulde tage det om Aftenen sammen med Olien. Men heller ikke denne Anvisning fulgte hun, idet hun efter at have hældt Rosmarinolie paa Kvægsølvet kastede det hele i Askeskuffen, hvorpaa hun stillede Glasset paa Bordet, for at Tiltalte skulde tro, at hun havde taget Midlet. Næste Morgen spurgte Tiltalte hende, om hun havde taget det hele, og da hun svarede, at der var blevet lidt af Kvægsølvet tilbage, bemærkede han dertil, at det var godt, da det Hele vist havde været for meget.

Ved Underretsdommen er Tiltalte ikke, forsaavidt han er sigtet for at have opfordret Kirsten Jacobsen til at tage grøn Sæbe, Svedsker og Terpentin samt for at have trykket og klemt hende, alt i fosterfordrivende Hensigt, anset med Straf, og saaledes som Sagen, der alene er appelleret efter Tiltaltes Begæring og ikke tillige paa det Offentliges Vegne, foreligger Overretten til Paakendelse, bliver der alene Spørgsmaal om Sigtelsen mod ham for at have i September Maaned f. A. givet Kirsten Jacobsen Anvisning paa at benytte Rosmarinolie og Kvægsølv i fosterfordrivende Øjemed.

Tiltalte, der efter sin Fremstilling gik ud fra, at grøn Sæbe, Svedsker og Terpentin var ganske uegnede til at fremkalde en Abort, har forklaret, at Kirsten Jacobsen, da hun meddelte ham, at hun ikke kunde tage disse Midler, idet hun kom til at kaste op af dem, rettede det Spørgsmaal til ham, hvad der saa var at gøre, og at han da

Færdig fra Trykkeriet den 29 Oktober 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 32.

Tirsdag den 20 Oktober.

svarede, at han havde hørt, at Rosmarinolie og Kvægsølv kunde bruges, men at man skulde være forsigtig med Kvægsølv. Kirsten Jakobsen sendte da Tjenestedrengen paa Apoteket, hvor han købte Rosmarinolie, og Tiltalte tog noget Kvægsølv, antagelig en Theskefuld, ud af et gammelt Barometer og hældte det i et Ølglas, idet han sagde til hende, at hun ikke maatte tage det hele paa én Gang. Da han senere spurgte, om hun havde taget det, sagde hun, at hun havde prøvet paa det, men ikke kunde. Han har tilføjet, at en Kelner i Esbjerg engang sidste Sommer havde meddelt ham, at Rosmarinolie og Kvægsølv skulde kunne fremkalde Abort.

Distriktslægen i Esbjerg har i en under Sagen fremlagt Erklæring udtalt, at intet af de i Forhøret nævnte Midler er et virkeligt »abortivum« : et Middel, som indtaget i medicinsk eller i alt Fald ikke giftig Dosis med Sandsynlighed virker dræbende paa et Foster eller uddrivende paa dette. Hvad Kvægsølvet angaar, har Distriktslægen i Erklæringen særlig bemærket, at den angivne Mængde af dette Stof maa anses for ret uskadelig og ganske uden Virkning i den tilsigtede Retning. Derimod kunne Terpentin og Rosmarinolie, indtagne i den Dosis, som omtales i Forhøret, virke giftigt paa Organismen, frembringende ret svære Irritations- eller Betændelsestilstande af Tarmkanalen og eventuelt ogsaa af Nyrerne, og under en saadan Tilstand er der nogen Sandsynlighed for, at en Abort kan indtræde, altsaa som en indirekte Følge af det indtagne Middel.

Kirsten Jakobsen blev den 26 Februar d. A. undersøgt af nævnte Embedslæge, der i en samme Dag afgiven skriftlig Erklæring har udtalt, at hun da var højt frugtsommelig, og at hendes Svangerskab var henved 9 Maaneder fremskredet.

Tiltalte har i Vinteren 1906—07 været indlagt til Behandling paa Sindssygehospitalet i Middelfart i nogle faa Maaneder, men efter det under Sagen Oplyste er der ikke Føje til at betvivle, at han ved den under Sagen omhandlede Lejlighed har været fuldt tilregnelig.

Idet der nu efter Tiltaltes Forklaring i Forbindelse med det iøvrigt Foreliggende maa gaas ud fra, at han har givet Kirsten Jakobsen Anvisning paa at indtage Rosmarinolie og Kvægsølv i fosterfordrivende Hensigt, vil han for sit Forhold i saa Henseende være at anse efter Straffelovens § 193, 1ste Stk., jfr. §§ 48 og 46, med en

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Hjerme-Ginding Herreders Ekstraret indankede Sag er Jens Madsen, der er født den 14 September 1864, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for bedrægligt Forhold.

I Løbet af afvigte Foraar og Sommer indkom der til Politimesteren i nysnævnte Herreder forskellige Begæring om, at der maatte blive indledet Undersøgelse mod Tiltalte i Anledning af, at han havde solgt en Del Genstande, indkøbte ved Auktioner, ved hvilke de paa-gældende Anmeldere var Inkassatorer, uden at have betalt det Købte, til Trods for, at der i de for Auktionerne gældende Vilkaar var indeholdt Bestemmelser, gaende ud paa, at Ejendomsretten over det Solgte først gik over til Køberen, naar Købesummen var betalt. Under den herefter indledede Undersøgelse er det oplyst, at Tiltalte ved to henholdsvis den 25 September 1912 i Hvam og den 22 Oktober næstefter i Holstebro afholdte Auktioner, ved hvilke Herredsfuldmægtig RENTAL i Holstebro var Inkassator, har købt to Kvier, den ene for 216 Kr., den anden for 194 Kr., at han ved to henholdsvis den 10 August 1912 i Skave og den 25 Oktober næstefter i Haderup afholdte Auktioner, ved hvilke Overretssagfører Olrik i Viborg var Inkassator, har købt ved den første 3 Grisebolte, en Ko og 49 Pd. Flæsk for ialt 256 Kr. 16 Øre, ved den anden en Ko for 110 Kr., og at han ved en den 20 Februar f. A. i Holstebro afholdt Auktion, ved hvilken Auktionsholder Frands Eskildsen sammesteds var Inkassator, har købt en Ko for 210 Kr., alt foruden et i Vilkaarene betinget Tillæg af visse Procent af Budsummen.

Ved Tiltaltes Erkendelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger, der tildels ere tilvejebragte under et paa Foranledning af Overretten optaget yderligere Forhør, maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han nogen Tid efter Afholdelsen af de to førstnævnte Auktioner har solgt de ved samme købte 2 Køer for Beløb, som efter hans eget Opgivende andrage henholdsvis 200 Kr. og 191 Kr., at han af de ved Auktionen den 10 August 1912 købte Ting har forbrugt Flæsket i sin Husholdning og — efter hvad han tror, før Forfaldsdagen, der for denne Auktions Vedkommende var fastsat til 3 Maaneder efter dens Afholdelse — solgt Grisene til et Slakteri i Holstebro, da de blev tjenlige til Slagtning, at han en Maanedstid efter Auktionen den 25 Oktober 1912 har solgt den ved samme købte Ko for 130 Kr., og at han ligeledes har solgt den ved Auktionen den 20 Februar f. A. købte Ko, uden at han dog husker Tidspunktet derfor, eller hvad han fik for den, alt uden først at have betalt Købesummen for de nævnte Genstande. Med Hensyn til den af Tiltalte paa Auktionen den 10 August 1912 købte Ko, der viste sig at lide af Tuberkulose, fremgaar det af Sagens Oplysninger, at Tiltalte, efter at Auktionsinkassator, Overretssagfører Olrik havde udtalt, at bemeldte Forhold var ham uvedkommende, og at Tiltalte selv maatte anlægge Sag mod Koenes Sælger, Husmand Peder Ladefoged af Stendis, foranledigede nedsat en Voldgift, ved hvis Kendelse Ladefoged blev tilpligtet at godtgøre Tiltalte Købesummen for Koen, 165 Kr., og Omkostningerne ved Voldgiften med 70 Kr., samt at Ladefoged afgjorde denne sin Skyld ved

at levere Tiltalte en anden Ko af Værdi 150 Kr. og senere at betale 85 Kr. Tiltalte vedblev derimod overfor Olrik at hæfte for Købesummen for førstnævnte Ko, uden at der derimod for den af Tiltalte senest modtagne Ko, som han ogsaa maa antages at have solgt, blev truffet Aftale om, at Bestemmelserne i Vilkaarene for Auktionen af 10 August 1912 skulde have Gyldighed for den.

Tiltalte maa anses at have erkendt, at han ved Købet af de fornævnte Genstande var bekendt med de ovenanførte i Auktionsvilkaarene indeholdte Bestemmelser, men han har erklæret, at han ikke »vidste«, at det kunde være strafbart at sælge det Købte, før det var betalt, naar det blot betaltes i »nogenlunde rette Tid«. Han har endvidere til sit Forsvar anført, at det er almindeligt, at Kreaturer, der ere købt ved Auktioner, trods de ommeldte Bestemmelser i Vilkaarene af Køberne sælges videre, uden at »Auktionsholderne«, skønt vidende om Forholdet, gøre Indsigelse derimod, samt at det særlig maa have været Inkassator ved Auktionen den 10 August 1912 klart, at det solgte Flæsk ikke vilde blive hengemt, til Købesummen forfaldt til Betaling, og at Tiltalte vilde levere de af ham købte Grise til Slagteriet, naar de blev tjenlige dertil, hvorhos Tiltalte vedvarende har fastholdt at have haft til Hensigt at betale de ovennævnte Inkassatorer deres Tilgodehavende fra Auktionerne. Tiltalte, der har forbrugt de ved Salget af de købte Genstande indvundne Beløb, har imidlertid erklæret sig ude af Stand til nu at betale noget af dette Tilgodehavende, og efter hans Forklaring skyldes dette, at der i Slutningen af Marts Maaned forrige Aar blev gjort Udlæg hos ham, idet han har hævdet, at han ved en rolig Afvikling maaske vilde have kunnet »klare det«, hvorimod han, efter at der var foretaget Udlæg, »opgav det hele«, hvilket havde til Følge, at hans faste Ejendom blev bortsolgt ved Tvangsauktion.

Herredsfuldmægtig Rendal, Overretssagfører Olrik, paa hvis Tilgodehavende Tiltalte — som det maa antages i Januar eller Februar Maaned 1913 — har afdraget 100 Kr., og Auktionsholder Eskildsen have paastaaet sig Erstatning tilkendt hos Tiltalte med henholdsvis 461 Kr. 31 Øre, 280 Kr. 82 Øre og 222 Kr. 81 Øre, og Tiltalte har erklæret, at han for det Tilfælde, at han bliver dømt, ikke har noget mod Paastandene at erindre.

Med Hensyn til den af Tiltalte ved Auktionen den 10 August 1912 købte Ko og den senere i Stedet for denne modtagne, findes han nu ikke at have gjort sig skyldig i noget Strafbart; derimod vil han for sit dels ved Forbruget af det ved nysnævnte Auktion købte Flæsk, dels ved Salget af de øvrige paa de ovennævnte Auktioner købte Genstande udviste Forhold — idet det findes uden Betydning, hvad Tiltalte har anført til sit Forsvar, hvorved særlig bemærkes, at hans ovennævnte Anbringende om det Videresalg, som skal finde Sted med Hensyn til Kreaturer, der ere købt ved Auktion, ikke tilstrækkelig bestyrkes ved det Oplyste — være at anse efter Straffelovens § 253 med en Straf, der i Medfør af midlertidig Lov 1 April 1911 § 13 findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage.

Efter det Foreliggende lader det sig ikke afgøre, hvor stort et Beløb der rettelig tilkommer Overretssagfører Olrik i Erstatning, naar

henses til, at saadan ikke tilkommer ham i Anledning af Tiltaltes Salg af den ved Auktionen den 10 August 1912 købte Ko. Medøns derfor den af ham nedlagte Erstatningspaastand ikke kan tages under Paakendelse her under Sagen, ville derimod de af Rendal og Eskildsen nedlagte Paastande være at tage til Følge.

Onsdag den 21 Oktober.

Nr. 312. Højesteretssagfører Bache
mod

Lars Johansen Larsen (Def. Stein),

der tiltales for Vold paa Person og Legemsbeskadigelse.

Bjerge-Aasum Herreders Ekstrarets Dom af 21 Marts 1914: Tiltalte, Gaardejer Lars Johansen Larsen, Ladby, bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Frandsen og Hagen, 25 Kr. til hver, udredes af det Offentlige. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 17 Juni 1914: Tiltalte, Gaardejer Lars Johansen Larsen, bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i fyrretyve Dage samt have at betale ovennævnte Tjenestekarl Peter Hansen en Erstatning af 100 Kr. Saa betaler Tiltalte og Aktor og Defensor for Underretten de dem ved Underretsdommen tillagte Salærer samt Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Nissen og Overretssagfører Siesby, i Salær hver især 25 Kr. Det nævnte Erstatningsbeløb at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Lars Johansen Larsen til Højesteretssagførerne Bache og Stein 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Bjerge-Aasum Herreders Ekstraret hertil indankede Sag er Gaardejer Lars Johansen Larsen, der er født den 19 Maj 1881 og ikke funden forhen straffet, sat under Tiltale for Vold paa Person og Legemsbeskadigelse.

Sagens Omstændigheder ere ifølge Tiltaltes Forklaring og de øvrige fremkomne Oplysninger følgende:

Lørdag den 3 Januar d. A. havde Tiltalte sendt sin Tjenestekarl, Peter Hansen, fra Ladby til Kerteminde med et Vognlæs Is. Da Peter Hansen var ret længe om Turen, begav Tiltalte sig tilligemed en Karl ud ad Landevejen for at se efter ham, og da Tiltalte mødte Vognen, satte han sig op i den og tog Tømmen fra Peter Hansen, der var paavirket af Spiritus, og gav ham fri Resten af Dagen. Efter Hjemkomsten til Gaarden gik Peter Hansen til Sengs og sov Resten af Eftermiddagen til Fyraften Kl. 6 og gik derefter ind i Folkestuen for at spise til Aften. Tiltalte kørte nu i Løbet af Eftermiddagen ialt tre Ture med Is til Kerteminde, og da han ved godt 6-Tiden vendte tilbage til Gaarden, gik han ind i Folkestuen, hvor han traf alle Tjenestefolkene, deriblandt Forkarlen, Martin Petersen Wass, ifærd med at spise til Aften, hvortil de havde drukket Brændevin. Tiltalte bebrejdede nu Forkarlen, at der laa en Del Hø i Vognporten, og gav ham Ordre til straks at bringe det ind i Foderloen. Da Forkarlen hertil svarede, at det skulde han nok gøre, naar han var færdig med at spise, blev Tiltalte yderligere vred, og da ogsaa Peter Hansen kom med nogle Bemærkninger, opstod der et Skænderi mellem Tiltalte paa den ene Side og Forkarlen og Peter Hansen paa den anden Side, som førte til, at Peter Hansen traadte imellem Forkarlen og Tiltalte og af Sidstnævnte blev skubbet om paa en Bænk.

Tiltalte har forklaret, at Peter Hansen ved den Lejlighed først havde grebet ham i Skulderen, og Peter Hansen har til Rapporterne forklaret, at han lagde sin ene Haand paa Tiltaltes Skulder. Tiltalte trak sig nu gennem Køkkenet tilbage til sit Værelse, som laa lige op til Køkkenet, efterfulgt af Forkarlen og Peter Hansen, af hvilke Sidstnævnte satte Ryggen op mod Døren til Tiltaltes Værelse. Kort efter kom Tiltalte ad en anden Dør ind i Køkkenet, hvor Forkarlen og Peter Hansen opholdt sig, og opfordrede dem til at forlade Køkkenet og ikke komme ham for nær, idet han samtidig truede dem med en Jernbolt. Peter Hansen tog ingen Notits af Tiltaltes Udtalelse, men stillede sig tæt op af ham, og Tiltalte turde ikke anvende Jernbolten.

Tiltalte gik nu ud paa Gaardspladsen, hvor han overfor Arbejdskarl Erik Christian Eriksen beklagede sig over sine folk. Han gik derefter gennem Vinduet ind paa sit Værelse og hentede sin Jagtdoublet, Kaliber 12, hvilken han ladede med to Patroner, der indeholdt $\frac{1}{4}$ Krudtladning og fuld Haglladning, formentlig Nr. 6; to andre Patroner stak han i Lommen. Det var nogle Patroner, han havde liggende for at benytte dem som Skræmmeskud. Ad samme Vej gik han derefter atter ud paa Gaardspladsen medtagende Bøssen, men blev nu af Eriksen raabt an og advaret mod at benytte Bøssen. Uden at bryde sig herom gik Tiltalte gennem Entreen ind i en lille Gang, der løber mellem Entreen og Køkkenet, hvor Peter Hansen opholdt sig. I Gangen mødte Tiltalte Tjenestepigerne Ingeborg Larsen og Anna Ras-

mussen, der begge sagde til ham, at han ikke maatte skyde, hvortil han blot svarede, at han vidste nok, hvad han gjorde.

Om hvad der dernæst passerede, har Tiltalte forklaret, at han gik frem gennem Gangen til Køkkenet holdende Bøssen lavt foran sig og sagde til Peter, der stod ved Køkkenbordet: »Du vil vel nok forholde Dig rolig«, hvortil Peter Hansen efter Tiltaltes videre Forklaring svarede noget og gik et Skridt frem. I samme Øjeblik rettede Tiltalte uden at sigte Geværet to Alen tilhøjre for Peter mod et gammelt Chatol og trykkede til. Ved Skuddet rettede Bøsepipen sig efter Tiltaltes Forklaring lige op og ramte Tiltalte i Ansigtet.

Skuddet ramte Peter Hansen paa Indersiden af det venstre Laar; han sank straks sammen paa Gulvet, men blev kort efter af sine ved Skuddet tilkaldte Medtjenere bragt over til en nærliggende Gaard. Tiltalte telefonerede efter Læge, der kom og beordrede Peter Hansen indlagt paa Sygehuset, hvortil han samme Aften førtes.

Peter Hansens Forklaring gaar derimod ud paa, at han stod i Køkkenet ved Siden af Chatollet, da han pludselig og uden at have hørt nogen Advarsel eller noget Tilraab fra Tiltaltes Side ramtes af et Skud, uden at han kunde se, hvor det kom fra.

Efter et under Forhøret fremlagt Rids, der er godkendt af Tiltalte, var Afstanden fra Døraabningen i Køkkenet til det Sted, hvor Peter Hansen blev ramt, 4 Meter.

Ved under disse Omstændigheder at affyre den med Hagl ladede Bøsse i den angivne Retning, hvorved Peter Hansen ramtes som anført, findes Tiltalte — der gør gældende, at han ikke har tilsigtet at ramme Hansen — at have gjort sig skyldig i en forsættelig Voldshandling.

Lægeattesten vedrørende den straks foretagne Undersøgelse af Peter Hansen er saalydende:

»Paa indvendige Side af den nederste Del af venstre Laar lige ovenfor Knæet fandtes paa et haandfladestort Parti ca. 75 let blødende, fine runde Huller, tættest i Midten, mere spredte i Periferien. Huden imellem dem er ekskorieret, dekoloreret og blodunderløben. Enkelte fine Hagl føles under Huden. Der findes enkelte blodunderløbne Ridser i Huden af Hagl, der lige har strejft den. Nedenfor Knæet findes der et enkelt Hul af et Hagl. Knæleddet synes ikke ramt eller paa anden Maade beskadiget. Læsionen synes ikke at ville efterlade anden blivende Mén, end at en Del af de fine Hagl ville blive siddende i Musklerne.«

Peter Hansen laa paa Sygehuset i 4 Dage og blev derefter plejet paa Tiltaltes Gaard, hvor han den meste Tid var sengeliggende, indtil Tiltalte den 31 Januar bortviste ham. Den 18 Februar konstateredes Saaret lægt, men Lægeattesten udtaler, at »da der sidder mange Hagl i Vævet, saa er det meget muligt, at han senere kan faa Ulemper af dem, idet de kunne bulne ud, og denne Proces kan altsaa bevirke, at han i saa Tilfælde kan have Vanskeligheder ved at bruge Benet og derved altsaa for en Tid blive arbejdsudygtig.«

I et den 21 Februar d. A. afholdt Forhør erklærede Peter Hansen, at han i det Væsentlige følte sig rask og i Stand til at paatage sig lettere Arbejde.

Peter Hansen har nedlagt Paastand om, at Tiltalte tilpligtes at erstatte ham hans Helbredelsesudgifter efter Regning samt betale ham en Erstatning af 150 Kroner og 30 Kroner for Kost og Logi i 3 Uger efter 31 Januar 1914. Tiltalte har fundet den fremsatte Erstatningsfordring overdreven, men erklæret sig villig til at betale en passende Erstatning efter Rettens Skøn.

For det af Tiltalte saaledes udviste Forhold vil han være at anse efter Straffelovens § 203 med en Straf, der efter Omstændighederne findes at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage.

Tiltalte vil derhos have at betale Peter Hansen en Erstatning for Helbredelsesudgifter, Smertes og Næringstab, som findes passende at kunne ansættes til 100 Kroner.

Overensstemmende hermed vil Underrettsdommen, hvorved Tiltalte er frifunden for Aktors Tiltale, efter hvilket Udfald der ikke er tillagt Peter Hansen nogen Erstatning under Sagen, være at forandre.

Nr. 273.

Højesteretssagfører Bache

mod

Johan Edvard Gresel (Def. Bagger),

der tiltales for Overtrædelse af Lov Nr. 137 af 8 Juni 1912 § 13, 1ste Stykke.

Frederiksberg Birks Politirets Dom af 5 Maj 1913: Tiltalte Johan Edvard Gresel bør for Tiltale af det Offentlige i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger udredes af det Offentlige.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 20 August 1913: Tiltalte, Detailhandler Johan Edvard Gresel, bør til Frederiksberg Kommunes Kasse bøde 10 Kroner. Saa betaler han og Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Juel og Overretssagfører M. A. Meyer, 20 Kroner til hver. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Johan Edvard Gresel til Højesteretssagførerne Bache og Bagger 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Frederiksberg Birks Politiret hertil indankede Sag tiltales Detailhandler Johan Edvard Gresel for Overtrædelse af § 13, 1ste Stykke, i Lov Nr. 137 af 8 Juni 1912.

Ved Tiltaltes egen Erkendelse og det iøvrigt Oplyste er det godtgjort, at han i sin Butiksforetning paa Frederiksberg efter fornævnte Lovs Ikrafttræden den 1 Oktober f. A. har givet sine faste Kunder, forsaavidt de i Ugens Løb have indkøbt for mindst ca. 2 Kr. hos ham, en Lørdagstilgift, bestaaende i et Stykke Haandsæbe eller i Bolcher, til Indkøbspris højst 10 Øre og af Udsalgsværdi højst 15 Øre. Denne Tilgifts gennemsnitlige Beløb pr. Uge andrager efter Tiltaltes Forklaring ca. 19 Kr., og han har angivet sin aarlige Bruttoomsætning til ca. 50,000 Kr.

Efter det Oplyste kunne de i den ovennævnte Lovbestemmelse stillede Betingelser for Tilgifts Tilladelighed ikke anses at foreligge med Hensyn til den af Tiltalte ydede, og Tiltalte vil derfor i Medfør af ovennævnte Lovs § 13, 2det Stk., være at anse med en Frederiksberg Kommunes Kasse tilfaldende Bøde efter Omstændighederne af 10 Kr., hvorhos han vil have at betale Sagens Omkostninger, hvorunder der vil være at tillægge Aktor og Defensor for Overretten i Salær hver 20 Kr.

I Overensstemmelse hermed vil den indankede Dom, ved hvilken Tiltalte er frifunden for det Offentliges Tiltale og Sagens Omkostninger paalagte det Offentlige, være at forandre.

Nr. 365.

Højesteretsagfører Bagger

mod

Martin Madsen (Def. I. Kondrup),

der tiltales for uterligt Forhold.

Lemvig Købstads og Skodborg-Vandfuld Herreders Ekstrarets Dom af 13 Maj 1914: Tiltalte Martin Madsen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage, dog at Fuldbyrdselsen af Straffen udsættes og at Straffen efter 5 Aars Forløb bortfalder, saafremt de i midlertidig Lov af 1 April 1911 fastsatte Betingelser overholdes. Saa betaler Tiltalte og Sagens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Sagførerne Orla Buhl og Esmann, 25 Kr. til hver. At efterkomme under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 20 Juli 1914: Tiltalte Martin Madsen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder. Saa udreder Tiltalte og Aktionens Omkostninger og derunder i Salær til Aktor for Underretten 20 Kr. og til Defensor sammesteds 15 Kr.

samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Dahl og B. Johnsen, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Martin Madsen til Højesteretssagførerne Bagger og I. Kondrup 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Skodborg-Vandfuld Herreders Ekstraret indankede Sag er Martin Madsen, som er født den 5 August 1894 og ikke funden forhen tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for uterligt Forhold overfor Pigebørn under 12 Aar.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i uterligt Forhold overfor nedennævnte Pigebørn.

I Pinsen 1913, da hans den 30 August 1902 fødte Broderdatter, Marie Katrine Madsen var paa Besøg hos hans Moder, har han under en Leg med Marie og nogle andre Børn ført hende ind paa en Retirade, hvor han aflukkede Døren indvendig fra og derefter satte hende op paa Klosettet. Uden at hun anede det, løftede Tiltalte pludselig hendes Skørter op, rev hendes Benklæder ned, knappede sine egne op og vilde trykke sig fast mod hende; men da der i det samme kom nogle af de andre Børn og ruskede i Døren udefra, slap Tiltalte hende, hvorpaa de gik ud og fortsatte Legen. Ligeledes er Tiltalte i November eller December s. A., da hun med sin Fader og Stedmoder var flyttet hen i samme Hus, hvor Tiltalte og hans Moder boede, en Eftermiddag gaaet ind paa Ejendommens Retirade, hvor Marie befandt sig. Ogsaa ved den Lejlighed knappede han sine Benklæder op og trykkede sig over mod hende og førte efter sin oprindelige Forklaring med sin Haand sit Lem ind i hendes Kønsele. Marie skreg ikke om Hjælp, uagtet hun har erkendt, at hendes Stedmoder vilde have kunnet høre hendes Raab; men da det gjorde ondt, opfordrede hun ham til at lade være, hvad han ogsaa efter nogen Tids Forløb gjorde.

Endvidere har Tiltalte, da han i afvigte Eftæraar en Dag var alene sammen med Marie i hendes Hjem, ført sit Lem ind mellem hendes Laar, indtil Sæden gik fra ham. Efter Tiltaltes Forklaring sad han paa en Kasse, Marie kom da hen til ham og slog ham med Haanden i Skridtet, idet hun sagde, at de skulde tage Bukserne ned. Hun stillede sig derefter mellem hans Ben, og efter at han havde behandlet hende som ovenfor anført, knappede hun selv sine Benklæder og »grinede« af det Passerede. Marie har forklaret, at hun vel ikke

gjorde Modstand hverken ved denne eller andre Lejligheder, men at hun ikke har givet Tiltalte Anledning til hans Tilmærkelser, og at det hver Gang var ham, som knappede hendes Benklæder ned.

Noget før Jul har Tiltalte behandlet Pigen paa samme Maade, medens han sad paa en Kasse i en i Haven af Grene og Sækkelærred dannet Hytte. Efter Tiltaltes Forklaring er alt baade fra hans og Pigens Side gaaet til paa samme Maade som i det foran nævnte Tilfælde; kun har han i et den 11 April d. A. afholdt Forhør forklaret ved denne Lejlighed at have haft sit Lem noget oppe i hendes Kønsele.

Ved en anden Lejlighed tog Tiltalte Marie, der gik og fejede i Soveværelset, om Livet og bar hende ind i det tilstødende Værelse, hvor han lagde hende paa Sofaen og sig selv ovenpaa efter at have løftet hendes Skørter op og krænget hendes Benklæder ned. Tiltalte førte nu efter sin oprindelige Forklaring med Haanden sit Lem ind i hendes Kønsele, uden at Marie gjorde Modstand eller raabte om Hjælp; men efter Tiltaltes i det nysnævnte Forhør afgivne Forklaring trak han, der ikke kunde faa sit Lem helt ind i Pigens Kønsele, da de var for snævre, paa hendes Anmodning Lemmet ud, forinden Sædafgang fandt Sted, i hvilken sidste Henseende hans Forklaring stemmer med, at Pigen ikke vil have lagt Mærke til, at hun ved de Behandlinger, som hun har været Genstand for fra Tiltaltes Side, blev vaad.

Ved en senere Lejlighed har Tiltalte endelig under en Leg med Marie og hendes mindre Søskende ligget ovenpaa Marie paa hendes Seng; men ingen af dem havde deres Benklæder opknappede, og der skete intet, da Pigen ikke vilde have med ham at gøre. I et den 26 Maj d. A. afholdt Reassumtionsforhør har Tiltalte imidlertid forklaret, at han, der aldrig har haft Samleje med en voksen Kvinde, egentlig ikke ved, hvorledes et saadant gaar for sig udover, hvad han har tænkt sig til, og at han derfor ikke har anden Grund til at formene, at han var noget inde i Pigens Kønsele, end at det blev saa snævert, men at dette ogsaa kan skyldes, at Marie har klemt Benene sammen og derved har presset imod hans Lem.

Det er desuden oplyst, at Tiltalte ved forskellige Lejligheder har udvist uterlig Adfærd overfor Karetmager Fjordsides tre Døtre, Alma Christense, Olga Rigmor og Klara Eleonore, der da var henholdsvis 9, 8 og 7 Aar gamle. Med Hensyn til de tvende Førstnævnte har Tiltalte lagt dem paa Sengen i sin Stue og efter at have knappet deres Benklæder ned ført sit Lem ind mod Børnenes blottede Kønsele, saaledes at han fik Sædafgang. Klara har han behandlet paa lignende Maade i Tørvehuset; men han havde dog ikke hendes Benklæder nede.

Samtlige de fornævnte Piger ere blevne undersøgte af vedkommende Distriktslæge, der i tvende under Sagen fremlagte Erklæringer af 18 April d. A. har udtalt, at ingen af dem bærer Mærker af nogen mod dem udøvet Vold, og at deres »Genitalia ere normale og intakte«, hvorhos han særlig for Mariens Vedkommende har udtalt, at der paa Grund af det mekaniske Misforhold mellem hendes ganske barnlige Kønseles Udvikling og et voksent Menneskes erigerede Lem ikke kan antages at have fundet nogen immissio penis Sted.

For sit ovenanførte Forhold vil Tiltalte være at anse dels efter Straffelovens § 173, jfr. § 46, dels efter dens § 176, jfr. § 173, med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder.

Torsdag den 22 Oktober.

Nr. 140. Højesteretssagfører Bagger
mod

Merthine Petrine Christine Pedersen Møller, Sørensens Hustru (Def. I. Kondrup),

der tiltales for Overtrædelse af Lov Nr. 81 af 30 Marts 1906 § 3, 2det Stykke.

Kriminal- og Politirettens Dom af 25 November 1913: De Tiltalte, Kristian Peter Nielsen, Hans Peter Sørensen og Merthine Petrine Christine Pedersen Møller, Sørensens Hustru, bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Nielsen i 40 Dage, Sørensen i 80 Dage og Sørensens Hustru i 2 Maaneder, hvorhos Sidstnævntes Ret til at drive Gæstgiveri vil være forbrudt. Tiltalte Nielsen bør derhos betale i Salær til den for ham beskikkede Defensor, Overretssagfører Sinding, 25 Kr., og bør de Tiltalte, En for Alle og Alle for En, betale Aktionens øvrige Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Overretssagfører Cortsen, 25 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Tiltalte Sørensens Hustrus Vedkommende anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne,

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Merthine Petrine Christine Pedersen Møller, Sørensens Hustru, til Højesteretssagførerne Bagger og I. Kondrup 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Kristian Peter Nielsen, Hans Peter Sørensen og Merthine Petrine Christine Pedersen Møller, Sørensens Hustru, tiltales for Overtrædelse af Lov 30 Marts 1906 § 3, 2det Stykke.

Tiltalte Nielsen er født den 25 Marts 1885 og senest anset ved Højesterets Dom af 12 December 1910 efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri og Straffelovens § 101 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Tiltalte Sørensen er født den 4 Februar 1857 og Tiltalte Møller, Sørensens Hustru, den 19 August 1878, ingen af disse er funden forhen straffet.

Ved de Tiltaltes Tilstaaelser og det iøvrigt Oplyste ere de overbeviste om at have gjort sig skyldige i følgende Forhold:

De Tiltalte Sørensen og Sørensens Hustru, der, efter at de i 1909 havde indgaaet Ægteskab, i Forening fortsatte Driften af et af Sidstnævnte i 1907 efter et hende den 2 Maj samme Aar paa Gæstgivernæring meddelt Næringsbevis oprettet Hotel i Ejendommen Colbjørnsensgade 18, har fra April Flyttedag 1911, da de udvidede Virksomheden ved foruden Stueetage og 1ste Etage at leje Ejendommens 2den Etage, til deres Anholdelse under nærværende Sag, den 20 Juni d. A., dels personlig udlejet, dels ved Portier og Tyende ladet udleje i betydeligt Omfang Værelser til Personer af forskelligt Køn ikke til varigt Ophold, men for at give Lejlighed til Utugt, af saadanne Gæster forlangte de 1 à 2 Kr. mere pr. Værelse end af andre Gæster, efter deres Forklaring fordi saadanne Gæster griser mere til end Andre.

Tiltalte Nielsen, der den 1 Maj 1912 blev ansat som Portier i Hotellet, har fra dette Tidspunkt og til sin Anholdelse, den 20 Juni d. A., dels efter Tiltalte Sørensens Opfordring, dels ogsaa af Hensyn til Drikkepengene, udover hvilke han ingen Løn havde som Portier, i stort Omfang udlejet Værelser til det anførte Brug.

Som Følge af det Anførte ville de Tiltalte være at anse efter Lov Nr. 81 af 30 Marts 1906 § 3, 2det Stk., efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost . . . Tiltalte Møller, Sørensens Hustru, i 2 Maaneder . . . hvorhos den Tiltalte Møller, Sørensens Hustru, ved Næringsbevis af 2 Maj 1907 meddelte Ret til at drive Gæstgiveri i Medfør af Lov Nr. 104 af 10 Maj 1912 § 42 vil være forbrudt.

Nr. 371. Højesteretssagfører I. Kondrup

mod

Georg Emanuel Andreasen (Def. Hansen),

der tiltales for Tyveri.

Løve Herreds Ekstrarets Dom af 17 Juli 1914: Arrestanten Georg Emanuel Andreasen bør straffes med Tugthusarbejde i 4

Aar og udrede alle af denne Sag flydende Omkostninger, hvorunder i Salær til Aktor, Sagfører C. A. Hansen, 25 Kr. og til Defensor, Sagfører H. P. Hansen, 20 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 22 August 1914: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffen bestemmes til Forbedringshusarbejde i fire Aar. I Salær til Overretssagførerne Oskar Johansen og R. C. Cortsen betaler Arrestanten Georg Emanuel Andreasen 40 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Georg Emanuel Andreasen, til Højesterets-sagførerne I. Kondrup og Hansen 80 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Løve Herreds Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Arrestanten Georg Emanuel Andreasen, der er født den 27 Januar 1890, for Tyveri.

Arrestanten har tidligere efter sit fyldte 18de Aar været anset:

1) ved Elbo med flere Herreders Ekstrarets Dom af 5 August 1909 efter Straffelovens § 229 Nr. 4 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar,

2) ved samme Rets Dom af 14 Juni 1910 efter samme Lovs § 230, 2det Stk., med samme Art Straf i 2 Aar.

Ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er Arrestanten overbevist om at have gjort sig skyldig i følgende Forhold:

Arrestanten har i Tiden fra den 8 Februar til den 19 Marts d. A. begaaet 11 grove Tyverier, alle udførte om Natten, fra følgende Forretningslokaler:

Konditor Julius Schmidts i Roskilde,
Købmand Frede Gertsens i Nørre Sundby,
Købmand Fr. Skows i Viborg,
Grosserer Andersens i Svendborg,
Købmand Hans Knudsens sammesteds,
Købmand Hans Johansens i Nyborg,
Købmand Moritz Johansens i Korsør,
Købmand Ernst Irgens i Frederikssund,
Viktualiehandler Edvard Albrechtsens, Nørrebrogade 84 i København,
Detaillist Johan Chr. Jensens i Holbæk,
Hotelejer Jens Chr. Jensens Hotel i Gørlev.

Til nævnte Lokaler skaffede Arrestanten sig i tyvagtig Hensigt Adgang dels ved Indstigen gennem Vinduer, dels ved Opbryden af Døre.

De ved disse Tyverier stjaalne Effekter var dels rede Penge, Frimærker og Stempelmærker til Beløb ialt ca. 170 Kr., dels en Blikpengekasse, en Nøgle, en Lædermappe, en Pung, et Pengehylster, en Række gamle Mønter, en Glarmesterdiamant, en Lommekniv, en Barberkniv i Futteral, en Zinkplade, Lommebøger o. lign., af samlet Værdi efter Fradrag af nogle Bestjaalne tilbageleverede gamle Mønter ca. 47 Kroner, dels Cigarer, Vin og Fødevarer til samlet Værdi ca. 5 Kr., dels endelig 3 — af Arrestanten senere bortkastede — Sparekassébøger, hvorpaa indestod ialt 12,000 Kroner, samt nogle Forretningspapirer, to Lotterisedler, nogle Policer og nogle Breve. Det Stjaalne beroede dels frit fremme, dels i aflaaede Gemmer, som Arrestanten opbrød.

Arrestanten har dernæst i Tiden fra den 17 Februar til den 18 Marts d. A. 8 eller 9 Gange ved Nattetid forsøgt at begaa Tyveri paa forskellige Steder her i Landet, i 2 Tilfælde ved Opbryden af Døre, i de øvrige ved Indstigen gennem Vinduer. Ved det sidste af disse Forsøg søgte Arrestanten — efter at være stegen ind ad et Vindue — at opbryde et Kassekontrolapparat ved Hjælp af medbragt Stemmejærn og Knibtang; Ubedring af den herved foraarsagede Skade maa antages at ville koste ca. 10 Kr.

Endelig har Arrestanten i Tiden fra den 5 Februar til den 2 Marts d. A. frastjaalet Efternævnte følgende Effekter:

Arbejdsmand Carl Alfred Oscar Hansen et Jakkensæt, hvis Værdi ikke har kunnet oplyses, men som Øresundshospitalet i København, hvor Bestjaalne paa Tyveriets Tid henlaa som Patient, har erstattet ham med 40 Kr.; Tøjet laa i en Pakke paa et Sted paa Hospitalet, hvortil Arrestanten havde uhindret Adgang;

Boserup Sanatorium 2 Uldtæpper og noget Værktøj, ialt til Værdi ca. 10 Kr.; Uldtæpperne laa i Sanatoriets Liggehal, hvortil Adgangen var uhindret, og Værktøjet i en i det Frie beroende aflaaet Kasse, som Arrestanten opbrød;

Patient paa nævnte Sanatorium Otto Bech en gammel Jakke, til Værdi 2—3 Kr., som henlaa i Liggehallen;

Elektriker Lauritz Chr. Petersen i Roskilde forskellige Klædningsstykker, et Nikkelur med Kæde, en Lommelampe og et Cigarfutteral, hvilket tilsammen havde en Værdi af ca. 75 Kr. og beroede dels frit fremme i Bestjaalnes Logis, hvortil Døren var uafaaet, dels i et uafaaet Klædeskab sammesteds;

Gæstgiver Bro i Odense ca. 2 Kr. i rede Penge, beroende i en, som der maa gaas ud fra uafaaet, Pengeskuffe, og

Brugsforeningsuddeler Jørgen Madsen i Roskilde ca. 10 Kr., ligeledes beroende i en uafaaet Pengeskuffe.

Med Undtagelse af de henholdsvis paa Øresundshospitalet og paa Boserup Sanatoriums Enemærker begaaede Tyverier ere samtlige de sidstomhandlede Tyverier udførte om Natten.

Nogen Erstatningspaastand er ikke nedlagt under Sagen.

For Arrestantens i de anførte Henseender udviste Forhold er han ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 231, 1ste og

2det Punktum, tildels sammenholdt med § 46, men Straffen, der ved Dommen er bestemt til Tugthusarbejde i 4 Aar, findes at burde bestemmes til Forbedringshusarbejde i samme Tidsrum. Med denne Forandring vil nævnte Dom, ved hvilken det rettelig er paalagt Arrestanten at udrede Aktionens Omkostninger, derunder de ved Dommen bestemte Salærer, være at stadfæste.

Fredag den 23 Oktober.

Nr. 348.

Advokat Halkier

mod

Niels Josva Aurelian Nielsen Due (Def. Bagger),

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Maribo Birks Ekstrarets Dom af 20 April 1914: Tiltalte Niels Josva Aurelian Nielsen Due bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage. Til Tjenestepigerne Agnes Marie Madsen og Karen Sofie Hansen betaler Tiltalte henholdsvis 600 Kr. og 300 Kr. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører A. Bang, 40 Kr. og til Defensor, Sagfører J. P. Hansen, 30 Kroner. Det Idømte at udredes inden 15¹ Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 8 Juli 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 6 Gange 5 Dage, og at de Agnes Marie Madsen og Karen Sofie Hansen tilkendte Erstatninger forhøjes til henholdsvis 1000 Kr. og 500 Kr. I Salær til Overretssagførerne Wolff og A. Sally betaler Tiltalte Niels Josva Aurelian Nielsen Due 30 Kroner til hver. De idømte Erstatninger at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde er Tiltalte for sit Forhold overfor Pigerne Agnes Marie Madsen og Karen Sofie Hansen rettelig anset efter de i Dommen nævnte

Færdig fra Trykkeriet den 5 November 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkøl) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 33.

Fredag den 23 Oktober.

Straffebestemmelser og funden erstatningspligtig, ligesom det billiges, at hans Forhold iøvrigt ikke er fundet strafbart. Som ved Underretsdommen sket findes Straffen at kunne bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, og Erstatningerne til de nævnte Piger at kunne fastsættes til 600 Kroner og 300 Kroner. Aktionens Omkostninger vil Tiltalte derhos have at udrede som i Overretsdommen bestemt.

Thi kendes for Ret:

I Henseende til den idømte Straf og de idømte Erstatninger bør Birketingsdommen og i Henseende til Aktionens Omkostninger Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Niels Josva Aurelian Nielsen Due til Advokat Halkier og Højesteretssagfører Bagger 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Maribo Birks Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Niels Josva Aurelian Nielsen Due, som er født den 1 Juni 1879 og ikke funden forhen straffet, for Forbrydelse mod Sædeligheden.

De nærmere Omstændigheder ved Sagen, der angaar Tiltaltes Forhold til 4 unge Piger, der i Tiden fra 1 Maj 1909 til 26 December 1913 successivt have tjent hos ham, ere følgende:

I. Agnes Marie Madsen, der er født den 14 Februar 1895, kom den 1 Maj 1909 i Tjeneste hos Tiltalte og hans Hustru og tjente dem til den 1 November 1911. Om Aftenen den 11 Marts 1911, da Tiltaltes Hustru laa under Fødsel i Husets Stueetage, traf Tiltalte Pigen, der altsaa da nylig var fyldt 16 Aar, paa Loftet, tog fat i hende og kyssede hende og trykkede hende op imod Skorstenen. Senere paa Natten, da Tiltalte, efter at have kørt Jordemoderen hjem, kom tilbage

til Huset, gik han ind i Pigens Kammer paa Loftet og lagde sig i Sengen hos hende, der var falden i Søvn. Pigen har forklaret, at Tiltalte fuldbyrdede Samleje med hende, uagtet hun strittede imod og gnæd, og at hun ikke turde raabe om Hjælp for ikke at forskrække Tiltaltes Hustru. Tiltaltes Forklaring, som efter det Foreliggende vil være at lægge til Grund ved Paadømmelsen, gaar derimod ud paa, at han, da Pigen græd, ikke førte sit mandlige Lem ind i hendes Kønsele, men gnød det imod hendes blottede Legeme og derved fik Sædafgang. Tiltalte har erkendt, at Pigen ikke havde givet ham Anledning til at søge hendes Seng.

Efter den 11 Marts 1911 har Tiltalte efter Pigens Forklaring ofte, formentlig over 20 Gange, skaffet sig Samleje med hende mod hendes Villie, dels ved under forskellige Paaskud at lokke hende til at gaa ind i Laden, Hønehuset og Stalden ved hans Bolig og lignende Steder, hvor han da er fulgt efter hende, dels ved en Dag, da hun var alene i Huset, at vælte hende om i Sengen paa hendes Kammer og løfte hendes Klæder op, dels endelig ved en Aften, da hun kom sent hjem, og han var ene i Huset med hende, at true hende til at ligge i Sovekammeret hos ham, idet han nægtede at udlevere hende Nøglen til hendes Kammer og sagde, at han vilde fortælle hendes Fader, at hun havde haft Samleje med Tiltalte.

Tiltalte har om sit Forhold overfor Pigen, forsaavidt angaar Tiden efter den 11 Marts 1911, afgivet vaklende og ubestemte Forklaringer, idet han vel har erkendt, at han nogle Gange har haft Samleje med hende i Laden, men ikke har villet kunne erindre de nærmere dermed forbundne Omstændigheder, hvorhos han med Hensyn til den Lejlighed, da Pigen laa hos ham i Sovekammeret, har indrømmet, at han havde taget Nøglen til hendes Kammer og til Loftsgangen, men har forklaret, at han tidligere paa Aftenen havde bedt hende om at komme ned og ligge hos ham, da hans Kone var borte, og at Pigen havde indvilget deri. Endvidere har han forklaret, at han kun det sidste Par Gange, han havde med Pigen at gøre, havde sit Lem inde i hendes Kønsele, hvorimod han de andre Gange indskrænkede sig til at gnide sit Lem mod hendes Legeme, saaledes at han opnaaede Sædafgang.

Pigen maa antages at have været kønslig uberørt, da Tiltalte første Gang havde med hende at gøre, og at være sædelig og troværdig. Hun har ikke betroet sig til sin Familie om Tiltaltes Forhold imod hende, fordi hun, der har Stedmoder, var bange for, at Skylden skulde blive lagt paa hende.

Tiltalte, som efter det Foreliggende maa antages i ikke ganske faa Tilfælde at have behandlet Pigen uterligt, og som, selv om hun ikke har ydet virksom Modstand mod hans Behandling, dog maa antages at have været klar over, at hun kun paa Grund af Omstændighederne troede sig nødt til at taale den, vil for sit ovenomhandlede Forhold være at anse efter Straffelovens § 185.

II. Efter Tiltaltes med Pigen Karen Sofie Hansens Forklaring stemmende Tilstaaelse gik han en Nat i Mørke ind til Pigen, der tjente hos ham, i hendes Kammer, hvor hun laa i Sengen og sov. Han

lagde sig i Sengen hos hende og søgte at føre sit mandlige Lem ind i hendes Kønsedele, men opgav det, da Pigen græd og bad for sig, hvorefter han ved at gnide sit Lem mod hendes Legeme fik Sæd-afgang. Pigen har forklaret, at hun vaagnede ved, at Tiltalte var inde i hendes Kammer, at han spurgte, om han maatte ligge hos hende, at hun dertil svarede nej, men at han desuagtet lagde sig hos hende og behandlede hende som anført, og at hun ikke turde skribe. Endvidere har Pigen, der er født den 26 Juli 1897, forklaret, at den nævnte Begivenhed forefaldt i Juni 1913, altsaa førend hun fyldte 16 Aar, medens Tiltalte har forklaret, at han kun husker, at det skele i Sommeren 1913, og at han ikke kendte Pigens Alder eller tænkte paa, om hun var over eller under 16 Aar. Hun er efter det Oplyste legemlig noget uudviklet og kan efter sit Udseende ikke antages for ældre, end hun er.

For det ommeldte Forhold vil Tiltalte, der af Pigens Fader 'er begært straffet, være at anse efter Straffelovens § 176, jfr. § 174.

Tiltalte har endvidere under Sagen været sigtet i Anledning af sit Forhold overfor to andre af sine Tjenestepiger, nemlig Olga Viktoria Marie Pedersen, født den 10 Marts 1896, med hvem han, medens hun tjente ham i Tiden fra 1 November 1911 til 1 November 1912, nogle Gange, men efter hendes fyldte 16de Aar, har haft Samleje, og Ellen Marie Mortensen, født den 28 Maj 1898, der tjente ham fra den 1 November til den 26 December 1913, men som da løb hjem til sine Forældre, idet hun blev opskræmt ved, at Tiltalte, der var ene med hende i Huset, om Natten kom op paa hendes Kammer og vækkede hende. Men da den førstnævnte Pige, der tidligere havde staaet i kønsligt Forhold til andre Mænd, efter det Foreliggende maa antages at have samtykket i de skete Samlejer, og da det ikke imod Tiltaltes Benægtelse er godtgjort, at han imod den sidstnævnte Pige har udvist eller tilsigtet noget strafbart Forhold, kan der ikke forsaavidt paalægges ham noget Strafansvar.

Den af Tiltalte efter de ovenanførte Lovbestemmelser forskyldte Straf findes at burde bestemmes til Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage. Tiltalte vil derhos efter de derom nedlagte Paastande være at tilpligte at yde Agnes Marie Madsen og Karen Sofie Hansen Erstatning for den dem ved Krænkelsen af deres Blufærdighed paaførte Ulempe og Skade med henholdsvis 1000 Kr. og 500 Kroner. Underrettsdommen, ved hvilken Tiltalte efter de foranførte Lovbestemmelser er anset med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage og tilpligtet at yde de to nævnte Piger Erstatning af henholdsvis 600 Kr. og 300 Kr., og hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, som det er paalagt Tiltalte at udrede, tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste med de anførte Ændringer i Henseende til Straffetiden og Erstatningerne.

Mandag den 26 Oktober.

Nr. 239. Fastlods **Julius Andersen** (Bagger efter Ordre)

mod

Marineministeriet (den kst. Kammeradvokat) og Fastlods **Thøgersen** (Halkier efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om, hvem af 2 Lodser der var den ældste i Anciennitet.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 2 Februar 1914: Citanten, Fastlods ved Hals Lodseri Peder Thøgersen, bør være berettiget til fra den 7 Oktober 1912 at regne at indtræde i den afdøde forhenværende Lods P. M. Bech hidtil tilfaldende $\frac{1}{2}$ Part af den fælles Lodsfortjeneste ved Lodseriet. De Indstævnte, Marineministeriet, bør for Tiltale af Intervenienten, Fastlods ved Hals Lodseri J. Andersen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger saavel i Hovedsø som Intervenientsøgsmålet ophæves. Der tillægges Overretssagførerne Wolff og H. Steinthal i Salær hver 40 Kr. hos det Offentlige. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, mod hvilke intet Væsenligt findes at erindre, vil den efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret ville være at op hæve.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten, Fastlods Julius Andersen, 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Bagger og Advokat Halkier hver 80 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Den 6 Oktober 1912 afgik pensioneret Lods ved Hals Lodseri, P. Mandrup Bech, ved Døden, og den $\frac{1}{2}$ Part af den fælles Lodsfortjeneste ved Lodseriet, der i Henhold til Lodslovens § 46 oppebares af ham, skulde efter Lovens Regler derpaa tilfalde den i Anciennitet ældste Lods, efter Marineministeriets Formening Citanten, Fastlods ved Hals Lodseri Peder Thøgersen; men da Fastlods ved samme Lodseri J. Andersen under Paaberaabelse af større Anciennitet gjorde Krav paa $\frac{1}{2}$ Parten, nægtede

Ministeren indtil videre at udbetale noget til Thøgersen, som derfor efter erhvervet Bevilling til fri Proces ved sin beskikkede Sagfører, Overretssagfører Wolff, under nærværende ifølge Hoved- og Interventionstævning procederede Sag paastod Marineministeriet tilpligtet at anerkende hans Ret til fra den 7 Oktober 1912 at oppebære den ved Bechs Død ledigblevne $\frac{1}{3}$ Part samt at udrede Sagens Omkostninger, derunder Salær til Overretssagfører Wolff.

Efter at Marineministeriet, der gav Møde ved den konstituerede Kammeradvokat, havde denuncieret lis for Fastlods Andersen, har denne efter erhvervet Bevilling til fri Proces givet Møde og under et Interventionssøgsmaal ved sin beskikkede Sagfører, Overretssagfører H. Steinthal, nedlagt Paastand om, at titnævnte $\frac{1}{3}$ Part fra 7 Oktober 1912 at regne tilkendes ham, og at Marineministeriet tilpligtes at betale ham Interventionssagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salær til Overretssagfører Steinthal.

Marineministeriet har derefter nedlagt Paastand om at frifindes for Interventionens Tiltale, og tillige forsaavidt frifindes for Hovedcitantens Tiltale, som den gaar ud paa, at Ministeriet skal tilpligtes at udrede Sagsomkostninger, hvorhos Ministeriet sluttelig har paastaet Citanten og Interventanten in solidum tilpligtede at betale Sagens Omkostninger skadesløst, derunder Salær til den konstituerede Kammeradvokat.

Som Sagen saaledes foreligger, drejer den sig alene om, hvem af de fornævnte 2 Lodser der er den i Anciennitet ældste. Ifølge Lodslovens Regler tilfalde de ved Lodsning indkomne Penge — med visse Undtagelser — Lodseriets Kasse, og efter at der af den Kassen saaledes tilfaldende Fortjeneste er svaret visse Procenter til bl. a. en Pensionskasse og afholdt efter Omstændighederne visse andre Udgifter, skal ifølge Lodslovens § 42, 2det Stk., det Beløb, der bliver tilbage: >fordeles ved hvert Lodseri, saaledes at Lodsoldermanden eller Lodsformanden erholder $1\frac{1}{2}$ Part, den eller de ældste Lodser, dog ikke over Halvdelen af samtlige Lodser, ligeledes hver $1\frac{1}{2}$ Part og de øvrige Lodser hver 1 Part, dog med behørigt Hensyn til de nu bestaaende Forhold, saa at en Forandring i den nu gældende Fordelingsmaade kan udsættes indtil indtrædende Vakance. Men hvis Gennemsnitsindtægten af Lods- og Prikkepenge ved noget Lodseri i de sidste 5 Aar før 1 Januar 1879 har været saa ringe, at de yngre Lodser herved ikke vilde faa 700 Kroner aarlig, skal Lodsfortjenesten deles lige mellem Lodsoldermanden eller Lodsformanden og hver af Lodserne.

Det tilføjes derhos i §en, at det fastsættes i de enkelte Reglementer, hvorledes Fortjenesten i Henhold hertil skal fordeles mellem Lodserne; men anførte Bestemmelse om ÷lige Deling: maa iøvrigt antages hidtil at have været uden Betydning for Hals Lodseri, hvor Partsdelingen er nærmere ordnet ved en Resolution af Marineministeriet af 20 Maj 1882.

Af Sagens Oplysninger fremgaar det, at Thøgersen, der er født den 12 Juni 1856, den 1 Juni 1890 blev ansat ved Hirtsholmenes Lodseri, og Andersen, der er født den 15 Marts 1863, den 16 November 1889 blev ansat ved sidstnævnte Lodseri, derpaa den 1 Juni 1890 ved Frederikshavns Lodseri, medens de begge den 9 November 1895 blev ansatte ved Hals Lodseri af vedkommende Overlods, i hvis

Skrivelse der siges: »Lodserne tilgaa Lodseriet i Aldersorden, som de ere opførte ovenfor . . .«, hvorved bemærkes, at Thøgersen var opført først.

Andersen gør imidlertid gældende, at han ikke destomindre bør anses som den »ældste«, idet det maa være Ansættelsestidspunktet i Lodsvæsenets Tjeneste i Almindelighed, der maa være afgørende og ikke Ansættelsestidspunktet ved det enkelte Lodseri.

Hvorvel der nu maa gives Andersen Medhold i, at selve Ordene i § 42 ikke med Sikkerhed afgør, hvem der indenfor det enkelte Lodseri skal anses som den »ældste«, men kun fastsætte Lønningsmaaden, saaledes at Lodseriets Indtægter danne en afsluttet Helhed og fordeles ved hvert Lodseri for sig mellem de ved Lodseriet Ansatte, findes det dog tilstrækkelig af fremgaa af Lodsordningen som Helhed, — derunder den fastsatte Sondring mellem paa den ene Side Lodserier med lige Deling af Lodsfortjenesten og Adgang til Alderstillæg og paa den anden Side Lodserier med ulige Deling og ingen Adgang til Alderstillæg (men med Forpligtelse til at pensionere afgaaede Lodser), Affattelsen af § 4, 2det Stk., i Lov om Lønninger ved Lodsvæsenet af 13 Juni 1879, sammenholdt med Lov 21 Februar 1880 samt tildels ogsaa Pensionsreglerne — at det Afgørende for Vedkommendes Ret til at rykke op paa 1½ Part ved et Lodseri som Hals maa være den Anciennitet, der tilkommer den Paagældende ifølge sin Ansættelse ved dette Lodseri, og da som ovenanført Overlodsens — i Medfør af den ham ved Lov 13 Juni 1879 § 2, 3die Stykke, tillagte Bemyndigelse til at ansætte Lodser, der nu ifølge § 2 i Lov 8 Juni 1912 er tillagt Lodsdirektøren — har ansat Thøgersen med Aldersorden foran Andersen, findes det af Sidstnævnte under Sagen rejste Krav at savne Hjemmel, og Marineministeriet vil derfor være at frifinde for hans Tiltale, hvorimod Citanten Thøgersens Paastand vil være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes i det Hele at kunne ophæves, hvorefter der ikke bliver Spørgsmaal om at tilkende den konstituerede Kammeradvokat Salær under Sagen. Derimod vil der være at tillægge de for Citanten og Intervenienten beskikkede Sagførere, hvis Sagførelse har været lovlig, hver et Salær af 40 Kroner, der vil være at udrede af det Offentlige.

Nr. 255.

Højesteretsagfører Bagger

mod

Emfrid Nielsen (Def. Liebe),

der tiltales for Brandstiftelse.

Rønne Købstads Ekstrarets Dom af 25 Marts 1914: Tiltalte Emfrid Nielsen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger, herunder Salær til Aktor, Overretssagfører Thaaerslund, og Defensor, Sagfører J. Olsen, henholdsvis 20 Kroner og 15 Kroner, udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, mod hvilke intet Væsentligt findes at erindre,

kendes for Ret:

Bytingsdommen bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Bagger og Liebe hver 40 Kroner, som udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: I Henhold til Bornholms Amts Aktionsordre af 19 December 1913 tiltales under denne Sag Tjenestedreng Emfrid Nielsen for Brandstiftelse.

Sagens nærmere Omstændigheder ere følgende:

Natten mellem den 16 og 17 September 1913 udbrød der Ild i Tagetagen i den Enkefru Caroline Petersen tilhørende 2-Etages Ejendomme, Matr. Nr. 494 a af Rønne Købstads Bygrunde, beliggende i Søndergade. Ved Branden blev en Del af Tagetagen ødelagt, hvilket har medført, at Købstædernes almindelige Brandforsikring, i hvilket Selskab Bygningen var forsikret, har maattet udrede en Erstatning af 3186 Kr. Endvidere blev dels ved Ild, dels ved Vand ødelagt en Del Effekter for forskellige i Ejendommen boende Lejere, og har Det kgl. oct. Brandassurance Compagni og Forsikringsselskabet »Danmark« i den Anledning maattet udrede Erstatninger af henholdsvis 449 Kr. 65 Øre og 3014 Kr. 01 Øre.

Ved Branden skete derhos den Ulykke, at en hos Bagermester Petersen, der havde Bageri, Forretningslokale og Lejlighed i Ejendommen, tjenende Bagerjomfru, Karen Marie Nielsen, omkom, som det maa antages kvalt af Røgen ved Branden.

Efter det ved de optagne Forhør Oplyste maa det antages, at Ilden er opstaaet i et Loftsværelse, der fandtes omtrent midt i Bygningen, og som beboedes af den under Sagen tiltalte Bagerlærling Emfrid Nielsen, og fra Værelset har Ilden bredt sig videre ud i Bygningens Tagetage. Ildens Opstaaen maa, efter hvad der foreligger, antages at hidrøre fra, at Tiltalte, der først 2den Dagen forud havde tiltraadt sin Tjeneste hos Bager Petersen, har benyttet en tændt Lysestump af Stearinlys, hvilken han havde fastsat med et Par Draaber Stearin til en tom Tændstikæske, til at oplyse Værelset med, da han om Aftenen gik i Seng, og har glemt at slukke Lyset, som er brændt ned og har tændt Tændstikæsken, hvorfra Ilden har bredt sig videre.

De nærmere Omstændigheder herved ere følgende:

Tiltalte, der som anført ganske nylig havde tiltraadt sin Tjeneste hos Bagermester Petersen, havde sit Logis i et Værelse i Bygningens

Tagetage. Værelset var et Skraaværelse med Tagvindue, og bestod Væggen af Brædder, beklædte med Tapetpapir. Da Tiltalte Brandaftenen ved 11 $\frac{1}{2}$ -Tiden kom hjem og op paa sit Værelse for at gaa til Sengs, tændte han en Stump Stearinlys paa ca. 1 $\frac{1}{2}$ Tommes Længde og anbragte det paa en Tændstikæske, hvis Skuffe med Indhold han havde udtaget, og fæstede Lyset til Hylstret med nogle Draaber Stearin. Æsken med Lyset anbragte han paa et i Værelset henstaaende Bord, hvis Plade var af høvlede, bejtsede Fyrretræsbrædder. Paa Bordet henlaa foruden Tændstikæskens Skuffe med ubrugte Tændstikker i tillige en gammel Bog og Tiltaltes Bagerbluse, der var af Bomuldstøj, men det har ikke med nogen Sikkerhed kunnet konstateres, i hvilken Afstand bemeldte Dele befandt sig fra Lyset. Bordet, der stod op ad den tapetklædte Bræddevæg, har antagelig haft en Længde af 45 Tommer og Bredde ca. 24 Tommer. Efter at Tiltalte havde klædt sig af, gik han i Seng uden at slukke Lyset, som det maa antages dog uden nogen Tanke om, at Lyset skulde vedblive at brænde. Tiltalte, der var meget søvngig, er derefter bleven overvældet af Søvn og har ikke faaet Lyset slukket. Dette er derefter brændt ned og har antændt den tomme Tændstikæske, hvorfra Ilden formentlig har udbredt sig til de i Nærheden liggende Genstande og forplantet sig videre. Et medvirkende Moment til Ildens Udbredelse har været, at Vinduet i Værelset stod aabent, hvorved der, da Vinden var østlig, og Vinduet sad i østre Side, o: Tagskraaning af Værelset, er fremkaldt en Luftstrøm, som kan have bragt Flammen fra den brændende Tændstikæske nærmere til de paa Bordet værende Genstande, end Tiltældet vilde have været, saafremt Vinduet havde været lukket.

Ved de efter Rettens Foranledning foretagne Forsøg er det godtgjort, at en Antændelse af Tændstikæsker, hvorpaa var anbragt en Stump tændt Stearinlys af samme Længde og Tykkelse som det, der maa antages benyttet i det under Sagen ommeldte Tilfælde, skete i 7 af 10 Tilfælde, samt at Tiden, der medgik, inden Æsken antændtes, gennemsnitlig svarer til den Tid, der er medgaaet, fra Tiltalte antændte sit Lys, og til Branden greb videre om sig, men i intet af Forsøgstilfældene er selve Underlaget, Bordpladen, bleven mere end forkullet. Det maa derfor antages, at saadanne Omstændigheder have været medvirkende i det foreliggende Tilfælde, som disse foruden næppe vilde have faaet det skete Udfald.

Tiltalte har nu vel maattet indrømme, at han ved tidligere Lejligheder er sovnet fra sin Lampe om Aftenen, naar han er gaaet i Seng, og at han er advaret herimod, hvilket har maattet opfordre ham til at anvende særlig Forsigtighed ved Omgang med Lys, men det skønnes nu ikke, at hans Undladelse af at slukke Lyset kan betegnes som en Ugatsomhed, der kan medføre Strafansvar, naar det ikke kan anses godtgjort, at en Anbringelse af et Lys paa den her ommeldte Maade i alle Tilfælde uden Tilstød af tilfældige Omstændigheder vil kunne medføre en Ildsvaade. Naar hertil føjes, at Tiltalte efter sit Anbringende har været meget søvngig, da han kom op paa Værelset for at gaa i Seng, et Anbringende, hvis Rigtighed der ikke ses at være Grund til at betvivle, og at Søvn straks har overvældet Tiltalte, findes der efter Omstændighederne ikke aldeles tilstrækkelig Føje til at statuere, at Tiltalte har gjort sig skyldig i en strafbar Tilsidesættelse

5 Dage, ved Lunde-Skam Herreders Ekstrarets Dom af 7 Februar 1908 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., med samme Art Fængsel i 3 Gange 5 Dage samt ved Lunde-Skam Herreders Ekstrarets Dom af 29 Juli 1910 efter Straffelovens § 231, 1ste Stykke, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, hvilken Straf ved kongelig Resolution af 15 August 1910 betingelsesvis blev formildet til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage. Han er dernæst ved Odense Herreds Ekstrarets Dom af 21 Juni 1913 anset efter Straffelovens § 176, jfr. § 173, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder.

Ved Arrestantens egen med det iøvrigt Oplyste stemmende Tilstaaelse er det bevist, at han i 2 Gange — nemlig den 2 og den 5 August 1914 om Eftermiddagen — har frastjaalet Husmand Mads Jacob Hansen, for hvem Arrestanten tidligere havde arbejdet, $\frac{1}{2}$ Flaske Akvavit, 2 Flasker Rødvin og 2 Flasker bajersk Øl, vurderede til ialt 4 Kroner, idet han skaffede sig Adgang til Bestaaernes Lejlighed ved Indstigning gennem et Vindue, som han aabnede ved at ituslaa en Rude og gennem den fremkomne Aabning aftage Hasperne.

For de af Arrestanten saaledes begaaede Tyverier vil han være at anse efter Straffelovens § 232, 2det Stk., efter Omstændighederne med Straf af Forbedringshusarbejde i 2 Aar, og Underrettsdommen, der har samme Resultat, og hvis Bestemmelse om Aktionens Omkostninger, som det er paalagt Arrestanten at udrede, tiltrædes, vil derfor være at stadfæste.

Tirsdag den 27 Oktober.

Nr. 331. Højesteretssagfører Asmussen

mod

Carl Axel Einar Sieverz (Def. Rée),

der tiltales for Overtrædelse af Varemærkeloven.

Kriminal- og Politiretens Dom af 9 Juni 1914: Tiltalte, Direktør Carl Axel Einar Sieverz bør inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse til Københavns Kommunes Kasse bøde 200 Kr. og betale denne Sags Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, imod hvilke intet Væsentligt findes at erindre, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne samt med Bemærkning, at Tiltalte selv har sørget for sit Forsvar for Højesteret,

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Carl Axel Einar Sieverz til Højesteretssagfører Asmussen 60 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Efterat Fabrikant Jules Picot af Paris ved det herværende Varemærkeregister i 1891 og 1892 havde faaet indregistreret 2 Figurmærker som Varemærker for et Vaskemiddel, som han benævnedes »Lessive Phénix«, fik han under 17 August 1899 indregistreret som Varemærke den omtalte Benævnelse »Lessive Phénix« som en særlig opfundet Benævnelse for det paa-gældende Vaskemiddel, hvilket sidste Mærke blev fornyet fra den 17 August 1909 at regne.

Efter hvad der er oplyst under Sagen er Vaskemidlet og Mærket »Lessive Phénix« opfundet af et fransk Firma, Mayer, Alexandre & Cie, der i 1881 overdrog deres Rettigheder til et anonymt Selskab, fra hvem Retten gik over til Jules Picot, oprindeligt (i Aaret 1886) kun for Frankrig, senere (i Aaret 1892) for den øvrige Verden undtagen Schweiz, Italien og Spanien.

Siden Oktober Maaned f. A. har et herværende Aktieselskab, i hvilket Tiltalte er Direktør og Aktionær, under Benævnelsen »Lessive Phénix« forhandlet et Vaskepulver, der ifølge nogle fremlagte Analyser har den samme kemiske Sammensætning som Picots Vaskemiddel. Efter hvad Tiltalte gør gældende har han faaet Opskriften fra en Svensker, der efter hans Sagførers Forklaring igen har faaet den fra et tysk Fagskrift.

Tiltalte har erkendt, at han i hele Tiden har været vidende om, at Picot her i Landet har faaet indregistreret Benævnelsen »Lessive Phénix« som Varemærke, men han mener ikke, at Picot ved Indregistreringen har vundet nogen Eneret til Mærket. Han gør i saa Henseende gældende, at det maa være Forudsætningen for Erhvervelsen af en saadan Eneret, at ikke Andre med lige saa god Ret kunde have forlangt Registrering, og dette mener han her er Tilfældet, idet Mærket med fuld lovlig Ret i Tiden indtil Registreringen har været benyttet af andre end Picot baade i Frankrig (hvor et enkelt Firma en Tid har haft særlig Tilladelse til at benytte det) og udenfor Frankrig.

I hele denne Betragtning kan der ikke gives Tiltalte Medhold. I Varemærkelov af 11 April 1890 § 4, jfr. Lov af 19 December 1898 § 1, opstilles der kun den Betingelse for Indregistrering af et Ordmærke, at Ordet kan anses som en særlig opfundet Benævnelse af visse Varesorter, og at det oprindeligt af Mayer, Alexandre & Cie opfundne Varemærke, »Lessive Phénix«, der med fuld lovlig Ret er overgaaet til Picot, opfylder denne Betingelse maa anses for utvivlsomt. At Benævnelsen senere skulde være gaaet over til at blive en almindelig Benævnelse for kemiske Vaskemidler, saaledes at Registrering i

Overensstemmelse med Varemærkelovens § 7 ikke skulde medføre nogen Eneret, er der ikke tilstrækkelig Grund til at antage.

I Overensstemmelse med det Anførte vil Tiltalte være at anse efter Varemærkelovens § 12, 2det Stykke, med en Københavns Kommunes Kasse tilfaldende Bøde, der findes at kunne ansættes til 200 Kroner, og have at betale Sagens Omkostninger.

Nr. 110. Sparekassedirektør **Siboni** (Stein)

mod

Iver Tang (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om visse Brandkontingenter skulde udredes af Køber eller Sælger.

Skive Købstads og Sallingland Herreders ordinære Rets Dom af 20 Juni 1913: Indstævnte, Sparekassedirektør Siboni, Skive, bør til Citanten, Iver Tang, Rydhave, betale 21 Kr. 88 Øre samt Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 9 November f. A., til Betaling sker, men iøvrigt for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoværrets Dom af 15 September 1913: Appelindstævnte, Sparekassedirektør Siboni, bør til Appellanten, Iver Tang, betale 400 Kr. 88 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 9 November 1912, indtil Betaling sker. I Procesomkostninger for begge Retter betaler Appelindstævnte derhos til Appellanten 60 Kr. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til Stemplingen af tre af Appelindstævnte beholdsvis den 29 November 1912, den 7 Februar 1913 og den 2 Maj s. A. for Gæsteretten fremlagte Indlæg samt et af litis denuntiata, Grevinde Danneskjold-Samsøe, den 29 November 1912 for Gæsteretten fremlagt Indlæg. Det Idømte udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Den i den indankede Dom ommeldte, i Købekontrakten om Hovedparcellen af Rydhave Hovedgaard indeholdte Bestemmelse, at Indstævnte fra den 1 April 1911 at regne skal betale Skatter og Afgifter af det Solgte, findes at maatte forstaas saaledes, at Indstævnte skal betale de Skatter og Afgifter, som forfalde den 1 April 1911 og senere, og efter Proceduren maa det ogsaa antages, at han ikke har gjort nogen Indsigelse mod denne Forstaelse, forsaavidt angaar Ejendomsskylden, idet han har ud-

redet hele Ejendomsskylden for Halvaaret fra 1 Januar til 30 Juni 1911, hvilken forfaldt den 1 April 1911.

Da nu de under Sagen ommeldte tvende overordentlige Kontingentbeløb til Landbygningernes almindelige Brandforsikring efter det Oplyste forfaldt tidligst den 1 April 1911, vil Appellantens Paastand allerede af Hensyn hertil være at tage til Følge, saaledes at han kun dømmes til at betale Indstævnte det Beløb af 21 Kroner 88 Øre med Renter, som han har erkendt at skyldes ham.

Underrettsdommen, i hvis Bestemmelse om Ophævelse af Processens Omkostninger der efter Sagens processuelle Stilling ikke kan ske Forandring, vil herefter kunne stadfæstes. Medens Processens Omkostninger for Overretten ville være at ophæve, findes Indstævnte at burde betale Appellanten Processens Omkostninger for Højesteret med 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

By- og Herredstingsdommen bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Landsoverretten ophæves. I Procesomkostninger for Højesteret betaler Indstævnte, Iver Tang, til Appellanten, Sparekasse-direktør Siboni, 200 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Efterat Appelindstævnte, Sparekassedirektør Siboni i Skive, tilligemed 2 andre Mænd ved Købekontrakt af 26 Oktober 1910 havde afkøbt Enkegravinde Eugenie Danneskjold-Samsøe Rydhave Hovedgaard, efter hans Anbringende bl. a. paa Vilkaar, at Sælgerinden skulde betale Amtstueafgifterne for Oktober Termin 1910, medens Køberne skulde udrede de fremtidig forfaldne Amtstueafgifter, overdrog Køberne ved Transportkøbekontrakt af 11 Marts 1911 til Appellanten, Iver Tang af Rydhave, Retten til at faa Skøde paa Hovedparcellen, hvorhos det i Kontrakten bestemtes, at Overtagelsen skete straks, og at Appellanten fra 1 April 1911 at regne skulde betale Skatter og Afgifter af det Solgte. Under Anbringende af, at Appelindstævnte, der udlagde de af Ejendommen gaaende Skatter m. v., i Henhold til en med Appellanten foretagen Opgørelse har modtaget af denne mindst 437 Kr. 15 Øre for meget, har Appellanten derefter under nærværende Sag i første Instans ved Skive Købstads og Sallinglands Herreders ordinære Ret gæsteretsvis søgt Appelindstævnte til Betaling af Appellantens herfra hidrørende Tilgodehavende, som han dog i Stævningen ved en Føjregning har opgjort til ikkun 400 Kr. 88 Øre, tilligemed Renter heraf 5 pCt. p. a. fra Gæsteretsstævningens Dato den 9 November 1912, indtil Betaling sker. Ved Gæsteretsdommen er Appelindstævnte overensstemmende med sin derom nedlagte Paastand ikkun tilpligtet at betale Appellanten

21 Kr. 88 Øre med Renter heraf som paastaet, og Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han har gentaget sin i første Instans nedlagte Paastand. Appellindstævnte har ikke givet Møde for Overretten.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Appellindstævnte paa den ovennævnte Opgørelse har debiteret Appellanten for ialt 799 Kr. 97 Øre, men medens Appellanten har gjort gældende, at tvende herunder indbefattede Poster af 242 Kr. 19 Øre og 173 Kr. 8 Øre, som, efter hvad der er ubestridt, udgøre overordentligt Kontingent henholdsvis for April Termin 1911 og for Oktober Termin s. A. til den almindelige Brandforsikring for Landbygninger, hvori Ejendommens Bygninger var brandforsikrede, ere ham uvedkommende, har Appellindstævnte hævdet, at Appellanten med Rette er debiteret for Beløbene.

Ifølge § 80 i de for bemeldte Brandforsikring gældende Vedtægter skal der til Dækning af overordentlige Udgifter af Foreningens Formue dannes en Reservefond, og ifølge Vedtægternes § 84 skal, naar en nærmere bestemt Del heraf ikke naas, det Manglende tilvejebringes ved overordentligt Kontingent, der skal opkræves »i den nærmest paafølgende Termin hos Foreningens Medlemmer«. I Vedtægternes § 86 bestemmes det endelig, at Foreningens Regnskabsaar løber fra 1 April til 31 Marts, og at der hver Maaned skal opgøres en Oversigt over de i den forløbne Maaned indtrufne Skader.

Efter det saaledes Foreliggende maa de ovennævnte overordentlige Kontingentbeløb overensstemmende med, hvad begge Parter under Proceduren maa antages at have forudsat, anses paalignede i Anledning af de i Tiden for 1 April 1911 indtrufne Skader. Da nu den i Købekontrakten af 11 Marts 1911 indeholdte Bestemmelse om Udredelsen af Afgifter, særlig under Hensyn til Tidspunktet for Overtagelsen af Ejendommen, maa forstaas saaledes, at Appellanten alene skal udrede de Afgifter, der ere beregnede for Tiden efter 1 April 1911, maa Appellindstævnte anses at have været uberettiget til at debitere ham for de nævnte Poster til Beløb ialt 415 Kr. 27 Øre. Herefter vil Appellindstævnte være at tilpligte at betale Appellanten det indsøgte Beløb med Renter heraf som paastaet.

Efter Omstændighederne findes Appellindstævnte derhos at burde godtgøre Appellanten Processens Omkostninger for begge Retter med 60 Kroner.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til Stempelingen af tre af Appellindstævnte henholdsvis den 29 November 1912, den 7 Februar 1913 og den 2 Maj s. A. for Gæsteretten fremlagte Indlæg samt et af litis denuntiata, Grevinde Danneskjold Samsøe, den 29 November 1912 for Gæsteretten fremlagt Indlæg. Iøvrigt ses under Sagen ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Nr. 329. Højesteretssagfører Dietrichson
 mod
Frands Viggo Frandssen (Def. Winther),
 der tiltales for uterligt Forhold.

Roskilde Købstads Ekstrarets Dom af 11 Maj 1914: Tiltalte Frands Viggo Frandssen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i fire Gange fem Dage. Saa udreder Tiltalte og Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Jacob P. Nielsen, 20 Kr. og til Defensor, Sagfører N. C. P. Petersen, 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 1 Juli 1914: Tiltalte Frands Viggo Frandssen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage. Saa udreder Tiltalte og Aktionens Omkostninger, og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Repsdorph og Munch-Petersen, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
 kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Frands Viggo Frandssen til Højesteretssagførerne Dietrichson og Winther 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Roskilde Købstads Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Frands Viggo Frandssen, der er født den 12 Januar 1875, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, for uterligt Forhold.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og det iøvrigt under Sagen Oplyste maa det anses for tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte, der siden 1 Oktober 1907 har været ansat som Lærer ved Roskilde kommunale Skolevæsen, i Aarene 1911—1914 i et stort Antal Tilfælde har ladet Elever (Drenge), der var i en Alder af 8—11 Aar, opknappe deres Benklæder eller selv har opknappet disse og derpaa, efter at have stukket sin Haand ned indenfor Bukselinningen og ned i Bukserne, har befølt Drengene eller bibragt dem lette Slag eller Klaps paa den blottede Bagdel eller uden paa Skjorten, idet han lod, som om han havde til Hensigt at revse vedkommende Elever ved Slag paa Bagdelen, men atter opgav det.

Tiltalte, mod hvis Benægtelse det ikke er godtgjort, at han har gjort sig skyldig i Uterlighed i videre Omfang end ovenfor anført, erkendte, efter at han den 3 April var bleven anholdt, i Forhøret den 4 April, at han undertiden havde følt sandselig Pirring ved at behandle Eleverne paa den anførte Maade, og fastholdt denne Tilstaaelse i Forhørene den 6 og 7 s. M., hvorimod han, efter at være bleven løsladt den 7 s. M., i Forhøret den 23 s. M. tilbagekaldte denne Tilstaaelse, idet han søgte at gøre gældende, at han ved sin Adfærd overfor Eleverne kun havde tilsigtet at revse eller true disse.

Da Tiltaltes oprindelige Tilstaaelse bestyrkes ved, at den Maade, hvorpaa han som nævnt har behandlet de paagældende Drenge, ikke var egnet til at virke som en alvorlig Revselse, idet han netop paa den Maade, han bar sig ad, ikke var istand til at revse dem alvorligt eller bibringe dem Frygt herfor, og hans omforklarede Handlinger derfor ikke skønnes at kunne have været tilstrækkelig motiverede ved andre Bevæggrunde end sandselig Tilskyndelse, vil der ikke kunne tagesnoget Hensyn til Tiltaltes ubestyrkede Tilbagekaldelse af sin nævnte Tilstaaelse.

Tiltalte, som under Sagen er bleven undersøgt af Distriktslægen i Roskilde, der i en den 7 April udstedt Erklæring udtaler, at han ikke kan finde, at Tiltalte er abnorm i mental Henseende, ligesom han ikke har Indtrykket af, at det vilde være af Interesse, at han blev indlagt til Observation, og som i Henhold hertil maa anses som fuldt tilregnelig, vil herefter for det omhandlede Forhold være at anse efter Straffelovens § 185, jfr. midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 med en Straf, der efter Omstændighederne findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

Ved Underrettsdommen er Tiltalte i Medfør af Straffelovens § 185 anset med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, og bemeldte Dom vil saaledes være at forandre overensstemmende hermed. Derimod vil Dommen i Henseende til dens Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, som det rettelig er paalagt Tiltalte at udrede, være at stadfæste.

Onsdag den 28 Oktober.

Nr. 361. Højesteretssagfører Henriques
 mod
 Peter Jacobsen (Def. Halkler),
 [der tiltales for Forsøg paa Drab.

Kriminal- og Politirettens Dom af 8 August 1914: Arrestanten Peter Jacobsen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 4 Aar

Færdig fra Trykkeriet den 12 November 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 34—35.

Onsdag den 28 Oktober.

og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Helweg-Larsen og Nyholm, 30 Kr. til hver (samt i Erstatning til Anna Vilhelmine Marie Kristine Olsen 182 Kr. 40 Øre. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage (efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I et den 23 September d. A. afholdt Forhør har Anna Vilhelmine Olsen forklaret, at hun nu baade kan aabne Munden som sædvanlig og kan tygge Maden uden at mærke noget Unormalt, saa at hun bortset fra sin Nervøsitet anser sig for helt helbredet. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil Dommen være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 6 Aar.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 6 Aar. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Peter Jakobsen til Højesteretssagfører Henriques og Advokat Halkier 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Peter Jacobsen, der tiltales for Forsøg paa Drab, er født den 27 Januar 1893 og ikke funden forhen straffet.

Arrestanten, som er Arbejdsmand, havde i et Aars Tid været forlovet med Tjenestepige Anna Vilhelmine Marie Kristine Olsen. I den første Tid kom de godt ud af det med hinanden, men derpaa blev Pigen ked af Arrestanten, der var meget hidsig og skinsyg og kun arbejdede lidt. Hun talte om at afbryde Forholdet, og der var ofte Rivninger mellem dem. Efter et saadant Optrin traf hun Arrestanten i Færd med at indaande Gas, idet han sagde, at han vilde gøre en Ende paa det; hun forklarer, at han en Gang i Begyndelsen af Marts

1914 i Hidsighed holdt hende for Næse og Mund, saa at hun var ved at kvæles; dette benægter han og siger, at han kun vilde give hende et langt Kys; det Oplyste tyder imidlertid paa, at Pigen i det Mindste har antaget et for et Forsøg paa at kvæle hende, hvilket hun har omtalt til Flere; efter hendes Forklaring har han ogsaa truet med, at hun ikke skulde faa Lov til at leve mange Dage, hvis hun gjorde det forbi. Efter hendes Moders Forklaring har hun ogsaa omtalt saadant til Moderen. Den 18 Marts 1914, da Pigen talte om at afbryde Forholdet, og Arrestanten bønfaaldt hende om at lade være, da han ikke kunde undvære hende, sagde han efter hendes Forklaring, at hvis hun ikke vilde som han, skulde han nok gøre en Ende paa det Hele, en Ytring, han ogsaa tidligere havde brugt, og som hun forstod, som om han vilde dræbe hende. Arrestanten nægter dog at have sagt mere end: »Saa er der ikke mange Dage tilbage for mig«, og hans Moders og Pigens Faders Forklaringer gaa ogsaa ud paa, at han udtalte sig til dem i denne Retning den Aften, han skal da have været i en »forfærdelig Sindsstemning«.

Den 19 Marts om Aftenen passede Arrestanten Pigen op paa Gaden, men blev afvist; den næste Morgen forlod han, der efter sin Moders Forklaring havde ligget vaagen det meste af Natten, tilsyneladende rolig Hjemmet, købte en 6-løbet Revolver og en Æske Patroner og begav sig Kl. ca. 8 $\frac{1}{2}$ op til Pigen, som var alene i sin Madmoders Pensionat i Frederiksborggade, hvilket hun passede, og hvor de var alene. Arrestanten og hun drak The sammen, havde Samleje og talte om ligegyldige Ting; om deres Forhold var der ikke videre Tale, dog omtalte Pigen, at hun vilde søge Plads paa Landet, hvortil Arrestanten vil have sagt, hvad hun erklærer ikke at huske, at det glemte hun nok, naar han tog Livet af sig; begge forklare, at der herved ikke var nogen Hidsighed fra Arrestantens Side.

Under en Pause i Samtalen ladede Arrestanten ubemærket 5 af Revolverens Løb, men da han stak den i Lommen, blev Pigen opmærksom uden dog at vide, hvad det var, han havde gemt, efter sin Forklaring troede hun, at det var Noget, han havde taget i Pensionatet for at drille hende, hun bad nu om at faa det at se, og da han nægtede at lade hende se det, vedblev hun at plage ham derom og at føle paa Lommen og prøvede mange Gange paa at stikke sin Haand ned i Lommen og at vriste hans Haand op. Efter Pigens Forklaring varede hendes Forsøg paa at faa at se, hvad Arrestanten havde i Lommen, ca. 10 Minutter. Arrestanten har forklaret, at der gik flere Timer dermed. Endelig gik hun med en vred Bemærkning, hvis Indhold hun erklærer ikke at huske, ud i Køkkenet og satte Vand over Ilden og derpaa ind i et andet Værelse for at gøre i Stand, og Arrestanten fulgte efter derind. Efter hendes Forklaring gik der nogen Tid, hun mener 10 Minutter, inden han fulgte efter hende, og hun bad ham da igen vise hende, hvad han havde i Lommen, og da han nægtede det, sagde hun: »Saa gaa din Vej, jeg vil ikke se Dig mere«, hvortil Arrestanten svarede: »Saa er det altsaa den sidste Dag, jeg skal leve«, og da hun nu førte Haanden op til Panden for at tænke over, hvad hans Mening var, afskød han et Skud, som ramte hende i venstre Tinding.

Arrestanten forklarer derimod, at Pigen, da hun gik ind i det

andet Værelse, sagde: »Jeg skal nok faa at vide, hvad Du har i Lommen«, at han derpaa, mulig efter nogle Minutters Forløb, fulgte efter hende ind i Værelset og her straks, uden at der var vekslet et Ord mellem dem, i en Afstand af ca. 50 ctm. afskød et Skud, der ramte som forklaret. Begge forklare, at Pigen nu søgte Dækning bag en Stol, at Arrestanten affyrede et Skud, som ikke ramte, men at han derpaa ramte hende i venstre Skulder med et Skud, da hun rejste sig op, og at hun flygtede ud i Køkkenet og her blev ramt i venstre Skulderblad af et Skud, som Arrestanten affyrede staaende i Døren til det fornævnte Værelse, hvilket ved en lille Korridor, hvis Dør var aaben, var skilt fra Køkkenet. Nu fik Pigen Køkkendøren op og løb ned i Gaarden, hvor hun skrigende faldt om. Arrestanten gik tilbage i Værelset og skød sig et Skud i Tindingen, faldt om og laa lidt bevidstløs, da han kom til sig selv, kunde han ikke bekvemme sig til at skyde sig igen; straks efter kom Folk til og afvæbnede ham.

Ved et Forsøg med Revolveren, der er af 9 mm Kaliber, viste det sig, at dens Kugle paa 50 ctm's Afstand gik helt gennem et 2¹/₂ ctm tykt Fyrrebrædt.

Pigen blev behandlet paa Kommunehospitalet i 7 Dage. Efter vedkommende Overlæges Erklæring fandtes et Skudskaar i venstre Tinding og et Strejfskud af venstre Skulderegn — endvidere fandtes et ubetydeligt Strejfsaar i Skulderen — hvilke alle snart heledes, men da det viste sig vanskeligt for hende at aabne Munden, blev det nødvendigt ved Operation under nyt Hospitalsophold at fjerne Kuglen, som i Tindingen var trængt i Dybden; dennn Operation har efterladt et betydeligt Ar i Tindingen. Hun er derefter behandlet med Massage; efter foreliggende Lægeerklæring af Juni 1914 var hendes Almentilstand god, men Evnen til at aabne Munden i høj Grad indskrænket, og det var umuligt at afgive Skøn om det endelige Resultat i saa Henseende. Ved sit Møde i Retten den 20 Juli 1914 erklærede hun, at det gik betydelig bedre med at aabne Munden, men at Tygningen dog ikke var helt i Orden.

Arrestantens Saar helbrededes efter et kort Hospitalsophold.

Arrestanten har fastholdt, at det, da han købte Revolveren og gik op til Pigen, var hans Hensigt at dræbe ikke hende, men sig selv, og at han vilde se hende en sidste Gang, inden han gik hjem til sin Moders Hus, hvor han vilde skyde sig i Kælderen, men at han blev ophidset af den Maade, paa hvilken Pigen plagede ham for at faa at vide, hvad han havde i Lommen, hvilket i hans fortvivlede Sindsstemning virkede overmaade irriterende paa ham, og at Pigens sidste Ord, at han skulde gaa, og at hun ikke vilde se ham mere, bragte Vreden til at overvælde ham, saa at han blev ganske ude af sig selv og i ustyrlig Hidsighed, ikke vidende, hvad han gjorde, skød paa hende, samt at han selv da ikke havde til Hensigt at dræbe hende eller i det Hele tænkte paa Følgerne, om han end bagefter nok kan forstaa, at hans Handlemaade kunde have medført Pigens Død.

Af Begges Forklaringer fremgaar, at der i Begyndelsen af Arrestantens Ophold i Pensionatet intet var at mærke paa ham, hvad han forklarer ved, at han ikke vilde lade hende mærke, hvad han havde for. Pigen forklarer, at da hun begyndte at plage ham for at faa at vide, hvad han havde i Lommen, blev han alvorlig og saa vred ud og

gav sig til at gaa op og ned ad Gulvet — dette nægter han — men at hun ikke mærkede, at han blev rasende eller ude af sig selv, hvorimod han saa saa ond ud, da han skød, samt at hendes Tanke er, at det var hans Mening at dræbe hende.

Arrestanten har været indlagt til Observation paa Kommunehospitalets 6te Afdeling, hvis Overlæge i en den 4 Juni 1914 dateret Erklæring har udtalt, at Arrestanten er i lettere Grad imbecil og tillige tunghør, hvad der i nogen Grad har paavirket hans psykiske Tilstand, navnlig i Retning af nedtrykt Sind og Følelse af Tilsidesættelse, men at ogsaa en Del af hans Mangel paa aandelig Udvikling skyldes dette, samt at han tillige aabenbart er hidsig og let paavirkelig af ubehagelige Sindsbevægelser overhovedet, og at han er kommet stærkt ud af Ligevægt, da Forholdet til Pigen, hvilket har spillet en meget stor Rolle i hans Følelsesliv, skulde ophøre; han har efter Overlægens Erklæring paa Grund af sin ringe Begavelse og sit noget abnorme Følelsesliv bedømt hendes Handlemaade falsk og har endnu ikke den rette Opfattelse af den. Han har imidlertid de almindelige moralske og retslige Begreber og vilde ikke have begaaet sin Handling, hvis han ikke havde været i en meget ophidset Sindsstemning.

Efter alt Foreliggende maa Arrestantens ovenfor beskrevne Angreb paa Vilhelmine Olsen, ved hvilket han i ganske kort Afstand ramte hende 3 Gange paa Steder, hvor et Skud let kunde have medført Døden, antages at have været et Drabsforsøg. Som Følge heraf vil Arrestanten, der skønnes fuldt tilregnelig, være at anse efter Straffelovens § 186, jfr. § 46, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 4 Aar . . . Han vil derhos efter derom nedlagt Paastand have at betale i Erstatning til Vilhelmine Olsen for Omkostninger ved Hospitalsophold og Tab af Arbejdsfortjeneste ialt 182 Kr. 40 Øre.

Torsdag den 29 Oktober.

Nr. 32. Slagtermester **Knud Petersen** (Møller)

mod

Gartner N. J. Jensen (Asmussen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Beføjelse til at kræve Ophør af Indstævntes Raaden over et Jordstykke.

Viborg Bytings Dom af 17 Januar 1912: Indstævnte, Gartner N. J. Jensen, bør under en Mulkt til Viborg Købstads Kæmnerkasse af 5 Kr. for hver Dag, han i saa Henseende sidder denne Dom overhørig, aflægge den bestaaende Overkørsel fra Matr. Nr. 227 g af Viborg Købstads Markjorder ud til Kirkebækvejen og genopføre det tidligere Dige paa dette Jordstykke. Saa bør han og i Erstatning for Afsavnet af Jordstykket og anden Ulempe til Citanten betale 50 Kr.

Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udrede og Dommen iøvrigt at efterkommes inden 4 Uger efter dens lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 9 December 1912: Appellanten, Gartner N. J. Jensen, bør for Tiltale af Appellindstævnte, Slagtermester Knud Petersen, i denne Sag fri at være. I Procesomkostninger for begge Retter betaler Appellindstævnte til Appellanten 60 Kroner, der udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne, vil denne efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Slagtermester Knud Petersen, til Indstævnte, Gartner N. J. Jensen, med 400 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Efter at Appellanten, Gartner N. J. Jensen i Viborg, i Aaret 1909 havde bortsolgt en Parcel af den ham tilhørende Ejendom, Matr. Nr. 227 c af Viborg Købstads Markjorder, samt efter at Køberen af Parcellen, der skyld-sattes under Matr. Nr. 227 g, havde ladet opføre et Hus paa den, lod Appellanten en Jordvold, der løb langs Parcellens sydlige Side, delvis bortgrave og anlagde en Indkørsel til Huset fra den Syd for Parcellen løbende Vej fra Viborg til Kirkebæk.

Under nærværende Sag har derefter Appellindstævnte, Slagtermester Knud Petersen, ligeledes i Viborg, under Anbringende af, at den ommeldte Jordvold udgjorde en Del af et mellem Matr. Nr. 227 c og den ham tilhørende Ejendom, Matr. Nr. 482 b af Viborg Købstads Jorder løbende Skeldige, og at Appellanten ved Anlægget af Indkørslen har til-egnet sig en ham tilhørende, mellem Diget og Vejen til Kirkebæk liggende Strimmel Jord, i første Instans ved Viborg Købstads ordinære Ret paastaaet Appellanten tilpligtet dels under en af Retten fastsat daglig Mulkt at tilbageføre den tidligere Tilstand, saaledes at Overkørslen fjernes og Diget genopføres, dels at betale ham en passende Erstatning for Afsavn af Jorden og for den ved hans retsstridige Forhold bevirkede Ulempe. Ved Underrettsdommen er Appellindstævntes

Paastand tagen til Følge, saaledes at Appellanten er tilpligtet under en Bøde til Viborg Købstads Kæmnerkasse af 5 Kr. for hver Dag, han sidder Dommen overhørig, at aflægge Overkørslen samt at betale Appelindstævnte en Erstatning af 50 Kr., og Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han ligesom i første Instans har paa-staaet sig frifunden for Appelindstævntes Tiltale. Appelindstævnte har derimod procederet til Underrettsdommens Stadfæstelse.

Det er in confesso, at den ommeldte Jordvold Øst for det Sted, hvor Overkørslen er anlagt, danner Skel mellem Matr. Nr. 227 c og Appelindstævntes Ejendom, der ned mod Overkørslen løber ud i en smal Spids, men medens Appelindstævnte har gjort gældende, at denne Spids fortsætter sig forbi nævnte Overkørsel som en ham tilhørende smal Strimmel Jord mellem Jordvolden og Vejen til Kirkebæk, har Appellanten — næst at anbringe, at Jordvolden ved Overkørslen stødte umiddelbart op til Vejen og paa dette Stød var dannet ved, at der fra Vejgrøften var opkastet Jord ind paa hans Ejendom — i Overensstemmelse med et af ham fremlagt Situationskort gjort gældende, at Jordvolden ved Overkørslen i hvert Fald ikke dannede Skel mod Matr. Nr. 482 b, men mod Matr. Nr. 482 c, der ikke ejes af Appelindstævnte, saa at denne intet Krav har paa Tilbageførelsen af den tidligere Tilstand.

Appelindstævnte har heroverfor anbragt, at Matr. Nr. 482 b og 482 c tidligere har tilhørt samme Mand, ved hvis Død begge Matrikuls-Numrene i Aaret 1902 blev bortsolgte ved Auktion, samt at den nævnte Strimmel Jord, der danner en naturlig Fortsættelse af Matr. Nr. 482 b, medens de til Matr. Nr. 482 c hørende Jorder findes paa den mod-satte Side af Vejen, maa anses solgt til ham sammen med Matr. Nr. 482 b, som han købte ved den ommeldte Auktion. Men ligesom det er in confesso, at Auktionskonditionerne intet indeholde om, at den ommeldte Strimmel Jord skulde betragtes som henhørende til Matr. Nr. 482 b, saaledes har Appelindstævnte ej heller iøvrigt tilvejebragt nogen Støtte for, at den dog rettelig henhører til hans Ejendom, og da han derhos efter de under et af ham optaget Tingsvidne afgivne Forklaringer ikke kan antages, forinden Overkørslen anlagdes, at have udøvet nogen Raaden over den ommeldte Jordstrimmel, der var saa smal, at den ikke egnede sig til Dyrkning eller Afgræsning af Kreaturer, vil han ikke kunne anses at have nogen Beføjelse til at kræve den tidligere Tilstand tilbageført, og Appellanten vil derfor være at fri-finde for hans Tiltale i denne Sag.

Efter Omstændighederne vil Appelindstævnte have at godtgøre Appellanten Processens Omkostninger for begge Retter med 60 Kr.

I Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Fredag den 30 Oktober.

Nr. 362. Højesteretssagfører Bache

mod

Hans Karl Johan Madsen (Def. Stein),

der tiltales for Drab af Ægtefælle.

Kriminal- og Politirettens Dom af 8 August 1914: Arrestanten Hans Karl Johan Madsen bør straffes med Tugthusarbejde i 16 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Hvass og Steinthal, 50 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Hans Karl Johan Madsen til Højesteretssagførerne Bache og Stein 80 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Hans Karl Johan Madsen, som tiltales for Drab af Ægtefælle, er født den 17 Juli 1877 og ikke funden forhen straffet ved Dom.

I Aaret 1900 blev han viet til Beate Marie Jensen, som da var 20 Aar gammel. Af Ægteskabet er der 6 Børn i en Alder fra 5 til 13 Aar. Skønt Arrestanten har erklæret, at Ægteskabet efter hans Formening gennemgaaende har været godt, har der dog fra et tidligt Tidspunkt været jævnlige Rivninger mellem Ægtefællerne, væsentlig forårsagede ved Arrestantens Tilbøjelighed til Drik, som under Ægteskabet med Afbrydelser tog mere og mere til, saaledes at han, der i et Aarstid til Efteraaret 1913 havde været Afholdsmand, derefter meget ofte var beruset; flere Vidner have udtalt, at han sjældent saas ædru. Naar Arrestanten var beruset, slog han sin Hustru, navnlig fordi hun rettede Bebrejdelser mod ham, og hun synes at have slaæet igen; efter de to ældste Børns Forklaringer, som stemmer med det iøvrigt Oplyste, gik Arrestantens Hustru ikke i Seng ved saadanne Lejligheder, men blev siddende paaklædt i Dagligstuen. Nogle Gange jagede Arrestanten hende da ud af Huset om Aftenen, og andre Gange tilbragte hun Natten udenfor Hjemmet af Frygt for Overlast; der var jævnlig Spektakler i Hjemmet, og den 3 Februar 1914 lod Hustruen Arre-

stanten føre til Politistationen, fordi han havde slaaet hende; ved denne Lejlighed angreb han paa en onskabsfuld og raa Maade vedkommende Politibetjent. Naar Arrestanten var ædru, var han efter Alles Forklaringer skikkelig mod Kone og Børn. Arrestantens Hustru beskrives som noget stædig og drilsk. Arrestanten og en Søster af ham have forklaret, at hun var urenlig og uordentlig og sørgede daarlig for Huset og Børnene og at Arrestanten tog sig af disse; Hustruens Familie og flere Husbeboere erklære derimod, at hun, der havde en stiv Arm, sørgede saa godt, hun formaaede, for Hus og Børn. Arrestanten var Arbejdsmand med løst Arbejde, men var ikke daarlig stillet i pekuniær Henseende; han arvede for nogle Aar siden ca. 3000 Kr., som han snart satte overstyr, i den seneste Tid fik han Understøttelse som arbejdsløs. Hustruen arvede ved Juletid 1913 1000 Kr., som hun synes at have brugt med Fornuft til Hjemmet, ved hendes Død var ca. 360 Kr. tilbage af disse Penge. Arrestanten og Hustru boede Glentevej Nr. 16, 3die Sal.

Den 2 Marts 1914 om Formiddagen gik Hustruen ud, efter at der havde været Skænderi mellem Ægtefællerne. Efter hendes Faders, Murer Julius Jensens Forklaring tilbragte hun Tiden fra Kl. 7 $\frac{1}{2}$ til 8 $\frac{1}{2}$ Eftermiddag hos Forældrene, til hvem hun sagde, at hun var bange for Arrestanten, efter deres Mening dog kun for, at han skulde prygle hende. Efter hendes Svoger, Chauffør Niels Christian Jensens, og hendes Søster, dennes Ægtefælle, Amelie Kirstine Jensens, Forklaring opholdt hun sig hos dem fra Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Eftermiddag og sagde, at Arrestanten var fuld som sædvanlig, og at hun ikke turde være hjemme, antagelig af Frygt for Prygl. Efter Søsterens Udsagn forlod hun ca. Kl. 11 $\frac{1}{2}$ deres Hus for at gaa hjem, idet hun sagde, at hvis Arrestanten raabte op, vilde hun straks hente en Betjent. I Mellemtiden havde Arrestanten to Gange været hos Chauffør Jensens for at spørge om sin Hustru, hvis Tilstedeværelse Jensens Hustru benægtede. Han var efter dennes Udsagn da meget beruset og støjende og gav hende en Lussing — efter Arrestantens Forklaring havde hun dog først slaaet ham.

Arrestanten, som havde drevet Dagen hen og drukket en Del Øl og Brændevin, gik nu hjem og var da efter det ældste Barn, Datteren Amanda Marie Madsens, Forklaring saa beruset, at han knap kunde staa paa Benene, efter hendes og det næstældste Barn, Valdemar Bernhardt Madsens, Forklaring udlod han sig med, at Hustruen kunde vente sig, naar hun kom hjem.

Arrestantens Forklaring om, hvad der derpaa hændte, har været væklende, hans endelige Forklaring gaar ud paa Følgende:

Han gik nu i Seng og var onskabsfuld paa Hustruen, fordi hun blev borte, men tænkte dog ikke paa at tilføje hende Overlast, han mistænkte hende ikke for Utroskab, men tænkte, at hun blev borte for at drille ham. Han faldt i Søvn og vaagnede først næste Morgen ved at høre hende bevæge sig i Køkkenet; han antog, at hun da først lige var kommet hjem. Han gik nu i bar Skjorte fra Sovekammeret ud i Køkkenet i den Hensigt at faa hende ind i Sovekammeret at sove, idet han mente derpaa at kunne »tale hende til Rette« i Anledning af, at hun havde været ude hele Natten, hvilket han mente bedst kunde ske i Sovekammeret, hvor Naboerne ikke kunde høre det. Samleje

ønskede han ikke. Hun nægtede imidlertid at gaa i Seng paa den Tid af Dagen og var vred, og Arrestanten blev nu ogsaa vred og vilde sætte sin Villie igennem, og han greb fat i hendes Arm for at trække hende ind i Sovekammeret uden at tænke paa at tilføje hende Overlast. Hun stødte ham imidlertid med en Kost, hvis Skaft ender i en Krog, hvilket gjorde ondt og foraarsagede nogle ubetydelige Hudafskrabninger paa forskellige Dele af hans Legeme; han blev hidsig og tog Kosten fra hende. Nu traadte hun ud i Entréen, som støder til Køkkenet, og løb hen til Entrédøren, og medens Harmen over, at hun havde stødt ham, straks var gaaet over, vakte den Omstændighed, at hun, som han troede var gaaet ud i Entréen for at gaa med ham, alligevel vilde løbe sin Vej, en pludselig og saa voldsom Harme hos Arrestanten, der var ophidset over, at hun havde været borte om Natten, og ved lange Tidens Kiv og Drilleri, at han sprang ind paa hende, greb hende med højre Haand om Halsen og med venstre Haand vist i Skulderen, og i det samme bestemte sig til at dræbe hende. I denne Hensigt klemte han saa stærkt, han kunde, med Tommelfingeren paa den ene Side og de andre Fingre paa den anden Side af Halsen, og holdende hende saaledes, trak han hende, da der blev ringet paa Entrédøren, ind i den tilstødende Dagligstue; straks da de var komne derind, sank hun bagover ned, og han fulgte efter, idet han holdt hende med venstre Arm og afbødede et pludseligt Fald, og knælende ved Siden af hende vedblev han at klemme til, indtil han forstod, at hun var død. Hun havde straks lukket Øjnene, og han hørte kun et Skrig fra hende og til Slutningen en sagte Lyd, idet der løb nogen Vædske ud af hendes Mund, hvorhos hun strakte Benene helt ud. Hele Optrinets Varighed anslaaer han til 3—4 Minutter. Medens han holdt hende i Dagligstuen, hørte han det ringe anden Gang paa Entrédøren, men Arrestanten var saa forbitret og ophidset, at han ikke her ved lod sig afholde fra Gerningen.

Han var efter sin Forklaring ikke beruset, men dog noget paa-virket af Rusen fra den foregaaende Dag, hvilket stemmer med de af vedkommende Politifunktionærer, som straks efter afhørte ham, afgivne Forklaringer.

Straks efter Gerningen angrede Arrestanten, klappede og kyssede den Afdødes Ansigt og lagde en Pølle under hendes Hoved, lidt senere trak han hendes Ulster, som hun var iført, op over hendes Hoved, for at Børnene ikke skulde se dette; han sørgede for, at de to ældste Børn kom i Skole, og gik saa til Politistationen, hvor han grædende anmeldte sin Gerning. Han tænkte ikke paa at hente Læge, idet han mente, at dette ikke nyttede, og at hun var død.

Politifunktionærerne, som straks efter indfandt sig i Arrestantens Lejlighed, fandt Liget liggende fuldt paaklædt, dog uden Hat og Støvler — som Afdøde efter Arrestantens Forklaring havde taget af — liggende udstrakt i den Ende af Dagligstuen, som støder op til Sovekammer og Entré, med Armene ud til Siden og Benene, som var i en noget skrævende Stilling, i Retning mod Entrédøren. Afdødes højre Bukseben fandtes revet itu, efter Arrestantens Forklaring havde det længe været itu. I højre Strømpe fandtes en Portemonnaie, indeholdende ca. 14 Kr. En tilkaldt Læge erklærede, at Døden var indtraadt mulig for et Par Timer siden.

Ved den legale Obduktion fandtes paa Halsens Forflade og den højre Sideflade en Del ganske svage og uskarpe rødlige Mærker uden Blødning i Underhudsvævet, hvilket ikke havde Karakter af Hudafskrabninger og intetsteds viste Form af Negleaftryk. Paa venstre Side af Hagen og paa dens Spids og Underside saas svage blaalige Pletter af Størrelse som Enden af en Finger, hvilke skyldtes Blødninger i Underhudsvævet. Paa venstre Kind og over venstre Øre saas smalle Blodstriber og til alle Sider lidt brunlig Vædske, som var løbet ud af Munden, ved den venstre Mundvig saas en lille ret frisk Rift og paa Bagsiden af højre Laar en to Øre stor Blødning i Underhudsvævet. Iøvrigt fandtes ingen Spor af Vold.

Afdøde var frugtsommelig, hvad Arrestanten har erklæret sig vidende om, idet han antog, at hun var 2—3 Maaneder fremme i Svangerskabet. De obducerende Lægers Konklusion er, at der er paavist forskellige Forandringer, som tyde paa, at Døden skyldes Sammentrykning af Halsen, og en af dem, Professor i Retsmedicin Ellermann, har tilføjet, at der i Arrestantens Forklaring intet findes, som er i Strid med Obduktionsfundet, samt at den fra et lægeligt Standpunkt kan betragtes som rigtig.

Ved Lægeundersøgelse fandtes paa Arrestanten straks efter Anholdelsen paa venstre Underarms Udside og paa Underlivets venstre Side ved Lysken to ganske overfladiske friske Hudafskrabninger og endvidere ved Lyskepartiet og paa Indsiden af venstre Laars øverste Trediedel nogle smaa overfladiske Hudafskrabninger, hvilke synes opstaaede faa Timer før Undersøgelsen og efter Lægens Erklæring kunne tænkes frembragte ved Stød eller Slag med den ovennævnte Kost. Arrestanten angiver, at de hidrøre fra de ovennævnte Stød med denne.

Adskillige Vidner have ved 6-Tiden om Morgenen hørt Larm i Arrestantens Lejlighed, øjensynlig hidrørende fra Gerningen.

Datteren, Amanda Marie Madsen, som da var 12 $\frac{1}{2}$ Aar gammel, forklarer, at hun fra Sovekammeret, som har Væg fælles med Køkkenet og med Dagligstuen, og fra hvilket Døre føre til Entré og Dagligstue, hørte Forældrene skændes og tumle i Køkkenet og i Entréen, hvor de tumlede mod Entrédøren, og endelig i Dagligstuen, hvor de faldt, og lidt efter hørte hun fra Moderen flere Skrig, som blev svagere, men ikke andre Lyde; kort efter blev der ringet paa Entrédøren, men ikke lukket op.

Sønnen, Valdemar Bernhardt Madsen, da 11 $\frac{1}{2}$ Aar gammel, har forklaret, at han kun hørte et Par Skrig fra Moderen fra Dagligstuen.

Hans Peter Laurids Larsen og Hustru Marie Andersen, som boede ved Siden af Arrestanten, Glentevej Nr. 16, 3die Sal, have forklaret, hun, at hun hørte en Lyd, som om En »masedes« op ad Entrédøren i Arrestantens Lejlighed, og begge, at de derpaa hørte rallende Skrig fra Lejligheden og først Larsen, saa hans Hustru ringede paa Arrestantens Entrédør, medens Lyden med Afbrydelser vedblev, og at de sluttelig hørte en dump Lyd, Larsen siger Larm af et Fald. Andre Husbeboere have forklaret, at de hørte Kvindeskrig eller rallende Skrig og en Lyd, som om En blev stødt op mod Entrédøren i Arrestantens Lejlighed.

Med Hensyn til Motivet til Arrestantens Handling har fornævnte

Larsens Hustru forklaret, at Afdøde flere Gange har sagt hende, at Arrestanten har truet med at slaa hende ihjel, og at hun ikke turde være i Hjemmet, samt at Vidnet forstod, at Arrestanten efterstræbte Afdødes Penge, som hun vægrede sig ved at give ham, og saavel fornævnte Larsen som Afdødes Fader have forklaret, at Afdøde til dem har udtalt, at Arrestanten efterstræbte hendes Penge.

Ingeborg Iversen, Andersens Hustru, som ligeledes boede i Huset, har forklaret, at Afdøde til hende har sagt, at Arrestanten efterstræbte hendes Penge, og at hun tror, at Afdøde efter at have faaet Pengene var bange for Arrestanten, samt at Vidnet, dog før Afdøde fik Pengene, har hørt Arrestanten i Fuldskab true med at slaa Hovedet ned i Maven paa Afdøde.

Amanda Marie Madsen har forklaret, at Forældrene jævnlig sloges, fordi Afdøde ikke vilde give Arrestanten Penge, men sagde, at han bare vilde drikke dem op. Herved bemærkes endnu, at Afdøde, da hun forlod Søsterens Bolig, overlod hende Sparekassebogen, paa hvilken Pengene stod, til Opbevaring, samt at der fandtes Penge skjult i Afdødes Tøj.

Afdødes Fader har forklaret, at Afdøde tidligere har sagt, at Arrestanten havde truet med at skyde hende og sig selv, en Trusel, Afdøde ikke har lagt Vægt paa, da Arrestanten intet Skydevaaben havde, og saavel fornævnte Chauffør Jensen som Afdødes Moder have forklaret, at Afdøde havde talt om at søge Skilsmisse, hvad Arrestanten vægrede sig ved at gaa ind paa. Moderen har tilføjet, at Afdøde den sidste Aften, hun levede, fortalte, at Arrestanten havde faaet at vide, at hun vilde skilles fra ham, og havde sagt, at hun aldrig skulde opleve at blive alene med Børnene.

Arrestanten forklarer denne Bemærkning ved, at han mente, at Børnene vilde blive fratagne Afdøde i Tilfælde af Skilsmisse.

Han nægter, at Vrede over, at Hustruen vilde skilles fra ham, har været Motiv til, at han dræbte hende, og han nægter, at han nogensinde har efterstræbt hendes Penge.

Endelig har Formand Simon Steensen og Arbejdsmand Jens Jensen forklaret, at Arrestanten den 2 Marts 1914 ved 4-Tiden om Eftermiddagen besøgte dem paa deres Arbejdsplads og da var en Del beruset, og paa en vrøvlagtig Maade snakkede om, at han havde begaaet noget Frygteligt, og paa Steensens Udbrud, at han da vel ikke havde slaaet sin Kone ihjel, svarede jo, og hun var kvalit i Tobaksrøg, og spurgte, hvormeget de troede, at han kunde faa for et Rovmord.

Arrestanten erklærer at huske Besøget hos Vidnerne, men nægter at huske, at han har udtalt sig som anført og nægter, at han husker nogensinde før Gerningen at have tænkt paa at dræbe sin Hustru.

Arrestanten har været indlagt til Observation paa Kommunehospitalets 6te Afdeling, hvis Overlæge i en den 1 Juni 1914 dateret Erklæring som Resultat af Observationen har udtalt Følgende:

Der er ikke iagttaget Tegn paa Sindssygdом hos Arrestanten, men de ved Udfyldning af nogle under Sagen fremlagte Skemata anstillede Intelligensprøver vise en meget tarvelig intellektuel Begavelse, og Arrestanten er herefter i ikke ringe Grad imbecil og kan betegnes som i lettere Grad kronisk Alkoholist. Hans aandelige Evner ere ved den kroniske Alkoholforgiftning sandsynligvis yderligere svækkede, end de

var fra først af, men hans aandelige Svækkelse gaar ikke saa vidt, at han ikke ved, hvad der er tilladt eller forbudt, og han har de almindelige teoretiske Begreber om Ret og Moral, men paa Grund af den Følelsessløvhed, som er et Led i hans aandelige Svækkelse og vel forholdsvis endnu mere udpræget end den rent intellektuelle Svækkelse mangler han den Følelsesbetoning som skulde holde ham fra at begaa moralsk forkastelige Handlinger. Han synes dog ikke helt at mangle altruistiske Følelser overfor sine Nærmeste og heller ikke overfor Hustruen, men som det saa tidt er Tilfældet med psykisk defekte Alkoholister, virker Alkoholforgiftningen saaledes paa ham, at han bliver ondskabsfuld og enormt hidsig. Han var i Gerningsøjeblikket ikke beruset og har været ved Bevidsthed, men led dog uden Tvivl noget af Eftervirkningerne af Rusen, en Tilstand, der ofte er forbundet med en særlig Irritabilitet, og hans i Forvejen vrede Stemning overfor Hustruen er under Striden med hende bleven saaledes forværret, at den steg til en rasende Forbitrelse, der drev ham til Misgerningen.

Herefter findes der ved Bedømmelsen af Arrestantens Gerning at maatte tages Hensyn til Straffelovens § 39.

Idet efter det Foreliggende Arrestantens Fremstilling af Gerningen findes at maatte lægges til Grund for Paadømmelsen, vil han være at anse for forsættelig, men ikke overlagt Drab af sin Hustru, efter Straffelovens § 191, jfr. § 39, efter Omstændighederne med Tugthusarbejde i 16 Aar.

Tirsdag den 3 November.

Nr. 190. Dampmøller N. **Troensegaard** (Asmussen)

mod

Grosserer **Alfred Christensen** (Vilh. Kondrup),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Forpligtelse til at yde Indstævnte Erstatning for Lejetab og Ulemper paaført Indstævnte ved Rystelse fra en i Appellantens Dampmølle anbragt Dieselmotor.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 2 Marts 1914: Indstævnte, Dampmøller N. Troensegaard, bør til Citanten, Grosserer Alfred Christensen, betale 4950 Kroner med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 20 November 1912 til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempel- forbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre

til andet Resultat end det i Dommen antagne, vil denne efter Kontraappellantens subsidiære Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret ville være at op-
hæve.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler hver af Parterne 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Efter at Citanten, Grosserer Alfred Christensen, der er Ejer af Ejendommen Amaliegade Nr. 24 her i Staden, i hvilken han har Kontor og Beboelse, i Forening bl. a. med flere af de andre Beboere af Ejendommen havde henvendt sig til Sundhedskommissionen for København med Klage over, at der paaførtes dem Ulemper bl. a. ved Røg og Støj fra den Indstævnte, Dampmøller N. Troensegaard, tilhørende Ejendom, Ny Toldbodgade Nr. 25, den saakaldte »Toldbodmølle«, hvis Baggrund grænser op til Citantens Ejendom, blev der den 8 April 1910 af Sundhedskommissionen givet Indstævnte Tilhold om inden 14 Dage at afhjælpe Røgulampen fra Skorstenen i Møllen, som dengang blev drevet ved et Dampmaskineanlæg. Da Indstævnte mente, at der ikke kunde foretages de dertil nødvendige Foranstaltninger ved Dampmaskineanlægget, lod han dette afløse af et Dieselmotoranlæg, ved hvilket Møllen derefter blev drevet; men da ogsaa Motoren medførte Ulemper for de tilgrændsende Ejendomme, navnlig derved, at Motorens Bevægelser fremkaldte en stærk Rystelse i Bygningerne, blev der paa ny bl. a. af Citanten indgivet Klage til Autoriteterne, og Sundhedskommissionen gav nu den 26 Juli 1911 Indstævnte Tilhold om at foretage nogle nærmere angivne Forandringer ved Motoranlægget. Heller ikke disse Forandringer tilfredsstillede Klagerne, og efter at Citanten sammen med Ejeren af en tilgrændsende Ejendom forgæves havde foretaget ny Henvendelse til Sundhedskommissionen, blev han med Indstævnte enig om at lade 3 af dem i Fællesskab udpegede Mænd undersøge Forholdene. Ifølge den af Mændene den 7 Juni 1912 afgivne Erklæring kunde der i Citantens Ejendom konstateres stærke Rystelser hidrørende fra Motorens Bevægelser, hvilken Ulempe dog efter Mændenes Skøn kunde mindskes ved Gennemførelse af visse nærmere anviste Foranstaltninger. Disse lod Indstævnte nu efter sit Anbringende iværksætte, men den 19 Oktober 1912 indtraf en Sprængning af Dieselmotoren, der gjorde denne ubrugelig, og Indstævnte anskaffede nu til Møllens Drift en ny Motor af anden Konstruktion.

Under nærværende efter Klage af 20 November 1912 og Stævning af 13 Februar 1913 anlagte Sag har derefter Citanten under Anbringende af, at to Lejere i hans Ejendom paa Grund af Rystelserne fra Dieselmotoren have opsagt deres Lejemaal, og at derved er paaført

ham et Lejetab af 4950 Kr., paastaet Indstævnte tilpligtet at betale en Erstatning af 4950 Kr. samt i Anledning af den Ulempe, der er paaført Ejendommen ved det anførte Forhold, der vedvarede indtil Motorens Sprængning den 19 Oktober 1912, og som iøvrigt — om end i mindre Grad — fortsattes, efter at en ny Motor var bleven anbragt, at betale en ved Rettens eller af Retten udmeldte Mænds Skøn fastsat Godtgørelse, dog ikke udover 5000 Kr., hvorhos Citanten har paastaet sig tillagt Renter af Erstatningsbeløbene med 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens ovennævnte Dato og Sagens Omkostninger. Indstævnte procederer til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger og har derhos nedlagt en subsidiær Paastand.

Til Støtte for sin Paastand gør Citanten nærmere gældende, at Rystelserne fra Dieselmotoren gjorde hans Ejendom ubeboelig, saaledes at 2 af Lejerne, der i en længere Aarrække havde boet i Ejendommen, opsagde Lejemaalene, at den ene af disse Lejligheder, hvorfra Lejeren flyttede i April 1912, derefter har henstaaet ledig indtil Maj 1913, hvilket har medført et Tab af 1 Aars Leje af denne Lejlighed, 3000 Kr., medens den anden Lejlighed, som fraflyttedes i Oktober 1911, foreløbig maatte overtages af Citantens Søn for en nedsat Leje, saaledes at Citanten derved har lidt et Lejetab af 1950 Kr. i Tiden fra Oktober Flyttedag 1911 til April Flyttedag 1913, til hvilket sidste Tidspunkt Lejligheden blev udlejet — som det maa antages mod fuld Leje — til en Trediemand, og at det skyldtes de omtalte Forhold i Indstævntes Ejendom, at de nævnte Lejligheder saa længe trods omfattende Avertering ikke have kunnet udlejes eller dog ikke kunnet udlejes mod fuld Leje, hvorhos Citanten har anbragt, at der ogsaa ved Dieselmotoren har været paaført ham som Ejer og Bruger saavel som de andre Beboere af Lejligheder i Ejendommen Ulemper, i hvilken Anledning han paastaar sig tillagt den ovennævnte Erstatning af indtil 5000 Kr.

Det er under Sagen af Indstævnte erkendt, at Ulemperne ved Dieselmotorens Funktion have været medvirkende til, at de 2 ovennævnte Lejere ere flyttede, og herefter samt efter, hvad der er oplyst angaaende Beskaffenheden af de heromhandlede Ulemper, der maa antages at have medført meget betydelig Gene for Beboerne i Citantens Ejendom, idet Motorens Bevægelser fremkaldte en stærk, ogsaa om Natten vedholdende Rystelse og Klappen af Porte, Vinduer og Døre samt Vibration af de i Værelserne opstillede Genstande, maa Indstævnte anses pligtig at erstatte Citanten det ved Lejeforholdenes Afbrydelse bevirkede Tab. Naar nu henses til, at Dieselmotoren var i Funktion indtil den den 19 Oktober 1912 indtrufne Sprængning, maa der gaas ud fra, at de anførte Ulemper endnu have været tilstede ved Oktober Flyttedag 1912, og Citanten findes herefter at maatte være berettiget til Erstatning for Lejetab indtil den nærmest efterfølgende almindelige Flyttedag, til hvilken nye Lejemaal kunde være afsluttede. Indstævnte har nu vel gjort gældende, at det skyldtes Citantens eget Forhold, at saadanne Lejemaal ikke blev indgaaet, idet Forhandlinger, som førtes med 2 nærmere angivne Lejesøgende om Udleje til Oktober Flyttedag 1912, blev afbrudte paa Grund af Citantens Vægning ved at lade de fornødne Istandsættelser af Lejlighederne foretage. Mod Citantens Benægtelse har Indstævnte imidlertid ikke tilstrækkelig godtgjort Rigtig-

heden heraf, ligesom det heller ikke kan anses godtgjort, hvad Indstævnte har anbragt om, at Citanten offentlig har misrekommanderet Lejlighederne i sin Ejendom og derved selv hindret deres Udlejning, og Indstævnte maa herefter anses ansvarlig for hele det indtil April Flyttedag 1913 lidte Tab.

Den Citanten tilkommende Erstatning for dette Lejetab vil herefter være at tillægge ham med det af ham fordrede Beløb af 4950 Kr., mod hvis nærmere Beregning ingen speciel Indvending er fremsat, hvorved bemærkes, at der ikke som af Indstævnte subsidært paastaet vil kunne blive Spørgsmaal om Frifindelse for Tiden saavidt angaar den Del af Lejetabet, der falder paa det mellem Forligsklagens Udtagelse og April Flyttedag 1913 liggende Tidsrum.

Derimod vil den af Citanten nedlagte Paastand om yderligere Godtgørelse for Ulemper, der skulle være paaførte Ejendommen og dens Brugere, ikke kunne tages til Følge, idet det ikke er oplyst, at der i Anledning af de ovenomhandlede Forhold fra de øvrige Lejetageres Side er gjort noget Krav gældende mod Citanten, som denne kunde fordre godtgjort af Indstævnte, ligesom det ikke findes tilstrækkelig oplyst, at den Citanten som Bruger og Beboer af en Del af Ejendommen personlig tilføjede Ulempe har været af saadan Art, at den kunde hjemle ham Krav paa Godtgørelse. Som Følge heraf vil der kun kunne tilkendes Citanten det ovenanførte Beløb af 4950 Kr. med Renter heraf som paastaet, medens Sagens Omkostninger efter Omstændighederne ville være at ophæve.

Onsdag den 4 November.

Nr. 394.

Højesteretssagfører Winther

mod

Hans Peter Hansen (Def. Liebe),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 29 September 1914: Arrestanten Hans Peter Hansen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Kaae og Krabbe, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter Sagens Oplysninger, og navnlig i Betragtning af den Usikkerhed, der har foreligget hos flere Vidner med Hensyn til Genkendelsen af Tiltalte som identisk med den Person, der maa antages at have udøvet det i Sagen ommeldte Tyveri, maa det anses for

overvejende betænkeligt at anse Tiltalte som skyldig i Tyveri. Han vil derfor være at frifinde, hvorhos Aktionens Omkostninger ville være at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Hans Peter Hansen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder de ved Kriminal- og Politirettens Dom fastsatte Salarier og i Salarium for Højesteret til Højesterets sagsførerne Winther og Liebe 40 Kroner til hver, udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Hans Peter Hansen, der tiltales for Tyveri, er født den 18 Marts 1869 og anset: ved nærværende Rets Dom af 9 April 1889 efter Straffelovens § 210, jfr. § 46, med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage.

Den 4 Juni 1914 Kl. 5 Eftermiddag anmeldte Vognmand Hans Lund, at der omtrent en Time tidligere fra hans Selekammer, til hvilket en med Hængelaas aflaaet Dør førte fra Gaarden i Dronningensgade Nr. 3, var stjaalet en Komptesele med gult Beslag; straks derpaa anmeldte han, at en tilsvarende Hovedstol var stjaalet.

Til Politibetjent Nr. 760, Jessen, som ved 6-Tiden samme Dag foretog Undersøgelse paa Stedet, forklarede Forvalter Eli Sørensen og Malermester Hermann Sabinsky, at de ved 4-Tiden havde set en ubekendt Mand, af hvem de gav et Signalement, der har vist sig at passe paa Arrestanten, luske om i Gaarden til Dronningensgade Nr. 3, i hvilken Ejendom Vidnerne var beskæftigede, og sluttelig gaa hen og lukke Selekammerdøren op, gaa ind og straks efter komme ud med en Sele, som han bar ud af Gaarden hen til Hjørnet af Voldgade, hvor han tog en Cykle og gik hen ad Voldgade. Medens Politibetjent Jessen foretog Afhøring af Vidnerne, kom Arrestanten ind i Gaarden, trækende en Cykle, og Vidnerne udbrød da, at det jo var den Mand, som havde stjaalet Selen. Arrestanten, som derpaa blev anholdt — han lod ikke beruset — har fastholdt, at han er uskyldig i Tyveriet, og forklaret, at han den paagældende Dag ca. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ —3 Eftermiddag drak Øl udfor Nr. 4 eller Nr. 6 i Dronningensgade sammen med en af Anmelderens Kuske, Martin Nielsen, og derpaa var i Gasværkshavnen og forskellige Beværtninger, til han lige før Anholdelsen indfandt sig i Gaarden i Dronningensgade Nr. 3 for at sælge en gammel Frakke, som han, der havde tjent hos Anmelderen, havde hængende der fra den Tid.

De to fornævnte Vidner, Sørensen og Sabinsky, have i Retten i det Væsenligste fastholdt deres fornævnte Forklaringer; Sørensen har tilføjet, at Manden kom tre Gange ind i Gaarden, og at Vidnet de første Gange tænkte, at han søgte Arbejde, idet han gik rundt og saa sig omkring, tredje Gang gik han lige hen til det Sted, hvor Selekammeret var. Begge Vidner forklarede dog ikke at have set Ved-

kommende tage i Døren eller gaa ind i Selekammeret, hvorimod de saa ham gaa med Selen, og begge Vidner forklarede yderligere, at kun Sørensen var fulgt efter Manden og havde set ham gaa ad Dronningensgade og videre som ovenfor anført. De tilføjede, at Vedkommende forekom dem paavirket af Spiritus og bar Selen paa en kejtet Maade. Sørensen har i Retten erklæret, at han sikkert mener, at Manden er Arrestanten, medens Sabinsky har erklæret, at det straks, da Arrestanten kom ind i Gaarden inden Anholdelsen, slog ham, at det var den Mand, som var gaaet med Selen, og som Vidnet iøvrigt kun havde set fra Ryggen, hvorimod han ved sit Møde i Retten den 17 Juni ikke efter den hengaaede Tid med Bestemthed genkendte Arrestanten som vedkommende Mand. Sørensen har beediget sin Forklaring.

Endvidere har Gaardmand Frederik Lars Jacobsen edelig forklaret, at han, der kendte Arrestanten, ved godt 3¹/₂-Tiden om Eftermiddagen den 4 Juni 1914 mødte denne i Porten til Dronningensgade Nr. 3, som Arrestanten skyndte sig ud ad, bærende en Del Seletøj paa en kejtet Maade, hvorefter Arrestanten gik henad mod Voldgade.

Fremdeles har Anmelderen edelig forklaret, at han ved Kl. 3¹/₂-Tiden den paagældende Eftermiddag saa Arrestanten i Dronningensgade, samt at Arrestanten, der var i hans Tjeneste som Kusk, blev afskediget paa Grund af Drikfældighed nogle Maaneder før Anholdelsen. Anmelderen og Forvalter Jens Peter Olsen have endelig forklaret, at de eller i hvert Fald Forvalter Olsen have været i Selekammeret ved Middagstid, og de ere hver for sig sikre paa at have aflaaet samme, idet de altid gøre dette, inden de forlade Gaarden, og Anmelderen har forklaret, at Døren var aflaaet, da han kom tilstede efter Tyveriet.

Ved Anholdelsen var Arrestanten i Besiddelse af en Nøgle, som kunde aabne Hængelaasen til Selekammeret, om hvilken han forklarede, at det var Nøglen til hans Kælderlaas; det har Arrestantens Hustru benægtet; det har dog vist sig, at den kan aabne Kælderlaasen.

Endvidere var Arrestanten i Besiddelse af 9 Kr. 63 Øre, som han forklarer at have tjent ved Arbejde, som det maa antages den 29 Maj 1914; til sin Hustru havde han dog i Tiden mellem denne Dag og Anholdelsen givet det Udseende af, at han ikke havde Penge, og til Kusk Hans Petersen, som han ved Middagstid paa Anholdelsesdagen var sammen med i en Beværtning, angav han ligeledes ingen Penge at have, efter sin Forklaring for ikke at lade sig forlede til at bruge dem. Derimod har Arrestanten forklaret, at han lige inden Anholdelsen paa en Beværtning fik en 10-Kroneseddel byttet.

Arrestantens Forklaring om hans Ophold i Gasværkshavnen, hvor han, der var arbejdsløs, vil være gaaet frem og tilbage og have talt med forskellige Arbejdere samt om hans Ophold i Beværtninger i Mellemtiden mellem hans to Besøg i Dronningensgade er ikke bestyrket ved det Oplyste.

Kusk Martin Nielsen har forklaret, at han Anholdelsesdagen ved Tretiden om Eftermiddagen trakterede Arrestanten med Øl i Dronningensgade efter at have truffet Arrestanten siddende med sin Cykle paa Volden ved Hjørnet af Dronningensgade, og at Arrestanten derpaa cyklede efter hans Vogn til Hjørnet af Prinsessegade og Sofiegade.

Kusk Niels Madsen har forklaret, at Arrestanten, straks da han

kom ind i Gaarden inden Anholdelsen, spurgte Vidnet, om dette vilde have Frakken, hvorpaa Vidnet hentede Frakken paa Foderloftet.

Den stjaalne Sele hørte til et Tospandsseletoej og var af forholdsvis mindre Værdi, naar ikke den anden Sele fulgte med. Den med Hovedstolen er vurderet til 200 Kr.

Naar nu henses til, at det er bevist, at Arrestanten, der var arbejdsløs, ganske kort før og efter Tyveriet har været henholdsvis tæt ved og paa Gerningsstedet, og at han af et Vidne med Bestemthed og af to Andre med ret stor Sikkerhed er genkendt som den, der maa antages at være Tyven, findes det uden Betænkelighed at antage det bevist, at han har begaaet det ham paasigtede Tyveri, som efter det under Sagen Oplyste maa antages begaaet indbrudsvis.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 229, 4de Stykke, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Nr. 232. Smedemester og Fabrikant O. Hersted (Selv)

mod

Enkefru **Stella Lauritzen** (Ingen), Overretssagfører **J. Dreyer** (Ingen), Enkefru **Mathilde Kornbeck** (Ingen), Overretssagfører **A. Munch-Petersen** (Ingen), Birkefuldmægtig **Hugo Lundsteen** (Ingen), Tømmer- og Snedkermester **Primgaard-Nielsen** (Selv) og Overretssagfører **Oppenheim** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Lovligheden af en Tvangsauktion over en fast Ejendom.

Auktionsdirektøren i København gav efter at have forkastet adskillige af Appellanten fremsatte Protester den 28 Oktober 1913 ved en efter Begæring af Enkefru Stella Lauritzen afholdt Tvangsauktion over Appellantens Ejendom, Matr. Nr. 953 af Københavns Udenbys Klædebo Kvarter, Tømmer- og Snedkermester Primgaard-Nielsen Hammerslag paa et af ham gjort Bud.

Højesterets Dom.

Da Appellanten, der under denne Sag til Ophævelse paaanker en efter Rekvisition af Indstævnte, Enkefru Stella Lauritzen, over hans Ejendom Matr. Nr. 953 af Københavns Udenbys Klædebo Kvarter afholdt Tvangsauktion, hvorunder der den 28 Oktober f. A. blev givet Indstævnte, Tømmer- og Snedkermester Primgaard-Nielsen, Hammerslag paa et af ham gjort Bud, ikke har stævnet alle de Panthavere i Ejendommen, der ved nævnte Bud ville erholde Dækning og saaledes maa betragtes som Parter i Sagen, hvorved bemærkes, at den for nogle Panthaveres Vedkommende skete Indstævning af deres Befuldmægtigede ikke

kan anses tilstrækkelig, vil den udtagne Højesteretsstævning være at afvise.

I Kost og Tæring til Indstævnte Primgaard-Nielsen vil Appellanten have at betale 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Den udtagne Højesteretsstævning afvises. Til Indstævnte, Tømmer- og Snedkermester Primgaard-Nielsen, betaler Appellanten, Smedemester og Fabrikant O. Hersted, i Kost og Tæring 200 Kroner.

Nr. 384. Højesteretssagfører Stein

mod

Søren Christian Adamsen (Def. Winther),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 12 September 1914: Arrestanten Søren Christian Adamsen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagfører Bang og Højesteretssagfører Levy, 25 Kr. til hver. At efterkomme under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Søren Christian Adamsen til Højesteretssagførerne Stein og Winther 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Søren Christian Adamsen, der er født den 28 September 1888 og ikke funden forhen straffet, tiltales for Tyveri.

Ved egen Tilstaaelse og det isvrigt Oplyste er det bevist, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold.

Arrestanten har i Tiden fra den 5 Juni 1914 til den 2 Juli samme Aar hver Gang om Eftermiddagen begaaet 14 grove Tyverier i Lejligheder i

Norgesgade 5 B,
 Gasværksvej Nr. 18,
 Wesselsgade Nr. 13,
 Gartnergade Nr. 7,
 Thorupsgade Nr. 22,
 Baggesensgade Nr. 29,
 Ole Suhrsgade Nr. 11,
 Dronningensgade Nr. 38,
 Vildersgade Nr. 18,
 Strandgade Nr. 42,
 Istedgade Nr. 27,
 L. Frydsvej Nr. 1,
 Dannebrogsgade Nr. 30
 og St. Hansgade Nr. 9.

Til Lejlighederne skaffede han sig Adgang med falsk Nøgle, idet han i et Tilfælde tillige sprængte en Sikkerhedskæde løs. Ved Tyverierne stjal han Beklædningsgenstande til samlet Værdi 136 Kr. og kontant ca. 42 Kr. Pengene fandt han i Automatgasmaalere, som han opbrød, de andre Koster beroede dels frit fremme dels i uafaaede Skabe. Endvidere medtog han i et Tilfælde og bortkastede en til 2 Kr. vurderet Skuffe til en Automatgasmaaler.

Den 29 Juni 1914 om Eftermiddagen begik han derhos et Tyveri fra en Lejlighed i L. Frydsvej Nr. 1, til hvilken han efter sin Forklaring, der vil være at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse, havde Adgang ad en aabentstaaende Dør, her stjal han 9 Kr. fra en Gasautomat, som han opbrød.

Den 4 Juli s. A. om Eftermiddagen forsøgte han i tyvagtig Hensigt ved at bore Hul i en Dør at skaffe sig Adgang til en Lejlighed i Nørrebrogade 48, men opgav Forsøget, idet han anser det for alt for farligt paa den Tid af Dagen at bore et saa stort Hul, at han kunde faa Haanden igennem og aabne Døren indvendig fra, som det havde været hans Plan.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 228 og efter dens § 229, 4de Stykke, jfr. tildels § 46, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 18 Maanedere.

Nr. 260.

Højesteretssagfører Harboe

mod

Christian Camillus Madsen (Def. Hansen),

der tiltales for Vold.

Merløse-Tudse Herredets Ekstrarets Dom af 22 November 1913; Tiltalte, Arbejdsmand Christian Camillus Madsen, Lejre,

bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage og betale Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Springborg, 20 Kr. og til Defensor, Justitsraad Svantemann, 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 15 April 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden forlænges til tre Maaneder. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Zeuthen og Alfred Christensen, betaler Tiltalte Christian Camillus Madsen 25 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Christian Camillus Madsen til Højesterets-sagførerne Harboe og Hansen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Merløse Tudse Herreders Ekstraret hertil indankede Sag er Arbejdsmand Christian Camillus Madsen sat under Tiltale for Vold paa Person og Legemsbeskadigelse.

Tiltalte, der er født den 31 Maj 1883, er ikke funden tidligere tiltalt, hvorimod han nogle Gange har vedtaget at erlægge Bøder for Politiforseelser.

Sagens Omstændigheder — saaledes som disse ere oplyste ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og det iøvrigt Fremkomne — ere følgende:

Om Eftermiddagen den 2 August f. A. kom Tiltalte i Besøg hos Arbejdsmand Niels Petersen i Stedstrup, der bor sammen med Tiltaltes Svigermoder, Enke Bertha Kristine Jensen, født Petersen. I Løbet af Eftermiddagen og Aftenen nød Tiltalte og Petersen i Fællesskab en Del bajersk Øl og Brændevin, hvoraf de begge blev noget berusede, og under dette Drikkelag talte han og Bertha Jensen om et Beløb paa 400 Kr., hun havde faaet udbetalt ved Salget af en Ejendom, og som Tiltalte mente, hun havde givet Petersen, hvad Tiltalte og hans Medarvinger var vrede over. Ved Ellevetiden gik Tiltalte og Petersen ud for at lade deres Vand, og medens de i dette Øjemed stod udenfor Huset, fremkom der et Sammenstød mellem dem, hvorunder Tiltalte flere Gange slog Petersen med knyttet Haand i Hovedet. Som Følge af Slagene faldt Petersen til Jorden, og da han blev liggende, bibragte Tiltalte ham, idet han sparkede saa haardt, han kunde, nogle kraftige Spark, efter hvad han har forklaret for at faa ham til at rejse sig.

Under Sammenstødet kom Bertha Jensen tilstede, og da hun løb hen mod Tiltalte, slog denne ud mod hende, hvem han ramte i Ansigtet med sin knyttede Haand, saaledes at ogsaa hun faldt om.

Medens Petersen og Bertha Jensen overensstemmende have forklaret, at Petersen ikke har givet Tiltalte nogensomhelst Anledning til Voldshandlingen, og at han blev slaaget, medens han stod med Ryggen mod Tiltalte, har denne forklaret, at det var Petersen, der begyndte Slagsmaalet, idet han greb Tiltalte fat i Skuldrene, som om han vilde slaa ham en »Skalle«, at han alene slog til Petersen for at afværge dette, samt at han kun slog Bertha Jensen, fordi hun, da han og Petersen havde fat i hinanden, løb hen mod ham og greb fat i hans højre Arm.

Efter at Petersen som meldt var falden om, viste det sig, at han laa bevidstløs hen, og efter at han havde ligget saaledes en Tidlang, blev han af Tiltalte slæbt ind i Huset og lagt paa Gulvet. Petersen blev senere bragt til Sengs, og den 4 August f. A. blev han tilset af en Læge, der i en samme Dag udfærdiget Erklæring har beskrevet hans Tilstand saaledes:

»Oven i Hovedet i den behærede Del har han i venstre Isseregion et ca. 3 ctm langt Saar, der i Dybden gaar ind til Benet. Paa venstre Kind har han et ca. 4 ctm langt Saar, der gaar ind i det subkutane Bindevæv.

Under Hagen findes et 2 ctm langt Saar, der ligeledes gaar ind i det subkutane Bindevæv. Desuden findes der overfladiske Afskrabbinger over det meste af Ansigtet og forskellige Steder paa Kroppen.

Der er Brud af højre 8de Ribben; over Brudstedet er der tydelig Blodudtrædning i Huden.

Der er store Blodudtrædninger paa begge Laar og forskellige Steder paa Kroppen.«

I en af samme Læge den 28 Oktober f. A. udfærdiget Erklæring er det udtalt:

»Saarene ere forlængst lægte, Ribbenet vokset sammen, og Blodudtrædningerne svundne bort; han kan færdes omkring og kan ogsaa paatage sig lettere Arbejde; men han klager endnu over en Del Svimmelhed og over, at Kræfterne i hans højre Arm ere nedsatte; som Følge heraf kan han ikke paatage sig almindeligt Arbejde ved Landvæsenet.

Det er min Anskuelse, at disse Fænomener efterhaanden ville svinde bort, saa at han igen vil kunne blive arbejdsdygtig som tidligere.«

Efter at Petersen den 16 September f. A. sidste Gang var mødt i Retten, er han fraflyttet Egnen, og hans nuværende Opholdssted har ikke kunnet findes.

Da Bertha Jensen den 9 August f. A. gav Møde i Retten, fandtes hendes venstre Øje blodunderløbent, ligesom der fandtes en stor, blodunderløben Plet paa højre Side af hendes Hage, hvilke Læsioner efter hendes Forklaring hidrørte fra den hende af Tiltalte tilføjede Vold. Hun angav derhos, at hun havde blaa Pletter paa højre Side af Brystet, ligeledes fremkaldte ved Tiltaltes Slag, og at hun følte Smertes, naar

hun trak Vejret. Ved sit Møde i Retten den 16 September f. A. har hun forklaret, at hun da var rask. Ogsaa hun er senere fraflyttet Egnen, uden at det vides hvorhen. Medens Tiltalte ikke har villet modsige, at han har tilføjet Bertha Jensen de Læsioner, hun som nævnt har haft i Ansigtet, har han hævdet, at de af hende angivne Smerter i Siden maa skyldes anden Aarsag, og efter de foreliggende Oplysninger maa der gaas ud fra Muligheden heraf.

For sit ommeldte Forhold er Tiltalte — hvis Forklaring om de nærmere Omstændigheder ved Sammenstødet maa lægges til Grund for Sagens Paadømmelse — ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 203, men Straffen der er bestemt til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, findes efter Omstændighederne passende at kunne bestemmes til lige Fængsel i 3 Maaneder, og med denne Forlængelse af Straffetiden vil da bemeldte Dom, hvis Bestemmelser angaaende Aktionens Omkostninger — som det er paalagt Tiltalte at udrede — tiltrædes, være at stadfæste.

Torsdag den 5 November.

Nr. 210. Højesteretssagfører Hansen
m o d

Rasmus Hansen (Def. Halkier),

der tiltales for Overtrædelse af Lov 30 Marts 1906 § 3, 1ste Stykke.

Kriminal- og Politirettens Dom af 17 Marts 1914: Tiltalte Rasmus Hansen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Schmidt og Johansen, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Rasmus Hansen til Højesteretssagfører Hansen og Advokat Halkier 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Rasmus Hansen, der tiltales for Overtrædelse af Lov 30 Marts 1906 § 3, 1ste Stk., er født den 30 Marts 1885 og ved Dom senest anset: ved den kgl.

Landsover- samt Hof- og Stadsrets Dom af 22 Maj 1906 efter Straffelovens § 185 og § 210 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage.

Tiltalte har derhos den 10 Maj 1907 her ved Retten vedtaget en Bøde, stor 150 Kroner, for Overtrædelse af Straffelovens § 184 og har fra 19 til 27 April 1912 været arresteret her ved Retten som sigtet for Hæleri, men denne Undersøgelse sluttedes uden Tiltale mod ham.

Ved Tiltaltes Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

For ca. 5 Aar siden flyttede Tiltalte sammen med en Kvinde, hvem han i det første Aars Tid af Samlivet underholdt.

Da han i 1910 ikke var i Stand til at underholde dem begge og særlig ikke til at skaffe hende Klæder, opfordrede han hende til at tjene Penge ved Utugt, idet han i modsat Fald ikke kunde beholde hende boende hos sig.

Hun, der ikke tidligere havde søgt Erhverv ved Utugt, vægrede sig først ved at efterkomme Tiltaltes Opfordring, men gav tilsidst — blandt Andet under Paavirkning af hans Hidsighed og Brutalitet — efter og paabegyndte efter Tiltaltes Anvisninger Utugtserhverv, som hun fortsatte indtil Samlivet mellem dem for ca. 2 Aar siden ophørte.

Tiltalte har erkendt, at han til Betaling for et Hundetegn har laant 20 Kroner af hende, som han vidste, at hun havde tjent ved Utugt, men som han senere vil have tilbagebetalt hende, og har iøvrigt nægtet at have modtaget noget af hende. Hun har forklaret, at Tiltalte ogsaa har modtaget lidt Penge til Hjælp til Husleje, og nægtet at have modtaget de fornævnte 20 Kr. tilbage, idet hun dog har forklaret, at hun senere har modtaget andre Beløb af Tiltalte.

Som Følge af det Anførte vil Tiltalte være at anse efter Lov Nr. 81 af 30 Marts 1906 § 3, 1ste Stk., efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder.

Nr. 171. Skattedepartementet paa Statskassens Vegne
(den kst. Kammeradvokat)

mod

Forretningsfører Arnold William Skånstrøm (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Stempling af Transport af en Ret til at erholde Fogedudlægs-skøde.

Frederiksberg Birks ordinære Rets Dom af 16 Maj 1913: Indstævnte, Forretningsfører Arnold William Skånstrøm, bør til Citanterne, Skattedepartementet paa Statskassens Vegne, betale 3 Kr. 25 Øre med Renter 5 pCt. aarlig af 3 Kr. fra den 1 Februar 1913, til Betaling sker, men bør iøvrigt for Citanternes Tiltale i denne Sag

fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 15 December 1913: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Sagsomkostninger her for Retten bør Appellanterne, Skattedepartementet, til Appelindstævnte, Forretningsfører Arnold William Skånstrøm af Frederiksberg, betale 50 Kroner. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold her for Retten.

Højesterets Dom.

Uanset hvorledes et Fogedudlægsskøde vil være at stemple, følger det af Reglen i Stempellov 13 Maj 1911 § 63, 2det Stk., sammenholdt med § 61, at en Transport paa Retten til at faa saadant Skøde maa stemples paa Grundlag af den paa Transportens Tidspunkt senest foretagne Ejendomsskyldsvurdering.

Idet der under denne Forudsætning er Enighed mellem Parterne om, at den i den indankede Dom nævnte Transport af 9 Marts 1912 bliver at stemple overensstemmende med Indstævntes i Dommen ommeldte Beregning, vil Dommen, som har lagt denne Beregning til Grund for sit Resultat, være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved Transport af 9 Marts 1912 overdrog Tømmermester Vilh. Olsen den ham som ufyldstgjort Panthaver og højstbydende paa de den 26 November 1906 afholdte Tvangsauktioner tilkommende Ret til at erholde Fogedudlægsskøde paa Ejendommene Matr. Nr. 1267 og 1268 af Staden Københavns udenbys Vester Kvarter til Appelindstævnte, Forretningsfører Arnold William Skånstrøm af Frederiksberg for et Vederlag af 183,000 Kr. Efter at dette Dokument var bleven indsendt til Appellanterne, Skattedepartementet, til Berigtigelse af Stempelpligten, blev det ved Appellanternes Resolution af 18 Juli 1912 antaget til at stemples til Takst 1850 Kr., nemlig 1 pCt. af den Værdi til Ejendomsskyld, til hvilken Ejendommene var ansatte paa den Tid, de fornævnte Auktioner fandt Sted, henholdsvis 100,000 Kr. og 85,000 Kr. Idet Appelindstævnte imidlertid gjorde gældende, at Dokumentet kun kunde være stempelpligtigt efter den seneste i Aaret 1909 stedfundne Ejendomsskyldsvurdering af Ejendommene til henholdsvis 78,000 Kr. og 90,000 Kr., berigtigede han kun Stempelpligten, forsaavidt angik 1680 Kr., og anmodede Appellanterne om at foranledige retslig Afgørelse tilvejebragt med Hensyn til Spørgsmaalet om yderligere Stempelpligt.

Appellanterne anlagde derefter i 1ste Instans ved Frederiksberg Birks Ret nærværende Sag mod Appelindstævnte, hvorunder de i 1ste Instans paastod ham tilpligtet at betale Forskellen mellem de fornævnte to Beløb, 170 Kr., samt Kendelse til Amtsforvalteren 25 Øre, tilligemed Renter 5 pCt. aarlig af 170 Kr. fra Stævningens Dato den 1 Februar 1913, samt skadesløse Sagsomkostninger, derunder Salær til den for dem mødende Kammeradvokat. Appelindstævnte paastod sig frifunden mod at betale 3 Kr. 25 Øre, idet han gjorde gældende, at Transporten udover det alt berigtigede Beløb kun kunde være stempelpligtig i Henhold til Stempelovens § 61, 3die Stykke, med 3 Kroner, nemlig $\frac{1}{5}$ ‰ af Forskellen mellem det i Transporten stiplede Vederlag 183.000 Kr. og den senest stedfundne Ejendomsskyldvurdering af Ejendommene, 168.000 Kr., hvortil alene maatte komme den ommeldte Kendelse af 25 Øre, ligesom han endvidere paastod sig tilkendt Sagens Omkostninger skadesløst. Da Underrettsdommen tog Appelindstævntes Paastand til Følge, idet dog Sagens Omkostninger ophævedes, have Appellanterne nu indanket Sagen her for Retten, hvor begge Parter have gentaget deres for Underretten nedlagte Paastande og derhos hver især paastaaet sig tilkendt Sagens Omkostninger her for Retten skadesløst.

Det af Appellanterne forfægtede Standpunkt gaar ud paa, at Stempelpligten for den herommeldte Transport skal bestemmes efter Ejendomsskyldvurderingen af de paagældende Ejendomme paa Tvangsauktionens Tidspunkt, idet de til Støtte herfor i det Væsentlige gøre gældende, at det ved Udfærdigelsen af Skøde efter forudgaaende Købekontrakt i Henhold til Stempelovens § 62, 1ste Stykke, jfr. § 61, 1ste Stykke, kræves — og kun kræves — at Købekontrakten er stemplet i Forhold til Ejendomsskyldværdien paa det Tidspunkt, da Købekontrakten oprettedes, at et Fogedudlægsskøde formentlig paa tilsvarende Maade uden Hensyn til mellemliggende Forandringer maa stemples efter Ejendomsskyldværdien paa Tvangsauktionens Tidspunkt, og at i Konsekvens heraf ogsaa en Transport paa Retten til at faa Fogedudlægsskøde maa stemples efter samme Ejendomsskyldværdi.

I Modsætning hertil gaar Appelindstævntes Procedure ud paa, at Stempelovens § 111 maa forstaaes saaledes, at det med Hensyn til en Transports Stempelpligt i hvert enkelt Tilfælde maa være afgørende, hvorledes et Hoveddokument skulde stemples, hvis det blev oprettet samtidig med Transporten, at det med Hensyn til et Fogedudlægsskøde maa være en Følge af Henvisningen i Stempelovens § 63, 1ste Stk., til samme Lovs § 91, at det skal stemples i Forhold til den paa Skødet Tidspunkt senest stedfundne Ejendomsskyldvurdering, idet der her ikke foreligger noget forudoprettet Dokument, ved hvis Stempling Stempelpligten i Anledning af Overdragelsen er fyldestgjort overensstemmende med Lovens § 61, 1ste Stykke, jfr. § 62, og at Transporten paa Retten til at faa Udlægsskøde, ved hvis Oprettelse der først bliver et stempelpligtigt Dokument til, ligeledes maa stemples i Forhold til den ved Transportens Oprettelse gældende Ejendomsskyldvurdering.

Ligesom det nu i og for sig, hvor ikke positive Bestemmelser føre til et modsat Resultat, maa anses for stemmende med Stempelovens Tankegang, at et Overdragelsesdokuments Stempelpligt bestem-

mes i saa nært Forhold som muligt til den paa Tidspunktet for Stempelpligten konstaterede Værdi af den overdragne Ejendom, saaledes findes Reglen i Stempelovens § 111, 1ste Stykke, i nærværende Tilfælde, hvor der ikke foreligger noget forud oprettet Hoveddokument, at maatte forstaaes saaledes, at Transporten maa anses stempelpligtig til samme Takst som et nu oprettet Hoveddokument, og da den Omstændighed, at Hoveddokumentet i det foreliggende Tilfælde vilde være et Fogedudlægsskøde paa de paagældende Ejendomme, ikke kan medføre, at nogen ældre Ejendomsskyldvurdering end den senest foreliggende skulde lægges til Grund ved dettes Stempling som Hoveddokument, samt da der under denne Forudsætning er Enighed mellem Parterne om, at Stempelpligten maa berigtiges saaledes som af Appelindstævnte opgjort, maa det billiges, at hans Paastand om Frifindelse mod at betale 3 Kr. 25 Øre er taget til Følge ved Underrettsdommen. Idet der derhos efter Sagens processuelle Stilling her for Retten ikke bliver Spørgsmaal om i Appelindstævntes Favør at forandre Dommens Bestemmelse om Sagens Omkostninger, vil bemeldte Dom i sin Helhed være at stadfæste.

Sagens Omkostninger her for Retten findes Appellanterne at maatte tilsvare Appelindstævnte med 50 Kr.

Fredag den 6 November.

Nr. 92. Fabrikken »Avena«, den danske Havregrynsfabrik, ved Brødrene Sonne og Westermann (Møldrup)

mod

Registrator H. Holten-Nielsen (Bache efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Lovligheden af Ordet »Avena«s Indregistrering som Varemærke for de af en Fabrik producerede Havregryn.

Sø- og Handelsrettens Dom af 15 August 1913: Indstævnte, Registrator H. Holten Nielsen, bør i denne Sag for Tiltale af Citanterne, Firmaet Fabrikken Avena, den danske Havregrynsfabrik ved Brødrene Sonne og Westermann, fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. I Salær betaler det Offentlige til Overretssagfører Axel Bang 50 Kroner.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, der i det Væsentlige tiltrædes, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke findes af videre Betydning for Sagens Afgørelse, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten 10 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Bache 150 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Citanterne, »Fabrikken Avena, den danske Havregrynfabrik ved Brødrene Sonne og Westermann«, som siden 1898 har forhandlet knuste Havregryn under Navnet Avenagryn, og som ved det herværende Varemærke-register har faaet registreret dels et skjoldformet Varemærke, dels en Etikette, paa hvilke Ordet Avena bl. a. forekommer, har under 29 November 1907 begært Ordet Avena særskilt indregistreret som en særlig opfundet Benævnelse for Havregryn. Denne Anmeldelse nægtede Registratør at tage til Følge, »da Avena er det latinske Navn for Havre, og Benævnelsen saaledes naturlig maa opfattes som tilsigtende at angive, at Grynene ere fremstillede af Havre, altsaa en Beskaffenhed ved vedkommende Vare«. Denne Beslutning stadfæstedes af Indenrigsministeriet i Maj 1908.

Under nærværende af Fabrikken Avena mod Registratør H. Holten Nielsen anlagte Sag have Citanterne paastaet sig kendte berettigede til at faa Ordet Avena indregistreret som Varemærke og sig tillagte Sagens Omkostninger.

Indstævnte, hvem der er meddelt fri Proces, har paastaet sig fri-funden og sig tillagt Sagens Omkostninger, derunder Honorar til den for ham beskikkede Sagfører, Overretssagfører Axel Bang, et Honorar, som han under alle Omstændigheder har paastaet sig tillagt hos det Offentlige.

Selv om det maa antages, at det ikke er Varemærkelovgivningens Mening, at der, naar det drejer sig om Ord, der hører til klassiske eller her i Landet mindre kendte Sprog, skal gaas altfor strengt frem ved Bedømmelsen af, om der ved Ordet tilsigtes at angive Varens Beskaffenhed eller lignende, maa Retten dog være betænkelig ved at statuere, at der ved Registrering kan opnaas Eneret til Ordet Avena som Varemærke for Havrepræparater. Retten mener, at Betydningen af Ordet »Avena« er ret godt kendt her i Landet, og at det bruges paa forskellig Maade (at det bl. a. har været anvendt i den danske Pharmacopé).

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at kunne hæves.

I Salær tillægges der Overretssagfører Axel Bang, hvis Sagførelse har været lovlig, 50 Kr., som udredes af det Offentlige.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Mandag den 9 November.

Nr. 162.

Advokat Halkier

mod

Frants Peter Hagbarth Jakobsen (Def. Møller),

der tiltales for Tyveri eller andet Ejendomsindgreb.

Horsens Købstads Ekstrarets Dom af 5 Januar 1914: Arrestanten Frants Peter Hagbarth Jakobsen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 2 $\frac{1}{2}$ Aar samt udrede Sagens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Finck, 20 Kroner og til Defensor, Sagfører Poulsen, 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 2 Februar 1914: Arrestanten Frants Peter Hagbarth Jakobsen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 3 Aar. Saa udreder Arrestanten og Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Heise og Dahl, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter den indankede Doms Afsigelse har Tiltalte været indlagt til Observation paa Viborg Sindssygeanstalt, hvis Overlæge i en den 14 September d. A. afgiven Erklæring har udtalt, at Tiltalte ikke er sindssyg nu og ej heller var det, da han begik de i Dommen ommeldte Forbrydelser. Til denne Erklæring har Retslægeraadet i Skrivelse af 7 Oktober d. A. henholdt sig.

Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde maa det billiges, at Tiltalte er anset efter de i Dommen nævnte Straffebestemmelser

Straffen findes at burde bestemmes til Tugthusarbejde i 3 Aar.

Thi kendes for Ret:

Frants Peter Hagbarth Jakobsen bør hensættes til Tugthusarbejde i 3 Aar. Iøvrigt bør Landsoverrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Advokat Halkier og Højesteretssagfører Møller, 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Horsens Købstads Ekstraret indankede Sag er Arrestanten Frants Peter Hagbarth Jakobsen sat under Tiltale for Tyveri eller andet Ejendomsindgreb.

Arrestanten, der er født den 7 Februar 1886, har tidligere været anset ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 4 September 1907 efter Straffelovens § 228, jfr. tildels § 54, sammenholdt med midlertidig Lov af 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder, ved Kriminal- og Politirettens Dom af 5 Juni 1909 efter Straffelovens § 230, 1ste Stykke, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved samme Rets Dom af 19 Marts 1910 efter samme Lovs § 231, 1ste Led, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 6 September 1911 efter samme Lovs § 232, 1ste Led, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 12 Marts 1913 i Medfør af samme Lovs § 241, 1ste Stykke, efter dens § 238 som for 5te Gang begaaet Hæleri, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Ifølge Sagens Oplysninger tog Arrestanten, efter at han den 18 November f. A. var løsladt efter Udtaaelsen af den ham senest idømte Straf, Ophold hos en gift Søster i Kongsvang, der ligger ca. $\frac{1}{2}$ Mil fra Aarhus. Her opholdt han sig til den 30 s. M., da han rejste til Horsens og om Natten indlogerede sig paa Jernbanehotellet. Den 1 December s. A. om Eftermiddagen ved Femtiden indfandt en Person, der har vist sig at være Arrestanten, sig i en Marskandiserforretning i Grønnegade i Horsens, medbringende en grønligfarvet Ulster, som han falbød. Fra Forretningen telefoneredes der til Politistationen om, at Ulsteren mulig kunde være stjaalet, hvorfor en Politibetjent kom tilstede og antraf Arrestanten, der imidlertid havde forladt Forretningen, i en anden Marskandiserforretning i samme Gade, hvor han var i Færd med at falbyde Ulsteren. Efter at være bragt til Politistationen og derfra fulgt hen til Hotel »Phønix«, hvor han, der opgav sit Navn som Hans Adolf Steensen, foregav at bo, saa han Lejlighed til at undvige, men blev den følgende Dag anholdt i Tvingstrup Kro og herfra i Automobil transporteret til Arresten i Horsens.

Arrestanten, der har benægtet at have stjaalet Ulsteren, har om Maaden, hvorpaa han er kommen i Besiddelse af denne, forklaret, at han den 1 December f. A. ved Halvfemtiden om Eftermiddagen begav sig fra Jernbanehotellet hen til et Laanekontor paa Nørretorv for at pantsætte et Dame-Lommeur, og da han forlod Laanekontoret, fandt han Ulsteren henliggende sammenrullet i et Hjørne i Ejendommens Port. Han tog den til sig og forsøgte derefter som meldt at sælge den.

Samme Dags Eftermiddag anmeldte Maskinarbejder Ejner Nielsen, boende i »Kristelig Forening for Unge Mænd« i Horsens, at en ham tilhørende, grønligfarvet Ulster, der hang i en uafloaset Gang i bemeldte Forenings Bygning, om Eftermiddagen mellem Kl. $4\frac{1}{2}$ og 5 var bleven stjaalet. Efter at være forevist den i Arrestantens Besiddelse forefundne Ulster, som Arrestanten, efter at være undvejet fra Politibetjenten, havde efterladt i sit Værelse paa Jernbanehotellet, har Ejner Nielsen, hvis Ejendomsret til Ulsteren efter Omstændighederne maa anses tilstrækkelig godtgjort ved de af tvende Vidner afgivne edelige Forklaringer, edelig forklaret, at Ulsteren, som han efter det Oplyste maa antages at have købt den 28 November f. A. i en Forretning i Horsens, i enhver Henseende er ensartet med den ham tilhørende Ulster, og at den uden hans Vidende og Villie er frakommen ham.

Ulsteren er, efter at være vurderet til 25 Kr., udleveret Ejner Nielsen, der har frafaldet Krav paa Erstatning.

I det Automobil, hvori Arrestanten blev transporteret fra Tvingstrup Kro til Horsens, blev der fundet en lille Pakke, indeholdende et Guld-Dameur, en dobbelt Koralkrans, en forgyldt Broche, en Guld-broche med en Diamant, et Sølvkors med Kæde og en Sølv-Damehalskæde, hvilken Pakke Arrestanten har erkendt at have efterladt i Automobil. Arrestanten, der har benægtet at have stjaalet de nævnte Genstande, har med Hensyn til sin Besiddelse af Pakken givet en Forklaring, gaaende ud paa, at han den 27 November f. A., vistnok om Eftermiddagen, da han passerede en Gang — formentlig den østligste — paa den gamle Kirkegaard i Aarhus, bemærkede Pakken, der laa ovenpaa en Vedbend paa et tilhøjre for Gangen værende Gravsted. Han tog Pakken, der ikke indeholdt andre Genstande end de fornævnte, til sig, og falbød den paafølgende 1 December det i samme værende Guld-Dameur til en Marskandiser i Horsens for 15 Kr., uden at det dog lykkedes ham, der foregav, at Uret havde kostet ham 60 Kr., at sælge det.

Den 24 November f. A. havde Skræder Erik Eriksen i Aarhus anmeldt til Politiet, at et hans Hustru tilhørende Guld-Dameur og forskellige Smykker i Tiden fra den 21 November f. A. til den 23 s. M. om Eftermiddagen var stjaalne. Genstandene havde henligget frit fremme i et Par Glasskaale, der stod paa Toiletmøblet i Sovekammeret i deres Lejlighed, Guldmedegade 22, 2den Sal, hvortil Adgangen maa antages at have været uhindret. Efter at være forevist de Genstande, hvoraf Arrestanten havde været i Besiddelse, har Skræder Eriksen og dennes Hustru, Sofie Eriksen, samt deres Tjenestepige, Ingeborg Jensen, edelig forklaret, at Genstandene i Udseende, Kvalitet og Beskaffenhed nøje svarer til de Sofie Eriksen frakomne. Medens derhos Sofie Eriksen har forklaret, at hun er absolut overbevist om, at Genstandene ere hende tilhørende, og at de ere frakomne hende uden hendes Vidende og Villie, har Erik Eriksen og Ingeborg Jensen forklaret, at de føle sig overbeviste om, at de tilhøre Sofie Eriksen. Efter sin videre Forklaring mindes Ingeborg Jensen med Bestemthed, at hun Lørdagen den 22 November f. A. om Eftermiddagen ved Firetiden saa Uret og den ene Broche liggende i en Glasskaal paa Toiletmøblet i Soveværelset, hvorimod hun ikke mindes, om hun da bemærkede de øvrige Genstande, og hun er vis paa, at hun ikke efter nævnte Tidspunkt har set nogen af Genstandene.

Arrestanten har erkendt, at han den 22 November f. A., paa hvilken Dag Tyveriet maa antages at være begaaet, har opholdt sig i Aarhus fra Middagstid til ud paa Aftenen.

De forommeldte Genstande ere vurderede til ialt 43 Kr. og udleverede Sofie Eriksen, der har frafaldet Krav paa Erstatning.

Efter det under Sagen Oplyste, og da Arrestantens Forklaringer have været forbeholdne og delvis løgnagtige, da hans Forklaringer om, hvorledes han er kommen i Besiddelse af saavel Ulsteren som de øvrige Genstande, ere ganske ubestyrkede og usandsynlige, da han har søgt at afhænde Ulsteren ganske kort Tid efter dens Forsvinden fra dens Plads i fornævnte Forenings Bygning, og da det af Sagens ældre Akter fremgaar, at han tidligere har begaaet Tyveri i den Lejlighed,

hvorfra Dameuret og Smykkerne ere bortkomne, findes der at være tilvejebragt et efter D. L. 6—17—10 og 11, jfr. Frdn. 8 September 1841 § 6, tilstrækkeligt Bevis for, at han, hvem hans Fortid kendetegner som en tyvagtig Person, ved Tyveri har sat sig i Besiddelse af samtlige forommeldte Genstande.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 232, 1ste Led, for 5te Gang begaaet Tyveri eller i Medfør af samme Lovs § 241, 2det Stykke, efter dens § 238 som for 6te Gang begaaet Hæleri med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 3 Aar.

Nr. 295. Sagfører Carl Petersen (Ingen)

mod

Sagfører, Justitsraad N. C. Olsen (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Sagfører Carl Petersen, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelasers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 338. Overretssagfører Th. Helweg Jacobsen (Ingen)

mod

Kaptajn P. E. Frydensberg (Ingen) og Grosserer V. Schandorff (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Overretssagfører Th. Helweg Jacobsen, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig

Færdig fra Trykkeriet den 19 November 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: **Højesterets Protokolsekretærer.**

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 86.

Mandag den 9 November.

lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelzers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Tirsdag den 10 November.

Nr. 226. Pens. Lærer **J. Simonsen** (Møller efter Ordre)

mod

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet
(den kst. Kammeradvokat),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pension skulde fastsættes i Henhold til Lov af 14 April 1905 § 11, 2det Stk.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 19 Maj 1913: Citanten, pens. Lærer J. Simonsen, Fjølstervang, bør være berettiget til som yderligere Pension af Embedet som Lærer ved Fjølstervang Skole at oppebære 4 Kroner 86 Øre aarlig fra den 1 Maj 1908 at regne med Renter 5 pCt. aarlig af 19 Kroner 44 Øre fra den 26 April 1912 og af de efter den 1 s. M. inden Dommens Afsigelse forfaldne Pensionsbeløb fra de respektive Forfaldsdage, alt til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Efter samtlige foreliggende Oplysninger kan der ikke være Tvivl om, at den i den indankede Dom ommeldte Tuberkulose-sygdom, der medførte Appellantens Uskikkethed til at røgte sin Gerning, og som gav Anledning til hans Afskedigelse, var smittefarlig Lungetuberkulose. Appellanten maa derfor ifølge Bestem-

melsen i Lov-Nr. 69 af 14 April 1905 § 11, 2det Stk., have Krav paa den dér bestemte Pension. Herefter vil Appellanten i Overensstemmelse med den af ham nedlagte Paastand være at kende berettiget til yderligere Pension som nedenfor nærmere angivet.

Processens Omkostninger for Hof- og Stadsretten findes Indstævnte at burde betale Appellanten med 150 Kroner.

Processens Omkostninger for Højesteret ville være at ophæve, hvorhos det Appellantens beskikkede Sagfører for Højesteret tilkommende Salær bliver at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Lærer J. Simonsen, bør være berettiget til i yderligere Pension at oppebære 1305 Kroner 54 Øre for Tiden indtil 1 April 1912 og derefter 333 Kroner 33 Øre aarlig at udbetale kvartalsvis bagud tilligemed Renter 5 pCt. aarlig af 1305 Kroner 54 Øre fra 26 April 1912 og af de senere forfaldne Beløb fra de respektive Forfaldsdage, alt indtil Betaling sker. Processens Omkostninger for Landsover- samt Hof- og Stadsretten betaler Indstævnte, Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, til Appellanten med 150 Kroner. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Møller 150 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: I Andragende af 30 December 1907 søgte Citanten, daværende Lærer ved Fjeldstervang Skole J. Simonsen, om Afsked fra dette sit Embede »i Henhold til Lov 14 April 1905 § 11, 2det Stykke«. Ansøgningen er forsynet med følgende Paategning af Citanten, dateret den 28 Januar 1908:

»I Henhold til Skoledirektionens Skrivelse af 21 Januar d. A. og den deri indeholdte Anmodning om en Udtalelse angaaende min Helbredstilstand skal jeg tillade mig at supplere omstaaende min Ansøgning med Følgende: Min Helbredstilstand er efter min egen Formening saaledes, at jeg ikke kan udføre Gerningen i Skolen, uden at baade jeg selv og denne lider derunder, hvilket jo ogsaa fremgaar af medfølgende Lægeerklæring.

At denne min Ansøgning kun gælder under Forudsætning af, at Afsked gives mig i Henhold til omskrevne Lovsted, tillader jeg mig at betragte som en Selvfølge«.

Vedkommende Skolekommission og Sogneraad udtalte i deres Erklæring af 30 Januar 1908, at de i Henhold til Afskedsbegæringen og de foreliggende Lægeerklæringer af Hensyn til Skolens Tarv holdt paa,

at Begæringen bevilges for Citantens svækkede Helbreds Skyld. Skoledirektionen anbefalede, at Citanten afskedigedes med Pension, da han paa Grund af Svagelighed ikke længere kunde antages at være i Stand til at varetage sin Embedsgerning. Endelig udtalte Ringkøbing Amts Skoleraad, da dette den 14 Marts 1908 indsendte Ansøgningen til de Indstævnte, Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, at Raadet anbefalede Andragendet. Med dette fulgte et af Citanten udfyldt Pensionsskema, i Henhold til hvilket den Citanten efter almindelige Regler tilkommende Pension var udregnet til $\frac{2}{3}$ (som det maa antages fejlagtigt i Stedet for $\frac{5}{60}$) af hans daværende Løn 1850 Kr., altsaa til 1233 Kr. 33 Øre.

Da de Indstævnte fandt, at de af Citanten producerede Lægeerklæringer vel udviste, at han paa Grund af Svagelighed var ude af Stand til at varetage sit Embede paa fyldestgørende Maade, men ikke afgav Bevis for, at han var lidende af smittefarlig Lungetuberkulose, tilbagesendte de Sagen til Skoleraadet, hvis Formand under 10 April 1908 oplyste, at det ikke havde været Raadets Mening, at Citanten skulde kunne afskediges efter den af ham paaberaabte Lovbestemmelse, men at han forventes at kunne afskediges efter de almindelige Regler, som efter hans Tjenestetid antoges at ville føre til samme Resultat med Hensyn til hans Pension. Paa yderligere Foranledning fra de Indstævntes Side udtalte Skoleraadets Formand endvidere den 18 s. M., at der ikke saas at være noget til Hinder for at lægge den Forstaaelse ind i Skoleraadets Skrivelse af 14 Marts, at Citanten indstilledes til Pension af $\frac{5}{60}$ af Lønnen og til Understøttelse for de manglende $\frac{5}{60}$'s Vedkommende. Formanden udtalte samtidig, at et fornyet Forsøg paa at skaffe fyldestgørende Lægeattest om smittefarlig Tuberkulose næppe vilde lykkes for Citanten, under Hensyn til, hvad der i den Henseende var fremkommet under Sagens Behandling indenfor Skoledirektionen.

De Indstævnte tilstod derefter under 25 April 1908 Citanten Afsked fra den 1 Maj s. A. at regne paa Grund af Svagelighed med Pension, beregnet til $\frac{5}{60}$ af hans Embedsindtægt i de sidste 5 Aar, nemlig til 1079 Kr. 17 Øre aarlig, hvorhos der blev tilstaaet ham en Understøttelse af Skolefonden paa 154 Kr. 16 Øre aarlig, saaledes at det samlede Beløb af Pension og Understøttelse udgjorde 1233 Kr. 33 Øre aarlig.

Efter Citantens Afsked udkom imidlertid Lov om Lønninger for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen af 27 Maj 1908, hvis Lønningsbestemmelser ere gældende fra 1 April 1908. Citanten, hvis Løn ifølge denne Lov fra sidstnævnte Dato forhøjedes med 500 Kr., altsaa til 2350 Kr. aarlig, indsendte den 16 September 1910 et Andragende til de Indstævnte om, at hans Pension i Overensstemmelse med Loven af 14 April 1905 § 11, 2det Stykke, maatte blive beregnet til $\frac{2}{3}$ af hans ved Loven af 27 Maj 1908 forhøjede Embedsindtægt, altsaa til 1566 Kr. 66 Øre aarlig, idet han henviste til, at han i sin Tid kun søgte sin Afsked under den udtrykkelige Forudsætning, at Pensionen blev beregnet efter den anførte Bestemmelse i Loven af 14 April 1905.

De Indstævnte gjorde imidlertid i deres Svarskrivelse af 24 April 1911 Citanten opmærksom paa, at de og Skoleraadet ved den i Skrивelsen af 25 April 1908 truffne Ordning, da Lov 14 April 1905 § 11

ikke kunde bringes til Anvendelse paa Citanten, havde imødekommet det i hans Afskedsansøgning udtalte Ønske om at faa Pensionen beregnet til $\frac{2}{3}$ af sin sidste Embedsindtægt. De Indstævnte udtalte derhos, at da Citanten ikke var afskediget efter Tuberkuloselovens Bestemmelser, eftersom det ved hans Afskedigelse ikke var godtgjort, at han var lidende af smittefarlig Tuberkulose, men hans Afsked havde fundet Sted i Henhold til den de Indstævnte tilkommende Ret til at afskedige med Pension Lærere, hvis Helbredstilstand gør dem uskikkede til at varetage deres Gerning, vilde de Indstævnte ikke kunne gaa med til nogen Forhøjelse af hans Pension.

Under denne Sag paastaar Citanten nu principalt de Indstævnte tilpligtede at taale anerkendt ved Dom, at der tilkommer ham en yderligere Pension af 333 Kr. 33 Øre aarlig fra den 1 Maj 1908 at regne med Renter 5 pCt. aarlig af det indtil 1 April 1912 forfaldne Beløb fra Forligsklagens Dato, den 26 s. M., og af de derefter forfaldende Beløb fra de respektive Forfaldsdage.

De Indstævnte, der have givet Møde ved den konstituerede Kammeradvokat, paastaa sig frifundne for Citantens principale Paastand.

Amtsskoleinspektionen og Skoleraadet for Ringkøbing Amt, som af Citanten ere medindstævnedes til at varetage deres Interesser under Sagen, have ikke givet Møde.

Med Citantens Afskedsansøgning fulgte 6 Lægeattester — de 5 afgivne af Læge E. Nielsen i Herning og 1 afgiven af Sygehuslæge Knudsen sammesteds —, hvilke Attester under Sagen have været forelagte Sundhedsstyrelsen, som derom har udtalt, at det efter deres Indhold vel maa anses for overvejende sandsynligt, at Citanten, da han i 1908 blev afskediget, led af smittefarlig Lungetuberkulose, men at dette dog næppe kan siges at være godtgjort, da der ikke foreligger nogen nærmere Beskrivelse af hans daværende Tilstand, da Tuberkelbaciller ikke ere paaviste i Opspyttet, og da Læge Nielsens Udtalelser om Smittefarligheden ere ret forbeholdne. Senere har imidlertid Sundhedsstyrelsen, efter at der er forelagt den to af Læge Nielsen den 17 og 23 November 1910 udstedte Attester, udtalt, at det efter disses Indhold ikke blot maa anses for godtgjort, at Citanten nu lider af smittefarlig Lungetuberkulose, men ogsaa, at dette var Tilfældet ved hans Afskedigelse i 1908.

Citanten gør nu gældende, at de Indstævnte, naar de ikke ansaa de med hans Afskedsbegæring følgende Oplysninger for tilstrækkeligt Bevis for, at han led af smittefarlig Lungetuberkulose, burde have givet ham Lejlighed til at supplere Oplysningerne i Stedet for — uden hans Vidende — at afgøre Sagen paa den i Skrivelsen af 25 April 1908 fastsatte Maade. Han hævder endvidere, at han, da den Svagelighed, paa Grund af hvilken han blev afskediget, var Lungetuberkulose, og det nu er godtgjort, at denne allerede da var smittefarlig, har Ret til Pension efter Lov 14 April 1905 § 11, 2det Stykke, beregnet efter den ved Lov 27 Maj 1908 fastsatte højere Lønning.

Heri findes der dog ikke at kunne gives Citanten Medhold.

Ved Lov af 14 April 1905 § 11, 2det Stykke, er der ikke tillagt Lærere, der lide af smittefarlig Tuberkulose, nogen Ret til i den Anledning at fordre deres Afsked med Pension efter Reglerne i Bestemmelsen. Afgørelsen af, om Afskedigelsen i Henhold til den anførte

Bestemmelse skal finde Sted, maa derfor antages at tilkomme de Indstævnte. Og da det nu af det Ovenanførte fremgaar, at Citanten ikke af disse er afskediget i Henhold til oftnævnte Bestemmelse, men fordi han paa Grund af sin Svagelighed var ude af Stand til at passe sit Embede, vil hans principale Paastand ikke kunne tages til Følge.

Subsidiært paastaar Citanten sig kendt berettiget til at oppebære 4 Kr. 86 Øre aarlig som yderligere Pension i Henhold til de almindelige Pensionsregler, nemlig i Forhold til den Lønforhøjelse, som han ifølge Lønningsloven af 27 Maj 1908 oppebar for April Maaned s. A., altsaa for Tiden til 1 April 1912: 19 Kroner 44 Øre, og da de Indstævnte have erklæret ikke at have noget ved denne Paastand at bemærke, vil den være at tage til Følge, hvorhos der vil være at tillægge ham Renter af de paagældende Pensionsbeløb som nedenaanført.

Sagens Omkostninger, som begge Parter have paastaaet sig tilkendte, ville efter Omstændighederne være at ophæve, og der kan saaledes ikke tillægges den konstituerede Kammeradvokat Salær.

Nr. 216. Tømmerhandler Viktor Høst (Rée)

mod

Ernst Esping (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Forstaaelsen af en Slutseddel.

Sø- og Handelsrettens Dom af 7 April 1914: Indstævnte, Tømmerhandler Victor Høst, bør til Citanten, Ernst Esping af Slottsbron, Grums, Sverrig, betale 1021 Kr. 59 Øre med Renter heraf 6 pCt. pro anno af 479 Kr. 82 Øre fra den 20 November 1912 og af 541 Kr. 77 Øre fra den 2 December s. A., alt til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I den indankede Dom er det rettelig antaget, at de 2 deri omtalte Vognladninger Tømmer ere leverede i Henhold til den i Januar 1912 mellem Parterne oprettede Slutseddel, og herefter maa dennes Bestemmelse om Tvistigheders endelige og inappellable Afgørelse ved Sø- og Handelsretten komme til Anvendelse paa det ved Dommen afgjorte Spørgsmaal om Appellantens Pligt til at betale de nævnte Tømmerladninger. Den nævnte Bestemmelse maa derhos efter sit Indhold og den Sammenhæng, hvori den findes, antages at omfatte det ligeledes ved Dommen paakendte Spørgsmaal om Appellantens Krav paa Erstatning for Indstævntes Unladelser af at opfylde den ved Slutsedlen ind-

gaaede Handel. Som Følge af det Anførte vil Sagen, under hvilken Indstævnte ikke har givet Møde for Højesteret, være ex officio at afvise.

Thi kendes for Ret:

Denne Sag afvises. Til Justitskassen betaler Appellanten, Tømmerhandler Victor Høst, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved Slutseddel oprettet i Januar Maaned 1912 solgte Citanten, Hr. Ernst Esping, Slottsbron i Svellig, til Indstævnte, Tømmerhandler Victor Høst, ca. 80 Standards forskellige Dimensioner Sparrer, alt savskaaret Fyr, skarpkantet, blankt og frit for Vrag, at levere i god skibningstør Stand cif København pr. Damper af afskibe i Maj/Juli 1912 og saaledes at Betalingen skulde ske i Udbytte mod Skibningsdokumenterne i København. Ved Certeparti af 15 Juni s. A. befragtede Hr. Esping S/S Byelfven til at foretage 2 Rejser til København, saaledes at Damperen skulde være til Disposition med Begyndelsen af sidste Halvdel af Juli 1912. Den blev imidlertid først disponibel den 30 s. M. og ankom her til København den 7 August med en for en anden Køber bestemt Last, som, efter hvad Indstævnte imodsaagt har anført, viste sig ukontraktmæssig, blaa og vankantet. I Anledning af denne Sag, som efter Indstævntes Fremstilling endte med, at Citanten maatte betale Køberen en betydelig Erstatning, kom Citanten her til Byen og havde under sit Ophold her — det har antagelig været henimod Midten af August — en Forhandling med Indstævnte, som allerede forinden havde givet Henstand med Afskibningen til 5 August 1912. Om det nærmere Indhold af denne Forhandling og dens Resultat har der mellem Parterne været nogen Uenighed, hvorom nærmere nedenfor.

Citanten afsendte derefter 2 Vognladninger, der ankom her henholdsvis den 26 August og 6 September 1912, og Indstævnte tilstillede den 11 September s. A. Citantens herværende Agenter en Skrivelse, hvori det bl. a. hedder:

Da Deres Herr Tornblad sammen med Herr Ernst Esping, Slottsbron, Grums, i forrige Maaned besøgte mig, fik Sidstnævnte nogen Henstand med den paagældende Tømmerlevering, idet han forinden den egentlige Levering skulde sende to Jernbanevognladninger, for at jeg, da han frygtede ikke at kunne præstere Lasten kontraktmæssig, kunde erkkyndige mig om Tømmerets Beskaffenhed, dog at han, hvorledes denne Del end udfaldt, ikke skulde være løst fra Slutsedlen.

Denne Udfaldsprøve, faktureret den 20 August og 2 September d. A., er nu ankommen, men tilfredsstillende mig aldeles ikke. Jeg har nøje undersøgt Sendingerne, der ere hjemkørte paa min Plads, og fundet, at Tømmeret gennemgaaende er stærkt beskadiget af Blaaf og dertil noget vankantet, hvorfor jeg absolut ikke kan anerkende denne Prøve. Jeg skal fritage Hr. Esping for Levering ifølge Slutseddel af

23 Januar d. A., mod at han betaler mig en Skadeserstatning af 1320 Kroner, hvilket efter de for Tiden værende ugunstige Betingelser for Dækningskøb er et yderst rimeligt Forlangende.

Jeg imødeser omgaaende Meddelelse, om Herr Esping ønsker dette, og i bekræftende Fald skal jeg meddele, hvad jeg er i Stand til at kunne betale for de sendte to Vognladninger, som jeg selvfølgelig ikke kan betale med den noterede Pris, som gælder for kontraktmæssigt Tømmer, hvilket Beløb da kan afgaa i Skadeserstatningen til mig . . . »

Den 16 September svare Agenterne Indstævnte, at Citanten, hvem de have kommuniceret Skrivelsen af 11 s. M., har meddelt dem, at han har faaet den Opfattelse, at han blev løst fra Kontrakten mod at sende Indstævnte nogle Vognladninger, som Indstævnte efter Citantens Mening har taget i aabent Køb. Det hedder derefter i Skrivelsen:

»Sælgeren paaberaaber Brevskriveren som Vidne hertil, Brevskriverens har imidlertid opfattet Sagen saaledes, at Herr Esping ikke blev løst fra Kontrakten, men at han af købte Varer skulde sende nogle Vogne som Prøve paa hvordan Varerne saa ud og at man derefter skulde forsøge at opnaa Enighed om Restpartiet.«

Den 23 September 1912 skriver Indstævnte til Citanten direkte, at de to Vognladninger, der sendtes som Prøve, ere ganske ukontraktmæssige, og at han derfor refuserer disse, der henligge til Citantens Disposition, dog at han tilbageholder dem, indtil Citanten har betalt ham den ham tilkommende Erstatning, 1320 Kr., i Anledning af Handelsens Misligholdelse. Han tilføjer, at han ikke har noget imod at modtage Lasten, hvis denne inden en Maaned ankommer i fuld kontraktlig Stand, men da Citanten har misligholdt Kontrakten, har han ingen Pligt til at modtage den og vil kun modtage den, hvis han forinden faar Lejlighed til at undersøge dens Tilstand, og at naar Lasten er leveret kontraktmæssigt, staar de to Vognladninger til Disposition mod Betaling af Fragt, Told og Omkostninger ved Hjemkørselen, 317 Kr. 9 Øre.

I Skrivelse af 28 September 1912 nægtede Citanten at levere paa disse Vilkaar, og de to Vognladninger blev derefter liggende hos Indstævnte, der den 24 Maj 1913 opfordrede Citanten til inden en Maaned at fjerne Tømmeret efter Betaling af de paaløbne Omkostninger, ialt 357 Kr. 9 Øre, idet han tilføjede, at han, saafremt Citanten efterkom denne Opfordring, vilde renoncere paa den ham tilkommende Skadeserstatning for hurtig at faa en Ende paa Sagen. I modsat Fald vilde han lade Tømmeret bortsælge ved Auktion og forlange Omkostninger og Erstatning. Da Citanten ikke efterkom denne Opfordring, lod Indstævnte Tømmeret bortsælge ved en den 17 September 1913 afholdt offentlig Auktion, ved hvilken det har udbragt netto: 1011 Kr. 50 Øre, hvortil maa lægges et Beløb af 45 Kr., som af vedkommende Auktionholder er udbetalt Auktionsrekvirentens Sagfører, der ikke har ønsket at beholde dette Beløb.

Ved Stævning af 29 Januar 1914 har Citanten derefter anlagt nærværende Sag, hvorunder han paastaar Indstævnte dømt til at betale de to Vognladninger Tømmer med det fakturerede Beløb, som han

under Proceduren efter Fradrag af Fragt har opgjort til ialt 1021 Kr. 59 Øre, hvoraf han fordrer Renter 6 pCt. pro anno af 479 Kr. 82 Øre fra den 20 August 1912 og af 541 Kr. 77 Øre fra den 2 September s. A., alt til Betaling sker.

Indstævnte procederer til Frifindelse og har desuden nedlagt subsidære Paastande.

Under Proceduren har Citanten erkendt, at Indstævnte ved Parternes Forhandling her i Byen ikke fritog ham for hans Leveringspligt, men iøvrigt har han om Resultatet af denne Forhandling gjort gældende, at det blev aftalt, at han skulde sende to Vognladninger, og at Indstævnte efter disses Fremkomst skulde bestemme, om han vilde have flere, eventuelt hvor mange, dog indenfor det i Kontrakten fastsatte Kvantum. Da der herefter er Enighed mellem Parterne om, at deres Forhandling her i Byen ikke bragte Kontrakten til Ophør, maa det i Mangel af Bevis for anden Aftale ogsaa antages, at de to Vognladninger, som Citanten derefter sendte, ere leverede i Henhold til Kontrakten og underkastede de heri indeholdte Bestemmelser, hvilket i og for sig ikke udelukker, at de kunde være oplysende for Indstævnte med Hensyn til, hvorledes han vilde stille sig overfor Restpartiet. Det har heller ikke Formodningen for sig, at Citanten skulde være indgaaet paa at sende afsted 2 Vognladninger, hvis Skæbne ganske var overladt til Indstævntes Forgodtbefindende, forsaavidt som Indstævnte efter eget Tykke skulde kunne antage eller afvise dem, som han selv vilde.

Forsaavidt Indstævnte under Proceduren har villet hævde at have været berettiget til at hæve Handelen og kræve Erstatning under Henvisning til, at der ikke var leveret rettidig, kan der ikke heri gives ham Medhold. Thi han har i sin ovenciterede Skrivelse af 12*) September 1912 erkendt, at han ved Citantens Besøg her havde givet Henstand med Leveringen, og da der paa det Tidspunkt — d. den 12*) September — ikke var fastsat nogen ny Leveringstid, forelaa der ikke da nogen Forsinkelse, der kunde berettige Indstævnte til at hæve. Denne Grund ses heller ikke i Korrespondancen paaberaabt af Indstævnte, som alene henviser til de 2 Vognladningers Ukontraktmæssighed.

Forsaavidt Citanten har villet hævde, at Indstævntes Reklamation er for sent fremsat, har han ikke Ret i dette, idet Indstævnte maatte være berettiget til at afvente ogsaa den anden Vognladning, inden han udtalte sig.

Med Hensyn til Kvaliteten af de to Vognladninger foreligger der en Erklæring, udstedt den 23 September 1912 af Tømmerhandlerne Georg Stub og Louis Thomsen, der heri udtale, at de have gennemsorteret samtlige Dimensioner, og at Vareerne som Helhed ikke opfylde de i Slutsædlen stipulerede Betingelser: »skarpkantet, blankt og frit for Vrag«. De to Udstedere ere derhos den 20 Marts 1914 førte som Vidner i Retten, hvor de have vedstaaet Erklæringens Rigtighed.

Fra Citantens Side foreligger der en Erklæring fra Tømmerhandler Elofsson og Tømmerpladsformand Axel Andersson i Slotsbron, gaaende ud paa, at det paagældende Gavntræ »var af Artens bedste Tømmer

*) Skal formentlig være: 11.

og af god skibningsbar Kvalitet og at noget bedre ikke kan erholdes af Tømmer fra Wänern saavel hvad Savning som Kvalitet angaar. « Rigtigheden af denne Erklæring har Indstævnte bestridt.

Den af Indstævnte foranstaltede Vidneførsel kan Retten ikke anse tilstrækkelig til Oplysning om Partiets Ukontraktmæssighed. I den fremlagte Erklæring udtale Vidnerne, at Partiet som Helhed ikke opfyldte de stipulerede Betingelser, men uden nærmere Angivelse af, i hvilken Grad og hvor stor en Del af Partiet dette gælder. Under Vidneførslen have de vel yderligere udtalt, den ene: at der fandtes baade vankantet, blaat og Vrag, alt i et saadant Omfang, at Partiet maatte siges at være ukontraktmæssigt og at dets Mindreværdi efter hans Skøn kunde ansættes til 15 à 20 Øre pr. Kubikfod, den anden: at efter hans Mening kunde Mindreværdien sættes til ca. 20 Øre pr. Kubikfod, ligesom sidstnævnte Vidne samtidig har udtalt, at, saa vidt han erindrede Partiet, kunde det siges at være værd $\frac{2}{3}$ Del af det, som Køberen efter Kontrakten var berettiget til at vente, en Angivelse, som han senere ændrede til $\frac{3}{4}$ Del. Men herved maa erindres, at Vidnerne først ere førte ca. $1\frac{1}{2}$ Aar, efter at de havde set Tømmeret, og at det ene Vidne i Retten udtrykkelig udtalte, at han ikke længere havde noget klart Billede af, hvorledes Tømmeret ved Besigtigelsen saa ud, dog at han var sikker paa, at Indholdet af Erklæringen var rigtigt.

Men hertil kommer Følgende:

Indstævnte ses ikke at have haft nogensomhelst Grund til ved Konstateringen af den paastaede Ukontraktmæssighed at undlade Optagelse af lovformeligt Syn og Skøn, hvorved Spørgsmaalet om Manglelernes Tilstedeværelse vilde være afgjort under Former, der sikrede Sælgeren en saa omhyggelig og upartisk Fremgangsmaade og Bedømmelse som muligt, en Garanti, som ikke paa samme Maade er tilstede, naar Besigtelsen, som her sket, foretages af to af Køberen selv valgte Mænd og uden at Sælgeren er indvarslet. I nærværende Tilfælde var Optagelse af lovligt Skøn endog yderligere paakrævet ved en i Slutsedlen indeholdt Vedtagelse gaaende ud paa, at i Tilfælde af, at der angaaende Forretningen maatte opstaa Tvist, der ikke bilægges ved Voldgift, skal Sagen »efter at lovligt Skøn er optaget« endeligt og inappellabelt afgøres ved Sø- og Handelsretten i København.

Endnu skal bemærkes, at selv om den paastaede Ukontraktmæssighed havde været behørig godtgjort, havde Indstævnte dog ikke været berettiget til at refusere Partiet og stille det til Disposition, men han havde kun haft Ret til at forlange Dekort. Der foreligger i en gros Trælasthandelen en Koutume, hvorefter en Vare, der paastaas at være ukontraktmæssig, ikke stilles til Disposition men modtages af Køberen, idet mulige Differencer afgøres ved Voldgift eller Retten, og denne Koutume, som findes udtalt i Grosserersocietetets Responsum af 20 Marts 1908, aftrykt i U. f. R. 1909 p. 649, ses der i nærværende Tilfælde ingen Hjemmel til at fravige.

Efter det saaledes Anførte har Indstævnte ikke godtgjort nogen Berettigelse til i Strid med de stipulerede Betalingsvilkaar at fremsætte det i hans Skrivelse af 23 September 1912 indeholdte Forlangende om Adgang til at undersøge Hovedleveringen, inden han betalte, og

Citanten maa saaledes anses at have haft Føje til at nægte yderligere Levering.

Indstævnte vil herefter ikke kunne undgaa at betale Citanten de to Vognladninger med de fordrøde Beløb, 1021 Kr. 59 Øre. Et af Indstævnte subsidiært paastaet Fradrag af 2 pCt. Diskonto kan overfor Citantens Protest ikke tilstaaes ham, idet saadan Diskonto har været betinget af rettidig Betaling, men paa den anden Side vil der herefter overensstemmende med Indstævntes Paastand først kunne beregnes Renter fra Tremaanederdagen efter Fakturaernes Datoer.

Sagens Omkostninger ville efter Omstændighederne kunne ophæves. Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Nr. 389. Højesteretssagfører Bagger

mod

Oluf Christoffer Olsen (Def. Halkier),

der tiltales for Tyveri eller uhjemlet Besiddelse af fremmed Gods.

Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 20 August 1914: Arrestanten Oluf Christoffer Olsen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Mandal Bertelsen, 24 Kr. og Defensor, Sagfører Hilbert, 18 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 16 September 1914: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden forlænges til to og et halvt Aar. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne A. Sally og Bing, betaler Arrestanten Oluf Christoffer Olsen 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, mod hvilke intet Væsentligt findes at erindre,

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Oluf Christoffer Olsen til Højesteretssagfører Bagger og Advokat Halkier 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Frederiksberg Birks Ekstraret hertil indankede Sag er Arrestanten Oluf Christoffer Olsen, der er født den 1 Juni 1886 og senest straffet ved Højesterets Dom af 6 December 1910 dels efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., dels i Medfør af § 241, 1ste Stk., efter § 238 som for 2den Gang begaaet Hæleri og efter dens § 243 med Forbedringshusarbejde i 3 Aar, hvilken Straf med dens resterende Del ved kgl. Resolution af 4 September 1912 blev eftergivet Arrestanten paa Vilkaar, at han i 5 Aar fra Løsladelsen at regne førte en ulastelig Vandel, sat under Tiltale for Tyveri eller uhjemlet Besiddelse af fremmed Gods.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Den 6 Juni 1914 anmeldte Urmager Jørgen Rasmussen af Frederiksberg, at der samme Dags Eftermiddag mellem Kl. 1ⁿ/₄—2¹/₂ fra en aflaaet Montre, som var indsat i Muren under Vinduet til Anmelderens Forretning, Smallegade 44 B, var stjaalet 14 Stk. tilsammen til 97 Kr. vurderede Ure.

Endnu samme Dag og de nærmest paafølgende Dage forefandtes hos forskellige Pantelaanere 12 Ure, alle pantsatte den 6 s. M. om Eftermiddagen, om hvilke Ure det paa fyldestgørende Maade er bevist, at de var Anmelderen tilhørende og frastjtaalne ham ved ovennævnte Lejlighed.

Af de derigennem indhentede Signalementer henleledes Mistanken for Tyveriet paa Arrestanten, der ved sin Anholdelse forefandtes i Besiddelse af et af de stjtaalne Ure, vurderet til 8 Kr.

Arrestanten har erkendt af de hos Pantelaanerne forefundne Ure at have den 6 Juni 1914 pantsat for 19 Kr. 4 tilsammen til 51 Kr. vurderede Ure. Men han, der benægter at have stjaalet eller udvist noget ulovligt Forhold med Hensyn til de Urmager Rasmussen frastjtaalne Ure, har angaaende de nysnævnte 4 Ure og det ene Ur, hvorfra han ved Anholdelsen var i Besiddelse, forklaret, at han har købt dem af 2 ham ubekendte Mandspersoner, af hvilke den ene kaldte sig Brandt og den anden Nielsen, de 4 Ure i Begyndelsen af Juni Maaned d. A. og det 5te Ur den 10 eller 11 s. M.

Naar imidlertid henses til,

at denne Arrestantens Forklaring ikke er støttet ved Noget-somhelst,

at Arrestanten har erkendt at have pantsat 4 af Urene samme Dag, som Tyveriet er begaaet,

at 7 af de 8 Pantelaanere eller deres Ekspedienter, som have ydet Arrestanten Laan paa de 8 andre samme Dag pantsatte Ure, med Sikkerhed have troet at genkende Arrestanten som den Person, der foretog Pantsætningen, om de end ikke have turdet beedige Pantsætterens Identitet med Arrestanten,

at disse 8 Ure ere pantsatte tildels under de samme Navne, under hvilke de 4 fornævnte Ure ere pantsatte af Arrestanten, samt

at Arrestantens Fortid kendetegner ham som tyvagtig, maa det billiges, at det ved den indankede Dom er statueret, at Arrestanten, uanset sin Benægtelse, maa anses for at have begaaet det omhandlede Tyveri. For sit omhandlede Forhold vil Arrestanten i Medfør af Straffelovens § 231, 1ste Punkt, være at anse med en Straf, der findes passende at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 2¹/₂ Aar.

Underrettsdommen, ved hvilken Arrestanten ifølge samme Lovbestemmelse er anset med samme Straf i 2 Aar, og ved hvilken Aktiøns Omkostninger rettelig ere paalagte Arrestanten, vil derfor med anførte Strafforhøjelse være at stadfæste.

Onsdag den 11 November.

Nr. 309. Gaardejer **Carl Folkmar Georg Holm** og Hustru **Helga Marie Holm**, født **Fanø** (Bagger efter Ordre)

mod

Amtmanden over Vejle Amt paa det Offentliges Vegne
(Halkier efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Erstatning for uforskyldt Varetægtsarrest.

Elbo m. fl. Herreders ordinære Rets Dom af 11 December 1912: I Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel tillægges der Citanten, Gaardejer Carl Folkmar Georg Holm hos Statskassen 300 Kr. Det Offentlige bær for Tiltale af Citantinden, Helga Marie Holm, født Fanø, fri at være. Processens Omkostninger hæves. Der tillægges Justitsraad, Prokurator Seidelin og Sagfører Reinholdt Jacobsen i Salær henholdsvis 30 Kroner og 20 Kr., hvilke Beløb udredes af det Offentlige.

Viborg Landsoverrets Dom af 6 April 1914: I Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel tillægges der Hovedappellanterne, Gaardejer Carl Folkmar Georg Holm og Hustru, Helga Marie, født Fanø, hos Statskassen henholdsvis 200 Kr. og 500 Kr. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves, hvorhos der tillægges de henholdsvis for Hovedappellanterne og for Kontraappellanten, Amtmanden over Vejle Amt paa det Offentliges Vegne, beskikkede Sagførere for Underretten, Justitsraad, Prokurator Seidelin og Sagfører Reinholdt-Jacobsen, der tillige have været beskikkede under Optagelsen af det foranførte Tingsvidne, i Salær hver 60 Kr. og Førstnævnte tillige i Godtgørelse for Udlæg 1 Kr. 50 Øre og de for Parterne beskikkede Sagførere for Overretten, Overretssagførerne Johnsen og Jørgensen, i Salær hver 80 Kroner, hvilke Beløb udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Efter Indstævningen til og Proceduren for Højesteret drejer Sagen sig alene om de af Appellanten og Appellantinden for Højesteret nedlagte Paastande om Forhøjelse af de dem ved den indankede Dom tilkendte Erstatninger.

Efter de Højesteret forelagte Oplysninger findes der imidlertid ikke tilstrækkelig Grund til saadan Forhøjelse, og Dommen vil herefter i det Hele efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten og Appellantinden hver 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Bagger og Advokat Halkier hver 120 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Efter at Hovedappellanterne, Gaardejer Carl Folkmar Georg Holm og Hustru, Helga Marie, født Fanøe, begge af Herslev, under en ved Elbo m. fl. Herreders Politiret foretagen offentlig Undersøgelse, der sluttedes den 31 Januar 1912, uden at Tiltale blev beordret, havde som mistænkte for Brandstiftelse været underkastede Varetægtsfængsel henholdsvis fra den 23 November 1911 til den 13 December s. A. og fra den 30 November 1911 til den 18 Januar 1912, have de under nærværende i Henhold til Lov om Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel m. v. af 5 April 1888 mod Kontraappellanten, Amtmanden over Vejle Amt paa det Offentliges Vegne, anlagte Sag i første Instans ved de forannævnte Herreders ordinære Ret paastaaet sig tilkendt hos det Offentlige hver især en Sum af 2000 Kr. eller et ved Rettens Skøn fastsat Beløb i Erstatning for den Lidelse, den Tort og det Formuetab, der er tilføjet dem ved det udstaaede Varetægtsfængsel. Kontraappellanten paastod sig frifunden for Hovedappellanternes Tiltale. Ved Underrettsdommen er der tillagt Holm en Erstatning hos Statskassen af 300 Kr., medens Kontraappellantens nysnævnte Paastand toges til Følge for Hustruens Vedkommende. Endelig ere Processens Omkostninger i første Instans ophævede, hvorhos der er tillagt de henholdsvis for Hovedappellanterne og for Kontraappellanten beskikkede Sagførere for Underretten, Justitsraad, Prokurator Seidelin og Sagfører Reinholdt-Jacobsen, i Salær henholdsvis 30 Kr. og 20 Kr. hos det Offentlige. Sagen er nu af alle tre Parter indanket her for Retten, hvor de have gentaget deres i 1ste Instans nedlagte Paastande.

Om Morgenen den 25 Oktober 1911 Kl. ca. 6 opstod der Ild i den Søren Pedersen Roed tilhørende Ejendom paa Herslev Mark, der nedbrændte til Grunden, og en Timestid senere, medens denne Brand endnu stod paa, udbrød der ligeledes Ild i den Hovedappellanten tilhørende Ejendom sammesteds, der var beliggende omtrent 275 Alen syd for Roeds Hus. Da det bemeldte Morgen var stærkt Blæst fra Syd eller Sydvest, maatte det anses udelukket, at sidstnævnte Brand

var opstaaet ved Gnister fra førstnævnte, og den mod Hovedappellanterne under den forommeldte Undersøgelse fremsatte Sigtelse gaar da nærmere ud paa, at en af dem — mulig efter Aftale med den Anden — har foranlediget den ene af de nævnte Ildebrande eller dem begge.

Saa vel Hovedappellanten som Hovedappellantinden have nægtet sig skyldige i det dem paasigtede Forhold. Ifølge deres Forklaringer var de begge til Sengs senest Kl. ca. 10 den foregaaende Aften og forlod ikke deres Soveværelse, førend Hovedappellantinden vaagnede Branddagens Morgen og stod op præcis Kl. 6; fra Sovekammervinduet, der vender mod Syd, saa hun et rødt Skær paa Træerne og sagde da til Hovedappellanten, som endnu laa i sin Seng, kom Solen allerede skinende paa Træerne. Hovedappellanten sprang straks op og sagde, at det maatte være umuligt, da Solen endnu ikke var staaet op. Hovedappellantinden gik nu ud for at kalde paa sin nedennævnte Datter og kom herved til gennem Køkkenvinduerne, der vende mod Nord, at se, at der var Ildløs. Hovedappellantinden vilde derpaa vække sin hjemmeverende Søn, og medens hun i dette Øjemed opholdt sig i Bryggerset, hvor hun saa, at Branden var hos Roed, kom dennes Hustru, Karen Roed, ind ad Bryggersdøren med en Cigarkasse i Haanden, hvori hun havde sine Papirer, og sagde, at det brændte hjemme hos dem, og at Papirerne var det eneste, hun lige havde faaet reddet. Karen Roed blev nu i Hovedappellantens Hus, medens Hovedappellantinden løb over til Brandstedet, hvorhen ogsaa hendes Mand og Søn kom. Hovedappellantinden blev ved Roeds Hus, indtil Taget skred, hvorpaa hun begav sig hjemad, medens hendes Mand og Søn fremdeles forblev paa Brandstedet; da hun havde tilbagelagt omtrent Halvdelen af Vejen til sit Hjem, mødte hun Karen Roed, der sammen med Hovedappellanternes Datter, Agnes, vilde gaa til Brandstedet. Hovedappellantinden fik dog Karen Roed med sig tilbage til Hovedappellantens Hus, medens Datteren gik over til Ildebranden. Efter at de to Kvinder var komne til Hovedappellantens Ejendom, hvor der ingen Tjenestefolk holdtes, og hvor de derfor nu var ene, tændte Hovedappellantinden et Petroleumsapparat for at koge Vand til Kaffe og gik derpaa gennem Hestestalden ud i Kostalden og malkede 2 Køer, medens Karen Roed hele Tiden fulgte hende. Da Hovedappellantinden var færdig med at malke, kom Datteren atter hjem, og Moderen bad hende derefter om at køre Mælken paa en Trækkevogn op til Vejen, medens hun selv og Roeds Hustru — som nedenfor nærmere ommeldt — gik tilbage til Køkkenet, hvor Hovedappellantinden kom Kaffe paa Kanden, som hun bad Roeds Hustru hælde Vand paa. Efter sin videre Forklaring gik Hovedappellantinden derpaa ind og skar Brød i Spisekammeret, der maa antages at have Nedgang til en Kælder, men ellers kun Udgang til Køkkenet. Da Hovedappellantinden paany kom ind i sit Køkken, opdagede hun straks, at der var Ildebrand i deres Hus, idet hun ikke kunde se gennem Vinduerne for Taage. Ilden var nu ogsaa bleven bemærket af de ved Roeds Hus tilstedeværende, hvoriblandt Hovedappellanten og hans Søn, der begge ilede hjem, ligesom Sprøjter hurtig kom tilstede, hvorved det lykkedes at begrænse Ilden saaledes, at en Del af Stuehuset og et Udhus reddedes.

Det er ikke ved Undersøgelsen opklaret, hvorledes Ilden er opstaaet i noget af de to Huse, men Roeds Hustru har i Forhøret ud-

sagt, at da hun begav sig over til Hovedappellanterne, saa hun, at Ilden havde stærkest fat i det sydlige Hjørne af Udhuset, hvoraf hun slutter, at den er begyndt paa samme Sted, hvor en Ildspaesættelse tidligere er forsøgt, og Roed har ligeledes forklaret, at Ilden baade nu og tidligere begyndte netop i det sydøstlige Hjørne af Udhuset. Angaaende Ilden i Hovedappellantens Gaard har hans oftnævnte Datter forklaret, at hun kørte ud paa Marken med Mælkespanden gennem Køreporten, og at hun efter at have kørt ca. 150 Alen følte sig træt og vilde hvile sig lidt. Idet hun derpaa saa sig om, saa hun vel ingen Røg straks, men da hun havde staaet et Øjeblik, begyndte der at stige en stærk Røg op fra nysnævnte Køreport, som hun kort forinden havde passeret uden at mærke noget Usædvanligt.

Den mod Hovedappellanterne rejste Sigtelse for at have sat Ild paa Roed's Hus er navnlig støttet paa, at et Vidne, Tømmersvend Christian Hansen af Herslev, til en Politirapport har forklaret, at han ved Ankomsten til bemeldte Hus Kl. ca. 6 $\frac{1}{2}$ den Morgen, da det brændte, havde fundet senere udslettede Spor i Husets Have af to forskellige Slags Træsko, hvoraf det ene var saakaldte Klodstræsko, medens det andet Par saa ud til at være mere spidse til Taaen og flade underneden. Da nu Klodstræsko ikke fandtes paa Brandstedet, hvorimod Hovedappellanten, der under Slukningsarbejdet var iført Sko eller Støvler og Galoscher, maa antages at være i Besiddelse af et Par saadanne Træsko, som forefandtes i hans Hjem, opstod der Mistanke om, at disse Træsko kunde være benyttede af Hovedappellanten eller Hovedappellantinden til paa et tidligere Tidspunkt om Morgenens at paasætte Branden. Afset fra, at Hovedappellantens Træsko, som han i Døgnet forud for Branden ikke vil have benyttet senere end om Aftenen ved 6-Tiden, ifølge en af Statspolitibetjent Deleuran afgiven Rapport bar Spor af at kunne have været benyttede til et tidligere Tidspunkt end det anførte, samt at Hovedappellantinden, der under Branden løb efter Roeds Grise forskellige Steder omkring Bygningerne, har erkendt samme Morgen at have baaret et Par flade Træsko, er der, idet de forefundne Spor end ikke blev opmaalte, intet-somhelst oplyst til Bestyrkelse af den anførte Sigtelse.

Medens Hovedappellanten ikke har været sigtet for at have sat Ild paa sin egen Ejendom, gik Sigtelsen mod Hovedappellantinden i saa Henseende ud paa, at hun skulde have foretaget Ildspaesættelsen dér i Løbet af den Tid, hvor hun efter at have bortsendt sin Datter var ene hjemme med Karen Roed, og hvor hun efter sin Forklaring forlod denne først for at fodre Køerne og senere for at skære Brød og hente Smør. Hovedappellantinden har herom forklaret, at da Agnes kørte bort med Mælken, stod Roeds Hustru og hun selv i Døren til Hestestalden, at de derpaa gik sammen ind i denne Stald, at hun vel alene gik derfra ind i Kostalden, der efter det Oplyste var beliggende syd for Hestestalden med Dør fra denne, men at hun, medens hun gav Køerne Foder, som hun hentede paa Høstænget, der laa over Kostalden og med Opgang i denne, stadig vekslede Bemærkninger med Karen Roed, hvem hun netop holdt sig i Nærheden af, fordi hun havde det Indtryk, at Roeds Hustru var saa betagen, at hun godt kunde besvime. Hovedappellantinden vendte snart tilbage til Hestestalden og fulgtes nu med

Karen Roed ind gennem Bryggerset til Køkkenet og det tilstødende Spisekammer.

Roeds Hustru har i Modstrid hørmed afgivet en Forklaring, ifølge hvilken hun og Hovedappellantinden, efter at Agnes var gaaet, begav sig lige fra Hestestalden tilbage til Køkkenet, hvor Hovedappellantinden gik bort fra hende, idet hun sagde, at hun vilde »give Køerne«. Denne Forklaring har Roeds Hustru dog ikke fastholdt i et senere Forhør, idet hun da under Konfrontation med Hovedappellantinden har udsagt, at hun »kan ikke bestemte huske det og derfor ikke modsige det, efter den Tilstand hun var i er det ikke saa let«.

Da Hovedappellantinden imidlertid efter det Anførte i hvert Fald har bortfjernet sig noget fra Karen Roed under Anbringende af at ville fodre Køerne, er der ved Undersøgelsen lagt nogen Vægt paa, at Gaardejer Søren Sørensen af Herslev samt Tømrer Hans Ravn og Bestyrer Johannes Brems, begge af Herslev Mark, have forklaret, at Hovedappellantens Køer, som de under Branden løste og førte ud fra Stalden, efter Vidnernes Formening ikke havde Hø i deres Baase, da de blev løste. Men da de tre nævnte Mænd under et efter Sagens Indbringelse for Overret optaget Tingsvidne alle have udtalt, at de, efter hvad de ved nysnævnte Lejlighed iagttog, ikke bestemt tør sige, at Køerne ikke kunne have faaet Hø den paagældende Morgen mellem Kl. 6 og 7, findes Hovedappellantindens Forklaring om, hvorledes hun benyttede den Tid, hvori hun bortfjernede sig fra Karen Roed, ikke at kunne forkastes. Derhos er det i Tilslutning til, hvad Hovedappellantinden, som ovenfor anført, yderligere har udsagt om sit Ophold i Spisekammeret, af hendes Datter forklaret, at Hovedappellantinden den omhandlede Morgen gav hende en Tallerken med Brød, som hun mener, at Moderen maa have skaaret samme Morgen, medens Vidnet kørte med Mælken, og en Tallerken med Smør. Ligeledes har Husmand Hans Skov af Højrup Mark til en Politirapport forklaret, at han under Branden kom ud i Køkkenet og da saa, at der sammesteds stod en Tallerken med skaaret Brød og, saavidt han husker, ogsaa en Tallerken med Smør.

Det fremgaar iøvrigt af Sagens Oplysninger, at der to Gange tidligere er udbrudt Ild i Ejendomme, som da beboedes af Hovedappellanterne, uden at der dog ved de i disse Anledninger afholdte Brandforhør ses at være fremkommet Noget, der særlig kunde henlede Mistanke for Brandstiftelse paa nogen af dem.

Efter hvad der foreligger, var Hovedappellantens økonomiske Forhold i Oktober 1911 daarlige og havde da været dette i en Aarrække. Hans Ejendom var med Besætning, Avl og Inventarium forsikret for ialt 14,850 Kr., hvoraf for Bygningerne 8650 Kr. Paa Ejendommen hvilede efter Hovedappellanternes Fremstilling Pantegæld til samlet Beløb 16,350 Kr. foruden et Skadesløsbrev for 250 Kr.; 3die Prioritetshaver havde den 11 Oktober 1910 taget Ejendommen til brugeligt

Færdig fra Trykkeriet den 25 November 1914

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 37—38.

Onsdag den 11 November.

Pant saaledes, at denne derefter for ham bestyredes af Hovedappellantinden, der af Indtægterne skulde forrente og afdrage 1ste og 2den Prioritet, medens 3die Prioritetshaver, der nærmest havde gjort Udlæg i Ejendommen for at bevare denne for Hovedappellanten, ikke forlangte Renter af sin Fordring, som androg 6450 Kroner. Hovedappellantens Indbo var brandforsikret for 6000 Kr.; om denne Forsikring har han erkendt, at den efter hans nuværende Forhold var meget for høj, men anført, at han fik assureret sit Indbo for 6000 Kr., medens han — som det maa antages i Aarøne 1906 til 1909 — ejede en Gaard ved Navn Knudsbølggaard, og at det er den samme Forsikring, han endnu havde i Efteraaret 1911. Hovedappellanten, der havde megen løs Gæld, har yderligere forklaret, at hans Indbo var pantsat for 2500 Kr. til hans Svigersøn, Overkelner Davidsen, i Herning, der oftere havde ydet ham pekuniære Forstrækninger.

Der er, som meldt, under de optagne Forhør intet oplyst om Aarsagen til de to her ommeldte Ildebrande, og navnlig findes der heller ikke at være fremskaffet Oplysninger, der gør det sandsynligt, at Hovedappellanten eller Hovedappellantinden have paasat nogen af dem.

Idet der derimod maa gaas ud fra, at de ere uskyldige i den dem paasigtede Forbrydelse, samt da ingen af dem ved noget Forhold fra sin Side ses at have givet Anledning til Fængslingen, vil der i Medfør af Lov om Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel m. m. af 5 April 1888 § 1 være at tilkende dem hver især en Erstatning hos Statskassen for den dem overgaaede Frihedsberøvelse, hvilken Erstatning efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes for Hovedappellantens Vedkommende til 200 Kr. og for Hovedappellantindens Vedkommende til 500 Kr.

Processens Omkostninger for begge Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve, hvorhos der bliver at tillægge de for Hovedappellanterne og Kontraappellanten. beskikkede Sagførere for Underretten, der tillige have været beskikkede for Parterne under det ovennævnte efter Sagens Indbringelse for Overretten optagne Tingsvidne, i Salær hver 60 Kroner og Førstnævnte tillige i Godtgørelse for Udlæg 1 Krone 50 Øre og de for Parterne beskikkede Sagførere for Overretten i Salær hver 80 Kroner, hvilke Beløb ville være at udrede af det Offentlige.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig, og under Sagen er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Torsdag den 12 November.

Nr. 286. Højesteretssagfører Liebe

mod

Christen Jensen Hesselbjerg (Def. Lunn),

der tiltales for Overtrædelse af § 12, 3die Stykke, i Lov af 10 Maj 1912 om Beværtning og Gæstgiveri samt om Handel med stærke Drikke.

Lemvig Købstads og Skodborg-Vandfuld Herreders Politirets Dom af 7 Marts 1914: Gæstgiver Christen Jensen Hesselbjerg af Bonnet bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger udredes af det Offentlige.

Viborg Landsoverrets Dom af 4 Maj 1914: Politiretsdommen bør ved Magt at stande. Der tillægges Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Sørensen og Heise, i Salær 20 Kr., der udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Der tillægges Højesteretssagførerne Liebe og Lunn i Salarium for Højesteret, hver 30 Kroner, der udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Lemvig Købstad og Skodborg-Vandfuld Herreders Politiret indankede Sag er Gæstgiver Christen Jensen Hesselbjerg sat under Tiltale for Overtrædelse af § 12, 3die Stk., i Lov af 10 Maj 1912 om Beværtning og Gæstgiveri samt om Handel med stærke Drikke.

Tiltalte, der har Næringsadkomst som Gæstgiver i Bonnet Gæstgivergaard i Ramme Sogn, som det maa antages, med Ret til Udskænkning af stærke Drikke, er ifølge en under Sagen fremlagt Straffeattest, hvis Rigtighed er godkendt af Tiltalte, født den 15 Februar 1859 og har i Tiden fra den 17 Februar 1897 til den 30 Januar 1912

gentagne Gange været anset med Bøder for Overtrædelse af Ringkøbing Amts Politivedtægts Bestemmelser om Beværterforhold samt tvende Gange for Overtrædelse af Næringslovens Bestemmelser om Beværtning.

Med Hensyn til det Tiltalte nu paasigtede Forhold har Gaardejer Jens Chr. Sahl Krarup af Vandborg Sogn forklaret, at han den 20 Februar d. A. om Morgenen ved Ottetiden kørte til Bonnet Jernbanestation, der er beliggende ca. 6 Kilometer fra hans Hjem, for til Svineopkøber, Gaardejer Christen Pedersen at aflevere nogle af denne købte Svin, der skulde forsendes med Banen. Efter Afleveringen opstaldede Vidnet sine Heste i Bonnet Gæstgivergaard, der er beliggende lige ved Stationen, og efter at han havde besørget forskellige Ærinder i Byen, vendte han ved Titiden tilbage til Gæstgivergaarden, hvor Pedersen var tilstede for at afregne med Vidnet og nogle andre Personer, der havde leveret ham Svin. Under Afregningen trakterede Pedersen Vidnet med Øl og Smørrebrød, og efter at Vidnet i Selskab med Pedersen og nedennævnte Chr. Borup Pedersen og Hans Chr. Nielsen havde drukket et Par Kaffepunche, kørte han tilbage til sit Hjem, hvortil han ankom ved Halvtolvtiden.

Gaardejer Chr. Borup Pedersen af Vandborg, der bor i en Afstand af ca. 5½ Kilometer fra Bonnet Gæstgivergaard, har dernæst forklaret, at han den ovennævnte Dag sammen med Krarup kørte til Bonnet Jernbanestation og efter at have besørget forskellige Indkøb i Byen indfandt sig paa Gæstgivergaarden for at afregne med fornævnte Christen Pedersen, hvem han samme Dags Morgen havde leveret to Svin, som Pedersen selv havde kørt til Stationen. Under Afregningen trakterede Pedersen ligeledes ham med Øl og Smørrebrød, ligesom Vidnet efter Afregningen nød to Kaffepunche sammen med Pedersen, Krarup og Hans Chr. Nielsen, hvorefter de alle kørte hjem.

Endvidere har Gaardejer Hans Chr. Nielsen af Vandborg forklaret, at han, der den omhandlede Dag var spadseret til Bonnet Stationsby for at besøge nogle Ærinder i Byen, under sit Ophold her bragte i Erfaring, at hans Nabo, fornævnte Krarup, var kørt ind paa Gæstgivergaarden, hvorfor han ved Halvelvetiden om Formiddagen indfandt sig dersteds for at køre hjem med ham, og at han derpaa i Gæstgivergaarden sammen med Christen Pedersen, Krarup og Chr. Borup Pedersen forinden Hjemkørslen nød to Kaffepunche.

Endvidere har fornævnte Christen Pedersen af Vandborg, fra hvis Hjem der er en Vejlængde til Kroen af ca. 5½ Kilometer, forklaret, at han den nævnte Dag om Morgenen ved Halvnitiden indfandt sig i Bonnet og efter at have opstaldet sine Heste i Gæstgivergaardens Kørestald gik over paa Stationspladsen for at modtage Svin. Efter at han derpaa havde afsendt de modtagne Svin med Toget, indfandt han sig ved Halvtitiden i Gæstgivergaarden, hvor han, som han plejede, afregnede med Leverandørerne af Svinene, og hvor han under Afregningen trakterede Krarup og Chr. Borup Pedersen med Øl og Smørrebrød, hvorhos han derpaa sammen med dem og Hans Chr. Nielsen nød 2 Kaffepunche, inden han kørte til sit Hjem, hvortil han ankom lidt før Middag.

Endelig har Husmand Jens Peder Godballe, boende i Dybe Sogn, forklaret, at han den 21 Februar d. A. om Morgenen lidt over 8

sammen med en Nabo kørte til Bonnet Station, hvortil der fra hans Hjem er en Vejlængde af ca. 2 Kilometer, for at aflevere to Svin til Tiltalte, der er Opkøber for et Svin slagteri. Efter at han havde afleveret Svinene paa Stationen, og efter at Vognen, der tilhørte Naboen, var kørt hjem, gik han hen paa Gæstgivergaarden, hvor han, medens han ventede paa Tiltalte for at gøre Afregning med ham, nød en »Genstand«. Efter at Tiltalte, der i Mellemtiden havde faaet Svinene afsendt med Toget, derpaa havde indfundet sig i Gæstgivergaarden og udbetalt Vidnet hans Tilgodehavende, besørgede Vidnet nogle Ærinder i Byen, hvorefter det var hans Hensigt at gaa hjem, men da det blev Regnvejr, og da han, der de foregaaende Dage havde været syg og sengeliggende, befandt sig ilde, gik han tilbage til Gæstgiveriet, hvor han paany nød en Kaffepunch, og hvor han forblev indtil det ved Efttiden blev Tørrevejr.

Tiltalte har erkendt, at han har serveret fornævnte Spise- og Drikkevarer for de nævnte Personer, men da disse under de foreliggende Omstændigheder alle findes at maatte anses som Rejsende, vil han ikke ved nævnte Forhold kunne anses at have overskredet sin Næringsret, og det maa derfor billiges, at han ved Politiretsdommen er frifunden for det Offentliges Tiltale, og bemeldte Dom, ved hvilken det ligeledes rettelig er paalagt det Offentlige at udrede Sagens Omkostninger, vil saaledes være at stadfæste.

Nr. 330.

Højesteretssagfører Winther

mod

Valdemar Laurits Hansen (Def. Lunn),

der tiltales for Vold imod sagesløs Person.

Hillerød Købstads Ekstrarets Dom af 30 Marts 1914: Tiltalte Valdemar Laurits Hansen bør hensættes i simpelt Fængsel i 8 Dage samt udrede denne Sags Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Wimmer, og Defensor, Overretssagfører Raaschou, henholdsvis 20 Kr. og 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 1 Juli 1914: Tiltalte Valdemar Laurits Hansen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor for Underretten, Sagfører Wimmer 20 Kr. og Overretssagfører Raaschou 15 Kr., samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagfører M. A. Meyer og Prokurator Mundt, 25 Kr. til hver, udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Efter de foreliggende i den indankede Dom gængivne Oplysninger, der tilmed bestyrkes ved de efter dens Afsigelse tilvebragte nye Oplysninger, maa det anses godtgjort, at Tiltalte ved den i Dommen nævnte Lejlighed og under de der beskrevne Omstændigheder har bibragt Valdemar Sørensen de ham tilføjede Læsioner. Han vil herfor være at anse efter Straffelovens § 203 med en Straf, der vil kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 8 Dage, hvorhos han vil have at udrede Aktionens Omkostninger.

Thi kendes for Ret:

Tiltalte, Valdemar Laurits Hansen, bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 8 Dage og betale Aktionens Omkostninger, derunder de ved Lands-over- samt Hof- og Stadsrettens Dom fastsatte Salaries, samt i Salarium for Højesteret til Højesterets-sagførerne Winther og Lunn, 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Hillerød Købstads Ekstraret hertil indankede Sag er Valdemar Laurits Hansen sat under Tiltale for Vold mod sagesløs Person.

Tiltalte er født den 16 Januar 1895 og tidligere straffet ved Frederiksborg Birks Ekstrarets Dom af 23 Juli 1913 i Medfør af Straffelovens § 228, jfr. dens § 37, og midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 15 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage.

Den 2 Marts 1914 anmeldte daværende Opsynsbetjent ved Frederiksborg Arbejdsanstalt Valdemar Sørensen, at han den samme Dags Morgen Klokken ca. 5, da han, der havde været til Bal om Natten, var paa Vejen hjem, i Alleen ved Jernbanebroen havde været Genstand for voldeligt Overfald. Ifølge hans videre Fremstilling havde han, da han paa det nævnte Sted bemærkede to Personer, der stod i Samtale med hinanden, og mistænkte dem for at være to fra Arbejdsanstalten undvegne Lemmer, taget sin elektriske Lommelygte frem og rettet den mod Personerne. Den ene af disse udtalte da, at det var frækt af ham at belyse dem ind i Ansigtet, hvorhos den anden Person samtidig tog en lignende Lommelygte frem og belyste Anmelderens Ansigt med den. Umiddelbart herefter fik Anmelderen et stærkt Næveslag i Ansigtet, uden at han, der var blændet ved Skinnets Lommelygten, kunde se, hvem af de to Personer det var, der slog ham. Ved Slaget trak Anmelderen sig noget tilbage og vendte sig lidt om og fik straks derpaa et Slag i Baghovedet, uden at han kunde mærke, om Slaget blev tilføjet ham med Haanden eller med et Redskab. Anmelderen skyndte sig nu bort, men vendte kort efter tilbage uden dog at træffe Personerne igen. Efter Anmelderens videre Forklaring gik han ved sin Hjemkomst straks i Seng og sov og blev om Morgen

vækket af en anden Opsynsbetjent, der bemærkede, hvorledes han var tilredt.

Ifølge en den samme Dag udstedt Lægeattest fandtes der i Anmelderens Baghoved et ca. 2 ctm langt og dybt Saar, og Næsen var noget opsvulmet.

Ved sit Møde i Retten den 5 Marts d. A. forklarede Anmelderen, at han følte stærke Smerter ved Slagene og om Natten havde Smerter i Hovedet, og at han stadig søgte Lægehjælp, men dog hele Tiden havde været i Stand til at passe sin Tjeneste.

Savværksarbejder Adolf Reinholdt Larsen har forklaret, at det var ham og Tiltalte, der stod i Samtale ved den paagældende Lejlighed, da Anmelderen kom og belyste dem med sin Lommelygte, at Larsen, der blev vred herover, sagde noget om, at det var frækt, medens Tiltalte sagde noget lignende som, at Anmelderen skulde »skrubbe af med sig«, og belyste Anmelderen med sin Lommelygte, at han saa, at Tiltalte med løftet Haand sprang frem mod Anmelderen, og at denne straks efter tumlede noget tilbage, hvorfor han formodede, at Tiltalte havde skubbet til ham. Efter Larsens videre Forklaring var det ved den ommeldte Lejlighed temmelig mørkt, og han har ikke set Tiltalte, der havde en Stok i Haanden, slaa Anmelderen, hverken med Haanden eller med Stokken, men han tvivler ikke om, at de i Lægeattesten ommeldte Læsioner ere tilføjede Anmelderen af Tiltalte.

Tiltalte, der af Anmelderen er genkendt som den Person, der belyste Anmelderen med sin Lommelygte, har forklaret, at han ikke tør benægte, at Anmelderens Forklaring er rigtig. Han erkender, at han ved den paagældende Lejlighed var forsynet med elektrisk Lommelygte og Stok, men har iøvrigt fastholdt, at han ikke erindrer noget af, hvad der passerede ved den ommeldte Lejlighed, da han var stærkt beruset.

Under Forhøret har han tilbudt at betale en Bøde paa 25 Kr., saafremt Sagen kunde bortfalde, ligesom han har tilbudt at betale Anmelderen en Erstatning af 25 Kr. for Svie og Smerte samt Lægeudgifter. Efter at være sat under Tiltale har Tiltalte benægtet, at Anmelderen var sagesløs, idet han begyndte med at genere Tiltalte og hans Ledsager, der stod og talte fredeligt sammen, ved at belyse dem i Ansigtet med sin Lommelygte, hvorimod han ikke har villet paastaa, at Anmelderen var den første, der slog.

Under et paa Overrettens Foranledning afholdt Reassumtionsforhør har Anmelderen forklaret, at han, da han blev overfaldet, var ædru, ligesom baade 2 Personer, der have været sammen med ham, henholdsvis ved 12-Tiden og ved 2-Tiden den paagældende Nat, og Opsynsmanden, der vækkede ham den næste Morgen, have forklaret, at han, saavidt de iagttog, ikke var paavirket af Spiritus. Anmelderen har derhos suppleret sin tidligere Forklaring derhen, at han, da han kom hjem, godt mærkede, at han blødte, hvorfor han lagde et Haandklæde under sit Hoved, men at han var meget medtaget og fortumlet af Slaget og derfor lagde sig lidt til Ro.

Tiltalte har under Reassumtionsforhøret fastholdt, at han ved den ommeldte Lejlighed var meget stærkt beruset og ikke kan erindre, at have slaaet Anmelderen.

Fornævnte Adolf Reinholdt Larsen har derhos forklaret, at saavel

han som Tiltalte, men navnlig denne sidste, den paagældende Nat var en Del paavirkede af Spiritus, at Tiltalte ikke efter det Passerede har talt til ham om, at han havde slaaet Anmelderen, samt at Tiltalte, der efter at Anmelderen var gaaet fra dem fulgtes med ham (Larsen) hjem til dennes Bolig, derfra gik alene til sit Hjem, der laa over 1 Kilometer fra Larsens Hjem.

Opvarter Hans Jensen, der serverede for Tiltalte og Adolf Larsen den paagældende Nat indtil Klokken 3, har forklaret, at han ikke lagde Mærke til, at nogen af dem var berusede, og at han er overbevist om, at ingen af dem har været saa beruset, at han ikke vidste, hvad han gjorde.

Da der nu ikke ved det Foreliggende findes at være tilvejebragt aldeles tilstrækkeligt Bevis til at statuere, at Tiltalte, der har fastholdt ikke at kunne erindre at have slaaet Anmelderen, har gjort sig skyldig i det ham paasigtede Forhold, vil han være at frifinde for Aktors Tiltale, hvorhos Aktionens Omkostninger ville være at udrede af det Offentlige. I Overensstemmelse hermed vil Underrettsdommen, ved hvilken Tiltalte i Medfør af Straffelovens § 203, jfr. midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 1, 2det Stykke, 1ste Led, er anset med simpelt Fængsel i 8 Dage, og Aktionens Omkostninger, derunder Salærerne til Aktor og Defensor for Underretten, Sagfører Wimmer og Overretssagfører Raaschou, henholdsvis 20 Kr. og 15 Kr., paalagte Tiltalte, være at forandre.

Nr. 356. Højesteretssagfører Asmussen

mod

Stefan Peter Kjær (Def. Lunn),

der tiltales for Overtrædelse af Lov om den offentlige Fred paa Folketkirkens Helligdage samt Grundlovsdagen af 22 April 1904 § 2.

Aalborg Købstads Politirets Dom af 29 Maj 1914: Tiltalte, Mejeribestyrer af Aalborg Stefan Peter Kjær, bør til Aalborg Købstads Politikasse bøde 20 Kroner samt betale denne Sags Omkostninger. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 13 Juli 1914: Politiretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførererne Jørgensen og Heise, betaler Tiltalte 20 Kr. til hver. Den idømte Bøde udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og isøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste.

Salarerne for Højesteret findes at burde udredes af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesterets-sagførerne Asmussen og Lunn hver 30 Kroner, der udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Aalborg Købstads Politiret indankede Sag er Stefan Peter Kjær, der er født den 20 April 1876, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Overtrædelse af Lov om den offentlige Fred paa Folkekirkens Helligdage samt Grundlovs-dagen af 22 April 1904 § 2.

Ved Tiltaltes egen Erkendelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han, der har Borgerskab som Høker, og som fra en Butik i Ejendommen Niels Ebbesensgade Nr. 12 i Aalborg udsælger Margarine, Brød og Mælk, om Søndagen holder Butikken aaben og forhandler Brød og Mælk, men derimod ikke Margarine, idet han efter sin Forklaring hver Lørdag Aften flytter den i Butikken tilstedeværende Beholdning af Margarine bort fra Butikken over i et Lokale, der er ganske adskilt fra denne.

Tiltalte har gjort gældende, at hans Forretning, da Margارين om Søndagen fjernes fra Butikken, ganske maa jænvnstilles med de i Helligdagsloven § 2 b nævnte Brød- og Mælkeudsalg, der maa holdes aabne om Søndagen, men da der ikke findes at kunne gives ham Medhold heri, maa det billiges, at Tiltalte ved Politiretsdommen for Overtrædelse af den ovennævnte Lovs § 2 a er anset efter samme Lovs § 12 med en Bøde til Politikassen, der efter Sagens Omstændigheder findes ved Politiretsdommen passende bestemt til 20 Kr., og bemeldte Dom, ved hvilken det ligeledes rettelig er paalagt Tiltalte at udrede Sagens Omkostninger, vil saaledes være at stadfæste.

Nr. 254. Højesteretssagfører Lunn

mod

Forbedringshusfange Theodor Johan Frederik Fachmann
(Def. Bagger),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 21 April 1914: Forbedringshusfange Theodor Johan Frederik Fachmann bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor og Defensor, Overretssagførerene Christensen og Busch, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Theodor Johan Frederik Fachmann til Højesterets-sagførerene Lunn og Bagger 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Forbedringshusfange Theodor Johan Frederik Fachmann, der tiltales for Tyveri, er født den 27 Februar 1883 og tidligere anset bl. a. ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 24 November 1909 efter Straffelovens § 228, jfr. midlertidig Lov af 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 7 November 1911 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., jfr. Lov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, ved Kriminal- og Politirettens Dom af 25 Februar 1913 dels i Medfør af Straffelovens § 64 efter dens § 230, 1ste og 2det Stk., dels efter dens § 231, 1ste Stk., og efter dens § 231, 2det Stk., jfr. tildels § 46, med Forbedringshusarbejde i 3 Aar, og senest ved Kriminal- og Politirettens Dom af 7 Juni 1913 i Medfør af Straffelovens § 64 med en dels efter dens § 230, 1ste Stk., og dens § 230, 2det Stk., jfr. tildels § 46, dels efter dens § 231, 2det Stk., lempet Tillægsstraf med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Efter at Tiltalte havde begyndt Afsoningen af de ham ved de 2 sidst anførte Domme idømte Straffe, er det ved hans Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste bevist, at han yderligere har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

I Tiden fra den 12 Marts til den 13 August 1912 har Tiltalte i tyvagtig Hensigt ved Hjælp af falske Nøgler — i 1 Tilfælde tillige ved

voldelig at frabryde en Hængelaas — om Dagen skaffet sig Adgang til 10 beboede Lejligheder i Ejendommene:

Raadmandsgade Nr. 19,
Australievej Nr. 1,
Estlandsgade Nr. 10,
Sct. Annagade Nr. 51,
Prinsessegade Nr. 71 B,
Eskildsgade Nr. 46,
Glentevej Nr. 20,
Hedebygade Nr. 17 A,
Lille Frydsvej Nr. 15 A og
Haraldsgade Nr. 109.

I 6 af Lejlighederne stjal han fra Automatgasmaalernes Pengebeholdere, som han opbrød, tilsammen ca. 38 Kr., og iøvrigt stjal han ved disse Tyverier ca. 76 Kr. i rede Penge samt Ure, Klæder, Smykker, Støvler m. m. til samlet Værdi 64 Kr.; fraset Pengene i Automatgasmaalerne og ca. 12 Kr. i rede Penge, der laa i en Skuffe, som han opbrød, beroede det Sjaalne dels frit fremme, dels i uaflaasede Gemmer.

Som Følge af det Anførte vil Tiltalte være at anse i Medfør af Straffelovens § 64 med en efter dens § 231, 2det Stk., lempet Tillægsstraf efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i Aar.

Fredag den 13 November.

Nr. 245.

Højesteretssagfører Liebe

mod

Hans Viggo Friborg (Def. Møldrup),

der tiltales for Overtrædelse af Lov af 18 April 1910 § 7, 2det Stk., sammenholdt med Anordningen af 10 Juni 1913 § 1.

Kriminal- og Politirettens Dom af 8 Januar 1914: Fabrikant Hans Viggo Friborg bør inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse til Statskassen bøde 25 Kr. og betale Sagens Omkostninger. At efterkomme under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Den i den indankede Dom ommeldte Lov af 18 April 1910 § 7, 2det Stk., findes ikke at have indeholdt fornøden Hjemmel for Justitsministeriet til at udfærdige en Forbudsbestemmelse af et saa almindeligt og vidtgaaende Indhold som den i Anordning Nr. 162 af 10 Juni 1913 § 1 givne.

Som Følge heraf, og med Bemærkning, at der ikke foreligger Oplysning om, at den i Sagen omhandlede Husholdningssaft er skadelig eller ved fortsat Nydelse kan medføre skadelig Virkning for Sundheden, vil Tiltalte være at frifinde, og Sagens Omkostninger at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Hans Viggo Friberg bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger derunder i Salarium for Højesteret til Højesterets-sagførerne Liebe og Møldrup, 50 Kroner til hver, udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag tiltales Fabrikant Hans Viggo Friberg, der er født den 30 Maj 1876 og ikke tidligere fundet straffet, for Overtrædelse af Lov 18 April 1910 § 7, 2det Stk., sammenholdt med Anordningen 10 Juni 1913 § 1.

Under Benævnelsen »Husholdningssaft« har Tiltalte i de sidste Par Aars Tid forhandlet en Vare, hvori der ved en foretagen Analyse bl. a. er forefundet et Spor af Æblesyre og noget Vinsyre, ligesom det er konstateret, at der er tilsat Tjærefarvestof, der maa antages at være det i Anordningen nævnte »Bordeaux«.

Tiltalte har forklaret, at han har tænkt sig, at Varen skulde bruges til Farvning, Aromatisering og Sødning af Mad. Da Tilsætning af Tjærefarvestof til den omhandlede Vare er i Strid med Anordningen af 10 Juni 1913 § 1, og da der ikke kan gives Tiltalte Medhold i, at den nævnte Anordning ikke skulde have tilstrækkelig Hjemmel i Loven af 18 April 1910 § 7, 2det Stk., vil Tiltalte være at anse efter sidstnævnte Lovbestemmelse efter Omstændighederne med en Statskassen tilfaldende Bøde af 25 Kr. og have at betale Sagens Omkostninger.

Onsdag den 18 November.

Nr. 88. Rederiet for Dampskibet »Galveston« af Kristiania
(I. Kondrup)

mod

Firmaet Hecksher & Søns Efterfølger paa Dampskibet
»Domino«s Vegne (Asmussen),

betræffende Spørgsmaalet om Ansaret for 2 Skibes Sammenstød.

Sø- og Handelsrettens Dom af 10 Juli 1913: Kontraktanterne, Firmaet Hecksher & Søns Eftf. paa Damperen »Domino«s Vegne, bør for Tiltale af Hovedcitanterne, Rederiet for Damperen »Galveston« af Kristiania, i denne Sag fri at være. Hovedcitanterne

bør til Kontracitanterne betale 17,396 Kr. 62 Øre med Renter af Beløbet 5 pCt. pro anno fra 16 April 1913, indtil Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 300 Kr., men bør iøvrigt for Kontracitanternes Tiltale i denne Sag fri at være. Det idømte udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Af Appellanten er der forelagt Højesteret, for hvilken Appellanten har nedsat sin Fordring til 23,055 Kroner 66 Øre, en Del ny Erklæringer og Vidneforklaringer, afgivne af Galvestons Kaptajn og 2den Styrmand samt af den Matros, som stod til Rors, da Sammenstødet fandt Sted. Disse Erklæringer og Forklaringer, der ere afgivne over et Aar efter Sammenstødet, og som tildels ere uforenelige med de Paagældendes tidligere Udsagn og Indholdet af Skibets Journal, findes der imidlertid ikke at kunne tillægges nogen afgørende Betydning.

Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, der vedrøre den til Paakendelse foreliggende Del af Sagen og ved hvilke intet Væsentligt findes at erindre, vil Dommen overensstemmende med Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Rederiet for Dampskibet »Galveston« af Kristiania, til Indstævnte, Firmaet Høcksher & Søns Efterfølger paa Dampskibet »Domino«s Vegne, med 500 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Natten mellem den 13 og 14 Juli 1912 omtrent ved Midnat fandt der et Sammenstød Sted i Hollænderdybet mellem Damperen »Galveston« af Kristiania, der kom nordfra gennem Øresund paa Rejse fra Swansea til Norrkøping, og Damperen »Domino« af Liverpool, der kom sydfra paa Rejse fra Neufahrwasser til Manchester. Begge Skibene led Skade. »Domino« gik ind til København, hvor det underkastedes en midlertidig Reparation og aflagde en Søforklaring, der, da det andet Skib var gaaet videre efter Sammenstødet uden at opgive Navn eller Bestemmelsessted, kun kunde blive en ensidig og ret kort Afhøring af »Domino«s Besætning. Da »Galveston« kom til Norrkøping, aflagde dette Skibs Besætning Søforklaring. En dansk Sagfører gav Møde

paa »Domino«s Vegne med en Afskrift af den her afholdte Søforklaring, men den med »Galveston« Kaptajn optrædende juridiske Vejleder, protesterede mod, at han fik Ordet eller fremlagde Søforklaringen, da — som det bl. a. gjordes gældende — Søforklaringen i Norrkøping kun angik »Galveston«s Kaptajn og Besætning. Søretten synes desuagtet at have gjort sig bekendt med den danske Søforklaring, men der var jo ingen tilstede af »Domino«s Besætning, og i det Væsentlige maatte Søforklaringen i Norrkøping blive en ensidig Afhøring af »Galveston«s Besætning.

De 2 Søforklaringer er paa flere Punkter uoverensstemmende. Det er givet, at »Domino« oprindelig saa »Galveston«s grønne Lanterne, og at den derfor indrettede sin Navigation paa at passere den Styrbord mod Styrbord, medens »Galveston« vilde passere Bagbord mod Bagbord, men om den nærmere Manøvrering er der Uklarhed.

Hollænderdybet, der fører i omtrent nordsydlig Retning ned mellem Middelgrunden og Saltholmsgrundene, oplyses af det længere mod Syd liggende Nordre Røses Fyr, saaledes, at den østlige Halvdel af Løbet oplyses af et fast hvidt Lys, og den vestlige Halvdel af et okkulerende Lys. Skibe, der nordfra har gaaet vesten om Hveen og har passeret Taarbæk Lysbøje, vil i Almindelighed nærme sig Hollænderdybet i en Kurs, der noget afviger fra Retningen ned gennem Farvandet, og sydfra kommende Skibe maa derfor være forberedte paa at se modgaaende Dampere ændre grønt til rødt.

»Galveston«s Rederi, som hævder, at Sammenstødet maa være sket i den vestlige Side af Farvandet, at »Domino« burde have holdt sig i den østlige Side og ikke ladet sig forlede af, at den oprindelig har set »Galveston«s grønne Lys, til i et saa smalt Farvand at ville passere grønt mod grønt, har — efter godt 4 Maaneders Forløb og uden at der i Mellemtiden ses at være gjort Forsøg paa at fjerne Uoverensstemmelserne — ved Stævning af 24 November 1912 anlagt nærværende Sag, hvorunder Rederiet har paastaet Firmaet Hecksher & Søn's Efterfølger, der har erklæret sig villigt til at modtage Søgsmaal paa Dampere »Domino«s Vegne, dømt til at betale »Galveston«s Skade og andre Udgifter med ialt 23,650 Kr. 1 Øre tilligemed Renter og Omkostninger.

De Indstævnte have paastaet sig frifundne og have efter udtaget Kontrastævning paastaet »Galveston«s Rederi dømt til at betale »Domino«s Skade m. m. med ialt 34,585 Kr. 46 Øre med Renter og Omkostninger.

Efter Sagens Anlæg har »Domino«s Rederi til Supplering af den her afholdte korte Søforklaring indhentet yderligere Udtalelser fra »Domino«s daværende Fører og vagthavende 2den Styrmand, som derefter paany har givet Møde her for Retten for nærmere at afhøres. Efter de saaledes fra »Domino«s Side afgivne Forklaringer havde »Domino« passeret Nordre Røse i ca. 2 eller $2\frac{1}{2}$ Kabellængders Afstand, styrende N $\frac{1}{2}$ O med Ryggens Lysbøje lidt om Styrbord. »Domino« beholdt denne Kurs op gennem Hollænderdybet, men maatte flere Gange dels give Bagbords Ror for nogle mødende Dampere, dels give Styrbords Ror for nogle mindre Sejlfartøjer. Ca. 10 Minutter før Kollisionen fik man Øje paa »Galveston«s Toplanterne og grønne Sidelanterne. Efter de afgivne overensstemmende Forklaringer

opdagedes det grønne Lys for om Styrbord, og det trak sig efterhaanden lidt længere ud til Styrbord. Efter saavel Kaptajnens som Styrmandens og Rorgængerens skønsmæssige Opgivelser er det sluttelig set 1 à $1\frac{1}{2}$ Streg om Styrbord. »Domino«s Fører kunde — efter sin Forklaring — ikke tænke sig andet, end at den anden Damper vilde fortsætte og passere »Domino« grønt mod grønt, og han vedblev derfor at holde sin oprindelige Kurs. Han og 2den Styrmand saa sig flere Gange tilbage og forvissede sig om, at de var i Nordre Røses faste Lysvinkel altsaa i Farvandets højre Side. Ingen af dem synes dog at have set sig tilbage i den allersidste Tid før Kollisionen. Kaptajnen har udtalt, som sin Formodning, at man i Kollisionsøjeblikket var omtrent midt i Farvandet, noget til Styrbord for Midtlinien. Først da Skibene var ganske nær hinanden, hørtes »Galveston« pludselig give et enkelt Stød i Fløjten, samtidig med, at den nu viste sit røde Lys. »Domino«s Fører slog straks bak med fuld Kraft, lod Roret lægge haardt Bagbord og gav et Fløjtestød. Desuagtet skurede »Domino«s Stævn kort efter, med stærk Bragen, langs henad den agterste Del af det fremmede Skibs Bagbordsside. Det blev liggende paa Stedet et Kvarter eller 20 Minutter, Rummene pejledes og Skaden undersøgtes; et Par Redningsbaade blev svungne ud for alle Tilfældes Skyld. Man fløjtede gentagne Gange for at opfordre det andet Skib til at komme tilbage. Det andet Skib gik imidlertid stadig videre, og da man saa et Lysskær derfra — antagelig Genskin af Lanterner eller andre Lys paa Dækket — saaledes, at man kunde vide, at Skibet ikke var sunket, gik »Domino« sluttelig langsomt videre, fik Lods og kom ind til København.

Efter den af »Galveston«s Besætning afgivne Søforklaring havde »Galveston« Kl. 11.05 om Aftenen passeret tæt forbi Taarbæk Lysbøje; man havde derefter styret omtrent i sydlig Retning, saaledes, at man passerede ret nær Middelgrundsfortets Fyr (kun et Par Kabel-længder øst for Fortet). Først efter at have passeret dette Fyr styrede man mere østlig, for at komme bort fra Middelgrunden og ud i sin Farvandsvinkel. Efter først at have styret S $\frac{1}{2}$ O, styrede man S. t. O., dernæst S. t. O. $\frac{1}{2}$ O. og endelig, da Skibet allerede var kommet saa langt mod Syd, at man nærmede sig det Sted, hvor Ryggens Lysbøje er anbragt paa Løbets østlige Side, S. S. O. ret paa denne Bøje — alt med fuld Fart. Da man paa den sidstnævnte Kurs var kommen ind i Nordre Røses okkulerende Lys, gav man Bagbords Ror og styrede herefter S $\frac{1}{2}$ V ned mod Nordre Røse med dette lidt paa Styrbords Bov. Kaptajnen og 2den Styrmand har forklaret, at de vedblev at gaa i denne Lysvinkel, men ingen af dem synes dog at have haft Øje for Fyret umiddelbart før Kollisionen. Man saa »Domino« ret forude visende grøn og rød Lanterne. Kaptajnen ansaa det af Hensyn til Middelgrunden ikke tilraadeligt at forandre Kursen mer til Styrbord, men mente, at den mødende havde friere Farvand, og at den vilde forandre Kursen, naar den kom nærmere. Efter — som det hedder — »ca. 6 Minutters Forløb« viste den modgaaende Damper ogsaa rød Lanterne alene og havdes noget paa Bagbords Bov. Efter at have vist rødt »i ca. 5 Minutter«, viste den imidlertid — paa $\frac{1}{2}$ Kvartmils Afstand — pludselig paany baade rødt og grønt. »Galveston«, som da havde Ryggens Lysbøje tværs,

gav Bagbords Ror, og da »Domino« snart efter viste grønt alene, kommanderedes haardt Bagbord, og der gaves nu et kort Stød i Dampfløjtjen. Dette Stød besvaredes af »Domino« ligeledes med et kort Stød. »Galveston«s 2den Styrmand hjalp til at faa Roret over hurtigst mulig, og begge Skibe svingede til Styrbord, men Kollisionen var uundgaaelig. Paa »Galveston« kaldtes alle Mand paa Dæk, og der blev slaaet fuld Kraft bak, Maskinen var knap begyndt at arbejde bak, før »Domino« stødte med Boven mod »Galveston«s Bagbordsside midtskibs, skurede agterover og gled af. »Galveston«s Maskine stoppedes, der blev givet Ordre til at tage Livbælterne paa, klargjøre Baadene og pejle Rummene. Uden at forhøre sig om det andet Skib, eller hvorledes det stod til med det, slog man sagte fremad og lagde Roret Styrbord for ikke at komme ind paa Middelgrunden og gik langsomt sydpaa langs denne for at være klar til, om fornødent, at sætte Skibet paa Grund. Ved Undersøgelsen viste der sig en stor Skade over Vandlinien, men Skibet var tæt, og man besluttede, efter afholdt Skibsraad, at fortsætte til Norrkøping. Man hørte straks efter Kollisionen Signaler fra det andet Skib, men opfattede det som en Forespørgsel, om »Galveston« behøvede Hjælp, og svarede ikke, da man ikke da havde fuldt Kendskab til sit eget Skibs Tilstand.

Efter det saaledes foreliggende maa det betragtes som givet, at Kollisionen er sket et lille Stykke syd for Ryggen, og der maa med temmelig stor Sikkerhed gaas ud fra, at den er sket omtrent midt ude i Farvandet. Om den er sket i den ene eller den anden Lysvinkel, er umuligt at vide. Den Kurs, Skibene angiver at have styret (S. $\frac{1}{2}$ V., N. $\frac{1}{2}$ O.) krydser noget Grænselinien mellem den østlige og vestlige Lysvinkel (idet denne Linie gaar omtrent S. $\frac{3}{4}$ V., N. $\frac{3}{4}$ O.), og det kan lige saa godt om det ene som om det andet Skib tænkes, at det inden Kollisionen har passeret denne Grænse. At ogsaa »Galveston« har været i alt Fald meget nær ved Farvandets Midte, fremgaar af Skibets egen Forklaring, hvorefter Skibet paa et Sted, hvor den okkulerende Lysvinkel kun er godt $1\frac{1}{2}$ Kabellængde bred, er kommen ind i denne Vinkel i en Retning af S. S. Ø. og derefter har givet Bagbords Ror for at dreje til S $\frac{1}{2}$ V. Under selve denne Drejning maa Skibet have nærmet sig stærkt den faste hvide Lysvinkel.

Det kan ikke være rigtigt, naar »Galveston« har forklaret, at den efter at have faaet det andet Skib i Sigte ret forude først har set begge dets Sidelanterner i ca. 6 Minutter og derefter den røde Lanterne alene i 5 Minutter, og at den efter disse 11 Minutters Forløb havde Ryggens Lysbøje tværs. Fra Stedet, hvor »Galveston« er kommen ind i den okkulerende Lysvinkel med Ryggens Lysbøje i S. S. Ø. til det Øjeblik, hvor den efter fuldført Drejning havde Ryggens Lysbøje tværs, kan »Galveston« næppe have brugt mere end 4 à 5 Minutter, og en stor Del af denne Tid maa være medgaaet til selve Drejningen, inden hvis Fuldførelse eller delvise Fuldførelse den ikke kan have haft »Domino« ret forude. Der bliver altsaa ikke Tale om, at den derefter i 11 Minutter kan have set »Domino«s Lys som angivet. Disse Tidsangivelser maa bero paa en ganske fejl Erindring, og det bliver herefter ikke usandsynligt, at »Domino« har Ret, naar den gør gældende, at hvis »Galveston« virkelig har set

»Domino«s røde Lys, kan det kun have været kortvarigt, medens »Domino« har maattet vige til Side for andre Fartøjer.

»Galveston« har Ret i, at Dampere, der møder hinanden i et Farvand, der er saa snævert som Hollænderdybet, hver for sig bør holde sig i Farvandet højre Side, men dette gælder selvfølgelig kun, saa længe ikke det ene Skib paa Grund af det andets Manøvrer bestemt maa antage, at det bliver nødvendigt at passere Styrbord mod Styrbord. »Galveston« har ogsaa Ret i, at et Skib, der kommer sydfra i Hollænderdybet, ikke altid, naar det ser en Dampers grønne Lanterne i Nord, kan gaa ud fra, at denne Damper ikke vil ændre sin Kurs noget og vise rødt, men naar som her den grønne Lanterne vises midt nede i Hollænderdybet og bevæger sig saa rask til højre, som »Galveston«s maa have gjort, da den gik i Kursen S. S. Ø., bliver Sagen en anden. »Galveston« burde paa et tidligere Tidspunkt have søgt hen til den for sydgaaende Skibe bestemte Lysvinkel. Den har begaaet en alvorlig Uforsigtighed, der er ret egnet til at vildlede modgaaende Skibe, ved at gaa saa nær ved Middelgrundsfortet og først derefter søge ind i Lysvinklen. Naar den imidlertid har handlet, som den har, havde det været dens uafviselige Pligt efter fuldført Drejning tydeligt at vise »Domino«, som den da havde faaet i Sigte, sin røde Lanterne. Det er ubesindigt, naar Kaptajnen har ladet »Galveston« efter fuldført Drejning saa længe sætte Kursen lige mod den anden Damper. Hans Frygt for at komme for nær til Middelgrunden har ikke været paa sin Plads. Han burde vide, at han under Drejningen maatte være kommen i al Fald et Stykke ind i den okkulerende Lysvinkel, og at han uden Fare kunde vige mer til Styrbord. Hertil kommer, at der paa dette Sted er rigeligt Vand ogsaa uden for Lysvinklen, og at han her havde den grønne Lysbøje paa Sydenden af Middelgrunden at rette sig efter. Det var ikke rigtigt af »Galveston«s Kaptajn at mene, at der var friere Farvand for den anden Damper.

»Galveston«s Kaptajn har derhos begaaet en alvorlig og skæbnsvanger Fejl, idet han efter alt, hvad der foreligger, ogsaa hans egen Forklaring, har, da han tværs af Ryggens Lysbøje paany saa, at »Domino« stævnede lige mod ham, givet Bagbords Ror uden at give det befalede Fløjtesignal. Først da han senere for at undgaa Kollision gav haardt Bagbords Ror, signalerede han, et Signal, som »Domino« straks besvarede og rettede sig efter. Han har derved handlet i bestemt Strid med Søvejsreglerne Artikel 28. Nu lykkedes det at faa Skibene drejet saa meget, at de gled langs hinanden. Havde Signalet været givet i Tide, havde Sammenstødet — efter hvad der foreligger — være undgaaet.

Hvad »Domino« angaar, ses den — bortset fra Spørgsmaalet, om den under de givne Omstændigheder har handlet urigtigt ved ikke at holde mere til højre i Farvandet — ikke at have begaaet nogen Fejl. Saavel den som »Galveston« har undladt at give Signal for Bakning, men dette kan under de givne Omstændigheder næppe bebrejdes den og har i alt Fald ingen Rolle spillet for Kollisionen.

Hvad de Uoverensstemmelser angaar, som findes imellem disse 2 Skibes Søforklaringer, finder Retten foreløbig Anledning til at bemærke, at det utvivlsomt havde været heldigt, om der i Tide havde

været forsøgt en Konfrontation, hvis en saadan havde været mulig, enten ved Norrkøping Rådsturätt eller ved nærværende Ret, mellem de vigtigste Vidner fra begge Skibes Besætninger. Retten kan ikke betragte den oven omtalte af »Galveston«s juridiske Vejleder hævdede Anskuelse om, at Søforklaringen over »Galveston«s Besætning kun angik denne Besætning, som rigtig. Ethvert Forhør i en Kollisionssag angaar begge de kolliderende Skibe, og ligesom selve Kollisionen i Almindelighed skyldes Misforstaaelse hos det ene Skib med Hensyn til det andets Manøvrer, saaledes vil det ene Skibs Forklaringer meget ofte, selv med den bedste Villie til at tale Sandhed, indeholde Fejl, som kun kan rettes, men som ogsaa i Almindelighed vil blive rettede ved, at det ene Skibs Forklaring foreholdes Besætningen paa det andet Skib eller helst ved en Konfrontation at begge Skibes Besætninger. Det gælder jo ved Søforklaringer som ved enhver Vidneforklaring at komme den objektive Sandhed saa nær som mulig, og en Forklaring, der i en Kollisionssag er afgivet af en Besætning, uden at det er forsøgt, om den fastholdes, efter at Besætningen er gjort bekendt med det andet Skibs Forklaring, vil ofte blive af mindre Værdi.

Under de her foreliggende Omstændigheder skønner Retten imidlertid ikke, at de Punkter, med Hensyn til hvilke der er Uoverensstemmelse, er af en saadan Betydning, at de kan faa Indflydelse paa Sagens Udfald. Det betydningsfuldeste af disse Punkter er Spørgsmaalet om, hvorvidt »Domino« virkelig har set »Galveston«, inden den gav Bagbords Ror, 1 à 1½ Streg om Styrbord for »Domino«. »Domino«s Eorklaring herom strider mod »Galveston«s Forklaring, efter hvilken »Domino« næppe kunde have set »Galveston« om Styrbord, men selv om man paa dette Punkt gik ud fra, at »Galveston«s Forklaring var rigtig, maatte det dog efter det foran anførte antages, at »Domino« har set »Galveston«s grønne Lys bevæge sig saa hurtigt fra venstre til højre, at det ikke findes at kunne bebrejdes den, at den har ladet sig vildlede, og at den har indrettet sin Navigation paa at passere »Galveston« Styrbord mod Styrbord.

Retten maa herefter anse det unødigt at tage Stilling til det under Proceduren rejste Spørgsmaal om, hvorvidt den Omstændighed, at »Galveston« efter Kollisionen er gaaet videre uden at forhøre sig om, hvorvidt det andet Skib trængte til Hjælp, og uden at opgive Navn, Bestemmelsessted m. m., af Hensyn til Bestemmelserne i norsk Lov om Søfarten (og dansk Sølov) § 223 maatte medføre, at alle Tvivl om Sagens rette Sammenhæng under de givne Omstændigheder maatte falde »Galveston« til Last.

Efter det anførte vil »Domino« være at frifinde for »Galveston«s Klage, medens »Galveston«s Rederi findes at burde betale den »Domino« ved Kollisionen tilføjede Skade og Bekostning. »Domino«s Paastand i Kontrasagen findes imidlertid at burde nedsettes noget. De positivt afholdte Udgifter til den midlertidige Reparation i København, Søforhør m. m. findes at burde betales med det paakrævede Beløb 4,060 Kr. 72 Øre, og det samme maa antages at gælde Udlæg til Kul, Stores m. m., 409 Kr. 50 Øre.

Derimod findes Forsinkelsen i København — 6 Dage — ikke at kunne forlanges betalt med det krævede Beløb af 2,184 Kr., men kun med det Beløb, hvormed Overliggedagspenge ville være at beregne efter norsk og dansk Søløv à 40 Øre pr. Ton pr. Dag eller 926 Kr. 40 Øre.

»Domino« er underkastet en Besigtigelse her i København, hvorved Bekostningerne ved den endelige Istandsættelse af de Skader, der ere en Følge af Kollisionen, ere takserede til 12,000 Kr., Istandsættelsen er senere i England anslaaet til et betydeligt højere Beløb, men Skibet er solgt i urepareret Stand, Købesummen er ikke oplyst for Retten, og det er heller ikke oplyst, hvad Reparationen virkelig har kostet. Under disse Omstændigheder tør Retten ikke dømme »Galveston« til (udover de forannævnte virkelig afholdte Udgifter) at betale mere end det lavere Beløb af 12,000 Kroner, hvortil Skaden ved en lovlig, her i alle Vedkommendes Overværelse foretagen Vurdering er ansat.

Der vil herefter være at betale ialt 17,396 Kroner 62 Øre med Renter som paastaaet, medens »Galveston«s Rederi iøvrigt vil være at frifinde, dog saaledes, at de bør betale Sagens Omkostninger med 300 Kroner.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Nr. 314.

Højesteretssagfører Stein

mod

Frederik Valdemar Rasmussen

(Def. Aagesen),

der tiltales for Tyveri.

Nakskov Købstads Ekstrarets Dom af 30 Marts 1914: Tiltalte Frederik Valdemar Rasmussen bør hensættes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage og udrede Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Sagførerne Lyngaae og Bruun, med 25 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 3 Juni 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne H. F. Helweg-Larsen og Paludan, betaler Tiltalte Frederik Valdemar Rasmussen 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Frederik Valdemar Rasmussen til Højesteretssagførerne Stein og Aagesen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Nakskov Købstads Ekstraret hertil efter Begæring af Tiltalte Frederik Valdemar Rasmussen indankede Sag er Rasmussen, der er født den 16 December 1874, og som ikke er funden tidligere straffet, sat under Tiltale for Tyveri.

Tiltalte har i 12 Aar været ansat ved »Det Lolland-Falsterske Jernbaneselskab« som Pudser, men han har desuden gjort Tjeneste dels om Vinteren som Kedelpasser ved de til Togenes Opvarmning benyttede Kedler, dels som Reservebremsevogter.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han i Løbet af Aarene 1911, 1912 og 1913 har, naar han i de sidstnævnte Egenskaber kørte med Togene paa Strækningen mellem Nykøbing paa Falster og Nakskov, i mange forskellige Gange fra Pakvognen og den gennemgaaende Godsvogn stjaalet Genstande, i Reglen Fødevarer, der forsendtes med Togene, og desuden dels 2 Cyklelygter, dels en Egetræsstok, hvilke Genstande formentlig var glemte i Togene, hvorefter de af Personalet var anbragte i Pakvognen for senere at afleveres til Depotet i Maribo.

De Genstande, Tiltalte saaledes har tilegnet sig, ere under Sagen anslaaede til en Værdi af ialt ca. 60 Kr. og beroede dels frit fremme, dels i uafsaasede Gemmer paa Steder, hvortil Tiltalte maa antages at have haft uhindret Adgang.

I Henhold til det Anførte vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 228, jfr. midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13, efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage. Da den indankede Dom har samme Straf, og da dens Bestemmelser angaaende Aktionens Omkostninger, som det rettelig er paalagt Tiltalte at udrede, billiges, vil Underrettsdommen saaledes være at stadfæste.

Nr. 342. **Johan Bærentzen (Selv)**

mod

Overretssagfører Chr. F. Brorson (Ingen).

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 20 Juli 1914: Indstævnte, Johan Bærentzen, bør til Citanten, Overretssagfører Chr. F. Brorson, betale de paastævnte 826 Kroner 73 Øre med Renter deraf 5 pCt. p. a. fra den 14 Marts 1914, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 80 Kroner. I Mulkt for unødigt Trætte bøder Indstævnte 30 Kroner til Justitskassen. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Den i denne Sag fremlagte Højesteretsstævning, der er dateret den 5 August 1914 og forkyndt den 6 og den 10 samme Maaned, er i Strid med Lov Nr. 289 af 20 December 1912 § 1 udtaget til Højesteretsaaret 1915. Allerede som Følge heraf vil Højesteretsstævningen, efter hvilken Indstævnte ikke har givet Møde for Højesteret, være at afvise.

Thi kendes for Ret:

Den udtagne Højesteretsstævning afvises.

Nr. 318. **Højesteretssagfører Aagesen**

mod

Jens Jensen (Def. Halkier),

der tiltales for Bedrageri.

Horns Herreds Ekstrarets Dom af 26 Marts 1914: Tiltalte, Arbejdsmand og Stenhugger Jens Jensen bør straffes med simpelt Fængsel i 8 Dage og betale i Erstatning til Herredsfuldmægtigene Petri og Kampmann, Roskilde, 128 Kr. 86 Øre med Renter 6 pCt. p. a. fra den 29 September 1912, til Betaling sker. Saa bør han og udrede Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører A. C. Hansen og Defensor, Overretssagfører Nøkkentved, med 15 Kr. til hver. Det idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 5 Juni 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salarium til Overretssagførerne Amdrup og Sinding, betaler Tiltalte, Arbejdsmand og Stenhugger Jens Jensen, 20 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Jens Jensen til Højesteretssagfører Aagesen og Advokat Halkier 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Horns Herreds Ekstraret hertil indankede Sag er Arbejdsmand og Stenhugger Jens Jensen, der er født den 4 Juni 1864 og ikke funden forhen tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Bedrageri.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Paa en den 12 Marts 1912 i Jyllinge afholdt Auktion købte Tiltalte en Ko for 230 Kroner og et Kar for 3 Kroner, altsaa for tilsammen 233 Kroner, hvortil kom i Inkassationsaal: 29 Kr. 13 Øre + Porto: 10 Øre, saa at der af Tiltalte ialt skulde betales 262 Kr. 23 Øre.

Ifølge Auktionskonditionerne skulde dette Beløb inden Mikkelsdag s. A. betales til Inkassatorerne, Herredsfuldægtigene Petri og Kampmann, der i modsat Fald var berettigede til at fordre det Solgte tilbageleveret, idet, som det hedder, »Køberne først ved Betalingens fulde Erlæggelse erholde Ejendomsret over det Købte.«

I Oktober Maaned 1912 solgte derpaa Tiltalte, der da intet havde betalt af Købesummen, og som efter sin Forklaring var vidende om Auktionskonditionerne foran citerede Bestemmelse, Koen til en Slagter for 130 Kroner, hvorefter han sendte Inkassatorerne 100 Kroner, idet han anmodede om Henstand med Betalingen af Restskylden til ud paa Vinteren.

Inkassatorerne svarede ham straks herpaa, at han ikke kunde faa saadan ubestemt Henstand, idet de henlede hans Opmærksomhed paa den oftnævnte Bestemmelse i Auktionskonditionerne.

Inkassatorerne modtog derefter fra Tiltalte, der efter sin Forklaring havde solgt, saasnart det var gørkligt, den Kalv, hvormed Koen var kælvet kort efter, at han havde købt den, et Brevkort, hvori det hedder:

»Ja, jeg har det Hele baade Ko og Kalven og Pengene skal blive betalt før Nytaar.«

Tiltalte betalte imidlertid ikke noget før Nytaar, og Incassatorerne, der havde faaet Kundskab om, at Tiltalte havde afhændet Koen, og endvidere vilde have hørt, at han havde realiseret det meste af, hvad han ejede, forlangte nu kriminel Undersøgelse indledet.

Da Tiltalte imidlertid tilbød at afdrage Retsskylden med visse maanedlige Beløb samt at meddele Incassatorerne Transport paa det eventuelle Overskud ved Salget af en ham tilhørende Ejendom, frafaldt de Begæringen, men da Tiltalte efter at have præsteret Afdrag til samlet Beløb: 30 Kr. udeblev med videre Afdrag, blev Begæringen fornyet og Undersøgelse indledet imod Tiltalte.

Om sit Forhold har Tiltalte afgivet følgende nærmere Forklaring, som tildels er bestyrket ved det iøvrigt oplyste, og som efter det foreliggende i det Hele vil være at lægge til Grund ved Paadømmelsen.

Naar Tiltalte afhændede Koen, skete dette, fordi den da var særdeles afmagret, og fordi han vilde undgaa større Tab, medens det ikke var hans Hensigt at bedrage Incassatorerne. Naar han beholdt de 30 Kroner af Købesummen, skete det, fordi han da var syg og arbejdsløs.

Han turde imidlertid ikke gøre Incassatorerne bekendt med det skete, hvad der var Grunden til hans ovenfor citerede Udtalelse i Brevkortet, men han stode paa, at han ved Salg af sit Hus vilde faa nogle Hundrede Kroner tilovers, hvad han ligeledes mente, da der blev truffen den forligsmæssige Ordning med Incassatorerne.

Husets Salg gav imidlertid ikke noget Overskud.

For det af Tiltalte saaledes udviste Forhold vil han, mod hvis Benægtelse det ikke er godtgjort, at han efter Salget af Koen har haft Midler til at dække Restgælden, være at anse efter Straffelovens § 257 med en Straf, der findes at kunne bestemmes til simpelt Fængsel i 8 Dage, og da Underrettsdommen i Medfør af Straffelovens § 256 har anset Tiltalte med samme Straf, og dens Bestemmelser om den Incassatorerne hos Tiltalte tillagte Erstatning af 128 Kroner 86 Øre med Renter deraf 6 pCt. p. a. fra den 29 September 1912 at regne, samt om Aktionens Omkostninger, som det er paalagt Tiltalte at udrede, billiges, vil bemeldte Dom saaledes i det hele være at stadfæste.

Torsdag den 19 November.

Nr. 252. Godsejer Carl de Neergaard (Graae)

mod

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet
(Asmussen efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om en Kirketiendejers Ret til ved Afløsning af Tienden at fordre, at de til Kirken hørende Jorder m. m. overgaar til hans fri Raadighed.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 27 April 1914: De Indstævnte, Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, bør for Tiltale af Citanten, Godsejer Carl de Neergaard til Gyldenholm, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges Overretssagfører J. L. Busch i Salær 100 Kroner, der udredes af det Offentlige. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne, vil denne efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til det Offentlige betaler Appellanten Godsejer Carl de Neergaard de Retsgebyrer, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde bruges, saafremt Sagen for Højesteret ikke havde været beneficeret for Indstævnte Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet samt til Højesteretssagfører Asmussen i Salarium for Højesteret 200 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Efter derom af Citanten, Godsejer Carl de Neergaard til Gyldenholm, i Skrivelse til de Indstævnte, Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, af 19 August 1911 fremsat Begæring blev der i Henhold til § 23 i Lov Nr. 100 af 15 Maj 1903 om Afløsning af Tjenden nedsat en Kommission til Afløsning af de Citanten som Ejer af Gimlinge Sogns Kirketiende paahvilende Forpligtelser overfor Kirken. I denne Kommissions, den 20 Marts 1912 daterede, af samtlige Kommissionens Medlemmer tiltraadte Forretning, opgjordes den Kapital, der af Tjendens Afløsningssum 58,958 Kr. 25 Øre vilde være at henlægge til Kirkens Vedligeholdelse til 5,675 Kroner 67 Øre, eller afrundet 5,676 Kroner.

Ved Beregningen heraf opførtes Kirkens samlede Indtægtskapital, nemlig:

a) kapitaliseret Vederlag for afløst Pligtarbejde	1750 Kr. 00 Ø.
b) under Stiftsmidlerne administreret, fra solgt Kirkegods hidrørende Kapital	6509 — 33 —

c) kapitaliserede Arvefæsteafgifter	2232 — 00 —
d) Rekognitioner ved Ejerskifter	8 — 00 —
	<hr/>
med ialt	10,499 Kr. 33 Ø.

medens der iøvrigt til Kirken — foruden Tienden — hørte en Del nærmere specificerede, dels under Gimlinge By og Sogn, dels under Flakkebjerg By og Sogn matrikulerede Jorder af samlet Hartkorn 25 Tdr. 7 Skp. 3 Fdk. 2⁸/₄ Alb.

Den samlede Udgift, der paaregnedes til:

1) Kirkens Drift og Vedligeholdelse, kapitaliseredes til	11,000 Kr. 00 Ø.
hvortil kom	
2) Midler til Afhjælpning af forefundne Mangler	1675 — 00 —
og 3) Midler til eventuelle Hovedreparationer m. v. i en fjærnere Fremtid	3500 — 00 —

hvorefter den Kapital, der vilde være at henlægge til Kirkens Behov blev	16,175 Kr. 00 Ø.
eller med Fradrag af den ovennævnte Indtægtskapital	10,499 — 33 —
	<hr/>
det ovennævnte Beløb af	5675 Kr. 67 Ø.

I Skrivelse til Kommissionen af 3 Juli s. A. gjorde de Indstævnte imidlertid gældende, at den af Kommissionen fulgte Fremgangsmaade at holde de Kirken tilhørende faste Ejendomme udenfor Beregningen var uforenelig med Bestemmelserne i fornævnte Lovs § 23, 2det Stk., idet det af denne Bestemmelse formentlig maatte følge, at der kun skulde henlægges nogen Del af Tiendeafsløsningssummen, saafremt Kirkens egne Indtægter, derunder Indtægten af Jorderne, ikke strakte til til Kirkens fremtidige Behov. De Indstævnte anmodede samtidig Kommissionen om at ville ændre Forretningen i Overensstemmelse hermed, idet de yderligere udtalte, at det efter deres Formening ligeledes maatte følge af Bestemmelsen, at ingen af Kirkens egne Indtægter, herunder Jorderne, Kapitaler o. s. v., maatte skilles fra Kirken, men at disse Aktiver, selv om de tilsammen maatte overstige den Kapital, som Kommissionen maatte skønne fornøden til Kirken, ubeskaaret maatte forblive ved denne, saaledes at Tiende-ejeren i saadant Tilfælde kun vilde have Ret til at faa den fulde Tiendeafsløsningssum udbetalt. Ved en den 8 August s. A. dateret, af Kommissionens Formand paa dennes Vegne underskrevet Paategning paa Kommissionsforretningen ændredes denne i Henhold til Ministeriets nævnte Skrivelse saaledes, »at da Kirkens Indtægtskapital overstiger den Kapital, der skal henlægges til dens Vedligeholdelse og Drift, saa bliver der af Tienden intet at henlægge«, hvorhos Forretningen endelig, paa Foranledning af en Skrivelse fra Ministeriet af 29 Marts 1913 ved en paa samme Maade underskrevet Paategning af 7 April s. A. ændredes saaledes, at den til Kirkens Vedligeholdelse og Drift fornødne Kapital forhøjedes fra 16175 Kr. til 17175 Kr.

I Skrivelse til de Indstævnte af 9 Maj s. A. erklærede Citanten sig villig til af Tiendeafløsningssummen at afgive det ved Kommissionens sidste Kendelse fastsatte Beløb af 17,175 Kr., medens han samtidig gjorde gældende, at han som Tiendeejer maatte erholde Raadighed over den Del af de forhaandenværende Midler, som der ifølge Kommissionens Kendelser ikke vilde blive Brug for til Kirkens Behov. Til Gennemførelse af sit herpaa rettede Krav har han anlagt nærværende Sag, under hvilken han har nedlagt Paastand paa, at han kendes berettiget til at faa sit Forhold til Gimlinge Kirke afløst, principalt saaledes, at det af den ovennævnte Kommission fastsatte, efter Citantens Formening af Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet approberede Beløb 17,175 Kr. henlægges til Kirken, medens de iøvrigt til Kirken hørende Jorder og Kapitaler overgaar til Citanten som dennes frie Ejendom, dog med Forbehold af eventuelle Panthaveres Ret, subsidiært — nemlig for det Tilfælde, at Vedligeholdelsessummen ikke skulde blive betragtet som endelig fastsat, — saaledes, at han erholder den Del af Kirkens Formue, som bliver tilbage, efterat der til Kirken er henlagt en saa stor Del af Formuen, som svarer til den Afløsningssum, som endelig maatte blive fastsat ved en af det indstævnte Ministerium approberet Kendelse; i alle Tilfælde har han derhos paastaet sig tilkendt Sagens Omkostninger.

De Indstævnte, hvem der er meddelt Bevilling til fri Procea, have ved den for dem beskikkede Sagfører. Overretssagfører J. L. Busch, principalt paastaet sig pure frifundne, hvorhos de — næst at nedlægge en subsidiær Paastand, der i Hovedsagen er overensstemmende med den af Citanten subsidiært nedlagte, — have paastaet Citanten tilpligtet at betale Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salær til Overretssagfører Busch, der i hvert Fald har paastaet sig saadant tilkendt hos det Offentlige.

Der maa nu gives de Indstævnte Medhold i, at Bestemmelserne i Lov Nr. 100 af 15 Maj 1903 § 23 om Afløsning af Kirketiende-ejerenes Forpligtelse til vedkommende Kirkes Vedligeholdelse, kun have Hensyn til den paa Retten til Tienden hvilende Forpligtelse til saadan Vedligeholdelse, og at det i bemeldte Lovbestemmelse paa bindende Maade er forudsat, at »Kirkens øvrige Indtægter af Kapitaler, Arvefæsteafgifter og desl. saavel som Indtægterne af dens Jorder« skulle, uanset om disse Indtægter overstige, hvad der udfordres til Kirkens fremtidige Vedligeholdelse og Drift, forblive hos Kirken, hvis Midler kun, forsaavidt de nævnte Indtægter ikke maatte tilstrække, skulle suppleres ved, at en paa den i §en nærmere foreskrevne Maade bestemt Del af Tiendeafløsningssummen henlægges til Kirken. Der vil saaledes under ingen Omstændigheder kunne tillægges Citanten som Ejer af Kirketienden Ret til at erholde de øvrige, til Gimlinge Kirke henlagte Kapitaler, Jorder m. v. overladte til fri Raadighed gennem en Afløsning efter Lov 15 Maj 1903 § 23, og de Indstævntes principalt nedlagte Frifindelsespaastand vil saaledes være at tage til Følge, hvorved bemærkes, at det saaledes som Sagen foreligger til Paakendelse, bliver uforment at komme ind paa, hvorvidt de Indstævnte under de foreliggende Omstændigheder kunne anses afskaarne fra at søge den Kapital, der ifølge Afløsningssummen seneste Kendelse

er fornøden til Kirkens fremtidige Behov, forhøjet udover et saadant Beløb, som uden Tilskud fra Tiendeafløsningssummen kan tilvejebringes.

Sagens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at op-hæve, hvorhos der vil være at tillægge Overretssagfører Busch, hvis Sagførelse har været lovlig, i Salær 100 Kroner, der vil være at ud-rede af det Offentlige.

Fredag den 20 November.

Nr. 364.

Højesteretssagfører Lunn

mod

Ane Marie Larsen (Def. Bache),

der tiltales for Bedrageri.

Kronborg vestre Birks Ekstrarets Dom af 6 Juni 1914: Tiltalte Ane Marie Larsen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i fyrretyve Dage og betale alle af Sagen flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Kapel, 25 Kr. og til Defensor, Sagfører Nielsen, 20 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 12 August 1914: Tiltalte Ane Marie Larsen bør hensættes i simpelt Fængsel i fjorten Dage, dog at Straffen udsættes og bortfalder, saafremt de i Loven af 1 April 1911 fastsatte Betingelser overholdes, efter Forløbet af 5 Aar fra denne Doms Afsigelse. Saa bør hun og udrede Aktio-nens Omkostninger, derunder de ved Underrettsdommen fastsatte Sa-lærer. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne A. Sally og O. Johansen, betaler Tiltalte 30 Kr til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ved overfor Skifteretten mod bedre Vidende at fordølge de i den indankede Dom under Nr. 3 nævnte Sparekassebøger har Tiltalte gjort sig skyldig i et svingagtigt Forhold, som da det dog ikke kan anses tilstrækkelig godtgjort, at hun havde fattet ende-lig Beslutning om at tilegne sig de derpaa indestaaende Beløb, bliver at henføre under Straffelovens § 257.

Med Hensyn til de Tiltalte iøvrigt paasigtede Forbrydelser maa det i Henhold til de i Dommen forsaavidt anførte Grunde have sit Forblivende ved denne. Straffen findes at burde be-stemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage.

Thi kendes for Ret:

Ane Marie Larsen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage. I Henseende til Aktionens Omkostninger bør Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagførerne Lunn og Bache 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Kronborg vestre Birks Ekstraret hertil indankede Sag er Tiltalte Ane Marie Larsen, der er født den 17 April 1868 og ikke tidligere fundet tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Bedrageri.

Sagens Omstændigheder ere ifølge Tiltaltes Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste følgende:

1. Ved Paasketid 1912 gav nu afdøde, fhv. Bankbud Carl Christian Larsen til Tiltalte, der er hans Datter udenfor Ægteskab, 2000 Kr. indestaaende paa Kontrabog Nr. 33488 med Bikubens Sparekasse. Ved Overlevering af Bogen bemærkede han, at han i sin Tid ikke havde betalt hendes Moder, hvad han skulde, og at disse Penge derfor tilkom hende med Rette. En Tid efter Pinse 1912 tog Tiltaltes Fader Ophold hos hende i Græsted, i hvilken Henseende Tiltalte har forklaret, at det var som et Slags Vederlag for de 2000 Kr., at hun gerne vilde gøre ham — der var svagelig, stod alene, og hvis Husholderske da var død — noget godt ved at give ham Ophold hos sig. Han havde ikke lovet hende nogen Betaling for Opholdet, men i Efteraaret 1912 fik han den Tanke at søge Alderdomsunderstøttelse, hvorfor Tiltalte afhentede Ansøgningsskema, som Afdøde fik Møller Hans Petersen i Græsted til at udfylde for sig, hvorefter Ansøgningen ses underskrevet af Afdøde den 21 November 1912 og den følgende Dag af Købmand P. Winther og praktiserende Læge Oscar Larsen, begge af Græsted, forsynet med Attest om, at Andragerens Trang bl. a. ikke var begrundet i Handlinger, ved hvilke han til Fordel for Børn eller Andre havde betaget sig selv Midlerne til sit Underhold, hvilken Attest de i det Væsentlige afgav i Tillid til Udtalelser af Tiltalte, som de i mange Aar have kendt, og som de efter deres Kendskab til hende maatte anse for troværdig og paalidelig. Tiltalte har herved forklaret, at hun godt forstod, at hun maatte skjule, at hun om Foraaret s. A. havde faaet 2000 Kr. af Afdøde, og hun og Faderen talte om, at det maatte hun tie med. Hun har ligeledes forklaret, at hun, da hun i Anledning af Ansøgningen om Alderdomsunderstøttelse af Sogneraadet for Græsted-Maarum Kommune blev udspurgt om Afdødes Formuesforhold, godt indsaa, at hun burde have oplyst, at hun af Afdøde havde faaet Sparekassébogen med 2000 Kr., men hun frygtede for, at der kunde komme Vanskeligheder paa en eller anden Maade, hvorfor hun tav stille dermed. Sogneraadet bevilgede derefter fra 1 December

1912 at regne Afdøde en maanedlig Alderdomsunderstøttelse af 10 Kr., hvilken Afdøde stadig udbetalte Tiltalte.

For sit her beskrevne Forhold findes Tiltalte ikke at kunne undgaa Ansvar efter Straffelovens § 257.

2. I Marts 1913 gav Afdøde Tiltalte 200 Kr., som han sagde, at hendes Halvbroder, Georg Hansen, skulde have, hvorfor Tiltalte indsatte Beløbet paa en hos hende beroende, paa Halvbroderens Navn lydende Sparekassebog. I Juni 1913 modtog Tiltalte af Afdøde til sig selv 50 Kr.

I Efteraaret 1913 opdagede Tiltalte tilfældig, at Afdøde havde de nedenfor under Nr. 3 omhandlede 3 Sparekassebøger liggende i Skuffen i sit Klædeskab. Hun gjorde da Afdøde opmærksom paa det urigtige i, at han, skønt i Besiddelse af Kapital, fik Alderdomsunderstøttelse, men hertil svarede Afdøde, at det gjorde ikke noget. Idet Tiltalte ved paa dette Tidspunkt at fremkomme med Oplysninger til Andre om de nævnte Sparekassebøger jo vilde udsætte sin Fader, der i Ansøgningen om Alderdomsunderstøttelse havde opgivet, at hans opsparede Midler var forbrugte, for strafferetlig Forfølgning, findes hun ikke at kunne drages til Ansvar for den fortsatte Oppebørsel af Alderdomsunderstøttelse, hvorimod hun forsaavidt vil være at frifinde.

3. Den 20 Marts 1914 afgik Tiltaltes Fader ved Døden, og Tiltalte bad da sin Nabo, Husejer P. Düne, om at anmelde Dødsfaldet for Skifteretten, i hvilken Anledning han spurgte hende, om der var andre Arvinger end hende. Hertil svarede hun, at der ikke var noget at møde i Skifteretten efter, da Afdøde havde faaet Alderdomsunderstøttelse og intet efterlod sig. I Overensstemmelse hermed anmeldte Düne Dødsfaldet, hvorefter Boet udlagdes Tiltalte mod, at hun skulde besørge Begravelsen. Ved denne spurgte Afdødes Broder, Arbejdsmand Hans Julius Larsen, Tiltalte, om Afdøde havde sagt noget til Tiltalte om det, han havde lovet ham, hvortil Tiltalte svarede: »Nej, der var ikke noget efter ham — hvilket hun havde meddelt Skifteretten i Helsingø — uden lidt gammelt Tøj og et Par gamle Sko«. Da Afdødes Broder skulde med Toget, afbrødes Samtalen, men den 4 April 1914 indgav Overretssagfører Konrad Levysohn paa Broderens Vegne til Kronborg vestre Birk Begæring om Sagens Undersøgelse, i hvilken Anledning en Politibetjent og Sognefogden den 15 s. M. indfandt sig paa Tiltaltes Bopæl, hvor hun da foreviste 3 Sparekassebøger, hvorpaa eksklusive Renter ialt indestod 12,438 Kr. 68 Øre, hvilket Beløb er indgaaet i Dødsboet, der er behandlet af Skifteretten.

Tiltalte har herved nærmere forklaret, at da hun som ovenfor nævnt opdagede Sparekassebøgerne, talte hun til Afdøde om dem, og han sagde da, at hun kunde jo give hans Broder 2000 Kr. og en Brodersøn 1000 Kr., men hun svarede straks hertil, at det vilde hun ikke have med at gøre; det maatte han ordne selv, og siden har hun ikke talt med Faderen om Sparekassebøgerne. Videre har Tiltalte forklaret, at hun allerede før Faderens Død havde tænkt over, hvad hun skulde gøre med Sparekassebøgerne, naar Faderen var død, og at hun da kom til den Beslutning, at hun vilde skjule Sparekassebøgerne, idet hun jo nok forstod, at det var galt at Afdøde havde skaffet sig Alder-

domsunderstøttelse ved urigtigt Foregivende af, at han intet ejede; det har ikke været hendes Hensigt at tilegne sig Sparekassebøgerne eller de paa disse indestaående Penge, hvorimod hun vilde brænde Bøgerne.

Tiltalte har endelig hævdet, at hun, hvis ovennævnte Hans Julius Larsens Søn, Tøffelmager L. P. Larsen, der var tilstede ved Begravelsen, og som var den eneste af Slægten, hun kendte, den Gang havde talt til hende om Sagen, vilde hun have betroet sig til ham, men hun mente ikke, at hun kunde sige det til Afdødes Broder, som hun slet ikke kendte.

Arvingerne i Boet have erklæret, at de ikke ønske Tiltalte straffet for hendes Forhold overfor Boet.

Idet Tiltaltes Forklaring om ved sin Adfærd kun at have haft til Hensigt at ville skjule den tidligere begaaede Forseelse efter Omstændighederne ikke skønnes at kunne forkastes, maa det billiges, at Underrettsdommen ikke har anset Tiltalte for at have villet underslaa de nævnte Sparekassebøger, kfr. Straffelovens § 252, men da Tiltalte, naar hendes nævnte Forklaring antages, ikke ved sit Forhold med Hensyn til Sparekassebøgerne kan betragtes som havende handlet svigagtigt, selv ikke, naar henses til, at hun ikke havde naaet at faa Bøgerne tilintetgjorte, vil hun ikke for dette Forhold, som ved Underrettsdommen sket, kunne anses efter Straffelovens § 257, hvorimod hun forsaavidt vil være at frifinde.

4. Straks efter Faderens Død anmeldte Tiltalte Dødsfaldet til Medlem af Græsted-Maarum Sogneraad, Murmester Peter Andersen, og ved den Lejlighed spurgte hun, om der ikke af Sogneraadet kunde faas Noget til Begravelsen. Efter at Andersen derpaa havde talt med Sogneraadsformanden — der udtalte, at Afdøde nylig havde faaet Veterangave, og at der derfor ikke for Sogneraadet var Grund til at betale for Begravelsen — meddelte Andersen Tiltalte, der faa Dage efter indfandt sig for at hæve Alderdomsunderstøttelse for sidste Maaned, at Sogneraadet ikke vilde yde noget til Begravelsen.

Tiltalte har forklaret, at hun mente at være nødt til at foretage ovennævnte Skridt, naar hun vilde skjule, at Afdøde havde efterladt sig en ikke lille Kapital. Da Afdøde imidlertid foruden denne — og det ovennævnte sidste Understøttelsesbeløb — havde efterladt sig Resten af Veterangaven, ca. 40 Kr., og Indbo til Værdi 75 Kr. 75 Øre, findes der ikke paa dette Punkt at kunne tages Hensyn til Tiltaltes Forklaring, hvorimod hun for sit heromhandlede Forhold vil være at anse efter Straffelovens § 257.

For de ovenfor under Nr. 1 og 4 beskrevne Forhold vil Tiltalte være at anse med en Straf, der skønnes passende at kunne bestemmes til simpelt Fængsel i 14 Dage, hvorhos Straffens Fuldbyrkelse findes at kunne udsættes i Henhold til Bestemmelserne i midlertidig Lov af 1 April 1911, saaledes at Straffen, hvis Lovens Betingelser overholdes, bortfalder efter Forløbet af 5 Aar fra denne Doms Afsigelse.

I Overensstemmelse hermed vil Underrettsdommen, ved hvilken Tiltalte efter Straffelovens § 257 er anset med en Straf af Fængsel

paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, være at forandre, medens det maa billiges, at Aktionens Omkostninger, derunder de ved Underrettsdommen fastsatte Salærer, ved bemeldte Dom ere paalagte Tiltalte.

Nr. 253.

Højesteretssagfører Bache

mod

James Barry (Def. Henriques),

der tiltales for Bedrageri, falsk Anmeldelse og falsk Forklaring for Retten.

Frederiksteds Bytings kriminelle Ekstrarets Dom af 22 December 1913: Arrestanten James Barry bør hensættes til simpel Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, saa bør han og udrede Aktionens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 18 Februar 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Overretssagfører Edgar Nyholm og Prokurator Nissen betaler Arrestanten James Barry 30 francs til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Med Tilføjende, at Tiltalte overfor Joseph Sealy har ialfald tildels fragaaet at have modtaget de i den indankede Dom ommeldte Beløb og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande i Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, James Barry, til Højesteretssagførerne Bache og Henriques 40 francs til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Frederiksteds Bytings kriminelle Ekstraret hertil indankede Sag er Arrestanten James Barry sat undér Tiltale for Bedrageri, falsk Anmeldelse og falsk Forklaring for Retten.

Arrestanten er født den 2 Juni 1848 og har tidligere været anset ved Frederiksteds Politirets Domme af 6 Januar 1896, 6 Juli 1907

og 22 Juli 1913, hver Gang — som det maa antages — efter Fdg. 11 April 1840 § 30 med simpelt Fængsel i henholdsvis 5, 4 og 8 Dage, medens han iøvrigt ikke ses at være kriminaliter tiltalt.

Ved Arrestantens egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste maa det anses godtgjort, at han, der arbejdede paa Plantagen Hams Bay, og som af Opsynsmanden paa samme, Joseph Sealy, var bleven sendt ind til Frederiksted for at sælge Brænde for Plantagens Regning, den 27 September 1913 har beholdt og til egen Fordel forbrugt den hos Køberne for Brændet modtagne Betaling til Beløb ialt 11,25 francs istedetfor at levere Sealy Pengene. Besvegne, der af Arrestanten har faaet godtgjort 5 francs af Beløbet, har paastaet ham straffet for hans nævnte Forhold.

Det er paa samme Maade godtgjort, at Arrestanten til en Politirapport, der den 13 Oktober 1913 blev optaget i Anledning af et i ovennævnte Sealys Værelse den 5 s. M. om Morgenen forøvet Indbrud, hvorved hans paa Væggen hængende Lommeur samt nogle Cigarer var blevene ham frastjaalne, mod bedre Vidende har forklaret, at han (Arrestanten), hvis Værelse stødte op til Sealys, adskilt fra samme ved et Bræddeskillerum, havde set, at en Mand ved Navn Samuel Gumbs var kommet ind i Sealys Værelse og havde taget Cigarerne. I et den 16 s. M. inden Retten afholdt Forhør forklarede Arrestanten derhos som Vidne ligeledes mod bedre Vidende, at han den paagældende Morgen gennem en Sprække i Bræddeskillerummet endvidere havde set Gumbs række sin Arm over i Retning mod den Væg, paa hvilken Sealys Ur hang, uden at han dog havde været i Stand til at se, om Gumbs tog Uret, og disse sine Forklaringer fastholdt Arrestanten derefter under de følgende fire i Sagen afholdte Forhør, indtil han i det sidste af disse endelig erkendte, at han ikke den paagældende Morgen, da Tyveriet fandt Sted, havde set Gumbs i Sealys Værelse. Arrestanten har udsagt, at han afgav den falske Forklaring, der dog ikke medførte Anholdelse af Gumbs, af Frygt for, at Mistanken for Tyveriet skulde falde paa ham, og at han angav netop Gumbs som Gerningsmand, fordi han vidste, at Gumbs af Sealy var mistænkt for et tidligere hos denne begaaet Tyveri.

For sit i de ommeldte Henseender udviste Forhold vil Arrestanten være at anse dels efter Forordning 11 April 1840 § 42, dels efter Forordning 15 April 1840 § 5, jfr. i det Hele Forordning 12 Juni 1816 § 7 og Plakat 18 Oktober 1820, med en Straf, der findes ved Underretsdommen passende bestemt til simpelt Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelse om Aktionens Omkostninger, der ere paalagte Arrestanten, ligeledes tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste.

Mandag den 23 November.

Nr. 99. Proprietær **M. P. Jensen** (Møldrup)

mod

Andelsmejeriet »Kjøbenhavn« i Nørre Nissum (Henriques),
betræffende Spørgsmaalet om Brud paa et af Appellanten givet Tilsagn
om at være Andelshaver i et Mejeri.

Lemvig Købstads og Skodborg-Vandfuld Herreders
ordinære Rets Dom af 29 Januar 1913: Indstævnte, Proprietær
M. P. Jensen, Kongensgaard i Nr. Nissum, bør for Tiltale af Citanterne,
Andelsmejeriet »Kjøbenhavn« sammesteds, i denne Sag fri at være.
Sagens Omkostninger ophæves.

Viborg Landsoverrets Dom af 19 Maj 1913: Appelind-
stævnte, Proprietær M. P. Jensen, bør til Appellanterne, Andelsmeje-
riet »Kjøbenhavn, betale 1233 Kr. 85 Øre tilligemed Renter heraf 5
pCt. p. a. fra den 6 September 1911, indtil Betaling sker. Proces-
sens Omkostninger for begge Retter ophæves. Statskassens Ret for-
beholdes med Hensyn til, at en den 28 August 1912 for Underretten
fremlagt, den 15 December 1910 mellem Daniel Jensen af Nørre Ni-
ssum og Udvalget for Andelsmejeriet »Kjøbenhavn« oprettet Slutseddel
samt et af Appellanterne den 19 Juni s. A. for Underretten fremlagt
Indlæg ikke ere skrevne paa behørig stemplet Papir. Det Idømte ud-
redes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Ad-
færd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil
den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have
at betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Pro-
cessens Omkostninger for Højesteret betaler Appel-
lanten, Proprietær M. P. Jensen, til Indstævnte, An-
delsmejeriet »Kjøbenhavn, med 300 Kroner. Saa
betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner. ;

Færdig fra Trykkeriet den 3 December 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 39-40.

Mandag den 23 November.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende Sag have Appellanterne, Andelsmejeriet »Kjøbenhavn« i Nørre Nissum, i første Instans ved Skodborg-Vandfuld Herreders ordinære Ret paastaet Appelindstævnte, Proprietær M. P. Jensen af Kongensgaard, tilpligtet at betale i Erstatning for Brud paa Tilsagn om at være Andelshaver i Mejeriet 2000 Kroner, subsidiært et ved Skøn af Retten eller uvillige Mænd fastsat Beløb, dog ikke udover 2000 Kr., tilligemed Renter af det Tilkendte 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato den 6 September 1911, indtil Betaling sker. Ved Underretsdommen er Appelindstævnte overensstemmende med sin derom nedlagte Paastand frifunden for Appellanternes Tiltale, og Sagen er nu af dem indanket her for Retten, hvor de have gentaget deres principale Paastand og subsidiært paastaet sig tilkendt et ved Skøn af uvillige Mænd fastsat Beløb, dog ikke udover 2000 Kr. med Renter af det Tilkendte som ovenanført. Appelindstævnte har derimod procederet til Stadfæstelse af Underretsdommen.

Ifølge Sagens Oplysninger enedes nogle Beboere af Nørre Nissum Sogn i Efteraaret 1910 om at søge oprettet et nyt Mejeri, i hvilket Øjemed de blandt Sognets Beboere lod ombære en Liste med Overskrift: »Undertegnede forbinde os herved til at være Andelshavere i et nyt Mejeri i N. Nissum liggende i eller i Nærheden af København, hvis der til dette kan tegnes saa mange Andelshavere, at man skønner, at Mejeriet kan have ca. 2 Millioner Pund Mælk om Aaret«, og paa denne Liste tegnede sig blandt Andre Appelindstævnte. Den 13 December s. A. blev der af Underskriverne afholdt et Møde, paa hvilket man enedes om at ønske Mejeriet oprettet og nedsatte et Udvalg til at arbejde videre for Sagen ved at udarbejde Udkast til Love for Mejeriet og indlede Forhandlinger om Køb af en Byggeplads i »Kjøbenhavn«, hvilket er en stedlig Betegnelse for nogle i Nørre Nissum Sogn liggende Huse. Efter Afholdelsen af Mødet kom Appelindstævnte, efter hvad han har anbragt imidlertid til Kundskab om, at de tegnede Andelshavere ikkun repræsenterede en aarlig Mælkeydelse af 1,700,000 Pund, og da han derhos kun mod Betaling af en betydelig Erstatning til det Mejeri, der hidtil havde modtaget hans Mælkeydelse, kunde blive løst fra sin Forpligtelse overfor dette, tilskrev han under 23 Januar 1911 det nedsatte Udvalg, at han ikke ønskede at være Andels-

haver i det paatænkte Foretagende eller paa anden Maade at staa i Forpligtelsesforhold til dette.

Forsaavidt Appellindstævnte, der har gjort gældende, at han ikke kan være bunden ved den skete Tegning, til Støtte herfor har anført, at han ved Underskriften paa Listen udtrykkelig betingede sig, at han kunde blive løst fra sine Forpligtelser overfor det ældre Mejeri, og at han derhos ved Mødet den 13 December erklærede kun at ville være Andelshaver paa Betingelse af, at der indrømmedes de større Leverandører kvalificeret Stemmeret, hvilken Betingelse ikke er opfyldt af Mejeriet, vil der allerede af den Grund ikke kunne tages Hensyn til disse Indsigelser, at Appellindstævnte overfor Appellanternes Benægtelse ikke har anført noget til Støtte for, at Tegningen skulde være knyttet til andre Betingelser end i Tegningslisten nævnt.

Naar Appellindstævnte dernæst har anført, at der ikke blev tegnet et saa stort Antal Deltagere, at deres Mælkeydelse svarede til den i Tegningslisten nævnte Mængde, vil der ej heller kunne tillægges dette Anbringende nogen Betydning, da det af Appellanterne uimodsagt er anført, at der, som det maa antages, inden Mejeriet paabegyndte sin Virksomhed, var tegnet Andelshavere, hvis samlede Mælkeydelse i Aaret 1910 — der efter Appellanternes Anbringende var særlig ugunstig — havde udgjort 1,808,981 Pund, medens den i det forudgaaende Aar havde naaet 1,903,364 Pund, og da Appellindstævnte derhos uden at rejse nogen Indsigelse har deltaget i det den 13 December afholdte Møde, i hvilket der, som meldt, var Enighed om at søge Mejeriet oprettet, idet man skønnede, at den forudsatte Mælkeydelse vilde blive naaet.

Efter det Anførte maa Appellindstævntes Vægning ved at vedstaa Medlemstegningen anses ubeføjet, og han maa derfor være pligtig at godtgøre Appellanterne det dem ved Vægningen paaførte Tab. Da Appellanterne overfor Appellindstævntes Benægtelse ikke har godtgjort, at dette har haft den af dem angivne Størrelse, og de ej heller have tilvejebragt saadanne Oplysninger, at Tabet paa Grundlag heraf vil kunne bestemmes, bliver der alene Spørgsmaal om at tilkende dem Erstatning i Henhold til § 11 i de under 21 December 1910 vedtagne Selskabslove, hvori det hedder: »Ønsker Nogen at udtræde af Interessentskabet inden 15 Aars Forløb, kan dette ske mod, at der betaales 10 Kr. pr. 1000 Pd. leveret Mælk regnet efter sidste Aars Levering«. Appellindstævnte har imidlertid gjort gældende, at han ikke kan være bunden ved denne Bestemmelse, og til Støtte herfor anført, at han, der ikke deltog i den Generalforsamling, paa hvilken Lovene vedtoges, ikke kan være pligtig at underkaste sig de paa Generalforsamlingen tagne Beslutninger, eftersom han ikke gyldig er bleven indvarslet til samme.

Det er under Sagen in confesso, at der i Dagbladet »Lemvig Folkeblad« for den 16 December 1910 har været indrykket en Bekendtgørelse om Tid og Sted for Generalforsamlingens Afholdelse saavel som om, at der paa Generalforsamlingen vilde blive fremlagt Udkast til Love til Godkendelse, og Appellindstævnte har derhos erkendt, at der er tilstillet ham mundtlig Underretning om, at et Møde vedrørende Mejeriet vilde blive afholdt paa den for Generalforsamlingens Afholdelse bestemte Tid og Sted. Herefter findes Appellindstævnte, uanset

at han ikke ved sidstnævnte Lejlighed vil have modtaget Underretning om, at der paa Mødet vilde blive fremsat Udkast til Love for Selskabet, og at Mødet havde Karakteren af en Generalforsamling, at maatte betragtes som behørig indkaldt, og hans Indsigelse mod at være bunden ved den ovennævnte Bestemmelse kan herefter ikke tages til Følge.

Efter det Anførte vil Appelindstævnte, som i Aaret 1910 har leveret 123,385 Pund Mælk — uanset at Leveringen ikke er sket til Appellanterne, men som det maa antages til det andet ovennævnte Mejeri — være at tilpligte at betale til Appellanterne 1233 Kr. 85 Øre med Renter heraf som anført.

Processens Omkostninger for begge Retter findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at en den 28 August 1912 for Underretten fremlagt, den 15 December 1910 mellem Daniel Jensen af Nørre Nisum og Udvalget for Andelsmejeriet »Kjøbenhavn« oprettet Slutteddel samt et af Appellanterne den 19 Juni s. A. for Underretten fremlagt Indlæg ikke ere skrevne paa behørig stemplet Papir. Iøvrigt ses i Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Tirsdag den 24 November.

Nr. 34. Det danske Travsselskab (David)

mod

Ingeniør V. L. Jespersen (Henriques),

betræffende Spørgsmaalet om Travsselskabets Berettigelse til at have en Staldbygning paa en det tilhørende servitutbehæftet Grund.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 28 April 1913: De Indstævnte, Det danske Travsselskab, bør under en Mulkt af 20 Kroner til Københavns Amts Fattiggasse for hver Dag, de sidde Dommen overhørig, fjerne den ovennævnte Staldbygning, men bør iøvrigt for Tiltale af Citanten, Ingeniør V. L. Jespersen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 3 Maaneder efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stømpelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde maa det billiges, at Hovedappellanten er tilpligtet at nedrive den i Dommen nævnte Staldbygning, og at der ikke er tillagt Kontrapellanten nogen Erstatning for Tiden forud for Forligsklagens

Dato. Derimod findes der for Tiden derefter at maatte tilkomme Kontraappellanten en Erstatning, der vil kunne ansættes til 2000 Kroner.

Tvangsbøden findes at burde bestemmes til 50 Kroner og Fristen for Dommens Efterkommelse til 6 Maaneder.

Processens Omkostninger for begge Retter vil Hovedappellanten have at godtgøre Kontraappellanten med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Hovedappellanten, Det Danske Travelskab, bør inden 6 Maaneder efter denne Højesteretsdoms lovlige Forkyndelse under en Tvangsbøde af 50 Kroner til Københavns Amts Fattigkasse for hver Dag, Selskabet sidder denne Dom overhørig, fjærne ovennævnte Staldbygning. Saa bør Hovedappellanten og til Kontraappellanten, Ingeniør V. L. Jespersen, i Erstatning betale 2000 Kroner og i Procesomkostninger for begge Retter 500 Kroner. Til Justitskassen betaler Hovedappellanten 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved en den 11 Oktober 1889 udstedt, den 23 s. M. inden Københavns Amts nordre Birk, som servitutstiftende, tinglæst Deklaration paalagde Løjtnant Oluf Jacobsen som Medejer og efter tinglæst Fuldmagt fra de øvrige daværende Ejere af Ejendommen Matr. Nr. 4 a af Ordrup, »Skjoldgaarden« kaldet, — som det hedder i Deklarationens Tekst — i Anledning af, at de agtede at afhænde i Parceller til Villabebyggelse den Del af Ejendommens Jorder, som ligge nord for Charlottenlund Skov, øst for en Linie, parallel med Strandvejen, i en Afstand af 450 Alen fra denne Vej, dette Areal nogle Indskrænkninger med Hensyn til Bebyggelse og Benyttelse. Disse Indskrænkninger, der efter Deklarationen fremtidig skulde være gældende for enhver Parcel, som maatte blive udstykket og afhændet fra den nævnte Del af Ejendommen, gik bl. a. ud paa:

- a. at Grunden kun maatte bruges til »Agerbrug, Bebyggelse og Haveanlæg«, at der ikke maatte anlægges eller drives »noget, som ved Larm, Lugt, Røg, Brandfare, ubehageligt Skue eller paa anden Maade« kunde »forvolde Naboerne Ulempe«, paa hvilket derefter nævnes nogle Eksempler, samt »ejheller Forlystelsesetablissementer, Bordeller, Danselokaler eller nogen Art Værtshushold«,
- b. at der kun maatte opføres »Bygninger i Villastil og kun til en eller højst to Familier paa hver Parcel« og d) at der ikke paa nogen Parcel maatte opføres »mere end en Beboelsesbygning«, til hvilken sidste Bestemmelse bl. a. føjedes »Iøvrigt maa kun opføres Staldbygning og nødvendige Udhuse«.

Det hedder derhos i Deklarationen :

»Enhver Overtrædelse af Bestemmelserne i nærværende Deklaration kan paatales ikke alene af Skjoldgaardens Ejer og af Ejeren af den Ejendom, hvortil Vejafgifter eller Rekognitioner af nogen af Parcellerne henlægges, men ogsaa af enhver Ejer af nogen Del af det i nærværende Deklaration omhandlede Areal«.

Denne Deklaration blev i April 1891, da de Indstævnte, Det danske Travelskab af ovennævnte Ejendom erhvervede et Areal, stort ca. 270,000 Kv. Alen, hvoraf ca. 120,000 Kv. Alen faldt ind under Deklarationen, med hvis Indhold de Indstævnte i det dem meddelte og af dem medunderskrevne Skøde af 17 Juli 1891, tinglæst den 30 September s. A., erklærede sig bekendt, forsynet med en den 15 April s. A. tinglæst saalydende Paategning:

»I Anledning af, at en Del af det Areal, som denne Deklaration angaar, agtes anvendt til Traverbane, indgaa vi herved paa, at Traverbanens Restauration anlægges paa Arealet, dog ikke nærmere ved Strandvejen end 400 Al. (fire Hundrede Alen). Indenfor samme Afstand maa der paa Banens Grund ikke opføres Hornmusik.

Ordrup og København i April 1891.

Som Ejer af Matr. Nr. 4 p, q, r, s, t og u,
Axel Jørgensen.

Som Ejer af Matr. Nr. 4 n og 4 o,
C. C. Christiansen.

Som Ejer af Skjoldgaarden Matr. Nr. 4 a af Ordrup,
O. Jacobsen.«

I Februar 1899 købte Citanten, Ingeniør V. L. Jespersen, en i Aaret 1895 fra det af Deklarationen omfattede Areal af Skjoldgaarden udstykket Parcel, nemlig Matr. Nr. 4 an, og i Juli Maaned 1899 købte han en anden under Matr. Nr. 4 cq skyldsats Parcel af det af Deklarationen omfattede Areal af samme Ejendom.

Af den sidstnævnte Parcel, der mod Vest grænser til Traverbanen, henlagde Citanten et Areal til Matr. Nr. 4 an. Han bortsolgte derhos i Aarene 1901 og 1903 to Parceller samt i Aaret 1911 to Parceller skyldsatte som Matr. Nr. 4 ed og 4 ee af samlet Størrelse 1966 Kv. Alen. Resten af Matr. Nr. 4 cq, der udgør 6485 Kv. Alen, tilhører vedblivende Citanten.

I Aaret 1906—07 lod de Indstævnte nær ved den vestre Grænse af Matr. Nr. 4 cq og paa den Del af deres Ejendom, som hører under det af Deklarationen omfattede Areal, opføre en Staldbygning, der er 142 Alen 15" lang, 16 Alen 15" bred og 13 Alen 12" høj indtil Tagrygningen.

Under nærværende Sag har Citanten med Bemærkning, at denne Staldbygning maa anses at være opført i Strid med Deklarationens Bestemmelser, paastaet de Indstævnte tilpligtede at nedrive den samt dømte til at betale en ved Rettens eller ved uvillige Mænds Skøn fastsat Erstatning for det ham ved Bygningens Opførelse paaførte Tab.

De Indstævnte procedere til Frifindelse. Begge Parter have paastaet sig tillagt Sagens Omkostninger.

Ved den ovenfor citerede Deklaration i April 1891 af de Servitutberettigede givne Paategning maa det anses forudsætningsvis at være

tilladt de Indstævnte at anvende den af dem erhvervede Del af det af Deklarationen omfattede Areal til Traverbane.

Da der ingen Hjemmel foreligger for en videregaaende Forstaaelse, findes imidlertid den dem saaledes indrømmede Dispensation fra Deklarationens Bestemmelser kun at kunne give dem Beføjelse til at have og drive den egentlige Traverbane, hvorimod der ikke kan tilkomme de Indstævnte — der, som det fremgaar af det Ovenanførte, tillige eje et meget betydeligt servitutfrit Areal — Ret til iøvrigt ved deres Benyttelse af Arealet, være sig ved Opførelse af Bygninger eller paa anden Maade, at handle i Strid med Deklarationens Bestemmelser. Og heri kan det ikke gøre nogen Forandring, om de Bygninger, der opføres, saaledes som Tilfældet er med den heromhandlede Staldbygning, staa i mere eller mindre nødvendig Forbindelse med Virksomheden med at drive Traverbane.

Med det saaledes antagne Resultat stømmer det ogsaa, at det, som det fremgaar af Paategningen, er af de Indstævnte blevet anset nødvendigt at erhverve en udtrykkelig Dispensation med Hensyn til Anlægget af en Restauration.

Da der maa gives Citanten Medhold i, at den ved Deklarationens Post d tilladte Opførelse af Staldbygninger efter Deklarationens Intimation og Indhold kun kan antages at sigte til Opførelse af Staldbygninger som Tilbehør til de i Deklarationen omhandlede Bygninger i Villastil, maa det endvidere antages, at der ikke i den paagældende Post kan søges nogen Berettigelse for Opførelsen af den heromhandlede Staldbygning.

Idet Opførelsen af Staldbygningen efter det Anførte maa anses i alt Fald at være i Strid med de ovenfor under Post b, jfr. Post d, anførte i Deklarationen indeholdte Bebyggelsesregler, og idet endvidere Citanten ikke kan anses ved eget Forhold at have forspildt sin Ret til at paatale det servitutstridige Forhold, ville de Indstævnte være at tilpligte under en daglig Mulkt af 20 Kroner til Københavns Amts Fattigkasse at nedrive den nævnte Bygning.

Sin Erstatningspaastand støtter Citanten paa, at Opførelsen af Staldbygningen skal have bevirket, at Citanten for de i 1911 bortsolgte Parceller har faaet en lavere Købesum, end han ellers vilde have faaet, og derhos skal have virket som en Hindring for Salget af Parceller fra Matr. Nr. 4 cq.

Da imidlertid Citanten, der efter sin egen Fremstilling først kort før Anlægget af nærværende Sag er bleven opmærksom paa, at der efter Deklarationen tilkom ham Paataleret, selv maa bære Følgerne af, at han ikke paa et tidligere Tidspunkt er skredet ind mod det servitutstridige Forhold, findes den af ham nedlagte Erstatningspaastand ikke at kunne tages til Følge.

Sagens Omkostninger ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Onsdag den 25 November.

Nr. 106. Arbejdsmand Jens Christian Sørensen
(Lunn efter Ordre)

mod

Arbejdsmændenes Fagforening i Aalborg ved dens Formand Hans Nielsen og Sidstnævnte tillige personlig (Møller),

betreffende Spørgsmaalet om de Indstævntes Erstatningsansvar overfor Appellanten i Anledning af nogle om denne paa en Generalforsamling fremkomne Udtalelser.

Aalborg Købstads ordinære Rets Dom af 19 Februar 1912: De Indstævnte, Arbejdsmændenes Fagforening ved dens Formand, Hr. Hans Nielsen, og samme personlig, Aalborg, bør for Tiltale af Citanten, Arbejdsmand J. C. Sørensen, Aalborg, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger hæves. Der tillægges Sagfører Mørch et Salær af 50 Kr., der udredes af det Offentlige.

Viborg Landsoverrets Dom af 28 April 1913: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Overretten ophæves. Der tillægges den for Appellanten, Arbejdsmand J. C. Sørensen, beskikkede Sagfører for Overretten, Overretssagfører Johnsen, i Salær 50 Kr., der udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, der i det Væsentlige kunne tiltrædes, vil Dommen efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret ville være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten, Jens Christian Sørensen, 2 Kroner. Der tillægges Højesteretssagfører Lunn i Salarium for Højesteret 80 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Den 28 Juni 1910 afholdtes i Arbejdsmændenes Fagforening i Aalborg en ekstraordinær Generalforsamling, ved hvilken det ifølge en under Sagen fremlagt Udskrift af Forhandlingsprotokollen bl. a. vedtoges at udtale som Generalforsamlingens Anskuelse, at Medlemmer af en Fagforening, der

arbejdede sammen med saakaldte Skruebrækkere, maa straffes med Udelukkelse af den faglige Organisation. Efter hvad Appellanten, Arbejdsmand J. C. Sørensen i Aalborg, under nærværende, i 1ste Instans ved Aalborg Købstads ordinære Ret behandlede Sag har gjort gældende, meddelte nævnte Forenings Formand, Fyrbøder Hans Nielsen, derhos ved nævnte Generalforsamling de tilstedeværende Medlemmer, at det var Foreningens Medlemmer forbudt fremtidig at tage Arbejde sammen med Appellanten, fordi han, som Hans Nielsen udtalte, under Renovationsstrejken i Aalborg i Aaret 1905 havde været »Skruebrækker«, hvilken Udtalelse imidlertid var usandfærdig. Da Appellanten den følgende Dag, den 29 Juni s. A., mødte paa sin Arbejdsplads, hvor han i Forening med Arbejdsmændene Thomas Jensen og Anders Jensen skulde arbejde for Entreprenør Chr. Nielsen under Støbning af Grunden til en paabegyndt Bygning, nægtede nævnte to Arbejdsmænd ifølge hans videre Fremstilling at arbejde sammen med ham, da dette, efter hvad de meddelte, ved Mødet den foregaaende Aften var blevet dem forbudt, og som Følge heraf blev Appellanten straks afskediget og har senere forgæves søgt Arbejde. I Anledning heraf har Appellanten i 1ste Instans paastaet de Appelindstævnte, Arbejdsmændenes Fagforening i Aalborg og denne Forenings fornævnte Formand, Hans Nielsen i Aalborg personlig, tilpligtede in solidum at betale ham en ved uvilige Mænds Skøn fastsat Erstatning, dog ikke udover 5000 Kroner, med Rente heraf 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, den 5 Juli 1910, og fra Datoen for en udtaget Kontinuationsklage — ved hvilken Arbejdsmændenes Fagforening i Aalborg først blev inddraget i Sagen —, den 13 August 1910, indtil Betaling sker. Ved Underretsdommen ere de Appelindstævnte overensstemmende med deres derom nedlagte Paastande frifundne for Appellantens Tiltale, hvorhos der er tillagt den for Appellanten beskikkede Sagfører for Underretten, Sagfører Mørch, i Salær 50 Kr. hos det Offentlige. Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han har gentaget sine i 1ste Instans nedlagte Paastande, medens de Appelindstævnte have procederet til Stadfæstelse af Underretsdommen.

De Appelindstævnte have benægtet, at Appelindstævnte Hans Nielsen paa bemeldte Generalforsamling har udtalt sig som meldt, hvorhos de subsidiært bl. a. have gjort gældende, at en saadan Udtalelse paa en Forenings Generalforsamling i alt Fald ikke vilde være retstridig overfor Appellanten, og at den ej heller har paaført ham noget Tab. Den appelindstævnte Forening har derhos særlig gjort gældende, at da der ikke fra dens Side er truffet nogen Beslutning med Hensyn til Appellanten, vil Foreningen ikke kunne gøres ansvarlig for, hvad Formanden maatte have udtalt.

De fornævnte Arbejdsmænd, Thomas Jensen og Anders Jensen, har som Vidner forklaret, at Appelindstævnte Hans Nielsen har udtalt sig paa Generalforsamlingen som af Appellanten anført, hvorhos tvende andre Vidner, der iøvrigt ikke vil have hørt nævnte Appelindstævnte udtale sig som ommeldt, have forklaret, at Appellantens Navn blev nævnet paa Mødet. Efter Omstændighederne, derunder det for Overretten om Vidnet Thomas Jensens mentale Tilstand Oplyste og de af syv andre paa Generalforsamlingen tilstedeværende Personer afgivne Vidneforklaringer — der alle gaa ud paa, at Vidnerne ikke have hørt

Appelindstævnte Nielsen udtale sig som meldt, tildels med Tilføjende, at saadanne Udtalelser formentlig ikke vilde have kunnet undgaa Vidnerens Opmærksomhed — findes det imidlertid ikke ved de nævnte to Vidners Forklaringer at kunne anses tilstrækkelig godtgjort, at bemeldte Appelindstævnte har udtalt sig saaledes. De Appelindstævnte ville saaledes allerede paa Grund heraf være at frifinde for Appellantens Tiltale, uden at det bliver fornødent nærmere at komme ind paa, hvad de Appelindstævnte i øvrigt i saa Henseende have gjort gældende. Underrettsdommen, ved hvilken Processens Omkostninger i 1ste Instans er ophævede, og ved hvis Bestemmelse med Hensyn til det Sagfører Mørch tillagte Salær det vil kunne have sit Forblivende, vil saaledes være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten findes efter Omstændighederne at burde ophæves, hvorhos der vil være at tillægge den for Appellanten beskikkede Sagfører for Overretten i Salær 50 Kr., hvilket Salær vil være at udrede af det Offentlige.

Under Sagens Behandling i første Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet ulovligt Ophold fundet Sted, og i Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Nr. 209. **Sagfører Julius Jarding (Selv)**

mod

Overretssagfører V. Selchau (Ingen),

betræffende Spørgsmaal om Appellantens Erstatningsansvar overfor Indstævnte i Anledning af et af Førstnævnte fremsat urigtigt Foregivende om at have Midler til Udlaan.

Aarhus Købstads ordinære Rets Dom af 29 Maj 1913: Indstævnte Sagfører J. Jarding bør til Citanten Overretssagfører Selchau af Brønderslev betale 348 Kr. 84 Øre med Rente 5 pCt. p. a. fra 27 August 1912 til Betaling sker og Sagens Omkostninger med 50 Kr., men bør isvrigt for Citantens Tiltale under denne Sag fri at være. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 23 Marts 1914: Hovedappellanten, Sagfører Julius Jarding, bør til Kontraappellanten, Overretssagfører Selchau, betale 602 Kr. 21 Øre tilligemed Renter deraf 5 pCt. p. a. fra den 27 August 1912, indtil Betaling sker, samt i Procesomkostninger for begge Retter 120 Kr. Det idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakendelse og i Henhold til de i den indankede Dom under denne Del af Sagen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten Sagfører Julius Jarding 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Den 9 Marts 1912 tilstillede Hovedappellanten, Sagfører Julius Jarding i Aarhus, Kontraappellanten, Overretssagfører Selchau af Brønderslev, en Skrivelse, hvori det hedder:

»Til førstkommende Juni Termin har jeg ca. 900,000 Kr. offentlige Midler — Sparekassemidler — $4\frac{1}{4}$ % Rente p. a. til Udlaan mod 1ste Prioritet i Landejendomme.

Da jeg mener, at jeg ikke selv kan anbringe et saa stort Beløb her i Omegnen, har jeg henvendt mig til ganske enkelte af mine udenbys Kolleger og forespurgt, om disse muligvis skulde have Klienter, som kunde ønske et Laan af ovennævnte Beskaffenhed anbragt.

Skulde De kunne anbringe nogle af Pengene, kan vi, der formentlig kan tage et Par Procent i Provision, have Forretningen a meta.

For Laanets Ydelse kræves en offentlig Taxation, bilagt med de almindelige Laanedokumenter, i hvilken Henseende jeg ikke undlader at bemærke, at nævnte Institut, der plejer at være yderst kulant med Hensyn til Laanenes Størrelse, tager ikke saa lidt Hensyn til Ejendoms skyldværdien.

Det vilde maaske være Umagen værd at indrykke et Avertissement, om at De havde 100,000 Kr. til Udlaan i større og mindre Laan, dog helst ikke under 15,000 Kr.

Jeg hører gerne fra Dem snarest ogsaa med Hensyn til, hvor meget De mener at kunne anbringe, for at jeg kan træffe mine Dispositioner.«

og endvidere den 15 s. M. en Skrivelse, hvori det hedder:

»I Henhold til ærede af 11 ds. skal jeg meddele, at de af mig omskrævede Midler udlaanes af Sparekassen for København og Omegn. Pengene skal ikke afdrages. Der er ikke indrømmet nogen UopsigeligheD fra Sparekassens Side, men Sparekassen har, som hoslagte Skrivelse viser, meddelt mig, at der aldrig nogensinde er blevet gjort Brug af dens Ret til OpsigeligheD, og at det anses for temmelig sikkert, at der heller aldrig nogensinde vil blive gjort Brug af den.

Med Hensyn til den Procent, som vi kan beregne os, vil jeg fuldstændig overlade til Dem at tage Bestemmelse, da De selvfølgelig er bedre inde i Forholdene paa Deres Egn, end jeg kan være det.

Jeg hører gerne fra Dem snarest, hvis De har nogle Laaneobjekter.◀

Den 19 s. M. tilskrev Hovedappellanten yderligere Kontraappellanten saaledes:

»I Henhold til ærede af 1 ds. skal jeg meddele, at der kan anbringes Laan af en hvilken som helst Størrelse, og at jeg nok haaber, at jeg vil kunne anbringe det af Dem omskrevne Laan. Sparekassen har under Haanden meddelt mig, at jeg godt kan disponere over 1 Million Kroner, saa der er jo noget at tage af. Der vil ikke fra Sparekassens Side blive ydet nogen Provision. Jeg synes forøvrigt ogsaa, at det er meget godt, at Sparekassen ikke selv forlanger Provision. — — —◀

og fremdeles den 28 s. M. saaledes:

»I Henhold til ærede af G. D. skal jeg meddele, at Sparekassen ikke vil yde 2den Prioritetslaan under nogen Form. Under de foreliggende Omstændigheder synes det mig ogsaa, at det vil være absolut klogest, at den paagældende søger helt nyt 1ste Prioritetslaan . . .
— — — — —

Det skulde glæde mig snarest at modtage Deres Laaneandragender.◀

Den 20 April s. A. tilskrev Hovedappellanten Kontraappellanten saaledes:

»Tak for Meddelelsen af G. D. Der er ikke noget i Vejen for, at De vil kunne disponere over 130,000 Kr., og jeg haaber nok, at Laaneinstitutet vil give saa gode Laan, at Deres Mandanter vil kunne blive tilfredse.◀

og i en Skrivelse af s. D. saaledes:

»I Henhold til ærede af 19 ds. skal jeg meddele, at de Midler, som jeg har til Udlaan ikke kan anbringes i den omskrevne Ejendom.◀

samt endelig den 23 s. M. saaledes:

»I Henhold til ærede af 22 ds. skal jeg meddele, at jeg bestemt tror, at der vil være Penge nok, saaledes at der i og for sig ikke vil være noget i Vejen for ogsaa at anbringe de af Dem omskrevne 40,000 Kr., forsaavidt Ejendommen iøvrigt passer Laaneinstitutet.◀

Efter Modtagelsen af Hovedappellantens Skrivelse af 9 Marts 1912 lod Kontraappellanten i 4 af Egnens Dagblade — Aalborg Stiftstidende, Aalborg Amtstidende, Vendsyssel Folkeblad og Vendsyssel Tidende — indrykke en Annonce, gaaende ud paa, at 100,000 Kr. Sparekassemidler ved Henvendelse til ham kunde udlaanes i Juni Termin s. A. paa gunstige Vilkaar mod 1ste Prioritets Pant i Landejendomme, helst ikke under 15,000 Kr.

Kontraappellanten modtog derefter en Del Henvendelser om Laan og indsendte gennem Hovedappellanten ialt 8 Begæringer om Laan mod Pant i Ejendomme, hvis Vurderingssummer ifølge de medfulgte Vurderingsforretninger androg fra 21,000 Kr. til 30,000 Kr., for en enkelt Ejendoms Vedkommende 72,000 Kr.

Med Skrivelse af 8 Juni s. A. modtog Kontraappellanten fra Hovedappellanten 5 af de indsendte Laanebegæringer tilbage, ledsagede af en Skrivelse fra Sparekassen, ifølge hvilken denne ikke kunde yde Laan i nogen af de paagældende Ejendomme, da Taxationerne vare for høje. Kontraappellanten henvendte sig da til Sparekassen med Forespørgsel om, hvorvidt Hovedappellanten virkelig havde haft ca. 900,000 Kr. til Disposition, som af ham fremstillet, og herpaa svarede Sparekassen ved en Skrivelse af 18 s. M., hvori det hedder:

»Som Svar paa Deres ærede Skrivelse af 10 d. M. skal man tillade sig at meddele, at Sparekassen ikke har givet nogen Sagfører eller anden Mand Bemyndigelse til at optræde paa sine Vegne, ej heller har man givet Nogen i Kommission at søge anbragt Midler — og saaledes heller ikke nogen bestemt Sum — i Ejendomme paa Landet eller i Byerne.

Overhovedet lader Sparekassen, hvad der ogsaa fremgaar af de Annoncer, der fra Sparekassens Side er indrykket i Landets Blade, Vejen aaben for Enhver til at søge Laan hos sig.

Hvad Hr. Sagfører Jarding i Aarhus har foretaget sig i den i Deres Skrivelse nævnte Sag maa staa aldeles for hans Regning. Som Følge af det ovenfor anførte er han fuldstændig uberettiget til at optræde paa Sparekassens Vegne og til for os at udbyde Midler til Udlaan, ligesom ogsaa Talen om de 900,000 Kr. ikke stammer fra nogen Meddelelse fra Sparekassens Side, men maa staa alene for hans Regning.«

Heller ikke nogen af de øvrige af Kontraappellanten indsendte Laanebegæringer bevilgedes, idet der overhovedet ikke i Juni Termin 1912 af Sparekassen ydedes noget Laan ifølge Begæringer, indsendte til Sparekassen af Hovedappellanten.

Under nærværende Sag har derefter Kontraappellanten anbragt, at Hovedappellanten ved sine urigtige Foregivender har paaført ham og hans Klienter Udgifter til ingen Nytte og foranlediget ham til at udføre en Del Arbejde, for hvilket han skulde være honoreret af de bevilgede Laan, hvorhos de mislykkede Laaneforsøg, selv om han har søgt at udrede deres Enkeltheder for sine Klienter, nødvendigvis have maattet nedsætte hans Sagførervirksomhed i Publikums Øjne. I Henshold hertil har han i første Instans ved Aarhus Købstads ordinære Ret søgt Hovedappellanten og nedlagt en endelig Paastand gaaende ud paa, at Hovedappellanten tilpligtes at betale ham som Godtgørelse for direkte Udgifter dels til Annoncering dels paa hans Klienters Vegne

til Taxation m. v.	289 Kr. 66 Øre.
Vederlag for Kontraappellantens Arbejde i Laane-	
sagerne	325 — 00 —
Erstatning for den Skade, der ved de mislykkede	

Laaneforsøg er tilføjet Kontraappellanten i hans Sagførervirksomhed	1000 — 00 —
ialt	1614 Kr. 66 Øre.

tilligemed Renter deraf 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato den 27 August 1912, indtil Betaling sker. Ved Underrettsdommen er Hovedappellanten, der paastod sig frifunden for Kontraappellantens Tiltale, tilpligtet at betale denne i Godtgørelse for Annonceudgifter 23 Kr. 84 Øre og som Vederlag for spildt Arbejde 325 Kr. eller ialt 348 Kr. 84 Øre tilligemed Renter deraf som paastaaet, medens han iøvrigt er frifunden for Kontraappellantens Tiltale. Hovedappellanten er derhos tilpligtet at godtgøre Kontraappellanten Processens Omkostninger for Underretten med 50 Kr. Sagen er nu af begge Parter indanket her for Retten, hvor Hovedappellanten har gentaget sin i første Instans nedlagte Frifindelsessaastand, medens Kontraappellanten har nedlagt Paastand om, at der foruden de ham ved Underrettsdommen tilkendte Beløb, hos Hovedappellanten tilkendes ham dels et Beløb af 253 Kr. 37 Øre, der af ham er udlagt til Taxationsforretninger m. m. dels den paastaaede Erstatning af 1000 Kr. tilligemed Renter af samtlige Beløb fra den 27 August 1912, indtil Betaling sker.

Til Støtte for sin Frifindelsessaastand har Hovedappellanten næst at bestride Rigtigheden af, hvad der anføres i Sparekassens Skrivelse af 18 Juni 1912, gjort gældende, at han efter de Forhandlinger, han mundtlig og skriftlig havde ført med Sparekassen, gik ud fra, at dette Pengeinstitut vilde anbringe betydelige Summer som Laan i faste Ejendomme, anviste af ham, og at han derfor har været berettiget til, som sket, at opfordre Kontraappellanten til at samarbejde med ham til fælles Fordel. Han har derhos hævdet, at det uheldige Udfald af de af Kontraappellanten indsendte Laanebegæringer maa antages væsentlig at skyldes de tilbudte Panters mindre gode Beskaffenhed.

Efter de foreliggende Oplysninger maa der gaas ud fra, at Hovedappellanten, da han tilstillede Kontraappellanten den ovennævnte Skrivelse af 9 Marts 1912, ikke havde modtaget noget særligt Tilsagn fra Sparekassen eller iøvrigt i Forhold til denne indtog en anden Stilling end Kontraappellanten selv eller en hvilken som helst anden af Landets Sagførere. Idet nu Kontraappellanten efter Indholdet af nævnte Skrivelse maatte forudsætte, at der af Sparekassen var meddelt Hovedappellanten en Bemyndigelse, der kunde forklare hans Henvendelse til Kontraappellanten og hans Krav paa Andel i muligt Salær, samt da Hovedappellantens senere Skrivelse bestyrkede, at Forholdet var som anført, maa Hovedappellanten, da hans Fremstilling for saa vidt har været stridende mod Sandheden, anses pligtig at yde Kontraappellanten Vederlag for det Arbejde, han under den nævnte urigtige Forudsætning har udført, saavel som Godtgørelse for de ved de mislykkede Laanebegæringer foranledigede Udgifter. Herefter vil Hovedappellanten være at tilpligte at betale Kontraappellanten 325 Kr. som Vederlag for spildt Arbejde samt 23 Kr. 84 Øre for Udlæg til Annoncer; men da det maa anses at være blevet in confesso, at Kontraappellanten yderligere har udlagt et Beløb af 253 Kr. 37 Øre til Vurderingsfor-

retninger m. m. i Anledning af de af ham indsendte Laanebegæringer — hvilke Udlæg efter det oplyste ikke kunne antages paa anden Maade at være komne Kontraappellanten eller hans Klienter til Nytte — samt da Kontraappellanten ikke af den Grund kan anses afskaarren fra at indtale dette Beløb hos Hovedappellanten, at det delvis og under Forbehold er refunderet ham af hans Klienter, vil Hovedappellanten endvidere være at tilpligte at godtgøre Kontraappellanten det heromhandlede Beløb. Derimod kan det ikke anses godtgjort, at Udfaldet af Laanebegæringerne har forvoldt Kontraappellanten Skade i hans Virksomhed som Sagfører, og hans Paastand om Tilkendelse af Erstatning for saadan Skade vil derfor ikke kunne tages til Følge.

Som Følge af det anførte, vil Hovedappellanten være at tilpligte at betale Kontraappellanten ialt 602 Kr. 21 Øre tilligemed Renter deraf som paastaet, hvorhos han findes at burde godtgøre Kontraappellanten Processens Omkostninger for begge Retter med 120 Kr.

Under Sagen ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Torsdag den 26 November.

Nr. 237. Højesteretssagfører Møldrup

mod

Niels Thomsen Mogensen (Def. Asmussen),

der tiltales for Bedrageri samt for Overtrædelse af Lovgivningen om Hasardspil og af Næringsloven.

Kriminal- og Politirettens Dom af 24 Marts 1914: Tiltalte Niels Thomsen Mogensen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage og til Københavns Kommunes Kasse dels bøde 100 Kr. og 50 Kr., dels betale 2000 Kr. Saa bør Tiltalte og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagfører Paludan og Højesteretssagfører Levy, 50 Kroner til hver. De ovennævnte Bøder og det ovennævnte Københavns Kommunes Kasse tilfaldende Beløb at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Niels Thomsen Mogensen til Højesteretssagførerne Møldrup og Asmussen 100 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Niels Thomsen Mogensen, der tiltales for Bedrageri og Overtrædelse af Lovgivningen om Hasardspil og af Næringsloven, er født den 19 Oktober 1878 og senest anset: ved Højesterets Dom af 16 Oktober 1912 efter Lov Nr. 52 af 14 Marts 1911 § 2 med en Bøde af 500 Kr. til Københavns Kommunes Kasse.

Ved Tiltaltes med det iøvrigt oplyste i det væsentlige stemmende Forklaringer er det bevist, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

Tiltalte, der under forskellige Firma- eller Aktieselskabsnavne, over hvilke han var raadig, har drevet Handel med Præmieobligationer bl. a. paa Tyskland, afsendte den 8 April 1910 under Angivelse af A/S. »Ottomania« som Afsender et anbefalet Brev, belastet med Postopkrævning, stor 57 Rmk., til en Kunde i Posen. Ved en Fejltagelse fra det derværende Postvæsens Side blev Brevet udleveret Adressaten mod Betaling af 57 Pf. Efter at Tiltalte havde fordret Forskellen mellem de to Beløb udbetalt af Postvæsenet, søgte dette gennem det tyske Postvæsen Sagen oplyst, og herunder forklarede Adressaten, at han ved et senere anbefalet Brev fra Tiltalte med Postopkrævning af 51 Rmk. 30 Pf. var bleven afkrævet sin Retskyld til Tiltalte, hvilket Beløb i Juli s. A. var tilstillet Tiltalte. Tiltalte blev gjort bekendt med det tyske Postvæsens Oplysninger, men fremsatte i Januar f. A. paany Krav om Erstatning af Beløbet, idet han i sin Skrivelse desangaaende til Generaldirektoratet for Postvæsenet afviser enhver Diskussion om det ovennævnte Aktieselskabs »øvrige« Mellemværende med Adressaten.

Den 9 April f. A. udbetalte Postvæsenet til Tiltalte det fordrede Beløb med 50 Kr. 04 Øre ud fra det formelle Standpunkt, at Postvæsenet i Bestemmelseslandet er ansvarligt for Postopkrævningsbeløbet, og idet Tiltalte, da de to af ham fra Adressaten modtagne Beløb tilsammen var mindre end det først opkrævede Beløb, med større Sandsynlighed kunde hævde, at der ingen Forbindelse var mellem de to Optrævninger. Tiltalte har erkendt, at han, da han saaledes fik Beløbet udbetalt af Postvæsenet, var paa det rene med, at Mellemværendet med Adressaten var afgjort ved den seneste Postopkrævnings Indløsning, hvilket fremgaar af Tiltaltes Bøger, og at han saaledes havde faaet 2 Gange Dækning for det senest opkrævede Beløb.

Den 9 Juli 1910 afsendte Tiltalte under Angivelse af samme A/S. som Afsender et anbefalet Brev, belastet med Postopkrævning, stor 57 Rmk., til en Kunde i Kattowitz. Efter at det i Anledning af

Reklamation fra Tiltalte den 26 September s. A. var meddelt ham, at Brevet var udleveret Adressaten uden Opkrævning af Beløbet, men at Adressaten havde meddelt, at han den 20 August s. A. ved Postanvisning havde sendt nævnte A/S. det fordrrede Beløb, fremsatte Tiltalte i November 1912 paany Krav overfor Postvæsenet om Beløbets Udbetaling under Henviisning til sin Reklamation i Anledning af, at Beløbet ikke indgik. I Januar f. A. fordrrede Tiltalte efter paany at være gjort bekendt med Adressatens Forklaring atter Beløbet erstattet af Postvæsenet, idet han anførte, at Aktieselskabets »øvrige« Mellemværende med Adressaten var Postvæsenet aldeles uvedkommende, og den 9 April s. A. udbetalte Postvæsenet til Tiltalte det fordrrede Beløb med Kr. 50—19 Øre ud fra samme Betragtninger, som med Hensyn til det ovenfor anførte Tilfælde fremsat.

Tiltalte har erkendt, at han, da han saaledes fik Beløbet udbetalt af Postvæsenet, var paa det rene med, at han havde faaet Beløbet sendt fra Adressaten, hvilket ogsaa fremgaar af hans Bøger.

Den 13 December 1911 afsendte Tiltalte efter sin Forklaring med Angivelse af »Nordisk Rente- og Kapitalforsikringsbank« som Afsender — men efter det under Sagen oplyste antagelig i Firmaet A. Gottschalck & Co.s Navn, hvilket er et af de af Tiltalte benyttede Firmaer — et anbefalet Brev, belastet med Postopkrævning, stor 76 Rmk., til en Kunde i Zuckau. Efter i Oktober 1912 at have gjort Reklamation, fordi Beløbet ikke indgik, og efter paa Grundlag af det fra Postvæsenet i Tyskland indgaaede Svar at være bleven gjort bekendt med, at Brevet var afleveret til Adressaten uden Opkrævning af Beløbet, fordrrede Tiltalte i Januar f. A. paany Beløbet erstattet af Postvæsenet, og efter at det ved fornyet Undersøgelse gennem det tyske Postvæsen var oplyst, at Adressaten den 26 December 1911 havde berigtiget den paa det anbefalede Brev hvilende Postopkrævning ved Afsendelse af en Postanvisning, stor 67 Kr. 40 Øre til A. Gottschalck & Co., hvormed Tiltalte blev gjort bekendt, fordrrede Tiltalte i Marts f. A. paany Beløbet erstattet, og den 9 April s. A. udbetalte Postvæsenet ham Beløbet med 66 Kr. 95 Øre. For nyet Undersøgelse gennem det tyske Postvæsen bekræftedes Rigtigheden af, at Adressaten havde sendt Tiltalte Postopkrævningens Beløb, men Tiltalte nægtede paa Opfordring at tilbagebetale Beløbet, idet han erklærede, at Postanvisningen intet havde med den foreliggende Sag at gøre.

Tiltalte har erkendt, at han, da han af Postvæsenet modtog Beløbet, var paa det rene med, at han ved nævnte Postanvisning havde faaet Beløbet betalt af Adressaten, hvilket ogsaa fremgaar af Tiltaltes Bøger.

Den 20 December 1911 afsendte Tiltalte under Angivelse af »Nordisk Rente- og Kapitalforsikringsbank« som Afsender et anbefalet Brev, belastet med Postopkrævning, stor 64 Rmk. 60 Pf. til en Kunde i Merckweiller. Efter at Tiltalte i November 1912 havde gjort Reklamation, oplystes det gennem det tyske Postvæsen, at Beløbet var berigtiget ved en af det paagældende tyske Posthus den 12 Januar 1912 afsendt Postanvisning, stor 56 Kr. 84 Øre, hvilket Beløb ved en Fejltagelse blev sendt paa en almindelig Postanvisningsblanket i Stedet for paa en Blanket for Efterkravspostanvisninger. Tiltalte be-

nægtede, at nævnte Postanvisning havde Henhold til den efterlyste Forsendelse, og paa Anmodning om Fremvisning af Kuponen, erklærede han, at den var tilintetgjort, og at Anvisningen som en almindelig direkte Postanvisning overhovedet ikke havde noget at gøre med det reklamerede Efterkrav, samt at Blanketten i sin Tid var tilsendt en Kunde i Pfalz. I Januar f. A. fordrede Tiltalte paany Beløbet erstattet af Postvæsenet, og den 9 April s. A. blev Beløbet udbetalt Tiltalte med 56 Kr. 85 Øre. Efter at det ved fornyet Undersøgelse gennem det tyske Postvæsen var konstateret, at Postanvisningens Beløb var Dækning af Efterkravet, blev Tiltalte opfordret til at tilbagebetale Beløbet, men nægtede dette, idet han erklærede, at Beløbet kun var ham én Gang udbetalt, og at Postanvisningen ingen Forbindelse havde med det reklamerede Beløb. Under Sagen er Postanvisningens Kupon forefunden mellem Tiltaltes Korrespondance med Postvæsenet.

Tiltalte har erkendt, at han, da han fik Beløbet betalt af Postvæsenet, var paa det rene med, at det var betalt ved nævnte Postanvisning, hvilket ogsaa fremgaar af hans Bøger; han vidste ogsaa, at Kuponen eksisterede, men han vil ikke kunne erindre, om den da var funden. Naar han til Postvæsenet opgav, at Blanketten var sendt til en anden Kunde, vil han have faaet dette opgivet af en eller anden af sit Personale.

Den 29 Juli f. A. har Tiltalte i A/S. »Ottomania«s Navn ladet udfærdige en Forligsklage mod Generaldirektoratet for Postvæsenet, hvorved han begærede dette indkaldt bl. a. til Betaling af et Beløb af 48 Rmk. 45 Pf. i Henhold til et den 7 September 1910 afsendt anbefalet Brev med Postopkrævning paa nævnte Beløb til en Kunde i Wittenberg og af et Beløb af 65 Rmk. 55 Pf. i Henhold til et den 13 Januar 1911 afsendt anbefalet Brev med Postopkrævning paa nævnte Beløb til en Kunde i Rheinpfalz, idet det i Klagen angives, at Aktieselskabet ikke har modtaget Beløbene eller faaet Brevene tilbage i uaabnet Stand.

Tiltalte har erkendt, at han, skønt han var klar over, at han havde faaet de paagældende Beløb betalte af de nævnte Kunder — ifølge hans Bøger henholdsvis den 13 September 1910 og den 27 December 1910 (det herhenhørende Brevs i Forligsklagen angivne Afsendelsesdato skal efter hans Opgivende bero paa en Fejlskrift) — har afkrævet Postvæsenet Beløbene og, da Postvæsenet ikke betalte dem, har ladet udtage Forligsklage som Indledning til Proces for at faa Postvæsenet dømt til at betale Beløbene, han ved ikke, hvorfor den Sagfører, hvem Sagen var overdraget, ikke har fremmet den.

Tiltalte har gjort gældende, at naar han, skønt han fra vedkommende Kunder har modtaget de ovenanførte Beløb, har afkrævet Postvæsenet dem og dels af dette modtaget dem, dels gjort Skridt til at faa Postvæsenet dømt til at betale dem, skyldes det, at han har ment at have retmæssigt Krav paa Beløbene, blot fordi der fra Postvæsenets Side var begaaet en Formfejl, og han har benægtet at have forstaaet, at Postvæsenet kun udbetalte Beløbene i Tillid til hans forskellige urigtige Anbringender og særlig i Tillid til, at han ikke allerede havde faaet Beløbet af de paagældende Kunder. Han har vel erkendt, at Postvæsenet efter hans Udtalelser og Erklæringer i de

fleste af de ovenanførte Tilfælde maatte tro, at han ikke havde modtaget Beløbet af vedkommende Kunde, men han har hævdet, at det ikke har været hans Mening at udtale andet, end at han havde Krav paa at faa Beløbet erstattet af Postvæsenet, usanset at han havde faaet det betalt af Kunden.

Efter det ovenfor oplyste og under Hensyn til, at Tiltalte i alle de anførte Tilfælde overfor Postvæsenet enten har benægtet at have modtaget de paagældende Beløb eller har fortiet deres Modtagelse, skønt de foreliggende Omstændigheder maatte opfordre ham til at udtale sig derom, findes det af ham saaledes anførte ikke at kunne befri ham for at anses skyldig i Bedrageri og Forsøg herpaa ved sit ovenanførte Forhold.

Tiltalte har under Sagen tilbagebetalt Postvæsenet de fornævnte af dette ham udbetalte Beløb.

Ved Tiltaltes Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det endvidere bevist, at han fra engang i afvigte Sommer til engang i December f. A. har som Bankør drevet Rouletspil om Penge i Ejendommen Strandvej 73, ved hvilket Spil han har opgivet, at Gevinsten har været mindst 2000 Kr., samt at han, der ikke har Beværteradkomst, under Spillet, hvori Deltagelse ikke var begrænset til en sluttet Kreds, har for Deltagerne serveret Spiritus under forskellige Former, hvortil Udgifterne dækkedes af Gevinsten ved Spillet.

Som Følge af det anførte vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 251, jfr. tildels § 46; disse Bestemmelser sammenholdt med midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13, samt efter Frdn. 6 Oktober 1753 § 3 og efter Lov Nr. 104 af 10 Maj 1912 § 34, efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage samt med 2 Københavns Kommunes Kasse tilfaldende Bøder af 100 Kr. og 50 Kr. Tiltalte vil derhos i Medfør af ovennævnte Fr.s § 7 have at indbetale det af ham i Hasardspillet vundne Beløb, der ikke er fordret tilbagebetalt af tabende Spillere, til Københavns Kommunes Kasse med 2000 Kroner.

Fredag den 27 November.

Nr. 381. Højesteretssagfører Møldrup

mod

Jens Heinrich (Hinrich) Schimmelmann, (Def. Møller),

der tiltales for Tyveri og Fornærmelse mod en Dømmer i Funktion.

Ulfborg-Hind Herreders Ekstrarets Dom af 21 Juli 1914: Arrestantens Jens Heinrich Schimmelmann bør straffes med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og betale Sagens Omkostninger,

derunder Salær til Aktor og Defensor, Sagfører Hammersø og Overretssagfører Grove, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 31 August 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Dahl og Sørensen, betaler Arrestanten 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Jens Heinrich (Hinrich) Schimmelmänn til Højesteretssagførerne Møldrup og Møller 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Ulfborg-Hind Herreders Ekstraret indankede Sag er Arrestanten Jens Heinrich Schimmelmänn sat under Tiltale for Tyveri og Fornærmelse mod en Dommer i Funktion.

Arrestanten, der er født i Slesvig den 3 Juli 1853, har tidligere været anset:

1) ved Nørvang-Tørrild Herreders Ekstrarets Dom af 25 Januar 1909 efter Straffelovens §§ 228, 229 og 253 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar,

2) ved Elbo med flere Herreders Ekstrarets Dom af 17 December s. A. efter Straffelovens § 230, 1ste Stykke, jfr. midlertidig Lov af 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage,

3) ved Højesterets Dom af 2 August 1911 efter Straffelovens § 231, 1ste Led, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, og

4) ved Elbo med flere Herreders Ekstrarets Dom af 6 November 1912 efter Straffelovens § 238, jfr. § 241, som for 4de Gang begaaet Hæleri, og § 253 med samme Art Straf arbejde i 8 Maaned, hvorhos han under Navnet Gustav Henrik Lestin har været anset ved Kolding Herreds Ekstrarets Dom af 17 Januar 1902 efter Straffelovens §§ 247 og 256 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage og derhos dømt til efter udstaaet Straf at udbringes af Riget. Det maa endvidere efter det oplyste trods Arrestantens Benægtelse antages, at han er identisk med den i en under Forhøret fremlagt Skrivelse fra Centralbureauet for Identifikation ved Københavns Politi ommeldte Jens Heinrich Jess, der har været straffet dels i Tyskland,

bl. a. for Tyveri og Bedrageri, dels her i Landet gentagne Gange i 1894 bl. a. for Tyveri.

Saaledes som Sagen, der er appelleret alene efter Arrestantens Begæring og ikke tillige paa det Offentliges Vegne, herefter foreligger Overretten til Paakendelse, bliver der her for Retten alene Spørgsmaal om Arrestantens Forhold i nedennævnte Henseender:

Den 8 Oktober f. A. anmeldte Vandbygningsvæsenets Ingeniørkontor ved Hvide Sande til Politiet, at der Søndag den 5 s. M. om Morgenen samtidig med, at Arbejdsmand Niels Schillemann havde forladt Arbejdspladsen, var forsvundet 2 Vandbygningsvæsenet tilhørende Tæpper og en Formand Bennekou tilhørende Oliekappe, der var sort udvendig og lys indvendig; og at Arbejdsmand Peder Christensen Anmeldelsesdagen havde afleveret det ene Tæppe, som han havde købt af Arbejdsmand Johan Arendt Frederiksen. Sidstnævnte, der efter sit Opgivende foruden 3 à 4 Gange for Betleri har været straffet for 5 à 6 Aar siden for Tyveri med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage uden senere at have erholdt Æresoprejsning, har som Vidne under Eds Tilbud forklaret, at han en Aften i Begyndelsen af Oktober Maaned f. A. i Ulfborg Stationsby traf Arrestanten, hvem han kender fra den Tid, da de arbejdede sammen ved Kolding Sydbaner, og at Arrestanten, der fortalte, at han kom fra Hvide Sande, hvor der ikke var noget Arbejde at faa, da var i Besiddelse af 2 Uldtæpper og 1 sort Oliekappe, hvilke Genstande vare rullede sammen i en Bylt. Arrestanten, der sagde, at han havde anskaffet Tæpperne, af hvilket det tyndeste var lysebrunt med sorte og hvide og det sværeste mørkebrunt med sorte og røde Striber, solgte det tyndeste for 50 Øre til Vidnet, der senere solgte det til ovennævnte Christensen. Arrestanten har vedholdende nægtet at have tilregnet sig de ovennævnte Genstande; han har derhos benægtet at have arbejdet ved Hvide Sande og at kende Vidnet Frederiksen. Efter hans oprindelige Forklaring havde han arbejdet ved Nebbegaard ved Fredericia sidste Sommer, saavidt han erindrer, indtil 1 Oktober f. A., hvorefter han drog til Sønderjylland og først i Slutningen af samme Maaned vendte tilbage her til Landet; men senere har han forklaret, at han forlod den ovennævnte Gaard en Gang i September Maaned f. A., og at han fra Sønderjylland kom over Grænsen den 4 Oktober s. A., hvorefter han begav sig over Skodborghus, Ribe, Varde og Skern til Herning, hvor han den 9 samme Maaned blev indlagt paa Fattiggaarden.

Pramstikker Ole Nørgaard Olesen og Hustru Johanne, født Larsen, der tidligere have drevet Marketenderi ved Hvide Sande, have begge, efter at være blevne konfronterede med Arrestanten, som Vidner under Ed forklaret, at de i ham med Bestemthed genkender den Arbejder, som ifjor Efteraar paa den Tid, da Tæpperne og Oliekappen forsvandt, forlod Arbejdspladsen efter at have arbejdet der ca. 8 Dage. Arbejdsmand Peter Albert Rasmussen har ligeledes under Ed forklaret, at han erindrer, at der samtidig med ham omkring 1 Oktober ifjor ved Hvide Sande arbejdede en ældre Arbejdsmand ved Navn Schimmelmann, og at han forsvandt en Søndag Morgen i Begyndelsen af Oktober Maaned, hvorefter man savnede 2 Uldtæpper og en Arbejdsformand Bennekou tilhørende sort Oliekappe, som Vidnet,

da han sammen med de øvrige Arbejdere Aftenen forud forlod Arbejdspladsen, saa hænge ude paa et ved Arbejdspladsen beliggende Cementskur, hvor han ofte tidligere havde set den hænge. Vidnet har været konfronteret med Arrestanten, og vel vil han ikke aflægge Ed paa Identiteten mellem Arrestanten og den af ham omforklarede Schimmelmänn, navnlig fordi denne havde et større Skæg end Arrestanten, men Vidnet har forklaret, at da Arrestanten iøvrigt i Alder, Højde, Førhed og i ganske særlig Grad i Stemmeklang og Dialekt ligner den ommeldte Person, er han overbevist om Arrestantens Identitet med den af ham omforklarede Person. Kontorassistent Kai Oluf Rasmussen har edelig forklaret, at han efter den 4 Oktober at have vekslet et Par Ord med Arbejdsmand Schimmelmänn, der talte daarlig Dansk og med tysk Accent, Morgenen efter saa ham gaa fra Hvide Sande Nord paa med en stor Pakke. Efter at have taget Arrestanten i Øjesyn, har Vidnet forklaret, at det forekom ham, at den Schimmelmänn, som arbejdede ved Hvide Sande, var yngre og kraftigere end Arrestanten; men Højden mener han nok kan passe, og den paagældende ligesom Arrestanten talte urent Dansk med stærk tysk Accent. Tømrer Reinholdt Adolf Samuel Jørgensen har forklaret, at den Person, der er sigtet for at have tilvendt sig Uldtæpperne og Oliekappen, var sværere og havde større Skæg end Arrestanten; men medens Vidnet efter sin oprindelige Forklaring har erklæret ikke at genkende Arrestanten, idet han tillige er mindre i Højde end den ovennævnte Person, med hvilken Vidnet ikke vil have arbejdet, men som han har set paa Arbejdspladsen og spist sammen med i Marketeriet, gaar Vidnets senere Forklaring ud paa, at han ikke tør fastholde, at den paagældende var højere, og at han er sikker paa tidligere at have truffet Arrestanten, uden at han bestemt tør sige, at det har været ved Hvide Sande, hvorfor han heller ikke tør nægte, at Arrestanten kan være identisk med den af ham omforklarede Schimmelmänn. Arbejdsformand Christian Magnus Bennekou har efter at have taget Arrestanten i Øjesyn og hørt ham tale, forklaret, at han ikke med Bestemthed tør paastaa, at han er identisk med den oftommeldte Person, der ifjor Efteraar arbejdede ved Hvide Sande, idet Arrestanten efter Vidnets Forklaring vel ligner den paagældende meget, navnlig paa Stemme og Dialekt, men dog forekommer Vidnet noget rankere, ligesom Skægget er mindre. Vidnet har derhos forklaret, at han har mange Arbejdere under sig, og at den paagældende kun arbejdede ca. 8 Dage ved Hvide Sande, saa at han ikke har lagt saa nøje Mærke til ham.

Bestyrer af Fattiggaarden i Herning Peter Lauridsen har under Ed forklaret, at Arrestanten den 9 Oktober f. A. indlagdes paa nævnte Fattiggaard, og at han da var i Besiddelse af en sort Oliefrakke. Ifølge en under Forhøret fremlagt, den 9 Oktober f. A. dateret og af Arrestanten og Købmand Anders Stengaard som Fattigforstander i Herning underskrevet Afhøring af Arrestanten til Konstatering af hans Forsørgelsessted, har Arrestanten bl. a. forklaret, at han fra 1 Maj 1911 til 1 November 1912 har haft Arbejde ved Sydbanen fra Kolding, samt at han den 15 September f. A. rejste til Tyskland, men blev udvist den 2 Oktober s. A. og derefter rejste fra Vamdrup over Ribe, Esbjerg, Hvide Sande og Ringkøbing til Herning. Arre-

stanten har erkendt at have underskrevet denne Afhøring, men forklaret, at han ikke kan huske, at han under Afhøringen har opgivet, at han i 1911—1912 har arbejdet ved Kolding Sydbaner, og at han var ankommen til Herning over Ribe, Esbjerg, Hvide Sande, Ringkøbing, hvorhos han har forklaret, at han ikke kan forstaa, hvorledes han kan være kommen til at forklare saaledes, idet disse Opgivender ere urigtige; men Fattigforstanderen har som Vidne under Ed forklaret, at det i Afhøringen indførte er i nøje Overensstemmelse med Arrestantens Opgivelser til ham. Det fremgaar endelig af en i Holstebro foretagen Politiumdersøgelse, at Rejseprotokollen i det stedlige Svendeherberge udviser, at Arbejdsmand Jens Schimmelmann, født i Slesvig den 3 Juli 1853, kommende fra Ringkøbing, har logeret i Svendeherberget Natten mellem den 7 og 8 Oktober f. A.

Af de bortkomne tvende Uldtæpper, der havde været overladt den for Tyveri sigtede Arbejder til Afbenyttelse og angives at have haft en samlet Værdi af 9 Kr., er det ovenfor ommeldte af Arbejdsmand Christensen købte og af ham til Vandbygningsvæsenet afleverede Tæppe kommet til Stede under Sagen, og Ingeniør Otto Carl Christian Elof Pedersen har edelig forklaret, at det er ganske af samme Slags som en Del af de af Vandbygningsvæsenet anskaffede Tæpper, hvorhos han ligeledes med Ed har bekræftet, at Tæpperne, der overlades Arbejderne, naar de overnatter i Barakker, ere bortkomne uden Vandbygningsvæsenets eller dets Funktionærers Vidende og Villie. Bennekou har ligeledes under Ed forklaret, at den ham tilhørende sorte Oliekappe med gult Foer, som han i Aaret 1912 havde købt for 11 Kr., og som Lørdag Aften den 4 Oktober f. A. af ham var efterladt hængende frit fremme uden paa et Cementskur ved Nordre Mole ved Hvide Sande, den næste Morgen samtidig med, at det viste sig, at den antagne Tyv var bortgaaet, var forsvundet fra den omforklarede Plads uden Vidnets Vidende og Villie, og at den ikke senere er kommen tilbage i hans Besiddelse. Begge Bestjaalne have frafaldet Krav paa Erstatning.

Efter de i Sagen fremkomne Oplysninger findes det uanset Arrestantens Benægtelse tilstrækkeligt godtgjort, at han er identisk med den Arbejder, som under Navnet Schimmelmann eller Schillemann arbejdede ved Hvide Sande i Begyndelsen af Oktober Maaned f. A. og uden Varsel forlod Arbejdspladsen den 5 s. M. om Morgenen. Naar dernæst henses til de afgivne Vidneforklaringer, navnlig Kontorassistent Rasmussens edelige Forklaring om at have set Arrestanten den paagældende Morgen tæt ved Arbejdspladsen med en Bylt under Armen, Vidnet Frederiksens Forklaring om, at Arrestanten ved Ulfborg var i Besiddelse af de bortkomne Effekter og solgte det ene Tæppe til Vidnet, og Vidnet Lauridsens Forklaring om, at Arrestanten ved sin Indlæggelse paa Fattiggaarden i Herning den 9 Oktober s. A. var i Besiddelse af en sort Oliefrakke, findes det efter disse Forklaringer i Forbindelse med Arrestantens tidligere Levned og hans upaalidelige Forklaringer samt hele Opførsel under Forhørene derhos tilstrækkelig godtgjort, at det er Arrestanten, som har tilegnet sig de bortkomne Effekter ved simpelt Tyveri.

Det fremgaar endvidere af Forhørsudskriften i Forbindelse med Arrestantens for Ekstrarettens afgivne Tilstaaelse, at Arrestanten ved et

den 20 Maj d. A. afholdt Forhør, hvorunder fornævnte Johan Arendt Frederiksen blev afhørt som Vidne, og Arrestanten opfordredes til at erklære sig over den afgivne Vidneforklaring, i stærkt ophidset og høj-røstet Tone har udtalt, at han godt kendte Dommeren som en Mand, der dømte Personer, hvis Uskyldighed var bevist, samt at Dommeren drejede Sagen, som han havde Lejlighed, hvorhos Arrestanten i yderlig ophidset og truende Tone tilraabte Dømmeren, at denne skulde vogte sig.

For sit i foranførte Henseende udviste Forhold vil Arrestanten være at anse dels efter Straffelovens § 232, 1ste Lød, for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri, dels efter dens § 101 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes ved Underrettsdommen passende bestemt til Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste.

Nr. 390. Højesteretssagfører E. Møller

mod

Jens Vilhelm Sørensen (Def. Asmussen),

der tiltales for Bedrageri.

Bornholms Vester Herreds Ekstrarets Dom af 12 September 1914: Tiltalte Jens Vilhelm Sørensen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage samt betale Aktionens Omkostninger, derunder i Salærer til Aktor og Defensor, Overretssagfører Alfred Olsen og Sagfører Fr. Pihl, 20 Kroner til hver. At efterkomme under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakendelse og i Henhold til de i den indankede Dom under denne Del af Sagen anførte Grunde

kendes for Ret:

Herredstingsdommen bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, Jens Vilhelm Sørensen, til Højesteretssagførerne Møller og Asmussen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Ifølge Bornholms Amts Ordre af 27 Juli d. A. er Tiltalte Jens Vilhelm Sørensen under nærværende Sag aktioneret for Bedrageri.

Tiltalte er født den 5 August 1888 og anset ved Københavns Amts søndre Birks Ekstrarets Dom af 11 November 1907 efter Straffelovens § 238, sammenholdt med § 13 i midlertidig Straffelov af 1 April 1905, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage.

Sagens Omstændigheder ere ifølge Tiltaltes Tilstaaelse i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste følgende:

Den 3 Februar d. A. blev der mellem Tiltalte som Køber og Husmand Jens Peter Kofoed som Sælger oprettet en Slutseddell om Køb af den Sidstnævnte tilhørende Ejendom i Nylarsker Sogn. I Handelen skulde af den paa Ejendommen værende Besætning medfølge en Ko, en Kvie, en Kalv samt 7 Grise. Købesummen, der af Parterne var aftalt til 4700 Kr., men som efter Forslag af Tiltalte i Slutseddelen blev sat til 5700 Kr., hvorved Tiltalte paaregnede at ville kunne opnaa et større Prioritetslaan i Ejendommen, skulde berigtiges dels ved Overtagelse af 2800 Kr. i Kreditforeningsmidler, 500 Kr. i Hypotekforeningsmidler samt 400 Kr. i private Penge, dels ved kontant Betaling henholdsvis af 500 Kr. ved Overtagelsen den 1 Marts d. A. og af 500 Kr. den 1 Maj. Tiltalte forpligtede sig derhos til udenfor Købesummen dels at indfri en Veksel paa 135 Kr., som Kofoed skyldte til Rest paa den overdragne Ko, dels at betale 100 Kr., som skyldtes for de 4 af Grisene, der var købt ifølge skriftlig Købekontrakt paa Vilkaar, at de først blev Kofoeds Ejendomsret undergivne, naar Betalingen for dem, 100 Kr., var erlagt, og blev Tiltalte gjort bekendt med dette Vilkaar og med, at Grisene følgelig ikke maatte sælges, før de var betalte, baade af Kofoed ved Slutseddelsens Oprettelse og senere tillige af vedkommende Trediemand, der ejede Grisene.

Den 28 Februar d. A. indfandt Parterne sig hos deres juridiske Konsulent i Rønne for der at underskrive lovformelig Købekontrakt; men da Tiltalte erklærede, at han ikke var i Stand til at betale hele det stipulerede første Afdrag paa 500 Kr. af Købesummen, men kun kunde undvære 110 Kr., hvilket Beløb han betalte Kofoed, vilde Sidstnævnte ikke underskrive Købekontrakten, og denne er ikke heller senere bleven underskrevet.

Dagen efter, den 1 Marts, mødte imidlertid Tiltalte uden i Mellemtiden at have skaffet Resten af de 500 Kr. tilveje, hos Kofoed for at tage Ejendommen i Besiddelse, og han opførte sig fra nu af som Ejer, og navnlig bortsolgte han i Løbet af Marts alle Svinene samt senere ogsaa den paa Ejendommen værende Kalv. Koen havde han allerede, inden han endnu var flyttet ud paa Ejendommen, bortfjærnet fra denne, medens Kofoed den 13 Februar var fraværende til en Begravelse, og vel indsatte han næste Dag en anden Ko samt en Kvie i Stedet; men disse Kreaturer solgte han atter efter en 8 Dages Forløb, og samtidig afhændede han Kvien, som tilhørte Kofoed. I Begyndelsen af April Maaned bortflyttede han sine Ejendele fra Ejendommen uden at underrette Kofoed herom, og Ejendommen var nu fuldstændig blottet for hele dens Kreatur- og Svinebesætning. De herfor indkomne Penge havde han anvendt til egen Fordel, og han har heller ikke senere betalt Kofoed noget som helst Beløb efter Slutseddelen udover de 110 Kr.

Kofoed der en Del af Marts Maaned boede sammen med Tiltalte paa Ejendommen, opfordrede ham adskillige Gange til at skaffe Købesummen eller dog i hvert Fald Resten af det første Afdrag paa 500 Kr. tilveje; men da Tiltalte hver Gang forsikrede, at Pengene nok skulde komme, og han derhos aldrig overfor Kofoed lod sig forlyde med, at han havde Vanskelighed med at tilvejebringe Købesummen, slog Kofoed sig til Ro med Haabet om, at Tiltalte nok tilsidst vilde være i Stand til at opfylde sine Forpligtelser overfor ham, og han fandt sig derfor uden Indsigelse i, at Tiltalte bortsolgte Besætningen som sket, dog at han protesterede overfor Tiltalte, da denne uden hans Vidende og Villie havde bortfjærnet hans Ko, inden der endnu var betalt Nogetsombelst paa Købesummen, og inden Tidspunktet for Overtagelsen af Ejendommen endnu var kommen.

Afset fra de Kofoed den 28 Februar betalte 110 Kr., der forøvrigt maa antages at have været indvundne ved det da allerede stedfundne Salg af Kofoeds Ko og Kvie, ejede Tiltalte dengang til Opfyldelse af Ejendomsandelen kun en Vogn, som han senere har solgt for 145 Kr., og en Hest, som han senere har afhændet for 235 Kr. Han var følgelig ude af Stand til ved egne Midler at skaffe den Del af Købesummen tilveje, nemlig 1235 Kr., der skulde præsteres konstant, og ligesom han ikke i dette Øjemed solgte sin Hest eller Vogn, som han derimod senere afhændede til egen Fordel, saaledes gjorde han sig ikke heller nogen alvorlig Anstrengelse for at skaffe Hjælp fra Andre, i hvilken Forbindelse bemærkes, at de Mænd, paa hvis Hjælp han vil have regnet, efter det i Sagen Oplyste dels ikke kunne antages at have været villige, dels ikke i Stand til at yde ham den fornødne Hjælp.

Tiltalte har herefter, selv om der overensstemmende med hans Forklaring gaas ud fra, at han fra først af har haft til Hensigt at skaffe hele den akkorderede Købesum tilveje, dog ikke — hvad han ogsaa har erkendt — haft nogen virkelig eller rimelig Udsigt til at opfylde sine Forpligtelser overfor Kofoed, og naar han desuagtet under disse Omstændigheder til egen Fordel har realiseret hele Kofoeds Kreatur- og Svinebesætning, findes han derved at have gjort sig skyldig i et Forhold, der maa paadrage ham Strafansvar henholdsvis efter Straffelovens § 257 og, forsaavidt angaar Salget af de 4 Grise, som han vidste, at Kofoed ingen Ejendomsret havde til, efter dens § 253.

For sit Forhold med svingagtigen til Brug ved Ansøgning om et større Prioritetslaan i Ejendommen at angive Købesummen, saaledes som sket i Slutsedlen og tilsigtet i Skødet, 1000 Kr. højere, end den virkelig var, vil Tiltalte derhos være at anse efter Straffelovens § 257, jfr. dens § 46.

Værdien af den af Tiltalte fra Ejendommen bortsolgte Besætning maa antages at have været 632 Kr.; men da Kofoed skyldte Tiltalte 90 Kr., og da Tiltalte har indfriet den i Slutsedlen ommeldte Veksel paa 135 Kr. samt under Sagens Gang har betalt vedkommende Trediemand, der ejede de 4 af de solgte Grise, 100 Kr., bliver Kofoeds Tab ved Salget af Besætningen herefter 307 Kr. For dette Beløb har han imidlertid ladet foretage Eksekution hos Tiltalte, og

han har derfor ikke her under Sagen nedlagt nogen Erstatningspaastand for Beløbet.

Et endnu større Tab maa Besvegne Kofoed imidlertid antages at have lidt derved, at først en af hans almindelige Kreditorer, der var bleven betænkelig ved at erfare om den Maade, hvorpaa Tiltalte blottede Ejendommen for dens Besætning, og derefter 1ste Prioritetshaver, Østifternes Kreditforening, lod foretage Eksekution hos ham, og Følgen heraf blev, at Besvegne maatte gaa fra Ejendommen med Tab af alle sine Penge i den, idet det ved Salget end ikke lykkedes ham at opnaa fuld Dækning for 3die Prioritetshaver. Med Hensyn hertil har Besvegne dog frafaldet ethvert Krav paa Erstatning hos Tiltalte udover det Beløb, som Tiltalte betalte ham den 28 Februar.

Tiltalte er endvidere tiltalt for den 10 Marts d. A. svingagtigen at have skaffet sig 2 Kalve, som han den 2 samme Maaned havde købt mod kontant Betaling af Husmand Christian Schou Andreassen i Aaker, udleverede paa Rønne Jernbanestation under det falske Foregivende, at han havde sendt en Mand afsted med Pengene for dem til Andreassen. Naar imidlertid henses til, at Tiltalte endnu den 12 Marts, da Andreassen indfandt sig hos ham for at kræve ham for Betalingen, 250 Kroner, havde Kalvene opstaldede hos sig, uden at Andreassen, som ved den Lejlighed af Tiltalte fik udbetalt 100 Kr. paa Købesummen, da forlangte, at Handelen skulde gaa tilbage, samt da Tiltaltes Forklaring om, at det hele Tiden har været hans Hensigt at betale Kalvene, efter Omstændighederne ikke skønnes at kunne forkastes, i hvilken Forbindelse bemærkes, at han under Sagen har fyldestgjort Andreassen for dennes Resttilgodehavende, findes han ikke ved sit heromhandlede Forhold at have paadraget sig noget Strafansvar, og han vil derfor forsaavidt være at frifinde for Aktors Tiltale.

Den af Tiltalte efter de ovenanførte Straffebestemmelser forskyldte Straf findes efter Omstændighederne passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage.

Nr. 418.

Højesteretssagfører Bache

mod

Emma Theresia Svensson, kaldet Saghæ (Saghæ)
(Def. Henriques),

der tiltales for Overtrædelse af Tilhold.

Kriminal- og Politirettens Dom af 27 Oktober 1914: Arrestantinden Emma Theresia Svensson, kaldet Saghæ, bør straffes med Tvangsarbejde i 72 Dage og betale Sagens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Emma Theresia Svensson, kaldet Saghæ (Saghæ) til Højesteretssagførerne Bache og Henriques 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Da Arrestantinden Emma Theresia Svensson, kaldet Saghæ, hvis opgivne Alder af 38 Aar er skønnet stemmende med hendes Udseende, og som senest er anset: ved nærværende Rets Dom af 10 Marts 1914 efter Lov af 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2, med Tvangsarbejde i 42 Dage og ved Højesterets Dom af 27 Juli 1914 efter Lov af 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2, med Tvangsarbejde i 60 Dage, ved sin egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er overbevist om at have overtraadt et hende den 26 September 1914 ved hendes Oversendelse til Malmø til Københavns Politis Protokol over hjemsendte Personer under sædvanlig Straffetrusel givet Tilhold om ikke paany at lade sig finde her i Landet, idet hun den 30 samme Maaned uden Tilladelse er vendt tilbage her til Staden, hvor hun har opholdt sig til sin Anholdelse under nærværende Sag, den 9 Oktober s. A., vil hun være at anse efter Lov af 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2, efter Omstændighederne med Tvangsarbejde i 72 Dage.

Tirsdag den 1 December.

Nr. 161. Højesteretssagfører Asmussen

mod

Robert Johan Frits Hasselbalch Leser og Vognmand Jens Jensen (Def. Bache),

der tiltales Førstnævnte for Overtrædelse af Straffelovens § 207 og af Automobilloven, Sidstnævnte til Erstatnings Udredelse efter Automobilloven.

Kriminal- og Politirettens Dom af 6 December 1913: Tiltalte Robert Johan Frits Hasselbalch Leser bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 14 Dage og betale Aktionens Omkostninger,

derunder Salær til Aktor, Overretssagfører Siesby, 35 Kr. Saa bør og Tiltalte Leser og Tiltalte Jens Jensen, En for Begge og Begge for En, inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse betale i Erstatning til Kontorassistent Charles Harting Gottlieb Klüver 294 Kr. 75 Øre og til Frøken Amalie Juliane Olivia Weikopp 5120 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ifølge de foreliggende Oplysninger om Beskaffenheden af den i den indankede Dom ommeldte Frk. Weikopp tilføjede Legemsbeskadigelse, derunder nogle efter Dommens Afsigelse afgivne Lægeerklæringer, vil denne Beskadigelse ikke kunne henføres under Straffelovens § 207, og der bliver derfor ikke at paalægge Tiltalte Leser noget Ansvar efter denne Lovbestemmelse.

Efter Dommens Afsigelse har Tiltalte Leser forklaret, at Motorvognen ved den paagældende Lejlighed kom skraat ind over Fortoget og hele Tiden beholdt sin Retning paa dette. Medens det herefter findes betænkeligt at antage, at han, som tidligere af ham forklaret, efter at være kørt op paa Fortoget har drejet Vognen tilhøjre henad dette, maa det i Henhold til de iøvrigt i Dommen i saa Henseende anførte Grunde billiges, at han er anset skyldig i Overtrædelse af Automobillov 18 April 1910 §§ 22 og 23, og den af ham herfor ifølge Lovens § 32 forskyldte Straf findes at burde bestemmes til en Københavns Kommunes Kasse tilfaldende Bøde af 200 Kroner. Ligeledes maa det i Henhold til de i Dommen under denne Del af Sagen anførte Grunde billiges, at begge de Tiltalte ifølge Lovens § 33 ere tilpligtede solidarisk at udrede de i Dommen nævnte Erstatninger af 294 Kroner 75 Øre og 5120 Kroner, hvorved bemærkes, at der af sidstnævnte Erstatning efter Dommens Afsigelse er betalt 1000 Kroner, saa at denne Erstatning kun bliver at tilkende med 4120 Kroner.

Sagens Omkostninger ville de Tiltalte have at betale in solidum, dog at Udredelsen af det Aktor for Kriminal- og Politiretten tilkommende Salarium findes at kunne paalægges det Offentlige. For Højesteret have de Tiltalte selv sørget for deres Forsvar.

Thi kendes for Ret:

Robert Johan Frits Hasselbalch Leser bør til Københavns Kommunes Kasse bøde 200 Kroner. Saa bør og nævnte Leser og Vognmand Jens Jensen, En for Begge og Begge for En, betale i Erstatning til Kontorassistent Charles Harting Gottlieb Klüver 294 Kroner 75 Øre og til Frøken Amalie Juliane Olivia Weikopp 4120 Kroner. I Salarium for Kriminal- og Politiretten tillægges der Overretssagfører Siesby 35 Kroner, som udredes af det Offentlige. Iøvrigt betale de Til-

talte, En for Begge og Begge for En, Sagens Omkostninger, derunder i Salarium for Højesteret til Højesteretssagfører Asmussen 100 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Droskechauffør Nr. 944, Robert Johan Frits Hasselbalch Leser, tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 207 og af Automobilloven; han er født den 29 Marts 1889 og ikke funden forhen straffet ved Dom, derimod har han i 1912 og 1913 ved Rettens Afdelinger for offentlige Politisager 6 Gange vedtaget Bøder, deriblandt 3 Bøder à 20 Kr. for hurtig Kørsel med Automobil.

Vognmand Jens Jensen tiltales til Erstatnings Udredelse efter Automobilloven.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Den 19 September 1912 om Formiddagen ved 11 $\frac{1}{2}$ Tiden kørte Tiltalte Leser den Tiltalte Jensen tilhørende Motordroske K 949 ad Amager Boulevard mod Langebro i Boulevardens sydlige Kørebane. Ved Geværfabrikken kom en Sporvogn kørende i modsat Retning, og Tiltalte Leser, der kørte halvt inde i Sporet — dette ligger i Kørebanelens venstre Side regnet fra Langebro — veg ud tilvenstre. Noget foran Tiltalte og i samme Retning cyklede Kontorassistent Charles Harting Gottlieb Klüver, og denne veg ogsaa ud tilvenstre for Sporvognen. Da Tiltalte derefter vilde køre tilvenstre forbi Klüver, paa-kørte han denne, og idet Drosken derpaa kørte op paa Fortovet, blev Frøken Amalie Juliane Olivia Weikopp, Købmand Louis Behrens, Mejerist Ole Olsen og Arbejdsmand Julius Jensen, der alle gik paa Fortovet, paa-kørt.

Der er under Sagen afgivet følgende Vidneforklaringer:

Kontorassistent Klüver har forklaret, at han, der kørte i højre Side af Kørebanelen, af en modgaaende Sporvogn blev tvunget ud tilvenstre uden dog at svinge længere ud end nødvendigt for at komme forbi Sporvognen, og han erindrer ikke, at han efter at være veget til Side for Sporvognen yderligere svingede et Stykke tilvenstre; han hørte straks efter, at han var veget tilvenstre, bag sig et Signal fra en Motorvogn, og næsten i samme Nu blev han bagfra kørt ned, slæbt et Stykke henover Kørebanelen og kom ind under Vognen. Han føler sig overbevist om, at han befandt sig i højre Halvdel af Kørebanelen, da han blev paa-kørt.

Frk. Weikopp har forklaret, at hun kommende fra Amagerbrogade gik paa Fortovets inderste Flise med Købmand Behrens paa sin venstre Side, da hun bagfra blev ramt af Motorvognen, under hvilken hun kom ind, og hun hørte da endnu Motoren snurre. Hun har ikke bemærket, hvad der skete umiddelbart forinden eller samtidig med, at hun blev paa-kørt.

Købmand Behrens har forklaret, at han, da han gik langs Gevær-fabrikken Stakit ved Frk. Weikopps Side, pludselig hørte et Skrig bag sig, vendte Hovedet og saa en Motordroske, der stødte ham over

mod Stakittet og væltede Frk. Weikopp, der blev ført ca. 1 m henad Fortovet, indtil Vognen standsede udfor Fabrikkens 5te Vindue, regnet fra Vest, hvilket Punkt Vidnet havde mærket sig og paa Stedet har paavist.

Mejerist Olsen har forklaret, at han, da han kom gaende paa det paagældende Fortov, pludselig bagfra blev kørt omkuld af en Motordroske, der kørte paa Fortovet, uden at han ved noget om, hvad der forud passerede. Da Vognen standsede, holdt den udfor Fabrikkens 5te Vindue fra Vest. Efter Paavisning paa Stedet har Olsen forklaret, at han fremdeles mener, at Drosken standsede paa det angivne Sted, uden at han dog særligt har mærket sig det.

Arbejdsmand Jensen har forklaret, at han kom gaende ved Fabrikkens Stakit lige bag ved Mejerist Olsen, han saa da en Cyklist vige ud tilvenstre for en modgaende Sporvogn, og at der bagved Cyklisten kom en Motordroske, som efter at have givet Signal vilde køre tilvenstre uden om Cyklisten, men denne vedblev at holde tilvenstre, øjensynlig for at Drosken kunde komme udenom tilhøjre. Chaufføren, som efter det Indtryk, Vidnet fik, kørte i almindelig Fart, drejede saa for at undgaa Cyklisten saa brat af tilvenstre, at Vognen efter først at have væltet Cyklisten, løb ind paa Fortovet, hvor den væltede en Herre og en Dame, klemte Vidnet op mod Stakittet og væltede Mejerist Olsen, hvorefter den standsede udfor Fabrikkens 5te Vindue fra Vest. Efter Paavisning paa Stedet har Jensen forklaret, at Drosken kørte ind paa Fortovet 8 m fra det angivne Standsningssted, som han mener er rigtigt angivet, uden at han dog særlig har mærket sig det.

Maskinmester Carl Ibsen har forklaret, at da han kom gaende paa nævnte Fortov mod Langebro, saa han en Cyklist vige af tilvenstre for en modgaende Sporvogn, og en bag Cyklisten kommende Motordroske af samme Grund holde ud tilvenstre. Chaufføren gav, da han var Cyklisten ganske nær, Signal, idet han øjensynlig vilde køre udenom tilvenstre, men herved blev Cyklisten tilsyneladende nervøs og vidste ikke rigtig, til hvilken Side han skulde køre, han svingede imidlertid mere tilvenstre, og derved blev Drosken, der stadig søgte at komme udenom til denne Side, tvunget ind paa Fortovet efter dog først at have kørt Cyklisten ned. Efter at Drosken var kommet helt ind paa Fortovet, løb den der, idet Chaufføren tilsyneladende helt glemte at bremse, 16 à 20 m, inden den standsede, og havde da kørt en Dame og en Herre ned. Vognens Fart var ikke stærkere, end at Chaufføren ved en resolut Bremsning kunde have standset paa Fortovet, inden Nogen der blev paakørt. Efter Paavisning paa Stedet forklarede Ibsen, at Vognen standsede ca. 16 m før det af Behrens paaviste Sted, og at den da havde kørt ca. 23 m paa Fortovet.

Forsikringsinspektør Vilhelm Christian Fabian har forklaret, at da han kom gaende paa Fortovet mod Langebro, kørte en Motordroske, uden at han hidtil havde bemærket den eller hørt noget Signal, lige ind foran ham og fortsatte Kørslen paa Fortovet ca. 16 à 18 m, hvorunder den paakørte en Dame og en Herre; han havde det bestemte Indtryk, at Chaufføren ikke bremsede. Efter Paavisning paa Stedet har Fabian forklaret, at Vognen standsede nogle Meter før det af Behrens angivne Sted efter at have kørt ca. 20 m paa Fortovet.

Maskinist Louis Hansen har forklaret, at han staaende paa den ommeldte Sporvogns Forperron saa Cyklisten vige tilvenstre for Sporvognen, og at Motordrosken, der kørte i jævn Fart, langsommere end Motordrosker pleje at køre, kom kørende bag Cyklisten. Der var Plads nok til, at baade Cyklist og Droske kunde passere samtidig, men da Cyklisten kørte længere ud tilvenstre, kørte Chaufføren ligeledes tilvenstre, formodentlig for at passere tilvenstre for Cyklisten. Da de begge omtrent var naaet Fortovet, blev Cyklisten paakørt og væltet, og Drosken kørte videre op paa Fortovet og væltede en Dame og en Herre, indtil den standsede ud for Fabrikkens 5te Vindue fra Vest. Kørebanen udfor det Sted, hvor Drosken kørte ind paa Fortovet, bar tydelige Spor af, at Chaufføren havde bremset stærkt. Ved Paavisning paa Stedet paaviste Hansen, hvor Drosken efter hans Mening var kørt ind paa Fortovet, hvilket Punkt var 8 m fra Standningsstedet.

Vognstyrer Vilhelm Hansen har forklaret, at han, der førte den ommeldte Sporvogn, da han omtrent var ved Geværfabrikkens vestlige Gavl, saa en Motordroske og en Cyklist komme kørende i Retning mod Sporvognen og saa, at Situationen øjensynlig var farlig for dem begge. Han saa Cyklisten vige ud tilvenstre for Sporvognen, og at Motordrosken, der kom bagefter Cyklisten med en Fart, der ikke var stærkere end sædvanligt for Automobileer, lidt foran Sporvognen gjorde Mine til at svinge tilvenstre udenom Cyklisten, idet Chaufføren gav Signal. Et Øjeblik efter, da Cyklisten omtrent var paa Højde med Sporvognens Forperron, svangede han — uvist af hvilken Grund — pludselig brat tilvenstre højst 2 m foran Drosken, Chaufføren svangede ogsaa tilvenstre rimeligvis for at undgaa Cyklisten, men denne blev omtrent midt paa Kørebanen paakørt og væltet omkuld inde ved Fortovskantstenen, hvorefter Drosken kørte ind paa Fortovet ved Fabrikens 3die Vindue fra Øst og standsede ved det 5te Vindue fra Vest.

Konduktør Frederik Jensen, der gjorde Tjeneste paa Sporvognen, har forklaret, at han først blev opmærksom paa Motordrosken, da denne paakørte Cyklisten omtrent midtvejs paa Kørebanen. Om Stedet, hvor Drosken kørte ind paa Fortovet, og hvor den standsede, har Vidnet forklaret overensstemmende med Vognstyrer Hansen, og begge have paa Stedet paavist de angivne Punkter, imellem hvilke er en Afstand af 13,80 m.

Endelig har Fabrikant Johannes Fisker forklaret, at han kom gaaende paa Fortovet et Par Hundrede Alen fra Ulykkesstedet, da Motordrosken og Cyklisten kom kørende i samme Retning; Drosken kørte hurtigere, end Automobileer pleje at køre. Han saa den modgaaende Sporvogn, og at Cyklisten svangede tilvenstre ud af Sporet, og han var straks klar over, at der ved Motordroskens Fart var Fare for Sammenstød. Han saa Drosken, hvis Chauffør ikke syntes at have tilstrækkeligt Herredømme over Maskinen, køre ind paa Fortovet, og da han naaede Stedet, laa Cyklisten under Vognen.

I Motordrosken kørte Chr. Olsen af Christiania med Hustru og Datter. Til en Politirapport har Førstnævnte forklaret, at han mærkede, at Chaufføren gjorde en pludselig og brat Drejning tilvenstre ind mod Fortovet, og han fik det Indtryk, at Chaufføren fra det Øjeblik gjorde alt for at bremse sin Vogn, men den løb 3 eller højst 4 m paa For-

tovet, før den standsede. Han fik det Indtryk, at Chaufføren kørte forsigtig og ikke i stærkere Fart end en Hest i almindelig Trav.

Olsens Hustru og Datter havde forklaret til Politirapporten, at Cyklisten, efter at Chaufføren havde givet Signal, foretog en uberegnelig brat Drejning tilvenstre lige ind foran Drosken og saa nær paa denne, at en Paakørsel var uundgaaelig. Chaufføren drejede straks sin Vogn ind mod Fortovet og gjorde formentlig samtidig Forsøg paa at bremse, men Drosken løb dog ind paa Fortovet og væltede et Par Personer. Cyklisten var højst 1 m fra Fortovet, da han blev paakørt, og Drosken løb formentlig højst 3 m paa Fortovet. Datteren har tilføjet, at Drosken ikke kom saa langt ind paa Fortovet som Vognen er lang, idet dens Bagparti stod i Rendestenen, da den standsede, hvilket skete meget hurtigt.

Den paagældende Kørebanes Bredde mellem Sporvejsskinnerne og Fortovet er 4,90 m, Fortovet er 3,84 m bredt, og Motordrosken er 5 m lang og 1,50 m bred.

Tiltalte Leser har forklaret, at han ved den paagældende Lejlighed kom kørende i jævn Fart i højre Side af Kørebanen halvt i Sporet mod Langebro. Kørebanen var vandet meget den Dag og var som Følge deraf noget fedtet, hvad Tiltalte dog først vil have opdaget bagefter. Da en Sporvogn kom imod ham, kørte han til Side tilvenstre, og det samme gjorde en Cyklist, der kørte noget foran ham i samme Retning. Tiltalte averterede flere Gange med Hornet Cyklisten, der holdt en tilsyneladende støt Fart i højre Halvdel af Kørebanen omtrent midt mellem Sporvognen og Kørebanens Midtlinie. Tiltalte vilde saa køre tilvenstre udenom Cyklisten, hvad der intet var til Hinder for, men efter at Tiltalte havde givet Signal, foretog Cyklisten en ganske uforudset og ret brat Svingning over i venstre Side af Kørebanen ca. 1,50 m foran Motordrosken. Tiltalte tror ikke, at Cyklisten kan være bleven nervøs eller bange for Signalet, thi det var først et Par Sekunder derefter, at han pludselig drejede tilvenstre. Tiltalte holdt da tilvenstre og drejede, idet han bremsede af fuld Kraft, Vognen ind mod Fortovets Kantsten dels for at søge at undgaa at paakøre Cyklisten, som efter hans Mening da vilde være bleven dræbt, dels fordi han beregnede, at Drosken vilde standse mod Kantstenen. Den hoppede imidlertid over denne og løb eller gled paa Fortovets Fliser rivende den væltede Cyklist med sig. Da Vognen kom ind paa Fortovet, drejede Tiltalte straks Forhjulene tilhøjre, og Vognen, for hvilken Bremsningen ophørte at have Betydning, fordi Gummihjulene ikke kunde tage fat i de glatte Flisesten, gled nogle Meter, antagelig ca. 4 m, henad Fortovet, hvor Færdselen da var meget stærk, og hvor en Herre og en Dame blev revne omkuld, inden Vognen udfor Fabrikens 4de eller 5te Vindue fra Vest standsede.

Ved en under Ledelse af Politiets Sagkyndige i Automobilsager, Ingeniørkaptajn N. G. V. Petersen foretagen Prøvekørsel kørte Tiltalte

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 41.

Tirsdag den 1 December.

paa Opfordring om at køre med samme Hastighed som ved Ulykkestilfældet med en Hastighed af 20,2 km i Timen, paa Opfordring om at køre med 15 km's Hastighed med en Hastighed af 20,2 til 21,5 km i Timen og paa Opfordring om at køre saa langsomt som muligt paa højeste Gear — paa hvilket han kørte ved Ulykkestilfældet — med en Hastighed af 8,25 km i Timen; ved samme Prøvekørsel standsede han, paa den plane Kørebane, ved henholdsvis 15, 25 og 30 km's Hastighed i Timen paa 3,5 m, 7,4 m og 12,4 m. Tiltalte, der har forklaret, at han mente at have kørt med en Hastighed af ca. 15 km, har herefter erkendt, at han i Virkeligheden har kørt med 20—21 km Hastighed i Timen.

Frøken Weikopp henlaa paa Rigshospitalet fra Ulykkesdagen indtil den 16 April d. A. Ifølge Erklæring fra vedkommende Overlæge fandtes ved Indlæggelsen en aaben Luksation af hendes højre Fodled og Fraktur af begge Mallesterne*) og paa den udvendige Side af Benet et meget stort uregelmæssigt Saar med stærke Kontusionstilfælde i Omfanget, hvilket Saar direkte førte ind til Frakturerne og Fodleddet.

I Erklæring af 28 April d. A. udtaler Overlægen: »Ved Udskrivningen af Hospitalet var Saaret lægt. Der var nogen Fortykkelse om Fodleddet, Foden staar i god Stilling. Aktivt kan Patientten kun bevæge Foden lidt, passivt er Bevægelsen mulig i nogen større Udstrækning. Hun gaar ganske godt ved en Stok, kan ogsaa gaa uden Stok, ingen videre Smerte ved Gangen, men hun bliver hurtigt træt. Gangen noget stiv. Der er betydelig Atrophi af Benets Muskulatur.«

I Erklæringen tilføjer Overlægen, at det formentlig er for tidlig at fastslaa Invaliditetens Grad, da der endnu vil kunne ventes Fremgang i Benets Tilstand.

Efter en den 8 August d. A. afgiven Lægeattest er der endnu betydelig Svulst omkring Fodleddet, og Bevægeligheden i selve Fodleddet er saa godt som ophævet; Gangen er ret naturlig men dog endnu noget haltende. Hvorvidt denne Tilstand vil bedres i Fremtiden, kan ikke sikkert afgøres, men i hvert Fald vil der næppe blive Tale om fuldstændig Restitution.

De Kontorassistent Kløver tilføjede Læsioner bestod ifølge Læge-

*) Skal formentlig være: Malleolerne.

attest af 2 Oktober 1912 i forskellige tildels ret store overfladiske Hudafskrabninger i Ansigtet og paa Legemet samt Brud af højre Arms Albueben, hvilke Læsioner antagelig vilde gøre ham arbejdsudygtig i 6—8 Uger, men næppe vilde efterlade blivende Følger. Han genoptog sit Arbejde den 24 Oktober f. A., men blev da endnu behandlet med Massage.

De Mejerist Olsen tilføjede Læsioner bestod ifølge en den 19 September 1912 foretagen Lægeundersøgelse i overfladiske Hudafskrabninger, Mærker af Slag paa venstre Kind og Skinneben, et ca. 3 cm langt og 2 cm dybt urent Saar ved venstre Albu og Ømhed i venstre Skulder, hvilke Læsioner antages at ville medføre nogle Ugers Arbejdsudygtighed, men ikke varigt Men. Han genoptog sit Arbejde den 12 Oktober f. A., men blev da endnu behandlet med Massage.

Købmand Behrens fik af Motordrosken et Slag over højre Ben, men har ikke søgt Lægehjælp og har fraset nogen forbigaaende Vanskelighed ved at gaa ikke haft Men af Paakørslen.

Arbejdsmand Julius Jensen fik et Stød i Ryggen af Motordrosken og blev klemt op mod Geværfabrikkens Stakit, hvoraf fremkom nogen Ømhed, men han har iøvrigt ingen Men haft af det Passerede.

Idet det ved det Oplyste maa anses godtgjort, at Tiltalte Leser har kørt med større Hastighed end 15 km i Timen, at han, efter at Kontorassistent Klüver var vejet ud af Sporet, ikke, skønt Situationen maatte opfordre ham til Forsigtighed, nedsatte Hastigheden, før Klüver — hvilket maa anses bevist — foretog et yderligere Sving tilvenstre, at han ikke fuldt ud har anvendt Vognens Bremseapparater, og at han efter at være kørt op paa Fortovet istedetfor at lade Vognen køre lige ud mod Geværfabrikkens Stakit drejede den tilhøjre henad det stærkt befærdede Fortov, findes han at have gjort sig skyldig i Overtrædelse af Automobilloven af 18 April 1910 §§ 22 og 23, og ved det sidst anførte Forhold findes han tillige at have gjort sig skyldig i en Uagtsomhed, der efter de derved Frøken Weikopp paaførte foran beskrevne Læsioner og disses Følger maa paadrage ham Strafansvar efter Straffelovens § 207.

Medens Arbejdsmand Julius Jensen ingen Erstatningspaastand har nedlagt, og Tiltalte Jensen gennem den af ham tegnede Assurance har fyldestgjort Frøken Weikopp for hendes Erstatningskrav for Kur og Pleje og Beskadigelse af Tøj, ialt 574 Kr., Mejerist Olsen for hans Erstatningskrav for Kur og Pleje og Beskadigelse af Tøj, ialt 160 Kr. 44 Øre, og Købmand Behrens for hans Erstatningskrav for Beskadigelse af Tøj 50 Kr., have de Tiltalte protesteret imod at betale den af Kontorassistent Klüver paastaaede Erstatning for Kur og Pleje, Beskadigelse af Cykle og Tøj, Løntab m. m., ialt 294 Kr. 75 Øre — mod hvilket Beløbs Størrelse de intet have at erindre — under Hensyn til, at han ved sin urigtige Kørsel havde Skyld i hele Ulykken, og de Tiltalte, der have erkendt at være pligtige til at erstatte Frk. Weikopp den hende paaførte Skade og intet have at erindre mod den af hende nedlagte Paastand om Erstatning for Løntab med 120 Kr., have endvidere protesteret mod Størrelsen af det af hende for Invaliditet fordrede Beløb, 5000 Kr.

Forsaavidt Kontorassistent Klüver angaar findes han bl. a. under

Hensyn til, at det ved det Oplyste ikke kan anses bevist, at han ved det ommeldte Sving tilvenstre har kørt ind i Kørebanens venstre Halvdel, ikke at have gjort sig skyldig i en saadan Uagtsomhed, at han efter Automobillovens § 33, 1ste Stk., ikke har Krav paa Erstatning, ligesom det ikke — jfr. samme Lovbestemmelse — kan anses godtgjort, at den ham tilføjede Skade ikke kunde være afværget ved tilbørlig Agtpaagivenhed og Omhu fra Tiltalte Lesers Side.

Med Hensyn til Frk. Weikopps Krav paa Erstatning for Invaliditet er det i en af Arbejderforsikringsraadet afgiven Erklæring udtalt, at efter en af dets Læger den 10 September dette Aar foretagen Undersøgelse vilde der efter de af Raadet fulgte Regler være bleven tillagt hende en Erstatning, beregnet efter en Invaliditetsgrad af 35 à 40 pCt. af fuld Invaliditet, hvorhos det er oplyst, at hendes Indtægt i de sidste 4 Aar har andraget ca. 1130 Kr. aarlig. Der findes heretter at burde tillægges hende den af hende fordrede Erstatning for Invaliditet, 5000 Kr.

Som Følge af det Anførte ville de Tiltalte i Henhold til Automobillovens § 33 have at betale in solidum til Kontorassistent Kløver 294 Kroner 75 Øre og til Frk. Weikopp 5120 Kroner, og vil Tiltalte Leser være at anse efter Straffelovens § 207 og Lov 18 April 1910 § 32, jfr. §§ 22 og 23, efter Omstændighederne og under Et med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 14 Dage.

Nr. 305. Sagfører A. Nørgaard (Ingen)

mod

Købmand P. Madsen (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Sagfører A. Nørgaard, som hver ken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelzers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittring, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 374. Maskinfabrikant Pedersen (Selv)

mod

Fabrikant H. J. Jørgensen (Asmussen),

betræffende Spørgsmaalet om Prisen for Levering og Opsætning af et Parti Gipsplader.

Frijsenborg-Faurskov Birks ordinære Rets Dom af 22 April 1913: Indstævnte, Maskinfabrikant Pedersen af Hammel, bør til Citanten, Fabrikant H. J. Jørgensen, Aarhus, betale 40 Kr. 50 Øre med Renter heraf 6 pCt. p. a. fra den 10 April f. A., til Betaling sker, men iøvrigt for Tiltale af Citanten i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at den mellem Parterne den 1 Juli 1911 oprettede Slutteddel er skrevet paa ustempet Papir, og at en i Retten fremlagt Genpart af samme ikke er forsynet med Paategning i Henhold til Stempelovens § 48. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 20 April 1914: Indstævnte, Maskinfabrikant Pedersen, bør til Appellanten, Fabrikant H. J. Jørgensen, betale 286 Kr. 89 Øre tilligemed Renter deraf 6 pCt. aarlig fra den 10 April 1912, indtil Betaling sker, og i Procesomkostninger for begge Retter 80 Kroner. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 150 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Maskinfabrikant Pedersen, til Fabrikant H. J. Jørgensen med 150 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Ved en den 1 Juli 1911 indgaaet skriftlig Kontrakt forpligtede Appellanten, Fabrikant H. J. Jørgensen i Aarhus, sig til at levere Indstævnte, Maskinfabrikant Pedersen af Hammel, ca. 1000 Kv.-Alen Gipsplader til Skille-

rum, opsatte i den ham tilhørende Ejendom sammesteds for en Pris af 1 Kr. 40 Øre pr. Kv.-Alen. Efter Arbejdets Udførelse tilstillede Appellanten Indstævnte en Regning paa ialt 1685 Kr. 31 Øre, paa hvilken bl. a. en Post, under hvilken der for 990 $\frac{1}{2}$ Kv.-Alen Gipsvæg à 1 Kr. 40 Øre var debiteret Indstævnte 1386 Kr. 70 Øre, havde Hensyn til det af Appellanten i Henhold til fornævnte Kontrakt udførte Arbejde. Indstævnte nægtede imidlertid under Henviisning til, at der i det anførte Fladeindhold var indbefattet Fladeindholdet af de i de opsatte Vægge værende Døraabninger, ialt 176 Kv.-Alen, at betale den hertil svarende Del af det nævnte Beløb, 246 Kr. 40 Øre, og forlangte derhos af Appellanten godtgjort et til Vognleje medgaaet Beløb af 40 Kr. 50 Øre, hvorfor han kun betalte Appellanten hans Fordring efter Fradrag af disse tvende Beløb, og Appellanten har derefter under nærværende Sag i 1ste Instans ved Frijsenborg-Faurskov Birks ordinære Ret søgt Indstævnte til Betaling af samme med 286 Kr. 89 Øre — hvorved bemærkes, at Appellanten i en under Sagen fremlagt Opgørelse af sit Mellemværende med Indstævnte har godskrevet denne 1 Øre mere, end Indstævnte har godskrevet sig selv i en af ham foretagne Opgørelse — tilligemed Renter af Beløbet 6 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato, den 10 April 1912 indtil Betaling sker. Ved Underretsdommen er Indstævnte, der paastod sig frifunden, ikkun tilpligtet at betale Appellanten de 40 Kr. 50 Øre med Renter deraf som paa-staaet, og Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han har gentaget sin i 1ste Instans nedlagte Paastand. Indstævnte har derimod procederet til Underretsdommens Staffæstelse.

Efter Sagens Oplysninger var det aftalt mellem Parterne, at den Opmaaling af de af Appellanten opsatte Skillerum, der vilde være at foretage til Udfindelse af den for disse skyldige Betaling, skulde foregaa saaledes, at de Blindkarme, som var anbragte om de i Skillerrummene værende Døraabninger, medtoges, og medens Indstævnte herefter har bestridt Appellantens Beføjelse til ved Opmaalingen at medregne Fladeindholdet af selve Døraabningerne, har Appellanten derimod gjort gældende, at han i Henhold til en indenfor Bygningsfagene herskende Sædvane har været beføjet hertil. Det maa nu ogsaa ved nogle af Appellanten for Overretten fremlagte Erklæringer anses tilstrækkeligt godtgjort, at der indenfor de nævnte Fag hersker den Sædvane, at der ved Opsætning af Gipsplader som Skillerum, naar Prisen er fastsat efter Fladeenheder, under den Opmaaling, der tjener til Udfindelse af det Fladeindhold, hvorefter Betalingen beregnes, medtages de i Skillerrummene anbragte Døraabninger, samt at Aftale om, at Opmaalingen skal omfatte Blindkarme, ikke medfører nogen Forandring i dette Forhold, men snarere bestyrker det Anførte. Herefter har Appellanten ogsaa været beføjet til for Opsætningen af Gipsskillerum i Indstævntes Ejendom at beregne sig Betaling som sket, og idet Indstævnte derfor maa anses pligtig at betale ham det i den paagældende Regningsposts Paalydende afkortede Beløb, 246 Kr. 40 Øre, samt da der efter den skete Indstævning ikke bliver Spørgsmaal om at forandre Underretsdommen, forsaavidt Appellantens Paastand ved samme er tagen til Følge, til Fordel for Indstævnte, vil denne være at tilpligte at betale Appellanten hele det indsogte Beløb, 286 Kr. 89 Øre, af hvilket han,

da han ikke har gjort særlig Indsigelse mod den nedlagte Rentepaastand, vil have at svare Renter som paastaaet.

Processens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte efter Omstændighederne at burde godtgøre Appellanten med 80 Kr.

Under Sagen ses ingen Stempelovertrædelse at foreligge.

Onsdag den 2 December.

Nr. 66. **Københavns Magistrat (Trolle)**

mod

Direktør ved Rigshospitalet **A. Seidelin** samt **Rigshospitalet** ved samme Direktør, **A. Seidelin** (den kst. Kammeradvokat),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Berettigelse til at kræve 2 pCt. af Direktørens Gage i Fattigskat eller Arealskat af hans Embeds lejlighed.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 20 Oktober 1913: De Indstævnte, Direktør ved Rigshospitalet **A. Seidelin** og Rigshospitalet, bør for Tiltale af Citanterne, Københavns Magistrat, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne, vil denne efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten, Københavns Magistrat, 10 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag have Citanterne, Københavns Magistrat, paastaaet Indstævnte, Direktør ved Rigshospitalet **A. Seidelin**, dømt til at betale enten 2 pCt. af sin Gage i Fattigskat til Københavns Kommune eller Arealskat af

den af ham paa Rigshospitalet beboede Embedslejlighed efter sædvanlige Regler, hvorhos de subsidiært have paastaet af Medindstævnte, Rigshospitalet, dømte til at udrede Arealskat af forommeldte Lejlighed til Københavns Kommune efter de almindelige Regler.

De Indstævnte have paastaet sig frifundne med Tillæg af Sagens Omkostninger, derunder Salær til den konstituerede Kammeradvokat, der under Sagen har givet Møde for dem.

Til Støtte for den overfor Indstævnte, Direktør Seidelin, nedlagte Paastand have Citanterne gjort gældende, at den i Reskript af 9 Juni 1819 indeholdte Bestemmelse om, »at de Embedsmænd og Betjente, som have Fribolig i kongelige eller andre saadanne offentlige Bygninger i København, hvoraf Arealskat ikke svares, skulle erlægge i Afgift til Stadens Fattigvæsen 2 pCt. aarligen af deres Gager« — hvilken Bestemmelse senere ved Lov af 19 Februar 1861 om en Omordning af de kommunale Skatter i Staden København § 3 er ændret derhen, at de Paagældende skulle være berettigede til, saafremt de maatte foretrække saadant, i Stedet for de ommeldte 2 pCt. af deres Gage at svare Arealskat af deres Boliger efter de sædvanlige Regler — maa komme til Anvendelse paa ham, i hvilken Henseende de videre have anført, at den ham paa Rigshospitalet anviste Bolig maa anses for en Fribolig.

Til Støtte for den overfor Rigshospitalet nedlagte Paastand have Citanterne gjort gældende, at forsaavidt det maatte statueres, at Reskript af 9 Juni 1819, jfr. Lov af 19 Februar 1861 § 3, ikke kan finde Anvendelse paa Indstævnte Seidelin, maa han — eftersom Fattigskatten til Københavns Kommune svares efter de samme Regler, som gjaldt for Bygningsafgiften til Staten — ifølge Frdn. af 1 Oktober 1802 § 34 være pligtig at svare Arealskat af den ham, efter deres Anbringende som en Del af hans Embedsindkomst, anviste Bolig paa Hospitalet, hvilken Afgift i Medfør af Forordningens § 41 maa være at indkræve hos Hospitalet som Ejer af Bygningerne.

Idet der imidlertid maa gives Indstævnte Seidelin Medhold i, at den ham anviste Bolig — for hvis Benyttelse der i Henhold til § 1 i Lov Nr. 106 af 18 April 1910 om Lønninger ved Rigshospitalet afkortes ham 1000 Kr. aarlig i den ham tillagte Gage — ikke kan anses for Fribolig, samt idet der maa gives de Medindstævnte, Rigshospitalet, Medhold i, at Undtagelsesbestemmelsen i Frdn. 1 Oktober 1802 § 34 om Skat af Embedsboliger i »offentlige Bygninger« ikke kommer til Anvendelse paa de i Paragraffen ligeledes nævnte »Kongen tilhørende Bygninger« — til hvilke Sidstnævnte Rigshospitalet maa henregnes — ville begge de Indstævnte være at frifinde for Citanternes Tiltale i denne Sag.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves, og der bliver saaledes ikke Spørgsmaal om at tillægge den konstituerede Kammeradvokat Salær.

Onsdag den 3 December.

Nr. 395. Højesteretssagfører I. Kondrup

mod

Lars Peter Rasmussen (Def. Møller),

der tiltales for Brandstiftelse.

Frederiksborg Birks Ekstrarets Dom af 27 Juli 1914: Arrestanten Lars Peter Rasmussen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder samt udrede de af denne Aktion lovligt flydende Omkostninger, derunder i Salærer til Aktor, Overretssagfører Raaschou, 25 Kroner og Defensor, Sagfører Wimmer, 20 Kroner. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 23 September 1914: Arrestanten Lars Peter Rasmussen bør straffes med Forbedringshusarbejde i to Aar. Saa betaler han og i Erstatning til Husmandsbrandkassens Løsøreafdeling in solidum med ovennævnte Ludvig Christian Johan Nielsen 363 Kr. 50 Øre og til Østifternes Brandforsikring saa meget af Beløbet 1043 Kr. 10 Øre, som ikke betales af Nielsen. I Henseende til Aktionens Omkostninger bør Underretsdømmen ved Magt at stande. I Salær for Overretten betaler Arrestanten til Overretssagfører Jon Krabbe og til Boet efter Overretssagfører J. L. Busch 30 Kr. til hver. De idømte Erstatninger at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Den i den indankede Dom omtalte Ludvig C. J. Nielsen er ved en anden den 23 September 1914 af Overretten afsagt Dom, der ikke er bleven appelleret, for Meddelagtighed i den her under Sagen omhandlede Brandstiftelse anset efter Straffelovens § 281, jfr. § 51, samt dømt til at betale i Erstatning til Østifternes Brandforsikring 1343 Kroner 10 Øre og til Husmandsbrandkassens Løsøreafdeling 363 Kroner 50 Øre. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, ved hvilke intet Væsentligt findes at bemærke, samt idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne, vil denne være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, Lars Peter Rasmussen, til Højesterets-sagførerne I. Kondrup og Møller, 80 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Frederiksborg Birks Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Arrestanten Lars Peter Rasmussen for Brandstiftelse.

Arrestanten er født den 15 August 1883 og har tidligere — foruden at være militært straffet — været anset ved Horsens Købstads Ekstrarets Dom af 28 Maj 1906 efter Straffelovens § 100 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage.

Natten til den 20 Marts 1911 nedbrændte et Ludvig Christian Johan Nielsen tilhørende, af ham og hans Hustru og deres 4 Børn beboet, enetages, straatækt Hus, beliggende paa Matr. Nr. 4 e af Farum By og Sogn og forsikret i Østifternes Brandforsikring, samt endel Nielsen tilhørende, i Husmandsbrandkassens Løsøreafdeling forsikret Løsøre. Medens der under de lige efter Branden optagne Forhør ingen Oplysninger af Betydning fremkom om Ildens Opstaaen, har Nielsen under Sagens Genoptagelse i indeværende Aar forklaret, at Ilden er paasat af Arrestanten. Nielsens Forklaring — der er afgiven under en mod ham rejst Sag for Meddelagtighed i Brandstiftelsen — gaar nærmere ud paa, at da han om Eftermiddagen den 19 Marts 1911 var sammen med Arrestanten og sin Broders Svoger, Carl Jensen — hvis Hus, i hvilket Arrestanten havde Logis, laa i umiddelbar Nærhed af Nielsens — faldt Talen paa, at Nielsens Hus laa uheldigt for Carl Jensens. Nielsen ytrede da, at han ikke havde noget imod, at den gamle Kasse (o: Nielsens Hus) brændte, hvorefter Arrestanten tilbød at brænde Huset af for 200 Kr., og Nielsen, der i Begyndelsen ikke vilde høre Tale herom, lod sig kort efter overtale. Senere paa Aftenen fik han imidlertid Skruper og forbød Arrestanten at stikke Ild paa Huset. Arrestanten spurgte da, om Nielsen var bange, hvad denne bejaede. Nielsen, som vil være gaaet ud fra, at Arrestanten herefter ikke vilde fuldbyrde Planen, vaagnede om Natten ved en Knitren paa Loftet og var, da han saa Gnister flyve forbi Vinduerne, straks klar over, at det var Arrestanten, som havde paasat Ilden, hvad denne ogsaa den følgende Morgen bekræftede overfor ham. Nielsen følte sig medskyldig heri, fordi han forstod, at Arrestanten mente at antænde Huset paa Nielsens Opfordring, »og«, som Nielsen har udtrykt det, »dette maaske ikke med Urette«. Arrestanten har senere flere Gange afkrævet Nielsen de 200 Kr., hvilke denne dog ikke har givet ham, idet han vel har -- da han hævdede sin Løsøreassurance — betalt Arrestanten 50 Kr., men dette efter Nielsens Forklaring var Tilbagebetaling af et Laan, Arrestanten tidligere havde ydet Nielsen.

Fornævnte Carl Jensen har edelig bekræftet, at Arrestanten Dagen før Branden i Vidnets Overværelse tilbød for et vist Vederlag at brænde Nielsens Hus af, at Nielsen Morgenen efter Branden tilbød Vidnet 100 Kr. for at undlade at omtale det saaledes passerede, at Vidnet efter Branden har hørt Arrestanten kræve Nielsen for Penge og flere Gange udtalte, at »hvis han blot kunde faa de Penge, Nielsen skyldte ham, skulde han nok stikke af«, hvorved Vidnet ikke tvivlede om, at Arrestanten sigtede til det ham for Ildspaaættelsen lovede Vederlag, og at Arrestanten til Vidnet har udladt sig med, at han nok kunde faa Penge af en vis Hans Jørgensen ved at sætte Ild paa dennes Hus.

Handelsmand Alfred Olsson af Bregnerød har edelig forklaret, at

Arrestanten — der efter det Oplyste nogen Tid efter Branden forlod Landet for længere Tid — umiddelbart forinden sin Afrejse til ham havde meddelt, at han (Arrestanten) havde paasat Branden — ved at gaa op paa Loftet til det nedbrændte Hus og tænde Ild dér — og herfor havde faaet Løfte om 200 Kr., hvilke han dog ikke havde faaet udbetalt, i alt Fald ikke fuldt ud.

Arrestanten har benægtet at have paasat den omhandlede Ildløs. Han har imidlertid erkendt, at det Dagen før Branden var paa Tale mellem ham, Nielsen og Carl Jensen at sætte Ild paa Niensens Hus, at han ved denne Lejlighed mulig har spurgt Nielsen, hvad denne vilde give ham for at afbrænde Huset, at han har talt med Vidnet Olsson ganske kort før sin Bortrejse fra Landet, at han har udladt sig med, at han havde Penge tilgode hos Nielsen, og at han af denne fik 50 Kr. samme Dag, han rejste bort, hvorved han dog har fastholdt, at disse Penge og overhovedet hans Tilgodehavende hos Nielsen skyldtes ham som et Laan, han tidligere havde ydet denne.

Naar nu henses til, at Ilden efter de foreliggende Oplysninger netop maa antages at være opstaaet paa det nedbrændte Hus' Loft, og til, at Arrestantens Forklaringer paa afgørende Punkter have været vaklende, maa det ved alt det Anførte anses tilstrækkeligt godtgjort, at Arrestanten forsælig har paasat den omhandlede Ildebrand. Herfor vil han, idet bemærkes, at det efter Sagens Oplysninger ikke kan antages, at noget Menneskeliv har været udsat for Fare ved Branden, være at anse efter Straffelovens § 281, 2det Stykke, med en Straf, der findes at burde bestemmes til Forbedringshusarbejde i 2 Aar. Han vil derhos i Overensstemmelse med en Paastand, nedlagt af de ovennævnte Forsikringselskaber under et i Henhold til Overrettens Kendelse optaget Reassumtionsforhør, have at betale i Erstatning til Husmandsbrandkassens Løsøreafdeling 363 Kr. 50 Øre, saaledes at denne Erstatning udredes in solidum med ovennævnte Ludvig Nielsen, og til Østifternes Brandforsikring saa stor en Del af 1043 Kr. 10 Øre, som ikke betales af Ludvig Nielsen.

Overensstemmende hermed vil Underrettsdommen, ved hvilken Arrestanten er anset efter Straffelovens § 281, jfr. § 51, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, være at forandre, medens den vil være at stadfæste, forsaavidt den rettelig har paalagt Arrestanten at udrede Aktionens Omkostninger, derunder de i Dommen bestemte Salærer.

Torsdag den 10 December.

Nr. 68. Direktør **M. J. Jansen** (Graae)

mod

Direktør **P. V. Fournais** (Bache),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Misligholdelse af en Interessentskabskontrakt.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 5 Januar 1914: Indstævnte, Direktør P. V. Fournais, bør for Tiltale af Citanten, Direktør M. J. Jansen af Hellerup, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I de Forhandlinger, der dannede Grundlaget for Appellantens Tilladelse til Oprettelsen af den i den indankede Dom omtalte Detaillistafdeling, var der af Indstævnte selv taget Afstand fra Udsendelsen af de saakaldte sorte Lister. Ved imod Appellantens udtrykkelige og bestemte Forbud at udsende disse Lister, der ikke var et nødvendigt eller selvforstaaeligt Led i et Oplysningsbureaus Drift, og som var egnede til at paaføre Købmandsstandens Oplysningsbureau en uberettiget Konkurrence fra Detaillistafdelingen, maa Indstævnte anses væsentlig at have misligholdt den mellem Parterne oprettede Interessentskabskontrakt. Allerede som Følge heraf vil i Henhold til nævnte Kontrakts § 12 Appellantens Paastand om, at Indstævnte kendes pligtig at udtræde af Interessentskabet, at regne fra den 6 Juli 1912 — mod hvilken Dato der ikke af Indstævnte er nedlagt særlig Indsigelse — være at tage til Følge, medens det ikke, som videre paastaet, vil kunne bestemmes, at Opgørelsen mellem Parterne skal ske paa Grundlag af den i Dommen omtalte pr. 1 Januar 1912 af en autoriseret Revisor opgjorte Status, om hvilken det ikke er godtgjort, at den er bindende for Parterne.

Forsaavidt Appellanten dernæst i noget ændret Form for Højesteret har gentaget sin under Kontinuationssagen nedlagte Paastand, bemærkes, at det efter det Foreliggende maa antages, at Detaillistafdelingen i økonomisk Henseende var en selvstændig Forretning — hvorved der findes Anledning til at fremhæve, at de to Forretninger ikke som i Dommen anført havde fælles Arkiv — men ialfald vil den ændrede Paastand paa Grund af dens Ubestemthed ikke kunne tages til Følge.

Processens Omkostninger for begge Retter vil Indstævnte have at betale til Appellanten med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Direktør P. V. Fournais, bør være pligtig at udtræde af Interessentskabet og Firmaet Købmandsstandens Oplysningsbureau, saaledes at Udtrædelsen regnes fra 6 Juli 1912, og at Opgørelse finder Sted efter en pr. nævnte Dag optagen Status. Processens Omkostninger for begge Retter betaler Indstævnte til Appellanten, Direktør M. J. Jansen, med 600 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Den 11 Maj 1909 blev der mellem Citanten, Direktør M. J. Jansen af Hellerup, og Indstævnte, Direktør P. V. Fournais, oprettet en Interessentskabskontrakt, hvis § 1 er saalydende:

»Under Firma »Købmandsstandens Oplysningsbureau« fortsætter vi fra 1 Januar 1907 at regne som eneste ansvarlige Indehavere den af A/S. Købmandsstandens Oplysningsbureau hidtil drevne Virksomhed, hvori vi hver har indskudt Kr. 5000 — er Fem Tusinde Kroner«.

I Kontraktens § 2 hedder det:

»Vi forpligter os som hidtil efter bedste Evne at arbejde til Forretningens Fremme, og fordeler vi de daglige Forretninger imellem os efter den til enhver Tid vedtagne Overenskomst«.

I § 3:

»Ingen af os er berettiget til i privat Interesse at disponere over Selskabets Midler.

Interessentskabet forpligtes kun ved Underskrift af begge Interessenter i Forening, der in solidum er ansvarlige for Interessentskabsgælden«.

Endvidere bestemmes det i § 4, at »Saalænge Interessentskabet bestaar, skal det være enhver af os forbudt — uden Medinteressentens skriftlige Samtykke — at etablere eller være aktiv Deltager i nogensomhelst Virksomhed eller passivt interesseret i nogen konkurrerende Virksomhed«, bortset fra nogle nærmere angivne Virksomheder, som Parterne alt dengang udøvede udenfor Interessentskabsvirksomheden.

Ifølge § 7 var »Interessentskabet uopsigelig indtil 1 Januar 1914«, men »fra og med 1 Januar 1914 er den gensidige Opsigelsesfrist seks Maaneder til en 1 Januar«.

Det hedder derhos i § 12:

»Skulde nogen af os misligholde nærværende Kontrakt, skal Medkontrahenten være berettiget til straks at fordre Interessentskabet ophævet, saaledes at det beror paa ham, om han vil fortsætte Forretningen alene, eller om han vil lade sig udløse, i hvilket Tilfælde den Forurettede kan udtræde den 1 i en hvilken som helst Maaned efter 3 Maaneders Opsigelse mod samtidig at faa sit Tilgodehavende udbetalt.

Med den sidst optagne og underskrevne Status og Vurdering som Grundlag bliver der at optage Status pr. Adskillelsesdagen«.

Under Henvisning til, at Indstævnte paa flere Maader har misligholdt denne Kontrakt, har Citanten under denne Sag paastaet Indstævnte kendt pligtig til at udtræde af Interessentskabet og Firmaet »Købmandsstandens Oplysningsbureau« fra 6 Juli 1912 at regne, saaledes at Opgørelse finder Sted efter en pr. 6 Juli 1912 optagen Status, der baseres paa en af autoriseret Revisor Th. Møller efter Interessenternes fælles Begæring og med bindende Virkning for samme udarbejdet Status pr. 1 Januar 1912, samt tilpligtet at betale Sagens Omkostninger skadesløst.

Efter at Indstævnte under Proceduren havde gjort gældende, at den af ham ledede Afdeling af Købmandsstandens Oplysningsbureau, kaldet »Detailistafdelingen«, er en ham alene tilhørende lige saa selvstændig Forretning som Købmandsstandens Oplysningsbureau, hvilken Opfattelse efter Citantens Anbringende er stridende mod Parternes Kontrakter og Aftaler, har Citanten under et Kontinuationssøgmaal paastaet Indstævnte kendt pligtig at anerkende, at den af ham ledede Afdeling af Købmandsstandens Oplysningsbureau, kaldet »Detailistafdelingen«, er en efter særlige Regler dreven Underafdeling af Parternes fælles Forretning »Købmandsstandens [Oplysningsbureau«, og at Indstævnte er uberettiget til — uden Citantens Samtykke i hvert enkelt Tilfælde — at udvide, omlægge eller nedlægge eller paa anden Maade egenmægtig disponere over nævnte Afdeling. Citanten har derhos paastaet Indstævnte tilpligtet ogsaa at betale Kontinuationssøgmalets Omkostninger skadesløst.

Indstævnte har paastaet sig frifunden saavel i Hoved- som i Kontinuationssøgmaalet og sig tilkendt Sagens Omkostninger.

Sit Anbringende om, at Indstævnte har misligholdt fornævnte Kontrakt, har Citanten for det Første støttet paa, at Indstævnte i en Aarrække har ladet Bureauet debitere for Beløb, vedrørende Veksler af betydelig Størrelse — mere end han ifølge den sidst foretagne Revision har haft og har indestaaende i Interessentskabet — som han i rent private Øjemed har haft løbende hos Bureauets Bankforbindelse I. M. Levin & Co.

Indstævnte har heroverfor anført, at disse Veksler ere Fornylsesveksler, der ere paaførte Købmandsstandens Oplysningsbureaus Konto hos Levin & Co., fordi de oprindelige Veksler ere udstedte af Indstævnte for at skaffe Bureauet Driftskapital, hvorfor da ogsaa Vekslerne Beløb ved Vekslerne Diskontering hos Levin & Co. fra først af ere krediterede Bureauets Konto. Da det nu endvidere er givet, at Bureauet ikke har noget vekselretligt Ansvar for disse Veksler, samt da der fra Citantens Side Intet er oplyst, der viser, at Bureauet overhovedet er retlig forpligtet til at indfri dem, kan det ikke antages, at der i Indstævntes Forhold til disse Veksler ligger en Misligholdelse, der kan begrunde den af Citanten nedlagte Paastand.

Citanten har videre anført, at Indstævnte mere og mere har vendt sine Interesser fra Interessentskabets (Bureauets) Virksomhed og beskæftiget sig med anden Virksomhed, Akkordforening, Startning af en Kreditforsikring m. m., der i længere Tid hovedsagelig skal have optaget hans Tid, og som i de sidste Aar jævnligen har bragt hans Udtræden af Interessentskabet paa Tale.

Citanten har imidlertid ikke mod Indstævntes Benægtelse bevist, at denne har beskæftiget sig med de nævnte Emner paa en Maade, der har været i Strid med hans kontraktmæssige Pligter overfor Citanten.

Endelig har Citanten gjort gældende, at Indstævnte ved Startningen af en for hans egen Regning dreven Oplysningsafdeling for Detailistkunder, kaldet »Detailistafdelingen«, og ved de af ham med Hensyn til denne Virksomhed senest truffne Dispositioner i særlig alvorlig Grad har misligholdt deres Interessentskabskontrakt. Ved disse Dispositioner — derunder Udsendelse i Henhold til en Overenskomst mellem

Indstævnte og Fællesrepræsentationen for de københavnske Handelsforeninger af maanedlige Lister over usolide Kunder, de saakaldte »sorte Lister« — har Indstævnte nemlig efter Citantens Anbringende egenmægtig og mod Citantens bestemte Protest forrykket den vedtagne Basis for Detaillistafdelingens Virksomhed paa en Maade, der skal indeholde den alvorligste Fare for Bureauets Anseelse og Drift.

Det fremgaar imidlertid af Proceduren, at Citanten, da Oprettelsen af Detaillistafdelingen kom paa Tale, vel ikke ønskede selv at have noget med denne Afdeling at gøre, men dog samtykkede i, at en saadan Afdeling blev oprettet, saaledes at den bl. a. fik Kontor og Arkiv fælles med Købmandsstandens Oplysningsbureau, og hvad angaar Indstævntes »Forrykkelse af den vedtagne Basis for Detaillistafdelingen« maa bemærkes, dels at Citanten ikke mod Indstævntes Benægtelse har godtgjort, at der er truffet en klar og endelig Aftale mellem dem om en saadan Basis, dels at Citanten ej heller mod Indstævntes Benægtelse har godtgjort, at Indstævnte ved sin Ledelse af Detaillistafdelingen er gaaet udenfor de naturlige Rammer for en saadan Afdeling, hvis Opgave efter det Foreliggende skulde være at værne Detaillister og Ligestillede mod usolide Kunder blandt Publikum. Citanten har vel fremdraget nogle Momenter, der pege i Retning af, at Detaillistafdelingen i nogen Grad har paaført selve Bureauet Konkurrence, men Indstævnte har paa den anden Side fremdraget forskellige Momenter, der pege i Retning af, at Detaillistafdelingen kan være og har været til Fordel for Bureauet. Hvilken af disse Sider, der har været mest fremtrædende, lader sig ikke med nogen Sikkerhed afgøre paa Grundlag af det Foreliggende.

Herefter vil Citantens Paastand i Hovedsagen ikke kunne tages til følge, men Indstævnte vil forsaavidt være at frifinde.

Hvad Citantens Paastand i Kontinuationssagen angaar, vil denne ikke kunne tages til følge i den almindelige Form, der er givet den, allerede som Følge af, at der under Sagen er fremlagt en af Indstævnte i 1909 udfærdiget Koncept til en Protokoltilførsel angaaende et den 9 November 1909 mellem fornævnte Fællesrepræsentations Bestyrelse og Indstævnte afholdt Møde om Oprettelse af en Detaillistafdeling i Bureauet, og at der paa denne Koncept findes en af Citanten skreven og underskrevet Paategning, der er saalydende:

»Dette viste F. mig den 11 (?) November 1909, men jeg anmodede ham om at blive fritaget — saavel paa Bureauets som paa egne Vegne — for noget moralsk og økonomisk Ansvar for den af ham projekterede Detaillistafdeling, med hvis Dannelse jeg personlig absolut ikke sympatiserede.

F. svarede, at jeg godt kunde »blive fri«, men »saa lavede han den selv« — og herved blev det — altsaa uden nærmere bindende Aftaler mellem os«.

Citanten har nemlig ikke godtgjort, at der efter den Tid er truffet Aftaler, der kunne berettigede til at betegne Detaillistafdelingen som en Underafdeling af Parternes fælles Forretning, hvilken Underafdeling Indstævnte ikke i nogensomhelst Retning skulde have Ret til at udvide

eller omlægge, og som han ej heller paa egen Haand skulde kunne nedlægge.

Indstævnte vil herefter ogsaa i Kontinuationssagen være at frifinde.

Sagens Omkostninger findes saavel i Hovedsagen som i Kontinuationssagen at burde ophæves.

Nr. 112. Gaardejer **Christian Sommer Lauridsen** (Ingen)

mod

Gaardejer **Niels Kristian Henningsen Kristensen** (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Gaardejer **Christian Sommer Lauridsen**, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelzers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 277. **Agnes Elfride Mortensen** (Liebe efter Ordre)

mod

Sofus Robert Petersen (Ingen),

betræffende Underholdsbidrag.

Kriminal- og Politirettens Dom af 22 November 1913: Naar Indklagede, **Sofus Robert Petersen**, inden 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse efter foregaaende lovlig Omgang med sin Ed inden Retten bekræfter, at han ikke har plejet legemlig Omgang med Klagerinden, **Agnes Elfride Mortensen**, i Tiden fra den 6 August 1912 til den 8 Oktober s. A., bør han for Klagerindens Tiltale i denne Sag fri at være. Men trøster han sig ikke til at aflægge saadan Ed, bør han til Klagerinden og det af hende den 4 Juni 1913 fødte Drengbarn betale de i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse.

Højesterets Dom.

Som i den indankede Dom anført er Indstævnte under Sagens Behandling i 1ste Instans udeblevet efter flere Gange at have givet Møde og efter under disse Møder bestemt at have hævdet, at han ikke havde haft Samleje med Appellantinden i det Tidsrum, i hvilket hendes Barn ifølge den senere indhentede i Dommen nævnte Erklæring af Retslægeraadet maa antages at være avlet. Herefter maa han betragtes som havende procederet til pure Frifindelse.

Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde, samt idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne,

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen for Edens Aflæggelse bestemmes til 15 Dage fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Til Justitskassen betaler Appellantinden 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesterets sagfører Liebe 100 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende Sag paastaar Klagerinden, Agnes Elfride Mortensen, Indklagede, Sofus Robert Petersen, der er født den 20 Februar 1887 i København, tilpligtet som Fader til det af hende udenfor Ægteskab avlede, den 4 Juni 1913 fødte Drengbarn at betale de i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse, idet hun har anført, at hun har haft Samleje med Indklagede bl. a. sidst i September 1912.

Ifølge Retslægeraadets Erklæring kan det ommeldte Barn være avlet i Tiden fra en Ugestid ind i August 1912 til en Ugestid ind i Oktober s. A.

Indklagede har gjort gældende, at han ikke har haft Samleje med Klagerinden i Tiden fra den 7 Juli 1912 til den 14 Oktober s. A. Han er derefter udebleven uden at nedlægge nogen Pastand.

Da Klagerinden nu ikke har bevist, at hun har haft Samleje med Indklagede i det i Retslægeraadets Erklæring fastsatte Tidsrum og heller ikke har skaffet nogen Oplysning tilveje, som kunde føre til et for hende gunstigere Resultat, vil Sagens Udfald i Medfør af D. L. 6—13—5 være at gøre afhængig af Indklagedes Ed, saaledes at han

Færdig fra Trykkeriet den 17 December 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frønkøl) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 42.

Torsdag den 10 December.

vil være at frifinde, dersom han inden en Frist, der bestemmes til 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, efter foregaaende lovlig Omgang med sin Ed inden Retten bekræfter, at han ikke har plejet legemlig Omgang med Klagerinden i Tiden fra den 6 August 1912 til den 8 Oktober samme Aar, hvorimod han i modsat Fald vil være at dømme efter Klagerindens i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 hjemlede Paastand.

Nr. 367.

Højesterets sagfører Dietrichson

mod

Christian Jørgen Knudsen (Def. Harboe),

der tiltales for Røveri eller Ran.

Bjerge-Aasum Herreders Ekstrarets Dom af 13 Juni 1914: Arrestanten Christian Jørgen Knudsen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Overretssagfører Gram, 15 Kr. og til Defensor, Sagfører Kiørboe, 12 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 10 August 1914: Underretsdømmen bør ved Magt at stande. I Salær til Overretssagførerne R. C. Cortsen og Olivarius betaler Tiltalte Christian Jørgen Knudsen 20 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 18 Maaneder.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 18

Maaneder. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Christian Jørgen Knudsen til Højesteretssagførerne Dietrichson og Harboe 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Bjerge-Aasum Herreders Ekstraret saavel paa Justitiens Vegne som efter Tiltaltes Begæring hertil indankede Sag tiltales Christian Jørgen Knudsen for Røveri eller Ran.

Tiltalte, der er født den 12 Februar 1886, har tidligere været anset:

1) ved Lehn Birks Ekstrarets Dom af 31 August 1905 efter Straffelovens § 229 Nr. 1 med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, af hvilken Straf Tiltalte ved kgl. Resolution af 4 Maj 1906 fritoges for at udstaa den resterende Del mod fra den 28 samme Maaned til Straffetidens Udløb at anbringes paa Optagelseshjemmet »Adserbølgaard«,

2) ved Vends Herreds Ekstrarets Dom af 22 Juni 1908 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Den 17-aarige Tjenestekarl af Fraugde, Alfred Marinus Petersen, anmeldte Søndag den 17 Maj 1914 om Aftenen, at han samme Aften ved 10 $\frac{1}{2}$ -Tiden var bleven frarøvet sit Ur med tilhørende Kæde samt aftvunget 2 Kr. Anmelderens — edelige — Forklaring gaar nærmere ud paa, at han, da han til anførte Tidspunkt paa Cykle passerede Landevejen ved Marslev, blev raabt an af Tiltalte, hvorfor han stod af Cyklen og spurgte Tiltalte om Vej til Marslev. Tiltalte — som Anmelderen kunde mærke var halvfuld — svarede, at den kendte Anmelderen nok: »han havde jo været med til at indfange Tiltalte« — der samme Aften havde kørt med Toget fra Langskov til Marslev uden Billet — »paa Marslev Station«. Da Anmelderen benægtede dette og atter vilde sætte sig op paa sin Cykle, tog Tiltalte ham i Brystet, og de »snakkede noget frem og tilbage«. Da nu Tjenestekarl Niels Peter Hansen af Aasum kom cyklende, raabte Anmelderen — der var meget bange — til ham og spurgte ham om Vejen til Marslev, og maaske fordi Anmelderen i sin Angst greb fat i Hansen, væltede denne og fik Baghjulet paa sin Cykle beskadiget. Tiltalte tvang nu Anmelderen dels ved at true ham med en Genstand, han havde i sin Inderlomme, dels ved at slaa ham med en Genstand, han holdt i Haanden, til at betale Hansen 6 Kr. i Erstatning og sig selv 2 Kr. »for sin Ulejlighed« og tvang ham dernæst til at vise sig hans Pung. Da denne kun indeholdt Kobbermønt, fratog Tiltalte først Anmelderen hans Cykle og trillede den et Stykke hen ad Vejen, men kom saa tilbage med den og sagde, at han hellere vilde have hans Ur; dette tog han derpaa ud af Anmelderens Vest, idet han samtidig slog ham.

Anmelderen var efter sin Forklaring noget øm paa Grund af de

ham tilføjede Slag; men disse maa iøvrigt antages at have været uden større Betydning.

Tiltalte har forklaret, at han, som ved den paagældende Lejlighed var noget beruset, ikke kan erindre, hvorledes han kom i Snak med Anmelderen, og at det forekommer ham, at Anmelderen paa sin Cykle tørnede sammen med Hansen, da denne kom cyklende. Iøvrigt har Tiltalte erkendt at have faaet 2 Kr. og et Ur med Kæde af Anmelderen, og efter først at have fastholdt, at Anmelderen frivillig gav ham Uret og Pengene, har Tiltalte sluttelig erklæret ikke at kunne huske, hvorledes han er kommen i Besiddelse heraf, idet han navnlig ikke vil kunne huske at have truet Anmelderen med Prygl eller slaet ham. Tiltalte har forklaret, at han ved sin Ankomst til Marslev Jernbanestation den paagældende Aften havde et lille Piskeskaf i sin Lomme, med hvilket han slog om sig paa Stationen; men han vil ikke kunne erindre, om han, da han traf Anmelderen, endnu havde dette hos sig.

Fornævnte Niels Peter Hansen har edelig forklaret, at Anmelderen og Tiltalte den paagældende Aften stod og kævledes paa Landevejen, da Vidnet kom cyklende, at den ene af dem — sikkert Anmelderen — greb fat i Vidnet, saa at dette væltede, at Vidnet af Anmelderen fik 6 Kr. til deraf at udrede, hvad Istandsættelse af det beskadigede Cyklehjul vilde koste, og derpaa gik hen til sin Cykle, samt at Tiltalte, da Anmelderen vilde sætte sig op paa sin Cykle, tog ham i Nakken, saa at han maatte staa af, og smækkede ham over Ryggen med en Kæp, hvorefter Anmelderen og Tiltalte i en 5—10 Minutter stod tæt op ad hinanden og »forhandlede«; Vidnet kunde høre, at der herved var Tale om et Ur og en Cykle.

Tjenestepige Hansine Marie Hansen af Marslev, Tjenestedreng Otto Peter Hjalmar Nielsen, sammesteds, og Tjenestekarl Carl Vilhelm Petersen af Fraugde Kærby har edelig — i alt Væsentligt overensstemmende — forklaret, at de, som den paagældende Aften havde set Tiltalte ved hans Ankomst paa Marslev Station, paa deres Tilbagevej fra Stationen hørte en klagende Lyd og ved at gaa hen til Stedet, hvorfra Lyden kom, fandt Anmelderen sammen med Hansen og Tiltalte. Anmelderen var meget bange og græd; Tiltalte holdt fast i ham og gav ham af og til et Rap med en Gærdestav samt truede ham med Tærsk, hvis han ikke betalte mere for et Cyklehjul, der var blevet beskadiget. Hansen stod et Stykke fra og sagde ikke noget til Anmelderen. Da de her nævnte Vidner ikke vilde eller ikke vovede at blande sig i Sagen, forlod de atter Stedet uden at afvente videre; sidstnævnte Vidne har yderligere forklaret, at Anmelderen kort efter kom cyklende og spurgte om Vej til Marslev samt fortalte, at hans Ur og Kæde var bleven taget fra ham.

Endelig har Dyrlæge Jeppesen af Marslev, hvis Bopæl ligger i Nærheden af det Sted, hvor det Omhandlede foregik, edelig forklaret, at han den paagældende Aften fra sit Værelse hørte en Person ude paa Landevejen optræde truende overfor en Anden, idet Vedkommende med raa Stemme flere Gange sagde: »Hvad vil du? ja eller nej?« at der var Tale om et Ur, og at der et Par Gange kom en Lyd ligesom af Slag paa Tøj med en Stok og en enkelt Gang ligesom et Skrig.

Uret med Kæde — der er vurderet til 25 Kr. — har Tiltalte

tilbageleveret Anmelderen, hvem han ogsaa har erstattet de 2 Kr. Anmelderen har derpaa frafaldet Erstatningskrav under Sagen.

Ved det Anførte maa det anses godtgjort, at Tiltalte — der maa antages at have været i fuldt tilregnelig Tilstand — dels ved Vold af den ovenfor beskrevne Art, dels ved Trusler om yderligere korporlig Overlast, har aftvunget Anmelderen det nævnte Ur med Kæde og de 2 Kr. For dette Forhold er han ved den indankede Dom rettelig anset efter Straffelovens § 243 med en Straf, der findes passende bestemt til Forbedringshusarbejde i 1 Aar, og nævnte Dom, ved hvilken det ligeledes rettelig er paalagt Tiltalte at udrede Aktionens Omkostninger og derunder de i Dommen angivne Salærer, vil saaledes være at stadfæste.

Nr. 397. Højesteretssagfører Dietrichson

mod

Carl Valdemar Larsen (Def. Winther),

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Løve Herreds Ekstrarets Dom af 27 August 1914: Arrestanten Carl Valdemar Larsen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, hvorhos han vil have at udrede alle af Sagen flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører C. A. Hansen, 15 Kr. og til Defensor, Sagfører H. P. Hansen, 12 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 30 September 1914: Arrestanten Carl Valdemar Larsen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor for Underretten, Underretssagførerne Carl Hansen af Slagelse og H. P. Hansen af Høng, 20 Kr. til hver og til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Carl Becker og V. S. Salomonsen, 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne,

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Carl Valdemar Larsen til Højesteretssagførerne Dietrichson og Winther 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Løve Herreds Ekstraret efter Tiltaltes Begæring hertil indankede Sag er Arrestanten Carl Valdemar Larsen, der er født den 21 Januar 1895 og ikke funden forhen straffet, sat under Tiltale for Forbrydelse mod Sædeligheden under følgende nærmere Omstændigheder:

Den 28 Juni d. A. anmeldte Alfrida Kristine Jensen, der er født den 12 Januar 1897 for Politiet i Løve Herred, at hun den foregaaende Aften under et Besøg i Høng havde været Genstand for Voldtægt fra Arrestantens Side, og under den i den Anledning indledede Undersøgelse har hun inden Retten forklaret Følgende:

Da hun, der var i Følge med nogle Paarørende, om Aftenen — som det maa antages ved 11-Tiden — stod sammen med Arrestanten, som hun ikke i Forvejen havde kendt, men som i Høng havde sluttet sig til hendes Selskab, foreslog han hende, at de forinden hendes Hjemkørsel til Solbjerg skulde gaa en Tur sammen ned ad Gaden, hvilket hun indvilligede i. Han førte da hende, der var ganske ubekendt med de lokale Forhold, ind paa den derværende Højskoles Terræn og videre et Stykke ud ad Ramsherredsvejen, og paa Tilbagevejen tog Arrestanten hende under Armen, ligesom han efter at have ført hende ind paa en Sti, der bøjede af for Hovedvejen over Højskolens Grund, pludselig lagde sin Arm om hendes Liv og gav hende et Kys lige paa Munden. Hun protesterede ikke mod disse Tilnærmelser, men fortsatte sin Vej med Arrestanten under Armen, indtil de kom til en græsklædt Plads med Frugttræer, men efter at hun havde afslaaet Arrestantens Opfordring til at sætte sig ned sammen med ham der, greb han hende om Skuldrene og væltede hende om, saa at hun først kom til at sidde og derpaa til at ligge udstrakt paa Ryggen i Græsset. Han kastede sig saa over hende, greb med den ene Haand om begge hendes Haanded, som han holdt fast med Magt, og rev med den anden Haand hendes Tøj op. Hendes lukkede Benklæder flaaede han ned ved at sprænge Baandene, hvormed de var fastbundne, ligesom han efter flere forgæves Forsøg fik hendes Ben tvungne fra hinanden, og idet han stadig holdt hende om begge Haanded og trykkede hendes saaledes samlede Hænder ind mod hendes Bryst, tvang han, til Trods for, at hun raabte, at han skulde lade være, og til Trods for, at hun gjorde al den Modstand, hun kunde, sit erigerede mandlige Lem ind i hendes Kønsedele, hvorved der foraarsagedes hende nogen, dog ikke særlig stærk Smerte. Hun mærkede, at han gjorde Samlejevægelselser og at Sæden gik fra ham i hendes Legeme, og efter at han saaledes havde faaet sin Villie med hende, rejste de sig begge og fjernede sig, idet Anmelderinden sagde til Arrestanten, at han skulde komme til at fortryde sin Adfærd.

Ved en den 28 Juni d. A. foretagen Lægeundersøgelse af Anmelderinden forefandtes ingen Hymen, men ej heller Bristninger eller Blodudtrædninger i Moderskedens; derimod saas der udenfor dennes Aabning nogle friske, overfladiske Bristninger i Slimhinden, hvilke efter Lægens Skøn kun kunde være frembragte ved ydre Vold.

Arrestanten, der først nægtede sig skyldig i nogetsomhelst Ulovligt overfor Anmelderinden og endog paastod, at der intetsomhelst passerede imellem dem udover, at de en kort Tid sad paa en Græsplæne og talte sammen, har senere erkendt, at det var i den Hensigt at

søge at opnaa Samleje med Anmelderinden, at han foreslog hende, der ikke havde givet ham nogen Anledning til at tro, at hun vilde tilstede ham saadant, at gaa en Tur sammen med ham ned ad Gaden, og at det var med det Formaal at finde et passende Sted til at faa legemlig Omgang med hende, at han førte hende ind paa den ovennævnte Sti, der førte til den af hende omtalte græsbevoksede Plads. Han har dog stadig nægtet undervejs at have taget hende om Livet og kysset hende samt at have væltet hende om i Græsset, idet hun efter hans Forklaring frivillig lagde sig ned ved Siden af ham og endog fandt sig i, at han befølte hende paa Benene udenpaa Klæderne. Imidlertid har Arrestanten under Forhøret tilstaaet, at han, da de laa sammen i Græsset, stak sin Haand op under hendes Tøj, fik dette trukket op om hende og rev hendes Benklæder ned ved at sprænge Baandene i disse, samt at han efter at have blottet hende tvang hendes Ben fra hinanden og forsøgte at bringe sit mandlige Lem, som han havde fremtaget, og som var erigeret, ind i hendes Kønsele, og det uanset, at det fra det Øjeblik, han forsøgte at blotte hende, var ham klart, at hun ikke vilde tilstede ham Samleje, og at hendes Modstand var alvorlig ment. Han har i saa Henseende erkendt, at hun slog fra sig, saa godt hun kunde, med Armene, hvilke han søgte at holde nede ved at omfatte begge hendes Haandled med sin ene Haand, at han, da det nogle Gange lykkedes hende at vride sine Hænder løs, hurtigst muligt søgte at faa fat i hendes Haandled igen, og at hun stadig gentog, at han ikke maatte. Efter sin Forklaring tumlede han med hende saaledes antagelig i godt 5 Minutter, uden at det lykkedes ham at faa sit mandlige Lem indført i hendes Kønsele, og uden at han fik Sædafgang, og først da han hørte, at der var Nogen i Nærheden, opgav han sit Forsæt og slap hende.

Det findes paa Grundlag af de tilvejebragte Oplysninger betænkeligt at statuere, at der har fundet noget fuldbyrdet Samleje Sted, ligesom der savnes tilstrækkeligt Bevis til at forkaste Arrestantens Forklaring om, hvad der passerede mellem ham og Anmelderinden forud for hans voldelige Forsøg paa mod hendes Villie at forskaffe sig Samleje med hende. Idet Arrestantens Forklaring saaledes i det Hele vil være at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse, og idet Anmelderinden efter det Oplyste maa anses for uberygtet, vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 168, 1ste Punktum, jfr. § 46, med en Straf, der passende findes at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, hvorhos han vil have at udrede Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor for Underretten 20 Kr. til hver og i Salær til Aktor og Defensor her for Retten 30 Kr. til hver.

Den indankede Dom, ved hvilken Arrestanten i Medfør af de fornævnte Lovbestemmelser er anset med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og dømt til at udrede Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til de for Underretten beskikkede Sagførere, henholdsvis 15 Kr. og 12 Kr., vil i Overensstemmelse hermed være at forandre.

Fredag den 11 December.

Nr. 316.

Advokat Halkier

mod

Forbedringshusfange **Niels Valdemar Nielsen** (Def. Bagger),
der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 6 Juni 1914: De Tiltalte, Forbedringshusfangerne Niels Valdemar Nielsen og Niels Theodor Louis Hansen samt Arrestanterne Charles Bækkevold eller Bekkevold, Jon Peter Christian Hansen, Niels Peter Marius Hansen og Anders Mozart Hvid Andersen bør straffes: de Tiltalte Nielsen og Louis Hansen samt Arrestanterne Jon Hansen og Marius Hansen med Forbedringshusarbejde, Tiltalte Nielsen i 18 Maaneder, Tiltalte Louis Hansen i 1 Aar, Arrestanterne Jon Hansen og Marius Hansen hver især i 8 Maaneder, og Arrestanterne Bækkevold og Andersen med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Bækkevold i 80 Dage og Andersen i 60 Dage, og, En for Alle og Alle for En, betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Busch og Paludan, 30 Kr. til hver, dog at Tiltalte Nielsen ikke udreder over $\frac{16}{18}$, Tiltalte Louis Hansen ikke over $\frac{14}{18}$ og Arrestanterne Bækkevold, Jon Hansen, Marius Hansen og Andersen hver for sig ikke over $\frac{1}{18}$ af Omkostningernes samlede Beløb. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Tiltalte Nielsens Vedkommende anførte Grunde vil Dommen forsaavidt være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at kunne nedsættes til 1 Aar.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 1 Aar. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Niels Valdemar Nielsen til Advokat Halkier og Højesteretssagfører Bagger 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Forbedringshusfangerne Niels Valdemar Nielsen og Niels Theodor Louis Hansen samt Arrestanterne Charles Bækkevold eller Bekkevold, Jon Peter Christian Hansen, Niels Peter Marius Hansen og Anders Mozart Hvid Andersen tiltales for Tyveri.

Tiltalte Nielsen er født den 21 Januar 1891 og tidligere anset:

ved Rettens Dom af 31 Januar 1911 efter Straffelovens § 228, jfr. Lov 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 29 April 1911 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., jfr. Lov 1 April 1905 § 13, med lige Straf i 100 Dage, ved samme Birks Ekstrarets Dom af 27 April 1912 efter Straffelovens § 231 (saavel 1ste som 2det Stykke) med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og ved Rettens Dom af 22 November 1913 efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Ved Tiltalte Niensens Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at han den 6 Januar 1912 har frastjaalet Kellner Johan Kielsen en til 8 Kr. vurderet Stortrøje, der beroede i en Garderobe, til hvilken Tiltalte havde uhindret Adgang.

Paa samme Maade er det oplyst, at Tiltalte Nielsen en Dag i Juni Maaned 1913 — efter Tiltalte Niensens Forklaring i Forening med Arrestanten Bækkevold — i Ejendommen Skindergade 19, hvor de havde indfundet sig i tyvagtig Hensigt, fra et aflaaet Pulterkammer, som de aabnede med falsk Nøgle, har stjaalet en Maskeradedragt og en hvid Vest af Værdi 4 Kr.

De Tiltalte Nielsen og Louis Hansen have endvidere ifølge de af dem afgivne, af det iøvrigt under Sagen Oplyste bekræftede Tilstaaelser, i Tiden fra Begyndelsen af Juli 1913 til den 20 s. M. i 6 Gange om Eftermiddagen mellem Kl. ca. 2 og 4 begaaet Tyveri dels fra et Kvistværrelse i Ejendommen Østerbrogade 25, dels fra Lejligheder i Ejendommene:

St. Jørgens Allé 10, 3die Sal,
 Raadmandsgade 15, 2den Sal,
 Baggesensgade 15, 3die Sal,
 Peter Fabersgade 22, 4de Sal, og
 Gartnergade 16, 4de Sal,

hvtortil de i tyvagtig Hensigt skaffede sig Adgang ved Hjælp af falsk Nøgle eller Dirk, ved at opbryde Hængelaas samt ved Indstigning gennem et Vindue, der fra en Køkkentrappe fører ind til et Spisekammer.

I to Tilfælde var Tiltalte Hansen alene inde i Lejlighederne, mens Tiltalte Nielsen ventede udenfor, men i de øvrige Tilfælde var begge inde i Lokalerne.

Ved disse Lejligheder stjal de Tiltalte Beklædningsgenstande, Lagner, Duge, Knive, Skeer, Stager, Nipsgenstande, Spillekort og Nøgler af Værdi ialt 200 Kr., hvilket alt beroede dels frit fremme, dels i uaflaasede Gemmer, dels i aflaaede Gemmer, som de opbrød eller aabnede med Nøgler fundne paa Gerningsstedet. Endvidere stjal de ca. 12 Kr. i rede Penge, der dels beroede frit fremme, dels i Gasautomater, som Tiltalte Hansen opbrød.

Den 21 og 22 Juli 1913 om Eftermiddagen have de Tiltalte Nielsen og Louis Hansen endvidere i to Gange frastjaalet Albertine Scherfig og Tjenestepige Karen Jensen Kikkerter, Skeer, 1 Portemonnæ,

Sengetøj, Dækketøj samt Beklædningsgenstande af Værdi ialt 83 Kr. Det Stjaalne beroede frit fremme eller i uafaaesede Gemmer i Lejlighed Gartnergade 16, 4de Sal, til hvilken Adgangen var ubindret, idet de efter det af dem den 20 s. M. i Lejligheden begaaede Indbrudstyveri havde ladet Hoveddøren være uafaaeset, da de i Skyndingen forlod Lejligheden. Gemmerne, i hvilke de stjaalne Koster beroede, havde Arrestanterne ved det den 20 s. M. begaaede Tyveri aabnet med Nøgler fundne paa Gerningsstedet.

Den 26 Juli 1913 indfandt de Tiltalte Nielsen og Louis Hansen sig i tyvagtig Hensigt ved Ejendommen Brohusgade Nr. 1 A, hvor Tiltalte Hansen, mens Tiltalte Nielsen ventede udenfor paa Gaden, skaffede sig Adgang til en Lejlighed paa 2den Sal ved med en Dirk at aabne den afaaesede Hoveddør. I Lejligheden stjal Tiltalte Hansen til fælles Fordel for de Tiltalte et Armbaad, Ure, Æggebægre m. v., hvilket alt beroede frit fremme og er vurderet til 5 Kr.

De Tiltalte Nielsen og Louis Hansen har endvidere i Løbet af Juli Maaned 1913 i 2 Gange i Forening frastjaalet Kedelrensere Niels Johannes Rasmussen og Forretningsfører Rasmus Marinus Poulsen henholdsvis ca. 5 Kr. og ca. 4 Kr., der beroede i uafaaesede Lejligheder i Gasautomater, som de opbrød.

Endelig har de Tiltalte Nielsen og Louis Hansen en Dag i Slutningen af August Maaned 1913 om Eftermiddagen ved 5—6-Tiden fra et i Stueetagen i Ejendommen Borgergade Nr. 30 værende Bagværelse, til hvilket de i tyvagtig Hensigt skaffede sig Adgang ved med en Dirk at aabne en afaaset Dør, i Forening stjaalet Cigarer, Cigaretter, Drikkevarer, Chokolade og Toilettegenstande af Værdi ialt 30 Kr.

Tiltalte Nielsen var under sin forrige Sag blandt Andet sigtet for dette Forhold, men nægtede sig skyldig, og Sagen sluttedes forsaavidt af Mangel paa Bevis uden Tiltale.

Den 9 Juli 1913 om Eftermiddagen mellem Kl. 12 og 1 indfandt de Tiltalte Nielsen og Louis Hansen sig i Følge deres egne Tilstaaelser, der er bekræftede ved det under Sagen Oplyste, i tyvagtig Hensigt ved Ejendommen Rantzaustræde 19. Mens Tiltalte Nielsen holdt Vagt paa Gaden, skaffede Tiltalte Hansen og Arrestanten Marius Hansen sig Adgang til en Lejlighed paa 4de Sal ved at frabryde en Hængelaas, og her stjal de et Ur, et Lagen, en Manchetskjorte og en Regnfrakke, hvilket alt beroede dels frit fremme, dels i uafaaesede Gemmer og er vurderet til 7 Kr., samt fra en Gasautomat, som de opbrød, 2 Kroner 10 Øre i rede Penge.

Det er paa samme Maade oplyst, at Tiltalte Nielsen og Arrestanten Andersen en Dag i Slutningen af August Maaned 1913 Klokken ca. 4 Eftermiddag i tyvagtig Hensigt indfandt sig ved Ejendommen Lille Strandstræde Nr. 5, hvor de skaffede sig Adgang til det til Fru Margrethe Dalgaaards, født Pedersens, Lejlighed hørende Køkken ved med en Nøgle, Arrestanten Andersen havde hos sig, at aabne den afaaesede Køkkendør. I Køkkenet stjal Tiltalte Nielsen, mens Arrestanten Andersen holdt Vagt i Døren, fra en Gasautomat, som han opbrød, ca. 4 Kr. i rede Penge.

Efter det Oplyste tilhørte den ved Tyveriet benyttede Nøgle Arre-

stantens daværende Kæreste, Clara Andrea Thomsen, hos hvem Arrestanten boede paa 1ste Sal i samme Ejendom, og Nøglen, der hørte til Clara Thomsens Lejlighed, var i den Anledning i Arrestantens Besiddelse. Nøglen blev, som det maa antages, med Fru Dalgaard's Tilladelse, af Clara Thomsen brugt til at lukke sig ind i Fru Dalgaard's Køkken, der benyttedes af Clara Thomsen. Herefter vil Tyveriet kun kunne tilregnes Tiltalte og Arrestanten som simpelt.

Som Følge af det Anførte ville de Tiltalte og Arrestanten være at anse: Tiltalte Nielsen med en efter Straffelovens § 64 læmpet Tillægsstraf, dels efter § 231, 1ste Stykke, dels efter § 232 for 4de Gang begaaet simpelt og groft Tyveri.

. . . efter Omstændighederne de Tiltalte Nielsen . . .
 . . . med Forbedringshusarbejde, Tiltalte Nielsen i 18 Maaneder. . . .

=====
 Mandag den 14 December.

Nr. 385.

Advokat Halkier

mod

Frants Kai Karlo Nielsen (Def. Bagger),

der tiltales for Mord.

Kriminal- og Politirettens Dom af 12 September 1914: Arrestanten Frants Kai Karlo Nielsen bør straffes med Tugthusarbejde i 16 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Sally og Sinding, 50 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Frants Kai Karlo Nielsen til Advokat Halkier og Højesteretssagfører Bagger 100 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Erants Kai Karlo Nielsen, der tiltales for Mord, er født den 12 Maj 1893.

Han blev i 1908 af Justitsministeriet fritaget for Tiltale for Tyveri og Falsk mod at undergives Værgeraadforsorg, blev af Værgeraadet anbragt paa Braaskovgaard, hvorfra han har et meget slet Skudsmaal. Han er anset ved Hatting Herreds Ekstrarets Dom af 15 Februar 1910 efter Straffelovens §§ 229, 4de Stykke, og 228, begge kfr. tildels § 54 og tildels § 46, samt Straffelovens § 270 og Lov af 3 Marts 1860 § 3, Bestemmelserne sammenholdt med Straffelovens §§ 37, 21 og 62 samt § 16, 2det Stykke, i Straffelovstillæget af 1 April 1905, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage og ved nærværende Rets Dom af 24 Februar 1912 efter Straffelovens § 228, jfr. midlertidig Straffelovs § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage, ved nærværende Rets Dom af 21 December 1912 efter Straffelovens § 100 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder og ved Helsingør Købstads Ekstrarets Dom af 17 November 1913 efter Straffelovens § 230, 1ste Stykke, jfr. midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, hvorhos han den 24 November 1911 i et af Rettens Kriminalkamre har vedtaget en Bøde af 300 Kr. for Vold.

Af Arrestantens Forklaring og det iøvrigt Oplyste fremgaar Følgende:

Arrestanten, der var Arbejdsmand, stiftede i Sommeren 1912 Bekendtskab med Anna Marie Dorthea Emilie Dalqvist, som da var 15 Aar; de vekslede Breve, mødtes en Del Gange og kyssede hinanden, men havde ikke Samleje og var i alt Fald efter hendes Forklaring ikke forlovede; der var adskillige Rivninger og Forsoninger mellem dem, men i Juni 1913 brød hun med ham, som hun siger, fordi han ikke var pæn i Tøjjet, og kort efter tog han ud at sejle og skrev nu uden at faa Svar jævnlig til hende og bad, om det kunde blive godt igen. I Sommeren 1913 blev hun Kæreste med en Anden, med hvem hun blev ringforlovet i Marts 1914.

Arrestanten var anholdt og arresteret i Helsingør fra 20 Oktober 1913 til den 22 Marts 1914, hvilken Dag han havde udstaaet sin sidste Straf for Tyveri; dette vil han have begaaet for at faa Rejsepenge til at besøge Marie.

Sidstnævnte Dag indfandt han, der havde faaet at vide, at hun var forlovet, sig i Kronborggade Nr. 22, hvor hun, hendes Moder Anna Vilhelmine Christine Nielsen, Plougmanns Enke, og dennes Forældre, Skomager Conrad Nielsen og hans Hustru Marie Christine Christensen, boede i Stueetagen, medens Nielsen havde Værksted i Kælderen.

Arrestanten talte med Marie, og da hun afslog at være Ven med ham igen, sagde han efter hendes Forklaring, at hun vel ikke vilde have, at han skulde gøre det af med hende, og lidt efter afleverede han en Telegramblanket, hvorpaa han, efter Maries af Arrestanten bestridte men ved det iøvrigt Oplyste bestryrkede Forklaring havde tegnet et Gravkors og skrevet: »Dit Liv saarer Din sidste Ven«; under et derunder opstaaet Mundhuggeri med Skomager Nielsen beklagede Arrestanten sig over, at Maries Moder en Gang for lang Tid siden havde kaldt ham Luderkarl, hvortil Nielsen sagde, at naar hans Datter havde kaldt Arrestanten saaledes, var han det ogsaa. Efter sin egen For-

klaring udbrod Arrestanten, da Nielsen sagde, at hun ikke skulde forloves med en saadan: »Det skal koste Dig og Marie Livet«; senere har han ændret det til, at Truslen kun gjaldt Marie. Arrestanten vil dog paa dette Tidspunkt ikke have tænkt paa at øve Voldsomheder.

I Dagene til den 4 April 1914 fik Marie derpaa flere Breve fra Arrestanten, som bad hende om at gøre det godt, da hun ellers selv maatte tage Følgerne eller efter hans egen Forklaring med Trusel om at skyde hende, Moderen og Bedstefaderen, idet han nu tænkte paa at skyde Marie og sig selv efter at have læst om et lignende Tilfælde i en Avis, medens han ikke vil for Alvor have tænkt paa at dræbe Moderen og Bedstefaderen. Marie svarede ikke paa Brevene og efterkom ikke Arrestantens Anmodninger om Møder.

Efter sin Samtale med hende havde Arrestanten købt en Revolver uden Patroner, hvilken han efter sin Forklaring en Gang sendte til hende for at advare hende, men fik tilbage. Imidlertid havde han truffet en anden Pige, Else Hemje, som han søgte at komme i Lag med, og for at behage hende skilte han sig af med Revolveren; hun vilde dog ikke indlade sig med ham, og nu vendte han igen sine Tanker til Marie og skrev igen uden at faa Svar; til Else Hemje havde han iøvrigt efter dennes beedigede Forklaring ogsaa omtalt Marie og sagt, at det endte med, at han en Dag skød Marie.

Den 3 April om Eftermiddagen telefonerede Arrestanten til Urtekræmmer Carl Petersen i Kronborggade og bad, om der maatte blive sendt Bud efter Marie, men da hun havde frabedt sig saadant, skete det ikke, hvorimod Petersen kom med en Bemærkning om, at Arrestanten jo kunde springe i Sortedamssøen, hvis han ikke kunde leve uden hende, hvilket Arrestanten maa antages — fejlagtigt — at have forstaaet som en Besked fra Marie. Han bad nu Petersen hilse Marie eller dennes Moder og sige, at Arrestanten nok skulde holde, hvad han havde lovet, hvormed han mente at skyde Marie. Samme Dags Aften sprængte han en Fylding i Døren til Skomager Nielsens Værksted, hvor han troede, at hun sov; i Stedet for hende traf han Moderen, som efter hans Forklaring lovede ham Svar fra Marie inden Kl. 12 næste Dag, og Arrestanten erklærede, at han i modsat Fald kom igen at hævne sig paa dem eller Lignende. Han har dog fastholdt, at han da vel syslede med Tanken om at dræbe i det mindste Marie og sig selv, men at han endnu ikke havde fattet nogen virkelig Beslutning derom, og at en medvirkende Grund til, at han skilte sig af med Revolveren, var Frygt for, at han engang, naar han havde drukket for meget, skulde skyde paa Marie og dennes Familie. Det maa antages, Arrestanten har været meget forelsket i Marie, som efter hans Forklaring har været hans eneste Kæreste, og at han har følt sig meget forurettet ved, at hun brød med ham. Hun bedømmes af de fleste Vidner, der have udtalt sig om hende, som en »pæn Pige«.

Om hvad der passerede den 4 April 1914, nægter Arrestanten at have nogen Erindring, men ved de afgivne Vidneforklaringer er det bevist, at han nævnte Dag ved 3³/₄ Tiden om Eftermiddagen under nedennævnte Omstændigheder med en Revolver tilføjede den 68-aarige Skomager Conrad Nielsen to Skudskaar i Brystet, et gennem venstre og et gennem højre Lunge, hvilket sidste i Følge den legale Obduktionsforretning den 7 samme Maaned om Aftenen har bevirket Døden

gennem Blødning og Lungebetændelse. I saa Henseende skal Følgende fremhæves:

Skomager Nielsen har efter Politibetjent Nr. 391, Ellgaards, be-
edigede Forklaring til denne den 7 April paa Rigshospitalet, hvor han
laa, forklaret, at han fra Vinduet i sit Værksted saa Arrestanten komme
og rejste sig for at lukke Døren, men ikke naaede dette, før Arre-
stanten staaende udenfor denne efter at have spurgt om, hvor Marie
og hendes Moder var henne, havde affyret et Skud, som ikke ramte,
og at Nielsen derpaa fik Døren lukket, men at Arrestanten straks
aabnede den igen og afskød to Revolverskud, som ramte. Saavel efter
Politibetjent Ellgaards Forklaring som Professor Schaldemoses Erklæ-
ring var Nielsen under Afhøringen ved sin fulde Samling. Ogsaa til
Politibetjent Nr. 219, Vejrum, og til Politiasistent Jørgensen har han
efter disses beedigede Forklaring straks efter Begivenheden ved fuld
Bevidsthed og Klarhed forklaret, at Arrestanten havde skudt ham.

Anna Plougmann, som er drikkældig og ikke kan anses for
normal i aandelig Henseende, har forklaret, at hun og Skomager
Nielsen var i Værkstedet, da Arrestanten kom og spurgte om, hvor
Marie var, hvortil Nielsen svarede, at det vidste han ikke, og at
hun derpaa skyndte sig op i Lejligheden at advare Marie. Iøvrigt
er hendes Forklaringer vaklende, idet hun snart har sagt, at hun
saa Arrestanten skyde paa Faderen, snart at hun saa ham tage
Noget op af Lommen og pege dermed paa Nielsen, snart at hun
ikke saa dette, og sluttelig at hun kun saa Arrestanten komme paa
Gaden og derpaa løb at advare Marie. Hun har forklaret at have
hørt Skud, men hendes Angivelse af, naar hun hørte dem og hvor
mange, er usikker.

Den Afdødes Enke og hendes Søn, Maskinarbejder Henrik Chri-
stian Nielsen, har forklaret, at Anna Plougmann kom løbende op i
Lejligheden og fortalte, at Arrestanten var i Værkstedet og truede
Faderen. Maskinarbejder Nielsen forklarer, at hun sagde, at Arre-
stanten skød Faderen, hvorpaa der hørtes 3 Skud. Maskinarbejder
Nielsen forklarer videre, at han løb ud paa Gaden, saa Arrestanten,
hvem han ikke kendte, staa paa Fortovet, og spurgte Arrestanten,
hvad det var for noget, hvortil Arrestanten svarede, at det var der-
nede, idet han pegede paa Husets Kældergang, i hvis Udgang Sko-
mager Nielsen stod med et Tilskærerbrædt foran sig og sagde, idet
han saa paa Arrestanten, »han skyder mig«, samt at Arrestanten,
som stod med svingende Overkrop og vilde, forstyrrede Øjne, men
smilende, i det samme skød sig i Brystet og faldt.

Tømmermester Peter Martin Jensen har forklaret, at han fra sit
Værksted Kronborggade Nr. 20 i Kælderen hørte Skud, han tror tre,
der lød, som om de ikke var affyrede i fri Luft, gik op paa Gaden
og saa Arrestanten staa der og Maskinarbejder Nielsen komme ud fra
Nr. 22, hvorpaa Vidnet gik igen, men straks efter hørte endnu et
Skud, atter gik op og nu saa Arrestanten ligge i Rendestenen, medens
samtidig Skomager Nielsen kom op fra sin Kældergang holdende
Brædtet for Brystet og saa paa Arrestanten.

Skomager Nielsen blev nu bragt op i sin Lejlighed, stadig hol-
dende Brædtet foran sig; han var meget medtaget, og Blodet flød ud
af hans Bryst.

Jørgine Ejlertsen, Christensens Hustru, der boede ved Siden af Skomager Nielsens i samme Hus, har edelig forklaret, at hun hørte Anna Plougmann komme løbende op i Lejligheden og sige til sin Moder: »Nu skyder han Fader«, hvorpaa Vidnet løb ud i Gaarden og saa gennem Kældergennemgangen Arrestanten ind ad Nielsens aabne Dør skyde et Skud med en Revolver og hørte Nielsen sige: »Men er De da gal Mand«, hvorpaa Døren blev puffet i indvendig fra, og Arrestanten gik ud paa Gaden, hvor han stod og pillede ved en Revolver; derpaa løb Vidnet op i sin Lejlighed.

Anna Petersen, Gertsens Enke, og Louise Hansen, Christensens Hustru, har edelig forklaret, at Arrestanten den paagældende Dags Eftermiddag kom ind i fornævnte Urtekræmmer Petersens Butik, købte en Deciliter Brændevin og straks efter tilbageleverede Flasken og da havde en Revolver i Haanden, samt at de nogle Minutter efter, at han var gaaet, hørte Skud.

Enke Gertsen har tilføjet, at Arrestanten stirrede paa hende, som om han vilde sige hende noget, og da han kom igen syntes noget beruset eller forstyrret af Ophidselse; og at hun derpaa fra Butiksdøren saa Arrestanten komme op af Kældergangen i Nielsens Hus og skyde sig; dette Sidste forklarer Christensens Hustru ligeledes at have set.

Drøngen Kaj Edvin Jensen har forklaret, at han fra Gaden hørte Skud fra Kældergangen i Nielsens Hus, og straks efter kom Arrestanten farende op af denne, løb ud paa Gaden og skød sig med en Revolver.

Endelig har flere Vidner forklaret, at de, der opholdt sig i Ejen-domme i Kronborggade, hørte flere Skud og kort efter saa Arrestanten saaret paa Gaden.

I Afdødes Lig fandtes to Projektiler passende til den af Arrestanten benyttede Revolver.

Anna Plougmann har forklaret, at hun, efter at være løbet op i Lejligheden, vendte tilbage til Kælderen og saa Arrestanten stau i Kældergangen og skyde; senere har hun imidlertid ændret dette til, at hun ikke saa Arrestanten, da hun vendte tilbage til Kælderen. Et Projektil passende til Revolveren, blev efter Gærningen fundet i Gaarden slaaet fladt, som om det havde ramt Jærn eller Sten; nærmere er ikke oplyst herom, og der foreligger ingen Bestyrkelse for en Mistanke, som er rettet mod Arrestanten for at have skudt efter Anna Plougmann.

Revolveren er undersøgt af Prokurist Oscar Børgesen hos Vaabenhandlerfirmaet Harald Børgesen, der har erklæret, at dens Kaliber er ca. 7 mm., at den har en raserende Kuglebane af ca. 50 Alen, og at et Skud indenfor denne Afstand kan virke dræbende, samt at Revolvere af denne Art føres i Isenkræmmerforretningerne.

Arrestantens Broder, Kusk Jens Christian Knud Nielsen, hos hvem han boede, og hvem han hjalp i dennes Arbejde hos Møbelhandler Torkild Graff, har edelig forklaret, at Arrestanten efter sin Tilbagekomst til København var nedtrykt over Uvenskabet med Marie, men søgte at holde Humøret oppe ved stadig at drikke Spiritus, og at han vel ytrede, at Nielsen skulde komme til at fortryde, at Arre-

stanten var skældt ud for Luderkarl, men ellers ikke fremsatte Trusler mod Maries Familie eller hende selv.

Efter dette Vidnes Forklaring var Arrestanten den 3 April 1914 om Aftenen lidt beruset, da han Kl. ca. 1¹/₂ gik i Seng, og drak næste Morgen, da han stod op Kl. ca. 6¹/₂, en Snaps Rom, han lod ædru og i godt Humør, til Marie ved 11-Tiden ringede ham op i Telefonen, derpaa drak Arrestanten ca. ¹/₃ Pægl Bitter og gik til Cigarhandler Kyhls Butik for at skrive et Kort, hvorpaa Brødrene kørte til Kronborggade med Møbler.

Her havde Arrestanten en Samtale med Marie, hvem han efter hendes og Broderen Knud Nielsens Forklaring først kyssede og derpaa slog en eller to Lussinger, da hun afslog at være gode Venner med ham. Efter Maries Forklaring tilføjede han, at saa skulde han ikke længere være god mod hende. Ved Tilbagekomsten til Graffs Forretning drak Arrestanten efter Broderens Forklaring, som er bestyret af Ekspedient Kaj Graff, en halv Flaske Brændevin og var en Del beruset, da de atter kørte ud; Kl. 3—3¹/₂ sprang han af Vognen, idet han foregav at ville besøge en Ven. Han maa imidlertid antages at have begivet sig til Broderens Lejlighed i Baggesensgade og sat sig i Besiddelse af dennes Revolver, idet Grønhandlerske Helene Johansen, Hansens Hustru, og Margrethe Stemler har forklaret, at de ved 3 Tiden om Eftermiddagen nævnte Dag saa Arrestanten udenfor Førstnævntes Butik i Kælderen i det af Broderen beboede Hus; førstnævnte Vidne har tilføjet, at Arrestanten, der ikke lod beruset og gjorde et normalt Indtryk, løb op i Huset, medens Arrestantens Broder har forklaret, at han ved 5-Tiden samme Eftermiddag fandt en Rude i Indgangsdøren og en Fylding i en indvendig Dør i sin Lejlighed itubrudte, og Dørene aabnede indvendig fra, medens en Revolver, som Broderen har genkendt i den af Arrestanten til Gærningen benyttede, var tillige med 3 skarpe Patroner forsvundet fra en uafloaset Kommode; i Lejligheden fandtes en Seddel med Paaskrift: »Det siste Farvel til Eder alle Din Broder Kai«. En halv Flaske Rødvín fandtes tømt. Efter Gærningen fandtes i Revolveren Hylstre til 6 afskudte Patroner; det er ikke oplyst, hvorledes Arrestanten har skaffet sig de tre Patroner, og om han har afskudt alle 6 Skud ved Gærningen. Efter Broderens Forklaring var der ingen tomme Hylstre i Revolveren, da Arrestanten bemærkede sig den.

Om Telefonsamtalen den 4 April om Formiddagen har Marie forklaret, at hun telefonerede til Arrestanten, bebrejdede ham hans Indbrud i Bedstefaderens Værksted og, da han talte om, hun skulde have sagt, at han kunde springe i Søen, forklarede, at hun aldrig havde sagt dette, og bad ham, hvis han vilde hævne sig, da at hævne sig paa hende, hvortil han svarede, at det skulde han nok bestemme, hvorhos han plagede hende om at gøre det godt igen, til hun sagde, at hun var forlovet, hvorpaa han med en Ed ringede af. Møbelhandler Graff har om denne Telefonsamtale forklaret, at Arrestanten talte meget indtrængende og hjærteligt og lod meget ked af, at Pigen afslog hans Bøn, og at Arrestanten fortalte til Vidnet, at Pigen gjorde Nar ad ham, og at hendes Bedstefader havde faaet hende til at forlove sig med en Anden; skønt han lod vred paa Bedstefaderen, fremsatte Arrestanten

efter Graffs Forklaring dog ingen Trusler, men gjorde et roligt og fornuftigt Indtryk.

Cigarhandler Kyhls Hustru Kristine Petersen har edelig forklaret, at Arrestanten de sidste 14 Dages Tid før Gærningen nogle Gange kom i deres Butik, og at han den 4 April 1914 ved 12—1 Tiden om Eftermiddagen, som altid munter og utvungen, købte og skrev paa et lukket Brevkort i Butiken, hvorpaa hun efter hans Anmodning skrev Udskriften; hun har genkendt det i et Brevkort, Anna Plougmann har afleveret som modtaget med Posten samme Dag; i dette skriver Arrestanten efter at have omtalt, at hun havde lovet ham, at Marie skulde skrive, og alt blive godt igen, »jeg vil nu saa kun hævne mig paa Marie, alsaar deres Støte vil De savne, om de bliver lavet ved Dag eller Nat faar de at se, jeg lever ikke uden Marie«. Marie har endvidere forklaret, at hun samme Eftermiddag, inden Arrestanten forøvede Gærningen, med Posten fik et Brev fra ham, hvilket hun har brændt, hvori han truede med at hævne sig baade paa hende, hendes Moder og Bedstefaderen, som han efter hendes Forklaring troede var den, der satte sig mod deres Forhold, medens Sandheden var, at baade han og Familien var derimod, men at Marie ejheller selv vilde vide af Arrestanten.

Fremdeles har Ekspedient Kaj Graff edelig forklaret, at Arrestanten i de 14 Dage, han hjalp til i Graffs Forretning, af og til talte om at skyde Marie, idet han ikke kunde tænke sig, at hun skulde tilhøre en Anden, samt om at der en af de nærmeste Dage skete en Ulykke, hvorom de skulde komme til at læse i Aviserne, men at han den 4 April ikke talte derom.

Arrestanten, som ved sin første Afhøring af Politiet nægtede at svare paa Spørgsmaal om Begivenhederne den 4 April og ved det første Forhør, hvilket afholdtes paa Kommunehospitalet, helt nægtede at svare, er i Forhørene optraadt i højeste Grad frækt og har gentagne Gange i raa Udtryk truet Marie med Døden og udtalt Beklagelse over, at han ikke har dræbt hende. Over sin Gærning har han i et Brev til Marie udtrykkelig erklæret ikke at føle ringeste Anger. Hans Forklaringer gaar som anført ud paa, at han intet husker derom, han vil have mistet Hukommelsen med Hensyn til, hvad der er passeret, fra han den 4 April om Morgenen, straks da han stod op, drak en Snaps Spiritus, til han fra Rigshospitalet blev bragt til Kommunehospitalet, hvilket skete den 7 s. M.

Portørerne Hans Christian Poul Christensen, Jens Sørensen Svanekilde og Niels Jørgen Petersen paa Kommunehospitalet, hvor Arrestanten blev indlagt til Behandling for sit Saar — dette er helbredet — og derpaa til Observation af hans mentale Tilstand, har imidlertid edelig forklaret, at han til hver af dem har angivet, at det var hans Hensigt at anstille sig sindssyg for at blive indlagt paa en Sindssygeanstalt, hvorfra han haabede snart at slippe bort, samt at han, der

Færdig fra Trykkeriet den 23 December 1914

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 48.

Mandag den 14 December.

til Lægerne nægtede at huske noget om det Passerede, har givet dem detaillerede Fremstillinger af sin Færden den 4 April 1914 og af Gerningen. Med Hensyn til denne fremgaar af deres Forklaringer, at Arrestanten har givet i Hovedtrækkene overensstemmende, om end i Detaillerne varierende Fremstillinger, hvorefter han, hvis Hensigt det var at dræbe Marie, traf Skomager Nielsen i Kælderen og, da denne udskældte ham og afviste ham, affyrede tre Skud paa Nielsen. De af Portørerne gængivne Fremstillinger stemme i adskillige Biomstændigheder med det iøvrigt Oplyste, om end Arrestanten synes tillige at have udsmykket Begivenhederne med flere opdigtede Træk.

Arrestanten har erkendt at have fortalt Portørerne en Del om Begivenhederne, men siger, at han dels har læst dette i Aviserne paa Hospitalet, dels selv opdigtet Resten. Efter at være gjort bekendt med Portørernes Forklaringer angav Arrestanten i flere Forhør slet ikke at vide, hvem Marie var, og lod i det Hele ganske desorienteret, men i det sidste af disse Forhør fremgik det dog af hans Forklaring umiddelbart derefter, at han var fuldstændig paa det Rene med Sagen og med, hvem Marie var.

Overlægen ved Kommunehospitalets 6te Afdeling har som Resultat af Observationen i en Erklæring af 24 Maj 1914 udtalt, at der ikke skønnes at være nogen væsentlig intellektuel Svækkelse hos Arrestanten. Det hedder derhos videre i Erklæringen: »Efter det Foreliggende er Arrestanten vel paa Grund af medfødt Anlæg en betydelig abnorm Personlighed med adskillige af de Afgivelser fra Normen, som karakteriserer de saakaldte psykopatisk degenerede. Herunder maa nævnes: stærk Følelsesirritabilitet og hæftig Følelsesreaktion, Tilbøjelighed til impulsiv Handling og mangelfulde etiske og altruistiske Følelser, saa at han ikke blot er hidsig og trættekær, men direkte ondskabsfuld. Under samme Synspunkt maa ses hans Selvoverturering og Forurettelsesforestillinger, trods deres Urimelighed ere de ikke saa stridende mod Fornuften, at de kan betegnes som en Forrykts Vrangforestillinger, saa meget mindre som der ikke er Tale om nogen systematiserende Bearbejdelse af dem, de kan højst betegnes som overvurderede (überwertige) Ideer, som jævnlig forekomme hos Degenererede, og Arrestantens Tilstand, inden han begik sin Forbrydelse, kan ikke betegnes som Forrykthed eller overhovedet som Sindssygdом i almindelig Forstand.

Hans Handling hænger sammen med hans dominerende Ideer og er en Følge af den hadefulde Stemning, som skyldtes den efter hans Mening krænkende Adfærd fra Marie Dahlqvist og hendes Slægtninges Side, og ved den gentagne Modstand, hans Ønsker have mødt, er han blevet mere og mere betaget af sine Forurettelsesforestillinger og af Vreden, som saa tilsidst har givet sig Udslag i Mordet.

Arrestanten har tillige været noget beruset, da han øvede Gerningen. Om Beruselsens Grad foreligger ikke tilstrækkelige Oplysninger, men den synes ikke at have været meget høj, idet den Flaske Brændevin, som han synes at have drukket i sidste Øjeblik, næppe kan have haft Tid til at virke synderligt.

Arrestantens Adfærd paa Hospitalet har tildels vidnet om nogen Eksaltation, men det er meget tvivlsomt, om den kan betegnes som sygelig, i alt Fald udtalte Faderen, som besøgte ham en Gang paa en Tid, hvor vi Andre fandt hans Adfærd ret mærkelig, at han næppe var anderledes, end han plejede at være. Iøvrigt var det ikke mærkeligt, om de psykiske Indtryk, som have paavirket Arrestanten efter Gerningen, havde bragt nogen Forstyrrelse i en i Forvejen ikke modstandsdygtig Hjernes Funktion. Det er heller ikke urimeligt, at der under den forstærkede Indvirkning af Sindsbevægelser under Arrestopholdet vil udvikle sig yderligere sygelige Reaktionen.

Hvad endelig angaar Arrestantens Amnesi for Forbrydelsen, saa er det ikke muligt a priori at nægte, at en saadan kan være tilstede, især da der er Mulighed for, at Arrestanten har indtaget en enorm Mængde Spiritus lige før Gerningen. Imod Amnesiens Realitet taler dog, at han, medens han overfor mig har angivet ikke at kunne huske Mordet og heller ikke flere Ting, der stod i Forbindelse dermed (Indbrudet i Lejligheden hos den Myrdedes Datter f. Eks.) kan han godt huske Samtalen med Urtekræmmeren og Ytringen om, at han jo kunde gaa i Sortedamssøen. Jeg anser det derfor for det sandsynligste, at han ikke vil huske, hvad der jo ogsaa maa være ham meget imod at erindre.«

I en Tillægserklæring af 4 Juli 1914 har Overlægen derhos udtalt:

»Som udtalt i min Erklæring, tør man ikke helt benægte Muligheden af en retrograd Amnesi hos et saa degenereret Individ som Arrestanten efter Indvirkning af et stærkt sjæleligt Shock i Forbindelse med Beruselse. Men det maa betegnes som meget usansynlig, og i hvert Tilfælde udelukker den ikke, at selve Handlingen kan være udført i bevidst Tilstand«.

Herefter skønnes Arrestanten at have udført Gerningen i fuldt tilregnelig Tilstand.

Idet det ved det Oplyste ikke findes godtgjort, at Arrestanten har gjort sig skyldig i Forsøg paa overlagt Drab af Marie Dahlqvist eller overlagt Drab af Skomager Nielsen, medens det paa den anden Side maa anses tilstrækkelig bevist, at han med Drabsforsæt har tilføjet denne det dødbringende Saar, vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 186 efter Omstændighederne med Tugthusarbejde i 16 Aar.

Nr. 416. Højesteretssagfører Aagesen

mod

Aage Frants Johan Johansen (Def. Halkier),

der tiltales for Bedrageri og Forsøg paa denne Forbrydelse.

Kriminal- og Politirettens Dom af 24 Oktober 1914: Arrestanten Aage Frants Johan Johansen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Paludan og Bing, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Aage Frants Johan Johansen til Højesteretssagfører Aagesen og Advokat Halkier 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Aage Frants Johan Johansen, der tiltales for Bedrageri og Forsøg paa denne Forbrydelse, er født den 15 Juni 1889 og tidligere anset: ved Hille-rød Købstads Ekstrarets Dom af 18 September 1907 efter Straffelovens §§ 228, 251 og 253, sammenholdt med §§ 37, 46 og 62 under Hensyn til midlertidig Straffelovs § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, ved nærværende Rets Dom af 4 April 1908 efter Straffelovens § 251, jfr. midlertidig Straffelovs § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 27 August 1908, dels i Medfør af Straffelovens § 64 med en efter § 251 lempet Tillægsstraf, dels efter § 253, jfr. midlertidig Straffelovs § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage, ved nærværende Rets Dom af 3 April 1909 efter Straffelovens § 251 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved Højesterets Dom af 26 Juli 1910 efter Straffelovens §§ 230, 1ste Stykke, 251 og 253, disse §§ tildels sammenholdte med § 64, og efter § 268 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 10 December 1912 efter Straffelovens § 251, jfr. tildels § 46, og efter § 275, jfr. § 270 og § 271, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Arrestanten har tilstaaet, at han den 6 Juli d. A. indfandt sig i den af Forretningsfører Peder Krogh bestyrede Herreekviperingsforret-

ning, Nørrebrogade Nr. 76, hvor han uden Hensigt til at betale købte Beklædningsgenstande til en Pris af ialt 73 Kr., idet han anmodede om, at det Købte med det samme tilligemed kvitteret Regning maatte blive sendt til en nærmere angivet fingeret Adresse. Det var Arrestantens Hensigt at møde Forretningens Bud og under et eller andet Paaskud søge at faa dette til at udlevere Tøjet uden Betaling. Kort efter at have forladt Forretningen blev Arrestanten imidlertid anholdt. De omhandlede Beklædningsgenstande ere vurderede til ialt 50 Kr.

Arrestanten fandtes ved sin Anholdelse i Besiddelse af 2 Laanesedler, ifølge hvilke han den 3 Juli d. A. havde pantsat henholdsvis et Par Herrestøvler og et Par Damesko, og Arrestanten, der hidtil havde nægtet sig skyldig i noget Ulovligt, tilstod i samme Forhør, i hvilket han tilstod sig skyldig i det ovenfor omhandlede Forhold, at han i en nærmere betegnet Skotøjsforretning paa Jagtvejen havde købt det nævnte Fodtøj paa Kredit uden Hensigt til at betale det, idet han fik det udleveret uden at opgive Navn og Bopæl blot ved at love, at han senere vilde komme og betale det.

Under samme Forhør, der afholdtes den 18 Juli d. A., tilstod Arrestanten endelig, at han ca. 3 Uger forinden i en Viktualieforretning, Nørrebrogade Nr. 11 uden Hensigt til at betale havde købt for 3—4 Kroner Viktualievarer, hvilke han skaffede sig udleveret ved urigtig at opgive, at han boede ved Siden af, samt at han senere vilde komme for at betale.

De af Arrestanten saaledes afgivne Tilstaelser er blevne bestyrkede ved de henholdsvis af Forretningsfører Krogh, Skotøjshandlerske Elisabeth Müller samt Viktualiehandler Osvald Thiemanns Ekspeditrice, Anna Petersen, afgivne Forklaringer.

Forretningsfører Krogh har saaledes som Vidne forklaret, at Arrestanten, der indfandt sig i Forretningen Kl. ca. 9¹/₂ Formiddag, fortalte, at han skulde rejse, hvorfor han maatte have Tøjet tilstillet senest Kl. 10,10.

Endvidere har Elisabeth Müller som Vidne forklaret, at Arrestanten en af de første Dage i Juli Maaned d. A. indfandt sig i hendes Forretning, Jagtvej Nr. 49, hvor han købte de ommeldte Sko og Støvler til en Pris af ialt 15 Kr. 35 Øre. Da Arrestanten skulde betale og tog sin Portemonnøe op, lod han, som om han blev overrasket over, at han ikke havde Penge nok, og han, der havde foregivet, at han boede i Ejendommen ved Siden af, sagde, at han senere vilde komme ned og hente Fodtøjet samt betale. Da Skotøjshandlersken nu sagde, at han godt kunde tage Fodtøjet med, gik Arrestanten medførende Fodtøjet, men viste sig ikke senere i Forretningen. Det omhandlede Fodtøj er vurderet til ialt 11 Kr.

Anna Petersen har som Vidne forklaret, at Arrestanten en Aften i Begyndelsen af Juli Maaned d. A. indfandt sig i hendes Principals Forretning, Nørrebrogade 11, hvor han, idet han opgav urigtig Navn og Adresse, bestilte en Del Varer, antagelig for ca. 20 Kr., udvalgte sig af det Købte for 3—4 Kr., som han tog med sig uden at betale, idet han bad om, at Resten af Varerne den følgende Dag maatte blive ham tilsendt efter den opgivne Adresse tilligemed kvitteret Regning. Det viste sig Dagen efter, at Arrestanten ikke var at finde efter Adressen, og Arrestanten indfandt sig ikke senere i Forretningen.

De Varer, Arrestanten saaledes har tilegnet sig, ere vurderede til ialt 3 Kroner.

Arrestanten har imidlertid senere tilbagekaldt samtlige Tilstaaelser, idet han har gjort gældende, at det i intet af de omhandlede Tilfælde har været hans Hensigt at unddrage sig Betaling for de af ham købte Varer.

Arrestantens Tilbagekaldelse af de af ham afgivne Tilstaaelser er dog ikke bestyrket ved de under Sagen tilvejebragte Oplysninger, der tvertimod bestyrke Rigtigheden af Arrestantens Tilstaaelse, hvorved bemærkes, at Arrestanten ved sin Anholdelse ikke fandtes i Besiddelse af Penge, og hans Anbringende om, at han samme Dag kunde vente at erholde udbetalt ca. 16 Kr., ikke er bleven bekræftet ved det under Sagen oplyste.

Herefter og naar yderligere henses til, at Arrestanten har afgivet løgnagtige Forklaringer under Sagen, samt at Arrestanten tidligere er straffet for ganske lignende Forhold som de under nærværende Sag omhandlede, findes det uden Betænkelighed at lægge de af ham afgivne Tilstaaelser til Grund ved Sagens Paadømmelse og statuere, at det maa anses for tilstrækkelig godtgjort, at Arrestanten ikke har haft til Hensigt at betale de af ham rekvirerede Varer.

Arrestanten har under Sagen været indlagt til Observation paa Kommunehospitalets 6te Afdeling.

Ifølge den af Overlægen afgivne Erklæring af 23 September d. A. er Arrestanten, der er af en Familie, hvor der er udtalt kriminelle Tendenser, i let Grad degenereret med tarvelig Intelligens, betydelige moralske Defekter, men ikke sindssyg eller aandsvug.

Herefter maa Arrestanten anses for fuldt tilregnelig.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 251, tildels jfr. § 46, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Tirsdag den 15 December.

Nr. 430.

Højesteretssagfører Henriques

mod

Svend Aage Jørgensen (Def. Bache),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 14 November 1914: Arrestanten Svend Aage Jørgensen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 2 $\frac{1}{2}$ Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Schmidt og Sally, 20 Kr. til hver, og betale i Erstatning til Tjenestekarl Peter Anders Petersen 32 Kroner. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Svend Aage Jørgensen til Højesteretssagførerne Henriques og Bache 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Svend Aage Jørgensen, der tiltales for Tyveri, er født den 21 Marts 1890 og anset: ved Merløse-Tudse Herreders Ekstrarets Dom af 7 Februar 1911 efter Straffelovens § 228, jfr. Lov af 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage, ved Københavns Amts Søndre Birks Ekstrarets Dom af 21 Juni 1911 efter Straffelovens § 230, 1ste Stykke, jfr. Lov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder, ved nærværende Rets Dom af 25 Juni 1912 efter Straffelovens § 231, 1ste Stykke, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og ved Bornholms Vester Herreds Ekstrarets Dom af 14 April 1913 efter Straffelovens § 232, 1ste Stykke, for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri, og § 253 med Forbedringshusarbejde i 15 Maaneder.

Ved Arrestantens Tiltaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold.

Arrestanten, som den 10 August 1914 havde faaet Arbejde paa Gaarden Jullinge, stjal den paafølgende Nat ca. 32 Kr., som tilhørte Tjenestekarl Peter Anders Petersen og fandtes i en værdiløs Portemonnæ i et Par Benklæder, som hang fremme i deres fælles Kammer. Derpaa stjal han en til 25 Kr. vurderet samme Tjenestekarl tilhørende Cykle, som stod fremme i et Rum, til hvilket Arrestanten havde uhindret Adgang, og forlod Gaarden.

Den 3 Oktober s. A. om Eftermiddagen stjal han ca. 74 Kroner, som tilhørte Arbejderske Augusta Vilhelmine Petersen og fandtes i en værdiløs Portemonnæ i Tallerkenrækken i hendes Køkken i Sakso-gade, hvor han var i Besøg.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 2 $\frac{1}{2}$ Aar. . . .

Nr. 413. Højesteretssagfører Stein

mod

Albert Eduard Westi, kaldet **Mundt** (Def. I. Kondrup),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 24 Oktober 1914: Arrestanten Albert Eduard Westi, kaldet Mundt, bør straffes med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Cortsen og Godskesen, 20 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Albert Eduard Westi, kaldet Mundt, til Højesterets-sagførerne Stein og I. Kondrup 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Albert Eduard Westi, kaldet Mundt, der tiltales for Tyveri, er født den 27 Februar 1894 og tidligere anset: ved nærværende Rets Dom af 23 Juli 1912 efter Straffelovens § 228, jfr. midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, ved nærværende Rets Dom af 2 November 1912 efter Straffelovens § 230, 1ste Stykke, jfr. midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage og ved nærværende Rets Dom af 22 Juli 1913 efter Straffelovens § 231, 2det Stk., med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Sagens Omstændigheder ere følgende:

Den 15 August d. A. anmeldte Drengen Belly Mücke, at der samme Dags Eftermiddag mellem Kl. 12 og 1 var frastjaalet ham en Herrecykle, der havde henstaaet uafloaset i Porten til Pustervig Nr. 8.

Samme Dag anmeldte Syerske Julie Hansen, at der samme Dags Eftermiddag mellem Klokken 3 og 8 fra hendes aflaaede 1-Værelses Lejlighed, Revalsgade 5, 4de Sal, til hvilken Tyven havde skaffet sig Adgang med falsk Nøgle eller Dirk, var stjaalet ca. 2 Kr. fra den i Køkkenet værende Gasautomat, som Tyven havde opbrudt, samt et Jakkesæt, der hang frit fremme i Værelset.

Saa vel Cyklen som Jakkesættet fremlystes af Marskandiser Chr. Nielsen, og det oplystes, at en Mandsperson den 15 August d. A. Klokken 9—9¹/₂ Eftermiddag i Marskandiserens Forretning havde bort-

byttet Kosterne for en Ulster. Ulsteren blev derefter fundet i Marskandiser Fløjgaards Forretning, Gl. Mønt 35, og Fløjgaard oplyste, at han den 18 August d. A. havde købt Ulsteren for 10 Kr. af en Mandsperson, der falbød den i hans Forretning.

Den 29 s. M. blev Arrestanten anholdt paa Foranledning af Marskandiser Nielsens Kommis, Arthur Schmidt, der havde genkendt Arrestanten som den Person, der havde bortbyttet de stjaalne Koster.

Arrestanten tilstod til den over ham tagne Politirapport, at han havde gjort sig skyldig i de ommeldte Tyverier, idet han forklarede, at han havde stjaalet Jakkessættet i Anmelderindens Lejlighed, til hvilken han i tyvagtig Hensigt skaffede sig Adgang med falsk Nøgle, og at han samtidig havde opbrudt den derværende Gasautomat og stjaalet de Penge, ca. 1 Kr., der var i den, samt at han kort forinden havde stjaalet en Cykle, der stod i en Port i Pustervig. Han forklarede endvidere, at han i Marskandiser Nielsens Forretning havde bortbyttet Jakkessættet og Cyklen for en Ulster, hvilken han nogle Dage efter solgte for 10 Kr. til en Marskandiser i Gl. Mønt, meget muligt i Nr. 35.

Denne Tilstaaelse fastholdt Arrestanten i det foreløbige Forhør.

I det første Forhør, der afholdtes i det Kriminalkammer, til hvilket Sagen var blevet henvist, fragik Arrestanten imidlertid sin Tilstaaelse, og Arrestanten har derefter vedholdende nægtet sig skyldig i Tyveriet, idet hans Forklaring nærmere gaar ud paa Følgende:

Den 15 August d. A. Klokker 8—9 Eftermiddag traf han paa Gaden en Mandsperson ved Navn Johansen, vistnok Johansen-Schlützer, hvem han tidligere havde truffet, og som har fortalt, at han er Tysker og bor et Sted paa Østerbro. Denne, der medførte Cyklen og Jakkessættet, fortalte, at Tingene var hans Ejendom, hvilket Arrestanten troede, og bad Arrestanten prøve paa at faa dem bortbyttet for et Sæt Tøj eller en Ulster, idet han foregav, at han selv havde søgt at laane paa Kosterne flere Steder, og lovede Arrestanten 1 Kr. for at udføre Hvervet. Arrestanten bortbyttede derefter i Marskandiser Nielsens Forretning Kosterne for den tilstedekomne Ulster, som han gav til Johansen, af hvem han modtog 1 Kr. Et Par Aftener efter mødte Arrestanten atter Johansen paa Gaden, og Johansen bad ham da mod Løfte om 2 Kr. om at sælge Ulsteren for ham, hvorpaa Arrestanten i Gl. Mønt solgte Ulsteren for 10 Kr., som han gav Johansen, af hvem han fik en Tokrone.

Arrestanten har derhos forklaret, at han paa Politistationen af Opdageren blev tvunget til at tilstaa sig skyldig, og at Grunden til, at han til Rapporten kunde gøre Rede for, hvor Tyverierne var begaaede, var den, at Overbetjent Nr. 9, Liktner, der afhørte ham til Rapporten, sagde ham, hvor Tingene var tagne.

Arrestanten har imidlertid ikke kunnet anføre nogen Grund til, at han ikke i det foreløbige Forhør berigtigede sin til Rapporten afgivne Forklaring, og efter de af Overbetjent Liktner og Politibetjent Nr. 802, Reinholdt, afgivne beedigede Vidneforklaringer kan det ikke antages, at der er anvendt Tvang mod Arrestanten for at bevæge ham til at tilstaa.

Overbetjent Liktner har nærmere som Vidne forklaret, at han, da han afhørte Arrestanten, spurgte denne, om han havde kørt paa Cykle

til Gerningsstødet for Indbrudet, og da Arrestanten svarede Ja, spurgte han yderligere: hvorhen da, hvortil Arrestanten, uden at Overbetjenten nævnte Gades Navn, svarede, at det var til Revalsgade, men Husnummeret erindrede han ikke; om Cyklen forklarede Arrestanten selv, at han havde stjaalet Cyklen i Pustervig, og Overbetjenten havde heller ikke nævnt denne Gades Navn for Arrestanten.

Denne Forklaring støttes ved den af Politibetjent Reinholdt afgivne Vidneforklaring, ifølge hvilken han, der overværede Arrestantens Athøring paa Politistationen, bestemt erindrer, at Arrestanten uden at det blev sagt ham, hvor Cyklen skulde være stjaalet, selv forklarede, at han havde stjaalet den i Pustervig og paa den var kørt ud paa Vesterbro, hvor han derpaa begik det andet Tyveri. Derimod erindrer Vidnet ikke, om Arrestanten selv nævnte Revalsgade som Gerningsstedet, eller om denne Gade blev nævnt for ham af Overbetjenten.

Kommis Arthur Schmidt har som Vidne forklaret, at Arrestanten, der, da han bortbyttede Jakkessættet og Cyklen, var i Følge med en anden ukendt Mandsperson, fortalte, at Jakkessættet tilhørte hans Broder, der var indkaldt som Soldat, og at Arrestanten, der var Mekaniker og billigt kunde bygge sig en ny fin Cykle, ikke brød sig om den gamle Cykle.

Denne Forklaring's Rigtighed er erkendt af Arrestanten, der har forklaret, at den Mandsperson, han var i Følge med, var en Person, han kender fra Gaden, men hvis Navn og Bopæl er ham ukendt.

Marskandiser Niels Peter Fløjgaard har som Vidne forklaret, at Arrestanten, hvem han genkender, da han solgte den ommeldte Ulster, paaviste, at Ulsteren passede Arrestanten selv, og fortalte, at han i denne Tid ikke havde Brug for den.

Den af Arrestanten omforklarede Tysker er efter det Oplyste ikke fundet tilmeldt ved Eftersyn i Centraltilmeldings-Bureauet eller ved Forhøring paa Østerbros Politistation.

Da Arrestantens Tilbagekaldelse af den af ham til Rapporten afgivne og i det foreløbige Forhør inden Retten vedgaaede Tilstaaelse ikke er bestyrket ved de som ommeldt tilvejebragte Oplysninger, der tværtimod afgjort tale mod Arrestanten — hvortil kommer, at den af Arrestanten efter hans Tilbagekaldelse af Tilstaaelsen afgivne Forklaring om hans Adkomst til de stjaalne Koster i sig selv lyder usandsynlig, at Arrestanten har afgivet vaklende Forklaringer angaaende sin Benyttelse af den ommeldte Ulster, at Arrestanten, der under sin Beskrivelse af sin Hjemmelsmand har forklaret, at denne var højere end Arrestanten, har erkendt, at Ulsteren blev købt passende til Arrestantens egen Størrelse, at det har vist sig, at 2 af Arrestantens Nøgler passe til Døren til Anmelderinden Julie Hansens Lejlighed, samt at Arrestantens Fortid kendetegner ham som tyvagtig — findes det uden Betænkelighed at lægge den af Arrestanten oprindelig afgivne Tilstaaelse til Grund ved Sagens Paadømmelse, hvorved bemærkes, at den stjaalne Cykle er vurderet til 25 Kr. og det stjaalne Jakkessæt til 30 Kr., samt at Anmelderinden i Retten har forklaret, at det ifølge Gasregningen har vist sig, at der ved den omhandlede Lejlighed fra Gasautomaten er stjaalet 3 Kr. 10 Øre, uden at der dog er tilvejebragt Bevis for,

at Arrestanten fra Automaten har stjaalet et større Beløb end af ham oprindelig tilstaaet.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet groft og simpelt Tyveri efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Nr. 240. **Grethe Dorthea Pedersen** (Mølier efter Ordre)

mod

Ole Johannes Hansen (Stein efter Ordre),

betræffende Underholdsbidrag.

Kriminal- og Politirettens Dom af 27 Januar 1914: Naar Indklagede, Ole Johannes Hansen, inden 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse efter foregaaende lovlig Omgang med sin Ed inden Retten bekræfter, at han ikke har plejet legemlig Omgang med Klagerinden, Grethe Dorthea Pedersen, i Tiden fra den 17 Februar 1912 til den 22 April samme Aar, bør han for Klagerindens Tiltale i denne Sag fri at være. Men trøster han sig ikke til at aflægge saadan Ed, bør han til Klagerinden og det af hende den 18 December 1912 fødte Barn, Henry Løvgren Pedersen, betale de i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne, vil denne efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret ville være at ophæve, hvorhos de de befalede Sagførere tilkommende Salærer ville være at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen for Edens Aflæggelse bestemmes til 15 Dage fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellantinden Grethe Dorthea Pedersen 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Møller og Stein hver 80 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Under nærværende Sag paastaar Klagerinden, Grethe Dorthea Pedersen, Indklagede, Ole Johannes Hansen, der er født den 30 September 1885 i Valby, tilpligtet som Fader til det af hende udenfor Ægteskab avlede, den 18 December 1912 fødte Barn, Henry Løvgren Pedersen, at betale de i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse, idet hun har anført, at hun har haft Samleje med Indklagede blandt Andet den 10 April 1912 og derefter flere Gange i April 1912.

Indklagede paastaar sig frifunden, idet han gør gældende ikke at have haft Samleje med Klagerinden tidligere end sidst i Juli 1912.

Ifølge Retslægeraadets Erklæring kan det ovennævnte Barn være avlet i Tiden fra noget efter Midten af Februar 1912 til noget efter Midten af April samme Aar.

Da Klagerinden nu ikke har bevist, at hun har haft Samleje med Indklagede i det ved Retslægeraadets Erklæring fastsatte Tidsrum og heller ikke har skaffet nogen Oplysning tilveje, som kunde føre til et for hende gunstigere Resultat, vil Sagens Udfald i Medfør af D. L. 6—13—5 være at gøre afhængig af Indklagedes Ed, saaledes at han vil være at frifinde, dersom han inden en Frist, der bestemmes til 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, efter foregaaende lovlig Omgang med sin Ed inden Retten bekræfter, at han ikke har plejet Samleje med Klagerinden i Tiden fra den 17 Februar 1912 til den 22 April samme Aar, hvorimod han i modsat Fald vil være at dømme efter Klagerindens i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 hjemlede Paastand.

Torsdag den 17 December.

Nr. 86. Firmaet **Petersen, Møller & Hoppe** som Repræsentanter for Dampskibet »**Johanna**«s Rederi, Aktieselskabet »**Banco**« i Stockholm (Stein)

mod

Firma **Theo. Kliatschko** som Repræsentant for **Louis Dreyfus & Co.**, Paris, ved Firmaets ansvarlige Indehaver, Grosserer **Theo. Kliatschko** (I. Kondrup),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ansvar for Skade paa en Majsbladning.

Sø- og Handelsrettens Dom af 4 April 1913: De Indstævnte, Firmaet Petersen, Møller & Hoppe, som Repræsentanter for Dampskibet »Johanna«s Rederi, A/B. Banco i Stockholm, bør til Citanterne, Firmaet Louis Dreyfus & Co. ved Firmaet Theo Kliatschko, betale de paastævnte 15,671 Kroner 59 Øre med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 17 Juli 1912, til Betaling sker. Sagens Om-

kostninger ophæves. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Statskassens Ret forbeholdes i Anledning af, at ingen af de ovennævnte Besigtelsesforretninger ses at være udfærdigede paa stempelt Papir.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten til Indstævnte med 500 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: Firmaet Louis Dreyfus & Co. har under nærværende Sag paastaet det af dem indstævnte Firma: Petersen, Møller & Hoppe som Repræsentanter for Dampskibet »Johanna«s Rederi, A/B. Banco i Stockholm, dømt til at betale dem Erstatning for deres Tab ved, at en Del af et med nævnte Skib ankommet Parti Majs ved Udlosningen, som foregik dels i Nyborg den 20 Juni f. A., dels i Nykøbing paa Falster og sluttelig i København, den 6 Juli s. A., fandtes beskadiget, med 15,671 Kr. 59 Øre og Renter heraf 5 pCt. pro anno fra Stævningens Dato, den 17 Juli f. A., samt Sagens Omkostninger.

De Indstævnte procedere til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, hvorhos begge Parter har nedlagt subsidiære Paastande med Hensyn til Erstatningens Størrelse.

Af Sagens Oplysninger fremgaar Følgende:

Dampskibet »Johanna«, der er bygget i 1889, indtog i Tiden omkring April til Begyndelsen af Maj f. A. en til Danmark bestemt Ladning Majs, ca. 5000 Tons, paa 4 forskellige Pladser, nemlig Otchemtchire og Poti i Rusland samt Bourgas og Varna i Bulgarien. Den 4 Maj forlod Skibet sidstnævnte By, men blev den følgende Dag stoppet ved Dardanellerne paa Grund af udlagte Miner og maatte nu vente indtil den 20 s. M., inden det kunde fortsætte Rejsen. Allerede i Middelhavet mærkede Kaptajnen nogen Lugt, som tydede paa Varme i Lasten, og denne Lugt, som var tiltagende, var bleven umiskendelig, da Skibet kom til Holland, hvor det efter at have indtaget Bunkerkul fik en yderligere Forsinkelse paa 4 à 5 Dage som Følge af indtruffen Maskinskade. Ved Udlosningen i Nyborg blev der paa Begæring af

Ladningsejerne foretaget en Besigtelsesforretning, i hvilken det udtales, at Ventilationen i de 3 af Skibets 5 Luger, nemlig Nr. 1, 3 og 4, har været fuldtud forsvarlig, at der i Luge 2 som Ventilator kun fandtes en saakaldet »feeder«, 3: en temmelig stor og høj firkantet Kasse, som kun gik igennem første Dæk, og som paa Grund af et anbragt Tværskod ingen Ventilation kunde skaffe til den Del af Majsens, som laa foran dette Skod, samt at der i Luge 5 ikke fandtes nogen Ventilator, men kun igennem Dækket et Rør paa ca. 6 Centimeter i Diameter, i hvilket var anbragt en Træprop. Endvidere udtales det i Forretningen, at en Del af den udlossede Majs fandtes beskadiget, og under Henvisning til, at en Ladning Majs lettere beskadiges ved en længere Rejse, skønnede Mændene, at Opholdet ved Dardanellerne, som i Forretningen angives at have været fra den 5 til den 22 Maj, havde bevirket en Del af Skaden, som de ansatte til 60 pCt. af Værdiforringelsen, samt at Opholdet i 5 Dage i Holland yderligere havde forøget Skaden med 40 pCt. De tilføjede sluttelig, at da hele Ladningen ikke var lossat under deres Kontrol, var de ikke i Stand til at fastsætte Skibets Ansvar for Beskadigelsen i Lugerne uden Ventilation i Forhold til Beskadigelsen i de øvrige Luger, da denne Besvarelse rettelig hørte hjemme i sidste Havn under Hensyn til den her foretagne Synsforretning.

Ved næste Udlosning, der fandt Sted de sidste Dage i Juni i Nykøbing paa Falster, blev der atter efter Begæring af Ladningsmodtagerne optaget en Besigtelsesforretning. Det viste sig ved denne, at den Del af Ladningen i Lugerne 2 og 4, der var bestemt for Oplosning i Nykøbing, tilsyneladende var sund og kun havde nogen tør Varme, medens Partierne i de øvrige 3 Luger var mere eller mindre beskadigede, saaledes at Majsens havde taget stærk Varme og for en stor Del var befængt med Skimmel og Lugt.

Efter Begæring af Skibets Kaptajn blev der samtidig i Nykøbing optaget endnu en Besigtelsesforretning, i hvilken det bl. a. udtales, at Mændene ikke drister sig til at afgøre, hvorvidt Luftkanalen i Luge 2 gør samme Nytte som en almindelig Luftventil med drejelige Rør, men under Henvisning til, at den Sort Majs, som fandtes i dette Rum, ogsaa i andre Dele af Skibet, hvor Ventilationen havde været god, fandtes i mere eller mindre beskadiget Tilstand, skønnede Mændene, at Skaden maatte tilskrives Majsens Kondition. Endvidere hedder det i Forretningen: »I Lastrum Nr. 5, hvortil ingen Ventil førte, idet en afbrækket Telegrafstøtte, hvortil hørte en Træprop, ikke kan betegnes som saadan, fandtes Majsens paa Mellemdækket varm og beskadiget, medens den dog ved Undersøgelse senere paa Dagen ude i Borde bag et Træskot, hvor Luften ikke havde kunnet komme til den, under det øverste Lag fandtes prima. Under Mellemdækket var Majsens koghed og muggen.«

Den 1 Juli og følgende Dage blev Restladningen udlosset her i København. To paa Ladningsmodtagernes Begæring af nærværende Ret udmeldte Mænd tilsaa Majsens under Losningen og afgav den 11 Juli en Beretning, hvori de med Hensyn til Ventilationen udtaler, at der for Luge 3's Vedkommende intet fandtes at erindre, at den eneste Ventilation i Luge 2, den saakaldte »feeder«, i uroligt Vejr ikke har

kunnet benyttes som Ventil, men kun som enhver anden Luge, og at de derfor maa betegne den Maade, hvorpaa det her beliggende Majs var ventileret, som yderst mangelfuld; at Luge 5 maa siges aldeles at have manglet Ventilation, da det til samme førende Rør paa ca. 10 cm efter det Oplyste har været forsynet med en Træprop, der ikke har været aftaget under Rejsen. Endvidere udtaler Mændene, at af den fra Lugerne 2, 3 og 5 udlossede Majs fandtes beskadiget 2 Partier Varna og et Parti Bourgas Majs, der var muggen, affarvet og varm og for de 2 Partiers Vedkommende med et større Indhold af sorte og bløde Korn, og at den saaledes beskadigede Majs har en Mindreværdi af henholdsvis 8424 Kr. 25 Øre, 566 Kr. 30 Øre og 409 Kr. 40 Øre, samt at den mangelfulde Ventilation efter deres Formening bærer Skylden for 75 pCt. af Skaden i Luge 2 og for 100 pCt. af Skaden i Luge 5. I en Tillægserklæring af 8 Marts d. A. har Mændene efter at være gjort bekendt med de i Sagen fremlagte Erklæringer og Bilag udtalt, at de i Et og Alt fastholder deres Mening, at Majsens har været i god og forsvarlig Stand ved Afladningen, og at Beskadigelsen i Lugerne 2 og 5 for respektive 75 pCt. og 100 pCt.s Vedkommende skyldes mangelfuld, resp. manglende Ventilation. Erklæringen slutter saaledes:

»S/S »Johanna« erindre vi ikke mere i Enkeltheder, men den staar for os som en af de daarligst holdte og til Majstransport mindst skikkede Dampere. Som bekendt er den en tidligere Passagerdamper, og fra den Tid syntes bl. a. den saakaldte »Feeder« til Luge 2 at stamme, idet der indvendig i samme endnu saas de Døre, der tidligere var ved Nedgang til Kahyt el. lign., — denne Feeder er altsaa ikke oprindeligt beregnet til Ventilation for Lasterummet og kan kun meget daarligt siges at virke som saadan.

Harde Ventilationen været som den burde, vilde Beskadigelsen i de nævnte to Luger efter vor Formening have været minimal, men naar Ventilationen er mangelfuld resp. overhovedet mangler, vil det i den varme Aarstid altid være vanskeligt at skaffe Majs frem i god Kondition under en normal Rejse, — næsten umuligt naar Rejsen varer saa længe som i dette Tilfælde.

Angaaende Aarsagen til Beskadigelsen i de andre Luger, kan vi kun udtale, at den kan skyldes flere forskellige Aarsager uden at mangelfuld Ventilation behøver at være Grund hertil.«

Ifølge en paa Grundlag af Tallene i den københavnske Besigtelsesforretning foretagen Beregning har Citanterne derefter opgjort deres Tab til det ovenfor ommeldte Beløb, 15,671 Kr. 59 Øre, som de Indstævnte har nægtet at betale, idet de gør gældende, at Beskadigelsen, som i alt Væsentligt alene falder paa den bulgarske Majs, ikke skyldes manglende Ventilation, men Majsens egen Beskaffenhed i Forbindelse med den Forlængelse af Rejsen, som foraarsagedes ved Skibets Ophold ved Dardanellerne og i Holland, hvilket Skibet ikke er ansvarligt for.

Ifølge det paagældende Konnossement er Skibet ansvarligt for Skade paa Ladningen, foraarsaget bl. a. ved Ikke-Tilstedeværelse af sædvanlig Ventilation.

Retten maa finde, at de to ovennævnte Luger, Nr. 2 og 5, selv afset fra det i Bourgas anbragte Tværskot, og selv om den Træprop, der sad i Røret i Luge 5, maatte have været aftaget paa en Del af Rejsen, ikke har været forsvarligt ventilerede, og Retten maa gaa ud fra, at den mangelfulde Ventilation i væsentlig Grad har bidraget til den stedfundne Beskadigelse af Ladningen, uden at det i denne Henseende kan være afgørende i modsat Retning, at den russiske Majs, som laa underst, har holdt sig ubeskadiget. Vel har ogsaa Majsen i Lugerne Nr. 1 og 3 vist sig beskadiget, men da dette Moment har foreligget for de københavnske Skøns mænd, da de afgav deres Erklæringer angaaende den manglende Ventilations Indflydelse paa Beskadigelsen i Lugerne Nr. 2 og 5, maa Retten under de saaledes foreliggende Omstændigheder, hvorved endnu bemærkes, at de Indstævnte, der ifølge Sølovens § 142 maa bære Tabet ved foreliggende Tvivl om Skadens Aarsag, ikke under en Afhjemling af Skønnet har søgt berigtiget de Udtalelser i samme, som de ikke mener at kunne tiltræde, Afhjemling er overhovedet ikke sket, ligesaa lidt som de have søgt dette Skøn omstødt ved Overskøn — anse det overvejende betænkeligt ved Paadømmelsen at fravige den ved dette Skøn skete Ansættelse af Beskadigelsen i de 2 ovenomhandlede Luger, og det saa meget mere, som Majsen i Luge Nr. 4, ogsaa den bulgarske, som atter her laa øverst, er kommen frem uden væsentlig Beskadigelse.

Efter det saaledes Anførte findes der at maatte gives Dom overensstemmende med Citanernes Paastand, dog at Sagens Omkostninger efter Omstændighederne vil kunne ophæves.

Statskassens Ret vil være at forbeholde i Anledning af, at ingen af de ovennævnte Besigtelsesforretninger ses at være udfærdigede paa stemplet Papir. Iøvrigt ses Stempelovertrædelse ikke at foreligge under Sagen.

Nr. 47. **Randers Byraad** (I. Kondrup efter Ordre)

mod

Justitsministeriet paa Statskassens Vegne
(den kst. Kammeradvokat),

betræffende Fortolkningen af §§ 44 og 46 i Lov Nr. 72 af 14 April 1905.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 7 Juli 1913: De Indstævnte, Justitsministeriet paa Statskassens Vegne, bør for Tiltale af Citanterne, Randers Byraad, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten, Randers Byraad, 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører I. Kondrup 1,00 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser ere saalydende: I Henhold til Beslutninger, tagne af Randers Købstads Værgeraad i Medfør af § 11, 4de Stykke, i Lov af 14 April 1905 om Behandling af forbryderske og forsømte Børn og unge Personer, blev Pigebørnene Jacobine Frederikke Jacobsen, født 17 August 1893. og Agnes Kristence Elise Margrethe Christensen, født 1 November 1894, foreløbig anbragte paa det Foreningen »Kvindehjælpen« i Aarhus tilhørende Optagelseshjem »Aabygaard«, hvilke Anbringelser godkendtes af Overværgeraadet henholdsvis den 29 Januar og den 20 April 1910. Da Randers Byraad under Henviisning til, at Børnene ved Anbringelsen var over 15 Aar gamle, vægrede sig ved at udrede nogen Del af Betalingen for Opholdet paa Optagelseshjemmet, anlagde Foreningen ved Randers Bytingsret en Sag mod Raadet til Betaling af Pigebørnenes Ophold paa Hjemmet indtil Datoerne for Overværgeraadets Godkendelse af Anbringelserne, ialt 235 Kr., med Renter og Omkostninger, og da Foreningens Paastand blev taget til Følge ved den i Sagen afsagte Dom, har Byraadet under nærværende Sag paastaet de Indstævnte, Justitsministeriet paa Statskassens Vegne, dømte til at godtgøre dem bemeldte 235 Kr. tilligemed Renter heraf 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, den 26 August f. A., subsidiært fra Stævningens Dato, den 27 November s. A., indtil Betaling sker, hvorhos Byraadet — hvem der er meddelt Bevilling til fri Proces dog uden Besikkelse af Sagfører — har paastaet de Indstævnte tilpligtede at udrede Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager med Tillæg af et passende Beløb.

De Indstævnte har procederet til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, derunder Salær til den for dem mødende Sagfører, den konstituerede Kammeradvokat.

Færdig fra Trykkeriet den 31 December 1914.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 44.

Torsdag den 17 December.

Til Støtte for deres Paastand har Citanterne gjort gældende, at den i Loven af 14 April 1905 § 44 indeholdte Regel, hvorefter Omkostningerne ved den foreløbige Anbringelse, som finder Sted i Henhold til Lovens § 11, 4de Stykke, bæres af Barnets Opholdskommune, alene har Hensyn til Børn, der endnu ikke har fyldt 15 Aar, hvorefter Omkostningerne ved saadan Anbringelse af ældre Børn i Medfør af Lovens § 46 — hvorefter bl. a. alle Udgifter, der skyldes Foranstaltninger vedrørende Børn, som har fyldt 15 Aar, bæres af Statskassen — maa falde denne Kasse til Last.

Det findes imidlertid, at Lovens heromhandlede Regler efter deres indbyrdes Sammenhæng rettelig maa forstaas saaledes, at Spørgsmaalet om Udredelse af Omkostningerne ved en af et Værgeraad i Henhold til Lovens § 11, 4de Stykke, besluttet foreløbig Anbringelse af et Barn er udtømmende afgjort ved dens § 44, medens de følgende Paragraffer, derunder specielt § 46, omhandler Udredelsen af Omkostninger ved Foranstaltninger, der gaar ud paa Børns endelige Fjernelse fra Hjemmet.

Herefter vil de Indstævnte være at frifinde for Citanternes Tiltale i denne Sag.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves, og der bliver saaledes ikke Spørgsmaal om at tilkende den konstituerede Kammeradvokat noget Salær her under Sagen.

Mandag den 21 December.

Nr. 48. Den frie Vognmandsforening af 11te Juli 1902
(Liebe)

mod

Postholder Hans Hansen (Bülow),

betræffende Spørgsmaalet om Tidspunktet for et Indstævnte tillagt aarligt Gratiales Bortfald.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 22 September 1913: De Indstævnte, »Den frie Vognmandsforening af 11 Juli 1902«, bør inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse til Citanten, Postholder H. Hansen, betale 178 Kroner 47 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 31 August 1912, indtil Betaling sker. Saa bør de Indstævnte og være pligtige, saalænge den mellem dem og Københavns Magistrat afsluttede Kontrakt angaaende Dagrenovationskørselen er løbende, og forudsat at Citanten opfylder sine Pligter overfor dem, at udbetale Citanten den sidste i hver Maaned — fra den 1 September 1912 at regne — i Vederlag for den ham af dem overdragne Kørsel et Beløb af 1622 Kr. 50 Øre. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes under Adfærd efter Loven. Intet Stempel- forbehold.

Højesterets Dom.

For Højesteret har Appellanten frafaldet sin oprindelige, i den indankede Dom nærmere angivne Indsigelse imod Søgs- maalet og i Stedet derfor efter dertil erhvervet kongelig Bevil- ling fremsat tvende nye Indsigelser, nemlig dels, at Generalforsamlingsbeslutningen af 6 Februar 1904 ikke kan begrunde nogen Særstilling for Indstævnte for Tiden efter 31 Oktober 1909, dels at Beslutningen i al Fald ikke kan begrunde en Forhøjelse af Indstævntes Kørselsvederlag. I Henhold hertil har Appellanten principalt paastaet Dommen forandret derhen, at de Beløb, som Appellanten er tilpligtet at betale Indstævnte henholdsvis for August Maaned 1912 og maanedlig fra 1 September s. A., nedsættes til henholdsvis 27 Kroner 05 Øre og 1471 Kroner 08 Øre. Subsidiært paastaar Appellanten Beløbene nedsatte til henholdsvis 59 Kroner 97 Øre og 1504 Kroner.

Hvad den førstnævnte af Appellantens nye Indsigelser an- gaar, indeholder selve Udtrykkene i Generalforsamlingsbeslut- ningen af 1904, der blev vedtagen i Anledning af Indstævntes da forestaaende Forhandlinger om Fornyelse af Foreningens Entreprise paa 5 Aar fra 1 November 1904 til 31 Oktober 1909, ikke i og for sig nogen udtrykkelig Hjemmel for Indstævntes Be- rettigelse til ogsaa efter Entreprisens senere Fornyelse fra 1 Novem- ber 1909 vedblivende at oppebære de ham i 1904 som Anerkendelse for hans Virksomhed indrømmede højere Priser. Imidlertid findes dog Indstævnte, efterat det ligeledes ved hans Forhandlinger var lykkedes Appellanten at opnaa en yderligere Fornyelse af Entreprisekontrakten fra 1 November 1909, efter samtlige Omstændig- heder at have haft tilstrækkelig Føje til at gaa ud fra, at han som en naturlig Følge af den i 1904 vedtagne Beslutning ogsaa under den nye Kontraktperiode var berettiget til at oppebære de ommeldte Priser. Dette bestyrkes saavel ved de af ham til- vejbragte Vidneforklaringer som derved, at det paa en den 18 September 1909 afholdt Generalforsamling enstemmig vedtoges at forny de hidtilværende Kontrahenters Kontrakter med For- eningen, uden at der da toges Forbehold om Nedsættelse af Indstævntes Priser. Hertil kommer yderligere, at Indstævnte paa en den 27 Juli 1910 afholdt Generalforsamling uimodsgt.

hævdede, at Beslutningen af 1904 hjemlede ham Ret til disse Priser, saalænge han skaffede Foreningen Kørselen, samt at Appellanten derefter har ladet et Tidsrum af over 2 Aar hengaa, inden den Nedsættelse af Indstævntes Priser fandt Sted, som gav Anledning til nærværende Sag.

Hvad dernæst angaar Appellantens Indsigelse imod, at Indstævntes Kørselsvederlag fra 1 November 1909 er bleven forhøjet i Anledning af den samtidig med Kontraktsforholdets Fornyelse indtraadte Forhøjelse af Entreprisesummen, kan heller ikke denne Indsigelse tages til Følge. I saa Henseende bemærkes dels, at Entreprisesummens Forhøjelse ikke medførte nogen virkelig Forhøjelse af det Foreningens Medlemmer tillagte Vederlag, idet den i alt Væsentligt kun gav dem Dækning for forøgede Udgifter til Lønning af Kuske, dels at der, uagtet Foreningens Bestyrelse maa forudsættes at have været bekendt med, at Indstævnte i Lighed med de andre Medlemmer oppebar sin forholdsmæssige Andel af det Beløb, hvormed Entreprisesummen var bleven forhøjet, ikke ses fra Appellantens Side at være rejst Indsigelse herimod før under nærværende, efter Forligsklage af 29 September 1912 anlagte Sag.

I Overensstemmelse med Indstævntes Paastand vil Dommen herefter være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, den frie Vognmandsforening af 11 Juli 1902, til Indstævnte, Postholder Hans Hansen, med 300 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: I Henhold til Kontrakt, afsluttet med Københavns Magistrat, udførte de Indstævnte, »Den frie Vognmandsforening af 11 Juli 1902«, i Aaret fra den 1 November 1903 indtil den 31 Oktober 1904 Dagrenovationskørselen i København mod et Vederlag af omtrent 335,000 Kroner. Henimod Udløbet af bemeldte Aar indledede Foreningen Forhandlinger med Magistraten om Fornyelse af Kontrakten for 5 Aar, hvilken Fornyelse ogsaa fandt Sted, idet dog Vederlaget nedsattes med 33,000 Kroner aarlig. Denne Nedsættelse medførte, at Foreningens Medlemmer ikke kunde faa det samme Vederlag som tidligere for Renovationskørselen fra de af hver af dem overtagne Distrikter, men da man havde ment

at skyldte Citanten, Postholder H. Hansen — der paa Foreningens Vegne og som dennes Formand havde ført Forhandlingerne med Magistraten — en Anerkendelse, hvis Kontrakten overhovedet fornyedes, var der paa en i Foreningen den 6 Februar 1904 afholdt Generalforsamling paa Forslag af et af dens Medlemmer blevet vedtaget, at Citanten skulde: »beholde de Kvarterer til den Pris, han nu har under Forudsætning af, at vi faa Distrikterne«, og i Overensstemmelse med denne Vedtagelse skete der ikke for Citantens Vedkommende nogen Nedsættelse af det Vederlag, han oppebar for Kørselen fra de Distrikter, han ved Kontraktens Fornyelse havde overtaget. I Aaret 1909 fornyedes Kontrakten atter, saaledes at Entreprisensummen samtidig forhøjedes, og denne Forhøjelse kom alle Medlemmerne, derunder ogsaa Citanten, tilgode som en forholdsmæssig Forøgelse af det dem hidindtil betalte Vederlag, og Citanten vedblev altsaa i den nye Kontraktperiode at oppebære de ham ved Generalforsamlingsbeslutningen af 1904 tillagte højere Priser. I Juli Maaned 1911 frattraadte Citanten Stillingen som Foreningens Formand, og i August Maaned 1912 blev der af Foreningen tilsendt ham en saalydende Skrivelse:

»Paa Generalforsamlingen i sin Tid i »Den frie Vognmandsforening« vedtog man som et Tillidsvotum til Dem i Deres Egenskab af Foreningens Formand at holde Dem for Deres Distrikter skadesløs for det Afslag i Prisen, som Foreningen maatte gaa ind paa overfor Magistraten som Betingelse for at beholde Dagrenovationsentreprisen i de Foreningen overdragne Distrikter. Ved Deres Fratrædelse som Foreningens Formand i Juli 1911 maatte denne Begunstigelse egentlig anses bortfalden af sig selv. Under Hensyn imidlertid til at Deres Funktion som Formand normalt først skulde være ophørt fra den ordinære Generalforsamling i November 1911 at regne, har man ikke forinden denne taget Sagen op til Drøftelse og Beslutning.

I Henhold til det paa den ordinære Generalforsamling den 26 November f. A. passerede er dette nu sket, og paa en ekstraordinær Generalforsamling den 17 ds. blev Foreningens Bestyrelse bemyndiget til at meddele Dem, at man har besluttet at lade den omhandlede Begunstigelse for Dem bortfalde, i alt Fald fra 1 August d. A., hvilket vi herved gør«.

Ved Udbetalingen af det Citanten tilkommende Vederlag for Renovationskørsel i August 1912 blev overensstemmende med det i Skrivelsen udtalte, det ham hidindtil maanedlig udbetalte Beløb, 1622 Kr. 50 Øre, nedsat med 178 Kr. 47 Øre, og Citanten har derpaa, idet han har anbragt, at denne Nedsættelse strider mod den ham ved den ovennævnte Generalforsamlingsbeslutning tillagte Ret, under nærværende Sag paastaaet de Indstævnte tilpligtede at betale ham 178 Kr. 47 Øre som Rest paa hans Tilgodehavende for August Maaned 1912 med Renter 5 pCt. p. a. fra Forfaldsdagen den 31 August 1912, indtil Betaling sker, at anerkende deres Forpligtelse til, saalænge den mellem Foreningen og Københavns Magistrat afsluttede Kontrakt angaaende Dagrenovationskørselen er løbende, og forudsat, at han opfylder sine Pligter overfor Foreningen, at udbetale ham den sidste i hver Maaned

i Vederlag for den ham af Foreningen overdragne Kørsel et Beløb af 1622 Kr. 50 Øre og at betale ham Sagens Omkostninger skadesløst.

De Indstævnte har paastaet sig frifundne med Tillæg af Sagens Omkostninger og har til Støtte herfor gjort gældende, at den oftmeldte Begunstigelse er tillagt Citanten i hans Egenskab af Foreningens Formand, og at den saaledes nu er bortfalden.

I selve den paagældende — ovenfor citerede — Vedtagelse indeholdes der intet, hvorfra det kunde sluttes, at den omhandlede Begunstigelse skulde være begrændset til den Tid, i hvilken Citanten maatte være Foreningens Formand, og ved de under Sagen iøvrigt fremkomne Oplysninger kan det ikke anses godtgjort, at Begunstigelsen desuagtet skulde være saaledes begrændset.

I Henhold hertil vil da Citantens Paastand være at tage til Følge, dog at det — overensstemmende med, hvad der maa antages at være Meningen — vil være at præcisere, at den af Citanten paastaede Anerkendelse af de Indstævnets Forpligtelse til vedblivende at betale ham det større Vederlag gælder for Tiden fra den 1 September 1912 at regne.

Sagens Omkostninger findes at burde ophæves.

Nr. 300. Pensioneret Lærer **Christian Peter Høyer** (Selv)

mod

Dannemarre Skolekommission og Dannemarre Sogneraad
(Ingen),

betræffende Spørgsmaalet, om Ministeriets Berettigelse til at afskedige en Lærer i Henhold til § 8 i Lov Nr. 128 af 27 Maj 1908 er underkastet Domstolenes Prøvelse.

Lollands Sønder Herreds ordinære Rets Dom af 19 Juni 1913: De Indstævnte, Dannemarre Skolekommission og Dannemarre Sogneraad, bør for Tiltale af Citanten, pens. Lærer C. P. Høyer, Gloslunde Kovej, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Citanten til de Indstævnte med 25 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 22 December 1913: Underretsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Overretten ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Overretten.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, pensioneret Lærer Christian Peter Høyer, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Efter Indstilling af de Appelindstævnte, Danmarkre Skolekommission og Danmarkre Sogneraad, afskedigede Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet i Aaret 1911 i Henhold til § 8 i Lov Nr. 128 af 27 Maj 1908 Appellanten, daværende Enelærer ved Charlottenlund Skole i Danmarkre Sogn, C. P. Høyer, fra bemeldte Embede fra den 31 December 1911 at regne med Pension m. v. efter Paragraffens næstsidste Stykke. Under Anbringende af, at han ikke har befundet sig i det i Paragraffens første Stykke ommeldte Forhold, at være »kommen i et saadant Misforhold til sin Stilling som Lærer, at Udbyttet af Skolens Virksomhed derved i væsentlig Grad forringes«, og at de Appelindstævnte derfor har været uberettigede til at begære ham afskediget efter den ommeldte Paragraf, paastod Appellanten under nærværende fra Lollands Sønder Herreds ordinære Ret hertil indankede Sag de Appelindstævnte dømte til at holde ham økonomisk skadesløs for det ham ved Indstillingen og den deraf følgende Afskedigelse paaførte Nærings- tab. Appellantens Paastand gik nærmere ud paa, at de Appelindstævnte tilpligtedes fra den 1 Januar 1912 maanedlig forud med $\frac{1}{12}$, med Renter fra Forligsklagens Dato den 27 November 1912, 5 pCt. aarlig, til Betaling sker, at betale ham et Beløb, der — sammen med den ham ved Fratrædelsen udbetalte Trediedel af Embedets Indtægter i 1911, 635 Kroner, og den ham tillagte aarlige Pension, 371 Kroner 08 Øre — udgør, hvad han til enhver Tid vilde kunne have haft i Gage, saafremt han var forbleven i Embedet, og at vedblive med saadan Udbetaling, indtil han igen maatte indtræde i fast Embede, til hvilken Tid Udbetalingerne maatte nedsættes med dette Embedes Indtægter med Fradrag af den Appellanten tillagte Pension. Idet Appellanten derhos opgjorde sin Slutningsindtægt i det Embede, fra hvilket han er afskediget, til 2055 Kroner aarlig, paastod han Erstatningen indtil videre sat til 1683 Kroner 92 Øre aarlig, eventuelt kapitaliseret og fastsat efter Rettens Skøn til en Sum en Gang for alle. Endelig paastod han sig tillagt Sagens Omkostninger hos de Appelindstævnte skadesløst.

De Appelindstævnte paastod principalt Sagen afvist og sig tillagt Kost og Tæring hos Appellanten, medens de subsidiært paastod sig frifundne med Tillæg af skadesløse Sagsomkostninger.

Ved Underrettens Dom af 19 Juni 1913 blev de Appelindstævntes

subsidiære Paastand taget til Følge, dog saaledes, at Sagens Omkostninger sættes til 25 Kroner.

Her for Retten maa Appellanten antages at paastaa Dommen forandret i Overensstemmelse med den af ham i første Instans nedlagte Paastand. De Appellindstævnte har, skønt lovlig stævnedede, ikke givet Møde for Overretten.

Til Støtte for sin Paastand gør Appellanten nærmere gældende, at de indstillende Myndigheder — i nærværende Tilfælde altsaa de Appellindstævnte, naar Lov 27 Maj 1908 § 8 bringes til Anvendelse overfor en Lærer, har det fulde Ansvar for Afskedigelsen, eftersom Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet ifølge den anførte Lovbestemmelse har at foretage Afskedigelsen, naar de foreskrevne Betingelser er til Stede, uden at kunne undersøge, om Indstillingen i Realiteten er beføjet. Heraf følger efter Appellantens Mening, at han ifølge Grundlovens § 72 maa kunne æske Domstolenes Afgørelse af, hvorvidt de Appellindstævnte ved at afgive den omhandlede Indstilling har overskredet deres Myndigheds Grænser, og dette har de — mener han — gjort ved at forlange ham afskediget, uagtet han — som han hævder — ikke er kommen i saadant Misforhold som i fornævnte § 8, første Stykke, nævnt.

I denne Opfattelse kan der dog ikke gives Appellanten Medhold, idet Spørgsmaalet om, hvorvidt det i oftnævnte Lovbestemmelses første Stykke ommeldte Forhold er tilstede for en fast ansat Lærers Vedkommende, maa afgøres i Henhold til et — under Iagttagelse af den i Paragraffen nærmere angivne Fremgangsmaade — af de paagældende Myndigheder afgivet, administrativt Skøn, der ikke kan underkastes Domstolenes Prøvelse. Som Følge heraf, samt da de Appellindstævnte med Hensyn til Maaden, hvorpaa deres Indstilling er afgivet, har forholdt sig overensstemmende med Paragraffens Forskrifter, og da Appellanten ikke har paavist, at de Appellindstævnte iøvrigt har udvist noget til Erstatning forpligtende Forhold imod ham, maa det billiges, at de ved den indankede Dom er frifundne for hans Tiltale, og Dommen, hvis Bestemmelse om Sagens Omkostninger tiltrædes, bliver saaledes at stadfæste.

Sagens Omkostninger her for Retten, hvilke Appellanten har paastaet tillagte ham skadesløst hos de Appellindstævnte, vil være at ophæve.

Tirsdag den 22 December.

Nr. 248. **Københavns Magistrat (Trolle)**

mod

•Syge- og Alderdomsunderstøttelsesforeningen af 1853•
(Hansen efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Foreningens Forpligtelse til at betale for Anskaffelsen af et kunstigt Ben til et Medlem, der paa Grund af Koldbrand indlagdes paa Kommunehospitalet, hvor den Paagældende fik et Ben amputeret.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 22 December 1913: De Indstævnte, den anerkendte Sygekasse »Syge- og Alderdomsunderstøttelsesforeningen af 1853«, bør for Tiltale af Citanterne, Københavns Magistrat, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges Overretssagfører Godskesen i Salær 80 Kroner hos det Offentlige. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at den i den indankede Dom omtalte Bestemmelse i § 8 i den indstævnte Forenings Love ikke kan anses at afgive nogen Støtte for det i Dommen antagne Resultat, vil Dommen i Henhold til de i samme iøvrigt anførte Grunde efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til det Offentlige betaler Appellanten, Københavns Magistrat, de Retsgebyrer, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde bruges, saafremt Sagen for Højesteret ikke havde været beneficeret for Indstævnte, Syge- og Alderdomsunderstøttelsesforeningen af 1853, samt til Højesteretssagfører Hansen i Salarium for Højesteret 100 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende Sag søger Citanterne, Københavns Magistrat, de Indstævnte, den anerkendte Sygekasse »Syge- og Alderdomsunderstøttelsesforeningen af 1853« tilpligtede at refundere dem et af Magistraten udlagt Beløb af 75 Kr. til Anskaffelse af et kunstigt Ben til Medlem af den indstævnte Sygekasse Bernhard Jakobsen, som i 1911 paa Grund af en Koldbrandslidelse i det ene Ben blev indlagt paa Kommunehospitalet, hvor det angrebne Ben amputeredes, hvorefter der som nævnt blev anskaffet et kunstigt Ben til ham, samt at godtgøre dem Sagens Omkostninger.

De Indstævnte, hvem der er meddelt fri Proces, paastaar ved den for dem beskikkede Sagfører, Overretssagfører Godskesen, sig frifundne, principalt pure, subsidært imod at betale 20 Kr., samt Citanterne paalagte Sagens Omkostninger — for Tiden, indtil Overretssagfører Godskesens Indtræden i Sagen, skadesløst — og fra nævnte Tidspunkt efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salær til den beskikkede Sagfører, hvilket denne i alle Tilfælde forventer sig tilkendt hos det Offentlige.

Citanterne støtter i 1ste Linie deres Berettigelse til at forlange det indtalte Beløb refunderet paa Bestemmelserne i § 17 i Lov Nr. 85 af 12 April 1892 om anerkendte Sygekasser, hvorefter der af Sygekasserne skal ydes deres Medlemmer fri Lægehjælp og Sygehusbehandling, og i § 7 i Sygekassens Love, hvorefter der ydes Medlemmerne fri Lægehjælp, Medicin og Hospitalsbehandling, idet de hævder, at Anskaffelsen af det paagældende kunstige Ben har udgjort et Led i den stedfundne Sygebehandling.

Til Støtte for dette Synspunkt har Citanterne fremlagt dels en Skrivelse af 10 Januar 1913 fra Overlæge ved Kommunehospitalet, Dr. med. P. N. Hansen til Hospitalsdirektøren vedrørende ovennævnte Medlem af Sygekassen, hvori det hedder:

»Naar Hr. Direktøren spørger, om »det kunstige Ben i dette konkrete Tilfælde har været et Led i den Behandling til Helbredelse, vedkommende Patient blev underkastet paa Hospitalet«, saa bør det fremhæves, at i et Tilfælde som det foreliggende kan Lægebehandlingen ikke siges at have løst sin Opgave fuldt ud, selv om det Punkt er naaet, som man maa betegne som Helbredelse. Tilvejebringelsen af et godt kunstigt Ben — hertil kræves Lægens Hjælp, Vejledning og Kritik — er en naturlig, ja jeg tør sige nødvendig Følge af og Fortsættelse af den stedfundne Behandling«.

dels en Erklæring af 24 Januar 1913 fra Kommunehospitalets Hospitalsraadsudvalgs Medlemmer, Professorerne Tscherning og Friedenreich, Klinikchef Mygind og Overlæge Jacobæus, hvori det udtales:

»Naar en Syg indlægges paa en Hospitalsafdeling, har denne den Opgave under den Syges Ophold at bringe ham til at kunne indtage sin Plads i Samfundet saa godt, som det efter Sygdommen og de til Raadighed staaende Behandlingsmidler er muligt, og hvis den Behandles Tid og øvrige Forhold samt Hospitalets Pladsvilkaar tillader det, skal man ikke udskrive ham, før den nævnte Opgave er løst.

Kirurgiske Sygdomme vil ofte medføre blivende Invaliditeter, der enten direkte skyldes Sygdommen eller indirekte den for Hovedbehandlingen nødvendige Operation. Den Syges Behandling kan nu ikke siges at have løst sin Opgave, fordi Hovedsygdommen er »helbredet« ved en Operation. Opgaven er først løst, naar den Invaliditet, som Operationen har medført, er uskadeliggjort saa vidt, som det staar i Lægens Magt.

Ikke en Smule anderledes stiller det sig med Anskaffelsen af et kunstigt Støtteapparat for en Amputeret. Lægen har ved Amputationen til en vis Grad »helbredet« Patienten for paagældende Sygdom, men kun ved at paaføre ham en ny Lidelse, Invaliditeten, saa at Helbredelsen ikke er naaet fuldt ud, før den med Amputationen følgende Invaliditet er uskadeliggjort saa vidt gørligt.

Hospitalerne benyttes ofte af Sygekasserne ved Tilfælde, hvor hele Behandlingen bestaar i Anskaffelsen af et Apparat til at bøde paa en tilstedeværende Invaliditet, idet Sygekasserne have mere Tillid til

Hospitalsoverlægenes Autoritet i slige Tilfælde end til Sygekasse-lægenes. Det forekommer En da ganske urimeligt, om Hospitalsover-lægen ikke skulde bestemme et Apparats Nødvendighed og Beskaffen-hed i Tilfælde, hvor han selv har haft Ansvaret for og Autoriteten til, at Behandlede fik paaført den Invaliditet, paa hvilken Apparaten skal bøde.

I Henhold til ovenstaaende Betragtninger regner jeg alle de Hjælpe-apparater, der anskaffes for at bøde paa saadanne Invaliditeter, som fremkomme ved Operationer, udførte paa et Hospital, som henhørende til og værende et Led af den Helbredelsesbehandling, som Patienter er underkastet paa Hospitalet.

Hvor stor Vægt der nu end maatte tillægges de paagældende lægevidenskabelige Udtalelser, kunne disse dog ikke blive afgørende for det lovmæssige Omfang af Sygekassens økonomiske Forpligtelser. Der maa nu gives de Indstævnte Medhold i, at de foran citerede Ud-tryk »Sygehusbehandling« i Sygekasseloven og »Hospitalsbehandling« i den indstævnte Sygekasses Love sprogligt ikke med nogen Sikkerhed kan antages at omfatte mere end, som af dem anbragt, hvad der sigter til at helbrede selve Sygdommen.

Citanterne har dernæst henvist til, at Bestemmelsen i § 12 i Sygekasseloven, hvorefter Vederlaget for Optagelse til Behandling af Medlemmer af anerkendte Sygekasser paa Staten tilhørende eller kom-munale Sygehuse i et vist Tidsrum højst er Halvdelen af den ellers fastsatte Betaling for hver indlagt Person, »dog at der betales særskilt for Bandager, Ekstravagt og lignende Ydelser«, indeholder en Forud-sætning om, at Sygekassernes Forpligtelser ogsaa omfatter saadanne Hjælpe midler til Afværgelse af Sygdommens Følger som Bandager, kunstige Ben etc.

Der maa imidlertid gives de Indstævnte Medhold i, at der ikke af denne Bestemmelse kan udledes nogen saadan Forudsætning, idet den alene angiver, i hvilket Omfang offentlige Sygehuse skal give Sygekassemedlemmer Nedsættelse i Betalingen.

Citanterne har endelig henvist til, at § 8 i den indstævnte Syge-kasses Love, saalydende:

»Bade, Bandager og Brillen ydes kun efter Anordning af Kassens Læger og efter Formandens Rekvision. Brillen og Bandager kun én Gang, og disse sidste kun for et Beløb af indtil 20 Kr. én Gang for alle og kun til Medlemmer over 15 Aar«.

sammenholdt med de foran anførte Bestemmelser i Lovenes § 7 viser, at de Indskrænkninger, der ved § 8 positivt gøres med Hensyn til Sygekassens Forpligtelser til udenfor Hospitalsforhold at betale Ban-dager m. v., ikke forefindes med Hensyn til Hospitalsophold.

Der kan imidlertid ikke ved Lovene antages at være tilsigtet noget saadant Modsætningsforhold mellem Sygekassens Forpligtelse ved Hospi-talsbehandling og ved Sygebehandling uden Hospitalsophold, hvortil Bestemmelsen i § 8 efter dens Affattelse da ikke heller giver nogen Hjemmel. Som af de Indstævnte anført maa det følge af bemeldte Bestemmelse, at de der nævnte særlige Ydelser i alle Tilfælde, altsaa

ogsaa ved Hospitalsbehandling, for at kunne fordres betalte af Sygekassen kræve forudgaaende Anordning af Kassens Læger og Formandens Rekvisition.

Idet det dernæst ikke kan betvivles, at Anskaffelsen af kunstige Ben, selv om Udtrykkene »Bade, Bandager og Brillere« i § 8 ikke maatte antages at udgøre en udtømmende Opregning, i ethvert Fald ganske maa stilles i Klasse med de nævnte Ydelser, bliver den Omstændighed, at der ikke til Grund for Anskaffelsen af det omhandlede kunstige Ben ligger nogen Anordning, som fornævnt af Kassens Læger eller nogen Rekvisition fra Formanden, en direkte Støtte for de Indstævntes Frifindelse.

Herefter vil de Indstævnte være at frifinde for Citanternes Tiltale, medens Sagens Omkostninger findes at burde ophæves. Der vil være at tillægge Overretssagfører Godskesen, hvis Sagførelse har været lovlig, i Salær 80 Kroner hos det Offentlige.

Onsdag den 23 December.

**Nr. 71. Internationalt Ulykkes-Forsikrings-Aktie-Selskab
i Wien (Henriques)**

mod

Enkefru Flora Michaëlis (Asmussen efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Selskabets Forpligtelse til at udbetale Indstævnte en af hendes afdøde Mand tegnet Ulykkesforsikring.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 24 November 1913: De Indstævnte, Internationalt Ulykkes-Forsikrings-Aktie-Selskab i Wien, bør til Citantinden, Enkefru Flora Michaëlis af Frederiksberg, betale de paastævnte 50,000 Kr. med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 21 September 1912 til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempel- forbehold.

Højesterets Dom.

For Højesteret har Appellanten frafaldet sin i den indankede Dom nævnte Paastand om, at Indstævnte maa anses bunden ved sin Besvarelse af Spørgsmaal 9 i Anmeldelsesblanketten. Herefter og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger maa anses nærmest at bestyrke det i Dommen antagne Resultat, vil denne efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til det Offentlige betaler Appellanten, Internationalt Ulykkes - Forsikrings - Aktieselskab i Wien, de Retsgebyrer, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde bruges, saafremt Sagen ikke for Højesteret for Indstævnte, Enkefru Flora Michaëlis's Vedkommende havde været benificeret, samt i Salarium for Højesteret til Højesteretssagfører Asmussen 300 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ved Police Nr. 11059, dateret den 9 Maj 1908, forsikrede de Indstævnte, Internationalt Ulykkes-Forsikrings-Aktieselskab i Wien, Kontorchef Frits Vilhelm Julius Michaëlis for et Tidsrum af 10 Aar ad Gangen, første Gang fra fornævnte Dato til den 9 Maj 1918 imod Følgerne af legemlige Ulykkestilfælde for 50,000 Kr. ved Dødsfald og livsvarig Invaliditet. I de Policen paatrykte Forsikringsbetingelser hedder det i § 1 bl. a., at Forsikringen gælder »for det Tilfælde, at den Forsikrede ved et Ulykkestilfælde lider en legemlig Beskadigelse, som paa efterviselig Maade udelukkende og umiddelbart straks eller inden Aars Frist foraarsager Døden, vedvarende eller forbigaaende Invaliditet«, hvorhos det bestemmes, at der med Hensyn til denne Forsikring ved »Ulykkestilfælde« forstaaes »en tilfældig, ufrivillig, pludselig og umiddelbar Indvirkning af en ydre Kraft, der har Legemets Beskadigelse til Følge«. Medens det dernæst i § 2 bl. a. anføres, at Forsikringen ikke dækker legemlig Skade, der er en Følge af forsøgt eller fuldført »Selvafviselse under hvilken som helst Sindstilstand«, indeholder § 9 en Bestemmelse om, at den, »der i Kraft af Forsikringen gør Fordring paa Erstatning, maa kunne bevise, at de Omstændigheder er indtraadte, som betinge Selskabets Erstatningsforpligtelse, og i Særdeleshed, at den Legemsbeskadigelse, som har foraarsaget den Forsikredes livsvarige eller forbigaaende Invaliditet eller Død, er en direkte udelukkende og umiddelbar Følge af et Ulykkestilfælde (§ 1)«; hvorhos det tilføjes, at Selskabet ikke er erstatningspligtigt, hvis dette ikke kan bevises.

Den 5 Juli 1912 blev nævnte Kontorchef Michaëlis funden i sin Have. dræbt af et Skud af en Jagtdublet, og hans Enke, Citantinden, Enkefru Flora Michaëlis af Frederiksberg, der ifølge Policen er berettiget til at hæve den eventuelle Erstatningssum, har derefter inden nærværende Ret som vedtaget Værneting ifølge Forsikringsbetingelserne anlagt denne Sag, hvorunder hun, under Anbringende af, at hendes Mand's Død skyldes et Vaadeskud, har paastaaet de Indstævnte tilpligtet at betale den ovennævnte Forsikringssum, 50,000 Kr., med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato, den 21 September 1912, og Sagens Omkostninger skadesløst. De Indstævnte procederer

til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, idet de til Støtte for denne Paastand gør gældende, at det maa antages, at Afdøde har begaaet Selvmord.

De Omstændigheder, under hvilke Kontorchef Michaëlis kom af Dage, og som for den væsentligste Del er oplyste under et i Anledning af Dødsfaldet ved Frederiksberg Birks Politiret optaget Forhør, er, efter hvad der maa anses uomtvistet, følgende:

Afdøde, der beboede en ham tilhørende Villa paa Hjørnet af Rostrups- og Tesdorpsvej paa Frederiksberg, drev Jagt som Sport og gik jævnlig i sin Have og skød Spurve og andre Fugle, som beskadigede Frugten. Den 5 Juli 1912 var han staaet op som sædvanlig ved 6-Tiden og efter at have klædt sig paa gaaet ud i Haven. Da han atter kom ind i Soveværelset paa 1ste Sal for at se, om Citantinden og deres tvende fælles Børn, som opholdt sig dér, ikke snart kom ned til ham, spurgte Citantinden, hvorledes det gik med Fuglene og Bærrerne. Hertil svarede Citantindens Mand, at det nu snart blev for morsomt, og at han snart kom til at skyde nogle, hvorefter han paanygik ned en under. Kort efter hørte Citantinden tvende Skud lige efter hinanden, uden at hun dog vil have tænkt sig noget nærmere derved, da hun var vant til, at hendes Mand gik og skød i Haven; men da hun mente at høre Nogen jamre sig, gik hun ned ad Trappen, og hun og hendes Tjenestepige, der var kommen til Stede lige inden Citantinden, fandt da Citantindens Mand liggende udstrakt livløs og blødende, halvt paa Maven og halvt paa Siden, ved Foden af en Trappe, der førte op til en udfør Spisestuen liggende lille Veranda.

Efter det Oplyste laa Afdøde saaledes, at Hovedet var fjærnest og Fødderne nærmest ved Verandaen, Ansigtet var vendt mod Jorden, det venstre Ben var bøjet i Knæleddet og trukket op imod Underlivet, det højre Ben var udstrakt og laa lige ved eller hvilede paa Trappens nederste Trin. Bøssen laa paa Jorden ca. 1—2 Alen fra Afdøde.

Ved Undersøgelse paa Stedet er det konstateret, at der i de 3 af Trappens Trin, umiddelbart ved højre Trappegælænder, er tydelige Spor af et Hagelskud, hvoraf en Del endvidere findes i højre øverste Trappestolpe og i den ud for Trappen staaende Havedør. Alle Sporene af Skuddet ligger i samme Retning, saaledes at det med Sikkerhed kan antages, at det andet Skud er gaaet af, idet Bøssen er faldet mod Trappen med Bøsseløbet liggende op ad de nederste Trin.

Ved den under 6 Juli 1912 foretagne legale Obduktion af Afdødes Lig konstateredes der $2\frac{1}{2}$ cm nedenfor og indenfor venstre Brystvorte et Skudskaar, $1\frac{3}{4}$ cm i Diameter. Gennem dette kunde man se ind i en Hulhed, der førte indad og lidt opad, og hvorigennem der kunde føres en Sonde uden at støde paa nogen Modstand i en Dybde af 18 cm. Skuddet viste sig at være gaaet ind mellem 4de og 5te Ribben, Hjerteposen var gennemskudt og venstre Lunge beskadiget. Paa venstre Haands tre yderste Fingre fandtes Smuds, som efter de obducerende Lægers Formening rimeligvis var paaført dem ved Fald paa den smudsige Trappe. Erklæringen konkluderer med, at Afdøde er død af et Skudskaar, der er trængt igennem Hjerte og venstre Lunge.

En af Chefen for Skydeskolen, Oberstløjtnant Qvist, under 24

September 1912 til Brug for Undersøgelsen inden Frederiksberg Birks Politiret afgiven Erklæring gaar ud paa, at Geværet er en almindelig gammeldags Jagtbøsse (Stiftantændelse), der er i en saa daarlig Forfatning, navnlig for Laasens Vedkommende, at den maa betegnes som ganske ubrugelig til Jagt, og at Hanerne staa saa usikkert, at de kan slaa ned, naar man giver dem et lille Tryk eller Stød bagfra eller sætter Kolben mod Jorden, hvor denne er haard. Erklæringen konkluderer derhen, at Geværet ganske vist kan skyde endnu, men at Brugen af det er meget farlig baade for Skytten og for Omgivelserne, og det saa meget mere, som dets Mangler ikke træder skarpt frem, før man underkaster det en nøjere Undersøgelse.

Oberstløjtnant Qvist har i sin den følgende Dag for Retten afgivne Forklaring tilføjet, at selv naar Hanerne staa i Sikkerhedsro, og man saaledes efter almindelige Regler maatte gaa ud fra, at Fare ikke foreligger, kan Bøssen dog ved et Stød eller ved et let Tryk paa Hanerne gaa af, og at Afdøde utvivlsomt ikke har været fuldt klar over, hvor farlig Geværet var, da Laasen ikke saa ud til at være soigneret i lange Tider, saa at dens virkelige Tilstand ikke kunde konstateres. Ved samme Retsmøde, hvor ogsaa de Indstævntes herværende Repræsentant var til Stede, blev man enig om, at Begivenhederne meget vel kan tænkes at have udviklet sig saaledes:

Under Afdødes Gang ned ad Trappen er han snublet og er falden mod Bøssespibens Munding, Kolben er stødt mod Jorden, og dette Stød har bragt den ene Hane til at slaa ned. Under Afdødes derpaa følgende Fald har han tabt Bøssen, der er falden med Kolben paa Jorden, og den ene Hane paa nederste Trin af Trappen langs med højre Gelænder. Paa den anden Side var der Enighed mellem de Mødende om, at der ikke forelaa nogen bestemt paaviselig objektiv Omstændighed, der udelukker Muligheden af, at der kan have foreligget et Selvmord. At dette sidste har været Tilfældet, fremgaar efter de Indstævntes Anbringende deraf, at Citantinden i den hende til Udfyldning og Underskrift af den tilstillede Anmeldelsesblanket har besvaret Spørgsmaal 9 om, hvorledes Ulykkestilfældet tildrog sig, og hvorved det opstod, saaledes:

»Ingen var Vidne til det. Han har rimeligvis sat Bøssen mod det Sted af Brystet, hvor han har følt Hjertet slaa og støttet mod den paa en eller anden Maade trykket den af, Skuddet er gaaet gennem Hjertet og Lungen og Døden paafulgt øjeblikkelig.«

Heri vil der imidlertid ikke kunne gives de Indstævnte Medhold. Det er nemlig ikke Citantinden, som selv har foretaget Udfyldningen af Svaret paa bemeldte Spørgsmaal. Den er ved en Fejltagelse foretaget Dødsdagen af Stadslægen paa Frederiksberg paa Grundlag af de ham ved det kort forinden stedfundne Ligsyn af Politiet givne rent foreløbige Oplysninger. Den er derefter samme Dag underskrevet af Citantinden, der iforvejen telefonisk havde faaet Underretning fra de Indstævnte om, at hun vilde faa den tilstillet, og uden at hun vil have gjort sig bekendt med Indholdet af den forinden Underskriften, hvorved bemærkes, at Citantinden, der den paagældende Dag var i en paa Grund af hendes Mands Død stærkt deprimeret Sindstilstand, som yder-

ligere forøgedes ved hendes Graviditet, af Vidnerne betegnes som ubehjælpsom og use selvstændig, og at hun samme Dag overfor Frederiksberg Politi da allerede havde benægtet, at der forelaa Selvmord.

De Personer, som er komne til, medens Citantindens Mand endnu laa ved Foden af Verandatrappen, og de, som har kendt ham, har til den optagne Politirapport forklaret, at de har den Opfattelse, at der foreligger et Ulykkestilfælde. Afdøde skildres som en sindsligevægtig Mand, der var glad ved Livet og ved sit Hjem, ingen har hverken Dagen før eller den Morgen, da han døde, lagt Mærke til, at han var anderledes end ellers, og overfor disse Kendsgerninger kan det ikke komme i Betragtning, at Afdøde ved sin Død havde Gæld, saa meget mindre som denne efter det Oplyste ikke kan antages at have beredt ham økonomiske Vanskeligheder af Betydning.

Idet der nu efter samtlige foreliggende Omstændigheder savnes Føje til at antage, at Afdøde med Forsæt har søgt Døden, maa der gaas ud fra, at hans Død skyldes et Ulykkestilfælde, og da der ikke kan gives de Indstævnte Medhold i, at den i Forsikringsbetingelsernes § 9 ovenfor anførte Bevisbyrderregel skulde føre til at stille yderligere Krav til det Citantinden paahvilende Bevis om Dødsårsagen end det fra hendes Side præsterede, vil i Henhold til det Anførte Citantindens Paastand være at tage til Følge, dog at Sagens Omkostninger vil være at ophæve.

Nr. 227. Grevinde Inger Dorte Wedell, født Komtesse Krag-Juel-Vind-Frijs (Liebe)

mod

Justitsministeriet (Ingen),

betræffende Sukcessionen i Lensgrevskabet Frijsenborg.

Landsover- samt [Hof- og Stadsrettens Dom af 10 November 1913: De Indstævnte, Justitsministeriet, bør for Tiltale af Grevinde Inger Dorte Wedell, født Komtesse Krag-Juel-Vind-Frijs, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempel-forbehold.

Højesterets Dom.

Med Hensyn til den i den indankede Dom indeholdte Fremstilling af Sagens faktiske Omstændigheder bemærkes, at Sophie Magdalene v. Gram, hvem Besiddelsen af Grevskabet Frijsenborg tilfaldt i 1799, var Datter af Greve Christian Frijs's allerede 1755 afdøde 3die Datter, at den i Dommen ommeldte, i 1753 fødte Frederik Carl Krag-Juel-Vind-Frijs i 1776 overtog Baroniet Juelinge og ved bemeldte sin Moders Død i 1810 tiltraadte Besiddelsen af Frijsenborg, og at den i Greve Jens Christian Krag-Juel-Vind-Frijs's i Dommen nævnte Brev af 23 Februar 1845 berørte Mulighed, at Frijsenborg kunde tilfalde Juellinge-Linien, er

knyttet til den Forudsætning, at hans Søn skulde, som det i Brevet hedder, dø uden »Arvinger«.

Med disse Bemærkninger og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde, mod hvilke intet Væsentligt findes at erindre,

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellantinden, Grevinde Inger Dorte Wedell, født Komtesse Krag-Juel-Vind-Frijs, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under denne Sag søger Citantinden, Grevinde Inger Dorte Wedell, født Komtesse Krag-Juel-Vind-Frijs, de Indstævnte, Justitsministeriet, tilpligtede at høre hende kendt berettiget til som ældste Datter af den nuværende Besidder af Grevskabet Frijsenborg ved hans Død at tiltræde Grevskabet med alt Tilliggende og Underhørende.

De Indstævnte, hvem der er meddelt fri Proces, men som har ladet møde ved antagen Sagfører, procederer til Frifindelse, saaledes at Citantindens Paastand ikke tages til Følge, idet Ministeriet, som det i en Skrivelse af 16 December 1908 har meddelt Grevskabets Besidder, ifølge Erektionsbrevet af 6 April 1672 maa anse den efter ham nærmeste mandlige Agnat, som nedstammer fra den i Aaret 1815 afdøde Greve Frederik Krag-Juel-Vind-Frijs, nemlig Greve Frederik Krag-Juel-Vind-Frijs, født 1882, nuværende Besidder af Baroniet Juellinge, som Sukcessor til Grevskabet Frijsenborg.

Ved fornævnte af Kong Christian V udstedte Erektionsbrev, blev det Grev Mogens Frijs, Herre til Boller og Farschouf — — — tilhørende Gods: Jernet med underliggende Herresæder osv. oprettet til Grevskab under Navn af: »Friisenborre«, hvilket Grevskab blev tillagt alle de Friheder, Herligheder og Benaadninger, som noget Grevskab efter de Greverne sær forundte Friheder medbenaadede ere eller i Fremtiden medbenaades kunde«.

Det hedder derhos bl. a.:

»Og behelne Vi derfor nu for os og Vores Kongelige Arve-Successorer udi Regjeringen bemeldte Greve Hr. Mogens Friis for sig og sine rette ægte Descendenter af Mand og Qvinde Kjønnen med forbemeldte Grevskab Friisenborre . . .

saasom med et ret grevelig Lehn arvelig paa Mand- og Qvindelinier saaledes at bemeldte Grevskab Friisenborre med des underliggende

Færdig fra Trykkeriet den 7 Januar 1915.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 45.

Onsdag den 23 December.

eller hvis af hannem og hans Arvinger og Efterkommere herefter der underlagt vorde kan, ingenlunde maa pantsættes, sælges, afhændes eller deeles, men uskiftet og udeelt fra den ældste til den ældste først udi mandlige Linier medens nogen findes og siden paa Qvindelinier, naar Ingen paa Sværdsiden mere tilovers er, arves skal, og Os eller Vores Kongelige Arvesuccessorer udi Regjeringen ikke før kunde hiemfalde, førend bemeldte Greve Hr. Mogens Friis's rette ægte Descendenter af Mand- og Qvinde-Kjøn uddød er, da det Os og Vores Kongelige Arve Successorer udi Regjeringen skal med Rette være til- og hiemfalden.

Efter at »primus acquirens«' Sønnesøn, Greve Christian Frijs, i Aaret 1763 var død uden mandligt Afkom, men efterladende sig 3 Døtre, tilfaldt Grevskabets Besiddelse de 2 ældste af disse i Aldersorden, og efter at de begge var døde barnløse, gik Besiddelsen i 1799 over til den tredie Datter, Sophie Magdalene v. Gram, der i Ægteskab med Besidderen af Baroniet Juellinge, Baron Jens Krag Juel Vind, fik Sønnen Frederik Carl Krag-Juel-Vind-Frijs, født 1753. Denne efterlod ved sin Død 1815 Sønnerne:

- 1) Jens Christian, f. 1779,
- 2) Carl Ludvig, f. 1780,
- 3) Erhard, f. 1788.

Ved kgl. Resolution af 23 April 1802 blev det ifølge Ansøgning fra den daværende Besidder af Juellinge med Tiltrædelse af hans ældste Søn bestemt, at naar Frijsenborg skulde tilfalde ham eller i Tilfælde af hans mulige Død hans ældste Søn — den ovenfor angivne Jens Christian, f. 1779 — skulde Juellinge tilfalde den næstældste Søn: Carl Ludvig og hans Descendenter, eller hvis han skulde dø uden Livsarvinger, ovennævnte tredie Søn: Erhard og dennes Descendenter.

Grev Jens Christian tiltraadte 1815 Besiddelsen af Frijsenborg, hvis nuværende Besidder er hans Sønnesøn. Grev Carl Ludvig tiltraadte s. A. Besiddelsen af Juellinge, som, da han døde barnløs 1838, gik over til Grev Erhards Søn, hvis Sønnesøn er den nuværende Besidder af Juellinge, ovennævnte Grev Frederik Krag-Juel-Vind-Frijs, født 1882.

Justitsministeriets Standpunkt er det, at da den nuværende Besidder af Frijsenborg ikke har mandligt Afkom, maa Frijsenborgs Besid-

delse ved hans Død gaa over til nærmeste Mand af Mand paa den fælles Mandsstamme, hvis Stamfader er ovennævnte Grev Frederik Carl, født 1753 † 1815, idet Erektionsbrevets Udtryk: »udi mandlige Linier, medens nogen findes, og siden paa Kvindeliniier, naar ingen paa Sværdsiden mere tilovers er« altid giver mandlige Linier Fortrinsret for kvindelige Linier og Lehneth derfor henhører til de saakaldte agnatisk-kognatiske Lehn, hvad ogsaa efter den gældende Opfattelse historisk og juridisk maa have Formodningen for sig med Hensyn til et Lehn, hvor Kvinder ikke er helt udelukkede.

Efter Justitsministeriets Mening maa det af det Anførte være en Følge, at naar der, efter at Grevskabet i 1763 er gaaet over til kvindelige Linier, igen er opstaaet — gennem Grev Frederik Carl, født 1753 † 1815 — en ny mandlig Stamme med mandlige Linier, maa disse som alle mandlige Linier have den ovennævnte Fortrinsret. De anførte Resultater formentes støttede dels ved Kongelovens Sprogbrug med Hensyn til »mandlige Linier« og »Sværdsiden« dels ved selve denne Lovs udførlige og systematiske Successionsregler, dels endelig ved Grevernes og Friherreernes Privilegier og ved, hvad der kan udledes af de i forskellige Lehnbreve benyttede Udtryksmaader.

Citantinden gør i første Række gældende, at der ikke i Erektionsbrevet for Frijsenborg findes Støtte for den saakaldte agnatisk-kognatiske Arvefølge, og at derfor den lineal-kognatiske Sukcession, der medfører den mindst mulige Afgang fra de almindelige Arvegangsregler, maa anses gældende for Frijsenborg, til hvis Besiddelse hun derfor som nuværende Besidders ældste Datter maa være den nærmeste.

Hun anfører i saa Henseende nærmere, at »mandlige Linier« ikke betyder »Mand af Mand«, men Linier, hvis Hoved er en Mand, ligesom »kvindelige Linier« naturligt forstaas som Linier, hvis Hoved er en Kvinde; Erektionsbrevets Udtryk vil hun derfor opfatte som hjemlende, at først skal succedere de fra Erektors Sønner nedstammende Linier, og naar disse Sønnelinier er fuldstændig udtømte, skal Sukcessionen gaa over til de fra Erektors Døtre nedstammende Linier.

Endvidere anfører hun, at den Formel, der for Kongelovens Vedkommende alene kan antages at hjemle den agnatisk-kognatiske Sukcession, er det i Kongelovens Art. 27 benyttede Udtryk: »... imedens Mand af Mand er tilovers, saa længe skal hverken Kvinde af Mand ej heller Mand eller Kvinde af Kvinde kaldes«, hvilket Udtryk netop ikke er benyttet i Frijsenborg Erektionsbrevet, og denne Betragtning tillægger Citantinden saa meget større Vægt, som hun anser det for uomtvistet, at det er Kongelovens Forfatter Griffenfeld, der har konciperet Erektionsbrevet.

Endvidere hævder Citantinden til Støtte for sit ovennævnte Standpunkt, at i Lehn, hvor Arvefølgen ikke er rent agnatisk, og hvor Kvinder altsaa ikke er helt udelukkede, kan der ikke være nogen Forhaandsformodning for, at Sukcessionen mere skal være agnatisk-kognatisk end rent lineal-kognatisk, og den Opfattelse, som hun erkender der er i den juridiske og historiske Litteratur angaaende Agnaters Fortrinsret ogsaa udenfor rent agnatiske Lehn, mener hun kun bør anses for at referere sig til de egentlige middelalderlige Lehn, hvor Fyrsten paa visse Betingelser skænkede Jordegods til Vasallen, men ikke at være af Betydning med Hensyn til de danske Lehn, der som

det heromhandlede kun er Familiebesiddelser, som Jorddrotten for at opnaa Titel og Rang som Greve og Friherre tilbød Kongen mod straks samtidig at blive forlenet dermed, og det ligger da nærmest at sammenstille Lehn med andre Ejendomme, hvor Individualsukcession gælder saasom Stamhuse o. l., hvor det formentlig maa erkendes, at de almindelige Arveregler er at betragte som Udgangspunkt for Sukcessionsreglernes Fortolkning. Fra dette Udgangspunkt formener Citantinden i Grevernes og Friherrernes Privilegier at finde Støtte for den kognatiske Sukcession som den almindelige ogsaa ved Lehn, idet disse Privilegier kun ved at læses som forudsættende »de overalt anerkendte Lehnsprinciper« skal kunne fortolkes som hjemlende nogen Fortrinsret for Agnaterne ved ikke rent agnatiske Lehn.

Der kan imidlertid hverken gives Citantinden Medhold i den af hende hævdede Forstaaelse af Udtrykket mandlige Linier eller i det af hende derpaa støttede Anbringende om, at Erektionsbrevet for Frijsenborg hjemler en ren kognatisk Sukcession.

Ved mandlige Linier maa antages i Almindelighed at forstaaes ikke blot Summen af de fra en fælles Stamfader nedstammende mandlige Agnater, men ogsaa enhver Linie indenfor de Sukcessionsberettigedes Kreds, hvor Mand nedstammer fra Mand.

Denne Forstaaelse synes at paatvinge sig ikke alene gennem Kongelovens Sprogbrug men ogsaa gennem de i Grevernes og Friherrernes Privilegier og i adskillige Lehnsbreve benyttede Udtryksmaader.

At Kongeloven hjemler den agnatisk-kognatiske Sukcession, fremgaar af dens Art. 27—28 sammenholdt med de i de følgende Artikler gennem konkrete Eksempler givne Forklaringer samt Art. 36 og synes i alt Fald uden for Tvivl ved Sammenhold af den danske og den saakaldte latinske Tekst.

For saa vidt Citantinden hævder, at kun de i Art. 27 benyttede Udtryk angiver Kongelovens Sukcessionsreglers agnatisk-kognatiske Karakter, kan der ikke gives hende Medhold deri, idet bl. a. Art. 28s Udtryk synes at være et ligesaa klart Udtryk for det samme. I den saakaldte latinske Tekst er Art. 27s Udtryk gengivet ved: »— — quamdiu mares ex maribus superstites, tam diu neque Fæminæ ex maribus neque mares aut Fæminæ ex Fæminis-vocantor«. Vedrørende Art. 28 hedder det: »— — — ut mares ex maribus semper [antecedant ac masculino sexui sua perpetuo prærogativa constet, et deinde«, medens der i den danske Tekst staar: »— — — at korteligen Sværd-siden altid gaar for, de mandlige Linier altid først, og saa«

Dette sidste er et Resumé, der synes at gengive de i Art. 27—28 udtalte Regler, og at indeholde Udtryk, der netop i høj Grad er ensartede med dem, der bruges i Erektionsbrevet for Frijsenborg.

Hvad Grevernes Privilegier angaar, synes ogsaa disses Poster 6 og 21 at føre til at forstaa mandlige Linier som identisk med mandlige Agnater, i hvilken Henseende det formentlig har særlig Betydning, at Post 21, som i Modsætning til Grevskaber »arvelige paa mandlige Linier alene« nævner Grevskaber »arvelige paa Mand og Kvindeliner tillige«, ikke ved det førstnævnte Udtryk synes at kunne sigte til andet end mandlige Agnater. At der nemlig skulde kunne være sigtet til Linier omfattende Mænd og Kvinder nedstammende fra Erektors Sønner med Udelukkelse af Linier omfattende Mænd og Kvinder nedstammende

fra Erektors Døtre, synes uantageligt, idet der ikke vides at eksistere Lehn, hvor Kvinder har Arveret, naar de nedstammer fra Erektors Sønner, medens samtidig Mænd og Kvinder nedstammende fra hans Døtre er udelukkede fra al Sukcession.

Overfor det Anførte ses der ikke at kunne — som af Citantinden forment — lægges Vægt paa Posterne 1—3, idet den deri indeholdte Forudsætning om, at der kun tænkes paa sidste Besidders Børn (Arv af Allodialgodset) lader sig forklare bl. a. a potiori.

Der ses overhovedet ikke i det af Citantinden anførte at være fremsat afgørende Grunde til at betvivle, at der — hvad man formentlig hidindtil har antaget — ved grevelige og friherrelige Lehn maa formodes at være givet mandlige Agnater Fortrin i Sukcessionen, selv om dette Fortrin ikke er saa stærkt som ved de rent agnatiske Lehn, hvor baade Kvinder og Kognater er helt udelukkede.

Forsaavidt Citantinden særlig har henvist til de ved Stamhuse o. l. gældende Sukcessionsregler, skal bemærkes, at de Formaal, der maa antages tilsigtede ved Oprettelse af Lehn paa det ved Privilegierne skabte Grundlag, synes saa forskellige fra Formaalene med Oprettelse af Stamhuse, at der ikke uden videre fra de om disse gældende Regler kan drages Slutninger med Hensyn til, hvad der maa antages gældende om Lehn. Medens der nemlig for Stamhuse egentlig kun gælder — jfr. D. L. 5—2—65 — Opretterens i Oprettelsesbrevet udtalte Villie, gælder der for Lehn en Række Fællesbestemmelser, som, i hvorvel der ved det enkelte Lehnsbrev kan gøres Modifikationer, dog maa opfattes som det for alle Lehnsbreve fælles Udgangspunkt.

Der maa herefter gives de Indstævnte Medhold i, at Udtrykkene: »mandlige Linier« og »Sværdsiden« maa forstaaes som af dem hævdede, og at der ifølge Erektionsbrevet maa antages at gælde den agnatisk-kognatiske Sukcession.

Citantinden gør imidlertid yderligere gældende, at den mandlige Linier tillagte Fortrinsret i alt Fald kun kan gælde mandlige Linier efter selve primus aquirens, og da Lehnet som ovenfor anført allerede 1763 gik over til en Datter, er det altsaa kun gennem Kvinder overført til den Linie, hvor det nu besiddes, og dér maa det da forblive, idet der, naar det en Gang er gaaet over paa Kvindeliner, ikke paany bliver Tale om mandlige Linier endsige Fortrinsret for saadanne.

Efter Indholdet af en under Sagens Drift produceret Udtalelse fra autoritativ sprogkyndig Side maa der anses tilvejebragt Enighed om, at de i Erektionsbrevet benyttede Udtryk: . . . først . . . medens . . . siden o. s. v. i og for sig efter Datidens Sprogbrug kan læses som: . . . uskiftet og udelt fra den ældste til den ældste først (d. v. s. for det første, fortrinsvis) udi mandlige Linier (d. v. s. Mand af Mand), medens (d. v. s. imedens, saafremt, under Forudsætning af, saa ofte, hver Gang) nogen findes og siden (dernæst eller og saa) paa Kvindeliner naar (d. v. s. saa ofte som, i de Tilfælde hvor) ingen paa Sværdsiden mere tilovers er, arves skal.

Der maa imidlertid gives Justitsministeriet Medhold i, at en saadan Læsemaade endda er mere nærliggende end den af Citantinden hævdede, der lægger Vægt paa en rent kronologisk Opfattelse.

Selve den brugte Ordstilling, hvorefter Ordene »arves skal« er sat sidst, tyder hen paa et Princip, der skal gælde, hvad enten der arves indenfor Mandslinier eller Kvindeliniier, og hvad enten der er Tale om Linier, hvis Hoved eksisterede 1672, eller saadanne, der i Tidens Løb er skabte.

Som alt ovenfor anført, kan »almindelige arveretlige Regler« ikke afgive Forhaandsformodninger af videre Styrke om, hvad der skal antages som gældende Arveregler ved Lehn. Det ligger betydelig nærmere at antage, at samme Betragtninger, der fører primus aquirens til overhovedet at give mandlige Agnater Fortrinsret — til Tider endog Eneret — i Sukcessionen, ogsaa maa føre ham til at tillægge dem saadan Fortrinsret, naar de optræder blandt Kognaternes Afkom gennem nyopstaaede mandlige Linier, og at det agnatiske Fortrinsprincip gør sig gældende med Hensyn til saadanne Linier til enhver Tid, synes at maatte være den naturligste Følge af selve de Regler, der sammenfattes under Betegnelsen: agnatisk-kognatisk Sukcession. Citantinden har ej heller kunnet paavise — har i alt Fald ikke paavist — noget Lehnsbrev, der begrænser mandlige Agnaters Fortrinsret til kun at gælde for saadanne Agnater, der direkte stammer fra Erektor gennem Mænd, men ikke gælder mandlige Agnater, der henhører til nye Mandstammer, der er skabt indenfor Kognaternes Stammer.

Hertil kommer yderligere den Støtte, som de her udviklede Betragtninger faar gennem Bestemmelsen i Kongelovens Art. 36, der lyder saaledes:

»Men dersom Arffvesuccessionen udj Regieringen kommer til een Daatters Søn, og hand lader Mannlige Arffvinger efter sig, da skall med de aff hannem needstigende Mannlige Linier alting forholdes, saasom Wi om de aff Os needstigende Mannlige Linier forordnet haffver, at alle de aff hannem kommende paa Færne-Stammen og Sverdsiden skulle da fremfor alle andre arffveligen udi Regieringen sucdedere, Een efter anden, Linie efter Linie, den Eldre altid for den yngre, saa at, korteligen, Mand af Mand gaar først for Qvinde aff Mand, og siden Qvinde aff Mand gaar for Mand og Qvinde aff Qvinde, og dernest videre med alting forholdes, som før er sagt«.

Forsaavidt Citantinden dernæst har henvist til, at den af hende hævdede Opfattelse af Arvegangen skal være stemmende med Slægtens Opfattelse, er det ved Fremlæggelse af Afskrift af et fra Grev Jens Christian Krag-Juel-Vind-Frijs hidrørende Brev af 23 Februar 1845 dokumenteret, at Brevskriveren gik ud fra den Opfattelse, at hvis hans ældste Søn døde uden Afkom, skulde Frijsenborg tilfalde Juellingelinien, skønt Brevskriveren i 1845 havde flere Døtre i Live.

Naar Citantinden endelig vil søge Støtte for sin Paastand i den ovennævnte kgl. Resolution af 23 April 1802, hvori hun vil finde forudsat, at der aldrig fra Juellinge-Liniens Side skal kunne rejses Krav for nogen af dens Medlemmer paa at sucdedere i Frijsenborg, saalænge der i Jens Christian Krag-Juel-Vind-Frijs's Descendens efterlades nogen Efterkommer, være sig Mand eller Kvinde, kan der allerede som

Følge af, hvad der under Sagen er oplyst om denne Resolutions Tilblivelsesmaade, ikke fra den drages Slutninger, der gaar ud over selve de i Resolutionen udtrykkelig truffne Bestemmelser, endsiige drages den Slutning, at Juellingelinien dengang skulde have givet noget Afkald paa at rejse Sukcessionskrav med Hensyn til Frijsenborg.

Efter det saaledes Anførte vil Citantindens Paastand ikke kunne tages til Følge, hvorimod Justitsministeriet vil være at frifinde for hendes Tiltale, medens Sagens Omkostninger i Overensstemmelse med de af Parterne i saa Henseende nedlagte Paastande vil være at ophæve.

Torsdag den 24 December.

Nr. 56. Underretssagfører S. Olsen (Bagger efter Ordre)

mod

Skattedepartementet paa Statskassens Vegne
(den kst. Kammeradvokat),

betræffende Sportuleringen af 2 Løsøre-Auktioner.

Nakskov Fogedrets Kendelse af 18 Marts 1912: Udpantningsforretningen bør ikke nyde Fremme.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 11 November 1912: Den ovennævnte hos Appelindstævnte, Sagfører S. Olsen af Nakskov, begærte Udpantningsforretning bør nyde Fremme. Sagens Omkostninger for Overretten ophæves. Intet Stempelforbehold for Overretten.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil efter Omstændighederne være at ophæve, hvorhos det Appellantens befalede Sagfører tilkommende Salær vil være at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten, Underretssagfører S. Olsen, 2 Kroner. Der

tillægges Højesteretssagfører Bagger i Salarium for Højesteret 100 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Efter Begæring af Appelindstævnte, Sagfører S. Olsen af Nakskov, blev der den 8 og 10 Marts 1911 hos henholdsvis Gaardejer Niels Andersen i Torpe og Gaardejer, fhv. Herredsfuldmægtig J. C. Jensen i Halsted Skovby afholdt 2 frivillige Løsøre-Auktioner, ved hvilke Appelindstævnte var Inkassator, og hvor der bl. a. blev bortsolgt en Del Køer, Kvier, Kalve, Heste, Grisesøer og Grise, nemlig henholdsvis for 9223 Kr. 88 Øre og 7149 Kr. 38 Øre. Herredsfogeden i Lollands Sønder-Herred beregnede Sportlerne af de nævnte Auktioner efter Sportelreglementets § 99, hvorefter »det almindelige Auktionssalarium, som bliver at betale i alle de Tilfælde, hvor de følgende Paragraffer ikke hjemler et nedsat Salarium«, er 4 pCt., men da Appelindstævnte formente, at de ved Auktionerne bortsolgte Kreaturer maatte betegnes som »Handelsvarer«, saa at der forelaa Hjemmel for Anvendelse af nedsat Gebyr efter Sportelreglementets § 105, nægtede han at betale Differencen mellem de tvende saaledes anstillede Beregninger, ialt 344 Kr. 95 Øre, og ved en efter nævnte Herredsfogeds Begæring foretagen Udpantningsforretning for dette Beløb blev Udpantningens Fremme nægtet ved en af Nakskov Købstads Fogedret den 18 Marts 1912 afsagt Kendelse, hvorved der gaves Appelindstævnte Medhold i hans Opfattelse af de paagældende Kreaturer som Handelsvarer.

Denne Kendelse har Appellanterne, Skattedepartementet paa Statskassens Vegne, ved den konstituerede Kammeradvokat indanket her for Retten, hvor de paastaar den forandret, saaledes at der tillægges den begærte Udpantningsforretning Fremme samt Appelindstævnte tilpligtet at betale dem Sagens Omkostninger for Overretten, derunder Salær til Kammeradvokaten.

Indstævnte procederer til den indankede Kendelses Stadfæstelse med Tillæg af skadesløse Sagsomkostninger for Overretten.

Sagens Udfald beror paa, om der foreligger tilstrækkelig Hjemmel til at anse de bortsolgte Kreaturer for »Handelsvarer« i den Forstand, hvori Sportelreglementet maa antages at bruge dette Ord, i hvilken Henseende der efter Proceduren er Enighed om, at der under »Handelsvarer« indbefattes enhver Art af Varer, der i det givne Tilfælde er Genstand for Handelsomsætning, eller hvis Afsætning in casu sker som Næringsbrug.

Medens Appelindstævnte gør gældende — og iøvrigt ved Kendelsen har faaet Medhold i — at Kreaturer, Heste og Svin er — som Landbruget har udviklet sig i Nutiden — altid »Handelsvarer« for en Landmand, hvad enten Kreaturerne er indkøbte eller opdrættede i Salgsøjemed eller ikke, hævder Appellanterne, at Nedsættelsen ifølge Sportelreglementets § 105 kun kan komme den auktionssælgende Landbruger til Gode, som godtgør, at vedkommende Gaard, hvortil de paagældende Kreaturer etc. har hørt, faktisk har været saaledes dreven,

at Driften har haft Fremstillingen af Salgswaren: Kreaturer til Øjemed ved Køb eller Opdrætning.

Da der findes at maatte gives Appellanterne Medhold heri, og da Appellindstævnte ikke imod Appellanternes Benægtelse har godtgjort, at Salget af de i Sagen omhandlede Kreaturbesætninger har været Led i de paagældende Landbrugeres Næringsvej, savnes der Hjemmel til at fravige den almindelige i § 99 omhandlede Sportulering, og da der ikke er fremsat nogen speciel Indvending mod det ovennævnte Beløb af 344 Kr. 95 Øre, vil den begærte Udpantning være at fremme.

I Overensstemmelse hermed vil den indankede Kændelse være at forandre, medens Sagens Omkostninger her for Retten findes at kunne ophæves, hvorefter der ikke bliver Spørgsmaal om at tilkende den konstituerede Kammeradvokat Salær.

Hermed endte anden ordinære Session.

Tredje eller ekstraordinære Session.

Mandag den 4 Januar 1915.

Nr. 265. Højesteretssagfører Møller

mod

Christen Mortensen (Def. Dietrichson),

der tiltales for Bedrageri.

Esbjerg Købstads, Skads Herreds og Fanø Birks Ekstra-
rets Dom af 24 Oktober 1912: Møllebygger Christen Mortensen bør
hensættes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage, hvorhos han
i Erstatning til Elektrikerne Jens Just Bjerregaard og Jens Christian
Møller bør betale 250 Kr. samt udrede alle af denne Sag flydende
Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører E. Hansen, Esbjerg,
og Defensor, Sagfører A. Harck, Varde, 15 og 12 Kr. Det Idømte at
udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dom-
men i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 20 April 1914: Underrets-
dommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for
Overretten, Overretssagførerne Johnsen og Jørgensen, betaler Tiltalte
25 Kr. til hver. Det idømte Erstatningsbeløb udredes inden 15 Dage
efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og iøvrigt at efterkommes under
Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Christen Mortensen til Højesteretssagførerne Møller og Dietrichson 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Esbjerg Købstad, Skads Herred og Fanø Birks Ekstraret indankede Sag er Christen Mortensen, der er født den 24 Juli 1875, og som foruden at han under en i f. A. indledet Undersøgelse har været sigtet for Bedrageri, uden at der dog blev rejst Tiltale mod ham, har været anset ved nysnævnte Rets Dom af 18 Juli 1911 efter Straffelovens §§ 251 og 253 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, sat under Tiltale for Bedrageri.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger, der tildels er tilvejebragte under et paa Foranledning af Overretten optaget yderligere Forhør, maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i nedennævnte Forhold.

Den 5 eller 6 Juli 1912 har Tiltalte bortbyttet en Elektrikerne Jens Christian Møller og Jens Just Bjerregaard i Esbjerg tilhørende Motorcykle, som var ham overladt til Laans, mod en anden Motorcykle og 140 Kr. i Bytte. Den modtagne Motorcykle har Tiltalte derefter byttet med en Damecykle, og denne har han pantsat for 25 Kr. De modtagne Beløb har Tiltalte forbrugt.

Forsaavidt Tiltalte har hævdet, at han af Bjerregaard har faaet Tilladelse til at sælge den førstnævnte Motorcykle, dog »selvfølgelig« imod at aflevere det indvundne Beløb til rette Vedkommende, hvilken Forklaring han under det paa Overrettens Foranledning afholdte Forhør har ændret derhen, at Bjerregaard har overladt ham Motorcyklen for, at han kunde besørge den solgt, vil der ikke kunne tages noget Hensyn til disse Forklaringer, hvis Rigtighed Bjerregaard har bestridt, og som efter det Foreliggende maa anses i høj Grad usandsynlige.

Møller og Bjerregaard har paastaet Tiltalte tilpligtet at erstatte dem Motorcyklens Værdi med 250 Kr., og denne Paastand mod hvilken Tiltalte intet har haft at erindre, er ved Underretsdommen tagen til Følge.

Den 1 Juni s. A. afhændede Skotøjsfabrikant Vilhelm Klausen i Esbjerg til Tiltalte en Motorcykle med Sidevogn for 300 Kr., der skulde berigtiges dels ved, at Klausen modtog en paa en Trediemand for et Tiltalte tilkommende Beløb af 125 Kr. trukken, den 10 August s. A. forfaldende Veksel, dels ved at Tiltalte for Restbeløbet, 175 Kr., selv akcepterede en Veksel, af hvis Paalydende 100 Kr. skulde betales

den 1 September s. A., Resten den paafølgende 1 December. Om Handelen oprettedes der en skriftlig Kontrakt, ifølge hvilken Klausen forbeholdt sig Ejendomsret til det Solgte, indtil Købesummen kontraktmæssig var betalt, i hvilken Henseende det i Kontrakten udtrykkelig udtaltes: »De for Købesummen udstedte Veksler er ikke at anse for behørig Betaling, før de er indfrie af Køberen, . . .«

Tiltalte har nu, uanset at Købesummen ikke var berigtiget og til Trods for, at han var bekendt med, at han saaledes ikke havde erhvervet Ejendomsret over det Købte, den 12 Juli samme Aar pantsat Motorcyklen med Sidevogn til en Pantelaanerske for 70 Kr., som han har forbrugt.

Klausen har selv indløst Motorcyklen ved Betaling af dette Beløb, og har imod at beholde Cyklen, der i sin nuværende Tilstand er vurderet til 200 Kr., samt den ham overdragne Veksler paa 125 Kr., af hvilket Beløb der, da han den 20 September 1912 indgav Anmeldelse til Politiet, var betalt 50 Kr., frafaldet Krav paa yderligere Erstatning hos Tiltalte.

For sit i de foranførte Henseender udviste Forhold er Tiltalte ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 253 med en Straf, der efter Omstændighederne findes i Medfør af midlertidig Lov 1 April 1911 § 13 passende bestemt til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til det Tiltalte idømte Erstatningsbeløb og Aktionens Omkostninger ligeledes tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste.

Tirsdag den 5 Januar.

Nr. 288. Højesteretssagfører Hansen

mod

Marinus Julianus Jensen (Def. Dietrichson),

der tiltales for Brandstiftelse.

Nørresundby Købstads og Kjær Herreds Ekstrarets Dom af 31 Januar 1914: Tiltalte Marinus Julianus Jensen bør hen sættes til Forbedringshusarbejde i 2 Aar, hvorhos han bør udrede alle af denne Sag lovlige flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Olesen, 40 Kr. og til Defensor, Sagfører Wiese, 30 Kr. I Erstatning bør Tiltalte udrede til Husmandsbrandkassen 4783 Kr. 50 Øre og til Brandforsikringsforeningen for rørlige Ejendele i Hjørring Amt og Kjær Herred 2330 Kr. 01 Øre. De idømte Erstatningsbeløb at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen isøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 27 April 1914: Underretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Dahl og Sørensen, betaler Tiltalte 50 Kr. til hver. De idømte Erstatningsbeløb udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Bestemmelsen om den Husmandsbrandkassen for faste Ejendomme i Danmark tilkendte Erstatning maa bortfalde, da Paastanden om saadan Erstatning maa anses frafalden for Højesteret af nævnte Kasse.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Bestemmelsen om den den ovennævnte Husmandsbrandkasse tilkendte Erstatning bortfalder. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Marinus Julianus Jensen til Højesteretssagførerne Hansen og Dietrichson 100 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Nørresundby Købstad og Kjær Herreds Ekstraret indankede Sag er Marinus Julianus Jensen, der er født den 9 Januar 1880, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Brandstiftelse.

Den 11 Juni f. A. Kl. henad 11¹/₄ Aften opstod der Ild i den Anders Simonsen tilhørende Gaard paa V. Hassing Strand under Kjær Herreds Jurisdiktion. Ilden opdagedes i Udhusene, der bestod af 3 sammenbyggede Længer, for største Delen af Bindingsværk, og forplantede sig derfra til det særskilt liggende, grundmurede Stuehus, idet den paa Grund af en stærk vestlig Storm hurtigt bredte sig videre, og samtlige Bygninger, der var straaetækte, nedbrændte, uden at det lykkedes at redde andet ud af dem end lidt Indbo og Kreaturerne, medens 9 Svin indebrændte og 2 senere ere døde af Brandsaar. Nogen Fare for Menneskeliv kan der ikke antages at have været. Brandskaden paa den faste Ejendom og Løsøret er med Vurderingsomkostninger opgjort til henholdsvis 4783 Kr. 50 Øre og 2330 Kr. 1 Øre.

Efter Sagens Oplysninger var Simonsen, der beboede Gaarden tilige med sin Husbestyrerinde og sine 5 Børn, af hvilke det ældste, der nylig var konfirmeret, var fraværende, bemeldte Dags Aften ved Titiden kommen hjem sammen med Husbestyrerinden, og efter at have besørget forskellige Arbejder havde de sat sig ind i Spisestuen for at drikke Kaffe. Medens de sad her, raabte det yngste Barn, der var oppe og sad hos dem, at der var Ild i Laden, og da Simonsen nu gennem Vinduet saa Flammerne stige op omtrent midt fra Ladens Tag

øverst oppe, løb han ud og Syd om Laden, hvorved han kunde iagttagte, at Tagets hele sydlige Flade stod i Brand. Efter Simonsens Formening er Ilden paasat udvendig i Ladetagets sydvestlige Hjørne som kun var ca. $1\frac{1}{3}$ m over Jorden.

Husmand Peder Thodberg af V. Hassing Enge og Hustru, der bebor en Ejendom omtrent 1000 Alen lige Nord for Brandstedet, har i det Væsentlige overensstemmende forklaret, at de den 11 Juni f. A. efter at være gaaet i Seng om Aftenen ved Titiden blev vækkede ved, at der blev banket paa et Vindue i deres Sovekammer, der ligger i Husets østlige Ende, hvorefter de hørte en Stemme raabe, at der var Ildebrand »her Østen for« eller Lignende. Efter hvad Thodbergs Hustru har forklaret, foer hun op og saa et kort Øjeblik en meget lille Mand med rundpudlet Hat ud for Vinduet, for hvilket der ikke var Gardin, hvorhos Thodberg, efter hvis Udsagn Stemmen hidrørte fra en Mand, der talte Bondedialekt, med Bestemthed har forklaret, at han saa en Person løbe forbi det vestlige Sovekammervindue mod Vest og hørte Lyden af hans Støvler tabe sig i vestlig Retning langs Husets Façade. Thodbergs Hustru har endvidere til en Rapport forklaret, at Manden var iført mørkt Tøj. Iøvrigt kunde Thodberg og Hustru iagttagte Branden af Simonsens Gaard gennem deres Vinduer, og efter Hustruens Udsagn var alle Udhusene og kort efter ogsaa Stuehuset ompændt af Flammer.

Bolsmand Anders Chr. Andreasen af V. Hassing Rimmer har forklaret, at han den 11 Juni f. A. om Aftenen paa Vej fra V. Hassing til sit Hjem, som han antager Kl. $11\frac{1}{2}$, blev en Ildebrand var. Da han var kommen noget nærmere, saa han efter sin videre Forklaring, at det var Simonsens Gaard, der stod i Brand, og at Ilden havde bredt sig til alle Udhusene. Han satte derfor i Løb efter Brandstedet og efter at være kommen ind paa en Vej, der løber i Øst og Vest, fulgte han denne et Stykke, men da han nu saa Ilden angribe Stuehuset, sprang han fra Vejen ind paa en Marklod, der ligger umiddelbart Øst for Simonsens Gaard, og som i Modsætning til de Vest for denne liggende Lodder er uden Bygninger, for at skyde Genvej over Lodden. Samtidig sprang en lille Person, som Andreasen havde set løbe over Lodden i Retning fra Brandstedet, fra Lodden ud paa Vejen, 25 à 30 Favne fra det Sted, hvor Andreasen befandt sig, men da denne troede, at det var en Person, der var sendt efter Hjælp, lagde han ikke videre Mærke til Vedkommende. Til en Rapport har Andreasen yderligere forklaret, at han saa Personen, som han først antog for Simonsens nykonfirmerede Datter, men som efter hans paa senere Eftertanke grundede Formening meget vel kan have været en Mandsperson, bevæge sig i Retning af Thodbergs Hus.

Ved den Dagen efter Branden foretagne Politiundersøgelse fandtes det Traadvæv, som indenfor et Tjørnehegn omgiver Thodbergs Gaardsplads og Have, paa et Sted, hvor Tjørnen er lav, og som ligger omtrent Vest for Stuehuset, fuldstændig trykket sammen mod Jorden, og i Grøften udenfor fandtes en Tændstikæske, paaklæbet et Niels Ebbesen forestillende Billede og indeholdende dels hvide Tændstikker med sort Sats, dels røde med gul Sats. Efter Thodbergs Udsagn var den nævnte Beskadigelse tilføjet Traadvævet den foregaaende Nat, efter hans Formening af den Person, som ved hans Sovekammervindue

havde givet ham Meddelelse om Branden, idet den Paagældende i Mørket maatte være løbet mod Traadvævet og derhos være snublet over en Træstub, hvorved han var falden forover i Grøften udenfor Indhegningen. Ved denne Lejlighed maatte han da have tabt den fundne Æske Tændstikker, som efter Thodbergs Erklæring ikke tilhørte ham, da han ikke havde røde Tændstikker.

Medens der ikke ved Politundersøgelsen fandtes noget Fodspor i umiddelbar Nærhed af Thodbergs Hus eller paa den det omgivende Gaardsplads, der laa i Græs, opdagedes der derimod saadanne, som fra det Sted, hvor Tændstikæskan var funden, over en Kornmark førte først i nordlig og derefter i nordvestlig Retning efter Staa bort fra Brandstedet, indtil de ophørte ved en Græsmark. Sporene, der saa ud til at hidrøre fra en meget lille og temmelig spids Støvle, af hvilke der toges Gibsaftryk, opmaaltes til en Længde af ca. 27 cm, Sporet af Støvlesaaen til en Bredde af ca. $9\frac{1}{4}$ cm og af Hælen til en Længde og Bredde af ca. $6\frac{1}{4}$ cm hver. Efter Afstanden mellem Sporene skønnedes det, at den paagældende Person skiftevis havde gaaet og løbet.

Ved den samtidig foretagne Afhøring af Simonsen oplyste han, at han et Par Uger forinden havde mageskiftet sin Ejendom med en Tiltalte tilhørende Ejendom i Nørresundby, og at Tiltalte derfor skulde overtage hans Ejendom den 16 s. M. og ved denne Lejlighed betale ham et Afdrag paa Købesummen af 1625 Kr. I Anledning heraf indfandt der sig Fredagen den 13 s. M. en Politibetjent hos Tiltalte paa hans Bopæl paa Volstrup Hede over Hornum Herreds Jurisdiktion. Under den over ham derefter foretagne Afhøring erklærede Tiltalte ifølge den af Betjenten afgivne Rapport næst at udtale, at han var ubekendt med den stedfundne Ildebrand, ikke at have været borte fra Hjemmet, siden han en Dag først i Ugen, vistnok Mandag eller Tirsdag (den 9 eller 10 Juni) havde været ved Ejendommen i V. Hassing, og navnlig nægtede han at have været borte den 11 s. M. og paafølgende Nat. Da nu Tiltaltes Hustru og hans paa Besøg tilstedeværende Moder opgav, at han den sidstnævnte Dag ved Aftenstid — efter Hustruens Udsagn ved Syvtiden — var taget hjemmefra og først vendt tilbage om Natten Kl. 2—3, blev han sat under Anholdelse. Under en senere samme Dag af Politibetjenten foretagen Afhøring, forklarede han derimod, ligeledes ifølge Betjentens Rapport, at han Tirsdag eller Onsdag Aften (den 10 eller 11) ved Syvtiden var cyklet hjemmefra til det i en Afstand af $\frac{1}{4}$ Mil liggende Duedal for at fæste en Tjenestekar, og at han, da dette ikke var lykkedes ham, ved Titiden var cyklet derfra til Frejlev, hvor der skulde være en Karl, der søgte Plads, uden at han dog henvendte sig til denne, da han syntes, at det var bleven for silde dertil, hvorhos Tiltalte paa Spørgsmaal om, ad hvilken Vej han var taget hjem, endvidere oplyste, at han ogsaa havde været i Aalborg for at købe et Afføringsmiddel til sin Hustru, der var sengeliggende. Da han kom til Aalborg, var Apotekerne, som efter hans Formening holdt aabent til Kl. 11, imidlertid lukkede. Endelig forklarede Tiltalte, at han ved Mariendals Mølle — der efter det Oplyste ligger omtrent en Fjerdingvej Syd for Aalborg — havde faaet Cyklen punkteret ved at køre paa et Glasskaar; han havde derfor sat den fra sig og var gaaet til Aalborg, ligesom han gik hele Vejen der-

fra til sit Hjem, hvortil han ankom Kl. 1, maaske Kl. $1\frac{1}{2}$, idet han trak Cyklen. I Forbindelse hermed nægtede han at have været ved Brandstedet samme Aften saavel som at have foraarsaget den paagældende Ildsvaade. Rigtigheden af denne Forklaring har Tiltalte i Hovedtrækkene fastholdt gennem de afholdte Forhør, idet han dog nærmere har berigtiget og udfyldt Forklaringen derhen, at han har foretaget Cykleturen den 11 Juni og væsentlig i det Øjemed at gøre det nævnte Indkøb paa et Apotek i Aalborg, hvortil han ankom henad Kl. $10\frac{1}{2}$, ifølge en senere Forklaring dog først Kl. $10\frac{1}{2}$ à 11, at han forlod Duedal Kl. $9\frac{1}{2}$ à 10, og at han, da han kom til Apoteket og fandt det lukket, ikke ringede paa, fordi han ikke havde Recept og ikke mente at kunne faa Noget uden en saadan, men straks begav sig paa Vejen til sit Hjem, hvortil han ankom Kl. 2, maaske lidt før eller senere. Tiltalte har gentagende Gange erkendt, at han overfor Politibetjenten nægtede at have været borte fra Hjemmet den 11 Juni og paafølgende Nat, og som Grund dertil angivet, at han ikke erindrede saadant, hvorhos han har gjort gældende, at han ikke vidste, at det var en Politibetjent, som afhørte ham. Ligesom det imidlertid med tilstrækkelig Bestemthed fremgaar af det Foreliggende, at han var paa det Rene med, hvem den Paagældende var, saaledes vil der overfor hans tidligere afgivne modstaaende Erkendelse ikke kunne tillægges det nogen Betydning, at Tiltalte under et senere Forhør har villet hævde, at han til Betjenten kun har sagt, at han ikke erindrede at have været borte den paagældende Nat.

Efter Politibetjentens Forklaring spurgte han Tiltalte, da han efter at have anholdt ham førte ham til Godthaab Jernbanestation, fra hvilken de skulde tage med Toget til Aalborg, om han havde nogen Cykle, hvortil Tiltalte svarede: »Ja, men den er punkteret, den staar med Slangen helt flænget«, og Betjenten fik af dette Svar det Indtryk, at det var Tiltalte, der da ogsaa udtalte sig forbeholdent om, naar Skaden var sket, om at gøre at bibringe ham den Forestilling, at Cyklen havde været ubrugelig den næstforegaaende Nat. Senere paa Dagen fremkom Tiltalte med den foranførte Forklaring om de nærmere Omstændigheder ved Cyklens Beskadigelse.

Det paagældende Cykledæk med Slange har været undersøgt af Cyklehandlerne A. Andersen og A. Holm i Nørresundby, der under Hensyn til Beskaffenheden af den de nævnte Genstande tilføjede Beskadigelse begge edelig har udsagt, at Genstandene efter deres Mening ikke er bristede ved, at Cyklen er kørt paa et Glasskaar, men at de er skaarne itu med en Kniv.

Den Person i Duedal, til hvem Tiltalte henvendte sig for at fæste ham som Karl, nemlig Arbejdskarl Niels Peter Eriksen, har til en Rapport forklaret, at Tiltalte kom til ham om Aftenen Kl. 8 à $8\frac{1}{2}$ og forlod ham ca. $\frac{3}{4}$ Time senere, nemlig Kl. 9 à $9\frac{1}{2}$, hvilke Tidsangivelser dog under Hensyn til den korte Afstand fra Tiltaltes Hjem til Duedal og de foreliggende Oplysninger om, naar han har forladt Hjemmet, maa antages at være meget for høje.

Landinspektør Messerschmidt i Nørresundby har paa Generalstabskort i Maalestoksforholdet 1 : 40.000 opmaalt Afstanden fra Tiltaltes Bopæl til Brandstedet ad Landevejen over Aalborg—Nørresundby til henholdsvis 32,4 og 34,2 km, eftersom der bøjes af fra Landevejen i

Staa eller tages over V. Hassing. Naar henses til, at Tiltalte efter sin Forklaring har cyklet, siden han var ung, og saaledes maa antages at være en øvet Cyklist, samt til, hvad der er oplyst om Beskaffenheden af de Veje, han har maattet passere, kan han meget vel antages i Stand til paa Cykle at have tilbagelagt Vejen til Brandstedet i Tiden indtil Ildens Opkomst og derefter Vejen hjem i Tiden indtil sin Hjemkomst Natten mellem den 11 og 12 Juni.

Paa Vejen til Godthaab Jernbanestation spurgte den tidligere nævnte Politibetjent endvidere Tiltalte, om han havde andre Støvler end dem, han havde paa, hvad Tiltalte gentagne Gange benægtede, idet han opgav af Fodtøj iøvrigt kun at eje et Par Træsko og et Par Træskostøvler, og ifølge den af Betjenten indgivne Rapport var Tiltaltes Benægtelse meget bestemt og ledsaget af en Bemærkning om, at han i lang Tid ikke havde ejet andre Støvler end de nævnte. Tiltaltes Hustru havde imidlertid meddelt Betjenten, at Tiltalte ogsaa ejede et Par andre Støvler, som han havde haft paa under Cykleturen den 11 Juni, men som Dagen efter var bragte til Skomager Laulund ved Godthaab Station til Istandsættelse, fordi den ene Hæl var gaaet løs, og da nu Betjenten foreholdt Tiltalte, at han havde et Par Støvler beroende hos nævnte Skomager, indrømmede han ogsaa Rigtigheden heraf. Da de var ankomne til Stationen, spurgte Betjenten Tiltalte om, hvor Laulund boede. Hertil svarede Tiltalte, idet han pegede ud, efter Betjentens Udsagn, i urigtig Retning, at han boede »langt derovre«, hvorhos han paa yderligere Tilspørgsel opgav, at der vilde være 10 Minutters Gang til Huset. Betjenten begav sig derpaa med Tiltalte paa Vej i den angivne Retning for at faa Støvlerne udleveret, men nu paaviste Tiltalte Betjenten et i Nærheden af Stationen liggende Hus som Skomagerens Bopæl, og denne Angivelse viste sig at være rigtig.

Paa Tilspørgsel om Grunden til, at han overfor Politibetjenten først nægtede at eje mere end et Par Støvler og derhos gav ham urigtige Meddelelser om Skomager Laulunds Bopæl, har Tiltalte, der har erkendt, at han har haft de til Laulund bragte Støvler paa under sin Udflugt den 11 Juni om Aftenen, under det første Forhør svaret ikke at kunne angive nogen Grund, hvorimod han senere med Hensyn til det første Punkt har opgivet, at han havde glemt, at han havde det sidstnævnte Par Støvler. Efter det Oplyste havde Tiltalte — uanset at kun den ene Støvle trængte til Istandsættelse — ladet begge Støvler bringe til Skomageren sammen med en enkelt Støvle af det andet Par, hvilken sidste han fik tilbage samme Dags Aften. For det Pars Vedkommende, som han havde haft paa den 11 Juni, bestod Skaden i, at en Hæl paa den ene Støvle var gaaet løs, og efter Tiltaltes Forklaring — der for saa vidt staar i Modstrid med, hvad hans Hustru og 8-aarige Datter, Helga, der plejer at rengøre hans Støvler, har iagttaget — havde Hælen allerede siddet løs i nogen Tid. De paagældende Støvler, der er spidsnæsede, er opmaalte til en Længde af ca. 27³/₄ cm, Saalerne til en Bredde af ca. 9¹/₂ cm og Hælen til en Bredde af ca. 6¹/₂ cm og en Længde af lidt derunder. En Undersøgelse har vist, at Støvlerne passe til det *) Gibsaftryk af de ved Husmand P. Thodbergs Hus fundne Fodspor.

*) Her er formentlig glemt Ordet »ovennævnte«.

Efter anstillet Prøve har det vist sig, at Afstanden fra Godthaab Jernbanestation til Skomager Laulunds Bopæl i Skridtgang kan tilbagelægges i 2 Minutter. Huset er i sin fulde Udstrækning synligt fra Jernbanestationen.

Tiltaltes Datter, Helga, har forklaret, at hun faa Dage før den 11 Juni f. A. for at faa en Tændstikæske at lege med hjemme ved Køkkenbordet i Tiltaltes Nærværelse har tømt en saadan Æske af grøn Farve, indeholdende røde Tændstikker, ved at komme disse dels i en Æske med Tændstikker af samme Farve, dels i en rød Æske med hvide Tændstikker i. Blandt sit Legetøj har hun paavist Skuffen til den tømte Tændstikæske. Efter at den ved P. Thodbergs Hus den 12 Juni f. A. fundne Tændstikæske er bleven hende forevist, har hun forklaret, at det var en saadan med Indhold af hvide Tændstikker, i hvilken hun ved den ommeldte Lejlighed har lagt røde.

Efter Tiltaltes Hustrus Udsagn have de i deres Hjem brugt saavel hvide Tændstikker med sort Sats af Mærke »Niels Ebbesen« som røde Tændstikker med gul Sats, hvorimod Tiltalte, der ved den i Arresten stedfundne Visitation fandtes i Besiddelse af en Tændstikæske, mærket med Niels Ebbesens Statue og indeholdende hvide Tændstikker med sort Sats, efter først at have afgivet en lignende Forklaring senere har udsagt, at han aldrig har lagt Mærke til, om der i hans Hjem brugtes Tændstikker som de hos ham forefundne.

Efter det Oplyste have de røde Tændstikker kunnet faas til Købs i Godthaab Brugsforening, hvor Tiltalte efter sin Forklaring har købt sine Tændstikker, hvorimod ingen Handlende i V. Hassing eller Staa have saadanne til Salgs.

Tiltalte, der efter sin Forklaring ikke mindes at have set Helga lege med Tændstikæsker, og som først har udsagt, at han paa Cykelturen den 11 Juni havde en Æske Tændstikker i Lommen, senere, at han ikke husker, om han havde Tændstikker med hjemme fra, har iøvrigt ikke villet kendes ved den ved Thodbergs Hus fundne Æske Tændstikker og erklæret, at den formentlig aldrig har været i hans Besiddelse, og at han aldrig har tabt nogen saadan Æske ved Thodbergs Hus, hvor han, saa vidt han ved, overhovedet aldrig har været.

I den Slutseddel, som den 28 eller 29 Maj f. A. oprettedes angaaende det mellem Tiltalte og Gaardejer Anders Simonsen indgaaede Mageskifte, var det bestemt, at Ejendommene med Tilbehør fra Underskriftens Dato stod for de nye Ejeres Risiko i Tilfælde af Ildsvaade m. m., og en tilsvarende Bestemmelse indeholdtes i den den paafølgende 3 Juni mellem Parterne oprettede Mageskiftekontrakt, i hvilken det derhos udtrykkelig var bestemt, at Køberen af bemeldte Ejendom i Tilfælde af Ildsvaade havde »Regres« til Bygningernes og Løsørets Forsikringssummer.

Gaardejer Anders Simonsen, der har bekræftet sin under Sagen afgivne Forklaring med Ed, har udsagt, at Tiltalte under de Forhandlinger,

Færdig fra Trykkeriet den 14 Januar 1915.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 46.

Tirsdag den 5 Januar.

der gik forud for Slutsedlens Oprettelse, viste stor Iver for at faa slaaet fast, at han, hvis de til Gaarden i V. Hassing hørende Bygninger nedbrændte før Gaardens Overtagelse, skulde have Forsikringssummen udbetalt.

Sagfører Mørch i Aalborg, der efter Tiltaltes Anmodning var til Stede ved Mageskiftekontraktens Oprettelse for om fornødent at bistaa ham, har forklaret, at Tiltalte paa hans Spørgsmaal om, for hvis Risiko Ejendommen skulde staa indtil Tiltrædelsen, svarede ham, at der var truffen Aftale om, at det skulde være for den Tiltrædendes.

Tiltalte har imidlertid erklæret, at han ikke erindrer, hvilken Ordning der blev truffet i bemeldte Henseende, eller at der under Salgsforhandlingerne var Tale om nogen Ordning af Forholdet, men at han »mener«, at Ejendommen i V. Hassing skulde staa for Simonsens Risiko. Han har endvidere udsagt, at der vel nok i »Papirerne« er indført noget om det ommeldte Punkt, men at han ingen Besked ved derom, at han ikke tror, at det er sket i Slutsedlen, og at han først af Forhørsdommeren har faaet Kundskab om, at der ved Mageskiftekontrakten er truffet den foranførte Bestemmelse.

Anders Simonsen har endvidere udsagt, at Tiltalte, efter at Slutsedlen var skreven, bad ham sørge for at faa alle Vogne og Redskaber bragt i Hus.

Tiltalte har først erkendt at have sagt til Simonsen, at han skulde »samle Redskaberne hjem«, men tilføjet, at han ikke mindes, om det var den Dag, Slutsedlen blev underskreven, eller senere. Længere hen under Forhøret har Tiltalte imidlertid under Benægtelse af, at han i Forbindelse med Salgsforhandlingerne har paatalt, at Simonsen skulde sørge for, at Redskaberne straks kom i Hus, erklæret, at han mindes, at han en senere Dag ved sin Nærværelse paa Gaarden i V. Hassing har anmodet Simonsen om at faa Gaardens Redskaber samlet sammen til denne.

Ifølge Sagens Oplysninger skulde Tiltalte ved Overtagelsen af Ejendommen i V. Hassing den 16 Juni f. A. foruden 1625 Kr. til Anders Simonsen udbetale Tømmermester Mørck i Nørresundby, der ifølge Obligation havde 1200 Kr. til Gode hos Tiltalte, sikrede ved Pant i den af Tiltalte til Simonsen mageskiftede Ejendom sammesteds, 200 Kr. i Afdrag paa denne Skyld som Betingelse for, at Mørck skulde lade Restskylden overføre som Pantebehæftelse paa førstnævnte Ejendom.

Tømmermester Mørck har forklaret, at han af Tiltaltes Udtalelser til sig fik det Indtryk, at han havde Pengene indestaaende i et eller andet Pengeinstitut, hvor han med kort Opsigelse vilde kunne faa dem udbetalt.

Sagfører Mørch har forklaret, at Tiltalte forinden Mageskiftekontraktens Oprettelse havde sat ham ind i de nærmere Omstændigheder ved Handelen og da ogsaa sagt ham, at han skulde have de til Handelens Opfyldelse fornødne Penge i en Landsparekasse. Efter Tiltaltes Meddelelser fik Mørch det Indtryk, at han havde hele Beløbet indestaaende i en saadan Kasse.

Overensstemmende hermed har de Personer, som iøvrigt har været nærværende ved Mageskiftekontraktens Oprettelse og de forudgaaende Forhandlinger, nemlig foruden Simonsen Ejendomskommissionær N. N. Møller i Aalborg og Sagfører Teisen i Nørresundby, hos hvem Oprettelsen fandt Sted, Sidstnævnte i en skriftlig Bevidnelse, uden i noget Væsentligt at afvige fra hinanden forklaret, at Tiltalte ved den nævnte Lejlighed udtalte, at han skulde have de ommeldte Penge i en Sparekasse, hvor han vilde kunne faa dem Lørdagen den 14 s. M., og at man blev enig om at fastsætte Tidspunktet for Tiltaltes Overtagelse af den af ham købte Ejendom, der efter den første Bestemmelse skulde foregaa nysnævnte Dag, til 2 Dage senere, fordi man frygtede, at det vilde blive sent, inden Tiltalte kom ind fra Landet med Pengene, hvorhos de i Forhandlingerne deltagende Sagførere efter deres Forklaring ønskede en anden Dag end en Lørdag berammet af Hensyn til den paa denne Dag sædvanlig herskende Travlhed. Af de nævnte Personer har Simonsen særlig forklaret, at han forstod Tiltaltes Udtalelser som gaaende ud paa, at han havde Pengene indestaaende i en Sparekasse, hvis Navn han opgav, omend Simonsen ikke bestemt har turdet sige, om ikke Tiltaltes Udtalelser gik ud paa, at han skulde »have« Pengene sammesteds, »altsaa« som Laan. Sagfører Teisen har udsagt, at han først tænkte sig, at Tiltalte havde Pengene staaende i en Landsparekasse, men at han senere er kommen til at tænke paa, at Tiltaltes Udtalelser vistnok kun gik ud paa, at han skulde »have« Pengene i en saadan Kasse, og Møller har i et senere Forhør ændret sin Forklaring derhen, at han ikke med Bestemthed tør sige, om det var Tiltalte eller Sagfører Mørch, der fremkom med den ovenanførte Udtalelse.

Tiltalte, der efter det Oplyste ikke har haft Penge indestaaende i nogen Sparekasse, har vel erkendt ved ovennævnte Lejlighed at have udtalt, at han skulde have Pengene i en Landsparekasse, men hævdede, at han har ment som Laan mod Kaution, og benægtet at have nævnt Navnet paa nogen Sparekasse. I Forbindelse dermed har han endvidere hævdede, at der aldrig har været Tale om, at han ikke kunde faa Pengene før den 14 Juni eller, saa vidt han husker, om, at de mageskiftede Ejendomme skulde overtages denne Dag, hvilket ifølge hans Forklaring efter den første Bestemmelse skulde foregaa den 15 s. M., men, da denne Dag viste sig at være en Søndag, blev udsat til den følgende Dag. Senere maa Tiltalte imidlertid anses at have erkendt sin Forklaringes Urigtighed i disse sidste Punkter.

Tiltaltes Hustru har først forklaret, at Tiltalte før sin Anholdelse til hende har sagt, at han i Anledning af Ejendomshandelen med Si-

monsen skulde udbetale 1500 Kr., og at han skulde have dette Beløb hos en Sagfører. Hertil har Tiltalte erklæret, at han kun har udtalt, at han i Anledning af Handelen skulde laane Penge; efter at imidlertid Tiltaltes Hustru senere har forklaret, at hans Udtalelse gik ud paa, at han skulde have Penge hos en Sagfører, men at hun ikke ved, om det var hele det af ham nævnte Beløb eller kun en Del deraf, har Tiltalte erkendt denne Forklarings Rigtighed.

Tiltalte har iøvrigt erkendt, at han ved sin Anholdelse den 13 Juni endnu intet Skridt havde foretaget for at forskaffe sig til Laans de Penge, han havde fornødne til den Udbetaling, der skulde finde Sted den 16 s. M.; det havde imidlertid været hans Hensigt den førstnævnte Dag at tage til Aalborg for i en Bank at faa Løfte om Pengene, for hvilke han vilde have faaet 2 Svogre til at kavere, saaledes at han kunde have faaet dem udbetalt den følgende Dag. Efter hvad Sagfører Mørch har udtalt om Svogrenes Betalingssevne, kan det dog ikke antages, at de vilde være blevne antagne som Kautionister for et Laan af ca. 1800 Kr.

Under Forhørene har Tiltalte imidlertid vedvarende fastholdt, at han til Hjælp ved den Udbetaling, der skulde finde Sted den 16 Juni f. A., ved sin Anholdelse var raadig over et ham tilhørende Beløb af 14 à 1500 Kr., som beroede i en Tegnebog, der henlaa paa Kassen om et paa Væggen i Sovekammeret hængende Ur, paa hvilket Sted den med sit Indhold af Penge havde sin Plads, naar han ikke — hvad han plejede hver Mandag og Tirsdag — var ude at handle og derfor tog den i Lommen. Afset fra, at Tiltalte under et enkelt Forhør har opgivet, at han ikke har haft fat i Tegnebogen de sidste 14 Dage før sin Anholdelse, hvilken Udtalelse han senere har søgt at bortforklare, har hans Forklaring stadig gaaet ud paa, at han senest en Gang i Dagene fra den 8 til den 11 Juni f. A. har set det nævnte Beløb i Tegnebogen.

Denne er ved en af Politiet foretagen Undersøgelse funden paa det angivne Sted, bedækket med et tæt Lag Støv, som om der ikke havde været rørt ved den i lang Tid, men uden noget Indhold af Penge, og Tiltaltes Hustru har forklaret, at hun omtrent 3 Uger før hans Anholdelse har set i Tegnebogen, i hvilken der da ikke var Penge, og at Tiltalte i den senere Tid ikke har haft noget større Pengebeløb eller overhovedet haft flere Penge, end der kunde være i hans Pung. Tiltalte, der efter sin Forklaring ikke har modtaget noget større Beløb, siden han den 5 April f. A. fik udbetalt 950 Kr. i Anledning af en Ejendomshandel, og som heller ikke ved paa tilstrækkelig fyldestgørende Maade at gøre Rede for sine Pengeforhold har blot sandsynliggjort, at han umiddelbart før sin Anholdelse har kunnet være i Besiddelse af det af ham nævnte Pengebeløb, har imidlertid hævdet, at dette, naar der ikke er fundet Penge i Tegnebogen, maa være stjaalet ud af Bogen paa dens Plads i Soveværelset — i hvilket hans Hustru efter det Oplyste havde ligget til Sengs siden den 7 Juni f. A. — uden at han dog iøvrigt har kunnet anføre noget til Støtte herfor.

Tiltalte har opgjort sin løse Gæld til ialt 1734 Kr., og ifølge Udtalelser af en Politibetjent, der har været i hans Hjem, bærer dette Spor af Fattigdom, idet der sammesteds kun findes de nødvendigeste Møbler af yderst tarvelig Beskaffenhed. Ifølge forskellige Vidnesbyrd

har Tiltalte plejet at fremstille sig selv som økonomisk velstillet, og Uddeler Anders Borup af Tisted Brugsforening, der var fulgt med Tiltalte til Anders Simonsen, da han første Gang forhandlede med denne om Købet af hans Ejendom, har edelig forklaret, at Tiltalte, der havde udgivet sig for Ejendomshandler, samme Dag, forinden de gik til Simonsen, overfor ham opgav at have en Formue paa ca. 25,000 Kr. Tiltalte, som har erkendt ingensinde at have været Ejer heraf, har imidlertid benægtet at være fremkommen med en saadan Udtalelse eller at have udgivet sig for Ejendomshandler.

Efter Sagens Oplysninger havde Gaardejer Anders Simonsen gjort Skridt til en delvis Ombygning af Udhusene til sin Ejendom i V. Hasing, og Tiltalte, der efter sin Forklaring havde lovet Tømmermester Mørck at opføre en ny Lade paa Ejendommen, og som i Mageskiftekontrakten havde forpligtet sig til ikke at afhænde en Del af Simonsen til Ejendommen indkøbte og med den solgte Bygningsmaterialier, men at anvende dem til Bygninger paa samme, har ogsaa efter Kontraktens Underskrift talt med et Par Haandværkere om Opførelsen af saadanne uden dog at træffe endelig Aftale desangaaende.

Tiltalte er ifølge en under Forhørene foretagen Maaling 160 cm høj. Da han den 11 Juni f. A. om Aftenen cyklede hjemme fra, var han iført mørkt Tøj og bar rundpuldet Hat.

Efter det Oplyste er der tidligere, den 27 November 1911, overgaaet Tiltalte en Ildsvaade, idet Stuehuset til en af ham knapt to Maaneder forinden købt Husejendom paa Tostrup Hede nedbrændte, uden at der oplystes noget bestemt om Aarsagen dertil.

Husmandsbrandkassen for faste Ejendomme i Danmark og Brandforsikringsforeningen for rørlige Ejendomme i Hjørring Amt og Kær Herred, hos hvilke Selskaber der var tegnet Forsikring henholdsvis af den nedbrændte-Gaards Bygninger og af det sammen med disse brændte Løsøre, og som maa antages at have udredet det hver især vedrørende af de ovennævnte tvende Beløb, hvortil Brandskaden m. m. er opgjort, har hver for sig nedlagt Paastand om, at Tiltalte tilpligtes at erstatte dem de udredede Beløb, og disse Paastande, med Hensyn til hvilke Tiltalte har erklæret, at han anser dem for sig uvedkommende, er ved Underrettsdommen tagne til Følge.

Efter samtlige foreliggende Oplysninger samt naar henses til, at Tiltaltes Forklaringer i det Hele stærkt bærer Præg af Upaalidelighed og Forbeholdenhed, maa det nu imod hans Benægtelse anses tilstrækkelig godtgjort, at han har foraarsaget den Anders Simonsens Ejendom den 11 Juni f. A. om Aftenen overgaaede Ildsvaade under de foranførte nærmere Omstændigheder. For dette Forhold er Tiltalte ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 281 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til Forbedringshusarbejde i 2 Aar, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til de Tiltalte idømte Erstatningsbeløb og Aktionens Omkostninger ligeledes tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste.

Onsdag den 6 Januar.

Nr. 352. Højesteretssagfører Stein
mod

Ferdinand Christian Frandsen (Def. I. Kondrup),

der tiltales for Tyveri.

Dronninglund Herreds Ekstrarets Dom af 31 Marts 1914: Arrestanten Ferdinand Christian Frandsen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar samt udrede alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Nielsen, Sæby, med 15 Kr. og til Defensor, Sagfører Secher Jensen, med 12 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 29 Juni 1914: Arrestanten Ferdinand Christian Frandsen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, hvorunder der tillægges Aktor for Underretten i Salær 20 Kr., Defensor sammesteds 15 Kr. samt Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Heise og Sørensen, hver 25 Kroner, udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

For de af Tiltalte tilstaaede Tyverier af de i den indankede Dom ommeldte, til Købmændene Vacher og Christiansen solgte to Kalveskind vil han, idet der ikke kan tages Hensyn til Tiltaltes senere ubestyrkede Tilbagekaldelse af Tilstaaelsen, og idet Tilstaaelsen, der bestyrkes ved Sagens Oplysninger, ikke kan anses uforenelig med den af Købmand Aabel afgivne Forklaring, være at anse efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i et Aar.

Han vil derhos have at betale Aktionens Omkostninger.

Thi kendes for Ret:

Ferdinand Christian Frandsen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Saa betaler han og Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsoverrettens Dom fastsatte Salarier og i Salarium for Højesteret til Højesteretssagførerne Stein og I. Kondrup, 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Dronninglund Herreds Ekstraret indankede Sag er Arrestanten Ferdinand Christian Frandsen, der er født den 25 Januar 1866, sat under Tiltale for Tyveri.

Arrestanten har tidligere været anset ved Frederikshavns Købstads Ekstrarets Dom af 19 November 1885 efter Straffelovens § 228, jfr. § 47, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 5 Dage, ved Dronninglund Herreds Ekstrarets Dom af 17 April 1889 efter Straffelovens § 229 Nr. 4 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, hvilken Straf ved kgl. Reskript af 13 Maj s. A. blev nedsat til Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 4 Juli 1890 efter Straffelovens § 247 med samme Art Fængsel i 2 Gange 5 Dage, ved Sæby Købstads Ekstrarets Dom af 28 Oktober 1891 efter Straffelovens § 203 med samme Art Fængsel i 2 Gange 5 Dage, ved Dronninglund Herreds Ekstrarets Dom af 14 Juli 1896 for 2den Gang begaaet Hæleri efter Straffelovens § 238, jfr. § 241, og for 2den Gang begaaet Tyveri efter Straffelovens § 230, 1ste Stykke, sammenholdt med § 39, med samme Art Fængsel i 2 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 27 April 1898 i Medfør af Straffelovens § 241, jfr. dens § 238, som for 3die Gang begaaet Hæleri med samme Art Fængsel i 4 Gange 5 Dage og ved Lollands Nørre Herreds Politirets Dom af 17 September 1901 efter Lov 3 Marts 1860 § 3 og Frdg. 10 December 1828 § 12, jfr. § 14, og Lov om Fattigvæsenet af 9 April 1891 § 57 med samme Art Fængsel i 5 Dage. Endvidere har Arrestanten den 15 Oktober 1902 inden Dronninglund Herreds Politiret vedtaget for ulovlig Tilegnelse af nedskudt Vildt at erlægge en Bøde af 30 Kr. til Statskassen. Fremdeles er han anset ved Højesterets Dom af 25 April 1904 efter Straffelovens § 231, 1ste Punktum, for 3die Gang begaaet simpelt Tyveri med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved Dronninglund Herreds Ekstrarets Dom af 21 Februar 1907 efter Straffelovens § 203, jfr. midlertidig Straffelov af 1 April 1905 § 1, med Tvangsarbejde i 90 Dage og ved Børglum Herreds Politirets Dom af 28 Januar 1909 efter Lov 3 Marts 1860 § 3, jfr. midlertidig Lov af 1 April 1905 § 8, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage. Endelig har Arrestanten i Aaret 1912 været arresteret som sigtet for Tyveri og i Aaret 1913 som sigtet for Brandstiftelse, uden at der dog i noget af disse Tilfælde er blevet rejst Tiltale mod ham.

Saaledes som Sagen, der alene er appelleret efter Arrestantens Begæring og ikke tillige paa det Offentliges Vegne, foreligger Overretten til Paakendelse, bliver der alene Spørgsmaal om hans Forhold med Hensyn til nedennævnte 2 Kalveskind.

Lørdag den 7 Februar d. A. anmeldte Købmand Aabel af Øster Vraa til Politiet, at der i Løbet af Ugen var forsvundet nogle saltede Kalveskind fra hans Pakhus, der er aflaaet om Natten, hvorimod Nøglen sidder i Døren om Dagen, og at det var kommet til hans Kundskab, at Arrestanten den 3 s. M. havde solgt et saltet Kalveskind til Købmand Kristiansen af Øster Vraa og den 24 i den foregaaende Maaned et Kalveskind til Købmand Vacher sammesteds. Aabels Forklaring til Rapporten, som han inden Retten har bekræftet, gik derhos ud paa, at der godt i længere Tid kunde være stjaalet Skind fra ham, da han ikke holder Regnskab med Antallet af de Skind, der leveres til hans Forretning.

Fornævnte Købmand Vacher har forklaret, at Arrestanten den 24 Januar d. A. solgte ham et Kalveskind, om hvilket Arrestanten angav, at det var fra Niels Konrad Clausen i Vrængmose. Skindet købte Vidnet som Vragkind, og han har betalt Arrestanten i alt 2 Kr. 50 Øre for det.

Nielsine Cecilie Kristiansen, Datter af Købmand Kristiansen til Øster Vraa, har forklaret, at Arrestanten den 3 Februar d. A. om Aftenen, da hun var i Butikken, solgte et Kalveskind til hende for en kontant Betaling af 4 Kr. og 1 Krones Penge i Varer. Arrestanten sagde intet om, hvorfra han havde Skindet.

Arrestanten blev samme Dag, som Anmeldelsen indgaves, afhørt til en Politirapport, og han, der var en Del beruset, erkendte da, at han en Aften ca. 14 Dage tidligere havde tilvendt sig et Anmelderen tilhørende Kalveskind, der laa udenfor hans Butik. Dette Skind solgte han samme Aften til Købmand Vacher. Den 3 Februar tilegnede han sig atter et Skind, der laa i Anmelderens Gaard ved nogle Tønder, og dette Skind solgte han samme Aften i Købmand Kristiansens Butik. Foreholdt af Politibetjenten, at han sikkert havde taget Skindene inde i Pakhuset eller haft Medhjælpere, der havde bragt dem udenfor, fastholdt han, at han havde taget Skindene udenfor. Han fremkom dog i denne Forbindelse med en Bemærkning om, at en Person ved Navn Thorvald maaske ikke var helt fri for at have noget med denne Sag at gøre, men at han iøvrigt ikke kendte nærmere til denne Thorvald, der efter Arrestantens Opgivende kunde være ca. 20 Aar gammel.

Denne Forklaring gentog Arrestanten den følgende Dag i Politiretten med Tilføjende, at nævnte Thorvald i de sidste Dage havde været i Besiddelse af Penge, hvad han ellers ikke plejede at være; men i et den 16 s. M. afholdt Forhør ændrede han sin Fremstilling. Han forklarede nu, at han af Thorvald havde faaet det Skind, han solgte til Vacher, og han har senere erkendt, at han i Butikken sagde, at det var frø Niels Konrad Clausen i Vrængmose, hvilket han efter sit videre Udsagn gjorde, fordi Thorvald havde anmodet ham om ikke at sige, at Skindet var fra ham. Ogsaa det andet Skind fik han af Thorvald, nemlig den 3 Februar, og solgte det samme Aften til Købmand Kristiansen. Provenuet for begge Skind har han afgivet til Thorvald. I Forhøret den 16 Februar forklarede han videre, at han i Politiretten den 8 Februar havde gentaget sin Tilstaaelse, fordi han da var »ilde tilpas«. I Anledning heraf har Dommeren bemærket til Retsprotokollen, at han i Forhøret den 8 Februar udtrykkelig spurgte Arrestanten, om han var syg, hvortil Arrestanten ytrede, at han ikke havde det godt; han svarede dog bekræftende, da Dommeren spurgte ham, om han forstod Dommeren. Rigtigheden af denne Bemærkning har Arrestanten erkendt.

Trods forskellige af Politiet anstillede Undersøgelser er det ikke lykkedes at finde den af Arrestanten omhandlede Person ved Navn Thorvald.

Efter alt det Fremkomne ligger det nær at antage, at Thorvald er en af Arrestanten opdigtet Person, og at Arrestantens oprindelige Tilstaaelse om at have stjaalet de Skind, som han den 24 Januar d. A. og den 3 Februar har afhændet, er overensstemmende med Sandheden; men da Købmand Aabel under et i Henhold til Overrettens Kendelse

optaget yderligere Forhør har afgivet en Forklaring, ifølge hvilken han ikke med Bestemthed kan udtale, at han savner andre Skind end 2, der er forsvundne i Dagene fra den 4 Februar d. A. til den 7 s. M., nemlig 1 sort og 1 rødt, findes det betænkeligt at lægge afgørende Vægt paa Arrestantens Tilstaaelse, og det kan herefter ikke anses godtgjort, at han paa uredelig Maade er kommen i Besiddelse af de nævnte 2 Skind.

Under Reassumptionsforhøret har Tjenestekarl Niels Christian Madssen hos Vognmand A. Carlsen i Øster Vraa forklaret, at Arrestanten den 6 Februar d. A., da han overnattede paa Carlsens Høloft, var i Besiddelse af en Sæk med Skind, og at Vidnet den 11 Maj d. A. har fundet denne Sæk med Indhold paa Høloftet.

Sækken, der indeholder 3 Skind, er bragt til Stede i Politiretten og taget i Øjesyn af Købmand Aabel og 2 i hans Forretning ansatte Personer, Handelslærling Thorvald Ludvig Petersen og Kommis Emanuel Amundsen, og de af dem afgivne Forklaringer peger hen paa, at disse Skind — som Arrestanten nægter at »have noget Kendskab til« — er dem, der ifølge Købmand Aabels Anmeldelse er forsvundne fra ham i Ugen til den 7 Februar d. A.; men da Sagen, som meldt, er indanket alene efter Arrestantens Begæring og ikke tillige paa det Offentliges Vegne, vil der ikke her ved Retten kunne paalægges Arrestanten Ansvar for Tilegnelse eller ulovlig Besiddelse af disse Skind.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten i det Hele være at finde for Aktors Tiltale i denne Sag.

Nr. 409. Højesteretssagfører Møldrup

mod

Kristen Pedersen (Def. Harboe),

der tiltales for Vold og Legemsbeskadigelse.

Skive Købstads og Sallingland Herreders Ekstrarets Dom af 2 Juni 1914: Tiltalte Kristen Pedersen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 2 Maaneder og i Erstatning til Bolsmand Troels Christiansen af Stoholm betale 700 Kr., dog at Straffens Fuldbydelse udsættes paa Betingelse af, at Tiltalte inden 2 Maaneder fra nærværende Doms Forkyndelse at regne betaler de 700 Kr. og i saa Fald efter 5 Aars Forløb fra Dommens Afsigelse bortfalder under de i Lov 1 April 1911 fastsatte Betingelser. Saa udreder han og alle af denne Sag flydende Omkostninger, derunder — foruden ovennævnte Salær 10 Kr. til Sagfører Nors, Ribe — Salærer til Aktor, Sagfører Rosenthal, og Defensor, Overretssagfører Borch Jacobsen, resp. 20 Kr. og 18 Kr. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 21 September 1914: Underretsdømmen bør ved Magt at stande, dog saaledes, at den ovennævnte Frist af 5 Aar regnes fra nærværende Doms Afsigelse, og at Fristen for Erstatningens Udredelse som Betingelse for Straffens Bortfald bestemmes til 1 December 1914. I Salær til Aktor for Overretten, Overretssagfører Dahl, betaler Tiltalte 20 Kr. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden vil være at bestemme til 1 Maaned, at Femaarsfristen vil være at regne fra nærværende Doms Afsigelse og at Fristen for Erstatningens Udredelse som Betingelse for Straffens Bortfald vil være at fastsætte til 1 April 1915.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, dog saaledes, at Straffetiden bestemmes til 1 Maaned, at Femaarsfristen regnes fra denne Højesteretsdoms Afsigelse, og at Fristen for Erstatningens Udredelse som Betingelse for Straffens Bortfald fastsættes til 1 April 1915. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, Kristen Pedersen, til Højesteretsagførererne Møldrup og Harboe, 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Skive Købstads og Sallinglands Herreders Ekstraret indankede Sag er Kristen Pedersen, som er født den 1 Marts 1881 og ikke funden forhen tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Vold og Legemsbeskadigelse.

Sagens Omstændigheder er efter Tiltaltes Tilstaelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger følgende:

Den 8 September f. A. traf Tiltalte i en Beværtning i Skive sammen med Bolsmand Troels Christiansen og nød i Selskab med ham og nogle Andre en Del »Genstande«, hvorved de begge blev noget berusede, hvorhos der mellem dem opstod noget Mundhuggeri om et ældre Pengemellemværende, i hvilket de begge mente at have Penge til Gode hos hinanden. Da Christiansen nu beredte sig paa at tage hjem og i den Anledning i Beværtningens Gaard sammen med Gaardskarl Hans Christian Jensen var beskæftiget med at spænde Hestene for sin Vogn, opfordrede Tiltalte, der ligeledes befandt sig i Gaarden, denne til at gaa ind og drikke en Bajer. Christiansen svarede imidlertid benægtende, og da Tiltalte derefter puffede til ham, saa at han faldt over mod Vognstangen mellem Vognen og Hestene, satte nysnævnte

Gaardskarl Tiltalte til Side og bad ham lade Christiansen i Fred, da denne nu vilde hjem. Da Gaardskarlen, der fortsatte med Forspændingen, kort efter vendte sig om, laa Christiansen paa Stenbroen med Benene under sig, og det venstre Ben var brækket. Angaaende det i Mellemtiden passerede har Tiltalte i et den følgende Dag afholdt Forhør forklaret, at han, der i sin Tid var kommen daarligt ud af det med Christiansen, der den Gang var hans nærmeste Nabo, i Hidsighed havde taget fat i dennes Skulder med den ene Haand og rusket ham. Efter Tiltaltes videre Forklaring i dette Forhør havde han ikke nogen Erindring om, at Christiansen var faldet, og han benægtede, at det havde været hans Hensigt at tilføje Christiansen nogen Skade. Denne Forklaring har Tiltalte under de senere Forhør ændret derhen, at han erkender, at han med den ene Haand tog Christiansen enten i Skulder eller Nakke, og at Christiansen herved faldt til Jorden. Derimod har Tiltalte fastholdt sin Forklaring om, at han ikke har haft til Hensigt at paaføre Christiansen nogen Skade og tilføjet, at det end ikke var hans Hensigt at bringe ham til at falde.

Medens Gaardskarl Jensen ikke vil have set, hvorledes det gik til, at Christiansen faldt, idet han vendte Ryggen til, optaget som han var af at spænde Hestene for Vognen, og Overfaldne paa Grund af sin berusede Tilstand og den Hurtighed, hvormed det Hele gik for sig, ikke med Bestemthed har turdet udtale sig om, hvorvidt Tiltalte tog fat i ham forfra eller bagfra, med en Haand eller begge Hænder, har Købmand Jens Christian Stilling, der ejer den Gaard, hvori Overfaldet fandt Sted, under Ed forklaret, at han, der fra sin Butik hørte Spektakel i sin Gaard, gik hen til Bagdøren, der vender ud imod Gaarden, at han her saa Christiansen og Gaardskarlen i Færd med at spænde for, at Tiltalte ogsaa var til Stede, og at denne efter at have puffet til Christiansen, saa at han faldt over mod Vognstangen paa den ovenfor omtalte Maade, derpaa tog Christiansen med den ene Haand i Struben og den anden i Nakken og kastede ham baglæns til Jorden. Kommis Peder Alexander Christian Christensen Søndergaard har edelig forklaret, at han, der stod ved Vinduet i et til Gaarden vendende Lagerrum tæt ved det Sted, hvor Christiansens Køretøj holdt, saa Tiltalte gribe Christiansen bag fra i Nakken, vistnok saaledes, at han slak Haanden ned under Frakkekraven, og trække ham bagover; men medens dette Vidne oprindelig i et den 4 April d. A. inden Ribe Købstads Politiret afholdt Forhør overensstemmende med Vidnet Stilling har forklaret, at Tiltalte tillige greb Christiansen i Struben, har han i et senere den 29 s. M. afholdt Forhør forklaret, at han saa længe efter det Passerede ikke er i Stand til at erindre dette. Begge Vidners Forklaring har været foreholdt Tiltalte, der imidlertid har fastholdt, at han kun med den ene Haand har taget Christiansen bagfra eller i Skulderen, og derved bragt ham til at falde. Medens Overfaldne har forklaret, at Tiltalte i Beværtningen truede ham med Tærsk, har Tiltalte forklaret, at han ikke erindrer og ikke tror det, uden at han dog aldeles bestemt tør benægte Muligheden deraf. I en til sin privat engagerede Defensor for Overretten stilet og af denne her for Retten fremlagt skriftlig Fremstilling har Tiltalte som Motiv til, at han greb fat i Overfaldne, angivet, at han saaledes paa indtrængende Maade vilde indbyde ham til at drikke en Bajer med sig.

Efter en af praktiserende Læge M. Rosleff den 23 Februar 1914 udstedt Attest har Overfaldne henligget paa Skive Sygehus fra den 8 til den 23 September f. A. som Følge af et Brud af venstre Underben, hvorefter han henlaa i Hjemmet til den 30 Oktober s. A., da han begyndte at komme lidt op ved Krykker. Efter Attestens videre Indhold er Overfaldne derefter til Midten af Januar Maaned d. A. gaaet henholdsvis ved Krykke og Stok og har siden vel kunnet gaa uden Støtte, men halter dog noget, ligesom Benet stadig vil blive tykt, naar han gaar en Del, selv om han til Stadighed gaar med Flonelsbind. Det udtales derhos, at Overfaldne saaledes ved Attestens Udstedelse endnu langt fra var fuldstændig arbejdsdygtig, men at Lægen dog mener, at Tilstanden med Tiden vil blive en saadan, at man kan sige, at Overfaldne ikke har faaet livsvarigt Men af Bruddet.

I et Forhør den 18 April d. A. forklarede Christiansen, at han nu ikke længere var under Lægebehandling, men at hans Ben dog stadigt var svagt, og at han ved Markarbejde, navnlig Pløjning, godt kunde mærke, at han ikke kunde holde ud som før. I et Forhør den 9 Maj næsteften forklarede han derhos, at han endnu stadig mærkede Men af Benbruddet ved strengere Arbejde.

Overfaldne har for positive Udgifter til Sygehusophold og Læge og i Tab af Arbejdsfortjeneste samt for Ulempe, Lyde og Vansir paa-staaet sig tilkendt en Erstatning af 700 Kr., og denne Paastand, med Hensyn til hvilken Tiltalte i et den 25 April d. A. afholdt Forhør erklærede, at han intet fandt mod samme at erindre, er tagen til Følge ved Underrettsdommen.

Idet der herefter maa gaas ud fra, at Tiltalte har grebet Christiansen bag fra og derved kastet ham bag over, saa at han i Faldet brækkede det venstre Ben, maa det billiges, at Tiltalte for dette sit Forhold ved Underrettsdommen er anset efter Straffelovens § 203 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 2 Maaneder, og idet det derhos vil kunne have sit Forblivende ved den ved Dommen truffene Bestemmelse om, at Straffens Fuldbrydelse udsættes, og at Straffen efter Forløbet af 5 Aar bortfalder, saafremt de i midlertidig Lov af 1 April 1911 fastsatte Betingelser overholdes, og saafremt Tiltalte udreder den ovenmeldte Erstatning, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger ligeledes tiltrædes, følgelig være at stadfæste, dog saaledes, at nysnævnte Frist af 5 Aar bliver at regne fra nærværende Doms Afsigelse, og at Fristen for Erstatningens Udredelse som Betingelse for Straffens Bortfald bestemmes til 1 December 1914. Tiltalte vil derhos have at betale i Salær til Aktor for Overretten 20 Kr., hvorimod der, da Tiltalte selv har sørget for sit Forsvar her for Retten, ikke bliver Spørgsmaal om Tilkendelse af Salær for Defensionen sammesteds.

Nr. 431. Højesteretssagfører Hansen

mod

Anders Oluf Andersen (Def. Møldrup),

der tiltales for ulovlig Jagt og Overtrædelse af Jagtlovens §§ 12 og 17.

Tybjerg Herreds Politirets Dom af 28 Juli 1914: Tiltalte Anders Oluf Andersen bør til Rønnebæk Holme-Olstrup Kommunes Kasse bøde 150 Kr., saa bør han og have den af ham benyttede enkeltløbede Hagel-Bøsse forbrudt til Fordel for nævnte Kommunes Kasse. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 28 Oktober 1914: Tiltalte Anders Oluf Andersen bør til Rønnebæk-Holme-Olstrup Kommunes Kasse bøde Tohundrede Kr. Saa bør han og til samme Kommunes Kasse betale 50 Kr. Endelig bør han udrede Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Overretssagførerne Munch-Petersen og Steinthal 30 Kr. til hver. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Anders Oluf Andersen til Højesteretssagførerne Hansen og Møldrup 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Anders Oluf Andersen tiltales under denne fra Tybjerg Herreds Politiret efter hans Begæring hertil indankede Sag for ulovlig Jagt samt Overtrædelse af Jagtlovens §§ 12 og 17.

Tiltalte er født den 22 Juli 1884 og bl. a. ved Næstved Købstads Ekstrarets Dom af 10 Februar 1911 anset efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, dog at Straffens Fuldbyrkelse er udsat efter midlertidig Straffelov af 1 April 1905, Kap. 3. Endvidere har han under offentlige Sager inden Tybjerg Herreds Politiret den 27 Maj og 4 Juni 1913 vedtaget at betale Bøder af respektive 30 Kr. og 15 Kr. til vedkommende Kommunes Kasse henholdsvis for ulovlig Jagt samt Overtrædelse af Jagtlovens § 17 og for sidstnævnte Overtrædelse. Endelig er han under private Sager for ulovlig Jagt anset: 1) ifølge Forlig indgaaet inden samme Herreds Politiret

den 4 Juni 1913, efter Jagtlovens § 23, 2) ved samme Rets Dom af 7 August s. A. efter samme Paragrafs 1ste Stykke og 3) ved Bregentved-Gisselfeld Birks Politirets Dom af 29 Maj 1914 efter samme Paragrafs 1ste, 2det og 4de Stykke med Bøder af henholdsvis 50 Kr., 75 Kr. og 100 Kr. til de vedkommende Jagtberettigede.

Ved Tiltaltes med det iøvrigt Oplyste stemmende Tilstaaelse er det godtgjort, at han Lørdagen den 20 Juni 1914 uden Tilladelse og uden for Vej og Sti, der er aaben for almindelig Færdsel, har færdes med en enkeltløbet Haglbøsse paa en Vognmand Hounaae tilhørende Mark, der er beliggende paa Bakkerne ved Præstø—Næstved-Vejen og støder op til det under Rønnebæksholm hørende »Raadmandsvænge«, samt at Tiltalte den nævnte Dags Eftermiddag med bemeldte Bøsse har skudt ind over »Raadmandsvænget« og derved dræbt en Hare, der sad i Vænget.

Tiltalte, der har erkendt, at han væsenligst lever af ulovlig Jagt, og som ved de ommeldte Forhold har overtrædt Lov om Jagten af 8 Maj 1894 § 12, 1ste Punktum, § 13, 1ste Punktum, og § 17, I, Nr. 2, vil herfor være at anse efter Lovens § 23, 1ste, 2det og 4de Stykke, § 24 og § 27, efter Omstændighederne med en Rønnebæk-Holme-Olstrup Kommunes Kasse tilfaldende Bøde af 200 Kroner, hvorhos han, da den af ham ved den ulovlige Jagt benyttede Bøsse, hvis Værdi efter det Oplyste ikke kan antages at overstige 50 Kroner, ikke har kunnet skaffes til Veje under Sagen og saaledes ikke kan forbydes, i Medfør af Lovens § 23, 3dje Stykke, vil have til bemeldte Kommunes Kasse at betale 50 Kroner.

Endelig vil han have at udrede Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor her for Retten 30 Kr. til hver.

Politiretsdommen, ved hvilken Tiltalte for Overtrædelse af Jagtlovens §§ 12, 1ste Stk., 13 og 17, 2det Stk., er anset efter Lovens § 23 med en Bøde af 150 Kr. til ovennævnte Kommunes Kasse og dømt til at have den af ham ved den ulovlige Jagt benyttede Bøsse forbrudt til Fordel for samme Kasse, vil saaledes være at forandre i Overensstemmelse med det Foranstaaende.

Torsdag den 7 Januar.

Nr. 408. Højesteretssagfører Henriques

mod

Hans Iver Junior Skaanderup (Def. Møldrup),

der tiltales for uagtsom Brandstiftelse eller dog for Overtrædelse af § 21 i Justitsministeriets Bekendtgørelse af 1 August 1912 af Lov af 2 Marts 1861, saaledes som den senest i Henhold til Lov Nr. 133 af 8 Juni 1912 bliver at anse som affattet.

Københavns Amts nordre Birks Ekstrarrets Dom af 30 Juni 1914: Tiltalte Hans Iver Junior Skaanderup bør til Københavns Amts nordre Birks Politikasse bøde et Hundrede Kroner samt betale denne Sags Omkostninger, herunder i Salær til Aktor, Sagfører Hansen, og til Defensor, Sagfører Holm, 15 Kroner til hver. Den idømte Bøde at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 30 September 1914: Tiltalte Hans Iver Junior Skaanderup bør hensættes i simpelt Fængsel i 8 Dage, dog at Straffen bortfalder, saafremt den nedennævnte Erstatning betales. I Erstatning til den almindelige Brandforsikring for Landbygninger betaler Tiltalte 2804 Kr. Saa bør han og udrede Aktionens Omkostninger, derunder de ved Underrettsdommen fastsatte Salærer. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne M. Godskesen og C. A. Olsen, betaler Tiltalte 20 Kroner til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen for Erstatningens Udredelse regnes fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Hans Iver Junior Skaanderup til Højesteretssagførerne Henriques og Møldrup 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Københavns Amts nordre Birks Ekstrarret hertil indankede Sag tiltales Hans Iver Junior Skaanderup, der er født den 26 November 1887, og som ikke ses tidligere at have været straffet, for uagtsom Brandstiftelse eller dog for Overtrædelse af § 21 i Justitsministeriets Bekendtgørelse af 1 August 1912 af Lov 2 Marts 1861, saaledes som denne senest i Henhold til Lov Nr. 153 af 8 Juni 1912 bliver at anse som affattet.

Natten mellem den 14 og 15 Maj 1914 opstod der Ild i et straaet Udhus paa den Tiltalte og hans Broder, Gartner Viggo Christian Møller Skaanderup, ifølge Købekontrakt af 4 Oktober 1913 tilhørende Ejendom Matr. Nr. 11 a, 7 b og 8 c af Mørkhøj By, Gladsaxe Sogn, hvilket Udhus, der benyttedes til Foderrum, Retirade, Brænderum, Hønseshus, Vaskehus etc., nedbrændte tilligemed et andet — til Vognport og Hestestald benyttet — ligeledes straaet Udhus, hvortil Ilden

havde forplantet sig. Derimod blev Ejendommens Stuehus, der var tegldækt, ikke angrebet af Ilden.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Tiltalte den 14 Maj d. A. om Aftenen Kl. ca. 10³/₄ hentede sin Hustru ved Husum Holdeplads, og at de, efter at være komne hjem, drak Kaffe sammen, hvorpaa Tiltalte gik ind til sin ovennævnte Broder — der da lige var gaaet i Seng — for at hente et Lys til at lyse med paa Retiraden, hvorhen han skulde. Tiltalte fik da af Broderen en Stump Stearinlys af ca. 2 Tommers Længde.

Om hvad der herefter er passeret har Tiltalte forklaret Følgende:

Da han var kommen ind paa Retiraden, tændte han Lysestumpen ved Hjælp af en Tændstik, som han kastede paa Gulvet, der var af Beton, og han anbragte derpaa Lyset ovenpaa en Tændstikæske, som han satte fra sig paa Sædet. Fra Retiraden gik Tiltalte til Kaninhuset, men havde ikke her Lyset tændt, og Tiltalte gik derfra gennem Foderrummet og Brænderummet ind i Høsehøuset. Tiltalte tændte Lyset paany, idet han gik ind gennem Døren til Foderrummet, og kastede Tændstikken fra sig eller, hvad han er mere tilbøjelig til at tro, lagde den ned i Tændstikæsken igen. Efter at have set efter inde i Høsehøuset forlod Tiltalte dette og gik fra Brænderummet gennem Vaskehuset over til Stuehuset, saaledes at han ikke paa ny passerede Foderrummet. Tiltalte mener at have slukket Lyset, da han kom ud fra Vaskehuset.

Efter hvad der fremdeles fremgaar af Sagens Oplysninger, gik Tiltalte og hans Hustru i Seng, efter at Tiltalte var kommen tilbage til Stuehuset; Klokken kunde da være ca. 12. De faldt straks i Søvn, men Tiltalte vaagnede nogen Tid efter ved at høre en Lyd, som om Nogen kastede Sten paa Ruden, og han kaldte da paa sin Hustru, idet han kunde se Lysskær; efter at være staaede op saa de, at der var Ild i det ovennævnte Udhus.

Tiltalte, der under Branden blev en Del beruset, navnlig ved Nydelse af Kognak, vil, da han om Aftenen den 14 Maj gik i Seng, ikke have været beruset, idet han ifølge sit Opgivende i Aftenens Løb kun havde nydt 2 Bajere — i »Møllekroen« mellem Herløv og Brønshøj, da han kørte til Husum — samt én Kognak til den Kaffe, han som ovenfor nævnt drak i Selskab med Hustruen i Hjemmet. Efter den af Tiltaltes Hustru afgivne Forklaring var Tiltalte dog, saa vidt hun kunde mærke paa ham, da han hentede hende ved Husum Holdeplads, allerede den Gang noget paavirket af Drik, men dog ikke i videre Grad.

Tiltalte har erkendt, at det har været uforsigtigt af ham at færdes med tændt Lys uden Lygte i Lokalteter, hvor der henlaa Fourage og Halm — hvad der var Tilfældet baade i Foderrummet og i Høsehøuset — og har derhos under Forhørets Gang erklæret, at han ikke kan være i Tvivl om, at Branden maa være opstaaet som Følge af hans ovenfor beskrevne Adfærd — der var begrundet i, at han og Broderen paa Ejendommen ikke havde nogen brugbar Lygte — uden at han dog med nogen Sikkerhed kan sige, om Branden er en Følge af, at der er faldet en Glød fra Lyset, eller at dette er kommet i Berøring med let antændelige Genstande eller endelig kan være foranlediget ved, at han har kastet en Tændstik, uden at den har været tilbørlig

slukket. Til en Morgen efter Branden optaget Politirapport har Tiltalte endelig indrømmet, at han under sit Ophold i Udhuset har røget Cigaret.

De nedbrændte Bygninger var forsikrede i den almindelige Brandforsikring for Landbygninger, der under Sagen i Erstatning for den ved Branden foraarsagede Skade hos Tiltalte har paastaet sig tilkendt 2800 Kroner samt i Omkostninger ved Skadens Vurdering 4 Kroner, ialt 2804 Kr., mod hvilken Paastand Tiltalte intet har haft at erindre, hvorved bemærkes, at det af Sagen fremgaar, at den tidligere Ejer atter skal overtage Ejendommen og derfor skal oppebære Assurance-sommen for de nedbrændte Bygninger.

Naar nu henses til det meget korte Tidsrum, indenfor hvilket Ilden er brudt ud efter Tiltaltes Færden i Udhuset som ovenfor beskrevet — hvilket Udbrud efter det Oplyste maa være sket i Tiden mellem Kl. ca. 12—12,25 — samt til, at der intet som helst foreligger om Ildens Opstaaen paa anden Maade, hvorved bemærkes, at der — efter hvad der er oplyst under et paa Overrettens Foranledning optaget Reassumptionsforhør — vel i Vaskehuset i det nævnte Udhus fandtes et Ildsted, men at der ikke havde været fyret dér i de sidste ca. 3 Uger før Branden, findes det efter Omstændighederne ikke at kunne betvivles, at Ildebranden er foranlediget ved den forommeldte af Tiltalte udviste Uforsigtighed, hvorfor han for sit i foranførte Henseende udviste Forhold vil være at anse efter Straffelovens § 284 med en Straf, som findes passende at kunne bestemmes til simpelt Fængsel i 8 Dage, hvorhos han vil have at udrede det ovennævnte Erstatningsbeløb. Saafremt han betaler dette, vil Straffen bortfalde.

I Overensstemmelse med det Anførte vil Underrettsdommen, hvorved Tiltalte efter § 25, jfr. § 21, i Justitsministeriets ovennævnte Bekendtgørelse af 1 August 1912 er anset med en Bøde af 100 Kroner til Birkets Politikasse, være at forandre, medens det maa billiges, at Aktionens Omkostninger, derunder de ved Underrettsdommen fastsatte Salærer, ved bemeldte Dom er paalagte Tiltalte.

Fredag den 8 Januar.

Nr. 400. Højesteretssagfører Liebe

mod

Mikael Laursen Pedersen og Hans Frederik Hansen
(Def. Møller),

der tiltales for Tyveri, Førstnævnte tillige for Betleri.

Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 24 August 1914: Arresterne Mikael Laursen Pedersen og Hans Frederik Hansen bør

Færdig fra Trykkeriet den 21 Januar 1915

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 47—48.

Fredag den 8 Januar.

hver især straffes med Tugthusarbejde i to Aar samt in solidum udrede Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Glasius, 30 Kr. og til Defensorerne, herboende Sagfører Krag Møller og Overretssagfører, Justitsraad Nyholm af København, 20 Kr. til Førstnævnte og 10 Kr. til Sidstnævnte. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 5 Oktober 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Heise og Jørgensen, betaler Arrestanterne, En for Begge og Begge for En, 25 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I den indankede Dom er det rettelig antaget, at der ikke er tilvejebragt tilstrækkeligt Bevis for at anse nogen af de Tiltalte for skyldig i det i Dommen under III anførte Tyveri, men saadant Bevis findes ej heller at foreligge med Hensyn til Tyveri II. Derimod maa det i Henhold til de i Dommen anførte Grunde med Hensyn til Tyveri I og det Pedersen paasigtede Betleri billiges, at de Tiltalte er ansete efter de i Dommen nævnte Lovbestemmelser. Straffen findes at burde bestemmes til Tugthusarbejde i 3 Aar for hver af de Tiltalte.

Med denne Forandring vil Dommen herefter kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden for hver af de Tiltalte, Mikael Laursen Pedersen og Hans Frederik Hansen, bestemmes til 3 Aar. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte, En for Begge og Begge for En, til Højesteretsagførerne Liebe og Møller 70 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Aarhus Købstads Ekstraret indankede Sag tiltales Arrestanterne Mikael Laursen Pedersen og Hans Frederik Hansen for Tyveri, Førstnævnte tillige for Betleri.

Arrestanten Pedersen er født den 5 Februar 1880 og har, foruden at han dels gentagne Gange har været straffet for Betleri og Løsgængeri, en Gang i Forbindelse med Vold og Legemsbeskadigelse og en Gang med ulovlig Omløben med Varer, samt dels en Gang for sidstnævnte Forseelse og en Gang efter Straffelovens § 100, jfr. § 98, tidligere været anset:

1) ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 1 November 1898 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage,

2) ved Skads Herreds Ekstrarets Dom af 17 December s. A. efter Straffelovens § 230, 1ste Stykke, og Lov 3 Marts 1860 § 3 med samme Art Fængsel i 6 Gange 5 Dage,

3) ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 29 December 1900 i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stykke, efter dens § 238 som for tredie Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 18*) Maaneder,

4) ved Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 13 Januar 1903 efter Straffelovens §§ 243 og 253 med samme Art Strafarbejde i 18 Maaneder,

5) ved Højesterets Dom af 8 Marts 1905 i Medfør af Straffelovens § 246, 1ste Stykke, efter dens § 232 som for fjerde Gang begaaet simpelt Tyveri med samme Art Strafarbejde i 2 Aar og

6) ved Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 22 Januar 1913 i Medfør af Straffelovens § 246, jfr. § 241, 1ste Stykke, efter Straffelovens § 238 som for sjette Gang begaaet Hæleri med samme Straf.

Arrestanten Hansen er født den 4 December 1885 og efter sit 18de Aar foruden en Gang for Betleri anset:

1) ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 19 Oktober 1904 efter Straffelovens §§ 229, Nr. 4, og 238 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar,

2) ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 25 November 1905 efter Straffelovens § 230, 1ste og 2det Stykke, og Lov 3 Marts 1860 § 3 med samme Art Strafarbejde i 3 Aar,

3) ved den kgl. Landsover- samt Hof- og Stadsrets Dom af 5 Marts 1909 i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stykke, efter Straffelovens § 238 som for tredie Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder,

4) ved Svendborg Købstads Ekstrarets Dom af 9 August 1910 efter nysnævnte Straffelovsbestemmelser som for fjerde Gang begaaet Hæleri samt efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med samme Art Strafarbejde i 2 Aar og

5) ved Københavns Amts nordre Birks Ekstrarets Dom af 6 December 1912 efter Straffelovens § 231, 2det Led, for tredie Gang begaaet groft Tyveri med lige Straf.

*) Skal være 8 Maaneder.

I. Natten mellem den 1 og 2 Juni d. A. Kl. ca. 1³/₄ blev Bankbestyrer Laurids Byberg, som beboer Villaen Trøjborgvej 2 i Aarhus, i sit paa 1ste Sal i Ejendommen mod Vejen beliggende Soveværelse vækket af sin Hustru, der sover i et ligeledes paa 1ste Sal, men til Gaarden vendende Værelse, idet hun fortalte, at hun havde hørt Støj af Mennesker paa Trappegangen. Da hans voksne Datter, Gerda, samtidig kom og fortalte, at hun fra sit, ligeledes mod Gaarden vendende Værelse havde set tvende Mandspersoner staa i Gaarden, beskæftiget med at undersøge et Bord, gik han straks til Vinduet i Datterens Værelse, men kunde paa Grund af Mørket intet se. Umiddelbart efter gik alle tre ned i Stueetagen, og idet Byberg nu aabnede Døren fra Spisestuen mod Køkkentrappen, saa han tvende Mandspersoner, som fra Afsatsen ud for Døren skyndsomst trak sig ned ad Trappen, og idet han derefter raabte: »Hvad skal I her« og slog til den ene med en Stok, forsvandt de i Mørket. Byberg telefonerede umiddelbart efter til Aarhus Politi, og i Overværelse af tvende Politibetjente, som kort efter kom til Stede, foretog Byberg saavel som hans Hustru og Datter derefter en Undersøgelse, angaaende hvilken de har afgivet en overensstemmende edelig Forklaring, gaaende ud paa, at samtlige mod Vej og Gaard vendende Kældervinduer mod Sædvane stod paa vid Gab, at dette ogsaa gjaldt tvende mod Gaarden vendende Vinduer til Spisekammer og Fadebur i Kælderen, hvilke Vinduer plejede at staa paa Klem, fastholdte henholdsvis med Snor og Staaltraad, at disse Bindemidler nu var rykkede over, samt at der var Snavs som af Fodtrin i Afsatsen udenfor Vinduet til Spisekammeret og paa det umiddelbart herunder staaende Bord, hvorfor de har formodet, at de tvende Mandspersoner har skaffet sig Adgang til Ejendommen ved at krybe gennem de paagældende Vinduer. Efter deres videre Forklaring fandtes der udenfor Vinduet til Fadeburet henstillet 3 uoptrukne Vinflasker, der henhørte til deres i Fadeburet beroende Vinbeholdning, medens der paa Bordet i Fadeburet stod tvende andre, ligeledes dem tilhørende Vinflasker, af hvilke den ene var optrukken, medens Proppen paa den anden var knækket, og fra et tilstødende Spisekammer, paa hvis Gulv der henlaa friske Ekskrementer, var der forsvundet en Kalvesteg og nogle Æg, hvilke Spisevarer af Byberg er ansatte til en Værdi af ialt 3 Kr. Fra Fadeburet havde de Paagældende imidlertid ikke haft Adgang til Ejendommens Stueetage, hvorfor de gennem det førstnævnte Spisekammer er gaaede ind i det tilstødende Køkken og ad Trappen herfra op til Spisestuen, hvis Dør havde været uafloaset. I Spisestuen fandtes en derstaaende Buffet oplukket og gennemrodet, hvorhos der af dens Indhold savnedes 4 sølvpletterede Gaffler og 6 Frugtknive af Malm, hvilke Genstande af Byberg er ansatte til en Værdi af ialt 14 Kr. I Herreværelset var et Hængeskab og en Skuffe i Spillebordet gennemrodet, medens Indholdet af en Konsolskuffe laa spredt hen over Gulvet. Et lille Mahogni Skrivebord, som havde henstaaet i Herreværelset, var herfra flyttet ud i Gaarden, hvor det fandtes med opbrudte Skuffer og en Del af Indholdet spredt paa Gaardspladsen, uden at der dog savnedes noget. Ved en den følgende Formiddag af Inspektionsbetjentene Nr. 21, Petersen, og Nr. 43, Bisgaard, af Aarhus Politi paa Ejendommen foretagen Undersøgelse fandtes der paa de paa Bordet i Fadeburet staaende tvende Flasker Fingeraftryk, hvilke efter

begge Betjentenes overensstemmende under Ed afgivne Forklaring af Inspektionsbetjent Petersen, der er specielt uddannet i Fremkaldelse af Fingeraftryk, derpaa blev fremkaldte og overførte paa en medbragt Gelatinemasse, hvorefter denne blev oversendt til Københavns Politis Centralbureau for Identifikation med Anmodning om at identificere Fingeraftrykkene. Da Bankbestyrer Byberg havde henledet Mistanken paa en Person, som nogle Dage forinden havde indfundet sig paa hans Bopæl og, idet han foreviste et Løsladelsespas fra Strafanstalten, havde bedt om Hjælp til at komme paa Fode, uden dog at erholde noget, hvilken Person efter det opgivne Signalement syntes at være identisk med Arrestanten Pedersen, blev der givet Centralbureauet særlig Meddelelse om, at Arrestanten eventuelt kunde sigtes for i Fællesskab med en anden Person at have begaaet Tyveri ved den paagældende Lejlighed. Arrestanten tilstod, at han efter sin Løsladelse fra Strafanstalten den 25 Maj d. A. havde henvendt sig til forskellige bedre stillede Folk i Aarhus og derunder ogsaa til Byberg med Anmodning om Pengehjælp, samt at han ad denne Vej til sin Anholdelse den 2 Juni d. A. havde erholdt ialt 20 Kr.; men han har vedholdende fastholdt, at han ikke herved har gjort sig skyldig i Betleri, da han i hvert enkelt Tilfælde har lovet at betale den Paagældende det modtagne Pengebeløb tilbage. Arrestanten har derhos vedholdende benægtet at have været paa Bybergs Bopæl den ovenfor omfklarede Nat, hvilken han efter sin Forklaring har tilbragt sovende i sit Logi. Da Arrestanten derhos forklarede, at en Person ved Navn Odi Hansen havde sovet hos ham i hans Logis den paagældende Nat, opstod der Mistanke om, at det kunde være denne Person, som eventuelt sammen med Arrestanten den oftnævnte Nat havde været paa Bybergs Bopæl; den Paagældende eftersøgte og viste sig identisk med Arrestanten Hansen, der i Strafanstalten er gaet under Navnet Odin, fordi han kun har et Øje; men ogsaa han har forklaret, at han har sovet hos Arrestanten Pedersen, som af denne forklaret, og vedholdende benægtet at have været paa Bybergs Bopæl.

II. Den 26 Maj d. A. anmeldte Vildt- og Fiskehandler Niels H. Nielsen til Politiet i Aarhus, at der den foregaaende Nat havde været forøvet Indbrud i hans Butik, Bruunsgade Nr. 32 i Aarhus. Efter Anmelderens inden Retten med Ed bekræftede Forklaring forlod han den 25 Maj d. A. omkring Kl. 7 til 8 Aften som sidste Mand sin Butik, der er beliggende i Kælderen i nævnte Ejendom. Før sin Bortgang aftog han det mod Gaden vendende Dørhaandtag og laasede derefter Døren ved at trække den til, idet denne efter Laasens Beskaffenhed i saa Tilfælde kun kan aabnes indvendig fra ved at udtrække en lille Jernbolt, der sidder umiddelbart over Laasen paa Dørens indvendige Side, og derefter at dreje paa det mod Butikken vendende Dørhaandtag. Han gik derefter ud gennem Bagdøren, som han af-laasede med den dertil hørende Nøgle; efter sin Forklaring er han derhos sikker paa, at der paa samtlige Vinduer til Lokalerne var sat Hasper indvendig fra. Da Anmelderen den næste Morgen Kl. ca. 7 kom ned i Gaarden til Ejendommen, saa han, at en Rude i et ved Siden af Bagtrappen værende Vindue, hvis Underkant er ca. $\frac{1}{2}$ Alen over Gaardspladsen, var slaæet itu, og at Vinduet stod aabent, medens

Dørene var laasede og tilsyneladende urørte. Sammen med sin Bydreng, der ligeledes har forklaret, at Ruden var ituslaaet, og at Vinduet stod aabent, foretog denne nu en Undersøgelse af Lokalerne og konstaterede derved, at der manglede 1 Kr. 11 Øre, som Aftenen forud havde beroet i Kontrolapparatet, der havde været uafaaet, samt nogle Aal og Laks, der stod paa Disken, og noget Konserver, der stod paa Reolen, hvilke Fødevarer af Anmelderen ialt er satte til en Værdi af 10 Kr. Inspektionsbetjent Nr. 21, Petersen, og Politibetjent Nr. 25, Petersen, af Aarhus Politi, der om Formiddagen samme Dag, som Indbruddet opdagedes, har foretaget en Undersøgelse paa Gerningsstedet, har som Vidner under Ed overensstemmende forklaret, at den nederste Rude i det mod Gaardspladsen vendende ovennævnte Vindue var knust, samt at Hasperne paa dettes indvendige Side var tagne af Krogene, hvilket efter deres Formening var sket ved, at der var Nogen, som havde stukket Haanden gennem den knuste Rude. Efter Betjentenes videre Forklaring konstaterede de derhos, at der udvendig paa den Vinduesramme, som omgav den knuste Rude, fandtes Fingeraftryk, hvorfor de straks løftede Vinduet af og bar det ned i Ejendommens Kælder, hvor de fremkaldte og overførte Aftrykkene paa en medført Gelatinehinde. Efter deres Forklaring, hvis Rigtighed for saa vidt under Ed er bekræftet af Overbetjent Nr. 13, Andersen, af Aarhus Politi, afgav de Aftrykkene til Andersen, der derefter indsendte dem til Identifikationsbureauet i København.

III. Den 4 Juni d. A. Kl. 3 $\frac{1}{2}$ om Morgenen anmeldte Panteaaner Valdemar Nielsen til Aarhus Politi, at der i Nattens Løb havde været Tyve i hans Forretning, Klostergade 64 i Aarhus. Anmelderen har under Ed forklaret, at han den 3 Juni om Aftenen laasede Døren til sit i Kælderetagen beliggende Kontor, der er forsynet med en lignende Laas som den ovenfor under II omtalte, ved at tage det udvendige Dørhaandtag af og trække Døren til, hvorefter han Kl. 10 $\frac{1}{2}$ gik til Sengs i et Kontoret tilstødende Soveværelse. Anmelderen, der er sikker paa, at samtlige Gadevinduer var lukkede, og at Vindueshasperne var paasatte, blev ved Tretiden om Natten vækket af en Nattevagt — Søren Christensen, der havde fundet Døren til Kontoret aaben. Sammen med Christensen, der efter sin edelige Forklaring henholdsvis Kl. ca. 12 og 2.10 samme Nat havde undersøgt Døren til Nielsens Kontor og fundet den laaset, foretog Anmelderen derefter en Undersøgelse af Lokaliteterne, og efter hans videre Forklaring konstaterede han herved, at et med Træramme omgivet Glasskilt, hvorpaa der var malet en Meddelelse om den Tid, Forretningen var aaben, var henstillet paa Gulvet umiddelbart indenfor et ved Døren ud til Gaden værende Vindue. Da Nielsen vidste, at dette Skilt, da han gik i Seng, havde staaet i Vinduets Karm, undersøgte han Vinduet og konstaterede herved, at Vinduessprossen og Vinduesrammen bar Mærker, som om der udvendig fra var stukket et Jerninstrument eller Lignende ind mellem Vinduessprosse og Ramme; derimod vil Anmelderen ikke kunne mindes, hvorvidt det ovennævnte Vindue stod aabent ved den paa-gældende Lejlighed, lige saa lidt som han har lagt Mærke til, om Hasperne var satte paa indvendig fra. Døren ud til Gaden stod aaben, og 2 forskellige Skuffer i Kontoret var oplukkede, hvorhos 3 Frimærker,

der havde ligget i den ene Skuffe, var henkastet paa Gulvet. Fra den ene Skuffe var forsvundet et Pengebeløb paa ca. 20 Kr., bestaaende af 3 Femkrone-Sedler og ca. 5 Kr. i forskellig Sølvmønt, Frimærker til et Beløb af ca. 20 Kr., nemlig et Ark 10 Øres Frimærker og for ca. 10 Kr. Femøres og Tyveøres Frimærker i delvis brugte Ark, samt en gammel Tegnebog med 2 Lodsedler og nogle gamle Regninger. Fra den anden Skuffe var forsvundet 6 Brocher, et Cigaretetui, 2 Jubilæums-Tokroner, 2 Urkæder og 1 Kors med Kæde, hvilke Effekter sammen med den fornævnte Tegnebog af Anmelderen er anslaaede til en samlet Værdi af 40 Kr. Der var derhos gjort Forsøg paa med et Jerninstrument, vistnok en i Værelset liggende, Anmelderen tilhørende Saks, at aabne endnu et Par Skuffer. Nattevagt Christensen, der isøvrigt har tiltraadt denne Forklaring, har dog ikke set de i Rammen værende Mærker af Jerninstrumentet eller konstateret Omfanget af det Forsvundne.

Overbetjent Nr. 13, Andersen, og Inspektionsbetjent Nr. 21, Petersen, af Aarhus Politi har overensstemmende under Ed forklaret, at de den 4 Juni d. A. om Formiddagen indfandt sig i Klostergade 64 i Aarhus og konstaterede, at et Vindue, der vender ud til Klostergade, og hvis Underkant er ca. 1½ Alen over Fortovet, var lukket til, uden at Hasperne var sat paa indvendig, samt at Vinduet fastholdtes derved, at der var anbragt lidt Papir i Vindueskarmens Fals. Betjentene konstaterede derhos, at et Skilt, som efter Anmelderens Opgivende til dem normalt var anbragt umiddelbart indenfor den nederste Del af Vinduet, og hvorpaa Forretningens Aabningstid var malet, var henstillet paa Gulvet i Kontoret under Vinduet. Vidnerne skønnede heraf, at Tyven eller Tyvene udvendig fra havde aabnet Vinduet og derefter fjernet Skiltet fra sin sædvanlige Plads. De overpenslede derefter Skiltet med Aluminiumspulver, og da der herved fremtraadte Fingeraftryk, overførte de dem paa en Gelatinehinde, som af Overbetjent Andersen oversendtes til Identifikationsbureauet i København.

Ogsaa i de under II og III nævnte Tyverier har Arrestanterne nægtet sig skyldige.

Københavns Politis Centralbureau for Identifikation har i tvende den 3 og 5 Juni d. A. afgivne Erklæringer udtalt, at der paa et af de fra Aarhus Politi modtagne Stykker Kopieringspapir, mrkt. »Vinflasken«, findes 3 Fingeraftryk, af hvilke kun det midterste er tydeligt, og at dette med Bestemthed er konstateret at være identisk med Arrestanten Pedersens venstre Langfingeraftryk, at et andet Aftryk, der er kopieret fra Vinflaskerne hos Bankbestyrer Byberg, med Bestemthed er konstateret at hidrøre fra Arrestanten Hansens venstre Pegefingeraftryk, at Aftrykkene vedrørende Indbruddet i Bruunsgade 32 hidrører fra samme Arrestants venstre Pege-, Mellem- og Ringfinger, og at Aftrykkene vedrørende Indbruddet i Klostergade 64 ikke er særlig tydelige, men at man dog med nogenlunde Sikkerhed mener at kunne konstatere, at de er identiske med Arrestanten Hansens højre Pege- og Mellemfingeraftryk. Saavel Bureauets Forstander, Jens Nielse n Bugge, som Assistent ved Bureauet Carl Hansen har efter at have gjort Rede for de Grunde, hvorpaa de støtter fornævnte Udtalelser, inden Københavns Kriminal- og Politiret bekræftet disse Erklæringers Rigtighed

med Lovens Ed, og de fornævnte Betjente af Aarhus Politi har ligeledes inden Retten under Ed bekræftet Identiteten mellem de Aftryk, hvorover disse Erklæringer er afgivne, og de af dem til Bureauet indsendte. Hvad særlig angaar de fra Indbruddet i Klostergade 64 hidrørende Fingeraftryk, har Forstander Bugge og Assistent Hansen i en af dem for Kriminal- og Politiretten afgiven Erklæring bl. a. udtalt: »Skønt vi efter det Foreliggende ikke med aldeles Bestemthed tør udtale, at de paa Gerningsstedet forefundne Aftryk er identiske med Hansens højre Pege- og Mellemfingeraftryk, formener vi dog at have fundet saa mange Lighedspunkter, at vi med nogenlunde Sikkerhed kan konstatere, at dette dog er Tilfældet.«

Der er under Sagen ikke nedlagt nogen Erstatningspaastand.

Efter det Foreliggende findes der at maatte gaas ud fra, at de ovenfor under I, II og III nævnte Effekter er bortkomne mod de respektive Ejeres Vidende og Villie ved groft Tyveri. Ved de forefundne Fingeraftryk i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger maa det endvidere anses efter Omstændighederne tilstrækkelig godtgjort, at begge Arrestanter i Forening har begaaet Tyveriet under I, og at Arrestanten Hansen i hvert Fald har deltaget som Gerningsmand i Udførelsen af det under II nævnte Tyveri, hvorimod det efter det Foreliggende ikke vil kunne statuere, at nogen af Arrestanterne — af hvilke Pedersen hensad i Varetægtsfængsel, da Tyveriet under III blev begaaet — iøvrigt har paadraget sig Strafansvar for de under Sagen omhandlede Tyverier. Hvad endelig angaar Arrestanten Pedersens Forhold med Hensyn til den af ham modtagne Pengehjælp og hans Forsøg paa hos Byberg at opnaa en saadan, vil dette Forhold være at tilregne ham som Bøtleri.

For deres i foranførte Henseender udviste Forhold vil Arrestanterne være at anse, Arrestanten Pedersen efter Straffelovens § 232, 2det Led, som for femte Gang begaaet groft Tyveri samt efter Lov 3 Marts 1860 § 3, Arrestanten Hansen efter Straffelovens § 232, 2det Led, for fjerde Gang begaaet groft Tyveri med Straffe, der efter Sagens Omstændigheder findes ved Underrettsdommen passende bestemt til Tugthusarbejde i 2 Aar for hver, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger ligeledes tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste.

Mandag den 11 Januar.

Nr. 347. Exam. jur. H. J. Nyeland (Asmussen)

mod

Gas- og Vandmester Jos. M. Wagner (Bülow),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Forpligtelse til at vedligeholde nogle Veje.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 2 Marts 1914: Indstævnte, exam. juris H. J. Nyeland, bør være pligtig til at vedligeholde Vejene Langelandsvej og Bentzonsvej paa de i Citanten Gas- og Vandmester Jos. M. Wagners ovennævnte Adkomstdokumenter fastsatte Vilkaar. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, exam. jur. H. J. Nyeland, til Gas- og Vandmester Jos. M. Wagner med 300 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Indstævnte, exam. juris H. J. Nyeland, der som Ejer af en mellem Falkonerallé, Godthaabsvej, Fasanvej og den senere anlagte Nyelandsvej beliggende Ejendom i Tidens Løb har ladet Ejendommen udparcellere og solgt Parcellerne til Bebyggelse, og som i den Anledning efterhaanden har anlagt forskellige Veje gennem Ejendommen, bl. a. Langelandsvej og Bentzonsvej, overdrog ved Købekontrakt af 15—16 September 1896, der fuldbyrdes ved Skøde, tinglæst den 5 Februar 1897, af bemeldte Ejendom til Citanten, Gas- og Vandmester Jos. M. Wagner, Parcellerne Matr. Nr. 10 bb, 10 bc, 10 bd og 10 be af Frederiksberg, beliggende resp. ved Langelandsvej og Bentzonsvej, hvorhos Indstævnte ved Købekontrakt af 19 Januar 1898, der fuldbyrdes ved Skøde, tinglæst den 18 November s. A., til Citanten endvidere af Ejendommen overdrog Parcellerne Matr. Nr. 10 cq og 10 cr.

Det bestemmes i førstnævnte Købekontrakts Post 6: »I Vejafgift svarer Parcellen eller dens eventuelle Dele for den Vejs forsvarlige Vedligeholdelse, hvorved de henholdsvis er beliggende, til samme Vejs Ejer 75 Øre pr. løbende Alen af Parcellens eller den paagældende Dels Façade imod Vejen . . .« hvilken Afgift, som det af Bestemmelsen fremgaar, skulde udredes aarligt, og i sidstnævnte Købekontrakts Post 7: »I Vejafgift svarer Parcellen eller dens eventuelle Dele for den forsvarlige Vedligeholdelse af Bentzonsvej til denne Vejs Ejer aarligt 75 Øre pr. løb. Alen Façade imod Vejen . . .« Det fastsættes endvidere i de anførte Bestemmelser, at »for forfaldne Vejafgifts-ydelser har Vejejereren Panteret i Parcellen eller den paagældende Del af samme . . .«

Efter at Indstævnte i en Aarrække havde sørget for Vedligeholdelsen af de i de anførte Bestemmelser nævnte Veje og oppebaaret den i samme fastsatte Vejafgift, lod han sin Sagfører under 28 November 1912 tilskrive Citanten saaledes:

»Som det vil være Dem bekendt, har Hr. H. J. Nyeland hidtil som Ejer af Langelandsvej opkrævet Vejafgift af de til den stødende Grunde og besørget Vejens Vedligeholdelse.

Efter at Hr. Nyeland har afhændet alle til Vejen stødende Grunde, er Forudsætningerne for denne Ordning bortfaldne, og da det af indløbne Besværinger fra Grundejernes Side fremgaar, at de af Hr. Nyeland trufne Foranstaltninger ikke altid tilfredsstiller disse, har Hr. Nyeland bestemt sig til at opgive sine Rettigheder og overlade Vejen til Grundejerne.

Vejen er nu sat i anordningsmæssig Stand og vil blive vedligeholdt paa almindelig Maade indtil Udgangen af 1912. Derefter vil Vedligeholdelsen overgaa paa Grundejerne efter de almindelige Regler, og Vejafgiften vil fremtidig ikke blive opkrævet af Hr. Nyeland.«

Lignende Meddelelse maa antages at være bleven tilstillet Ejerne af de andre ved de paagældende Veje beliggende Parceller.

Idet Citanten har forment, at Indstævnte ved at træffe den i den anførte Skrivelse ommeldte Disposition har krænket hans Ret til vedvarende at se de ommeldte Veje vedligeholdt af Indstævnte, har han under nærværende Sag paastaet Indstævnte dømt, principalt til under en daglig Mulkt, mod Vejafgiftens Erlæggelse, forsvareligt at vedligeholde Langelandsvej og Bentzonsvej, subsidiært til i Erstatning at betale ham det Beløb, som han maatte komme til at udrede for en saadan Istandsættelse af Vejen, som Frederiksberg Kommune kræver for — mod Vejafgiftens Erlæggelse — at overtage Vejene til fremtidig Vedligeholdelse, eller det Beløb, som han maatte komme til at udrede til Kommunen som Godtgørelse for dennes Overtagelse af Vejene som offentlige. Citanten har derhos paastaet sig tilkendt Renter af Erstatningsbeløbet 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato den 15 Juli 1913 og Sagens Omkostninger.

Indstævnte har procederet til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand har Indstævnte gjort gældende, at der ved de ovenanførte Bestemmelser i Citantens Adkomstdokumenter ikke er stiftet nogen Forpligtelse for ham (Indstævnte) eller for Ejeren af de paagældende Veje til at vedligeholde disse, i hvilken Henseende han nærmere har gjort gældende, at der ved de nævnte Bestemmelser ikke er indgaaet nogen Overenskomst, hvorimod de gaa ud paa at paalægge Køberen af de paagældende Parceller en Forpligtelse, der giver Vejejeren Ret til at oppebære Vejafgiften, saaledes at denne Rets Udøvelse er betinget af, at Vejejeren forsvareligt vedligeholder Vejene.

Der maa imidlertid gives Citanten Medhold i, at de anførte Bestemmelser i Adkomstdokumenterne ikke kan forstaaes som paalæggende ham en Forpligtelse til at svare Vejafgiften uden en modstaaende Forpligtelse for Ejeren af Vejene til at sørge for disses Ved-

ligeholdelse. Idet der derhos ikke er oplyst Omstændigheder, der har kunnet medføre Bortfaldet af sidstnævnte Forpligtelse, følger det af almindelige Retsgrundsætninger, at Indstævnte ikke ensidig har kunnet træffe en Disposition som den ved den ovenanførte Skrivelse af 28 November 1912 tilsigtede, hvorimod han, naar han ønskede en Afløsning af det ved Adkomstdokumenternes tidnævnte Bestemmelser stiftede Forhold maatte søge saadant opnaaet ved Overenskomst med Citanten.

Indstævnte vil derfor være at kende pligtig til at vedligeholde de omspurgte Veje overensstemmende med bemeldte Bestemmelser, men efter Beskaffenheden af denne Forpligtelse, samt idet et af Citanten fremsat Anbringende om, at Vejene ikke for Tiden er i anordningsmæssig Stand maa anses frafaldet af ham, findes der ikke at kunne være Spørgsmaal om, som af Citanten paastaet, at dømme Indstævnte til at præstere bemeldte Ydelse under Tvang af Dagmulkt.

Sagens Omkostninger vil efter Omstændighederne være at op-
hæve.

Nr. 426. Højesteretssagfører Dietrichson

mod

Henry Hansen (Def. Lunn),

der tiltales for Bedrageri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 7 November 1914: Arrestanten Henry Hansen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Sinding og Christensen, 25 Kr. til hver. At efterkomme under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Henry Hansen til Højesteretssagførerne Dietrichson og Lunn 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Henry Hansen, der tiltales for Bedrageri, er født den 17 April 1885 og anset: ved nærværende Rets Dom af 10 April 1909 efter Straffelovens §§ 251 og 268, jfr. tildels § 54, § 269, 1ste Stykke, og § 270, jfr. § 268, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, ved nærværende Rets Dom af 6 April 1912 efter Straffelovens § 253, jfr. midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage og ved nærværende Rets Dom af 1 Marts 1913 efter Straffelovens §§ 251 og 253 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Under nærværende Sag har han foruden for Bedrageri været sigtet for Indbrudstyveri, men dette Forhold omfattes ikke af Tiltalen.

Ved Arrestantens Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

En Dag i Juli 1914 henvendte Arrestanten sig til Forsikringsinspektør Niels Rasmus Hedin, hos hvem han tidligere havde falbudt Malerier, og spurgte, om Hedin havde Malerier at sælge, i hvilket Fald Arrestanten angav at kunne afhænde dem fordelagtigt for ham. Hedin overgav ham derpaa et Maleri til Salg paa Vilkaar, at Hedin skulde have 25 Kr. af Provenuet, medens Arrestanten maatte beholde Resten.

Den næste Dag kom Arrestanten igen, idet han usandfærdigt angav, at han havde solgt Maleriet, men endnu ikke havde faaet Pengene derfor, fik han paa lignende Vilkaar udleveret endnu et Maleri til Salg, saaledes at han af Provenuet af dette skulde betale Hedin 30 Kr.

Arrestanten pantsatte imidlertid ganske kort efter Modtagelsen uden Hedins Vidende eller Villie begge Malerier paa Assistenshuset — han havde pantsat det første, inden han fik det andet overleveret — og afhændede Laanesedlerne. Han har vel paastaet, at det var hans Hensigt at holde Hedin skadesløs, men han har erklæret ikke at erindre, hvilke Udveje han i saa Henseende havde tænkt sig, og efter hvad der er oplyst om hans Fortid og Forhold, maa det antages, at han hverken har haft Hensigt eller Udsigt til at holde Hedin skadesløs. Malerierne er ansatte til en Værdi af ialt 55 Kr.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 253 efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Nr. 414.

Advokat Halkier

mod

Jens Anton Jensen (Def. Aagesen),

der tiltales for Tyveri.

Esbjerg Købstads, Skads Herreds og Fanø Birks Ekstrarets Dom af 3 September 1914: Arrestanten Jens Anton Jensen

bør straffes med Tugthusarbejde i 2 Aar og betale Sagens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Bang, 20 Kr. og til Defensor, Sagfører E. Hansen, 15 Kroner. At efterkomme under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 26 Oktober 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Dahl og Sørensen, betaler Arrestanten 25 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Jens Anton Jensen til Advokat Halkier og Højesteretsagfører Aagesen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Esbjerg Købstads, Skads Herreds og Fanø Birks Ekstraret indankede Sag er Arrestanten Jens Anton Jensen sat under Tiltale for Tyveri.

Arrestanten er født den 4 Maj 1885 og har tidligere været ansat ved Kriminal- og Politirettens Dom af 2 April 1904 efter Straffelovens § 229 Nr. 4 og § 238 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, hvilken Straf ved kongelig Resolution af 14 April s. A. blev formildet til Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 19 Oktober s. A. efter samme Lovs § 230, 2det Stykke, og efter § 101, jfr. § 98, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, ved Kriminal- og Politirettens Dom af 22 Maj 1906 i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stykke, efter dens § 238 som for 3die Gang begaaet Hæleri og efter Lov 3die Marts 1860 § 3 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 2 Februar 1907 efter Straffelovens § 231, 1ste Led, for 3die Gang begaaet Tyveri eller i Medfør af Straffelovens § 241, 2det Stykke, efter dens § 238 som for 4de Gang begaaet Hæleri samt efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, hvorhos han dømtes til efter sin Løsladelse at tage Ophold i en ham anvist Kommune i et Tidsrum af 5 Aar, ved Kriminal- og Politirettens Dom af 26 Maj 1908 efter Straffelovens § 232, jfr. § 46, for 4de Gang forsøgt groft Tyveri samt efter Lov 3die Marts 1860 § 1 og midlertidig Lov 1 April 1905 § 8, 3die Stykke, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved Roskilde Købstads Ekstrarets Dom af 17 August 1909 efter Straffelovens § 232, jfr. tildels §§ 54 og 46, for 5te Gang begaaet simpelt og groft Tyveri og Forsøg herpaa samt

efter Lov 3 Marts 1860 § 1 og midlertidig Lov 1 April 1905 § 8, 3die Stykke, med Tugthusarbejde i 3 Aar, ved Kriminal- og Politirettens Dom af 19 Oktober 1912 efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Tvangsarbejde i 30 Dage og ved Aalborg Købstads Ekstrarets Dom af 12 August 1913 i Medfør af Straffelovens § 241 efter dens § 238 som for 6te Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Arrestanten har derhos den 4 Juni 1904 inden Kriminal- og Politirettens 2den Afdeling vedtaget for Gadeuorden i Forbindelse med Vold at erlægge en Bøde af 200 Kr., og endelig er han ved Esbjerg Købstads, Skads Herreds og Fanø Birks Ekstrarets Dom af 24 Juni d. A. frifunden for Aktors Tiltale under en mod ham for Meddelagtighed i Tyveri anlagt Justitssag.

Efter at Arrestanten den 4 August d. A. om Formiddagen var bortgaaet fra Esbjerg Fattiggaard, indfandt han sig ved Aftenstid i Beværtningen »Storkereden« i Esbjerg. Her traf han sammen med Formand Niels Jørgen Marius Christensen, Arbejdsmand Anders Nielsen og en tredje Person, og medens de i hinandens Selskab nød nogle Drikkevarer, opstod der Uenighed mellem Arrestanten og Christensen, der begge var en Del paavirket af Spiritus. Uden at de nærmere Omstændigheder derved er oplyste, maa det antages, at Arrestanten under Opholdet i Beværtningen har haft fat i Christensens Pengepung, som denne dog atter fik tilbage. Om det derefter passerede har fornævnte Christensen tildels under et ifølge Overrettens Kendelse optaget Reassumptionsforhør afgivet følgende beedigede Forklaring:

Efter at de fra Beværtningen, hvor han vel vil kunne erindre, at der var noget Skænderi, men ikke Anledningen dertil, var komne ud paa Gaden, greb Arrestanten fat om ham med venstre Arm bagfra. stak sin højre Haand ned i hans Bukselomme og tog hans Pengepung, der indeholdt en Tikroneseddel, et Tokronestykke og nogle Smaapenge foruden 8 Tjøres Frimærker og 2 Kvitteringer. Arrestanten overfaldt ham ikke med Slag, men holdt blot fast om Livet paa ham, medens han bemægtigede sig Pungen, og Christensen er efter sin videre Forklaring meget tilbøjelig til at tro, at han under Arrestantens Tilegnelse af Pungen havde sine Arme fri.

Bemeldte Arbejdsmand Anders Nielsen har ligeledes tildels under Reassumptionsforhøret forklaret, at han, efter at Selskabet var kommet ud i Havnegade, saa Arrestanten omfavne Christensen, og at han hørte denne sige, at Arrestanten havde taget hans Pung. Han saa Arrestanten løbe ned mod Havnen og kan ikke sige noget om, hvorvidt Pungen er taget inde i Beværtningen eller i Kongensgade.

Medens Arrestanten oprindelig benægtede at have tilegnet sig Christensens Pengepung og særlig med Hensyn til en Tikroneseddel, hvoraf han samme Aften kort efter det i Havnegade passerede var funden i Besiddelse, forklarede, at han havde faaet den som Erstatning af nogle Tyskere, med hvem han havde været i Slagsmaal, og som herunder havde revet hans Jakke itu, blev han den 21 August d. A. efter sin Begæring fremstillet i et Forhør, i hvilket han forklarede, at han var meget beruset, da han i »Storkereden« traf sammen med Christensen, og ikke husker, om det var derinde eller i Havnegade, at han tog Pungen ud af Lommen paa Christensen, hvor-

mod han erindrede, at han straks efter at have taget Pungen løb ned til Havnen, tog Pengene ud af Pungen og kastede denne i Havnen. Han forklarede yderligere, at han troede, at der var en Tikroneseddel og nogle Smaapenge, formentlig ikke mere end c. 1 Krone, i Pungen. Han lagde derhos Mærke til, at der i Pungen laa noget Papir, som han dog ikke undersøgte nærmere og lod forblive i Pungen, da han kastede den ud i Havnen. I et den 28 s. M. afholdt Forhør udtalte han paa Forehold af Christensens Forklaring om, at der foruden Tikronesedlen var et Tokronestykke og nogle Smaapenge i Pungen, at han intet havde at indvende herimod, hvorhos han forklarede, at han ikke kunde huske, om det var inde i »Storkereden« eller i Havnegade, han tog Pungen, men at han overfor Christensens bestemte Forklaring om, at det skete i Havnegade, ikke vilde indvende noget derimod. Efter at Arrestanten under Reassumptionsforhøret var bleven gjort bekendt med de af Christensen og Anders Nielsen under Forhørene afgivne Forklaringer, og efter at han havde fastholdt, at han ikke erindrede, om han tog Pungen inde i Beværtningen eller ude paa Gaden, eller om han de nævnte Steder omfavnede Christensen, idet han overhovedet ikke vilde kunne erindre noget af det passerede og derfor hverken kunde benægte eller bekræfte Rigtigheden af de af Nielsen og Christensen afgivne Forklaringer, tilbagekaldte han sin tidligere afgivne Tilstaaelse, idet han, der erkendte, at han uopfordret havde begært sig fremstillet den 21 August og afgivet den i dette Retsmøde ommeldte Forklaring, udtalte, at dette skete, dels fordi han ønskede at faa en Ende paa Sagen, dels fordi han mente, at der, da Christensen havde forklaret saadant, muligvis kunde være noget om, at han havde taget Pungen, hvad han imidlertid nu ikke længere mente. Paa Forespørgsel om, hvorfor han da ikke tidligere havde anmodet om at faa Forhørsdommeren i Tale, svarede han, at det hastede jo ikke og kunde altid gøres, hvortil han føjede, at han for nogen Tid siden havde anmodet Arrestforvareren om at komme til at tale med Dommeren. Efter at Arrestforvareren havde forklaret, at Arrestanten — efter at han havde begært Dommen appelleret — havde rettet saadan Anmodning til ham, og at Arrestanten paa hans Forespørgsel, om det var noget, der hastede eller vedrørte Sagen, havde svaret »Nej,« har Arrestanten erkendt, at han svarede som anført. Han har derhos erkendt, at Forhørsdommeren gentagne Gange, efter at Arrestanten havde begært Dommen appelleret, har indfundet sig i Arresten og rettet den sædvanlige Forespørgsel til ham, hvorvidt han havde noget at beklage sig over, og at han hver Gang har besvaret Forespørgslen med »Nej,« samt ikke funden Anledning til at tilbagekalde sin Tilstaaelse, hvad han efter sin Formening altid kunde gøre.

Ved den af Arrestanten afgivne Tilstaaelse, der bestyrkes saavel ved Christensens Forklaring som ved de under Sagen iøvrigt foreliggende Oplysninger, og som ikke kan anses svækket eller afkræftet ved Arrestantens senere ubestyrkede Tilbagekaldelse, maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at Arrestanten har tilegnet sig Christensens Pengepung med Indhold.

Christensen har frafaldet Krav paa Erstatning.

For sit foranførte Forhold, der vil være at tilregne Arrestanten som Ran, er han, idet det i Dommen af 17 August 1909 ommeldte

Tyveri ikkun burde have været tilregnet ham som 4de Gang begaaet, ved Underretsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 232, jfr. § 237, som for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til Tugthusarbejde i 2 Aar. Bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger ligeledes tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste.

Nr. 448. Højesteretssagfører Aagesen

mod

Axel Herman Adolf Madsen (Def. Asmussen),

der tiltales for Overtrædelse af midlertidig Straffelovs § 5.

Kriminal- og Politirettens Dom af 5 December 1914: Arrestanten Axel Herman Adolf Madsen bør straffes med Tvangsarbejde i 6 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Sinding og Munch-Petersen, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Axel Herman Adolf Madsen til Højesteretssagførerne Aagesen og Asmussen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Axel Herman Adolf Madsen, der tiltales for Overtrædelse af midlertidig Straffelovs § 5, er født den 8 December 1890 og anset: ved Randers Købstads Politirets Dom af 1 April 1909 efter Lov af 3 Marts 1860 § 3 med simpelt Fængsel i 8 Dage, ved Ning Herreds Politirets Dom af 12 Marts 1912 efter Lov af 3 Marts 1860 § 3 med simpelt Fængsel i 8 Dage.

En Sag, under hvilken han i April 1914 var arresteret, sigtet for Forsøg paa Tyveri, blev sluttet uden Tiltale.

Under nærværende Sag var Arrestanten tillige sigtet for Ejenomsindgreb, idet han til Forskellige havde omtalt, at han havde stjaalet en stor Sum, han forklarede imidlertid herom under For-

hørene, at dette kun var Praleri, idet han væsentlig omgaas Tyve og Lignende, i hvis Øjne slige Gerninger anses for raske og fortjenstfulde. Da sikker Støtte for Mistanken ikke blev skaffet, sluttedes Sagen for saa vidt uden Tiltale.

Derimod er Arrestanten ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste overbevist om, at han, der intet lovligt Erhverv havde, i Tiden fra de første Dage i Juni 1914 til sin Anholdelse under denne Sag, den 17 Oktober, har ernæret sig af Penge, som han tjente ved at udøve eller lade sig bruge til Uterlighed med forskellige Mænd, som han traf paa Gader og Pladser.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 5, jfr. § 18, efter Omstændighederne med Tvangsarbejde i 6 Maaneder.

Tirsdag den 12 Januar.

Nr. 170. Konferensraad **H. A. Jacobi** og Museumsinspektør **P. Hauberg** som executores testamenti i Fællesboet efter afdøde Etatsraadinde **M. S. Hauberg**, født **Arboe**, og tidligere afdøde Mand, Etatsraad, Ass. pharm. **J. C. Hauberg** (Ch. Shaw),

mod

Skattedepartementet paa Statskassens Vegne (den kst. Kammeradvokat),

betræffende Spørgsmaalet om Stempling af Repartitionen i ovennævnte Bo.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 19. Januar 1914: De Indstævnte, afdøde Etatsraadinde **M. S. Hauberg**, født **Arboe**, og tidligere afdøde Mand, Etatsraad, Assessor pharm. **J. C. Haubergs** Fællesbo, bør til Citanterne, Skattedepartementet paa Statskassens Vegne, betale de paastævnte 3206 Kroner 35 Øre med Renter af 3206 Kroner 10 Øre 5 pCt. aarlig fra den 19 Juli 1913, indtil Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanterne 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisses er saalydende: Efter at en af Testamentseksekutorerne, Konferensraad H. A. Jacobi og Mu-seumsinspektør P. Hauberg, i Fællesboet efter den 16 Sep-tember 1910 afdøde Etatsraadinde M. S. Hauberg, født Arboe, og tidligere afdøde Mand, Etatsraad, Assessor pharm. J. C. Hauberg, den 15 December 1911 udfærdiget Repartition i Boet var bleven an-taget ved Københavns Amts Resolution af 28 Januar 1913 til at stemples i Henhold til Stempelovens § 58 efter 2den Klasses Takst af Boets beholdne Formue, 1,603,039 Kr. 51 Øre, til Takst 3206 Kr. 10 Øre, blev denne Resolution af Eksekutorerne, der formente, at Repartitionen i Henhold til Stempelovens § 151, 2det Stykke, vilde være at udfærdige uden Brug af Stempel, indanket for Finansmini-steriet. Da imidlertid Amtets Stempelresolution blev stadfæstet ved Skattedepartementets Resolution af 9 April 1913, anmodede Ekseku-torerne ved Skrivelse af 9 Maj 1913 Amtet om, at Spørgsmaalet om Repartitionens Stempelpligt maatte blive afgjort ved Rettergang.

Citanterne, bemeldte Skattedepartement paa Statskassens Vegne, har derefter under nærværende Sag paastaet de Indstævnte, det ovennævnte Fællesbo, tilpligtede at betale den i Amtets Resolution fastsatte Takst, 3206 Kr. 10 Øre, med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra Stævningens Dato, den 19 Juli 1913, tilligemed den Amtsforvalteren tilkommende Kendelse af 25 Øre, hvorhos de har paastaet sig til-kendt Sagens Omkostninger skadesløst, derunder Salær til den kst. Kammeradvokat, der har givet Møde for Citanterne.

De Indstævnte har paastaet sig frifundne med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Det er under Sagen in confesso, at det af de Afdøde efterladte Testamente ifølge sit Indhold ikke er undergivet Efterstemplingspligt efter Stempeloven af 1861, og da der maa gives Citanterne Medhold i, at Bestemmelsen om Repartitionsstemplet i Stempeloven af 1911 § 58 kun bliver uanvendelig, naar det i et Dødsbo forefundne Testa-mente er af et saadant Indhold, at det ifølge de ældre Regler skal efterstemples, er den her omhandlede Repartition undergivet Stempel-pligt efter den almindelige Regel i bemeldte § 58, 1ste Stykke.

De Indstævnte, der ingen Indsigelse har fremsat mod Beregningen af den indtalte Stempeltakst, ville herefter være at dømme efter Ci-tanternes Paastand, dog at Sagens Omkostninger vil være at ophæve, hvorefter der ikke bliver Spørgsmaal om at tilkende den kst. Kam-meradvokat Salær.

Torsdag den 14 Januar.

Nr. 38. Sølvsmed **Fritz Svensson** (Møldrup efter Ordre).

mod

Sølvsmed **Georg Jensen** (Møller efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om nogle af Indstævnte forfærdigede Sølvsmykker var beskyttede ved Loven om Forfatterret og Kunstnerret.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 3 Marts 1913: Indstævnte, Sølvsmed Fritz Svensson, bør til Københavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 200 Kr. samt under en Mulkt af 5 Kr. til samme Kasse for hver Dag, han i saa Henseende sidder denne Dom overhørig, udlevere — til Foranstaltning som ovennævnt — de fornævnte ulovlige Gengivelser samt Forme m. m. Saa bør han og til Citanten, Sølvsmed Georg Jensen, betale 800 Kr. og Sagens Omkostninger med 100 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempel- forbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom i saa Henseende anførte Grunde, der bestyrkes ved de Højesteret forelagte nye Oplysninger, maa det billiges, at Appellanten er funden skyldig i et lovstridigt Indgreb i Indstævnets Ret til Beskyttelse for hans i Dommen ommeldte Kunstarbejder. Da det imidlertid efter Sagens øvrige Oplysninger, derunder de efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Erklæringer fra Guldsmedeforeningen af 1903, Københavns Guldsmedelaug og Fællesrepræsentationen for danske Guldsmede om den i Faget almindelig herskende Opfattelse maa antages, at Appellanten har handlet i begrundet god Tro, findes der ifølge § 19 i Lovene Nr. 63 af 29 Marts 1904 og Nr. 72 af 1 April 1912 ikke at kunne paalægges ham noget Strafansvar, ligesom de samme Bestemmelser maa blive at anvende med Hensyn til Erstatningsansvarets Omfang. Erstatningen findes herefter at kunne ansættes til et Beløb af 400 Kroner.

Med disse Forandringer vil Dommen, hvis øvrige Bestemmelser billiges, kunne stadfæstes.

Processens Omkostninger for Højesteret findes at burde op hæves.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Bøden bortfalder, og at Erstatningen bestemmes til 400 Kroner, hvorhos Fristen for de i Dommen ommeldte Genstandes Udlevering bestemmes til 15 Dage fra denne Højesterets-

doms Forkyndelse. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten, Sølvsmed Fritz Svensson 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Møller og Møldrup hver 200 Kroner, der uddes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under denne Sag har Citanten, Sølvsmed Georg Jensen, anbragt, at Indstævnte, Sølvsmed Fritz Svensson, der i $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ Aar i 1910—11 arbejdede paa Citantens Værksted, senere i stor Udstrækning ulovlig har forfærdiget og solgt Efterligninger af nogle af Citanten oprindelig tegnede og udførte Sølvsmykker, nemlig et Halssmykke, en Naal og en Ring, der er af samme Type og i Hovedsagen bestaar af en kulørt Sten, omgivet af en Traadkant, som er afbrudt paa fire Steder med et Par smaa runde Hoveder overfor hinanden og et Par smaa Firkanter midt imellem de to Hoveder, dog at Firkanterne kunne være afløste af smaa indfattede Stene og de runde Hoveder af smaa Stene, til hvilke der støtter sig to smaa ciselerede Blade. Citanten paastaar i den Anledning Indstævnte tilpligtet at foretage de i Lov om Forfatterret og Kunstnerret af 1 April 1912 § 16, 1ste til 4de Stykke, jfr. § 32, ommeldte Foranstaltninger med Hensyn til de nævnte Efterligninger og de til Eftergørelsen brugelige Forme o. l. Endvidere paastaar han Indstævnte idømt Bøde for det ommeldte Forhold og tilpligtet at betale Citanten fuld Erstatning efter Rettens Skøn for det ham derved paaførte Tab med mindst 1000 Kr. og Sagens Omkostninger skadesløst.

Indstævnte paastaar sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger, idet han gør gældende, at de omhandlede Smykker ikke kan betegnes som Kunstværker, men er almindeligt Haandværksarbejde, at de i alt Fald ikke er originale, idet de har været udførte og forhandlet af andre i mange Aar førend af Citanten, ligesom Ideen til dem ikke stammer fra denne, men er bragt til Udførelse i lignende Smykker talrige Steder i Ind- og Udland, længe førend Citanten fremstillede dem, samt at de af Indstævnte udførte Smykker ikke er udførte i en saadan Form og Lighed, at de kan siges at være Efterligninger af de af Citanten fremstillede.

I en under Sagen fremlagt Erklæring har Kunstakademiet udtalt, at de 3 ovennævnte, af Citanten udførte Smykker er personligt kunstnerisk Arbejde af den Art, som ubetinget maa falde ind under den lovbeskyttede kunstneriske Ejendomsret, hvorhos Direktøren for Kunstindustrimuseet om det ene af Smykkerne har erklæret, at det som Komposition betragtet maa siges at være af personlig-kunstnerisk Art.

Hvad det andet af Indstævnte fremsatte Anbringende angaar, har han ikke givet nogen som helst nærmere Paavisning af, hvor eller af hvem Ideen til saadanne Smykker tidligere skal være fremsat eller udført. Paa den anden Side maa det ved Vidneforklaringer af flere

igennem lang Tid paa Citantens Værksted arbejdende Sølvsmede anses tilstrækkelig godtgjort, at Modellerne til Smykkerne oprindelig er udførte paa nævnte Værksted efter Citantens Tegning, og Vidnerne har endvidere forklaret, at de aldrig har set saadanne Smykker førend hos Citanten og er overbeviste om, at Indstævnte, medens han arbejdede hos Citanten, lærte at udføre disse Smykker.

Efter det saaledes Foreliggende findes det at maatte antages, at de omhandlede, af Citanten fremstillede Smykker er originale Kunstværker i den Forstand, hvori Udtrykket benyttes i Lov Nr. 39 af 28 Februar 1908 og nu i Lov om Forfatterret og Kunstnerret af 1 April 1912 § 24, og da de af Indstævnte udførte Smykker, af hvilke Eksemplarer er fremlagte under Sagen, herefter skønnes kun at frembyde ganske uvæsentlige Afvigelser fra Originalerne, vil Indstævnte i Medfør af § 32 i Lovene om Forfatterret og Kunstnerret af 29 Marts 1904 og 1 April 1912 være at anse efter sammes § 17 med en Københavns Fattigvæsens Hovedkasse tilfaldende Bøde, der findes at kunne bestemmes til 200 Kr., hvorhos Indstævnte i Medfør af sidstnævnte Lovs § 16 under en daglig Mulkt af 5 Kr. til samme Kasse vil have at udlevere til Tilintetgørelse (eventuelt til Citantens Overtagelse efter Vurdering) samtlige til Offentliggørelse eller Salg bestemte, her i Riget i Behold værende ulovlige Gengivelser af de ovennævnte Smykker og samtlige Forme og lignende udelukkende til ulovlig Eftergørelse af nævnte Smykker brugelige Materialier. Fremdeles vil Indstævnte for den Citanten ved den ulovlige Eftergørelse og Forhandling forarsagede Skade efter Lovens § 17 have at betale ham Erstatning, som efter det Foreliggende findes at kunne sættes til 800 Kr. Endelig vil han have at betale Citanten Sagens Omkostninger med 100 Kroner.

Nr. 115. Den indbyrdes Brandforsikringsforening for rørlige Ejendele i Aalborg og Hjørring Amter (Aagesen)

mod

Godsejer C. M. Preetzmann (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Forpligtelse til at udbetale en Brandskadeerstatning.

Aalborg Bytings ordinære Rets Dom af 6 Oktober 1913: De Indstævnte Den indbyrdes Brandforsikringsforening for rørlige Ejendele i Aalborg og Hjørring Amter, bør til Citanten Godsejer C. M. Preetzmann, betale 6019 Kr. med Renter 5 pCt. aarlig fra den 11 Marts 1913, til Betaling sker. Sagens Omkostninger hæves. Det idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Viborg Landsoverrets Dom af 22 December 1913: Underretsdommen bør ved Magt at stande. Det idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Idet bemærkes, at Appellanterne maa anses at have for Højesteret frafaldet den i den indankede Dom omhandlede og af denne forkastede Indsigelse mod Søgsmålet, at Vedtagelsen af den skete Afkortning i Erstatningen er unddraget Domstolernes Prøvelse, vil Dommen i Henhold til de i denne iøvrigt anførte Grund være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanterne 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Den 3 Februar 1912 f. A. opstod der i den Indstævnte, Godsejer C. M. Preetzmann, tilhørende Ejendom Stranderholm i Klarup Sogn en Ildebrand, ved hvilken samtlige Gaardens Udbygninger med Undtagelse af Vaskehuset nedbrændte, hvorimod Besætningen med Undtagelse af Svinene, 26 Kalve og en Tyr reddedes. Efter at Erstatningen for det brændte Løsøre, som Indstævnte havde forsikret hos Appellanterne, Den indbyrdes Brandforsikringsforening for rørlige Ejendele i Aalborg og Hjørring Amter i Aalborg, var opgjort til ialt 25,076 Kr. 3 Øre, og Appellanterne heraf havde udbetalt Indstævnte 19,057 Kr. 3 Øre, men vægret sig ved at udbetale Resten, 6019 Kr., som de i Henhold til de for Brandforsikringsforeningen gældende Vedtægters § 45 Nr. 4, der lyder saaledes: »Er Branden foranlediget ved Uforsigtighed under formildende Omstændigheder, kan Direktionen efter Skøn afkorte indtil 25 pCt. i Erstatningsbeløbet«, havde afkortet i Erstatningen, har Indstævnte under nærværende Sag i første Instans ved Aalborg Byting søgt Appellanterne til Betaling af det sidstnævnte Beløb tilligemed Renter deraf 5 pCt. p. a. fra den 25 Maj 1912, indtil Betaling sker, og da denne Paastand ved Underretsdommen er tagen til Følge, dog saaledes at der ikkun er tilkendt Indstævnte Renter fra Forligsklagens Dato den 11 Marts d. A., er Sagen nu af Appellanterne indanket her for Retten, hvor de ligesom i første Instans har paastaet sig frifundne for Indstævntes Tiltale. Indstævnte har ikke givet Møde for Overretten.

Ifølge Sagens Oplysninger blev Spørgsmålet om Indstævntes Ret til Erstatning af Direktionen for Brandforsikringsforeningen i Henhold til Vedtægternes § 32 Litr. p, i hvilken Bestemmelse det bl. a. hedder »alt andet, Foreningens Interesse vedkommende, som ikke i Lovene er nævnt, overlader det til Direktionen at afgøre efter bedste Skøn, eller fremstille til Repræsentantskabets eller mulig Generalforsamlingens Afgørelse«, forelagt Foreningens Repræsentantskab, der i et den 22. Maj f. A. afholdt Møde med næsten alle Stemmer vedtog, at der vilde være at afkorte 25 pCt. i Erstatningen.

Til Støtte for deres Paastand har Appellanterne i første Række gjort gældende, at den saaledes skete Vedtagelse er endelig og undraget Domstolenes Prøvelse. Men heri kan der ikke gives dem Medhold, idet Vedtægternes § 45 Nr. 4 vel giver Direktionen Beføjelse til at træffe Bestemmelse om Afkortning i Erstatningsbeløbet, naar Branden er foranlediget ved Uforsigtighed under formildende Omstændigheder, men derimod ikke Ret til endelig at afgøre Spørgsmaalet om, hvorvidt den nævnte Betingelse foreligger, hvilket Spørgsmaal Indstævnte, da Vedtægterne hverken i § 45 Nr. 4 eller iøvrigt indeholder utvetydig Hjemmel i modsat Retning, maa være berettiget til at faa afgjort ved Domstolene.

Under de i Anledning af Branden optagne Forhør blev det, som det fremgaar af nedennævnte Overrettsdom, af hvilken en Afskrift er fremlagt under Sagen, oplyst, at Ilden opstod ved, at en paa Gaarden tjenende Røgter havde villet optø et Vandrør, der i en Længde af ca. 2 m og i en Højde fra Jorden af ca. 1 $\frac{1}{4}$ m førte fra Brønden i Gaarden hen til Kostaldens sydøstlige Hjørne og derfra ind i Kostalden, i hvilket Øjemed han, der i den sidste halve Snes Dage forinden Branden havde set Gaardens Fodermester optø Røret ved Antændelse af Halm omkring dette, besluttede at bære sig ad paa samme Maade, hvorfor han paa Midten af Røret antændte den Halm, der for at forhindre Frysning var viklet om dette. Ilden fængede straks og bredte sig med stor Hastighed langs Røret hen til Kostalden, og uagtet han med en medbragt Fork søgte at dæmpe Ilden, slog Flammerne dog op og antændte Tagskæget, hvortil der fra Røret var en Afstand af ca. 2 m, og skønt der blev kastet Vand paa Ilden, greb denne dog om sig med en saadan Hurtighed, at de fornævnte Bygninger i Løbet af 15--20 Minutter ompændtes af Ilden, Det oplystes endvidere, at Røret i den sidste Tid før Branden gentagne Gange var bleven tørt op paa samme Maade. Da Røret første Gang var frosset til, og Forvalteren i den Anledning henvendte sig til Indstævnte, udtalte denne efter Forvalterens Forklaring, at Røret kunde tøes op ved at yikle Halm om dette og antænde Halmen, men at der ved denne Fremgangsmaade skulde udvises Forsigtighed og holdes Vand i Beredskab, for at der ikke skulde ske noget, hvorefter Forvalteren paa den af Indstævnte anviste Maade optøede Røret, der derefter blev omviklet med Halm. Fremdeles forklarede Gaardens Fodermester, at han en halv Snes Dage før Branden af egen Drift og uden særlig Tilladelse fra Indstævntes eller Forvalterens Side havde optøet Røret ved at antænde noget Halm, som han havde lagt under det, og at han nogle Dage senere, da Røret atter var tilfrosset, anvendte samme Fremgangsmaade. Endelig forklarede en anden af Gaardens Røgere, at han ca. 14 Dage før Branden havde optøet Røret paa tilsvarende Maade, ved hvilken Lejlighed Ilden naaede saa nær til Taget, at dette begyndte at ryge, men det lykkedes ham at forebygge Antændelse ved at slaa op i Taget.

I Anledning af Branden blev Indstævnte sat under Tiltale for Overtrædelse af Brandpolitilovens § 21, 1ste Stykke, jfr. Justitsministeriets Bekendtgørelse af 16 April 1898, men ved Overrettens Dom af 20. Januar d. A. blev han, der erkendte, at han havde udtalt sig til Forvalteren, som af denne forklaret, og som under Samtalen vil

have betydet Forvalteren, at denne selv maaite være til Stede under Optøningen sammen med nogle Folk med Spande med rigeligt Vand, men som iøvrigt vil have været ubekendt med, at denne Fremgangsmaade benyttedes, frifunden for det Offentliges Tiltale, idet det staturesedes, at en under Iagttagelse af de af Indstævnte foreskrevne Kauteler foretagen Optøning ikke tilsidesatte tilbørlig Forsigtighed, og at Indstævnte derfor ikke ved den af Forvalteren foretagne Optøning havde paadraget sig noget Strafansvar, saa lidt som Ansvar kunde paahvile ham i Anledning af de af Folkene egenmægtig foretagne Optøninger.

Appellanterne har nu gjort gældende, at en Optøning paa den af Indstævnte anviste Maade, selv om den ikke har kunnet paadrage Indstævnte Ansvar for Overtrædelse af Brandpolitilovgivning, dog udgør en saadan »Uforsigtighed under formildende Omstændigheder«, som ommeldes i Vedtægternes § 45 Nr. 4, i hvilken Henseende de har henvist til Vedtægternes § 60, ifølge hvilken det paahviler Foreningens Medlemmer at vise »al mulig Forsigtighed« med Ild og Lys og paa enhver Maade at forebygge Ildsvaade. Af det under Forhørene oplyste fremgaar det imidlertid ikke, at Indstævnte har tilsidesat den Forsigtighed, der efter Vedtægternes Bestemmelser paahviler ham som Medlem af Foreningen, og da Appellanterne overfor Indstævntes Benægtelse heller ikke iøvrigt har godtgjort, at han har udvist Mangel paa saadan Forsigtighed, i hvilken Henseende der ikke vil kunne tillægges nogle under Sagen fremlagte, fra andre Forsikringsselskaber indhentede Erklæringer nogen Betydning for nærværende Sags Afgørelse, maa det billiges, at Appellanterne ved Underrettsdommen er tilpligtede at betale Indstævnte det indsogte Beløb med Renter 5 pCt. p. a., og idet der allerede som Følge af Sagens processuelle Stilling her for Retten ikke bliver Spørgsmaal om at tilkende Indstævnte Renter fra noget tidligere Tidspunkt end sket ved Underrettsdommen, vil bemeldte Dom, ved hvilken Processens Omkostninger i første Instans er ophævede, saaledes være at stadfæste.

Efter dette Udfald af Sagen samt idet Indstævnte, som meldt, ikke har givet Møde for Overretten, bliver der ikke Spørgsmaal om Tikendelse af Procesomkostninger sammesteds.

Under Sagen ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Nr. 307. Højesteretssagfører I. Kondrup

mod

Niels Peder Nielsen (Def. Møldrup),

der tiltales for Vold paa Person og Legemsbeskadigelse.

Frederikssunds Købstads Ekstrarets Dom af 27 April 1914: Tiltalte, Vognmand Niels Peder Nielsen, bør straffes med Fængsel

paa sædvanlig Fangekost i 90 Dage og betale i Erstatning til Vognmandskusk Anders Christian Andersen 50 Kroner. Saa bør og Tiltalte tilsvare Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører A. C. Hansen, 15 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 17 Juni 1914: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til tresindstyve Dage. I Salær til Overretssagførerne Rievers og V. Tegner betaler Tiltalte Niels Peder Nielsen 20 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter den indankede Doms Afsigelse har Tiltalte i enkelte Henseender forandret den af ham afgivne Tilstaaelse. Men her til kan der ikke tages Hensyn, idet de i den Anledning tilvejebragte Oplysninger snarest bestyrker Tilstaaelsens Rigtighed.

Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, Niels Peder Nielsen, til Højesteretssagførerne I. Kondrup og Møldrup, 80 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Frederikssund Købstads Ekstraret hertil indankede Sag er Vognmand Niels Peder Nielsen af Frederikssund, der er født den 30 November 1874, og som i 1911 for Overtrædelse af Straffelovens § 101 har vedtaget en Bøde til Statskassen paa 40 Kr., men ikke iøvrigt er funden tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Vold paa Person og Legemsbeskadigelse.

Efter den af Tiltaltes Karl, Anders Christian Andersen, afgivne Forklaring, hvis Rigtighed ikke er bestridt af Tiltalte, og Sagens øvrige Oplysninger har Tiltalte den 15 Marts d. A. — som det maa antages, i Vrede over, at Karlen, der havde faaet Bud fra Tiltalte om at indfinde sig i Stalden, ikke kom hurtigt nok — straks da han og Karlen var komne ind i Stalden, med knyttet Haand tildelt Karlen et kraftigt Slag i højre Øje, hvorved han faldt baglæns om, hvorpaa Tiltalte tog en Skovl og med Bagsiden af Bladet tildelte ham et Slag, der dog ikke førtes ret kraftigt, i venstre Side af Panden. Tiltalte kastede nu

Skovlen og tildelte ham, medens han laa ned, mindst 3 Næveslag i Ansigtet, hvoraf i ethvert Fald et ramte ham over venstre Øje, et andet over højre Øje.

Tiltalte har erkendt, at Andersen ikke havde sagt eller gjort noget, der kunde foranledige ham til at optræde med en saadan Voldsomhed, som han gjorde.

Ved den af Lægen samme Dag foretagne Undersøgelse af Andersen fandtes Partiet omkring højre Øje hævet i meget betydelig Grad, og navnlig var Øjelaagene saa dekolorerede, hævede og spændte, at Brugen af Øjet var absolut udelukket. Kun passivt kunde Øjelaagene fjernes lidt fra hinanden, saa at man kunde iagttage den injicerede og blodigt infiltrerede Bindehinde, der udefra som en Vold ragede ind over Hornhinden, hvis yderste Omfang derved ganske skjultes. Ogsaa venstre Øjes Laag var hævede, særlig det øverste, hvis Hud var intenst blaalig dekoloreret, og Bindehinden var stærkt rødt injiceret og blaa-sort nedad i Overgangsfolden til Øjelaagets Indside. Venstre Tindingeregion var noget hævet, og tæt foran Haargrænsen saas en ca. ærtestor Ekskoration. Samtlige Læsioner bar Præg af at være tilføjede ved Slag af ikke ringe Styrke. Da den stærke Hævelse af de dækkende Bløddele udelukkede en nærmere Undersøgelse af højre Øje, kunde der paa dette Tidspunkt ikke udtales noget sikkert med Hensyn til Øjets Tilstand og Brug i Fremtiden. Ved Lægeundersøgelsen 3 Dage senere havde Hævelsen dog i det Væsentlige tabt sig. For højre Øjes Vedkommende var den voldagtige Hævelse af Bindehinden svunden, og Huden saas dyb rød og blodunderløbet saavel paa selve Øjeæblet som paa Øjelaagernes Indside, medens Andersen dog nu kunde aabne Øjet, og Synet maatte antages i det Væsentlige at være uskadt. Ogsaa venstre Øjes Laag var vedblivende dekolorerede, og Bindehinden stærkt rødfarvet og injiceret, og venstre Tindingeegn var endnu hævet og øm for Tryk, hvorhos den ovenomtalte Ekskoration nu saas skorpedækket. Samtlige Læsioner maatte imidlertid efter det da Foreliggende antages at ville fortage sig efterhaanden uden at efterlade sig blivende Følger.

Tiltalte, der i Løbet af Formiddagen den paagældende Dag havde nydt en Del Spiritus, men som dog efter det Oplyste maa antages i Gerningens Øjeblik at have været fuldt tilregnelig, har som Forklaring af sin Handlemaade anført, at han, der er overordentlig hidsig, i Gerningens Øjeblik var saa voldsomt ophidset, at han hverken kunde »sansse eller samle«.

For det af Tiltalte saaledes udviste Forhold vil han være at anse efter Straffelovens § 203, jfr. midlertidig Lov af 1 April 1911 § 1, 2det Stykke, med en Straf, der efter Omstændighederne findes at kunne fastsættes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, og den indankede Dom, ved hvilken Tiltalte efter samme Straffebestemmelse er anset med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 90 Dage, og hvis Bestemmelser om den Andersen hos Tiltalte tilkendte Erstatning for Næringstab og Godtgørelse for Svie og Smerte, ialt 50 Kr. — mod hvis Tilkendelse Tiltalte ikke under Forhøret har haft noget at erindre — og om Aktionens Omkostninger, som det er paalagt Tiltalte at udrede, vil saaledes med den anførte Modifikation i Henseende til Straffen være at stadfæste.

Fredag den 15 Januar.

Nr. 440.

Højesteretsagfører Stein

mod

Jens Einar Siegfred Carlsen (Def. Harboe),

der tiltales for Tyveri.

Merløse-Tudse Herreders Ekstrarets Dom af 26 Oktober 1914: Arrestanten Jens Einar Siegfred Carlsen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Lind, 25 Kr. og til Defensor, Overretssagfører Holm, 20 Kr. I Erstatning til Gaardejer H. Fogtmann, Sandby, betaler Arrestanten 110 Kr. Den idømte Erstatning at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 25 November 1914: Underretsdømmen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden forlænges til ét Aar. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne F. V. L. Bentzen og Axel Bang, betaler Arrestanten Jens Einar Siegfred Carlsen 20 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Jens Einar Siegfred Carlsen til Højesteretsagførerne Stein og Harboe 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Merløse-Tudse Herreders Ekstraret hertil indankede Sag er Arrestanten Jens Einar Siegfred Carlsen, der er født den 10 Februar 1884 og tidligere har været dømt: 1) betingelsesvis ved Odense Købstads Ekstrarets Dom af 22 Oktober 1912 i Medfør af Straffelovens § 228, jfr. Lov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, og 2) ved Kriminal- og Politirettens Dom af 28 Juni 1913 i Medfør af Straffelovens § 230, 1ste Stk., jfr. Lov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, sat under Tiltale for Tyveri.

Sagens Omstændigheder er følgende:

1) Arrestanten har erkendt i Vinteren 1914, medens han havde

Arbejde paa Svinninge Højspændingsværk, i en Gang, der fra Maskinhallen fører op paa 1ste Sal, fra en der forefundne Pakke, som han aabnede, at have borttaget et nyt til 8 Kroner vurderet elektrisk Strygejærn.

Efter Arrestantens Forklaring har det ikke været hans Hensigt at tilegne sig Strygejærnet, men alene at se, hvorlænge det vilde vare, inden man savnede det.

Til denne i sig selv usandsynlige Forklaring vil der imidlertid, naar henses til, at det er oplyst, at Arrestanten i et enkelt Tilfælde, uden dog at vise Strygejærnet, har spurgt en Kone, om hun vilde købe elektriske Strygejærn, og at det heromhandlede Strygejærn ved den i Juli Maaned d. A. foretagne Visitation fandtes i hans Gemmer, intet Hensyn kunne tages, og det maa billiges, at det af Arrestanten saaledes udviste Forhold ved den indankede Dom er tilregnet ham som Tyveri.

2) Arrestanten er sigtet for at have tilegnet sig afkapslede Stumper af Blyrørskabler, men da han ved den indankede Dom, der alene er appelleret paa hans Begæring, ikke herfor er anset med Straf, bliver der ikke Spørgsmaal om Dommens Forandring paa dette Punkt.

3) Arrestanten er sigtet for i Begyndelsen af Juli Maaned 1914 at have frastjaalet Gaardejer Harald Fogtmann af Sandby et kontant Beløb af 110 Kr., hvad Arrestanten vedholdende har nægtet. Den af nævnte Gaardejer Fogtmann afgivne beedigede Forklaring gaar ud paa, at han den 27 Juni d. A. henlagde i en Tegnebog i en Skrivebordskuffe 600 Kr., bestaaende af 5 Stk. 100-Kronesedler, 1 Stk. 50-Kroneseddel og 5 Stk. 10 Kronesedler. Nøglen til Skrivebordskuffen, der plejede at være aflaaet, laa paa et Ur, der hang paa Væggen i Spisestuen, hvor Skrivebordet havde sin Plads. Efter forinden at have brugt af disse: 20 Kr., udtog han den 1 Juli: 10 Kr., men da han den 3 Juli vilde betale en Regning paa 357 Kr., opdagede han, at Tegnebogen kun indeholdt: 460 Kr.

Da der ikke i den seneste Tid havde været fremmede Personer paa Gaarden, mistænkte han Arrestanten for Tyveriet, idet denne, efter i nogle Uger i Forvejen at have indlagt elektriske Ledninger i hans Gaard, i hvilken Tid Arrestanten færdedes over alt i Huset, bl. a. i Spisestuen, og sikkert ikke havde kunnet undgaa at se, hvor han plejede at gemme Penge, den 3 Juli kom igen og bad om Tilladelse til at foretage en ny Opmaaling, idet han fortalte, at han ved den tidligere Opmaaling formentlig var bleven forurettet af en Kollega.

Det forekom Fogtmann, der kun var kort Tid tilstede sammen med Arrestanten ved bemeldte Lejlighed, at Arrestanten bar sig mærkelig ad ved Opmaalingen, idet han løb frem og tilbage gennem Stuerne.

Den af Fogtmanns Hustru, Klara, afgivne beedigede Forklaring gaar ligeledes ud paa, at Arrestanten maa have haft Lejlighed til at gøre sig fuldt bekendt med, hvor de gemte deres Penge.

Hun, som ikke vil have hentet Penge fra sin Mand Tegnebog i Dagene umiddelbart førend den 3 Juli, har yderligere forklaret angaaende Arrestantens Ophold hos dem nysnævnte Dag, at hun, da en Mand kom kørende til Gaarden og skulde have Penge, gik ind i Spisestuen, hvor hun traf Arrestanten, for at hente Penge fra Skrivebords-

skuffen, men ikke kunde finde sin Mands Pengepung, hvorom hun gjorde en Bemærkning til Arrestanten. Hun gik da hen til Døren til Køkkenet og spurgte sin Mand, som var i Bryggerset, om han havde Pungen, og da han sagde Nej, gik hun ud i Forstuen for at se, om Pungen skulde ligge i hendes Mands Benklæder, men da den heller ikke fandtes der, gik hun atter ind i Spisestuen, hvor Arrestanten stadig opholdt sig, og fandt da Pungen liggende paa Skrivebordet ved Siden af en Cigarkasse, og hun undrede sig over, at hun ikke, dengang hun trak Skrivebordsskuffen ud, havde bemærket Pungen, der laa lige over den Skuffe, hun netop havde lukket.

Arrestanten, der som anført nægter at have bestjaalet Fogtmann. benægter at have haft Kendskab til, hvor Fogtmann plejede at gemme sine Penge og at have opholdt sig længere alene end et Minut eller saa i Spisestuen, nemlig da Fru Fogtmann første Gang kom ind for at hente Penge.

Efter Sagens Oplysninger, navnlig en af Overmontøren paa bemeldte Højspændingsværk afgiven Forklaring, maa det nu antages, at Arrestanten ikke har haft nogensomhelst Grund til at foretage den ommeldte, fornyede Opmaaling den 3 Juli d. A.

Arrestanten har dernæst kun kunnet gøre Rede for efter det ham paasigtede Tyveries Begaelse at have været i Besiddelse af et Beløb af 36 Kroner 8 Øre, som han den 4 Juli d. A. fik udbetalt i Løn, hvortil kommer ca. 2 Kr., som ved Visitation, jfr. nedenfor, forefandtes hos ham.

Af Lønnen udbetalte han straks en Købmand 20 Kr.

Efter sin egen Tilstaaelse har Arrestanten imidlertid paa en Rejse, som han fra den 4 Juli til 6 Juli dette Aar, da han anholdtes, foretog fra Holbæk til København og retur, brugt ca. 70 Kroner, hvilket Beløb efter Sagens Oplysninger iøvrigt maa antages at være angivet for lavt.

Arrestanten har vel forklaret, at han havde haft 45 Kroner liggende i et Postkortalbum, samt at han af en Mand ved Navn Peter Nielsen, som skal bo i Berlin, og som Arrestanten tilfældig traf paa Gaden i København under sit ovennævnte Besøg, modtog 17 Kroner, som denne skulde være hans Fader skyldig paa en for 6—7 Aar siden ydet Kredit.

Bemeldte Prospektkortalbum blev imidlertid efter de af Statspolitibetjent Kjærsgaard og Sognefoged Helgogaard af Kundby afgivne bededige Forklaringer den 4 Juli om Formiddagen forinden Arrestantens Afrejse til København straks efter en i Sandby foretagen Visitation af Arrestantens Person, hvorunder han kun fandtes i Besiddelse af ca. 2 Kr., meget nøje undersøgt ved en Ransagning af Arrestantens Gemmer i Kundby, navnlig ogsaa saaledes, at der blev set efter bag hvert enkelt Billede, men der forefandtes ingen Penge.

Ikke heller har Arrestanten kunnet anføre noget til Bestyrkelse af sin i sig selv ganske usandsynlige Forklaring med Hensyn til de ovennævnte 17 Kr.

Herefter og under Hensyn endvidere til Arrestantens under Forhørene afgivne dels modstridende, dels løgnagtige Forklaringer og til hans kriminelle Fortid findes det ubetænkeligt at anse ham for skyldig i det heromhandlede ham paasigtede Tyveri.

Ved Underrettsdommen er Arrestanten for de af ham under 1 og 3 udviste Forhold i Medfør af Straffelovens § 231, 1ste Stk., jfr. § 62, anset med Straf af Forbedringshusarbejde i 8 Maanedere.

Da denne Afgørelse tiltrædes, dog saaledes, at Straffetiden findes at burde forlænges til 1 Aar, og da endvidere Dommens Bestemmelser om den Arrestanten i Henhold til en af Gaardejer Fogtmann derom nedlagt Paastand paalagte Erstatning til denne af 110 Kr., og om Aktionens Omkostninger, som det er paalagt Arrestanten at udrede, billiges, vil den indankede Dom med den anførte Ændring være at stadfæste.

Mandag den 18 Januar.

Nr. 198. Gaardejer Niels Peder Nielsen (Asmussen)

mod

Den fynske Forsikringsforening for Hingste
(Vilh. Kondrup),

betræffende Spørgsmaalet om Størrelsen af Indstævntes Erstatningspligt overfor Appellanten i Anledning af, at en Appellanten tilhørende, i Foreningen forsikret Hingst er død.

Vinding Herreds ordinære Rets Dom af 1 Februar 1913: Indstævnte, »Den fynske Forsikringsforening for Hingste«, bør til Citantten, Gaardejer Niels Peder Nielsen af Norup, betale 363 Kr., men bør iøvrigt for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 17 November 1913: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Sagsomkostninger for Overretten betaler Appellanten, Gaardejer Niels Peder Nielsen af Norup, til de Appelindstævnte, Den fynske Forsikringsforening for Hingste, 50 Kroner, Til Svendborg Amts Fattiggkasse bøder Sagførererne Olaf Møller og Georg Thomas, Førstnævnte 40 Kr. og Sidstnævnte 100 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Overretten.

Højesterets Dom.

Foreløbig bemærkes, at der allerede fordi Sagen ikke fra Indstævntes Side er kontrapaaanket ikke kan tages Hensyn til hans for Højesteret fremsatte Paastand om Forandring i den indankede Doms Præmisses, for saa vidt angaar Udtalelsen om den i Vedtægternes § 12 omtalte Erstatning.

Iøvrigt vil Dommen, forsaavidt Sagen efter Indstævningen foreligger Højesteret til Paakendelse, i Henhold til de under denne Del af Sagen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne, være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale Indstævnte med 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Gaardejer Niels Peder Nielsen, til Indstævnte, Den fynske Forsikringsforening for Hingste, med 200 Kroner. Saa betaler han og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under denne Sag har Appellanten, Gaardejer Niels Peder Nielsen af Norup, i 1ste Instans ved Vinding Herreds ordinære Ret søgt de Appelindstævnte, Den fynske Forsikringsforening for Hingste, til Betaling af 1188 Kr. i Erstatning for en ham tilhørende siden 1908 i Foreningen forsikret Hingst, der døde den 17 November 1909, tilligemed Renter af Beløbet 5 pCt. p. a. fra Forligskiagens Dato, d. 8 December 1909.

Da de Appelindstævnte ved Underretsdommen overensstemmende med deres derom nedlagte Paastand er frifundne mod Betaling af 363 Kr., hvorhos Sagens Omkostninger, som begge Parter havde paa- staaet sig tilkendte, ved bemeldte Dom er ophævede, har Appellanten nu indanket Sagen her for Retten, hvor han har gentaget den af ham i 1ste Instans nedlagte Paastand, medens de Appelindstævnte har procederet til den indankede Doms Stadfæstelse. Begge Parter har derhos paa- staaet sig tillagt Appelsagens Omkostninger.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at den ommeldte Hingst blev syg i 1908, at Appellanten, da Sygdommen holdt sig og tilsidst gjorde Hingsten ubrugelig som Avlsdyr, i Overensstemmelse med de Appelindstævntes Vedtægter sendte Meddelelse herom til Foreningens Formand, og at Hingsten derpaa under 18 August 1909 efter en af de Appelindstævnte truffen Bestemmelse for deres Regning sendtes til Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles stationære Klinik, hvorfra den tilbagesendtes den 20 Oktober s. A. I en af Veterinærfysikus, Professor Bang, den 15 s. M. til de Appelindstævnte afgiven Erklæring udtalte han bl. a. Følgende:

»Jeg finder ikke Grund til at beholde Hesten længere her i Kli- niken. Nogen bestemt Sygdom har jeg ikke fundet men desuagtet tør jeg ikke erklære Hesten for helt rask. Den trives ikke tilstrækkelig godt af det Foder den fortærer, og den er for stiv og ukraftig, naar Hensyn tages til den lange Hvile. Jeg er derfor tilbøjelig til at tro,

at der alligevel er noget sygeligt i den, skønt jeg ikke kan finde, hvad det er.

Under Hensyn hertil og til den omtalte Bov-Atrofi, der uden Tvivl vil tage et langsomt Forløb, finder jeg det rimeligt at tilraade Forsikringsforeningen at komme overens med Ejeren om en delvis Erstatning. Som Beskeler er Hingsten værdiløs, og dens Arbejdsevne tør ikke anslaaes synderlig høj, i alt Fald i lang Tid, men der er ingen Udsigt til at den skulde dø i en nær Fremtid.«

De Appellindstævnte gik ikke den af Veterinærfysikus her antydede Vej, men lod — som det maa antages, under Paaberaabelse af § 5 i Foreningens Vedtægter, hvorefter der i den sidste Halvdel af September Maaned skal afholdes Syn over de forsikrede Hingste til Fastsættelse af deres Forsikringssum i det følgende, med 1 Oktober begyndende Forsikringsaar — umiddelbart efter Hingstens Tilbagekomst denne omvurdere, efter Appellantens — overfor de Appellindstævntes Benægtelse rigtignok ikke godtgjorte — Anbringende, mod hans Protest. Dyret ansattes herved til en Værdi af 500 Kr., for hvilket Beløb der afkrævedes Appellanten den for Halvaaret til 1 April 1910 skyldige Præmie, som han betalte, efter sit Anbringende — hvis Rigtighed dog er benægtet af de Appellindstævnte — fordi disse truede med ellers at udelukke ham af Foreningen.

Twisten drejer sig nu, om den Appellanten efter Hestens Død tilkommende Erstatning, der efter Vedtægternes § 10 skal udgøre $\frac{3}{4}$ af Forsikringssummen med Fradrag af eventuelt Salgsudbytte af Kadaveret, i nærværende Tilfælde, 12 Kr., skal beregnes — som af de Appellindstævnte hævdet — af den ved Omvurderingen i Oktober 1909 fastsatte Forsikringssum, 500 Kr., hvad der svarer til det Appellanten af de Appellindstævnte tilbudte Beløb, eller — som af Appellanten paa-staaet — af den i 1908 bestemte Forsikringssum, 1600 Kr., hvorefter Erstatningen udgør det af Appellanten indtalte Beløb.

Foruden at Forsikringsforeningens Vedtægter i § 5 foreskriver et aarligt Eftersyn som forannævnt af de forsikrede Dyr, indeholder Vedtægterne i § 4 den Bestemmelse, at »Forsikringsaaret løber fra 1 Oktober til 30 September, begge Dage indbefattede« samt i § 12: »Lider nogen Hingst af en Sygdom, der anses for uhelbredelig, og som Følge heraf gør den ubrugelig til Avl, og saadant godtgøres ved Bevis fra en autoriseret Dyrlæge, tiltraadt af 2 af Bestyrelsens Medlemmer i Forening med en af disse tilkaldt Dyrlæge, kan Ejeren tilkomme en Erstatning, hvis Størrelse bestemmes efter Overenskomst mellem Ejeren og Bestyrelsen; for saa vidt Overenskomst ikke opnaas, har Ejeren Ret til at indbringe Sagen for den ordinære Generalforsamling, hvis denne afholdes inden 4 Maaneder efter, i modsat Tilfælde afholdes en ekstraordinær Generalforsamling, hvor Sagen da finder sin Afgørelse.«

Det er ikke under Sagen godtgjort, at Hingstens Død er hidført ved den Sygdom, for hvilken den i August—Oktober 1909 var indlagt paa Veterinærskolen, og dette kan efter Indholdet af Professor Bangs foranførte Erklæring ikke heller have Formodningen for sig. Da nu Forsikringen kun var gældende for et Aar ad Gangen, og da det Beløb, for hvilket Forsikringen ved Begyndelsen af Forsikringsaaret 1909/10

blev tegnet, efter Forsikringsforeningens Vedtægter med Rette er fastsat til den Sum, 500 Kr., til hvilken Hingsten ved dette Tidspunkt blev vurderet, kan der paa Grund af Hingstens Død kun tilkendes Appellanten det ham af de Appelindstævnte tilbudte Beløb, 263 Kr., medens Appellanten med Hensyn til den Erstatning, som efter Vedtægternes § 12 tilkommer ham, fordi Hingsten, som det maa anses godtgjort ved Professor Bangs ovennævnte Erklæring, er bleven ubrugelig til Avl i Forsikringsaaret 1908/09, vil være at henvise til at gaa frem paa den i §en foreskrevne Maade.

Som Følge heraf maa det billiges, at de Appelindstævnte ved den indankede Dom er frifundne mod Betaling af det af dem tilbudte Beløb, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelse om Sagens Omkostninger tiltrædes, vil saaledes kunne stadfæstes.

Sagens Omkostninger for Overretten findes Appellanten at burde godtgøre de Appelindstævnte med 50 Kr.

For utilbørligt Ophold af Sagen vil Sagførerne Olaf Møller af Otterup og Georg Thomas af Nyborg, der i 1ste Instans har ført Sagen henholdsvis for Appellanten og for de Appelindstævnte, være at anse i Medfør af Frdn. 16 Januar 1828 § 14 med en Svendborg Amts Fattigkasse tilfaldende Bøde, Førstnævnte af 40 Kr. og Sidstnævnte af 100 Kr.

Tirsdag den 19 Januar.

Nr. 98. Købmand og Bager **Jens Christian Madsen**
(Henriques efter Ordre)

mod

Bredsten Sogneraad paa Bredsten Kommunes Vegne (Harboe efter Ordre) og **Selskabet Vandel og Omegns Mergel- og Kalkforsyning** (Harboe),

betræffende Spørgsmaalet om Erstatning for Ulemper forvoldt en til en Vej stødende Ejendom som Følge af denne Vejs Omlægning.

Nørvang-Tørrild Herreders ordinære Rets Dom af 15 September 1911: De Indstævnte, Bredsten Sogneraad og Selskabet Vandel og Omegns Mergel- og Kalkforsyning, bør for Tiltale af Citan-ten, Købmand J. C. Madsen, Haraldskær, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges Sagfører Gyntelberg, Vejle, i Salær 50 Kr., der udredes af det Offentlige.

Færdig fra Trykkeriet den 28 Januar 1915.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 49.

Tirsdag den 19 Januar.

Viborg Landsoverrets Dom af 20 Januar 1913: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Overretten ophæves. Der tillægges de henholdsvis for Appellanten, Købmand J. C. Madsen, og for de Indstævnte, Bredsten Sogneraad, beskikkede Sagførere for Overretten, Overretssagførerne Sørensen og Jørgensen, i Salær hver 60 Kr., hvilke Salærer udredes af det Offentlige. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at det ikke af den af Appellanten den 23 September 1910 for Underretten fremlagte Beskrivelse af Afhjemlingen af ovennævnte Skønsforretning kan ses, at den i Beskrivelsen indlemmede, af Skønsmændene affattede Beretning om Forretningen er skrevet paa behørig stemplet Papir. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter de foreliggende Oplysninger maa der som af den indstævnte Kommune for Højesteret fremhævet gaas ud fra, at Vedtagelsen af de i den indankede Dom ommeldte Forandringer ved de forbi Appellantens Hus førende Veje har fundet Sted for at faa disse Veje grundforbedrede og ikke — eller dog ikke alene — for at skaffe det indstævnte Selskab en Mergelbane.

Det maa nu vel antages, at Forandringerne har medført Ulemper for Appellantens Ejendom, idet navnlig Tilkørselen til Ejendommens Gaard er bleven noget besværliggjort, men disse Ulemper findes dog ikke at være af en saadan Betydenhed, at Kommunen kan anses ved de foretagne Forandringer at have gjort sig skyldig i et til Erstatning forpligtende Forhold overfor Appellanten. Idet det derfor maa billiges, at Dommen har tillagt begge de Indstævnte Frifindelse, vil Dommen, hvis Bestemmelse om Processens Omkostninger tiltrædes, kunne stadfæstes.

Processens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten, Købmand og Bager Jens Christian Madsen, 2 Kroner. I Salarium

for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Henriques og Harboe, hver 120 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indkandede Doms Præmisser ere saalydende: I Anledning af, at Selskabet Vandel og Omegns Mergel- og Kalkforening hos Bredsten Sogneraad havde ansøgt om Tilladelse til at anlægge en Træksporbane paa og langs en Strækning af den offentlige Bivej i Bredsten Sogn, der fra Kærbølling fører til Haraldskær Station, blev der paa et den 31 Marts 1910 af Sogneraadet afholdt Møde bifaldet en Plan for Anlægget og i Forbindelse dermed truffen Bestemmelse om, paa hvilke Betingelser Sogneraadet vilde meddele den ønskede Tilladelse. Efter at Mergelforeningens Bestyrelse paa et den 4 April næstefter afholdt Møde havde antaget Betingelserne, ved hvilke det bl. a. af Sogneraadet — der fandt det belejligt at lade en alt paatænkt Grundforbedring af den paagældende Vejstrækning foregaa sammen med det planlagte Sporbaneanlæg — var paalagt Foreningen at foretage visse til Strækningens Forbedring sigtende Arbejder samt at afholde alle Udgifter saavel herved som ved de med Anlægget iøvrigt forbundne Vejarbejder, blev dette fuldført overensstemmende med den givne Tilladelse og efter den 11 Oktober s. A. at være taget i Øjesyn af Sogneraadet, der fandt det i høj Grad tilfredsstillende udført, i et den 28 November næstefter af Vejle Amsraad afholdt Møde godkendt i Henseende til den stedfundne Ombygning af Vejen.

Under 31 Marts 1910 havde imidlertid Appellanten, Købmand J. C. Madsen af Haraldskær, der ejer og driver Bageri og Handel i en til Vejen stødende Ejendom, for Bredsten Sogneraad og Mergelforeningen gjort skriftlig Indsigelse mod, at en Opfyldning, som Foreningen til delvis Udførelse af de med Sporbaneanlægget forbundne Vejarbejder lod foretage paa Vejen ud for hans Ejendom, og som han ansaa ødelæggende for denne, fortsattes, og da man desuagtet vedblev med Arbejdet, foranledigede han tvende Mænd udmeldte af Retten til at skønne over den Forringelse, det havde medført for hans Ejendom. I Beretningen om den af dem den 16 Juli s. A. afholdte Forretning har Mændene udtalt, at Adgangen fra Vejen til Appellantens Butik i betydelig Grad er besværliggjort, navnlig om Vinteren og naar det er mørkt, at den nordlige Adgang til Appellantens Gaardsplads — til hvilken der tidligere var Indkørsel saavel fra Nord som fra Syd, saaledes at der kunde køres helt igennem Gaarden — nu er meget vanskeliggjort paa Grund af den ved den stedfundne Opfyldning tilvejebragte bratte Skraaning af Vejen, medens Adgangen syd fra som Følge af Opfyldningen er fuldstændig lukket, hvorfor man, da Gaardspladsen er for smal til, at der i den kan vendes med en stor Vogn, for at komme ud af Gaarden med en saadan maa efter at have fraspændt Hestene og aftaget Vognstangen vende Vognen med Haandkraft, og at Ejendommens »Vandforhold« er »ligefrem fortvivlede«, idet Vejanlægget vil bevirke, at den lille Plads foran »Bygningen« under stærke Regnskyl og ved Tøbrud let fyldes med Vand, saa at der opstaar »et lille Bæk-

løb — i hvilket Tilfælde der maa udvises stor Forsigtighed, for at Vandet ikke skal bane sig Vej til Kælderen, hvor der er Bageri og Oplag af Mel — ligesom det heller ikke vil kunne undgaas, at Vandet siver ud af den ca. 20 Alen høje Skraaning foran Huset og derved til Stadighed foraarsager, at Jorden glider ud og i regnfuldt Vejr danner Ælte og meget daarligt Føre. I Henhold til det Anførte har Mændene anslaaet Værdiforringelsen af Appellantens Ejendom og Forretning til 25 pCt. af det Beløb, for hvilket Appellanten har købt Ejendommen, eller, da dette udgør ca. 10,000 Kr., 2500 Kr.

Under nærværende fra Nørvang-Tørrild Herreders ordinære Ret indankede Sag har Appellanten i første Instans paastaet de Indstævnte, Bredsten Sogneraad paa Kommunens Vegne og Selskabet Vandel og Omegns Mergel- og Kalkforening, tilpligtede in solidum at betale ham sidstnævnte Beløb i Erstatning tillige med Renter af Beløbet 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato, den 6 August 1910, indtil Betaling sker. Ved Underretsdommen er de Indstævnte overensstemmende med deres i saa Henseende nedlagte Paastand frifundne for Appellantens Tiltale, hvorhos der er tillagt Sagfører Gyntelberg i Vejle som beskikket Sagfører for Sogneraadet 50 Kr. i Salær hos det Offentlige, og Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han har gentaget sin i 1ste Instans nedlagte Paastand. Af de Indstævnte har Bredsten Sogneraad procederet til Stadfæstelse af Underretsdommen, hvorimod den indstævnte Forening ikke har givet Møde for Overretten.

Da der ikke ved de udførte Arbejder, som er foretagne udenfor Appellantens Grund, kan anses at være gjort Indgreb i nogen Appellanten tilkommende egentlig Ret, maa det billiges, at de Indstævnte ved Underretsdommen er frifundne for hans Tiltale i denne Sag, og bemeldte Dom, ved hvilken Processens Omkostninger i første Instans er ophævede, og hvis Bestemmelse i Henseende til det Sagfører Gyntelberg tillagte Salær ligeledes tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten findes efter Omstændighederne at burde ophæves, hvorhos der vil være at tillægge de henholdsvis for Appellanten og for Bredsten Sogneraad beskikkede Sagførere for Overretten i Salær hver 60 Kr., hvilke Salærer blive at udrede af det Offentlige.

Det kan ikke billiges, at en af Underretten den 25 November 1910 afsagt Kendelse, ved hvilken en af de Indstævnte nedlagt Afvisningspaastand er forkastet, ikke er forsynet med Grunde.

Under Sagens Behandling for Underretten og den befalede Sagførelse for begge Retter har intet ulovligt Ophold fundet Sted.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at det ikke af den af Appellanten den 23 September 1910 for Underretten fremlagte Beskrivelse af Athjemlingen af ovennævnte Skønforretning kan ses, at den i Beskrivelsen indlemmede, af Skønsmændene affattede Beretning om Forretningen er skrevet paa behørig stemplet Papir. Iøvrigt ses i Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Nr. 104. Bolsmand Jøns Nørup Knudsen (Hansen efter Ordre)
m o d

Husmand Jøns Kjærsgaard Rasmussen m. fl.
(Winther efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Forstaaelsen af et Kautionsbevis.

Hads Herreds ordinære Rets Dom af 6 November 1911: Indstævnte, Bolsmand Jøns Nørup Knudsen af Sandrup, bør for Tiltale af Citanterne, Husmand Jøns Kjærsgaard Rasmussen af Oldrup med 106 Andre, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Viborg Landsoverrets Dom af 3 Februar 1913: Appelindstævnte, Bolsmand Jøns Nørup Knudsen, bør til Appellanterne, Husmand Jøns Kjærsgaard Rasmussen og de 106 andre Underskrivere af Kautionsdokumentet, betale 64 Kr. 84 Øre tilligemed Renter 5 pCt. p. a. fra den 7 December 1910, indtil Betaling sker, samt i Processomkostninger for begge Retter 50 Kroner. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Processens Omkostninger i de foregaaende Instanser vil være at ophæve. Processens Omkostninger for Højesteret vil ligeledes være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Processens Omkostninger for de foregaaende Retter ophæves. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Hansen og Winther hver 120 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: I Foraaret 1908 opdagedes det, at Gaardejer Anders Jørgensen af Trustrup, der var Forretningsfører for Hundslund Sogns Spare- og Laanekasse, havde besveget denne i saa stort Omfang, at den var insolvent. I den Anledning erklærede Sparekasseinspektøren, der blev tilkaldt, at han overensstemmende med Sparekasseloven vilde erklære Sparekassen og Sygeforeningen i Hundslund Sogn, hvorunder Sparekassen hørte, fallit, saafremt der ikke inden 5 Dage skaffedes Sparekassen Sikkerhed for det Beløb, hvortil Besvigelserne ansloges, nemlig 26,000 Kr. De For-

handlinger, som nu paafulgte, førte til, at Appellanterne, Husmand Jens Kjærsgaard Rasmussen af Oldrup og 106 Andre, af hvilke 22 ikke er Medlemmer af Sygeforeningen, underskrev et »Hundslund den 12 Maj 1908« dateret saalydende Dokument:

»Underskrevne forpligter os herved til En for Alle og Alle eller nogle for En for os og Arvinger til at kautionere (som Selvskyldnerkautionister) for Betalingen af det Beløb af 26,000 Kr. — seks og tyve Tusinde Kroner — som Grd. Anders Jørgensen af Trustrup er skyldig til Hundslund Sogns Spare- og Laanekasse, hvilket Beløb erlægges af os paa Anfordring skadesløst i enhver Henseende.

Vi paatager os dernæst Pligt til, dersom Sparekassen maatte fordre det, at stille os som Selvskyldnerkautionister som foran bemærket for foranstaaende Beløb, dersom Sparekassen maatte ønske at faa det udbetalt i en Bank eller et andet Pengeinstitut paa bankmæssige Vilkaar, ligesom vi ogsaa forpligter os til, om det maatte ønskes, at tilvejebringe Beløbet ved at stille os som Laanere paa almindelige bankmæssige Vilkaar«.

Ved Udstedelsen af dette Dokument afværgedes Sparekassens Konkurs, og efter at derpaa Jørgensens væsentligste Ejendele ved Foranstaltning af et Udvalg, bestaaende af 6 af Appellanterne, nemlig 3 af Sygeforeningens Medlemmer og 3 Ikke-Medlemmer, underhaanden er bleven realiserede til Dækning af det ved hans Besvigelser opstaaende Underskud, har Appellanterne anbragt, at Jørgensens Underslæb efter den endelige Opgørelse andrager 23,943 Kr. eller med paaløbne Renter til Beløb 250 Kr. 88 Øre ialt 24,193 Kr. 88 Øre, og at der ved Bortsalget af Jørgensens Gaard, Indbo m. m. samt ved frivillige Bidrag er indkommet 14,662 Kr. 19 Øre, hvorefter Tabet andrager 9531 Kr. 69 Øre, som Appellanterne har dækket. Under videre Anbringende af, at Sygeforeningens Medlemmer ifølge dens Vedtægter er ansvarlige for de Penge, der indskydes i Sparekassen, ligesom de er hverandre ansvarlige for mulige Tab, og at de følgelig hefte for det ved Jørgensens Misligheder fremkomne Underskud, har Appellanterne med Bemærkning, af 40 af Sygeforeningens Medlemmer, hvoriblandt Appelindstævnte, Bolsmand Jens Nørup Knudsen af Sondrup, har nægtet at deltage i Udredelsen af de anførte 9531 Kr. 69 Øre, under nærværende Sag i første Instans ved Hads Herreds ordinære Ret søgt Appelindstævnte til Betaling af $\frac{1}{147}$ af Tabet eller 64 Kr. 84 Øre tillige med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, den 7 December 1910, indtil Betaling sker, og da Appelindstævnte overensstemmende med sin derom nedlagte Paastand ved Underrettsdommen er frifunden for Appellanternes Tiltale, har disse nu indanket Sagen her for Retten, hvor de har gentaget deres i første Instans nedlagte Paastand, medens Appelindstævnte har procederet til Underrettsdommens Stadfæstelse.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand har Appelindstævnte i første Række gjort gældende, at Appellanterne ikke er rette Sagsøgere, idet som meldt 22 af dem ikke er Medlemmer af Sygeforeningen og saaledes ikke kunne paaberaabe sig dennes Love som Grundlag for deres Regreskrav; men naar henses til, at Appellanterne grunder

deres Krav paa, at de har indfriet en Sygeforenings Medlemmer paahvilende Gæld, vil Appellindstævntes Paastand ikke paa de heromhandlede Grundlag kunne tages til Følge.

Iøvrigt har Appellindstævnte næst at benægte, at Sygeforenings Medlemmer ifølge dens Vedtægter er ansvarlige for de Midler, der indskydes i Sparekassen, gjort gældende, at der overhovedet ikke foreligger noget Grundlag for Appellanternes Krav, og at Sparekassen, som Forholdene har udviklet sig, ikke ved Jørgensens Besvigelser har lidt noget Tab, som det kan paalægges Sygeforenings Medlemmer at tilsvare, idet det foreliggende Underskud er dækket af Appellanterne som Kautionsister for Jørgensen.

Det er under Proceduren i første Instans blevet in confesso, at der den 12 Maj 1908, efter at Sparekasseinspektøren var bleven tilkaldt og kommen til Stede, i Sygeforeningen blev afholdt en Generalforsamling, i hvilken dog ogsaa Andre end Foreningens Medlemmer deltog, og at der paa denne Generalforsamling blev fremsat Forslag om at tilvejebringe saa stort et Beløb, at Sparekasseinspektøren vilde undlade at erklære Sparekassen fallit, i hvilket Øjemed der skulde udfærdiges et Gældsbevis, der saa vidt muligt skulde underskrives af samtlige Medlemmer af Sygeforeningen, men ogsaa maatte underskrives af Andre, hvorhos det efter Appellanternes Fremstilling udtrykkelig blev betonet, hvilket Ansvar der paahvilede Sygeforeningen. Endvidere er det in confesso, at dette Forslag, der tiltraadtes af Sparekasseinspektøren, ikke mødte Modstand fra Deltagerne i Generalforsamlingen, og at det fornævnte Udvalg derpaa blev nedsat til Ordning af Sagen i det Hele, derunder af Forholdet til Anders Jørgensen, hvorefter Kautionsbeviset blev udfærdiget og efter forinden Generalforsamlingens Slutning at have erholdt et stort Antal Underskrifter de følgende Dage fremlagt til Underskrift af Sognets Beboere.

Appellindstævnte har nu vel bestridt, at det paa Generalforsamlingen udtrykkelig blev udtalt, at der forbeholdtes Underskriverne af Kautionsdokumentet et Regreskrav overfor Sygeforeningens Medlemmer, men da det Foreliggende dog ikke giver tilstrækkelig Føje til at antage, at Kautionsdokumentets Udstedelse har haft andet Øjemed end at afværge Sparekassens Fallit, findes Underskriverne af Dokumentet ikke at kunne anses at have paataget sig en Forpligtelse til at dække det ved Besvigelserne fremkomne Underskud som en endelig Ordning af Sagen, og der vil derfor ikke kunne gives Appellindstævnte Medhold i, at det Passerede har frigjort Sygeforeningens Medlemmer for Ansvar for Underskuddet. Men herefter samt da Sygeforeningens Medlemmer ifølge § 4 i de for Sparekassen gældende Vedtægter af 24 Januar 1902, der er vedtagne paa en Generalforsamling i Sygeforeningen, er ansvarlige for de Penge, der indskydes i Kassen, maa Appellindstævnte, der ikke har gjort gældende, at den ham paahvilende Del af Underskuddet andrager mindre end det indsøgte Beløb, være at tilpligte at betale Appellanterne dette Beløb tillige med Renter heraf som paastaet.

Efter Omstændighederne vil Appellindstævnte have at godtgøre Appellanterne Processens Omkostninger for begge Retter med 50 Kr.

I Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Onsdag den 20 Januar.

Nr. 402.

Højesteretssagfører Bache

mod

Lauritz Emil Larsen (Def. Henriques),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 13 Oktober 1914: Tiltalte August Matthæus Alfred Maria Andersen og Arrestanten Lauritz Emil Larsen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Tiltalte i 30 Dage og Arrestanten i 60 Dage, og, En for Begge og Begge for En, betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Olivarius og Paludan, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Tiltalte Larsens Vedkommende anførte Grunde vil den, for saa vidt ham angaar, være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at kunne forkortes til 30 Dage.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paa-anket er, ved Magt at stande, dog at Straffetiden for Tiltalte Lauritz Emil Larsen bestemmes til 30 Dage. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagførerne Bache og Henriques 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Tiltalte August Matthæus Alfred Maria Andersen, ikke som i Aktionsordren anført Alf Augustus Matthæus Alfredus Maria Andersen, og Arrestanten Lauritz Emil Larsen tiltales for Tyveri.

Larsen er født den 19 September 1880 og foruden 3 Gange inden sit fyldte 18de Aar at være straffet med Rottingslag for Tyveri anset bl. a. ved nærværende Rets Dom af 15 Maj 1897 dels i Medfør af Straffelovens § 64 med en efter dens § 228, jfr. tildels § 46 og tildels § 54, efter dens § 229, 4de Stykke, jfr. tildels § 46, og efter dens § 238, samtlige disse §§ sammenholdte med § 37, samt efter dens § 233, jfr. tildels § 46 og tildels § 54, læmpet Tillægsstraf, dels efter Straffelovens § 228, jfr. tildels § 46 og tildels § 54, samt efter dens § 238, samtlige disse §§ sammenholdte med § 37, med

Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og ved nærværende Rets Dom af 14 Marts 1903 efter Straffelovens § 203 med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage og senest ved nærværende Rets Dom af 22 Oktober 1903 efter Lov af 3 Marts 1860 § 1 med Tvangsarbejde i 12 Dage.

Efter at Thilda Lund, Høgrelius' Enke, til Politiet havde anmeldt, at der den 16 Juni 1914 fra et aflaaet Klædeskab i hendes Lejlighed i Rantzausgade var hende frastjaalet en Blikkasse, indeholdende en Bikubebog, hvorefter indestod 10 Kr. 13 Øre, en 5-Kroneseddel og nogle Papirer, og havde henledet Mistanken paa Tiltalte Andersen, der ved Tyveriets Begaelse logerede hos hende, blev han anholdt og afgav følgende Tilstaaelse.

Den nævnte Dags Aften besøgte han Arrestanten Larsen i dennes Bolig i Wesselsgade og gik ud sammen med ham, og efter at de i en Beværtning i Korsgade forgæves havde søgt at faa Drikkevarer paa Kredit, gik de til Tiltaltes Logi for at laane Penge af Anmelderinden, men da hun ikke var hjemme, enedes de om at stjæle fra hende og gik ved 10¹/₂ Tiden ind i hendes Værelse, hvortil Adgangen var uhindret. Her løftede Arrestanten Overdelen af Skabet, i hvilket Tiltalte vidste, at hun havde Penge, hvorved Døren faldt ud, og nu stjal Tiltalte og Arrestanten Pengekassen med det af Anmelderinden angivne Indhold og bragte den ind i Tiltaltes Værelse; da de derpaa hørte Anmelderinden komme, skyndte Arrestanten sig ned paa Gaden, men inden Tiltalte var fulgt efter, kom Anmelderinden, der var gaaet op ad en anden Trappe, og traf ham. Efter at have bedt hende om et Laan, hvad hun afslog, gik Tiltalte, og efter at han og Arrestanten havde truffet hinanden paa Gaden, opbrød Arrestanten med Spark Kassen, af hvilken Tiltalte tog 5-Kronesedlen, hvorpaa Arrestanten kastede Kassen med dens øvrige Indhold i Søen ved Svineryggen. Af Pengene forbrugte de samme Aften nogle paa en Beværtning paa Aaboulevarden, hvor hver drak to Bajere og to Glas Kognak.

Arrestanten Larsen, som Natten til den 19 Juni 1914 derpaa blev anholdt, forklarede straks til en Politirapport, at Tiltalte og Arrestanten efter at have forladt Sidstnævntes Bolig var paa forskellige Beværtninger, men at Tiltalte pludselig blev borte for ham, der først senere, formentlig ved Midnatstid, traf Tiltalte igen i Rantzausgade og atter var paa Beværtninger med denne, men ikke kunde huske, naar de skiltes. Han benægtede bestemt at have været i Tiltaltes Logis den Aften eller at have set Andersen i Besiddelse af en Pengekasse eller at have opbrudt en saadan for Tiltalte, hvorimod han erklærede ikke at huske, om de var paa Svineryggen, hvad han ikke turde benægte, da han den paagældende Aften var en Del paavirket af Spiritus. Denne Forklaring vedstod han i det foreløbige og i et følgende Forhør, men i de senere Forhør har han forklaret, at han, der var stærkt beruset, slet intet har husket af det Passerede udover, at Tiltalte besøgte ham i hans Hjem, og de gik ud sammen; han har dog erklæret, at han godt kan indse, at det maa være rigtigt, at han har været med til Tyveriet, om han end undrer sig over intet at huske deraf, naar hans Andel deri har været saa stor som af Tiltalte forklaret; han erkender, at han tilbragte Natten mellem den 13 og 14 Juni 1914 hos Tiltalte.

Anmelderinden har bekræftet Tiltalte Andersens Forklaring om, at hun traf ham ved sin Hjemkomst, og har tilføjet, at hun havde set Lys i sit Værelse, men, da hun kom ind i Lejligheden, traf Tiltalte i dennes Værelse med Lampen til den i hans Værelse anbragte Hængelampe staaende paa sit Bord, medens der nu ikke var Lys i hendes Værelse, samt at hun ikke den Aften paa Trappen eller ved Gadedøren saa noget til Arrestanten, men at hun den 18 s. M. om Morgenen kort efter Tiltaltes Anholdelse paa Gaden mødte Arrestanten, som spurgte efter Tiltalte og, da Vidnet fortalte om dennes Anholdelse og Grunden dertil, sagde, hvorfor Tiltalte vilde gaa paa den, det havde han jo ikke nødigt. I Forhøret har Arrestanten forklaret, at han mener at have svaret, at han ikke kunde tro, at Tiltalte havde gjort det.

Endelig har Anmelderinden bemærket, at Døren til Skabet var uskadt efter Tyveriet; det er oplyst, at den kan aabnes paa den af Tiltalte angivne Maade.

Louise Hamann, Hansens Enke, som boede under Anmelderindens Lejlighed, har forklaret, at hun den omtalte Aften ved 10—11 Tiden hørte Støjen i Anmelderindens Værelse og fik den Tanke, at hun var syg, og at der var et fremmed Menneske hos hende, uden at Vidnet dog hørte to Stemmer.

Pengekassen er funden i Søen paa det af Andersen angivne Sted. Den er vurderet til 1 Kr., medens Papirerne er skønnede værdiløse.

Fremdeles har Murer Hans Nielsen, som passer den omtalte Beværtning i Korsgade, forklaret, at Tiltalte og Arrestanten den paa-gældende Dag ved Mørkningen indfandt sig der, men blev vist bort, fordi der i det Hele ikke tilstedes Arrestanten Larsen Adgang til denne Beværtning, og fordi de begge paa ham gjorde Indtryk af at være noget berusede, og Kellner Frederik Nielsen i den omtalte Beværtning paa Aaboutlevard har forklaret, at Tiltalte og Arrestanten ved 11-Tiden samme Aften indfandt sig der sammen, og at Tiltalte betalte deres Fortæring med en 5-Kroneseddel.

Saa vel dette Vidne som Bestyrer Carl Laursen og Musiker Carl Nielsen har forklaret, at Arrestanten Larsen i Beværtningen dansede og gjorde Smidighedsøvelser, og disse Vidner er enige om, at Larsen, om end paavirket af Spiritus, ikke var kendelig beruset, særlig har Laursen forklaret, at Arrestanten ikke godt kan have været beruset, da han udførte en vanskelig Balancekunst.

Med Hensyn til Arrestanten Larsens Beruselse foreligger endvidere Følgende.

Tiltalte Andersen har forklaret, at Arrestanten efter sin egen Beretning inden Tiltaltes Ankomst havde drukket en Del bajersk Øl og Snaps, men at han ikke var mere beruset, end at han handlede og talte fornøftigt, at de derpaa inden Tyveriet kun drak hver to Kopper Te med Snaps og ved Tyveriet vel begge var i godt Humør, men ikke mere berusede, end at de vidste, hvad de gjorde, samt at Arrestanten under Tyveriet opførte sig ganske normalt, og inden Pengekassen blev kastet i Vandet sagde, at han fortrød sin Deltagelse i Tyveriet, men aldrig vilde tilstaa.

Arrestantens Hustru, Kristine Sofie Andersen, har forklaret, at han den 16 Juni kom hjem ca. Kl. 6¹/₂ Eftermiddag og da var meget

beruset, ligesom han var meget beruset, da han den paafølgende Nat ca. Kl. 1 kom hjem, og at han kort efter gik igen.

Det er oplyst, at Arrestanten samme Nat ved 3 $\frac{1}{4}$ Tiden sprang i Peblingesøen, og Politibetjent Nr. 266, Schrøder, som trak ham, der da var bevidstløs, op af Vandet, har forklaret, at han allerede Kl. ca. 1 $\frac{1}{2}$ samme Nat havde set Arrestanten øjensynlig meget beruset, samt at Arrestanten efter at være kommen til Bevidsthed syntes fra Sans og Samling, ganske rasende og meget stærkt paavirket af Spiritus. Arrestanten blev straks indlagt paa Kommunehospitalets 6te Afdeling, men udskrevet den følgende Dag; efter vedkommende Overlæges Erklæring var han upaatvivlelig stærkt beruset. Medens Arrestanten efter Hospitalsjournalen huskede at være sprunget i Vandet, hvilket stemmer med hans Forklaring den 17 Juni til en Rapport, hvorefter han dog erklærede kun meget svagt at huske det Passerede, samt hans Forklaring i et Forhør den 3 Juli s. A., nægtede Arrestanten i et Forhør den 10 s. M. at huske noget af det Passerede, før han vaagnede paa Hospitalet; han har angivet, at Meningen med hans første Forklaring kun var, at han paa Hospitalet havde faaet at vide, at han var sprunget i Vandet.

Arrestantens Hustru har forklaret, at han under Beruselse — dette er bekræftet ved det iøvrigt Oplyste — bliver ganske vild og flere Gange har gjort Selvmordsforsøg, samt at han ikke husker, hvad han i saadan Tilstand har gjort.

Arrestanten har under Sagen været udlagt til Observation paa Kommunehospitalets 6te Afdeling, hvis fungerende Overlæge i Erklæring, daterede den 25 August 1914 og 25 September s. A., har udtalt, at der ikke er fundet Tegn til Sindssygdom hos Arrestanten, og at dennes Intelligens vel maa anses staaende lidt under Middelmaal dels vist medfødt, dels maaske paa Grund af hans betydelige Alkohol- (og Tobaks-)misbrug, men at han dog hverken kan betegnes som egentlig imbecil eller som i væsentlig Grad sløv, samt at Arrestanten ved Indlæggelsen den 17 Juni 1914 utvivlsomt var i meget betydelig Grad beruset, og det er rimeligt, at det har drejet sig om en meget stærk Forstyrrelse af Bevidsthedslivet, der har nærmet sig til den saakaldte patologiske Rus, men at det ikke med nogen Sikkerhed kan siges, om Arrestanten har været klar i Gerningsøjeblikket, idet det er umuligt ud fra det Foreliggende at afgøre, om Beruselsen allerede da var skredet saa langt frem, at Arrestanten maatte betegnes som utilregnelig, og hans formentlige sandfærdige Angivelse af Erindingstab for Begivenheden ikke under de foreliggende Omstændigheder kan betragtes som tvingende for den Antagelse, at han ogsaa i Gerningsøjeblikket har handlet »uden Bevidsthed«. Den fungerende Overlæge har tilføjet, at Arrestanten efter hans rent personlige Skøn ikke paa Gerningstiden har været fuldt tilregnelig, men at han ikke ser sig i Stand til nogen egentlig Bevisførelse for dette Standpunkt.

Endvidere har Retslægeraadet, for hvilket Sagen har været forelagt, i en den 24 September 1914 dateret Erklæring udtalt, at der ikke foreligger tilstrækkelige Holdepunkter for den Antagelse, at Arrestanten skulde have handlet under Indflydelse af et ved Alkohol fremkaldt akut Sindssygdomsanfald, da han deltog i Tyveriet, men at det er sandsynligt, at han, der er et ringe begavet og ved habituel Alkohol-

misbrug svækket Individ, har været saaledes paavirket af den nydte Alkohol, at hans Erindring om det under Rusen Passerede er om ikke helt manglende saa dog højst rudimentær.

Naar nu henses til, at Tiltaltes udførlige Forklaring om, hvorledes han og Arrestanten i Forening udførte Tyveriet, er bestyrket dels ved Enke Hansens Forklaring om, at hun mener til den paagældende Tid at have hørt to Personer i Bestjaalnes Værelse, dels ved Bestjaalnes Forklaring om Arrestantens Bemærkning i Anledning af Tiltaltes Anholdelse og endelig derved, at det maa anses bevist, at Tiltalte og Arrestanten have været sammen saavel kort før Tyveriet som umiddelbart efter dette, og at de i Forening have forbrugt en Del af de stjaalne Penge, findes det uden Betænkelighed at lægge Tiltaltes Forklaring til Grund for Paadømmelsen. Herefter, og da Arrestanten efter det Foreliggende skønnes paa Gerningstiden at have været fuldt tilregnelig, ville Tiltalte og Arrestanten være at anse, Tiltalte efter Straffelovens § 230 og Arrestanten efter dens § 228, begge disse Bestemmelser sammenholdt med midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 med Straffe, der findes at kunne bestemmes for Tiltaltes Vedkommende under Hensyn til, at han har været underkastet langvarig Varetægtsarrest, uden at denne maa tilskrives hans eget Forhold under Sagen, til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage og for Arrestanten til lige Fængsel i 60 Dage.

Nr. 439. Højesteretssagfører Harboe

mod

Marius Ravn og Mikkelline Ane Kirstine Ravn,
født **Mikkelsen** (Def. Dietrichson),

der tiltales for bedrageligt Forhold.

Herning Købstads og Hammerum Herreds Ekstrarets Dom af 24 August 1914: Tiltalte Marius Ravn bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage. Saa bør han og udrede Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Valeur, 20 Kr. og til Defensor, Sagfører Dejgaard, 15 Kr. Tiltalte Mikkelline Ane Kirstine, født Mikkelsen, gift Ravn, bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 26 Oktober 1914: I Hen-
seende til den Tiltalte Mikkelline Ane Kirstine Ravn, født Mikkelsen, tillagte Frifindelse bør Underrettsdommen ved Magt at stande. Tiltalte Marius Ravn bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Jørgensen og Dahl, 20 Kr. til hver, udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesterets-sagførerne Harboe og Dietrichson hver 40 Kroner, der udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Herning Købstads og Hammerum Herreds Ekstraret indankede Sag er Marius Ravn og hans Hustru, Mikkelline Ane Kirstine Ravn, født Mikkelsen, sat under Tiltale for bedrageligt Forhold.

Medens Tiltalte Mikkelline Ravn, der er født den 4 Juni 1873, ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, har Tiltalte Marius Ravn, der er født den 1 November 1882, været anset ved Thyrsting og Vrads Herreders Ekstrarets Dom af 13 April 1904 efter Straffelovens § 257 med simpelt Fængsel i 14 Dage.

Efter at Hestehandler Ingvard Hansen af Vejen den 1 Maj d. A. havde anmeldt til Politiet, at de Tiltalte havde gjort sig skyldig i Bedrageri overfor ham, blev der mod dem indledet en offentlig Undersøgelse, under hvilken er oplyst Følgende:

Den 8 April d. A. indfandt de Tiltalte sig paa Hansens Bopæl, hvor Tiltalte Marius Ravn afkøbte ham 10 russiske Heste for en Købesum af 2675 Kr. For Købesummen udstedte Tiltalte Marius Ravn dels en 1 Maanedes Veksel paa 1000 Kr., dels en 2 eller 3 Maaneders Veksel paa 1675 Kr. Sidstnævnte Veksel blev samme Dags Aften sendt til Tiltalte Marius Ravns Broder i Gørding, for at denne kunde tegne Endossement paa den. Medens Hansen har forklaret, at Tiltalte Marius Ravn opgav, at hans Broder vilde garantere for Betalingen af de Heste, han købte, gaar den af nævnte Tiltalte afgivne Forklaring, der paa heromhandlede Punkt vil være at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse, ud paa, at han overfor Hansen kun har opgivet, at hans Broder tidligere havde »skrevet« paa Veksler for ham. Den følgende Dags Formiddag ved Ottetiden telefonerede Hansen til Tiltalte Marius Ravns Broder, der efter Hansens Forklaring lovede at tegne Endossement paa Vekslen, hvorefter Hansen ved Nitiden afsendte de solgte Heste til Tiltalte Marius Ravn. Om Eftermiddagen meddelte Marius Ravns Broder pr. Telefon, at han tog sit Løfte til ham tilbage. Samme Dags Aften sendte Hansen de allerede udstedte Veksler tilbage til nysnævnte Ravn og sendte samtidig til denne til Underskrift 2 andre Veksler af samme Paalydende som de tidligere udstedte, men med kortere Løbetider, nemlig henholdsvis 14 Dage og 1 Maaned. Vekslerne, som Tiltalte Marius Ravn sendte tilbage til Hansen i underskreven Stand, er ikke blevne indfrieede af Ravn til Forfaldstid.

Efter at Vekslen paa 1000 Kr. var forfalden, lod Hansen den 25 April d. A. foretage en Arrestforretning hos Tiltalte Marius Ravn

i det Indbo, der forefandtes paa Bopælen. Ravn var ikke hjemme, hvorimod blev truffen til Stede Tiltalte Mikkelline Ravn, der efter sin Forklaring allerede, forinden Forretningen var sluttet, begav sig til Holstebro, hvor hun formodede, at hendes Mand opholdt sig. Da hun der fik at vide, at han havde drukket sig fuld og »ingen Ting var til«, bestemte hun sig til at sælge de Heste, som han havde med til Holstebro, hvor der den Dag var Marked, idet det var hendes Hensigt at betale Hansen de ved Salget indvundne Penge. Det lykkedes hende ogsaa at sælge Hestene — der foruden en Plag maa antages at have udgjort 5 Stykker, hvoraf de 2 havde tilhørt Hansen — men da hun længere op paa Dagen traf sin Ægtefælle og vilde sige ham, at »der var skrevet hos dem«, vilde han intet høre derom og fik paa Forlangende Pengene udleverede. Efter Tiltalte Marius Ravns Forklaring har han anvendt Købesummen for Hestene og Plagen, ialt 1160 Kr., væsentligst til Betaling af tidligere Laan og anden Gæld.

Idet der ikke findes Føje til at forkaste Tiltalte Mikkelline Ravns foranstaaende Forklaring, vil denne være at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse. Men herefter findes hun ikke ved Salget at have gjort sig skyldig i et Forhold, der vil kunne tilregnes hende som bedragerisk, og da det ikke er oplyst, at hun iøvrigt har udvist noget Forhold, der vil kunne paadrage hende Strafansvar, maa det billiges, at hun ved Underrettsdommen er frifunden for Aktors Tiltale i denne Sag. —

Efter det Oplyste har Tiltalte Marius Ravn i c. 6 Aar boet i Ikast, hvor han har drevet en større Slagteforretning og tillige Handel med Kreaturer og Heste. Han har ikke haft nogen Formue, men har hidtil været i Stand til at skaffe de fornødne Midler til sin Bedrift dels ved at stifte Laan, dels ved at købe paa Kredit hos Omegnens Folk, hos hvem han nød ikke ringe Tillid. Han har derhos efter det yderligere Oplyste tvende Gange tidligere i indeværende Aar afkøbt Hansen Heste, første Gang 4 for vistnok 1050 Kr. og anden Gang 6 for vistnok 1625 Kr., hvilket Beløb han har betalt.

Hansen har ikke under Sagen nedlagt nogen Paastand om Erstatning.

Tiltalte Marius Ravn har iøvrigt forklaret, at han ikke ved Købet af Hestene har haft til Hensigt at bedrage Hansen, at han, der ved sin Hustrus Ankomst til Holstebro maa antages at have været beruset, ikke har nogen Erindring om, at hun da fortalte ham noget om, at der var gjort Arrest hos ham, samt at Grunden til, at han er bleven ude af Stand til at betale Hansen dennes Tilgodehavende, maa søges i, at Hansen ved at lade foretage Arrest hos ham ødelagde hans Kredit, og denne Forklaring findes der efter det Foreliggende ikke Føje til at forkaste, men herefter, og idet Tiltalte efter det Oplyste har haft Grund til at antage, at han paa samme Maade som hidtil vilde kunne skaffe Midler til sine Handeler og derved blive i Stand til at betale Hansens Tilgodehavende, kan han ikke anses at have gjort sig skyldig i noget Forhold, der vil kunne tilregnes ham som bedragerisk, eller som iøvrigt vil kunne paadrage ham Strafansvar, hvorfor han vil være at frifinde for Aktors Tiltale i denne Sag.

Fredag den 22 Januar.

Nr. 296. **Carl Wohlenberg** som Generalagent for **The Gans Steamship Line** (Halkier)

mod

Aktieselskabet Dansk Svovlsyre- og Superfosfat-Fabrik
(Harboe),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Forpligtelse til at betale Udgifterne ved en Ladnings Ilandbringelse.

Sø- og Handelsrettens Dom af 22 April 1914: De Indstævnte, Aktieselskabet Dansk Svovlsyre- og Superfosfat Fabrik, bør for Tiltale af Citanten, Carl Wohlenberg, som Generalagent for The Gans Steamship Line, i denne Sag fri at være. I Sagsomkostninger betaler Citanten til de Indstævnte 200 Kr. inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter Sagens Oplysninger, som tildels er tilvejebragte efter den indankede Doms Afsigelse, maa det antages, at den i Dommen gengivne Bestemmelse i Certepartierne — som i Originaldokumenterne lyder paa »lightening for port of discharge« og »lightening for Discharging port« — kun angaar den Lægtning, der er nødvendig for at bringe Skibet frem til Lossepladsen. I nærværende Tilfælde har det indstævnte Selskab selv valgt Stedet for Losningen, hvorfra det ligesom ved de i Dommen ommeldte tidligere Lejligheder har aftaget hele Ladningen i medbragte Pramme til sin egen Lade- og Lossebro, alt uden nogen Tilkendegivelse til vedkommende Skibsfører om, at disse Foranstaltninger nu i Modsætning til tidligere skulde finde Sted for Appellantens Regning. Under disse Omstændigheder findes Indstævnte at have været uberettiget til i Fragten at tilbageholde de i Dommen ommeldte Beløb, som derfor vil være at tilkende Appellanten med Renter.

Processens Omkostninger for begge Retter findes Indstævnte at burde tilsvare Appellanten med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Aktieselskabet Dansk Svovlsyre- og Superfosfatfabrik, bør til Appellanten, Carl Wohlenberg som Generalagent for The Gans Steamship Line, betale 6164 Kroner 10 Øre med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 12 Marts 1914, indtil Betaling sker, og Processens Omkostninger for begge Retter med 600 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ifølge Konnossement, dateret Port Tampa Florida den 12 August 1913, havde S/S Trojan indtaget et Parti paa ca. 3100 Tons Florida Fosfat Rock at levere i Kastrup Havn. Skibet ankom den 19 September ud for Kastrup, hvor Lodsens lagde det for Anker paa 6 Favne Vand, idet det med sit Dybtgaaende ikke kunde komme nærmere til Land. Modtagerne, der viste sig at være Akts. Dansk Svovlsyre- og Superfosfatfabrik, meddelte Kaptajnen, at de agtede at aftage Ladningen fra det Sted, hvor Skibet laa opankret, og saaledes skete det, idet Modtagerne sendte Pramme ud til Skibet, og i disse førtes Godset ind til en Selskabet tilhørende Lade- og Lossebro, hvorfra det ad Spor kørtes til Fabrikken. Ved Fragtens Betaling til Skibets herværende Agenter fradrog Modtagerne Udgifterne ved Lægtningen, beregnet à 1 Kr. pr. Ton eller ialt 3054 Kr. 65 Øre, imod hvilket Fradrag der blev protesteret paa Tidsbefragternes, The Gans Steamship Lines, Vegne.

Ifølge et andet Konnossement, dateret Port Inglis den 17 December 1913, havde S/S »Alcazar« indtaget et Parti paa 3100 Tons Fosfat at levere i Kastrup Havn eller saa nær dertil, som Skibet med Sikkerhed kunde komme.

Da ogsaa for denne Lasts Vedkommende The Gans Steamship Line var Forfragtere, og Akts. Dansk Svovlsyre- og Superfosfatfabrik var Modtagere, blev der i Anledning af den om Lægterpengene opstaaede Uoverensstemmelse truffet den Aftale, at Selskabet skulde aftage Ladningen paa samme Maade som forrige Gang, hvorefter det vilde være at afgøre ved Domstolene, hvem af Parterne der skulde betale for Lastens Ilandbringelse.

Skibet ankom ud for Kastrup den 2 Februar 1914, og den 11 s. M. var Losningen tilendebragt. Modtagerne har derefter i Fragten fradraget et Beløb af ialt 3109 Kr. 45 Øre.

Under Henvisning til denne Sagsfremstilling har Carl Wohlenberg, som Generalagent for The Gans Steamship Line, anlagt denne Sag, under hvilken han paastaar Akts. Dansk Svovlsyre- og Superfosfatfabrik tilpligtet at betale de to ovennævnte Beløb, tilsammen 6164 Kr. 10 Øre, med Renter 5 pCt. pro anno fra Stævningens Dato, den 12 Marts 1914, til Betaling sker.

De Indstævnte procederer til Frifindelse.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at The Gans Steamship Line 2 Gange tidligere, nemlig i 1909 og 1912, har haft Dampere til Kastrup med Fosfat til de Indstævnte, som modtog Ladningen paa samme Maade, som nu sket, at de Indstævnte ved disse tidligere Lejligheder selv afholdt Udgifterne ved Ladningens Ilandbringelse, at de da foreliggende Certepartier ikke indeholdt nogen Bestemmelse om Lægtning; at der senere i Londoner-Certepartiformularerne er optaget en herom handlende Klausul, som ogsaa findes i de til Grund for de ovennævnte to Konnossementer liggende, paa dette Punkt i det væsentlige enslydende Certepartier, der er afsluttede i London henholdsvis den 13 Juni og den 13 November 1913. I det første af disse udtales, at Skibet efter at være lastet skal afgaa til Aarhus, Aalborg eller Kastrup — 1 eller 2 Havne efter Befragternes Valg —, og i det sidste udtales, at Skibet skal afgaa til Aalborg, Aarhus eller Kastrup efter Befragternes Valg, som beordret ved Konnossementets Underskrift eller

saa nær dertil, som det med Sikkerhed kan naa, idet Skibet lægtrer om fornødent . . . Herefter indeholdtes i begge Certepartier saalydende Klausul:

»Lasten skal bringes til Skibssiden og tages fra Skibssiden, frit for Risiko og Udgifter for Damperen (Skibet) uden Hensyn til nogen Havnekutume i modsat Retning, (men) Lægtning til Lossehavnen, om nødvendig, skal være for Redernes Regning, men Befragternes Risiko.«

Den Omstændighed, at de Indstævnte har været ude af Stand til at anvise Skibet Losseplads i Kastrup Havn, hvor Dampere som Trojan og Alcazar ikke kan gaa ind, og som Følge heraf hele Lasten har maattet ilandbringes ved Lægtning, kan ikke, som af Citanterne forment, gøre Lægtningsklausulen i Certepartierne uanvendelig. Indholdet saavel af Certeparti som af Konnossement vedrørende Alcazar synes ogsaa at vise, at denne Eventualitet har været forudsat ved Dokumenternes Oprettelse, jfr. for Certepartiets Vedkommende Ordene: » . . . Kastrup . . . eller saa nær dertil, som det med Sikkerhed kan naa, idet Skibet lægtrer, om fornødent.«

Da der ej heller i det iøvrigt Oplyste findes Noget, der kunde berettiget til at indskrænke den ovenciterede Klausul, der maa omfatte en Ilandbringelse af Godset, som den her omhandlede, vil Citanterne ikke kunne undgaa at bære de hermed forbundne Udgifter, og da de af de Indstævnte herfor beregnede Beløb ikke er Genstand for Tvist, vil de Indstævntes Frifindelsespaastand være at give Medhold.

Sagens Omkostninger, som begge Parter har paastaet sig tilkendte, findes Citanterne at maatte godtgøre de Indstævnte med 200 Kroner.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Mandag den 25 Januar.

Nr. 234. Husejer L. C. Jensen (Hansen efter Ordre)

mod

Niels Peder Pedersen (Dietrichson efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet, om Indstævnte ved Salget af en fast Ejendom til Appellanten havde garanteret denne en Indkørselsret over Naboejendommen.

Bølling-Nørre Herreders ordinære Rets Dom af 9 Januar 1913: Indstævnte, Niels Peder Pedersen af Skern, bør hjemle

Færdig fra Trykkeriet den 4 Februar 1915.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 50.

Mandag den 25 Januar.

Citanten, L. C. Jensen af Skern, den af ham paastaaede fælles Indkørselsret med Naboejendommen Matr. Nr. 4 dd Engsig eller Vraa, Skern Sogn, eller betale en ved uvillige, paa hans egen Bekostning inden Retten udmeldte Mænds Skøn fastsat Erstatning for denne Ret. Sagens Omkostninger hæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 2 Marts 1914: Appellanten, Niels Peder Pedersen, bør for Tiltale af Indstævnte, Husejer L. C. Jensen, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Der tillægges den for Indstævnte beskikkede Sagfører for Overretten, Overretssagfører Johnsen, i Salær 50 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Ved den i den indankede Dom berørte Vidneførsel — der alene drejer sig om en Udtalelse, som Indstævnte i Begyndelsen af Aaret 1912 har ladet falde over for Appellanten med Hensyn til den i Dommen ommeldte Indkørsel — er der ikke oplyst Noget af Betydning til Støtte for Rigtigheden af Appellantens Anbringende om, at Indstævnte ved Salget af Ejendommen Matr. Nr. 4 dc af Engsig har indestaaet Appellanten for, at Benyttelsen af bemeldte Indkørsel var knyttet som en Ret til den solgte Ejendom. Da Appellanten ej heller paa anden Maade har tilvejebragt noget Bevis i saa Henseende, maa det allerede som Følge heraf have sit Forblivende ved den Indstævnte tillagte Frifindelse, og Dommen vil derfor overensstemme med hvad Indstævnte har paastaaet, være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves, hvorhos de Parternes beskikkede Sagførere tilkommende Salærer bliver at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten, Husejer L. C.

Jensen, 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Hansen og Dietrichson hver 80 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ved et den 27 April 1909 udstedt, den 6 Maj næstefter tinglæst Skøde overdrog Appellanten, Niels Peder Pedersen af Skern, Ejendommen Matr. Nr. 4 dc af Engsig eller Vraa til Indstævnte, Husejer L. C. Jensen, ligeledes af Skern. Medens Appellanten besad Ejendommen, havde denne, uden at der desangaaende var fastslaaet noget skriftligt, fælles Indkørsel med Naboejendommen, Matr. Nr. 4 dd af Engsig eller Vraa, over en til denne hørende, til Skellet mellem Ejendommene stødende Grund, og Forholdet bestod i saa Henseende uforandret til ind i Aaret 1912, da Naboejendommen overgik til en ny Ejer, som forbød Indstævnte at færdes paa nysnævnte Grund og i Sommeren s. A. opsatte et Stakit i Skellet mellem Ejendommene.

Idet Indstævnte har anbragt, at Appellanten ved Afslutningen af den mellem dem indgaaede Handel om Matr. Nr. 4 dc mundtlig har indestaaet ham for, at der med Ejendommen fulgte Ret til fælles Indkørsel med Naboejendommen, Matr. Nr. 4 dd, har han under nærværende Sag i 1ste Instans ved Bølling-Nørre Herreders ordinære Ret paastaaet Appellanten tilpligtet under Dagmulkt at hjemle ham Ret til Indkørsel som nævnt eller »i Mangel heraf« at betale ham i Erstatning 500 Kr. eller et ved Skøn af uvillige Mænd fastsat Beløb tillige med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra Underretsstævningens Dato, den 26 April 1912, indtil Betaling sker. Ved Underrettsdommen er Appellanten tilpligtet at hjemle Indstævnte den af ham paastaaede Ret til Indkørsel eller at betale en ved uvillige paa hans egen Bekostning inden Retten udmeldte Mænds Skøn fastsat Erstatning, og Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han ligesom i 1ste Instans har paastaaet sig frifunden for Indstævntes Tiltale. Indstævnte har derimod procederet til Underrettsdommens Stadfæstelse.

Appellanten, der efter sit Anbringende har benyttet den ovennævnte Indkørsel, uden at der har været tilsikret ham nogen Ret dertil, har bestridt at have indestaaet Indstævnte for, at en saadan Ret har været knyttet til den af ham købte Ejendom, hvorefter Indstævnte ved Vidneførsel har søgt at godtgøre Rigtigheden af sit Anbringende i saa Henseende. Selv afset fra, hvorvidt det maatte være lykkedes Indstævnte at tilvejebringe saadant Bevis, kan Appellanten ved at indestaa som ommeldt dog ikke anses at have paadraget sig nogen videregaaende Forpligtelse end til at skadesløsholde Indstævnte, saafremt den paagældende Rettighed i Tilfælde af, at den ikke behørig anerkendes, ikke lader sig haandhæve ad retslig Vej, hvorimod han ikke kan være bleven pligtig at foretage hertil sigtende Skridt. Vel har nu Indstævnte til Støtte for, at der skulde paahvile Appellanten en saadan videregaaende Pligt, henvist til, at Appellanten ikke rettidig har særlig be-

nægtet et af Indstævnte fremsat Anbringende om, at Appellanten, da han handlede med Indstævnte om sin Ejendom, erklærede, at den omtvistede Rettighed var »indført« i det til Ejeren af den ovennævnte Naboejendom udstedte Skøde; men naar henses til, at dette Anbringende staar i bestemt Modstrid med Appellantens Procedure iøvrigt, vil der efter Omstændighederne ikke kunne tillægges Appellantens Undladelse af at fremsætte Benægtelsen nogen Betydning.

Efter det Anførte maa Indstævntes Paastand om, at Appellanten tilpligtes at »hjemle« ham den omhandlede Indkørselsret — ved hvilken Paastand Indstævnte efter sin Procedure maa antages at have sigtet til Foretagelsen af retslige Skridt fra Appellantens Side til Rettens Hævdelse — anses ubeføjet, og idet Indstævntes Erstatningspaastand herefter, som Sagen for Tiden foreligger, ikke vil kunne tages under Paakendelse, vil Appellanten være at frifinde for Indstævntes Tiltale i denne Sag.

Processens Omkostninger for begge Retter findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Der vil være at tillægge den for Indstævnte beskikkede Sagfører for Overretten i Salær 50 Kr., der bliver at udrede af det Offentlige.

Den befalede Sagførelse for Overretten har været lovlig, og under Sagen ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Nr. 317. Fabrikant Chr. Grøn (Ingen)

mod

Brødremenighedens Sæbesyderi, Christiansfeld (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Fabrikant Chr. Grøn, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelsers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 386. Entreprenør Chr. Olsen som Eneindehaver af Entreprenørfirmaet Chr. Olsen & Co. (Ingen).

mod

Entreprenørfirmaet Brødrene Hansen (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Entreprenør Chr. Olsen som Eneindehaver af Entreprenørfirmaet Chr. Olsen & Co., som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelsers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør han have tab Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Torsdag den 28 Januar.

Nr. 427. Højesteretssagfører Asmussen

mod

Christian Johansen (Def. Winther),

der tiltales for Brandstiftelse.

Vends Herreds Ekstrarets Dom af 9 Marts 1914: Tiltalte Christian Johansen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være, dog at han udreder denne Sags Omkostninger, derunder Salær til Aktor 75 Kroner og til den af ham privat engagerede Defensor, for saa vidt han har været beskikket for Tiltalte under subsidært Forhør og Eds-aflæggelse i fremmed Jurisdiktion, 10 Kroner. For de idømte Omkostningers Vedkommende at efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og i det Hele under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 21 Oktober 1914: Tiltalte, Sadelmager Christian Johansen, bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. I Erstatning for uforskyldt Varetægts-fængsel tillægges der ham hos Statskassen 2000 Kr. Aktionens Omkostninger, derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Overretssagførererne C. A. Olsen og Oscar Johansen, 100 Kr. til hver, udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Da der den 25 Marts 1913 blev afsagt Fængslingskendelse over Tiltalte i Anledning af den i den indankede Dom ommeldte, den 22 samme Maaned stedfundne Brand, forelaa der forskellige mod ham talende Omstændigheder, der gav Forhørsdommeren fuld Føje til at arrestere Tiltalte.

De under den senere Undersøgelse tilkommende Oplysninger, hvoraf de vigtigste er fremhævede i Dommen, har imidlertid ikke blot ikke bestyrket Sigtelsen mod Tiltalte for at have gjort sig skyldig i forsætlig eller uagtsom Brandstiftelse, men Bevismagten af de mod ham talende Omstændigheder findes tværtimod at være bleven svækket saaledes, at der efter alt Foreliggende ikke er tilstrækkelig Føje til at antage Andet end, at han har været uskyldig i den Forbrydelse, hvorfor han var fængslet.

Det maa derfor billiges saavel, at han ved Dommen er fri-funden for Aktors Tiltale og Aktionens Omkostninger paalagt det Offentlige, som at der er tillagt ham Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel, og da Erstatningen findes passende ansat til 2000 Kroner og det maa have sit Forblivende ved den i Dommen udtalte Misbilligelse af Arrestens Langvarighed, vil Dommen i det Hele kunne stadfæstes.

Der vil være at tillægge de for Højesteret beskikkede Sagførere Sakærer som nedenfor anført.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Asmussen og Winther, hver 300 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under denne fra Vends Herreds Ekstraret saavel efter Tiltaltes Begæring som paa Justitiens Vegne hertil indankede Sag, tiltales Sadelmager Christian Johansen, der er født den 22 August 1866 og ikke funden forhen tiltalt eller straffet, for Brandstiftelse.

Paaskelørdag den 22 Marts 1913 om Morgenen ved 6-Tiden opstod der Ildløs paa den Tiltalte tilhørende ubeboede Ejendom, Matr. Nr. 49 a af Brenderup By og Sogn, og de tre paa Ejendommen værende Bygninger: et Stuehus og to Ladebygninger, nedbrændte. Ejendommen, paa hvilken ingen Pantehæftelser hvilede, var erhvervet af Tiltalte ved Købekontrakt af 22 November 1912 for en Købesum af 4500 Kr., hvoraf Tiltalte ved Handelens Indgaelse havde betalt 1500 Kr., ved herfor at udstede en 3 Maaneders Veksel — fornyet i Februar 1913 med et Afdrag paa 100 Kr. — og senere ca. 275 Kr. kontant, medens Restsummen, ca. 2725 Kr., der skulde forrentes fra

den 21 Januar 1913, skulde betales i Juni Termin s. A. Bygningerne var i Henhold til en i 1901 tegnet Forsikring assurerede i Østifternes Brandforsikring for 4000 Kr. — hvad efter Sagens Oplysninger ikke kan antages at have været for højt — og den Tiltalte herefter tilkommende Erstatning fastsattes ved Vurderingsforretning af 8 April 1913 til 3970 Kroner. Ved Branden ødelagdes endvidere noget Murer Hans Jørgen Larsen af Brenderup tilhørende Støbegods, der var forsikret i »Det lille fynske Brandassuranceselskab« for 228 Kr., og for hvilket Erstatningen er opgjort til 178 Kr. 35 Øre.

Tiltalte har erkendt at have forårsaget Branden. Hans Forklaring i saa Henseende gaar nærmere ud paa, at han, der havde Bopæl andetsteds i Brenderup, og som nævnte Morgen var staaet op til sædvanlig Tid, Kl. ca. 5 $\frac{1}{2}$, efter at have gjort rent i sit Værksted gik hen til det nu nedbrændte Stuehus for at hente noget der beroende Foder til sine Høns. Da han vilde gaa tilbage og som sædvanlig vilde binde Yderdøren, hvis Laas var gaaet itu, til, sprang Snoren, der benyttedes hertil; da Tiltalte nu erindrede oppe paa Stuehusets Loft at have set en Snor paa den tidligere Ejers Tid hænge mellem Hanebjælkerne, gik han derop for at hente denne, men kunde, uagtet han var henne paa den Del af Loftet, hvor Snoren hang, og med Haanden søgte at fange den, ikke finde den i det mørke Rum. Han gik da nedenunder og tændte en der beroende Lampe, bestaaende af en fladbundet Porcellænsbeholder fra en Hængelampe tilligemed et Glas, med denne Lampe gik han paany op paa Loftet gennem en i dettes østlige Side — Huset laa i Øst—Vest — værende Lem og fulgte Loftets nordlige Side til Rummet mellem Husets to Skorstene, hvor han saa Snoren, der var af gult »Tækkegarn«, hænge mellem to Hanebjælker. Han satte nu Lampen fra sig i en Afstand, som han har anslaaet til 3 à 4 Alen fra den Linie, hvor Taget — der var af Straa — naaede ned til Loftet, og gik derpaa $\frac{1}{2}$ eller 1 Alen frem i vestlig Retning, hvorved han kom til at staa under den Hanebjælke, fra hvilken den ene Ende af Snoren hang — ca. 1 Alen — ned, medens den anden Ende var gjort fast ved eller hang hen over den næste vestligere Hanebjælke. Over Hanebjælkerne — hvis Højde over Gulvet maa antages at have været ca. 70 Tommer — laa nogle Slydestænger, efter Tiltaltes Antagelse 3 à 4, store ca. 3 Tommer i Diameter, og den ene Ende af en saadan Stang laa paa den Hanebjælke, hvorunder Tiltalte stod, medens den anden Ende laa hen paa den næste — vestligere — Hanebjælke. Tiltalte vilde nu trække saa lang en Ende af Snoren, som han skulde bruge, til sig; men ved sit Ryk i Snoren kom han til at rive den nysomtalte Slydestang ned, og dennes østlige Ende — der faldt sidst ned — ramte Lampen og væltede eller ituslog denne. Tiltalte saa, at der var fugtigt af Petroleum omkring Lampen, og i samme Øjeblik antændtes nogle paa Gulvet i spredte Haandfulde liggende Rester af den Langhalm, der det forrige Efteraar havde været paa Loftet. Tiltalte søgte forgæves at kvæle Ilden med sit Lærredsforklæde; den bredte sig fra Halmen i Flammer op til Straataget. Han ilede da ned fra Loftet, greb en i Bryggerset staaende Spand og løb — efter forgæves at have søgt at fylde den ved den paa Ejendommen værende Post — over til sin Genbo, Bager Johannes Hansen, som han alarmerede ved tre Gange at raabe »Bager!« og fylde Spanden ved

hans Pumpe. Paa Tilbagevejen til det brændende Hus mødte Tiltalte Tømmersvend Niels Peter Hansen, som efter den Udstrækning. Ilden nu havde — det brændte efter Hansens Forklaring ud af Tagrygningen ved den vestlige Skorsten og røg stærkt ud af den vestlige Gavl — erklærede, at Slukningsforsøg med det af Tiltalte hentede Vand ikke kunde nytte; Tiltalte opgav da videre Slukningsforsøg, bad Hansen hente Brandfogden og løb selv hjem for at hente sine Sønner.

Tiltalte har erkendt, at han, da han nævnte Morgen første Gang var oppe paa Loftet, havde Tændstikker hos sig, men har forklaret, at det ikke faldt ham ind at rive en af dem af for at finde Snoren. Efter de tilvejebragte Oplysninger maa det endvidere antages, at Tiltalte ved den omhandlede Lejlighed havde to Stykker Snor i sin Lomme; men herom vil Tiltalte have været uvidende.

Ifølge de af den tidligere Ejer af de nedbrændte Bygninger, Simon Hansen af Farstrup, og dennes Datter, Ingeborg Marie Rasmussen, afgivne beedigede Vidneforklaringer har der ikke i Førstnævntes Ejertid paa det Sted, hvor Tiltalte vil have fundet den ommeldte Tækkegarnssnor, hængt nogen saadan, hvorimod der dels hang en Snor af »Hovedlag« omtrent paa nævnte Sted, dels hang en Tækkegarnssnor i den samme — midterste — Del af Loftet, men snarest i detses sydlige Side.

Tiltalte blev samme Dag, Branden havde fundet Sted, anholdt som mistænkt for med Forsæt at have foranlediget Ildebranden, og tre Dage efter belagdes han med Varetægtsarrest, hvori han hensat til den 29 Oktober s. A. Trods det hans Næringsvirksomhed herved tilføjede Afbræk, lykkedes det ham ved Hjælp af et mod Pantesikkerhed dels i Matr. Nr. 49 a af Brenderup, dels i en ham tilhørende anden Ejendom sammesteds optaget Laan at betale den fornævnte Restkøbessum for førstnævnte Ejendom, paa hvilken han maa antages at have faaet Skøde den 19 December 1913.

Ligesom Tiltaltes økonomiske Forhold herefter ikke skønnes at afgive noget Holdespunkt for den mod ham rejste Mistanke for forsætlig Ildspaaættelse, saaledes er dette ej heller Tilfældet med det om Vejr og Lysforholdene den paagældende Morgen Oplyste, eller med, hvad der er oplyst om en af Tiltalte for en Snes Aar siden ved Væltning af en Lampe foraarsaget Ildløs.

Om nu end Tiltalte, naar hans Forklaring om Ildens Opstaaen lægges til Grund, maa siges i flere Retninger at have baaret sig anderledes ad, end man vilde anse for i lignende Tilfælde nærmest liggende, indeholder hans Forklaring dog ikke saadanne Usandsynligheder, at den maa siges at frembyde et tilstrækkeligt Grundlag til at opretholde en Mistanke om forsætlig Foraarsagelse af Branden. Da dernæst heller ikke den foran berørte Uoverensstemmelse mellem Tiltaltes Forklaring og de af Simon Hansen og dennes Datter afgivne efter Beskaffenheden af det Forhold, disse Forklaringer angaar, frembyder et saadant Grundlag, og det saa meget mindre, som en Konfrontation af Tiltalte og de nævnte Vidner ikke har fundet Sted, maa Tiltalte anses uskyldig i forsætlig Brandstiftelse. Da endelig de foreliggende Oplysninger om Forholdene paa det Loft, hvor Ilden opstod, ikke give aldeles tilstrækkelig Føje til at statuere, at han har afstedkommet Ildsvaaden ved Tilsidesættelse af almindelig Forsigtighed, maa det

billiges, at han ved Underrettsdommen er frifunden for Aktors Tiltale i denne Sag.

For Overretten har Tiltalte ved sin beskikkede Sagfører, Overretts-sagfører Oscar Johansen, nedlagt Paastand om Erstatning for det af ham udstaaede Varetægtsfængsel. Da der som fremhævet ikke findes at kunne tillægges de Momenter, der har henledt Mistanken paa ham, blivende Vægt, maa han antages at være uskyldig i det ham paa-sigtede Forhold, og der vil derfor i Medfør af Lov Nr. 52 af 5 April 1888 § 1 være at tilkende ham en Erstatning af Statskassen, der efter samtlige Sagens Omstændigheder findes at burde bestemmes til 2000 Kroner.

Aktionens Omkostninger, derunder de ved Underrettsdommen be-stemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne C. A. Olsen og Oscar Johansen, 100 Kr. til hver, vil være at udrede af det Offentlige.

I Overensstemmelse hermed vil den indankede Dom, ved hvilken Tiltalte er frifunden for Aktors Tiltale, men paalagt at udrede Aktio-nens Omkostninger — derunder i Salær til Aktor, Sagfører G. Møller, 75 Kr. og til Overretssagfører Jens Rasmussen, der har været beskikket som Sagfører for Tiltalte under et subsidiært Forhør, medens Tiltalte iøvrigt selv har sørget for sit Forsvar for Underretten, 10 Kr. — være dels at stadfæste, dels at forandre.

Med Hensyn til Sagens Behandling i første Instans maa det mis-billiges, at Tiltaltes Arrest har været udstrakt over saa langt et Tids- rum og særlig været forlænget udover Forhørets Slutning, og at der med Forhøret har været forbundet forskellige Ophold, uden at dette retfærdiggøres ved de foreliggende Oplysninger.

Den befalede Sagførelse har for begge Retter været lovlig.

Nr. 213. Retsskriver i Børglum Herred, Herredsfoged **T. A. Juhl**
(Dietrichson)

mod

Sagfører **S. Jensen** (Ingen),

betræffende Appellantens Nægtelse af at udlevere et Skadesløsbrev i tinglyst Stand.

Viborg Landsoverrets Dom af 17 November 1913: Appel- indstævnte, Retsskriver i Børglum Herred, Herredsfoged T. A. Juhl, bør til Appellanten, Sagfører S. Jensen, udlevere det ovennævnte Skadesløsbrev. Processens Omkostninger ophæves, og der tillægges den for Appelindstævnte beskikkede Sagfører, Overretssagfører Heise, i Salær 30 Kr., der udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Som i den indankede Dom anført er der ikke i Skadesløsbrevet selv betinget højere Rente end 4 pCt. aarlig; men der findes heller ikke i Dokumentet noget, der oplyser, at saadan Rente er betinget. Herefter har Indstævntes Nægtelse af at udlevere Skadesløsbrevet ingen Hjemmel i den paaberaabte Lov af 1912. Dommen, der har samme Resultat, vil derfor kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Retsskriver i Børglum Herred, Herredsfoged T. A. Juhl, 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesterets-sagfører Dietrichson, 80 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Den 17 Marts d. A. udstedte Hjemmebagerske Inger Marie Albrechtsen af Vraa et Skadesløsbrev, hvorved hun meddelte Appellanten, Sagfører S. Jensen i Hjørring, Panteret i den hende tilhørende Ejendom Matr.-Nr. 2 m m. fl. af Nørre Vraa tilligemed de paa Ejendommen til enhver Tid værende Bygninger til Sikkerhed, som det i Dokumentet hedder, for »skadesløs Betaling af, hvad jeg for Tiden er ham skyldig, saavel som af, hvad jeg i Fremtiden maatte blive ham skyldig, uanset om Gælden hidrører fra kontant Laan, Veksel- eller Kautionsforpligtelser, Regningsgæld eller anden Skyldgrund, men dog ikke for et større Beløb end 500 Kr. . . . med Renter . . .«

Skadesløsbrevet tinglæstes den 27 s. M. paa Børglum Herredsting, og da Appelindstævnte, Retsskriver i Børglum Herred, Herredsfoged T. A. Juhl, ved Skrivelse af 11 April d. A. har meddelt Appellanten, at Dokumentet ikke kan udleveres ham, forinden der løses Rentebevilling, har Appellanten nu indanket denne Afgørelse her for Retten, hvor han har nedlagt Paastand om, at Appelindstævnte, eventuelt under en daglig Mulkt, tilpligtes at udlevere ham Skadesløsbrevet. Appelindstævnte har derimod procederet til Afgørelsens Stadfæstelse.

Appelindstævnte har under Henviisning til Lov om Rentebevillinger af 27 Marts 1912, 6te Stk., hvorefter ingen Obligation, hvorved der gives Pant i fast Ejendom, og hvori der betinges højere Rente end 4 pCt. p. a. og indtil 6 pCt. inkl., maa udleveres i tinglæst Stand, forinden fornøden Rentebevilling er meddelt og behørig stemplet, gjort gældende, at Rentebevilling i det foreliggende Tilfælde er nødvendig, idet der ved Skadesløsbrevet er givet Pant i fast Ejendom for Gæld af hvilkensomhelst Skyldgrund, ikke blot for selve Kapitalen, men til lige for Renten, uden at der i Skadesløsbrevet er taget noget Forbehold med Hensyn til Rentens Størrelse.

Da der imidlertid ikke i selve Skadesløsbrevet er betinget højere Rente end 4 pCt., og da der ej heller iøvrigt foreligger noget om, at den ved Skadesløsbrevet meddelte Panteret tjener eller har tjent til Sikkerhed for Laan til forhøjet Rente, maa Appellindstævntes Vægring ved, med mindre Rentebevilling løses, at udlevere Skadesløsbrevet anses uberettiget.

Herefter vil Appellantens Paastand være at tage til Følge, dog at det findes uforment at anvende Dagmulk.

Processens Omkostninger vil efter Omstændighederne være at ophæve, hvorhos der vil være at tillægge den for Appellindstævnte beskikkede Sagfører i Salær 30 Kr., der bliver at udrede af det Offentlige.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Under Sagen er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Nr. 463. Højesteretssagfører Bülow

mod

Hans Christian Ulriksen (Def. Harboe),

der tiltales for Tyveri.

Bjerge-Aasum Herreders Ekstrarets Dom af 23 Oktober 1914: Arrestanten Hans Christian Ulriksen bør straffes med Tugthusarbejde i 5 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Jens Rasmussen og Gram, henholdsvis 20 Kr. og 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 16 December 1914: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne V. Tegner og Alfred Christensen, betaler Arrestanten Hans Christian Ulriksen 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakendelse og i Henhold til de under denne Del af Sagen anførte Grunde vil Dommen være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at kunne forkortes til 4 Aar.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 4

Aar. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Hans Christian Ulriksen til Højesteretssagførerne Bülow og Harboe 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Bjerge-Aasum Herreders Ekstraret hertil indankede Sag er Arrestanten Hans Christian Ulriksen, der er født den 11 Marts 1883 og gentagne Gange straffet, senest ved Højesterets Dom af 19 November 1909 i Medfør af Straffelovens § 232, 1ste og 2det Led, for 6te Gang begaaet Tyveri med Tugthusarbejde i 4 Aar, sat under Tiltale for Tyveri.

Ved Arrestantens med det Oplyste stemmende Tilstaaelse er det godtgjort, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold.

Den 25 og 27 Juni 1914 har han i Holev stjaalet noget Mad, som Gaardejer Vilhelm Jensens Karle havde haft med i Marken: første Gang spiste Arrestanten Maden, anden Gang maatte han udlevere den igen.

I Tiden mellem den 30 April og den 2 August 1914 har Arrestanten dernæst ved 4 forskellige Løjligheder stjaalet 4 til ialt 185 Kroner vurderede Cykler, tilhørende henholdsvis Fodermestrene Hans Carl Hansen og Niels Frederik Jensen, Billedhugger Møller og Proprietær Steenbach. Cyklerne beroede frit fremme paa Steder, hvortil Arrestanten havde ubindret Adgang.

I Juli, August og September Maaned 1914 har Arrestanten endvidere i tyvagtig Hensigt ved Indstigning gennem Vinduer, tildels efter Opbrydning af disse i 9 à 10 Gange skaffet sig Adgang til 3 Polakboliger, henholdsvis ved Østergaard, ved Hollufgaard og ved Klarskov, og der stjaalet foruden nogle Madvarer: 3 Kurve, nogle Kopper og en Kniv, hvilke Genstande, der maa antages at have beroet frit fremme eller i uafsaasede Gemmer, er vurderede tilsammen til 3 Kr. 50 Øre.

Endelig har Arrestanten i Tiden omkring den 1 August 1914 i flere Gange indbrudsvis paa lignende Maade som foran anført skaffet sig Adgang til 4 Lysthuse i Kolonihaverne i Kræmmermarken ved Odense og der stjaalet Beklædningsgenstande, Værktøj, Husgeraad, Bøger m. m., hvilke Genstande, der maa antages at have beroet frit fremme eller i uafsaasede Gemmer, er vurderede til ialt 27 Kroner 50 Øre.

Ved den indankede Dom er det nu rettelig antaget, at det førstnævnte af Arrestanten udviste Forhold maa henføres under Straffelovens § 235, hvorfors der, da Gaardejer Jensen har erklæret ikke at forlange Arrestanten idømt Straf, ikke kan gøres Ansvar gældende imod Arrestanten for dette Forhold.

For de øvrige ovennævnte Forhold er han ved Dommen i Medfør af Straffelovens § 232, 1ste og 2det Led, anset med Tugthusarbejde i 5 Aar, hvorhos han er tilpligtet at udrede Aktionens Om-

kostninger derunder de Aktor og Defensor tillagte Salærer, hvis Størrelse tiltrædes.

Da denne Afgørelse billiges, vil Underrettsdommen i det Hele være at stadfæste.

Fredag den 29 Januar.

Nr. 173. Blikkenslager **Alfred E. Breil** (Henriques efter Ordre)

mod

Syerske **Anna Dorthea Simonsen**, nu i Ægteskab med Jord- og Betonarbejder **Andreas Hansen** (Dietrichson efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Forpligtelse til at udlevere Indstævnte dennes udenfor Ægteskab fødte Barn.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 2 Februar 1914: Indstævnte, Blikkenslager Alfred E. Breil, bør under en Københavns Fattigvæsens Hovedkasse tilfaldende Bøde af 5 Kroner for hver Dag, han sidder nærværende Dom overhørig, udlevere det ovenfor omhandlede Barn, Ejner Peter Olesen, til Citantinden, Syerske Anna Dorthea Simonsen, nu i Ægteskab med Jord- og Betonarbejder Andreas Hansen, som Indehaver af Forældremagten over dette. Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges Overretssagfører Bentzen i Salær 50 Kroner og i Godtgørelse for Portoudlæg 50 Øre, der udredes af det Offentlige. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Ved den i den indankede Dom gengivne Erklæring af 25 August 1908 maa Indstævnte anses at have givet et hende forbindende endeligt Afkald paa Forældremyndigheden over sit Barn til Fordel for Appellanten og hans Hustru. For saa vidt det fra Indstævntes Side er gjort gældende, at det dog var en Forudsætning for Afkaldet, at Appellanten inden kortere Tid adopterede Barnet, kan saadant ikke anses bevist og kan iøvrigt saa meget mindre komme i Betragtning, som det for Højesteret er oplyst, at Indstævnte, efter at Appellanten havde indgivet Ansøgning om Adoptionsbevilling, i en til Brug under Adoptionsagen afgiven Erklæring af 25 August 1910 udtrykkelig havde nægtet Samtykke til Adoptionen.

Herefter, og idet der ikke kan tillægges Indstævntes øvrige i Dommen nævnte Indsigelser mod Søgsmålet nogen Betydning, vil Appellanten være at frifinde.

Processens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves, hvorhos de de befalede Sagførere tilkommende Salærer ville være at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Blikkenslager Alfred E. Breil, bør for Tiltale af Indstævnte, Syerske Anna Dorthea Simonsen, nu i Ægteskab med Jord- og Betonarbejder Andreas Hansen, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 2 Kroner. Der tillægges Overretssagfører Bentzen for Overretten i Salarium og Godtgørelse for Udlæg 50 Kroner 50 Øre og Højesteretssagførerne Henriques og Dietrichson i Salarium for Højesteret hver 80 Kroner, hvilke Beløb udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Efter at Citantinden, Syerske Anna Dorthea Simonsen, nu i Ægteskab med Jord- og Betonarbejder Andreas Hansen, i nogen Tid havde haft sit i Aaret 1907 udenfor Ægteskab fødte Barn, Ejner Peter Olesen, anbragt i Pleje hos Indstævnte, Blikkenslager Alfred E. Breil, og dennes Hustru, underskrev Citantinden den 25 August 1908 følgende, af Indstævnte affattede Dokument:

»At jeg undertegnede ugift Ane Dorthea Simonsen herved giver Afkald paa mit Barn Ejner Peter Olesen til Blikkenslagersvend Alfred Emil Breil og Hustru imod at de halvaarlig oppebær det Faderen Jens Olesen af Horsens idømte Allimentationsbidrag af 60 Kroner atesteres herved.«

Indstævnte ansøgte senere om Bevilling til at adoptere det ommeldte Barn; men denne Ansøgning blev afslaaet af Justitsministeriet. Da Citantinden derefter ønskede at faa Barnet tilbage, idet det efter hendes Mening ikke havde det godt hos Indstævnte, forsøgte hun ved en Indsættelsesforretning ved Byfogden her i Staden at faa Barnet udleveret, men ved Byfogdens den 31 Oktober 1910 afsagte Kendelse nægtedes der denne Forretning Fremme.

Da Barnets Fader, der havde forladt Landet, ikke betalte det ham paahvilende Underholdsbidrag, og Københavns Magistrat for paa det Offentliges Vegne at udbetale Bidraget forlangte Citantindens Samtykke hertil, hvilket hun imidlertid nægtede, anlagde Indstævnte ved Københavns Gældskommission Sag mod Citantinden til Betaling af Plejepenge for Barnet; men ved Gældskommissionens Dom af 18 September 1911 blev Citantinden frifunden. Citantinden har derefter anlagt nærværende Sag, hvorunder hun, hvem der er tilstaaet fri Proces, ved den for hende beskikkede Sagfører, Overretssagfører Bentzen, har nedlagt Paastand om, at Indstævnte tilpligtes under en passende

Tvangsmulkt at udlevere hende det ommeldte Barn, at hendes Ret til Forældremagten over dette anerkendes, og at Indstævnte tilpligtes at betale Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, herunder Salær til Overretssagfører Bentzen.

Indstævnte har paastaaet sig frifunden i det Hele med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Til Støtte for sin Paastand har Citantinden gjort gældende, at det ovennævnte Afkald er uforbindende for hende, dels fordi det ikke er ratihaberet af Pupilauctoriteterne, dels fordi det er fralistet hende af Indstævnte under hendes Sygdom, dels endelig fordi det kun er udstedt under den Forudsætning, at Indstævnte og hans Hustru opnaaede Bevilling til at adoptere Barnet, hvilken Forudsætning er bristet, hvorhos hun yderligere har anført, at Afkaldet i hvert Fald ikke kan anses som uigenkaldeligt, og at hun nu med Føje har tilbagekaldt det, idet Indstævnte og hans Hustru ikke er værdige til at beholde Barnet, som de efter hendes Opfattelse ikke behandler godt.

Indstævnte har i første Række villet støtte sin Frifindelsespaastand paa, at Citantinden, der efter Forligsmæglingen, men før Stævningens Udtagelse har indgaaet Ægteskab — herefter skulde savne Kompetence til at optræde paa egen Haand under Sagen; men til at antage saadant savnes der enhver Hjæmmel.

Paa den anden Side savner det ogsaa Hjæmmel, naar Citantinden har forment, at Pupilauctoriteternes Samtykke skulde udkræves til Afkaldets Gyldighed som saadant.

Citantinden har heller ikke overfor Indstævntes Bestridelse af, at Afkaldet skulde være fralistet Citantinden, oplyst noget til Støtte for, at det skulde være fremkaldt ved nogen Svig, paa hvilken hun kunde støtte, at det ikke skulde være forbindende for hende.

Derimod maa der efter Proceduren gaas ud fra, at der forud for og i Forbindelse med Underskriften af Afkaldet har været forhandlet mellem Parterne om, at Indstævnte og hans Hustru skulde adoptere Barnet, hvilket Indstævnte selv bragte paa Bane, og herefter maa det antages, at Afkaldet fra Citantindens Side har været saaledes knyttet til Forudsætningen om Adoptionens Gennemførelse, at Indstævnte ikke, efter at Adoptionen har vist sig uigennemførlig, paa Afkaldet vil kunne støtte nogen Ret til mod Protest af Citantinden — der herefter samt uden Hensyn til hendes senere indgaaede Ægteskab maa anses for Indehaver af Forældremyndigheden over Barnet — at tilbageholde dette.

Idet det herefter ikke vil være nødvendigt at komme ind paa den øvrige Del af Parternes Procedure, vil som Følge af det Anførte Citantindens Paastand være at tage til Følge, saaledes at Tvangsmidlet bestemmes til en Københavns Fattigvæsens Hovedkasse tilfaldende Bøde af 5 Kroner daglig, dog at Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at kunne ophæves.

Der tillægges Overretssagfører Bentzen, hvis Sagførelse har været lovlig, i Salær 50 Kroner og i Godtgørelse for Portoudlæg 50 Øre, der udredes af det Offentlige.

Mandag den 1 Februar.

Nr. 59. Det gensidige Forsikringsselskab Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring (Henriques)

mod

Københavns Magistrat (Trolle),

betræffende Spørgsmaalet om Omfanget af Forsikringsselskabets Skattepligt.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 27 Oktober 1913: De Indstævnte, Københavns Magistrat, bør for Tiltale af Citanterne, Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger betaler Citanterne til de Indstævnte med 200 Kr. inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

For Højesteret har Appellanten frafaldet, hvad Selskabet i den foregaaende Instans hævdede med Hensyn til, at den paa Regnskaberne viste tilsyneladende Formuefremgang ikke er Udtryk for nogen skattepligtig Indtægt. Ifølge Lov Nr. 85 af 15 Maj 1903 § 16 vilde Selskabets i den indankede Dom ommeldte Afdelinger A og C, tage som selvstændige Foreninger, have Krav paa Skattefrihed, og den i Dommen nærmere omtalte Forbindelse mellem Selskabets 3 Afdelinger findes ikke at være af en saadan Beskaffenhed, at den i Strid med, hvad Loven maa antages at have tilsigtet, kan udelukke førstnævnte 2 Afdelinger fra saadan Begunstigelse. Som Følge heraf, og idet der efter det Foreliggende heller ikke herved vil opstaa Vanskeligheder i skatteteknisk Henseende, vil Appellantens Paastand være at tage til Følge som nedenfor anført.

Processens Omkostninger for begge Retter vil Indstævnte have at betale Appellanten med 500 Kr.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Københavns Magistrat, bør til Appellanten, Det gensidige Forsikringsselskab »Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring«, betale 3000 Kroner med Fradrag af det Beløb, hvortil Selskabets Afdeling B. ved en ny særlig Ansættelse maatte blive sat i Skat, med Renter af det tiloversblevne Beløb 5 pCt. aarlig fra den 21 September 1912, indtil Betaling sker, og Processens Omkostninger for begge Retter med 500 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Efter at der for Skatteaaret 1 April 1911 til 31 Marts 1912 var paalignet Citanterne, Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring, 3000 Kr. som Kommuneskat til Københavns Kommune, indankede Citanterne Spørgsmaalet om Indtægts-Ansættelsens Rigtighed for Overskatteraadet, der den 30 August 1912 afgav saalydende Kendelse:

»Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring, hvis Indtægt til Beregning af Skat til Københavns Kommune for Skatteaaret 1911—1912 er ansat til 100,000 Kr., har indanket denne Ansættelse for Overskatteraadet.

Da Overskatteraadet imidlertid anser det for rigtigt, at Foreningens 3 Afdelinger ved Skatteansættelsen er behandlede under Et, og da Foreningen ikke kan anses for beføjet til ved Opgørelsen af den skattepligtige Indtægt at fradrage et større Beløb end det af Skatteraadet alt admitterede, kan den fremsatte Paastand om Ansættelsens Forandring og Nedsættelse ikke tages til Følge.«

Citanterne har betalt den dem paalignede Skat under Forbehold og har derefter under nærværende Sag søgt de Indstævnte, Københavns Magistrat, til Tilbagebetaling af bemeldte 3000 Kr. med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, den 21 September 1912, og til Betaling af Sagens Omkostninger skadesløst, hvorhos de har nedlagt en subsidær Paastand.

Under Henvisning til de for Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring gældende Vedtægters § 4, hvori det hedder:

»Foreningen bestaar af 3 Afdelinger:

Afdeling A, som for Arbejdsgivere overtager Forsikringer i Henhold til Ulykkesforsikringslovene af $\frac{7}{1}$ 1898, $\frac{15}{5}$ 1903 og $\frac{1}{4}$ 1905 samt alle andre Fællesforsikringer for Arbejdere, som ikke kunne overtages af Afdeling C.

Afdeling B, som overtager andre Ulykkesforsikringer, undtagen dem, som kunne overtages af Afdeling C, og

Afdeling C, som overtager Forsikringer i Henhold til Lov af 27 Maj 1908.

De 3 Afdelinger holdes adskilte i Henseende til Regnskab, Risiko og Midler«,

har Citanterne til Støtte for deres Paastand for det Første anført, at de med Urette er ansat til Skat som samlet Forening, idet de bestaar af 3 selvstændige Foreninger, Afdeling A, Afdeling B og Afdeling C, der hver for sig er en gensidig Forening med særlige Medlemmer, særligt Regnskab, særlige Rettigheder og særligt Ansvar og Risiko, kun med fælles øverste Ledelse. I Stedet for den samlede Forening burde — hævder Citanterne — disse 3 Foreninger hver for sig være sat i Skat, i hvilket Tilfælde kun Afdeling B vilde være skattepligtig, medens Afdelingerne A og C som oprettede i Henhold til de i Vedtægternes

Færdig fra Trykkeriet den 11 Februar 1915.

G. E. C. Gæds Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 51.

Mandag den 1 Februar.

§ 4 nævnte Love i Medfør af § 16, 2det Stykke, i Lov Nr. 85 af 15 Maj 1903 maatte være skattefri.

Men Citanterne har dernæst yderligere gjort gældende, at de maa være fritagne for den dem paalignede Kommuneskat, fordi Afdeling B saa lidt som de øvrige Afdelinger i det paagældende Aar har haft nogen reel skattepligtig Indtægt, idet den paa Regnskabet viste tilsyneladende Formuefremgang ikke er Udtryk for nogen skattepligtig Indtægt, hvorimod Fremgangen kun skyldes 1) forsikringsteknisk nødvendig Henlæggelse, der er paabudt i Vedtægterne, og 2) nødvendig Dækning til et forøget Antal uafviklede Skader og forud betalte Præmier.

De Indstævnte har gjort gældende, at Spørgsmaalet om, hvorvidt Citanternes tilsyneladende Indtægt er en virkelig Indtægt eller kun en »forsikringsteknisk nødvendig Henlæggelse«, er et Spørgsmaal, der endelig og bindende er afgjort ved Overskatteraadets Kendelse, samt at, for saa vidt det foreliggende Tilfælde maatte betragtes som faldende under § 17 i Lov Nr. 85 af 15 Maj 1903, Sagen for saa vidt ifølge denne §'s sidste Punktum henhører under Indenrigsministeriets endelige Afgørelse. Under Hensyn hertil har de Indstævnte paastaet Sagen afvist som ikke hørende under Domstolenes Afgørelse, medens de iøvrigt har hævdet, at det er med Føje, at Citanterne er sat i Skat under Et, og at Skatteindtægten er beregnet som sket, hvorfor de subsidært har paastaet sig frifundne. Endelig har de i begge Tilfælde paastaet sig tilkendt Sagens Omkostninger.

Da Citanternes Selskab stedse er optraadt som en Enhed udadtil, og da samtlige 3 Afdelinger staa under en og samme Styrelse, idet de nemlig har fælles Repræsentantskab, fælles Bestyrelse, fælles Kontroludvalg og fælles Direktør, findes Selskabet med Føje sat i Skat som en Enhed, og da endvidere Spørgsmaalet om, hvilke Fradrag der af Hensyn til de forsikringsmæssig nødvendige Henlæggelser bør gøres i Selskabets Indtægt for at finde den skattepligtige Indtægt, er et Spørgsmaal, der maa henhøre under de skattelignende Myndigheders endelige Afgørelse, vil de Indstævnte være at frifinde, hvorhos Citanterne findes at burde godtgøre de Indstævnte Sagens Omkostninger med 200 Kr.

Tirsdag den 2 Februar.

Nr. 377.

Højesteretssagfører Møller

mod

Jens Pedersen Jensen (Def. Henriques),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 263.

Kriminal- og Politirettens Dom af 22 August 1914: Tiltalte Jens Pedersen Jensen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 2 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Siesby og Nyholm, 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde i Forbindelse med de Højesteret forelagte nye Oplysninger maa det billiges, at Tiltalte er anset efter Straffelovens § 263. Straffen vil kunne bestemmes til simpelt Fængsel i 2 Maaneder.

Thi kendes for Ret:

Jens Pedersen Jensen bør hensættes i simpelt Fængsel i 2 Maaneder. I Henseende til Aktionens Omkostninger bør Kriminal- og Politirettens Dom ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagførererne Møller og Henriques 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Jens Pedersen Jensen, der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 263, er født den 16 August 1859 og ikke funden forhen straffet.

Tiltalte, der til 1892 havde været Sergent i Fodfolket, blev derpaa Handelsagent, og fra 1901, til kort før hans Bo den 7 November 1913 blev taget under Fallitbehandling, drev han som Grosserer en Forretning, der var baseret paa Salg af Olie. I Statusoversigten i hans Konkursbo anslaaes dets Passiver*) til 1700 Kr., privilegeret Gæld og Skifteomkostninger til ca. 900 Kr., og den upriviligerede Gæld til ca. 16,000 Kr., saaledes at der ventes en Dividende af ca. 5 pCt. til denne Gæld. Efter en Opgørelse, som i Anledning af hans Betalingsstandsning optoges af en autoriseret Revisor, viste Tiltaltes Forretning den 1 Januar 1913 et Overskud af 2848 Kr. 91 Øre, medens den pr. 31 August s. A. viste et Underskud af 13,775 Kr., hvilket Underskud,

*) Skal være: Aktiver.

idet Forretningen havde givet en lille Avance af ca. 1180 Kr., fremkom derved, at Tiltalte til eget Brug havde anvendt 17,804 Kr. 74 Øre.

Det fremgaar endvidere af Sagens Oplysninger, at Tiltaltes eneste Varekreditor af Betydning er Deutsch-Amerikanische Petroleum-Gesellschaft, Abteilung für Schmiedeoel*) — efter hvis Begæring hans Bo ogsaa blev taget under Konkursbehandling — og at Skylden er fremkommet paa den Maade, at Tiltalte hos Selskabet paa 4 Maaneders Kredit købte Varer, hvilke han paa Forhaand havde solgt til Firmaet L. C. Glad & Co. mod kontant Betaling, idet dette Firma tidligere havde købt hos Deutsch-Amerikanische Petroleum-Gesellschaft, men var bleven uenigt med dette Selskab og derfor ikke vilde købe direkte fra dette, men købte med Tiltalte som Mellemand og fik Varerne af ham paa samme Vilkaar, som de havde haft hos Selskabet, nemlig 1 pCt. Kasserabat og 2 pCt. Ekstra Bonifikation, medens Tiltalte ingen saadan Rabat eller Bonifikation fik hos Petroleumsselskabet. Da han solgte til Glad til samme Grundpris, som han betalte til Selskabet, og Glad endda fik Erstatning hos Tiltalte for lækkede Fustager, hvilken Tiltalte ikke fik godtgjort hos Selskabet, havde Tiltalte i det Hele Tab paa Handlerne, som han havde drevet paa denne Maade fra 1912, men han indlod sig paa dem for at skaffe sig Penge mellem Hænder, idet han manglede Driftskapital. Paa den anden Side leverede Glad ham Varer, men disse var ved Betalingsstandsningen betalte, idet Glad efter Opgivende havde indset, at Tiltalte stod paa svage Fødder og derfor forlangte kontant Betaling. Skylden til Petroleumsselskabet beløb sig derimod til 21,830 Mk. 90 Pf., hvoraf Tiltalte dog inden Falliten betalte sin Kassebeholdning, 3928 Mk. 15 Pf.; Skylden vedrørte for den allerstørste Del Varer, modtagne i April til Juni 1914, medens de tidligere modtagne var betalte i rette Tid. Da Forbindelsen mellem Glad & Co. og Petroleumsselskabet genoprettedes i Juli 1914, kunde Tiltalte ikke længere faa Penge hos Glad og var nu ude af Stand til at betale Petroleumsselskabet.

Tiltalte har forklaret, at han, der har 4 Børn, som han tildels maatte forsørge, af de ovenanførte 17,804 Kr. 74 Øre har brugt 5—6000 Kr. til at leve for, og dette stemmer med hans Hustrus Forklaring, medens Tiltalte har forklaret, at han har tabt ca. 10,000 Kr. i Kortspillet Napoleon, som han plejede at spille paa en Beværtning. Det er af flere Vidner bekræftet, at Tiltalte spillede og tabte ikke lidt i dette Spil, men nærmere Oplysninger om Størrelsen af Tabet har ikke kunet skaffes.

Tiltalte har erkendt, at hans nævnte Forbrug betydelig oversteg, hvad han i de nærmest foregaaende Aar havde forbrugt, og det uagtet Omsætningen var nedadgaaende, at hans Overskud, efter at han inden Statusopgørelsen i Januar 1913 havde taget Kassebeholdningen, 2121 Kr. 60 Øre, til privat Brug, ved Statusopgørelsen den 6 Januar 1913 kun var 597 Kr. 44 Øre, samt at hans Forbrug nødvendigvis havde gjort ham insolvent, og at han maatte forstaa, at der maatte komme et Tidspunkt, da han ikke kunde betale Petroleumsselskabet, hvoraf Følgen maatte blive, at dette vilde stoppe, hvilket nødvendigvis maatte føre til Betalingsstandsning, som han dog haabede skulde ende med en

*) Skal være: Schmieroel.

Akkord, men han har dog forklaret, at han, der kun én Gang aarlig opgør Status, ingen Vished havde om Forholdet, og først hen i Sommeren tænkte over, at han var insolvent, og at det kunde gaa galt, og paa den anden Side har han hævdet, at han, der ved Sygdom havde været hindret i at rejse ud og hverve Kunder, satte sin Lid til, at han skulde blive saa rask, at han snart atter kunde rejse, og han da vilde kunne tjene mange Penge, ligesom han, der havde været meget uheldig i Kortspil, tænkte, at Lykken kunde vende sig.

Som Følge af det Anførte vil Tiltalte, der af sin oftnævnte Kreditor, Petroleumsselskabet, er begæret straffet for Overtrædelse af Straffelovens § 263, og ved det omfklarede høje Spil har paadraget sine Kreditorer betydelige Tab, være at anse efter den nævnte Straffebestemmelse efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 2 Maaneder.

Onsdag den 3 Februar.

Nr. 206. Højesteretsadvokat I. Kondrup

mod

Jørgen Peter Christian Anker Forum Jensen
(Def. Møller),

der tiltales for Overtrædelse af Lov Nr. 137 af 8 Juni 1912.

Frederiksberg Birks Politirets Dom af 20 Juni 1913: Tiltalte, Grosserer Jørgen Peter Christian Anker Forum Jensen, bør for det Offentliges Tiltale under nærværende Sag fri at være. Sagens Omkostninger betales af det Offentlige.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 25 Februar 1914: Tiltalte Jørgen Peter Christian Anker Forum Jensen bør til Frederiksberg Kommunes Kasse bøde 400 Kroner og i Erstatning til Tobaksfabrikanterne Horwitz & Kattentid betale 600 Kroner. Saa udreder han og Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor for Overretten, Overretssadvokat Olivarius, 80 Kroner. Det Idømte udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og under Hensyn til de efter Dommens Afsigelse tilvejebragte yderligere Oplysninger

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler

Tiltalte Jørgen Peter Christian Anker Forum Jensen til Højesteretssagførerne I. Kondrup og Møller 80 Kroner til hver.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende fra Frederiksberg Birks Politiret paa Justitiens Vegne hertil indankede Sag tiltales Grosserer Jørgen Peter Christian Anker Forum Jensen, der er født den 2 April 1878, og som ved Sø- og Handelsrettens Dom af 18 Februar 1913 i Medfør af Lov Nr. 137 af 8 Juni 1912 § 10 er anset med en Københavns Kommunes Kasse tilfaldende Bøde af 300 Kroner, paany for Overtrædelse af denne Lovbestemmelse.

Som det fremgaar af Tiltaltes egen Erkendelse og det iøvrigt Oplyste, har han til Kunder i København siden henholdsvis Begyndelsen og Midten af Aaret 1912 som Repræsentant for det hollandske Firma Hoppenbrouwers & Co., forhandlet Cigarer, respektive under Navnet »Crown« og under Navnet »Phønix« i en Emballage, der i alt Væsentligt ligner den, i hvilken Tobaksfabrikanterne Horwitz og Kattentid — efter hvis Begæring Tiltale er rejst — siden henholdsvis Februar 1906 og Maj 1905 har forhandlet af dem under samme Benævnelse solgte Cigarer, idet den eneste Forskel i Emballagen — bortset fra en Nuance, for saa vidt »Crown«-mærket angaar, i Etiketternes (stærkt røde) Bundfarve og en ubetydelig Afvigelse i Henseende til Kassernes Størrelse — er, at Brændestemplet paa Tiltaltes Kasser foroven har Ordet »Elegantes« i Stedet for »Horwitz & Kattentid« og i Midten »Crown« i Stedet for »Cigarfabrik«, samt at Slutetiketten og den indvendige Etikette paa hans Kasser har »Made for Export« i Stedet for »Horwitz & Kattentid«, paa »Phønix«-kasserne fremdeles i to nedenfor staaende Linier henholdsvis »Esquisitos« og »Superiores« i Stedet for »Cigarfabrik« og »København« — ved hvilke Forskelle derhos bemærkes, at Totalindtrykket af Teksten er det samme, idet Bogstavernes Typer samt Længden af og den indbyrdes Afstand mellem Linierne er ganske ens; Ligheden er endvidere gennemført til de mindste Enkeltheder af den — for »Crown«-mærkets Vedkommende forholdsvis stærkt udprægede — Ornamentik.

Henholdsvis under 30 November og 7 December 1912 erholdt Horwitz & Kattentid de nævnte Etiketter registrerede for Cigarer; men Tiltalte fortsatte desuagtet sin Forhandling med den efterlignede Emballage.

Tiltalte, der uanset sin ovennævnte Egenskab af Repræsentant og uanset sin Forklaring om kun, for saa vidt »Phønix«-mærket angaar, at have taget Initiativet til Forhandlingen, maa anses ansvarlig for Benyttelsen af den efterlignede Indpakning, har til sit Forsvar dels paaberaabt sig de tilstedeværende Uligheder — hvilke imidlertid, særlig under Hensyn til, at hans Emballage intet Firmanavn bærer, maa anses ganske uvæsentlige — dels gør gældende, at Etiketter som de ommeldte er almindelige i Handelen.

Ligesom der imidlertid efter Sagens Oplysninger maa gaas ud fra, at Etiketterne i sin Tid er blevne fremstillede efter Horwitz &

Kattentid's i det Væsentlige originale Tegninger, saaledes kan det efter det Fremkomne ikke antages, at der her i Landet er blevet bragt andre lignende Etiketter i Handelen end netop de, til hvilke Tiltalen har Hensyn.

Da nu den af Tiltalte brugte Emballage findes i høj Grad egnet til at hidføre Forvekslinger mellem de af Tiltalte forhandlede Cigarer og de fra Horwitz & Kattentid's Fabrik udgaaede, og da det Oplyste ikke efterlader nogen grundet Tvivl om, at den ogsaa er beregnet paa at hidføre saadanne, vil Tiltalte være at anse efter [den ovennævnte Lovbestemmelse med en Frederiksberg Kommunes Kasse tilfaldende Bøde, der vil kunne bestemmes til 400 Kr., hvorhos han i Medfør af samme Lovs § 15 vil i Henhold til det forurettede Firmas Paastand have at betale dette en Erstatning, der findes at burde bestemmes til 600 Kroner. Endelig vil han have at betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor for Overretten, Overretssagfører Olivarius, 80 Kroner, medens der, da Tiltalte selv har sørget for sit Forsvar, ikke bliver at fastsætte noget Salær i saa Henseende.

I Overensstemmelse hermed vil Politiretsdommen, ved hvilken Tiltalte er frifunden og Sagens Omkostninger paalagt det Offentlige, være at forandre.

Torsdag den 4 Februar.

Nr. 214. Handelsaktieselskabet **Nordisk Kompagni** (Harboe)

mod

Købmand Harald Jensen (I. Kondrup),

betræffende Spørgsmaalet om Følgerne af Indstævntes Mora med Hensyn til Opfyldelsen af en Kontrakt angaaende en Terminshandel.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 6 April 1914: De Indstævnte, Handelsaktieselskabet Nordisk Kompagni af Frederiksberg, bør til Citanten, Købmand Harald Jensen af Kolding, betale 4046 Kroner 26 Øre med Renter heraf 6 pCt. p. a. fra den 6 Maj 1913, til Betaling sker, men bør iøvrigt for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

For Højesteret er der kun Spørgsmaal om Forandring i den indankede Dom, for saa vidt den har taget Indstævntes Paastand til Følge. Foreløbig nævnes, at det ikke som i Dommen anført var den 27 Februar 1913 men den 17 samme Maaned, at

Appellantens Afvikling af Kaffeengagementet fandt Sted, og at det følgelig ikke var henved 6 Uger, men ca. 1 Maaned, der hengik, efter at der var krævet Indbetaling af Margins.

Med disse Bemærkninger og isørligt i Henhold til de i Dommen under den Højesteret forelagte Del af Sagen anførte Grunde, hvorved der ikke findes Anledning til at bemærke Andet, end at det ikke kan anses beføjet, naar Dommen i sin Begrundelse har fremhævet det i Appellantens Skrivelse af 17 Januar 1913 brugte Ord »nu«, maa det billiges, at Appellanten er anset pligtig at betale det idømte Beløb, om hvis Størelse der her for Retten ikke har været Tvist, idet Appellanten har frafaldet sin tidligere Indsigelse mod, at Noteringen den 27 Marts 1913 var som af Indstævnte anført.

Som Følge heraf vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde godtgøre Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Handelsaktieselskabet Nordisk Kompagni, til Indstævnte, Købmand Harald Jensen, med 300 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ifølge en af Citanten, Købmand Harald Jensen af Kolding, udarbejdet, den 2 Maj f. A. dateret Opgørelse over hans fra Terminsspekulationer hos de Indstævnte, Handelsaktieselskabet Nordisk Kompagni af Frederiksberg, hidrørende Mellemværende med disse var de Indstævnte ham pr. 28 Marts s. A., paa hvilken Dag de sidste Engagementer afvikledes, ialt 8214 Kr. 4 Øre skyldige, medens en tilsvarende af de Indstævnte udarbejdet Opgørelse over Mellemværendet udviste en Saldo i Citantens Favør af ikkun 3141 Kr. 2 Øre, hvilket sidste Beløb blev udbetalt Citanten af de Indstævnte en af de første Dage i Maj f. A.

Under nærværende her ved Retten som vedtaget Værneting anlagte Sag har nu Citanten paastaaet de Indstævnte dømt til at betale ham dels Differencen mellem de to nævnte Opgørelses Saldobeløb eller 5073 Kr. 2 Øre tilligemed Renter heraf 6 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, den 6 Maj f. A., til Betaling sker, dels et Beløb af 50 Kr. 66 Øre, som han har beregnet sig i Renter af Saldobeløbet, 8214 Kr. 4 Øre, fra Afviklingsdagen til Betalingen af Saldobeløbet, 3141 Kr. 2 Øre, dels endelig Sagens Omkostninger skadesløst.

De Indstævnte har paastaaet sig frifundne med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Differencen mellem Opgørelsernes Saldobeløb skriver sig fra følgende to Poster:

1. Et Citanten paa de Indstævntes Opgørelse debiteret Beløb af Kr. 1026 76

hidrørende fra et Tab af saadan Størrelse, som Citanten skal have lidt ved et ifølge hans Ordre af 10 Oktober 1912 for hans Regning af de Indstævnte gennem deres Forbindelse i Amerika den 12 s. M. effektueret Køb af 1000 Sække Kaffe pr. August 1913, hvilket Parti »inddækkedes« af de Indstævnte, efter at Citanten i Skrivelsen til dem af 12 Oktober 1912 havde nægtet at anerkende Købet, om hvis Afslutning han s. D. havde faaet telegrafisk Meddelelse fra de Indstævnte.

2. Differencen mellem et Beløb af Kr. 8420 74

der ifølge Citantens Opgørelse udgør hans Fortjeneste paa et henholdsvis den 12 og den 18 September 1912 efter hans Ordre og for hans Regning i Henhold til skriftlige Kontrakter af 14 og 20 s. M. af de Indstævnte gennem deres Forbindelse i Amerika effektueret Salg af 1000 Sække Kaffe pr. Juli 1913 og et Beløb af — 4374 48 der ifølge de Indstævntes Opgørelse udgør Citantens Fortjeneste paa dette Engagement, altsaa — 4046 26

Kr. 5073 02

Med Hensyn til, hvorvidt Citanten kan anses bundet ved det ad 1 ommeldte Engagement og saaledes med Rette er debiteret for det herpaa lidte Tab, er det af Citanten gjort gældende, at hans den 10 Oktober 1912 pr. Telefon givne Ordre gik ud paa, at de Indstævnte for ham skulde købe de 1000 Sække Kaffe pr. August, »hvis Prisen den Dag gik op i 14.55 under hele Markedet«, ∴: hvis Prisen i Løbet af Dagen naaede saa højt, at de Indstævnte saaledes ikke i hans Ordre har haft Hjemmel til som sket to Dage senere at indkøbe Partiet — hvilket skal være sket til en Pris af 14.57 og 14.59 — og at de Indstævntes Stadfæstelsesskrivelse til Citanten af 10 Oktober er i Overensstemmelse med hans Anbringende om Ordrens Begrænsning til kun at gælde for den Dag, den blev afgivet, idet Skrivelsen gengiver Ordren som gaaende ud paa »at købe bedst mulig . . . ifald Prisen i Løbet af Markedet skulde gaa op til 14.55 eller højere«, uden at der gøres nogen Bemærkning om, at Ordren skulde vedblive at være gældende, indtil den tilbagekaldtes, hvilket den derimod efter de Indstævntes Anbringende maatte antage at skulle være, uden at der derom behøvede at optages nogen særlig Bemærkning i Stadfæstelsesskrivelsen. Efter

hvad der under Sagen foreligger oplyst, maa det nu antages, at Kurserne paa det paagældende Tidspunkt gik Citanten imod, for saa vidt angaar det af ham i September 1912 overtagne ad 2 ommeldte Baisse-Engagement, og at det med hans betingede Købeordre af 10 Oktober s. A. forbundne Formaal var at begrænse det Tab, som han ved fortsat Stigning af Kurserne var udsat for at lide paa Baisse-Engagementet, noget som de Indstævnte efter det Foreliggende i hvert Fald maa have haft Føje til at gaa ud fra. Under disse Omstændigheder kan det imidlertid ikke anses som noget paa Forhaand antageligt, at hans Købeordre af 10 Oktober 1912 har indeholdt den Begrænsning, at den kun var gyldig for samme Dag, og det maa følgelig paahvile ham overfor de Indstævntes Benægtelse at godtgøre, at den dog paa en for dem kendelig Maade var saaledes begrænset. Da Citanten nu intet har fremført til Støtte herfor, og det navnlig ikke er bevist, at der, hvis Ordren skulde have Gyldighed udover den Dag, den blev afgivet, ifølge Sædvane burde have været optaget en udtrykkelig hertil sigtende Klausul i de Indstævntes Stadfæstelsesskrivelse, maa Citanten anses bundet ved det den 12 Oktober 1912 i Henhold til hans Ordre af 10 s. M. afsluttede Køb og følgelig være pligtig at bære det Tab, der foranledigedes ved Partiets »Inddækning« i Henhold til hans Protestskrivelse af 12 s. M. Da endvidere de med Hensyn til Beregningen af dette Tab fra Citantens Side fremsatte Indsigelser overfor de Citanten bekendte Vilkaar, paa hvilke de Indstævnte plejede at afslutte saadanne Engagementer med deres Kunder, ikke findes at kunne komme i Betragtning, vil det ad 1 ommeldte Beløb af 1026 Kr. 76 Øre være at debitere Citanten.

Hvad dernæst angaar Posten ad 2 skriver Forskellen mellem den paa Citantens Opgørelse opførte Kreditpost paa 8420 Kr. 74 Øre og den tilsvarende paa de Indstævntes Opgørelse opførte Kreditpost paa 4374 Kr. 48 Øre sig fra, at Citanten, der først den 27 Marts f. A. vil have givet Ordre til Engagementets Afvikling ved Partiets »Inddækning«, har beregnet Fortjenesten efter den paa denne Dag noterede Kurs 11.91, medens de Indstævnte — efter Citantens Formening med Urette — har afviklet Engagementet den 27 Februar s. A. efter den da noterede højere Kurs. For saa vidt nu de Indstævnte har gjort gældende, at de sidstnævnte Dag har afviklet Engagementet i Henhold til en udtrykkelig Ordre desangaaende, som Citanten samme Dag afgav pr. Telefon til det indstævnte Aktieselskabs Direktørs Hustru, vil der intet Hensyn kunne tages til dette Anbringende, da der mod Citantens Benægtelse ikke ved den af hende afgivne Vidneforklaring eller iøvrigt findes at være ført tilstrækkeligt Bevis for Afgivelsen af saadan Afviklingsordre. Afgørelsen kommer herefter til at bero paa, om de Indstævnte som af dem forment har haft tilstrækkelig Hjemmel i de ovennævnte mellem Parterne indgaaede Kontrakter og det iøvrigt Passerede til efter eget Skøn at afvikle Engagementet den 27 Februar. Til Støtte herfor har de anbragt, at Citanten ved Skrivelse fra dem af 14 Januar f. A. blev opfordret til prompte at indbetale et Marginsbeløb af 1398 Kr. 35 Øre og i Skrivelse af 16 s. M. blev opfordret til yderligere at indbetale et Marginsbeløb af ikke opgiven Størrelse, at han sidstnævnte Dag — selv bortset fra Debetposten ad 1 — var de Indstævnte 2329 Kr 40 Øre skyldig, at han — skønt kontant Be-

taling fordredes — indskrænkede sig til med Skrivelse af 16 s. M. at tilsende dem en af ham paa et herværende Firma trukken Veksels, der som kun lydende paa 1807 Kr. 62 Øre ikke var tilstrækkelig til at dække Skylden, og som end ikke var betalbar, da den bl. a. manglede Endossement og derfor maatte sendes tilbage, samt at Citanten saaledes havde misligholdt sin Forpligtelse efter de paagældende Kontraktens Post 1 til straks og skadesløst til de Indstævnte at indbetale de Differencer (Margins), der paa Grund af Prisfluktuationer maatte opstaa i hans Disfavør, hvilken Misligholdelse har givet dem Ret til — saaledes som de i Skrivelse til Citanten af 17 Januar f. A. har forbeholdt sig — uden Varsel at afvikle Engagementet til det Tidspunkt, som de fandt passende, alt i Overensstemmelse med Kontrakternes Post 6, der udtrykkelig hjemler dem saadan Ret »i Tilfælde af Misligholdelse« fra Medkontrahentens Side eller særligt, hvis denne »ikke uopholdeligt præsterer de i Post 1 ommeldte Indbetalinger prompte.«

Det hedder nærmere i Kontrakternes Post 1 om Marginsindbetalinger, at saadanne skulde præsteres »uden Hensyn til, hvorledes Noteringen de efter Differencens Opstaaen følgende Dage stiller sig«, men at »de saaledes indbetalte Differencebeløb (Margins) atter kunne kræves tilbagebetalte, for saa vidt Differencen og Kommissionen atter ved Prisfluktuationer maatte udlignes.« Herefter har Citanten vel været pligtig til efter Modtagelsen af Skrivelserne af 14 og 16 Januar f. A. uopholdelig at indbetale det Marginsbeløb, som i Medfør af den daværende Notering blev ham affordret, men selv om det maatte antages, at der med Hensyn til Efterkommelsen af denne Forpligtelse har foreligget en Misligholdelse fra Citantens Side, som kunde have berettiget de Indstævnte til at afvikle Engagementet, kan denne Beføjelse under de givne Omstændigheder i hvert Fald ikke antages at gaa ud paa en uindskrænket Raadighed over, hvor vidt og hvor længe Engagementet skulde holdes løbende. I deres fornævnte Skrivelse af 17 Januar f. A. — i hvilken de iøvrigt ikke besvære sig over, at den dem tilsendte Veksels Beløb ikke skulde være tilstrækkeligt til at dække Skylden, men kun over, at der er sendt dem Dækning ved Veksels i Stedet for kontant samt over Mangler ved Veksels, og i hvilken de end ikke stille Fordring om ny Indbetaling — forbeholde de sig kun »nu at likvidere Engagementet i Henhold til Kontraktens Bestemmelser«, og, som det af Citanten uimodsagt er anbragt, havde Kursen allerede den 18 Januar f. A. forandret sig saaledes i hans Favør, at der overhovedet ikke længere var noget Marginsbeløb at dække, ligesom Forholdet efter Proceduren maa antages kort efter at være blevet det, at Citanten, hvis han i Henhold til Skrivelserne af 14 og 16 Januar f. A. havde indsendt et Marginsbeløb, vilde kunne have krævet dette tilbagebetalt i Medfør af den paagældende, ovenfor anførte Bestemmelse i Kontrakternes Post 1. Citanten, der ej heller senere ses at være blevet krævet for nogen Indbetaling, har herefter haft fuld Føje til at gaa ud fra, at Engagementet, der ikke af de Indstævnte i Henhold til deres i Skrivelsen af 17 Januar f. A. tagne Forbehold om »nu« at afvikle blev afviklet den nævnte Dag eller i Løbet af »de efter Differencens Opstaaen følgende Dage«, forblev løbende i Overensstemmelse med Kontraktvilkårene, og der kan herefter ikke gives de Indstævnte Med-

hold i, at de skulde have været berettiget til henved 6 Uger senere — den 27 Februar f. A. — uden Ordre fra Citanten og endog uden Advis at afvikle Engagementet. Citanten maa herefter kunne forlange sin Fortjeneste paa dette Engagement opgjort efter Noteringen den 27 Marts f. A., der ifølge et af ham fremlagt Telegram fra »Ritzaus Bureau« og de i vedkommende Nummer af »Berlingske Tidende« optagne Kaffe-Noteringer fra New Yorks Børs var som af ham opgivet, og for saa vidt de Indstævnte har fremsat Indsigelse mod denne Notering, vil der intet Hensyn kunne tages hertil, idet de dels intet har anført om, hvorledes Noteringen den nævnte Dag ellers skulde have været, dels i deres Kontrakter med Citanten udtrykkelig har stipuleret, at denne ingen Indsigelse kunde fremsætte mod »Ritzaus Noteringer«, med mindre han samtidig kunde bevise disses Uoverensstemmelse i hans Disfavør med den paagældende Børs' officielle Notering, en Bestemmelse, der under de foreliggende Omstændigheder ogsaa maa finde Anvendelse paa de Indstævnte.

Medens der ikke findes Hjemmel til at tilkende Citanten Renter af det ham tilkommende Beløb for Tiden forud for Forligsklagens Dato, og hans Paastand om at erholde tilkendt det fornævnte Rentebeløb af 50 Kr. 66 Øre saaledes vil være at forkaste, vil der i Henhold til det foran Anførte være at tilkende ham 8420 Kr. 74 Øre ÷ 4374 Kr. 48 Øre eller 4046 Kr. 26 Øre med Renter heraf som paa-staaet, medens de Indstævnte iøvrigt vil være at frifinde.

Sagens Omkostninger vil efter Omstændighederne være at ophæve.

Fredag den 5 Februar.

Nr. 249. Firmaet Aarhus Kulkompagni (David)

mod

De danske Statsbaner (Asmussen),

betræffende Spørgsmaalet, om en Ladning Kul af de Indstævnte var udleveret til rette Vedkommende.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 23 Marts 1914: De Indstævnte, De danske Statsbaner, bør for Tiltale af Citanterne, Firmaet Aarhus Kulkompagni af Aarhus, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Vel har Appellanten, efter hvad der for Højesteret er oplyst, den 23 Oktober 1912 sendt Mejeriet Meddelelse om, at den i den indankede Dom ommeldte Vognladning Kul var sendt til Mejeriet og for dettes Regning, men ved ikke

tillige at meddele Mejeriet, at Bestillingen var gjort af Holm, og at man ikke ønskede at have med ham at gøre, maa Appellanten antages at have medvirket til, at Postanmeldelsen er kommen Holm i Hænde. Hertil kan endnu føjes, at Varerne, som det af Dommen fremgaar, af Holm er afleveret paa Mejeriet, og at det er ubestridt, at Appellanten overfor et Tilbud fra Holm om at betale Beløbet, naar Regning sendtes ham, har vægret sig ved at sende Holm saadan Regning.

Med disse Bemærkninger og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde godtgøre Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Firmaet Aarhus Kul-kompagni, til Indstævnte, De Danske Statsbaner, med 300 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Den 21 Oktober 1912 tilsendte en Mand ved Navn Morten Holm, der var bosiddende i Engesvang, Citanterne, Firmaet Aarhus Kul-kompagni af Aarhus, en saalydende Skrivelse:

»Jeg vilde herved gerne bestille 1 Vognladning Bent Hartley Kul, Vægt 10,000 Kg. at levere i denne Uge. De ønskes sendt til Engesvang Sidespor adresseret til Morten Holm, Engesvang Moselund.

Regningen bedes sendt til Mejeriet Egelund, Paarup. De vil nok lade mig vide, hvad Dag de kommer«.

Citanterne, der ikke ønskede at have med Holm at gøre, og som gik ud fra, at Kullene var bestemt til det nævnte Mejeri, sendte Vognladningen, hvis Pris var 223 Kr. 20 Øre med Jernbanen, saaledes af Fragtbrevet adresseredes direkte til Mejeriet.

Efter Ankomsten af Vognladningen og Fragtbrevet til Engesvang Sidespor, afsendte den paagældende Statsbanefunktionær Postanmeldelse om Sendings Ankomst til oftnævnte Mejeri, hvis Formand imidlertid nægtede at modtage den, idet han sagde, at Mejeriet ingen Kul havde bestilt hos Citanterne, men at han havde anmodet Morten Holm om at skaffe Mejeriet nogle Kul, og at Postanmeldelsen maaske var til denne. Postvæsenet maa herefter antages at have udleveret Anmeldelsen til Morten Holm, hvorefter denne modtog Kullene af de Indstævnte, De danske Statsbaner, ved det nævnte Sidespor, idet en under Statsbanerne

ansat Person med sit Navn kvitterede Fragtbrevet, som det maa antages paa Holms Vegne, og denne betalte Fragten. Holm kørte derefter Kullene til Mejeriet, om direkte, eller først hjem til sig, er ikke oplyst, og maa antages at have faaet Kullene betalt af Mejeriet, uden at Citanterne har faaet nogen Betaling.

Under Anbringende af, at de Indstævnte ikke har udleveret Kullene til den opgivne Adressat, men til en Anden og derfor i Henhold til Lov Nr. 111 af 13 Maj 1911 § 34, første Stykke, er ansvarlige for det Citanterne derved tilføjede Tab eller Kullenes Værdi, paastaar under nærværende Sag Citanterne de Indstævnte tilpligtede at betale 223 Kroner 20 Øre med Renter deraf 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato den 6 August 1913 og Sagens Omkostninger, medens de Indstævnte paastaar sig frifundne med Tillæg af skadesløse Sagsomkostninger.

De Indstævnte har til Støtte for deres Paastand anbragt, at de maatte være berettigede til at udlevere Kullene til Holm, der mødte med Postanmeldelsen og var dem bekendt som Vognkører og formentlig bemyndiget af Mejeriet til at modtage Varerne, samt at Varerne jo ogsaa er komne Mejeriet i Hænde.

Da de Indstævnte ved Udleveringen har forbeholdt sig i Overensstemmelse med, hvad der paa dette Omraade maa antages at være almindelig Skik og Brug, og da Grunden til, at Kullene alligevel er udleverede til en Anden end af Citanterne ønsket, maa søges i disses egen Fejl, idet de maa antages hverken at have meddelt Holm, at de ikke vilde levere til ham eller at have meddelt Mejeriet, at de sendte Kullene til det og for dets Regning, kan Citanternes Erstatningspaastand ikke tages til Følge.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Mandag den 8 Februar.

Nr. 228. Bornholms Amtsraad (Lunn efter Ordre)

mod

Gentofte Sogneraad (Møldrup),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Forpligtelse til at refundere Sogneraadet nogle af dette udrede Alimentationsbidrag.

Gældskommissionens Dom af 3 Januar 1914: De Indstævnte, Bornholms Amtsraad, bør til Citanterne, Gentofte Sogneraad, betale de paastævnte 100 Kr. med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 22 Februar 1913, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Efter de foreliggende Oplysninger har den i den indankede Dom nævnte Barnefader uafbrudt opholdt sig i Udlandet siden April 1909. Det indtalte Beløb vilde derfor, saafremt hans Ophold i Udlandet havde været bekendt, da Bidragene udbetaltes, have i Medfør af § 6 i Lov af 27 Maj 1908 været at afholde efter Reglerne i Lov om det offentlige Fattigvæsen af 9 April 1891 § 27 af Amtsrepartitionsfonden for Bornholm, hvor den forskudsvisse Udbetaling fandt Sted, hvorved bemærkes, at en af Appellanten for Højesteret fremsat Indsigelse gaaende ud paa, at Refusionspligten i alt Fald maatte paahvile Københavns Amts Repartitionsfond, maa anses ubeføjet. Da den Omstændighed, at Barnefaderens Ophold i Udlandet først senere er oplyst, efter fornævnte § 6, 2det Stykke, ikke medfører nogen Forandring i Appellantens nævnte Forpligtelse, maa Vægringen ved at refundere Indstævnte det udlagte Beløb anses uhjemlet.

Dommen, der har tilkendt Indstævnte Beløbet med Renter og ophævet Sagens Omkostninger, vil derfor efter Indstævntes Paastand kunne stadfæstes.

Processens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde godtgøre Indstævnte med 150 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Gældskommissionens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Bornholms Amtsraad, til Indstævnte, Gentofto Sogneraad, med 150 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Lunn 80 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende Sag søger Citanterne, Gentofto Sogneraad, de Indstævnte, Bornholms Amtsraad, til Betaling af 100 Kr. i Anledning af, at Citanterne som repræsenterende vedkommende Forsørgelseskommune under urigtige Forudsætninger har refunderet Politimesteren i Hasle nogle af denne for Tiden fra 30 April 1909 til 30 April 1911 forskudsvis udredede, Karl August Henry Andersen paahvilende Alimentsbidrag, med Renter 5 pCt. p. a. fra Klagens Dato den 22 Februar 1913 til Betaling sker, og Sagens Omkostninger skadesløst.

De Indstævnte paastaar sig frifundne og Citanterne paalagt Sagens Omkostninger.

Da nu Refusionen af de paagældende Alimentsbidrag i Medfør af Lov 27 Maj 1908 § 6, 2det Stykke, maa anses rettelig paahvilende de Indstævnte, idet Alimentanten i hele det paagældende

Tidsrum har været bosat i Udlandet, da Citanterne ikke ved Refusionen af de paagældende Bidrag har været vidende om denne Omstændighed, der først senere er bleven oplyst, og da de saaledes maa anses under urigtige Forudsætninger at have betalt Bidragene, maa de antages i denne Anledning at have Regres overfor de Indstævnte, hvilket navnlig ikke kan anses afskaaret ved den i Lov 27 Maj 1908 § 6, 2det Stk., skete Henvisning til Lov 9 April 1891 § 27. Der vil herefter være at give Dom efter Citanternes Paastand, dog at Sagens Omkostninger efter Omstændighederne vil være at ophæve.

Nr. 396. **Sagfører Henning Hansen** (Ingen)

mod

Veksellerer Ejnar Davidsen (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Sagfører Henning Hansen, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Erelses Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 278. **Statshusmand Peter Hansen** (Winther efter Ordre)

mod

Gaardejer Lauritz Laursen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet, om Appellantens Ejendom maatte betragtes som en en Aa tilstødende Grund, hvorfra Retten til at drive Fiskeri i Aaen ikke maa adskilles.

Ning Herreds Politirets Dom af 26 November 1912: Indklagede, Statshusmand Peter Hansen af Viby, bør til Klageren, Gaardejer Lauritz Laursen, sammesteds, betale en saadan Erstatning, som ved af Retten udmeldte, uvillige Mænds Skøn maatte blive fastsat for det af Indklagede i Aarene 1910 og 1911 i Aaen mellem Aarhus og Brabrand Sø udfor Matr. Nr. 10 c af Viby By og Sogn drevne Fiskeri,

dog ikke udover 300 Kr., samt 5 pCt. p. a. Rente af den Erstatning, som maatte blive fastsat, fra den 31 Juli 1911, til Betaling sker, men bør Indklagede iøvrigt for Klagerens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves, og tillægges der Indklagedes beskikkede Sagfører, Overretssagfører Carl Christensen af Aarhus, et Salær paa 50 Kr., som udredes af det Offentlige. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 16 Februar 1914: Politirettsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Overretten ophæves. Der tillægges den for Appellanten, Statshusmand Peter Hansen, beskikkede Sagfører for Overretten, Overretssagfører Heise, i Salær 50 Kr., der udredes af det Offentlige. Det Idømte udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Selv om man med den indankede Dom gaar ud fra, at Appellantens Ejendom, Matr. Nr. 10 c af Viby By og Sogn, mod Nord er skilt fra Aarhus Aa ved en ca. 1 Alen bred Jordstrimmel, til hvilken Indstævnte som Ejer af Hovedparcellen, Matr. Nr. 10 a sammesteds, ved Udstykningen og Salget i 1906 har beholdt Ejendomsretten, vil denne Jordstrimmel, der efter de foreliggende Oplysninger maa forudsættes at være uden selvstændig Betydning, ligesom den heller ikke paa synlig Maade i Marken er adskilt fra Matr. Nr. 10 c, ikke kunne betragtes som en Aaen »tilstødende Grund« i den Forstand, hvori dette Udtryk maa anses brugt i Lov om Fiskeriet i ferske Vande af 26 Marts 1898 § 1, 2det Stk., og den tilsvarende Bestemmelse i den nu gældende Lov af 4 Maj 1907. De Hensyn, paa hvilke den anførte Lovbestemmelse maa antages at hvile, findes derimod at maatte føre til, at Matr. Nr. 10 c bliver at betragte som den tilstødende Grund, fra hvilken Retten til Fiskeri i Aaen ikke maa adskilles. Idet Indstævnte alene støtter sin Paastand paa den omtalte Ejendomsret over Jordstrimlen, vil Appellanten som Følge af det Anførte ikke kunne tilpligtes at udrede Erstatning til Indstævnte for det af ham udøvede Fiskeri i Aaen, og han vil derfor efter sin derom nedlagte Paastand være at frifinde for Indstævntes Tiltale.

Processens Omkostninger for alle Retter ville efter Omstændighederne være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Statshusmand Peter Hansen, bør for Tiltale af Indstævnte, Gaardejer Lauritz Laursen, i

Færdig fra Trykkeriet den 18 Februar 1915.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 52—58.

Mandag den 8 Februar.

denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for alle Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 10 Kroner. Der tillægges Overretssagførerne Carl Christensen og Heise samt Højesteretssagfører Winther for Højesteret i Salarium henholdsvis 50 Kroner, 50 Kroner og 100 Kroner, hvilke Beløb udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under denne Sag har Appellindstævnte, Gaardejer Lauritz Laursen af Viby, under Anbringende af, at Appellanten, Statshusmand Peter Hansen sammesteds, i stor Udstrækning uden nogen Ret dertil har drevet Fiskeri i det Appellindstævnte tilhørende Fiskevand i Aaen mellem Brabrand Sø og Aarhus, saaledes at Fiskeretten, der i tidligere Aar har været udlejet for 150 Kr. aarlig, i Aarene 1910 og 1911 ikke har kunnet udlejes, i 1ste Instans ved Ning Herreds Politiret paastaet Appellanten for sit nævnte Forhold idømt Straf og tilpligtet at betale Appellindstævnte i Erstatning 300 Kr. med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra Politiretsklagens Dato, den 31 Juli 1911, indtil Betaling sker. Ved Politiretsdommen er Appellanten tilpligtet at betale Appellindstævnte Erstatning efter uvillige, af Retten udmeldte Mænds Skøn for det af Appellanten i Aarene 1910 og 1911 i ovennævnte Aa ud for Matr. Nr. 10 c af Viby By og Sogn drevne Fiskeri, dog ikke udover 300 Kr., med Renter af Beløbet som foranført, medens Appellanten iøvrigt er frifunden for Appellindstævntes Tiltale, hvorhos der er tillagt den for Appellanten beskikkede Sagfører ved Politiretten, Overretssagfører Carl Christensen, i Salær 50 Kr. hos det Offentlige. Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han ligesom i 1ste Instans har paastaet sig fuldstændig frifunden for Appellindstævntes Tiltale, medens Appellindstævnte har procederet til Stadfæstelse af Politiretsdommen.

Ved Skøde af 12 September 1906, tinglæst den 15 s. M., solgte Appellindstævnte til A. Henriksen en Parcel af den ham tilhørende Ejendom Matr. Nr. 10 af Viby, hvilken Parcel ved Landbrugsministe-

riets Udstykningsresolution af 17 Januar s. A. var skyldsæt under Matr. Nr. 10 c af Viby By og Sogn. Bemeldte Skøde indeholder en saalydende Bestemmelse:

»Køberen og senere Ejere har Ret til at passere den Strimmel Jord, der ligger mellem Parcellens nordlige Skel og Aaen mellem Aarhus og Brabrand Sø og Ret til at benytte Aaen nord for Parcellen til Sejlads i samme Omfang som Sælgeren og senere Aaejere, men ingen Ret til at benytte Aaen i andet Øjemed«.

Ved Købekontrakt, ligeledes af 12 September 1906, havde Appellindstævnte derhos til bemeldte A. Henriksen og Erik Sandberg Henriksen, der havde købt Naboparcellen Matr. Nr. 10 b, solgt »al den Ret, der tilkommer ham« — »: Appellindstævnte — »som Lodsejer til Aaen mellem Brabrand Sø og Aarhus for det Stykke, som ligger langs med Matr. Nr. 10 b og 10 c af Viby By og Sogn« for 2500 Kr. at betale afdragsvis med 200 Kr. aarlig og at forrente med 4 pCt. aarlig af den til enhver Tid skyldige Rest. Denne Kontrakt har Appellindstævnte, da dens Betalingsbestemmelser ikke overholdtes af Køberne, forlængst atter hævet. Under 6 Maj 1909 meddelte A. Henriksen Appellanten Skøde paa Parcellen Matr. Nr. 10 c, saaledes at denne skulde tilhøre Appellanten med de samme Rettigheder, Byrder og Forpligtelser, hvormed den hidtil havde tilhørt A. Henriksen ifølge Adkomst, læst 15 September 1906. I Skødet omtales ikke de foran citerede Bestemmelser i Appellindstævntes Skøde til A. Henriksen, med hvilke Appellanten efter sin Fremstilling ikke har været bekendt, hvorimod han er gaaet ud fra, at Matr. Nr. 10 c grænsede umiddelbart op til Aaen, og at der følgelig tilkom ham den heraf flydende Ret til Fiskeri i samme.

Det fremgaar hverken af det under Sagen fremlagte Udstykningskort eller af et ligeledes fremlagt Situationskort, at der mellem Parcellen Matr. Nr. 10 c og Aaen findes en ikke under Parcellen hørende Jordstrimmel, hvilket ifølge Appellindstævntes Fremstilling beror paa, at Strimmelen er saa smal — ca. 1 Alen — at den efter Kortenes Maalestok, 1:4000, ikke kunde vises paa disse. Ifølge en for Overretten fremlagt Skrivelse fra Landbrugsministeriet af 13 Maj 1913 er der i de der beroende Dokumenter vedrørende Udstykningen af Matr. Nr. 10 c fra Matr. Nr. 10 intet oplyst om, at Ejeren af denne sidste Ejendom ved Udstykningen har forbeholdt sig en Jordstrimmel mellem Matr. Nr. 10 c og Aaen, hvorhos Ministeriet udtaler, at Udstykningen, saafremt dette var oplyst, sandsynligvis vilde være bleven nægtet i Henhold til Bestemmelsen i Lov af 6 April 1906 om Jords Udstykning og Sammenlægning m. m. § 4, 2det Stykke.

Selv om de citerede Bestemmelser i Skødet af 12, læst 15 September 1906 maatte indeholde en ulovlig Omgaaelse af Bestemmelserne i den da gældende Lov om Fiskeriet i ferske Vande af 26 Marts 1898 § 1, jfr. den nugældende Lov om Ferskvandsfiskeri af 4 Maj 1907 § 1, findes Appellanten hverken herpaa eller paa det iøvrigt Foreliggende at kunne støtte nogen Ejendomsret til den ommeldte Jordstrimmel langs Aaen. Idet han saaledes ikke kan anses at have været berettiget til som sket at drive Fiskeri i Aaen, maa det billiges, at han

ved Politiretsdommen er tilpligtet at betale Appellindstævnte Erstatning i nævnte Anledning, og bemeldte Dom, ved hvis nærmere Bestemmelser i nævnte Henseende saavel som med Hensyn til Sagens Omkostninger i 1ste Instans, der ved Dommen er ophævede, og med Hensyn til det Appellantens beskikkede Sagfører for Politiretten tillagte Salær det maa have sit Forblivende, hvilket ligeledes allerede af procesuelle Grunde gælder Dommens Bestemmelser om Appellantens Frifindelse for Strafansvar, vil saaledes være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Overretten findes efter Omstændighederne ligeledes at burde ophæves. Der vil være at tillægge den for Appellanten beskikkede Sagfører sammesteds i Salær 50 Kr., hvilket Salær vil være at udrede af det Offentlige.

Sagens Behandling ved Politiretten og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

I Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Fredag den 12 Februar.

**Nr. 275. Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger
(Liebe)**

mod

A/S Aalborg Portland Cement Fabrik, A/S Cimbria, Cementfabrikken »Dania« A/S, A/S Portland Cementfabrikken Danmark, A/S Portland-Cementfabrikken »Norden« og Cementfabrikken Kongsdal A/S (Henriques),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Brud paa en med de Indstævnte indgaaet Overenskomst.

Sø- og Handelsrettens Dom af 12 Maj 1914: De Indstævnte, Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, bør til Citanterne, Aktieselskabet Aalborg Portland-Cement Fabrik, Aktieselskabet Cimbria, Cementfabrikken Dania, Aktieselskab, Aktieselskabet Portland Cementfabrikken Danmark, Aktieselskabet Portland - Cementfabrikken Norden og Cementfabrikken Kongsdal, Aktieselskab, betale 109,683 Kr. 50 Øre med Renter 5 pCt. pro anno heraf fra 1 Februar 1914, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 1200 Kr. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom i saa Henseende anførte Grunde, mod hvilke intet Væsentligt findes at erindre, og

under Hensyn til de Højesteret forelagte nye Oplysninger maa det, som i Dommen sket, antages, at Appellanten, Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, er pligtig at yde Erstatning for de Tab, som findes at være paaført de indstævnte Fabrikker ved, at de under Fællesforeningen hørende Brugsforeninger ikke har aftaget deres hele Forbrug af Cement hos Fabrikkerne og ved, at de har medvirket til Andelscementfabrikkens Oprettelse. Det maa derhos billiges, at Erstatningen for det i førstnævnte Henseende lidte Tab i Dommen er bestemt til 29,387 Kroner 40 Øre. Hvad den anden Del af Erstatningen angaar, findes Fabrikkerne ved den af dem pr. 1 Januar 1914 foretagne Prisnedsættelse at have grebet saaledes ind i Forholdene, at deres Salg i Januar 1914 ikke kan danne Rettesnor for Erstatningens Beregning. Derimod vil Erstatningen være at beregne paa Grundlag af Andelscementfabrikkens Afsætning til andre end Brugsforeningerne, og efter de foreliggende Oplysninger om Størrelsen af denne Afsætning indtil Udgangen af Januar 1914 vil Erstatningen i nævnte Henseende under Hensyn til Proceduren og i Overensstemmelse med en af Fællesforeningen nedlagt subsidær Paastand kunne fastsættes til 37,715 Kroner 35 Øre. Af det samlede Beløb 67,102 Kroner 75 Øre vil Appellanten have at svare Renter som paastaet.

Processens Omkostninger for begge Retter vil kunne ophæves.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, bør til de Indstævnte, A/S Aalborg Portland Cement Fabrik, A/S Cimbria, Cementfabrikken Dania A/S, A/S Portland Cementfabrikken Danmark, A/S Portland Cementfabrikken »Norden« og Cementfabrikken Kongsdal A/S, betale 67,102 Kroner 75 Øre med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 1 Februar 1914, indtil Betaling sker. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten 10 Kroner og de Indstævnte ligeledes 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: I Slutningen af Aaret 1906 indlededes der et Kontraktforhold mellem de da eksisterende danske Cementfabrikker »Cimbria«, »Dania«, »Aalborg«, »Danmark« og »Norden« paa den ene Side og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger paa den anden Side vedrørende Salg af Cement til Brugsforeningerne. Salget af Cement foregik saaledes, at der for hvert Aar fastsattes en fast Grundpris pr. Tønde — omtrent ens for alle danske Kystbyer — og at der paa denne Grundpris ved Aarets Slutning ydedes Køberne en Rabat, som steg med Størrelsen af det af vedkommende Kunde indkøbte samlede Aarskvantum. Den Ordning:

der blev truffet med Fællesforeningen — foreløbig for Aaret 1907, men senere fornyet for de følgende Aar — og som skulde stille Brugsforeningerne lige med de gunstigst stillede blandt Købmændene uden dog at gaa udenom disse, var nu den, at den enkelte Brugsforening skulde — under Forudsætning af, at de danske Cementfabrikkers Priser ikke var væsentlig højere end de udenlandske Fabrikkers Priser paa det danske Marked — gøre sit Indkøb af Cement fra de danske Fabrikker hos den lokale Købmand og hos denne hæve den Rabat, Brugsforeningen havde Krav paa efter sit Aarsindkøb. Fællesforeningen skulde saa efter Aarets Slutning direkte hos de paagældende Cementfabrikker have godskrevet en efter samtlige Brugsforeningers samlede Forbrug beregnet Bonus svarende til Forskellen mellem den højeste Rabat (den Rabat, som de største Forbrugere kunde opnaa) og den Rabat, som de lokale Brugsforeninger alt havde faaet hos de lokale Købmænd. Den for Brugsforeningerne indvundne Avance skulde komme Interessenterne til Gode gennem deres Andel i Brugsforeningernes Overskud, men maatte ikke faa Indflydelse paa Detailprisen paa Cementen. Til Gengæld for disse Indrømmelser skulde — som det gentagende udtales i de Skrivelser, der sendtes Fællesforeningen fra Fabrikkerne Repræsentant, og hvis Indhold akcepteredes af Fællesforeningen — Brugsforeningerne forpligte sig til at dække deres Forbrug af Cement fra de danske Fabrikker. Ordningen gjaldt kun Fyen og Bornholm samt Jylland, da — som det synes — de sjællandske Købmænd gjorde Vanskeligheder.

Cementpriserne dalede senere stærkt som Følge af Konkurrencen med en ny Cementfabrik, »Kongsdal«, som i 1908 blev oprettet med det Formaal at skaffe en vis Kreds af Forbrugere billigere Cementpriser. Kampen endte med, at »Kongsdal« forpligtede sig til for Fremtiden at holde Priser og Betingelser med de andre Fabrikker, og at den som Følge deraf blev ligestillet med disse ogsaa med Hensyn til Salget til Brugsforeningerne. Priserne steg derefter igen i Aarene 1909 og 1910 uden dog endnu at naa de Priser, der havde raadet inden Kampen med »Kongsdal«.

Der stilledes senere fra anden Side Krav om at faa samme Fordele som Brugsforeningerne, og da dette nægtedes, opstod der hos forskellige (Cementvarefabrikanter m. fl.) Tale om Oprettelse af en ny Cementfabrik. Der havde til Tider været Tanker oppe om, at Fællesforeningen skulde deltage i Anlægget af en saadan Fabrik, men foreløbig fandt Foreningen ikke denne Tanke moden og ønskede derfor kun at opnaa de samme Fordele for de sjællandske Brugsforeninger som dem, der var indrømmet Brugsforeningerne i de andre Landsdele. Cementfabrikkerne ønskede paa deres Side saa længe som muligt at hindre Anlægget af en ny Fabrik, som atter vilde give Anledning til Konkurrencekamp, og de Forhandlinger, der i Slutningen af Aaret 1910 opstod om Fornyelsen af Forholdet mellem Fællesforeningen og Cementfabrikkerne endte derfor med, at der afsluttedes en Overenskomst, hvorefter — som det hedder i en Skrivelse af 13 December 1910 fra de 6 Cementfabrikkers Repræsentant til Fællesforeningen — den hidtil mellem de danske Cementfabrikker og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger bestaaende Overenskomst vedrørende Salget af Cement i Jylland og paa Fyen skulde udstrækkes til ogsaa at omfatte Sjælland

med omliggende Øer (eksklusiv København), Varigheden af Overenskomsten skulde være 5 Aar, og Fællesforeningen skulde forpligte sig, saa længe Overenskomsten stod ved Magt, til ikke hverken selv at paabegynde Anlægget af nogen Cementfabrik eller direkte eller indirekte at interessere sig i et saadant Foretagende. Omtrent samtidig med, at Fællesforeningen paa et Repræsentantskabsmøde i Begyndelsen af Januar 1911 vedtog at acceptere den nævnte Overenskomst, fandt Cementfabrikkernes Fastsættelse af Cementpriserne for 1911 Sted. Prisen blev sat op med 50 Øre pr. Tønde, saa at Priserne bragtes tilbage til det Standpunkt, hvorpaa det havde staaet inden Konkurrencen med »Kongsdal«. Cementfabrikkerne besluttede sig derhos til at henlægge den derved indvundne Avance til særlige Fonds til Imødegaaelse af Tab ved en kommende Priskamp.

Denne Prisforhøjelse og navnlig den Omstændighed, at der tænktes opsparet et Kampfond til Værn mod Fabrikker, der senere maatte blive oprettede, frembragte et stærkt Røre indenfor Brugsforeningerne og Vrede over, at Fællesforeningen var bunden ved en Kontrakt paa 5 Aar. Skønt Cementfabrikkerne mindede om, at Prisforhøjelsen kun var en Tilbagevenden til det tidligere normale Prisniveau, og hævdede, at Henlæggelsen ikke kunde betragtes som en Brod, der var rettet mod Brugsforeningerne, efter at disse nu for et Tidsrum af 5 Aar havde sluttet sig til Fabrikkerne, dannedes der ved Samvirkning mellem en Række Brugsforeninger, Cementvarefabrikanterne og Andre samt under Tilskyndelse fra selve Formanden for Fællesforeningens Bestyrelse en Fabrik, »Dansk Andels-Cementfabrik«, der traadte i Virksomhed Sommeren 1913, og som straks derefter begyndte at levere Cement dels til forskellige Brugsforeninger, dels til Andre. Denne Fabrik afholdt i 1ste Halvdel af November Maaned en Generalforsamling, hvor der afgaves Beretning om Virksomheden indtil da og det hidtil stedfunde Salg, og hvor det bl. a. udtaltes, at Fabrikken antagelig vilde være i Stand til at kunne producere ca. 300,000 Tdr. aarlig. Cementen overlodes til Forbrugere paa Vilkaar, der var betydelig gunstigere end de, der kunde opnaas hos de 6 tidligere eksisterende Cementfabrikker, og i denne Anledning nedsatte disse deres Priser for Aaret 1914 med et dertil svarende Beløb af 1 Kr. 70 Øre pr. Td.

Under nærværende ifølge Stævning af 1 Februar 1914 anlagte Sag har nu de 6 nævnte Cementfabrikker foreløbig paastaet Fællesforeningen dømt til at betale en Erstatning for det Tab, Cementfabrikkerne har lidt i Tiden indtil Udgangen af Januar Maaned 1914.

Dette Erstatningskrav deler sig i et Krav paa Erstatning, fordi de under Fællesforeningen staaende Brugsforeninger har brudt deres formentlige Forpligtelse til at aftage deres Forbrug hos Citanterne, og et Krav paa Erstatning for det yderligere Tab, der tilføjes Fabrikkerne ved Oprettelsen af Andels Cementfabrikken, navnlig ved, at Priserne for hele det danske Cementmarked har maattet nedsættes.

I førstnævnte Henseende regner Citanterne med et Avancetab, som de efter Fradrag af den Bonus, de skulde have indrømmet Fællesforeningen, sætter til 1 Kr. 40 Øre pr. Td. Idet de paa Basis af de Udtalelser, der kom frem paa Andels-Cementfabrikkens Generalforsamling, regner med, at Brugsforeningerne indtil Udgangen af Oktober Maaned 1913 har hos denne Fabrik aftaget 20,000 Tdr. og efter den

Tid vil aftage de 2 Trediedele af det aarlige Kvantum, Fabrikken antages at ville kunne producere, sætter de deres Tab for Tiden indtil Udgangen af Januar 1914 til ialt 97,930 Kr. Hvad den anden Del af Erstatningen angaar har Citanterne, der angiver i Januar 1914 at have haft et Salg af 47,233 Tdr., som de har maattet sælge for en Pris af 1 Kr. 70 Øre lavere end ellers nødvendigt, for nævnte Maaned fordret en Erstatning af 80,296 Kr. 10 Øre.

Ialt kræver de saaledes 178,226 Kroner 10 Øre med Renter 5 pCt. aarlig fra Stævningens Dato, den 1 Februar 1914, og Sagens Omkostninger.

Den indstævnte Forening har paastaet sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger. Den gør for det Første gældende, at den sidste Overenskomst afsluttedes fra Fællesforeningens Side under den for Cementfabrikkernes Befuldmægtigede kendelige Forudsætning, at der ikke straks efter kom nogen Prisforhøjelse paa Cement. Den gør derhos gældende, at Fællesforeningen, der ikke har kunnet binde Brugsforeningerne hverken til at købe deres Varer hos de danske Cementfabrikker eller til at undlade at deltage i Oprettelsen af en ny Fabrik, har maattet forudsætte, at Cementfabrikkerne har forstaaet dette, og at det for dem har været tilstrækkeligt at binde Fællesforeningen. Udtrykket »Brugsforeningerne«, der nu og da har været benyttet i de vekslede Skrivelser, skulde af begge Parter været forstaaet som enslydigt med »Fællesforeningen«.

Efter det Foreliggende maa Retten anse det for udelukket, at Overenskomsten skulde være afsluttet under den Forudsætning, at der ikke skete nogen Prisforhøjelse i den nærmeste Tid. Retten maa tværtimod gaa ud fra, at ogsaa Fællesforeningens Repræsentanter under Forhandlingerne har maattet forudse som en nærliggende Mulighed, at Priserne kunde blive forhøjede, og den skete Forhøjelse, der ikke synes at have gjort Priserne højere end Priserne paa udenlandsk Cement, ses lige saa lidt som den paatænkte Henlæggelse at give nogen berettiget Grund for de Indstævnte til ikke at anse sig bundne ved den afsluttede Overenskomst.

Hvad den første Del af Citanternes Krav angaar, maa Retten heretter finde det utvivlsomt, at Fællesforeningen maa være pligtig til at yde Erstatning for det Tab, Citanterne lider ved, at ikke alle de enkelte under Fællesforeningen staaende Brugsforeninger har aftaget deres Forbrug af Cement hos Citanterne. Hvad enten Fællesforeningen maatte have den formelle Ret til at binde Brugsforeningerne eller ikke, fastslaar Udtrykkene i de Breve, hvori de afsluttede Overenskomster er stadfæstede, saa utvetydigt, at »Brugsforeningerne« (hvorved utvivlsomt maatte forstaaes alle de Brugsforeninger, der staar under Fællesforeningen, forsaavidt de købte Cement, og forsaavidt de laa i de Landsdele, de forskellige Overenskomster har vedrørt) skulde aftage deres hele Forbrug hos de her omhandlede Fabrikker, at Fællesforeningen ikke kan undgaa i alt Fald at betragtes som den, der har garanteret dette paa en saadan Maade, at den maa være pligtig til at give Erstatning for det Avancetab, Fabrikkerne lider ved, at flere eller færre af de paagældende Brugsforeninger aftager Cement andetsteds.

Med Hensyn til Størrelsen af denne Erstatning har de Indstævnte under Sagen oplyst, at der i Tiden indtil ultimo Oktober 1913 af de

paagældende Brugsforeninger ikke er aftaget 20,000 Tdr. men nøjagtigt 15,733 $\frac{1}{2}$ Td., i Aarets 2 sidste Maaneder 4251 $\frac{1}{2}$ Td. og i Januar Maaned 1914: 1006 Tdr., altsaa ialt 20,991 Tdr., hvorefter den Citanterne tilkommende Erstatning, beregnet til 1 Kr. 40 Øre pr. Td., vil blive 29,387 Kr. 40 Øre. Herefter findes denne Del af Citanternes Krav at maatte begrænses til dette Beløb.

Hvad den anden Del af Citanternes Erstatningskrav angaar, kunde Udtrykkene i de trufne Aftaler maaske synes noget mindre klare. I den Skrivelse, der ligger til Grund for den sidste Overenskomst, siges om dette Punkt, »at Fællesforeningen forpligter sig til ikke selv at paabegynde eller indirekte eller direkte at interessere sig i Anlægget af nogen Cementfabrik«. Det siges altsaa ikke her udtrykkeligt, at heller ikke de enkelte Brugsforeninger maa være interesserede i et saadant Foretagende, men naar henses til, at det i samme Skrivelse udtrykkeligt nævnes, at Overenskomsten tilsigter muligt at undgaa de Kalamiteter, der utvivlsomt vil opstaa ved Anlægget af en ny Cementfabrik her i Landet, hvad enten en saadan bliver anlagt af Brugsforeningerne eller af Andre, til at denne Skrivelse har været forelagt og er bleven akcepteret ikke blot af Fællesforeningens Styrelse, men paa et Repræsentantskabsmøde, og til hele det Forhold, der maa antages at bestaa mellem Fællesforeningen og de enkelte Brugsforeninger, maa Retten dog finde, at de paagældende Brugsforeningers Deltagelse i Oprettelsen af Andels-Cementfabrikken maa betragtes som et alvorligt Brud paa eller Omgaaelse af den Overenskomst, som Fællesforeningen har indgaaet, og for hvis loyale Opfyldelse den derfor maa betragtes som Garant.

Efter det under Sagen Oplyste er Fællesforeningens Formaal det at foretage Fællesindkøb og Fællesproduktion for Brugsforeninger og andre Andelsforeninger og derved skaffe disse deres Varer saa gode og billige som muligt, samt i det Hele paa enhver formaalstjenlig Maade at bistaa de under den indmeldte Foreninger i deres Virksomhed indadtil som udadtil. Den nødvendige Kapital til Foreningens Virksomhed er tilvejebragt ved, at hver indmeldt Brugsforening tegner et vist efter dens Medlemstal afpasset Antal Andele paa 100 Kr. De indkøbte Varer faktureres Brugsforeningerne til almindelige en gros Priser, og det ved Aarsopgørelsen fremkomne Netto-Overskud fordeles mellem Medlemmerne i Forhold til deres Køb hos Fællesforeningen i det afsluttede Regnskabsaar. Paa Generalforsamlingen, der er den øverste Myndighed i alle Fællesforeningens Anliggender, indehaves Stemmeretten af de af Brugsforeningerne valgte Tillidsmænd; én fra hver Forening, og Foreningens nærmere Ledelse er lagt i Hænderne paa et af Tillidsmændene valgt Repræsentantskab og paa en af dette valgt, af 5 Medlemmer bestaaende Styrelse. Fællesforeningens Formaal er saaledes i Virkeligheden identisk med Brugsforeningernes, og Fællesforeningen er kun en Sammenslutning af disse paa Omraader, hvor det er af Betydning at virke i Fællesskab og med en samlet Kapital.

Naar de cementkøbende Brugsforeninger, som hører under Fællesforeningen, og som sammen med de andre Brugsforeninger i den tidligere forløbne Halvdel af Kontraktstiden har høstet Fordelene ved

den indgaaede Overenskomst, nu efter en Agitation, som støttes af Fællesforeningens Styrelses Formand, slutter sig sammen om at optræde saaledes, at de Fordele, den anden Part havde betinget sig ved Overenskomsten, bliver illusoriske, maa dette under de givne Forhold betragtes som værende i en saa absolut Strid med Overenskomsten, at den Omstændighed, at Fællesforeningen ikke som saadan lægger Navn til, og at det ikke er selve Fællesforeningens Kapital, men en af Brugsforeningerne dertil særskilt sammenskudt Kapital, der anvendes til den paagældende Fællesproduktion, ikke kan fritage Fællesforeningen for Ansvar.

Idet Retten efter de den forelagte Oplysninger maa gaa ud fra, at der i alt Fald næppe paa samme Tidspunkt uden Brugsforeningernes Medvirkning vilde være opstaaet en Cementfabrik, der vilde have nødet Citanterne til en lignende Prisnedsættelse, og idet Retten ikke kan gaa ud fra, at Citanternes Tab var blevet mindre, hvis de ikke havde foretaget den anførte Prisnedsættelse, findes der paa dette Punkt at maatte tilkendes Citanterne det af dem paastaaede Beløb af 80,296 Kroner 10 Øre.

Sagens Omkostninger findes de Indstævnte at maatte betale Citanterne med et Beløb, der under Hensyn til de store positive Udlæg, Citanterne har haft, findes at burde bestemmes til 1200 Kr.

Stempelovertrædelse ses ikke at foreligge.

Mandag den 15 Februar.

Nr. 432. Sagfører Carl Martin (Ingen)

mod

Hotelejer S. Jensen og Farvehandler S. H. Sørensen (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Sagfører Carl Martin, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frølsers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 443. Smedemester, Fabrikant O. Hersted (Selv)

mod

Auktionsdirektør F. Kyhse (Ingen), Enkefru Stella Lauritzen (Ingen), Overretssagfører J. O. S. Dreyer (Ingen) og Tømmer- og Snedkermester Primgaard Nielsen (Selv) m. Fl.,

betræffende Spørgsmaalet om Lovligheden af en Tvangsauktion over en fast Ejendom.

Auktionsdirektøren i København gav den 28 Oktober 1913 ved en efter Begæring af Enkefru Stella Lauritzen afholdt Tvangsauktion over den Smedemester og Fabrikant O. Hersted tilhørende Ejendom, Matr. Nr. 953 af Københavns Udenbys Klædebo Kvarter, Tømmer- og Snedkermester Primgaard-Nielsen Hammerslag paa et af ham gjort Bud.

Højesterets Dom.

Efter at en af Appellanten den 28 April 1914 udtagen Højesteretsstævning, ved hvilken han til Ophævelse paaankede en over hans Ejendom Matr. Nr. 953 af Københavns udenbys Klædebo Kvarter afholdt Tvangsauktion, under hvilken Indstævnte, Tømmer- og Snedkermester Primgaard Nielsen, den 28 Oktober 1913 erholdt Hammerslag paa et af ham gjort Bud, var bleven afvist ved Højesterets Dom af 4 November f. A., har Appellanten ved Højesteretsstævning af 11 December s. A. paany indanket Sagen for Højesteret. Da denne Stævning er udtaget efter Udløbet af den ordinære Appelfrist og den i Lov Nr. 55 af 11 April 1890 § 7, 3die Stykke, ommeldte yderligere Frist, og da Oprejningsbevilling ikke ses at være erhvervet, vil Stævningen være at afvise.

I Kost og Tæring til Indstævnte Primgaard-Nielsen vil Appellanten efter den derom nedlagte Paastand have at betale 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Den udtagne Højesteretsstævning afvises. Til Indstævnte, Tømmer- og Snedkermester W. Primgaard-Nielsen, betaler Appellanten, Smedemester, Fabrikant O. Hersted, i Kost og Tæring 200 Kroner.

Nr. 113. Fhv. Gaardejer **Axel Sørensen (Selv)**

mod

Proprietær P. M. Hermansen (Ingen),

betræffende Forstaaelsen af en Købekontrakt om en Landejendom.

Østerlisbjerg og en Del af Sønderhald Herreds ordinære Rets Dom af 7 Marts 1913: Indstævnte, Proprietær P. M. Hermansen, bør for Tiltale af Citanten, Gaardejer Axel Sørensen, under denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Statskassens Ret forbeholdes i Anledning af at det af en under 22 November 1912 af Citantens Sagfører Eeg iredtelagt Genpart af en Købekontrakt af 6 August 1912 om Ejendommen Matr. Nr. 1 a m. fl. af Fjederholt ikke kan ses, om den originale Købekontrakt har været behørig stempet.

Viborg Landsoverrets Dom af 30 Juni 1913: Underretsdømmen bør ved Magt at stande.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, fhv. Gaardejer Axel Sørensen, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under 6 August f. A. afhændede Appellindstævnte, Proprietær P. M. Hermansen af Langaa, til Appellanten, Gaardejer Axel Sørensen af Carlsberg, den ham tilhørende Ejendom »Enggaard« Matr. Nr. 1 a m. fl. af Fjederholt, hvis Areal af Sælgeren blev garanteret at udgøre 230 Tdr. Land. I den samme Dag om Salget oprettede Kontrakt udtales det, at der som Følge af en for nylig sket Skelregulering fragik forskellige »Smaa-stumper« af et Par af de overdragne Matrikelnumre, medens til Gen-gæld et Par andre »Smaa-stumper« medfulgte under Overdragelsen, hvorhos Sælgeren forbeholdt sig fra to af de solgte Matrikelnumre at fraskille »et Par Stykker, som Køberen altsaa heller ikke erholder.«

Ifølge Kontraktens Post 3 skulde Købesummen, 81,550 Kr., be-
rigtigtes bl. a. ved, at Køberen »senest i Juni Termin 1913 overtager
Gælden til Vest- og sønderjydske Kreditforening, oprindelig 62,000 Kr.,
saaledes at det amortiserede og Reserfefondsandelen tilfalder Køberen«,
hvorhos det i Fortsættelse heraf bestemmes, »Køberen skal uden
Ansvar for Sælgeren selv sørge for, at Kreditforeningslaanet, som har

Pant, foruden i det solgte, tillige i andre Arealer, forbliver indestaaende eller afbetales.«

Idet Appellanten, der samtidig med Afslutningen af Kontrakten betalte Appelindstævnte 1550 Kr. af den aftalte Købesum og 450 Kr. som »Depositum«, ialt 2000 Kr., har anbragt, at han ved Handelens Afslutning gik ud fra, at der for det ovennævnte Kreditforeningslaan alene var givet Pant i den solgte Ejendom med de derfra undtagne Arealer, og at han har forstaaet Kontraktens Post 3 i Overensstemmelse hermed, men at det senere har vist sig, at der for Kreditforeningslaanet var givet Pant tillige i andre selvstændige Ejendomme, nemlig en større Plantage og et større Engareal, der tilsammen udgør ca. 69 $\frac{1}{2}$ Td. Land, har han under videre Anbringende af, at Relaksationen af nævnte Ejendomme vil nødvendiggøre et langt betydeligere Afdrag end han ved Kontraktens Indgaaelse havde beregnet, saa at Forudsætningen for Handelen derved er bleven saa væsentlig forrykket, at han ikke kan være bunden ved Handelen, under hvilken nævnte Forhold ikke blev omtalte, under nærværende Sag i første Instans ved Østerlisbjerg og en Del af Sønderhald Herreds ordinære Ret paastaet Appelindstævnte tilpligtet at tilbagebetale ham de fornævnte 2000 Kr. tilligemed Renter heraf 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, den 21 Oktober 1912, indtil Betaling sker.

Ved Underrettsdommen er Appelindstævnte i Overensstemmelse med sin derom nedlagte Paastand frifunden for Appellantens Tiltale, og Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han har gentaget sin i første Instans nedlagte Paastand. Appelindstævnte har ikke givet Møde for Overretten.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand har Appelindstævnte gjort gældende, at det under de Forhandlinger, der gik forud for Afslutningen af Købekontrakten, gentagne Gange blev fremhævet, at Kreditforeningen havde Pant ogsaa i andre Arealer, end de ved Kontrakten overdragne eller forbeholdte, at dette desuden klart fremgaar af Kontraktens Post 3, idet Udtrykket »andre Arealer« ikke kan forstås som sigtende til de i Kontrakten nævnte Smaaarealer, der undertoges fra Salget, samt at det i hvert Fald, for at Appellanten kunde paaberaabe sig, at en væsentlig Forudsætning for Overenskomsten var bristet, maatte godtgøres, at Kreditforeningen virkelig kræver noget Afdrag for at lade Laanet blive staaende i den solgte Ejendom, hvormod Appellanten intetsomhelst har oplyst.

Appelindstævnte har nu vel ikke godtgjort, at det ved Handelens Afslutning blev fremhævet, at Kreditforeningen havde Pant i de ovenomhandlede, udenfor Salget liggende Ejendomme, men idet der findes at maatte gives ham Medhold i, at Appellanten, der har erkendt, at det ved Handelen blev omtalt, at Ejendommen var under Udstykning, ikke har haft Føje til at forstaa Bestemmelsen i Kontraktens Post 3 saaledes, at der ved Udtrykket »andre Arealer« — i Strid med den sprogligt naturlige Forstaaelse af disse Ord — kun skulde sigtes til de i Begyndelsen af Kontrakten nævnte — i Forhold til den øvrige Ejendoms Størrelse aldeles ubetydelige Arealer, saa meget mere som Bemærkningen i Kontraktens § 5, hvorefter Køberen i det Skøde, der senere vilde være at udstede, skulde »indrømme Sælgeren, at denne maa indrømme Parcellister af Fjederholt Enge, solgte fra den oprinde-

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Imellem Appellanten Proprietær F. Hjort, Baagegaard, og Appelindstævnte Direktør F. L. Hammer, Tommerup, blev der den 3. September 1910 under Forudsætning af, at der paa det Appellanten tilhørende Savværk anlagdes et Elektricitetsværk indgaaet følgende Overenskomst:

1. Direktør Hammer erhverver af Proprietær Hjort ca. $\frac{1}{2}$ Td. Land, der er beliggende lige overfor Savværket og strækker sig ned til Vandgrøften mod Øst med en Facade af ca. 50 Alen til en Pris af ca. 50 Øre pr. Kvadratalen.

2.

Paa ovennævnte Parcel agter Hr. Hammer at anlægge et Savværk og til dette leverer Proprietær Hjort Elektricitet til Kraft. Prisen herfor andrager 1,5 Øre pr. Hektowattime.

Ledningen lægges til Savværkets Gav. Yderligere erholder Hjort alt Affald fra Savværket (Savsmuld).

3.

Hr. Hammer forpligter sig til at aftage Elektricitet i mindst 10 Aar og Hr. Hjort forpligter sig til at levere i samme Tidsrum uopsigelig fra begge Sider.

4.

Til Elektricitetsværket skal Proprietær Hjort anskaffe en Reservekraftmaskine af mindst 20 Hestes Kraft.

3.

Til Sikkerhed for Levering af Elektricitet til Forbrugere i Tommerup giver Hr. Hjort Pant i Værket med Maskiner næst 25000 Kr. —

4.

Proprietær Hjort forbeholder sig at overdrage Værket til et Aktieselskab eller Trediemand, der da indtræder i alle hans Rettigheder og Pligter.

5.

Dersom Proprietær Hjort inden 14 Dage fra Dato beslutter sig til at anlægge Elektricitetsværk i Tommerup og accepterer nærværende Overenskomst, er Hr. Hammer bunden til den og dersom Hr. Hammer inden 14 Dage fra Dato, tegner mindst 200 Lamper, hvoriblandt Købmand Spøhr og Vilh. Andersen til en Pris af 4 Øre pr. Hektowatt som Aftagere i 10 Aar, er Hr. Hjort forpligtet til at levere Hr. Hammer Elektricitet paa de foran anførte Vilkaar.

6.

Hr. Hammer skal, uanset om denne Overenskomst træder endelig i Kraft eller ikke, have Ret til at benytte de nuværende Skure paa Savværkets Grund indtil 1 Marts 1911 som Lagerplads mod en Agift af 50 Kr. i Tiden fra 1 December 1910 til 1 Marts 1911.

7.

F. Hjort forpligter sig til at have Elektricitetsværket færdigt og paabegynde Levering af Kraft til F. Hammer senest 1 December d. A.

8.

Foruden Lagerskurene har Hammer endvidere Ret til at benytte alle øvrige Lokaler i Ejendommen i Tiden fra 10' December til 1' Marts 1911, forsaavidt det ikke er udlejet eller benyttes af Ejeren. De Lokaler, som skal anvendes til Elektricitetsværket, faar Ejeren straks til Brug uden Vederlag.

I Henhold til dette af Parterne underskrevne Dokument, der efter Underskriften opbevaredes hos Appelindstævnte, lod Appellanten den 15' s. M. ved 2de Stævningsmænd forkynde for Appelindstævnte en saalydende

»Beskikkelse.

Herved opfordrer undertegnede Proprietær F. Hjorth, Baagegaard, Hr. Direktør Hammer i Tommerup til uopholdelig, at udlevere det hos ham beroende mellem os den 4de September d. A. oprettede Dokument angaaende Køb af mindst $\frac{1}{2}$ Td. Land af den mig tilhørende overfor Savværket beliggende Jord til en Pris af ca. 50 Øre pr. Kvadratalen med en Facade mod mit Savværk af 50 Alen og i Dybden strækkende sig ned til Vandløbet og nærmere paavist, samt angaaende Hr. Hammers Pligt til i 10 Aar fra December d. A. hos mig at købe elektrisk Drivkraft til sin Virksomhed, anslaaet til 10 Hesteskraft daglig, for en Pris af $1\frac{1}{2}$ Øre pr. Hektowatt foruden Affaldet, alt som i Kontrakten nærmere ommeldt.

Samtidig tilkendegiver jeg herved Hr. Direktør Hammer, at jeg accepterer Kontrakten og paatager mig Leverancen af Drivkraft som ommeldt, hvorhos jeg opfordrer ham til at gøre Skridt til Berigtigelsen af Købesummen for Jorden og Kontraktens Opfyldelse i det hele.

Baagegaard, den 13de September 1910.

F. Hjorth.

Ved anbefalet Brev af 19 s. M. tilskrev Appellantens Sagfører Appelindstævnte saaledes:

»Efter Anmodning af Hr. Proprietær Hjorth, Tommerup, meddeler jeg Dem herved, at Hr. Landinspektør Nielsen, Verninge førstik. Onsdag Form. Kl. 10 vil i Marken opmaale det Stykke Jord, De har afkøbt Herr Hjorth, og opfordres De til at give Møde.

Ærbødigst

M. Sørensen.

Appelindstævnte, der gav Møde paa Stedet til den fastsatte Tid, var imidlertid, efter at have ventet over en halv Time, bortgaaet, da Landinspektøren senere indfandt sig og, uden at der blev sendt Bud efter Appelindstævnte, afsatte et Areal i Marken.

Paa Grund af Appelindstævntes Utilfredshed med det saaledes afsatte Areal samt forskellige Divergenser mellem Parterne med Hensyn til Forstaelsen af Overenskomsten paabegyndtes derefter en Række Forhandlinger, der imidlertid afbrødes den 13 Oktober 1910, uden at Enighed var opnaaet.

Under Anbringende af, at Appellindstævnte har misligholdt Overenskomsten søgte Appellanten under nærværende i 1ste Instans ved Odense Herreds ordinære Ret anlagte Sag Appellindstævnte tilpligtet til at betale Købesum for 7000 Alen Jord à 50 Øre pr.

Alen 3500 Kr.

Erstatning for Ikke-Aftagelse af Elektricitet i 10 Aar, beregnet efter et dagligt Forbrug af 10 Hestes Kraft..... 30000 -

ialt 33500 Kr.,

med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato den 23 November 1910 og Sagens Omkostninger skadesløst. Appellindstævnte paastod sig principalt frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger skadesløst, idet han gjorde gældende, at Overenskomsten, som ogsaa dens mangelfulde Form og Indhold udviser, ikke var bindende, men kun et rent foreløbigt Dokument, et Grundlag til videre Forhandling, — der skulde afløses af en endelig og udtømmende Kontrakt, men at Enighed om en saadan aldrig var opnaaet. For det Tilfælde, at Overenskomsten dog skulde blive anset bindende, gjorde han dernæst gældende, at han ikke, men Appellanten selv har misligholdt Kontrakten, at Appellanten intet Tab har lidt, og at der i hvert Fald savnes Materiale til at bedømme Tabets Størrelse. Han har derhos nedlagt forskellige subsidiære Paastande.

Ved Underrettens Dom af 24 Oktober 1912 blev Appellindstævnets Frifindelsespaastand tagen til Følge, hvorimod Sagens Omkostninger ophævedes. Denne Dom har Appellanten indanket her for Retten, hvor han har paastaaet den forandret i Overensstemmelse med sin for Underretten nedlagte Paastand, dog saaledes, at Købesummens Betaling gøres afhængig af Jordens Overdragelse, og at Erstatningen subsidiært fastsættes til 19,350 Kr. eller efter Rettens eller udmeldte Mænds Skøn. Han har derhos paastaaet sig tillagt Sagens Omkostninger her for Retten. Appellindstævnte procederer til den indankede Doms Stadfæstelse med Tillæg af Sagens Omkostninger her for Retten, subsidiært, at han frifindes for Tiden, da Appellanten ved Sagens Anlæg ikke kunde meddele Skøde, og mest subsidiært, at hans Domfældelse gøres betinget af Skødes Meddelelse og af, at Appellanten betaler Omkostningerne ved dette.

Medens der nu ikke kan gives Appellindstævnte Medhold i, at den mellem Parterne oprettede Overenskomst af 3. September 1910 i og for sig efter sin Form og sit Indhold ikke skulde være bindende for dem, maa det paa den anden Side erkendes, at bemeldte Overenskomst paa forskellige væsentlige Punkter er saa lidet afgørende og udtømmende, at den med Nødvendighed forudsætter Afslutningen af en supplerende Overenskomst som Betingelse for Gennemførelsen af Parternes tilsigtede Forhold. Og da nu en saadan supplerende Overenskomst, i hvis Afslutning i behørig Tid Appellindstævnte af Hensyn til sit paatænkte Savværk maa antages at have været stærkt interesseret, endnu ikke ved Mødet den 13 Oktober blev opnaaet, idet Appellanten, efter hvad der ved det Foreliggende maa anses for tilstrækkelig godtgjort, fremkom med Fordringer overfor Appellindstævnte særlig i Henseende til Købesummens Erlæggelse m. v., som denne som værende uden Hjemmel i fornævnte Overenskomst ikke vilde acceptere, og det derhos efter Forhandlingerne maatte anses for tvivlsomt, om Appel-

lanten overhovedet kunde levere det nye Savværk den fornødne elektriske Drivkraft til den i Overenskomsten fastsatte Tid, findes Appellindstævnte under disse Forhold at have været berettiget til at betragte sig som løst fra Overenskomsten, og han vil derfor være at frifinde for Appellantens Tiltale i denne Sag, og Underrettsdommen, der har det samme Resultat, og hvis Ophævelse af Sagens Omkostninger biliges, vil herefter være at stadfæste.

Sagens Omkostninger her for Retten findes Appellanten efter Omstændighederne at burde godtgøre Appellindstævnte med 80 Kr.

For Overtrædelse af Bestemmelserne i Fd. 16 Januar 1828 § 14 vil derhos de for Parterne i 1ste Instans mødende Sagførere, Sagfører M. Sørensen af Odense og Sagfører N. I. Jensen af Aarup, være at anse med en Odense Amts Fattigkasse tilfaldende Bøde, der efter Omstændighederne findes passende at kunne ansættes til 50 Kr. for hver især.

Nr. 487. Højesteretssagfører I. Kondrup

m o d

Niels Jørgen Nielsen (Def. Henriques),

der tiltales for Tyveri og Hæleri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 5 Januar 1915: Arrestanterne Laurids Peder Madsen, Jens Peter Larsen og Niels Jørgen Nielsen bør straffes med Forbedringshusarbejde hver især i 1 Aar og En for Alle og Alle for En betale Sagens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at Tiltalen mod Niels Jørgen Nielsen angaar Tyveri og Hæleri, og i Henhold til de i den indankede Dom for hans Vedkommende anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, Niels Jørgen Nielsen, til Højesteretssagførerne J. Kondrup og Henriques, 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanterne Laurids Peder Madsen, Jens Peter Larsen, der er fødte henholdsvis den 24 Februar 1886 og den 23 Juli 1871, og af hvilken ingen er fundne

forhen straffede, og Arrestanten Niels Jørgen Nielsen, der er født den 20 August 1865 og tidligere ved Dom anset ved Rettens Dom af 4 Juli 1893 efter Straffelovens § 253 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage og ved Rettens Dom af 5 December 1893 efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med simpelt Fængsel i 8 Dage, er ved egne Tilstaaelser og det iøvrigt Oplyste overbeviste om at have gjort sig skyldige i følgende Forhold:

Efter at Arrestanten Laurids Peder Madsen og Jens Peter Larsen i November Maaned 1913 i 2 Gange efter indbyrdes Aftale fra Brødrene Dahls Lager, hvor de arbejdede, havde tilegnet sig Metalaffald og solgt dette til Arrestanten Nielsen for 2 Kr. hver Gang — hvilket Forhold dog er sluttet med Politidirektørens Samtykke — begyndte de i Slutningen af Januar Maaned f. A. Tyverier af nyt Metal fra Brødrene Dahls Lager, idet de først i 3 Gange i Januar—Marts Maaned 1914 efter Aftale om Tyveri til fælles Fordel stjal Boltekobber til Værdi ialt ca. 56 Kr. fra Lageret, hvorefter Arrestanten Madsen hver Gang solgte det Stjaalne til Arrestanten Nielsen, som har erkendt, at han de 2 sidste Gange — for hvilke Metallets Værdi er ansat til ca. 40 Kr. — var paa det rene med, at det var stjaalet Metal, han købte.

Ved det andet eller tredie af disse Køb talte Arrestanten Nielsen med Arrestanten Madsen om, hvor han arbejdede, og fik dette at vide, og ved det tredie Tyveri aftalte de, at Arrestanten Nielsen fremtidig enten selv eller ved et Bud skulde afhente de Metalgenstande, som Arrestanten Madsen i Forening med en Medvider — Arrestanten Larsen — skulde stjæle fra Brødrene Dahls Lager. Ved det paafølgende Tyveri i Slutningen af Marts eller Begyndelsen af April Maaned 1914 indfandt Arrestanten Nielsen sig derefter i Henhold til Aftalen personlig i Industribygningen, hvor Firmaets Lager er, og traf nærmere Aftale med Arrestanterne Madsen og Larsen om Købet af en Kobberplade paa 13 kg og til Værdi ca. 18 Kr., som disse i hans Paasyn stjal fra Lageret og overgav til ham, der transporterede den hjem paa en medbragt Trækvogn. Fra Maj Maaned f. A. og indtil Anholdelsen her under Sagen i de første Dage af November Maaned 1914 har dernæst Arrestanterne Madsen og Larsen i Henhold til Aftalen med Arrestanten Nielsen begaaet en Række Tyverier af Metal fra Lageret, i Maj Maaned 2 à 3 Gange og i den følgende Tid gennemsnitlig 1 à 2 Gange om Ugen, og ved disse Tyverier hver Gang tilegnet sig enten 250—300 Pund Blyplader eller ca. 100 Pund Messing og Kobber, saaledes at det ved hvert enkelt Tyveri Stjaalne er ansat til en Værdi af ca. 60 Kr. og Værdien af det fra Maj Maaned 1914 at regne Stjaalne til ialt ca. 2000 Kr. Ved disse Tyverier har Arrestanten Nielsen ladet det Stjaalne afhente af sit Bud, som han medgav en Trækvogn til Transport af det Stjaalne, idet han var paa det rene med, at Arrestanterne Madsen og Larsen ikke uden Risiko for Opdagelse selv kunde bringe det Stjaalne bort fra Forretningen.

Bagefter har Arrestanten Nielsen som Regel indfundet sig paa Brødrene Dahls Lager og betalt Arrestanterne Madsen og Larsen omtrent Halvdelen af det stjaalne Metals virkelige Værdi, som disse Arrestanter derefter delte.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanterne være at anse efter

Straffelovens § 228, for Arrestanten Nielsens Vedkommende § 54 og denne tillige efter dens § 238 efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde hver især i 1 Aar.

Nr. 475. Højesteretssagfører Hansen

mod

Martine Knudsen, Christiansens Enke (Def. I. Kondrup),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 5 Januar 1915: Arrestantinden Martine Knudsen, Christiansens Enke, bør straffes med Tugthusarbejde i 2 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Højesteretssagfører Levy og Overretssagfører Godskesen, 20 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Martine Knudsen, Christiansens Enke, til Højesteretssagførerne Hansen og I. Kondrup 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestantinden Martine Knudsen, Christiansens Enke, der tiltales for Tyveri, er født den 4 Marts 1847 og tidligere mange Gange straffet, bl. a. ved Nykøbing M. Købstads Ekstrarets Dom af 21 September 1870 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, ved Randers Købstads Ekstrarets Dom af 1 August 1871 efter Straffelovens §§ 251 og 230 med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, ved Viborg Overrets Dom af 8 September 1873 efter Straffelovens § 231, kfr. tildels §§ 52 og 47, samt § 238 og § 247, jfr. §§ 55 og 46, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved nærværende Rets Dom af 11 April 1885 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, ved nærværende Rets Dom af 11 August 1888 efter Straffelovens §§ 230 og 253 med Forbedringshusarbejde i

1 Aar, ved Højesterets Dom af 30 Juni 1890 efter Straffelovens § 231 og Lov af 3 Marts 1860 § 1 med Forbedringshusarbejde i 15 Maaneder, ved nærværende Rets Dom af 28 Juli 1900 efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri og Lov 3 Marts 1860 § 1, jfr. § 5, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, ved nærværende Rets Dom af 29 April 1902 efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri og Lov af 3 Marts 1860 § 1 med Tugthusarbejde i 2 Aar, ved Amager Birks Ekstrarets Dom af 24 Oktober 1905 efter Straffelovens § 232 for 6te Gang begaaet simpelt Tyveri og Lov af 3 Marts 1860 § 1, jfr. § 5, med Tugthusarbejde i 2½ Aar og senest ved Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 15 November 1909 efter Straffelovens § 253, jfr. Straffelovstillæggets § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

3de mod hende i Aarene 1911 og 1912 her ved Retten blandt Andet for Ejendomsindgreb indledede Undersøgelser sluttedes uden Tiltale.

Ved Arrestantindens Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevis, at hun, der boede i »Kvindehjemmet« i Læssøegade, den 21 November 1914, mens hun opholdt sig i Hjemmets Spisestue, har fra-stjaalet Sigrun Gudmundson et til 12 Kr. vurderet Shawl, der beroede i et uafaaaset Klædeskab.

Som Følge af det Anførte vil Arrestantinden være at anse efter Straffelovens § 232 for 7de Gang begaaet simpelt Tyveri efter Omstændighederne med Tugthusarbejde i 2 Aar.

Tirsdag den 16 Februar.

Nr. 460. Højesteretssagfører Ulf Hansen

mod

Vilhelm Thorvald Christian Hansen og Charles Hansen
(Def. Bülow),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 15 December 1914: Arrestanterne Vilhelm Thorvald Christian Hansen, Charles Hansen, Adolf Johan Nielsen og Edmund August Hjalmar Jensen, bør straffes: Arrestanterne Vilhelm Hansen, Charles Hansen og Jensen med Forbedringshusarbejde hver især i 1 Aar og Arrestanten Nielsen med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage og En for Alle og Alle for En betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Bang og Munch-Petersen, 40 Kr. til hver, dog at Arrestanterne Vilhelm Hansen, Nielsen og Jensen hver for sig ikke udreder over Halvdelen af Omkostningernes samlede Beløb. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for de Tiltalte Vilhelm Thorvald Christian Hansen og Charles Hansens Vedkommende anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte Vilhelm Thorvald Christian Hansen og Charles Hansen, En for Begge og Begge for En, til Højesteretssagførerne Hansen og Bülow 80 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanterne Vilhelm Thorvald Christian Hansen, Charles Hansen, Adolf Johan Nielsen og Edmund August Hjalmar Jensen tiltales for Tyveri.

Arrestanten Vilhelm Thorvald Christian Hansen er født den 12 Juni 1881 og foruden 3 Gange forinden sit fyldte 18de Aar at være straffet for Tyveri og Ran tidligere bl. a. anset: ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 8 Februar 1900 efter Straffelovens §§ 228 og 229, 4de Stykke, jfr. § 47, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved Højesterets Dom af 20 Juni 1900 efter Straffelovens § 230, 2det Stykke, § 100 og Lov af 3 Marts 1860 § 3 med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, ved nærværende Rets Dom af 15 December 1900 efter Straffelovens § 229, 4de Stykke, cfr. § 64, med Forbedringshusarbejde i 3 Maaneder, ved nærværende Rets Dom af 30 August 1902 efter Straffelovens § 231, 2det Stykke, og efter Lov af 3 Marts 1860 § 1 med Forbedringshusarbejde i 3 Aar, ved nærværende Rets Dom af 3 Januar 1905 efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet groft Tyveri og Lov af 3 Marts 1860 § 1 med Forbedringshusarbejde i 3 Aar, ved nærværende Rets Dom af 17 Marts 1906 i Medfør af Straffelovens § 64 med en efter §§ 228, 229, 4de Stykke, 230, 2det Stykke, 231, 1ste Stykke, 231, 2det Stykke, jfr. tildels § 46 og § 232, 2det Stykke (for 4de Gang begaaet groft Tyveri) Tillægsstraf af Forbedringshusarbejde i 2 Aar, ved Højesterets Dom af 14 Marts 1907 efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt og groft Tyveri med Tugthusarbejde i 4 Aar og senest ved Ribe Herreds Ekstrarets Dom af 5 Marts 1914 efter Lov af 3 Marts 1860 § 3 med Tvangsarbejde i 12 Dage.

Arrestanten Charles Hansen er født den 13 Oktober 1888 og tidligere bl. a. anset: ved nærværende Rets Dom af 30 Marts 1908 efter Lov af 3 Marts 1860 § 3 med simpelt Fængsel i 8 Dage, ved Helsingør Købstads Politirets Dom af 28 Oktober 1909 efter Lov af 3 Marts 1860 § 3 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Dage, ved Randers Købstads Ekstrarets Dom af 11 Marts 1910 efter Lov af 3 Marts 1860 § 1, jfr. Lov af 1 April 1905 § 8, med Fængsel paa sædvanlig

Fangekost i 40 Dage og senest ved nærværende Rets Dom af 14 Februar 1914 efter Straffelovens § 228 under Hensyn til Lov af 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage.

Han har derhos i Begyndelsen af Juli 1914 været anholdt ved et af Rettens Kriminalkamre som sigtet for Røveri; men Sagen sluttedes uden Tiltale.

Arrestanten Nielsen . . .

Arrestanten Jensen . . .

Sagens Omstændigheder er Følgende:

I. Den 8 Juni d. A. anmeldte Bankassistent Adolf Christian Rønne, at der i Tiden fra den foregaaende Aften Kl. 11 til den paa-gældende Dags Morgen Kl. 8¹/₂ var ham frastjaalet en Herrecykle, mærket Bertram Petersen Nr. 2095, der havde henstaaet i en uaflaaset Kælder i Ejendommen Gl. Kongevej Nr. 11.

Den 16 s. M. blev Arrestanterne Nielsen og Jensen anholdte paa Foranledning af Arbejdsmand Bernhard Robert Ellermann, medens Arrestanten Charles Hansen, der var sammen med de to nævnte Arrestanter, unddrog sig Anholdelse ved at undløbe, og Arrestanten Nielsen fandtes da i Besiddelse af to Cykleslanger og to Cykledæk, der maa antages at høre til den stjaalne Cykle; jfr. nærmere herom nedenfor.

Arbejdsmand Ellermann har som Vidne under Ed forklaret, at han den 16 Juni d. A. om Eftermiddagen, antagelig ved 6-Tiden, saa, at Arrestanterne Charles Hansen, Nielsen og Jensen opholdt sig paa en Mark, og Arrestanten Charles Hansen var da i Færd med at skille en Cykle ad, medens de to andre saa derpaa, dog at Arrestanten Nielsen bukkede sammen paa en Cyklering, øjensynlig for at presse Luften ud. Da Ellermann blev mistænksom, gik han hen for at hente en Betjent, men traf ingen, og da han kom tilbage, var Arrestanterne gaaet. Han fik imidlertid Øje paa Arrestanten Jensen, der fjernede sig i nogen Afstand, og saa, at denne gik hen til Markskraaningen paa Søndre Boulevard ved »Jægerhytten«, hvor han traf de to andre Arrestanter, der sad og var i Færd med at indpakke de tilstedekomne Gummidele, hvilket Jensen ikke kunde undgaa at se. Alle tre Arrestanter fulgtes derefter fra »Jægerhytten«, Arrestanten Nielsen bærende Pakken med Dæk og Slanger; men da Ellermann paa Gaden paaviste dem for en Politibetjent, blev Jensen og Nielsen anholdte, medens Charles Hansen som anført undløb.

Efter at Ellermann havde oplyst, at Stellet til Cyklen, hvorfra de tilstedekomne Dæk og Slanger øjensynlig hidrørte, endnu henlaa paa den ommeldte Plads, blev der derefter paa Pladsen fundet et Cyklestel, der viste sig at være mærket som den Bankassistent Rønne frastjaalne Cykle. Stellet var fuldstændigt, dog at der manglede et Frihjulsnæv.

Alle de tre nævnte Arrestanter har benægtet at have stjaalet den omhandlede Cykle.

Arrestanten Charles Hansen har forklaret, at Arrestanten Jensen i Søndermarken i hans og Arrestanten Niensens Overværrelse købte

Cyklen af en ubekendt Mandsperson; Arrestanten Hansen forklarede først, at Købesummen var 10 Kr., men senere, at han ikke saa, hvormeget Jensen betalte for Cyklen; men at han hørte, at der blev snakket noget om 10 Kr. De blev derefter alle tre enige om at skille Cyklen ad »for at faa Penge ud af den«, trillede den ind paa en Mark og skilte den ad. Arrestanten Hansen forklarede til at begynde med, at han ikke huskede, hvem der udførte Arbejdet med at skille Cyklen ad; men han mente, at det var skiftevis, og troede nok, at han selv var med dertil; senere har han imidlertid forklaret, at han var med til med en Skruenøgle — som han og Arrestanten Nielsen i den Hensigt laante hos en Jærnhandler, medens Arrestanten Jensen trillede Cyklen ned paa Marken — at skrue et Par Møttrikker af Cyklen, at det var Nielsen, der aftog Dæk og Slinger, at Jensen, der havde bedt ham være ham behjælpelig med at skille Cyklen ad, laa paa Marken, samt at han ikke ved, om Jensen sov eller var vaagen, da han skruede paa Cyklen. Han vil ikke have tænkt sig, at Cyklen var stjaalet, men vil ifølge sin Forklaring have antaget, at Arrestanten Jensen vilde have Cyklen skilt ad, fordi han ikke kunde sælge den samlet uden Købebevis.

Arrestanten Hansen har derhos som Grund til, at han unddrog sig Anholdelse ved at løbe sin Vej, anført, at han havde staaet og drukket Brændevin paa Gaden.

Arrestanten Nielsen har, efter først at have benægtet at have været med til at adskille Cyklen eller set, at dette skete, idet han gjorde gældende, at han havde baaret Pakken med Dæk og Slinger efter Anmodning af Arrestanten Jensen, som han havde mødt, og som fortalte, at han havde købt en Cykle for 10 Kr., senere erkendt, at han har været med til at tage Slinger og Dæk af Cyklen, og hans derefter afgivne Forklaring gik ud paa, at han og Charles Hansen traf Jensen, der laa paa en Mark med Cyklen, at Jensen, der fortalte, at han havde købt Cyklen for 10 Kr., spurgte, om de vilde hjælpe med at skille Cyklen ad, hvorefter de aftog Ringe og Slinger, at Jensen og Charles Hansen derefter gik deres Vej med Gummien, som de vilde søge at sælge, at han, der var blevet tilbage for at passe paa Cykkelstellet, men blev ked af at vente, hvorfor han gik ned ad Gaden, ved »Jægerhytten« traf de to andre, samt at han derefter paa Jensens Opfordring bar Gummien.

Denne Forklaring har Arrestanten Nielsen imidlertid atter ændret, og hans seneste Forklaring gaar ud paa, at Arrestanten Jensen i hans og Arrestanten Charles Jensens Overværelse i Søndermarken købte Cyklen af en ubekendt Mandsperson, der fortalte, at han var nødt til at sælge Cyklen, da han havde siddet paa Vøstre i 60 Dage. Han hørte, at Købesummen aftaltes til 10 Kr., men saa ikke, hvormeget Arrestanten Jensen betalte. Alle tre Arrestanter blev derefter enige om at skille Cyklen ad, og medens Arrestanterne Nielsen og Hansen gik hen til en Jærnhandler for at laane Skruenøgler, trak Arrestanten Jensen Cyklen hen paa Marken, hvor Arrestanterne derefter atter traf sammen. Han nægter at have tænkt sig, at Cyklen var stjaalet, og har forklaret, at han antog, at Cyklen skulde skilles ad, fordi den ikke kunde sælges uden Købebevis.

Arrestanten Jensen har til at begynde med benægtet at kende

noget til den stjaalne Cykle, og han vil hverken have været med til at adskille Cyklen eller have set, at dette blev gjort. Hans nærmere Forklaring gik ud paa, at Arrestanterne Charles Hansen og Nielsen den paagældende Eftermiddag kom hen til ham, der laa paa en Mark og sov; de spurgte, 'om han vilde gaa med en Tur, og de fulgtes derpaa alle tre ned ad Gaden, og Arrestanten Nielsen bar da paa en Pakke, der ved Anholdelsen viste sig at indeholde de omhandlede Dæk og Slinger.

Denne Forklaring har Arrestanten Jensen imidlertid ændret, og hans seneste Forklaring gaar ud paa, at han i Søndermarken, medens han var sammen med Arrestanterne Charles Hansen og Nielsen, købte Cyklen af en ubekendt Mandsperson, der fortalte, at han var straffet. Han betalte Cyklen med en Guldtikrone, han havde i sit Lommeterklæde. Han trak derefter Cyklen hen paa Marken, medens de to andre Arrestanter gik hen til en Jærnhandler for at laane Redskaber til at adskille Cyklen med. Da han, der var beruset, vaagnede paa Marken efter at have bragt Cyklen derhen, var de to andre Arrestanter ved at skille Cyklen ad. Han har forklaret, at han, da han købte Cyklen, ikke tænkte sig, at den var stjaalet, men erkendt, at han, da han vaagnede paa Marken, var klar over, at Cyklen maatte være stjaalet. Han har derhos forklaret, at det var Meningen, at de ved Salg af den adskilte Cykle indvundne Penge skulde have været forbrugt af alle tre Arrestanter til fælles Fordel.

Saa vel Arrestanten Hansen som Arrestanten Nielsen har imidlertid benægtet, at det var deres Mening, at de skulde have Andel i, hvad der kom ind ved Salget af Cykledele.

Ved de af Cyklehandler Bertram Petersen og Forretningsbestyrer Ove Hansen afgivne beedigede Vidneforklaringer maa det anses for efter Omstændighederne tilstrækkeligt godtgjort, at omhandlede Cykkelstel samt Dæk og Slinger hører til den Bankassistent Rønne tilhørende Cykle, og Rønne, der har genkendt Cykkelstellet som hørende til og erklæret, at han ikke betvivler, at Dækkene og Slingerne hører til den ham frastjaalne Cykle, har med sin Ed bekræftet, at Cyklen er ham frakommet uden hans Vidende og Villie.

Med Hensyn til Arrestanten Charles Hansen bemærkes det særligt, at han først løslodes den 14 Juni d. A. efter Udtaaelsen af den ham sidst idømte Straf, og at han derfor ikke kan have udført Tyveriet af den omhandlede Cykle, og forsaavidt angaar Arrestanterne Nielsen og Jensen findes det ikke bevist, at nogen af dem har begaaet Tyveriet. Arrestanten Jensen vil, idet den af ham sidst afgivne Forklaring for hans Vedkommende lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse, være at dømme for Hæleri, og for Arrestanterne Charles Hansens og Nielsens Vedkommende skønnes det under Hensyn dels til de Omstændigheder, under hvilke Arrestanten Jensen ifølge deres Forklaringer har erhvervet Cyklen, og det om deres Forhold med Hensyn til Cyklen oplyste, dels til, at de under Sagen har afgivet vaklende og indbyrdes modstridende Forklaringer, og dels til deres forbyderiske Fortid, uden Betænkelse at anse det for godtgjort, at de har været paa det Rene med, at de tilstedekomne til den stjaalne Cykle hørende Koster, der er vurderede til ialt 25 Kr., hidrørte fra Tyveri, og de vil herefter være at dømme for Hæleri.

II. Natten til den 14 Juli d. A. blev Arrestanterne Vilhelm Thorvald Christian Hansen og Charles Hansen samt Alma Jensine Jensen, Nielsens Hustru — hvilken Sidste har været arresteret som sigtet under nærværende Sag, men mod hvem der ikke er rejst Tiltale — anholdte som sigtede for Forsøg paa ved Indbrud at skaffe sig Adgang til Beværter Jens Christian Kroghs Beværtningslokaler, Nørrebrogade Nr. 217, Stuen, Krogh paaviste Klokken ca. 2³/₄ paa Nørrebrogade Nielsens Hustru for Politibetjent Nr. 557, Reiff, og anmeldte til denne, at hun og to Mandspersoner havde været inde i Gaarden til den nævnte Ejendom, og at den ene af Mandspersonerne da havde forsøgt at aabne et af Køkkenvinduerne til hans Beværtning. Da Politibetjenten kort forinden havde set, at Nielsens Hustru passerede Nørrebrogade ifølge med Arrestanterne Vilhelm Hansen og Charles Hansen, anholdt han samme Nat Kl. ca. 3¹/₄ Arrestanterne, hvem han traf paa Gaden.

Beværter Krogh har som Vidne under Ed forklaret, at han den paagældende Nat fra sit Vindue paa 1ste Sal i den nævnte Ejendoms Baghus saa, at Arrestanten Vilhelm Hansen stod i Gaarden og lirkede ved et af Køkkenvinduerne til hans Beværtning, og at samtidig Charles Hansen og Nielsens Hustru opholdt sig i Gaarden og saa derpaa, Charles Hansen omtrent midt i Gaarden og Nielsens Hustru antagelig en halv Snes Alen fra ham. Da Krogh raabte ned i Gaarden, forsvandt de alle tre, og da han derefter løb ned paa Gaden, antraf han paa Nørrebrogade udfor Nr. 219 Nielsens Hustru, hvem han foranledigede anholdt.

Begge Arrestanter har vedholdende benægtet, at de har været inde i den ommeldte Gaard. De har erkendt, at de den paagældende Nat traf Nielsens Hustru paa Gaden, men anført, at de kort efter skiltes fra hende paa Gaden. Ved Undersøgelse paa Gerningsstedet blev det konstateret, at der var gjort Forsøg paa at opbryde det paagældende Køkkenvindue, idet der saavel paa Kanten af Vinduesrammen som paa Vinduesposten fandtes flere Mærker af et spidst Instrument, mulig en Kniv. Vinduet var malet med grøn Farve, og Arrestanten Vilhelm Hansen blev ved Anholdelsen funden i Besiddelse af en Lommekniv, der viste sig at passe til de ommeldte Mærker, og paa Spidsen af Bladet fandtes Spor af grøn Maling og Træsmuld. Ved mikroskopisk Undersøgelse er det konstateret, at Stoffet, der fandtes paa Knivsbladet, havde ganske samme Udseende og Farvenuance som Malingen paa det ommeldte Køkkenvindue, hvorhos der saavel i Stoffet paa Knivsbladet som i Malingen paa Vinduet lod sig paavise Bly.

Arrestanten Vilhelm Hansen har forklaret, at han den foregaaende Dag havde hjulpet nogle Drengene med at fastgøre et Net til et grønt Kasteskaf, og at han antager, at det er derved, at der er kommet lidt grønt Smuld paa hans Kniv; men der er Intet oplyst til Bestyrkelse af denne Forklaring.

Nielsens Hustru forklarede ved Anholdelsen til den over hende tagne Rapport, at hun den paagældende Nat sammen med en ubekendt Mandsperson, hun havde truffet paa Gaden, uhindret var gaaet ind i den ommeldte Gaard for der at pleje Samleje; først da Krogh raabte ned i Gaarden, bemærkede hun Arrestanterne, der kom i Løb forbi hende. Hun gik derefter ud paa Gaden, hvor hun kort efter blev an-

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 5 Januar 1915: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden forlænges til tre Aar. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagfører O. Johansen og Prokurator Mundt, betaler Arrestanten Per Jønsson 25 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom under den Del af Sagen, som efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakendelse, anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Per Jønsson til Højesteretssagførerne Bache og Bülow 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Arts-Skipinge Herreders Ekstraret efter Begæring af Arrestanten Per Jønsson hertil indankede Sag er Arrestanten sat under Tiltale for Tyveri.

Arrestanten, der er født den 1 Marts 1881 i Sverrig, men som siden sit 5.—6. Aar uafbrudt skal have opholdt sig her i Landet, er forhen bl. a. anset: ved Bornholms Sønderherreds Ekstrarets Dom af 29 Juni 1901 efter Straffelovens § 228, Lov 15 Maj 1875 §§ 3 og 10, jfr. Straffelovens § 62, med Fængsel paa Vand og Brød i 8 Dage, ved Bornholms Østerherreds Ekstrarets Dom af 12 April 1902 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., jfr. § 57, med lige Fængsel i 4 Gange 5 Dage, ved Bornholms Sønderherreds Ekstrarets Dom af 25 April 1905 efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., og § 235, jfr. § 62, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved samme Rets Dom af 5 Juni 1905 efter Straffelovens § 232, sammenholdt med § 62, 1ste Stk., med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved Helsingør Købstads Ekstrarets Dom af 16 Marts 1907 for 5te Gang begaaet Tyveri efter Straffelovens § 232 samt efter Lov 3 Marts 1860 § 3 og Straffelovens § 275, kfr. § 268 og § 62, med Forbedringshusarbejde i 15 Maaneder, ved Fleskum Herreds Ekstrarets Dom af 23 Oktober 1908 i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stk., efter dens § 238, jfr. Lov 1 April 1905 § 13, som for 6te Gang begaaet Hæleri, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, ved Korsør Købstads Ekstrarets Dom af 18 Oktober 1909 efter Straffelovens § 232, 1ste Stk., med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og senest ved Sorø Birks Ekstrarets Dom af 8 August 1913 efter Straffelovens § 232, 1ste Stk., med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Natten mellem den 31 Oktober og den 1 November 1914 forlod Arrestanten Saltoftegaard, hvor han efter Udtaaelsen af den ham

senest idømte Straf havde faaet Plads som Karl til den 1 November s. A., medtagende en Tjenestepige sammesteds Karen Marie Karoline Andersen tilhørende Cykle, der stod frit fremme i Rullestuen, som Arrestanten beboede, en Karlen Julius Valdemar Jakobsen tilhørende Cyklepumpe samt et Par samme tilhørende gamle, værdiløse Støvler.

Arrestanten nægter imidlertid at have stjaalet disse Genstande, idet han har forklaret Følgende:

Efter at han sammen med fornævnte Arbejdskarl Valdemar og Arbejdskarl Karl Ferdinand Sørensen om Aftenen den 31 Oktober 1914 havde indkøbt og drukket en Del af 2 Flasker Brændevin og 1 Flaske Kirsebærvin, forlod Ferdinand dem, medens Arrestanten og Valdemar fortsatte Drikkeriet, indtil Flaskerne omtrent var tømte.

Arrestanten fik nu Lyst til at rejse til Bornholm, og han, der vil have troet, at Saltoftegaard laa i Nærheden af København, og at han pr. Cykle samme Aften kunde naa Dampskibet til Bornholm, »huggede« da den fornævnte Cykle og kørte bort.

Efter at være kørt vild vil Arrestanten efter sin videre Forklaring næste Dag over Kallundborg med Toget være taget til København og derfra med Dampskibet til Bornholm, hvorfra han efter et kort Ophold vendte tilbage til Sjælland, hvor han efter nogen Omflakken blev anholdt i Roskilde den 15 November f. A. i Anledning af Tjenestepige Karen Andersens Anmeldelse af 1 s. M. om, at han havde stjaalet hendes Cykle.

Ved Anholdelsen fandtes han i Besiddelse af Cyklen, hvorpaa manglede Klokke, Haandtag, Kædekasse og Net, hvilke Genstande Arrestanten vil have bortkastet, efter at de var gaaede itu, medens han havde været i Besiddelse af Cyklen. Denne vil han have haft til Hensigt at køre tilbage til og lægge udenfor Saltoftegaard, hvori han blev forhindret ved sin Anholdelse. Cyklepumpen hævder Arrestanten, forinden han cyklede bort fra Gaarden, at have faaet overgivet til Laans af Valdemar, der ligeledes gav ham Støvlerne. Af disse Genstande fandtes Arrestanten ved sin Anholdelse i Besiddelse af Cyklepumpen, der er bleven tilbageleveret til Valdemar efter at være vurderet til 1 Krone.

De tvende omtalte Arbejdskarle, Valdemar og Ferdinand, har imidlertid edelig forklaret, at Klokken var omtrent 1 Nat, da Ferdinand forlod Arrestanten, samt at Arrestanten til hver især af dem om Aftenen, forinden de begyndte at drikke sammen, havde udladt sig med, at han vilde overnatte paa Saltoftegaard for den 1 November over Kallundborg med et Eftermiddagstog at tage til København.

Endvidere har Valdemar under Ed forklaret, at fornævnte Cyklepumpe og Støvlerne er frakomne ham mod hans Vidende og Villie.

Medens det findes betænkeligt paa det Foreliggende at statuere, at Arrestanten har gjort sig skyldig i noget strafbart Forhold med Hensyn til Cyklepumpen og Støvlerne, maa det anses for tilstrækkeligt godtgjort, at han har stjaalet Cyklen, der maa antages at have haft en Værdi af ca. 50 Kroner, den Gang han stjal den.

Som Følge heraf vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 232 for 8de Gang begaaet simpelt Tyveri efter Omstændighederne med Tugthusarbejde i 3 Aar. Underrettsdommen, ved hvilken han er anset med Tugthusarbejde i 2 Aar efter samme Lovbestemmelse for

8de Gang begaaet simpelt Tyveri saavel med Hensyn til Cyklen som med Hensyn til Cyklepumpen og Støvlerne, vil være at forandre i Overensstemmelse hermed, medens Dommen vil være at stadfæste for saa vidt angaar dens Bestemmelser angaaende Aktionens Omkostninger, som det rettelig er paalagt Arrestanten at udrede.

Nr. 303. Installatør Poul Melton (Rée)

mod

Ingeniør Carl Nielsen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet, om et af Appellanten gjort Indskud i en Forretning var et denne ydet Laan.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 8 Juni 1914: Det af Indstævnte, Installatør Poul Melton, i Firmaet »C. F. Riedels Efterfølger« i Henhold til Overenskomst af 11 April 1912 gjorte Indskud af 30,000 Kroner er et Indskud i et ved samme stiftet Interessentskab mellem Indstævnte og Fru Ella Poul Nielsen og hæfter som saadant for det nævnte Firmas Gæld. Der tilkommer ikke Indstævnte nogen Dækning for dette Indskud af Firmaets eller Fru Poul Nielsens Aktiver, før Citanten, Ingeniør Carl Nielsen, har erholdt fuld Dækning for sit lovlige Tilgodehavende hos Firmaet med Renter og Omkostninger. Sagens Omkostninger betaler Indstævnte til Citanten med 100 Kroner, der udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Stempelforbehold med Hensyn til, at det ikke af de den 21 Januar 1914 og 4 Februar s. A. henholdsvis af Citanten og Indstævnte fremlagte Afskrifter af den ovennævnte Overenskomst af 11 April 1912 med Paategninger af 19 November 1912 fremgaar, at sidstnævnte Paategning er stemplet.

Højesterets Dom.

Af forskellige af de i den indankede Dom gengivne Bestemmelser i den mellem Appellanten og Fru Poul Nielsen oprettede Overenskomst fremgaar det, at det Indskud, som Appellanten gjorde i den af Fru Poul Nielsen drevne Forretning, var et Laan, som Appellanten ydede Forretningen, og at Appellanten ikke skulde være ansvarlig for Forretningens Gæld. Og der findes ikke i Overenskomsten nogen Bestemmelse, der, hvad enten den betragtes isoleret eller i Forbindelse med Overenskomstens andre Bestemmelser, kan medføre, at Appellanten desuagtet helt eller delvist skulde blive ansvarlig for den nævnte Gæld, hvilket Ansvar heller ikke følger af Lovgivningens almindelige Grundsætninger eller af Forholdets Natur. Da det endelig ikke er oplyst, at et saadant Ansvar er hjemlet ved den Maade, hvorpaa Appel-

alnten er optraadt under sin Ledelse af Forretningen, som hvis ansvarlige Indehaver Fru Poul Nielsen var anmeldt til Handelsregistret og opført i Vejviserens Firmaregister, — i hvilken Henseende de enkelte i Dommen omtalte Notitser i Vejviseren og Telefonbogen maa anses uden Betydning —, vil Appellanten i Overensstemmelse med sin derom nedlagte Paastand være at frifinde.

Processens Omkostninger for begge Retter vil Indstævnte have at betale til Appellanten med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Installatør Poul Melton, bør for Tiltale af Indstævnte, Ingeniør Carl Nielsen, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter betaler Indstævnte til Appellanten med 300 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Da Installations- og Entreprenørfirmaet C. F. Riedels Eftflg., hvis Indehaver var Fru Ella Poul Nielsen, i nogen Tid havde haft Betalingsvanskeligheder, blev der under 11 April 1912 mellem Fru Nielsen og Indstævnte, Installatør Poul Melton, indgaaet en Overenskomst, af hvis Bestemmelser fremhæves følgende:

»Jeg Melton overtager fra 1 April d. A. Ledelsen af den af Fru Poul Nielsen under Firma »C. F. Riedels Efterfølger« hidtil drevne Gas- og Vand- samt Elektricitetsforretning i Ny Vestergade 9, saaledes at jeg Melton bliver enebestemmende med Hensyn til Forretningens Drift samt foretager alle i den Anledning fornødne Dispositioner saavel med Hensyn til Entrepriser, Vareindkøb, Folkehold m. m., kort sagt forestaar og bestemmer Ledelsen af fornævnte Forretning som Generalbefuldægtiget for Indehaveren, idet denne ikke skal have nogen Indflydelse eller Medbestemmelsesret desangaaende. Jeg Fru Nielsen fraskriver mig derfor enhver Ret til paa egen Haand at tegne Firmaet uden forsaavidt min Underskrift maatte kræves af Hr. Melton, idet jeg i saa Fald er pligtig til naarsomhelst paa Forlangende at underskrive i alle Tilfælde, hvor Forretningens Drift maatte gøre det nødvendigt.

Jeg Fru Nielsen meddeler straks Hr. Melton Prokura, ved hvilken han i Egenskab af Forretningens Administrator skal være berettiget til at tegne Firmaet.

Jeg Melton paatager mig at lede Forretningen som forannævnt, og indskyder jeg som Driftskapital i Forretningen et Beløb af 30,000 Kroner, hvilket Indskud forrentes med 6 % p. a. forlods af Nettooverskudet, hvorved forstaas Nettoindtægten, efter at alle Renter af Forretningssgælden og Omkostninger ere betalte, idet der dog ikke til

Forrentning af Forretningssgæld medregnes Renter af Etatsraadinde Howitz' Kapital i Forretningen, opgjort ved Status pr. 1 Januar 1912 til 22,000 Kroner. Jeg Melton vier Forretningen min hele Arbejds-kraft, dog at jeg har Ret til foreløbig, saalænge jeg bibeholder mit hidtidige Forretningslokale og Telefonnummer, hvilket jeg opsiges saa snart ske kan, tillige at varetage dennes Interesser, idet jeg selvfølgelig efter Ophør med denne Forretning i videst muligt Omfang overfører mine Kunder til nærværende Firmas Forretning.

Efter at Renter af mit Indskud er betalt, fordeles Forretningens øvrige aarlige Nettooverskud (beregnet paa foranførte Maade) saaledes:

Forlods udredes til mig Melton som Vederlag for min Virksomhed som Administrator et Beløb af 4000 Kr. er Fire Tusinde Kroner aarlig.

Af det øvrige Nettoudbytte betales accumulativt 6 % p. a. Rente fra 1 Januar 1912 af ovennævnte Etatsraadinde Howitz tilhørende Kapital, stor 22,000 Kr., hvorefter Resten deles lige mellem os Melton og Fru Nielsen, forsaavidt dette Restoverskud udgør 4000 Kr. eller derunder. Udgør dette Restoverskud over 4000 Kr., erholder jeg Fru Nielsen 2000 Kr., medens Resten tilfalder mig Melton alene, idet jeg Fru Nielsen altsaa ingensinde skal have Ret til et større Nettoudbytte end 2000 Kr. aarligt....

For mit Meltons Indskud i Forretningen udstedes af mig Fru Nielsen — samtidig med nærværende Overenskomst's Underskrift — et Gældsbevis, stort 30,000 Kr., at forrente som forannævnt, og indeholdende nedennævnte Bestemmelser om Tilbagebetaling m. m. for det Tilfælde, at Hr. Melton skulde dø eller ikke ønske at overtage Forretningen.

Skulde jeg Melton erklære at ville overtage Forretningen med Firmanavn — jfr. nedenfor — skal Gældsbeviset af mig kvitteres, samtidig med, at jeg overtager Forretningen, og skal Kvittering af Gældsbeviset i Forbindelse med nedennævnte Afstaaelsessum da gælde som det fulde Vederlag, som jeg skal erlægge for Overtagelsen af Firmanavn og Overdragelsen af Forretningens øvrige Aktiver.

Jeg Melton har Ret til naarsomhelst at faa Forretningen og Firmanavnet overdraget imod til dens Indehaver Fru Nielsen eller til hvem hun maatte overdrage sin Ret at erlægge en Afstaaelsessum af 18,000 Kr. (foruden Kvittering som indfriet af forannævnte Gældsbevis, stort 30,000 Kr.)....

Skulde Indehaveren Fru Nielsen afgaa ved Døden, forinden jeg Melton maatte have overtaget Forretningen, er hendes Bo eller Arvinger pligtig, naar jeg Melton inden 1 Maaned stiller Forlangende derom, at overdrage mig samme, idet jeg i saa Fald har Ret til at føre Firmanavnet »fh. C. F. Riedels Efterfølger« eller hvilken anden Kombination af Firmanavnet overensstemmende med Fimaloven, jeg Melton maatte ønske.

Saaftremt jeg Melton ikke maatte ønske at overtage Forretningen og Firmaet, kan jeg ikke opsiges min Virksomhed ved samme til Fratræden til et tidligere Tidspunkt end 1 Januar 1917, men til dette Tidspunkt eller enhver senere 1 Juli eller 1 Januar kan jeg opsiges til Fratræden med 3 Maaneders Varsel, dog at jeg ogsaa forinden før-

nævnte Tidspunkt skal have Ret til at opsiges min Stilling til Fra-træden til en 1 Januar eller 1 Juli med fornævnte Varsel, saafremt Forretningen ikke i noget af de 3 — tre — paa hinanden følgende Aar har kunnet tilsvare mig Renter af mit Indskud og mit fulde Ved-derlag for min Virksomhed 4000 Kr.

Skulde jeg Melton saaledes efter forudgaaende Opsigelse udtræde af Forretningen, skal den af mig i Forretningen indskudte Kapital tilbagebetales med 5000 Kr. aarlig, første Gang den 1 Januar, der ind-træder nærmest efter Udtrædelsen, og hver paafølgende 1 Januar.

Saafremt jeg Melton ikke selv maatte ønske at fratræde til for-nævnte Tidspunkt, kan jeg ikke opsiges til Udtrædelse, førend efter 1 Januar 1922 og kun, saafremt jeg ikke da har erklæret, at jeg ønsker at overtage Firmaet....

Skulde jeg Melton afgaa ved Døden, forinden jeg maatte have overtaget Firmaet, kan den af mig i Forretningen indskudte Kapital af mit Bo eller mine Arvinger forlanges udbetalt i Løbet af 2 Aar fra Dødsdagen at regne, med Halvdelen i hvert Aar, og forrentes med 6 % p. a. til Betalingsdagen.

Skulde Firmaet forinden jeg Melton maatte have overtaget samme, liquidere eller gaa fallit, er det af mig gjorte Indskud straks forfalden til skadesløs Betaling....

Indstævnte gjorde det i Overenskomsten nævnte Indskud i Fir-maet C. F. Riedels Eftf. og tiltraadte i Henhold til Overenskomsten dettes Ledelse.

Den 30 September 1913 standsede Firmaet sine Betalinger og gav »Jern-, Metal- og Kortevarerbranchens Kreditorforening«, for hvilken nærværende Proces er anmeldt, Fuldmagt til at søge en Ordning med dets Kreditorer.

Under denne Sag paastaar nu Citanten, Ingeniør Carl Nielsen, der er Firmaets Kreditor for 622 Kr., kendt for Ret, at det ovennævnte af Indstævnte gjorte Indskud, er et Indskud i et ved samme etableret Interessentskab mellem Indstævnte og Fru Ella Poul Nielsen, at Ind-skudet som saadant hæfter for Firmaet »C. F. Riedels Efterfølger«s Gæld, og at der saaledes ikke tilkommer Indstævnte nogen Dækning for dette Indskud af Firmaets eller Fru Poul Niensens Aktiver, før samtlige Firmaets Kreditorer har erholdt fuld Dækning for deres lov-lige Fordringer med Renter og Omkostninger. Indstævnte paastaar sig kendt berettiget til som Kreditor for det omhandlede Indskuds Ved-kommende at nyde Udlodning i Firmaets Bo i Lighed med Citanten. Begge Parter procederer derhos til Tilkendelse af Sagens Omkost-ninger.

Indstævnte gør til Støtte for sin Paastand gældende, at Overens-komsten af 11 April 1912 tilsigtede at ordne et Gældsforhold og eta-

Færdig fra Trykkeriet den 26 Februar 1915.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

58. Aargang.

Højesteretsaaret 1914.

Nr. 54—55.

blere et Arbejdsforhold mellem ham og det nævnte Firma, men ikke at stifte noget Interessentskab.

Af Citanten er det oplyst, at Indstævnte i Københavns Vejviser for 1913 har ladet sig opføre som »Ingeniør, aut. elektr. Install., C. F. Riedels Eftf.« og ladet Firmaet opføre saaledes: »Riedels C. F. Eftf. . . . Aut. Install. ved Poul Melton«, samt at han har ladet følgende Betegnelser optage i Telefonhaandbogen for samme Aar: »C. F. Riedels Eftf. (Paul Melton) Smedem., Gas- & Vandm. Elektr. Install. . . .«, »Riedels C. F. Eftf. (Paul Melton)«, »Melton Paul Ingeniør (C. F. Riedels Eftf.)«

Efter hele sit Indhold lægger Overenskomsten af 11 April 1912 det nærmest at antage, at Indstævnte, uanset de i den benyttede Udtryk, er bleven i hvert Fald Kommanditist i det oftnævnte Firma. Da nu Rigtigheden af, at Forholdet har været et saadant, bestyrkes ved de ovenfor fremhævede Oplysninger, og da det naturligtvis maa blive uden Betydning til at hidføre et andet Resultat, at Indstævnte til Firmaregistret er anmeldt som Prokurist i Firmaet, vil Citantens Paastand, mod hvilken iøvrigt ingen Indsigelse er fremsat, være at tage til Følge, med den nedenfor anførte Modifikation, saaledes at Sagens Omkostninger bestemmes til 100 Kroner.

Nr. 476.

Højesteretssagfører Winther

mod

Oluf Petersen (Def. Dietrichson),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 2 Januar 1915: Arrestanten Oluf Petersen bør straffes med Tugthusarbejde i 2 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Olsen og Meyer, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Oluf Petersen til Højesteretssagførerne Winther og Dietrichson 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Oluf Petersen, som tiltales for Tyveri, er født den 6 December 1862 og anset bl. a.: ved Højesterets Dom af 24 Januar 1896 efter Straffelovens § 232 med Forbedringshusarbejde i 2½ Aar, ved Højesterets Dom af 4 November 1901 efter Straffelovens § 203 med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ved Højesterets Dom af 13 Februar 1902 efter Straffelovens § 232, sammenholdt med § 64, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved nærværende Rets Dom af 15 Oktober 1910 efter Straffelovens § 232 for 6te Gang begaaet groft Tyveri med Tugthusarbejde i 2 Aar, og senest ved Aalborg Købstads Politirets Dom af 8 December 1913 efter Lov af 3 Marts 1860 § 3 med Tvangsarbejde i 30 Dage.

En Sag, under hvilken han var arresteret, mistænkt for Tyveri, blev sluttet den 1 Maj 1914.

Vinkyper Anders Peter Andersen har edelig afgivet følgende Forklaring:

Den 27 Oktober 1914 ved 6½-Tiden om Eftermiddagen hørte han fra Vinhandler Josua Larsens Forretning i Badstuestræde Nr. 20 i Kælderen en Person komme gaaende ad Husets Port ind i Gaarden, og Vidnet, som vidste, at der i den senere Tid var bortkommet 2 Fustager, og nærede Mistanke om, at de var stjaalne, gik nu op i et Pakrum i Gaarden og saa herfra Arrestanten staa ved en Vinfustage 3 Skridt tilvenstre for Porten. Han stod med Ryggen til Vidnet i en lyttende Stilling, men tog straks efter Fustagen, gik ud ad Porten og lagde den paa en Trækvogn paa Gaden. Da Vidnet nu spurgte, hvor Arrestanten skulde hen med Fustagen, svarede Arrestanten, at det vidste han ikke, og paa Spørgsmaal om, hvem der havde sagt, at han skulde tage den, svarede Arrestanten, at det var ham, der var med, »men han sprang«, og hvor han var blevet af, vidste Arrestanten ikke.

Arrestanten forklarede til de straks tilkaldte Politibetjente, Nr. 480, Nielsen, og Nr. 516, Christoffersen, at han skulde hente Fustagen for en anden Mand, som havde været med inde i Gaarden, og efter Politibetjent Christoffersens Forklaring sagde Arrestanten til ham, at det var denne Anden, som havde taget Fustagen, og at han

havde spurgt Arrestanten, om denne vilde have en Bøtte. En lignende Forklaring afgav Arrestanten til den paa Politistationen optagne Rapport med Tilføjende, at han ogsaa til Kyper Andersen havde sagt, at det var Manden, »som gaar derovre«, der havde taget Fustagen.

I Retten ændrede Arrestanten sin Forklaring derhen, at det var Arrestanten, som tog Fustagen, men han forklarede, at dette skete paa Mandens Anvisning, idet han ved Stranden havde truffet denne, som havde spurgt, om Arrestanten vilde køre, ikke have en Bøtte, hvorpaa de gik sammen ind i Gaarden, hvor Arrestanten paa Mandens Anvisning tog Fustagen og bar den ud paa Vognen, medens Manden gik foran ham og var kommen et godt Stykke hen ad Gaden, da Kyperen kom til, men at Arrestanten ikke tænkte paa at paavise ham for Kyperen. Senere forklarede Arrestanten, at han meget muligt sagde til Kyperen, at Manden sprang, idet han i det Øjeblik fik en stærk Mistanke om, at Manden havde en ond Samvittighed. Han hævder til Kyperen at have sagt, at han skulde til Ved Stranden med Fustagen, idet Manden efter Arrestantens Forklaring havde givet ham denne Besked.

Imidlertid har Kyper Andersen edelig forklaret, at han vel ikke med Bestemthed tør udtale sig om, hvorvidt Arrestanten var sammen med en Anden, da han kom ind ad Porten, men at Vidnet, uagtet han kun var 4—5 Alen fra Porten, og der er meget lyd, kun hørte Fodtrin af én, og at Arrestanten var alene, da Vidnet faa Sekunder senere saa ham fra Pakrummet, samt at Vidnet er aldeles sikker paa, at det vilde have hørt, hvis Arrestanten i Porten eller Gaarden havde talt med Nogen.

Trækvognen benyttede Arrestanten efter det Oplyste under sin Handel med Papir, som han samlede op. Han havde ingen fast Bopæl.

Naar nu henses til, at Arrestantens Forklaringer er vaklende og tildels indbyrdes modstridende, at Vidnet Andersens Forklaring bestemt tyder paa, at den af Arrestanten paaskudte Hjemmelsmand, om hvem Arrestanten ikke har kunnet give saadanne Oplysninger, at han har kunnet efterspores, er en opdigtet Person, og til at Arrestantens Fortid viser ham som tyvagtig og arbejdssky, findes det uden Betænkelighed at anse det bevist, at han har stjaalet Fustagen, der er vurderet til 3 Kr.

Herefter vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 232 for syvende Gang begaaet simpelt Tyveri efter Omstændighederne med Tugthusarbejde i 2 Aar.

Onsdag den 17 Februar.

Nr. 450. Højesteretssagfører Dietrichson

mod

Juliana Silva Jonsdatter og Jon Jonsson (Def. Lunn),

der tiltales henholdsvis for Manddrab og for samme Forbrydelse eller Meddelagtighed deri eller den i almindelig Straffelov for Island af 25 Juni 1869 § 110 omhandlede Lovovertrædelse.

Reykjavik Ekstrarets Dom af 24 April 1914: Tiltalte Juliana Silva Jonsdatter bør straffes paa Livet. Saa har hun ogsaa at udrede Aktionens Omkostninger, deriblandt Salær til sin Defensor, Overretssagfører Magnus Sigurdsson, med 20 Kr. Tiltalte Jon Jonsson bør for Justitiens Tiltale i denne Sag fri at være. Salær til hans Defensor, Overretssagfører Oddur Gislason, 20 Kr., udredes af det Offentlige. Dommen at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Den islandske Landsoverrets Dom af 3 August 1914: Ekstraretsdommen bør ved Magt at stande. Tiltalte Juliana Silva Jonsdatter har at udrede Sagens Appellationsomkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Eggert Claesson og Magnus Sigurdsson, 20 Kr. til hver. Til Tiltalte Jon Jonssons Defensor, Overretssagfører Oddur Gislason, udredes der 20 Kr. i Salær af Landskassen. Dommen at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Juliana Silva Jonsdatter til Højesteretssagførerne Dietrichson og Lunn 60 Kroner til hver.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: I denne Sag tiltales Enken Juliana Silva Jonsdatter, Brekkustig 14 her i Byen, for Manddrab og Husmand Jon Jonsson, sammesteds, for samme Forbrydelse eller Meddelagtighed deri eller for den i almindelig Straffelov af 25 Juni 1869 § 110 omhandlede Lovovertrædelse. Sagen paakendtes inden Rejkjaviks Ekstraret den 24 April d. A. af den ordinære Dommer med 4 Meddomsmænd med det Udfald, at Tiltalte Juliana skulde straffes paa Livet samt udrede alle af Aktionen flydende Omkostninger, derunder 20 Kr. i Salær til hendes Defensor, Overretssagfører Magnus

Sigurdsson, men Tiltalte Jon blev frifunden for Justitiens Tiltale, og hans Defensor, Overretssagfører Oddur Gislason, tilkendtes 20 Kr. i Salær af det Offentlige.

Denne Dom er paa Justitiens Vegne blevet indanket for Lands-overretten.

Ingen af de Tiltalte er forhen blevet straffet.

Tiltalte Juliana Silva Jonsdatter er født den 1 August 1865 i Eyrarsveit inden Snæfellsnessyssel, hvor hun opholdt sig indtil Konfirmationsalderen. Hun fik den paa Landet hos Almuesfolk i den Tid sædvanlige Opdragelse; i Aaret 1880 blev hun konfirmeret med Karakteren godt for Færdighed i Læsning, Kundskaber og Opførsel. Anden Undervisning erholdt hun ikke, men omkring Tyveaarsalderen lærte hun at skrive. Hun tjente paa forskellige Steder i Bardastrandarsyssel og Stykkisholmur de næste 5 Aar efter, at hun blev konfirmeret, flyttede saa til Ellidaö, hvor hun i Aaret 1892 indgik Ægteskab med Lods Magnus Einarsson. Med denne flyttede hun til Stykkisholmur i Aaret 1904, blev Enke i 1909, og 2 Aar derefter, 1911, flyttede hun til Reykjavik, hvor hun i Foraaret 1912 begyndte sit Samliv med Tiltalte Jon Jonsson. Det Aar boede de i Ananaust, derpaa Vesturgata 27 og sidst Brekkustig 14.

Tiltalte Julianas Broder var Eyjolfur Jonsson, Løsemand i Dukskot ved Vesturgata. Lørdagsaften 1 November f. A. blev han pludselig syg i sit Hjem og mente, at Sygdomsaarsagen var bedærvet, oplagt Mælk (»Skyr«), han havde spist i Tiltalte Julianas Hjem. I Løbet af Natten fik han heftige Smerter for den nederste Del af Brystet, ledsagede af heftige Brækninger, og af det Opkastede glimtede der i Mørket som af Morild. Næste Søndagmorgen stod Eyjolfur op af Sengen, skønt syg, og de to næstfølgende Dage var han ved Arbejde, men klagede over, at han var daarlig. Om Onsdagen lagde han sig igen til Sengs, og fra den Tid af forværredes Sygdommen med hver Dag; den 10 November blev han bragt paa Landaskothospitalet, hvor kan den 13 s. M. afgik ved Døden.

Under det første Forhør den 15 November tilstod Tiltalte Juliana uden Vægning at have blandet Gift i oplagt Mælk (»Skyr«), som hun gav Eyjolfur at spise den 1 November f. A., og lyder hendes Beretning om Forbrydelsen og de Omstændigheder, der førte til samme, saaledes: Søndagen den 5 Oktober f. A. kom Eyjolfur i Tiltaltes Hjem for at hente et Dokument, han foregav at have opbevaret i en Kuffert, som de Tiltalte havde haft i Forvaring for ham siden i Foraaret, men Dokumentet agtede han at benytte under en mod ham anlagt Proces. De to Søskende ledte efter Dokumentet i Kufferten, men kunde ikke finde det, hvorpaa Eyjolfur blev vred og beskyldte Tiltalte for, at hun og Medtiltalte Jon havde bortstjaalet Dokumentet og maaske flere Sager ud af Kufferten. Eyjolfur gik saa og var vred og udstødte Trusler mod Tiltalte. Jon var ikke hjemme, da dette skete, men senere i Løbet af den samme Dag indfandt Eyjolfur sig paa ny for at lede efter Dokumentet, og nu var Jon hjemme. De kom op at skændes, og siden opstod der et Slagsmaal mellem dem, da Eyjolfur vilde smide Jon ud. Tiltalte Juliana greb da i Eyjolfurs Arm, men han slog hende med Hænder og Fødder. Til Slut fik de Tiltalte Eyjolfur bragt ud af Døren, men under Slagsmaalet truede Eyjolfur dem paa Livet, og Jon

udtalte da ligeledes, at man gjorde rettest i at slaa Eyjolfur ihjel. To Gange efter dette kom Eyjolfur i Tiltaltes Hjem og lod sig beværte, men hun var dog bange for ham efter de hin Søndag stedfundne Spektakler. Heraf og af Hævnlyst mod Eyjolfur, fordi han havde beskyldt hende for Tyveri, og ligeledes fordi hun ventede betydelig Arv efter ham og endvidere af Medtaltale Jons Tilskyndelser vaagnede og fæstnedes det Forsæt hos hende at tage Eyjolfur af Dage. I Begyndelsen havde hun i Sinde at anlægge Sag imod Eyjolfur for den af ham udøvede Vold og den Beskyldning, han havde rettet mod hende, men Jon vilde det ikke, idet han mente, at det vilde give Anledning til slet Omtale blandt Folk, om de to Søkende førte Processer mod hinanden, men tilskyndede hende snarere til at tage Eyjolfur af Dage. Lagde han nu Planen saaledes, at Tiltalte Juliana skulde narre Eyjolfur ud paa Havnedæmningen fra Land og til Ørfrisö, som da var under Opførelse, hvorfra hun saa skulde styrte ham ned i Søen; selv syntes han dog ikke at ville deltage i denne Gerning, men hun troede sig ikke i Stand dertil. Men da sagde Jon, at han kunde give Eyjolfur Gift, og bifaldt hun dette Forslag. Og var de begge lige gode om denne Beslutning, og da hun ytrede, at det var forbundet med Vanskeligheder at anskaffe Giften, sagde han, at hun kunde enten selv eller ved en anden købe Rottegift paa Apoteket. Hun anmodede Jon om at købe Giften, men her til svarede han, at det kunde hun selv gøre. Hun gik dernæst den 30 Oktober paa Apoteket, hvor hun købte en lille Krukke med Rottegift, der af Udseende nærmest lignede Vaselin, for 35 Øre. Den næste Dag, 31 Oktober, kom Eyjolfur i Tiltaltes Hjem, hvor han fik en Kop Kaffe, men denne Gang havde Tiltalte ikke Mod til at forgive ham. Han sagde da, at han vilde indfinde sig hos hende den næste Dag. Lørdagen den 1 November gik Jon tidlig paa Arbejde. Han vidste, at Eyjolfur agtede at komme der i Løbet af Dagen, samt at Tiltalte Juliana havde indkøbt Giften og agtede at give Eyjolfur den i oplagt Mælk, som hun havde faaet til Foræring, men inden han gik, sagde han til Tiltalte, at det var bedst, at hun gav Eyjolfur Giften nu i Dag. Senere ud paa Dagen kom Eyjolfur, som han havde talt om. Tiltalte gav ham først Kaffe inde i Stuen, gik derpaa ud i Køkkenet og tilberedte »Skyret«, hvori hun kom alt, hvad den Krukke, hun havde købt paa Apoteket, indeholdt, og strøede en Del Sukker derpaa, men selve Krukken smed hun i Ilden. Derpaa satte hun »Skyret« for Eyjolfur, som han spiste uden at levne noget. Tiltalte nærede ingen Tvivl om, at den Giftosis, hun gav Eyjolfur, var dødbringende. Alligevel vaklede hun ikke det mindste, og hun gav ham »Skyret« i den Hensigt, at det skulde bevirke hans Død. Bagefter gav hun ham tre Kopper Kaffe med Brændevin i, dog uden den Tanke derved at standse eller formindske Giftens Virkninger. Men senere, navnlig efter at hun havde faaet at høre, at Eyjolfur var bleven syg, angrede hun Gerningen, og erklærer hun, at hun derefter slet ikke har befundet sig vel, hverken sjælelig eller legemlig.

Tiltalte har aflagt uforbeholden Tilstaaelse, og synes hun ikke at have forsøgt at lægge Skjul paa noget eller at stille Gerningen i gunstigere Lys. Tiltaltes Bekendte giver Tiltalte det Skudsmaal, at hun er tjenstvillig, barmhjertig og følsom overfor Andres Lidelser, men

lidenskabelig, temmelig kolerisk af Temperament, sommetider opfarende i Ord, men oprigtig.

Om Medtaltale Jons Delagtighed i Anslag mod Eyjolfurs Liv have der alene Tiltalte Julianas Forklaring, men iøvrigt stemmer hendes Forklaring i alt Væsentligt overens med de andre under Sagen indhentede Forklaringer og Oplysninger. Under Undersøgelsen blev der fra Apoteket anskaffet en Krukke med Rottegift, der vejede 35 Gram og solgtes for 35 Øre. Bemeldte Krukke blev forevist Tiltalte, der vedkendte sig, at den baade med Hensyn til Stof og Indhold i alle Maader lignede den Krukke, hun købte paa Apoteket, og hvis Indhold hun kom i det »Skyr«, hun havde trakteret Eyjolfur med.

I Landfysikus' Erklæring om Sagen bemærkes, at der i Rottegift af den Slags, som fandtes i Krukken, indeholdes 2 pCt. Fosfor, der er meget stærk Gift, og i 35 Gram indeholdes der saaledes 70 Centigram af bemeldte Gift. 10 Centigram deraf anses ifølge Landfysikus' Erklæring for at være en særdeles livsfarlig Dosis, men at 70 Centigram, der indtages paa en Gang, altid nødvendigvis maa medføre Døden, hvis der ikke i samme Øjeblik træffes Modforanstaltninger, og dog lidet tænkeligt, at Livet kan reddes, skønt man øjeblikkelig faar hentet en Læge. Endvidere peger Landfysikus paa, at Eyjolfurs Sygdomsforløb, saaledes som dette beskrives i Retsforhørene og i Distriktslægens Indberetning — men han havde Eyjolfur under Behandling, mens han laa paa Dødslejet — viser alle Fosforforgiftningens Symptomer, og anser det for utvivlsomt, at Eyjolfurs Død er bleven forarsaget ved Fosforgift og ikke af noget som helst andet.

Tiltalte forventede at faa en Del Arv efter Eyjolfur, hvis Formue hun anslog at vilde beløbe sig til Tusinder. Ifølge Herredsdommerens Erklæring antager man, at Eyjolfurs Bo vil komme til at beløbe sig til i det mindste 2—3000 Kr., og at hans 4 Helsøstre er berettigede til Arv efter ham, men ved Registrering af de Tiltaltes Bo viste det sig, at de ingenting ejede, paa ubetydeligt Husgeraad nær.

Under Forhørene klagede Tiltalte over Hjertesygdom og Sindsvækkelse, men ifølge Sindsygelæge Thordur Sveinssons Erklæring, som undersøgte Tiltalte fra den Tid af, at hun blev indsat i Varetægtsarresten den 15 November f. A. og indtil den 12 Marts d. A., har han ikke kunnet finde nogen Symptomer paa, at hun da eller før havde lidt af Sindsygdøm, og af Retsforhørene kan man ikke se andet, end at hun er ved sin Fornufts fulde Brug.

Da det ifølge Ovenførte maa anses for tilstrækkelig bevist, at Tiltalte har paa den ovenfor beskrevne Maade med Overlæg berøvet sin Broder, Eyjolfur Jonsson, Livet, er hendes Forbrydelse i Underrettsdommen rettelig henført under den almindelige Straffelovs § 191 og Straffen fastsat til Dødsstraf.

Tiltalte Jon Jonsson er født den 29 Januar 1873. Han har til Stadighed under Forhørene fra det første til det sidste nægtet at have med Tiltalte Juliana deltaget i at tage hendes Broder af Dage, at han har foreslaaet det, tilskyndet hende dertil eller været medvidende med hende deri. Hele hendes Forklaring herom erklærer han for Usandhed. Da der ingen andre Oplysninger, der er i Stand til at rokke ved Tiltaltes Nægtelse heraf, have kunnet tilvejebringes, kan det ikke anses for bevist, at han har gjort sig medskyldig i Tiltalte Julianas Forbry-

delse. Endvidere nægter Tiltalte Jon at have haft Kundskab om, at Tiltalte Juliana agtede at blande Eyjolfur Gift, og han erklærer ikke at have faaet Kundskab om, førend under Forhørene, at Tiltalte Juliana købte Rottegiften og gav Broderen den i »Skyret«. Han har dog erkendt, at Tiltalte Juliana en Gang har foreslaaet ham at give Eyjolfur Gift i Kaffe, og at hun en anden Gang har anmodet ham om at købe Rottegift paa Apotheket for derved at forgive Eyjolfur. Men han erklærer at have gjort Forsøg paa at formaa hende til at afstaa herfra eller da at have erklæret ikke at ville være med hende deri, og at hun raadede selv over sine Handlinger, men at det ikke er faldet ham ind, at det var hendes Alvor at tage Broderen af Dage.

Skønt Tiltalte ifølge hans ovenanførte Forklaring ikke kunde være aldeles uden Frygt for, at Tiltalte Juliana gjorde Anslag mod Eyjolfurs Liv, kan det dog ikke anses for hjemlet at forkaste Tiltaltes Forklaring om, at han ikke troede, at Tiltalte Juliana havde i Alvor til Hensigt at tage Eyjolfur af Dage, og at denne hans Tro blev bestyrket derved, at Medtiltalte Juliana ligeledes ytrede til ham om at tage sig selv af Dage, uden at dette dog, efter hvad hun selv har vedkendt sig, i Virkeligheden var hendes Alvor. Det kan saaledes ikke anses for bevist, at Tiltalte Jon har haft saa sikker Kundskab om Medtiltaltes Anslag mod Eyjolfurs Liv, at han kan anses for skyldig i Henhold til Straffelovens § 110. Han bliver derfor at frifinde for Aktors Tiltale i denne Sag, og eftersom Overretten bifalder Ekstraretsdommens Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, bliver denne at stadfæste i sin Helhed.

Sagens Appellationsomkostninger bør Tiltalte Juliana udrede, derunder Salær til Aktor og hendes Defensor for Overretten, 20 Kroner til hver. Tiltalte Jons Defensor tildømmes der 20 Kroner i Salær, der bliver at udrede af det Offentlige.

Det maa misbilliges, at den i Fr. 3 Juni 1796 § 35 lovbefalede Attest om Sagførelsens Lovmæssighed mangler i den indankede Dom. Forøvrigt har Sagens Behandling været forsvarlig og Sagførelsen for Overretten lovmæssig.

Torsdag den 18 Februar.

Nr. 469. Højesteretssagfører Lunn

mod

Peter Edvard Sørensen og Søren Dam Henriksen (Kolbæk) (Def. Bagger),

der tiltales for Røveri eller Pengeafpresning samt Betleri.

Hjerm-Ginding Herreders Ekstrarets Dom af 8 Oktober 1914: Arrestanterne Peder Edvard Sørensen og Søren Dam Hen-

riksen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost hver især i 60 Dage og in solidum udrede alle de af Sagen lovlig flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Nielsen, 20 Kr. og til Defensor, Sagfører Bruun, 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 23 December 1914: Arrestanterne Peter Edvard Sørensen og Søren Dam Henriksen (Kolbæk) bør hensættes til Forbedringshusarbejde hver især i 1 Aar. Saa udreder Arrestanterne og een for begge og begge for een Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overrettsagførerne Dahl og Sørensen, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler de Tiltalte Peter Edvard Sørensen og Søren Dam Henriksen (Kolbæk) til Højesteretssagførerne Lunn og Bagger 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Hjerm-Ginding Herreders Ekstraret indankede Sag tiltales Arrestanterne Peter Edvard Sørensen og Søren Dam Henriksen (Kolbæk) for Røveri eller Pengeafpresning samt Betleri.

Arrestanten Sørensen, der er født den 13 August 1887, har, foruden at han gentagne Gange har været straffet for Betleri, senest ifølge Odense Herreds Politirets Dom af 11 Oktober 1913 med Tvangsarbejde i 90 Dage og ifølge Vallø Birks Politirets Dom af 28 Marts d. A. med samme Art Arbejde i 120 Dage, tidligere været anset:

1) ved Ramsø-Thune Herreders Ekstrarets Dom af 17 August 1906 efter Straffelovens §§ 228 og 229 Nr. 4, jfr. tildels §§ 46 og 54, samt efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage,

2) ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 26 Marts 1907 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., og dens § 253, disse §§ sammenholdt med midlertidig Straffelov af 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage,

3) ved samme Rets Dom af 28 December s. A. efter Straffelovens § 231, 1ste Led, med Forbedringshusarbejde i 8 Maanedre, hvilken Straf ved kongelig Resolution af 9 Januar 1908 formildedes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage og

4) ved Odense Købstads Ekstrarets Dom af 10 September 1908 efter Straffelovens §§ 232 og 247 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Arrestanten Henriksen (Kolbæk), der er født den 13 December 1885, har, foruden at han ligeledes gentagne Gange har været straffet for Betleri, tidligere været anset:

1) ved Andst-Slaugs Herreders Ekstrarets Dom af 14 Februar 1908 efter Straffelovens § 228, jfr. midlertidig Straffelov af 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage,

2) ved Horsens Købstads Ekstrarets Dom af 14 Januar 1909 efter Straffelovens § 281, 1ste Stk., med Forbedringshusarbejde i 2 $\frac{1}{2}$ Aar,

3) ved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 31 Maj 1911 dels efter Straffelovens § 229 Nr. 4 — med en efter dens § 64 lempet Tillægsstraf — dels efter Lov af 3dje Marts 1860 med samme Art Straffearbejde i 8 Maaneder og

4) ved Vennebjerg Herreds Ekstrarets Dom af 3 Oktober 1913 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., jfr. midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

Sagens Omstændigheder ere efter det tildels under et paa Overrettens Foranledning optaget Reassumptionsforhør oplyste følgende:

Den 11 September d. A. anmeldte Malersvend Christian Poulsen, da af Vildbjerg, til Statspolitiet i Herning, at han samme Dags Formiddag mellem Kl. 10 og 11 paa Landevejen mellem Karup og Ilskov havde været Genstand for et røverisk Overfald og Trusel paa Livet af tvende ham ukendte Personer. Under de i den Anledning afholdte Forhør har Anmelderen edelig forklaret, at han, der den paagældende Dag cyklede fra Ilskov til Karup, noget over Halvvejen — paa et Sted, der senere ved Undersøgelsen har vist sig at være mellem det gamle Gedhus og Kjølvraagaard — mødte tvende i Retning fra Karup kommende Personer. Efter at have haft Lejlighed til at tage Arrestanterne i Øjesyn har Poulsen i disse genkendt de nævnte Personer, og gjort bekendt med deres Navne har han videre forklaret, at Arrestanten Henriksen, der gik paa samme Sti, paa hvilken Anmelderen i ret langsom Fart kom kørende tæt op ad Grøften paa højre Side af Vejen, efter først i god Tid at være vejet bort fra Stien, i samme Øjeblik, som de kom ud for hinanden, gik til Venstre over imod ham og skubbede ham af Cyklen, saa at han kom til at ligge oven paa den og derved fik en Forstuvning af venstre Arm, som han tidligere havde paadraget sig, betydelig forværret. Han kom imidlertid op igen og søgte at tage sin Cykle med sig for at komme videre; men Arrestanten Sørensen greb fat i Cyklens Baghjul og kastede den over i Grøften paa den modsatte Side af Vejen, hvorefter Arrestanten Henriksen efter Poulsens oprindelige Forklaring spurgte, om han vilde af med sine Penge, eller om han vilde have en Kniv i Halsen, medens Anmelderen senere har forklaret, at han ikke er sikker paa, med hvilke Ord Arrestanten Henriksen forlangte Penge, men at han er sikker paa, at Arrestanten fremkom med Forlangende herom. Da Poulsen efter sin videre Forklaring saa, at Arrestanten Henriksen havde noget i Haanden, stukket op i Ærmet — uden at han dog kunde se, om det var en Kniv eller noget andet — tog han Flugten ud over Heden, forfulgt af Arrestanten Henriksen. Under Løbet, der med forskellige

Standninger varede omtrent et Kvartertid, og under hvilket Anmelderen, der løb hurtigere end Arrestanten Henriksen, løb i Kreds, fordi han ikke vilde miste sin Cykle, tilkaldte Poulsen ved at vinke med sit Lommelærklæde nogle Kolonnearbejdere ved Jernbanen, hvilke ogsaa i et Antal af 3 kom til Stede, inden Arrestanterne forlod Stedet. Arrestanten Sørensen tog nu Cyklen for at komme bort, men da han forud havde ødelagt den ved at kaste omkring med den, kunde han ikke køre paa den, hvorfor han kastede den fra sig og kort Tid efter fjernede sig sammen med Arrestanten Henriksen.

Under Forundersøgelsen have Arrestanterne vedholdende benægtet at have overfaldet Poulsen eller overhovedet den paagældende Dag at have været paa Vejen mellem Ilskov og Karup. Efter Sagens Paadømmelse ved Ekstrarettens har de efter at have haft Lejlighed til at tale med hinanden under Ophold i Arresthusgaarden tilstaaet, at de har mødt Anmelderen paa det af ham omforklarede Sted; men de har om dette Møde overensstemmende forklaret, at Poulsen, da de mødte ham, kørte midt paa Vejen, og at det ikke var Arrestanten Henriksen, som gik over mod ham og skubbede ham af Cyklen, men at det var ham, som kørte lige paa Arrestanten Henriksen og saaledes bragte sig selv til at vælte. Arrestanten Henriksen har derhos vedholdende benægtet, at han har forlangt Penge af Poulsen, og forklaret, at han ikkun løb efter denne, fordi han skældte Arrestanterne ud for »Bissere«. Arrestanten Sørensen, der benægter at have trampet paa Cyklen, har tilstaaet, at han greb fat i dens Baghjul; men ogsaa denne Arrestant har forklaret, at det skyldtes, at Poulsen, endnu inden han havde rejst sig efter sit Fald, udskældte dem for »Bissere«, hvorhos han har fastholdt, at han først kastede Cyklen bort fra Vejen, da Anmelderen trods Opfordring ikke vilde komme hen og hente den.

Kolonneformand Anders Peter Jensen af Karup har under Ed afgivet en Forklaring gaaende ud paa, at han Fredag den 11 September d. A. sammen med tvende Arbejdere var beskæftiget paa Jernbanelinien, da den ene af Arbejderne blev opmærksom paa, at et ungt Menneske i nogen Afstand gjorde Tegn til dem. De gik nu alle 3 hen mod Stedet og saa da, at Arrestanten Sørensen, der stod paa Vejen mellem Kjølvraa og Ilskov, havde fat i en Cykle, som han kastede omkring med, og at Arrestanten Henriksen løb efter det unge Menneske ude i Heden. Den ene af Arbejderne, det nedenfor nævnte Vidne Andersen, sagde til Arrestanten Henriksen, at han skulde forsvinde, og Arrestanten Sørensen kom straks efter tilligemed sin Kammerat og den forfulgte hen til Vidnet og hans Ledsagere. Arrestanten Henriksen truede med Prygl og havde en blank Genstand i Haanden, men Vidnet har ikke kunnet udtale sig om, hvad det var. Efter Vidnets Forklaring under Reassumptionsforhøret sagde det unge Menneske, at de to andre havde villet overfalde ham, hvorimod den ene af disse sagde, at han var kørt paa hans Abu, og den anden, at kan var kørt paa hans Ben. Arrestanten Henriksen rakte Haanden ud imod det unge Menneske og sagde, at han skulde »have nogle af den«, fordi han var kørt paa ham; derimod har dette Vidne ikke hørt, at der var Tale om »Bissere«.

Jensens Ledsagere, Arbejder Søren Andersen af Kjølvraa og Ekstraarbejder Niels Nielsen af Karup, der under Hovedforhøret ligeledes

under Ed i det Væsentlige har tiltraadt fornævnte Vidnes da afgivne Forklaring, dog at Nielsen efter sin Forklaring ikke har set, at Arrestanten Henriksen havde noget blankt i Haanden, har under Reassumtionsforhøret forklaret følgende: Vidnet Andersen har ikke set, at Arrestanten Sørensen trampede paa Cyklen, men efter Vidnets Forklaring »hamrede« Arrestanten med den paa Jorden og kastede den derefter ind paa Heden. Vidnet kan heller ikke erindre, at der faldt Ord om »Bissere«, men Arrestanten Henriksen sagde, at Poulsen var kørt paa ham, og at han derfor blot vilde give ham »en paa Kassen«. Efter dette Vidnes Forklaring gik de tvende Arrestanter deres Vej, saa snart Vidnet havde fremsat den ovenfor ommeldte Opfordring. Vidnet Nielsen har ligeledes forklaret, at Arrestanten Henriksen sagde, at Poulsen var kørt paa ham, men han kan ikke huske, hvad Poulsen sagde. Begge de tvende sidstnævnte Vidner har derhos forklaret, at de har set Cyklen og ikke kunnet se, at den havde lidt anden Overlast, end at Ventilen var gaaet i Stykker og Luften gaaet ud.

Arrestanternes Forklaring under Reassumtionsforhøret har været foreholdt Anmelderen, der i et og alt har fastholdt Rigtigheden af sin under Hovedforhøret afgivne Forklaring, hvorhos han til en Rapport vedblivende har forklaret, at Arrestanten Henriksen truende forlangte Penge af ham, og at Arrestanten Sørensen ved at »hoppe« ned paa Cyklen, medens den laa paa Grøftkantens, gjorde det umuligt at benytte den, forinden den var repareret. Han har ikke kunnet erindre at have benyttet Udtrykket »Bissere«, men han har ikke villet benægte at have anvendt det, da han ansaa Arrestanterne for Vagabonder. Han erindrer at have sagt noget lignende som »skal man træffe den Slags Folk her ude?« hvorhos han til ovennævnte Politirapport har forklaret, at Arrestanten Henriksen, da Anmelderen vinkede til Banearbejderne, sagde: »Kald du bare Folk til; de første fem seks Stykker skal vi nok skyde.«

Arrestanten Henriksen har benægtet at have haft Kniv eller Skydevaaben hos sig.

Staldforpagter Anton Jensen af Karup har edelig forklaret, at Arrestanterne Natten mellem den 10 og 11 September d. A. sov i Stalden i Karup Kro, og at Arrestanten Sørensen ved deres Bortgang bad om Hjælp til Rejsen, idet han sagde, at de vare rejsende Svende, og bad om »noget til en Pægl«, medens Arrestanten Henriksen stod ved Siden af og modtog de 10 Øre, som Vidnet gav dem.

Jens Christian Jensens Hustru, Ane Kathrine af Kjølvraa, har under Ed forklaret, at hun Fredag den 11 September d. A. var til Stede paa sin Bopæl, da et ungt Menneske kom til Gaarden og fortalte, at han var bleven overfalden af tvende Personer paa Vejen mellem Ilskov og Kjølvraa. Den unge Mand havde en Cykel med, der var bleven beskadiget, og som blev gjort i Stand paa Gaarden. Vidnet kunde af, hvad han fortalte, forstaa, at Overfaldet var foretaget af tvende Personer, som havde været ved Vidnets Bopæl omtrent en Times Tid iforvejen. Disse, af hvilke den ene var »klejn« og den anden noget sværere, stillede sig op udenfor Køkkendøren og sang, hvorefter den førstnævnte kom ind i Køkkenet og bad om Penge, idet han fortalte, at de var indkaldte, men manglede Penge til at rejse for. Vidnet gav Personen tvende halve Stykker Smørrebrød, ligesom hun

paa hans Anmodning tillod ham at tage nogle Tomater, som laa i Vinduet. Hun overlod derhos sin Datter, Maren Jensen, 10 Øre, som Personerne derefter fik. Nævnte Datter har edelig forklaret, at hun saa den Person, som var inde i Køkkenet og bad hendes Moder om Penge; den anden Person saa hun kun flygtigt gennem Vinduet og lagde Mærke til, at han var noget sværere. Baade Moder og Datter har efter at have taget Arrestanterne i Øjesyn forklaret, at det var Arrestanten Sørensen, som var inde i Køkkenet.

Erstatningspaastand er ikke nedlagt under Sagen.

Naar henses til Arrestanternes Fortid og til, at de oprindelig løgnagtig har benægtet at have truffet Anmelderen, findes det ubetænkeligt at tilsidesætte deres under Reassumptionsforhøret afgivne Forklaring, der ikke bestyrkes ved det iøvrigt Foreliggende. Idet det herefter ved de afgivne Vidneforklaringer i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger maa anses efter Omstændighederne tilstrækkelig godtgjort, at de — som det maa antages i indbyrdes Forstaaelse — har søgt under Forhold, der indeholdt en Trusel om øjeblikkelig Anvendelse af Vold, at aftvinge Poulsen Penge, vil de for det af dem i saa Henseende udviste Forhold saavel som for det af dem begaaede Bøveleri være at anse dels efter Straffelovens § 243, jfr. § 46, dels efter Lov 3 Marts 1860 § 3, jfr. midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 8, 2det Stk., med Straffe, der efter Omstændighederne findes passende at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar for hver.

Nr. 468.

Advokat Halkier

mod

Hans Albert Borg (Def. Møller),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 22 December 1914: Arrestanterne Hans Albert Borg og Otto Eli Hansen bør straffes, Arrestanten Borg med Tugthusarbejde i 3 Aar og Arrestanten Hansen med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og hver for sit Vedkommende betale Aktionens Omkostninger, dog at Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Bang og Carlsen, 25 Kr. til hver, udredes af Arrestanterne med Halvdelen hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Tiltalte Borgs Vedkommende anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Høje-

steret betaler Tiltalte Hans Albert Borg til Advokat Halkier og Højesteretssagfører Møller 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanterne Hans Albert Borg og Otto Eli Hansen tiltales for Tyveri. Arrestanten Borg er født den 1 November 1887 og foruden 3 Gange at være straffet for Tyveri forinden det fyldte 18de Aar tidligere anset ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 4 September 1907 efter Straffelovens § 228, jfr. tildels § 54 og § 238, for begges Vedkommende jfr. midlertidig Lov af 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 2 Maaneder, ved Rettens Dom af 1 Maj 1909 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., jfr. midlertidig Straffelov af 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, ved Rettens Dom af 1 Februar 1910 efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved Rettens Dom af 13 Maj 1911 efter Straffelovens § 238, jfr. § 241, som for 4de Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og ved Rettens Dom af 23 Juli 1912 efter Straffelovens § 232, jfr. tildels § 46, for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri og for 4de Gang begaaet og forsøgt groft Tyveri eller i Medfør af dens § 241, 2det Stk., som for 5te Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 3 Aar.

Arrestanten Hansen . . .

Den 8 April 1914 anmeldte Uldvarefirmaet F. Bulls Eftfl., at der i Tiden fra den foregaaende Dags Eftermiddag Kl. 6 $\frac{1}{2}$ til den næste Dags Formiddag Kl. 8 $\frac{1}{2}$ ved Indbrud i Firmaets Forretningslokaler, Købmagergade 4, 1ste Sal, var stjaalet 109 Kr. 53 Øre, der beroede i et aflaaet Kasseapparat, som Tyven havde opbrudt. Tyven havde skaffet sig Adgang til Lokalerne ved at stige gennem et fra Hovedtrappen til Gaarden vendende Vindue og derfra gennem et til Lokalerne hørende Vindue, i hvilket han havde ituslaaet en Rude.

Da der fandtes Fingeraftryk paa nogle til den ituslaaede Rude hørende Glasskaar, der fandtes paa Trappegangen, blev disse undersøgte af Københavns Politis Centralbureau for Identifikation, og det konstateredes da, at der paa Skaarene fandtes Fingeraftryk hidrørende fra Arrestanten Borg.

Arrestanterne, der for Borgs Vedkommende ved kongelig Resolution af 5 Januar 1914 . . . havde erholdt Eftergivelse af Resttiden af de dem sidst idømte Straffe mod henholdsvis til den 24 Juli . . . s. A. at anbringes paa Adserbølgaard Optagelseshjem, var i Slutningen af Marts Maaned undvegne fra Optagelseshjemmet, og da det oplystes, at begge Arrestanter opholdt sig i Christiania, hvor de var sigtede for Tyveri, blev de efter at have udstaaet de dem den 14 Maj 1914 ved Christiania Meddomsret for Tyveri idømte Fængselsstraffe udleverede hertil.

Arrestanten Borg, der vedblivende har nægtet sig skyldig i det ommeldte ham paasigtede Tyveri, nægtede til at begynde med, at han

havde været i Ejendommen Købmagergade Nr. 4. Denne Forklaring har han imidlertid ændret, og hans senere Forklaring gaar ud paa Følgende:

En Nat, meget mulig Natten mellem den 7 og 8 April d. A., traf Arrestanten paa Gaden et ungt Menneske, han kun kendte lidt til, og denne fortalte Arrestanten, at han kom lige fra Købmagergade Nr. 4, hvor han havde stjaalet nogle rede Penge, der laa frit fremme i Kontoret. Han udtalte derhos, at Arrestanten let kunde faa Adgang til Gerningsstedet, idet Arrestanten blot skulde gaa op ad Trappen til 1ste Sal og fra et Vindue paa Trappegangen indre over til et andet Vindue, der var skraas overfor, og som førte ind til Lokalerne, hvor der stod et Pengeskab, som formentlig var let at brække op. Arrestanten indfandt sig derefter i tyvagtig Hensigt ved den ommeldte Ejendom, gik uhindret op ad Hovedtrappen til 1ste Sal, hvor han satte sig i Gaardvinduet for derfra at entre over til det til Forretningslokalerne hørende Vindue, der var slaaet i Stykker, men da dette sidste Vindue forekom ham for snævert og Arbejdet med at komme derover for risikabelt, opgav han Forsøget og gik sin Vej. Han har derhos forklaret, at han formener, at Fingeraftrykkene er fremkomne ved, at han flyttede nogle Glasskaar, der stod paa Trappegangen.

Denne Forklarings Rigtighed har Arrestanten derefter fastholdt.

Naar imidlertid henses til, at Arrestanten Borg ikke har villet gøre nærmere Rede for, hvad han har levet af i den Tid, han efter Undvigelsen fra Adserbølgaard har opholdt sig i København, at Arrestantens Forklaring i sig selv lyder lidet sandsynligt, samt til, at Arrestanten under Sagen har givet vakkende og løgnagtige Forklaringer om sit Forhold, findes det uden Betænkelighed at anse det for tilstrækkelig bevist, at han har begaaet det ham paasigtede Tyveri.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanterne være at anse, Arrestanten Borg efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet groft Tyveri eller i Medfør af dens § 241, 2det Stk., efter § 238 som for 6te Gang begaaet Hæleri med Tugthusarbejde i 3 Aar.

Nr. 370. **Handlende H. G. Moth-Børglum (Selv)**

mod

Aktieselskabet Nordisk Kommissionskompagni (Ingen),

betræffende Erstatning for Misligholdelse af en Kontrakt.

Sø- og Handelsrettens Dom af 3 September 1914: Indstævnte, Handlende H. G. Moth-Børglum, bør til Citanterne, A/S Nordisk Kommissionskompagni, betale 804 Kr. 35 Øre med Renter heraf

6 pCt. p. a. fra den 6 August 1914, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 100 Kr., men bør iøvrigt for Citanternes Tiltale i denne Sag fri at være. Det Idømte udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Foreløbig bemærkes, at der ikke vil kunne tages Hensyn til forskellige af Appellanten for Højesteret uden fornøden Hjemmel fremsatte nye Anbringender og Bevisdata.

Inden Sø- og Handelsretten ved den indankede Kendelse af 22 August 1914 bevilgede Indstævnte, Aktieselskabet Nordisk Kommissionskompagni, den af Selskabet begærede Udsættelse, bemærkede Retten i samme Retsmøde til Protokollen, at Appellanten under den mundtlige Forhandling havde fremsat den ikke i hans Forsvarsskrift anførte Indsigelse, at vedkommende Mægler ikke havde været underrettet om Købets Art, og at Appellanten havde protesteret mod, at Selskabet dokumenterede, at saadan Underretning var given. Retten udtalte derefter, at Selskabet, naar det under disse Omstændigheder tillod Indsigelsens Fremsettelse, ikke ved Modpartens Protest kunde hindres i at oplyse Indsigelsens Urigtighed.

Skønt der nu, som Sagen foreligger for Højesteret, ikke ses at have været Hjemmel til at bevilge Selskabet den nævnte Udsættelse, vil Appellantens Paastand om Sagens Hjemvisning ikke være at tage til Følge, idet det fra Selskabets Side efter Udsættelsen Fremkomne, nemlig en af vedkommende Mægler afgivet, den 24 August 1914 dateret Erklæring, ikke skønnes at være af nogen Betydning for Sagens Afgørelse. Den af Appellanten fremsatte Indsigelse udelukker nemlig kun Anvendelsen af Købelovens § 25, sidste Punktum, men er ikke til Hinder for at tilkende Indstævnte Erstatning i Henhold til den almindelige Regel i Paragrafens første Punktum.

I Dommen er det af de i saa Henseende anførte Grunde rettelig antaget, at det ifølge Slutsedlen indkøbte Rugsigtemel var af samme Slags som det af Appellanten til Selskabet solgte. Da nu Appellanten ikke har afkræftet den Formodning, der er for, at den Betaling, som Selskabet ifølge Slutsedlen skulde erlægge for Melet, svarede til dettes almindelige Pris paa det paa-gældende Tidspunkt, vil Prisangivelsen i Slutsedlen være at lægge til Grund ved Fastsættelsen af Erstatningen, og det maa derfor have sit Forblivende ved det Selskabet under denne Del af Sagen tilkendte Beløb.

Da det derhos i Henhold til de i Dommen anførte Grunde billiges, at der er tilkendt Selskabet Erstatning i Anledning af, at de af Appellanten solgte Grovmelsklumper ikke ere leverede, og da der ikke findes Føje til at nedsætte det Selskabet herfor tilkendte Beløb, samt da det endelig maa have sit Forblivende ved Dommens Bestemmelse om Sagens Omkostninger, vil Dommen i det Hele kunne stadfæstes

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Handlende H. G. Moth-Børglum, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under denne Sag søger Citanterne, A/S Nordisk Kommissionskompagni, Indstævnte, Handlende H. G. Moth-Børglum, til Betaling af 1713 Kr. 60 Øre i Erstatning for Ikkeopfyldelse af en den 31 Juli 1914 indgaaet Handel om Rugsigtemel og Grovmelsklumper, med Renter af Beløbet 6 pCt. p. a. fra Stævningens Dato, den 6 August 1914, til Betaling sker.

Ved Sagens Inkamination den 13 August 1914 paastod Indstævnte Sagen afvist og sig tillagt Kost og Tæring under Paaberaabelse af, at han var cand. juris, men ikke Handlende. Sagen blev berammet til Formalitetsprocedure den følgende Dag, men ved den mundtlige Forhandlings Begyndelse erklærede Indstævnte, at han nu frafaldt sin Formalitetsindsigelse, som efter alt Foreliggende maa anses at have været i Strid med de faktiske Forhold. Indstævnte havde den foregaaende Dag efter Retsmødet leveret Citantens Sagfører et Forsvarsskrift vedrørende Realiteten, og Sagen blev den 14 August mundtlig procederet i Realiteten, idet Indstævnte paastod sig frifunden.

Ifølge Indstævntes Stadfæstelsesskrivelse af 31 Juli 1914 solgte han samme Dag til Citanterne 40 Sække god, sund, bagedygtig tysk Rugsigtemel 0/1 à Kr. 13.50 pr. 100 kg og 10 Sække Grovmelsklumper à Kr. 10.50 pr. 100 kg, alt fob Rutedamper Aarhus og Levering straks. Skrivelsen slutter saaledes:

»Yderligere har De 90 Sække à 100 kg Grovmelsklumper à Kr. 10.50 pr. 100 kg paa Haanden til de 10 Sække ankommer hertil.«

En af de nærmeste Dage derefter meddelte Citanterne telefonisk Indstævnte, at de ogsaa købte de 90 Sække, som de ifølge Skrivelsen havde paa Haanden. Indstævnte paastaar hertil at have svaret, at han ikke kunde og vilde fremsende dem, før Citanterne havde set de første 10 Sække, som maaske ikke fandtes tilfredsstillende. Citanterne benægter, at denne Bemærkning er fremsat fra Indstævntes Side, men dette bliver forøvrigt uden Betydning, eftersom Indstævnte ikke ved en saadan Udtalelse har kunnet afskære Citanterne fra at forlange de 90 Sække inddragne under Handelen.

Den 5 August 1914 skrev Citanterne til Indstævnte og anmodede om inden den følgende Dag Kl. 12 at faa overleveret Udleveringsseddel paa Partiet, der laa i Aarhus. Samme Dag modtog imidlertid Citanterne saalydende den 4 s. M. daterede Skrivelse fra Indstævnte:

»Beklager herved at maatte meddele Dem, at det paa Grund af Fragtdampernes Benyttelse til Soldatertransport ikke har været mig

muligt at levere Rugmelet straks, hvorfor jeg under de fortsatte urolige Forhold, da Melet maatte benyttes straks for ikke at blive fordærvet har maattet realisere det paa anden Maade paa Plads. I det Hele var der Forbud mod at føre Mel fra Aarhus til København.

Paa Grund af disse tvingende Grunde kunde Forretningen med Dem ikke effektueres og betragtes dermed som bortfalden.«

Efter Modtagelsen af denne Skrivelse, som paa flere væsentlige Punkter indeholder Urigtigheder, bl. a. var Melet ikke realiseret, lod Citanterne samme Dag foretage Dækningskøb ved den herværende Mægler. Ifølge Mæglerslutsedlen, der er fremlagt, er der købt: 100 Sække Grovmel malet af gammel Rug og 40 Sække tysk Rugsigtemel, 65 pCt. »0/1« til en Pris af henholdsvis Kr. 22 og Kr. 29 pr. 100 kg franco leveret København, at afsende fra Slagelse »i disse Dage«.

Med dette Dækningskøb til Udgangspunkt har Citanterne opgjort deres Tab til ialt 1700 Kr., som med Tillæg af Mæglerkurtage, 13 Kr. 60 Øre, udbringer det paastaaede Beløb.

Forsaavidt Indstævnte har villet afvise Dækningskøbet som sig uvedkommende under Henviisning til, at han ikke har faaet Underretning om dets Foretagelse, kan der intet Hensyn tages til denne Indsigelse, da det ikke paahviler en Køber at give Sælgeren saadan Underretning.

Naar dernæst Indstævnte har gjort gældende, at Slutsedlen er oprettet pro forma, savner dette Anbringende ethvert Holdepunkt i Sagens Oplysninger, og naar han har hævdet, at Dækningskøbet burde være sket til Levering i Aarhus, kan der ej heller heri gives ham Medhold.

Under den mundtlige Domsforhandling fremsatte Indstævnte endvidere den Indsigelse, at vedkommende Mægler ikke havde været underrettet om Købets Art, og protesterede imod, at Citanterne dokumenterede dette. Under en paa Rettens Foranledning i Medfør af Sø- og Handelsretslovens § 38 sket Reassumption begærede Citanterne Anstand for at bevise dette deres Assertum, hvilket blev bevilget, og Citanterne har derefter godtgjort, at Indstævntes Indsigelse var urigtig, idet vedkommende Mægler havde været underrettet om Købets Art som Dækningskøb.

Efter at Sagen var udsat, er der fra Indstævntes Side fremlagt en Skrivelse af 24 August 1914 fra en Martin Egholm i Aarhus, der ifølge en Annonce i et fremlagt Nummer af Dagbladet »Politiken« maa antages at være Indstævntes Kompagnon ved Salget af Automobile. Erklæringens Indhold, hvorefter tysk Rugsigt 0/1 skulde være en ringere Kvalitet end Rugsigt af 65 pCt. Udmaling, er efter de Retten foreliggende Oplysninger, urigtig, idet 0/1 er den tyske Betegnelse, der svarer til et Meluddrag af 60—65 pCt. af Kornet. Ej heller paa dette Punkt vil derfor Indstævnte kunne finde noget Holdepunkt for Tilside-sættelse af Mæglerslutsedlen, forsaavidt denne skal tjene til at oplyse Prisforskellen for Rugsigtemelets Vedkommende, og det maa herefter anses godtgjort, at Citanterne paa dette Mel har haft et Tab af 600 Kr., som Indstævnte, der ikke har bestridt ikke at have leveret rettidig, maa være pligtig at godtgøre Citanterne tilligemed Kurtage 4 Kr. 35 Øre.

Hvad angaar de 100 Sække Grovmelsklumper bemærkes, at Dækningskøbet angaar Grovmel, og: en ganske anden Vare end den Handelen angik, og det vil derfor for denne Dels Vedkommende ikke kunne afgive Normen for Størrelsen af Citanernes Tab, men i Medfør af Købelovens § 25 vil de være berettigede til at forlange en Erstatning, der svarer til det Beløb, hvormed Prisen paa en lignende Vare som den solgte den 5 August 1914 oversteg den akkorderede Købesum. Det er Retten bekendt, at Prisen paa alle Foderstoffer — hvortil Grovmelsklumper maa henregnes — var stærkt stigende i Dagene fra den 31 Juli til den 5 August, og Citanernes Tab ved Ikke-Leveringen af de her omhandlede 100 Sække maa sættes til mindst 200 Kr.

Der vil herefter være at tilkende Citanterne ialt 804 Kr. 35 Øre. Sagens Omkostninger findes Indstævnte at burde godtgøre Citanterne med 100 Kr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Nr. 490. Højesteretssagfører Aagesen

mod

Hans Kristian Poulsen (Def. Halkier),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 16 Januar 1915: Arrestanten Hans Kristian Poulsen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Prokurator Nissen og Overretssagfører Siesby, 20 Kr. til hver. At efterkomme under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Hans Kristian Poulsen til Højesteretssagfører Aagesen og Advokat Halkier 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Hans Kristian Poulsen, der tiltales for Tyveri, er født den 10 November 1887 og senest anset: ved Højesterets Dom af 23 Oktober 1912 efter Straffelovens § 231, 1ste og 2det Stk., med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

Arrestanten har i Aarene 1909 og 1911 endvidere 3 Gange været arresteret sigtet for Tyveri og Forsøg derpaa, men disse Sager sluttedes uden Tiltale.

Under nærværende Sag har han, der fandtes i Besiddelse af et Bevis for Pantsætning af to, sandsynligvis ved et Indbrud paa Frederiksberg, -stjaalne Tæpper, men forklarede, at han havde fundet Beviset, været sigtet for Tyveri af Tæpperne. Tiltalen omfatter imidlertid kun nedennævnte Forhold,

Smedesvend paa Holmen Sofus Julius Jensen har forklaret, at han den 15 November 1914 Kl. ca. 10 Formiddag, da han kom gaaende i Vognmagergade, blev tiltalt af en Mand, som stod i en Klynge sammen med tre andre, og bad om en 25 Øre, Anmelderen var uvillig til at efterkomme Anmodningen, men gav ham, da han blev ved at presse paa, dog sluttelig Pengene. Personerne tog i hans Tøj, og han mærkede, at Arrestanten, der var en af de tre Andre i Klyngen og stod lige op ad hans venstre Side, havde en Haand i hans Frakkelomme; Frakken og Jakken stod aabne; da Vidnet havde givet 25 Øren, løb Arrestanten op mod Kongens Have. Da Anmelderen nu var gaaet til Kongens Nytorv og steget paa en Sporvogn for at køre til Kommunehospitalet og besøge sin Broder, Smed Niels Christian Jensen, opdagede han, at hans Ur og Kæde med Medaillon, som han havde haft i den øverste venstre Vestelomme, var borte.

Dagen efter, den 16 samme Maaned, blev Arrestanten anholdt under Forsøg paa at pantsætte Uret paa et Laanekontor under Navnet Gundersen, der var en Forveksling af Navnet Gundmann, som stod indgraveret deri. Kæden havde han pantsat paa et andet Laanekontor, ligeledes under et fremmed Navn. Arrestantens Forklaring gaar ud paa, at han ved den af Anmelderen anførte Lejlighed traf denne i Samtale med en anden Arrestanten ubekendt Mand, og at Anmelderen efter forgæves at have spurgt, om Arrestanten vilde give noget med til Drikkevarer, faldt Ur og Kæde til ham for 6 Kr., samt at Arrestanten sluttelig købte det for 4 Kroner. Arrestanten nægter at have løbet.

Imidlertid har Anmelderen, der maa antages at have været noget beruset, men sig fuldstændigt bevidst, beediget sin Forklaring. Smed Vilhelm Jensen, som var sammen med Anmelderen paa Sporvognen, har bekræftet, at Anmelderen her overrasket savnede sit Ur og gav Vidnet en Fremstilling, svarende til ovenfor anførte, og Anmelderens ovennævnte Broder har forklaret, at Anmelderen paa Hospitalet Klokkeren 11—12 samme Dag gav en lignende Fremstilling, samt at Anmelderen, da der var Tale om at lægge Noget i en Fattigbøsse, sagde, at han kun havde ca. 1½ Krone hos sig. Naar hertil kommer, at Arrestanten i den paagældende Tid var uden Arbejde og Logis, og at meget taler for, at hans Forklaring om at have været i Besiddelse af 6 Kr. den omtalte Dag er urigtig, og naar endelig henses til hans Fortid, findes det uden Betænkelighed at anse det bevist, at han under de af

Anmelderen anførte Omstændigheder har frastjaalet denne Ur og Kæde, som tilsammen er vurderet til 15 Kr. Herefter vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Nr. 492.

Højesteretssagfører Stein

mod

Carl Johan Danielsson (Def. Asmussen),

der tiltales for Betleri og Overtrædelse af Lov 15 Maj 1875.

Kriminal- og Politirettens Dom af 16 Januar 1915: Arrestanten Carl Johan Danielsson bør straffes med Tvangsarbejde i 9 Maaneder og betale Sagens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, hvortil føjes, at Tiltalte yderligere blandt Andet ved en tidligere Dom af 19 November 1910 har været anset efter Lov 3 Marts 1860 § 3 og Lov 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2, med Tvangsarbejde i 180 Dage,

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Carl Johan Danielsson til Højesteretssagførerne Stein og Asmussen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Da Arrestanten Carl Johan Danielsson, hvis opgivne Alder af 40 Aar er skønnet stemmende med hans Udseende, og som senest er anset: ved nærværende Rets Dom af 21 Januar 1913 efter Lov af 3 Marts 1860 § 3 og Lov af 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2, med Tvangsarbejde i 180 Dage og ved nærværende Rets Dom af 23 December 1913 efter Lov af 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2, med Tvangsarbejde i 180 Dage, ved sin egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er overbevist om dels at have overtraadt et ham den 22 Juni f. A. ved hans Oversendelse til Malmø til Københavns Politis Protokol over hjemsendte Personer under sædvanlig Straffetrusel givet Tilhold om ikke paany at lade sig finde her i Landet, idet han den 22 Juni f. A. uden Tilladelse er vendt tilbage

her til Staden, hvor han har opholdt sig til sin Anholdelse under nærværende Sag, den 6 denne Maaned, dels at have den 6 denne Maaned betlet her i Staden, vil han være at anse efter Lov af 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2, og Lov af 3 Marts 1860 § 3, jfr. midlertidig Straffelov af 1 April 1911 §§ 8 og 11, efter Omstændighederne med Tvangsarbejde i 9 Maaneder.

Hermed sluttede Højesteretsaaret 1914.

Færdig fra Trykkeriet den 4 Marts 1915.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Rettelser.

- 1) Pag. 77, Linie 13 foroven, staar: født 9 Juli 1895, læs: født 9 Juli 1896.
 - 2) Pag. 167, Linie 29 fra oven, staar: maa besvares, læs: er besvaret.
 - 3) Pag. 302, Linie 15 forneden, staar: 6 Juni, læs: 6 Juli.
 - 4) Pag. 768, Linie 4 foroven, staar: 268 Kr., læs: 368 Kr.
 - 5) Pag. 793, Linie 4 foroven, staar: Indstævnte, skal være: Appellanten.
-